I
138026
Incunabel

E.S.

Sermones de ſanctis per anni circulũ fratris Jacobi de Voragine ordinis predicatorꝝ quondam archiepiſcopi Januẽſis: cũ regiſtro eorundem in principio.

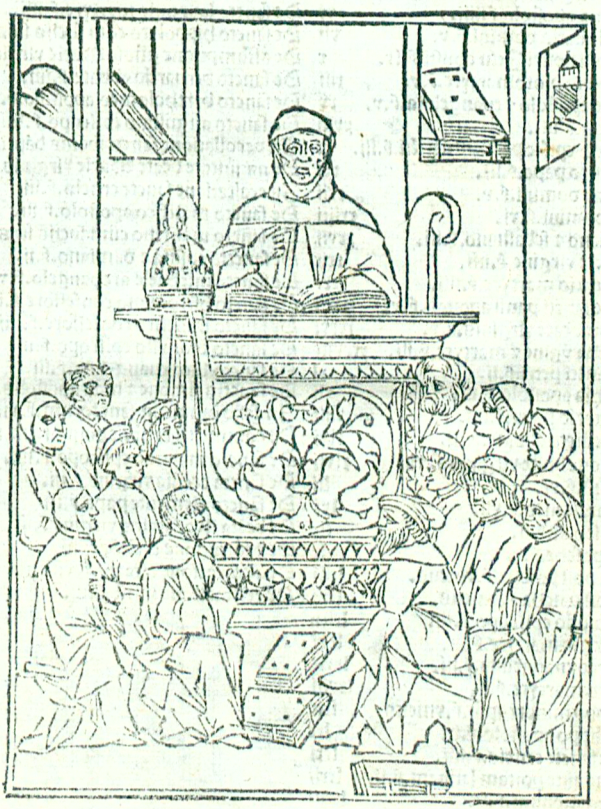

21

Tabula

¶ Tabula inder in sermonibus de sanctis eximij sacre theologie doctoris fratris Jacobi de Voragine ordinis predicatorum: demõstrãs quot sermones habeat. z primus sermonem cuiuslibet sancti quota charta inueniri debeat feliciter icipit.

De sancto andrea aplo. f. iiij: char. j
De sancto nicolao episcopo. f. v. ij
De sancta lucia virgine. f. iij. iiij
De sancto thoma apostolo. f. iiij. vj
In vigilia natiuitatis domini. f. v. vij
In natiuitate dñi nostri Jesu christi. f. ix. x
De sancto stephano protomartyre. f. v. xiij
De sancto ioãne apostolo z euangelista. f. v. xv
De innocentibus. f. iiij. xviij
De sancto thoma episcopo Cantuariẽsi. f. iij. xx
De sancto siluestro papa. f. ij. xxi
De circuncisione domini. f. v. xxij
De epiphania domini. f. vj. xxiiij
De sanctis fabiano z sebastiano. f. iij. xxvij
De sancta agnete virgine. f. iiij. xxix
De sancto vincentio martyre. f. iiij. xxxi
De conuersione sancti pauli apostoli. f. v. xxxiij
De purificatione beate virginis. f. v. xxxvj
De sancta agatha vgine z martyre. f. iij. xxxviij
De cathedra sancti petri. f. ij. xl
De sancto mathia apostolo. f. iij. xli
De sancto gregorio papa. f. iiij. xliij
De sancto benedicto abbate. f. iij. xlvj
De annunciatione beate virginis. f. vij. xlvij
In cena domini. f. vj. lij
De sacro die parasceues. f. vij. lvj
De sabbato paschali. f. ij. lix
In die sancto pasche. f. v. lx
Feria secunda post paschã. f. vnicus. lxiij
Feria tertia post paschã. f. vnicus. lxiij
De sancto ambrosio episcopo. f. iij. lxiiij
De sancto georgio martyre. f. iij. lxvj
De sancto marco euangelista. f. ij. lxvij
De sancto petro martyre. f. ij. lxviij
De sancto iacobo minori aplo. f. vnicus lxix
De sancto philippo apostolo. f. ij. lxx
De inuentione sancte crucis. f. iiij. lxxj
De sancto ioãne ante portam latinam. f. ij. lxxij
In diebus rogationum. f. ij. lxxiij
In die ascensionis domini. f. vj. lxxiiij
De translatione beati dominici. f. iij. lxxvij
De spiritu sancto in die pẽthecostes. f. vij. lxxviij
De sancta trinitate. f. iiij. lxxxij
De sancto barnaba apostolo. f. vnicus. lxxxiiij
De sanctis gerusio z prothasio. f. vnicus. lxxxv
De natiuitate sancti ioannis baptiste. f. v. lxxxv
De sanctis ioanne z paulo. f. ij. lxxxviij
De sanctis apostolis petro z paulo. f. iiij. lxxxix
De sancto paulo apostolo. f. ij. xc
De sancta margaretha virgine. f. iij. xci
De sancta maria magdalena. f. v. xciij
De sancto iacobo apostolo. f. iij. xcvj
Ad vincula sancti petri. f. ij. xcvij
De inuentione sancti stephani. f. ij. xcviij
De sancto dominico confessore. f. vj. xcix
De sancto laurentio martyre. f. iiij. ciij
De sancto hippolyto cum sociis suis. f. iij. cv
De assumptione gliose Marie virginis. f. ix. cvj
De sancto bernardo abbate. f. iiij. cvij
De sancto bartholomeo apostolo. f. iiij. cxv
De sancto augustino episcopo. f. iiij. cxviij
In decollatione sancti ioãnis baptiste. f. iij. cxx
De natiuitate beate Marie virginis. f. v. cxxij
In exaltatione sancte crucis. f. iiij. cxxv
De sancto matheo apostolo. f. iij. cxxvij
De sancto mauritio cum sociis suis. f. ij. cxxix
De sanctis cosma z damiano. f. ij. cxxx
De sancto michaele archangelo. f. vij. cxxxj
De sancto hieronymo confessore. f. iiij. cxxxiiij
De sancto francisco confessore. f. iiij. cxxxvj
De sancto dionysio episcopo. f. iij. cxxxviij
De sancto luca euangelista. f. iij. cxl
De sanctis simone z iuda apostolis. f. iij. cxlij
In festo omnium sanctorum. f. vj. cxliij
De commemoratione animarum. f. viij. cxlvij
De sancto martino episcopo. f. iiij. cli
De sancta cecilia virgine. f. iij. cliij
De sancto clemente papa. f. ij. clv
De beata Katherina virgine. f. iij. clvj
De dedicatione ecclesie. f. iij. clviij
De dedicatione altaris. f. vnicus. clx
De celebratione misse. f. iij. clxj

Alphabetica

Incipit registrum in sermones de sanctis preclarissimi sacre theologie doctoris fratris Jacobi de Uoragine ordinis ꝓdicatoꝝ: quondā archiepi Januēsis ꝑm ordinē alphabeti: tāgens materias generales in singulis sermonibus cōtentas.

a Ager tripler est. f. clxxiiii. circa me.
Agatha commendatur a septē f. lxxiii. in ꝓncipio. Et in f. lxxv. in ꝑn.
Agatha quadrupliciter certauit. f. lxxiij.
Agatha multiplici radio coruscauit. ibi. in fine.
Agatha ꝓticipat cū angelis in trib⁹. f. lxxiiij. i fi.
Agnes tripler habuit certamen. f. lxxv.
Agnes ꝓfit qnque incitamēta carnis. ibi. in me.
Agnes multa patiebatur. ibi. post medium.
Agnetis tripler recommendatio. ibi. in fine.
Agnes tripliciter est despōsata. f. lxvij. in ꝑn.
Agnes desponsari carnaliter respuit. f. lxvij. post medium.
Agnetis pulchritudo ⁊ decor. ibi. ante finem.
Altare cur lauatur in cena domini. f. cx. in fine.
Altaris consecratio multa in se cōtinet. f. cccliij.
Altaris cōsecratio septē requirit circuitus. ibi.
Altare debet esse sanctum i. mūdum. ibidē in fi.
Ambrosius assimilatur api leoni ⁊ fauo mellis. f. cxxviij. per totum.
Ambrosius in quadruplici statu vegebat. sermo. clxxvij. in ꝓncipio.
Ambrosius exaltatus per tria. ibi. circa medium.
Ambrosius tria docuit beatum Augu. ibidem.
Ambrosii tripler priuilegium. f. cxxix. per totum.
Amor dei ser operatus est in magdalena. sermo. clxxix. per totum.
Amicitia vera cognoscit per septē. f. cclx. per to.
Amici dicunt quadrupliciter. f. cclxviiij. ante fi.
Andreas honoratus est per christum quintupliciter. f. ij. per totum.
Andree quadrupler dispositio ad christum. ibi.
Angeli quatuor mirantur de virgine maria. ser. ccv. per totum.
Angeli deputati ad diuersa officia. f. ccxvij. p to.
Angeli deputati sunt ad custodiam hominis in quintuplici statu. f. ccli. circa ꝓncipium.
Angeli custodiūt hoiem qnqupli. f. cclv. in fine.
Angeli dicuntur ignis urens duplicier causa. f. cclvj. circa finem.
Angelor ꝙdrupler festiuitas. f. ccli. in ꝓncipio.
Angelorum tripler custodia circa hominem. f. ccxcj. circa ꝓncipium.
Angelor ministratio ꝙdrupler. f. ccciij. post ꝑn.
In angelis quatuor sunt pensanda. f. cclvj. circa finem.
Anima in qua parte corꝑis sit: quadrupler est opinio. f. cxj. in ꝓncipio.
Anima vnita est corꝑi ꝓpter tria. f. cclxxx. in fi.
Animam plus curat deus ꝙ corꝑus triplici ratione. f. ccx. circa finem.
Anime tripler impuritas aufertur in morte. ser. cciij. in fine.
Anime igne infernali ꝙ non cōsumuntur naturaliter ostenditꝫ quadruplici exemplo. f. ccv. in fi.
Animarum quintupler receptaculum post hanc vitam. f. cclxxviij. in ꝓncipio.
Animarū diuersa egressio. f. cxciij. post medium.
Anni tres assueri regis tria figurant. f. cclxxvi. in ꝓncipio.
Anna tres habuit viros. f. cxcij. in ꝓncipio.
Annunciatio dupler. f. xx. in ꝓncipio.
In annunciatione christi quatuor fuerunt personē. f. xcix. per totum.
Annunciatio christi extollitur ratione trium. f. cj. per totum.
Apostoli ꝙtuor simul uocati sunt triplici de causa. f. iiij. in ꝓncipio.
Apostoli cur frequenter fuerunt piscatores. ibi. in medio.
Apostoli quadruplicem habebant defectum. f. xcij. in ꝓncipio.
Apostoli manserunt in christo quintupliciter. f. cclxiij. circa ꝓncipium.
Apostoli meruerunt hereditatem celestem multiplici iure. f. cclxxvj. circa ꝓncipium.
Appropriate esse in diuinis ostenditur ⁊ quare. f. clxvij. in fine. ⁊. cclxxviij. post medium.
Apes inducuntur ad uolandum quadrupliciter. f. ccxcv. post ꝓncipium.
Apum tripler sagacitas. ibidem in fine.
Aqua quadrupler. f. cv. in ꝓncipio.
Aquila multas habet conditiones. f. xxxvj.
Arborum multipler genus. f. ccxvj. in ꝓncipio.
Aromatum species nouē. f. ccxvij. in ꝓncipio.
Ascensio christi qualis fuerat. f. cl. in ꝓncipio.
Ascensio dñi quatuor in se habet. f. clij. per totum.
Ascensio in deum fit per tres gradus. f. clxxxvij. circa ꝓncipium.
Ascendit christus ab oriente. f. cl. per totum.
Ascēdit christus tripliciter. f. cli. in ꝓncipio. Et ratio quadrupler cur ascendit. ibi. in fine.
Ascendere uolens debet habere tria. ibidem.
In ascensione christi ostendit quatuor mirabilia. f. cliij. per totum.
Ascēdēciū in deū ꝙdrupler gradus. ibidē in me.
Assumpta est maria in celum quadrupliciter. f. ccxj. per totum.

Assumpta est corpore ⁊ anima quadruplici ratione. ibidem circa finem.
Assumptionem virginis ammirate sunt angeli. ſ. ccxiiij. in fine.
Auri ꝑciositas causat ex trib⁹. ſ. lxvj. in prin.
Auri effectus triplex. ibidem.
Auri triplex proprietas. ſ. cciiij post principium.
Auri examinatio tria requirit. ibi. post medium.
Artifices triplices domus virginis gloriose. ſ. ccxxxv. in medio.
Aptismus triplex. ſ. lij. in fine.
b Barba triplex est. ſ. cclix. in medio.
Bartholomeus deuz honorauit quadrupliciter. ſ. ccxxiiij. in principio.
Bartholomeus recommendatur a tribus. ſmo. ccxxv. in principio.
Bartholomeus triplici nomine appellat⁹ est. ibi.
Bartholomeus extendit pellem quintupliciter. ſ. ccxxvj. in medio.
Beatitudo septuplex. ſ. cclxxx. per totum.
Beatitudinem diuersimode opinati sunt philosophi. ſ. cclxxviij. in principio.
Beatitudinis quadruplex descriptio. ibi. per totũ.
Bellum quadruplex oritur in nobis in morte. ser. cclxxxj. in medio.
Bñdictio triplex data p̃riarche iacob. ſ. xcvij. i fi.
Benedictus cur sic nominat. ſ. xcvj. per totum.
Bñdictus cõmẽdat in tribus. ſ. xcv. in principio.
Benedictus remãsit nobis tripliciter. ibi. in fine.
Benedictus egregie vitam finiuit. ibi. in medio.
Bernardus dilexit deum quadrupliciter. ſ. ccxx. post principium.
Bernardus hũit q̃tuor reuelationes. ibidẽ in me°
Bernardus fuit a deo dilectus tripliciter. ſ. ccxxj. post principium.
Bernardus q̃tuor habuit priuilegia. ſ. ccxxij.
Bos habet in se quatuor commẽdabilia. ſ. cclxxj. in principio.
Calor uehemens cognoscitur per tria signa. ſ. cxv. in fine.
c Calix triplex est. ſ. cxciij. in principio.
Candele cur extinguuntur in matutinis lamentationum. ſ. cx. in fine.
Campane quare non pulsantur in die parasceues ſ. cxvij. in principio.
Campane lignee cur pulsantur. ibidem.
Campane quare in tempestatibus pulsantur. ser. xlviij. in fine.
Caput triplex est. ſ. xlvj. post principium.
Caput in cruce christus inclinauit triplici ratione ſ. cxiij. in principio.
Caput duplex hũit ioãnes baptista. ſ. ccxxiiij. in fi.
Carcer quadruplex. ſ. ccxxxiiij. in principio.
Charitatis fortitudo attenditur penes quinque. ſ. lxxij. per totum.
Charitatis fortitudo in maria magdalena attenditur penes multa. ſ. clxxxvij. per totum.
Cecilia triplex habuit preconium. ſ. ccxciij.
Cecilia quadrupl'r deo seruiuit. ſ. ccxciij. in prin.
Cecilia comparatur apibus multiplici ratione. ſ. ccxcv. per totum.
Celum extendere: sicut pellem multipliciter intelligitur. ſ. ccvj. in principio.
Certamen quadruplex. ſ. ccvj. in principio.
Cerui triplex conditio. ſ. xciij. circa principium.
Cerui discretio triplex. ibi. ante medium.
Cesar Augustus tempore natiuitatis christi tria egit. ſ. xxv. in principio.
Cibus ut mutet corpus tria requirit. ſ. ccxcvij.
Circũcisio christi cur facta est. ſ. lj. per totum.
Color triplex in beata virgine. ſ. ccxxviij.
Coloꝝ differentia. ſ. cclxxix. circa medium.
Collirium triplex est. ſ. cxiiij. in fine.
Cognatio triplex. ſ. lj. circa medium.
Consecratio sacramentalis multa in se habet. ſ. cccv. circa medium.
Constantinus a siluestro baptizatus. ſ. xlviij. in principio.
Constantinus a lepra mundatus. ibidẽ per totuz.
Constantinus triplicem habuit defectum. ſ. xxix. in principio.
Constantinus a triplici morbo curatus est. ibi.
Conuersio beati pauli fuit per tria. ſ. lxxiij.
Conuersatio bonoꝝ in quibus consistit. ſ. lxxv.
Clemẽtis quinque priuilegia. ſ. ccvj. per totum.
Credentes in primitiua ecclesia sequebantur qnque signa. ſ. cliiij. in principio.
Crisma cõsecratur in cena domini triplici ex causa. ſ. cx. post principium.
Crux plantata in triplici loco. ſ. cxlij. in principio.
Crux lignum fructiferum. ibidem.
Crux sancta inuẽta per tria signa. ſmo. cxlj. circa medium.
Crux lignũ scie boni ⁊ mali. ſ. cxliij. per totum.
Crux preciosa gaudiosa ⁊ fructuosa. ſmo. cxliiij. per totum.
Crux non debuit occultari. ibi. circa medium.
Crux exaltata est a terra tripliciter. sermo. ccxlij. post medium.
Crux frontibus imprimitur impatoꝝ. ibidem.
Crucis sancte triplex v̄tus. ſ. cxlj. circa prin.
Crucis operatio virtuosa. ibidem in fine.
In cruce est tm̃ gloriandũ. ſ. ccxlij. per totum.
Crucis exaltatio multiplex. ſ. ccxliij. in principio.

Ecclesie institute in veteri lege. f. ccxlvij.
b in medio.
Dedicationis templi triplex origo. f. cccj. in principio.
Dedicat ecclia q̃druplici er causa f. ccclij. in pn.
In dedicatione multiplex fit circuit⁹. f. cccij. i p.
In dedicatione ecclesie multa regrunt. ibi.
Deus dicit vinci a ser. f. clxvlij. in prin⁹.
Deus p̃mittit se decipi quadruplr. ibi. in medio.
Desecr⁹ in maria magdalena. f. clxxxvj. in me.
Demones in primitiua ecclesia quadrupliciter im pugnabant homines. f. cclxxij. in fi.
Diabolus ℨ hoiem q̃tuor obiicit. f. xxx. circa me.
Diabolus significatur per diaconem quadrupli ci ratione. f. cxxvj. in principio.
Diabolus pugnat in sanctis tripliciter. ibidem.
Diabolus decipit hoiez triplr. f. cccliij. circa finē.
Dies iude facti sunt pauci. f. lxxxix. in prin.
Dies resurrectionis dicitur luminosa quadrupli citer. f. cxx. in principio.
Dies pasche dicitur gaudiosa. ibi. per totum.
Dionysi⁹ vocat⁹ triplici pallegio. f. cclxvij. p totū
Dionysi⁹ triplicē h̃uit reuelationē. ibidē in prin.
Dionysii tripler conuersio. f. cclxvlij. in medio.
Dionysius in tribus cōmendatur. ibidē in prin.
Dilectionis uere tria signa. f. xxxvlij. circa mediū.
Dilectio tripler. ibidem circa finem.
Dilectio dei erga nos ostdit er trib⁹. f. cclxxiiij. i fi.
Dilexit maria filium tripliciter. f. cxvj. in prin.
Diligē rp̃s debem⁹ multiplici rōne. f. cclxxiiij. p to.
Diligere deū z mūdū sil nō possum⁹. ibi. in me.
Diligēdus est sūme de⁹. ppt q̃tuor. f. ccxxj. in pn.
Despōsatio tripler. f. lxvij. post principiū.
Doctores triplices. f. cclix. in fine.
Doctrina gregorij utilis populo er tribus. f. xciij circa finem.
Doloris magnitudo virginis cum filio causatur er tribus. f. cxvj. post medium.
Dñic⁹ cōmēdat in trib⁹. f. clv. z. cxcix. in prin:
Dñici trāsiatio tripler causa. ibi circa mediū.
Dñicus tripliciter trāsiatus est. f. clvj. circa me.
Dñici scitas non potuit abscōdi. f. clvij. in pn.
Dñic⁹ cōparat stellis lune z soli. f. cxcviij. p totū.
Dñs fuit cū maria q̃druplr. f. cliij. in medio.
Domus materialis tria requirit. f. mo. ccxxxv. z ccxxxvj. in principio.
Domus anime tripler conditio. f. xiij. in medio.
Dom⁹ rp̃i fuit uterus v̄ginis. f. ccxxxvj. in prin.
Dom⁹ dei cōmēdabilis er q̃tuor. f. cclxxix. p totū.
Domus materialis tripler pditio. f. ccc. cix. prin.
Domū materialē q̃tuor ornāt. f. cclxxix. in prin.
Domus tripler in ala. f. cxxlviij. circa mediū.
Ecclesia multiplr appellat. f. xlix. in fine.
e Edificātes super fundamētum fidei sunt multiplices. f. cclxxxj. per totum.
Egredi debemus rp̃o q̃druplr. f. xix. in principio.
Electio multipler. f. vij. circa finem.
Electio mathie cōmēdat duplr. f. lxxxvlij. in pn.
Electio cuiuslibet prelati tria requirit. Et eligendi modus beatum mathiam. ibidem.
Electionis mathie causa. ibi. in fine.
Electio uera tria regrit. f. lxxxix. in fi. Et f. xc. i fi.
Eps debet hēre in se ser. f. ccxxj. in medio.
Error tripler tpe pstātini. f. xlix. in medio.
Euāgeliū matthei pconizat in trib⁹. f. ccxliiij. i fi.
Euāgelista uerus q̃tuor regrit. f. ccij. in prin.
Euangeliste opus fecit matthe⁹ tripliciter. f. ccxlv. per totum.
Excelsum q̃drupler in trinitate. f. clxiij. in prin.
f Fabiani z sebastiani festa simul celebrātur f. lxij. in principio.
Fabianus rectum cor habuit. ibi. in fine.
Faciem tria ornant. f. xij. circa finem.
Fama attendit quintupliciter. f. xij. circa mediū.
Familiaritas rp̃i ostēdit in trib⁹. f. cliiij. cir. me.
Femella organizat in utero matris. lxx. die tripli ci ratione. f. lxxx. circa principium.
Festum omnium sanctorum institutum est quadruplici de causa. f. cclxxv. in principio.
Ferculum quadruplex apposuit christus in cena. f. cv. circa medium:
Filii israel quatuor habuerunt ductores ab egypto. f. lix. in medio.
Fortitudo uera cōsistit in tribus. f. ccvij. in me.
Fortitudo uera quatuor probatur. ibi. in prin.
Fugit dominus in egyptum quadruplici de causa. f. xliij. in principio.
Jn fuga christus tria ostendit. ibi. circa medium.
Frācisc⁹ in multis cōmēdat. f. cclxiij. per totū.
Franciscus tribus vicibus audiuit uocem domini. f. cclxij. in medio.
Francisci sanctitas. ibidem in principio.
Frācisci pfectionē plura ostēdit. f. cclxv. per to.
Franciscum habuisse christi stigmata multa persuadent. f. cclxiij. per totum.
Fructus marie būdictus triplr. f. cliij. in fine.
g Georgius miles fortis z strenuus. f. cxxx. in prin. Et f. cxxxij. in principio.
Georgi⁹ vicit quadruplr. f. cxxx. cir. pn.
Georgius figurat per elephātem. f. cxxxi. in me.
Gladius malorum z bonorum. f. lxij. circa principium z medium.
Gra dei cognoscit in hoie er tribus. f. l. in prin.
Gregorius vigilauit tripliciter. f. xcj. circa mediū

Gregorius studuit in qnque libris.ꝟ.xcij.in prin.
Gregorius assimilat pictori ⁊ figulo.ibidem.
Gregorius cōmēdat in tribus.ꝟ.xciij.in prin.
Gregorius dedit eloquia pulchritudinis tripliciter.ibidem circa medium.
Gregorij humilitas patet ex q̄tuor.ꝟ.xcj.in prin.
Grego.multe fuerūt virtutes.ꝟ.xciiij.per totum.
Habitaculum triplex.ꝟ.vj.post prin.
h Habitare in vnum ꝯtingit sextuplr.ꝟ.ccl. per totum.⁊ ꝟ.cclix.in principio.
Herodes quadrupliciter obijt.ꝟ.xliij.in fine.
Herodis sentētia cōtra ioānem baptistam iniqua ostenditur triplici ratione.ꝟ.xliiij.in principio.
Herodis crudelitas contra ioannem baptistam. ꝟ.ccxxxiiij.in principio.
Homo hortatur ad tria.ꝟ.xcvij.in principio.
Homo debet se probare tripliciter.ꝟ.cix.in prin.
Homo ante passionem christi quadruplicem habuit defectum.ꝟ.cxiiij.per totum.
Homo cecidit per quatuor.ꝟ.cxxj.post principiū.
Hō plus attinet xp̄o q̄ꝫ angelus.ꝟ.cclvj.añ me.
Homo malus peior omni bestia.ꝟ.ccx.in prin.
Homini triplex est statutus terminus.ꝟ.cclxxxiij. in principio.
Hois magna est dignitas.ꝟ.cclv.circa medium.
Homines quadruplices non debēt timere.ꝟ.ccij. circa medium.
Homines assumuntur ad ordines angelorum.ꝟ. cclvij.post medium.
In homine triplex potentia.ꝟ.cclij.in prin.
Hore canonice cur institute:⁊ an extra ecclesiam sint dicende.ꝟ.cccj.in fine.
Hospitium in hac vita christus non habuit.ꝟmo. clxxxvj.in principio.
Hospitem tria expellunt.ꝟ.clxj.circa medium.
Hostium cordis nostri christus pulsat quadruplici ratione.ꝟ.clxxxvj.per totum.
Iacobus maior multiplex habuit priuilegium.ꝟ.cxcj.in principio.
i Iacobus minor commendatur tripliciter.ꝟ.cxxxviij.in principio.
Iacobi minoris perfectio consistit in tribus.ibidem in medio.
Iacobi minoris passio est in quatuor commendabilis.ibidem in fine.
Ieronymus carnis incendia deleuit tripliciter. ꝟ.cclviij.circa finem.
Ieronymus flagellatus est quadruplici de causa.ꝟ.cclviij.circa medium.
Ieronymus didicit sciaꝫ multiplr.ꝟ.cclxj.in p̄n.
Ieronymum quatuor commēdant.ibi.post me.
Iesus nomen est dulcedinis quintupliciter.ꝟ. lv.per totum.
Ioannes euangelista dicitur aquila propter quatuor.ꝟ.xxxvj.in principio.
Ioannes euangelista multa habuit priuilegia.ꝟ. xxxvij.⁊.xl.per totum.
Ioānes a xp̄o pre alijs dilectus qntuplici de causa.ꝟ.xxviij.per to.Et plus petro.ibi in fine.
Ioānes cur sepulchrū ingressus.ꝟ.xxxix.in prin.
Ioānes euāgelista an mortuus sit uel nō quadruplex opinio.ibidem per totum.
Ioānes ante portam latinā triplex sustinuit martyrium.ꝟ.cxlv.per totum.
Ioannes quadrupliciter fuit priuilegiatus.ꝟ. cxlvj.in principio.
Ioannes baptista fuit missus quadrupliciter.ꝟ. clxxj.per totum.
Ioannes baptista dictus est lucerna ardens.ꝟ. clxxvj.in principio.
Ioannes baptista quadrupliciter est persecutus. ꝟ.ccxxxij.per totum.
Ioannis baptiste excellentia patet ex quinque.ꝟ. clxxij.per totum.
Ioānis baptiste multa p̄rogatiua.ꝟ.clxxv.per to.
Ioanne baptista non surrexit maior quadruplici ratione.ꝟ.clxxiiij.circa medium.
Ignis quadruplex in christo tempore passionis. ꝟ.cxv.in medio.
Ignis q̄druplex.ꝟ.clxij.per totū.⁊ ꝟ.ccv.in prin.
Indulgētiarū ualor tria reqrit.ꝟ.clxxix.cir.me.
Infirmitas aīe sanat q̄druplr.ꝟ.cclxix.post me.
Infirmitas quintuplex hominis ante natiuitatē. ꝟ.xxvij.circa medium.
Infirmitas triplex phariseoꝝ.ꝟ.ccxlvj.in medio.
Innocētū btitudo causat ex multis.ꝟ.xlj.p totū.
Innocētū passio cōmēdat ex q̄tuor.ꝟ.xlij.in prin.
Innocētes cur occisi ⁊ quoto tp̄e.ꝟ.xliij.post me.
Iudas cur posit' int̄ disciplos.ꝟ.lxxxix.circa me.
Iudas discipulus apostolus ꝓcurator inops mēdicus ⁊ pauper.ibi.per totum.
Iudas fuit dilapidator quadruplr.ꝟ.xc.
Iustitia uera in trib' ꝯsistit.ꝟ.v.circa principiuꝫ.
Iustitia triplex.ꝟ.clxxv.post principium.
Athedra triplex est.ꝟ.lxxxvij.in p̄ncipio.
l2 Kathedre petri festum institutū.ꝟ.lxxxvj. per totum.
Katherina excessit v̄gies in trib'.ꝟ.ccxcviij.p to.
Katherina multiplex habuit priuilegiū.ꝟ.ccc.
Katherine multiplex gr̄a.ꝟ.ccxcix.per totum.
Kyrieleison cur iterat in missa.ꝟ.cccvj.
Achryme triplices sūt.ꝟ.clxxxviij.in p̄n.
l Laicoꝝ q̄druplex genus.ꝟ.ccxxiij.in p̄n.
Lapides quadruplices.ꝟ.xxxv.in prin.

Lapides materiales ualent ad quatuor ibi.
Laqueus tripler diaboli.f.ccvlij.circa medium.
Lauacrum sanguinis septupler.f.cvj.in ꝓncipio
Lauari pedes certorum non possunt triplici ratione.f.cvlij.circa medium.
Laurentius tria fugit.f.ccliij.in medio.
Laurēti⁹ ignē mālē extinxit triplr.f.ccv.circa me.
Laurētius quadrupler habuit certamē.f.ccvj.
Laurētij tripler consolatio.f.ccvij. post mediu⁹.
Laus ꝓpria vituperatur.f.clxvliij.in principio.
Leo quatuor timet.f.ccliij.ante finem.
Letania istituta est ꝓpter tria.f.clxlviij.in ꝓncipio
Ler est quadrupler.f.cc.in ꝓin.
Liber quintupler.f.xcij.per totum.
Liberalitas consistit in tribus.f.clx.in ꝓin.
Liberalitas dei cognoscit ex tribus.f.cclxliij.
Lignum tripler in paradiso.f.cxliij.in ꝓin.
Lignum dupler.f.ccxl.in ꝓin.
Lignū humile exaltatu⁹ quadruplr.ibi.ante me.
Lignum crucis percussit robustos.ibi.in fi.
Lingua data est hoi ꝓpt quor.f.cclxvlx.in fine.
Lotio pedum discipulorum cōmendatur ex tribus.f.cviij.in ꝓin.
Lotio manuū post missā qd significet.f.ccv.in fi.
Lucas q̄druplr fuit illuminat⁹.f.cclxlx.in medio
Lucas dicitur medicus.ibidem post mediu⁹. Et in sermone.cclxx.ante finem.
Lucas per ser fuit eleuatus in diuinam contemplationem.f.cclxx.circa medium.
Lucas q̄tuor habuit officia.f.cclxij.circa finē.
Lucas quadruplices habuit informatores ibi.
Lucie victoria in tribus ꝓsistit.f.x.in principio.
Lucie fuerunt septē virtutes.f.xj.per totum.
Lucie quadrupler effect⁹.f.xij.per totum.
Lucerna bona tria requirit.f.cxxxij.cir.fi.
Lucerna fuit bñdict⁹ qntupli.f.ccxxij.post me.
Lumiaria duo creata in mūdo.f.clxxvlij.in ꝓin.
Luna plena triplicē hēt vtutē.f.cxcviij.in medio.
Luna triplicē hēt mutabilitatē.f.ccxxliij.in me.
Lux hēt quadrupliceꝫ effectū.f.xxliij.circa mediū
Lux mundi aliquis dī triplici ratione.f.ccliij.

m
Magi quare dicunt.f.lvj.in ꝓin.
Magi cur xp̄m quesuerunt.ibi.in medio
Magi ab oriente ⁊ cur per stellam uocati.f.lvij.in principio ⁊ in medio.
Malog scientia apparet in duob⁹.f.lxij.in ꝓin.
Manere in xp̄o quō exponit.f.xvj.per totum.
Manifestauit se xp̄s multiplr.f.cxxvj.per totum.
Manus q̄drupler porrecta thome.f.xliij.circa fi.
Manus xp̄i quque hēt digitos.f.lxxiij.post meō.
Marcus ambulauit multiplici via.f.cxxxiij.p to.
Marcus cōmēdat in trib⁹.f.cxxxiiij.circa ꝓin.
Marc⁹ multiplicē hūit progatiuā.f.xxxv.p totū.
Maria contra diabolum exercuit triplicem potestatem.f.xxliij.in principio.
Maria nominat⁹ vīa.stella.illuminatrix.ibi.
Maria tripler ꝓiuilegium ante.in.⁊ post partu⁹.f.xxv.in principio.⁊ in fine.
Maria dicitur templu⁹ dei.f.lxxviij.circa mediū
Maria dicitur mepium triplici rōne.ibi.ante fi.
Maria non tenebatur ad purificationem.f.lxxix.circa principium. Et.lxxj.in fine.
Maria tripliciter cooperata est ad incarnationem christi.f.xcix.in medio.
Maria dicitur virga triplici ratione.f.c.in ꝓin. Et.ccxxxvij.post medium.
Maria mater pulchitudinis tripliciter exponitur f.ccxxxviij.in principio.
Maria ser habuit marima dona.f.ciij.per totu⁹.
Maria dī luminosa quadruplr.f.ccxij.per totu⁹.
Maria cōmendat in tribus.f.ccxij.per totum.
Maria comparatur apostolis martyribus patriarchis.f.ccxvj.per totum.
Maria est salutata septuplici causa.f.ciiij.p totū.
Maria frequenter a nobis est salutanda triplici ratione.f.clj.post medium.
Mariā salutare debemus ꝓpter tria.ibi.in ꝓin.
Maria magdalena multipliciter deum offendit. f.clxxxviij.circa principium:
Maria magdalena fuit tracta a christo quintupli citer.f.cxc.post principium.
Maria magdalena satisfecit multiplr.ibidē in fi.
Martyrium sancte Cecilie commendatur ex qnque.f.ccxc.circa medium.
Martyrium quadrupler.f.ccxcviij.circa ꝓin.
Martyrij quintupler genus.f.cclxxxviij.in fine.
Martin⁹ placuit deo ī triplici statu.f.cclxxxix.i fi.
Martini potestas sup omnes creaturas.ibi in fi.
Martinus multis decoratus virtutibus.f.ccxcj post medium.
Martinus multipliciter fuit dilectus in vita ⁊ in morte.f.ccxcij.per totum.
Mater zebedei triplici modo accessit christum. f.cxcij.in principio.
In mrimonio tripler ꝓiunctio.f.lxxiij.in.ꝓin.
Ministerium quintupler commissu⁹ beate virgini.f.ccxviij.in medio.
Mattheus cōparat martyri ⁊ euāgeliste.f.ccxlv. in medio.
Mattheus secutus est christum septuplici ratione.f.ccxlvi.in principio.
Matthei tripler preconium.f.ccxliiij.in medio.
Medicus dī christus triplici rōne.f.cxc.in ꝓin.
Medicus christus appropinquauit ꝓpter tria

Tabula

f.ccrlvj.in fine.
Del ponit in medicinis triplicier causa.f.ccrcv. ante finem.
Memoranda rpiano sunt tria.f.cclxxxi.per totū.
Memoria mortis ualet ad qnque.f.cclxxxiij.ij pn
Michael quadrupler habuit officiū.f.cclxiij.p tot.
Militem strenuū faciunt tria.f.cxxxij.in medio.
Militem bene operari tria faciunt.ibi.in medio.
Miserum regula.f.ccxc.in principio.
Misse introitus quare cantat.f.ccvj.in principio
Missa cum alleluia cōcludit.ibidem.
Missa cantatur tribus linguis.greca. hebraica. ⁊ latina.f.cccvij.per totum.
Monumentum christi nouus fuit triplici de causa.f.cxviij. in principio.
Monumentum cur alienum ⁊ iusti.ibi.per totus.
Mors sanctorum preciosa.f.lxx.in principio.
Mors sanctorum comparatur somno duplici ex causa.f.cclxxxvj.in principio.
De morte bonop nō est tristandū triplici ratione. f.cclxxvj.cir.prin.⁊ ser.cclxxxvij.per totum.
Mori uoluit christus in cruce propter quatuor.f. ccrlvij. in principio.
Mortis memoria tripler expellit petrū.f.cclxxxj. post medium.
Mortuos sunt quadruplices.f.cclxxxij.in prin.
Mortuis debemus subuenire,ppt tria.f.cclxxxiij. per totum.
Mūdus psequit electos qdruplr.f.xxj.in prin.
Mundus fallit tripliciter.f.lxx.circa medium.
Mutabilitas quadrupler.f.ccrij.post prin.
Atultas christi marime dignitatis.locū
n ditatis.⁊ utilitatis est.f.xxvij.in prin.
Natiuitas rpi nobis attulit qtuor utilitates.f.xx.post prin. Et f.clxxxv.in prin.
Natiuitatis rpi tripler opportunitas.f.xvij.i pn.
Natiuitas rp. libauit hoiem a trib⁹ malis.ibidē.
In natiuitate rpi appuerūt qtuor.f.xxviij.in pn.
In natiuitate christi quinque sunt attendenda.f. xxix.per totum.
Natiuitas virginis gloriose cōparat domui materiali penes tria.f.ccxxxv.in principio.
Natiuitas marie comparatur sicle triplici ratione.f.ccxxvij.in prin.
Naturalia suspenduntur in suis actionibus tripliciter.f.x.in medio.
Nicolaus commendatur a tribus.f.v.in prin.
Nicolai securitas erat in tribus.f.v.circa finem.
Nicolaus tripler habuit habitaculū.f.vj.
Nicolaus habuit triplicem thesaurum.ibidem.
Nicolai electio commendatur tripliciter.f.vij.
Nicolai vita cōmendabilis septupliciter.f.viij.
Nicolaus qtuor habuit priuilegia.f.ix.per totū.
Nobilitas causat ex quatuor.f.v in medio.
Notorium dī aliquid triplr.f.xc.in principio.
Nuptie tria in se habent.f.lxviij.in principio.
In nuptiis quatuor inueniunt.f.lxvij.in prin.
Bedientia est quadrupler.f.ccxc.in fine.
o Oculus duplex mētalis ⁊ corporalis.f. xxxij.in fine.
Oculos qdā eruerūt triplici rōne.f.ccxv.post pn.
Occultari quatuor non pñt.f.clvij.in prin.
Odor quadrupler.f.clvij.post medium.
Offerre debemus tria.f.lxj.in principio.
Opus tripler.f.xv.post medium.
Opus dei quadrupler.f.cxciiij.in principio.
Optimam partem elegisse soli Marie conuenit. f.ccxix.in principio.
Optima pars attēdit penes quinque:ibi.cir.me.
Oso sit geniculando propter tria.f.xvij.in fine.
Oso ignita tria fecit.f.lxj.in principio.
Oso debet habere quatuor alas.f.crlvij.in me.
Oratio quando crauditur.ibidem.
Orans pro alio debet in se hꝫ quatuor.ibi.in pn.
Ordines scōz in patria.ix.f.cclxxvij. per totum.
Ornamenta sacerdotum celebrantiuz quid significent.f.cccv.in principio.
Ape tripler ppietas.f.cclix.post mediū.
p Partus virginis triplicem habuit conditionem.f.xxvj.circa medium.
Passio christi cum tristitia ⁊ aliorum sanctorum cum letitia cur celebref.f.cxvij.in medio.
Passio rpi hūit qntuplicē effectū.f.ccrlij. p totū.
Passeri assimilant sancti.f.ccviij.in principio.
Paulus ante cōuersionem tria patiebat.f.lxxiij. in principio.
Paulo in fira tripler spina.ibidem in fine.
Paulus uas electionis ,ppt multa.f.lxviij.p totū.
Paulus factus est spectaculum multis.f.lxv.
Paulus puersus est a trib⁹ malis.f.lxvj.p totū.
Paulus habuit triplicē sciam.ibi in medio.
Paulus multipliciter curat⁹ est.f.lxvij.in prin.
Paulus qnque habuit effectus gre.f.clxxj.
Pauli cōmendatio in tribus.f.clxxij.per totuz.
Paupertas tripler.f.cclxx.in principio.
Patres uetis testamēti petierūt tria.f.xcviij.i pn.
Pīes ueteris testamēti desideraverūt pluuiam. ibi.in medio.
Peccatum quadruplicem inducit defectum.f. xvij.circa medium.
Peccatū triplr erecat hominem.f.cxiij.in fi.
Peccatum originale quintupler habuit remediū f.lij.in principio.
Peccatum magnam habet ponderositatem.f.

Alphabetica

Virginitas a deo multipliciter est honorata. f. ccc. ante finem.

Virtutes quatuor. f. ccrrviij. in fine.

Viro pfecto tria sunt necessaria. f. j. cir. pncipiū.

Viri sancti gaudent de tribus. f. lir. in fine.

Vita hominum tripler. f. cc. in fine.

Vita socialis ꝯtuor regrit. f. iiij. ante medium.

Votum religiosoꝝ tripler. f. ccrc. circa medium.

Vnio multipler. f. clxxvij. circa finem.

Vnguentum tripler. f. clxxviij. in fine.

Vox de celo. Scribe beati mortui ꝛc. audita quadruplici ratione. f. cclxxxv. in medio.

Vrorem ducens duo debet attendere. f. ccxlix. circa principium.

Pūs multos hēt effect⁹. f. iij. circa finē.

X Xpus benigne inuitat ibidem.

Xps nat⁹ triplici er causa. f. xviij. in prin.

Xpm ꝓuenire oportet multiplr. f. xxi. per totum.

Xps nolat paruulus quadruplici rōne. f. xriij.

Xps quatuor pro nobis obtulit. f. lij. in principio.

Xps habuit quatuor noia. f. liii. per totum.

Xps habuit quatuor cognoia. f. liij. per totum.

Xps dī sol: ꝛ uenit ꝓpter quatuor. f. lxxix.

Xps quadruplr fuit oblatus. f. lxxi. circa mediū

Xps dī flos triplici rōne. f. c. post prin.

Xps in cena quadruplr se habuit. f. cvij. per totū.

Xps passus est in quatuor locis. f. cxi. per totuꝫ.

Xps in testamēto suo octo nobis legauit. f. cxij.

Xps multis comparatur in scriptura. f. cclxxxiij. in principio.

Explicit tabula.

cclxx.post principium.
Pctōres carēt qntuplici esse.ꝟ.cclxx.post mediū.
Pctōres in spectaculis tria ꝯsiderēt.ꝟ.lxxv.i ꝑn.
Pellis quadruplex.ꝟ.ccxxvij.in principio.
Pellis culpe triplex.ibidem post medium.
Pellē deposuit bartholome⁹ multiplr̄.ibi.ꝑ totū
Penitentes publice reconciliantur in cena domi ni triplici ratione.ꝟ.cx.in principio.
Penitētes uere debēt hr̄e quinque.ꝟ.clxix.ꝑ totū
Petrus cōmendat̄ in tribus.ꝟ.lxxxvij. circa ꝑn.
Petri mansuetudo in tribus patuit.ibi.in fi.
Petri exaltatio super angelos ⁊ eius solennitas. ꝟ.lxxxvj.⁊.clxxx.in principio.
Petrus martyr passus est sextuplr̄.ꝟ.cxxxvj.
Petrus martyr secutus est christum quantuꝫ ad tria.ꝟ.cxxxvij.in fine.
Petrus martyr assimilat̄ xp̄o in multis.ibi.i ꝑn.
Petitio multiplex facta xp̄o.ꝟ.cxxxix.in principio
Petitio filiorum ꝫebedei fuit defectuosa quadru pliciter.ꝟ.cxcij.post medium.
Philippus triplex preconiuꝫ habuit.ꝟ.cxl.in ꝑn.
Philippus xp̄o familiarior in tribus.ibi.in fine.
Ptās clauiū cōsistit in tribus.ꝟ.clxxix.in ꝑncipio
Ptās clauium tria includit.ꝟ.cxcv.in fine.
Potētia itellectiua ⁊ affectiua in hoīe quelibet illa rū patit̄ triplicē defectū.ꝟ.cclij.in medio ⁊ in fi.
Prelatus pōt deponi ꝓpter tria.ꝟ.xc.in principio
Prelat⁹ q̄druplr̄ pōt dici dilapidator. ibidē i me°
Prelato ꝑfecto tria sūt necessaria.ꝟ.xciij.in prin.
Prelatus uerus debet habere quatuor.ꝟ.cxcv.ꝑ totum.⁊.cciiij.in principio.
Prelatus debet alijs lucere.ꝟ.cciiij.in fine.
Prelatus quomodo debet se habere erga subditos.ꝟ.ccxxj.in fine.
Prelij magnitudo attēdit̄ triplr̄.ꝟ.ccliij. in prin.
Preliū q̄druplex pugnauit michael.ibidē.i me°
Pregnātes triplicē hūt timorē.ꝟ.xxv.in fine.
Pregnantes sentiunt vitam femelle. lxxx.die.ꝟ. lxxx.circa principium.
Peregrinus fuit xp̄us quadruplr̄.ꝟ.cxxv.in ꝑn.
Peregrin⁹ xp̄s triplex hūit hospitiū.ibidē.in fine
Primogenita quare in lege ueteri offerebantur. ꝟ.lxxx.circa medium.
Primogenita diuersa fuerunt.ibi.in fine.
Promissio fit tribus modis.ꝟ.ccxlviij.in fine.
Pugil uerus debet habere tria.ꝟ.xlv.in ꝑncipio.
Puer presentat̄ in templū ꝓpter tria.ꝟ.lxxviij.
Puer cur illa die presentat̄.ꝟ.lxxx.in principio.
Puer iesus a quatuor personis portatur in templum.ꝟ.lxxxj.in principio.
Purificationis festum triplici causa institutum est.ꝟ.lxxxij.circa principium.
Puritas triplex.ꝟ.ccxiij.post principium.
Placabilis reddit̄ homo deo ex trib⁹.ꝟ.l.in fine.
Plenitudo quadruplex.ꝟ.xxxij.in principio.
q Uerentes xp̄m sunt q̄druplices.ꝟ.cxxiiij. post principium.
Questiones nouem erant de homine ante aduentum.ꝟ.xxx.per totum.
r Edimi debuit homo propter quinque.ꝟ. xxx.in principio.
Regnum triplex vicerunt martyres.ꝟ. ccxlviij.in medio.
Religioso perfecto tria sunt necessaria.ꝟ.cclix.
Religiosorum triplex fructus ⁊ quadruplex differentia.ꝟ.xcvij.post medium.
Relinquenda sunt sex que impediunt salutem hominis.ꝟ.clxxxij.in medio.
Resurrectio christi mirabilis.ꝟ.cxxj.in principio
In resurrectione xp̄i tria sunt notāda.ibi.ꝑ totū.
Resurrectio xp̄i fuit necessaria triplr̄ ꝟ.cxxiiij.i ꝑ.
Resurrexit xp̄us triplici modo.ꝟ.cxxij.in ꝑncipio
Resurgere debemus multiplr̄.ibi.per totum.
Respublica bñ recta tria reqrit.ꝟ.ccxlvij.in prin.
Rubigo quadruplex.ꝟ.ccxxix.circa principiū.
Rubigo purgat̄ tripliciter.ibi.circa medium.
Rumores quadruplices libenter audimus.ꝟ. cclxxxv.in principio.
Remuneratio eterna stat in trib⁹.ꝟ.clxxij.in fi.
s Acramēti altaris cōsecratio excedit oēm potentiam.ꝟ.cviij.in fine.
Sacrificiū ueteris testamenti habuit tria ꝟ.cxv.in principio.
Sal triplex est.ꝟ.cciij.in principio.
Sagitta quadruplex.ꝟ.lxxj.circa medium.
Sanat⁹ ꝑfecte cognoscit̄ ꝑ tria signa.ꝟ.lxxvij.i fi.
Sanat xp̄s tripliciter.ꝟ.cxc.in principio.
Sanatio medicoꝝ triplex ē.ꝟ.ccxlix.circa mediū
Sanctitas v̄o tria requirit. Et per tria cognoscit̄ ⁊ conseruatur.ꝟ.vij.in principio.
Sanctitatis perfecte triplex signum.ꝟ.cxl.in ꝑn. Et in ser.cc.in medio.
Sancti gaudent de tribus.ꝟ.clxx.in principio.
Sanctū accipit̄ quadruplr̄.ꝟ.ccviij.in principio.
Sapientia triplex.ꝟ.ccxxviij.in principio.
Sebastian⁹ posit⁹ ad multiplex signū.ꝟ.lxiij.ꝑ to.
Sebastianus in trib⁹ cōmēdat̄.ꝟ.lxiiij.per totum.
Sepulchrum quadruplex.ꝟ.cxix.in principio.
Sepulchrum christi visitare debemus quadruplici ratione.ibidem.
Sepelitur homo quadrupliciter.ibi. per totum.
Serui bonitas tria requirit.ꝟ.ccj.in principio.
Seruus fidelis quatuor debet attendē.ꝟ.ccxcvij post principium.

Siluester fuit in quadruplici statu perfectionis. ꝟ.l.in principio.
Signa tria oñdũt hominẽ esse in gratia.ibidem.
Signa quinque sequebantur in primitiua ecclesia credentes.ꝟ.cliiij.in principio.
Signa miraculorum cur hodie non fiunt triplex est causa.ibidem circa medium.
Singularitas q̃tuor mala iducit.ꝟ.xiiij.post me.
Simõ ⁊ iudas cõmẽdant̃ ꝑ mlr̃a.ꝟ.cclxxij.ꝑ to.
Sol amittit lucẽ erga nos q̃druplr̃.ꝟ.cxcviij.i fi.
Sonus triplex in cantilenis significat laudẽ triplicẽ quẽ sancti impẽdũt deo.ꝟ.cclxxviij.in fine.
Scala qua ascenditur ad celuꝫ septem habet gradus.ꝟ.cxlix.in principio.
Scola quadruplex.ꝟ.cxlvj.in fine.
Suffragium ecclesie quibus prodest post mortẽ. ꝟ.cclxxxviij.post medium.
Spiritum sanctum uolens recipere debet habere tria.ꝟ.clviij.per totum.
Spiritus sanctus comparatur quatuor.ibi.in fi.
Spiritus sanctus in tribus generibus hominuꝫ requiescit.ꝟ.clix.per totum.
Spũs sanctus conseruat̃ per tria.ꝟ.clxij. in fine.
Spũs scũs missus est in specie ignis.ꝟ.clxiij.i fi.
Spiritus sancti receptionem quatuor disponunt ꝟ.clxiiij.in principio.
Spiritus sanctus ut maneat nobiscum quatuor requirit.ibidem in medio.
Spũs sanctus missus est in q̃druplici signo.ibi.
Spm̃ sctm̃ recipe tria ipediunt. Et receptuꝫ tria expellunt.ꝟ.clxj.in principio ⁊ in medio.
Stella apparuit qntuplr̃.ꝟ.lviij.in principio.
Stella cur occultata.ibi.circa medium.
Stella fuit creata ad tria.ꝟ.lix.in principio.
Stellarũ q̃druplex ꝓprietas.ꝟ.cxcviij.in prin.
Stephanus vicit mũdũ in q̃tuor.ꝟ.xxxj.in prin.
Stephanus hũit qntuplex adiutoriũ.ibidẽ i fine
Stephanus quare electus.ꝟ.xxxiij.in principio.
Stephanus habuit quatuor coronas.ibidem.
Stephanus qnque hũit ꝑuilegia.ꝟ.xxxiiij.in ꝑn.
Stephan⁹ cõmẽdat̃ triplr̃.ꝟ.cxcvij.in principio.
Stephani inuentio cõmendatur quadrupliciter ꝟ.cxcvj.in principio.
Stephani translatio triplex.ibi.in medio.
Stigmata christi franciscum habuisse multa persuadent.ꝟ.cclxiiij.
Erra bõa cognoscit̃ ꝑ tria.ꝟ.xcvij.cir.m̃i.
t Thesaurus triplex in margaretha.ꝟmo. clxxxiiij.in principio.
Thesaurus quomodo absconditur ⁊ emitur. ibidem in medio ⁊ in fine.
Thomas edificauit regi domũ triplr̃ ꝟ.xiij.ꝑ to.
Thomas dedit quatuor uoces.ꝟ.xiiij.in prin.
Thomas erat in quadruplici fide.ꝟ.xv.in prin.
Thomas mãsit in xp̃o triplr̃.ꝟ.xvj.in principio.
Thomas cantuariensis cõmendatur in sua passione tripliciter.ꝟ.xlv.in principio.
Thome scitas patet ex septem.ꝟ.xlvj.per totum.
Thomas habuit q̃tuor ꝑconia.ꝟ.xlvj.per totuꝫ.
Torcular significat ecclesiam. Et tripliciter fuit repletum.ꝟ.xcj.in fine.
Trahit̃ homo a xp̃o tripliciter.ꝟ.ccxliij. in medio
Transitus maloꝝ triplex est.ꝟ.cxvij.post mediũ.
Trinitatis festum diuersimode celebratur.ꝟ.clxv in principio.
Trinitas non est curiose inuestiganda sed pie credenda.ibidem per totum.
Trinitatem personarum ⁊ vnitatem essentie tria ostendunt.ibidem in medio.
Circa trinitatẽ tria sunt attẽdẽda.ꝟ.clxvj.in prin.
Trinitas elucessit in oĩbus creaturis.ibi.in fine.
Trinitatẽ in diuinis esse tria oñdũt.ꝟ.clvij.
Tria erãt quõdã ĩpossibilia.ꝟ.cj.in principio.
u Ana gloria difficulter vincit̃ triplici ratione.ꝟ.ccij.in medio.
Uanitas quadruplex in mundo.ꝟ.cclxxxj circa medium.
Ubera triplicia sunt.ꝟ.lxxxiiij.in fine.
Ubera hũt triplicem vim.ꝟ.lxxv.post medium.
Uenter beate virginis habuit quatuor commendabilia.ꝟ.ccxxxix.per totum.
Uestigia christi sunt virtutes.ꝟ.j.in principio.
Uia custodit̃ per quatuor.ꝟ.j.circa medium.
Uia amittitur per quatuor.ibidem.
Uidere quatuor hoĩem delectant.ꝟ.xxxij.cir.me.
Ad videndum quatuor requiruntur.ꝟ.xxxiiij.circa medium.
Uigilare debemus ad tria.ꝟ.xcj.circa medium.
Uigilare debent quinque genera hominuꝫ.ꝟ.xcij circa medium.
Uigilantium sextuplex conditio.ꝟ.ccj.in fine.
Uigilia perfecta tria requirit.ꝟ.ccxcvij. post me.
Uincẽtius hũit triplex certamẽ.ꝟ.lxix.in ꝑncipio.
Uincentius tripliciter vicit.ibidem.
Uincentius pugnauit contra tres acies.ꝟ.lxx. circa principium.
Uincẽtius cõmendat̃ a duobus.ꝟ.lxxj.in prin.
Uincentius nomen victoriosum.ibi.in fine.
Uirginis uterus fact⁹ est nobis tria.ꝟ.xxvj.in ꝑn.
Uirginitas sancte Agathe cõmendat̃ quadrupliciter.ꝟ.lxxxiiij.circa medium.
Uirginitas ꝯseruat̃ per q̃tuor.ꝟ.ccxciij.cir.me.
Uirgines facilr̃ decipiunt̃ triplici ex cã.ibi.in fi.
Uirginitatẽ q̃tuor ĩpugnãt.ꝟ.ccxcviij.in prin.

¶Sermones pulcherrimi uarijs scripturarum doctrinis referti de sanctis per anni totius circulum cõcurrẽtibus: editi a uenerabili viro Jacobo de Uoragine ordinis predicatorum quondã epõ Januensi incipiunt feliciter.

¶De sancto andrea Sermo primus.

Estigia eius secut⁹

u est pes meus: viam eius custodiui ⁊ nõ declinaui ex ea. Job. xxiij. Tria sunt necessaria cuilibet viro pfecto. ℣ Unũ q̃ rp̃s sequaꝫ per bona vitã. ℣ Scõm q̃ ipsum custodiat per finalẽ pseuerãtiã. ℣ Tertiũ q̃ ab eo nunq̃ declinet per aliquã culpã Ista tria beatus andreas se fecisse gliaꝫ: cũ dicit. Uestigia eius secutus ⁊c. ¶Circa primũ notandũ q̃ uestigia xpi sunt vtutes eius. s. eius puritas: charitas: mãsuetudo: misericordia siue pietas. Ista uestigia xpi sanctus andreas secutus est: que notãtur in antiphona que de ipso cantaꝫ. Cõcede nob hoiem iustũ: redde nobis hoiem fortẽ: ne interficias hoiem deo carũ: iustũ: mansuetũ: ⁊ piũ. Habuit ergo pfectã puritatẽ: ideo dr. Redde nobis hominẽ sanctũ. Sãctũ enim idẽ est qõ puruz. Uñ in greco fertr idẽ est qõ agyos. i. sine terra. Tũc enim andreas fuit sine terra: qñ oĩa terrena reliqt: ⁊ se in mũditia pseruauit. Matt. xix. Ecce nos reliquimus oĩa ⁊ secuti sumus te. Habuit charitatẽ: ideo dicit Ne interficias hoiem deo carum. Charitas enim dr er eo q̃ hoiem caruz facit. Qui enim magnam charitatẽ hẽt magni pẽdi est apud deuz: qui paruã paruī: qui nullã nullius. i. Cor. xiij. Si charitatẽ nõ habuero nihil sum. Habuit mãsuetudinẽ ⁊ humilitatẽ: ideo subdit. mãsuetũ. qõ significatur per moysen. qui sicut fuit ex aqua assumpt⁹: sic iste de mari uocatus. de quo moyse dr Nume. xij. Erat moyses vir mitissimus iter oẽs hoies. Habuit misericordiã ⁊ pietatẽ: ideo subdit: ⁊ piuz. Eius autẽ pietas ostẽdit er eo q̃ ꝗuor⁹ vicib⁹ fleuisse legitur. Habuit enim lachrymas amoris qñ flenit pro incarceratione matthei sui amicissimi ⁊ dilecti. Cõpassionis qñ fleuit ppter extinctionẽ iuuenis a se pẽ demonibus suffocati. Doloris qñ fleuit miserabilẽ statũ nicolai senis. Et deuotionis sicut qñ fleuit uadẽs ad patibulũ crucis. Ista aũt quatuor accipiunt penes quadruplicẽ interpretationẽ huius nois andreas. Interpraꝫ enim decorus. Et quantũ ad hoc accipit eius puritas. Can. i. Ecce tu pulcher es dilecte mi ⁊ decorus. interpraꝫ etiã virilis ⁊ quãtũ ad hoc accipit eius charitas que facit hoiem virilẽ ⁊ fortem. i. Cor. xvi. Charitas oĩa suffert. Interpraꝫ rũdẽs pabulo. Et quãtũ ad hoc accipit eius pietas. Sicut enim oleũ est pabulum luminis: sic pietas gre spũalis. Tũc aũt quis respõdet pabulo: quãdo cõpassioni que est in corde rñdet effectus in ope. Dicit etiã andreas quasi antropos. i. sursum cõuersus. per qõ intelligit eius humilitas que hoiem sursum cõuertit. Luce. xiiij. Qui se humiliat exaltabit. ¶Secũdo viã eius custodiuit. Circa qõ notãdũ q̃ quatuor sunt que viã custodire faciũt. ℣ Scilz ferramẽtoꝝ impssio. ℣ crucum erectio. ℣ plãtarũ refectio. ℣ ⁊ lapidũ aggregatio. Et quoniã rp̃s factus est nobis via: ideo habuit ferramẽtoꝝ. i. clauoꝝ impssionẽ: crucis erectionẽ: spinarũ in modũ corone refectionẽ: ⁊ lapidũ aggregationẽ: qñ scilicet iudei lapides in xpm iacere uoluerũt. Beatus igit andreas viã xpi custodiuit: qz semp respexit ad eius clauoꝝ vulnerationẽ: ad xpi crucẽ: ad eius coronationẽ: ⁊ ad eius lapidationẽ. ¶Tertio viã eius non amisit. Circa qñ notãdũ q̃ ꝗuor sunt que viã amittere faciunt: scilz tenebra: nebula: nimietas niuium: ⁊ densitas herbaruz. ℣ Nullo istoꝝ modoꝝ sanctus andreas viã dei pdidit. Nõ ppter tenebras auaritie: q̃ oĩa terrena pcepit. Auari enim tenebras faciũt dum inter se ⁊ solẽ iustitie terrã opponũt. Bap. v. Justitie lumẽ non lurit nobis. ℣ Scõo eã nõ pdidit ppter nebulã carnalis cõcupiscẽtie. q̃ corpus suum semp domauit. Unde refert Aug. in li° de penitẽtia eũ dixisse dũ eẽt in cruce. Recordor vñe quãtũ in portãdo corpus onerosum: in domãdo supbũ: in fouẽdo infirmũ: in cohercẽdo letũ laboraui. Dicit aũt nebula carnalis cõcupiscẽtia: q̃ sicut nebula er aque uaporibus erurgit: sic in hoie uoluptuosa fumositas malarũ pcupiscẽtiarꝫ scaturit. Aug. in li° pses. Eralabãt nebule de limosa pcupiscẽtia carnis ⁊ scatebra pubertatis: ⁊ obnubilabant atq; obfuscabãt cor. meũ ut nõ discerneret serenitas dilectionis a caligine libidinis. ℣ Tertio viã dei nõ pdidit ppter niuẽ mũdane glie: q̃ totã vitam suã in cruce christi posuit. Unde ait. amator tuus sempr fui ⁊ desideraui ampleeti te o bona crur. Aliã milaꝫ aũt mũdana gloria niui: qz ad modicũ lucet tñ cito euanescit. Et ita viam dei pdere facit. Joã. v. Quomodo potestis credere qui gliam ab inuicẽ queritis: ⁊ gliam que a solo deo est nõ queritis. ℣ Quarto eam nõ pdidit ppter densitatem herbarũ pigritie. nõ enĩz piger fuit: sed totã achaiam puertit. De pigris aũt dicit Proverb. xxiiij. Per agrum hois piger ⁊c. transiui ⁊ ecce totum repleuerant urtice.

¶De eodem Sermo secundus.

u Imis honorati sunt amici tui deus ps. Deus oẽs sanctos hono-

rat coiter. Apl'os so honorauit specialiter: sed beatum andream honorauit singulariter. ℣ Videamus i qb singulares honores quos xps beato andree pcessit. ℭ Primo nãq; fecit eũ primiceriũ suum: q; scilz ipsum ante oẽs apl'os uocauit. Exodi xxiij. Primitias frugũ terre tue deferes in domũ dñi dei tui. Tres fuerũt apli qui sunt de terra xpi i. de galilea. s. andreas petrus ⁊ philippus: quos xps q̃si pmitias ad se uocauit ⁊ merito. Xps enim fuit agnus in ara crucis imolãdus. Isti aũt tres apli siliter erãt agni: q; in crucis patibulo imolati. Ceteri aũt apli fuerũt oues: q; fuerũt luporum morsibus laniati. Mat. x. Ecce ego mitto uos sicut oues. Quia igit xps erat agnus: ideo pus colligere uoluit agnos ⁊ postea oues. Ysa. xl. In brachio suo leuabit agnos ⁊ in sinu suo pgregabit fetas ipse portabit. ℭ Scõo fecit ipsuz mediatorẽ ⁊ nũciũ suũ. qñ. s. petrũ ad iesum uocauit ⁊ ad eum adduxit. ut habeẽ Joã. j. O quãtũ petrus andreã debet diligẽ per quẽ xpm meruit iuenire. O quãti meriti vir iste est apud deũ qui puertẽ meruit pncipẽ apl'oz. ⁊ sic uere fuerũt fres carne: fide: ⁊ passione. ℭ Tertio fecit ipsum secretariũ ⁊ psiliariuz suũ: qñ de turba satiãda cũ eo psiliũ habuit. ut habeẽ Joã. vi. Mã philippus nõ pfidebat. Andreas so dei potẽtia ⁊ misericordiam puocabat dicẽs. Est puer vnus hic ⁊c. ac si dicat. q̃uis hec modica sint tñ tu oñe supple qd̃ deest. Eccli. vj. Amice in domesticis fiducialiter agit. ℭ Quarto fecit eũ portariũ suũ. sicut patet Joã. xij. Mã cũ qdã gẽti les iesu loqui uellẽt direrũt philippo: ⁊ ipse philippus dixit andree. Isti aũt duo portarij direrũt iesu. illi. Reg. vij. Iucrũt portarij ⁊ nũciauerunt in palatio regis itrinsecus. ℭ Quinto fecit eũ cõmilitonẽ: assessorẽ cõmẽsalẽ: ⁊ sacrificiũ suũ inquãtũ s. patibulo crucis eũ pati uoluit. Xps enim habuit crucẽ tanq̃ equũ per quẽ ptra demones militauit sup quẽ andreã sedere fecit. ⁊ ideo fecit eũ cõmilitonẽ suũ. Hester. vj. Hõ quẽ rer honorare cupit: sedẽ debet sup equũ qui de sella regis est. Habuit crucẽ tanq̃ soliũ in quo iter hoiem ⁊ diabolũ ludicriũ diffiniuit. In isto sollo andreã collocauit. ⁊ ideo fecit eũ suũ assessorẽ. ij. Reg. xxiij. Dauid. i. xps sedẽs in cathedra. s. crucis sapietissimus pnceps iter tres qui fuerũt in eadẽ cathedra. s. andream petrũ ⁊ philippũ. Habuit crucẽ tanq̃ mẽsam in qua fideles refecit. In hac mẽsa andreã fecũ tenuit. ⁊ ideo fecit eum suũ cõmẽsalẽ. ps. Parasti in cõspectu meo mẽsam ⁊c. Habuit crucẽ tanq̃ arã in qua pri se sacrificiuz obtulit. In hac ara andreã siliter imolauit. ⁊ ideo fecit eũ suũ sacrificiũ ⁊ odorẽ. Cũ cantat. Dilexit andreã dñs in odorẽ suauitatis. Quãuis aũt fuerit passus patibulũ crucis; nõ tñ eo modo quo xps. Xps enim fuit crucifixus rectus. Petrus reuersus. Andreas transuersus. q; xps tanq̃ caput obtinebat supiora. petr' tanq̃ alter pnceps obtinebat iferiora. ⁊ ideo pueniẽs fuit q; andreas teneret mediũ. ut. s. manũ dexteram porrigeret ad xpm petẽs ab eo auxiliũ ascẽdẽdi in celũ. sinistrã ad petrũ petẽs sibi apiri regnũ celoz. Xps in cruce fuit rectus ut respiceret mũdus quẽ redimebat. Petrus reuersus ut respiceret celũ cuius claues tenebat. Andreas trãsuersus ut cum vna manu peteret regnũ celorum a christo: cum alia scilicet claues a petro.

ℭ De eodem Sermo tertius.

§ Tabat ioãnes ⁊ ex discipul' duo ⁊c. Joã. j. Circa istã primã uocationẽ andree tria tãgunt. Mã in ioanne notat ℣ fidelis testificatio: cuz dixit. Ecce agnus dei. In andrea ℣ prudẽs interrogatio: cum dixit. Rabbi ubi habitas. In xpo ℣ benigna suitatio: cũ dixit. Venite ⁊ videte. ℭ Circa primũ notãduz ℣ testificatio ioãnis fuit andree causa salutis: q; mox xpm secut' fuit. per qõ dat itelligi quãtũ ualet vnũ vbũ ab vno sapiẽte audire. ⁊ cũ sapiẽtib' puersatio nẽ hẽ. Carbones aũt mortui ĩsimul positi sese magis denigrãt. viui aũt magis sese inflãmãt. Viui cũ mortuis ⁊ mortuos accẽdũt. Sic etiã pctores ĩsimul habitãtes magis se ingnãt. Sci viri ĩsimul habitãtes se inflãmãt. Sci viri cũ petorib' cõmorãtes eis vitã ptãnt. Joãnes igit andreã docuit ⁊ ipm pfecte ad iesum disposuit. Et ipse sic dispositus ad iesum trãsiuit. Disposuit aũt ipm q̃tuor modis. ℭ Primo sicut disponit lucifer ad solẽ. Joãnes erat lucifer. Job. xxxviij. Mungd̃ pduces lucifer' in tpe suo. Xps erat sol. Malach. iij. Vob timẽtib' nomẽ meũ oriet sol iustitie. Lucifer aute disponit ad solẽ per vicinã denũciationẽ. Alij pphete fuerũt stelle: q; nũciauerũt xpm sed de lõgin quo. Iste fuit lucifer. q; nũciauit ipm. s. de ppinquo cũ ipm ostẽdit dicẽs. Ecce agnus dei. Andreas igit sic disposit' de lucifero trãsiuit ad solem. i. de discipulatu ioãnis ad discipulatũ xpi. ℭ Scõo ipm disposuit sicut lucerna ad lucẽ. Joãnes erat lucerna. Joã. v. Ille erat lucerna ardẽs ⁊ lucens. Xps erat lux. Jo. j. Erat lux uera ⁊c. Lucerna autẽ disponit ad lucẽ per quãdã radiationẽ imperfectã. Joãnes ergo tanq̃ lucerna lucebat sed imperfecte. per suã tñ lucẽ imperfectã disposuit andreã ad lucẽ pfectam. Et sic andreas disposit' de lucerna trãsiuit ad lucẽ. i. de imperfecta radiatione ioannis ad pfectã lucẽ xpi. ℭ Tertio ipsuz disposuit sicut facula ad ignẽ. Joãnes erat facla. Ecc. xlviij. Ver

bū ipsius ꝗsi facula ardebat. Xps erat ignis. Hebreo. xi. Deus nr ignis cōsumēs est. Facula autez disponit ad ignē per quādā semiplenā inflāmationē. Joānes igit tanq̄ facula inflāmabat sed impsecte. per suā tū inflāmationē impfectā disposuit andreā ad ueri ignis inflāmationē pfectā. Et sic andreas disposite de facula trāsiuit ad ignē. i. de semiplena inflāmatione ioānis ad plenā inflāmationē ueri ignis. i. xpi. ¶ Quarto ipm disposuit tanq̄ precursor ad regē. Joānes erat pcursor. Luc. i. Prelibis enim aī faciē dñi ꝛc. Xps erat rex. Apoc. xix. Rex regū ꝛ dñs dñantiū. Joānes igit tanq̄ precursor uiā ad regē pparabat. Joā. i. Ego uor clamātis in deserto ꝛc. Et sic andreas pparat de precursore trāsiuit ad regē: ꝛ de militia militis transiuit ad militiaz imperatoris. ¶ Scdo in btō andrea ponit pudēs interrogatio: cui dicit. Rabbi ubi habitas. Circa qō notādū q xps est luminosus. ps. Amictus lumine sicut uestimēto: ꝛ ideo requirit domū lucidā per sapiētiā ꝛ ūitatem. Prouer. viij. Ego sapia habito in cōsilio ꝛc. Est speciosus. ps. Speciosus forma pre filijs hoīum. ꝛ iō regrit domū mūdā per puritatē. ps. Tu aūt in scō habitas Sanctū. i. mūdū ꝛ puruz. Est tranqllus ꝛ quetus. Sap. xij. Tu aūt dñator uirtutis cum tranqllitate iudicas. Et ideo regrit domū tranqllā per cōcordiā ꝛ bonitatē. ps. Factꝰ est in pace locus eius. Et excelsus. Job. xi. Excelsior celo est. ꝛ iō regrit domū altā per charitatem. Ecc. xxiiij. Ego in altissimis habito. Est stabilis ꝛ ppetuus. Ecc. xlij. Dñs dipotēs stabilis in glia sua. Et iō regrit domū firmā per patiēcie stabilitatē. Sicut enī incus firmat pcussionibꝰ sic domus dei firmat aduersitatibus. Et in tali domo xps habitat. ps. Cū ipso suz in tribulatione. Quia igit beatꝰ andreas habuit domū cordis sui lucidā: ideo xps in eo habuit tanq̄ luminosus. Quia habuit mūdā: in eo hītauit tanq̄ speciosus. q habuit pacificam. in eo hītauit tanq̄ tranqllus. q habuit altā. in eo hītauit tanq̄ excelsus. q habuit firmā. in eo hītauit tanq̄ ppetuus. ¶ Tertio ponit xpi benigna iuitatio cū dicit. Uenite ꝛ videte. Uidere aūt hic sumit pro omni sensu. Aug. in liº pſes. Dicimus nō solū vide qd luce at sed ēt vide qd sonat. vide qd adorat. vide qd sapiat. vide qd durū sit. Uiderūt ergo q eī gratiosam faciē pſperererūt. Hester. xv. Valde admirabilis es dñe ꝛ facies tua plena est gratiaz. Eius ūba dulcissima audierūt. ps. Quā dulcia fauciḃ meis eloga tua ꝛc. Odore paradisi quo plenus erat per senserūt. Cant. j. Trahe me post te curremꝰ in odore unguentoꝝ tuoꝝ. Amorē suū suauissimū gusta uerūt. Ecc. xxiiij. Qui edūt me adhuc esuriēt. Bibi fidei ꝛ amoris eum tenuerūt: ꝛ amplexati sunt. Cant. iij. Tenui eū nec dimittā. Prouer. iiij. Dilīcaberis ab ea cū eam fueris ampleratus.

¶ De eodem Sermo quartus.

a ANdreas ihesus iuxta mare galilee vidit duos fres. Simonē qui uocat petrus. ꝛ andreā fratrez eius. Mat. iiij. Uocatio istoꝝ aplōꝝ cōmēdabilis est. Per pte uocātis. ꝛ uocatoꝝ. Per pte qdē uocātis cōmēdabilis est quātū ad duo. s. quārum ad numerū: ꝛ quātū ad officiū. ¶ Quātū ad numerū qz uocati sunt insimul ūtuor fres bini ꝛ bini: ut in isto euāgelio habet. Dō factū est triplici de causa. ¶ Primo ppt eoz plenā pſolationē. Si enī fuissent diuisi: ꝛ aliq nō fuissent uocati non fuissent plene pſolati. Chryso. sup illud. Et uocauit eos. Erant enī hītatiōe pcines: dilectiōe pcordes: artificio pares fīmitatis pietate pūcti. Ideoq̄ simul eos uocauit ne tot boies pūctos dissilis uocatio separaret. Uocauit ergo eos sīl ut plena eis pſolatio det deus enīz semp dat plenā pfectā ꝛ purā cōsolationē. Joā. xvi. Petite ꝛ accipietis ut gaudiū uestruz sit plenū. Ecōuerso aūt mūdus dat pſolationē deceptoriā: sic patet Luc. xij. in diuite qui dixit. Anima mea hēs multa bona ꝛc. aut uacuā. Dieſ. iiij. Aspexi terrā ꝛ ecce uacua erat ꝛ nihil. Aut semiplenaz. ps. Uiri sanguinū ꝛ dolosi nō dimidiabūt dies suos. Aut mixtā. Isa. j. Uinū tuū mixtum est aqua. ¶ Scdo ppt cōmēdādā uitā socialē ad quā ūtuor regrunt. Primū est recognitio ifirmitatis ppie iō ponit ibi petrus qui interptat agnoscēs. Ecclia. xxvi. Intellige que sunt primi tui ex teipso. Secūdū est cōsortmitas uolūtatis mutue: iō ponit ibi andreas qui interptat virilis q ad uolūtatē suā domādā magna virtꝰ regrit. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro forti ꝛ qui dñat aīo suo erpugnatore urbiū. Tertiū est supplātatio ire. Et ideo ponit ibi iacobus qui interptat supplātator. Prouerb. xv. Uir iracūdus puocat riras. qui patiens est mitigat suscitatas. Quartū est pūtia diuine gre. Iō ponit ibi ioānes qui interptat gratia. Uera enim socialitas non est inter malos sed bonos. Ecc. vi. Qui metuūt dñm inueniūt illū: scilz uerū amicū. ¶ Tertio ppter fidei firmitatē. Nam ſm Chryſ. Fides in statu nature fuit debilis: q fundata fuit sup vnā pilā. i. sup abel. In statu legis scripte fuit: q inītū ueteris testamenti fundatū fuit supra duas firmitates quasi sup duas pilas. i. moysen ꝛ aaron. In statu legis euāgelice fuit fortissima: q inītū noui testamēti fundatū fuit sup quatuor fraternitates quasi sup ūtuor pilas: scilz petrū andreā iacobum ꝛ ioānē: immo sup montem fortis-

simū. s. rpm. ps. ¶ Fūdamēta eius in mōtibus sanctis. ¶ Scōo cōmēdabilis est ⁊tus ad officiū q̄ sancti sūt piscatores hoium. Circa q̄ notādū q̄ de⁹ habet piscatores uenatores ⁊ vindemiatores. ¶ Piscatores fuerūt p̄dicatores p̄mitiui qui vno tractu retis p̄dicationis magnā multitudinē pisciū. i. hoiū capiebāt. ¶ Uenatores sunt p̄dicatores moderni qui cū clamoribus vir capitū vnā se raz. i. aiaz. Hiere. xvi. Ecce ego mittaz piscatores multos ⁊ piscabuntur eos. ⁊ post hec mittaz eis multos uenatores ⁊ uenabunt eos. ¶ Uindemiatores aūt erūt p̄dicatores ultimi. qui cū falce diuini eloquij vuas maturas a putridis separabūt. Apoc. xiiij. Misit angelus falcē suā in terrā: ⁊ vindemiauit vineā terre. Mō aūt diabolus est vindemiator ⁊ rps racemoruz collector. Mich. vij. Ue mihi q̄ factus sum sic qui colligit in autūno racemos vindemie. ¶ Er pte aūt uocatoꝝ cōmēdabilis est ipsa uocatio quātū ad duo. ¶ Primo q̄ oia reliquerūt. s. amorē terrenū: domesticū: ⁊ p̄uatuz. Terrenū qdē cum dī. Relictis retibus ⁊ nauī ⁊c. Matthei. xix. Ecce nos reliquimus oīa ⁊c. Amorē domesticū cū dī. Et pie ⁊c. Mat. x. Qui amat patrē ⁊ matrē plusq̄ me ⁊c. Amorē p̄uatū cuz dicit Secuti sūt euz ⁊ nō seipsos. Joā. xij. Qui amat aīaz suā p̄det eā. De his tribus amorib⁹ dī Luce xiiij. Siqs uenit ad me ⁊ nō odit patrē suū ac matrez. Hec referunt ad amorē domesticum. adhuc aūt ⁊ aīaz suā: hoc ad amorē p̄uatū. Et qui nō baculat crucē suā ⁊ uenit post me. s. pauperē: nō pōt me⁹ eē discipulus. hoc refert ad amorē terrenuz. ¶ Scōo cōmendabilis fuit eoꝝ uocatio. q̄ secuti sūt rpm. s. tanq̄ lucē: sodalē: ducē: ⁊ regē. qui vadit post talē lucē nō pōt offendē. Joā. xj. Siquis ambulat in die nō offēdit ⁊c. Qui uadit post talez sodalē nō pōt deficē q̄ manū porrigit sibi adiutricē. p̄s. Tenuisti manū dexterā meā. Qui uadit post talē ducē nō pōt errare. Joā. viij. Qui segtur me nō ambulat in tenebris. Qui uadit post talē regē nō pōt corona carē. Apoc. ij. Esto fidelis usq̄ ad mortē ⁊ dabo tibi coronam vite. Beatus igit andreas secut⁹ est rpm tanq̄ lucez in sua p̄uersione: q̄ rūc de tenebris ad lucē uenit. Tanq̄ sodalē in sua p̄uersatiōe. q̄ semp sibi adhesit. ps. Adhesitiaia mea post te ⁊c. Tanq̄ ducē in sua passione. Uñ cantaī de eo. Et in ligno crucis dux iusti fuisti. Tanq̄ regē in sua glificatiōe a quo coronā accepit. Unde dixit cum esset in cruce. Jam enī ego video regem ⁊c.

¶ Sermo. v. ¶ De sancto nicolao ep̄o Sermo. i.

Iustus q̄si leo p̄sidens absq̄ terrore erit. Prouer. xxviij. In his ꝑbis sc̄us atq̄ deuot⁹ nicolaus a trib⁹ cōmēdatur. ¶ Prio a vite sanctitate: cū dī Just⁹. ¶ Scōo a mēcis magnanimitate ⁊ nobilitate. cuz dī q̄si leo p̄sidens. ¶ Tertio a p̄scie securitate cū dī. Absq̄ terore erit. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ fm Aug. uera iustitia in trib⁹ p̄sistit. s. in inocētia: bñficētia: ⁊ humilitate uera. Fuit ergo btūs nicola⁹ iust⁹. ¶ Primo q̄ nulli nocuit. vñ dī. Puerilib⁹ ānis inocēter trāsactis ⁊c. i. Coy. x. Sine offēsione estote iudeis ⁊ gētib⁹ ⁊ ecclie dei ⁊c. ¶ Scōo q̄ oib⁹ p̄suit: q̄ ⁊ auē dedit ⁊ triticū ipetrauit. ps. Dispsit dedit pauperib⁹ iustitia ⁊c. ¶ Tertio q̄ uerā hūilitatē seruauit. vñ dī de eo q̄ fact⁹ eps cādē quā pius hūilitatez seruabat. Tria enī sūt que hoiem p̄sueuerūt immutare. s. etas: dignitas: ⁊ p̄speritas. Sed beatus nicola⁹ nō est imutat⁹ a sua hūilitate nec ꝑpt etatē: q̄ eā seruabat magn⁹ ⁊ puus. Deut. xxiij. Sicut dies iuuētutis tue: ita ⁊ senect⁹ tua. Nec ꝑpter dignitatē: q̄ eā seruabat in platiōe sicut ⁊ in subiectione. Ecc. xxvij. Rectorē te posuerūt noli extolli. Nec ꝑpter p̄speritatē: q̄ eā seruabat in p̄spitate sicut in aduersitate. Eccl. xxvij. Nō sensat⁹ in sapia manet sic sol. ¶ Circa scōm notādū q̄ fm Bego. Nazā zenū q̄druplex est nobilitas. ¶ Pria causa est carnis ꝑpagine. ¶ Scōa est ai ꝑ trute. De hac duplici dic nobilitate Hieronym⁹. Ille apō decū nobilior ⁊ potior est nō que nobilitas generis: nec dignitas seculi: sed que deuotio fidei deo ⁊ sctā vita cōmendat. Ista duplicē nobilitatē hūit sctus nicolaus. vñ dī de eo. nobilissimis natalib⁹ ortus. quo ad pmā. uelut lucifer nicola⁹ emicuit. quo ad secūdā. Ite dī q̄ fuit nobil genē: sed nobilior fide. ¶ Tertia causa est legali adoptiōe. sic patet Ero. ij. Ubi filia pharaonis moysē in filiū adoptauit. Ista habuit sctus nicola⁹ i dei filiū ꝑ spm sctm acceptat⁹. Rom. viij. Nō enim accepistis spm seruitutis ⁊c. ¶ Quarta causa est ex diuie imaginis ipressione fm quā oēs hoies sūt eqlit nobiles. De qua dī Eccu. xvij. Ipi⁹ enī ⁊ gen⁹ sum⁹. Si ergo honoramus imaginē depictā mlto sorti⁹ honorare debem⁹ imaginē dei nob ipressā. Ecc. x. Fili i māsuetudie fua aiaz tuā ⁊ da illi honorē fz meritū suū. Ista imago in pctōrib⁹ adeo obfuscat q̄ a deo nō cognoscunt. Mat. xxv. Amē dico uob nescio uos. ¶ Circa tertiū notat q̄ ipe fuit secur⁹ in vita ⁊ in morte. In vita ꝑpt securā p̄sciaz. Prouerb. xv. Securus mēs q̄si iuge puiuiū. ꝑpt bonoꝝ opuz affluētia: qō idicabat olei emanatio. Qua qdē affluētia ꝑuidentes vgies hūerūt ⁊ iō secure dormierūt. ut habet Mat. xxv. Propt spūs sctī pūtiā: q̄ a sua puericia graz dei hūit: ⁊ in ipa semp p̄seuerabat. Ista enī tria fz Chrysō. hoiez sctū facūt esse securū. Fuit

etiã securus in morte. Primo ꝓpter gliam reuelatã z angelicã custodiã. Angeli enim sibi morienti apparuerũt. z suã gliam sibi reuelauerũt: z ipsum custodierũt. ps. Angelis suis dẽ mãdauit de te. ℣ Secõ. ꝓpter recõmẽdationẽ diuinã: qr deo se de uote recõmẽdauit dicẽs. In manus tuas cõmendo spiritũ meũ. Sap. iii. Justoꝝ aũt aie in manu dei sunt. ℣ Tertio ꝓpter celestẽ armoniã. Quia angeli ipsius aiam in celũ cũ laudib⁹ deduxerũt. ℣ sale xxiiij. A finib⁹ terre laudes audiuimus z gloriam iusti. ualde igit secura eius aia in morte eẽ potuit que sic habuit ꝑfectiã purã: bonoꝝ operũ affluentiã z dei gram que sic habuit angelos custodientes suã gliam reuelantes cũ laudib⁹ eius aiam deducentes: z manus dei in omnibus ꝓtegentes.

¶ Sermo. vi. ¶ De eodem Sermo secundus.

Thesaurus desiderabilis z oleũ in hitaclo iusti. Pro uer. xxi. Iste iustus fuit sanctus nicolaus. de quo dr. iuste pie viuẽdo cẽ. Quatuor autem hic sunt videnda. ℣ Primo qre dr iustus. ℣ Secõ qõ est eius hitaculus. ℣ Tertio qs estiste thesaurus. ℣ Quarto qõ est oleũ istud. ¶ Circa pmũ notãdũ ꝙ Aug. in li⁹ de ꝑfectione iustitie tractãs illud vbũ Mat. vi. Attendite ne iustitiã uestrã faciatis cẽ, dicit qr dns ibi in trib⁹ iustitiã cõprehẽdit. ℣ In ie iunij obseruatione. ℣ In elemosynarũ largitiõe. ℣ z in deuota oone. Istas tres ptes iustitie habuit nicolaus. ¶ Primo habuit ieiunij obseruationẽ. vñ cũ adhuc eẽt infans feria qrta z sexta trib⁹ semel lac sugebat. Theñ. iii. Bonũ est, viro cuꝫ portauerit iugũ dñi ab adolescẽtia sua. Iste aũt portauit abstantia sua: nõ a senectute trib⁹. Portãti ergo iugum ab adolescẽtia bonũ erit purum. s. gliã sine pena. Portãti a senectute sua bonũ erit mixtũ. i. gliã cuꝫ pena purgatorij. Nõ portãti in aliq etate sua malũ erit purũ. s. pena eterna. Istã triplicẽ differentiã tãgit. ppha dicẽs. Calix in manu dñi vini meri plenus mixto cẽ. ¶ Secõ habuit elemosynarũ largitionẽ: qr oẽs diuitias suas distribuit z dedit pauperi nõ diuitib⁹. i. illi hoi qui filias suas ꝓpauperate. p stituẽ uolebat. dedit de meliori nõ de deteriori: qa aurũ. de ꝓprio ꝓmonio nõ de alieno dedit. ꝓpt honorẽ dei: nõ ꝓpter fauorẽ ppli. ¶ Tertio habuit deuotã oronẽ. uacauit enim oroni in sua iuuẽtute. vñ dr. Ecclie sẽ frequẽtãs limina cẽ. z in reliq sua etate. Aũ dr qr facẽ eps in oone vigilabat z in morte: qr tũc psalmum Jn te dñe spauí: deuote dixit. Luce. xviij. Oportet semp orare z nõ deficẽ. ¶ Circa secõm notãdũ ꝙ qdrupler est eius habitaculũ. ℣ Primũ est corp⁹ qõ est hitaculuꝫ aie. Job xviij. Pcissi reddit hitaculũ iustitie tue. ℣ Secõm est aia que est hitaculũ spũs scĩ. Eph. ii. In quo z uos coedificamini in hitaculuꝫ dei in spiritu seõ. ℣ Tertiũ est monumẽtũ qõ est hitaculũ corporis. ps. Sepulchra coꝝ dom⁹ illoꝝ in eternũ. ℣ Quartũ est celũ: qõ est hitaculũ aie z corpis. Eccl. xxiiij. Jn hitatione scã coram ipso ministraui. ¶ Circa tertiũ notãdũ ꝙ in ꝑmo habitaculo. i. in corpe habuit thesaurũ virginalis ꝑmũditie: qr virgo fuit. Mat. thei. xiij. Sile est regnũ celoꝝ thesauro absc̃dito in agro. i. in corpe terreno. ij. Coꝝ. iiij. Nẽmus autẽ thesaurũ istũ in uasis fictilib⁹. Et dr virginitas thesaurus ꝓpter suã ꝑciositatẽ. Eccli. xxvj. Non est cõdigna põderatio ꝓtinẽtis aie. ℣ In scõo habitaculo. i. in aia habuit thesauruꝫ diuine sapie: qr magnã sapiẽtiã habuit. de quo thesauro dr Sap. vij. Infinit⁹ thesaurus est oib⁹. Job. xxviij. Nescit hõ ꝑciũ eius. ℣ In tertio hitaculo. i. in monumento est thesaurus ꝑciose margarite. i. corp⁹ suũ ꝑciosum. Mat. xiij. Qui ꝑsert de thesauro suo. i. de corpe suo ꝑcioso noua z uetera ut uocenẽ ueꝛa miracula que olim ab alijs scis sunt facta. Et noua que ab alijs facta nõ fuerũt. ℣ In qrto habitaculo. i. in celo hñt thesaurũ suoꝝ meritoꝝ. Matt. vj. Thesaurizate uobis thesaurũ in celo. Jbi thesaurus est iueterabilis. iõ dr. Ubi neq; erugo. Est in corruptibilis: iõ dr. Neq; tinea. Est inamissibilis: iõ dr. Ubi fures nõ effodiũt. ¶ Circa qrtũ notandũ ꝙ in ꝑmo hitaculo. i. in corpe habuit oleũ mãsuetudinis: ꝑ qõ oẽs ad se trahebat. Cant. j. Oleum effusum nomẽ tuũ cẽ. Res rigida oleo inuncta efficit mãsueta. Sic hõ durus si oleo spũs scĩ inungit: in mãsuetudinẽ ꝑuertit. Jn cuius figura Jacob lapidẽ oleo vnxit. ut habeꝫ Geñ. xxviij. Dicit aũt Amb. in li⁹ de offi. Jn senib⁹ grauitas: in iuuenib⁹ alacritas: in adolescẽtib⁹ uerecũdia commẽdat. Nõ fuit ergo mirũ si sanct⁹ nicolaus oib⁹ sit cõmẽdabilis z amabilis: qr habuit uerecũdiam cũ adolescẽtib⁹. vñ dr. Pudore bono repler⁹ cẽ. Alacritatẽ cũ iuuenib⁹. Aũ dr qr erat alacer in exhortãdo. Grauitatẽ cũ senib⁹. Aũ dr qr grauitatẽ in oib⁹ sectabat. ℣ In scõo hitaculo. i. in aia habuit oleũ charitatis. Aũ dr. Copiose charitatis nicolaus põtifex cẽ. Et significat charitas per oleũ: qa sicut oleuꝫ supeminet alijs liquorib⁹: sic charitas supeminet oib⁹ alijs virtutibus. j. Coꝝ. xiij. Adhuc excellẽtiorẽ viã uobis demõstro cẽ. ℣ In tertio hitaculo. i. in monumẽto habuit oleũ pietatis. Illud enim oleũ qõ emanat significat eius pietatẽ qua abũdauit. Tot⁹ enim mũdus plenus est doctrinis suis: z misericordijs suis. ps. A fructu frumẽti vini z olei sui multiplicati sunt. Multiplicatus est enim mũdus pane siue doctrine: vino gre:

z oleo miſericordie. ℣ In ārto habitaculo. i. in celo habet olēū eterne iocūditatis. ℣ Ia. lxi. Dabo eis coronā pro cinere: o'ēū gaudij pro luctu: palliuz laudis pro ſpū meroris. Bācti enī viri in pñti ſue rūt in humiliatiōe luctu z merore. Sed pro eine re humiliatiōis hēbunt regalē ſublimitatē: pro luctu mctis iocūditatē: pro merore imortalitatem.

Sermo. vij. ¶ De eodē Sermo tertius.

q Uēcūqz elegerit dñs ipe erit ſanctus. Mūe. xv. ¶ In his oībꝫ q̄ btūs Nicolaus fuit ſcūs z mira culoſe electꝰ. ¶ Circa pmū notādū q̄ fuit ſcūs: q̄ habuit ℣ ſcitatis effectiua: ℣ cōſeruatiua: ℣ z oſtēſiua. ¶ Effectiua aūt ſcitatis tria ſunt fin Chȳſ. ſ. cordis mūditia: ſpūs ſcti gſa: z bonoz operū affluctia. Ita tria hūit ſcūs nicolaꝰ. ℣ Primo mūditiā: ꝓpter quā dī amicꝰ dei nicolaus. Quia ſicut dī Prouer. xxij. Qui diligit cordis mūditiā, ꝓpter gſam laboz ſuoz hēbit amicū regē. ℣ Scōo habuit ſpūs ſci gſaz in ſuo pncipio: q̄ ſctē icepit. ps. Dñe puenisti eū in bñdictiōibus dulcedinis. Et in ſuo medio: q̄ ſocialiter virit. Prouer. xviij. Uir amabilis ad ſocietatē magis amicus erit q̄z ff. Et in ſuo ultimo: q̄ gratioſe finiuit dicens. In manus tuas dñe. ℣ Tertio habuit bonoz opez aſſiſtentiā. Habuit enī opa pnie quo ad ſe, vñ dī. Multo ieiunio macerabat corpus. j. Coz. ix. Caſtigo corpus meū: z in ſuitutem rē. Miſericordie quo ad primū. vñ dī. Erat enī ualde compatiēs rē. Job xxi. Ab infantia creuit mecū miſeratio. Et gratie quo ad deum: q̄ in oīonibus vigilabat. i. Pet. iij. Uigilate in oīonibus. ¶ Scōo hūit cōſeruatiua ſanctitatis que ſunt tria. ℣ Primū eſt carnis mortificatio: q̄ ſtatim ipe a ſua pueritia carnē mortifi cauit. In ſua enī adoleſcētia ipa caro eſt mortificanda. In cuius figurā magi puero myrrhā obtulerūt. vñ dī. iiij. Reg. iiij. Afferte uas nouu z nō uetuſtū: z mittite in illud ſal. ℣ Scōm eſt mulierū vitatio. vñ dī q̄ mulier ꝓſortia q̄ſi quādā peſtē fugiebat. Sicut enī dī Ecc. xlij. De ueſtimētis pcedit tinea: z a muliere iniqtas viri. ℣ Tertiū eſt deuota oīo. Uñ dī q̄ nō ceſſ in die ſed etiā in nocte semp orabat: z ad matutinas etiaz adhuc laicus ibat. ps. Querite dñz. ſ. in oīone z ꝓfirmamini rē. ¶ Tertio habuit ſcitatis oſtenſiua que tria ſunt. ℣ Primū eſt mūdi deſpectio. vñ dī. Gloriā mūdi ſpreuit. Jaco. iiij. Quicūqz uoluerit eē amicus ſeculi huius rē. Et quo ſequit q̄ qui nō eſt amicus ſcī: eſt amicus dei. ℣ Scōm eſt vbi dei deuota audītio. vñ dī. Eccliē ſcē frequētās limina rē. Joā. viij. Qui ex deo eſt vba dei audit. ℣ Tertiū eſt miraculoz opatio. vnde dī. Deus qui btūm nicolaum inumeris decoraſti miraculis rē. per qō oſtēdi tur q̄ste fuerit potētie apō deū. Matt. xvi. In qua ptāte hec facis. Quāte fidei apō ſeipz. Luce. xvij. Si habueritis fidē ſicut granū ſinapis rē. Quāte charitatis erga primū quē ſemp ad bonū inducere ſatagebat. mō vbis, mō creplis. mō miraculis. ij. Coz. v. Siue mēte excedamus deo. ſ. miracula faciēdo. ſiue ſobrij ſumus uobis. ſ. vba z exē pla pbēdo. ¶ Circa aūt electionē ipius notādū eſt q̄ ipſa electio cōmēdabilis fuit. ℣ er pte eligētium ℣ electi ℣ z modi eligendi. ¶ In electoribus qdē tria cōmēdabilia fuerūt. ℣ Primū eſt deuota oīo: q̄ tote nocte o oīonibus iſtiterāt. Uñ etiā xpus electurus apl'os fuit in mōte orare. ut habet Luc. vj. Et apli in electione Mathie orātes diterunt. Tu dñe qui noſti corda rē. ℣ Scōm eſt diligēs inquiſitio: q̄ platus nō debet ꝓcipitāter eligi. ſed cū diligētia ingri: q̄ qui idoneū q̄rit idoneum inuenit. Queſiuit dñs idoneū z iuenit vicēs. Inueni dauid puū meū. Queſierūt electores myrrhee ēpm ciuitatis z iuenerūt. ℣ Tertiū eſt recta irētio q̄ nō debet qs itēdere eligere iſtū uel illū q̄ nō eſt, ꝓpter quos uel amicos: ſed q̄ magis idoneus. vñ dixerūt apli Actu. j. Tu dñe qui corda noſti oīuz rē. Per qō datur itelligi q̄ electores plus debēt reſpicē ad gſas ſpūales q̄z corpales. ſ. plus ad bonitatē q̄z ad nobilitatē. plus ad ſciētiā q̄z ad potētiaz. plus ad ꝓfectū utilitatē: q̄z ad carnez z ſanguinem. Sed dī Joā. xviij. q̄ ancilla hostiaria petrū introduxit in atriuz pncipis ſacerdotū. Quia caro que debet eſſe ancilla ſepe introduxit platū. Lū tamē Exod. xij. dicat q̄ postes domus itingebant ſanguine agni. q̄ nō debet qs introduci in domuz dei reſpectu ſanguinis, ꝓpter ſanguinis crucifixi. ¶ Scōo fuit cōmendabilis er pte ipſius electi: in quo tria cōmēdabilia fuerūt. ℣ Primū eſt eminētia vite: q̄ a ſua pueritia ſcē viuere icepit. Negotātū debet actionē ꝓfessionis: q̄tū diſtare ſolet a grege vita paſtoris. ℣ Scōm eſt pfectio ſciētie z doctrine. ideo dī. Quicqd de ſcripturis itelligē poterat armariolo condebat pectoris. Factus etiā epūs ſollicite ꝓfessionē ꝓdicabat. Hiere. iij. Dabo uobis paſtores iuxta cor meū: z paſcēt uos ſciētia z doctrina. ℣ Tertiū eſt firmitas constantie. Uñ tres pueros iuſte iudicatos pſtāter eripuit z iudicē reprehēdit. Ecc. vij. Noli q̄rere fieri iudex niſi virtute ualeas erūpere iniqtates. Unde no minus ꝓmo plato imposuit nomen petrus: q̄ a petra dicit. ¶ Tertio fuit cōmendabilis er parte modi eligendi. ℣ Primo q̄ fuit canonica: ſcilicet per cōpromiſſum z diuinā iſpiratiōnē. Debe. v. Nec q̄ſq̄ ſibi aſſumit honorē rē. ℣ Scōo q̄ fuit

pacifica: q oēs ꝓsenserūt. Sed dī Beñ. xxv. q in utero rebecce filij collidebant. q: ꝓlati qui debēt eē filij ecclie quotidie triuant. ℣ Tertio fuit discreta. Tūc enī electio est discreta. qñ si in collegio est ꝑsona idonea eligit. si extra collegium est: magis idonea assūmit. Ideo scūs nicolaus extra collegium fuit electus: q: erat valde idoneus. iiij. Reg. x. Elige meliorē de filijs dñi nri. nō enī tenent eligere optimū q: nō posset inueniri. Sed aut bonū aut meliorez. Si enim in collegio est bonus extra collegiū melior. bono est melior ꝓponendus.

Sermo. viij. ℂ De eodem Sermo. iiij.

1 Inuenigraz corā oculis dñi. Ecc. xliij. Tota vita bri Nicolai fuit gratiosa. qō patet ex septē. ℂ Prio q: fuit gratiose nat⁹. z hoc ex pte utriusq; generātis. ex pte geniti z modi generādi. ℣ Primo ex parte generātiuz. q: lz eēnt iuuenes. tñ mor ut natus est ptinēter viuerūt. Et quo patet q: erāt matrimonia liter iuncti. non ut libidini deseruirēt: sed ut ꝑlem educādā ad dei seruitiū gnārēt. ℣ Scōo ex parte geniti q: ad ubera pendēs ḡrta z serta feria ieiunabat. Hoc aūt nō fuit a natura q: tūc in oibus paruulis semp idē ꝓtingeret uel frequenter. neq; a ca su: q: tūc feria a feria nō distingueret. nec a ꝓposito q: tūc usum libert arb strij nō habebat. Restat ergo q fuerit a singulari dei dono. ℣ Tertio ex pte modi generādi. q: gnātus est per oīonez. parentes enīz sui deū orauerūt ut filiū eis cōcederet qui nō tā diuitijs q; mox haberēt heredē. j. Reg. j. Pro puero isto rogaui z dedit mihi dñs petitiōez meā. ℂ Scōo fuit gratiose educatus. ℣ Primo. s. ut iuuenū lasciuias euitaret. Ecc. xiij. Qui tetigerit picē inquinabit ab ea. ℣ Scōo ut ecclīam frequētaret. Vñ dī eccle sancte frequētās limina z. glosa super Mat. Ingressus iesus urbē ꝑ plures adijt. dans formā religionis ut quocūq; imus: ꝑmo domum oīonis adeam⁹. ℣ Tertio ut ꝟba dei libenter audiret z seruaret. Vñ dī. Quicqd de scripturis audire poterat ar mariolo cōdebat pectoris. Prouer. viij. Btūs hō qui audit me: z qui vigilat ad fores meas quotidie. ℣ Quarto ut corp⁹ ieiunio macerare. Vñ dī. Btūs nicolaus adhuc puerulus multo ieiunio macerabat corp⁹. ℣ Quinto ut opīb⁹ pietatis se assuefaceret. Unde dicit. Assūmens misericordie visceribus dato auro triū virginū nephas ꝓhibuit. Job. xxvi. Ab infantia mea creuit mecuz miseratio. ℂ Tertio fuit gratiose electus ꝑmissa oīone crēplo ap̄lor. Act. j. Orantes dixerunt tē. ℣ Scōo diuina reuelatiōe. q: uor de celo lapsa fuit ut eligerēt nicolaū. Lz enim qdam per hominē fiūt intrusi. quidā per hoīem z deū fiūt canonice electi. quidā a seipsis sine hoīe z deo sicut ambitiosi. Iste tñ fuit electꝰ a deo sine hoīe ut ap̄li ℣ Tertio fuit electꝰ de oīuz ꝑsensu z approbatione Unde dī q: eo viso oēs laudauerūt dei magnalia. Prouer. xxviij. In exaltatiōe iustoꝝ multa gloria est. ℂ Quarto fuit electꝰ inuitꝰ z cū quadā coactione. Unde poterat dicere cū ꝑpha. Exaltatus autē humiliatus sum z cōturbat⁹. ℣ Quinto fuit in episcopatu gratiose cōuersatus. Ipse enim pplm suum pauit vbo. Unde legit q: erat efficax in loquēdo. Pauit oīonis suffragio q: in oīonibus ꝓ: o populo vigilabat. De his dicit Ecc. vj. Mos aūt orationi z ministerio uerbi crimus instantes. Pauit crēplo. vnde dicit q: candē quā panis grauitatem seruabat. j. Timo. iiij. Exemplūz esto fidelibus in uerbo in cōuersatione. Pauit tpali subsidio: quia populo fame laboranti triticū ꝑbuit. ℂ Quinto fuit gratiose mortuus. Est enīz mort⁹ cū gra dei. Unde dī q: omniū virtutū charismate repleba. Apoc. xiij. Bti mortui qui in dño moriūtur. Cū bona fama populi. vñ dī oīb⁹ se amabilē exhibuit. Cū bona ꝑsciētia fui. Bonā enim ꝑsciētiā habere potuit: qui a cunabulis rpo fuire incepit. ꝓ: o ꝑter ista tria dī Beñ. xxv. Mortuus est in senectute bona. Et iō cū bona fama ppli plenus dieruz. z ideo cum bona ꝑsciētia sui. ꝓgregatus est ad populū suū: z iō cū gra dei. ℂ Sexto fuit gratiose sepultus. In sepulchro enī suo tria erāt. s. margarita corporis. emanatio olei. z emanatio aque. In margarita corporis fuit fulgor munditie. Instar enim margarite fuit cādidus per mūditiā. celesti rore generat⁹ per diuinā gratiā. z paruus per humilitatē uerā. In oleo notat abūdātia misericordie que in ipo fuit. In aqua abūdātia gre qua semper abūdauit. ℂ Septimo fuit gratiose assumptus. Fuit enī assumptꝰ cū custodia angelica. Unde cū morerer rogauit deum ut angelū suum mitteret. Et vidit angelos ad se uenientes cū ꝓtectione diuina: q: deo se recōmēdauit dicens. In manus tuas dñe cōmendo spiritū meū. Cū secura ꝑsciētia. Securā enim cōscientiā habere potuit qui nunq; peccauit qui deo semp fuiuit. Prouer. xv. Secura mēs q̄si iuge conuiuiū. Cū recepta eucharistia: q: sacra corporis z sanguinis dei suscepit. Et cuz celesti melodia: q: du dū assūmeret celestis melodia audita est in celo. Alia qdē de vita egrediēs quque timet. s. demōes. penā. petā. dubietatē viarū z ululatū z clamorē demonū. Sed iste nō timuit demones q sic fuit ab angelis custodit⁹. Nec penā q sic fuit in manu dei recommēdatus. Nec peccata qui sic fuit in ꝑscia secur⁹. Nec dubietatē seu diuersitatē viaz qui tali duce. s. a xpi corpe fuit deduct⁹.

Hec ululatū demonū qui tali letitia fuit pfusus. Ysa.lv. In letitia egrediemini ⁊ in pace deducemini. Mōtes ⁊ colles cātabūt corā vobis laudē: ⁊ oia ligna regionis plaudēt manu. Ipse enī aie qñ assumunt gaudent. iō dī. In letitia egrediemini. Et tota trinitas gaudet. iō dī. Mōtes. Et angeli. iō dī. colles. Et oēs sci q fuerūt de nra regiōe gaudēr. iō dī. Et oia ligna regionis plaudēt manu ⁊c.

¶Sermo.lx. ¶De eodem Sermo quintus.

n On est inuēt⁹ filis illi ⁊c. Ecc.xliii.

Quilibet sanct⁹ in aliq̄ vtute emicuit in qua nullus filis sibi fuit. ppt qō dī. Nō est inuēt⁹ filis illi. Et in hoc apparet sapia dei que in tāta varietate scōr tātā ponit varietatē vtutū. que ⁊ nobis nō sit cognita: deo tñ est nota. Si enim tāta est diuersitas in facieb⁹: pōt cē pcul dubio ⁊ in aiab⁹. ¶Fuit igit scūs nicolaus q̄uor puilegia ppt que pōt dici. Non est inuēt⁹ filis illi. ¶Primū est festiua scificatio: q: a mris uberibus scūs fuit. felix q dicē potuit cuj ppha. Spes mea a iuuētute mea. sicut fuerūt Martinus ⁊ Benedictus qui a iuuētute deo fuire iceperūt. Felicior q dicē pōt. Spes mea ab uberib⁹ mris mee. sic fuerūt Nicolaus ⁊ Dñicus. ille ab uberib⁹ abstinēdo. iste adhuc sub nutrice pstitut⁹ in terra iacēdo. Felicissim⁹ qui dicē potuit. Spes mea ab utero mris mee. sicut fuit scūs Joannes baptista: qui fuit in utero scificat⁹. Nullus aūt senex pōt dicē. Spes mea a senectute mea. Bz ne pticias me in tpe senectutis. Talis enī nō pōt de suis meritis pfidē: sed ne pticiak a dei misericordia debet orare. Et gaudeat⁹ nicolaus sic tēpestiue icepit pōt sibi ꝑuenire qō dī Ecc.xxix. Cor suū tradet ad vigilādū diluculo ad dñm qui fecit illū. Sūt qui deo tradūt bona sua. qō magnū est. Alij corpa sua: qō mai⁹ est. Alij corda sua: qō marimū est. Btūs autē nicola⁹ tradidit ⁊ bona sua ad dispgēdū. ⁊ corpus suū ad martyrādū. ⁊ cor suū ad orādū. ⁊ hoc fecit diluculo. i. in sue etatis pmordio. ¶Scōm est miraculo sa electio: q: uoce de celo lapsa elect⁹ fuit. Et hoc accidit ei eo q: electores istabāt ieiunijs. ofonib⁹. ⁊ vigilijs. Per hec enī tria meremur a deo bonū platū hēre. De ieiunijs habet Act.xiij. In electione pauli ⁊ barnabe. De ofonib⁹ habet Act.j. In electione mathie. De vigilijs simul ⁊ ofonib⁹ habet Luc.vj. In rpo qui electurus aplos ꝓnoctauit in ofone dei. ¶Tertium est miraculoꝝ credita opatio. quoꝝ q̄dā opat⁹ est in maiori mūdo. quedā in minori. In maiori mūdo opat⁹ est in q̄tuor elemētis q: nautis mare trangllauit. tēpestatē abnere fugauit. ignē vsane extinxit. ⁊ terrā sterilē fecūdauit. In minori aūt mūdo. i. in hoīe multa est miracula opat⁹. Quibusdā enī subuenit a tribulatione quā patiebant a diabolo. sicut qñ resuscitauit pri filiū a diabolo strāgulatū. Quibusdā a tribulatione quā iuste patiebant a deo. sicut qñ resuscitauit filiū pri cū cipho in mari submersū. Quibusdā a tribulatione quā patiebant a tyrāno. sicut qñ pri reddidit filiū a soldano detētū. Quibusdaꝫ a tribulatione quā patiebant in reb⁹. sicut iudeo: qui imaginē nicolai in domo sua fecerat. Quibusdā a tribulatione quā patiebant in psonis. sicut tribus pncipibus falso pstātino ab iudis accusatis. Quibusdā a tētatione quā patiebant in aiab⁹. sicut cpo qui a diabolo tētabat qui se in forma mulieris posuerat. ¶Quartū est olei in monu mēto effusio. per qō dat icelligi quāte fuit misericordie in mūdo: ⁊ quāte misericordie existat in celo. Ūñ pōt sibi cō petē illud Job.xxix. Petra fundebat mihi riuos olei. Ipse enim fuit petra. i. trit⁹: q: se macerabat. Fuit durus: q: nullis aduersis cedebat. Fuit etiā firmus: q: pstāter arguebat. Iste aūt oleū fundebat: q: misericordiā ipēdebat liberalr ꝓra illos q nō effundūt. ſz ab eis magnis ꝓib⁹ obtinēt. Pro uer.xxij. Qui ꝓnus est ad misericordiā bñdicet. Et fundebat aūt riuos: q: misericordiā ipēdebat abundāter. Solus de⁹ hēt misericordiā vniuersalē tanq̄ fluuium: sci aūt priculare tanq̄ riuos. Ecc.xvij. Miseratio hois circa ꝓximū suū. misericordia aūt sup oēm carnē. Et dicit riuos olei nō vini: q: magis voluit seq pietatē q̄s seueritatez. Ecc.vij. Noli esse iustus nimis. Utrūq; tamen in casu est necessarium quia samaritanus. ut habet Luce.x. Infudit vinum ⁊ oleum sanciato.

¶Sermo.x. ¶De sancta lucia Sermo ꝑm⁹.

m Alierem fortem qs inueniet. Pro uer.xxxi. Tpe salomonis nulla mulier iuēta est fortis. Tpe aūt gre inuēta est vna fortissima. s. btā virgo. Inuente sunt ⁊ alie fortes. s. scē virgines mūdū cum carne vincētes. inter qs fuit btā Lucia cuius fortitudo in trib⁹ appuit. ¶Primo in hoc q: vicit oia blādimēta oium vitioꝝ. s. auaritiā: luxuriā: ⁊ supbiam. Auaritiā vicit per libalitatē: q: ꝑimoniū erogauit dedit aūt paupib⁹ in vita oia ⁊ seipam. Unde dedit paupib⁹: hēbit celestē thesaurū. Matth.xxi. Uēde oia que hēs ⁊ da paupib⁹: ⁊ hēbis thesaurū in celo. Unde dedit in vita ꝓmisit ad locū secuꝝ. Mat. vj. Thesaurizate vobis thesauros i celo ⁊c. Unde dedit oia recepit cētuplū. Mat.xix. Dis qui reliquit domū ⁊c. cētuplū accipiet. Quia dedit seipsam i. corꝑ mortale: recipiet ipm glificatū. ad Phil. iij. Saluatorez expectam⁹ dñm nrm ⁊c. ¶Scōo vicit luxuriā per vginitatē. Ūñ vixit agatha. Jo-

cūdum deo in tua ginitate hiraculū pparasti. Et quo patet q hiraculū mētis sue fuit iocūdū. purū. ꝛ pparatū. Fuit iocundū: q nunq̄ spūm scm per pcm contristauit. Eph. iiij. Nolite contristare spiritū scm dei. Fuit purū: q puritatē mētis ꝛ corpis cō seruauit. iō dixit. In tua ginitate. Unde ipsa ait. Corruptores mētis ꝛ corpis nunq̄ sciui. ps. Domuz tuā dne decet scitudo. Fuit pparatū: q oib⁹ virtutib⁹ se ornauit. Ecc. ij. Qui timēt dnm pparabūt corda sua. ¶ Tertio vicit supbiā per humilitatē. vñ humilias se dixit. Ancilla xpi sum. Aliq̄ alia est ancilla pcti. Joā. viij. Dis qui facit peccatū seruus est pcti. Aliq̄ nūmi. Luce. vi. Nō potestis deo seruire ꝛ mamone. Aliq̄ diaboli. ij. Pet. ij. A quo qs superat est: ei⁹ ꝛ seruus est. Aliq̄ ppij corpis. ad Rom. xvj. Xpo dno nō seruiūt: sed suo uētri. hec aūt noluit ee ancilla pcti: q hoc esset vānabile. Nec nūmi: q vituperabile. Nec diaboli: q piculosum. Nec sui corpis: q ignominiosum. sed tm xpi: q hoc est gloriosum. Propter istā triplicem victoriā triplr appellat. Quia enim vicit luxurias fuit tēplū dei. vñ ait. Qui caste viuūt tēplū sunt spūs⁹ sci. Quia vicit auaritiā facta est colūna padisi. vñ cātat. Colūna ea imobilis ꝛc. Quia vicit supbiā accepit coronā regni. vñ cātat. Dis plebs te, ex pectat ut accipias coronā regni. ¶ Scdo eius fortitudo appet in hoc q vicit violētia hostiū. vñ cantat. In tua patiētia possedisti aiam tuā lucia sponsa xpi. Qdisti que in mūdo sunt ꝛ coruscas cū angelis. Sāguine enim ppio inimicū subdisti. Ipsa enim vicit hostē iteriorē. iō dī. In tua patientia Prouer. xvj. Melior est patiēs viro forti. Hostē exteriorē. vñ sequit. Qdisti que in mūdo sunt. Gala. vj. Mihi mūdus est crucifixus ꝛc. Hostē supiorē. vñ dī. Sāguine ppio ꝛc. Valde admirabile fuit q fragilis semina vicit hostē tā robustū. iuuēcula hostē tā antiquū. puella delicata: hostē tā austerū. ¶ Tertio eius fortitudo appet in hoc q vicit seuitia tormētoz. qō patet ex quor. ℣ Mā virē hoium ꝛ bouꝝ amisit virtutē trahēdi: q nec mille boies nec multa paria bouꝝ ad lupanar eā trahē potērāt. Nō enim hoc erat ꝓueniens. q sic dī. j. Cor. vi. Tollēs mēbra xpi faciam mēbra meretricis. absit. ℣ Scdo ignis amisit virtutē cōburēdi. Ecc. ij. Et in medio ignis nō sum estuata. Nec miruz: q deus ꝓ hēbat rorē saluificū qui ignē refrigerabat. intus ignē diuinū: qui exteriorē supabat ignē. extra corpus ginem q a cōbustione imune ee debebat sicut ab igne ꝓcipiscentie alienū fuerat. Dan. iij. Illos aūt oino nō tetigit ignis ꝓpter corp⁹ virgineū. Nec cētristauit: ꝓpter rorē saluificū. Nec q̄q̄ molestie intulit: ꝓpter ignē diuinū. ℣ Tertio gladius amisit virtutē secādi: q percussa in gutture gladio necari nō potuit: sed ḡdiu voluit supirit. Imperauit eni iudicias a dño multiplici de causa. ut in legēda habet. s. ut corp⁹ dñi. reciperet ꝛ deo se recōmēdaret: ut bonis timorē ꝛ malis iustitia nē auferret: ut aduocatā se eis ꝓmitteret: ut pacez ecclie redditam nūciaret. ℣ Quarto mors amisit virtutē occidēdi: q mors ipsam nō interfecit: sed ipsa mortē occidit. i. cēnā mortē que est tripler. Una que ꝓsistit in pena sensus. Occisio huius mortis significata est in extictiōe sui ignis naturalis. Alia que ꝓsistit in carētia diuine visionis que tm videt a cordib⁹ mūdis. Jurta illud Mat. vj. Bti mūdo corde ꝛc. Hāc mortē occidit: q mūditia mentis ꝛ corpis ꝓseruauit. Alia est in sepatione a consortio beatoz que vincit per opa pietatis. Luc. xvj. Facite vobis amicos ꝛc. Istā occidit per opa misericor die que hūit: q totū ꝑmoniū paupib⁹ erogauit. ¶ Sermo. xj. ¶ De eadem Sermo secūdus.

Alpiētia edificauit sibi domū erexit columnas septem. Prouer. ix. Xps sapiēs architect⁹ domū quandā edificauit: in cuius aio habitauit per gram ꝛ in utero per carnis substātiā: ꝛ ista fuit virgo maria. Alias plures domos edificauit. in qb⁹ per gram habitauit. quoz ꝓcipua fuit ecā in qua ut ect domus firma septē columnas erexit. q in ea septē virtutes posuit. ¶ Prima est fidei magnanimitas. vñ dixit ei ecā agatha. Fides tua mīt te subuenit. ꝛ ecce sanata est. Deus eni est inaccessibilis. j. Tim. vi. Luce habitat inaccessibilē. Jnuisibilis. j. ad Tim. j. Regi aūt sec̄oz imortali inuisibili ꝛc. Jnuincibilis Job. ix. Si fortitudo querit: robustissim⁹ est. Scā igit lucia idigebat fide tanq̄ scala ut inaccessibilez accederet ꝛ ascēderet. Rom. v. Per quē accessum hēmus per fidē tanq̄ lucerna per quā inuisibilē cō spiceret. Heb. xj. Jnuisibilē eni tanq̄ vidēs sustinuit: tanq̄ virtute fortissima per quā oipotētē superaret ꝛ vinceret. quā qdē tūc per oionē vicit qñ mīt sanitatē obtinuit. vñ xps poterat sibi dicē illo Matt. xv. O mulier magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. ¶ Scdo est virginitas. vñ dixit ei agatha. Jocūdū deo in tua ginitate hiraculū ppara sti. hoc aūt spōso multū placet. ita q in ea tanq̄ in domo ꝓpria morat. ps. Domū tuā dne decet scitudo. tanq̄ prato floridō spatiat. Cant. j. Lectulus nr floridus tanq̄ cibo suauissimo pascit. Cāt. vj. Dilect⁹ meus mihi ꝛ ego illi qui pascit inter lilia. ¶ Tertia est ad pārētes magna pietas: q matri sanitatē obtinuit. voluit eni hēre curā de mīe. Et ꝓpt dei ꝓceptū. Exo. xx. Honora patrē tuuz ꝛ matrē tuā. Et ꝓpter xpi exemplū. qui de matre in

cruce curā hūit. Et pp hīdā dei pulsionē que ad dit pcepto: cū dī. ut sis lōgeuus sup trā. Et pp ri tādā dei cōminationē. q dī. Exo. xxi. Qui maledi xerit pī uel mri morte moriat. Et itelligit de utra q morte z vita. Qui enīz honorat patrēs z gbus hēt vitā. deus etiā pstuat sibi vitā corpalē. Qui vo i honorat deus aufert ab eo. ¶ Quarta est ad pau peres mag̃ lībalitas. vñ pōt sibi pcurare illō pro uer. ulc. Manū suā apuit iopi z palmas suas ertē dit ad paupes. ℣ rustra aūt mulier fortis manum apiret: si nihil in manu hēret. Scā igit lucia hūit manū aptā. q: semp dabat: errēsam q: oīb⁹ dabat. z plenā q: abūdāter dabat. ¶ Quinta est eius hū litas que appuit in hoc q: se nō filiā uel spōsam: ſz ancillā noiauit dicēs. Ancilla xpi suz. ℣ Filia qdē di cit nobilitatē: spōsa eq̃litatē: ancilla vo humilitatē. Ipsa igit de se pspe nolebat ea que videbant esse sublimitatis uel eq̃litatis: sed hūilitatis. ¶ Sexta fuit pseuerātie firmitas. vñ ait. Munq̃ uoluntatē meā ad plensuz tuū potis reuocare. ℣ enīz tripler martyriū passa fuerit: ptāter pseuerauit. Unuz hūit in carne per sāguis effusionē. Exo. iiii. Spō sus sanguinū tu mihi es. Aliud in mēte per pau perū cōpassionē. Greg. Qui cōpassionē exhibet in aliena necessitate crucē portat in mēte. Tertiuz in carne z mēte per carnis mortificationē. ps. Pro pter te mortificamur tota die. ¶ Septia ē corpis imobilitas: q: tāto pōdē cā fixit spūs scūs: ut nul lo mō moueri posset. Ipsa eni fuit leuis z grauis leuis q: imunis a pōdē petōz. expedita ab onē ter renoz. z plena plumis virtutū. Deb. xii. Deponētes oē pōdus. s. frenoz z circūſtās nos pctīs per patiē tiā curramus. s. pēnis virtutū. ℣ fuit aūt grauis inle pderosa: nō tñ in corpe per imobilitatē: ſz etiā in corde per sensus maturitatē. Sap. iiii. Cani sūt sē sus hois zc. per gre stabilitatē. Deb. xiii. Optimū est gra stabilire cor. In ore p simonis pderositatē. Eccli. xxi. Verba sapiētū statera ponderabunt. In corpe per mor̃ grauitatē. ad Titū. ii. In oīb⁹ teipm pbe exēplū in doctrina: in integritate: in gra uitate: in ope per ptinuitatē. Eccli. xxviii. Dō sanctus in sapiētia manet sicut sol.

Sermo. xxi. ¶ De eadem Sermo tertius.

Lucerna splēdēs sup cādelabrū sā ctū z spēs spēi. s. mlieris sup etatē stabilē. Eccli. xxvi. Per lucernā a luce dicta itelligit scā lucia a luce silr̃ noiata. De qua in vbis pmissis q̃tuor dicunt. ¶ Primo q̃ſu it luminosa cū dī. Lucerna splēdēs. ℣ fuit aūt lu minosa q̃drupliſr. ℣ Prio a supiori per dine gre re fulgētiā. Job. xxvi. Cui splēdebat lucerna sup ca put meū. Et ab iferiori per ygiale mūditiā. Sap. iiii. O quā pulchra est casta generatio cuz claritate. vñ dixit ei agatha. soror mea lucia ygo voo devo ta. In hoc q: fuit deuota hūit lucē supiorē. In q ygo hūit lucē iferiorē. ℣ Scōo ab interiori p mū dā psciam. ii. Cor. iii. Deus qui dixit de tenebris lucē splēdescē illuxit in cordib⁹ uris. Et ab exteri ori per querſtionē honestā. Matt. v. sic luceat lux ura corā hoīb⁹ ut videāt opa ura bona zc. ppt hoc ipsa uocant se tēplū. qō gdē erat iterius fulgidū z exterius ornatuz. ℣ Tertio a posteriori dei būficia rememorādo. Et ab anterieri futura pdestinādo: z pūtia ordinādo. Deut. xxvii. Utinā saperēt. s. pterq̃ ta recogitādo. z itelligerēt. s. pūtia ordinādo. at no uissima puiderēt. s. futura pdestinando. Sic vtā lu cia dei būficia recogitauit qñ dixit. Mō fuit ista ma leficia ſz būficia dei. Pūtia ordinauit qñ diuitias suas paupib⁹ dedit. futura puidit: qñ pacē eccle rediā nūciauit. ℣ Quarto a vtris: q: iter pspa suauit tēperātiā. Prouer. xiii. Est paup cū in mul tis diuitijs sit. z a sinistris q: iter aduersa hūit pa tiētiā. vñ dī de ea. In tua patiētia possedisti aiam tuā. ¶ Scōo fuit famosa: qō notat cū dī. Super cādelabrū scrīs. ℣ fuit aūt famosa er oīb⁹ causis er q bus aligs famosus efficit. Efficit aūt aligs famo sus multiplici rōne. ℣ Primo ppt sapiam que ap paruit in rnsis. Luc. xxi. Ego vabo uob os z sapiē tiā zc. ℣ Scōo ppt potētiā que appuit in miracu lis. Mat. x. Dedit eis potētiā spūm imūdoz z ut curarēt oēm lāguorē z infirmitatē. ℣ Tertio ppter scitatē que appuit in crēplis. Dedit eni crēplū pie tatis ad parētes: largitatis ad paupes: charitatis ad oēs. Judith. viii. Dec erat oīb⁹ famosissima: qz timebat deū valde. ℣ Quarto ppt pulchritudines que appuit in decore puritatis mentis. s. z corpis. Sester. vi. Erat hester famosa valde z incredibili pulchritudine oium oculis admirabilis videbat. ℣ Quinto ppt fortitudinē que appuit in tortuis. Prouer. xlc. Mulierē fortē qs inueniet. ¶ Tertio fuit speciosa: cū dī. Spes faciei. Deōm aūt Augu. de tri. Facies est pulchra qñ est dimēsa piliter af fecta hilariter z colorata lyculēter. Facies igit ale tūc est pulchra: qñ est dimēsa parilit. quā dimēsiō nē parilē faciūt: fides: spes: charitas: z bona opera tio. que fm Greg. sunt eēlia. q: quātū qs credit tā tū sperat zc. Btā igit lucia hūit spem: q: de auxilio bē agathe pdidit. hūit fidē: qua mfem sanauit. hā buit charitatē: q: ppt xpi charitatē morti se tradi dit. hūit bonā opationē: q: bona sua paupib⁹ de dit. ℣ Scōo fuit affecta hilariter. ii. Cor. ix. Hilarē datorē diligit deus. Gaudebat eni deus fuaz ygnitate. Un dī de thesauro ygnitatis Mat. xiii. Pre gaudio illius vadit zc. De pscia puritate. ii.

Cor.j. Glia nra hec est testimoniū cōscie nre. De penarū acerbitate. Rom.v. Spe gaudētes: in tribulatione patiētes. De glie securitate. ibidē. Glia mur in spe glie filioꝝ dei. ℣ Fuit etiā colorata lucu̇leter. habit enī cādorē puritatis: ruborē charitatis: ⁊ mille alios colores mltiplicis vtutis. Cant. j. Dilect⁹ meus cādidus ⁊ rubicūdus ⁊c. ℭ Quarto fuit virtuosa. qđ notat cū dr. Sup etatē stabilē. Etas stabilis nō est iuēta q: tēdit ad pfectionem. nec senect⁹ q: icipit deficē occulte. nec senīū: q: deficit manifeste. Sed est etas virilis: q: tūc natura stat. Stā ergo lucia ls hūit etatē iuuenilē in corpe. hūit tū stabilitatē virilē in mēte: q: vinci nō potuit nec mīis monitis. Mat. x. Qui amat patrē ⁊ mrēm plusq̄ me ⁊c. nec spōsi blādītijs. Dester. j. Parui pēdēt uxores impia maritoꝝ. nec irrogatis obpro briis qñ tu der dixit. pimonitū tuū cū coruptoribus erpēdisti. nec illatis mīnis qñ dixit. Ego faciā te duci ad lupanar: nec adhibitis supplicijs nec appositis violētijs. iō colūna imobilis est uocata.

ℭ De sancto thoma Sermo primus.

Sapiēs architectus fundamentum posuit. j. Cor. iij. Perfecta dom⁹ est qñ est firma ⁊ pulchra Talē domū thomas missus ad regē indie fabricauit. ℣ firmā: qđ notat cū dr. Fundamētū posuit. ℣ Scđo pulchrā cū dr. ut sapiēs architectus. Sapiētis enīz est pulchra opa facē. Et q: icipit a fe: iō domū aie sue talē fecit. ℭ Primo firmā. q: supra firmā petrā ipsam fundauit. Mat. vi. Qui edificauit domū suam supra petrā ⁊ descendit pluuia ⁊c. Thomas enī passus est tēcatione a diabolo su zge rēte. ⁊ hoc tpe vūice passionis qñ ⁊ ceteri corruerūt. tūc hūit uētū qui ab aere uenit passus est dubitatione a deo pmittēte. ⁊ tūc hūit pluuiā que de celo descēdit. passus est afflictione a tyrāno seuiēte. ⁊ tūc hūit flumē qđ per terrā uadit. sed q: fundatus est supra firmā petrā corruē nō poterat. nec a uēto diabolice tēcationis. q: postmodū resurrexit. nec a pluuia diuine auersionis. q: ptinus in fide confirmatus fuit. nec a flumine tyrānice psecutiōis. qa ola pstāter sustinuit tormēta. ℭ Scđo fecit domū aie sue pulchrā. Est aūt domus pulchra ꝺz Aug. de tri. qñ est pariē⁹ mēbris dispositis ampla ⁊ lucida. Mēbra aie sunt vtutes aie quas btūs thomas aplūs in domo spūali ponēdas docuit. Nam cuz duodecim gradus virtutū ope p̄dicaret inter cetera monuit ut penitētiā agerēt. qđ spectat ad iustitiam. ut dei uolūtatē ingrerēt qđ spectat ad pruden tiā. ut gule vitiū tēperarēt. qđ spectat ad tēperātiā. ut in bonis opibus pseuerarēt. qđ spectat ad fortitudinē. Istas aūt virtutes ꝺs docuit in domo sua similiter posuit. Et ideo omnīū eam ⁊ pulchrā fecit. Prudētia enī ipsam omnīū ab anteriori ut caueret de futuris. Justitia a posteriori ut satisfaceret de pteritis. Tēperātia a dextris ne eleuaret in psperis. Et fortitudo a sinistris: ne succūberet in aduersis. ℣ Secundo domus aie sue fuit pulchra q: fuit ampla. Oportuit enim q: valde ampla esset triplici de causa. ℣ Primo q: habebat recipe infinitū. iij. Regū. viij. Si enim celū ⁊ celi celorum te capere non pñt: quāto magis domus hec quā edifi caui. ℣ Secūdo q: habebat recipe charitatis pceptū qđ est valde latū. ps. Latū mādatū tuum nimis. Ephes. iij. In charitate radicati ⁊ fundati ut possitis cōprehēdere cum oībus sanctis que sit lōgitudo ⁊c. ℣ Tertio q: habebat recipe statuz oīum ⁊ merita singuloꝝ scilicet afflictos ad compatiendū. ij. Cor. xi. Quis infirmat ⁊ ego non infirmor: ⁊c. Consolatos ad cōgaudēdum. Philip. j. Testis est mihi deus quomodo cupiā uos oēs in visceribus iesu christi. Rom. xii. Gaudere cū gaudētibus: flere cum flētibus. Merita singulorū ad participādum. ps. Participē me fac deus omnīū timētium te ⁊c. ℣ Tertio domus aie sue fuit lucida. habuit enim lucē diuine gr̄e sapiētie ⁊ conuersationis honeste. Ideo spiritus sanctus apparuit sibi ⁊ apostolis in specie ignis ⁊ lingue: ad innuendum q: dabat eis ignē inflāmātē per grām. Lucē radiātem per cōuersationē honestā. Et linguā ꝺi sertam sarentem per sapiētiam.

ℭ De eodem Sermo secundus.

Edit abyssus uocē suam altitudo manus suas leuauit. Habacuc. iij. In his uerbis notanē duo. ℣ Primum est dubietas discipuli: cum dicit. Dedit abyssus uocem suā. ℣ Secundum est pietas magistri cuz subdit. Altitudo manus suas leuauit. ℭ Circa primum notādum q: thomas qui interpretat abyssus quatuor uoces dedit. ℭ Prima fuit uor fiducie ⁊ familiaritatis: cū dixit Joan. xiij. Dñe nescimus quo uadis ⁊ quomodo possumus viā scire. hoc enim fm Chrysost. er multa dilectione dixit. quia ipsum sequi semper cupiebat. dicit aūt Aug. in libro de sermone domini in monte q: ad ambulādum tria requirunt. Primum est ut homo sanos pedes habeat. Secūdum ut viam inuenire sciat. Tertiū ut locū apertum inueniat. Beatus autem thomas post christum ire desiderās tri duo scire petit. scilicet viam ⁊ terminū vie. cuz dicit. Dñe nescimus quo uadis ⁊ quomodo possumus viā scire. pedes aūt sanos habere nō petebat. q: hos se habere credebat. sed in hoc decept⁹ erat. sicut ⁊ petr⁹ decept⁹ fuit qui pe

des sanos hīe se credidit.cū ait Joā.xiij. Quare nō possuꝫ te seq mō. Si igit̄ post rp̄m ire cupim⁹; oportet ut pedes sanos hēam⁹ ꝛ intellectū per fidē ꝛ affectū per charitatē. Heb.xij. Gressus rectos facite pedib⁹ uris ꝛc. Oportet ergo ut viā sciam⁹ vel iueniam⁹ quę sūt bona opa ꝛ dei mādata.ps. Viā mādatoꝝ tuoꝝ cucurri ꝛc. Janua aūt semp est apta.que sunt rp̄i vulnera;ꝛ eius pietatis viscera.ps. Januas celi aperit. ¶ Scōa est uor p̄stātie ꝛ pbitatis cū dixit Joā.xj. Eam⁹ ꝛ nos moriamur cuꝫ illo.nō dixit. Fugiam⁹ cū eo.q; rp̄s mortē non fugiebat.nec expectem⁹ cū eo q; rp̄s mortē nō expectabat.sed dixit. Eamus cū eo.q; spōte christ⁹ ad mortē ibat. Ysaie.liij. Oblat⁹ est q; ipse uoluit.nec dicit. Eatis nos:sed eamus nos.q; sibi uoluit cē socius in aduersis:qui fuerat in ꝓspis. Legit de cesare q; nunq̄ dixit militib⁹. Ite illuc:sed venite Dicebat enī q; labor cuꝫ duce ptitus minor videt cē militib⁹. Nec dixit moriamur aī illū.q; ꝑ nulli sui esset utilitatis cū ianua nō eēt apta.nec post cū.q; viuē post eū nō reꝑobat vitā sed mortē. Ꝫ dixit moriamur cū eo. Sciebat enī q; btūs eēt ille qui cū eo moreret.sicut patet in latrone. ¶ Tertia fuit uor icredulitatis cū dixit. Nisi videro in manib⁹ eius firuram clauoꝝ ꝛc.q; enī ab alioꝝ ꝓgre gatione recessit iō icredulitatē icurrit ꝛ rp̄m vidē nō meruit. Quatuor enī mala icurrit qui a cōgregatione recedit. ℣ Primū est q; spū scō non viuifi cat. Alia enī nō viuificat mēbra sepata sed ꝑūcta. ℣ Scōm est q; a diabolo citius supat. Mat⁹ Bego.colūba ab agmine sepata ab accipitre rapitur. ouis a grege diuisa cito a lupo deuoratur. Diabolus enim semp desiderat singulare certamē.qō significatū est.j. Reg.xvij.in golia. ℣ Tertiū est q; a gra dei uēro tētationis extinguit. Una enīs candela cito a uēto extinguit.nō sic multe coniuncte. ℣ Quartū est q; citius aduersitatib⁹ frāgit.vna enī virga cito frāgit.nō sicut multe sil ligate. ¶ Quarta fuit uor multe fidelitatis.cū dixit. Dñs meus ꝛ deus meus. Thomas enī ꝑcepit magnū timorē: honorē:ꝛ amorē. Timorē ergo videbat viuum quē credebat mortuū. Jō vbū timoris ponit vicēs.dñs. Honorē ex eo q; ipm videbat scire absentia ut p̄stia.occulta ut manifesta tanq̄ deū. Jō vbū honorationis ꝛ adoratiōis ponit vicēs.ꝛ deus Amorē ex eo q; videbat ipm ꝓpter se solū reuocā dū uenisse. Jō vbum amoris ponit vicēs.meus. ¶ Sexto ponit pietas magn̄:cū dr. Altitudo leuauit manus suas. Mā leuauit deus q̄druplicē manū ad q̄druplicē thome apli uocē. ℣ Primo uocē familiaritatis leuauit manū sue sapie:cū p̄sundū mysteriū exposuit vicēs. Ego sum via vitas ꝛ vita. Ipse enī est via per quā imus. vitas qua ducente imus.ꝛ vita ad quā viuimus. ℣ Sexto ad uocē cōstātie ꝑbitatis leuauit manū potētie.q; lazarū resuscitauit. Magna potētia resuscitare mortuū.maior q̄triduanū.maria fetidū. Est aūt mortuus qui mortalr̄ peccat.q̄triduan⁹ qui sepe iterat.fetidus q; ꝑseuerat. ℣ Tertio ad uocē icredulitatis leuauit manū misericordie.cū dixit. Inser digi.tu.huc ꝛc. Mag misericordia.q; certificauit eū per auditū. qñ ei locutus fuit.per visuꝫ ꝛ tactū.j. Joā.j. Mō audiuimus ꝛ qō vidimus ꝛc. ℣ Quarto ad uocē fidelitatis leuauit manū finalis ſnie cū dixit. Quia vidisti me credidisti ꝛc. Ubi notādū q; nō q̄libet fides sac hoiez btū.ſ; fides recta quā nō hūt hēretici j. Tim.iiij. Dist̄ edēt qdā a fide ꝛc.ꝑfecta quā nō hūt mali rp̄iani. Jac.ij. Fides sine opibus mortua est. Veritate inira quam nō hūt curiosi. j. Cor. j. Jn dei signa petūt. Fortis ꝛ firma.quā nō hūt ſ stabiles ꝛ ingeti. Luc.viij. Ad tps credūt ꝛ in tpe tētationis recedūt. ¶ De eodē Sermo tertius.

Ego sum via vitas ꝛ vita. Joan.xiiij.

Jsta rūsionē dedit rp̄s qd iterrogationē thome qñ dixit ei. Dñe nescimus quo uadis ꝛc. Pōt aūt hoc sibi ꝓuenire ex eo quis iuit ad rp̄m ℣ per viā fidei. ℣ vitatē opis. ℣ ꝛ vitas charitatis. ¶ Fides aūt dr via.iuxta illō Ysa.xxv. Hec est via ambulate in ea neq̄ ad dexteras neq̄ ad sinistrā declinabitis. Eius aūt fides fuit in triplici statu. ℣ Prio in statu dubitatiōis:cū dixit. Nisi videro ꝛc. Et ide vocat̄ didymus ꝓpt dubiū cor i fide. ℣ Scōo fuit in statu ꝓfirmatiōis cum dixit. Dñs meus ꝛ deus me⁹. Et ide dr thomas.i.abyssus:q; tūc ſm Bedā altitudinē diuine vtutis fide certa penetrauit. ℣ Tertio fuit in statu ꝓsummationis in quo mō est.ꝛ ide dr thomas q̄si tot⁹ meus in dei.i.amore ꝛ ꝑplatiōe. Jn ꝑmo ergo statu fuit in fide dubius. Jn scōo in fide firmus. Jn tertio eoꝝ qui tētant aditor potētissimus. Pōt enī mōnos iuuare.q; in dei potētias introductus scit q; tētationē fuit erptus. Ecc.xxxiij. Qui nō est tētatus qd scit.ille debet uelle q; est a deo misericordia ꝑcutus ut sibi dicat Mat.xviij. Mōne ergo oportuit ꝛ te miserī ꝑseruī tui fīc ꝛ ego tui misertus sum. ¶ Scōo iuit ad deū per vitatē bonoꝝ opum. Et ista sunt tria. ℣ Prima sunt ope pietatis ꝛ misericordie.de qbus dr ad Bal.vi. Dū tps hēm⁹ operemur bonū ad oēs. Jsta opa thomas hūit qui totū thesaurū regis idie paupibus dispēsauit ex dei puidētia. Et ista opa hoiem scīm faciūt ꝛ ostendūt. Alia sunt opa vtutis ꝛ gre sic fides spes ꝛ cete virtutes. Joā.vj. Hoc ē op⁹ dei ut credatis in eū quē misit ille. Jsta thomas hūit qui.xij. dus virtutū

distinxit. Et ista hoiez scriñ facit̃ sed nõ ostẽdit. Quia sic dr Job.xij. Deridet iusti simplicitas ⁊c. Alia sũt opa admiratiõis ⁊ glie. sic sũt miracula. Ista thomas hũit: q̃ mlta miracula fecit. ⁊ ista ꝯ Greg. hoiez scriñ nõ facit̃ sed ostẽdit. ℭ Tertio ad dm̃ iuit p viã charitatis. sic eni dr. j. Coy. xiij. Charitas est vita oiũz vbor. vñ dr. Si liguis ho minũ loq̃r ⁊c. oiũz sciar. vñ segtur. Et si hũero. p phetiã oium vtutũ. vñ seqtur. Et si hũero oẽm fi dẽ. oiũz opuz. vñ seqtur. Et si distribuero in cibos pauperũ ⁊c. oiũz passionũ vñ seqtur. Et si tradide ro corp̃ meũ ita ut ardeã ⁊c. Ista vitã charitatis thomas hũit. qõ patet per tria signa. ℣ Primũ est q̃ prio rpo mori desiderauit. cũ dixit Joã. xj. Eamus ⁊ nos ⁊ moriamur cũ eo. Scintille eni exterioris seruoris indicabãt ignẽ interioris amoris. ℣ Scõm est q̃ mlta tollita prio ipo sustiuit. Cant. viij. Aque mlte nõ potuerũt extinguẽ charitatem. Aurũ eni charitatis manifestat̃ in igne tribulationis. ℣ Tertiũ est er eo q̃ oculos carneos erectos ad celũ hũit. ubi est eni amor cordis ibi est ⁊ oculus corpis. Mat. vj. Ubi est thesaur⁹ tuus: ibi est ⁊ cor tuũ. Hẽbat eni in celo triplicẽ thesaurũ. s. deuz. Mume. rr. Aperi eis thesaurũ tuũ fõtẽ aque vive. Merita suoz opuz. Mat. vj. Thesaurizate autez uob thesauros in celo. Et celestiũ pmiñ. Mat. xiij. Sile est regnũ celoz thesauro abscondito in agro. Thesaurus eniz glorie modo absconditus est in agro mansionis eterne.

ℭ De eodem Sermo. iiij.

Qui manet in me ⁊ ego i eo: hic fert fructũ multũ. Joã. xv. ℣ Sanctus thomas mãsit i rpo per ueram fidẽ. ℣ Xpo mãsit in eo per ptinuã ꝓtectionẽ. ℣ Et ió thomas ml tuz fructũ attulit per ꝑdicationẽ. ℭ Circa pmũ notãdũ q̃ thomas in rpo mãsit triplicit. ℭ Prio per fidẽ integrã. q̃ aũt fidẽ integrã hũit nõ tm̃ patet ex sua ꝓfessiõe qua dixit. dñs meus ⁊ dr meus. sed etiã ex q̃uor. s. ex eo q̃ rps eius fidez approbauit: cũ dixit. Quia vidisti me credidisti ⁊c. Aliud qdẽ vidit: ⁊ aliud credidit. hoiez vidit ⁊ deũ ꝓfessus ẽ. ℣ Secũdo patet ex eo q̃ pm Chrysso. magos baptizauit. Ex quo patet q̃tũ in fide excellẽtiã hũit. qui pmitias fidei gẽtiũ baptizare meruit. ℣ Tertio patet ex eo q̃ in ciuitate sua edissa: ubi corp⁹ suum gescit nullũ hereticũ uel infidelẽ viuẽ pmittit. Ex quo patet q̃tus sit defẽsor fidei q̃ nulluz iurta se infidelẽ viuẽ pmittit. ℣ Quarto patet ex eo q̃ qui nõ põt errare suã fidẽ imitari petit sic in oone cõtinẽtiã. ℭ Scõo mãsit in rpo per obedientiã ꝓfectã Obediuit eni sibi totaliter: uelociter ⁊ pfecter. Totaliter qdẽ q̃ de se nihil sibi retinuit: iz eni pus dixerit. Dñe quo vis mitte me ꝓterq̃ ad indos. tũ hoc cõcrit postea dicẽs. Deus meus es tu ⁊ ego puus tuus: fiat uolũtas tua. In hoc eni imitatus est magistrũ suũ. qui ait Mat. xxvj. Pater si possibile est trãseat a me calix iste ⁊c. Obediuit velociter. q̃ mox in idiã est ꝓfectus. Ber. Ver⁹ obediẽs mãdatũ nõ procrastinat: sed parat aures auditui: pedes itineri: manus opi: ⁊ se totũ itra se colligit. ut mãdatũ pagat iperãtis. Obediuit pfecter: q̃ usq; ad mortẽ exemplo rpi de quo dr ad ꝓhil. ij. Factus est obediẽs usq; ad mortẽ. ℭ Tertio mãsit in rpo per charitatẽ fincerã. q̃ eni hãc charitatez hũit patet per tria signa. ℣ Primũ est q̃ fuit cõtẽptor frenoz: q̃ oĩa que rex indie sibi tribuit ero gauit paupibus: nec aliq̃ terrenũ ab eo accipere uoluit. Chrysso. Vere nõ hẽt sup terrã q̃ amet: q̃ donũ celeste in vitate gustauerit. ℣ Scõz est q̃ fuit ꝓplator celestiũ. cuius signũ est. q̃ in nuptiis nõ mãducabat. sed oculos in celũ erectos hẽbat. Mat. vj. Ubi est eni thesaurus tu⁹ ibi est ⁊ cor tuũ. ℣ Tertiũ q̃ erat auditor auidus diuinoz: sic patet in puella hebrea. quã dei laudẽ sepe repetẽ fata gebat. Judiciũ eni amoris est log libẽter ⁊ audire de amato. Joã. viij. Qui ex deo est: vba dei audit. ℭ Scõo rps in eo mãsit per ptinuã ꝓtectionẽ: q̃ patet per tria signa. ℭ Primuz est magna puritas. rps eni nõ manet nisi i corde puro. Thomas aũt intrũ puritatẽ dilexit: q̃ ipaz castitatẽ uocat turrim: fontẽ: ⁊ dei ministrã. Turrim. ppr suã excellẽtiã: q̃ sicut turris trãsceñit domũ: sic vginitas mrimoniũ. Hiero. Sicut poma ex arbore: frumẽtũ ex stipula: aurũ ex terra. ita vginitas ex nuptijs nascit̃. Vocat eã fontẽ. ppter fecũditatẽ. Idẽ nuptie replẽt terrã: vginitas paradisũ. Vocat eaz dei ministraz: q̃ vgines deo assistunt. Apoc. xiiij. Hij sequunt agnũ quocũq; ierit. ℭ Scõm signũ est magna ptas quã hũit in miraculis faciẽdis: q̃ multos sanauit: qbusdã dãdo medicinã purgatiuaz sicut regi indie: ⁊ pluribus aliis quos a pctis purgauit. qbusdã medicinã melioratiuã. sic illis quos ad vginitatẽ induxit. qbusdã medicinã cõseruatiuã sic illis quos ad dãdũ elemosynã. puocauit. Elemosyna eni gfam dei pseruat. iurta illũ Eccl. xxix. Gratiã hois ẽt pupillã pseruabit. qbusdã medicinã pseruatiuã sicut illis quos ad audiẽduz vbũ dei induxit. Verbũ eni dei a casu pseruat iurta illud ps. In corde meo abscondi eloga tua ut nõ pecẽ tibi. ℭ Tertiũ signũ est magna firmitas quã hũit in tormẽtis. Sed oĩa ista tormẽta q̃ sustinuit rps sibi in gloriã cõmutauit. Vñ a peutiẽte marillã accepit iustã ultionẽ: incarceratus a rege recepit honorificã liberationẽ: sup laminas

In vigilia natiuitatis dñi

aduſtus accepit ſontis emanationē.in fornacē,pie ctus accepit roris refrigerationē.lāceis pforatus accepit felicē coronationē. ¶ Tertio multū fructū attulit,q; multos puertit ꝛ cōuerſos nutriuit:uer bo:exēplo:ꝛ co:pali ſubſidio. ℣ Uerbo qdē q; ſol licite p̄dicauit aſſimilādo vbū dei collirio:empla ſtro:potioni:ꝛ cibo:ſicut in legēda patet. Mā quoſ dā ad fidē illumiauit.iſtis apponebat colliriuꝫ. Quoſdā a tumore ſupbie frāgebat:iſtis apponebat emplaſtrū. Quoſdā ad cōfeſſionē inducebat: iſtis dabat potionē. Quoſdā eniꝫ timidos p̄fortabat:iſtis dabat cibū. ℣ Scōo puertebat ꝛ nutriebat exēplo:fuit etiā ſibi parcus.vñ etiā in nuptijs abſtiebat:fuit paupibus pius q; eis oia erogabat: fuit deo fidelis ꝛ deuot⁹,vñ dixit dñs abane nun cio regis, Dēo ſeruū fidelē qui oīum laboꝝ mihi mercedē apportat. ℣ Tertio nutriebat tpali ſubſi dio:q; theſaurū de quo palatiū facē debebat pau peribus erogabat. In hoc ꝓuidit ſibi:regi:ꝛ pau peribus. Sibi:q; p̄miū ꝛ laudē ꝓmeruit.pſ. Diſ perſit dedit paupibus. Regi:q; palatiū in celo fa bricauit. Paupibus:q; eos in ſua penuria iuuit. pſ. Et adiuuit pauperem de inopia ꝛc.

¶ In vigilia natiuitatis dñi Sermo primus.

℣ Bi uenit plenitudo tpis miſit deꝰ fi liū ſuū ſupple in mūduꝫ.ad Gal. iiii. Circa aduētū ſaluatoris in mūdū tria hic determinant. ℣ Primū eſt tpis opportunitas: cū dr. Ubi uenit plenitudo tpis. ℣ Secōm eſt na ſcētis ſublimitas cū ſubdit:miſit deus filiū ſuū. ℣ Tertiū eſt loci ꝛgruitas:qđ notat in vbo ſubin tellecto.ſ.in mūdū. Iſta tria per ordinē ſilr in lcta annūciatiōe notant̄ que mō eſt lecta in kalēdario. Anno ingt ceſaris auguſti.xlii. hebdomada iurta Danielē ꝓphetā.xlvi. olimpiade aūt cētesima no nagesima tertia. Ecce tpis opportunitas. Jeſus xp̄s filiꝰ dei. Ecce naſcētis ſublimitas. In bethleē naſcit. Ecce loci ꝛgruitas. ¶ Circa p̄mū notādū q; ipa tpis opportunitas determiat ſm morē Ro manoꝝ: Hebreoꝝ:ꝛ Judeoꝝ.qđ eni dr Anno ceſa ris auguſti.xlii. eſt mos romanoꝝ. Mō ſegt:hebdomada aūt cētesima ꝛc.eſt mos iudeoꝝ. Mō ſubinfertur: olīpiade aūt cētesima ꝛc.eſt mos grecorū. Ex his trib⁹ rñdēt iſta tria vba que ſequunt. Jeſus xp̄s fi liꝰ dei. Mā ieſus eſt hebreū:xp̄s eſt nomē grecū: fi lius dei romanū. Ꝛpō romanos aūt erat iperialꝫ potētia. Ꝛpō iudeos ſacerdotiū ꝛ ꝓphetia. Ꝛpō grecos vō ſapia. Per iſtā ergo triplicē determina tionē dat intelligi q; iſte puer qui naſcit eſt rex ꝛ im perato: celi:ſic angelus teſtat dicens Luc.i. Regnabit in domo iacob in eternū ꝛc. Eſt ꝓpha ꝛ ſa cerdos generis ꝫuani.pſ. Tu es ſacerdos in eter nū ꝛc. Joā.vi. Hic eſt uere ꝓpheta ꝛc. Eſt ſapiētia dei.i. Lor.i. Qui factus eſt nobis ſapia a deo ꝛc. ¶ Circa ſcōz.ſ.naſcētis ſblimitatē.notādū q; hō tria incōmoda icurrerat. Erat eni inimicus deo: vulneratus a pctō:ꝛ excluſus a regno. Cōtra iſta tria ponunt tria in dicta annūciatione.cū dr. Je ſus xp̄s filiꝰ dei. Uñ dicit Bern̄. Ecce vñs uenit cū ſalute:uenit cū vnguētis:uenit cū gloria.neqꝫ eniꝫ ſine ſalute ieſus:nec xp̄s ſine vnctione.neqꝫ ſi ne glia uenit filiꝰ dei. Quia igit hō inimicus erat deo attulit nobis ſalutē.qđ notat in hoc qđ dr.ie ſus.i.ſaluator. Ipſe eni ſaluauit nos qui nos p̄i recōciliauit. Roñ.vj. Cū eni inimici eſſem⁹ recō ciliati ſum⁹ deo per mortē filii ei⁹. De iſta recōci liatione ſic dicit Aug.in li.ꝓra hereſes in p̄ſona xp̄i. Cū cēs inimic⁹ p̄i meo recōciliaui te per me. Cū iter ſiluas ꝛ mōtes ꝛ rates q̄ſtui te:hūeris me is portaui te:p̄i meo reddidi te:laboraui:ſudaui caput meū ſpinis opposui manꝰ meas clauis obie ci:lācea latꝰ meū aperuit.tot nō dicā ieiunijs:ſꝫ aſpi tatibꝰ lacerat⁹ ſuꝫ,ſanguine meū ſudi.aiam meā poſui ut coniungerē mihi te:ꝛ tu diuideris a me. ¶ Scōz icōmodū qđ hō erat vulneratꝰa pctō. Cō tra hoc attulit vnctionē:qđ notat hic in hoc q; dr xp̄us:qui interp̄tat vnctꝰ.pſ. Unxit te deꝰ tuꝰ. De iſta aūt vnctione nobis effudit. Jurta illō ꝓphe. Sicut vnguētū in capite qđ deſcēdit in barbā ꝛc. per caput intelligit xp̄s:qui ſine mēſura vnctione ſpūs ſcti fuit unctꝰ. Joā.iij. Nō ad mēſurā dat deꝰ ſpūm.ſ.xpō.per barbā itelligunt plati qui debēt eē viriles ad vitia ulciſcēda.per ueſtimētū intelligunt p̄cplatiui:qui ſunt ornamētū eccl̄ie.per orā ueſtimēti itelligunt actiui:qui ſunt frenis dediti. Unguētū ergo ſacre vnctionis fluit in capite xp̄i p plenitudinā r̄demptionē:ide fluit in barbā.i.in pla tos ut ſint flexibiles ad compaſſionē. iij. Reg. xx. Reges iſrl̄ clemētes ſūt.ide in ueſtimētū.i.in p̄te platiuos:ut ſint odoriferi p deuotionez. Can. iiii. Odor vnguētoꝝ tuoꝝ ſup oia aromata.ide i orā ueſtiſti.i.in actiuos ut ſint vnibiles per frnā dile ctionē.pſ. Ecce q̄ bonū ꝛ q̄ iocundū habitare ffes in vnū ꝛc. ¶ Tertiū icōmodū eſt:q; erat excluſus a regno:iō attulit nob gliaz:qđ notat cū dr. filius dei. Mā ex Bern̄.ad Eugenīū.xp̄s triplici iure,re gnū poſſidet.ſ.iure creatiōis:redēptiōis:ꝛ dono p̄tis. ℣ Primū ius totalr nob tribuit:q; nō creauit ꝓp̄ ſe:ſꝫ ꝓp̄ nos Mat. xxv. Poſſidete patuꝫ uob regnū a p̄stitutiōe mūdi. ℣ Scōz ius nob tri buit:q; nō eſt paſſus ꝓp̄ ſe ſed ꝓpter nos. Joā. xii. Moriturus erat ꝓ gēte ꝛ nō tm̄ ꝓ gēte ꝛc. ℣ Tertiū ius nobis coicat. Fecit eni nos ffes ſuos.ꝛ iō coheredes ſuos. Roñ.viij. Si aūt filij ꝛ

heredes: heredes quidē dei: coheredes aūt xpi. ¶ Tertio ponit loci ꝓgruitas cū dr in leta ānūcia tiōe. Jn bethleē iude nascit. ℣ Circa qō notādū q ꝑm Bern̄. triplici morbo laborabat gen⁹ hūanū. s. in natiuitate: vita: ⁊ morte. Nulla natiuitas erat imūda: vita laboriosa mors piculosa. ℣ Cōtra pr̄i mū xps nascit: ut per suā natiuitatē mūdā: nra im mūda purgaret. Job. xiiij. Quis pōt facē mūdū de imūdo ꝓceptū semie ⁊c. Leo papa. Redit i ho norē suū ab ātiqs ꝓtagijs purgata natura. mors morte destruit. natiuitas natiuitate repat. qui si mul redēptio aufert fuituē ⁊ gnātio mutat origi nē. ⁊ fides iustificat petrē. ℣ Cōtra scō nascit in bethleē que interꝑtat dom⁹ panis. Nulla enī vita la boriosa erat: ió hō sepe deficiebat. Ꝟ nat⁹ est pa nis qui hoiez ꝓfortat. Joā. vi. Ego sū panis viu⁹ pās. Panis co: hois ꝓfirmat. ℣ Cōtra tertiuz nat⁹ est i bethleē iude q̄ interꝑtat ꝓfītēs. Nulla enī mors piculosa erat: ió hō deū laudare non poterat. ps. Nō mortui laudabūt te dne. sed p xpi natiuitatez erat viuificādus. ⁊ sic ad laudādū dign⁹ fuerit: ut possit dicē cū ꝓpha Nos q viuim⁹ bñdicim⁹ dño.

¶ Sermo. xviii. ¶ De eadē sermo secūdus.

a Adierūt q̄ visitasset dns filios isrl': ⁊ q̄ respexisset aflictionē eoz: ⁊ pni adorauerūt. Exod. iiij. Jn his ꝑmissis tria notant. ¶ Primū est nra deuota audiitio: cū dr. Audierūt ⁊c. Ista auditio est quā mō legi audiuim⁹. Jesus xps filī dei in bethleē iude nascit. natus est enī ut saluaret ꝑditos: ió uenit iesus portās salutē. ps. De⁹ aūt rer aī secula opat⁹ est salutē in medio tre. i. in hūana carne. cato enī xpi nō dr tra sed mediū tre. Natura qdē nra habuit duplicē extremitatē. vnā qua fuit sub inocē tia: aliā qua mō est sub mi ria. xps ergo assumpsit naturā nrāz cū innocētia ⁊ q̄tū ad hoc ꝑticipauit cū ꝓa extremitate. ⁊ assumpsit cū miria. i. cū penalitate: ⁊ q̄tū ad hoc ꝑticipauit cū scōa. ℣ Scō nat⁹ est ut sanaret egrotos: ⁊ ió uocat xps portās vngūcta. Fiūt enī vngūcta ex spēb⁹ aromaticis ⁊ herbis vtuosis aliquo liquore infuso. Spēs aromatica est ei⁹ vīnitas ꝓciosa. ⁊ herba vtuosa est ei⁹ caro ico: natura: q: sicut dicī ysa. Mis caro senū. Li quor ifusus est ei⁹ sanguis ꝓciosus. Ex his tribus ꝓfectū est vngūctū q̄ oēz sanat egrotū. Eccli. xxxviii. Unguētari⁹ ꝓficiet vngūcta sanitatis. ℣ Ter tio nat⁹ est ut reducēt erules ⁊ pegrios. ⁊ ió uenit filī⁹ dei portās secū regnū. Ysa. ix. Fact⁹ est ꝓncipat⁹ sup humerū ei⁹. Iste ꝑcipat⁹ est dignitas re galis quā portauit ut nos reges facēt: uel est on⁹ ꝓcōz q̄ portauit ut nos alleuiaret. Ysa. liij. Uere lāguores nros ipe tulit. Uel est crux quā ipe su

is humeris portauit: ut nos tanq̄z ad uexillū colli geret. Ysa. xj. Leuabit oūs signū ⁊ in natiōes ⁊c. ¶ Scōo ponit dei viscerosa cōpassio: cū dr Et re sperit afflictionē eoz. Circa qō notādū q̄ sicut dic Beda hoi er ꝓtō q̄tuor fuerūt iflicta. s. ignorātia ꝓcupia: ipotētia: ⁊ malitia. Ꝫ de⁹ oculo cōpassio nis respiciēs ꝫ ista q̄tuor incōmoda misit q̄tuor re media, de qb⁹ dr. j. Cor. j. Qui fact⁹ est nob⁹ a deo sapia: iustitia: sctificatio ⁊ redēptio. ℣ Primū igit icōmodū erat ignorātia: q: ꝑ viā salutis icedē ne sciebat. ps. Eliā ciuitatis hitaculi nō inuenerūt: ió idigebat doctore: ió de⁹ fact⁹ est sapia docēs nos viā duplicē. vnā amplectēdā ⁊ aliā fugiēdā. Mat. vij. Lata porta ⁊ spatiosa via que ducit ad pditionē. ℣ Scōz icōmodū erat ipotētia: q: nullū bonū facē poterat per qō iustificari posset. q: sic dr Ysa. liiij. Mēs iustitie nre q̄si pānus mēstruate: ió idige bat iustificatione ꝓpt hoc fact⁹ est nob⁹ iustitia. ad Roma. v. Justificati ergo ex fide pacez habeam⁹ ad deū per iesus xp̄m. ℣ Tertiū icōmodū erat mali tia. hēbat enī uolūtatē in malo obstinatā ⁊ a diabo lo ligatā: ió idigebat redēptione. Et ꝓpt hoc fact⁹ est nobis redēptio. ps. Redimet in pace aiaz meā ab his qui appropinquāt mihi qri inter multos erāt mecū. Et dicit iter multos qri multi demones ꝓueniūt ad faciēdū istā cathenā. vn⁹ ponit sug gestionē. ali⁹ ducit ad delectationē. ali⁹ ad ꝓsen suz ali⁹ ad op⁹. ali⁹ ad ꝓsuetudinē. Et ió dicit mecū. q: hō sepe luuat diabolū. ℣ Quartū icōmodū est cō cupiscētia. hō enī erat tot⁹ morbo infectus: ⁊ ,ma la ꝓcupiscētia inflāmat⁹: ió indigebat sctificatione. Et ꝓpt hoc fact⁹ est nobis sctificatio. ad Eph. v. Ut exhiberet sibi gliosaz eccl'iaz nō habētē maculā neq̄z rugā. Nō enī debem⁹ hīe maculā in cogitatiōe. nec rugā in ope. nec aliqd huiusmodi in ſmone. sed debem⁹ eē glioſi. ſ. in cogitatiōe: in ſermone: ⁊ ope. ¶ Tertio ponit humilis: ⁊ ꝓfunda oratio: cū dr. Et ꝓcinī adorauerūt. sic ⁊ mō adora uimus: qō fit triplici de causa. ℣ Primo ut xp̄s na tū honorifice suscipiam⁹. ipse enī nos adeo hono rauit. q: fecit nos sibi siles: ⁊ hoc in creatiōe: fecit nos fres: ⁊ hoc in redemptiōe. faciet coheredes ⁊ hoc in gl'ificatiōe. Et ió merito debem⁹ ipz bono rare qui tā multipl'r nos honorauit. ℣ Scōo ut si bi gr̄as referam⁹. Modus referēdi gr̄as aliqñ fit per solaz uocis expressionē. aliqñ per manū eleuationē. aliqñ per genuflexionē. aliqñ per totā corpis p:ostrationē: sicut mō facimus. Hoc significatuz est Ben̄. xvij. Ubi abrahā audita natiuitate futura Ysaac cecidit in faciē suā ⁊ adorauit gr̄as. s. referē do. ℣ Tertio ut nos mortales recognoscam⁹ ac si quilibet dicat: ió in terrā me ꝓsterno: q: mortalē

me eē cognosco. Beñ.iij. Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris.i. sm Aug. Puluis es aiat⁹ cū nō cras ⁊ in puluerē reuerteris inaiatus quod eras.

¶Sermo.xlv. ¶De eadē Sermo tertius.

c Ras egrediemini ⁊ dñs erit uobiscū Iosaphat ergo ⁊ Iudas ⁊ oēs habitatores hierlm ꝓni eeciderūt in terrā corā dño ⁊ adorauerūt.ij. Para.xx. Jn vbis ꝑ missis tria tāguñt. ¶ Prima ponit nra ꝓpo cras deo uenięti deuota obuiatio: cū dr. Cras egrediemini. Egrediemur qdē cras supra nos. intra nos ⁊ extra nos. Supra nos egrediemur aliqñ per excessum rōnis. Act.xi. Vidi in excessu mentis mee visionē. Aliqñ per sublimitatē ꝓplationis. Job xxxv. Suspice celum ⁊ uidere ethera: q altior te sit. ¶ Primo ergo cras egrediemini supra uos per excessum rōnis: q illud mysteriuz dñice natiuitatis excedit nram rōnē: imo etiā angelicū intellectū. vñ Joānes ait. Cuj⁹ nō sum dignus ut soluā corrigiam calciamēti. Jn icarnatione qppe ut dic Greg. uenit ad nos diuinitas calciata. Calciamētuz aūt mediāte corrigia pedi adiūgit. Calciamētum igit est caro xpi. Corrigia est eius aia qua mediāte diuinitas ꝑiūcta est carni. Jn hoc qō dixit se nō sufficere cognoscē medliū. i. aiam: dat intelligē q non erat sufficiēs cognoscē aliqō extremoz. s. nec diuinitatē eternā: nec carnē de vgine genitā. ¶ Scōo egrediemur supra nos per sublimitatē ꝓplatiōis q ꝓplationi tāte dignationis uacare debemus. Ecc.ij. Trāsiui ad ꝓplādū sapientiam. Cant.iij. Egrediemini filie syon: ⁊ videte regē salomonem in dyademate ⁊c. Et uocat caro xpi dyadema: qa fuit nobis causa victorie ⁊ corone. Vel dr dyadema: q: ex omni pte fuit clausa. nec alicui vitio uel tētationi inique fuit apta. Vel dr dyadema: q: sola figura circularis vna trīs linea claudit. Caro aliorū facta fuit duab⁹ lineis. i. ex cōmixtione utriusq parentis. Caro aūt xpi vna trīs linea fuit figurata: q trīs ex carne vginis fuit formata. ¶Scōo eras egrediemur: uel potius egrediemur intra nōs. Et iste egressus aliqñ hēt fieri per iternā meditationē. Beñ.xxiij. dr de ysaac. egressus fuit in agrum ad meditāduz. Aliqñ ꝑ suauē deuotionē. Judi.xiij. De forti egressus est dulcedo. Sic ⁊ nos eras debemus egredi per iternā meditationē: q: tātū bñficiū semp meditari debemus. Prouer.xv. Mēs iusti meditabit sapiaz. Deut.vi. Meditaberis sedēs in domo tua: ⁊ ambulās ⁊ dormiēs atq; ꝓsurgēs Et ponit ibi tripler sit⁹ corꝑis. s. stare. sedē. ⁊ iacē. Jn stādo totū corꝑ laborat: per qō intelligit labor actiōis. Jn iacēdo totū corꝑ⁹ qescit per qō intelligit ges ꝓplatiōis. Jn sedēdo ptim qescit ⁊ ptim laborat: per qō itelligit vita cōposita er utraq;. Vult ergo dicē q: istud bñficiū meditari debēt actiui ⁊ ꝓplatiui ⁊ pfecti. Debem⁹ etiā egredi siue ingredi ꝑ suauē deuotionē intra nos. Usi cātat eccl'ia. Hodie per totū mūdū facti sunt melliflui celi. Et dic celi plural'r: q: factū est melliflui celū matiale: qi stellā magnā destinauit. Celū spūale. i. ego beata: que dulcedinē padisi. ptulit. Ecc.ij. Breuis in uo latilib⁹ est apis ⁊c. Celū rōnale. i. magi ⁊ pastores qui tāta sunt dulcedie affecti q illi sua regna: ⁊ isti suos greges reliquerūt. Celū itellectuale. i. angeli qui tāta suauitate sunt repleti q celū reliquerūt: ⁊ ad pueri cunabula cucurrerūt. Celū supsubstātia le seu diuinū qō deificū coiter appellat. i. deus ꝑ qui hodie suaz dulcedinē ad nos misit. ps. Dedit cis māna ad māducādum. ¶Tertio egrediemur cras extra nos. Et iste egressus aliqñ hēt fieri per extasim amoris. Dionysi⁹. Est aūt extasim faciēs diuin⁹ amor: nō dimittēs sulipsoz eē amatores: sz amādoz. Aliqñ per actionē gfarū ⁊ laudis. j. Timo.ij. Leuātes puras manus ⁊c. Jsto aūt dupliciter mō cras extra nos egredi debem⁹: videlicet per extasim amoris. Amor enī sicut dicit Dionysi⁹ facit extasim in deo: q: nobis dignat puidē. Jn angelo: q: nobis dignat ministrare. Jn hoīe impfecto qui per amorē aie videt deficē. sicut patet in paulo qui dicit. Viuo ego iā: nō ego ⁊c. Sic ⁊ hodie per amorē egressus est de⁹ extra se ꝑ nimiā humiliationē. Jtē angelus ꝑ nram exaltationē. Et ego btā ꝓpter nram laudiā pturitionē. Debem⁹ etiā egredi extra nos per gfaruz actionē ⁊ laudis. qō significatū est Exod.xv. ubi dr q: maria sūpsit tympanū ꝑ cinebat dicēs. Cātem⁹ dño ⁊c. Tympanū fit de coreo in ligno extenso ⁊ virga pcusso. Per coreū itelligit xpi corꝑ. qō fuit albū in natiuitate. rubicūdū in cruce. ⁊ nigrū in morte. ⁊ fuit extēsuz in ligno crucis. ps. Extēdēs celū sicut pellē. ⁊ fuit pcussum disciplina ꝑis. Ysa.liij. Propt scelus ppli mei pcussi eū. Et ista pcussione resonabat tinnit⁹ pie cōquestionis in aurib⁹ ꝑis. amoris in aurib⁹ mātis. doloris in aurib⁹ humani generis. Thren.j. O uos oēs qui trāsitis ⁊c. Et charitatis in aurib⁹ hostis qui dicebat. Pr ignoscе illis. ¶Scōo ponit pñtie xpi corꝑalis exhibitio: cū dr Et dñs erit uobiscū. Dñs iportat ptātē: honorē: ⁊ timorē. Hoc aūt qō dicit uobiscū ecōtrario iportat eqlitatē. humilitatē. ⁊ amicabilē amorē. Est ergo sensus. Jlle qui erat dñs per ptātem: cras erit uobiscū per nature eqlitatē. Heb.ij. Mō cōfundit eos uocare fres ⁊c. Jlle qui erat dñs per honorē ⁊ reuerētiā: cras erit uobiscū per humilē pñtiam. Phil.ij. Exinaniuit semetipm ⁊c. Jlle q erat dñs

per timorē: cras erit uobiscū per amicabilē amorē. Augu. Ama amorē illius qui amore tui amoris desecādit in uterū ⁊ginis: ⁊ ibi amorē suū amori tuo copulauit. humiliādo se subleuādo te cōiungēdo naturā sue eternitatis limo tue mortalitatis. ℭ Tertio ponit nra ꝓfunda humiliatio cū dr. Ecce iderūt ꝓni in terrā corā dño ⁊ adorauerunt. Est aūt adoratio recognoscē in deo plena dñationem. Et ista recognitio ḥet fieri corde ore corpe ⁊ munere. Corde q̄tuor modis. s. fide ut in eū credam⁹ tanq̄ in sūme uerū. amore: ut ipm diligam⁹ tanq̄ sūme bonū. timore: ut ipm metuamus tanq̄ omnipotētē. spe: ut in ipm spemus tanq̄ munificorē. Iste aūt sunt q̄tuor spēs aromatice que ponunt in thymiamate. Prima tū speciē nō ḥūt heretici siue homines uani qui plus credūt fabulis q̄ ꝺbis diuinis. Secūda nō ḥūt auari qui plus diligūt nūmū q̄ deū. Tertia nō ḥūt ꝓsūptuosi. Quarta nō ḥūt despati. ḥēt etiā fieri hec recognitio ore: ut. s. ipz laudemus. bñdicemus. ⁊ adoremus. ḥēt etiā fieri corpe. s. inclinatione. genuflexione. ⁊ ꝓstratione. ḥēt fieri munē: ut. s. in signū diuinitatis atq̄ dominij oblationes ⁊ primitias sibi demus.

Sermo. rr. ℭ De eadem Sermo quartus.

Ecce dies boni nūcij est: si tacuerimus ⁊ noluerimus nūciare uſq̄ mane scleris arguemur. iiij. Reg. vij. V Et ḥis ꝺbis habet q̄ hec dies sit gratiosa: q̄ est dies boni nūcij. V Et est gaudiosa: q̄ nō debemus a laude tacere. ℭ Circa ꝓmū notādū est q̄ est duplex annunciatio. s. ꝓphetis ⁊ angeli celestis. ℭ De ꝓma dr. Genes. iij. Cur ꝓcepit uobis deus ⁊c. De scōa dr. Luc. j. Ecce euāgelizo uobis gaudiū ⁊c. In ꝓma q̄tuor fuerūt. s. dubietas ex pte mulieris cuz dixit. Ne forte moriamur. Falsitas ex pte serpētis. Fatuitas ex pte hois. Et seueritas ex pte dei penā irrogātis. Et ista q̄tuor fecerūt illā die eē die mali nuncij. Et q̄uis illa q̄tuor tūc ichoauerūt: tū totus genus humanū postmodū occupauerūt. s. dubietas in sperādis. falsitas in credēdis. fatuitas in diligēdis. ⁊ seueritas in penis irrogādis. ℭ Scōa est annūciatio angeli celestis in q̄ q̄tuor ponunt. s. q⁹ natus est nobis saluator: nat⁹ est xps. nat⁹ est dñs. natus est panis: q: bethlē iuda. ita q⁹ saluator attulit eternā salutē. xps unctionē. dñs legislationē. ⁊ panis suauissimā refectionez. Et ista q̄tuor remedia sunt ꝓra q̄tuor icōmoda supradicta: ꝓpē que hec dies est boni nūcij. ℭ Primo igit in hūano genē erat dubietas in sperādis. Cōtra hoc uenit nob saluator: portās eternā salutē. V Isa. xxv. Urbs fortitudinis nr̄e syon saluator: ponet in ea murus ⁊ antemurale. Multū ergo spare debem⁹: q: saluator fact⁹ est fortitudo nr̄a. ⁊ eo q⁹ nos defendit. Mur⁹ nr̄ igneus videt: q: hostes ꝓsumit. Zach. ij. Ego ero mur⁹ in circuitu igneus. Et antemurale nr̄m: q: ict⁹ passionis ꝓ nob sustinuit. ℭ Scōo erat seueritas in penis irrogādis. Cōtra illud uenit xps asserēs unctionē. ps. Unxit te deus de⁹ tuus oleo letitie ꝓ cōsortib⁹ tuis. Olim deus erat durus: ⁊ mō est unct⁹ ⁊ fact⁹ est mansuet⁹. iō dr. Unxit te deus deus tu⁹. Erat irat⁹: ⁊ hodie fact⁹ est lenis ⁊ reconciliatus. iō sbdit. Oleo letitie. Erat auarus: q: uir uolebat modicū gre sue elargiri. sed hodie fact⁹ est largus. iō sbdit. Ꝓ cōsortib⁹ tuis. Et iō de plenitudine eius nos oēs accepim⁹. Tāta est mō abūdātia unguen tor: q: ea que erāt dura facta sūt mollia. Quatuor qdē olim erāt dura ⁊ infelicibilia. s. celū ut aliquē recipet. angelus ut. s. hoiem diligeret. de⁹ ut hoiem reconciliaret. ⁊ mors ut oēs absorberet. Ꝺ ista sūt uncta ⁊ facta sunt infelicibilia. ps. Inclinauit celos ⁊ descēdit: ⁊ caligo sb pedib⁹ eius. Factū est enim infelicibile celū materiale: ut hoies susciꝑat. Intellectuale. i. angelus ut hoies diligat. Ipse deus descēdit: ⁊ hoies reconciliauit. Caligo sb pedib⁹ ei⁹ fuit: q: mortē suppeditauit. ℭ Tertio erat falsitas in credēdis. Cōtra hoc uenit dñs asserēs nouā legislationē. V Isaie. xxviij. Dñs iudex nr̄. dñs legifer nr̄. dñs rex nr̄: ipse saluabit nos. Scōm aūt Dionysiū ad pfectū dñūm tria requrunt. s. peminētia. ꝓminētia. pmanētia. Ꝺ de⁹ nō videbat dñari in mūdo: nec q̄tū ad peminētiā. V Isa. lxvj. Facti sum⁹ ⁊si in principio: cū nō dñareris nr̄i. Nec quātū ad ꝓminētiā. Eiusdē. xxvj. Dñe de⁹ nr̄ possederūt nos dñi absq̄ te. Nec quātū ad pmanētiā: q: videbaſ⁹ dño ceci disse. V Isa. xix. Tradā egyptū in man⁹ dñoꝝ crudeliū. Ꝺ hodie ipm dñūm recupauit. Luc. j. Hic erit magn⁹: ⁊ filius altissimi uocabit. Ecce peminentia. Et dabit dñs illi sedē dauid ꝑris ei⁹ ⁊c. ecce ꝓminētia. Et regni eius non erit finis. ecce pmanentia. ℭ Quarto erat fatuitas ⁊ insipiditas in intelligēdis. Cōtra b⁹ uenit panis tot⁹ suauitat⁹. Sap. xvj. Pane de celo ꝓstitisti illis oē delectamētū in se ḥēnte ⁊c. uñ cātat ecclia. Et est sūptū de Johele ⁊ Amos. In illa die stillabūt montes dulcedinē ⁊ colles fluent lac ⁊ mel. Per lac intelligit xp̄i humanitas: p mel diuinitas. per dulcedinē tot⁹ xp̄s q tot⁹ erat dulcis ⁊ suauis. Quidā aūt delectant circa ea que spectāt ad hūanitatē: isti fluūt lac. Quidā circa ea que spectāt ad ei⁹ diuinitatē. isti fluunt mel. Quidā circa totuꝫ xp̄m: isti fluūt ⁊ distillāt dulcedinē. ℭ Scōo hec dies est gaudiosa: iō dr. Si tacuerimus. Mō eni debem⁹ tacē corde: ⁊ annūciare ore. Corde qdē nō debemus tacē: sed magnā exultationē hēre. Eph. v. Cātates ⁊ psallētes in cordib⁹. Phil. iij.

In vigilia natiuitatis dñi

Gaudete in dño semp ⁊c. Istud enī gaudiū debet cē magnū quātū ad impmirtionē: iō dī. Gaudete i dño. Quātū ad ppetuationē: iō dī. Semp. Quātū ad intētionē: iō dī. Iterū gaudete. Quātus ad ostēsionē: iō dī. Modestia uſa nota sit. Quātus ad exēsionē: iō dī. Oīb⁹ hoīb⁹. Debem⁹ etiā annūciare ore: vbo: ⁊ signo. Verbo. ps. In psalterio decachordo psallā tibi. Per psalteriū decachordū ītelligim⁹ xp̄s icarnatū: in quo fuerūt quinque chorde. i. vulnera quinque. oīdētes suā hūanitatē. Et quinque oīdētes maiestatē. i. natiuitas supnālis: gl̄ia resurrectiōis: maiestas ascēsiōis: missio spūs scī: ⁊ iudicaria potās. Debem⁹ etiā laudare signo. i. corpis ꝓstratiōe: ut xp̄o vicē repēdam⁹ q totalr se pstrauit: ⁊ nihil sibi de se retinuit: nec ppriū amorē. Rom̄. v. Etenī xp̄s sibi nō cōplacuit ⁊c. Nec ppriū sensū Joā. vij. Mea doctrīa nō est mea. Nec ppriā uolūtatē retinuit. Luc̄. xij. Nō mea ſ tua uolūtas fiat. Nec ppriā opationē. Joā. viij. A meipso facio nihil: ſ nec ppriā ſ cōēs puersationē. Baruch. iij. Post h̄ in tra visus est ⁊c. Vade ergo ⁊ tu fac ſlr: ut de te nihil retineas. nec amorem. Joā. xij. Qui amat aīaz suā ⁊c. Nec ppriū sensū. Rom̄. x. Nolite cē prudētes apud uosmetipsos. Nec uolūtatez. Mat. xvj. Siqs vult uenire post me abneget semet ipm ⁊c. Nec ppriā opationē. Bal. vj. opemur bonū ad oēs. Nec ppriā puersationē. i. Pet. iij. Con uersationē uestrā inter gētes habētes bonam.

Sermo. xxj. ℂ De eadem Sermo quintus.

Portet solē puenire ad bñdictionez. Sap. xvj. Ostū ueri solis crastino celebrādū hodie duplr puenim⁹. i. in choro: ⁊ in caplo. In choro aūt triplr. ℂ Pria p uētio est: q: hec festiuitas natiuitatis dñice hodie i laudib⁹ ichoat: qō est isolitū ⁊ singulare. Et b̄ triplici de causa. ℣ Pria est q: hec festiuitas incepit a laudib⁹ tā āgelo⁹ q dixerūt. Glia in altissimis deo. & pastor⁹. De qb⁹ dī. Reuersi sūt pastores laudā. ⁊ glorificā. deū ⁊c. ℣ Scōa est q: oēs creature ipsam laudāt. vñ ppha iducit oēs creaturas ad laudādū xp̄i aduētū dicēs. Letent celi ⁊ exulter tra ⁊c. ℣ Tertia rō est: q: in ea est matia ⁊ rō oīs laudis. Oēs enī q cātica laudis ediderūt. aut ediderūt ppt imēsum gaudiū. ut illud. j. Reg. ij. Exultauit cor meū i dño Aut ppt cōpletū desideriū: ut illud Luc̄. ij. Nūc dimittis fuū tuū dñe. Aut p̄ receptū bñficiū. ut illud Exo. xv. Cātem⁹ dño gl̄iose ⁊c. Et sic fuit cāticū Zach. ⁊ bt̄ Marie. Recte igit hec festiuitas a laudib⁹ ichoat q: hodie uenit nr̄s gaudiū. Ysa. xxij Gaudete ⁊ laudate sil̄ desīa hierlm ⁊c. Nām desideriū. Aggei. ij. Veniet desiderat⁹ cūctis gētibus Et nr̄s bñficiū nob datū. Ysa. ix. Puer nat⁹ est nob ℂ Scōa ꝓuētio est q: festiuitas crastina hodie nob credo. pnūciat. Et fac ecclīa ad silitudinē alicuius ciuitatis regē aliquē expectātis. Venit enī vn⁹ nūcius q dic̄ q: rex qdē uenit: ſ adhuc multū lōge ē. Et istū nūciū mittit ecclīa in pma ōnica de aduētu. Aspicies a lōge ⁊c. Sz qm̄ audiētes regē lōge cē. et b̄ posset dubitari q: nimis tardaret: ⁊ et b̄ essent in aliquo merore: iō mittit scōm nūciū i scōa ōnica dicēs. Ecce iherlm cito uenīet salus tua: q̄re merore ꝓsumeris ⁊c. Deide mittit ītiū in tria ōnica: q dic̄ q: iam appet ꝓsona regis dicēs. Ecce appebit dñs. Jā appet militia regis cū sbdīt. Et cū eo scōrū milia. Jā appent uerilia regis cū sbdīt. Dñs i uestimēto ⁊ in semore suo scriptū ⁊c. Tūc etiā mittit pconē ut oēs pueniant ⁊ sint pati. Et b̄ in q̄rta ōnica: cū dic̄. Canite tuba in syō: uocate gētes ⁊c. Nō aūt ostat q: crastino est uētur⁹: tūc nō vnū sed plures nūcios mittit. Un⁹ dic̄. Hodie scietis q: uenīet dñs. Alī⁹ dic̄. Eras egrediemini ⁊c. Alī⁹ dic̄. Crastina die delebīt iniqtas tre. Alī⁹. Eras faciet dñs iter uos mirabilia. ℂ Tertia ꝓuētio est: q: nr̄a scificatio ⁊ pparatio nob ꝓdicit. Spōsa qdē debet se pparare ꝑ nobilitatē spōsi. De cui⁹ nobilitate dī Cant̄. v. Dilect⁹ meus candidus ⁊ rubicūdus. Candidus q̄tū ad carnē purā. rubicūdus q̄tū ad aīaz charitate succēsā. electus ex milibus q̄tū ad dignitatē uerā. Spōsa igit ut spōso assimilet debet assūmē uestes albas puritatis. rubeas charitatis. Pro uer. ult⁹. Byssus ⁊ purpura iducmēta eius: ⁊ uarias multiplicis ornatus. ps. Astitit regina a dex. tu. in uesti. deau. ⁊c. ℂ Scōo puenimus hāc festiuitatē in caplo: ⁊ b̄ triplr. ℂ Pria q: singulari mō ꝓ nūciat: cū dī. Anno cesaris augusti. xlij. ⁊c. Et fit ibi annūciatio in triplici lingua ut dictū est. i. in latina hebraica ⁊ greca. Iste enī tres lingue laudāt xp̄s in mūdo uenīetē: sic patet hic. Laudāt ipz mo rīetē: q: crucis titulus scriptus erat grece: hebraice: ⁊ latine. Laudabāt ipz in celo regnātē. sic patet in missa ubi eius gl̄ias laudam⁹. Latine ut patet i eplis: cuāgeliis: ⁊ cantu. Grece sic in kyrieeleison. ⁊ hebraice: sic in alla ⁊ amē. ℂ Scōa ꝓuētio est: q: in trā nos pstramus: ut de sua visitatiōe sibi gras referamus. Exo. xiij. Audierūt q: visitasset dñs filios isrl̄ ⁊ pm adorauerūt. Legit Jone. iij. q: rex i dutus est sacco ⁊ sedit in cinē: ⁊ oēs fui idē fecerūt. Rex xp̄s sedet in cinē qñ idut⁹ est carne. Et iō nos debemus sedē in cinē ⁊ nos pstrāde hūiliare: ⁊ sibi gras agē. tympanū assumētes ⁊ dicētes Exo. v. Cātem⁹ dño ⁊c. In tympano est forma spica: pellis crēsa: ⁊ melodia. Sic in xp̄o fuit dīnitas etna: caro crucifixa: ⁊ aia oī iubilatiōe plena. Istū debemus assūmē p meditationē: ⁊ sibi cātare per gras actionē. ℂ Tertia ꝓuētio est: q: hmo in vigilia ꝓpo nit. dic̄ aūt Amb. sup Bti imaculati. q: hmo dei hēt

illumiare: accēdē: ꝛ mūdare. Nos igīt expectam⁹ ortū uere lucis solis ꝛ ignis. Cōueniēter igīt ꝑmo ꝓponīt. ut q: hēt illumiare: diſponamur ad illumi nationē lucis refulgētis. Ysa. xl. Dītātibus in regi one vmbre mortis: lux orta est eis. q: hēt calefacē: diſpōamur ad calefactionē ſolis icalescētis. j. Re. xj. Cras erit nob ſalus cū incaluerit ſol. Quia hēt mūdare diſponamur ad purificationē ignis ꝓſumētis ꝛ purgāt. Mal. iij. Ipe eni q̄ſi ignis ꝓflās Ser. xxiij. ¶ In natitate dñi nr̄i ieſu xp̄i. Ser. j.

I Acob genuit ioſeph virum marie. Mat. j. Aug. dic̄ in l⁹ de tri. Teſtionia q̄da uēturū ꝓnūciauerūt. q̄daꝫ uenisse teſtate ſūt creature cū per quē facte ſunt. ſa etū qppe creatorē p quē facta eſt ois creatura: oēm creaturā teſtē hēre oportebat. Et his vbis ouo eli ciunt. Y Unū q: xp̄m uēturū multi ꝓnūciauerūt. Y Scōm q: ipm uenisse oēs creature teſtate ſunt. ¶ Circa ꝑmū notādū q: ipſi multi ꝓnūciauerūt ſi cut fuerūt ꝓphe q cū ꝓdirerūt ꝛ ꝑiarche q ipm in mūdū p generationē addurēt: quoꝝ genealogie hodie recitant. Et iō illa genealogia debet eē nob ualde ſpecioſa ad inuēdum: q: er ea ꝓceſſit ille de quo dī. Speciosus forma ꝛc. Dulcis ad audiēdū. q: er ea ꝓceſſit ille: q ꝑm Berñ. ꝛ in ore mel: in au re melos: i corde iubilus. Debet eē delectabilis ad adorādū. q: er ea ꝓceſſit ille de quo dī Eccl. xxiiij. Sic cinnamomū ꝛ balſamū aromati. ꝛc. Debet eē ſapida ad ꝓgustāduꝫ: q: er ea ꝓceſſit ille de quo dī ibidē. Qui edūt me adhuc eſurient ꝛc. Debet eē ſua uis ad amplectādū. q: er ea ꝓceſſit ille de quo dī in pā. Mīſit u dñe ſuauis ꝛ mitis ꝛc. ¶ Circa ſecūdū notādū q: oēs creature xp̄i natiuitatē teſtate ſunt. ¶ Prio creatura celeſtis que oñdit eius eternitatē. Un dicit Chryſ. q: tūc circa ſolē circulus aureus appuit: in circulo aūt eternitas deſignat. Manifeſta uit ſuā ptātē ſic patet in ſtella que magis appuit q̄ puero obſequꝫ ꝓstitit ꝛ quā puer de nouo creauit. Manifeſtauit eius cū pie ꝛ ſpū ſeō cōlitatē: q: tūc tres ſoles in oriēte appuerūt q ad vnū corp⁹ ſolare poſtmodū ſūt redacti. Manifeſtauit ſuā cuꝫ pie puritatē: ſic patet in ſtella: que in forma puelle pue rū tenētis in ulnis appuit. Stelle eni natura puriſ ſime ſunt. ¶ Scōo teſtificata eſt creatura ſenſibilis. ſicut patet in q̄tuor elemētis. Terra eni iduit nouā ſecūditatē: q: de vineis engaddi balſamū mira culoſe ꝓrupit. Aer iduit nouā claritatē. Luce. ij. Claritas dei circūfulſit illos. Et aq̄ iduit nouā ſa poris dulcedinē: q: tūc fons aque rome in oleū eſt ꝑuersus. Ignis iduit nouā ſtutē. q: cū ignis ſcit illuminare ꝛ cōburē: hūit ſtutē illuminatiuā ꝛ nō ꝓſumptiuā. Hoc ſignificatū eſt Exo. iij. In rubo qui ardebat: ſed nō cōburebat. Quia ego btā fuit igne ſpūs ſci iflāmata: ꝛ nullo igne ꝓcupiſcētie ad uſta ſed illuminata ꝛc. ¶ Tertio eius natiuitatem teſtificata eſt creatura uegetatiua q: tunc uinea en gaddi iduit nouū florē. Cāt. ij. Uinea nſa floruit nouū fructū. Ibidē. Fructus eius dulcis gutturi meo. Induitq̄ nouū balſami liquorem. Eccl. xxiiij. Quaſi balſamum non mirrum odor meus. ¶ Quarto teſtificata eſt creatura ſenſibilis. Iſam bos ꝛ aſinus ipm ſuū dñm cognouerūt. Y ſale. j. Cognouit bos poſſeſſorē ſuū ꝛc. Ipſuꝫ fleris geni bus adorauerūt. Y ſa. xlij. Glorificabit me beſtia agri. q: a comeſtiōe ſeni ſup q̄ puer iacebat abſti nuerūt. ¶ Quinto teſtificata eſt creatura rōnalis. ſicut patet in ceſare auguſto qui tūc publicas ſtra tas per mūdū fieri iuſſit. romanis debita dimiſit: ꝛ uocari deus rēnuit. Et q̄uis hoc ſignificatio nē nō itelligeret: ſpūs tū ſcūs itellerit. Per b̄ enīz ſignificabat q: xp̄o uenīēti debemus ꝓpare viam cordiū. Luc. iij. Parate uiā dñi. q: ipſe debebat di mittē debita pctōr. Mat. xviij. Dē debitū dimiſi tibi ꝛc. Et q: ueniebat ille qui erat nāliſ dñs ꝛ rer vniuerſoꝝ. Un pp abſentiā iſtius dñi in hūano ge nere cōquerebat Y ſa. xxvi. Odie deus nr̄ poſſēdeſt nos dñi abſq; te. ¶ Sexto teſtificata eſt creatura i tellectualis. i. angeli. qui q̄dē teſtificati ſunt eū pa tēter honorabiliꝫ ꝛ letāter. Xps q̄dē occulte uene rat: ſz angeli nō ſunt paſſi ipm penitus occultari. Et iō angelus ipm paſtoribus patēter annūciauit dicēs. Ecce euāgelizo uobis gaudiū magnuꝫ ꝛc. Teſtificati ſunt honorabiliꝫ: q: nō vnus uel duo: ſed exercitus militie celeſtis de celo uenit. Teſtifi cati letāter dicētes. Glia in altiſſimis deo.

Sermo. xxiij. ¶ De eadem Sermo ſecūdus.

I Acob genuit ioſeph virū marie: de q̄ natus eſt ieſus q̄ uocat xp̄s Virgo btā i his vbis a trib⁹ oſcribit. Cp⁹ a mrionialiſ fedē: cū dic̄. ioſeph vir marie. Voluit eni xp̄s mrem ſuā hēre ſpōſā mltiplici de cā. Ipſa enim erat tenera puella: iō idigebat viro maturo ꝛ grādeuo ut ab ipo cuſtodiret. Erat ſola: iō idige bat fideli ſocio. a quo i ptu ꝛ añ ptū ꝛ poſt ptū aſ ſociaret. Erat ego uerecūda: iō idigebat viro ſibi mrimonialiꝫ copulato ne tanq̄ adulta infamaret. Erat mltis laboriꝫ exponēda: iō idigebat magno adiutorio quo releuaret. Erat diabolo ſuſpecta. ne. ſ. eē illa de q̄ Y ſa. pphauerat. Ecce ego pci. ꝛ pa. ꝛc. iō debuit eē i mrimonio: ut illud myſteriuz diabolo celaret. ¶ Scōo deſcribit a noie: cum dī. Marie. que alio noie dī dña. Et interptat ſtella ꝛ illuminatrix. Eſt ergo dña ꝛ imperatrix. ꝛ ideo tanq̄ dña cōtra diabolum tria poteſtatiue exercuit.

¶ Primꝰ: qꝫ ipm de cordib⁹ fideliū expulit. Hoc significatū est in tẽplo pacis qñ corruit. Sicut enī boni sunt tẽplum dei: sic ⁊ mali sunt tẽplū diaboli. Ceciderūt igit̄ aput erāt tẽplū diaboli: ⁊ facti sunt templū dei. ¶ Scōm: qꝫ pncipē demonuꝫ ptriuit. Hoc significatū est per illā magnā statuā que erat rome arte diaboli in aere sublcuata. de qua respōsum est qꝫ nō caderet donec virgo pariat. que nocte qua pepit cecidit. per qđ significat qꝫ ptās pncipis demonū per virginē cōrita fuit. ¶ Tertiuꝫ est qꝫ cultū idoloꝝ euacuit. Hoc significatuꝫ est in statuis idoloꝝ: que in egypto corruerūt. Hieremias enī in egyptū descēdēs signū eis dedit qꝫ tūc idola sua corruerēt qñ virgo pareret. Ideo sacerdotes illi imaginē ⁊ginis cū puero in secreto templi adorabāt. sed in ipsa nocte qua pepit idola corruerūt. ¶ Scōo dī stella: iō rome apparuit in forma stelle pucꝫ baiulātis: que erat circūdata aureo circulo: ⁊ erat iurta solem: ⁊ audita est uor hec est ora celi. per hoc significat ẽtē fuerit puritatis: qꝫ visa est in spē stelle que est nature purissime. Quāte dignitatis: qꝫ circūdata aureo circulo. Tota enī curia celestis in modū corone ipam circūdat ⁊ ornat. Uñ cātat eccl̄ia. Circūdabāt eā flores rosarū: ⁊ lilia cōuallīū. Quāce sit potestatis qꝫ erat iurta solem: ideſt xpm. Hoc significatum est. iii. Reg. ii. Positus est thronꝰ mꝰ iurta thronū regis. Quāte sit pietatis. qꝫ uocata est ara celi. Sicut enī altare est mediū inter deū ⁊ pplm: sic ipsa est mediatrix inter deū ⁊ nos. ¶ Tertio dī illuminās siue illuminatrix: qꝫ hoiez cecū illuminauit. Et hoc significatū est qꝫ vinea engaddi florē attulit. fructū pro durit: ⁊ etiā balsami liquorē emisit. Homo qdem hẽbat oculū carnis sanguinolentū: qꝫ carnalia desiderabat. sed ẽgo florē. ptulit qui in passione attritus ⁊ erectꝰ oculo carnis est appositꝰ ⁊ ipm sanauit. Hẽbat etiā oculū affectꝰ insipidū: qꝫ spūalia sibi desipiebāt. sed fructū. ptulit: cuius dulcedo ipsam insipiditatē fugauit. Habebat enī oculū intellectꝰ obscurū: qꝫ dei ueritatē nō recognoscebat. sed liquoꝝ balsami oēm ipuritatez absterſit. ¶ Tertio describit a virginali pudore: qđ notat cum dī. De qua natus est ⁊c. non de quib⁹ decuit ipam ⁊ginē esse: qꝫ de sibi cōmittebat peccū redēptiōis hūane: iō debuit ⁊ decuit uas integrū ne effundaret. Uirginitas enī pfecta: integritas est carnis ⁊ mentis. Sed de multis dī Ecc. xxi. Cor fatui quasi uas cōfractū ⁊c. Cōmittebat sibi thesaurū diuine sapie: iō debuit cē uas nouū. Uirginitas enī totū hoēm nouū facit. Hoc significatū est. iiii. Reg. ii. ubi dī qꝫ helyseꝰ. i. de pater posuit sal. i. diuinā sapiētiā. in uas nouū. i. in Marie uterū. Committebat sibi balsamū diuine gre: ideo debuit esse uas mundū. Uirginitas enī dicit pfectā mūditiā mētis ⁊ corporis. Unde ppha petēs spūs sancti gram. Primo petit nasis mūditiā dicēs. Cor mundū crea in me deꝰ ⁊c. Cōmittebat sibi splēdorē paterne glie: iō debuit esse uas admirādū. Ecc. xliij. Uas admirabile opus excelsi.

Sermo. xliij. ¶ De eodem Sermo. iij.

p Opulus qui ambulabat in tenebris vidit lucē magnaz.

Et subdit. Paruulus natꝰ est nobis: ⁊ filius datus est nobis ⁊c. Ysa. ix. Quādo res aligs est ūturus: multi nūcij destinant. Sic etiā ante facīē huius regis in qlibet triū missaz tres nūcios mittit. s. unū ppheta. unū euangelistā. ⁊ unū aplm. Et isti sūt oēs fide dignissimi. Nā ppha. s. Ysaias fuit a spū scō inspiratus. Aplꝰ usqꝫ ad tertiū celū fuit raptꝰ. Euāgelista. s. Lucas qui in duab⁹ missis ponit: fuit a bta virgine doctus. Joannes qui ponit in tertia missa fuit a fonte pectoris xpi aqua sapiētie potatus. Verba igit̄ pmissa sunt unī de his tribus ambasiatorib⁹: in qb⁹ tria ponunt. ¶ Primus est humani generis magnū piculū: cū dī. Populus qui ambulabat in tenebris ⁊c. Tenebre quidez ḡtuoꝝ incōmoda iducūt: scilicet horrorē. obscuritatē. tristitiā. ⁊ frigiditatē. Hoies igit̄ tūc erāt in tenebris: qꝫ erāt in horrore ⁊ timore ex eo qꝫ erant in ptāte demonū traditi. Exo. x. Facte sunt tenebre horribiles in uniuersa terra egypti. Erāt in obscuritate: qꝫ erant multiplici ignorātia inuoluti. Job xxviii. Nos quidē inuoluimur tenebris. Erāt in tristitia: qꝫ dei uisiōe erāt puati. Thobie. v. Quale gaudiū mihi est qui in tenebris sedeo: ⁊ lumē celi nō video. Erāt in frigore: qꝫ igne dīni amoris alieni. illo. s. igne. de quo dī Luc. xii. Ignē ueni mittere in terrā ⁊c. Sed pplus qui erat in his tenebris: hodie vidit lucē magnā: illā. s. de qua dicit in ps. Lux orta est iusto. Lux aūt habet assecurare. illuminare. letificare: ⁊ calefacere. ¶ Primo ergo assecurauit hoiez expellēs ⁊ refrenās demonis prātē. ps. Mitus est sol. s. xps ⁊ pgregati sunt demones: ⁊ in cubilib⁹ suis collocabunt. ¶ Scōo nos illuminauit dās uerā dei cognitionem. Luce. j. Illuminare his qui in tenebris ⁊ in umbra mortis sedent ad dirigendos ⁊c. ¶ Tertio nos letificauit restituens dei uisionē. Prouer. xv. Lux oculorū letificat aium. ¶ Quarto letificauit ⁊ inflāmauit infundēs diuinū amorē. ps. Ignē misit ut lucēt eis per noctē. Ista ḡtuoꝝ hodie angelus de celo nobis attulit. Remouit enī obscuritatē. ⁊ induit illūinationē. ui dī. Claritas dei circūfulsit illos. Remouit timorē: ⁊ induxit securitatē cū dixit. nolite timere.

Remouit triſtitiã ⁊ induit letitiã: cuꝫ virit. Ecce euãgelizo uob gaudiũ magnũ. Remouit frigiditatẽ ⁊ adduxit uerũ ignẽ. ſ. xp̃m: cũ ait. Mat⁹ eſt uob hodie ſaluator ⁊c. ℂ Scõ ponit huiuſmodi ꝓculi magnũ remediũ: cũ dr. Paruulus nat⁹ eſt nobis. Et ly xp̃s hodie fuerit puulus q̃tũ ad etatem mr̃es. ſtaturã. familiã. domũ. lectũ. cibũ. ⁊ ueſtimẽtũ. Pot tñ dici q ipſe fuit puulus triplici alia rõe. ℣ Prio q offẽſus de facili põt placari. Qui enĩ oli uiderat tanq̃ iplacabilis. Ezech. vii. Nõ pcer oculus me⁹ ſup te ⁊ miſeboꝝ. Mõ dic ℣ ſa. lvi. Predicate annũ placabilẽ dño. ℣ Scõ q in emẽdo facilẽ põt decipi. Paruulus enim aliq̃ ꝓ uno pomo dat totã ſuã hereditatẽ. Olim de regnũ ſuũ ualde care uẽdebat: q nullus ipm emẽ poſſet. nec ꝓ aliq̃ gui pnia. nec ꝓ morte aliq̃: ſz mõ dat regnũ ꝓ cali ce aque frigide. Mat. x. Quicũq; dederit uni er minimis iſtis calicẽ aque frigide ⁊c. imo ꝓ una bona uolũtate. ps. Deſiderium pauperum exaudiuit dñs. Iõ deũ quodãmõ decipim⁹: q ei regnũ q̃ſi ꝓ nichilo obtinem⁹. ps. Pro nichilo ſaluos faciet illos. ℣ Tertio dr puulus: q ad iſtar puuli debet cõcipi ꝓ bona ꝓpoſita. Sz multi ſũt q abortum faciũt: q bonũ ꝓpoſitũ ad op⁹ nõ ꝓducũt. ℣ ſa. xxxvi. Generũt filii uſq; ad ptũ: ⁊ vt⁹ non eſt pariẽdi. Debet etiã pturiri ꝓ bona opa. ℣ ſa. xxvi. Ad facie tua ꝑcipim⁹ ⁊ pturiuim⁹: ⁊ pepim⁹ ſpũm ſalutis. Debet nutriri ꝓ pſeuerãtiã. Exod. ii. Accipe puerũ iſtũ ⁊ nutri mihi. Debet portari ꝓ patiẽtiã. Ecc. vi. Subblice hũerũ tuũ ⁊ porta illã. ſ. ſapiaz. ℂ Tertio ponit iſti⁹ remedii magnũ ꝑconiũ: cũ dr. Et fili⁹ dat⁹ eſt nob. Magnũ ꝑconiũ ẽ dei ꝓpis q tãte erga nos fuit libalitatis. q dedit nob q̃dã ſibi ꝓpriũ. ſ. ſuũ filiũ. q̃dã ſibi ⁊ filio cõe. ſ. ſpũ ſcm. q̃dã ſibi in filio ⁊ ſpũ ſcõ cõe. ſ. mũdũ vniuerſuz ⁊ angelicuz miſterii. Deniq; ꝓmittit vultũ ſuuz nob. ps. Cũe qd eſt hõ q: inotuiſti ei: aut fili⁹ hois qm̃ viſitas eã Berñ. Deniq; mittis ei vnigenitũ tuũ. imittis ſpiritũ tuũ. ꝓmittis ei vultũ tuũ. Et ne qd in celeſtibus uace: ad opa ſollicitudinis noſtre etiam illos beatos ſpiritus mittis in miniſterii noſtrum.

Sermo. xxv. ℂ De eadem Sermo quartus.

Xiit edictuz a cesare auguſto ut deſcriberetur vniuerſus orbis. Luce. ii.

℣ In hoc euãgelio fit mẽtio de cesare mũdi deſcribẽde. ℣ de maria ꝑgnãte. ℣ ⁊ maria pariẽte. ℂ Circa ꝓmũ notãdũ q cesar tñc ꝑpis tria fecisse legit. ℣ Primũ eſt q nomẽ mutauit. Cũ enĩz ꝓius uocaret⁹ Octauianus: uocari ſe fecit cesarẽ in honorẽ auũculi ſui. ⁊ Auguſtũ ꝓ rẽpublicã auginitatã. Imperatorẽ. q: fuit ꝓm⁹ q̃ noiẽ iſignit⁹. Per q̃ dabat itelligi q ille ueniebat q electis ſuis noia mutatur⁹ erat. ℣ ſa. lxv. Seruos ſuos uocat noie alio. ℣ Cũ enĩ ꝓius uocarent hebrei. i. trãſitorij: qa erant trenis actib⁹ oditi. Poſtmodũ uocati ſunt xp̃iani: q: ſcõ ſpũ ſũt puncti. Ultio in celo uocabũ tur filij dei q: ꝓ gr̃am ſũt in filios adoptati ⁊ dei hẽdes effecti. i. Joã. iij. Nũc filij dei ſum⁹: ſz nõdũ appuit ⁊c. ℣ Scõ mũdũ deſcripſit ꝓ q̃ dat⁹ i telligi q ille ueniebat q electos ſuos in eternitate ſua ſcriptur⁹ erat. Deus q̃ noia electoꝝ ſuoꝝ ſcripta hẽt in libro ſuo: iõ non ꝑt falſificari. ps. In libro tuo oẽs ſcribent. In palatio ſuo: iõ nõ ꝑt deleri. Lu. x. Gaudete q: noia uſa ſcripta ſũt in celis. In manib⁹ ſuis: iõ nõ ꝑt obliuiõi tradi. ℣ ſa. xlix. Ecce in manib⁹ meis deſcripſi te. In corde ſuo: iõ nõ ꝑt nõ amari. ij. Coꝝ. iii. Eplã eſtis xp̃i ſcripta nõ atrameto: ſz ſpũ dei viui. ℣ Tertio vniuerſalẽ pacẽ fecit. ꝓ q̃ dabat itelligi q ille ueniebat q oẽs diſcordias remouẽ debebat. Erat enĩ diſcordia inter deũ ⁊ hoiez: iõ fecit ſe mediatorẽ. i. Tim. ii. Un⁹ eſt mediator dei ⁊ hoiuz xp̃s ieſus. Int hoiez ⁊ hominẽ pp diuerſuz cultũ. iõ fecit ſe lapidẽ angularẽ. Eph. ii. Ipſo ſũmo angulari lapide xp̃o ieſu. Int hoiez ⁊ angelos: iõ fecit ſe paſtorẽ. Ipſe enĩz eſt ille paſtor de quo dr Lu. xv. Qui relicta nonagin tanouẽ oues in deſerto. i. nouẽ ordies angelorꝝ in celo: ⁊ uenit q̃rẽ ouẽ que pierat. ℂ Scõ ſit mentio de maria ꝑgnãte. Ex quo dat⁹ intelligi q ipſa i uꝫ geſtabat ignẽ dñi. ſplẽdorẽ eknũ. theſaurũ ſapie. ⁊ fontẽ miſcõie. iõ dr Ecc. xxiii. Ego mr̃ pulchre dilectiõis ⁊c. Mr̃ incr̃tũ hũit ignẽ dñi: ſcã eſt mr̃ pulchre dilectiõis. Sicut enĩ aurũ ad ignis pũtiã liq̃fit: ſic ei⁹ aia ad pũtiã iſti⁹ ignis tota liq̃facta fuit. Cant. v. Alia mea liq̃facta eſt. Incr̃tũ hũit ſplẽdorẽ eternũ: facta eſt mr̃ tioris. i. demonib⁹ terribilis. Sicut enĩ noctua ſolis ſplẽdorẽ fugit. ſic demones ei⁹ marimã claritatẽ. Canti. vi. Terribilis ut caſtroꝝ acies ordinata. Incr̃tũ hũit theſaurus dine ſapie. facta eſt mr̃ agnitionis. Inquãtũ hũit ſontẽ miſericordie: facta eſt mr̃ ſcẽ ſpei. De his duobus dr Prouer. xxi. Theſaur⁹ deſiderabilis. ſ. diuine ſapie. Et oleuz miſericordie in hitaculo iuſti. i. in btã vgine: que fuit hitatio xp̃i. ℂ Tertio fit mẽtio de maria pariẽte. Circa q̃ eſt notãdũ q cetere mulieres ꝑgnates aũ ptũ hũit timorẽ. in ptu dolorẽ. poſt ptũ lãguorẽ. Hec aũt aũ ptũ timẽ nõ potuit: q: hũit angelũ cuſtodiẽtem. Judith. xiii. Viuit dñs qm̃ cuſtodiuit me angelus eius ⁊c. Patrẽ ſcificatẽ. ps. Scificauit tabernaculũ ſuũ altiſſimus. Spũz ſcm̃ ꝓceptũ opantẽ: ⁊ filiũ ei⁹ uterũ ihitatẽ. In ptu etiã nõ hũit dolorẽ. Mõ enĩ dolẽ porcrat: ſz multiplr gaudebat ꝓpter ꝓlis maieſtatẽ. ꝓpter ꝓſeruata virginitatẽ. ꝓpter humani generis ſalua

tionē: ꝛ ꝓpter angelicā iubilationē. Iurta illō. Dñ paris ꝛ gaudes: cantāt celi agmina laudes. Postꝫ etiā nō hñt lāguorē q: pariebat medicū pitissimū qui oēm lāguorē sanat. Ecc. xxviij. Altissimꝰ de ꝛra creauit medicinā ꝛc. Gigātē fortissimū: q oēm ibecillitatē sustētat. ps. Exultauit ut gigas ad currēdā viā ꝛc. Celeste vmbraculū qō refrigeri uꝫ dabat. Luc. j. Virꝰ altissimi obumbrabit tibi.

Sermo. xxvj. ¶ De eadem Sermo quintus.

Mpleti sunt dies marie ut peret: ꝛ pepit filiū suū ꝓmogenitū. Luc. ij. Tria ponit euāgelista. ¶ Primo tpis plenitudinē cū dicit. Impleti sunt dies marie. Impleti sunt eni fm Aug. cclxxvj. vñ dicit Aug. ibidē. Octauo kalēdas aplis ꝓcepꝰ credidit iesus xps quo ꝛ passus: natꝰ aūt octauo kalendas ianuarij. Ab illo aūt die usq; ad istū. cclxxvj. replunt dies. Quia igit tāto tpe xps in eius utero hitauit. factꝰ est eius uterus fons pietatis. speculū puritatis. ꝛ uas sciratis. Fuit eni fons pietatis. cū eni misericordia olim hitaret in celo. ps. Dñe in celo misericordia tua. ꝛ postmodū iclueerit se in quodā angulo. i. in deoꝫ pplo. ps. Motus in iudea deus ꝛc. Tādē ifundebat se ꝙginis utero. ps. Dusce pimus deus misericordiā tuā: in medio tēpli tui. Hodie aūt emanauit in toto mūdo. ps. Misericordia dñi plena est terra. Hoc significatū est rome i fonte cuius gē in oleū puerla largiter emanauit. ¶ Scōo factꝰ est eius uterus speculuꝫ puritatis. Spūs scūs eni purificauit eius mētē. filiꝰ hitauit eius uētrē. ꝓficiauit eius uētrē ꝛ mētē. ps. Deificauit tabnaculū suū altissimꝰ. Digs igit hēt macula suphie: debet speculari ad eius humilitatē. si gs maculā imūditie: ad eius puritatē. ꝛ sic de aliis. ¶ Tertio factꝰ est uas sciratis. Ecc. xxiiij. In me ois gra vite ꝛ vitatis ꝛc. In illo eniꝫ uase. i. in marie uētre deus posuit vngueta que hñt vluificare mortuos: iō dr. In me ois gra vite. Posuit colliria que hñt illuminare cecos: iō subdit. Et vitatis. Posuit balsamū qō hēt ꝓseruare mortuos: iō subdit. In me ois spes vite. Posuit electuaria que hñt ꝓfortare debiles ꝛ infirmos: iō subdit. Et virtutis. ¶ Scōo ponit euāgelista vginei ꝓtus felicitatē: cū dr. Ut pareret. Eius aūt ꝓtus hñt tres laudabiles ꝓditiones. ¶ Pria qꝫ fuit multe puritatis ꝛ ex pte mris. ꝛ ex pte ꝓlis. Mr eni pepit dñi splēdoris radiū: iō facta est magis lucida. ps. Lux orta est iusto. ſ. de marie utero. Pepit florē amenum. s. illū de quo dr Cant. ij. Ego flos cāpi. iō facta est magis florida. Pepit thus odoriferū. Ecc. xxiiij. Quasi libanus nō icisus uaporaui hitationē meā ꝛ sic uocat ibi liban' thus: iō facta est magis odorifera. Fuit etiā puriſſimꝰ eius ꝓtus ꝛ ex pte ꝓlis. In xpo eni sunt diuinitas alia ꝛ caro. Diuinitas est pura. Sap. vij. Candor est eniꝫ lucis eterne ꝛc. Alia pura. Sap. viij. Sortitꝰ sum aiam bonā. Caro pura. Ibidē. Veni ad coꝫp' coingnatū. ¶ Scōo eiꝰ pt' fuit multe paupratis: q: nihil hñt de his que cetere parietes regrūt. Nō eniꝫ hñt fuisticiū pitiā: sed aliū pñtiā. ſ. bouis ꝛ asini. Mec pānoꝫ copiā q: vilibꝰ pānis cū iuoluit. Mec ciboꝫ abūdāriā: sed multā penuriā. Mec camere pulchritudinē: sed stabuli seditatē. Mec lecti mollitiē: sed feni rigiditatē. Mec ignis pñtiā: iꝫ frigoris aſpitatē. ¶ Tertio fuit multe nouitatis. Fuit eniꝫ nouꝰ: q: fuit sine dolore. Ysa. lxvj. Antequā ꝓturiret pepit ꝛc. Fuit nouus: q: fuit sine peti ꝓtagiōe. Ecc. vij. Vir de mille vnū repi. ſ. sine pctō. ſ. xpm. Fuit nouus: q: fuit sine corruptiōe. Iō xps uocat se vmē dicēs. Ego aūt sum vmis ꝛ nō hō ꝛc. Vermis eni generat de terre humore a sole. Et sic hēt patrē in celis: ꝛ matrē in terris. Sic ꝛ xps fuit nouus: q: de femina sine viro. Fecerat deꝰ hoiem fm Anſel'. sine viro ꝛ femina: sicut adā. De viro sine femina: sicut euā. De viro ꝛ femina: sicut nos. De femina sine viro sicut hodie. Fuit nouus q: fm Bern. in xpo nouus ꝛ antiquū ꝛ eternū ꝓcenerūt. natura supma ac media ꝛ ifima ꝓiūcte fuerūt. ¶ Tertio ponit euāgelista mris vitatē: cū dicit. Pepit filiū suū ꝛc. Veritati mris attestat: q: totā corpis substātiā sibi ministrauit. Gal. iiij. Factū est ex muliere ꝛc. Veritati mris etiā attestat q: ipm in utero nouē mēsibꝰ ꝛ de cimū attingēs fm Darū. portauit ꝛ fouit. Sap. vij. Decē mēsiū tpe coagulat' sum in sanguine. Veritati mris attestat q: ipm nutriuit lacte vginео: spū scō purificato: ꝛ de celo mistrato. Un cātat. Sola virgo lactabat ubere de celo pleno. Veritati mris attestat q: ipsa sibi mīna cōpassione ꝓdoluit. Et qꝫ naturali ꝓ plus gaudet de ꝓspitate filij q; mr: ꝛ mr plus doleat de aduersitate q; pater. iurta illud ꝓuer. x. Filꝰ sapiēs lerificat patrē ꝛc. ꝛ btā maria fuit xpo loco patris ꝛ matris: ideo plus ceteris martyribus voluit de xpi passione. Et plus gaudisa est de eius resurrectione.

Sermo. xxvij. ¶ De eadem Sermo sextus.

Ece euāgelizo uob gaudiū magnuꝫ qō erit oi pplo: q: natꝰ est uobis hodie saluator ꝛc. Circa natiuitatē saluatoris angelus tria ponit. ¶ Pria q: fit magne iocūditatis: cū dicit. Ecce euāgelizo uobis gaudiū. Fuit eniꝫ magnū quātū ad q̄druplicē dimēsiōnē. Mā fuit altū: q: usq; in celū ascendit ꝛ sic angelos letificauit: q; celos reliquerūt: ꝛ ad pastores uenientes suū eis gaudiū retulerūt. Fuit ꝓfundū: q: in

fernū penetrauit: ꝛ cōs qui erāt in limbo letificauit. Ysa.ix. Habitāb⁹ in regione vmbre mortis lux orta est eis. Fuit lōgū: q: fuit usq; in oriētē: ꝛ magos sic letificauit q; sua regna relinq̄rūt: ꝛ ad puerū cucurrerūt. Fuit etiā in occidētē ubi Augustū letificauit: q; imagine visa thura obtulit. Sapie. viij. Attingit a fine usq; ad finē fortiter ꝛc. Fuit latū: q; psudit preteritos. Joā. viij. Abraham pr̄ uester exultauit ꝛc. Pastes. vū virie angelus. Annūcio uobis gaudiū magnuz qđ erit oī pplo. Et ertēdit ad futuros. Amb. Hec est glia natalis dñi ut in futurū transeat ad pdestinatos ꝛ in ppetuū maneat ad deuotos. ¶ Scdo est multe dignitatis: qđ notat cū dr. Natꝰ est uob. i. de uobis. i. de ufa. pgenie qđ ad marimā dignitatē hois cecidit er eo q; maiorē cū deo q̄ angelus parēret ꝛ ꝛit. Cū enīz triplex sit cognatio. s. legalis que est per adoptionez. spūalis que est per sacrī regenerationem: ꝛ carnalis que est per ꝓpagationē. angeli nō deo attinēt cognatione legali. q: eos per suā grām in filios adoptauit. hō aūt deo attinet er cognatione legali: q: eū per grāz adoptauit. Eph. j. Qui pdestinauit nos in adoptionē filioꝝ per ihesuz xp̄m. ꝛ spūali: q; per baptismū nos regenerauit. Joā. j. Dedit eis ptātē filios dei fieri ꝛc. Et carnali: q; de nr̄a pgenie carnē assumpsit. Heb. ij. Nusq̄ enī angelos apphēdit: sz semē abrahe apphēdit. ¶ Tertiuz est magne utilitatis: qđ notat cū dr. Saluator mūdi. hō qdē qnque infirmitates patiebat. s. tumorē supbie. s. cecitatez ignorātie. s. lipiditatē in mēte. s. vulnerationē culpe. s. ꝛ fetorē pfuetudinis praue. Sz ab istis quinque infirmitatib⁹ nos saluauit per qnque remedia que adduxit. Portauit enī carnē de qua fecit emplastrū: sanguinē de quo fecit collirīū. spūz humanū de quo fecit mel dulcissimū. Alias que fuit uas vnguētariū: ꝛ vinitatē que fuit balsamū pciosum. ¶ Dia igit infirmitas erat tumor supbie ꝛ iste primo orꝫ est in celo. deide in terrestri paradiso. Tādez sparsus est in vniuerso mūdo. iō rps de sua carne fecit emplastrū qđ istū tumorē maturauit ꝛ fregit. Fit aūt emplastrū de herbis ꝛ floribꝰ abscisis pterris ꝛ coctis. Caro rpi fuit herba sicut ꝛ nr̄a. Ysaie xl. Dis caro senū. Fuit flos. ꝛ hoc ꝓpt inocētia ꝛ puritatē. Fuit abscisus p mortē. Ysaie. liij. Qui abscisus est de tra viuentiū. Cōteritꝰ per flagellationez. ibidē. Attritꝰ est ꝓpt scelera nr̄a. Et coctꝰ per penarū nimiā adustionē. ps. Disa mea sicut cremiū aruerūt. Ecce humilitatis crēplū. supbie medica mētū. ¶ Scda infirmitas erat cecitas ignorantie: iō rps de sanguine suo fecit collirīū quo cecū illuminauit. Joā. ix. Collirio inunge oculos tuos ut videas. Istud aūt collirīū factū est de saliua ꝛ tra. i. deitate ꝛ hūanitate ut habeā Joā. ix. De melle ꝛ cera. i. de vinitate melliflua ꝛ carne icorrupta. ut hētur. i. Re. xiiij. de ionatha qui guttauit fauuz mellis ꝛ illuminati sūt oculi eiꝰ. ¶ Tertia infirmitas erat ilipiditas in mēte q̄ spūalia sibi desipiebāt. iō rps de spū scō mel dulcissimū fecit qō ilipiditatez hois dulcorauit. Eccli. xliij. Spūs me⁹ sup mel dulcis. Ei⁹ aūt dulcedo nō sentiebat q̄diu in ause corpis clausa morabat: sz qñ iclinato capite tradidit spīm: tūc sua dulcedo repleuit celū ꝛ mūduz. vū cātat eccl̄ia hodie p totū mūdū: melliflui facti sūt celi. Mā ꝛ pr̄ sic factꝰ est melliflu⁹: q: fuit receptaculū. Angelus sic melliflu⁹: q: fuit pacificꝰ. hō q erat in limbo sic melliflu⁹: q: imēso gaudio fuit repletꝰ. ¶ Quarta infirmitas erat vulnꝰ culpe. Ysa. i. Vulnꝰ ꝛ liuor ꝛ pla. tu. nō sunt circūli. ꝛc. Iō rps de aīa sua fecit uas vnguētariū in quo cōtinent oīa vngūcta oīuz vulnerū ꝛ infirmitatū. Dia enī vulnera aīe causant: aut er infirmitate: aut er ignorantia: aut er malitia. Sz dr Jo. i. Vidimꝰ gliā eiꝰ. i. gliosam misericordiā eiꝰ plenū gre ꝛ vitatis. Mā gliosa misericordia eiꝰ sanat vulnꝰ causatū er malitia. gra eius sanat vulnꝰ causatū er infirmitate hūana. vitas eiꝰ sanat vulnꝰ causatū er ignorātia. ¶ Quinta infirmitas erat fetor pfuetudinis praue. iō rps attulit diuinitatē tanq̄ balsamū pciosuz cui⁹ odorē fēlit lazar⁹ q̄riduan⁹ ꝛ fetidus ꝛ reuixit. Est aūt ꝓma dies mala delectatio. scda malus pfectus. tia malus op⁹. q̄rta mala pfuetudo. Et tūc hō efficit fetidus corā deo ꝛ mūdo. Qui ergo ad odorē istius balsami non resurgit magis est insensibilis q̄ mortuus fetidus ꝛ immundus.

Sermo. rrviij. ¶ De eadem Sermo septimꝰ.

a Pparuit benignitas ꝛ hūanitas saluatoris dei nr̄i ꝛc. Titū. iij. Circa natiuitatē rpi apl's appuisse testat. ¶ Prio benignitas dei: cū dr. Appuit benignitas. que qdē appuit i benigna erga nos dilectione. Cū enī amor triplr cōprobet. s. dono: passione ꝛ ope. s. Pr̄ amorē suū nob⁹ oñdit dono qū nob⁹ filiū suū dedit. Joā. iij. Sic deꝰ dilexit. mūdū ut filiū suū vnigenitū daret. s. Filiꝰ oñdit passione. Ro. v. Cū adhuc pctores essemus rps p nob⁹ mortuꝰ est. s. Spūs scūs oñdit opē: q: dona sua nob⁹ tribuit: ꝛ icarnationē rpi opat⁹ fuit. ¶ Scdo appuit hūanitas dei: ꝛ ꝑ i nr̄e carnis assūptiōe qū dr ꝛ hūanitas: de q̄ benigna hūanitate assūpta dixit angelus pastorib⁹: q: inuenietis infantē pānis inuolutū ꝛ positū in psepio. Ecce signa sue humanitatis. s. humilitas eius. iō dixit. Inuenietis infantē. Pauptas eius: ideo sbdit. Pānis inuolutū. Et aspitas: ideo dixit. Positum in presepio. Solēt reges coram se

deferre uerilla: sic xps in hūc mūdū ueniēs signū
z uerillū suū ante se portauit in quo picta est hūili
tas: pauptas: z aspitas. Illi ergo qui hūt hūilitatē
sūt de familia xpi. Phil. ij. Hoc sentite in uobis
qđ in xpo iesu ꝛc. Isti aūt qui hūc supbiaz sunt de
familia diaboli. Job. xli. Ipse est rex sup oēs filios
supbie. Illi qui hūt paupratem de familia xpi
sunt. Matth. xix. Vade z uēde oia que habes z da
paupib⁹ ꝛc. Illi aūt qui sequunt auaritiā sunt de
familia diaboli. Vñ auaritia uocat idolop fultus
ut habeā Eph. v. Illi qui hūt carnis aspitatē sunt
de familia xpi. ut habeāt Beñ. v. Qui aūt sūt xpi
carnē suā crucifixerūt ꝛc. Illi aūr qui sectant luxu
riā sunt de familia diaboli. Thob. vi. In eos qui
libidi dini uacāt habet ptātē demon. ¶ Tertio ap
paruit pietas dei: qđ notaf cū dr. Sed fm misericor
diā suā saluos nos fecit. Et hec pietas attendit
in nře salutis opatiōe. Hō aūt infirmus sanus nō
efficit: nisi ꝑia remedia sibi deuit. Infirmat' fue
rat hō per supbiā per quā fm Dam. ecrit ꝺ deus
l. ꝺ ipsius ꝓceptū. usqz ad deū. i. usqz ad diuinita
tis appetitū. z supra deū. i. supra uolūtatis sue bū
placitū. Hō xps ut hoiem ab ista ifirmitate sanū
faceret hūliauit se ꝓpter hoies. i. ꝓpter ihoꝑ salua
tionē. usqz ad hoies. i. usqz ad humane nature su
sceptionē. z infra hoies ꝓpter passionis nimiā abie
ctionē: ita ut dicat. Ego sum vmis z non homo.
¶ Quarto apparuit liberalitas dei: qđ notaf cum
dr. Vt iustificati gra ipius hēdes simus ꝛc. Eius
aūt liberalitas in hoc apparet ꝙ accepit a nobis vi
lia z dedit nobis ꝓciosa. Mā sicut dicit Aug. sup
Heb. ij. Liberaret eos qui timore mortis ꝛc. A no
bis accepit tres merces nras. s. nasci: laborare: z
mori. Et dedit nobis tres suas. s. renasci: resurgē:
z in eternū regnare. De ꝑma merce quam accepit
a nobis dr Ysa. ix. Paruulus natus est nobis. de se
cūda ps. Paup sum ego z in laboriḃ a iuuentute
mea. de tertia Phil. ij. Factꝰ est pro nobis obedi
ens usqz ad mortē. de ꝑma merce quā nobis de
dit dr Joā. j. Dedit eis potestatem filios dei fieri.
de secunda Jo. vj. Ego resuscitabo eum in nouis
mo die. De tertia Luce. ij. Complacuit patri ue
stro dare uobis regnū ꝛc.

Sermo. xxix. ¶ De eadē sermo. viij.

V Erbum caro factū est z hitauit in
nobis. Joā. j. Et eo ꝙ v
bū factū est caro: set cāri videnf. ¶ Prio
in pie magna charitas. que tāta fuit ꝙ nfam soro
rē. s. hūanā naturam filio suo in sp̄oz accepit. Et
sic nobiscū parētelaz ꝛrit. Parētela aūt ꝺhīt aliqñ
dādo tñi. Aliqñ accipiēdo tñi. Aliqñ dādo z acci
piēdo. De cū angelis parētelā ꝛrit tñi dādo: quia
imaginē suā eis dedit. Sed nō accipiēdo qz natu
rā eoz nō assumpsit. Heb. ij. Nusqz angelos ap
prehēdit sed semē abrahe ꝛc. Cū hoie aūt ꝛrit acci
piēdo z dādo. Dādo: qz suā imaginē ei dedit. Ac
cipiendo qz humanā naturā assumpsit. De hac tñ
infinita charitate dr Hiere. xxxi. In charitate ppe
tua dilexi te. ¶ Scdo in pie oñdit magna liberali
tas. Vñ Rom. viij. Proꝑio filio suo nō pepercit
sed ꝓ nobis oīb⁹ tradidit illū: quō etiā nō cū illo
nobis oia donauit. Voluit deus oñdere se libera
lē: iō dedit terrena ad usuz nřm. Voluit de⁹ oñdē
se liberaliorē: iō dedit nobis celestia in ministeriū.
Voluit se oñdere liberalissimū: iō dedit in se in fra
trē nřm. Voluit oñdere se supliberalissimū: iō ꝓ
misit se datuz in ꝑmiū nřm. Per ꝑmiū aūt nō ꝓ
bat scōm. Mō enī sequit. si dedit nobis terrena ad
usuz ꝙ dabit nobis celestia in ministeriū. Nec per
scōm ꝑbat tertiū. Mō enīz sequit. si dedit nobis ce
lestia in ministeriū ꝙ dabit nobis seipm in frēs no
strū. Nec per tertiū ꝑbat ꝛtū. Mō enī sequit. si de
dit nobis seipm itelligibilē ꝙ dabit nobis seipsuz
visibilē. si dabit seipz in ꝑmiū ꝙ nobis dabit seipz
in ꝑciū z frem nřm. Sed per tertiū oia ꝑbant. Be
ne enī sequit. si dedit nobis seipm in fratrē nostruz
ꝙ dabit nobis z terrena in dñiuz. z celestia in mini
steriū. Et tandē seipm in ꝓmiū. Et tali ꝑbatiōe
utit apl's cū dicit. Proꝑio filio suo nō pepcit ꝛc.

¶ Tertio in filio oñdit magna humilitas. de qua
dr Phil. ij. Hoc sentite in uob qđ in xpo iesu: qui
cū in forma dei esset. Et tāgit aplus duplicē hu
miliationē in xpo. Vnā usqz ad humanā naturaz:
cū dicit. Formā serui accipiēs. Aliā usqz ad penā
nature: cū dicit. Factꝰ est obediēs usqz ad mortez.
Et sic xps tātū se humiliauit. z descēdit ꝺtum de
scēdē potuit. Mā infra naturā diuinā est natura an
gelica. Infra angelicā est natura humana. Infra
naturā humanam est pena. Infra penā est culpa.
Infra aūt culpā nihil est: qz nihil vilꝰ culpa. Chri
stus aūt assumēdo naturā passibilē descēdit infra
seipm. Phil. ij. Exinaniuit seipm formā serui acci
piēs. Descēdit ifra naturā angelicaz. ps. Minuisti
eū paulomin⁹ ab angelis. Descēdit ifra naturā hu
manā. Vñ ipe ait in ps. Ego aūt sum vmis z non
hō. Descēdit usqz ad penā. Ysa. liij. Ipse aūt vul
nerat' est ꝓpter iniquitates nras. Usqz ad culpā aūt
descēdē nō potuit: cū deus eēt z petri in ipm ca
dere nō posset. Peccatū etiā nihil est: iō infra petri
nihil est. Humiliādo ergo se xps usqz ad penā na
ture se hūiliauit ꝺtā. ꝑfidius potuit. ¶ Quarto
i nob causaf magā puritas. Ex quo enī xps naturā
nostrā assūpsit: multa puritate vigē debemus. alis
facerem⁹ iniuriā ꝑi nřo qui ipsaz naturā filio suo

copulauit. ꝛ frī nr̄o. i. xp̄o: qui ipſaꝫ in vnitatē p̄ſone ſibi aſſūpſit. ꝛ mr̄i ꝛ ſorori nr̄e. i. btē vgini que eſt mr̄ nr̄a incētū frēs nr̄m genuit. Et eſt ſoror nr̄a incētū de ꝓgenie nr̄a deſcēdit. Iniuriā eni facere-mus toti cognatiōi nr̄e. i. curie celeſti que ſibi iniu riā reputaret qñ aliqs nāꝫ ſuā macularet. ¶ Quā-to cauſaꝫ in iudicio magꝫ ſecuritas. Valde eni iu dicio ſecuri eē poterim⁹ qñ frem nr̄m iudicē vniuer ſoꝝ eſſe videri⁹. Joā. vj. Pōtē dedit ei iudiciū facere: q: filī⁹ hoīs eſt. Demones tūc eū timebunt tanc̄ iudicē ſuū. Joā. xij. Princeps huī⁹ mūdi iā iudicat⁹ eſt. Angeli tāc̄ dñm ſuū. Job. xlj. Time būt angeli ꝛ territi purgabunt. Hoīes vo de ipſis ꝓfidēt: ꝛ ipſ amabūt tanc̄ frēm ſuū. Vñ xp̄s tūc dicē eis poterit illō ꝓphēter. xv. Ego ſuꝫ fr̄tu⁹: no li timē. Et ſic demones eū tūc timebūt ut iudicez puniētē. Angeli ipſuꝫ honorabūt ut vī in ꝓfidētē. Bern⁹. Puto q̄ iā me xp̄s ſpnere nō poterit os ex oſſibus meis: ꝛ caro de carne mea. Falſi tū xp̄iani ualde timē poterūt: q: a ſſe ſuo nō rediment q̄ſtū cunq; ꝓces effuderit. ꝓs. Frater nō redimet: redi met hō. nec redimunt q̄ſtucūq; ſanguine xp̄i ꝓo ſe allegarēt: iō ſubdit. Nā dabit deo placationē ſu az: ꝛ p̄ciū redēptiōis aie ſue. ¶ Sexto cauſabit in regno magna felicitas. q: tūc hō bitificabit in cor pore p viſionē vnanitatis. Et in aia: per contēpla tionē diuinitatis. Jo. x. Ingredieſ ad egredietur ꝛ paſcua inueniet. Nam ingredieſ ad contemplan-dum deitatem: ꝛ ibi inueniet paſcua mire ſuauita tis. ꝛ egredieſ ad conſiderādum humanitatem: ꝛ ibi inueniet paſcua mire iocunditatis.

Sermo. xxx. ¶ De eadem ſermo. ix.

V Eniens euangelizauit pacem ꝛc. Eph. ij. Ante aduentum filij dei in carnē: multe q̄ſtiones ꝛ diſcor die erāt q̄s ipe oēs diſſoluit ꝛ pacificauit. ¶ Prīa q̄ſtio erat in ſcā trinitate. ſi hō deberet redimi cuꝫ angelus nō redimebaſ. Et diffinitū fuit q: ſic ꝓ-pter quīque rōnes. V Prīma eſt qm̄ āgelus pecca uerat er ſe nullo ſuggerēte: hō vo alio ſuggerēte ꝛ decipiēte. V Scōa q: angelus erat ſpūs: ꝛ iō de-bebat eſſe ſortis ꝛ pmpt⁹. hō vo hēbat carnē: que ſemp eſt ad bonum firma. iurta illō Matth. xxvj. Spūs qdē pmpt⁹ ꝛc. V Tertia q: angelica natura nō tota ceciderat. hūana vo tota cecidit: q: in ra dice peccauit. ꝛ icōueniēs erat q̄ tā nobilis crea tura tota p̄iret. V Quarta q: Adā peccauit er q̄dā firmitate humana: ꝛ iō peccauit in p̄em. Eua er q̄dā ignorātia feminea: ꝛ iō peccauit in filiū. An-gelus aūt peccauit er certa malitia: ꝛ iō peccauit in ſpūz ſcm̄. Qui aūt peccat in p̄em̄ filiū: remittit ei. Qui vo peccat in ſpm̄ ſcm̄: nō remittit ei nec in hoc ſcō nec in futuro. V Quita q: caſus āgeli eſt moꝛs āgeli. Et iō qñ āgelus cecidit: eī ſtatū merē di erat. hō vo qñ peccauit eī ſtatū merēdi nō erāt Et iō ad miaz ꝓſequēdā diſponē ſe potuit. ¶ Se cūda q̄ſtio erat in ſcā trinitate qs ad iſtā redēptio-nē itur⁹ erat. utrum. ſ. p̄ uel filī⁹ uel ſpūs ſcūs. Et diffinitū eſt q: filius. Sigdē p̄i attribuit⁹ dei po-tētia. filio ſapia. ſpūi ſctō bonitas. Lucifer aūt ap-petijt dei potētiā: ꝛ iō iniuriaz fecit p̄i. hō appetijt dei ſapiam. Deū. iij. Eritis ſicut dij ſcientes bonu⁹ ꝛ malū: ꝛ iō iniuriā fecit filio. Antichriſt⁹ uſurpa-bit ſibi bonitatē ſpūs ſci ſimulatā regionē oſtēden-do ꝛ ſimulata miracla: ꝛ iō iniuriā faciet ſpūi ſcō. Ad illū aūt ſpectat dare idulgētiā qui recipit iniu riam. Si igit diabolus fuiſſet redimēdus: ſpecta ret ad patrē. antichriſt⁹ ad ſpm̄ ſcm̄. Quia igit hō redimēdus erat: eius redēptio ad filiuꝫ ꝓtinebat. ¶ Tertia q̄ſtio adhuc in ſcā trinitate erat: per quē modū hō redimēdus erat. Et diffinitū eſt q: nō p potētiā: ſed p ſcificationē ꝓdignā. Nō qdē pecca uerat per ſupbiā. iobedientiā. ꝛ delectationē p̄ſua Jō xp̄s ſatiſfacē uoluit p humilitatē uerā. obedientie ꝓmptitudinē: ꝛ penarū afflictionē. Ad Phil. ij. Humiliauit ſemetipz: ecce humilitas uera. fact⁹ obedi ens: ecce obedientia ꝓmpta. uſq; ad moꝛtē: ecce af flictio magna. ¶ Quarta q̄ erat iter deū ꝛ hoīez De⁹ eni cōquerebat de hoīe q: ipm offenderat: hō vo ꝓquerebat de deo q: creatura ſua reliq̄rat. Iſtā q̄ſtionē xp̄us ſoluit q mediatorē ſe fecit. Mediator aūt dz hēre coitatē ꝛ auctoritatē ꝛ ſtrenuitatē. Vñ hūanū gen⁹ cōquerebat ſe nō hīe mediatorē q̄ ha-beret coitatē dicens Job. ix. Nec̄ eni viro q filiꝰ mihi eſt rūdebo. nec auctoritatē: q. ſ. ptes utraq; poſſit arguē: iō ſbdit. Nō eſt qui poſſit utrūq; ar guē. nec ſtrenuitatē: q. ſ. ptes poſſit diuidē ꝛ ſepa rare: iō ſubdit. Et ponē manū in ambo⁹. Xp̄us ergo ſuit uer⁹ mediator: q: hūit uerā coitatē cum deo incētū de⁹. ꝛ cū hoīe incētū hō. Ad Gal. iij. Mediator vni⁹ nō eſt. ſ. nature. ſed duplicis. ſ. hu mane ꝛ diuine. hūit auctoritatē in arguēdo. Ysa. ix. Arguet in eqtate ꝓ māſuetis terre. Ysa. j. Ar guite me dic dñs. hūit ſtrenuitatē in diuidēdo. Nā cū iter deū ꝛ hoīez eēt diſcordia: xp̄s mediū ſe poſuit ꝛ pacificauit. Col. j. Pacificās p ſanguine ſuū ſiue q in celis ſiue qui in terris ſunt. Cōtingit aūt ſepe ut mediator ab utraq; pte vlinerē⁹: ſic xp̄s vlinerat⁹ erat a p̄te. Ysa. liij. Propē ſcelus ppli mei p̄cuſſi eū. Et ab hoīe. Zach. xiij. Vbi plagaꝫ iſtę in domo eoꝝ qui diligebāt me. ¶ Quita qō erat iter hoīez ꝛ diabolū. Diabolus eni ꝫ hoīez q̄uoꝫ allegabat. V Prīo iſtā auctēticū Deū. ij. Quacūq; hora comederis ex eo: morte morieris. Repul-

sus est a nro aduocato: q; ipm instm salsificauit vices. Allegnaq; moriemini. ℣ Scdo allegabat p scriptionē: q; p mlia milia annoz ipm possederat Sed repulsus est, ppter iterruptionē: tū q; ratio se pe ꝺixit. tū q; deus, ppbas suos sepe destituit. ℣ Tertio allegabat emptionē: q; hoiez pro comestione pomi se emisse dicebat: sed repulsus est. q; hoiez decepat ultra dimidium iusti pcij. Ysa. liij. Gratis venūdati estis: z sine argēto redimemini. ℣ Quarto allegabat peti ppurcare q̄ est deorsum trahē cū sit pōderosū: sed repulsus est: q; pena rpi oiꝰ petis plus pōderauit. Job. vj Quasi arena maris hec grauior appareret. ¶ Serta q̄stio erat iter viz; z mulierē. vir eni dicebat q; mlier sue pditionis causa extiterat. mlier vo dicebat q; nō debebat sibi consentire sed eā corrigē. Sed rps sciens utroq; causaz fuisse sue pditionis, utroq; fecit participes sue redēptōis. Suscepit eni carnē de semina nō de viro: ne ipa se excluſaz putaret: sed naturā suscepit in forma viri nō femine: ne vir ab ipsa se redēptione crederē eē alienū. Sed suscepit de hu mano genē corp; z nō angelico uel deifico, q; aliter ad humanū genus redēptio nō ptinet. ¶ Se ptima q̄stio erat inter diuites z paupes. Diuites eniz paupes despiciebāt. Ecc. xlij. Execratio diui tū paup. Paupes vo regnū celoz suū eē dicebāt. Matth. v. Bti paupes spū: q; ipsoz est regnū ce loz. Sz istā q̄stionē rps dissoluit: q; diues z paup eē uoluit. ps. Diues z paup simul in vnum. Fuit eni dives inq̄tū deꝰ. ad Rom. x. Idē dñs oluz di ues in oēs qui iuocāt eū. Sed paup inq̄tum hō. ps. Persecut' est hoiez iopē z mēdicū. Rps ergo uoluit esse diues z paup: ut oñderet q; utriq; pñt puenire ad regnū. Sed tū magis est usus pauptate q̄ diuitijs ut oñderet q; tutior via ueniēdi ad regnū est via pauptatis. ¶ Octaua q̄stio erat inter mlieres. s. iter vgines: nuptas seu maritatas: z viduas. Virgines eni dicebāt se tū eē in statu salutis. Sap. iij. Felix sterilis z incoinquata habebit fructū in respectiōe aiaz scāz. Nupte dicebant se iplere dei pceptū. quo dī Genē. j. Crescite z mltipli camini zc. Vidue dicebāt q; cū mltas tribulationes patiant' sunt in via q̄ itur ad regnū iurta illud Ezech. xliij. Per multas tribulatiōes oportet nos itrare in regnū dei. Istā q̄stionē dissoluit dtā vgo q̄ fuit in statu vgiali: mtimoniali z viduali. q; ioseph ei' spōsus aū rpi passionē credit fuisse defunctus. ¶ Mona q̄stio erat iter iustos z pctōres. nā isti pctōres despiciebāt: z pctōres de dei mia desperabāt. Istā q̄stionē rps dissoluit: q; cū utriq; conuenit. Ipe eni fuit inocēs z iust'. Ysa. xlv. Nubes pluāt iustū. sed tū accepit carnē peccatrici si-

milē. Ad Rom. viij. Deꝰ filiū suū misit in similitudinē carnis pcti. In sua genealogia iustos cuz pctōrib' hic uoluit: remedia pcti suscepit. q̄ cuz pctōrib' māducauit z cū eis cuersatiōnē hūit ut sic iustos ad cōpassionē iduceret. z pctōres ad spez Lu. v. Nō eni ueni uocare iustos: sz pec. ad pniaz.

Sermo. xxij. ¶ De sancto stephano sermo. j.

¶ Stephanus plenus gra z fortitudine faciebat pdigia z signa magna in pplo. Act. vj. Describit hic lucas bti stephani passionē. Circa quā passionē notādū q; mūdus psequit scos ℣ mō per pspera: ut alliciat. ℣ modo p astutiā ut decipiat. ℣ mō per aduersa ut frāgat. sed nullo istoz modo rū bt̄is stephan' potuit supari. ¶ Primū nanq; pspera ipm nō poterāt allicē. Fuit eni archidiaconus ordinat'. Fuit tēporaliū administrationibus pfectus. Fuit seminis platus. z tū in tāto honore seruauit humilitatē in tanta rerū administratione fuauit pauptatē. In tāta feminarū multitudine fuauit integerrimam vginitatē. Iō dī fuisse plen' spū scō: fide. z boni testimonij. In eo q; fuit plen' spū scō dat intelligi q; hūit uerā humilitatē. q; sicut dī Jaco. iiij. Deꝰ suppbis resistit. dat graz humilib'. in eo eni q; erat plenus fide dat intelligi q; hūit pauptatē. Aug. Qui uerā fidē hūt de deo nō cupiūt in his miserijs diuites fieri. i eo q; erat boni testimonij dat intelligi q; habuit fincerissimā castitatē. Aug. In hoc stephan' platus est seminis testimoniū habuisse dī fincerissime castitatis. ¶ Scdo astutie maloz ipm nō poterāt decipere. Surrexerūt eniz qdā de synagoga uisputātes cuz stephano. sz tū ipe eos supauit. Quia tripler adiutoriū ꝺ cos hūit. s. adiutoriū dei seu spūs dei angelū dei z sapiaz dei. Et sic fuit hō din': hō angelic' z hō oculat' z ió decipi nō potuit. tres eni sūt q; decipi nō pñt. s. deꝰ angelus: z hō oculat'. hūit qdē spūm dei q; ei facūdiā mīstrabat. vñ dī. Nō poterāt resistē sapie z spū q; loq̄bant. hūit āgelū dei q; sibi diuias illumiatiōes ifūdebat. Ad deo qdē fuit diuinis irradiatiōib' illustrat' q; filis angelo est effect'. Ezech. vj. Videt' in facie ei' tanq; āgeli statis iter illos. hūit sapiaz dei: p qua tāq; hō oculat' eoz sallacias puidebat. Act. vj. Considerate ex uobis viros plenos sapia zc. Prouer. i. Frustra iacitur rete añ oculos pēnatoz. ¶ Tertio aduersa nō poterāt ipm vicē. hūit eni in suo martyrio q̄nque adiutoria, ppter q̄ tāq; miles strenu' fortissime dimicauit. ℣ Dño hūit grāde exēplū uelut si miles añ se videt regē fortiter dimicātē. Añ vidit iesuz stātez a dextris dei. Glosa ibidē. Me lapidādus hō dubitet in terra. deꝰ hō crucifix' apparet in glia. ad Heb.

rij. Rogitate eū qui talē sustinuit a petēribꝫ aduersus semetipm ꝛdictionē ut nō fatigemini animis ukis deficiētes. ℣ Scōo hūit grāde spectaculū qō notak p b q vidit celos aptos. Aptū eni fuit celis ut rer ꝛ tota curia celestis videret militē dimicātē. Valde aūt strenue miles dimicaret: q a rege ꝛ tota ciuitate se spectari cognosceret. j. ad Corin. iiij. Spectaculū facti sumꝰ deo: āgelis ꝛ hoibꝰ. ℣ Tertio hūit corā se appositū magnū premiū: qō notak cū dī Vidi gliaz dei. Greg. Cōsideratio pmij mi nuit vim flagelli. Eccl. xv. Apposui tibi ignem ꝛ aquā ꝛc. ℣ Quarto hūit grāde auriliū qō notak cū dī. Et iesum stātē a dextris dei. Glosa. Quia stare pugnantis uel adiuuātis est. recte a dextris stare vidit qē iter psecutores adiutorē hūit. Multum miles securꝰ eēt q iurta se pugilē fortissimū hēret. Exo. xiiij. Dñs pugnabit pro uobis ꝛ uos tacebitis. ℣ Quito hūit grāde refugiū qō notak in b q celos aptos vidit: ad qō ℨ hostes refugē potuit. Vltrō miles securꝰ eēt q iurta se fortissimū castrū haberet: ad qō qūcunq; uellet refugē posset. ij. ad Cor. v. Scimꝰ eni q si terrestris domꝰ nra huius hītatiōis dissoluat̄ q edificationē ex deo habemꝰ domū non manufactā: sed eternam in celis ꝛc.

Sermo. xxij. ¶ De eōdem Sermo. ij.

Cum esset stephanꝰ plenꝰ spū scō intendēs in celū vidit gliaz dei ꝛc. ut dic̄ Aug. in liꝰ soliloquoꝝ. Vie qdē tribus opꝰ est. ℣ q oculos hēat qbꝫ ia plene uti possit. ℣ aspiciat ꝛ videat. ¶ Ista tria in vbis ꝑmissis de scō stephano tāguntꝫ. Oculos eni spūales hūit: q plenus spū scō fuit. Deinde asperit cū dī. Attēdēs in celū. Deide vidit: cū dic̄. Ecce video celos aptos. In b igit̄ q spū scō plenꝰ fuit vat̄ intelligi q oculos spūales hūit. sic dī Apo. vij. Agnꝰ hēbat septē oculos q sūt septē spūs dei missi in oēm trā. Hūit igit oculos agni q: fuit plenꝰ spū agni. ¶ Sz notandū q est q̄drupler plenitudo. ℣ Pria est effluctie q fuit i xpo Jo. i. De plēitu die ei⁹ oēs accepim⁹. ℣ Secūda est excellētie q fuit in bta vgine: q pre oib⁹ scis excellenti⁹ graz accepit. Luce. j. Aue gra plēa. ℣ Tertia est abūdātie: q fuit in aplis q graz in abūdātia recepunt. Act. ij. Repleti sūt oēs ꝛc. ℣ Quarta ē sufficiētie qua hūit oēs fideles. Luce. j. Zacharias pi ei⁹ repleꝫ ē ꝛc. Ista q̄drupler plenitudo oīdi pōt ad silitudinē aq. Est eni q̄dam plenitudo flumis ꝛ ista ē effluctie q fuit in xpo. ps. Flumē dei repletū ē aqs. Quedā ē fontis. ꝛ hec est excellētie q fuit in vgie q ad istar fōtis semp fluit. Cāt. iiij. Fōs hortoꝝ ꝛc. Quedā est riuuli decurrētis. ꝛ ista ē abūdātie q fuit i aplis. vñ postq; ꝓpha dixit. Flumē dei repletū ē aqs, statim ibiūxit. Riuos ei⁹ iebilās ꝛc. Quedā est uasis. ꝛ ista ē sufficiētie q est plenitudo mēsurata. iiij. Reg. iiij. Pete mutuo ab oibus vicinis tuis uasa uacua nō pauca ꝛc. Ista q̄druplicem plenitudinē stephanus habuisse videt. s. effluentie in continua doctrine emanatiōe. excellētie in signoꝝ ꝛ pdigioꝝ operatiōe. Abūdātie in tam benigna inimicoruꝫ dilectiōe. sufficientie in operatione strenua: fide recta: ꝛ dilectiōe sincera. Act. vj. Ele gerūt stephanū virū. i. virilē. ecce opatio strenua. plenū fide. ecce fides recta. ꝛ spū scō. ecce dilectio sincera. ¶ Secūdo necessarium est aīe ut aspiciat qō notak cū dicit. intēdens in celū. Homo libēter ad quatuoꝛ cōsuenit respicere. s. ad thesaurū suū: ad amicū suuz. ꝛ ad auriliū suum. ꝛ ad palatiū suum. Et q: stephanus in celo ista q̄tuoꝛ videbat. ideo libenter in celū respiciebat. ¶ Primo nanq; ibi videbat thesauruz suum. qō notak cuz dic̄. Vidit dei gloriaz. Matth. vj. Vbi est thesaurus tuus ibi ꝛ cor tuū. Iste est thesaurus de quo dic̄. j. Cor. iij. Coīs q̄ superedificat sup fundamentuꝫ hoc ꝛc. Conficīt eniꝫ iste thesaurus meritoꝝ sanctoruꝫ er auro fulgido cōscientie. er argento sonore fame: ꝛ lapide ꝑcioso operationis bone. ℣ Secūdo ibi videbat amicū suū: qō notak cū dicit. iesus stātē a dextris dei. Iste est ille amicꝰ de quo dī Prouer. xvj. Qui tpe diligit qui amicꝰ est. Dilexit eni stephanū in vita q: oi gra eū impleuit: in morte. q: ipsuz adiuuādū patꝰ stetit: ꝛ post mortē. q: ipm corona uit. ℣ Tertio videbat auriliū suū: qō notak cū dī. Et filiū hois stātē a dextris dei. ij. Paral. xx. Cuz ignoramꝰ qd agē debem⁹. hoc solū hēm⁹ residui ut oculos dirigam⁹ ad te. Glo. sup illō ps. Firma bo sup te oculos meos. Non auferā oculos meos a te q: tu semp leuas oculos tuos ad me. ℣ Quarto videbat ibi palatiū suū: qō notak cum dī. Vidit celos aptos. de quo palatio dicit prophꝫ. Quā dilecta tabnacula tua dñe vtutū. Sicut eni pegrini terrā suā q lōge aspiciunt: ꝛ quodāmodo salutāt: sic ꝛ nos patriā celestē aspicere debem⁹ per fidē: ꝛ salutare per deuotionem. Hiere. ij. Recordamini pcul dñi ꝛ hierusalem ascendat sup coꝛda uestra. ¶ Tertio necessariū est aīe q videat: qō notak cuz dī. Vidit celos aptos. Vidit eni aut oculos corpali aut mētali. Si corporali: tūc tria mirabilia secuta sūt. ℣ Unū er eo q vidit celos aptos. cū ℔ naturā ipossibile sit celū apiri diuidi ul siccari. ℣ Secūz er eo q vidit iesū in glia phis. cū ℔ naturā ipossibile sit q corpꝰ glificatū ab oculo mortali i sua glia possit videri. ℣ Tertiū ē q: cū corpꝰ saluatoris nri sit i celo empireo. videdo ipz vidit ultra aereū sidereū cristallinū nsqz ad empireū celū. Impossibile est aūt ℔ naturā ut oculus corpalis in tāta distātia

possit vidē. Hec tñ ista credibilia videant: cū i scriptura filia legant. Sol eni per spatiū vni⁹ diei imobilis stetit. ut habet Josue. x. decē lincis retroversus fuit. ut habet Ysa. xxxviii. In passione xpi obscurat⁹ fuit: cū luna tūc eēt in pfecta distātia a sole. Si aūt vidit oculo mētali qō coiter credit tūc dicē dū est q⁹ vidit er eo q⁹ hūit oculū mētis purificatū: q⁹ fuit plen⁹ fide que hēt purificare. Act. xv. Fide purificās corda eor. Illuminatū q⁹ fuit plen⁹ sapiētia ⁊c. Revela oc̄los meos ⁊c. Sc̄ificatū. q⁹ fuit plen⁹ gra. Mat. v. Bti mūdo corde: qm ipsi deus videbūt. Irreuerberatū: q⁹ fuit plen⁹ fortitudine. Ut vi de agla Job. xxviii. Oculi ei⁹ de lōge pspiciēt. Sc̄ificatū: q⁹ fuit plen⁹ spū sc̄o. Alias eni videre nō potuisset: nisi vitalē deificā habuisset.

Sermo. xxiij. ¶ De eodem Sermo tertius.

Legerūt stephanū vir plenū fide ⁊ spū sc̄o. Act. vi. Beat⁹ stephan⁹ multas ⁊ magnas progativas hūit ppt̄ qs ab aplis elect⁹ fuit. ¶ Prīa q⁹ multe dignitatis fuit: que dignitas appet er eo q⁹ inter aplos por quodāmō est effect⁹. Aug. Ly stephan⁹ ab aplis diacon⁹ ordiat⁹ sit: ipsos tñ triūphali more pcessit. ⁊ qui iferior erat ordine: pmus factus est passione. ⁊ qui discipulus est gradu: magis cepit eē martyrio. ab aplis est ordinat⁹: sed por est coronatus. Inf septē diaconos fuit pmus. Aug. Inf diaconos stephanus notat⁹ est pmus: sicut pm⁹ inf aplos notat⁹ est petrus. Inter martyres est signifer ⁊ pmiceri⁹. Aug. Adhuc laicus diaconii meruit electionē: ⁊ martyrij leuita obtinuit pncipatū Inter pfessores fuit pcipuus. Cōfessus est eni ure rā in xpo hūanitatē: cū dirit filiū hois. eiusdē cum p̄e eq̄litatē: cū ait. Stātē a dextris virtutis dei. Inter vgines mēte ⁊ corpe fuit icorupt⁹. Cui⁹ signū est sincerissima castitas. q⁹ ⁊ feminis fuit platus ⁊ in vultu angelico demōstrat⁹. ¶ Scōa est q⁹ filis angelo elect⁹ fuit. ⁊ appuit. ⁊ hoc pp angelicā puritatē quā hūit. pter angelicā claritatē qua reslēduit. ppt̄ angelicā charitatē qua ptra psecutores efferbuit. ¶ Tertia est q⁹ celoꝝ secreta penetrauit. Vidit ioānes baptista celū aptum. Vidit paulus dei gliam rapt⁹ in paradisū. Vidit petrus ⁊ qdam alij discipuli rpm trāsfiguratū. Stephanus aūt ⁊ celū aptū vidit ⁊ gliꝫ dei pspexit: ⁊ Iesuꝫ glificatū ituitus fuit. ¶ Quarta est q⁹ pro inimicis suis orauit. Orauit aūt cū genuflexiōe. cū clamore: ⁊ cū al legatione dicēs. put addit eccl̄ia. Nulā nesciūt qd faciūt. Pro se aūt orādo nec gēua flexit: nec clamauit: nec allegauit. Beda. Pro se stās orauit: p inimicis genua flexit: q⁹ maior inigtas mai⁹ supplicādi remediū flagitabat. ¶ Quinta est q⁹ eius passio passioni xpi multū sīlis fuit. Istud assignat gl. dicēs. Sicut xps sic iste falsis testib⁹ accusat⁹. Ihs extra portā patif. stephan⁹ extra portaꝫ lapidat⁹. Xps ait tanq̄ filius phi. In man⁹ tuas cōmēdo spūm meū. Stephanus tanq̄ suus dixit. Dñe iesu xpe accipe spūm meū. Et xps ait. Pr ignosce illis pctīs. Stephanus autez. Dñe ne statuas illis hoc pctm. ¶ Septa est q⁹ paulū puertit. ut dicit Augu. Si stephanus nō sic orasset: hodie paulū eccl̄ia nō hēret. de illis duob⁹ discipulis sic ait idē: in illis duobus discipl̄is geminū nobis mōstrat salutis idiciū. ut sigs bonus est: imitet pseuerātiā charitatis in stephano. qui aūt malus est sequat erēplū puersionis in paulo. nec bonū hoiem pūptio iustitie faciat negligētē. nec malū iniqtatis psideratio faciat desperārē. Bz ille bonū fortiter teneat: ⁊ iste malus scelerite debat. ¶ Septīa q⁹ q̄tuor coronas hūit: ō merito corona iterpat. V hūit eni coronā rosea inquātū fuit sanguine purpurat⁹. Apocal. vij. Lauerūt stolas suas ⁊ dealbauerūt eas in sanguie agni. Ecc̄. iij. Esto fidelis usq̄ ad mortez: ⁊ dabo tibi coronā vite. V hūit coronā aureā: iquātū fuit ego icorruptus. Ecc̄. xlv. Corona aurea sup mitrā eius. Sicut eni aurū est icorruptū: sic ⁊ ipa virginitas. Sap̄. vij. O q̄s pulchra est casta generatio cū claritate. ⁊ q̄dif. Immortalis est eni memoria illius. V hūit coronā stellatā iquātū fuit p̄dicator lucidus. Dan. xij. Qui ad iustitiā erudiūt multos q̄si stelle fulgebūt in pp̄etuas eternitates. V hūit coronā gēmatā inq̄tū fuit vir pfect⁹. ps. Posuisti in capite ei⁹ coro. de lapi. pcl. Lapis pciosus hēt claritatē: vtuositatē: ⁊ soliditatē. Et significat visionē dei: que scōs fac claros in apta dei visiōe. vtuosos in vtuosa dei dilectiōe. solidos atq̄ securos i utroq⁹. ¶ Octaua q⁹ milta miracula fec̄ quoꝝ q̄dā atte stanē sue potētie. Vidit eni se hīe posse sup creaturas supiores: q⁹ celū suis meritis apuit. Sup creaturas iferiores fic sup q̄tuor elemēta. nā i sui iuētiōe ⁊ trāslatōe fra ptremuit: pluuiā destiauit: tēpestatē maris sedauit. Ignē quē dēones ercitauerāt in eos retorsit. Quedā sue miscōie attestanē. Quosdā eni sanauit in corpe. Mā sic dic̄ Aug. in li⁹ de ciui. dei. septē mortuos suscitauit: ffes ⁊ sororē pcussiōe mēbroꝝ sanauit. septuagita ifirmos a diuersis ifirmitatib⁹ in sui iuētiōe libauit. Quosdā sanauit in aia. fic paulū q patiebat vupliē ifirmitatē in aia. f. culpe ⁊ ignorātie. sicut ipse ostēdit. j. ad Timo. j. Qui pus fui blasphem⁹ ⁊c. Aug. quo pcessit stephan⁹ lapidibus trucidat⁹. illuc paulus secutus est ostendibus stephani adiutus. Quosdā sanauit sil⁹ in corpe ⁊ i aia: sic refert Aug. i li⁹ de ci. dei. de martiali ifirmo ⁊ infideli. Quedā ostēdit quāte

sit reuerētie. nā cor⁹ei in reuerētia hūit de⁹ qui in loco despecto ipm manē noluit. sed in mōte syon ad locū honorabilē ipm trāsferri uoluit. Sap. xij. Cū multa reuerētia disponis nos. Dūerunt ange li quoz uoces in aere sūt audite. ☙ felix roma que cor⁹ stephani hierosolymitani: ⁊ laurētij hyspani gliosa pignora vno claudis mausoleo. Dūerunt spūs qui ipsum secuz rome morari uoluerūt. Ūn demon per filiā theodosij clamabat. Nō cribo ni si stephan⁹ romā ueniat: qz sic est uolūtas apl̄oruz. Habuerunt ⁊ mortui: qz corpus laurētij sibi cessit. ⁊ medietatem sepulchri uacuam dereliquit.

Sermo. xxxiiij. ¶De eodē Sermo. iiij.

r Aben primogenit⁹ me⁹ pncipiū doloris mei: por in donis: maior in implo. Gen. xlix. Inter ceteros sanctos bis stephan⁹ qnque priuilegia hūit: que in vbis pmissis notant. ¶ Primū est q: filiū dei a dexteris p̄is vidit. Rubē: qui iterpat videt filiū. Sūt aūt qtuor que regrunt ad videdū. Unū er pte videtis. sicut dicit Anselmus. s. ut oculos sanos hēat. Se cūdū er pte medij deserētis. ut. s. lux clara refulgeat. Tertium est er pte rei videde ne nimis remota existat. Quartū er pte medij nō impedientis. ut. s. nullū obstaculū se interponat. Ista qtuor btūs stephanus hūit. Et iō merito filiū dei vidit. s. oculū purū: pītem deū: splēdorē diuinū: ⁊ nullū obstaculū. Et ppter ista qtuor ot fuisse plen⁹ gra spū scō: ⁊ sapiētia ac fide. Habuit enim oculū mūdū: qz fuit plenus gra ⁊ ueritate: que habet mūdare. Iurta illud Ezech. xxvij. Effundā sup uos aquā mūdā ⁊ mūdabimini ab oībus inquinamētis uris. hūit deum pītem: qz fuit plen⁹ spū scō. Spūs enī scūs est de⁹: ⁊ iō qui habet spūm scūm habet deū. hūit splēdorē diuinū: qz fuit plen⁹ sapiētia que est lux diuina. Sap. vij. Propositi p̄o luce hēre illā. Nullū habuit obstaculū: qz plen⁹ fide que petā habet purgare. Prouer. xv. Per fidē ⁊ misericordiā purgant petā. Et qz ista qtuor hūit. iō cū apl̄o dicē potuit ij. ad Cor. iij. Nos aūt reuelata facie gliaz dei speculātes ⁊c. ¶ Deōz ei⁹ priuilegiū est qz iter xpi discipulos prim⁹ in celo nat⁹ fuit: iō dr. Primogenitus me⁹. Aug. Nat⁹ est xpus in terris: ut stephan⁹ nasceret in celis. Ideo obit⁹ scōz nō mors sed natale uocat. Puer enī de utero mris exire cupit: ut recipiat ampliorē locū ad manēdū. uberiorē cibum ad uescēdū. liberiorē aerē ad respirandū: ⁊ maiorē lucē ad videdū. Sancti quoq; dīu sunt in utero ecclesie habēt locū artū: qz terra erigua est ⁊ punct⁹. Sap. vj. Tanq̄ momētū statere: sic aſi te est orbis terraz. iō erire appetūt ut locū amplū habeāt. De quo dr Baruch. iij. ☙ israel q̄ magna est domus dei ⁊c. hūit etiā paruū cibū: qz sunt in ptinua esurie: iō erire appetunt ut sint in plena satietate. ps. Satiabor cū apparuerit glia tua. Nō habet etiaz libertatem aeris. i. diuine refrigerationis ut respirare possint ⁊ ideo erire appetūt ut in dei eternitate respirent. Ūn cantat eccl̄ia. Absolue oñe alas eoz: ut inter sctos ⁊ electos tuos resuscitati respirent. Sūt aūt in tenebris multiplicis ignorātie: iō erire appetūt ut ueniant ad lucē claritatis eterne. Apoc. xxi. Claritas dei illuminabit ista. Ista qtuor btūs stephan⁹ in celo sibi reseruata vidit: ⁊ ideo de utero eccl̄ie erire optauit. Vidit enī celū aptū: tanq̄ locū amplū ad manēdū. Vidit iesus tanq̄ dulce cibū: ad uescēdū. Vidit dei dexterā tanq̄ beatam requiē: ad respirādū. Vidit gloriā dei tanq̄ eternā lucē: ad videndū. ¶ Tertiū priuilegiū est: qz pncipatū martyrū obtinere pmeruit: cū dr. Principiū doloris mei. i. martyrū. cui⁹ dolores reputo meos. Et qz prim⁹: iō merito honorādus. Martyre honoram⁹ martyres dei. s. ut fidei pncipes. In tercessores mūdi pceones regni: ⁊ coheredes dei. Ipse fuit pnceps fidei: inq̄tuz p̄o fide passus est prim⁹. Fulgēti⁹. Veri celebrauim⁹ tēporalē sempiterni xpi natalē: hodie celebram⁹ triūphalē primi militis passionē. Fuit intercessor mūdi: qz primus post xpm p̄o inimicis orauit. Fulgēti⁹. Plus illoz dolebat petā q̄ sua vulnera. Fuit primus pceo regni. Nō qdē amisit hitationē celi. gliaz padisi. ⁊ visionē dei. Sed stephan⁹ pconizat⁹ est restōnez factā eē hoi restitutā hitationē celi. visionē dī. ⁊ gliam padisi: cū dicit. Ecce video celos aptos. visionē dei cū addit. Et filiū hois ⁊c. ⁊ gliaz padisi: cū dicit. Gloriā dei ⁊c. Fuit et prim⁹ coheres xpi: qz p us hēditauit regnū per tolerātiā passionū. Tales enīz pīt deū puenire sicut dicit Ambro. sup Bti imaculati. Vult de⁹ puenire: ut sigs bñ certauerit fructū remuneratiōis expectet. Ser⁹ suz: expecto a dño alimētū. Miles suz: expecto ab impatore stipēdiū. Vocat⁹ sum. postulo ab inuitāte pmissum. ¶ Quartū priuilegiū est: qz spū scō plenus fuit: cū dr. Prior in donis. s. spūs sci. q: enī donis spūs sci plenus fuit patet ex multis signis plenitudinis. ℣ Primo: qz fuit ualde pderosus. Est aūt pondus eleuās: sicut pōdus pennaz. ⁊ iclinans: sicut pōdus corpoz. Stephan⁹ hūit pōdus eleuās qō est pōdus amoris: qz in celū eleuabat. cū dicit. Video celos aptos ⁊c. ℣ Isa. xl. Assumūt pēnas ut aq le ⁊c. Et pōdus iclinās qō est pōdus timoris: qō ad sui iclinationē ⁊ pfidationē inclinabat. Job. xxvij. Qui fecit uētis pondus. ℣ Scōm signū est: qz stabilis ⁊ semp firus fuit. Heb. xiij. Optimū est gra stabilire cor. ℣ Tertiū est: qz de plenitudie sua

effudit ⁊ plurimū redūdauit. qō patet: q^{ꝫ} difficilimū in quolibet amore habuit. Difficilimū in amore dei est aliaz morti tradē. in amore primi pro inimicis orare. in amore sui sēsualitatē totaliter rōni sb iugare: que oia hūit sic patet. ℣ Quartū signū est: q^{ꝫ} lapidib^{ꝫ} petissus nō murmurauit. Nec ipatiēs fuit. nec vbo: q^{ꝫ} nō blasphemauit. nec facto: q^{ꝫ} nō repcussit. nec signo: q^{ꝫ} turbat^{ꝫ} nō appuit. ¶ Quintū pulegiū est: q^{ꝫ} plationē habuit: cum dī. Maior impto. Ipse eni fuit plat^{ꝫ} mēsis. viduis. altaribus sacris. Mēsis aplōz. collegiū viduarum. Et hūit archidiaconat^{ꝫ} offiū: iō hūit triplex genus vite. qō distinguit Aug. in li. de ciuitate dei. s. actuosum. ociosum ⁊ ex utroq^{ꝫ} cōpositū. Mā inq^{ꝫ}tū fuit prelatus mēsis: hūit gen^{ꝫ} vite actuosuz qō pfistit in labore actiōis. Inq^{ꝫ}tū fuit plat^{ꝫ} altaribꝫ sacris: hūit gen^{ꝫ} vite ociosum. qō pfistit in ocio ptēplationis. Inq^{ꝫ}tū fuit plat^{ꝫ}us feminis: hūit gen^{ꝫ} vite cōpositū er utroq^{ꝫ}. qō pfistit in culmine pfectionis. Qui enim feminis pficit: necesse est ut pfectione multiplici decoretur ⁊c.

Sermo. xxxv. ¶ De eodem sermo. v.

þ **Jerusalē** hieru salem que occidis prophas: ⁊ lapidas eos qui ad te missi sunt ⁊c. Matthei. xxiij. In isto euāgelio ponunt quatuor differētie lapidum: s. ℣ iudei ℣ rps ℣ stephan^{ꝫ} ℣ ⁊ ipi lapides materiales. vñ Aug. Cum iudei ad lapides currerēt duri ad duros iactabāt in ipm pares suos. petris lapidabāt qui pro petra lapidabat ⁊ moriebat. ¶ Dicunt aūt iudei lapides: q^{ꝫ} sicut dicit Ambro. sup Luc. lapides sūt deformes ad usum. nudi ad ornatū. ac steriles ad fructum. irrationabiles ad pfectū. sic petōres sunt deformes ⁊ turpes. Juxta illud Thren. iij. Denigrata est sup carbones facies eoz ⁊c. Būt nudi: q^{ꝫ} nō habēt ornatū vtutū. Ezechi. xvi. Eras nuda ⁊ confusiōe plena. Apoc. iij. Nescis q^{ꝫ} miser es ⁊ miserabilis ⁊c. Būt etiaz steriles q^{ꝫ} nullū fructū bonū faciūt. Rom. vj. Mā fructus eoz mors est. Sunt etiā irrationabiles ad pfectū: q^{ꝫ} nō crescūt sed potiꝰ decrescūt. ij. ad Timo. iij. Mali aūt homes ⁊ seductores pficiūt i peiꝰ. ¶ Secūdo rps dī lapis: pro quo stephan^{ꝫ} patiebat. Est eni lapis qui in edificio spūali ponit in imo: q^{ꝫ} est fundamētum qō edificiū spūale regit. i. Cor. iij. Fūdamētū nemo pōt ponere pter id ⁊c. In medio aūt: q^{ꝫ} ipz edificiū crescē facit ad Eph. ij. In quo ois edificatio cōstructa crescit ⁊c. In sūmo: q^{ꝫ} tanq^{ꝫ} lapis angularis rpo nos iūgit. vñ sequit. Ipo sūmo angulari lapide rpo iesu. ¶ Tertio ste phan^{ꝫ} dī lapis nō glibet: sed q̄drat^{ꝫ} viu^{ꝫ} ⁊ politus. ℣ Fuit eni q̄drat^{ꝫ} bñs q̄tuor vtutes. s. tēperātiā in pperis: q^{ꝫ} fuit plen^{ꝫ} fide. q oia pspera mūdi. facit despicē. Hūit fortitudinē in aduersis: q^{ꝫ} plen^{ꝫ} fortitudine. Hūit prudētiā in eligēdis: q^{ꝫ} fuit plenus sapiētia. Hūit iustitiā in agēdis: q^{ꝫ} fuit plen^{ꝫ} grā. Justitia eni facit hoiem gratiosuz: q^{ꝫ} reddit vnicuiq^{ꝫ} ius suū. ℣ Scōo fuit lapis viu^{ꝫ} er quo tres ignes sunt accēsi. ercutiebat. s. ignis celi qui malos arguebat dicēs. Dura ceruice ⁊c. Ignis amoris: quo pro psecutorib^{ꝫ} orabat. Ignis passionis: qui uelut auz ipm pbabat. ps. Igne me examinasti ⁊c. ℣ Tertio fuit lapis politus. Mā ⁊ dē ipz poliuit qñ eū vultū angelicū hēre fecit. Et ipse se poliuit: q^{ꝫ} oēm tenebrositatē a se abiecit ⁊ lucē vtutuz induit. ad Roman. xiij. Abijciamus opa tenebraru ⁊ induamur ⁊c. Judei ipm poliuerūt: qñ lapidibus rubiginē cozpis abiecerūt. Prouer. xxv. Auser rubiginē ab argēto ⁊c. ¶ Quarto fuerūt ibi lapides materiales: q^{ꝫ} ibi ad quatuor fuerunt boni: ℣ Primo in istm destructiuū carceris. ps. Educ de carcē aiam meā ⁊c. ℣ Scōo in oblectamētum dulcedinis. vñ cāt. Lapides torrētes illi dulces fuerunt. Deuter. xxxij. Ut suggeret mel de petra. ℣ Tertio in ornamētū diadematis. Hōes eni lapides in eū iacti fuerūt in ei^{ꝫ} corona lapides pciosi. ps. Posuisti in capite ei^{ꝫ} coronaz de lapide pciosō ⁊c. ps. Sup dorsuz meū fabricauerūt petōres. Sicut eni faber sup incudē fabricat coronā regalē: sic iudei sup stephanū fabricauerūt sibi coronā triūphalē que tot habet distinctiōes gēmaz quot sunt ict^{ꝫ} lapidū. Ezech. Sicut er corona regali vndiq^{ꝫ} fulgores emittunt ita martyz corone rpi vulneribus distinctissime oi regū diademate redduntur decorabiliores. ¶ Quarto fuerūt sibi in materia pontis. Er illis eni lapidib^{ꝫ} fact^{ꝫ} est pōs quo stephan^{ꝫ} trānsiuit in celū. Olim dē posuerat Adā in naui in nocētie: qua fracta naui pparauerat hoi tabulā penitētie. qbusdā tū dedit pōtē martyrij ⁊ passionis pro rpo assumpte. Ptūs aūt stephan^{ꝫ} per mare huius sēli ad portū padisi puenit per nauē: q^{ꝫ} innocētiā suauit. Et per tabulā: q^{ꝫ} durā pniaz nō defuit. Et per pontem: q^{ꝫ} martyrium passus fuit.

Ser. xxxvj. ¶ De scō ioāne euāgelista. Ser. j.

q **Jartū** aial sile aqle. Apoc. iiij. Cū per q̄tuor aialia q̄tuo: euāgeliste figurent. Joānes tū per aquilā designat. Et hoc ppter q̄tuo: cōmēdabilia que in ipsa agla repiunt. ¶ Primo nāq^{ꝫ} habet in volatu ib limitatē. sic ēt ioānes trā sublimitē volauit q^{ꝫ} oia visibilia tetigit usq^{ꝫ} ad ipm deū ascēdit. Aug. sup Joānē. Trāscendit ioānes oia cacumia fraz. oēs cāpos aeres. oēs altitudies sideꝝ. oēs choros ⁊ legiōes angelorꝫ. Nisi eni trāsisset oia ista que erea-

ta sunt: non pueniret ad deus per quē omnia facta sunt. Idē etiā dic sup ioānē q nisi eēt sup oia eleuat⁹ z tot⁹ scūs nō ascēderet in deū. Distīguit autē Ricar. in li. de tri. tres spūs. s. spūm humanū: an gelicū: z diuinū. Joānes aūt trāscēdit spūm humanū z angelicū z puenit usq; ad diuinū. Ysa. lii. Ecce itelliget puus meus z eraltabit z leuabitur z sblimis erit ualde. Fuit enī eraltatus sup spūs humanū, eleuat⁹ sup angelicū, sblimat⁹ in deū. Dicit aūt Ambo. in li. 6 monū. uolare nō pōt nisi qō purū leue ac sbtile est. Joānes igit tā sblimit uolauit: q; pur⁹ fuit sine admixtiōe frene auaritie. Fuit leuis sine pōderositate carnalis ꝯcupiscentie. Fuit sbtilis sine grossitie supbie. ¶ Secō agla habet in ue nādo generositatē: cui⁹ generositas est: q; vicinis auib⁹ par erit: non enī circa nidū suū uenat: sed longe a nido. Ceteri euangeliste in locis vicinis sunt uenati. Uenatus est enī marc⁹ in locis vicinis. i. in euāgelio matthei. q; dicta sua collegit z in euāgelio suo reposuit. uenat⁹ est mattheus in locis vicinis: q; carnalē xpi generositatez teruit. Uenat⁹ est lucas in locis vicinis: q; infantiā xpi disserunt. uenati sunt oēs in locis vicinis: q; conati sunt oēs ea dicē que xps gessit in mūdo. Joānes aūt in locis vicinis uenari noluit: q; nec dicta alioꝝ replicauit nec teruit xpi natiuitatē carnalē sed celestē. nec xpi infantiā: sed gliam sempiternā. nec tñ ea que xps fecit in mūdo: is etiā in celū ascēdēs ipm vbi edu xit de celo z i suo posuit euāg⁹. Ezech. xvii. Agla grādis zc. Et sequit. Uenit ad libanū. i. ad celum z tulit medullā cedri. i. xpi q est alta p potētiā maiestatis q habet corticē. i. hūanitatē: z medullā. i. deitatē. Ceteri euangeliste tulerūt corticē. i. vsati sunt circa hūanitatē. Medullā aūt. i. diuinitatē ioānes accepit. Jō 6m Bre. ceteri euāgeliste p alalia desiguauē: q; ut alalia in 6ra gradiunt. hic aūt p aglā: q; in celū uolauit cū xpi diuinitatē disseruit. In b scō ꝑsilit generositas agle: q; pdā sola nō comedit: sed ptē alijs derelinqt. Paulus pdā quā in celo rapuit solus māducauit q; sibi retinuit qō hoī loq nō licuit. Sed ioānes pdā quā sup celos rapuit solus nō māducauit sed eā z vbis pdicauit z nob reliqt i scriptis. Origenes. Aula igit paulus vba audiuit q; nō licet hoī log. Joānes itie vitatis ispector: in padiso padisoz. i. i causa oiuz audiuit vnicū vbū p qō oia facta sūt: qō z licuit loq z pōt hoib⁹ pdicari. ¶ Tertio agla habet i faciēdo nidū astutiā z caliditatem: q; ibi ponit pciosos lapides hītes vtutē fugādi serpētes. Sic ioānes i nido. i. in suo euāgelio ponit lapides pciosos q fugāt oēs hēticos. Unus lapis pciosus est. In pncipio. i. in eternitate erat vbum. Iste lapis pciosus fugat serpētem nestoriū qui dixit xpm habuisse principiū. Alius est. Et vbum erat apud deum. Iste lapis fugat serpētem sabelliū. qui dixit q nulla in diuinis est distinctio psonarum. Alius cū dixit. Et deus erat vbū. Iste lapis fugat serpētē arriū qui dixit filiū eē minorē pie. Alius cū dixit. oia per ipm facta sunt. Iste lapis fugat serpētē manicheū qui dixit visibilia a deo creata nō eē. Ali⁹ cū dixit. Uerbū caro factū est. Iste lapis fugat serpētes machometis q posuerāt xpm hūisse corp⁹: nō tñ de vgie sumptū: sed de celo delatū: qō si eēt corp⁹ illō caro dici nō posset. cū caro dicat aligd ptertū ex q̄tuor elemētis. ¶ Quarto agla habet visus acuitatē. vñ 6m Jsiō. agla ab acumine est dicta. Sic ioānes rā tā habet visus acuitatē: q; in 6ra posit⁹ celestia vidit Uñ ꝓpter ei⁹ altissimū intellectū dionysius uocat eū euāgelij solē z ei⁹ doctrinā splēdidissimū radiū. Et sicut agla pullos suos in solē aspicē facit. z quos irreuerberatis oculis radios aspicē ꝑspicit tanq; ꝓpios nutrit. quos ad terrā respicē viderit tanq; degeneres abijcit. Sic ioānes viros spūales ac celestes diligebat z fouebat: degentes aūt repellebat. Uñ dī. i. Jo. i. De⁹ lux est z tenebre in eo non sunt ulle. Si dixerim⁹ q̄m societatez cū eo hēmus z in tenebris ambulamus: mētimur. Ecce filij degentes. Si aūt in luce ambulamus sicut ipse est in luce: societatem habemus adinuicem. Ecce filij spirituales z celestes.

Sermo. xxxvii. ¶ De eodem sermo. ij.

b Eniamin amātissimus dñi hītat cōfidēter i eo. Ipse in thalamo tota die morabit: z iter hueros illius regescet. Deut. xxxiii. In his uerbis notanē gnque ꝓuilegia ioānis. ¶ Primū ꝓuilegiū est vgi nitas itegra: cū dī beniamī q iterꝑtat filius dextre cū eni statui ꝓtugali debeat fructꝰ tricesimus z viduali sexagesimꝰ. ipi tñ vginitati debēt fructꝰ cēte sim⁹ q nūerus de leua trāsit i dextrā. z iō p dextras vginitas designat. Merito autē vginitas meruit mītas ꝓrogatiuas z i mūdo z i celo. Nā in mūdo hūit er b cū xpo maiorē familiaritatē. Aug. sr ioā. Sūt q fēserūt ioānē iō plus amatū: q; neq; urorē durit z ab iēute pueritia castissime vixerit. Meruit sapie sblimitatē. Hiero. 3 iouinianū. Joānes qsi agla ad supna uolat. z ad ipm ꝓpz puenit dicēs. In pncipio erat vbū. Exposuit vginitas: qō nuptie nō poterāt. Meruit cū mre dei societatē. Hiero. cōtra iouinianū ut breui 6mone cōprehēdā docea cuius ꝓuilegii sit ioānes imo in ioanne virginitas. A domino virgine: mater virgo: virgini discipulo cōmendatur. Habet etiā merito virginitas ꝓrogatiuas in celo scilicet coronā aureolam

in capite. ps. Glia z honore coronasti eũ dñe. ℣o dulatione in ore. Apoc. xiiij. Cãtabãt ℣ſi cãticum nouũ ꝛc. Fulgidã uestẽ in corpe. Etusdẽ. iij. Amb ulabũt mecũ in albis. Associationẽ xpi in ꝓfectione. Etusdẽ. xiiij. Hi sequunt agnũ quocũq; ierit. Et fructũ cẽtesimũ in remũeratiõe. Luc. viij. Alia uã cecidit in trã bonã z ortũ fecit fructũ cẽtuplũ.

℣ Scõz ꝓuilegiũ est sincera dilectio: cũ dr. Amãtissim⁹ dñi. Diligunt aũt ipse triplicẽ dilectionẽ. s. simonis: opis: z cordis. dicẽs. i. Joã. iij. Non diligamus ẽbo neq; ligua trñi: ſz ope z ẽritate. Est eni tripler amor. s. oris: opis: z cordis. iõ bñ dic. nõ diligamus ẽbo ꝛc. Dilexit xps apl̃os dilectiõe simonis: q; eos diligẽter instruxit: iõ fuerũt amati dilecti one opis: q; oĩa carissimata gfarũ eis ifudit: iõ fuerũt amãtiores. Joãnẽ dilexit dilectiõe ꝑcordiali. iõ fuit amãtissimus. Jõ uoluit ut supra ꝓect⁹ fuũ ubi est sedes cordis recũberet: ad inuẽdũ q; ipm ꝑ cordiali amore dilexit. ℣ Tertiũ ꝓuilegiũ est mors secura: cũ dr. Habitauit ꝓfidẽter cũ eo. Cõfidẽter eni in xpo mori potuit: qui hũit ꝓsciam lerificatẽ. i. Cor. i. Glia nra hec est testioniũ ꝓscie nre. bono rũ operũ affluẽtiã ꝓcomitatẽ. Job. v. Ingredieris in abũdãtia sepulchrũ ꝛc. Xpm associatẽ. Apparuit nãq; sibi dñs iesus xps dicẽs. Uent dilecte mi xps est ut epuleris me in ꝓuiuio meo cũ fribus tuis. Aplꝰ turbã ꝓuenietẽ: q; oẽs ad ei⁹ trãsitus ꝓuenerũt. dr. Heũ. xlij. Duodecim frẽs sumus. nim⁹ domi remãsit. ali⁹ nõ est sup. Apli qdẽ duo decim frẽs fuerũt. vnus. s. Iudas nõ erat sup. mini mus. s. Joãnes qui ceteris erat iunior adhuc in domo remãserat. z iõ ad ipm deducẽdũ oẽs ꝓuenerũt. ℣ Quartũ ꝓuilegiũ est mẽs dei uenerãda custodia. cũ dr. Quasi in thalamo tota die morabar. Ipse eni fact⁹ est panymphus spõse regis z iõ tota die in thalamo hitabat: q; spõsam regis custodiebat. Qualis aũt z quãt⁹ fuit ille thesaurus. talis z tãtus fuit iste thesaurus. Credẽdum est enim q; is xps inuenisset meliorẽ thesaurum sibi cõmẽdasset. Secure ergo iussit ad Joãnẽ deberẽt accedẽ qui hẽt in ptãte mẽm gfe. Secure z petõres. q; habet in ptãte mẽm mĩsericordie. Secure z moriẽtes. q; habet in ptãte illã que in morte ab hoste nos ꝓtegit. Secure z aie decedẽtes. q; hẽt in ptãte illã que in hora mortis alas suscepit. vñ cantat eccl̃ia. Maria mẽ gfe ꝛc. ℣ Quintũ ꝓuilegiũ est honoris magnificẽtia: cũ dr. Jnt̃ ꝙeros eius regescẽ. Magnus honor z magni amoris indiciũ fuit qñ Joannes in xpi pectore regenit. Debemus ergo nos ipm honorare: q; ipm honorauit xps: angelus: tor⁹ cetus apl̃icus: otum scõz laudabilis nũcrus. xps nanq; ipm honorauit qñ eũ sup pectus suũ regescẽ fec. Uñ cãtat. Valde honorãdus est btũs Joãnes qui sup̃a ꝓcetus oñi in cena recubuit. Angelus ipm adorauit: q; ab eo adorari recusauit. z se ꝓfuñ suũ uocauit. Apoc. xix. Permisit qdẽ se adorari a iosue: q; erat calciatus. Ideo dixit. Solue calciamẽtũ ꝛc. Joãnes aũt pedes affectuũ, suoꝝ ab oĩ amore mũdi discalciauerat. Apli quoq; ipm honorauerũt: qñ ipm z petrũ, colũnas eccl̃ie ad samaritanos miserũt. ut habeẽt Act. viij. Oẽs etiã sci ipsuꝫ honorauerũt: q; ad eius trãsitũ ꝓuenerũt. z iõ totus mũdus debet eũ honorare. z honore generali inquãtũ fuit apl̃us. z speciali inquantũ xpi amicus. z singulari inquãtũ recubuit sup̃a xpisti pectus: z custos est virgini deputatus.

Sermo. xxxviij. ℣ De eodẽ Sermo tertius.

℣ Jlectus meus mihi z ego illi. Cãtic. ij. Jstud ẽbũ non põt alicui melius cõuenire q̃ Joãni qui fuit a xpo dilectus z qui xpm speciali amore dilexit. Circa ipsam aũt dilectionẽ qnque per ordinẽ sunt vidẽda. ℣ Primo qd fuit huius dilectionis causa. ℣ Circa qõ sciẽdũ q; prima causa fuit Joãnis puritas z incorruptio. Tales eniz xpistus amat. ℣ Secũdo uerb. xxij. Qui diligit cordis mũditiã ꝓpter puritatẽ z gratiã labioꝝ: habebit amicũ regem. Et qs adeo purus fuit: ideo xpistus cum eo familiaritatem habuit. Ecc. xxvij. Volatilia ad sibi similia cõuenit̃. vnde vnũ uolatile fuit xpist⁹. ps. Ascẽdit xps sup cherubin z uolauit. Secũdum fuit beata virgo. Ecc. xj. Beatus in uolatilib⁹ est apis. Tertium fuit Joãnes: qui in forma agle est demõstratus Jsta aũt tria uolatilia cõuenerũt: q; specialem similitudinẽ habuerunt. ℣ Secũda causa est festina cõuersio: q; in iuuẽtute ad xpm cõuersus fuit. Tales enim xps multũ diligit. sicut innuit Matt. x. ubi dicit q; xps paruulos ampleratus fuit. manus eis imposuit. bñdixit ipsis. nunq; alicui seni tales amicitias ostẽdit. Sufficit nãq; senibus q; a xpo reganẽ. Jurta illud. Senex puerũ portabat: puer autem senẽ regebat. q; ab ipso non proficiant. ps. Ne proicias me in tẽpore senectutis. q; ab ipso non derelinquant. Et ꝙsq; in senectã z senũ ne derelinquas me. ℣ Tertia causa est ipsius Joãnis seruẽs dilectio. Deus enim diligit diligentes se. Prouerb. viij. Ego diligẽtes me diligo. Ipse eni Joãnes dilexit xpistũ viuẽtem. cuius signũ est: q; ob sui amorez omnia dereliquit. Luc. xviij. Si dederit homo omnẽ substãtiam domus sue ꝓ dilectione ꝛc. Dilexit morientẽ. cuius signũ est: q; iuxta crucem ipse flerit. Dilexit mortuũ. cuius signus est: q; ad monumẽtuz ipse cucurrit. Bernar. Qui amat ardẽtius currit uelocius: z peruenit citius.

¶ Scō vidēdā est que sunt signa huiꝰ dilectiōis. ℣ Primū quidē signū est: qꝛ sua secreta sibi reuelauit ⁊ ea que facīūt ad istructionē fidei pfecte sicut in euāgelio. ⁊ vite pficiēde: sicut in epl̄is. ⁊ glie cō sumāde: sicut in apocalipsi. ℣ Scōz est qꝛ magnis gratijs ihꝭ dotauit. Magnā enī grāz deputauit si bi ℣ saias qñ deꝰ fecit ihꝭ ppheāz suū. Jacobꝰ qñ fecit ihꝭ aplz suū. Lucas qñ fecit ihꝭ euāgelistā suū. Augꝰ qñ fecit eū cōfessorē ⁊ doctorē suū. Agnes qñ fecit eā vginē ⁊ spōsā suā. In ioāne aūt hec oīa repiunt. ℣ Tertiū signū est: qꝛ multa sibi familiaritatē ostēdit. fecit enī eū suū familiarē: iō uocat discipul's quē diligebat ihesus. Ecc. vij. Amicꝰ in domesticis fiduciāl' aget. ℣ Fecit eū camerariū: qꝛ in thalamo sui sinus requiēt. Deut. xxviij. Quasi in thalamo tota die morabit. ℣ Fecit eū secretariū: qꝛ secreta sua sibi reuelauit. ℣ Isa. xlv. Dabo tibi thesauros absc̄ditos ⁊ archana secretoꝝ. ℣ Fecit eum thesaurariū suū qꝛ mēz suā sibi reliqt. qō ad magnā iocūditatē ⁊ exultationē sibi fuit. Ecc. xv. Jocūditatē ⁊ exultationē thesaurizauit sup eum. Per que ostēdit qꝛ ihꝭ nō tm̄ dilexit ihꝭ dilectiōe generali: qua diligit sua pcepta fuātes. Juxta illō Jo. xv. Vos amici mei estis si feceritis que pcipio vobis. Nō tm̄ dilectione spāli qua diligit sua secreta scientes. Juxta illō Joā. xv. Vos aūt dixi amicos: qꝛ quecūqꝫ audiui a pte meo nota feci uobis. Sz etiā dilectione singulari: qua diligit amicos intimos ⁊ pcordiales. ¶ Tertio vidēdū est que sit ista dilectio. Dilectio mūdi nō est vꝛa: qꝛ ⁊ in vita fallit. ⁊ in morte deserit: ⁊ post mortē amicū obliuiōi tradit. Dilectio aūt qua ihꝭ ioānē dilexit est vꝛa: qꝛ ihꝭ dilexit in vita. Vñ uocat discipulus quē diligebat ihesus. Dilexit in morte: qꝛ cū ceteris aplis ad ipm moriētē accessit. Dilexit post mortē: qꝛ ihꝭ ad suuz puiuiū introduxit. ℣ Tenuisti manū dexterā meā me. ⁊. in vita in tui amore pseruādo. ⁊ in uolūtate tua deduxisti me. ⁊. in morte diligēdo. ⁊ cū glia suscepisti me. ⁊. post mortē deducēdo me ad puiuiū tuū. ¶ Quarto est vidēdū que fuit differētia dilectiōis petri ⁊ ioānis ad ihꝭ. Circa qō sciēdū sicut dicit Bern. Christꝰ diligēdus est fortiter. dulciter. ⁊ sapiēter. Petrꝰ ergo dilexit fortiter: qꝛ secū ⁊ in mortē ⁊ in carcerē ire pmisit. Joānes dilexit dulciter: qꝛ in sinu suo recubuit. Utercꝫ dilexit sapienter: qui a nullis tēptationibꝰ diaboli. nullis pturbationibꝰ mūdi. nullis uoluptatibꝰ carnis a xpi amore poterāt euelli. ¶ Quito vidēdū est que sit ista dilectionis xpi ad petrū ⁊ ad ioannē. Videt enī qꝛ plus dilexerit ioānē ihꝭ petrū: ⁊ tū petrus plus videt dilexisse xpm ihꝭ ioānes. ℣ Circa qō sciēdū qꝛ triplex est dilectio. ℣ Una que pfuit in familiaritatis ostēsione. ⁊ ista magis dilexit xpm ioānē ihꝭ petrū: qꝛ magna signa familiaritatis ioāni ostēdit. et eo qꝛ supna pecꝰ suū recubuit: ⁊ mēz suā sibi recommēdauit. ℣ Scōa dilectio est que pfuit in donoꝝ exhibitione: ⁊ ista magis dilexit petrū: qꝛ maiora dona sibi pcessit: qꝛ fecit eū p̄cipē aplōꝝ. ⁊ suū vicariū dereliquit: ⁊ claues regni celorū sibi dedit. ℣ Tertia dilectio est que pfuit in pcordiali amore ⁊ ista utrūqꝫ eqliē dilexit. Ambos enī dilexit eqliē affectione ai: qꝛ ambo apō deū erāt eqlis meriti.

¶ Sermo. xxxix. ¶ De eodem Sermo. iiij.

Ingredieris in abundātia sepulchrū: sicut in ferē aceruꝰ tritici in tpe suo. Job. v. Joānes euāgelista nō fuit posit̄ in sepulchro: sed spōte ingressus est. ⁊ hoc ut iterū renouaret: ut triticū iterum renouak. In vbis igit̄ pmissis tria tanguntur. ¶ Primū est moriendi magna auiditas in hoc qꝛ sepulchrū spōte ingressus est. Valde enī mori affectabat: qꝛ multū desiderabat gustare tā dulce pui uiū. vñ ait. Bias ago tibi qꝛ dignatꝰ es me ad tuas epulas uitare: sciēs qꝛ er toto corde desiderabāte. Ecc. xxiij. Qui edūt me adhuc esuriēt. Desiderabant videre tā dulcē amicū. vñ ait. Odoꝛ tuꝰ in me pcupiscētias excitauit eternas. pś. Vñ uenīa ⁊ apparebo añ faciē dei. Desiderabat videre tā pciosum thesaurū. ſ. virginē beatā sibi a deo recōmēdatā. Jbi enī hēbat corꝰ suū ubi thesaurꝰ suꝰ. Desiderabat adiūgi ad tā iocūdū cōsortiū. vñ ait. Suscipe me ut cū frib' meis sim. pś. Ecce qđ bonū ⁊ qđ iocūdū hitare fres in vnū. ¶ Scōo ponit meritorū copiositas: cū dī. In abūdātia. Est enī mortuꝰ in abūdātia dierū: qꝛ cū esset. xcix. annoꝝ. Genꝰ. xxv. Mortuꝰ est abrahā in senectute bona ⁊ plenꝰ diebꝰ. In abūdātia meritoꝝ: qꝛ in sua iuuētute fuit ꝛectus: ⁊ usq; ad decrepitā etatez pseuerauit. Ecc. xj. Mane semina semē tuū ⁊c. In abūdātia ꝓmioꝝ. Habuit enī coronā vnā inc̄tū fuit vgo ico: ruptꝰ aliā inc̄tū pdicatoꝛ gfosus. aliā inc̄tū fuit martyr iuicꝰ qꝛ in oleo fuit assat'. ¶ Tertio ponit sua felicitas: cū dī. sicut iferē aceruꝰ tritici in tpe suo. Triticū enī in hoꝛreū iferē ut hō inde nutriat ⁊ in suo tpe seminet ⁊ iterū renouet. Sic btūs ioānes in celū est illat' ut nos nutriat per sua merita ⁊ ipe renouet. ⁊ in alia per ipassibilitatez: ⁊ in coꝛpe per imortalitatē. De morte qđē sua qtuoꝛ sunt opiniones. ℣ Quidā enī direūt ihꝭ in celo esse cū coꝛpe glificato. qđ cōuenire dicūt dei libalitati: ⁊ ioānis dignitati. Deꝰ qđē sibi ualde libalis fuit qꝛ coꝛpus suū custodiuit ne coꝛruptioni subiaceret. ne oleuz adureret. ne uenenū nocēt. ne gladiꝰ deseuiret. ne mortis dolorem sentiret. Si igit̄ xps coꝛpi ioānis

tas liberalis fuit in mūdo: nō debuit min^{r} liberalis eē in celo. Cōgruit etiā dignitati ioānis qui in sinu xpi recubuit. qui xpo tam familiaris exitit. qui virgini societatē fecit. a quo angelus adorari noluit. Si ergo alioꝝ aplorum corpa sic honorant in terris: manifestū est q^{d} corp^{a} ioānis sic honorari debuit: q^{d} tāta excellētia dignitatis p̄ditū fuit. Post ḡ aūt nullus exhibet sibi honorē in mūdo: quēiēs est ut corp^{a} ei^{us} corpi xpi a mīs ei^{us} societatē faciat in celo: sicut fecisse p̄stat in mūdo. ℣ Alii dicūt ip suꝫ eē defunctuꝫ: a aliꝫ glificatā in celo. Corp^{a} vo in loco horīb^{z} ignoto: deo aūt cognito reseruari. sicut de corpe moysi dr. Pōt ḡdē de^{o} in aliquo loco sibi cognito per angelorum mysterium corpi dilecti sui honorē exhibē dīnū: put decet suū hīe dilectū. Quare aūt dīna p̄uidētia iudicauerat ipꝫ corp^{a} eē occultandū: iter dīna secreta est hoc numerandū. ℣ Tertiū dicūt ipꝫ adhuc viuē: a in padisuꝫ frestre trāslatū eē. Tpe aūt antixpi inde educet: a ab ipo occidet. rn dr Theophilus. Xps nō negauit ioānē moriturū. nā oē qđ orit morit: ſ dr. Volo eū viuē usq; ad finē mūdi. a tūc patiet pro me martyriū cū helya. Postea ſbdit. Et si assignet ei^{s} sepulchrū viuēs it rauit illō a postea discessit. ℣ Quarti dicūt ipꝫ adhuc viuē a ſb tra dormire. Et hoc volūt ostēdē per vbū dñi qui dixit. Sic eū volo manē tē. Et exēplo moysi qđ adhuc dicūt sub terra dormire. a qz in ei^{us} sepulchro nil nisi māna inuenit qđ adhuc ibi ḡsi flatu gescētis scaturire videt. Sz huic opinioni obuiat Aug. qui ait. Paruā gram xps suo dilecto fecisset: si ceteris aplis in glia regnātib^{z} ipe sub tra dormire dicat. Ad vbū aūt dñi qui dixit. Sic eū volo manē donec veniā tē. Rūdet Chrys. i. nolo ipꝫ per martyriū p̄sumari: ſ expectare donec ego veniēs recipiā eū in eterna btitudine. Ad exēplū aūt de moyse rndet Aug. q^{d} scriptura ipꝫ testat fuisse mortuū. Si tñ vī q^{d} cū helya viu^{o} apput: potuit de^{o} de facili ipꝫ suscitare ad horā. Corp^{a} aūt ei^{us} voluit eē ablcōditū: ne iudei circa corp^{a} ei^{us} idolatriā, exercerēt. De māna aūt ipꝫ scaturiēte rndet Aug. q^{d} forte ppt hoc fit ut ei^{us} mors p̄ciosa cōmēdet: quā mortē martyriū nō cōmēdat Vel forte ppter aliam causam quā ignoramus.

Sermo. xl. ¶ De eodem Sermo. v.

Jc est discipulus ille quē diligebat ihesus Jo. ult. Magna progatiua ioānis

In hoc ppēdit q^{d} ipe spāliter dilectus fuit se phībet. Nos vo eius progatiuas a p̄uilegia videamus. ¶ Primū p̄uilegiū est: q^{d} xps ipm spāli amore dilexit. nec mirū: q^{d} ipe ppt amorē xpi oēm aliū amorē deseruit. s. amorē naturalē. i. p̄is quez in naui deseruit. Amorē carnalē. s. uxoris sue quā ob amorē xpi p̄cepit. Amorē mūdanū: q^{d} nauē a retia a oia que hūit p̄cepit. Amores. pp̄liū: q^{d} p̄o patiam uolūtatē dimisit a xpo semp adhesit. Matr. Ecce nos reliq^{m} oia a secuti sum^{s} te. hoc ḡtū ad desertionē amoris mūdani. a secuti sum^{s} te nō nos: a hoc ḡtū ad desertionē amoris pp̄li. Et subdit. Et eis qui reliq̄rit fres aut sorores: aut patrē a mrez: hoc ḡtū ad desertionē amoris naturalis. aut uxorē: hoc ḡtū ad desertionē amoris carnalis. ¶ Sextū p̄uilegiū est: q^{d} ad oia secreta cū ad misit. sic ad puelle resuscitationē a gliosaꝫ trāsfigurationē. Si eni xpo uolebat facē gras aplis: ipe erat vn^{us} de trib^{us}: sic patet in illi puelle resuscitatiōe a gliosa trāsfiguratiōe. Si uolebat facē gras duob^{z}: ipe erat vn^{us} de duob^{z}. Mā ipꝫ solū a Matheū fecit cuāgelistā a aplꝫ. Si uolebat facē gram vni soli: ipe erat ille solus. q^{z} ipm solū in sinu suo admisit. ¶ Septimū p̄uilegiū est: q^{d} mrez sibi recōmēdauit. Xps nāq; i hac vita ipe possedit q^{n}que s. corp^{a}. aiaꝫ. modicā tpalē substātiā. ecclias. a mrez p̄piā. Corp^{a} igit recōmēdauit nicodemo. aiaꝫ p̄i tpalē substātiā inde. ecclias petro. mrem ioāni. qō utiq; magni amoris iditiū fuit. Et rōne rei recōmēdate: q^{z}. s. tātū thesaurū sibi cōmisit. Et rōe recōmēdātis: q^{z}. s. suoꝝ vulnerū oblit^{o} mris nō oblitiscebat. a dilecti discipuli recordabat. Et rōe mōdi recōmēdādi: q^{z} nō dixit. Ecce seru^{s} tu^{us} uel nepos tu^{us}: sed ecce filius tuus. Nec dixit. Ecce dīna tua uel matertera tua: sed ecce mr tua. ¶ Octauū p̄uilegiū est: q^{d} profunda sapiētia ipm replenit. Ecc. xv. Aqua sapiētie salutaris potauit eū. Nec mirū si tanta sapiētia fuit plenus: q^{z} sedit ad fontē dīnū. habuit intellectū angelicū. it rauit in causam causarū: a totus transiuit in deū. Ad fontē quidē diuinū sedit: qñ supra pect^{us} dñi recubuit. De quo fonte tā copiose hausit: q^{z} qñ qdā fluuius paradisi factus fuit. Unde cātat. Quasi vnus de paradisi fluminibus tē. Intellectū angelicū hūit. Aug. Sapiētia dei ut ait aplus in cor hoīs nō ascendit. Sed tñ in cor ioānis ascēdit inq̄tū ipse nō homo erat: sed angelus esse cepat. Intrauit etiā in causam causarū. vñ Origenes dicit q^{d} paulus raptus est usq; ad ētū celū. Joānes trāsiuit oē celū. Paulus raptus est in padisuꝫ. Joānes supra oēs padisuꝫ padisoꝝ. Trāsiuit etiā tot^{os} in deū. Origenes. Nō eni aliter ioānes potuit ascēdē in deū nisi totus fieret deus. ¶ Quintū p̄uilegiū est: q^{z} supra pectus xpi recubuit. Pectus aūt isti erat mēsa celestis in qua sunt delitie angelorum. Bazophilatus: in quo sunt thesauri oīuꝫ scientiarū. Et fons dīnus in quo est plenitudo oīuꝫ graꝝ. Nā aūt famelicus sedet ad mēsaꝫ delitiarū: ualde sat iat. Nā egenus

intrat gazophilatiū thesauroꝝ: ualde ditat. Nū si tibūdus puenit ad fontē amenū: tūc ualde replet. Btūs ergo Ioānes recūbēdo supra pectus dñi sedit: ꝛ famelicus ad mēsaꝫ angelorꝝ: ꝛ iō fuit ualde satiatus. Intrault tanꝯ egen⁹ gazophilatiū oiuꝫ scientiarū: ꝛ iō fuit ualde ditat⁹. Sedit ut sitibūdus ad fontē oiuꝫ gfarū. ꝛ iō fuit ualde repletus. Ista tria tāgunt Ecc. xv. Cibauit eū dñs pane vite ꝛ intellect⁹. Ecce ǫliter famelicus est pastus. Aqua sapiē̄tie potauit illū. Ecce ǫliter sitibūdus est potat⁹ Iocūditatē ꝛ exultatiōē thesaurizauit sup eum. Ecce ǫliter egen⁹ est ditat⁹. ¶ Bertū priuilegiū est qꝛ rps sibi ꝑditorē ꝛ nō alteri reuelauit: put petr⁹ Ioāni innuit. Et quo ostēdit eius magna auctoritas. Petrus damianus. Profert rps vbū in mediū: ꝛ totus tacet senat⁹ apl̄oꝝ. Joānes vo cū discipulorꝝ ꝑsona in se suscepta vn⁹ ꝑsultor accedit. Ostēdit eius magna ptās. Jdē. ǭtū apud iudicē ꝓ petōribus poterit: qui ꝓ ipius curie celestis senatoribus interuenit: ostēdit magna nra securitas. Jdē. ǭtuꝫ flagitare debemus ei⁹ auriliū: quē sibimet apli intercessorē petierūt. Et qꝛ aduocatus est sūm⁹: humiliter est a minimis iplorādus. ¶ Septimū priuilegiū est: qꝛ oiuꝫ setōꝝ pfectionē habuit. Jdē. Quē in virtutibus incōparabiliter Ioānes nō excedat. Aplus nāqꝫ est in ꝑfis. Euangelista in cuāgelio. Prophet⁹ in apocalipsi. Fuit etiā martyr: inq̄tuꝫ in oleo adustus. Unde dicit Policratus episcopus ephesiorꝝ. Joānes pōtifex aureā laminā in fronte portans: martyr ꝛ doctor in ephesо obdormiuit. ¶ Octauum priuilegium est: qꝛ rps de ipso speciālē curā habuit: cum dixit Petro. Quid ad te. Curaꝫ ecclesie petro cōmisit. curā aūt Ioānis sibi reseruauit: cuꝫ dixit. Sic ego uolo eū manere donec ueniā ꝛc. Et matri cōmisit dicēs. Ecce filius tuus. Magnū est esse in cura vicarii dei. i. Petri. Maius est eē in cura mīs dei: maximū in cura rpi. ¶ Nonuꝫ priuilegiū est: qꝛ maiori cū rps sua charitate replenit. Nō tripli ei signo ostēdit. ℣ Pro qꝛ ad monumētū pr̄i cucurrit. Greg. Illi pre ceteris cucurrerūt. ℣ Scōo qꝛ de charitate plus ceteris locutus fuit Mat. xii. Er abundātia cordis os loquit. Chrys. Mos est amātiū ut amorē suū silēcio tegē nequeat. ℣ Tertio: qꝛ usq̄ ad decrepitā etatē charitatem docuit. Hic Joānes cuꝫ ephesi moraret usq̄ ad ultimaꝫ senectutē. ꝛ vir inter discipulorꝝ manus ad eccliaꝫ deferret. nec posset plena uerba cōterere semp dicebat. Filioli diligite alterutrum. Tandē interrogatus cur hoc semp diceret. Rndit: qꝛ preceptuꝫ dñi est. Et si hoc solum fiat sufficit.

Sermo xli. ¶ De innocētibus ꝛmo primus.

Udi supra monte syon agnuꝫ stātē ꝛc. Apoca. xiiii. Gloria ꝛ beatitudo istoꝝ paruuloꝝ ex multis causis ꝓnt ex pfti lectione colligit. ¶ Primo ex nobili associatione: qꝛ associati sunt agno. nec mirū si agnus libēter morat cū eis. Nō qdē libēter morat cū cōciubus suis. Xps igit fuit bethleemita: ꝛ isti bethleemite. Libēter nō morat cū ioculatoribus suis: ꝛ isti sunt ioculatores rpi. Apoca. xiiii. Uocē quā audiui sicut cytharedoꝝ cytharizātiū in cytharis suis. Libēter nō morat cū domicellis ꝛ fruitoribꝫ suis: marime cū sint mūdi ꝛ honesti. ꝛ de his dī Sine macula sunt añ thronū dei. Libēter enī nō morat cū pfilibus suis. Ipi nāqꝫ fuerūt vgines martyres. ꝛ innocētes. Libēter igit rps cū eis morat tanꝯ vgo cū vgib⁹. martyr cū martyrib⁹. inocēs cū innocētib⁹. ¶ Scōo coꝝ glia causat ex descriptiōe: cū dī. hūtes nomē ei⁹: ꝛ nomē pris ei⁹ scriptū in frōtib⁹ suis. Tertiū aūt nomē qđ in frō te scribit hētur Apoc. iij. Et nomē ciuitatis noue hierl̄z. Ista ergo tria noia. s. de⁹. hierl̄z. ꝛ iesus. in frōtib⁹ coꝝ sūt scripta. De⁹ aūt ſm Dam. idē est qđ ardē. hierl̄z dicit visio pacis. Jesus saluator. per qđ vat intelligi qꝛ ipi hūt plenā iflāmationē in dei dilectione. Ysa. xxv. Dirit dñs cui⁹ ignis in syon: ꝛ caminꝰ in hierl̄z. Plenā cognitionē in apta dei visione. i. Cor. xiii. Uidemus nūc per speculū in enigmate: tūc aūt facie ad faciē. Et hēbūt plenaꝫ saluationē i corpis ꝛ aīe glificationē. Ysa. lxi. In terra sua duplicia possidebūt. ¶ Tertio consistit glia ipoꝝ in locūda iubilatione: cū dī. Et cātabūt cāticū nouū. Jn quo qdē cātico tria sunt. s. nouitas. singularitas. ꝛ sonoritas. Nouitas cuꝫ dicit. Cantabūt canticū nouū. Haymo. Canticū nouū cantare: est de incorrupta mētis ꝛ corpis integritate gaudē. Singularitas: cuꝫ dī. Nemo poterat dicere canticum nisi illa ꝛc. Beda. Hoc canticum ceteri electi audire possunt ł dicē nequeāt: qꝛ per charitatē quidā de coꝝ celsitudine leti sunt: ꝙuis ad coꝝ pmia nō assurgant. Sonoritas vo notat: cū dī Tanꝯ vocē aquarū multaruꝫ. Illa aūt sonoritas assimilat triplici sono. s. aquaruꝫ. tonitrui. ꝛ cytharę. Sci enī qui laudāt deū ꝓ victoria quā habuerūt de ꝑsecutionibus tyrānoꝝ cātāt cāticū aqrū multarū: qꝛ per aqs tribulatiōes itelligunt. Jurta illō ps. Saluū me fac de⁹ qm ītraue rūt aque usq̄ ad aiam meā. Qui vo laudāt deuꝫ ꝓ victoria demonū qui stāt in aere caligniso cā tant canticū tonitrui. Qui vo laudāt ꝓ victoria carnis cantant canticū cytharę. In cythara qdē est lignū attenuatum ꝛ chorda extensa: qꝛ corpus debet ieiuniis attenuari ꝛ membra mortificari.

¶ Quarto causaf eoꝝ glia ex ppetua ico.ruptione cū dī. Hi sunt qui cū mulieribꝫ nō sunt coinquinati. Merito cuꝫ inco.ruptionis semp agnū sequunf. Vñ ſbdit. Hi sequunf agnū quocūqꝫ ierit. Et cſ dē cū eo uestib⁹ albis decorant. Apoc.iij. Ambulabūt mecū in albis. Corā ipo ptinue modulanf: sicut supra dictū eſt. Et corona aureola ador:nanf Ecc̄.lxv. Corona aurea sup mitrā cī⁹. ¶ Quinto causaf eoꝝ glia ex pmordiali passione: q: pmi martyres exiterūt. qđ notaf cum dī. Hi empti sunt ex hominibꝫ primitie deo ⁊ agno. De his pmitijs dī Exod.xxiij. Decimas tuas ⁊ pmitias nō tardabis offerre. Christus eni pmitias deo obtulit qū istos puulos ad deū misit. Chryſ. Mittit infantes xps ad celū. offert noua encenia pri pmitias fructuuꝫ erhibet genitori. O puuli bti mō nati nunc̄ tēra ti nōdū ablactati ⁊ iaꝫ coroati. Aug. bas pmitias misit xps pri. uenit infans ⁊ ueniunt ifantes. Infans ad nos: infantes ad celū. Mō tñ xps obtulit pmitias: ſz etiā decimas q̄s qdē obtulit: viuꝫ mortuꝫ ⁊ glificatꝫ. Qđ viuꝫ obtulit decimas abſtinentiaꝫ qū. xl. dieb⁹ ⁊. xl. noctib⁹ ieiunauit. Mortuus obtulit decimas horarū. qū per. xl. horas mortuꝫ iacuit. Glificatꝫ obtulit decimas dierū. qū resurgēs. xl. dieb⁹ discipulis appuit. Et q̄ uis. cxxvj. dies sunt decie āni. Xps tñ uoluit supaddē ad inuēdū q: in fuitio dei semp hō debet plus facē q̄ minus. bñ ergo dīc decimas ⁊ pmitias nō tardabis offerre. Mō eni tardauit offerre pmitias q puulos obtulit recēter natꝫ. Mō tardauit offerre decimas qui eas obtulit ⁊ viuꝫ ⁊ mortuꝫ ⁊ glorificatus.

¶ Sermo. xlij. ¶ De eisdem Sermo. ij.

Þ Empti sunt ex hoib⁹ pmitie deo ⁊ agno. Apoc.xiiij. Passio istoꝝ btoꝝ puuloꝝ cōmēdabilis eſt ex ẽptuo. videlicet ex tpe ex numero cauſa ⁊ loco. ¶ Ex tpe: q: primitie pro xpo passi sunt: iō dī. Hi empti sunt ex hoib⁹ pmitie ⁊c. ⁊ iō facti sunt ſ crū pētes ecclie gēme ſ flores pmi nascētis ecclie: ſ ⁊ plātationes nouelle ⁊ imature. ¶ Primo nāq; fuerūt crūpētes ecclie gēme. Aug. Isti iure dicunt martyrū flores ques in frigore infidelitatis eorum uelut prias crūpētes ecclie gēmas. qđ pſecutiōis pruina decorit. de istis gēmis dī Ecc̄.xl. Ui debā corā me vitē in qua erāt tres ppagines crescē paulatiz in gēmas. ⁊ post flores uuas maturescē. Ista vitis eſt xps in qua fuerūt tres ppagines i. tres martyrū distinctiones. ſ Quarū una ptulit gēmas. i. hoꝝ martyrū pmitias qui fuerūt martyres actu sed nō uolūtate. ſ Scōa ptulit flores. i. sanctos pfessores qui fuerūt martyres uolūtate: sed nō actu. inter quos pmatū tenet Ioānes euāgelista. ſ Tertia ptulit vuas maturas. i. martyres actu ⁊ uolūtate iter quos p:imatū tenet Stephan⁹.

¶ Scōo fuerūt primi flores nascentis ecclie. De qb⁹ dī Cañ.ij. Capite nob vulpes puulas que demoliunf vineas. nā vinea nra floruit. Vinea. i. ecclesia floruit qū istos martyres pduxit: ⁊ i floribꝫ vulpes demolite fuerūt qū herodes ⁊ sui cōplices istos martyres necauerūt. vñ herodes uocaf vulpes. Luc. xiij. Ite dicite vulpi illi. Ez autez isti flores fuerūt aunlsi: nō tñ suo odore p:nuati. Cañ.ij. Vinee florētes odorē dederūt. ¶ Tertio fuerunt plātationes nouelle ⁊ imature. Ysa.xviij. Vñ mesem totꝫ effloruit: ⁊ imatura plātatio germinauit. Sūt eni q̄dā plātatiōes que fructū martyrij ptulerūt in senectute. sicut petr⁹. q̄dā in iuuentute sicut stephanus. q̄dā in sua immaturitate seu nouella plātatione sicut martyres innocētes. ps. ſ filij tui sicut nouelle oliuarū i circuitu mēse tue. ¶ Scōo eoꝝ passio eſt cōmēdabilis ex numero. Et ſz a nobis corū numerus ignoref tñ ecclia sub numero magno eos honorat. vñ dī supra. Et cū eo cētū ⁊ q̄draginta milia. q: ergo illa btā societas eſt tā numerosa: iō digna eſt maiori ueneratione. Si enim vnus miles regis honorādus eſt. multo fortiꝫ militum multitudo. ⁊ maxime quādo eſſet de cognatione regis: ⁊ essent familiares regis ⁊ induti eiusdem regis uestibus. Sic tales fuerūt isti paruuli qui fuerūt de cognatione christi: cum fuerunt de bethleē iuda. Et xps de iuda originē duxerit. Sūt etiā sibi familiares. Apoc.xiiij. Hi sequunf agnuꝫ quocūqꝫ ierit. Sūt etiā induti secū eiusdē uestib⁹. Apoc.iij. Ambulabūt mecū in albis q: digni sūt

¶ Scōo sunt digni faciliore eruditione. Si eni deus eruadit pces vniꝫ scīi. multo fortiꝫ pces multoꝝ. nā ipossibile est pces multoꝝ nō eruaditi. vñ ⁊ iba ẏgo beata ad rogādum deū sola nō accedit: sed magna societas cū ea uadit. ps. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. ¶ Tertio sūt digni maiori eruditione. Cū eni multi sūt qui gaudēt: gaudiū vniꝫ augef ex gaudio singloꝝ. Et iō gaudiū istoꝝ puuloꝝ tāto amplius augef q̄nto amplius ab iuicē iſlāmanf. ps. Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū ⁊c. Aug. in li. pſal. Vñ cū multis gaudēt in singulis uberius eſt gaudiū q: seruere faciūt se ⁊ inflāmanf ex altero. ¶ Quarto eſt idonea dei laude. Si eni deo eſt accepta laus vniꝫ scīi. multo fortiꝫ multoꝝ. ps. Ex ore infantiū ⁊ lactentiū pfeciſti laudē ⁊c. ¶ Tertio eoꝝ passio cōmendabilis eſt ex causa: q: pter xpm sunt passi. ⁊ iō iure in numero martyrū cōputanf. Et hoc quidē accidit rōne pſone. q: pro xpo passi sunt. imo in singulis xps passus eſt. Hester. vij. Hostis noster eſt cuius crudelitas redūdat in

regē. Bñū. qui aūt occasionē dāni dat: dānuz vedisse videt. Debuit ergo xpi pietas illis dare vitaz glie qb⁹ occasio alit abstulit vitā nature. ¶ Scōo hoc accidit rōne singularis gre. Rer eni terrenus qñ coronaī multos milites secuz facit. Xps ergo qui coronat⁹ erat corona paterna: hodie coronat⁹ est corona materna. Et iō nou⁹ rer nouos milites sibi uoluit congregare. ¶ Tertio hoc accidit rōne inocētie in baptismo sanguis assecute. Bñū. Ille p⁹ xpo trucidatos ifantes dubitet coronari: qui generatos in xpo nō credit inter adoptiōis filios generari. Et sic tūc circūcisio: nūc vo baptism⁹ sine ullo uolūtatis usu sufficit ad salutē: sic p⁹ xpo susceptū martyriū illis sufficit ad scitatē. ¶ Quarto cōmēdabilis est ex loco: q⁹ in bethleē iude passi sunt. ex quo tres progatiuas assecuti sunt. ¶ Primo magnā cū xpo familiaritatē. ex eo q⁹ in ciuita te xpi nati sunt. Boies eni eiusdē ciuitatis magnā solēt adinuicē familiaritatē hīe. magnā familiaritatē xps eis ostēdit: q⁹ fec eos de camera sua. Apoc. xiiij. Cātabūt qsi cāticū rē. De societate sua ibidē. Hi sequunt agnū quocūqz ierit. De militia sua: q⁹ tanqz cōmilitones eisdē uexitb⁹ eos iduit. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in albis. ¶ Scōo magnaz in xpo societatē: q⁹ bethleē dom⁹ panis interpret. Sat ank illo pane. de quo dī Joā. vi. Ego sum panis viu⁹ rē. pñs. Sicut ablactat⁹ sup mre sua. ita retributio in aia mea. i. sicut puulus lacte nutrit. post ea grādiusculus ablactat⁹ rad mēsaz pñs recipit sic fiat retributio in aia mea. ut s. hic lacte mris ecclie nutrit⁹. tādez ad mēsaz celestis pātie se recipiat ubi iā nō nutriar lacte puuloz: sz pane solido pfectoz. Hinc est q⁹ abrahā nō in natiuitate Y saac: sz lei⁹ ablactatiōe grāde fecit puiuliū: ad significādū q⁹ nō est plena satietas ad ubera mris: sz ad mēsaz pñs. ¶ Tertio meruerūt spūalē dei laudationē: iō nati sunt in bethleē iude que interpret pfectēs. Magnū eni est pficeri dño corde. Mai⁹ est pficeri dño corde rore. Maximū ei pficeri cū sanguis effusione. Taliter pfessi sunt isti puuli de qbus dīc ecclia nō loquēdo: sz moriēdo pfessi sunt. Phil. j. Magnificabit xps in corpe meo siue per vitam siue per mortem rē.

Sermo. xliij. ¶ De eisdem sermo. iij.

Arge rē accipe puerū rē matrē eius rē fuge i egyptū rē. Circa istud euāgeliū plura videda occurrūt. ¶ Primo qre xps fugit. qō qdē fec multiplici de causa. ¶ Primo ex Chry. ppt ostēsionē hūane nature. Quātū eni ad dīna nō fuit necesse fugē: sz potī⁹ nullus eū potuit effugē. ps. Quo ibo a spū tuo. rē quo a. s. rē. ¶ Scōo ppt victoriā sue sapiētie. Fugiēdo enim herodē vicit rē sibi milites acqsiuit. Petrus rauebellicosus si in bello fugit: artis est non timoris. ¶ Tertio ppter documētū. ut er hoc nos doceat nullū debē idignari. si inocēter abipiis patiat. Joan. xv. Si me pscuti sunt rē uos pscuent. Hiero. Alcunabulis eccle nō defuit iniqtas pmēs: iusticia patiēs. ¶ Quarto ppt exēplū. ut er hoc ifirmē mur nobis fugiēdū ee. Mō fuga puidētie: qñ. s. maiori utilitati reseruamur. Mat. x. Cū pscuent uos in ciuitate ista: fugite in aliā. Mō fuga caute le. Sūt eni qdā vitia que nō pñt vinci nisi fugiendo j. Cor. vj. Fugite fornicationē. Mō fuga cōpassionis: qñ a facie maloz fugim⁹ ut occasionē subtrahā⁹. ¶ Scōo videdū est de psonis que fuerūt in ista fuga: que fuerūt: maria: ioseph: rē puer iesus. Istō pso rtū est iuētū in bethleē a pastorib⁹ in fugiēdo in egyptū: rē in redeūdo. Siue ergo he rodē. i. diabolus fugias. siue de egypto. i. de pctō redeas. siue in bethleē. i. in gra maneas semp tecū hās mariā. i. amaritudinē pnie. Puerū. i. puritatē pscie: rē ioseph. i. augmētū vtutis rē gre. ¶ Tertio videdū est de ptigētibus in via. ¶ Ibi eni xps māifestauit suā maiestatē. Mā sic legīt in historia triptita. Arbor: qdā pcera in via ertis usqz ad trā iclinata puerū simplr adorauit. ¶ Scōo māifestauit suā bonitatē. In eo q⁹ pentes suos in via pauit. Mā sic legīt in libro de infantia saluatoris: cū subqdā palma altissima gescerēt rē esurirēt atqz sitirēt palma ad pceptū pueri usqz ad terrā se iclinās fructus colligēdos obtulit. rē de sua radice fontē pduxit. ¶ Tertio māifestauit suā ptatē: q⁹ pentes suos a latronib⁹ defendit. Cū eni in latrones irruissent qui eos expoliare uolebāt. vn⁹ eoz respiciēs puerū ait. Vere dico uob si possibile eet deū icarnari: dicerē istū puerū deū ee. rē sic socios suos indurit ut eos illesos abire pmitterēt. Iste dī fuisse ille latro cui postea dns dixit. amen dico tibi: hodie mecuz eris in padiso. ¶ Quarto videdū est de ira herodis: p⁹ eo qō dī. Irat⁹ est ualde. Irat⁹ est qdē p⁹pter regni zelū. Prouer. xix. Sicut fremit⁹ leonis: sic rē ira regis. Aug. Quid erit tribunal iudicātis qñ sup dos reges curia trebat isantis. ppt sui ptētū. Chry. Magi ptēnēres herodē addidē causas dolop ppt cesaris metū qui pceptat ne sine sui pcio aligs rer dicerēt uel eēt. ¶ Quinto videdū est de scuicia herodis: p⁹ eo qō dī. Occidit oēs pueros Excessit eni in trib⁹. s. in nūero: q⁹ cū deberet occidē vnū occidit oēs. In loco: quia cū deberet occidē bethleemitas: occidit et finitimos. In tpe: q⁹ cū deberet occidē anniculos: occidit etiā bimatos rē infra. Huius aūt tāti excessus qdrupler fuit causa. ¶ Pria eius iplicabilis ira. Prouer. xvi. Ira non

hēt miſericordiā: nec erūpens furor. ℣ Scōa eius
ſeuicia. q; in ſanguie delectabat. Ecc. viij. Quaſi
aūt nihil eſt ante eū ſanguis. ℣ Tertia eſt aſtutia:
ut. ſ. oēs occidēdo ille nō poſſet cuadē quē q̄rebat.
Sz dī Job. v. Apphēdit ſapientes in aſtutia eoꝝ.
℣ Quarta eſt diuina. puidētia que ex tāta herodis ſe
uicia tātā ſibi martyrum multitudinē copulauit.
℣ Sexto qdē videdū eſt de tpe occiſionis: p;o eo
qō dī. Videſ q; illuſus eſſet a magis. per qō dat
intelligi q; facta fuit eoꝝ occiſio poſt epiphaniam.
ſed tñ ꝑm glo. poſt annū z q̄tuor dies puerorum
occiſio facta fuit. Diſtulit enim triplici de cauſa.
℣ Primo ꝓpter diſcredētiā: q; ꝑm glo. magis diſ
credidit putās eos falſa ſtelle appitione deluſos.
℣ Scōo. ꝓpter aſtutiā: ut. ſ. diſſimulando puer in
mediū deduceret. ℣ Tertio. ꝓpter morā ꝓtractā.
Fuit enī romā a ceſare citatus. Et ſic fere per an
nuz ipeditus fuit. ℣ Septimo videdū eſt de fletu
matrū p;o eo q; rachel z nō iacob inducit ad plo
rādū. Matres enī cū ſint magis paſſibiles ꝓſueue
rūt plus dolē de filioꝝ aduerſitate q̄s ꝑs: z ꝑs
plus gaudē de eoꝝ ꝓſpitate q̄s mſes. Iſtud inuit
ſalomon dicēs Prouer. x. Filius ſapiēs letificat
patrē: filius aūt ſtultus meſtitia eſt mſis ſue. Ma
ter enīz plus diligit: z nō plus dolet qñ filiū pdit.
q; aūt plus diligat oſtēdit triplici rōne. ℣ Prima
eſt qñ mater dat plus de ſubſtātia ſua filio q̄s pa
ter: z ideo maiore prē videt hīc. ℣ Scōa cauſa eſt
qñ mater plus laborat circa filiū q̄s pr̄. Iſtō autē
circa qō magis laboramus: magis diligimus.
℣ Tertia cauſa eſt qñ mater plus eſt certa q̄s pr̄.
Et tō mater diligit filiū tanq̄ res certā: pr̄ vo ali
qñ minus diligit tanq̄ rē dubiā. ℣ Octauo vidē
dū eſt de morte herodis: p;o eo qō dī. Erat uſq;
ad obitū herodis. Mors enīz ſua fuit mors peſſi
ma: q; manu ꝓpria ſe occidit. Herodes qdē iniu
ſte effudit ſanguinē puuloꝝ. Et tō bibit ſanguinē
ꝓpriū quē gladio in uētre immerſo effudit. Bibit
ſanguinē filioꝝ: q; filios ꝓprios interemit. Unde
auguſtus ceſar hoc audito dixit. Mallē eſſe hero
dis porcus q̄s filius. q; cū ſit ꝑcelitus porcis petit
z filios occidit. Legit etiā in q̄dā cronica q; hero
des quēdā filiū ſuū paruulū in bethleē tradiderat
nutriendū: q; cū ceteris puulis occiſus eſt. Et q;
herodes ſic ſitiuit ſanguinē puuloꝝ: ſic bibit ſan
guinē ꝓpriū z domeſticū furorē dīnū. Jdeo pōt
ſibi cōuenire qō dī Apoc. xvi. Juſtus es dñe qui
hoc iudicaſti: q; ſanguinē ſcōrū tuoꝝ fuderūt. z
ſanguinez dedīſti eis bibē ut digni ſunt. ℣ Nono
eſt videndū de ſubtractione laudis: q; eccleſia ſub
ticet cātica laudis z letitie. Et hoc ꝓmo in ſignū
fletus: quē matres habuerunt. Secūdo in ſignuz
ſtatus: q;. ſ. in limbū deſcēderūt. Tertio in ſignus
incolatus. quē virgo beata puer z ioſeph fugiēdo
in egyptū fecerūt. Magna cōpaſſione dignū fuit
z ꝓpter pueri tenerā etatē. ꝓpter puerperij nouī
tatem: z ꝓpter ioſeph ſenectutem.

Sermo. xlviij. ℣ Eodem die ſermo. xlix.

Jtem occidit cēs pueros. Jn his

uerbis tria tanguñ. ℣ Pri
mo herodis iniqua ſnia: cuz dī. Mittens.
℣ Scōo eius ſeuicia: cū dī. Occidit. ℣ Tertio par
uuloꝝ innocētia: cū dī. Oēs pueros. ℣ Sentētia
aūt dī iniuſta tribus modis. Aut ex aio: q; ex ira
uel turbatione ꝓcerſ. Aut ex ordine: q; ordo iuris
omittit. Aut ex cauſa: q; ſufficiēs cauſa nō ſuffra
gat. ꝓpr̄ hec aūt ſnia herodis iniuſta fuit. ℣ Pri
mo ex aio: q; ex ira z ꝓturbatione ipaz ꝓtulit. Jtaz
in aduētu magoꝝ dī q; turbatus eſt. hic aūt dicit
q; iratus eſt ualde. Jbi enim turbatus eſt ꝓpter
ꝓdigii nouitatē. uel ꝓpter romanoꝝ timorē. Hic
aūt turbatus eſt ꝓpter magoꝝ deceptionez: z ti
mens regni ſui amiſſionē. Et in tali turbatione z
ira ſententiaz ꝓtulit. Et tō eius ſnia ex aio iniuſta
fuit. Joā. j. Jra enīz virī iuſtitiā dei nō operatur.
℣ Scōo fuit iniuſta ex ordine. Videt enī ad pueri
ngſitionē ordinate ꝓceſſiſſe. Pr̄io enī q̄ſiuit de lo
co natiuitatis a doctorib⁹ legis. Scōo de tpe ab
ipſis magis. Tertio ingri mādat de ꝑſona dicēs.
Jte z interrogate diligēter de puero tē. Jſtuz aūt
triplicē ingſitionis ordinē inſidioſe faciebat. nō ut
puerū adorarer: ſed ut ꝑderet. z tō eius ſnia ex tali
ordine fuit iniuſta. Jō Dañ. vij. aſſimilat urſo: in
cuius ore erāt tres ordines dentiū. Jſte urſus eſt
inſidiator herodis. Theē. iij. Urſus inſidiās fa
ctus eſt mihi. Hic habuit in ore ſuo tres ordines.
q; ab ore ſuo tres de xp̄o emanauerūt ingſitiones
ſed tñ fuerūt ordines dentiū z urſi: q; inſidioſe fa
ciebat z lacerare intēdebat. ℣ Tertio fuit er cauſa:
q; innocētes dānauit. Dañ. xiij. Nūc petā tua ue.
que opaberis p;ius iudicās iudicia iniuſta. innoc
ētes oppr̄imēs z dimittēs noticiā: tō ipſi bri puuli
innocenter dānati vindictā petunt a deo dicentes
Apoc. vi. Uſq; quo dñe ſcrūs z uerus nō iudicas
z vindicas ſanguinē nr̄m de his qui hītāt in terra.
℣ Scōo ponit herodis ſeuicia: cum dī. Occidit.
Et q; ſanguinē inocētē iniuſte dānauit: tō iuſte dā
natus eſt. Unde effuſio ſanguis puuloꝝ nō pote
rit in iudicio occultari: ſed manifeſtabit a terra re
uelāte. Yſa. xxvj. Reuelabit terra ſanguinē ſuū ꝛc.
Job. xvj. Terra ne operiaris ſan. meum. Ab ipſo
puuloꝝ ſanguie. pclamāte. Unī dicit iuder Señ.
liij. Vox ſanguis frīs tui clamat de terra ad me.
A tota celeſti curia interpeliante. pſ. Vindica ſan

guinē sctoꝝ tuoꝝ qui effusus est. A dei iustitia regrēte. Ezech. iij. Sanguinē aūt de manu tua regrā. ℭ Tertio ponit puulos inocētia cū dr. Pueros. In herode qdē erat malitia: in istis inocētia. In illo caliditas: in istis simplicitas. In illo potēcia: in istis infirmitas. Pugnabat ergo cū innocētia malitia. cū simplicitate caliditas. cū infirmitate potēcia ⁊ crudelitas. Sed in isto bello innocētia malitiā vicit. astutiā simplicitas fregit. potētiā infirmitas supauit. Istud tripler bellū adhuc quotidie geritˢ. Ecce. iiij. Uerti me ad alia: ⁊ vidi calūnias que sub sole gerunt. Ecce quō ipugnat astutia simplicitatē ⁊ lachrymas innocētiū. Ecce quō ipugnat malitia inocētiā nec posse resistē eoꝝ violentie. Ecce quō impugnat potētia infirmitatē.

Sermo. xlv. ℭ De sancto Thoma cantuariensi Sermo primus.

Ro iustitia agonizare: pro anima tua ⁊ usqꝫ ad morte certa pro iustitia. Ecc. iiij. Pugil fidelis ⁊ miles strenuus in sua pugna tria debet hēre. s. ℣ causaꝫ legitimā. ℣ intentionē rectā. ℣ ⁊ finalē psecutiā. Ab his tribus btūs thomas in sua passionē cōmendat. ℭ Primo a legitima causa: cuꝫ dicit. Pro iustitia agonizare. Describit aūt iustitia q sit virtus reddēs vnicuiqꝫ ius suū. s. deo obedictiā. superiori reuerentiā. pari cōcordiā. inferiori disciplinā. inimicis patiētiā. miseris ⁊ afflictis cōpassionē oposaꝫ ⁊ sibi sctimoniam. Pro tali iustitia sctus thomas pugnauit. ℣ Dedit enim primo deo obedientiā: q maluit obedire deo qꝫ regi ptrā deū: ⁊ iō regis irā ptra se puocauit. Actuū. v. Obedire oportet deo magis qꝫ hoibus. ℣ Scōo dedit superiori reuerentiā. i. summo pontifici. Illa cū qdā vice a rege arctatus uoto eius annuisset: ab altari postmodū se suspēdit donec per summū pōtificē est restitutus. Ecc. ℣. In medio frm rector illoꝝ in honore. ℣ Tertio dedit pari pcordiā. vñ dr de eo q saluo semp rigore sub decctia uestiū ⁊ appatu utēsiliū pcordabat moribus singuloꝝ ad Roma. rij. Si fieri pōt qō in uobis est cū oibus hoibus pacē hītes. ℣ Quarto dedit subditis disciplinā. vñ dr de eo. Sapientia qua pdit⁹ erat in ecclia malignoꝝ. phibebat in cultus. Prouer. xxix. Stultitia colligata est in corde pueri: ⁊ vga discipline fugabit eaꝫ. ℣ Quinto dedit inimicis patiētiā: q in exilio positus pro rege ac regno anglie semp orauit. ⁊ suis occisoribꝫ nullū ipatiētie vbuꝫ dixit. Lu. xxj. In patiētia vra possidebitis aias vras. ℣ Sexto dedit miseris cō passionē oposam q quotidie. xiij. pauperū pedes curuatis genubꝫ abluebat. ⁊ post refectionē cuilibet ḡtuo: argēteos pro eoꝝ usibꝫ ꝓsumēdos erogauit. ℣ Septio hīt in se sctimoniā: q vginitatē seruauit: ⁊ carnē suaꝫ ieiuniis ⁊ cilicio macerauit Heb. xij. Pacē sequimini cū oibꝫ ⁊ sctimoniā ⁊c. Et q sic iustitiā suabat pōt dicē cū Job. xxix. Justitia indutus sum: ⁊ uestiui me sicut uestimēto. Ille qui est indutus ab oi pte est rectus. Sic btūs thomas iustitia fuit indut⁹ a dextris: q ipaꝫ defendit in apice pōtificalis dignitatis. A sinistris: q ipaꝫ defendit i exilio relegat⁹. Ab se: q ea que sui pdecessores in piudiciū ecclie pcesserāt ipe noluit cō firmare. Post se: q i his que petebat rer assentire noluit vidēs iminē futurū piculū aiarū. ℭ Scōo cōmēdat ab intētione recta: cuꝫ dicit pro aīa tua. Multi enim sunt qui pugnāt pro ībstātia sua ⁊ pro pelle sua ⁊ glia sua: sed pauci pro aīa sua: cū tñ ibi magna pugna regrat. Mat. xj. Regnū celoꝝ vim patit ⁊ violēti rapiūt illud ⁊c. Et ponit ibi tripler uocabulū violētiā designās. s. vim ⁊ violēti rapiūt illud. ad designādū q tales triplicē vim debēt inferre. s. rōni intellectū captiuando. ij. Coꝝ. x. In captiuitatē redigentes intellectū. uolūtati ipsam a suis, cōcupiscētijs auertendo. Eccli. xviij. Post cōcupiscētias tuas nō eas ⁊c. Et opatiue opa fortia aggrediēdo. Prouer. xl. Manū suaꝫ misit ad fortia. Uel pōt dici q ponit ibi illud tripler uocabulū. ad innuēdū q qui vult hīe fortissimū celi castrū. debet hēre audacē aīaꝫ ne sit formidolosus. strenuū conatuꝫ ne sit ociosus. tolerantiā contra quodlibet aduersuꝫ ne sit delitiosus. Ista tria genera hoiem de bello deiciunt. ut habet Deut. xx. Quis est homo formidolosus ⁊ corde pauido. ecce formidolosi. Quis est hō qui edificauit domuꝫ nouā ⁊c. Ecce qui ociosi uolūt in domo quiescē ⁊ nō ire ad laborē. Quis est hō qui despōsauit uroꝝ ⁊c. Ecce delitiosi qui delitijs uolūt uacare. Sz btūs thomas hūlt audacē aīuꝫ: q ptra regē causaꝫ ecclie audacter defendit. Strenuū conatuꝫ: q anteꝫ uellet cedē in exiliū se mitti pmisit. Tolerātiā ptra quodlibet aduersuꝫ: q mortē sustinuit. ℭ Tertio cōmēdat a finali pseuerantia cū dicit: usqꝫ ad mortē certa pro iustitia. Uere usqꝫ ad mortē pro iustitia pugnauit: q pro ipsa defendēda quadrupler martyriū sustinuit. ℣ Primuꝫ fuit in rerum ablatione: q fuit oibus rebus ecclesie spoliatus. Et cuius sancti viri ablationē rerū libēter sustineāt: dolēt tū inqsitoꝝ erant substentamentū pauperū: ⁊ inqsitū videt ea ꝓsumi oibus ipiorū. Ista aūt talis patientia quodda martyriuꝫ est. Greg. Sine ferro martyres esse possumus si patiētiā uel aliter in aio custodimus. ℣ Secūdū fuit in suoꝝ ppiquoꝝ psecutiōe qō magnū dolorē ⁊ cōpassionem generauit sibi. Greg. Qui dolorē exhibet in

aliena necessitate crucē portat in mēte. ℣ Tertium fuit in exilij relegatiōe: q; a pīa sua fuit expulsus ⁊ per diuersas ꝓuincias erul effect⁹. ℣ Fuit enī de nūe ro cor de qbus dī Heb. xj. Circuierūt in melotis: ⁊ pellib⁹ caprinis egētes: angustiati: afflicti: qbus nō erat dignus mūdus. Ipe enīz circuiuit: q; per diuersas pīas ⁊ ras pegrīat⁹ fuit. ⁊ in pellib⁹ ca prinis: q; cilicīū deferebat. fuit egēs: q; oīb⁹ bonis spoliatus ⁊ angustiat⁹ ꝑpt cōpassionē afflictoꝝ: af flictus ꝑpt ꝑditionē inimicoꝝ. Et q; mūdus eo dignus nō fuit: iō de⁹ de mūdo ips abstulit. ℣ Isa. lvij. Ā facie militie collectus est iust⁹. ℣ Quartuz fuit in sua occisione: q; ei⁹ cerebrū sp̄sērūt ⁊ eū cru deliter occiderūt. fuit enī de nūero illoꝝ de qbus dī Heb. x. In occisiōe gladij mortui sunt. ps. Bla diū euaginauerūt pctōres ⁊c. Sed certe gladius coꝝ itrauit in corda ipoꝝ: q; alij digitos diserpē tes. alij sanie defluentes. alij paralisi dissoluti. alij amētes effecti miserabiliter mortui sunt.

Sermo. xlvi. ¶ De eodem sermo. ij.

1 ¶ Justus iustificet adhuc: ⁊ sctūs sctī ficet adhuc. Apoc. xxij. Bea tus thomas Iz in vita sua fuerit ⁊ iustus ⁊ sctūs: in passione tū sua fuit magis iustus ⁊ sctūs ostēsus ⁊ hoc ꝑpter septē ꝑditiones que in passiōe sua repiunt. ¶ Prio nāq; fuit passus in loco sctō i. in ecclia ad inuēdū q; ipe ecclias ꝓcerabat. ⁊ ec clesia ips magnū ⁊ sctm ostēdebat. locus sigdē ali qū sctificat locatū: sicut tēplū sctificat aurū. vnde Mat. xxiij. Quis maius est aut aurū ¦ aut tēplū qō scificat aurū. Aliqn̄ vo locatū scificat locū. sic coꝝ pus xp̄i ⁊ relige sctoꝝ que sctificāt locū in quo re cōdunt. Aliqn̄ vo locus sanctificat locatū ⁊ cōuer so. Sicut patet in arca que tabulas sanctiores oñebat: ⁊ tabule arcā sanctiorē reddebāt. In hoc igit q; thomas passus est in ecclia ipe ecclias sanctiorē reddidit: ⁊ ecclia ips sanctiorē oñdit. ¶ Se cūdo passus est in officio sctō. ad inuēdū q; de lau de vie trāsibat ad laudē patrie: ubi oīa que sunt in hoie ꝑuertunt ad laudē. Nā visus allect⁹ dei āmi rabili visiōe clamabat ⁊ ait Hester. xv. Valde āmi rabilis es dñe ⁊ facies tua plena est gr̄arū. Odo ratus affectus tā mirabili odore. dicit Cañ. j. Tra he me post te curremus in odorē vnguētoꝝ tuoꝝ. Auditus recreat⁹ angelica iubilatiōe. dicit Cañ. v. Sonet uox tua in auribus meis ⁊c. Os dulco ratū laude dei. dicit ps. Replet os meū laude ⁊c. Manus iocūditate rp̄i ampliatiōe. dicit ps. Oēs gentes plaudite manibus. ¶ Tertio passus est in mēbro sctō. i. in capite sacro oleo delibuto. Est au tē q̄drupler caput. ℣ Primū est supsubstātiale. s. deus. Istud nō erat in brō thoma Iesuz: sz diligē ter ꝓseruatū. nā sīar serpētis corpus expoſuit ⁊ es put ꝓseruauit. ℣ Secūz est rōnale qō elt ipsa mens siue supior ps rōnis. Istud filr nō erat Iesum per aliquā ipatientiā uel murmuratione. Unde dī de martyribus. Nō murmur resonat: nō querimo nia ⁊c. ℣ Tertiū est spūale. s. ipse platus qui est ca put ecclie. ⁊ q̄tū ad hoc ꝑsecutorib⁹ restitit ⁊ cor pus ecclie defēdit. ad Col. i. Adimpleo ea que de sunt passionibus xp̄i in carne mea pro corpe eius qō est ecclia ⁊c. ℣ Quartū est corpale ⁊ istud seriem dū exposuit: ⁊ caput xp̄i in se ꝓseruauit. Sicut op ponit qs brachium ut ab ictibus caput cuſodiat. ¶ Quarto passus est in tpe sctō. s. in tpe vnice na tiuitatis ad inuēdū q; sicut xps nat⁹ erat in terris: sic ipse nascebat in celis. Alia enī sctā mō concipit per bona ꝓposita. parit aūt per bona opera. nutrit vo per dei vbā. Hoc aūt hic facit gemēdo: tūc aūt facit gaudēdo. Apoc. xij. Mulier amicta sole ⁊c. Tūc ala est amicta sole: qñ sequit̄ xp̄i ꝑsecutionē. Tūc hēt coronā duodeci stellarū qñ seruat doctri nā duodeciz apl̄oꝝ. Tūc hēt lunā sub pedib⁹: qñ hēt frena sup affectib⁹. Clamat aūt qñ parit: q; in pñti seculo ingemiscit. Tādē raptus ⁊ filius ei⁹ ad thronū dei: q; post generationē que fit cuz dolore in mūdo generant filij eius cum honore in celo. ¶ Quinto passus est pro causa sctā: q; pro libtate ecclie defendēda. In ueteri lege nulla erat libtas sed fuitus. Iz enī hēret liberū ꝓiez. s. deū. hēbat tū ancillā mſez. s. synagogā. Petrus aūt sequit̄ uēre ⁊ uētris ꝑditionē q̄tū ad libertatē ⁊ fuitutē. Erāt tū ibi qdā totaliter fui: qui. s. hēbāt ancillā mſez. s. synagogā: ⁊ fuū patrē. s. diabolū. Joā. viij. Vos ex pīe diabolo estis. In noua aūt lege est libertas: q; nascimur ex libero pīe. s. deo. ⁊ libera mſe. s. ecclia. Gal. iiij. Nō sumus ancille filij Iz libe. Sūt tū ⁊ ibi qdā fui qui vident eē filij dei ⁊ ecclie per fi dē: ⁊ sunt filij diaboli per opationē. Joā. viij. Dis qui facit pctū fuus est pcti. Xps ergo nos fuos redemit. j. Cor. vij. Precio empti estis. Redem ptos manu misit. i. extra ptātē diaboli posuit. Jo. viij. Si filius uos liberauerit uere liberi eritis. li beros in filios adoptauit. ad Roma. viij. Nō enīz accepistis spīm fuitutis ⁊c. Et de hoc cirographū fecit. ℣ Isa. xlix. Ecce in manibus meis descripsi te. Talē igit libertatē thomas defendit: ⁊ iō marty riū passus fuit. ¶ Sexto passus est inter manus sctās. s. iter monachos. Corpus xp̄i postq̄ pīi im molatū fuit a nullo ꝓphano fuit ꝓtractū: sed a vi ris sctis fuit a cruce depositū ⁊ sepultū. Corp⁹ aūt sancti thome fuit organū spūs sancti: margarita dei ⁊ hostia xp̄i. Ipsi aūt ꝑsecutores fuerūt canes: iō nō debuerūt tāgē organū spūs sctī. ⁊ q; erāt porci

nō debuerūt cōculeare margaritā dei. Mat. vij. Nolite sctm dare canibus ꝛc. ꝛ qꝫ psecutores erāt ꝓphani: iō nō debuerūt ꝓtractare hostiā xpi. Corpus ergo bti thome a mīstris dei tm tangi debuit postq̄ tanq̄ sacra hostia īmolatū fuit. Mā ꝛ in ueteri lege hostia deo īmolata nō tāgebat nisi manibus sacerdotū. ¶ Septimo erat appobat⁹ ab angelis sctis. Mā sicut dī dū requiē ctnā dicerēt: audite sunt uoces āgelo⁹ dicētiū. Letabit iustus ꝛc. Et hoc fecerūt angeli ꝓpter dubiū tollēdū. Cum enī nō fuerit passus ab ifidelibus nec ꝓpter fidē: sed a xpianis ꝛ ꝓo iustitia uoluerūt angeli ostēdē hūc uerū eē martyrē ꝓpter ꝓsimile officiū. qꝫ officiū angeli est ecclīaz defendē ꝛ custodire. Ysa. lxij. Sup muros tuos hierlm ꝓstitui custo. ꝛc. Hoies aūt eiusdē officij ꝛ artis honorē sibi īpēdūt ꝓpter ꝓiuilegiū. angeli eni sunt virgines per naturā: ꝛ thomas fuit virgo per gratiā: ꝛ ideo tanq̄ sibi similem ꝓiuilegio spāli ipsiꝰ honorāt per laudē dīuinā. Ecc. xij. Omne animal diligit sibi simile.

Sermo. xlvij. ¶ De eodem sermo. iij.

Qui mihi ministrat me sequat ꝛc. Joā. xij. Btūs Thomas habuit q̄tuor magna ꝑconia. ¶ Prio nanq̄ habuit prelationē dignā: qꝫ fuit dei minister. vij dī. Qui mihi mīstrat ꝛc. Ad bonū aūt ministruz tria regrunt. s. mūditia: fidelitas: ꝛ prudētia. Memo enī vult mīstrū īmūdū uel ifidelē seu fatuuz. De primo ps. Ambulans in via imaculata hic mihi mīstrabat. De aliis duab⁹ Luc. xij. Quis putas est fidelis dīs pēsator ꝛ prudēs ꝛc. Beatus ergo thomas fuit mīnister dei ꝓpter mūditiā: qꝫ integrā castitatē suā uit: ꝛ ꝓpter sapientiā qꝫ iura ecclie sapiēter defendit. ꝛ ꝓpter fidelitatē: qꝫ de trib⁹ que sibi cōmīsit sibi fideliter deseruiuit. s. de corpe per macerationē. de aīa per sinceram dilectionē. ꝛ de rebus per liberalē distributionē. ¶ Scdo habuit cōpassionez xpo ꝓsimilē ꝛ acceptā. iō sbdit me sequat⁹. In passione qdē xpi multa cōmendabilia fuerūt. ℣ Primū est libera uolūtas. Ysa. liij. Oblatus est qꝫ ipse uoluit. Similiter ꝛ thomas uolūtarie passus fuit vñ cū monachi fores ecclie clauderent btūs thomas eas reseras dixit: nō est ecclīa ut castrū custo diēda ꝛ sic occisorib⁹ obuiauit. ℣ Scōm est īmēsa charitas que tāta fuit in xpo qꝫ solus mori uoluit ꝛ ceteros illesos seruari ꝑcepit dicēs. Si ergo me qritis sinite hos abire. Silr ꝛ thomas dixit: si ea put meuz qritis ꝑcipio er pte dei ne cuiq̄ clerico uel laico noceatis. ℣ Tertiū est magna utilitas qꝫ xps passus est ꝓ iustitia ecclie acgrēda. ps. Annūciaui iustitiā tuā in ecclia magna. Similiter ꝛ thomas passus est ꝓ iustitia ecclie defendenda. ℣ Quartū est deuotionis suauitas qua xps taz plenus fuit qꝫ inter vulnera ꝑi se recōmēdauit dicēs ꝑi in manus tuas cōmēdo spīm meū. Similiter ꝛ sctūs thomas dū occideret dixit deo ꝛ btē marie ꝛ sctis oībus ꝛ btō dionysio cauſaz sancte ecclesie ꝛ meipz cōmēdo. ℣ Quintū est cōstātie firmitas: tā cōstans enī fuit xps qꝫ nō cessit ꝓpter iniurias uerboz: nec ꝓpter supplicia tormētoz. Similiter ꝛ thomas recepit cōtumelias cū ei dixerūt. Capite surē: suspēdite latronē ꝛ ꝑditorē. Multas iniurias in rebus ꝓprijs: qꝫ fuit oībus spoliatus. Et multa supplicia in tormētis: qꝫ fuit in oībus membris punitus ꝛ excercebatus: sed tñ in nullo potuit cōmoueri. ¶ Tertio habuit vitā sctāz. ꝛ hoc notatur cū dī. Sigs mihi ministrat ꝛc. Ipse enīz se totū mīstrauit deo: qꝫ se totū dīnis obsequijs manci pauit. Et sicut in passione: sic ꝛ in vita se xpo ꝓformauit. xps nanq̄ hūit hūilitatē que marie appuit in pedū ablutione. Cōmunitatē que appuit in benigna ꝙuersatiōe. Baruch. iij. Post hec in terris visus est ꝛ cū hoībus ꝙuersatus est. Aspiratē que appuit in aduersoz ppessione. ps. ꝓpter vba labioꝝ tuoz ego custodiui vias duras. Silr ꝛ beatus thomas tātā hūit humilitatē qꝫ singulis diebꝰ pedes pauperū tredeciz abluebat: ꝛ q̄tuor argenteos cuilibet tribuebat Tātā habuit etiā coitatē qꝫ saluo honestatis honore se oībus ꝓformabat. Senec. Id agamus ut meliorē vitā sequamur q̄ vulgus. nō ut ꝓtraria aliogn quos emēdare uolumꝰ fugamus a nobis ꝛ auertimus. Tātā habuit aspritatē qꝫ ieiunijs corpus suuz macerabat: ꝛ cilicio mēbra sua domabat. Gal. v. Qui aūt sunt xpi carnē suam crucifixerunt cū vitijs ꝛ concupiscētijs. ¶ Quarto nūc habet claritatē eternā: cū dī. Ubi ego suz illic ꝛ minister meus erit. Circa qō notandū qꝫ xps est in dextera ꝑis. Mat. ulti. sedet a dextris dei. Est in glia ꝑis. Phil. ij. Dns iesus xps in glia est dei ꝑis. Et i lumie ꝑis. j. Tim. vi. Lucē habitat inaccessibilē. Est in throno ꝑis. Apoc. j. Sicut ꝛ ego vici ꝛ sedi cuz patre meo in throno eius. Beatus ergo thomas est in dextera dei: qꝫ recepit oīuz bōz affluētiā. ps. Delectatiōes in dextra tua qꝫ in finē. Est in lumine dei qꝫ hēt visionem aptaz. j. Cor. xiij. Videmus nūc per speculum in enigmate. tūc aūt facie ad faciē. Est in throno dei qꝫ hēt regiā dignitatez. Prouer. ulti. Mobilis in portis vir eius cū sederit cuz senatorib⁹ terre. Est in glia dei: qꝫ hēt oīuz bonoz securitatē ꝛ eternitatē. Aug. in li⁹ cfessio. Ipse erit finis desiderioꝝ nostroꝝ qui sine fine videbit: sine fastidio amabit sine fatigatione laudabitur.

Sermo. xlviij. ¶ De sctō siluestro papa. f. j.

a Deo est ois medela: ⁊ a rege accipies donationē. Ecc. xxxviij. Cōstāti nus impator cum lepra eēt pfusus a siluestro est curatus: ⁊ curāti nō fuit ingratus. ℣ In vbis ꝓmissis ꝓmo ponit eius miraculosa curatio: cū dr. A deo est ois medela. ℣ Scōo cōstātini gratā recognitio: cū dr. A rege accipies donationē. ¶ Circa ꝓmū notādū q cōstātinus curatus est p siluestrū per vtutē baptismi. Circa quē baptismū ꝗtuor psone ꝓsiderant. s. ℣ apl'. ℣ pstātinus. ℣ siluester. ℣ ⁊ rps. Ex pte apl'oꝝ fuit ītimata materia ⁊ figura. Vñ dixerūt pstātino in visu apparētes: q⁹ hortuisti effusionē sanguinis inocētis. siluester oī det tibi piscinā. ecce materia in qua imersus tertio curaberis ab oi lepre morbo. ecce figura. Materia enim baptismi est aq̄ que fuit scificata tactu dñice carnis cū in iordane oscēdit vtutē istitutionis cū dixit Joā. iij. Nisi qs renatus fuerit ex aq̄ ⁊ spū sancto ⁊c. Aq̄ regenerationis que de latē emanauit ⁊ bñdictionis sacerdotis. Aug. Accedit vbū ad ele mētū ⁊ fit sacr̄z. Trina aūt imersio fit ad designā dū triduanā rpi sepulturā. ⁊ q⁹ a trinitate hēt efficaciā. ⁊ q⁹ triplicē remittit culpā. s. originalē: actuale: ⁊ venialē. ¶ Scōo ex pte pstātini fuit dispositio pambula. Disposuit enī se ad baptismū p tria. s. per pntionē: confessionē: ⁊ satisfactionē. Vñ legit q⁹ ad ecclīam sci petri venit ⁊ se de pctis suis lamētabiliter accusauit. Mat. iij. Baptizabant a ioāne cōfitētes pctā sua. Per opa pnie. q⁹ siluester ante baptismū vnius hebdē ieiunīū sibi idixit. Xps nō ieiunauit aī baptismū. q⁹ nō idigebat aliq̄ dispositione. Jeiunauit aūt post baptismū. ad inuēdū q⁹ qui in baptismo nascit nouus hō efficit. Paulus autē ⁊ pstātinus aī baptismū ieiunauerūt: q⁹ idigebāt dispositione. Per opa miscordie: q⁹ aī baptismū carceres apiri fecit. Matt. v. Bti miscordes qm ipsi miscordiā ꝓsequent. ¶ Tertio ex pte siluestri fuit forma debita ⁊ recta ītentio: per quā ipm intendebat vtute baptismi sanare in corpe ⁊ mēte. vnde poterat dicē illud Joā. vij. Totū hoiem sanū feci in sabbato. Tūc enī fuit sabbatū ꝑf pacē que fuit ecclie restituta. ℣ Quarto ex pte rpi fuit efficacia vtuosa. que fuit tripler. ℣ Prima est q⁹ ipse in baptismo curauit a morbo lepre. ij. Re. iiij. Restituta est caro eius sicut pueri puuli. ℣ Scōa est q⁹ sibi infudit lucē gre. ⁊ hoc significat per hoc q⁹ in baptismo eius mirabilis splēdor lucis emicuit. Super apl'os descēdit spūs scūs in linguis ignēis. q⁹ in p dicatore regni lingua ignita ad instāmādū. super pstātinū q⁹ appuit in specie lucis: q⁹ in pncipe regni tur lux sapie ad iudicādū. ℣ Tertia est q⁹ ipsum di gnū fecit sua visione. hoc significat per hoc q⁹ rps pstātino in baptismo appuit. Legit enim. j. Reg. xij. q⁹ absalon duob⁹ ānis faciē regis nō vidit. tertio aūt vidit. Quia in lege nature ꝑ patres originale istituta fuerūt sacrificia. i lege moysi circūcisio sed neutrū istorū celos apiebat. in lege aūt gre ēst in tertio anno istitut' est baptism⁹ q celos apuit ⁊ hoies dignos dei visiōe fec. ¶ Scōo ponit cōstātini grata recognitio: cū dr. Et a rege accipies donationē. ipe enī ecclīas rpi fundauit. vñ legit q⁹ de fundamēto eccl'e sci petri. xij. cophinos fre ppiis humeris asportauit. vñ dic q̄dā glosa sup Ysa. lx. Edificabūt filij pegrinoꝝ muros tuos. Sic cōstātin⁹ qui rome. xij. ecclīas in honore duodecim apl'oꝝ fec. ¶ Scōo fundatā dotauit. q⁹ totā italiā in dotē donauit. Ben. xxv. Dotauit me vīs dote bona. mecū erit vir ⁊ eo q⁹ genuerī ei ser filios. Et pōt cē vbus ecclie que hic dotat in futuro rpo ꝓiūgēt. eo. s. q⁹ ser filios sibi gnāuit. apl'os: martyres: cōfessores: vgines: ptinētes: ⁊ coniugatos. ¶ Tertio dotatā puilegiis cōmuniuit. Dedit enī legē. qcūq; fugeret in ecclīas saluus ēēt: ꝑles alias leges fec. Xps tñ ecclīā nobiliorib⁹ puilegijs cōmuniuit. de qbus dr. iiij. Reg. ix. Scificaui domū hāc: ut ponerē nomē meū ibi in sempiternū: ⁊ erūt oculi mei ⁊ cor meū ibi cūctis diebus. Ecce q⁹ deus in ecclia posuit nomē suū: oculos suos ⁊ cor suū. Et sic nolaē nolē dei. videt oculis dei. ⁊ vidit' corde dei. Propter pmū est famosa ⁊ cognoscibilis Adane. i. ab ortu solis usq; ad occasum magnū. est nomē meū in gētibus. ꝓpter scōm est circūspecta ⁊ infallibilis. Prouer. j. Frustra iacit rete aī oculos pēnatoꝝ. ꝓpter tertium est ꝓpetua ⁊ imortalis. Ysa. xxviij. Tabnaculū q̄ nequaq̄ trāferri poterit. ¶ Quarto puilegiatā dignitatib⁹ ornauit. Dedit enī siluestro coronā imperialē ⁊ equū albū. Voluit enī ecclīas ornare: q⁹ sciebat ipam ēē summi regis spōsaz. ps. Steterit regina ⁊c. ipaz esse ad dertera dei collocādā. vñ sequit. Al dextris tuis ipam imortalitatis stola iduēdā. ió subdit. In vestitu deaurato. ipaz angeloꝝ mīritudie ⁊ obsequijs mācipatā. ió subdit. Circundata varietate.

Sermo. xlix. ¶ De eodem sermo. ij.

b Honora medicū ꝓpter necessitatez. Eccl'. xxxviij. In vbis ꝓmissis duo ponunt. s. ℣ constātini necessitas in qua icidit. ℣ ⁊ honoris sblimitas qua siluestrū honorauit. ¶ Circa ꝓmū notandū q⁹ pstantinus triplicē necessitatē patiebatur. ℣ Prima erat corporalis: quā patiebat in carne sua. Et ista erat morbus lepre. ℣ Secunda erat spūalis que erat in mente sua. ⁊ ista erat morbus idolatrie. ℣ Tertia erat in gente sua. Et ista causabat ex draconis in-

fectione. ℣ Primū morbū curare uolebat per innocentū sanguis effusionē. ℣ Scōz augē uolebat per xp̃iane religionis extirpationē. ℣ Tertiū sedare uolebat per cerimonialiū exhibitionē. Sed affuit celestis medicus. s. siluester: qui hūc triplicem morbū salubri remedio curauit. ℣ Primū nanq; curauit per baptismi regenerationē: qz. s. mor ut fut: baptizatus ab oī lepra fuit curatus. iiij. Reg. v. Restituta est caro eius sicut caro pueri puuli ⁊ mundat⁹ est. ℂ In carne qdē sua patiebat triplicē morbū. ℣ Primus causabat er lepre aspersione. ⁊ ꝯtū ad hoc dicit. Restituta est caro ei⁹. ℣ Scōs causabat er fomite cōcupiscētie. Et iste per baptiſmū debilitat⁹ est. Et ꝯtū ad hoc dicit. Caro pueri ⁊c. ℣ Tertius causabat est uetusta cōuersatione: qua in baptismo spoliatus est. Col'. iij. Spoliātes uos uetere hoiez ⁊c. Et ꝯtū ad hoc dicit. Mū datus est. ℣ Scōs erat morbus spūalis. s. morb⁹ erroris. Notandum aūt q; tūc erat tripler error. ℣ Primus gētilitatis ⁊ idolatrie. ⁊ istū curauit siluester miraculis. ps. Dabit uoci sue uocē uirtutis in miraculis. s. miraculosa curatione cōstantini. ℣ Scōs erat iudaice pfidie. ⁊ illū curauit doctrinis: qz disputādo cū helena ⁊ iudeis ipos cōuicit. Luce. xxi. Ego enī dabo uobis os ⁊ sapiētiam ⁊c. Et miraculis. s. resuscitatione tauri. j. Esd. j. Iudei signa petūt: greci sapiētiā q̄rūt. Siluester aūt grecis siue gentilibus sapiētiā: ⁊ iudeis signa ꝓbebat. Sapiētes enī acqescūt rōnib⁹: simplices miraculis. Sed qñ utriq; datur tūc ⁊ rōnes miracula cōmendant: ⁊ miracula rōnes confirmant. ℣ Tertius erat error: pauitatis hereticē: ⁊ ille fuit arrij. qui statim post siluestrum adhuc tamē viuēte cōstātino incepit qui dicebat xp̃s esse purā creaturā. Et ille mor⁹ curatus est doctrinis qz nicenus cōcilij cōgregatū est. ubi aptis rōnib⁹ eius error cōfutatus est. Et miraculis: qz arrius crepuit medius. ⁊ nephādo ore quo xp̃s blasphemauit uiscera sua euomuit. ℣ Tertius morbus causabat er infectione draconis. ⁊ hūc morbū siluester curauit per potentiā: qz ad p̄ceptū petri ⁊ pauli apostolorum ad ipsum descendit. ⁊ ibi tria fecit. Nam sibi precepit q; ibi xp̃m uenientē iudicē expectaret. os eius filo ligauit. ⁊ cū sigillo habēte crucē sigillauit. Christus nāq; uicit diabolū per potētiā. hoc significat ꝓceptū qō ei fecit. per sapiētiā: hoc signat ligatio qua eū ligauit per iustitiā que apparuit in passiōe: hoc signat sigillatio facta cū cruce. ℂ Secūdo ponit honoris sublimitas qua siluestrū honorauit: cū dī. Honora medicū. Circa qō nōndū q; ecclia est vicaria xp̃i. uroz agni. thesauraria dei. ostiaria paradisi. ℣ Primo igit qz ecclesia est vicaria xp̃i cōstantinus in sede sibi cessit. dimisit enim sibi sedē romane urbis: ⁊ ipse in cōstantinopolim sibi sedes locauit. Unde ait in suo testamento ubi principatus sacerdotū ⁊ xp̃iane religionis caput a celesti imperatore institutū est: iustum est ut illic imperator terrenus nō habet potestatē. ℣ Secundo: qz est sponsa agni ipsi; tanq; fidelis paranymphus nobiliter eronauit. Nam sicut legit in suo testamento dedit siluestro coronā imperialem super humerale. ⁊ oia imperialia ornamenta. Ordinans etiā q; cardinales essent consules ⁊ patritij: ⁊ imperialibus dignitatibus adornati. ℣ Tertio qz est thesauraria dei: iperiū occidētale sibi custodiēdū cōmisit. ⁊ ipse ad ptes orientales accedēs Cōstātinopolim edificauit. ℣ Isa. xlv. Dabo tibi thesauros absc̄onditos ⁊c. ℣ Quarto quia erat ostiaria paradisi: iudicio suo se ligandū ⁊ absoluendū supposuit. Unde legit in historia ecclesiastica q; cum in niceno cōcilio diuersi epi diuersos libellos cōstātino p̄tulissent ut ipse iret eos iudicaret: oēs libellos in ignē p̄cipit dicēs. Deus uobis ptrē dedit de nobis iudicare: ⁊ ideo a uobis recte iudicamur. Uos aūt non potestis ab hoibus iudicari. Uos enim nobis a deo dati estis dij. ⁊ cōueniens nō est ut homo iudicet deos: sed ille de quo dicit. Deus stetit in synagoga deorum.

Sermo. I. ℂ De eodem Sermo. iij.

In dieb⁹ Tota uita sc̄oꝝ est dies. i.

Thessal'. v. Rēs uos filij lucis ⁊ filij diei. ⁊ qz sancti uiri sepe mutāt statū: ō quot statū hūt tot dies ptinēt. Dēs aūt siluester fuit in q̄druplici statu. s. ℣ subiectionis ℣ plationis ℣ cōsumationis ℣ glorificationis. Et in his dieb⁹: id est statibus suis lucidis semper placuit deo. ℂ Primo namq; placuit in statu pfectiōis per gratiā. Sūt aūt tria signa per que pōt hō cognoscē utrum placeat deo per gratiā. ℣ Primū est exercere opa mīsericordie. Ecc. xvij. Et yma viri q̄si sacculus cū ipo: ⁊ gram hois q̄si pupillā pseruabit. Sic enī man⁹ opponit ut pupilla ab ictib⁹ custodiat. sic per elymā a tētationib⁹ diaboli aia pseruat. Istud siluester adhuc laicus hēbat. Unde quodā: qz hospitalitatē sūmope exercebat. Deb. xiij. Hospitalitatē nolite obliuisci. per hāc enī qdā placuerūt āgelis hospitio receptis ℣ Scōz signū est firmitatē pscie hīe. Ecc. xx. Dō acharis. i. sine gra q̄si fabula uana. Et dī Ecc. xx vij. Dō sensat⁹ manet in sapiētia sicut sol ⁊c. Istō siluester habuit. Nam cum olim quēdā christianū nomie timotheū oēs christiani timerēt recipe: ipse eū recepit ⁊ secū manere fecit. ℣ Tertiū signum est hēre spiritū pphetie. ij. Petri. j. Spū scō ispirati

locuti sunt scti dei hoies. Istud siluester habuit. Nã cũ pfectus sibi in crastinũ diuersa tormẽta minaret: pphetica uoce rñdit. Stulte hac nocte morieris tu & uelis nolis uerũ deũ quẽ colimus recognosces. qõ ita factũ est. ¶ Scõo placuit in statu plationis per curã sollicitã. Ipse enĩ pplz suũ pauit ẽbo pdicationis: per qõ iudeos quicit. gẽtiles cõuertit. & fideles instruxit. Pauit etiã exẽplo reformationis. Nñ dõ q nõ solũ a xplianis: sed etiaz a paganis miro diligebãt affectu. Erat enĩz aspectu angelicus. & mone nitidus. & fide catholicus. charitate diffusus. Pauit tpali subsidio. Nñ dõ q oluz orphanoz. viduaz. & pauperũ noia scripta habebat: & eis in necessarijs subueniebat. Propt ista tria dicit. j. Tim. iij. Exẽplũ esto fideliũ in uerbo. & pdicationis in cõuersatione. & informationis in charitate. & submistrationis. ¶ Tertio placuit in statu pformationis siue mortis: q: tũc gratiosum testamẽtũ fecit. in quo tria subditis delegauit & ut inter se charitatẽ haberẽt. ecclesias suas diligẽtius gubernarẽt: & gregẽ a lupoz morsibus custodirẽt. Ista tria paulus discipulis suis pro testamento legauit dicẽs Actuũ. xx. Attẽdite uobis & uniuerso gregi: ut. & ipm sincere diligatis in quo uos scts spũs posuit episcopos regẽ ecclĩaz dei: ut. & diligẽtius gubernetis. Ego scio qñ itrabũt post discessionẽ meã lupi rapaces: nõ pcẽres gregi. & iõ ipm a lupoz morsibus custodiatis. Et itel ligunt lupi demones. heretici. & tyrãni. Debẽt qui dẽ plati custodire ecclĩaz a morsibus demonũ: per oronẽ assiduaz. Luc. xvij. Ecce sathanas expetiuit uos &c. Et ru aliqñ quersus cõfirma fres tuos. & per oronẽ sollicitã. A morsibus hereticoz: per sanã doctrinã. j. Pet. iij. Parati semp ad satisfactionẽ oi poscẽti &c. A morsibus tyrãnoz: per firmaz pstantiã. Nñ qdã reprehẽdunt. Ezech. xij. Nõ ascẽdistis ex aduerso &c. ¶ Quarto placet nũc deo in statu glificationis. ps. Placebo dño in regione uiuoz. Sũt aũt tria per que beati placẽt deo. ¶ Primũ est idẽptitas uolũtatis. Modo enĩ in malis uolũtas est deo cõtraria: iõ deo displicẽt. In bonis enĩ semiplena: & iõ impfecte placent. sed in bris est pfecta: iõ pfecte placẽt. ¶ Sa. lxij. Vocaberis uolũtas mea in eis. ¶ Scõz est idẽptitas similitudis. Similitudo qdẽ dei in malis est deleta: ideo nõ cognoscunt. In bonis est obscura: q: in corpe quod corrũpit aggrauat. In bris est clara. j. Joan. iij. Scimus q: cũ similes ei erimus apparuerint &c. ¶ Tertiuz est idẽptitas amoris. Mali aũt hñt cor frigidũ. Iere. vj. Sicut frigidam facit cisterna aquã suã &c. Boni hñt cor calidum. ps. Cõcaluit cor meũ intra me. Bñ vo hñt cor in ignẽ amoris totalit puersũ: iõ uocant scintille ignis. Sap. iij. Fulgebũt iusti. & tanq̃ scintille in arũdineto discurrẽt.

Sermo. lj. ¶ De circuncisione dñi sermo. j.

Infans octo dierũ circũcidet in uobis. Gen. xvij. Quãuis iesus fuerit infans octo dierũ: tñ circũcisione nõ indigebat. Cũ enĩ circũcisio data fuerit contra peccũ. Et qñ rps fuerit sine pcõ nõ indigebat tali remedio. Bernñ. q: nõ fecerit peccũ. etas ipa manifestat. q: nõ cõtrarerit multo fortius. pbat pfis diuinitas & matris integritas. Est enĩz ribi pater ab eterno. sed deus est in quẽ nõ cadit peccũ. Est ribi mater ex tpe. sed ẽgo nec parẽ potuit incorruptio corruptelã. ¶ Notandũ aũt q circũcisus fuit rps ¶ a parẽtibus in pte corpis: ¶ & a iudeis in oĩbus sensibus corpis. ¶ Prima aũt circũcisiones uoluit accipe nõ ppter indigẽtiã: sed ppter ꝓruẽtiã. Cõgruũ enĩ fuit multiplici rõne. ¶ Primo ut legẽ ipleret. Roma. xv. Dico enĩ iesum xpm fuisse ministrũ circũcisionis &c. ¶ Scõo ut incarnationis mysteriũ diabolo occultaret. Sicut enĩ piscis uolẽs capere escam capit ab hamo: sic diabolus videns xpm circũcidi uoluit ipm capere tanq̃ purus poiem in carne & captus est dinitate. Job. xl. Nũ qd illudes ei qñ auis. ¶ Tertio ut cõmunitatẽ cõmẽdaret. Bernñ. Amato cõmunitatis quõ illã dereret: & alios scãdalizaret. sicut enĩz scandalizant xpiani vidẽtes aliquẽ de genere xpianorũ nõ baptizatũ: sic & iudei vidẽtes ipsuz nõ circuncisum. ¶ Quarto ne iudei se excusarẽt dicẽtes. Jõ te nõ recipimus: q: cõtra legẽ facis & de populo nostro debes perire. iurta illud Gen. xvij. Masculus cuius preputij caro circuncisa nõ fuerit: delebit anima eius de populo suo. ¶ Quinto ut nam naturã sanaret. Sicut enim fit cauteriũ in vno membro ut totũ corpus sanet: sic rps uoluit circũcidi ut corpus ecclesie totũ sanaret. Col. ij. Circuncisi estis circuncisione nõ manufacta. ¶ Secũdo fuit circũcisus a iudeis in oĩbus partibus corporis & oĩbus sensibus suis sui corpis. ¶ Primo ẽtũ ad aures: q: detrarerũt sue potentie. Mat. ix. In beelzebub pncipe demonioz ejicit demonia. Et sapiẽtie sue. Joã. viij. Tu de teipso testimoniuz phibes: testimoniũ tuum nõ est uerũ. Sue misericordie. Luce. xv. Murmurabant pharisei & scribe dicentes: quia hic pcores recipit & manducat cũ illis. ¶ Secũdo ẽtũ ad visum. emisit enim lachrymas cõpassionis. Luce. xix. videns ciuitatẽ fleuit sup illam &c. Lachrymas amoris. Joan. xi. Lachrymatus est iesus. & sup lazarũ amicũ suũ. Lachrymas doloris in sui passione. ut habet Heb. v. ¶ Tertiũ ẽtuz ad olfactum. Habuit enim odorẽ grauem:

fetidā: ⁊ fetidissimū. ❡ Odor grauis causabat er po culo myrratho ⁊ absciṅthiato. ❡ Odor fetidus causabat er sputis iudeoꝝ ⁊ cadaueribus mortuorū. ❡ Odor fetidissimus causabat er spurcitijs petrōꝝ. Petā enī aerē inficiūt ⁊ fetidū reddūt. ps. Corrupti sunt ⁊ abhominabiles facti sunt ⁊c. ℣ Quarto ⁊tū ad gustū: q: amarū potuꝫ sibi ꝓpinauerūt. s. mirtū cū felle aceto ⁊ myrrha. ut. s. fel uenenaret. myrrha amarificaret. acetū qō est penetratiuū ue nenū ⁊ amaritudines per totū corpus deduceret. ℣ Quinto ⁊tū ad manus. habuit enī manꝰ ligatas vinculis amoris. qñ. s. fuit flagellatus ad colūnā. Eccli. vj. Ne accidieris in vinculis ei⁹. Habuit manꝰ pforatas largitate muneris. ps. Apis tu manū tua: ⁊ imples oē aial bñdictione. Habuit crucifiras in crēplū pnie finalis. Clauus aūt quo hō affigit est timor dei. ps. Cōfige timore tuo carnes meas. In his gnque sensibus iō uoluit circūcidi ut culpā eue sanaret: ⁊ nos circūcidi doceret. Eua qdē circūcisas habuit aures qñ suggestioni serpētis eas accōmodauit. ❡ Oculos qñ pomuꝫ uetitū aspexit. ❡ Olfactū qñ pomi odorē sensit ⁊ sua mēs ide allectata fuit. Gustū qñ pomū comedit. Manus qñ ipsas ad illud extēdit. Nos etiā debemus in his gnque sensibus circūcidi. s. in visu la sciuie ꝑsideratione. Quia sicut dī Hiere. ix. Ascēdit mors per senestras uras. In auditu de nociua auditiōe. s. detractiōis. Eccl's. x. Si mordeat me serpēs i silētio nihil eo minꝰ hēt q occulte detrarit In loqla adulatiōis ꝓaue. Ysa. xliij. Syrena i dulcedo uoluptatis. In olfactu a supuacua odoris requisitiōe: q: sic dī Ysa. iij. Erit ꝓ suaui odore fetor. In lingua in vboꝝ ꝑsideratiōe. Exod. vj. In circūcisus labijs ego sū. In māib⁹ a rēissa opatōe Ysa. x. Remissas manꝰ ⁊ soluta genua erigite ⁊c.

❡ Sermo. lij. ❡ Eodem die Sermo secundus.

POst cōsumati sunt dies octo ut circūcideret puer ⁊c. Lucē ij. Hūana natura i adā adeo fuit corrupta ꝙ oēs ab ipo ꝓpagati corruptionē trahere unt. q: si massa corrupta fuerit ⁊ delibatio vitiata. Et ⁊tuis deus aiaꝫ purā ifundat: tū er uase. i. corpe eorum pie ⁊ vitiat. Jō deus a pncipio posuit remedia ⁊ cōtra ipā petā istituit que etiā rps hūiliatis causa assumpsit. que qdē sunt gnque. sicut hugo dicit de sctō victore. ❡ Primū fuit oblatio. ⁊ istud incepit in abel ⁊ durauit usq; ad diluuiū. Et istud remediū rps assumpsit: qui ⁊tuor ꝓ nobis deo obtulit. s. carnē in satisfactionē. Ada enī debebat satisfacē ⁊ penā portare. rps aūt penā sustinuit: ⁊ sic satisfecit. ps. Que nō rapui tūc exoluebā. Ysa. liij. Disciplina pacis nre sup eū. Leo enī timiet qñ catulus flagellatur: ⁊to magis catulus timeret si leonē flagellari uideret. Sic ⁊ nos debemus timē qñ rps videmus sic flagellatū esse. ❡ Sexto obtulit sanguinē in redēptionē nraꝫ. i. Pet. j. Nō corruptibilibus auro uel argēto redēpti estis de uana uīa puersatione sed ꝓcioso sanguīe agni imaculati rpi. Solēt nāq; qui pcīū psoluūt ipm pcīū numerare uel appēdē uel mēsurare. rps aūt sanguinē suū dedit in pcium sine numero pōdē ⁊ mēsura. ❡ Tertio obtulit aīam suā in reconciliationē. ij. Cor. v. Dia aūt er deo qui reconciliauit nos sibi per rpm. Et q: recōciliator duꝫ se interponit aliqñ a ꝓbus vulnerat. sic rps vulneratus fuit a deo. Ysa. liij. Propter scelus ꝓpli mei ꝑcussi eum. Zac hoie fuit vulneratus. Zacha. xiij. Vis plagat⁹ sum in domo eoꝝ qui dilexerūt me. ❡ Quarto obtulit dīnitatē in fruitionē. Et ista est beatitudo eoīs nobis ⁊ angelis. Joā. xvij. Hec est vita eterna ut cognoscāt te solū uerū deū ⁊c. Jn rpi tū hūanitate hō in gnque sensibus bñficat ꝓ angelis. s. in visu q: videbit rpi hūanitatē. Jn auditu q: audiet rpi dulcissimā uocē. Jn olfactu q: sentiet de corpore rpi mirū odorē. Jn ore q: loquet ore ad os cū rpo. Jn tactu q: amplerabit ipm rpm. ❡ Sexto remediū fuit sacrificiū. Et ītō icepit in noe ⁊ durauit usq; ad abrahā. Istud aūt rps obtulit qñ in ara crucis pri se sacrificiū imolauit. dī aūt Leuit. vj. Omne sacrificiū sacerdotū igni ꝑsumet. Et iō rps ut acceptabile sacrificiuꝫ fieret: fuit gntuplici igne inflāmatus. s. igne dīnitatis. Heb. x. Deus nr ignis ꝑsumēs est. Igne amoris. Luc. xij. Ignem ueni mittē in terrā. Igne doloris. Mat. xvj. Tristis est aīa mea usq; ad mortē. Igne passiōis. ps. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. Et igne cōpassionis. Videt eni mfez sic angustiari: ⁊ sic aplos dispergi magno cepit in corde cōpassionis igne cremari. ps. Cōcaluit cor meū intra me ⁊c. Et q: isto gntuplici igne fuit circūdatus. Jō a plāta pedis usq; ad vticē capitis fuit inflāmatus. Ezech. xxviij. Ab aspectu lūboꝝ eius. ⁊ deoꝝsuꝫ ignis ⁊ a lūbis eius sursuꝫ quasi aspectus splēdoris visio electri. ❡ Tertiū remediū fuit decimatio. ⁊ istud incepit in abrahā ⁊ melchisedech. ⁊ durauit usq; ad rpm. Sz tū notādū ꝙ sūt decie rex. istas rps nō soluit q: nihil hūit. Mat. viij. Vulpes foueas hūt ⁊ uolucres celi nidos ⁊c. Et sūt decie dierū. Istas rps soluit qñ. xl. dieb⁹ ⁊ noctib⁹ ieiunauit. Sūt decie ꝓceptoꝝ. Deꝰ enī multa ꝓcepta hoī dedit. Decez aūt sibi retinuit. istas etiā rps ꝑfuauit ⁊ soluit: q: le gē ꝑfecte adipleuit. Mat. vj. Nō uenī soluē legē sz adiplē. Sūt decie ordinuꝫ. deꝰ enī fecit nouē ordines angeloꝝ ⁊ decimū hoīuꝫ. rps aūt nouē oues

locuti sunt scti dei hoies. Istud siluester habuit. Ista cū pfectus sibi in crastinū diuersa tormēta minaret: pphetica uoce rūdit. Stulte hac nocte moreris tu & uelis nolis uerū deū quē colimus recognosces. qō ita factū est. ¶ Scōo placuit in statu plationis per curā sollicitā. Ipse enī plz suū pauit oboedientie: per qō iudeos puicit. gētiles cōuertit. & fideles instruit. Pauit etiā exēplo reformationis. Nā dō q nō solū a xpianis: sed etiaz a paganis miro diligebat affectu. Erat eniz aspectu angelicus. smone nitidus. & fide catholicus. charitate diffusus. Pauit tpali subsidio. Nā dō q oluz orphanoz. viduaz. & pauperū noia scripta habebat: & eis in necessarijs subueniebat. Propter ista tria dicit. j. Tim. ij. Exēplū esto fideliū in uerbo. s. dōcationis in cōuersatione. s. informationis in charitate. s. submistrationis. ¶ Tertio placuit in statu ꝓsumationis siue mortis: q: tūc gratiosum testamētū fecit. in quo tria subditis delegauit s. ut inter se charitatē haberēt. ecclesias suas diligētius gubernarēt: & gregē a lupoz morsibus custodirēt. Ista tria paulus discipulis suis pro testamento legauit dicēs Actuū. xx. Attēdite uobis & uniuerso gregi: ut. s. ipm sincere diligatis in quo uos scūs spūs posuit episcopos regē ecclīaz dei: ut. s. diligētius gubernetis. Ego scio qm itrabūt post discessionē meā lupi rapaces: nō pcētes gregi. & iō ipm a lupoz morsibus custodiatis. Et itel liguñt lupi demones. hereticī. & tyrāni. Debēt qui dē plati custodire ecclīaz a morsibus demonū: per oronē assiduaz. Luc. xxij. Ecce sathanas expetiuit uos &c. Et tu aliqñ puersus cōfirma fres tuos. s. per oronē sollicitā. A morsibus hereticoz: per sanā doctrinā. j. Pet. iij. Parati semp ad satisfactionē oi poscēti &c. A morsibus tyrānoz: per firmaz ꝓstantiā. Nā qdā reprehēdunt. Ezech. xij. Nō ascēdistis ex aduerso &c. ¶ Quarto placet nūc deo in statu glificationis. pñs. Placebo dño in regione uiuoz. Sūt aūt tria per que beati placēt deo. ℣ Primū est idēptitas uolūtatis. Modo enī in malis uolūtas est deo cōtraria: iō deo displicēt. In bonis enī semiplena: & iō imperfecte placent. sed in bñs est pfecta: iō pfecte placēt. ℣ Sa. xlij. Vocaberis uolūtas mea in eis. ℣ Secūs est idēptitas similitudis. Similitudo qdē dei in malis est deleta: ideo nō cognoscunt. In bonis est obscura: q: in corpe quod corrūpit aggrauat. In bñs est clara. j. Joan. iij. Scimus q: cū similes ei erimus apparuerint &c. ℣ Tertiuz est idēptitas amoris. Mali aūt hñt cor frigidū. Thiere. vj. Sicut frigidam facit cisterna aquā suā &c. Boni hñt cor calidum. pñs. Cōcaluit cor meū itra me. Bñ vo hñt cor in ignē amoris totalī puersū: iō uocant scītille ignis. Sap. iij. Fulgebūt iusti. & tanq̄ scintille in arūdineto discurrēt.

Sermo. lj. ¶ De circuncisione dñi sermo. j.

Infans octo dierū circūcidet in uobis. Gen. xvij. Quāuis ihesus fuerit infans octo dierū: tū circūcisione nō indigebat. Cū enī circūcisio data fuerit contra peccū. Et qm̄ xps fuerit sine peccō nō indigebat tali remedio. Verū. q nō fecerit peccī etas ipa manifestat. q nō cōtrarerit multo fortius ꝓbat pfis diuinitas & matris integritas. Est eniz ribi pater ab eterno. sed deus est in quē nō cadit peccū. Est tibi mater ex tpe. sed ogo nec parē potuit incorruptio corruptelā. ¶ Notandū aūt q circūcisus fuit xps ℣ a parētibus in pte corpis: ℣ & a iudeis in oibus sensibus corpis. ¶ Primā aūt circūcisionez uoluit accipe nō ꝓpter indigētiā: sed ꝓpter ꝓgruētiā. Cōgruū enī fuit multiplici rōne. ℣ Primo ut legē ipleret. Roma. xv. Dico enī iesum xpm fuisse ministrū circūcisionis &c. ℣ Scōo ut incarnationis mysterū diabolo occultaret. Sicut enī piscis uolēs capere escam capit ab hamo: sic diabolus videns xpm circūcidi uoluit ipm capere tanq̄ puruz hoiem in carne & captus est dinitate. Job. xl. Nū qd illudes ei qsi auis. ℣ Tertio ut cōmunitatē cōmēdaret. Verū. Amator cōmunitatis quō illā dereret: & alios scādalizaret. sicut eniz scandalizant xpiani videtes aliquē de genere xpianorū nō baptizatū: sic & iudei videtes ipsuz nō circuncisum. ℣ Quarto ne iudei se excusarēt dicētes. Jō te nō recipimus: q: cōtra legē facis & de populo nostro debes perire. iurta illud Gen. xvij. Masculus cuius preputij caro circuncisa nō fuerit: delebit aia eius de populo suo. ℣ Quinto ut nām naturā sanaret. Sicut enim fit cauteriū in vno membro ut totū corpus sanet: sic xps uoluit circūcidi ut corpus ecclesie totū sanaret. Col. ij. Circuncisi estis circuncisione nō manufacta. ¶ Secūdo fuit circūcisus a iudeis in oibus partibus corporis & oibus sensibus suis sui corpis. ℣ Primo q̄tū ad aures: q: detrarerūt sue potentie. Mat. ix. In beelzebub pncipe demoniozꝝ eijcit demonia. Et sapiētie sue. Joā. viij. Tu de teipso testimoniuz phibes: testimoniū tuum nō est uerū. Huc misericordie. Luce. xv. Murmurabant pharisei & scribe dicentes: quia hic pctores recipit & manducat cū illis. ℣ Secūdo q̄tū ad visum. emisit enim lachrymas cōpassionis. Luce. xix. videns ciuitatē fleuit super illam &c. Lachrymas amoris. Joan. xi. Lachrymatus est iesus. s. sup lazarū amicū suū. Lachrymas doloris in sui passione. ut habet Heb. v. ℣ Tertiū q̄tuz ad olfactum. habuit enim odorē grauem:

fetidū: ꝛ fetidissimū. Odor grauis causabat er po culo myrratho ꝛ absinthiato. Odor fetidus causabat er sputis iudeoꝝ ꝛ cadaueribus mortuorū. Odor fetidissimus causabat er spurcitijs petoꝝ. Petā enī acrē inficiūt ꝛ fetidū reddūt. pſ. Corrupti sunt ꝛ abhominabiles facti sunt ꝛc. ℣ Quarto ḡstū ad gustū: q: amarū potuꝫ sibi ꝓpinauerūt. s. mirtū cū felle aceto ꝛ myrrha. ut. s. fel uenenaret. myrrha amarificaret. acetū qō est penetratiuū ue nenū ꝛ amaritudineꝫ per totū corpus deduceret. ℣ Quinto ḡstū ad manus. habuit enī manꝰ ligatas vinculis amoris. qñ. s. fuit flagellatus ad columnā. Eccli. vj. Ne accidieris in vinculis eiꝰ. ℣ habuit manꝰ pforatas largitate muneris. pſ. Aplis tu manū tuā: ꝛ imples oē aial bñdictione. ℣ habuit crucifiras in crēplū ꝓnie finalis. ℣ Clauus aūt quo hō affigit est timor dei. pſ. Cōfige timore tuo carnes meas. ℣ In his qnque sensibus tō uoluit circū cidi ut culpā eue sanaret: ꝛ nos circūcidi doceret. ℣ua qdē icircūcisas habuit aures qñ suggestioni serpētis eas accōmodauit. ℣culos qñ pomuꝫ uetitū aspexit. ℣lfactū qñ pomi odorē sensit ꝛ sua mēs ide allectata fuit. ℣stū qñ pomū comedit. ℣anus qñ ipsas ad illud extēdit. ℣os etiā debemus in his qnque sensibus circūcidi. s. in visu la scriuie ꝓsideratione. ℣uia sicut dī Hiere. ix. Ascēdit mors per senestras uras. In auditu de nociua cudītiōe. s. detractiōis. Eccls. x. Si mordeat me serpēs i silētio nihil eo minꝰ hēt q occulte detrarit In loqla adulatiōis ꝓaue. Ysa. xlij. Syrena i deliciꝫ uoluptatis. In olfactu a supuacua odoris requisitiōe: q: sic dī Ysa. xlij. Erit ꝓ suaui odore sedor. In lingua in ꝟbo ꝓsideratiōe. Exod. vj. In circūcisus labijs ego sū. In māibꝰ a rēissa opatōe Ysa. x. Remissas manꝰ ꝛ soluta genua erigite ꝛc. ℭ Sermo. lij. ℭ Eodem die Sermo secundus.

p Ostq̄ cōsumati sunt dies octo ut circūcideret puer ꝛc. Luce ij. ℏuana natura i adā adeo fuit corrupta ꝙ oēs ab ipo ꝓpagati corruptionē traxerunt. q: si massa corrupta fuerit ꝛ delibatio vitiata. Et q̄uis deus aliaꝫ purā ifundat: tñ er uase. i. corpe eorum pīf ꝛ vitiat. Jō deus a ꝓncipio posuit remedia ꝛ cōtra ipſ petuꝫ istituit que etiā rps hūiliratis causa assumpsit. que qdē sunt qnque. sicut Hugo dicit de sctō victore. ℭ Primū fuit oblatio. ꝛ istud incepit in abel ꝛ durauit usq̄ ad diluuiū. Et istud remediū rps assumpsit: qui q̄uis ꝓ nobis deo obtulit. s. carnē in satisfactionē. Adā enī debebat satisfacē ꝛ penā portare. rps aūt penā sustinuit: ꝛ sic satisfecit. pſ. Que nō rapui tūc exoluebā. Ysa. lij. Disciplina pacis nre sup eū. Leo enī timet qñ catulus flagellatur: q̄to magis catulus timeret si leonē flagellari videret. Sic ꝛ nos debemus timē qñ rpꝫ videmus sic flagellatū esse. ℭ Scōo obtulit sanguinē in redēptionē nraꝫ. i. Pet. j. Nō corruptibilibus auro uel argēto redēpti estis de uana ura ꝓuersatione sed pciosō sanguie agni imaculati rpi. Solēt nāq̄ qui pciū psoluūt ipm pciū numerare uel appēdē uel mēsurare. rps aūt sanguinē suū dedit in pcium sine numero pōdē ꝛ mēsura. ℭ Tertio obtulit aiam suā in reconciliationē. ij. Coꝝ. v. Nia aūt er deo qui reconciliauit nos sibi per rpm. Et q: recōciliatoꝝ duꝫ se interponit aliq̄ a ꝑtibus vulnerat. sic rps vulneratus fuit a deo. Ysa. liij. Propter scelus ppli mei percussi eum. Ab hoie fuit vulneratus. Zacha. xiij. Vis plagaꝝ suꝫ in domo coꝝ qui dilexerūt me. ℭ Quarto obtulit dīnitatē in fruitionē. Et ista est beatitudo coīs nobis ꝛ angelis. Joā. xvij. Hec est vita eterna ut cognoscāt te solū uerū deū ꝛc. In rpi tū hūanitate hō in qnque sensibus bñficat ꝓ angelis. s. in visu q: videbit rpi hūanitatē. In auditu q: audiet rpi dulcissimā uocē. In olfactu q: sentiet de corpore rpi mirū odorē. In ore q: loquet ore ad os cū rpo. In tactu q: amplexabit ipm rpm. ℭ Scōz remediū fuit sacrificiū. Et istō icepit in noe ꝛ durauit usq̄ ad abrahā. Istud aūt rps obtulit q̄ in ara crucis ꝑ se sacrificiū imolauit. dī aūt Leuit. vj. Omne sacrificiū sacerdotū igni ꝓsumet. Et tō rps ut acceptabile sacrificiuꝫ fieret: fuit gntuplicī igne iflāmatus. s. igne dīnitatis. Heb. x. Deus nr ignis ꝓsumēs est. Igne amoris. Luc. xij. Ignem ueni mittē in terrā. Igne doloris. Mat. xvj. Tristis est aia mea usq̄ ad mortē. Igne passiōis. pſ. Ossa mea sicut cremiū aruerūt. Et igne cōpassionis. Videbis enī mr̄z sic angustiari: ꝛ sic aplos dispergi magno cepit in corde cōpassionis igne cremari. pſ. Cōcaluit cor meū intra me ꝛc. Et q: isto gntuplici igne fuit circūdatus. Jō a plāta pedis usq̄ ad vticē capitis fuit iflāmatus. Ezech. xxviij. Ab aspectu lūbor eius. ꝛ deorsuꝫ ignis ꝛ a lūbis eius sursuꝫ quasi aspectus splēdoris visio electri. ℭ Tertiū remediū fuit decimatio. ꝛ istud incepit in abrahā ꝛ melchisedech. ꝛ durauit usq̄ ad rpm. Sz tū notādū q: sūt decie res. istas rps nō soluit q: nihil hñt. Mat. viij. Vulpes foueas hñt ꝛ uolucres celi nidos ꝛc. Et sūt decie dierū. Istas rps soluit qñ. xl. dieb⁹ ꝛ noctib⁹ ieiunauit. Sūt decie ꝓceptoꝝ. Deꝰ enī multa ꝓcepta hoī dedit. Decez aūt sibi retinuit. istas etiā rps suauit ꝛ soluit: q: le gē ꝑfecte adipleuit. Mat. vj. Nō ueni solue legē sz adiplē. Sūt decie ordinuꝫ. deꝰ enī fecit nouē ordines angeloꝝ ꝛ decimū hoīuꝫ. rps aūt nouē oues

ſ. nouẽ ordines dimiſit in deſerto. i. in celo. z decimũ. i. homines uenit querẽ in mũdo z ipſe tanq; decimã repũtauit pũ ſuo. ¶ Quartũ remediũ fuit circũcisio. z iſtud rps hodie accepit cũ tũ nõ idigẽr. In petõ nãq; origiali q̃uor: ſunt. ſ. culpa: fomes: ꝓuatio gre: z carẽtia viſiõis dine. In circũcisiõe eni auferebat culpa nra: debilitabat cõcupiſcẽtia: ꝓferebat gra: tollebat dine viſionis carẽtia. Sz q; ianua nõdũ erat apta. iõ ipe nõ poterat frui viſiõe diuina. Xps ergo nõ idigebat circuncisione. q; in ipo nulla fuit origialis culpa. nec in carne ſua ali qs fomes. nel aliq; ꝓpiſcẽtia. nec habuit ꝓuatione: ſed plenitudinẽ gre. etiã in terra degẽs fruebat dina viſione. Voluit tũ circũcidi ut uerũ corpus hũanũ ſe aſſumpſiſſe oſtẽderet. Cũ enim rps fuerit uerus deus z uerus hõ. Quidã tũ dixerũt ipz nõ fuiſſe deũ: ſicut arriani. Quidã ipz nõ habuiſſe uerũ corpus hũanũ: ſed fantaſticũ ſicut manichei. iõ ioãnes utrunq; errorẽ excludẽs dicit. j. Joan. v. Tres ſunt qui teſtimoniũ dãt in celo: pz: vbum: z ſpũs ſcũs. q; eni rps fuerit nature celeſtis. i. dine. teſtimoniũ dat pz: cũ dixit. Hic eſt filius meus dilectus ꝛc. Teſtimoniũ dat filius: cum ait. Ego z pater vnum ſumus. Teſtimonium dat ſpũs ſanctus qui ſup ipſum in ſpecie columbe apparuit. q; aũt fuerit uerus hõ teſtimoniũ dat ſpũs: aqua: z ſanguis. Ad cõpoſitionẽ eniz hois duo requrũt. ſ. aia rõnalis z corpus hũanũ. q; aũt habuit aiam rõnalem patet ex eo q; inclinato capite tradidit ſpiritũ. Quod vidẽs centurio ait dicens. Vere filius dei erat iſte. q; vo habuit uerũ corpus humanum patet ex eo q; ex corpe eius exiuit ſanguis z aqua. z ideo poſtq; Joãnes dixit. Et ꝓpũs. ſubdit: aqua z ſanguis. Cũ enim ad cõpoſitionẽ corꝑis humani q̃uor elementa cõcurrant. ſ. terra. aqua. aer. z ignis. Et ad uegetationẽ ciuſdez q̃uor humores cõſimiles illis cõueniãt: videlicet ſanguis colera. flegma melãcolia. Ideo ut ſitatẽ humani corꝑis ioãnes demõſtraret. Vnũ ex elemẽtis. ſ. aquã. z vnũ ex humoribus. ſ. ſanguinẽ a pte poſuit ut ex hoc oſtẽderet corpus rpi ex q̃uor elemẽtis cõponi z ex q̃uor humorib⁹ uegetari. ¶ Quitũ remediũ fuit baptiſmus. Eſt aũt triplex baptiſm⁹ quez rps aſſumpſit. ſ. fluminis. ſanguis. z flaminis. ℣ Baptiſmũ fluminis accepit ut aquas ſcificaret. Ma eni elemẽta erãt imũda: ſed ipſe ſcificauit. Terrã ſ. per ipaz gradiẽdo. Aquã: in ipaz ſe baptizari ſaciẽdo. Aerẽ nõ ſub tecto: ſz in aere patiẽdo. Ignẽ ſpũs ſcti in ſpecie ignis mittẽdo. ℣ Sẽdo baptizari uoluit baptiſmo ſanguis: ut. ſ. nos a petis nris lauaret. Apoc. j. Lauit nos a petis nris in ſanguine ſuo. Et ibidẽ. Lauerũt ſtolas ſuas: z dealbauerũt eas in ſanguine agni. Ex quo patet q; ſanguis rpi habet dealbare ad inſtar lactis. Lac eniz dicit ſanguis duplr. coctus. ſ. igne amoris: z doloris. Vere igit ſanguis rpi eſt ad inſtar lactis: qui nõ rudiplr ſed q̃druplr fuit excoctus. ſ. igne amoris. doloris. paſſiõis: z cõpaſſionis. de qb⁹ ſupra dictũ eſt. ℣ Tertio fuit baptizat⁹ baptiſmo flamis. Lu. iiij. Jeſus aũt ſpũ ſcto plenus regreſſus eſt a iordane ut de plenitudie ſua nobis effunderet. Joã. i. De plenitudine eius oẽs accepim⁹. In alijs eni ſctis fuit plenitudo ad inſtar uaſis: q; habuerũt gras ſuſcipiẽdẽ. In btã vgine plenitudo ad inſtar fontis: q; hũit gram iugiter emanãtẽ. In rpo plenitudo ad inſtar fluminis: q; habuit gras oibus affluentẽ.

Sermo. liij. ¶ De eodẽ feſto Sermo. liij.

Vocabitur nomẽ eius hemanuel Yſaie. vij. Circũciſio ſz Verũ. ꝓtinet ad veritatẽ humanitatis. nomẽ vo gloriã id eſt maieſtatis. Habuit aũt rps q̃uor noia ꝓpria: z q̃uor cognomina. ℣ Propria noia ſunt rps: ℣ Ieſus: ℣ filius dei: ℣ z hemanuel. ¶ Primũ ergo nomẽ eius eſt Jeſus: qõ interpꝛe taꝰ ſalus. Ipſe eniz ſaluauit nos a petõ originali mortali: z ueniali. ideo dicit Matthei. j. Ipſe eniz ſaluũ faciet populũ ſuũ a petis eorũ. Ad iſta tria peccata ſanãda rps tripler vulnus accepit. ſ. vulnus lateris ut ſanaret originale petrũ: q; eua de latere viri eſt formata a qua originale incepit. Vulnus manũ ut ſanaret actuale: q; in manibus opatio deſignaꝰ. Vulnus pedũ ut ſanaret ueniale: q; per pedes deſignanꝰ effect⁹. ¶ Scõs nomẽ eſt rps qui interpretaꝰ vnctus. Fuit eni vnct⁹ a pie vnctione carismatis. pz. Unxit te deꝰ ꝛc. Al matre vnctione lach⁹ymatiõis. ſ. in morte. Thob. x. ℣ Flebat igitur eius mr̃ irremediabilit⁹ lach⁹ymis ꝛc. Al magdalena vnctione deuotionis. Joã. xij. Maria accepit librã vnguenti nardi piſtici ꝛc. Al iudeis vnctione ſanguis. Gen. xxxvij. Tulerũt tunicã eius: z in ſanguie hedi quẽ occiderãt tinxerũt. ¶ Tertiũ nomẽ eſt filius dei. Et q; hoc nomẽ ſibi conueniat multis modis oſtendit. ut dicit Hylarius de triplici noie. Luc. j. Filius altiſſimi uocabit. Ma tiultate: q; ex deo nõ põt naſci niſi deꝰ. pz. Ex utero ante luciferũ genui te. Natura: q; eandẽ cũ pie hũit naturaz. Joã. x. Ego z pr̃ vnũ ſum⁹. Gratẽ. Joã. v. Quecunq; pr̃ fecerit: hec z filius ſilr faciet. Profeſſiõe: q; pfeſſio ſiue pteſtatio facta eſt a pie de celo. Mar. j. Tu es filius meus dilect⁹. Al aplos in mũdo. Mat. xvi. Tu es rps filius dei viui. Al angelis de paſſo. Luc. j. Hic erit magnus z filius altiſſimi uocabit. Al demonibus de inferno. Luc. viij. Quid mihi z tibi Jeſu fili dei ſũmi. ¶ Quartũ

nomē est hemanuel: qō interpretat nobiscū deus. Ipse enim est nobiscū generaliter per potētiam. Deū. j. Portans oia vbo virtutis sue: specialiter per gratiam. Matth. xviij. Ubi sunt duo uel tres cōgregati in nomine meo ⁊c. Singulariter: per nature vnionē. Joan. j. Verbū caro factum est: ⁊ habitauit in nobis. Sacramentaliter: per sui corporis dimissionē. Matthei ultimo. Ecce ego vo biscū sum oibus diebus ⁊c. ¶ Scō habuit q̄tuor cognomina: quarum primū trahit a patria. Et sic deus est iesus nazarenus qui interpretat flos. Ipse enī floridus fuit ⁊ odoriferus. Jurta illō Ecclī. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni ⁊c. Ipse enim tanq̄ in agro lilium candēs in natiuitate. Cant. ij. Ego flos campi ⁊ liliū p̄uallium. Fuit viola liuida in flagellatione. Ysa. liij. Liuore eius sanati sumus. Fuit rosa rubens in passione. Ecclesiastici. xxiiij. Quasi plantatio rose in hierico. ¶ Secūdū cognomē trahit a p̄uincia. Et dictus est iesus galileus a galilea. Galilea nāq̄ interpretat transmigratio. Xps assumpserat mortalitatē quo ad corpus. passibilitatē quo ad aiam. multiplicez miseriā quo ad utrūq̄. Sed in resurrectione trāsmigrauit de ipsa mortalitate ad immortalitatem quo ad corpus. de passibilitate ad impassibilitatez quo ad aiaz. de miseria ad gloriā quo ad utrūq̄. Leo papa post passionem infirmitas in virtutem mortalitas in eternitatem. cōtumelia in gloriam. ¶ Tertiū cognomē trahit a parentela ⁊ progenie sua. ⁊ sic dicē est iesus filiꝰ dauid. Inter ceteras vtutes dauid hūit humilitatē ⁊ pietatē ac grē plenitudinē. Fuit filius dauid nō tñ carne: sed moz similitudine. habuit enī humilitatē Mat. xj. Discite a me: qm mitis sum ⁊ humilis corde. Pietatē. Luc. xix. Videns ciuitatē fleuit super illam ⁊c. Gratie abundantiā. pś. Unxit te deus deus tuus oleo letitie ⁊c. ¶ Quartū cognomē trahit ab ipo cuētu. Et sic dicē est iesus crucifixus. Mar. xvi. Jesum queritis nazarenū crucifixū. Pulchrū enīz est cognomē qō ostēdit eius victoriā ⁊ triūphū: q: per passionē de demonibus triūphauit. Col. ij. Expoliās p̄incipatꝰ ⁊ potates ⁊c. qō ostēdit eiꝰ meritū: qm merito passionis gloriam resurrectionis meruit. Phil. ij. Humiliauit semetipsum factus obediēs usq̄ ad mortem. qō nobis prebet exemplum: ut si uolumus cum eo regnare in celo: studeamus pro ipso pati in mundo. j. Pet. ij. Xps passus est pro nobis: uobis relinquens exemplum.

Sermo. liiij. ¶ Eodem die sermo. liiij.

Ocabitur nomē eius magni cō filij angelus. sumptū est Ysa. ix. Angelus enī nomē officij: non creature est. Xps ergo dicit angelus non q̄tū ad naturaz: sed q̄tū ad officiū. ¶ Moralit aūt q: rps habuit quatuor noia officialia: ⁊ q̄tuor noia cōia. ¶ Primū est angelus: qō sibi competit ab officio nūciādi. Hō gdē afficiebat circa uana: circa carnalia ⁊ terrena. Et uenit christus ⁊ nobis contra uana nunciauit eterna. j. Joan. ij. Hec est promissio quā ipse pollicitus est vitā eternā. Cōtra carnalia annūciauit spiritualia. Eph. j. Benedixit nos in omni benedictione spūali in celestibus in xpō. Contra carnalia ⁊ terrena annunciauit celestia. Unde quosdā obstinatos reprehendebat dicens Joānis iij. Si terrena dixi uobis ⁊ non creditis ⁊c. ¶ Secundum est magister: quod nomen sibi cōpetit ab officio docendi. Docet enim tres utiles lectiones. De quibus dicit Aug. Christus est qui docet audiamus. timeam⁹ ⁊ faciamus. Debemus enī ipm audire sicuti magrm discipuli. Ysa. l. Dedit mihi aurē ut audiā q̄si magrm. Timē sicut dñm seruī. Malach. j. Si ego dñs: ubi est timor meus. Ipz honorare eius p̄cepta faciēdo: sicut patrē filij. ibi dē. Si pī ego sum ubi est honor me⁹. ¶ Tertiū est medicus: qō nomē sibi cōpetit ab officio sanādi. Hō fuerat infirmat⁹ et nimia comestione: qñ. s. adā pomū uetitū comedit. Ecc. xxxvij. Propter crapulā multi obierūt. Et corrupto sanguie Ysa. j. Manus ure sanguie plene sūt. Et nimia infrigidatiōe. Hiere. vi. Sicut frigidā facit cisterna aquā suā ⁊c. Et superfluo ⁊ corrupto humore. pś. Corrupti ⁊ abhominabiles facti sunt ⁊c. Primā infirmitatē sanauit per dietē obseruationē. qñ q̄dragita diebus ieiunauit. Secūdā per minutionē: qñ in pedib⁹ ⁊ brachijs p̄foratus fuit. Tertio per sudorē: qñ sāguineū sudorē effudit. Quarto per amare medicie sūptionē qñ vinū myrrhatū ⁊ fel in cruce assumpsit. ¶ Quartū nomē est aduocatus: qō sibi cōpetit ab officio aduocādi. Allegat aūt in sua aduocatione dei inatā misericordiā. Jone. iiij. Scio q: tu deꝰ es clemēs ⁊ misericors es ⁊c. Dois multiplicē misias. Gen. viij. Gensus ⁊ cogitatio humani cordis in malū p̄na sunt ab adolescētia sua. Et sutilius sēficatione exhibitā. Joā. xvij. Opus cōsummauī qō dediſti mihi ut facerem. ¶ Secūdo habuit q̄tuor noia cōia ut dicit Jsiō. ¶ Primū est eloy. i. deus Est aūt fm Darii. idē q: currē. ⁊ fouē. ardē. ⁊ cōsiderare. Ipe enī in nobis currit: ⁊ currē nos facit per opationē sollicitā. Rom. ix. Nō ē uolētis neq̄ currētis ⁊c. Fouet vādo pseuerātiā. Phil. ij. Deus est qui opat in nobis uelle ⁊ pficē. Ardet vando charitatē ignitā. Deut. iiij. Deus nr ignis p̄sumēs est. Cōsiderat per sapiētiaz. pfundam. Eccl. xxiij. Oculi dñi multo plus lucidiores super sole.

¶ Secūdū nomē est adonal. i. dñs. Sicut enī dicit Cyprianus. Dñs debet hīe terrorē. ordinationē. z amorē. Here. r. Quis nō timebit te o rex gētiū. Debet amari. Mat. xxij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo. Debet eius ordiatio suari: q; sapiēter ordinat vniuersa. Sap. viij. Ipe sapiētie dux est: et sapiētiū emēdator. ¶ Tertiū est sabay. i. omps. q; uis aūt sit omps: tria tū sunt que nō pōt. Nō enī pōt penitēti uenīā denegare. ij. Timo. ij. Negare semetipm nō pōt. Nec pōt iusto gram afferre. sic Anselm ait. Nec pōt inocētē punire. Heū. xix. Festina z saluare: q; nō potero facē q̄d̄ donec ingrediaris illic. ¶ Quartū est helyon: q̄d̄ est excelsus. Deus enī hēt excelsuz sapiētie potētie z misericordie. Hēt aūt hō humile infirmitatis humane quo ad corpus. ignorātie quo ad aiam. z multiplicis miserie quo ad utrūq;. Deus enim de excelso potētie respicit humile ifirmitatis humane: dādo rutem malo resistēdi. Phil. iiij. Dia possuz in eo qui me ꝓfortat. De excelso sapiētie respicit humile nostre ignorātie: dādo lumē cognoscēdi. Joā. i. Illuminat oēm hoiem uenientē in hūc mūdū. De excelso misericordie respicit humile nr̄e miserie: dādo effectū miserendi. ps. Quō miser pr̄ filioz. Propter ista tria dī in ps. Excelsus dñs z humilia respicit. Uz enī sit excelsus p potētiā sapiētiā z miam. respicit tū humilia. s. ifirmitatē humanā. ignorātiā: z miseriā.

¶ Sermo. lv. ¶ De eodem festo Sermo. v.

Vocatū est nomē eius iesus. Luc. ij.

¶ Istud nomē iesus est gloriosuz sua sublimitate. Uirtuosuz sua ptāte. z delitiosuz sua suauitate. ¶ Sublimitas enī est ostēdit Phil. ij. Deus illū exaltauit z dedit illi nomē q̄d̄ est sup oē nomē. rc. Ipm q̄dē nomē hēt in reuerētia deus: iō dī. q; deus exaltat illū. Hēt in reuerētia angelus. vij dī. Ut in noie iesu oē genu flectat celestiū. Hēt in reuerētia z timore diabolus: iō dī. Infernoz. Hēt in reuerētia creatura rōalis iō dī. Terrestriū. Hēt in reuerētia creatura. s. rōnalis: iō dī. Et oīs lingua ꝓfiteat: q; dñs iesus xps in glia est dei pris. ¶ Secūdo est virtuosuz sua ptāte: cuius virtus notat Marci ult. In noīe meo demonia eiicient. rc. Deus q̄dē uolēs ifirmitatē nr̄am sanare. primo radices huius ifirmitatis p hoc nomē euellit. Auferet etiā radicē supbie: iō dī. In nomīe meo demonia eiicient. Demon enī est rex superbōes filios supbie: ut dī Job. xli. Auferet etiā radicē auaritie: iō serpētes tollet. Auarus enī z ad instar serpentis terrā comedit. Auferet radicē luxurie: iō dī. Et si mortiferū q̄d̄ biberint nō eos nocebit. rc. Luxuria enī totū hoiem uenenat. Juxta illō prouer. xxiij. Sicut regulus uenena diffundet. Labia tis radicis ifirmitatis sanauit ecclēsia que ꝓfuerūt remanē post ifirmitatē sicut lāguor z pōderositas ad bonū: iō subdit. Sup egros manus ponēt z bñ hēbūt. deinde tor hō renouat z ad statū pstinū pducit: iō sequit. Liguis loquent nouis

¶ Tertio est delitiosuz sua suauitate. Delectat nā q; gustū sua dulcedie. Siqs bolū in ore suo hīet qui ex oi pte melle circūdatū erat multā dulcedinē sentiret. Istud nomē iesus triplici dulcedine est inuolutū. s. dulcedine diuinitatis: carnis z aīe. Iste enī tres substātie dulcissime sunt in xpo: quibus nomē iesus est inuolutū. Et iō suaue est atq; dulcissimū. ¶ Secūdo delectat auditū per melodie suauitatē. Sonus nāq; melodie consurgit ex flatu in uas musicū. Flatus est diuinitas: uas musicū est corpus dñicū. Et ex hac duplici natura: dīna. s. z humana. cōsurgit tanq; sonus musicus hoc nomē iesus: q̄d̄ spūalē auditū delectat. Bern. Jesus in ore mel: in aure melos: z in corde iubilus. ¶ Tertio delectat visum per speciei amenitatē. Oculus nō delectat circa colores extremos. s. albū uel nigrum: sed circa medios colores. Color albus qui est visus disgregatiuus est ipsa dinitas: ad cuius aspectū oculus cordis nō pōt assurgē pr̄e sue lucis imensitate. Color niger est humanitas eius in passione eius nimiū denigrata. Ad cuius aspectū oculus nō pōt assurgē pr̄e nimia ꝓfessione. Jōch xps q̄d̄ ēperamētū fecit: z nomē iesus sibi ipsi uoluit. q̄d̄ est q̄si color medius ex albo diuinitatis z nigro humanitatis caūsatus: cū sibi cōpetat rōne utriusq; nature. ¶ Quarto delectat olfactus pr̄e odoris magnitudie. In xpo nāq; fuerūt tres spēs aromatice. s. balsamū nature diuine. cinamū deuote aīe: z myrrha carnis mortificate. Ecc. xxiiij. Sicut cinnamomū z balsamū aromatizās. Ex his ꝓsurgit aromaticus. s. hoc nomen iesus. q̄d̄ est ꝓditū balsamo diuinitatis ꝓciose. cinnamomo deuote anime. z myrrha carnis mortificate. ¶ Quinto delectat tactū pr̄e sui mollitie z lenitate. Tactus non delectat circa dura sed mollia. Nec circa aspa: sed māsueta. Nec circa rigida: sed flexibilia. Olim deus erat durus ad iserēdū iustitiā. Sap. xj. Illos tanq; durus rex interrogās pdēnauit. Erat rigidus z inflexibilis ad uenīā. Habebat aspitatē: per seueritatē nimiā. Job. xxx. Mutatus es mihi in crudelē. Sed mō xpus est unctus. ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitie pr̄e consortibus tuis. rc. Et ideo factus est mollis ad misericordiā. flexibilis ad uenīā. mitis ad gratiam.

¶ Sermo. lvi. ¶ De epiphia dñi Sermo pmus.

Ecce magi ab oriēte uenerūt. rc. Mat. e thei. ij. Christus in hūc mūdū

uenit: ut regnū suū recuperaret. ⁊ diabolū fugatū eiceret. Joā. xij. Nūc iudiciū est mūdi. nūc princeps huius mūdi eijcietur foras. Et ī militēs suę curię. s. angeli ad ipm uenerūt: ut sibi gras agerēt dicētes. Glia in altissimis deo. Deide uisitauerūt eū ppares. i. pastores: ut eius dñs recognoscerēt. Hodie uisitauerūt eū pncipes ⁊ barones ut sibi fi delitatē facerēt ⁊ munera offerrēt: ī dī. Ecce magi uenerūt ⁊c. Circa istos magos tria ponuntur. ¶ Prio eor sapia. Dicunt enī magi a sapia. Nam grece phus. hebraice scriba. latine sapiēs. p se magus uocat. Eor aūt sapia in hoc appet q rpm sapiēter q̄uerūt. er eo. s. q hūerūt desideriū in quę rēdo studiū in iterrogādo. ⁊ mīsuerū aliq̄s in aegę ſcēdo. ⁊ q ista habuerūt. ī rps uenire meruerūt. Magnū enim desideriū habuerūt: q singulis annis sup mōtē victoriale ascēdebāt: ⁊ deū ut stellā a balaā ppha p dictā eis ostēderet erorabant. Sap. vj. Preoccupat qui se pcupiscūt ut sese illis prior ostēdat. ¶ Scōo habuerūt studiuz in iterrogādo dicētes. Ubi est qui natꝰ est ⁊c. Interrogauerūt eū a sapiētibus. s. legis doctoribꝰ. Thob. iiij. Cōsiliū semp a sapiēte pergre: ī magi ut sapiētes interrogauerūt in hierlm ubi erāt scribe ⁊ legis doctores de re utili ⁊ necessaria nō curiosa. Eccs. vij. Ne dicas qd putas causę est q pora tpa meliora fuerūt q̄ nūc sunt ⁊c. Interrogauerūt aīo inueniēdi ⁊ addiſcēdi nō tēdādi. Unū dī Mat. xxij. Interrogauit eū unus legis doctor tēdās eum ⁊c. ¶ Tertio hūerūt quētū aliq̄s acquiescēdo. Tripler enī istructio facta est eis. Una a celo per stellā: alia ab hoie per pphām. tertia a deo per reuelationē ternā. Acquerūt ergo stelle eius ducatū sequētes. pphie locū querētes: ⁊ ispirationi dīne ad herodē nō reuertētes. Sz multi sunt qui istructiōibus creaturaruz nō acquiescūt: eū tñ dicaē Rom. i. Inuisibilia dei a creatura mūdi per ea que facta sunt intellecta ſpiciunt: ⁊ vba dei ptēnūt. Prouer. i. Sapiam atq̄ doctrinā stultꝰ despiciūt: ī dīnū ispiratorē extinguunt. i. Thes. v. Spīm nolite extinguē. ¶ Scōo ponit eor solli citudo ⁊ diligētia: cū dī. Ab oriēte uenerunt. Hiero. Voluit aūt deus p mitias gētiū uocare potius ab oriēte q̄ ab alia regione. Er eo q regio oriētalis erat odiosa ac imūda ⁊ maledicta. Odiosa qdē erat er eo q ibi orta erat p̄ma p̄uaricatio. Voluit ergo deꝰ ut ubi fuerat pncipiū nē puaricationis: ide pdiret in gētiū pncipiū nē viuificatiōis. Hic est q dñs in cruce positꝰ dorsuz hūit vsus oriētez: ut ait Darii. liº. iiij. Ad significādū q culpā ibi ꝫ etā post dorsuz posuerat: nec ulterī ipius recorda ri uolebat. ¶ Scōo erat imūda: q fuit p̄ma effusione sanguis. s. abel fedata. ⁊ per fumū icēsoz idolatriarū maculata. Et ī uoluit deus ut que imunda fuerat per effusionē sāguinis: mūdaret p appitionē noui syderis. Hinc est q dñs in celū ascēdēs ad oriēte ascēdit. Jurta illō ps. Quis ascēdit sup celū celi ad oriētē ut per sacrā ascēsionē sui corpis mundaret iſectio aeris. ¶ Tertio erat maledicta: q prima maledictio ibi fuit data qñ dixit Gen. iij. Maledicta terra in ope tuo. Voluit igit deꝰ ut ubi ortū hūit maledictio p̄ma ibi oriret gētiꝫ p̄ma bñ dictio. Hinc est q ꝫ iudei adorēt ad occidētē. Saraceni ad meridiē. Xpiani ad oriētē er eo q p̄ma bñdictio gre ide uenit. Sap. xvj. Oportet puenire solē ad bñdictionē tuaz ⁊c. ¶ Tertio ponit aduēt ipsoz causa motiua: cū dī. Vidimus enī stellā ei in oriēte. ℣ Circa qō notādū q per q̄tuoz ad uenię dū moti sunt. ¶ Primo per stellā apparētē. Videbāt enī ipsam ab aliis differre situ: q nō erat in firmaméto cū fixis. Nec in ethere cum ceteris planetis: sed in aere vicina terre. In motu: q ſm Darii. qñq̄ mouebat ab oriēte in occidētē. qñq̄ er aglone in austrū. ⁊ qñq̄ ab oriēte in meridiē: ⁊ a meridie in aglonē. Sic enī ſm Ebry. Jacet palestina respectu pſidis in luce: q lucē suā non poterat solis claritas obūbare. In illuminationis tpe: qa nō solū in nocte sed etiā in die lucebat. In illuminationis iterpolatione: q qñq̄ occultabat. ⁊ qñq̄ appebat cū alie stelle nō occultent nisi per extrinsecū ipedimētū. ¶ Scōo moti sunt ad uenięndū per angelū impantē. Aug. in ſmone. Si dicturus es Alqbus magi audierūt q talis stella puerū tñ ſi gnificaret: pfecto ab angelis aliq̄ monitione reuelationis. ⁊ subdit. Potuerūt illis angeli dicē. Ite ⁊ adorate eū ubi natꝰ est ⁊ simul iudicate q̄lis: quā tusq̄: ⁊ qui natꝰ sit. ¶ Tertio moti sunt ad uenięndū per puerū alloquētē. Nā sicut refert Ebry. magis supa mōtē eristētibꝰ stella hūs formam pueri puuli in cuius capite erat crux ad eos descendit. eisq̄ dixit ut in iudeā pgerēt: ⁊ ibi natū puerū iuenirēt. ¶ Quarto moti sunt ad uenięndū per diuinā ispirationē reuelātē. vñ dicit Leo. Preter illā stelle speciē que corporeū icitauit obtulit cū fulgētioꝝ vitatis radius eoz corda pdocuit. Bern. Profecto qui magos adduxit ipse ⁊ istruxit. ⁊ qui per stellaz foris amouit: ipse in occulto corda edocuit. Jsti sunt q̄tuoz nūcii per quos rps nos ad se uocauit. s. per pdicatoz istructionē. isti sunt angeli dei. Per sue gre oblationē. ista est stella dei. Per interiorē ad monitionē: ista est ispiratio dei. sue passionis memorationē. ista significat per puerū dei qui in capite crucē gerebat. sed tū multi sunt adeo obstinati q ad ipm uenire ptēnūt. vñ ait Prouer. i. Vocaui per eos nūcios ammonēdo ⁊ renuistis. Exte

¶ Secūdū nomē est adonai. i. dñs. Sicut enī dicit Cyprianus. Dñs debet hic terrorē ordinationē. z amorē. Hiere. r. Quis nō timebit te o rex gētiū. Debet amari. Mat. xxij. Diliges dñz deū tuū ex toto corde tuo. Debet eius ordiatio fuari: q; sapiēter ordinat vniuersa. Sap. vij. Ipe sapiētie tur est: et sapiētiū emēdator. ¶ Tertiū est sabay. i. omps. q̄ uis aūt sit omps: tria tñ sunt que nō pōt. Nō enīz pōt penitēti veniā denegare. ij. Timo. ij. Negare semetipm nō pōt. Nec pōt iuito gram afferre. sic Anselm ait. Nec pōt inocētē punire. Deū. xix. Fcstina z salua re: q; nō potero facē q̄d̄ vonec igrediaris illic. ¶ Quartū est helyon: q̄d̄ est excelsus. Deus enī hēt excelsuz sapiētie potētie z misicordie. hēt aūt hō humile infirmitatis humane quo ad corpus. ignorātie quo ad aiam. z multiplicis miserie quo ad utrūq;. Deus enim de excelso potētie respicit humile infirmitatis humane: dādo virtutem malo resistēdi. Phil. iiij. Nia possuz in eo qui me cofortat. De excelso sapiētie respicit humile nostre ignorātie: dādo lumē cognoscēdi. Joā. i. Illuminat oēm hoiem veniētē in hūc mūdū. De excelso misicordie respicit humile nre misie: dādo effectū miserendi. pſ. Quō miset pr filioz. Propter ista tria dī in pſ. Excelsus dñs z humilia respicit. Nz enī sit excelsus p potētia sapiētiā z miam. respic tñ humilia. i. infirmitatē humanā. ignorātiā: z misiā.

¶ Sermo. lv. ¶ De eodem festo Sermo. v.

V Ocatū est nomē eius iesus. Luc. ij.

¶ Istud nomē iesus est gloriosuz sua sublimitate. Virtuosuz sua ptāte. z delitiosuz sua suauitate. ¶ Sublimitas enī ei ostēdit. Phil. ij. Deus illū exaltauit z dedit illi nomē q̄d̄ est sup oē nomē rc. Ipm q̄dē nomē hēt i reuerētia deus: iō dī. q; deus exaltat illū. hēt in reuerētia angelus. vñ dī. Ut in noie iesu oē genu flectat celestiū. hēt in reuerētia z timore diabolus: iō dī. Infernoz. hēt in reuerētia creatura rōalis iō dī. Terrestriū. hēt in reuerētia creatura. i. rōnalis: iō dī. Et ois lingua pfiteat: q; dñs iesus rps in glia est dei pris. ¶ Secūdo est virtuosuz sua ptāte: cuius virtus notat Marci ult. In noie meo demonia eiciēt rc. Deus q̄dē volēs infirmitatē nram sanare. pmo radices huius infirmitatis p hoc nomē euellit. Auſert etiā radicē supbie: iō dī. In nomie meo demonia eiciēt. Demon enī est rex superbōz filios supbie: ut dī Job. xli. Auſert etiā radicē auaritie: iō serpētes tollēt. Auarus enīz ad istar serpentis terrā comedit. Auſert radicē lururie: iō dī. Et si mortiferū q̄d̄ biberint nō eos nocebit rc. Lururia enī totū hoiem venenat. Juxta illō prouer. xxiij. Sicut regulus venena diffundet. Abla tis radicib⁹ infirmitatis sanant accidētia que pſueuerūt remanē post infirmitatē sicut lāguoz z pōderositas ad bonū: iō subdit. Sup egros manus ponēt z bñ hēbūt. deinde tot⁹ hō renouat z ad sta tū pfectū pducit: iō sequit. Liguis loquent nouis.

¶ Tertio est delitiosuz sua suauitate. Delectat nā q̄s gustū sua dulcedie. Digs bolū in ore suo hiet qui ex oi pte melle circūdatū erat multā dulcedinē sentiret. Istud nomē iesus triplici dulcedine est inuolutū. s. dulcedine diuinitatis: carnis z aie. Iste enī tres substātie dulcissime sunt in rpo: qbus nomē iesus est inuolutū. Et iō suauē est atq; dulcissimū. ¶ Secūdo delectat auditū per melodie suauitatē. Sonus nāq; melodie consurgit ex flatu in uas musicū. Flatus est diuinitas: uas musicū est corpus dñicū. Et ex hac duplici natura: dīna. s. z humana. cōsurgit tanq; sonus musicus hoc nomē iesus: q̄d̄ spūalē auditū delectat. Bern. Jesus in ore mel: in aure melos: z in corde iubilus. ¶ Tertio delectat visum per speciei amenitatē. Oculus nō delectat circa colores extremos. s. albū uel nigrum: sed circa medios colores. Color albus qui est visus disgregatiuus est ipsa dīnitas: ad cuius aspectū oculus cordis nō pōt assurgē pre sue lucis imensitate. Color niger est humanitas eius in passione eius nimiū denigrata. Ad cuius aspectū oculus nō pōt assurgē pre nimia pfessione. Joēs rps q̄dā tēperamētū fecit: z nomē iesus sibi ponī voluit. q̄d̄ est q̄si color medius ex albo diuinitatis z nigro humanitatis causatus: cū sibi cōpetat rōne utriuscz nature. ¶ Quarto delectat olfactus pre odoris magnitudie. In rpo nāq; fuerūt tres spēs aromatice. s. balsamū nature diuine. cinamomū deuote aie: z myrrha carnis mortificate. Ecc. xxiiij. Sicut cinnamomū z balsamū aromatizās. Ex his psurgit aromaticus. s. hoc nomen iesus. q̄d̄ est pditū balsamo diuinitatis pciose. cinnamomo deuote anime. z myrrha carnis mortificate. ¶ Quinto delectat tactū pre sui mollitie z lenitate. Tactus non delectat circa dura sed mollia. Nec circa aspa: sed māsueta. Nec circa rigida: sed flexibilia. Olim deus erat durus ad iferēdū iusticiā. Sap. xj. Illos tanq; durus rex interrogās pdēnauit. Erat rigidus z inflexibilis ad veniā. Habebat aspitatē: per seueritatē nimiā. Job. xxx. Mutatus es mihi in crudelē. Sed mō rpus est vnctus. pſ. Unxit te deus deus tuus oleo letitie pre consortibus tuis rc. Et ideo factus est mollis ad misicordiā. flexibilis ad veniā. mitis ad gratiam.

¶ Sermo. lvj. ¶ De epiphia dñi Sermo pmus.

Lce magi ab oriēte venerūt rc. Matthei. ij. Christus in hūc mūdus

uenit: ut regnū suū recuperaret. ⁊ diabolū inuasorē ejiceret. Joā. xij. Nūc iudiciū est mūdi. nūc princeps huius mūdi ejicietur foras. Et iō milites sue curie. s. angeli ad ipm uenerūt: ut sibi grās agerēt dicētes. Glia in altissimis deo. Deide uisitauerūt eū pplares. i. pastores: ut eius dūz recognoscerēt. Postea uisitauerūt eū pncipes ⁊ barones ut sibi si delitatē faceret ⁊ munera offerrēt: iō dī. Ecce magi uenerūt ⁊c. Circa istos magos tria ponuntur. ¶ Prio eoz sapia. Dicunt enī magi a sapia. Nam greece phus. hebraice scriba. latine sapiēs. p se magus uocat. Eoz aūt sapia in hoc apparet q rpm sapienter ḡsiuerūt. er eo. s. q hūerūt desideriū in quo rēdo studiū in interrogādo. ⁊ māsuetū aiuz in acquirēdo. ⁊ q ista habuerūt. iō rpz inuenire meruerūt. Magnū enim desideriū habuerūt: q singulis annis sup mōtē victorialē ascēdebāt: ⁊ deū ut stellā a balaā ppha pdictā eis ostēderet erorabant. Sap. vi. Preoccupat qui se pcupiēt ut sese illis prior ostēdat. ¶ Scōo habuerūt studiuz in interrogādo dicētes. Ubi est qui natꝰ est ⁊c. Interrogauerūt eū a sapientibus. s. legis doctorib⁹. Thob. iiij. Cōsiliū semp a sapiēte pergre: iō magi ut sapientes interrogauerūt in hierlm ubi erāt scribe ⁊ legis doctores de re utili ⁊ necessaria nō curiosa. Eccs. vij. Ne dicas qd putas cause est q pora tpa meliora fuerūt q̄ nūc sunt ⁊c. Interrogauerūt aīo inueniēdi ⁊ addiscēdi nō rēcādi. Unde dī Mat. xvij. Interrogauit eū unus legis doctor rētās eum ⁊c. ¶ Tertio hūerūt q̄tū aiuz acquiescēdo. Tripler enī istructio facta est eis. Una a celo per stellā: alia ab hoīe per pphām. tertia a deo per reuelationē iternā. Acquerūt ergo stelle eius ducatū sequētes. pphie locū querētes: ⁊ ispirationi dine ad herodē nō reuertētes. Sic multi sunt qui istructiōibus creaturaruz nō acquiescūt: cū tñ dicat Rosii. j. Inuisibilia dei a creatura mūdi per ea que facta sunt intellecta ꝓspiciunt: ⁊ diuina pōtia dei ꝓcēnūt. Prouer. i. Sapiam atq doctrinā stultis ꝓspicite: ⁊ dīnū ispiratorē extinguunt. i. Thes. v. Spīm nolite extinguē. ¶ Scōo ponit eoz solli citudo ⁊ diligētia: cū dī. Ab oriēte uenerunt. Dicto. Uoluit aūt deus p mirias gētiū uocare potius ab oriēte q̄ ab alia regione. Er eo q regio oriētalis erat odiosa ac imūda ⁊ maledicta. Odiosa qdē erat er eo q ibi orta erat pma preuaricatio. Uoluit ergo deꝰ ut ubi fuerat pncipiū ruine pduricationis: ide pdiret in gētib⁹ pncipiū rne viuificatiōis. Hic est q dns in cruce positꝰ dorsuz hūit uersus oriētez: ut ait Barh. liº. iiij. Ad significādū q culpā ibi cōmisit q̄ post dorsuz posuerat: nec ulteriꝰ ipius recordari uolebat. ¶ Scōo erat imūda: q fuit pma effusio sanguis. s. abel sedata. ⁊ per sumū icēsoz idolatrarū maculata. Et iō uoluit deus ut que imunda fuerat per effusionē sāguinis: mūdaret p appositionē noui syderis. Hinc est q dns in celū ascēdēs ad oriētē ascēdit. Iurta illō ps. Quis ascēdit sup celū celi ad oriētē ut per sacrā ascēsionē sui corpis mundaret ascensio aeris. ¶ Tertio erat maledicta: q prima maledictio ibi fuit data qñ dixit Gen. iij. Maledicta terra in ope tuo. Uoluit igit deꝰ ut ubi ortū hūit maledictio pma ibi oriret gētibꝰ pma bñdictio. Hinc est q iz iudei adorēt ad occidētē. Saraceni ad meridiē. Xpiani ad oriētē er eo q prima bñdictio gre ide uenit. Sap. xvi. Oportet uenire solē ad bñdictionē tuaz ⁊c. ¶ Tertio ponit aduēt⁹ ipsoz causa motiua: cū dī. Uidimus enī stellā ei⁹ in oriēte. ℣ Circa q̄ notādū q per q̄tuor ad uenit dā moti sunt. ¶ Primo per stellā apparētē. Unde bāt enī ipsam ab aliis differre situ: q nō erat in firmamēto cū fixis. Nec in ethere cum ceteris planetis: sed in aere uicina terre. In motu: q sm Barh. qñq mouebat ab oriēte in occidētē. qñq er aglone in austrū. ⁊ qñq ab oriēte in meridiē: ⁊ a meridie in aglonē. Sic enī sm Chry. Jacet palestina respectu psidis in luce: q lucē suā non poterat solis claritas obūbrare. In illuminationis tpe: qa nō solū in nocte sed etiā in die lucebat. In illuminationis iterpolatione: q qñq occultabat. ⁊ qñq appebat cū alie stelle nō occultent nisi per extrinsecū impedimētū. ¶ Scōo moti sunt ad uenieūdū per angelū impantē. Aug. in smone. Si dicturus es Ad bus magi audierūt q talis stella puerū tñ significaret: pfecto ab angelis aliq monitione reuelationis. ⁊ subdit. Potuerūt illis angeli dicē. Ite ⁊ adorate eū ubi natꝰ est ⁊ simul indicate q̄lis: quātuscz: ⁊ qui natꝰ sit. ¶ Tertio moti sunt ad uenieūdū per puerū alloquētē. Nā sicut refert Chry. magis supra mōtē existētib⁹ stella hūs formam pueri puuli in cuius capite erat crux ad eos descendit. eiscz dixit ut in iudeā pgerēt: ⁊ ibi natū puerū iuuenirēt. ¶ Quarto moti sunt ad uenieūdū per diuinā ispirationē reuelātē. uñ dicit Leo. Preter illā stellē speciē que corporeū icitauit obtulit cū fulgētioz ueritatis radius eoz corda pdocuit. Bern. Profecto qui magos addurit ipse ⁊ istruxit. ⁊ qui per stellaz foris amouit: ipse in occulto corda edocuit. Isti sunt q̄tuor nūcii per quos rps nos ad se uocat. s. per pdicatoz istructionē. isti sunt angeli dei. Per sue gre oblationē. ista est stella dei. Per interiorē admonitionē. ista est ispiratio dei. sue passionis memorationē. ista significat per puerū dei qui in capite crucē gerebat. sed tñ multi sunt adeo obstinati q ad ipm uenire ꝓcēnūt. uñ ait Prouer. i. Uocaui per eos nūcios ammonēdo ⁊ renuistis. Extē

di manū meam. s. in cruce: ⁊ nō fuit qui aspiceret. Despexistis omne cōsiliū meum: idest inspirationē meam: ⁊ increpationē meam neglexistis: idest gratiam que uestra vitia arguebat.

Sermo. lvij. ¶ Eodem die Sermo secūdus magi ab oriēte uenerūt ⁊c. Aduētus magoꝝ describit quātuꝫ ad tria. ¶ Primo quātū ad locū: cū dicit Ab oriēte uenerūt ⁊c. In oriēte qdē ortū hūit pec catū iuidie. q. cain ex iuidia occidit abel fratrē suū Petri auaritie. q. cū cain deberet offerre munera spicas corrosas sibi obtulit. Ibi etiā ortū hūit ꝓsu sio lingue. Sed isti bti magi in oriēte geniti cōtra vitiū iuidie hūerūt mutuā charitatē: q. ꝓcōditer ⁊ amicabilr uenerūt. fm tūc ecclie repūtationem. Unus erat adolescēs. Alius vir. terti⁹ senex. Ado lescētes enī ꝓsueuerūt eē temerarij ⁊ ꝓsumptuosi. Viri vo supbi ⁊ ambitiosi. Senes iracūdi ⁊ auari ac suꝑstitiosi. Fuit ergo mix. q. isti in gb⁹ erat tāta morū diuersitas: sic pacifice uenerūt. Ysa. xj. Uitulus leo ⁊ ouis simul morabunt: ⁊ puer puulus minabit eos. Per vitulū significat adolescēs lasci uus. Per leonē vir supb⁹. Per ouē qui hēt anhelitū fetidū ⁊ paucitatē dentiū senex itelligit. Isti cō cōditer morati fuerūt: ⁊ puer puulus in cunalib⁹ existēs eos ad se benigne mīnauit. ℣ Scōo contra petri auaritie hūerūt libalitatē. Aū dī. Aptis the sauris suis ⁊c. Nō eni eos apuerūt herodi diuiti: sed xp̄o paupi. nec in via: sed cū ad xp̄m puenerūt q. nō sunt aliq̄ dāda ꝓpter apparētiā sed ꝓpt laudē dei seu dinā. Nec dederūt vilia: sed ꝓciosa: quia thesauros. ℣ Tertio ꝓtra ꝓsusionē lingue: hūerūt lingue vniformitatē. Nō enim variauerūt: sed vna ⁊ ꝓcōdi lingua dixerūt. uenimus adorare eu⁹. Et tñ multa ipedimēta retrahētia eis occurrerunt ne ip̄m quererēt uel adorarent. s. difficultas itineris. amissio syderis: timor regis: vilitas nascētis: paupertas ⁊ penuria mīs. ¶ Secūdo describit aduentus magoꝝ quātum ad ducatū cum dicitur. Uidimus enim stellā eius. Uoluit autem dñs na tiuitatē suam potius per stellā q̄s per aliā creaturam reuelare. Et hoc ex triplici ratione. ℣ Primo ut incarnationis mysteriū ostēderet. Stella enim est corpus celeste a luce solis irradiatuꝫ. lux solis est diuinitas que tunc corpus irradiauit qñ se carni vniuit. Et quoniā solem nō possumus in se respicē: videm⁹ eius lucē in syderе in nube ⁊ in monte. Lux igit̄ diuinitatis corpi se vnies a nob videt tanq̄ in syderē. Apoc. xxij. Ego sū radix dauid stella cādida ⁊ matutina: tanq̄ in nube. Ysa. xix. Ascēdit dñs sup leue nubē. s. sup carnē a peti pōdē immunem tanq̄ in mōte. Ysa. ij. Erit in nouissimis dieb⁹ ꝑparat⁹ mons domus dñi. ℣ Scōa rō est ut lingua celi sibi testimoniū ꝓhiberet. Est enim quadruplex lingua. s. diuina. angelica. humana ⁊ celestis. Locuta igit̄ fuit lingua diuina dicēs p̄s. Filius meus es tu ego ⁊c. Lingua aūt angelica cuꝫ dixit Luc. ij. Natus est vobis hodie saluator. Et lingua humana dicēs. Aug. Quid erat illa stella nisi mirifica lingua celi que narraret gliaꝫ dei. ℣ Tertia ratio est ut magos per sensibilia ad diuina manuduceret. Nam ꝛs Dionysiū tripler est ordo ascēdēdi in deū. s. per sensibiliū manuductionē. per intellectualiū operationē. ⁊ per imediatā vnionē. Magi ergo primo usi sunt sensibili stella. deinde intellectuali ⁊ spūali ꝓphetia. Tādē imediate xp̄i ꝓsentia. ¶ Tertio describit eoꝝ aduētus quātū ad finē intētū: cū dī. Et uenimus adorare. Adorauerūt ip̄m corde. q. uerā de ipso fidē habuerunt. Ore: q. ipsum regē deū ⁊ hoiem cōfessi fuerūt. Corpore: q. ante ipsum se ꝓstrauerunt. Et opere: q. pciosa munera sibi obtulerunt.

Sermo. lviij. ¶ De eodē festo Sermo tertiꝰ. Vidimus stellā ei⁹ in oriēte ⁊c. De ista stella qnque legunt.

¶ Primum est eius appitio: q. magis in oriēte appuit. Notādū aūt q. in xp̄i natiuitate que dā stella appuit in aere sicut ista. de qua dicit hic. Que nō erat in firmamēto eu⁹ fixis: nec in ethere cū planetis: sed in aere prima terre. Quedā apparuit in mōte: q. fm narrationē Chrysō. Magis in mōte existētib⁹ quedā stella in forma pueri ad eos descēdit. quedā apparuit in circulo aureo fm narrationē Horologij ⁊ Innocētij. ℣ Quedā apparuit in celo: q. sicut refert Albumasar. quedā puella in celo apparuit que puerum in ulnis tenebat: ⁊ se ner iuxta eam erat qui eā nō tāgebat: quē puerum xp̄iani ut idē ait deū suū esse dicūt. Per stellā ergo gra dei significat que apparuit in aere: in mōte: in circulo: ⁊ in celo. Aer enim est medius inter celuꝫ ⁊ terrā per quē significanē illi qui nec in celū ascēdūt per superbiā ⁊ ꝓsumptionē. neq̄ descēdūt in infernū per nimiū inordinatū timorem. ⁊ stāt in medio per spem ⁊ dei amorē. Et in talibus gratia dei apparet. Ezech. viij. Eleuauit me spūs inter celuꝫ ⁊ terrā. Et ad hoc significādū hō factus est medius: fecerat deus creaturā corpalē ⁊ ipsam in terra pstrauit. Fecerat pure spūalē que se nimis eleuauit. Ideoq̄ fecit hoiem ex utraq̄ natura cōpositū scilicet corpalē ⁊ spūalē: ne aut nimis eleuet per ꝓsumptionē. aut nimis se deiiciat per timorē: sed in medio maneat per spem ⁊ dei amorē. ℣ Scōo apparuit stella. i. diuina gra in monte. i. multis fecis qui sunt eleuati per vite pfectionē. Prouerb. xiiij.

Justitia eleuat gẽtem. Magni per iustificationẽ. Roma. viij. Quos aũt iustificauit hos ⁊ magnifi cauit. Et cõspicui per crẽpli exhibitionẽ. Matt. v. Nõ põt ciuitas abscõdi supra mõtẽ posita. ℣ Tertio apparet in circulo. forma circularis est pulchra simpla: ⁊ ampla. Illi ergo sunt forma circularis qui sunt pulchri per puritatẽ: simplices per rectaꝫ intentionẽ: ⁊ lati per charitatẽ. ℣ Quarto apparuit in celo. i. in his qui sunt celestes per cõuersationẽ. de quoꝝ numero erat aplus qui dicebat Philip. iij. Nostra cõuersatio in celis est. ¶ Secũdus qõ de ista stella legit est eius occultatio. Fuit enim ad tẽpus occultata et diuina puidentia ut ipsi hierusalem cogerent intrare. ⁊ a doctoribus ingrere ut sic in ore duoꝝ uel trium staret omne uerbũ. Primus testis fuit apparẽs stella. Secũdus insinuata prophetia. Tertius reuelatio diuina. cum dicit Respõso accepto in somnis. Illi autẽ tres nõ potuerũt fallere neqꝫ falli. scilicet nec stella: qz ad hoc a deo fuerat missa. nec prophetia: qz ab incõmutabili ueritate fuerat inspirata. nec reuelatio diuina: qz immediate a deo fuerat infusa. ℣ Notandũ autem q hec stella in oriẽte ⁊ occidẽte: idest rome fuerat visa. in medio occultata est: idest in hierusalẽ que in medio terre habitabilis dicit esse sita. Oriens ⁊ occidẽs signãt natiuitatẽ ⁊ mortẽ: medium autem vitã. Cõsideratio autẽ natiuitatis est causa humilitatis. Humilitas autẽ est introductiua gratie. i. Petri. v. Humilibus autẽ dat gram. Consideratio autẽ mortis est causa timoris. Timor autem est expulsiuus culpe. Ecc. i. Timor dñi expellit peccatũ. Cõsideratio aũt longioris vite est causa supbie ⁊ uane fiducie. Job. xv. Cunctis diebus suis impius supbit: ⁊ numerus annoꝝ ẽ. Et sic patet q in oriente ⁊ occidẽte. idest in cõsideratione natiuitatis ⁊ mortis stella: idest dei gra infunditur in cõsideratione medii occultaẽ. ¶ Tertius quod de ista stella legit est eius antecessio. vnde dicitur. Antecedebat eos. Habuerũt enim magi tres uctores. scilicet stellã: virtutẽ angelicam: ⁊ spiritus sancti presentiã. Unde etiam ut narrat Remigius. Quidam direrũt ipsam stellã fuisse angelum. Alii spiritũ sanctum: qui in specie stelle apparuit. Qui ergo vult ad christum ire oportet q ducatur a discretione bene illuminãte. ⁊ iste est uctor seydereus. Prouerb. iiij. Palpebre tue precedant gressus tuos. A timore filiali bene humiliãre. Et iste est uctor angelicus. Sicut enim angelus datus est homini ad custodiam: sic timor custodit. Ecc. xvij. Si non in timore dñi teneueris te: statim subuertet domus tua. Et ab amore dei bene inflammante. ⁊ iste est uctor diuinus. scilicet ipsa charitas. j. Corinth. xij. Adhuc excellẽtiorem viam uobis demonstro ⁊c. Mali autem ducunt ad errore male errecẽte. Sapientie. ij. Excecauit eos malitia eorum. A timore seruili male humiliãte. ps. Ibi trepidauerũt timore ubi non erat timor. A amore carnali male inflãmãte. ps. Supercecidit ignis ⁊ nõ viderũt solem. ¶ Quartũ quod de ista stella legit est eius motio: cum dicit. Usq; duꝫ ueniens. Cetere stelle mouent motu circulari. uelociꝫ. propio. ⁊ violẽto. Motus aũt huius stelle nõ fuit circularis uel sphericus: sed quasi linealis ⁊ rectꝰ. ℔ Dama. Hec fuit uelox nec rapidus: sed duleis ⁊ tẽperatus. Augu. Ut christo stella plenum reddat obsequiũ. temperat gradũ: donec magos ducat ad puerum. Nec fuit violẽtus uel propius sed a diuina puidẽtia ordinatus. Chrys. Cum oportebat ire magos ibat. quãdo aũt stare oportebat stabat. Nos etiã non debemus moueri motu circulari per amorem mũdanum: quia in circuitu impij ambulãt: sed motu recto per amorem diuinũ. Cantic. j. Recti diligũt te. Nec motu rapido per indiscretuꝫ seruorẽ: sed cum tẽperamento per discretionem. Proverb. xiij. Qui festinat minuet ⁊c. Nec motu proprio sed a deo ordinato: qz non debemus sequi pprium sensum: sed dei beneplacitũ. Ecc. xviij. Post cõcupiscẽtias tuas ne eas. ¶ Quintũ quod de ista stella legitur est eius statio: cum dicit. Staret supra. Gratia enim dei per stellam significata animã stabilem facit. ℣ Primo: quia coniũgit eam uni non diuiso scilicet deo. ℣ Sale. ii. Unũ uocauit eum. ps. Unam petiui a dño hanc requram. ℣ Secũdo stabili ⁊ eterno Augustinus in libro cõfessionũ. Reddite pueri catores ad cor ⁊ inherete illi qui fecit uos: state cũ eo ⁊ stabitis. Requiescite cum eo: ⁊ securi eritis. ℣ Tertio vniuersaliter perfecto. Matthei. v. Esto te perfecti sicut ⁊ pater uester celestis pfectus est. ℣ Quarto fini ultimo. Augustin' de ciuitate dei. Ipse est finis desideriorꝫ nostrorum qui sine fine videbitur. sine fastidio amabitur. sine fatigatione laudabitur.

Sermo. lix. ¶ Eodem die Sermo quartus.

Ecce stella quam viderant magi in oriẽte antecedebat eos ⁊c. Stella ista ad tria fuit a deo missa. scilicet ℣ ut esset christo in obsequium. ℣ ut esset magis in ducatum. ℣ ut esset ipsis ⁊ nobis in gaudiũ. Fuit nãqꝫ christo in obsequiũ non in fatum. vnde dicit. Usq; duꝫ ueniẽs staret supra ubi erat puer. Fulgentius. Christo stella prebuit obsequiũ non imperiũ. Augustinus. Non ideo christus est natꝰ q illa stella exiit: sꝫ illa exiit q xps

est nat⁹. Nũ si dici opteret nõ stellã rpo: sz rpz stelle satũ fuisse dicerem⁹. Sic. Dñs nõ puer ad stellã: sed stella ad puerũ cucurrit. si dici licuit. nõ stella: satũ pueri: si satũ stelle his que appuit puer fuit. Cõstellatiões eni uel signa sub quib⁹ alig nascunt necessitatẽ iferre nõ pñt: q; nati sub eodẽ signo sũt sepe diuersoz mox. diuersoz officioz. diuersaruz ꝓditionũ. q; eni sunt diuersoz mox dicẽ Hiego. in omel. Cũ vno tpe eodẽq; pene mometo Jacob ⁊ Esau mr fuderit nõ vna utriusq; vite q̃litas fuit. q; sũt diuersoz officioz. dicẽ idẽ. Fateri ẽt mathematici solẽt q; qsqs in aquarij signo nascit: piscatoris misteriũ sortiat. Piscatoris offiũ ut sert Bethulia nõ habet. Rursus quos sub signo libre nasci asserũt Trapezetas futuros dicũt. Et trapezetas multaz gẽriũ. puincie ignorãt. q; vo sunt diuersaz ꝓditionũ dicit idẽ Hreg. In pfaz frãcorũ q; terra reges er genere pdeũt. qb⁹ pfecto nasceti bus qs estimet q̃ti eisdẽ mometis horaz ac tpi⁹ er fuili ꝓditõe nascunt. ⁊ tũ regũ filij vno eodẽq; sydẽ ⁊ sydez eodẽ mometo cũ fuis nati ad regnũ ꝓficiũt cũ fui qui secũ fuerũt gẽti in fuitute morianf. ¶ Scõo stella fuit magis in ducatu: qõ notãduz q; dñi filij isrl in terrã pmissiõis pgerẽt q̃tuoz habuerũt ductores. s. colũnã nubis p die: ⁊ colũna ignis per noctẽ. angelicã custodiã. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelũ meuz qui pcedet te ⁊c. Et diuinam psidẽtiam. Exodi. xxiij. ubi cũ diceret deo moyses. Si nõ tuipe precedas ne educas nos de loco isto ait dñs. Et vbi istud qõ locutus es faciã. s. te pcedã. Magi si milr eũtes ad rpm. hũerunt colũnã igneã. i. stellã fulgidã. Isa. lx. Ambulabũt gentes in lumine tuo ⁊c. hũerũt colũnã nubis. i. ꝓphetiã qua dictũ fuit. Et tu bethleẽ terra iuda ⁊c. Et vi⁹ ꝓpheta nubes: ꝓpter obscuritatẽ. pñs. Tenebrosa aqua in nubib⁹ aeris. i. obscura itelligẽtia in ꝓpheris. Habuerũt angelicũ misteriũ: q; fm btũm Aug. Angeli eis apparẽtes dixerunt q; illa stella natũ rpm significabat. ⁊ q; in iudeã pgerẽt: ⁊ natũ puerũ iuenirẽt. Habuerũt diuinũ psidiũ: qõ eos ab oib⁹ piculis cõseruauit. Nũ vi. Rnso accepto in somnis. s. a deo ne rediret ad herodẽ ⁊c. Si ergo ad rpm uolum⁹ pgere necesse est ut hos qua tuoz ductores hẽam⁹. s. colũnã ignis. i. spũs scti dirigẽtẽ. pñs. Spũs tuus bon⁹ deducet me in terrã rectã ⁊c. Colũnã nubis. i. fmonẽ diuinũ refrigerãtẽ. Ecc. xxiij. Nõne ardorez refrigerabit ros. Sic ⁊ vbũ eius meli⁹ q̃ vatũ. Angelũ dei custodiẽtez. pñs. Angelis suis mãdauit de te ⁊c. Et deũ in omnib⁹ pseruãtẽ. Deut. j. Dñs deus qui ductor est uester pro uobis ipse pugnabit. ¶ Tertio stella fuit magis ⁊ nobis in gaudiuz. Unde vi. Gaudẽt sunt gaudio magno ualde. Ipsi qdẽ de q̃tuoz gaudiũ hũerũt. s. de sua pacifica deductõe: ⁊ iõ gaudẽt sũt. De sua ecolumi pũctione. de sua ab herode fallaci euasione. De stelle recupatione. iõ gaudio magno. Et de pueri inuentiõe: iõ magno ualde. ℣ De his q̃tuoz viri sancti debẽt utiq; gaudẽ. ℣ Primo: qz sine labe pcti: ⁊ coꝛruptiõis: ad patriã celestẽ puenerunt. Ysa. lv. In letitia egrediemini: ⁊ in pace deducemini. Primo etiã gaudet. Luc. lv. Frater tuus uenit: ⁊ occidit pi⁹ tu⁹ vitulũ saginatũ: qz sanũ eũ recepit. ℣ Scõo qñ de diaboli ptãte fugiũt iõ ipe liberat⁹ deũ laudat dicẽs Eccl. lj. Cõfitebor tibi dñe rex: ⁊ collaudabo te deũ saluatorẽ meũ ⁊c. Gaudẽs se liberatũ de faucib⁹ leonis superbie. De fuit ute auaritie: ⁊ de pssura flãme luxurie. ℣ Tertio qñ graz amissaz recupant. De hoc eni ipe gaudet. Unde dicebat ꝓpheta. Redde mihi letiã salutaris tui. De⁹ gaudet ut Luc. xv. Epulari ⁊ gaudere oportebat ⁊c. Et angelus gaudet. ibidẽ. Gaudiũ est angelis dei sup vno pctore pniam agente. ℣ Quarto quãdo posũ illud exilũ iesum inuenire se sperãt. Habac. iij. Exultabo in deo iesu meo. pñs. Ad implebis me letia cum vultu tuo.

Sermo. lx. ¶ De eodem sermo. v.

Intrates domũ inuenerũt puez cũ maria mr ei⁹ ⁊c. Isti vri magi q̃tuoz fuisse l'gunt. ℣ Ipsi enim rpm inuenerũt. ℣ inuẽtũ adorauerũt. ℣ adoratũ honorauerũt. ℣ honoratũ custodierũt. ¶ Inuenerũt igit: iõ vi. Intrantes domũ inuenerũt puez. Ideo añ inuenerũt: q; ipm q̃sierũt. eo studio. eo modo. eo ordine: ⁊ eo fine quo debuerũt. ℣ Studium añ ipoz fuit in perscrutãdo: quia scripturas Balaã qui de hac stella ꝓphetauerat diligẽter scrutati fuerũt. Jo. v. Scrutamini scripturas ⁊c. In vigilando: qz sup mõtẽ victorialẽ vigilabãt. Prouer. viij. Qui mane vigilauerint ad me inuenięt me. In orando: qz pro illi⁹ stelle apparitiõe semp deũ orabãt. Matthei. Dia quecũq; orãtes petitis ⁊c. ℣ Secũdo quẽ sierũt eo modo quo debuerũt. s. fortiter ut nec labore itineris. nec turbatione regis: nec amissione syderis frangerenf. Sapiẽter: ut herodis astutiã non deciperenf. Dulciter: ut eius promissionib⁹ blãdis non allicerenf. ℣ Tertio quesierunt eo ordine eũ: quo ordine querere debuerũt. Quia primo quesierũt eũ per rem sensibilẽ. i. stellã. Deinde per rem rationalẽ. i. ꝓphetã. Tandem per rem supintellectualẽ. i. reuelatiõẽ diuinã. Si igitur ⁊ nos ipm querere uolumus iciamus ab infimo humilitatis. Deinde pergam⁹ ad mediũ virtutis. Ultimo ꝓueniam⁹ ad summũ contẽplationis ar

possimus dicere. li. Cor. iij. Nos aũt reuelata facie gliam dei speculãtes ꝛc. ℣ Quarto quesierunt eũ eo fine quo debuerũt: ut. s. ipm honorarẽt prostratione corpis. adorarẽt deuotione mẽtis. dotarẽt largitione muneris. Et sic patet q; sibi obtulerũt qcqd habuerũt. s. corpus: cũ dr. Procidentes. Aiam: cũ dr. Adorauerũt. Res etiã tpales: cũ dr Et aptis thesauris suis ꝛc. ¶ Scõo inuẽtũ adorauerũt. qõ notat cũ dr. Et ꝓcidẽtes adorauerũt eu;. Adorauerũt ergo ipm adoratione latrie: que est cultus soli deo debit⁹. Que hẽt fieri gnque modis. s. mẽtaliter: que ẽm Aug. ꝓsistit in dei cognitione. dilectione. ꝛ debita subiectione. Et istã beati magi cognouerũt ꝛ habuerũt: q; deũ cognouerũt ꝛ dulciter amauerũt ꝛ se sibi humilr subiecerũt. ℣ Scõo hẽt fieri uocaliter. s. orãdo: laudãdo: ꝛ gras agẽdo. Et isto mõ bti magi adorasse credẽdi sunt. ℣ Tertio hẽt fieri realiter in nrarũ rerũ oblatiõe. Et isti thesauros suos obtulerũt. ℣ Quarto hẽt fieri ꝓsonaliter sicut in genuflexione ꝛ ꝓstratione. Et isti in terra se ꝓstrauerũt. ℣ Quinto hẽt fieri sacramẽtaliter: ut in sacrificij immolatione. Et isti sibi munera obtulerunt. ¶ Tertio adoratum honorauerũt. ꝛ hoc per munera que sibi obtulerũt. Nam quadruplex munus sibi obtulerũt. s. mun⁹ a corde: q; in eũ fideliter crediderũt. Munus ab ore. q; ipm uer deũ ꝛ hoiem ꝓfessi fuerũt. Munus a manu: q; sibi munera obtulerũt. Munus ab obsẽgo: q; aĩ eũ se ꝓstrauerũt. Istud quadruplex munus ꝛ nos debemus offerre deo ꝛ ꝓximo. Deo debemus offerre munus a corde qõ est munus ofonis. ij. Reg. vij. Inuenit seruus tuus cor suũ: ut adoraret te ofone hac. Munus ab ore qõ est munus laudationis. ps. Sacrificiũ laudis honorificabit me. Munus a manu: qõ est mun⁹ bone opationis. Eccls. ix. Nõcũq; pot man⁹ tna istãter opare ꝛc. Munus ab obsẽgo: qõ est exhibitio seruitij ꝓsonalis. Ecc. xlv. Bonũ est obseq scõ deo. Istud etiã qdruplex munus debem⁹ offerre primo. s. munus a corde per cõpassionẽ. Ysa. lviij Cũ effuderis esurienti aiam tuã. Munus ab ore p correptionẽ. Mat. xviij. Si peccauerit in te frater tuus ꝛc. Mun⁹ a manu per subministrationẽ. Ec eccli. vij. Paupi porrige manũ tuã. Munus ab obsego per corpalis obsequij exhibitionem. Bal. vj. Alter alterius onera portate ꝛc. ¶ Quarto magi honoratũ custodierũt: q; herodi ipm non ꝓdidẽrũt. Herodes nãq; hẽbat turbationẽ in corde. vñ dr. Irat⁹ est ualde. Astutiã in ope. q; a iudeis locũ ꝛ a magis didicit. ps. Et religionẽ simulatã in ore. vñ dixit. Ut ꝛ ego ueniẽs adorẽ eũ. Magi aũt ista nõ cognouerũt, ꝓpter tres causas. ut dic Chry so. s. ꝓpter eoꝝ bonitatẽ ꝛ simplicitatẽ. ẽm quã ceteros existimabãt: ꝓpter regiã dignitatẽ: q; nõ poterãt suspicari q; tãtus rex cõtra vnũ puerũ talia cogitaret. Et ꝓpter pueri maiestatẽ: q; non poterãt opinari q; tã admirabili pucro insidias moliri auderet. Cõtra tñ eius malitiã: astutiã: ꝛ religionez simulatã tripler remediũ habuerũt. ℣ Primus est ipm suffragiũ ofonis deuote. vnde vi. Rũso accepto in somnis. Glosa. Sicut ipse moyses tacens clamabat. sic ꝛ iusti. ℣ Secũs est bñficiũ ispirationis diuine. q; ipse deus malitiã herodis eis itimauit. Et qd ipsi facere debeãt reuelauit. s. ne redirẽt ad herodẽ. ℣ Tertiũ est ꝓmptitudo obedientie: q; mor diuine inspirationi obedierũt: q; per aliã viã reuersi sunt in regionem suam.

Sermo. lxj. ¶ De eodem Sermo sertus.

Pertis thesauris suis obtulerũt ei munera. Ista munera suerũt mystice significatiua. ℣ Quia per aurũ itelligit diuina dilectio. ℣ per thus deuota ofo. ℣ per myrrhã carnis mortificatio. que ola deo offerre debemus. ¶ Significat aũt dilectio per aurũ: q; aurũ est ꝑciosum cuius ꝑciositas causat ex trib⁹. s. ex charitate: durabilitate: ꝛ utilitate. ℣ Est enim rarũ: lõ ꝑciosum. Hiero. Dẽ qõ rarũ est magis appetiẽ. Puleguũ apud indos ꝑciosius est ꝙ aurũ. Est igit charitas ꝑciosa q; rara. dr Phil. ij. Oẽs que sua sunt querũt. Et dr. j. Cor. xiij. Charitas nõ querit que sua sunt. Et quo ſegtur q; nullus. i. ualde pauci charitatẽ hñt. ℣ Scõo aurũ est durabile: sic ꝛ ipsa dilectio est durabilis ꝛ imortalis. j. Cor. xiij. Charitas nunq; excidit. Excidit lingua ꝛ succedit cordiũ ꝓfecta cognitio. Excidit fides ꝛ succedit apta visio. Excidit spes ꝛ succedit pñrialis possessio. Charitas non aũt excidit: q; ea nihil melius qõ succedere sibi possit. ℣ Tertio aurum est utile: q; cor cõfortat: letificat: ꝛ in iuuẽtute ꝓseruat. Sic charitas hẽt cor cõfortare: ꝓseruare: ꝛ fortificare. Cãt. viij. Fortis est ut mors dilectio. Habet letificare. Vñ ipse aplus uocat eã solatiuz. dicẽs ad Phil. ij. Si qua cõsolatio in xpo. siqõ solatiũ charitatis ꝛc. Habet vo in iuuẽtute ꝓseruare ꝛ facit de sene iuuenẽ. ps. Renouabit ut aqle iuuẽtus tua. ꝛ de uetusto nouũ. Joã. xiij. Mãdatũ nouũ do uobis: ut diligatis inuicẽ. De mortuo vlu. ij. Joã. ij. In hoc scimus qñ trãslati sumus de morte ad vitã: quoniã diligimus fratres. ¶ Secũdo debemus offerre deo thus deuote ofonis. ps. Dirigat⁹ ofo mea sicut incẽsuz in ꝓspectu tuo. Thus redolẽs ex carbonibus viuis ꝓcedit: in altum ascẽdit: ꝛ odorẽ reddit. Sic ofo debet ꝓcedere ex corde ignito per amorẽ. Ecc. l. Thus arãs

in igne. Talis oſo ſic ignita tria bona facit. ℣ Primū eſt q̄ diabolū expellit. Thob. vi. Cordis ei⁹ pticulā ſi ſup carbones ponas fumus ei⁹ exterret oē genus demonioꝝ. ℣ Secō deū ad nos accedē facit. vñ ps. Sagitte potētis acute ꝛc. Sicut enī ſtimulus aliquē puocat ad currēdū. Sic ⁊ oſo ignita deū puocat ad ſubueniēdū. ℣ Tertio vitia incēdit ⁊ conſumit. ideo ſubdit. cū carbonibus deſolatoriis. ¶ Secō thus. i. ſum⁹ thuris in altū aſcēdit. ſic oſo aſcendit in celū: maxime ſi eſt lachrymoſa. Ecc. xxxv. Lachryma vidue a maxilla aſcēdit uſq; ad celū: q̄ eſt humilitate p̄dita. Et ibidē. Oratio humiliātis ſe penetrat nubes. q̄ eſt a peccati ponere aliena. ideo dixit oſus malis Yſa. i. Cū multiplicaueritis oſonē nō exaudiā. manus veſtre ſanguine plene ſunt. ℣ Tertio thus odorē dedit. Sic oratio eſt odorifera maxime q̄ fundit a corde mortificato. a corde dilatato. ⁊ a corde per ſpūalē letitiam renato. De p̄mis duobus dr Apoca. v. hītes ſinguli cytharas. Hoſa. i. corpa mortificata. ⁊ phialas. i. corda lata per amorē plenas odoramēt⁹ quę ſunt oſones ſanctoꝝ. De tertio Ecc. l. Quaſi thus redolēs in diēb⁹ eſtatis. In eſtate enim odor thuris latius ſentit. q̄ tūc puritas aeris ⁊ ſerenitas maior habet. ¶ Tertio debemus offerre myrrhā mortificationis. Myrrha habet triplicē virtutē. ſ. expulſiuā: q̄ expellit uermes ⁊ ſerpentes. Sic mortificatio carnis expellit oēs diabolicas tētationes. Ecc. xi. Malitia vnius hore facit obliuionem luxurie magne. ℣ Secō hēt virtutē cōſortatiuam: q̄ ſortat mēbra tenera ⁊ debilia. Sic mortificatio carnis aīam ſirmū ⁊ debilē cōſtātē facit. ii. ad Corinth. xii. Cū enim infirmor tūc fortior ſum ⁊ potēs. ℣ Tertio habet virtutē cōſeruatiuā; q̄ quātuz diſſoluit tātū conſumit. Sic mortificatio carnis gſas ⁊ virtutes cōſeruat. ij. Cor. xii. Virtus in infirmitate ꝑficit. Sicut enim ſal ꝓſeruat a putrefactione uer mū: ſic mortificatio a corruptione. Jō neceſſe eſt ut oēs iſto ſale ſaliant. Mar. ix. Omis enī hoſtia igne cremabit: ⁊ oīs victima ſale ſalicī.

Sermo. lxij. ¶ De ſancto ſabiano ⁊ ſebaſtiano Sermo primus.

S Ladiū euaginauerūt petōres intenderūt arcū ſuū ut decipiant paupem ⁊ inopē: ut trucidēt rectos corde. Hodie celebrat feſtiuitas ſabiani pōtificis ⁊ ſebaſtiani militis. Pulchra piūctio pōtificis ⁊ militis. Siue ut oſtēdat q̄ deus ſecit nos deo p̄i regnū ⁊ ſacerdotiū. Siue ut oſtēdat q̄ ad regnū celoꝝ nō ſoluz puenīūt deuoti clerici: ſed etiā fideles laici. Siue ut oſtēdat q̄ illi ad deū puenīūt qui ſibi aſſiſtūt per ociū ꝓplationis ⁊ qui ſibi militāt per laborē actionis. In vbis ergo p̄miſſis duo tāguntur. ℣ Primo p̄ſecutoꝝ crudelis ſeuitia: cū dr. Gladium euaginauerūt petōres ꝛc. ℣ Secō ſanctoꝝ innocēs pena: cum ſubdit. Et decipiāt paupem ꝛc. Seuitia aūt peccatoꝝ in duob⁹ appet. ſ. in euaginādo gladiū. ſ. quo ad ſabianū q̄ decapitauerūt ⁊ in tēdēdo arcū quo ad ſebaſtianū q̄ ſagittauerūt. ¶ Circa p̄mū notāduz q̄ mali hab̄t gladios quos euagināt contra bonos. ⁊ boni hñt gladios quos euaginant ꝓtra malos. ℣ Hñt q̄dē mali vnuz gladiū in corde qui eſt malitie. vñ ps. Gladius eorū intret in corda ipſoꝝ. Hūc euaginauerūt: cum malitiā acuerūt ad p̄ſequēduz. ps. Cōcepit dolorē ⁊ pepit iniquitatē. ℣ Aliuz hñt in ore qui eſt gladius male lingue. ps. Gladius in linguis eoꝝ. hūc euagināt cū lingua lacrāt ad detrahēdum. ps. Exacuerūt ut gladiū linguas eoꝝ. ℣ Aliū hñt in manu q̄ eſt malignitatis iniquę. ps. De gladio maligno eripe me. hūc euagināt cū manus extēdūt ad perſequēdū. Exod. xv. Euaginabo gladiū meū: interficiet eos manus mea. ℣ Primū gladiū euaginauit decius ꝓtra ſabianū. cui ⁊ eccle magnā p̄ſecutionē cōmouit. ℣ Secūm euaginauit diocletianus cōtra ſebaſtianū quē ſuuz p̄ditorē uocauit: ⁊ multas blaſphemias ſibi dixit. ℣ Tertiū uterq; ꝓtra utrūq; euaginauit: dū ille ſabianū fecit occidi. ⁊ iſte ſebaſtianū fecit ſagittari. ℣ Secō boni hñt gladios ꝓtra malos. ℣ Primꝰ eſt doctrine. Heb. iiij. Viuus eſt ſermo dei ⁊ efficax ⁊ penetrabilior omni gladio ancipiti. hūc euagināt in eruditione primi. Eph. vi. Gladiū ſpūs q̄ eſt uerbū dei. ℣ Secūs eſt iuſtitie. Exod. xxxij. Ponat vir gladiū ſuū contra femur ſuū. hūc euagināt in peccati ultione. ps. Gladij ancipites in manibus eoꝝ. ℣ Tertius eſt fortitudinis ⁊ cōſtātie. Cant. iij. En lectulū ſalomonis ſeraginta ambiūt oēs tenētes gladium. hūc euaginant in gregis oñi defenſione. Mach. iij. Judas gladio ſuo p̄tegebat caſtra. Gladiū ergo doctrine euaginauit ſebaſtianus q̄ idolatras ⁊ infideles cōuertit. Et gladiū iuſtitie euaginauit ſabianus q̄ decīū impatorē dure corripuit. Gladiū fortitudinis uterq; euaginauit q̄ uterq; ꝓſtāter martyriū tolerauit. ℣ Secō appet ſeuitia ꝓtra beatū ſebaſtianū: cū dicit. Intēderūt arcū ſuū. q̄ ad inſtar cricij ſuit ſagittis repletus. ps. Intēderūt arcū rem amarā. illa enī ſagittatio amara pena fuit. ꝑter intraneitatē viſcerū: q̄ ſagitte nō trāſiuulnerāt mēbra exteriora: ſed etiaz viſcera interiora. Job. xvi. Interiora mea efferbuerunt abſq; ulla requie. Magna etiā pena fuit ꝑter generalitatē vulneruz: q̄ nō trāſi in vno uel duobus locis: ſed in toto corpore vulneratus erat ⁊ ſagittis repletꝰ. Job. xvi. Cō

tidit me vulnere sup vulnus. Ysa.j. Al planta pedis usq; ad uerticē nō est in eo sanitas. Et magna pena erat ꝓpter malitiā irrisionū q; ipsum quasi signū in derisione posuerūt. Job.xli. Deridebit simplicitas iusti ꝛc.ps. In me psallebāt qui bibebant vinū. Fuit etiā magna pena ꝓpter totius populi spectaculū. Fuit enim in cāpo iurta palatiū cesaris sagittarius: ut illic ois pplus cōueniret: cuj sagittari videret. ut habeb.j. Cor.iiij. Spectaculuz facti sumus mūdo angelis ꝛ hoibus. ℂ Scōo er parte scōz ponit pena innocēs: cū dī. Et decipiāt paupem ꝛ inopē. Bz ꝓmo ponit inocēs pena sebastiani: cū dī. Et decipiāt paupem. Paup igitur ꝛ inops fuit sebastianus quē oiz bonis spoliauerūt ꝛ a ꝓncipatu deposuerūt. Justū decipe conati sunt. mō falsis allegatiōib⁹ uolētes rpm ostēdē nō eē de um. mō uanis ꝓmissionib⁹ ꝓmittētes sibi restituē suum ꝓncipatū. mō diuersis cruciatib⁹ ꝛ diuersis passionib⁹. q: ipm fecerūt sagittari: ꝛ usq; ad mortē fustigari: sed nō potuit decipi: nec falsis allegationibus: q: hēbat rpm qui sapia est. Luc.xxi. Ego enim dabo uobis os ꝛ sapiam ꝛc. Nec uanis ꝓmissionib⁹: q: hēbat rpm qui est uera merces ꝛ sūmū bonū. Gen.xv. Noli timē ego ꝓtector tu⁹ sum ꝛ merces tua magna nimis. Ero.xxiij. Ego 'ostendā tibi oē bonū. Nec uanis cruciatib⁹ ꝛ passionib⁹ q: hēbat rpm qui virtus est ꝛ fortitudo. ps. Dñs ꝓtector vite mee a quo trepidabo. Jtē idē. Cū ipso sum in tribulatione eripiā eū ꝛ glificabo eū. Ꝑ Secūdo ponit innocēs pena fabiani: cū dicit. Ut trucidēt rectos corde. ipse enim rectū cor habuit: qđ patet ex multis. Ꝑ Primo q: ipse per colūbam fuit miraculose electus. nequaq; enim deus ipm miraculose eligeret: nisi ipm hēre rectū cor ꝛ sanctuz cognosceret. Num.xvj. Quēcūq; elegerit dñs ipse sanct⁹ erit. Ꝑ Scōo q: in potētū reprēsione fuit ꝓstās ꝛ firmus. Nā sicut dicit Haymo. impatori Philippo uolēti interesse pasche solēnitatib⁹ quibusdā cōicare mysteriis. fabianus cōstāter restitit. nec ibidē ipm eē permisit. donec inter publice penitētes stetit: ꝛ peccata sua cōfessus fuit. Ecc.xlviij. In diebꝰ suis nō ptimuit ꝓncipē ꝛc. Ꝑ Tertio qa circa diuinū cultū fuit ualde diligens ꝛ deuotus. Nā sicut dicit Damascenus papa: ipse fabian⁹ per oēs regiones septē diaconos misit. ꝛ eisdē tot sub diaconos assignauit ut gesta martyrū colligerent ꝛ sibi romā deportarēt qđ factū est. Jtū ergo sic rectū corde detrucidauerūt ꝛ decapitauerūt. Et lz carnē trucidarēt: aiam tñ ledere nō poterāt. Mat. x. Nolite timē eos qui occidūt corpus: aiam enim occidere nō ꝑnt. Ratio q̄re aias scōz mali occidē nō ꝑnt est: q: ipsoz aie in manu dei sunt. Sap.iij. Justoz aie in manu dei sunt. Sūt etiā in sinu dei Ysa.xl. Manu subleuabit agnos ꝛ in sinu suo portabit. sunt etiā in corde dei. ad Phil.j. Testis est mihi deus quomō uos cupiā oēs in visceribus ie su xpi. Quia igit sunt in manu dei nō ꝑnt ab aliquo auferri. Joā.x. Nō rapiet eos qsq; de manu mea: q: qui sunt in sinu dei nō ꝑnt amitti. Augu. Quid times hoiem hō in sinu dei posit⁹. Tu de sinu illius noli cadē: ꝛ qcqd patieris ad salutē ualebit nō ad pnitiē: q: q sunt in corde dei nō ꝑnt obliuioni tradi. ps. Si oblit⁹ fuero tui hierlm ꝛc.

Ser. lxii. ℂ De scō sebastiano martyre ℞mo.ij.

Etendit aream suā ꝛ posuit me ꝙsi signū ad sagittā. Thre. ij. Jstud uerbū conuenit̄ de scō sebastiano exponi pōt: qui fuit ad signū positus ꝛ ab iſidelibus sagittatus. Fuit enim positus ad multipler signū. ℂ Primo in signū prudentie er eo q; se sub militari habitu occultabat: ut xpianos martyres ꝓfortaret. bonū qdē fuerat si statim se xpianū cōfitēs coronā martyrij recepisset. Sed melius erat q; ꝓ tali utilitate ad tēpus sub militari habitu se occultaret. postmodū aūt libere se xpianū ꝓfessus fuit. Et sic ꝓmo habuit fidē tanq; loricā. j. Thes. v. Induti lorica fidei. postmodū habuit eā tanq; scutū. Eph.vj. In olbus sumētes scutum fidei. Apls etiā de hoc loquēs dicit. ij. Cor.vi. Per se nestram in sporta dimissus sum ꝛc. Bonuz erat si apls nō fugiēdo martyriū fuisset ppessus: sed melius fuit q; ꝓ utilitate ꝓximoz ad tēpus fuit reseruatus. ℂ Secōo fuit posit⁹ in signū cōstātie. cuius ꝓstātia etiā apparuit in coroborādo quādo dixit: O fortissimi milites xpi ꝛc. Job.iiij. Vacillantes ꝓfirmauerūt sermones tui. In arguēdo: q: impatores constāter redarguit: ꝛ tūc maxime posteq; ab eis flagellatus fuit. tales enim cōstātes erāt apli. De quibus dicit Act.v. Cesis denūciauerūt apostolis: ne amplius loquerent ꝛc. In sufferēdo: qa multa martyria pertulit: sed vinci non potuit. Roma.viij. Certus sum enim q; neq; mors neq; vita ꝛc. ℂ Tertio fuit positus in signū doctrine. Docuit enim tres utiles lectiones. Ꝑ Prima fuit circa contēptū tēporaliū quādo dixit. Vita hec in se credentes fefellit sed expectātes irrisit ꝛc. Jaco. iiij. Que est enim vita nostra uapor ad modicum parens. Ꝑ Secūdo fuit circa appetitū celestium. Unde dixit. Nō separabunt a uobis: sed uadunt parare uobis sydereas mansiones. Heb.xiij. Non enim habemus hic ciuitatē manētē: sed futurā inquirimus. Ꝑ Tertia fuit circa tolerātiā aduersoz. vñ ait. In amore martyrij nos sustinemus effectus. ꝛ Matth.x. Nolite timere eos qui occidunt

cor⁹ ⁊c. ¶Quarto erat positus in signū patiētie q⁹ patiēter supplicia tolerauit. Magna patiētia q⁹ martyres nō in supplicijs cesserūt. sed potiꝰ eis do cumēta cesserūt. Cypria. Torquētib⁹ fortiores ste terūt: ac laniātes vngulas: laniata membra vicerūt. maior⁹ q⁹ nō maledixerūt. Lu. vj. Bñdicite maledi cētib⁹ uobis. Maria q⁹ aduersus deū nō murmu rauerūt. vñ dr. Nō murmur resonat nō querimo nia. Permaria q⁹ in tot supplicijs cor pacificū ha buerūt. vñ subdit. Bz corde tacito mēs bñ cōscia fuat patiētiā. Supmaria q⁹ pro pſequētib⁹ oraue rūt. Lu. vj. Orate pro pſequētib⁹ ⁊ calūniātib⁹ uos. ¶Quito fuit in signū posit⁹ opationis bone. hūit enī opationē bonā. i. utilē: delectabilē: ⁊ honestaꝫ. Utilē q̄tū ad alioꝝ puersionē: q⁹ multos puertit ⁊ saluos fecit. j. Coy. x. Nō q̄rēs q̄ mihi utile est sed q̄ multis ut salui fiāt. Honestā q̄tū ad pacifica puersationē. vñ dr. Erat enī vir toti⁹ prudētie In ſmone uerax. in ope fidelis. in bonitate cōspicu⁹. in vniuersa mox honestate pclar⁹ ⁊c. i. Thessal. iiij. Honeste ambulemus ad eos qui foris sunt. Delectabilē aūt q̄tū ad celestiū contēplationē. Ec cls. xj. Dulce lumē ⁊ delectabile est oculis vidē sole. i. rbz per ptēplationē. ¶Sexto posit⁹ fuit in signū pene eterne reprobis inferēde. Si enī de⁹ tātū punit illos qui hūt vitā sanctā: q̄tū puniet ⁊ illos qui hūt vitā iniquā. Prouer. xi. Si iust⁹ in tra recipit mala: q̄to magis ipi⁹ ⁊ pctōr. Si tātū punit illos in qb⁹ bñdicit: q̄tū puniet illos in qb⁹ blasphemat. Hiere. xxv. Ecce ego in ciuitate in qua inuocatū est nomē meū icipio te affligē. ⁊ uos q̄si innocētes eritis nō eritis imunes. Si tātū pūit illos qui sunt virides i pscia ⁊ in vita: q̄tū puniet illos qui hūt pscias aridā ⁊ vitā corruptā. Luc. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciūt: in arido quid fiet ⁊c.

Sermo. lxiij. ¶De eodem sermo. iij.

Ece docuisti plurios ⁊ man⁹ lassas roborasti. Vacillātes pfirmaue rūt sermones tui: ⁊ genua debilia cōforta sti. Job. iiij. In vbis istis tria tāgunt. ℣ Illā sctūs sebastianus fuit doctor ignorātiū: iō dr. Ecce docuisti plurimos. ℣ Fuit roborator debiliū. iō subdit. Manus lassas roborasti: uacillātes pfirmaue rūt ſmones tui. ℣ Fuit pſolator afflictoꝝ. iō subdit. Et genua debilia. ¶Circa primū notandū q⁹ q̄das ignorabāt vitatē dei sicut idolatre: iō sctūs Sebastian⁹ docuit fidei vitatē. Vñ vna die pluscꝫ tricēta idola pfregit: ⁊ pfectū urbis ⁊ mille q̄drigētos viros de ei⁹ familia baptizauit. j. Jo. iij. In hoc appuit dei filī⁹. ut dissoluat opa diaboli. Qui dā ignorabāt uanitatē mūdi: ut cupidi ⁊ auari: iō docuit vite labilitatē dicēs. Ab initio mūdi hec vita in se credentes fefellit ⁊ post se expectantes irrisit ⁊c. Job. xliij. Hō natus de muliere breui viuēs tpe ⁊c. Quidā ignorabant leuitatē pñtis supplicii ut timidi ⁊ delitiosi: iō docuit pene pñtis ⁊ future differentiā. Unde ait. Hec pſecutio quā hic patimur hodie excādescit ⁊ cras euanescit: dolor aūt eternus renouat ut seuiat. augmētat ut exurat. in flāmaꝫ ut puniat. Tāta est enī differētia ad illā q̄ta stilla aque ad fluuiū: sibili ad tonitruuꝫ. Job. xxvj. Cū vix vnā puā stillā sermonis eius audiuerimus: qs poterit tonitruū magnitudinis ei⁹ intueri. Quidā ignorabāt astutiā diaboli: ut neophiti ⁊ inerpti: iō docuit diaboli astutiā supandā dicēs: In amorē martyrij: iā nos sustinemus affectus. Ibi enī diabolus si vincere extimat qui duꝫ capit captus est: dū tenet tētus est. Job. xl. An extrahē poteris leuiathā hamo. Esca est exterior: caro martyrio afflicta. Hamus est interior: patiētia. Diabolus credit se cape martyrē per escā carnis exterius mortue: ⁊ captus est ab hamo interioris patiētie. ¶Octauo fuit debiliū coroborator: cū dr. Manus lassas roborasti. Sūt enīz qdā debiles ad bonū in cipiēdū. Prouer. xix. Absc̄odit piger manū suam sub ascella. De quoꝝ numero erat Cromatius pfectus. qui cū idola oia se cōfringē. pmisisset. vnū tū absc̄odit sed sanari nō potuit quousq̄ cōfractū fuit. Similes sunt qui penitētiā uolētes inchoare peccata sua deserūt: vnū tū retinē uolūt. Quidam sunt debiles ad bonū inceptū. pſequendū. Tales sunt sicut statue que pedes hūt: sed in ambulādo nō. pficiūt. De quorū numero erant multi xpiani qui fidē defendē icipiebāt sed. ptinus deficiebāt. Ideo sebastianus clamidē deferebat ⁊ eos cōfortabat. Quidā enī sunt debiles ad bonū. pſecutuꝫ cōsumandū. In quoꝝ pſona dicit apls Roma. vij. Perfectū aūt bonū nō inuenio. De quoꝝ numero erāt Marcellianus ⁊ marcus qui fortiter inceperāt cōstāter. pſecuti fuerāt: sed parentū blanditijs emolliti nō cōsumabāt. Ad quos sebastianus clamans dixit. O fortissimi milites xpi nolite per misera blandimēta coronā deponere sempiternā. Quidā vo erāt debiles ad aduersa sustinēdū. De qb⁹ dr Lu. viij. Ad tps credūt: ⁊ in tpe tētationis recedūt. De quoꝝ numero erāt multi xpiani qui timore penarū martyria fugiebāt. Istos ad amorē martyrij incitabat dicēs. In amorē martyrij nos sustinemus affectus. ¶Tertio fuit pſolator afflictoꝝ: cū dr. Genua debilia roborasti. Erāt enī qdā afflicti: ꝓpter penā inflictā a tyrāno. de quo rū numero erāt marcellianus ⁊ marcus. Istos' sebastianus pſolat⁹ per salubrē exhortationē. ℣ Ps. l. Dñs dedit mihi liguā eruditā: ut sciā sustētare eū

qui lapsus est vbo. Quidā erāt afflicti: ꝓpter penā ꝓtractā a morbo. De quoꝝ numero erat Joe uxor Alcostrati. z tranquillinus z cromatius qui morbo grauissimo laborabāt z infirmabant. Istos ꝑsolatus est brūs sebastianus sanādo eos per efficaces oronē. Mā sicut dī Jac. v. Multū ualet deꝑcatio iusti assidua. Quidā erāt afflicti: ꝓpter penā imissaz a deo. De quoꝝ numero erāt Romani z Papienses. Cōtra quos ut legit in ꝓistorijs lōgobardoꝝ. Tanta pestis a deo fuit missa. ut vir vnus alterū sufficeret sepelire. Istos ꝑsolatus est sanādo per suarū religarū deuotā uenerationē. Moꝝ enim sicut ibidē legit ut in papiā sue relige sunt delate: pestilētia illa cessauit. Quidā enim erāt afflicti ꝓpter penā imissaz a diabolo. de quoꝝ numero erat qdā mulier in tuscia ut refert Greg. in dialogo que dū ad dedicationē ecclie scti sebastiani ire deberet noctu illa a ꝓcipiscētia simulata a viro suo noluit abstinē: que mox ut scti sebastiani oratoriū est ingressa a diabolo est uerata. Istā ꝑsolat⁹ est sanādo per suā z scti fortunati itercessionē. Voluit ipaz tū pius uerari: ut oſtēdat q̄ diligat mūditiā. Voluit z sacerdotē qui pallio altaris eā opuit silr uerari: ut oſidat q̄ odit ꝓsumptuosaz audaciā. Voluit adhuc cātationē eā ꝺpli⁹ uerari: ita q̄ legio demonū in eā intrauit ut oſidat q̄ odit superstitionē fallacē z uanā.

Sermo. lxv. ¶ De sctā agnete Sermo ꝑm⁹. fortē qs inuenies. ꝓuerb. ult°. Inuētum est hodie de sancta agnete q̄ salomon aut per ipossibilitatē. aut per difficultatē: aut per ammirationē se nō posse inuenire dicebat fortē mulierē. Setā qdē agnes adeo fortis extitit q̄ tripler certamē martirū ꝓsecuti. ¶ Primū nāq̄ certamē habuit ptra ꝓfectū filiū qui uolebat sibi surripe vginitatē indu cēdo ipaz ad suū cōsugiū. Secūz habuit ptra ipz ꝓfectū qui uolebat polluē sue fame honestatē: trahēdo ipaz ad ꝓstibulū. Tertiū ptra ꝓfecti vicariū habuit qui uolebat in ipsa coꝝpe fidei inte gritatē: multipler iserēdo ei certamē. Sed in quo libet certamine habuit celeste adiutoriū. Mā in primo habuit angelū. vñ ipa dixit. Meccū enim habeo custodē corꝑis mei angelū dñi. In scōo habuit ꝑz. vñ ait. Unigenitus dei filius murus mihi est ipenetrabilis z mei custos nunq̄ dormiens z defensor nunq̄ deficiēs. In tertio habuit spūs sctūs. vñ dicit. Ecce nūc per spūs sctūs rore celesti ꝑfusa foc⁹ iurta me morit. ¶ Circa ꝓmū notādū q̄ ipa q̄nque habuit que in aliis mulieribus sunt ad ipedimētū castitatis: in se aūt sunt instrumētū vtutis. Primū ē etas iuuēilis: q. xiij. etatis sue anno mortē ꝓdidit z vitā inuenit, z sic dī Eccls. xlj. Adoleſcētia enī z uoluptas uana sunt. sed etatē iuuenilē mētis canicie tēperauit. Vñ dī de ea. Infantia cōputabat in annis sed erat senect⁹ mentis imēsa. coꝝpe iuuēcula: sed aīo cana. Sap. iiij. Cani sunt sensus hoīs ꝛc. Secūz est pulchritudo corꝑis. Ipsa enīz sicut dī de ea fuit pulchra facie sed pulchrior fide. z sic dicit Prouerb. xxxj. Fallax gra, z uana est pulchritudo. Sed ipsa pulchritudinē suā corꝑis maceratione turpauit. Vñ poterat dicē illud Cañ. j. Nigra sum sed formosa. Nigra exterius per macerationē: formosa interi⁹ per virtutuz decorē. Vñ dicit Greg. in dialogo de galla nobilissima femina que ad instar. s. viri habitura erat barbā si nō ruberet. Illa exterius nihil timuit deformitatis: que interiorē speciez amauit. Nec mirū est si hoc in illa sedaret qō a celesti spōso nō amaret. Tertiū est multipler oblatio muneris. Unde dī q̄ cepit offerre plurima z pluriora promittē. Multe enīz sunt quas nō decepit iuuēt⁹ nec pulchritudo: sed inducit muneruz oblatio. Esee iiij. Munera dederūt amatoribus suis. Ipsa aūt munera oblata deſperit. Vñ dī in legēda. Deculit secū ꝓfosa ornamēta: que ab ea sunt tanq̄ sterco ra reputata. Sciebat enim q̄ huiusmodi munera nō danē sponsis sed concubinis. Ecñ. xxv. Filijs aūt cōcubinarū largitus est munera. Quartū est nobilitas amatoris. Maz nobilitas viroꝝ facilius inclinat aios puellaruz. Ille aūt erat filius ꝓfecti urbis rome: z ideo nobilis z sublimis. Sed ipsa eius nobilitatē cōparatione sponsi celestis vilipendit. Unde ait. Discede a me pabulū mortis: q: iaz ab alio amatore ꝓcuēta sum qui lōge te nobilior est: z genere z dignitate. Quintū est terror supplicij: q: ꝓfectus multa supplicia est minatus ei. Multe aūt sunt que respuit munera: z cōsentiunt ꝓpter supplicia. Dan. xiij. Sic faciebatis filiab⁹ israel: z ille timētes loquebanē uobis. Sed ipa terores z minas deriſit. Vñ dī de ea q̄ terrētē sicut z blādientez aīo deridebat. Ambro. Letere puelle tonuos vultus parentū ferre nō ꝑit z acu puncta districta solēt ꝙñ vulnera fl ere. Hec aūt ego cruētas carnificū manus ipauida expectauit. ¶ Secūdū certamē habuit cōtra ꝓfectū: q: uoluit in ip sa polluere honestatē: trahēdo eā ad ꝓstibulū. In quo certamine cōtra eam multa aduersarius tela iniecit: sed virgo oia superauit. Primo nanq̄ fecit ipam nudā per ciuitatez duci: ut nuditas sibi uerecūdiā faceret. Solent enīz ipse virgines magis nuditatis uerecundia timere q̄ penā. Ezech. xvi. Eras nuda z cōfusione plena. Sed cōtra istū telū habuit denſitatē capillo⁹ qui eaz induerūt: z uerecūdiā ꝓpulsauerūt. j, Cor. xj. Capilli pro ue-

lamine mulieri vati sunt. ℣ Scdo in loco turpi. i. in pstibulo fecit eā includi: ut nomē ⁊ honestatem polluer et. Johel'. iij. Posuerūt puerū in pstibulo. Sed ipsa cōtra hoc habuit societatē angelorū: ut. ſ pnīa angelo⁹ loci ifamiā aboleret. ℣ Sa. xxxv. In domibus in q bus pus hitabāt diacones orie tur viro: calami ⁊ iūci. Calamus ⁊ iūcus virēt iur ta fluēta aq̄rū. Et signat angelos qui hñt virorem contēplationis: ⁊ sunt mersi in pelagus amoris. ℣ Tertio in loco. ſ. obscuro fecit eā claudi: ut loci obscuritas virginē pterreret. Cōtra istud hñt lu minis claritatē: que tāta fuit ut nullus posset eam ptingere uel videre. Sap. xviij. Scis aūt tuis ma xima erat lux. ij. Cor. vj. Que societas luci ad tenebras. ℣ Quarto sine uestimēto fecit eā reling ut frigoris aspitas eā affligeret. Mich. ij. Desup tu nicā palliū sustulistis. Contra hoc habuit uestē ce lestē: quā angeli sibi in carcere parauerūt. Judith x. Induit se uestimētis iocūditatis sue. ℣ Quinto oīb⁹ eā fecit exponi: ut pro vno quē cōtēpserat oēs hēret. ij. Mach. iiij. Ausus est gymnasiū pstituere ⁊ optimos ephebo⁹ in lupanari ponere. Cōtra hoc hñt dei vtutē qua oēs qui igrediebātur puer tebanſ. j. Reg. x. Insiliet in te ſps dñi: ⁊ mutabis in virū alterū. ℣ Sexto filio suo illudēdā dedit: ut quē noluerat hēre maritū: hēret amasium. Cōtra hoc habuit iudiciarii dei emulationē. i. demonis qui ipsum pfocauit. Uñ ipsa ait. Ille cuius uolū tatē uolebat pficere ptātem in eū accepit ⁊ occidit. Demones enim sunt iudiciarij dei: qui ⁊ si a ſcip sis habeāt malā uolūtatē: a deo tñ iustā accipiunt ptātē. j. Reg. xviij. Spūs dñi malus inuasit saul. Est enim spūs dñi ppter acceptā ptātē: sed malus ppter iniquā uolūtatē. ℣ Tertiū certamē habuit ptra pfecti vicariū: qui uoluit in ipsa corrūpere fi dei integritatē: multiplex inferēdo suppliciū: ſ ip sa oīa supauit supplicia. Fecit nāq; ipsam vginez pici in ignē: ⁊ ipm ignē fecit copiosuz fieri. ⁊ tādē in gutture fecit eā gladio feriri. In ignē qdē fecit eā pici pp pfūptionē. ut. ſ. ignis carnē ⁊ ossa in ci nerē rediget. ne. ſ. aliquē relige remanerēt. Amos ij. Sup trib⁹ sceleribus moab. Et sup ārum nō puertā eū. q: incēderūt ossa regis idumee usq; ad cinerē. ℣ Primū scelus fuit: q: filius ipsius pfecti virginitatē sibi surripe uoluit. ℣ Secōm q: ipse ſp fectus eā nudā per ciuitatē duci fecit. ℣ Tertiū q: eā in lupanari exposuit. ℣ Quartū: q: ipse vicarius eā in ignē pici fecit: ut eius ossa in cinerē redige rent. sed istud certamē vicit per oronē deuotam: q: mor ut oranit ignis extinctus fuit. Ecc. ij. In me dio ignis nō sum estuata. ℣ Sexto ipm ignē copio sum uoluit fieri: ut ⁊ ipsa cito psumeret: ne sibi au ferret. Sed ptra istud certamē habuit refrigerātē dei gram: que sibi refrigeriū pstitit. vij ipsa ait. Ec ce nūc per spūm sanctū rore celesti pfusa: soc⁹ iur ta me morit. Ecc. iij. Ignē ardētē extinguit aq̄. i. refrigerās dei gra. ℣ Tertio in gutture fecit eā se cari. Sed istud certamē vicit per celestē palmam quā acqsiuit. Apoc. vij. Stātes añ thronū dei in spectu agni amicti stolis albis: ⁊ palme in manibus eo⁹. Stat añ thronū dei per ptēplatiōnē deitatis. In spectu agni per sideratiōnē humanitatis. Amicta stola alba per votē anime: ⁊ palme in manibus eius per ostēsionē victorie.

Sermo. lxvj. ¶ De eadem Sermo secūdus.

Ornatitudo ⁊ decor indumētū ei⁹ ⁊ ridebit in die nouis simo. Prouerb. ult⁰. Hec vba pcuenienter de scā agnete exponi pñt que fuit ℣ robusta. ℣ de cora ℣ leta. Fuit sic robusta q: etiā hostes vicit. Fuit sic decora: q: oīb⁹ placuit. Et mō leta: q: ad letitiā sempiternā pcuenit. ¶ Primo igit fuit robu sta ⁊ sortis: iō pmittit sortitu⁹. Fuit enim sortis: q: vicit sortiorē se. i. diabolū. Uñ dicit bta agnes. Spurcitias diaboli imaculato calle trāsiui. j. Jo an. ij. Scribo vobis adolescētes: q: vicistis mali gnū. Fuit sortior: q: a nemine potuit vinci. nec a p fecti filio. pmissis donis. nec etiā ab ipso pfecto irrogatis iniurijs. nec ab ipso vicario illatis sup plicijs. Ecc. xlviij. Potētia nemo vicit illū. Fuit sortissima: q: vicit semetipsam. ſ. corpus: seruādo mūditiā: ⁊ aiam: seruādo patiētiam. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro sorti: ⁊ qui dñāt aio suo ex pugnatore urbiū. Fuit supsortissima: q: vicit deū ⁊ hoc qñ resuscitādo filiū pfecti oronibus deuotis induxit. Ecc. xvj. Mulier sortis oblectat virū suū. i. deū. Ecū. xxxij. Si ptra deuz sortis fuisti quanto magis ptra hoīes pualebis. ¶ Scdo fuit decora ideo subdit. Et decor. Deus enim ipsam in ſpsenti decorauit: q: ipsam multiplici glia illustrauit. fe cit nāq; miracula in triplici machina rerum: q: ⁊ de celo coruscatio ⁊ fulgur descēdit: ⁊ terremot⁹ magnus extitit: ⁊ pfecti filiū de inferno suscitauit. Fecit miracula in q̄druplici substātia elemētorū: q: ignis extinctus est aq̄: q: tēpestas sup paganos exorta est. terra mota: aer dū cēt in carcere illustra tus est diuina luce. Fecit miracula in qntuplici differētia creaturarū. ſ. in illis que hñt trīa cē: sicut in imagine que annulū recepit ⁊ tētatione fugauit. In illis que hñt viuē sicut in capillis qui ad istar plātarū viuūt: q: crescūt. Et in illis qui hñt sētire: sic patet in agno niue cādidiore q iuxta eā stare vi sus est. In illis que hñt discernē: sic patet i pstātis quā corpe ⁊ mēte sanauit. In illis que hñt itelligē

sicut in angelis qui sibi uestē in ꝓstibulo ꝓparauerūt. ¶ Tertio est modo leta. ī dicit. Et ridebit in die nouissimo: nō dixit in die primo. qz ille est dies ploratus. Sap. vij. Primā nocē simile oīb' emisi plorās. nec dixit die medio: qz ille dies est incolat' pñs. Deu mihi qz icolat' meus ꝓlongat' est. Sed dixit in die nouissimo. qz ille est dies iocūditatis ⁊ risus. Job. viij. Donec impleat risu os tuum. In hoc ergo die nouissimo ipsa ridet: q; ꝑter gloriaz cōmunē quatuor speciales habet. ℣ Primā habet in capite que est aureola. Exodi. xxv. Sup coronā facies alterā coronā aureolā. ℣ Secundā habet in ore que est suauis melodia. Apoca. xiiij. Cātabant quasi cāticū nouū. ℣ Tertiā habet in corpe que est uestis cādida. Apoca. iij. Ambulabūt mecū in albis: qñ digni sunt. ℣ Quartā habet in ꝓsecutione que est associatio diuina. Apoca. xiiij. Hij sequunt agnū quocūqz ierit. Propter ꝑmā coronā quā habet in capite dixit. Quasi sponsum decorauit me corona. Propter secūdā quā habet i ore dixit. Qui? mihi organa modulatis uocib' sonār. Propter tertiā quā habet in corpe dixit. Induit me vīs cicla de auro cōterta. Propter quartā quā habet in xpi associatione ait. Ipsi sum iuncta in celis quem in terris posita tota ai deuotione dileri ⁊c.

Sermo. lxvij. ¶ De eodē festo Sermo. iij.

Flectus meus mihi ⁊ ego illi. Cantic. ij. Cōsuetudo est inter spōsum ⁊ spōsam q; spōsus sponsam sibi copulat per amorē: ⁊ q; spōsa spōsum multipliciter cōmēdat. ℣ Beata igit agnes primo gl'iatur q; xps eā in spōsam accepit: ⁊ sibi eam per amorē copulauit: cū dixit. Dilectus meus mihi. ℣ Secūdo eum multipliciter cōmēdauit: cū subdit. Et ego illi. Est igit sensus. dilectus meus mihi. i. incendit me sibi in spōsam accipiēdo. Et ego illi scilicet in cēdo ipsum multipliciter cōmēdādo. ¶ Circa p; mū notādū q; tripler est despōsatio. ℣ Prima est carnalis. Joā. ij. Vocat spōsum archytriclin' ⁊c. Alia est spūalis. ⁊ ista tripler ē. Una que fit per fidei signaculū: que ptrahit in baptismate. Osee. ij. Spōsabo te mihi in fide. ℣ Alia que fit p passiōis sacrz. Et ista ꝫcta fuit in xpi passiōe. Ibidē. Spōsabo te mihi i iustitia ⁊ iudicio. Tūc eni diabolus est iudicat'. Jo. xij. Nūc iudiciū est mūdi ⁊c. Alia que fit per ỽgitatis uotū. Et ista ꝫhit in thalamo sciētie. Ibidē. Spōsabo te mihi in misericordia ⁊ miserationib'. Virginitatem eni ꝙuare nō est ỽtutis humane: sed miserationis diuine. ij. Cor. xi. Despōdi eni uos uni viro ⁊c. ℣ Tertia est despōsatio celestis. Osee. ij. Spōsabo te mihi in sempitnū. Apoc. xxj. Vidi ciuitatē sanctā hierusalē nouā descēdētē de celo sicut spōsam ornatā viro suo. ℣ Primā despōsationē. s. carnalē btā agnes respuit: qz in luctū uertit. Vñ ait. Discede a me pabulū mortis. qa alijs alio amatore ꝙsta sum. Sap. iij. ℣ Celir steri lis ⁊ coinqnata ⁊c. ℣ Secūdā. s. spūalē habuit taz per fidei signaculū. vñ ait. Annulo suo subarrauit me: cū per passionis sacramētū. vñ ait. Sanguis eius ornauit genas meas: cū per ỽginitatis uotū. vñ dixit. Quē cū accepo ego sum: cū amauero casta sum: cū tetigero mūda sum. ℣ Tertiā. s. celestē hodie affecuta fuit: qz hodie celestē curiā. i. thalamū introiuit. Cañ. ij. Introduxit me rex in cellā vinariā. Ubi quidē est iter spōsuz ⁊ spōsam felix amplexatio. vñ ait. Jaz amplexib' eius castis astricta sum. Cant. ij. Dextera illius amplexabit me. Btā ꝓtectio. vñ ait. Jā corpus eius corpi meo sociatū est. Jo. xvij. Oēs vnū sint: sicut tu ꝑ in me: ⁊ ego in te. Gliosa ꝑlis generatio. vñ ait. Nec deerunt post nuptias filij ubi part' sine dolore succedit ⁊ secūditas quotidiana cumulat. Cant. iiij. Oēs gemellis fetib' ⁊ sterilis nō est iter eas. Et tali enim cōiūctione resultat geminus fet'. s. glificatio corporis ⁊ aie. uel glificatio in cōtēplatione diuinitatis ⁊ visione humanitatis. ¶ Secūdo spōsuz suū multipliciter cōmendauit: ⁊ maxime a tribus. s. a pulchritudine: nobilitate: diuitiarū fertilitate. De pulchritudine eius dicit. Cuius pulchritudinem sol ⁊ luna miranť. Pulchritudo aūt maxime attendit in facie. De pulchritudine aūt faciei istius spōsi dicit Hester. xv. Facies tua plena est gratiaruz. Dicit aūt Aug. de trinitate. Pulchra facies est dīmēsa pariliter. affecta hilariter: ⁊ colorata luculenter. Habuit igit iste spōsus pulchrā faciē. s. bñ ꝓportionatā. Vñ icarnationē nō erat bñ ꝓportionatus: qz erat alt' nimis. nimis ꝓfundus. nimis latus. ⁊ nimis lōgus. Tā alt': ut nō possit attingi. Tā ꝓfundus: ut nō possit videri. Tā lat': ut non possit cōprehēdi. Tā lōgus: ut nō possit mēsurari Job. xj. Excelsior celo est ⁊c. Qz post icarnationez est ꝓportionata altitudo sue maiestatis usqz ad nostrā substātiā. Phil. ij. Exinaniuit semetipm: formā serui accipiēs. Profunditas sue sapiētie usqz ad humanā stultitiam. j. Cor. j. Placuit deo per stultitiā ꝓdicationis: saluos facere credētes. Latitudo sue porcōie usqz ad nostrā miseriā. Ysaie. liij. Desideramus eum despectū ⁊ nouissimū virorū ⁊c. Longitudo eternitatis diuine usqz ad nr̄e tpalitatis mēsurā. Ad Gal. iiij. At ubi uenit plenitudo tpis ⁊c. ℣ Scdo eius facies fuit hilarit' effecta. Nō eni erat litigiosus in ore. ptialis in ope. nō impatiēs in ꝙmone. nō dur' in cōpassiōe. nō tristis in mēte. nō turbulēt' i facie. De his oīb' dr Ysa. xliij.

Nō clamabit neq; accipiet ꝓsonā ꝛc. ℣ Tertio ei⁹ facies fuit luculēter colorata. Fuit enim cādidus ꝑpter virginitatē: que maxime resultat in carne. Rubicūdus ꝑpter charitatem: que maxime seruebat in mēte. Fulgidus ꝛ elect⁹ ex milibus ꝑpter maiestatem: que maxime resultabat ex diuinitate. Cant. v. Dilectus meus candidus ꝛ rubicūdus. ¶ Scōo cōmendat eū ex nobilitate: cū dicit. Qui lōge nobilior est ꝛc. ꝛ genē ꝛ dignitate. Est aūt ꝑm Grego. nazāze. tripler nobilitas. Una causatur ex imaginis diuine impressione. alia ex carnis ꝓpagatione. tertia ex animi virtute. Quātū igit ad diuinitatē in xpo fuit nobilitas imaginis. Col. i. Que est imago dei inuisibilis. Quātum ad carnē fuit in xpo nobilitas originis. Rom. i. Qui fact⁹ est ex semine dauid ꝑm carnē. Quantū ad aiam fuit in eo nobilitas virtutis. Joā. i. Plenus gra ꝛ ueritate. ¶ Tertio cōmēdat ipm a diuitiarū plenitudine: cū dicit. Cuius opes nunq; deficiūt: cuius diuitie nunq; decrescūt. Prouer. viij. Mecū sunt diuitie ꝛ glia. i. diuitie gliose. Ille enim sunt misere: iste gliose. q: iste sunt perpetue: ille trāsitorie. Ista differētia ponit Matt. vi. Nolite thesaurizare uob thesauros in terra: sed in celis. ubi neq; erugo ne q; tinea demolit. Iste faciūt hoiem satū: ille famelicū. Ista differētia ponit Joā. iiij. Qis qui biberit ex hac aq̄ sitiet iterū. Iste faciūt hoiem locupletū ꝛ gliosum: ille indigētē ꝛ miserū. Ista differentia ponit Apoc. iij. Dicis q: diues sum ꝛ locupleꝛ nullius egeo: ꝛ nescis quia miser es ꝛ miserabilis. ꝛ ideo suadeo tibi emere a me aurum ignitum ꝛ probatum ut locupler fias.

Sermo. lxviij. ¶ De eadē Sermo tertius.

Gaudeamus ꝛ exultemus ꝛ demus gliam deo:

qñ uenerūt nuptie agni: ꝛ uxor agni ꝑparauit se: ꝛ datū est sibi ut cooptet se byssо splēdenti ꝛ cādido. Apoc. xix. Tres psone ꝑncipales repiūtur in nuptiis. s. paranymphi. sponsus. ꝛ sponsa. ℣ Ad paranymphos aūt ꝑtinet dulciter decātare epithalamiū. ℣ Ad spōsum ꝑtinet ꝑparare dulce ꝛ nuptiale ꝓuiuiū. ℣ Ad spōsam ꝑtinet se ꝑparare per decētē ornatū. ℣ Ad utrosq; ꝑtinet se ꝑparare per cōiugalē affectū. Et qñ iter xpm ꝛ beatā agne tē spuale est ꝓtractū mrimoniū: iō in ipo spuali matrimonio ista ꝗtuor repiunt que in ꝓdictis uerbis denotant. ¶ Primo enī er parte paranymphoruꝫ ponit epithalamiū laudis: cū dī. Gaudeam⁹ ꝛ exultemus ꝛc. Est aūt epithalamiū cāticū qō in honore spōsi ꝛ spōse in nuptiis decātat. Et dī gb epi qō est supra. ꝛ thalamus. eo q: supra thalamū decāt. Epithalamiū ergo btē vginis agnetis est dupler. vnū est in via. aliū in ꝑria. De epithalamio ei⁹ in via dic⁹ Amb. hāc senes. hāc iuuenes. hāc pueri in via decātāt. Nemo est laudabilior q; ab oib⁹ laudari pōt. Quot hoies tot ꝑsones qui martyrē ꝓdicāt dū loquunt. Ipsa igit puella fuit nō trib⁹ per etatē: s; marie per puritatē. iuuenis per fortitudinē ꝛ alacritatē: senex per sensus ac morū maturitatē. Ipsam ergo debēt laudare pueri tanq; puram in mēte ꝛ in itētiōe. Iuuenes tanq; fortē ꝛ alacres in passione. Senes tanq; maturā in sensu ꝛ in cōuersatiōe. Epithalamiū ei⁹ in ꝑria canūt panymphi. i. angeli ꝛ alij bñdicētes. Sap. iij. Hec est que nescīuit thoꝫ in delicto: hēbit fructū in respectiōe aiarū scārū. De isto epithalamio qō sibi decātat ipsa dic. Anima xpm in cui⁹ thalamū introiuit: cui⁹ mihi organa modulatis uocib⁹ cātāt. ¶ Scōo er pte spōsi ponit ꝑparatio ꝓuiuii nuptialis: cū dī. Venerūt nuptie agni. De ꝫ nuptiali ꝓuiuio dī Apoc. xix. Bti qui ad cenā nuptiarū agni uocati sunt. Et gb⁹ vbis habet q: ibi erit plena satietas. dulcis suauitas. ꝛ ecna securitas. In pūti qdē satietas hēt fastidiū. fames hēt molestiā. timor ne. s. alimēta deficiāt hēt penaꝫ. Jōq; ꝓuidit de⁹ ut in nullo celesti ꝓuiuio sit plena satietas ne ibi sit molestia famis: iō dī nuptiarū. In nuptiis enī ꝓsueuerūt oia abūdare. ps. Satiabor cū, appuerit glia tua. Sit dulcis suauitas: ne sit mētis fastidiū. iō dī. Agni qui hēt carnes delectabiles ꝛ suaues Job. xxi. Si nō direrūt viri tabnacli mei: qs det de carnib⁹ ei⁹ ut saturemur. Sit ecna securitas ut tollat tiō defectionis. vñ dī. Lena: q: nullū aliud ꝓuiuiū sibi succedit. Prouer. i. Qui me audierit sine timore requiescet. ¶ Tertio ponit er pte spōse ꝑparatio ornamēti singularis: cū dī. Datū est ei ut cooptet se byssо fulgido ꝛ cādido: ꝛ uestib⁹ ornatissimis. Hūit qdē spōsa ḡtuor genera uestiuꝫ. s. uestem deauratā. ps. Astitit regina a dextris tuis in uestitu deaurato. i. xpi aia que coꝑ⁹ suū recte. in uestitu deaurato. i. in corpe glificato. Hūit uestē uariā. Vñ sequit. Circūamicta uarietate. Uestē albā. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in albis. Et hūit uestē rubeā. Ysa. lxiij. Quare rubrū est idumētū tuū. Istas uestes xpus agneti sue spōse coicauit. s. deauratā uestē: isundo charitatē. Vñ ipsa ait. Induit me dñs cicladē auro texta. ps. Dis glia ei⁹ filie regis ab ie⁹ in fimbrijs aureis. Uarīā ornādo ꝓtutū uarietatē. Vñ ait ipsa btā agnes. Circūdedit me vnātib⁹ atq; coruscātib⁹ gēmis. Ezech. xvi. Uestiui te ꝓsicoloribꝫ. Uestē cādidā: decorādo ꝑ puritatē. In cui⁹ signi ficatiōe āgelus i carcē uestē cādidā ei dedit. Et dedit sibi uestē rubeā: eā rubricādo ꝑ sāguis effusionē: ꝛ sue passiōis meditationē. Vñ btā agnes ait

Sanguis ei⁹ ornauit genas meas. De hac duplici ueste dicit Prouer. ultimo. Byssus ⁊ purpura i duplicitū ei⁹. ℣ Sed qñ nobiles spōse pfueuerūt ue stes suas etiā gēmis ornare: iō ⁊ ipsa gēmis vtutū erat ornata. Quas gēmas hūit in manu dextera per rectā intēcionē. Unde ait. Dextera mea cinxit lapidib⁹ pciosis. Qui eni facit opa que videnē esse virtuosa sed intēcione corrupta: gēmas habet in sinistra. Qui vo itē iōe recta hēt in dextera. Matth. v. Nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua. ℣ Se cūdo ipas hūit in collo. vñ ait. Collū meū circit lapidib⁹ pciosis. Collū rpi sūt pdicatores qui a rpo capite influētiā recipiūt: ⁊ in cetera mēbra ifundūt. Illi ergo sunt collū qui tñi pdicāt vbū. Illi sunt collū lapidibus pciosis ornatū qui vbū pdicāt: ⁊ vba pdicatiōis opibus virtuosis exornāt. Cant. i. Collū tuū sicut monilia. ℣ Tertio ipas habuit in auribus per obedictiā. Unde ait. Tradidit auribus meis lertima biles margaritas. Ille simplr est au ris qui coactib⁹ obedit. Qui vo spōtaneus est obe dictiōs: auris est margaritis ornata. Prouerb. xxv. In auris aurea ⁊ margarita fulgens: qui arguit sapiēte ⁊ aure obedictē. ℣ Quarto eas hūit in toto corpe. vñ ait. Induit me vīs ciclade auro tecta. ⁊ imēsis monilib⁹ ornauit me. Ipsa eni btā agnes hūit ciclade aurea i. puersatione lucidā. ⁊ imensa monilia. i. lucida ⁊ vtuosa exēpla. Dañ. x. Corpus ei⁹ qsi crisolitus. ¶ Quarto ponit ex pte utriusq affectus piugalis: cū dī. Uror agni. ℣ In duob⁹ quidē mutuo pticipāt. s. in pjunctione cū dicitur Uror. In nomine: cum dicit. Agni. Est autez in omni matrimonio tripler cōiunctio. Una est per psensum aior. Alia per plūctionē corpor. Tertia per idiuisibilē hitationē ambor. Ista triplici plūctione est pjunctus rps agneti: ⁊ ipa sibi. Per mutuā charitatē. Unī ait. Nō ergo potero ad ptu meliā prioris amatoris aliū aspicere: cū quo sum charitate plūcta. Cāt. vi. Ego dilecto meo: ⁊ dile ctus meus mihi. Per nature cōsortimitatē: qr licut dī Heb. ij. Nusq̄ eniz angelos apprehēdit: sed se men abrahe apprehēdit. Unī ipa dicit. Jā amplexibus eius castis astricta suz. Jā corpus eius corpori meo sociatū est. Per iseparabilitatē: qr rps eā sibi eternalr copulauit. There. xxxi. In charitate pperua dilexi te. ℣ Scōo pueniūt in nomie: qr ille agnus ⁊ ista agna. Agnus aūt dī ab agnoscendo: qr pre ceteris aiantibus mīez agnoscit. Sic rpus mīez agnouit ab isancta: per humilē obedictie sub lectionē. Luc. ij. Erat subditus illis. In iuuentute: per sue petitiōis adiplctionē. qa ad pces mīis aquam in vinū in nuptijs cōmutauit. In. morte per curā ⁊ pmissionē: qr ipsam ioāni cōmēdauit. Post mortē per sui apparitionē: quia ut creditur sibi primo apparuit. Sic beata agnes spōsum su um cognouit in vita per fidē ⁊ deuotionē. Unde ait. Ipi soli seruo fidē: ipsi me tota deuotione cōmitto. In morte per pstātem pfessionē. Unde in igne posita dixit. Te pfiteor labijs ⁊ corde: ⁊ totis visceribus concupisco. Post mortē nunc cognoscit per aptā visionē. Unī dixit. Ecce iā qd credidi video. qd spaui iā teneo. ⁊ qd ꝛcupiui amplector.

Sermo. lxix. ¶ De scō vincētio martyre. s. j.

c Ertamē sorte dedit illi ut vinceret Bap. r. Inter cēteos martyres beatus vincētius certamē sorte sustinuit: qd tamē fortiter supauit ⁊ vicit. Habuit aūt duplex certamē. ℣ Unū cū ualerio epo. Aliū ipe solus sine epo. Ipi aūt duo in isto certamine tria tela sustinuerūt: scilicet ℣ iniuriā carceris. ℣ molestiaz famis. ℣ ⁊ minas mortis. Quia datianus eis mortē minat⁹ est nisi ei consentirent. Sed ista tria vicerūt per tria arma que habuerūt. ¶ Mā pmuz telū vicerūt per leritiā spūalē. vñ vī de eis. Valerius eps ⁊ leuita vincentius in cōfessione fidei alacriter cucurrerūt. Et exēplo aplor de quibus dicitur Act. v. Jbāt apli gaudētes ꝛc. ¶ Scōm telū vicerūt per patientiā singularē: qr non murmurauerūt sed patiēter ⁊ fortiter famis molestiā tolerauerunt. Eccl. ij. In humilitate patientiam habe. ¶ Tertiū certamē vicerūt per apertā fidei pfessionē. Unde enim vincentius dixit Datiano de mādato ualerij. Nephādū apud christianā prudētiā esse cognosce diuinitatis cultū abnegādo blasphemare. Ad Rom. x. Corde credit ad iustitiam: ore aūt cōfessio fit ad salutē. ¶ Secūdū certamē ipse solus hūit in quo certauit viuus ⁊ mortuus. Uiuus aūt habuit tripler certamen. ℣ vnū in eculeo. ℣ aliud in ignis incendio. ℣ tertiū in carnis ergastulo. In eculeo fecit eū datianus in toto corpore distendi. distentuz diuersis vulneribus cruciari. cruciatum ferreis pectinibus dilaniari: ⁊ carnifices ad crudelius seuiendū uerberibus fecit urgeri. Sed ista qtuor tela que sustinuit vicit per quatuor arma que habuit. ℣ Primū fuit uoluntas patiendi. vnde dicebat. Hoc est qd semper optaui: ⁊ votis oibus cōcupiui. ij. Cor. xii. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis. ℣ Scōm erat cōstantia sufferendi. vñ ait. Ut debis me dei virtute plus posse dum torqueor q̄ possis ipse qui torques. Et idēo illud qd dixerat Job negatiue potest ipsi conuenire affirmatiue. Job. vi. Nec fortitudo lapidū fortitudo mea: nec⁊ caro mea enea est. Ipse enim habuit fortitudinē lapidis: qr tormēt̄is non cessit ⁊ fortitudinē eris: qr dei laudes resonauit. Ter-

tiũ erat magnanimitas ptẽdẽdi: q: tyrãni irã cõtẽnebat dicens. Cũ mihi irasci magis putas: modo melius incipis misereri. Judith. ix. Da mihi in aĩo pstãtiã ut ptẽnã illã. ℣ Quartũ fuit desiderium ampliora supplicia patiẽdi. vñ dicebat. Hoc soluz valde metuo: q: te fingis uelle mihi misereri. nolo ut aliqd minuas de supplicijs ut te victũ in oĩbus fatearis. vñ dixit de eo p̃udentius. Ridebat hic miles dei: manus cruẽtas increpãs q̃ fira nõ pfundius intraret artus vngula. Job. vi. Aut cepit me ipse pterat: soluat manũ suã & succidat me. ℂ Scõm certamẽ habuit in craticule icẽdio. ubi totũ corpus vncinis ferreis apẽ. ardentes lamine infigunt. sale ignis aspgit. tela ad viscera & extra iaciunt. Sed ista q̃tuor vicit per q̃tuor arma que habuit. ℣ Primũ erat ofo deuota. vñ dr. Sursuz ere etis luminibus oĩm pcabaf. Ecc. xxvii. Aperiet os suũ in ofone. ℣ Scõm fuit magna mẽtis pstãtia. vñ dr. Inter hec manet imobilis ille dei nuus Thob. ij. Immobilis in dei timore pmãsit: gras agẽs deo. ℣ Tertiũ fuit charitas ignita. Cũ dicit Ambr. Torqueẽ vincẽtius. tẽdit. flagellaf. erurif. sed luictus pro scõ noie aius non erumpit plus ardẽs igne celi q̃ ferri. Ignis celi est ipsa charitas que in corde vincẽtij sic ardebat q̃ ignẽ exteriorez frigidum faciebat. ps. In meditatione tua exardescit ignis. f. charitatis diuine. Et locutus sum in lingua mea. f. pfessionẽ fidei xpiane. ℣ Quartũ fuit pscietia sincera: per quã in oĩb' itẽdebat placere deo nõ mũdo. Cũ dicit Ambr. Plus uoluit vincẽtius placẽ deo q̃ foro: plus diligit mori in oño q̃ viuẽ in mundo. Eph. vi. Nõ q̃si hoĩb' placẽtes. sed deo qui pbat corda nr̃a. ℂ Tertiũ certamẽ habuit in carceris ergastulo. Nã tyrãnus fecit ipm in obscuro carcẽ includi. Testat ibi acutissimas cõgeri. In ligno pedes affligit: & sine oi humano solatio relinq. Sed ista q̃tuor ipa in gliam cõmutauit: q: carcerẽ obscurũ luce ineffabili illustrauit. Moribꝰ amenissimis carcerẽ aspsit. pedes resoluit. societatẽ angelicã destinauit. nec mirũ. Ipse nanq; habuit vitã lucidã: iõ nõ debuit in obscuro sed in luce manẽre. ij. Cor. vi. Que societas lucis ad tenebras. Hũit pscias floridã: iõ nõ debuit fulciri aspitate testarum sed suauitate floꝝ. Cant. ij. Fulcite me floribꝰ &c. Hũit affectionẽ liberã nõ cũ terrenis ligatã: iõ nõ debuit hẽre pedes ligatos sz solutos. Pes eni aĩe fm Aug. est affect' aĩe. ij. Re. iij. Manus tue nõ sunt ligate. & pedes tui nõ sunt cõpedita. i. cõpedib' aggrauati. Hũit vitã angelicã: iõ debuit societate angelica decorari. Dan. iij. Angelus dñi descendit de celo cum ananía & socijs &c.

ℂ Scõo vincẽtio vicit mortꝰ. Voluit qdẽ datianus corpꝰ eius a feris in terra deuorari. Vt auisꝰ in aere lacerari: a piscib' in mari psumi. Sed angelus dñi corpus a feris custodiuit. Exod. iij. Ecce ego mitto angelũ meũ qui custodiat te & precedat te in via. Coruus aues abegit. Cũ poterat dicẽ ilipi enti datiano Job. xii. Interroga iumẽta & docebũt te. uolatilia celi: & indicabũt tibi. Mare corpus eius ad littus remisit. Sap. xviii. Dedisti in mari viã: & inter fluctus semitam fortissimam.

Sermo. lxx. ℂ Eodẽ die Sermo secundus:

v **Jncẽti** dabo mãna absconditũ: & dabo illi calculũ cãdidũ. Apoc. ij. Nomẽ victorie nulli melius quenit q̃s vincẽtio qui re & noie victor fuit. In vbis pmissis duo ponunt. ℣ Primo pugna cũ victoria: cum dr Vincẽti. ℣ Scõo retributio cũ cõna gloria: cũ. f. subdit. Dabo mãna absconditũ &c. ℂ Circa pmũ notãdũ q: sicut dicit Augu. in li. de correptione & gra. ℣ Dei martyres pugnãt pra mũdanos timores. ℣ imũdos amores. ℣ & falsos errores. Cõtra istas tres acies sanct' vincẽti pugnauit & vicit. ℂ Primo cni vicit mũdanos timores: oia aduersa etias supplicia ptẽnẽdo. Cũ dicit. Videbis me dei vtute plus posse dũ torqueor q̃s possis ipse qui torqueris. Ezech. iij. Ut adamãtẽ & silicẽ dedi faciẽ tuã. hic re. j. Ego qppe dedi te in colũnã ferreã: & in murũ eneũ. Et qb' vbis patet q̃s pstãtia vincẽti fuit instar adamãtis. silicis. ferri. & eris. Adamas aũt sicut dicit glosa ibidẽ est in honorẽ. & q̃uis cũ auro ponat: tñ ide nõ extollit. Silex aũt est in pcussione: & tñ nõ frangit. Ferrũ aũt oia domat: & repcussum resonat. Sic btus vincẽtius fuit adeo fortis q: nec tormẽtis & supplicijs deuicti: sed potiꝰ cop malitiã duris reprehẽsoribꝰ edõabat: & pcussus dei laudẽ resonabat. Jstã aũt ei' fortitudinẽ tria ostendebãt. f. pstãtia i aĩo. Cũ dixit. Videbis me plus posse dũ torqueor q̃s possis ipe qui torques. Fiducia in vbo. Aug. Tãta in vincẽtio penarũ aspitas seuiebat in mẽbris. & tãta securitas in vbis resonabat: ut putarem' aliũ loq & aliũ torqueri: & uere sic erat. Caro eni patiebat & spũs loqbat. ℣ Tertiũ fuit patiẽtia in supplicijs. Jdẽ. Nẽbat vincẽti' in sermone fiduciã. in passione tolerãtiã. nemo de suo corde psumat q: ut bona p̃udẽrer loq̃mur ab illo est nõ nra sapia. & ut mala fortiter pferam' ab illo est: nõ nra patiẽtia. ℂ Scõo imũdos amores vicit corpꝰ suũ cũ oĩb' vitiis mortificando. Ad col. iij. Mortificate mẽbra ura que sunt sup terrã. Rom. viij. Curã carnis ne feceritis in desiderijs. Et bñ dicit in desiderijs. Est quedã cura carnis vitiosa: de qua dr hic. & quedã virtuosa de qua ad Gal. v.

Qui aũt sunt xpi carnẽ suã crucifixerũt cũ vitijs ⁊ ꝯcupiscẽtijs. Quedã i differẽs. de qua dr Eph. v. Nemo carnẽ suã vnq̃ odio hũit. Prima aũt curã carnis scũs vincẽtius abhoruit. Secũam fortiter tenuit. De tertia parũ curauit. ℂ Tertio vicit falsos errores: oẽs mũdi fallacias cuitãdo. Mundus eni hẽt triplicẽ falsam sapiam. s. nocturnã: fantasticã: ⁊ vmbraticã. Nocturna hũit illi qui ad ista noctue fugiũt lucẽ vtutũ: ⁊ diligũt tenebras vitio rũ. Joã. iij. Qui male agit odit lucẽ. Ista falsam sapiam vincẽtius vicit: qui vitia tenebrosa abhoruit ⁊ luce vtutũ se uestiuit. Jurta illo Rom. xiij. Abijciam⁹ ergo opa tenebrarũ ⁊ induamur arma lucis ⁊c. Fantastica sapiam hũt illi qui trh bona ꝑsentia diligũt: que nõ sunt bona eẽntialr sed appareter. Ecc. xxxiij. Sicut pturiẽtis co: tuũ fantasiam patiẽ: nisi ab altissimo fuerit emissa visitatio. Ista sapiam fantastica vincẽtius vicit: q: ꝫ cẽt archidiaconus in honore magno ꝓstitur⁹: tñ oia pũtia respuit ⁊ ꝓtẽpsit: ⁊ bona celestia que sunt bona ueraciter ꝓcupiuit. Umbratica sapiam habentilli qui istar equi vmbratici picula falsa timẽt: uera tñ nõ timẽt. Tribulationes eni pñtis vite sunt quasi quedã vmbre ⁊ futurarũ penarũ picture. Beatus aũt vincẽtius ista sapiam vmbratica vicit q: pñtes penas ꝓtẽpsit: ⁊ iõ futuras euasit. vñ dicẽ poterat illud Sap. xv. Nõ eni in errorẽ idurit nos holum male artis excogitatio: nec vmbra picture: labor sine fructu. ℂ Scõo ponit eius retributio cuz gllia eterna: cũ dr. Habo tibi mãa absq̃ditu ⁊ calculõ cãdidũ. Per mãa itelligit btitudo aie. per calculum glificatio corpis. Btitudo aũt aie pñstit in dei cognitione ⁊ delectatione cogniti ⁊ dilecti ppetua retẽtione. significat aũt btitudo aie per mãa rõne saporis imutationis ⁊ nois. Mã in sapore intelligit dei cognitio. sicut dr Exo. xvi. Sapor mãne erat q̃si simile cũ melle. similia de terra orit: mel celesti rore generat. Et iõ per similã xpi humanitas: per mel eius diuinitas itelligit. Perfecta aũt cognitio pñstit in visione humanitatis ⁊ ꝓpter dinitatis. Joã. xvij. Hec est vita eterna ut cognoscãt te solũ uerũ deũ ⁊c. Perfecta aũt dilectio itelligit per mãa rõne imutationis. imutabat eni palatũ ⁊ oẽm saporẽ. ut habeẽt Sap. xvij. Bti eniz ad qcũq̃z se diuertũt: ibi dulcedinẽ iueniẽr. nã cũ uertẽdo se ad deũ delitias ifinitas hauriẽt. Cũuertẽdo se ad angelos uel scõs siue celũ nouũ ⁊ terrã nouã: ibi suauitatẽ iueniẽt. Sicut eni apis ex quolibet flore rorẽ sugit vñ mel cõponit. Sic bti ex q̃libet re materiã sue dilectiõis iueniẽt vñ dulceditẽ assumũt. Etna aũt possessio cogniti ⁊ dilecti itelligit per mãa rõne nois. Dr eniz a mãna qõ sonat qd est hoc. Et est vbũ ãmirationis siue ꝓgratulationis. Beati eni ãmirabunt de tãta dei libalitate: ⁊ ꝓgratulabunt de ppetua sua eẽnitate. Ysa. lx. Tũc videbis ⁊ afflues ⁊ mirabit cor tuũ ⁊ dilatabit ⁊c. Per calculũ aũt significat glificatio corpis. Calculus nãq̃ qui ꝑm aliã trãslationẽ dr margarita siue carbũculus est pu⁹ in quo notat ſbtilitas. Est rotũdus in quo notat agilitas. Est lucidus in quo notat claritas. Et est solidus: i quo notat eẽnitas. De his q̃uor dotib⁹ corpis dr Sap. iij. Fulgebũt ecce claritas. Justi: ecce imortalitas. q: sic dr Sapi. j. Justitia ppetua est ⁊ imor. Tanq̃ scitille. ecce ſbtilitas. In arũdincto discurrẽt: ecce agilitas.

Sermo. lxxi. ℂ De eodem Sermo tertius.

Vidi ⁊ ecce equ⁹ alb⁹. ⁊ qui sedebat sup eũ hẽbat arcũ: ⁊ data est ei corona. ⁊ exiuit vincẽs ut vinceret. Apoca. vi. Beat⁹ vincẽtius dr equus dei inq̃tũ nomẽ dei pdicãdo portauit. Et dr miles dei inquãtũ de hostib⁹ triũphauit. In vbis aũt ꝑmissis ꝑmo describit iste equ⁹ dei. ℣ Scõo iste miles dei. Equ⁹ aũt describit a duob⁹. ℂ Prio a fortitudie in eo q: uocat equus. Job. xxxix. Nunqd ꝓbebis equo fortitudinẽ. supple nõ nisi ego. ℣ Scõo a pulchritudie cũ dr. Alb⁹. Fortitudo aũt isti⁹ eq appet: q: portauit magna pondera. magna supplicia. magna q̃dez numerositate: acerbitate: ⁊ diuturnitate. Fuerunt nãq̃ ei⁹ supplicia multa ⁊ põderosa ac numerosa. Sic pater in legẽda: ut possit dicẽ cũ ppha. Oẽs fluct⁹ tuos iduristi sup me. Jdẽ. Sup dolorẽ vulnerũ meoꝝ addiderũt. Job. xvi. Cõcidit me vulnere sup vuln⁹. Fuerũt etiã in magna acerbitate. Uñ pofant dicẽ. ij. Mach. vi. Dñe q hẽs scãz sciaz tu manifeste scis q: duros i corpe sustiẽo dolores nõ trh duros: ꝫ duriores ⁊ durissimos. Duros q: in craticula assabar. Duriores q: tela ad viscera iacebanr. Durissimos q: ossa frãgebanr. Fuerũt ẽt magna i magẽ diuturnitate: q: nõ fuit decapitatus nec ſbito mortu⁹: ꝫ nouis supplicijs refouat⁹. ps. Dolor me⁹ refouat⁹ est ⁊c. Et Hiere. xv. Quare factꝰ est dolor me⁹ ꝑpetu⁹. i. diuturn⁹ ⁊ lõg⁹. rñdet dñs. Si sepaueris ꝓciosũ a vili q̃si os meũ eris. ac si dicat. Jõ ista pateris ut aia tua ꝓciosa a vili corpe separet: ⁊ mihi familiaritate iũgat. Quia igit sic fuit fortis ad portãdũ supplicia. tã milta: tã acerba: tã diuturna. Jõ exclamat Prudẽti⁹. O miles iustissime fortissimoꝝ fortior. Jã te scuta ⁊ aspa tormẽta tremũt victorẽ. ℣ Secõ describit iste equ⁹ a pulchritudie: cũ dr alb⁹: oñdit q: fuit a xpo spãli amore dilect⁹. Cant. v. Dilect⁹ me⁹ cãdidus qõ fuit xpi sãguie dealbat⁹. Apoc. xvij. Lauerũt stolas suas: ⁊ dealbauerũ eas in sãguie agni. qõ est familie xpi

aſcripe⁹. Apoc. iij. Ambulabūt mecū in ſtolis albis. Et q⁹ eſt in q̄driga tertia collocat⁹. Nam ſicut dī Zach⁹. vi. In q̄driga p̄ma ſunt equi ruſi. i. martyres. In ſcōa equi nigri. i. p̄feſſores ſe per pniaz denigrātes. In tertia equi albi. i. v̄gines inocētes. Beat⁹ aūt vincētius in hac triplici q̄driga fuit: qa ⁊ ſanguinē ſuū fudit: ⁊ ſe in pniaz macerauit. ⁊ in innocentia ſe p̄ſeruauit. ℭ Scōo deſcribit miles: ⁊ matime a q̄nque. ℣ Primo a noīe cū dī vincens. ℣ Scōo ab officio ſiue ab arte: cū dī. hēbat arcuz. ℣ Tertio a cordis magnanimitate: cum dī. eruit vincēs. ℣ Quarto a finali ⁊ recta intētione: cuz dī ut vinceret. ℣ Quinto a palma victorie: cū dī. ⁊ data eſt ei corona. ℭ Circa p̄mū notādū q⁹ ipſe habuit nomē celebre. i. victoriosum: q⁹ vincēs ſiue vincētius eſt appellat⁹. Ruth. iiij. Beas nomē celebre in bethleē. i. in eccl̄ia militāti ⁊ triūphāti. i. Parazi. Ipſe erat iter tres noiatiſſim⁹: ⁊ iter tres ſecundus ⁊ iclyt⁹. Tres noiatiſſimi ſunt martyres: cōfeſſores: ⁊ v̄gines. Ipſe eniz eſt noiatiſſimus inter martyres: q⁹ durriſſima ſupplicia ptulit. iter cōfeſſores: q⁹ fidē rpi cōſtātiſſime p̄feſſus fuit. Et iter virgines: q⁹ ſinceriſſimā puritatē ſuauit. Sed parū eēt ſi miles hēret nomē celebre ⁊ nō ererceret officiū militātis. ℭ Ideo ſcōo cōmēdat ab officio ſiue arte: cū dī. hēt arcū. Hēbat eni iſte miles offrī ſagittādi. ℣ Jō vnā ſagittā iecit i deū: que fuit ſagitta deuote oronis. Unī dī de eo. Erectis in celū luminib⁹ dīm p̄cabat. ij. Reg. j. Sagitta ionathe nunq̄ abiit retroſum. Tūc eni ſagitta retroſuz abit q̄n oro a deo uacua recedit. ℣ Secūdā iecit i ſeipm: que fuit ſagitta diuini timoris: quo carnez ſuā p̄firit. pſ. Cōfige timore tuo carnes meas ⁊c. ℣ Tertiā iecit p̄tra diabolū que fuit ſagitta humilitatis: qua ipm ſuperbū grauiter vulnerauit. pſ. Tu humiliaſti ſicut vulneratū ſupbū. ℣ Iſa. li. Nūquid nō tu peuſſiſti ſupbū vulneratū draconem. ℣ Quartā iecit cōtra tyrānū: que fuit ſagitta dure increpationis pſ. Sagitte potētis acute cū carbonib⁹ deſolatorijs. Iſta eni ſagitta fuit potēs. q⁹ irā tyrāni nō timuit. ⁊ fuit acuta: q⁹ eius cor medullitus penetrauit. Et fuit acceſa: q⁹ zelo dei hoc fecit. Sz multoz ſagitte ſunt debiles ppter timorē. ⁊ retruſe ppter ſuatū amorē. ⁊ frigide ppter zeli remiſſionē. Sz parū p̄deſſet ſi miles hēret offīm militare: iſm tñ nunq̄ ererceret nec ad bellū p̄cederet. ℭ Ideo tertio cōmēdat a cordis magnanimitate: cū dī. Eruit. ſ. ad certamē. ℣ Sūt autem tria que militē retrahūt ne ad bellū p̄cedat. aut amor lucrandi⁹ ſui. aut timor cuiuſlibet aduerſi. aut deſect⁹ crēpli. Iō dīs milites ſuos admonēs dic. Tu ſt. Siqs vult uenire poſt me abneget ſemetipz. Ecce q⁹ nō debet diligere: ſed deſpicē ſeipm: ⁊ tollat crucē ſuā. Ecce q⁹ nō debet timē aliqō aduerſum: ⁊ ſequat me. Ecce gloſum exēplū. Iſta tria retrahētia nō hūit vincēt⁹. Unī dicit Aug. Quid eniz mirū ſi in illo vicit vincēt⁹ a quo vict⁹ eſt mūdus. Ecce exhibitū exēplū. ℣ Deinde ponit alia duo vicēs. Duplicē aciē mūdus p̄duxit p̄tra milites rpi. Blādit eni ut decipiat. terret ut frāgat non nos teneat p̄pria uolūtas. nec terreat aliena crudelitas ⁊ vict⁹ eſt mūdus: ſed vilis miles cēt qui ad belluz p̄cederet: ⁊ ibi nō itēderet vicē: ſz expoliare. ℭ Jō q̄rto cōmēdat a finali ⁊ recta itētione: cū dī. Ut vinceret. Nō eni vincētius affectauit ſpolia mūdi: ſed tm̄ ut vinceret ad gl̄iam dei. Et iō in oībus victor fuit. nā vicit in aere in oculeo exēſus. Uicit in igne ſup craticulā poſit⁹. Uicit in terra in teſtis acutiſſimis iuolut⁹. Uicit in aq̄ in mare p̄ect⁹, iō clamabat Augu. dicēs. Beat⁹ vincētius vicit in vbis. vicit in penis. vicit in p̄feſſione. vicit in tribulatione. vicit exult⁹. Parū etiā ualeret ſi miles vincē itēderet. ⁊ tñ cū efficacia victoriā nō obtineret. ℭ Jdeo quto cōmēdat a palma victorie: cū dī. Et data eſt ei corona. De q̄ corona dixerūt ſibi angeli. Ignoſce o vincēti: q⁹ p̄o cui⁹ noie decertaſti. ipſe tibi coronā p̄parata fuat in celis qui te fecit victorē in penis. Diabolus nāq⁹ p̄tra ſcōs p̄citat pugnā. iō dī. Decertalli. Sz de⁹ dat victoriā: iō dī. Qui te victorē fecit in penis. Et poſt victoriā dat coronā. iō dī Ipſe tibi corona p̄parata fuat in celis. Et ſic patet q⁹ diabolus p̄parat malū pugne. Sed de iſto malo elicit q⁹ deus dat bonū victorie. ⁊ de iſto bono elicit ſanctis optimum corone eterne.

Sermo. lxxij. ℭ De eodem Sermo quartus.

Ortis eſt ut moris dilectio: dura ſicut ferni emulatio. Cant. viij. Salomon pōit q⁹ que fortiſſima: q⁹ cōparat fortitudinē charitatis. ℭ Primo nāq⁹ eſt fortis ſicut moris: iō enim dī. Fortis eſt ut moris dilectio. Sicut eni moris ſepat aiam a carne: ſic ⁊ charitas ſepat aiam ab oī illicito amore. Facit eniz triplicē ſepationē. Sepat eni aiam ab illicito amore mūdi Mat. x. Ueni ſepare hoiem aduerſus fratrē ſuū. Ab amore corp̄is p̄pij. Ecc. xlvij. Surrexit nathan p̄pha: ⁊ q̄ſi adeps ſepat⁹ eſt a carne. Ab amore ſui: q⁹ tales nō viuūt vita ſeu amore ſui: ſed rpi. Gal. ij. Uiuo ego iā nō ego: viuit aūt in me xp̄us. Iſtā triplicē ſepationē charitas fecit in vincentio. Ipſe eniz mūdū vicit: ut cātat de eo. In quo p̄cl̄ſurā mūdi martyr vicit vincētius. Propriū corp⁹ ptēpſit. Unī dixit datiano. Tormēta tua nō timeo ſed hoc ſolū timeo q⁹ te fingis uelle mihi miſereri. Ipſe eniz nō ſibi ſed xp̄o vixit. ij. Cor. v. Qui ſibi

viuũt nõ sibi viuãt: sed ei qui pro ipsis mortuꝰ est ⁊ resurrexit. ¶ Scõo charitas est fortis sicut infernus. Unde sequtur. Dura sicut ifernus emulatio. Sicut enĩ ifernus alias fortiter retinet ⁊ custodit: ita ꝙ nulla pdit: sic amor dei serui vincẽtiũ tã forti ter rpo vniuit: ꝙ ab eo separi nõ potuit. Rom. viij Quis ergo nos sepabit a charitate xpi: tribulatio an angustia ⁊c. Ipse enim traditus est carceri: ut fame macerarer. eculeo: ut flagellarer. vngulis: ut lacerarer. craticule: ut assarer. testis acutissimis: ut vulnerarer. Sed sic erat deo per amorẽ colliga tus ꝙ nõ poterat separi: nec mirũ. Ipsa enim cha ritas erat sibi tanꝯ vinculũ quo deo erat colligatus. Col. iij. Sup oia aũt charitatẽ habete: qõ est vinculũ pfectionis. Erat enim tanꝯ adamas: per quẽ ad deũ erat attract⁹. Hiere. xxxi. In charitate ꝑpetua dilexi te: ideo attraxi te miserãs. Erat tanꝯ radix qua deo erat firmiter radicatus. Eph. iij. In charitate radicati ⁊ fundati. ¶ Tertio charitas est fortis ut ignis qui hẽt virtutẽ incẽdẽdi. Unde sequtur. Lãpades eius lãpades ignis atq; flãmarũ Facit enim incẽdiũ amoris. Luc. ult⁹. Nõne cor nfm ardẽs erat in nobis ⁊c. Incẽdiuz sermonis. Ecc. xxvij. Surrexit helyas ꝙsi ignis: ⁊ vbũ illi⁹ ꝙsi facula ardebat. Incẽdiũ opis. Job. xxxvij. Mõ ne uestimẽta tua. i. opa tua calida sunt: cũ perflata fuerit terra austro. i. spũ scõ. Auster enim est uentus calidus fecũdatiuus: poroꝝ reseratiuus: ꝙ spi ritus scũs ⁊ corda iflãmat. ⁊ ipsa per bona opa fecũdat: ⁊ ad diuinas inspirationes recipiẽdas ipsa reserat. Istud tripler incẽdiũ charitas in btõ vin cẽtio fecit. i. amoris in corde. Unde dr. Vir ielytus vincẽtius accẽsus igne diuini amoris. feruoris in ore. Unde ait. Erurge ex toto malignitatis spũ debacchare ⁊c. Et feruoris i ope. Unde dr de ipo ⁊ de aliis quos charitas ipleuit. Rom. xij. Spũ feruẽ tes dño seruiẽtes. ¶ Quarto charitas est fortis imo fortior ꝙs aq̃: qr magis extinguit. Aq̃ enim tri bulationũ nõ extinguit charitatẽ: sed charitas ipsam. Unde sequtur. Aque multe nõ potuerũt extinguẽ charitatẽ. Facit aũt ipsa charitas multiplicem extinctionẽ. Mã extinguit ignẽ carnalis uoluptatis. Ecc. iij. Ignẽ ardẽtẽ extinguit aq̃. Extinguit sitim mũdane cupiditatis siue ꝓcupiscẽtie. Joãnis. iiij. Qui biberit ex aq̃ quã ego dabo ei: nõ sitiet in eter nũ. Extinguit aquã timisse aduersitatis. Sap. xix. Ignis ualebat in aq̃ supa suã virtutẽ. Sic in vin cẽtio charitas extinguit uoluptatẽ per pudicitiam siue prudẽtiã. Sap. viij. Ueni ad corpus coingna tũ. Cupiditatẽ per tẽperãtiã. j. Cor. vij. Qui utun tur hoc mũdo tanꝯ nõ utanr. Aduersitatem per patiẽtiã. j. Cor. iiij. Persecutionẽ patimur ⁊ sustinemus. ¶ Quinto charitas est fortior flumine. i. omni mũdana aduersitate. Unde sequtur. Nec flumine obruet illã. Matth. vij. Descẽdit pluuia ⁊ uenerũt flumina ⁊ flauerũt uẽti ⁊c. Est enim quedã ad uersitas ueniẽs a deo iuste ifligẽte. Et hec est pluuia que de celo descẽdit. Ista nõ põt obruẽ charitatẽ: qr eã portat patiẽter. Hiere. x. Plane hec infirmitas mea est: ⁊ portabo illã. Quedã a diabolo im mittẽte. Ista est uẽtus qui ab aere uenit. Ista non potuit obruẽ charitatẽ: qr resistit fortiter. j. Pet. v. Cui resistite fortes in fide. i. opante per dilectionẽ. Quedã est a tyrãno seuiẽte. Ista nõ potuit obruẽ charitatẽ: qr eã sustinet pseueratẽr. j. Cor. xiij. Charitas oia suffert. Btũs aũt uincẽtius siue pluuiam aduersitatis imissam a deo. siue uẽtũ tẽtatiõis immissum a diabolo. siue flumẽ psecutionis imissus a tyrãno: nõ trãsportauit patiẽter: fortiter: ⁊ pseueratẽr. sed etiã gaudẽter: qr oia mala ⁊ aduersa ꝓ xpo patiqudã ludũ ⁊ quoddã solatiũ reputabat. Unde dicit Prudẽtius ipm rnũdisse datiano. Tormẽta. carcer. vngule. striddẽsq; flammis lamina: atq; ipsarũ penarũ ultia mors xpianis ludus est.

Sermo. lxiiij. ¶ De conuersione sancti pauli apostoli Sermo primus.

q Oniã me manus tua. Cõuersus sum in erũna mea: dũ configit spina. ps. Pñt cẽ hec vba bti pauli regratiãtis deo de sua cõuersiõe: ⁊ puersidis mõ. Ubi duo ponunr. ℣ Primũ est sua gliosa puersio: cũ. i. dr. Cõuersus sum in erũna mea. ℣ Scõm est puersionis modus: cũ dr. Mãs die ac nocte grauata est sup me manꝰ tua dũ pfigit spina. ¶ Circa pmũ notãdũ ꝙ sũ puersionẽ triplicẽ patiebat erũna. Una est: qr synagogã nimis zelabat. Gal. j. Abũdãtius emulator existẽs pinarũ mearũ traditionũ. Scõa est: qr ecclias xpi nimis ipugnabat. Ibidẽ. Sup: a modũ persequebar ecclam dei: ⁊ expugnabã illã. Tertia est: qr nomẽ xpi nimis odiebat. Act. ix. Nõne hic est qui expugnabat eos qui iuocabãt nomẽ istud. De his tribꝰ dicit. j. Thim. j. Qui pus fui blasphemꝰ qr. i. nomẽ xpi blasphemabã. Et psecutor: qr eccli am xpi psequebar. Et ꝓtumeliosus: qr in ꝓtumeli am nois xpi synagogã nimis zelabã. Sed ab ista triplici erumna puersus est: videlicet in synagoge euacuatorẽ. in ecclie fundatorem: ⁊ in ipsius nois xpi portitorẽ. De his tribꝰ dr Act. ix. Vas electionis mihi est iste: ut portet nomẽ meũ. Ecce qr fuit nois xpi portitor: corã regibꝰ ⁊ gẽtibꝰ ipsos ad fidẽ xpi puertẽdo. Ecce qr fuit ecclie xpi fundator: ⁊ filijs isrl ipsos. i. pfundẽdo ⁊ puincẽdo: ecce qa fuit synagoge euacuator. ¶ Scõo ponit modus

ſue ꝓuerſionis: qui qđē fuit tripler. ℣ Eſt enim cō uerſus per lucē refulgētē. ℣ per virtutē potētē. ℣ p uocē obiurgātē. ℭ Primo nāq; ꝓuerſus fuit per lucē refulgentē: qō notat cū dī. Niſi die ac nocte. Illa eni lux que ipm circūfulſit: fuit ꝛ nor inquātū ipm exterius exercauit. Et fuit dies: inquātū ip ſum interius illuſtrauit. Et ab oi diſſidia purgauit ipm in amorē xpi incēdēdo. Fuit aūt ipſa lux repē tina. imenſa. ꝛ celica. Unde dī. Et ſubito circūfulſit eū lux de celo. Fuit nāq; ſubita ꝛ repētina: q; ipm ſubito imutauit atq; ꝓfecit in ſcientia. in vita. in cō ſtātia. In ſcia: q; totū myſterīū dñice icarnatiōis: in triduo ſue exercitiōis edoctus fuit. Gal. j. Nec tā uobis ſacio euāgeliū qđ euāgelizatū eſt a me: q; nō eſt ſm hoīem: neq; ab hoīe vidici illud neq; ac cepi: ſed ꝑ reuelationē ieſu xpi. In vita: q; ſtatim oēm amorē carnalē abiecit. Gal. j. Cōtinuo nō ac quieui carni ꝛ ſanguini ꝛc. In ꝓſtātia. Act. ix. Cō tinuo ingreſſus in ſynagogā ꝓdicabat illis ieſum. Fuit etiā illa lux imēſa. Unde dī. Circūfulſit. i. circ cūquaq; fulſit. Ab interiori ꝑ ſapiaz. ij. Cor. iiij. Deus qui dixit de tenebris lucē ſplēdeſcē: lurit in cordibus nris ꝛc. Ab exteriori: ꝑ ꝓuerſionē luci dā. i. Theſ. v. Nō ſum⁹ noctis neq; tenebrarū ꝛc. A ſuperiori: ꝑ ꝓtēplationē celeſtiū. ij. Cor. iij. Nos reuelata facie gliam dei ſpeculātes. que ſolet in ſcō videri ꝑ ſpeculū in enigmate. Ephy. Pau lus carcē coartatus ꝓcabat in celo. Ab inferiori: ꝑ ꝓtēptū terreno. Philip. iij. Criſtimo oia detri mētū cē ꝛc. Fuit etiā iſta lux celeſtis. ad inuēdū q deus dedit ſibi ītellectū angelicū: q; ab ipſo angeli plurima didicerūt. Unde ſup illud Eph. iij. Mihi aūt minimo oīum ſcōz data eſt gl'ia hec ut innoteſcat pncipib⁹ ꝛ ptātibus in celeſtib⁹. Dic glo ſa. Videre quātus eſt hic: q; per aliqd hoc accreuit angelis qui multa ſecreta in his didicerūt. Dedit ſibi affectū diuinū. Ephy. Ut enim ferrū miſ ſum in igne totus ignis efficit. ſic paulus charita te ſuccēſus totē efficit charitas. Dedit ſibi actū celeſtē ꝛ ſcīs. Philip. iij. Mea cōuerſatio in celis eſt. Iſta tria tangit Dionyſ. in epla de morte ſci pauli dicēs. Hic eſt angelus terreſtris. Ecce q; hūit intellectū angelicū. Et hō celeſtis: ecce q; hūit actuz celeſtē ꝛ ſcīs. imago ꝛ ſilitudo diuinitatis: ecce q; habuit effectū diuinitatis. ℭ Scōo q; eius ꝓuerſio fuit ꝑ virtutē potētē: cuz dī. Niſi grauata eſt ſup me manus tua. Xps hēt manū in qua ſunt qn que digiti. ℣ Primus eſt poler. i. eius potētia: ꝑ quā oib⁹ dñāt: ꝛ oia domat. ℣ Scōus eſt inder. i. eius ſapia ꝑ quā oia indicat ꝛ manifeſtat. ℣ Ter tius eſt medius. i. charitas īfinita. ꝑ quam nos tanq; mediato: ꝑ nos reconciliat. ℣ Quart⁹ eſt medic⁹ i. eius miſericordia ꝑ quā infas īfirmitates medet ꝛ curat. ℣ Quint⁹ eſt puus. i. humilitas ſūma. ꝑ cuius crēplū ad humilitatē nos reuocat. Iſtā ma nū cū his quinq; digitis ſup paulū aggrauauit. i. ſortificauit. ℣ p̄mū. ſ. digitus potētie ipm ad terrā ꝓiciēdo. ps. Humiliaſti ſicut vulneratū ſupbuz. ℣ Digitū ſapie oia ſibi myſteria reuelādo. Eph. iij. Scōm reuelationē notū mihi factū eſt ſacz. ℣ Di gitū charitatis īfinite. ſc ꝑ recōciliādo. j. Tim. j. Miſericordiā ꝓſecut⁹ ſum. ℣ Digitū miſericordie ei⁹ culpā medēdo. j. Tim. j. Xps ieſus venit in hunc mūdū pctores ſaluos facē: quoz p̄mus ego ſum. ℣ Digitū humilitatis ꝑ ſuuz crēplū ad humilia reducēdo. Unde ait. j. Cor. xv. Ego ſum minimus apl'oz qui nō ſum dignus uocari apl'us. ℭ Ter tio ipm ꝓuerſit ꝑ uocē obiurgātē: cū dī. Dū pū gīt ſpina. illa. ſ. ſpina de qua dī. Durū eſt tibi ctra ſtimulū calcitrare. Inſirit aūt xps cordi ſuo q̄dru plicē ſpinā. ℣ Prima fuit vbū obiurgationis: cuz dixit. Saule ſaule qđ me pſeq̄ris. Et iſta fecit in eo vuln⁹ doloris. Roſi. ix. Triſtitia eſt mihi magna ꝛ ꝓtinuus dolor cordi meo ꝛc. ℣ Scōa fuit vbū ip̄ropationis: cū dixit. Ego ſum ieſus quē tu p ſequeris. q̄ſi dicat. Ego ſuz ille qui te ſaluauit. qui pro te ꝛ mortem ſuſtinuit: ꝛ talia mihi repēdis. Et iſta fecit in eo vulnus pudoris. adeo q; ſe idignus apl'atu iudicabat. i. Cor. xv. Nō ſum dignus uocari apl'us. ℣ Tertia fuit vbū cōqueſtionis q̄ ſili ter dixit. Ego ſum ieſus nazarenꝰ. q̄ſi dicat. Suf ficere tibi deberet q; iudei me crucifixerūt ꝛ penis meis ſaturati fuerūt. Et iſta facit in eo vuln⁹ amo ris cōpaſſionis adeo q; amor ꝛ cōpaſſio xpi crucifi xi cordi ſuo fuit affixa. ut dicit Gal. ij. Xpo cōfixus ſum cruci. ℣ Quarto fuit vbū cōminationis: cum dixit. Durū eſt tibi ctra ſtimulū calcitrare. Et iſta fecit in eo vulnus timoris. vū dī. Tremēs ac ſtupēs dixit ꝛc. ij. Cor. vii. Foris pugne: it timores

Sermo. lxviij. ℭ De eodem Sermo ſcōus.

U Is admirabile opus excelſi. Ecc. xliij

Iſtud eſt illud uas de quo dicit Act. ix. Uas electiōis mihi eſt iſte. Et nō eſt uas cōe ſed admirabile. Et nō eſt opus mortalis viri: ſed opus excelſi. Fuit aūt iſtud uas admirabile: ꝛ opus excelſi ꝓpter ſuas mirabiles cōdi tiones q̄s habuit. ℭ Primo fuit mirabili⁹ ꝓfect⁹: qđ patet: q; de limo humilitatis ꝓfunde ꝛ aq cōꝑuctionis lachrymoſe fuit cōfictus. quātū ad p̄mū dī. ij. Cor. iiij. Hēmus theſaurū iſtū in vaſis fictilibus. quātū ad ſecūdū dicit Ephy. Paulus ꝓſolationē recipiebat in lachrymis. in rota timo ris ꝛ amoris fuit cōſtrict⁹. Nam cū dixit ei ieſus. Ego ſum ieſus nazarenus. i. ſaluator: tuus. Ex⁹

enim cōcepit magnū amorē: cū dixit. Quē tu ps queris. Et hoc cōcepit magnū timorem. Celoci motu fuit agitatus qñ subito ipsum lux illustrauit ⁊ in terrā cecidit. Ysa. xxxvii. Ponā circulū in naribus tuis. ⁊ frenū in labijs tuis: ⁊ reducam te in via per quā uenisti. Fuit a supfluitatib⁹ relcatus qr oēm terrenitatē rps ab eo amouit. qō notat per hoc q⁹ de terra surrexit. ⁊ squame ab oculis el⁹ ceciderūt. ¶ Scōo istud uas fuit mirabilr pictū. s. colore albo virginalis mūditie. vñ loquēs de virginibus dicit. j. Cor. vij. Volo oēs hoies esse sicut meipm. Chrysо. Joseph pudicitie virtute decoratus est. ⁊ ego uereor ne ridiculū sit hinc de pau lū laudare: qr oia que videbant clara atq; decora cernebat. quēadmodū nos fauillā cinerēq; despicimus. Colore nigro humilitatis pfunde. j. Cor. xv. Ego sum minimus aplorū ⁊c. Colore rubeo charitatis intēse. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nris. Colore hyacinthino cōtēplationis supne. Phil. iij. Nra conuersatio in celis est. Colore viridi conuersationis grate. j. Cor. ij. In gra dei cōuersati sumus. ¶ Tertio istud uas est mirabilr ercoctū. s. igne amoris. ij. Cor. v. Charitas dei urget nos. Chrysо. Paulus sine charitate rpi nec pncipatuū soci⁹ cupiebat eē. Ab hac enī charitate discedere hoc sibi erat tormētū gehenna supplicia infinita. sicut pfrui charitate: hoc erat illi vita: hoc illi regnū: hoc illi videbat bona inumera. Igne passionis ⁊ tribulatiōis. ij. Cor. iiij. In oibus tribulationē patimur: sed nō angustiamur. Igne cōpassionis. ij. Cor. xj. Quis infirmatur ⁊ ego nō infirmor. Chrys. Nullus tā affectuose mala pximā quātū ipse flebat mala aliena. Igne doloris. Rom. ix. Tristitia est mihi magna ⁊ ctinuus dolor cordi meo. ¶ Quarto istud uas fuit mirabiliter purificatū ⁊ lotū. s. lotione baptismi. vñ dicit. Surgēs baptizare⁹ est. Lotione spūs scī. de qua dr Act. j. Vos aūt baptizabimini spū scō. Sicut aūt in aplos descēdit spūs scūs in specie ignis: sic ⁊ in ipm in specie lucis. Lotione lachrymose cōpūctionis. Chrys. Juges lachrymarū fontes nō diebus solū sed etiā noctib⁹ effundebat. Lotione sanguinis: qr in suo sanguine baptizatus fuit. Apoc. vij. Lauerunt stolas suas ⁊c. Lotione lactis: quia cū sanguine lac effudit. Et hoc in testimoniuz sue puritatis. Cant. v. Oculi eius sicut colūbe sup rivos aquārū que lacte sunt lote. ¶ Quinto istud uas fuit mirabilr ipletū. s. spū sapie ⁊ intellect⁹: qr diuina mysteria ⁊ pfunda intellexit ⁊ sapienter edocuit. Spiritu cōsilij ⁊ fortitudinis: qr ⁊ prudēs pfiliarius in aduersis fuit: ⁊ fortis iter aduersa steuit. Spū scīe ⁊ pietatis: qr ⁊ alioz miserias sciuit: ⁊ eis pie cōuenit. Spū timoris dñi: qr ipm filiali timore semper timuit. ¶ Sexto istud uas fuit mirabiliter effusum. Effudit enī se vbis. ij. Cor. vi. Os nostrū patet ad uos o corinthij. Scripro. Phil. iij. Eadē uobis scribere mihi qdē non pigrū uobis autē necessariū. Exēplo. ij. Cor. vij. Capite nos. s. in exemplū neminē enim lesimus ⁊c. Martyrio. Phil. ij. Sed ⁊ si emulor sup sacrificiū ⁊ obsequz fidei uestre: gaudeo ⁊ cōgratulor oibus uobis.

Sermo. lxxv. ¶ De eodē die Sermo tertius.

Spectaculū

s

Spectaculi facti sumus mundo angelis ⁊ hoibus. j. Cor. iiij. Hodie deus spectaculuz nobis dedit qñ beatū paulū cōuertit. Qui qdē est spectaculū mūdo. i. mūdanis ⁊ pctōribus: ⁊ angelis tā bonis q̄ malis. hoibus. s. iustis ⁊ rōne utētibus. ℣ Est ⁊ spectaculū pctōrib⁹ ad penitēdū. ℣ Angelis bonis ad admirādū. ℣ Angelis malis ad inuidēdū. ℣ Bonis ⁊ iustis ad imitandū. ¶ Pctōres aūt in eo speculari pñt tria. ℣ Primo dolorē ⁊ cōtritionē amarā. Tāta enim doluit q⁹ tribus diebus comedere recusauit: q⁹ tribus diebus in dolore cōtinuo fuit: ⁊ in fletu q⁹ dolorē suū semp cōtinuauit. Roma. ix. Tristitia est mihi ⁊ cōtinuus dolor cordi meo. q⁹ habuit lachrymas cōpūctionis. ⁊ hoc in triduo sue cōuersionis. Lachrymas deuotiōis. ij. Cor. v. Mā ⁊ in hoc ingemiscimus habitationē que de celo est supindui cupientes. Lachrymas cōpūctionis sue cōpassionis. ij. Cor. ii. Mā er mlta tribulatione ⁊ angustia cordis scripsi uobis per multas lachrymas. ℣ Scōo speculari pñt confessionē purā. Dicit aūt Pr̄ouer. xviij. Justus in principio accusator est sui. Si in principio multo magis in medio ⁊ in fine. Peccatū enim habet principiū scilz malā cogitationē, mediū scilicet cōsensum. ⁊ finē scilz opus. De his tribus aplus se accusat scilicet de principio peccati. i. de malis cogitationibus ipsas expellēdo. ij. Cor. x. Abdicamus occulta dedecoris: idest occultas ⁊ turpes cogitationes cordis. De medio peccati: idest de ipso peccati cōsensu ipsum recognoscēdo. Act. xxij. Cū funderet sanguis stephani testis tui. ego astabā ⁊ consentiebā. De fine peccati. i. de ipso opere ipsuz humiliter cōfitendo. j. Timo. j. Qui prius fui blasphem⁹ psecutor ⁊ ptumelios⁹ ⁊c. ℣ Tertio speculari possūt in ipso satisfactionē pdignā. Ipse quidē rpm offenderat corde: ore: ⁊ opere. Act. ix. Saulus adhuc spirās: quo ad primū. minarum: quo ad secūdū. ⁊ cedis quo ad tertiū. Ideo satisfacit corde diligēdo ipsum plusq̄ se. Act. xxi. Ego enim non solū alligari sed etiā mori paratus sum ppter nomen domini iesu christi. Plusq̄ suos.

De ꝓuersione sancti pauli

Gal'.j. Cōtinuo nō acqeui carni ⁊ sāguini. Plus ḡ sua. Phil'.iij. Que mihi fuerūt lucra. hec arbi trat' suꝫ ꝑpter xp̄m detrimēta. Satisfecit ore ip̄s fi delit̄ ꝓdicādo. Act.ix. Vas electionis mihi est iste ut portet nomē meū coraꝫ regibus ⁊ filijs israel. Mā gētes.i.ꝑplos gētiles redarguebat ⁊ puerte bat per sapiēt̄iā. reges ac tyrānos per miraculorū euidēt̄iā. filios israel per diuinā scripturā. Satisfecit ope q; predicabat ⁊ laborabat.j. Thessal'.ij. Nocte ⁊ die opantes manib' ꝛc̄.i. manualiter: ne aliquē vnū grauarem'. vñ dic̄ Paymo: q; a ꝑmo gallor cantu usq; ad qnt̄ horā laborabat. Deinde ꝓdicatiōi uacabat. ita q; plerūq; usq; ad noctē ꝑmonē ꝓtrahebat. Sōno ⁊ oꝛonib' ⁊ comestioni residuū tp̄is satis necessariū erat. ¶ Scōo facť est ipe spectaculū bonis āgelis ad admirādū. In angelis enī tria ꝓsiderant. s. Velocr obediēt̄ia. ut dicit pā. Ministri ei' qui facitis uolūtatē ei'. Charitas ignita. pā. Qui facis angelos tuos spūs ⁊c̄. Custodia sollicita. pā. Angelis suis mādauit de te: ut custodiāt te in oib' viis tuis ⁊c̄. Admirant igit̄ in paulo angeli velocē obediētiā quā hūit in puersiōis sue ꝑmordio qñ dirit. Dñe qd vis me fa cere. Quā hūit in medio qñ spūs scūs dirit. Se gregate mihi saulū ⁊ barnabā. q; ꝓtinꝰ aplis obe diuit. ut hī Act.xiij. Quā hūit in ultimo: q; Iacobo epo ꝓcipiente ut in tēplo se purificaret ꝓtinuo obediuit: cū tū piculū sibi iminere cognosceret. Quā hūit in tota vita sua: q; totū mūdū ꝓdicādo circuiuit. Chrysо. Paulus tanq; pēnat' totū do cēdo puolauit orbē. Scōo admirant in ipo charitatē ignitā. siue q; tot' in ignē charitatis nihil fuerat. Chrysо. Ut enī ferrū missū in ignē to tus ignis efficit: sic paulus charitate succēsus to tus efficit charitas. Siue q; ignē charitatis nihil in eo extiguē poterat. Roma.viij. Cert' suꝫ enīs: q; neq; mors neq; vita ⁊c̄. Siue q; alios uehemē tius iflāmabat Chrysо. Paulus uelut ignis totū ꝑcurrebat orbē ⁊ ꝑcurrēdo purgauit. Siue q; oīa vitia erurebat. Sup hoc Chrysо. Sicut in stipu las aut in fenū ignis est missus: sic oīuꝫ demonuꝫ opa paulus ꝑsūpsit. Tertio admirant in ipo tā sollicitā custodiā. Quidā enī angeli custodiūt mū dū vniuersuꝫ. sicut dñatiōes. Quidā ꝓuincias. ut ꝓncipatus. Quidā loca ꝓncipalia. ut archangeli. Et qdā singulares psonas ut angeli. Paulus au tē; curā hūit de mūdo vniuerso. Chrysо. Nullus angelus ita ꝑplm creditū gubernauit: ut paulus vniuersū orbē. Curā hūit de ꝓuinciis. Idē. Tāta ipe paulus vtute ꝑgressus est ut vix trigita anno rum spatio: ꝛ Romanos ⁊ Persas ⁊ Parthos ⁊ Medos ⁊ Indos ⁊ Scithas ⁊ ethiopes sub iugo mitteret vitatis. Curā hūit de spālibus locis ad que epistolas destinauit. Sic de roma corintho: ga lathia ⁊ huiusmodi. Curā hūit de singularib' ꝑso nis: sicut de timotheo: tito: ⁊ philemone. ¶ Ter tio fuit spectaculū malis angelis ad iuidēdū. in q bus est tripler vitiū. s. ſupbie ſ iuidie ſ ⁊ fraudu lētie. ſ Contra ſupbiā igit̄ spectať in eo hūilitas. Tāta enī fuit in eo hūilitas q; se reputabat minoꝛ rē oī aplo. j. Cor.xv. Ego enī suꝫ minim' aplor. Reputabat se maiorē pctōrez aliquo. j. Timo. j. Xps iesus uenit in hūc mūdū pctores saluos facē quoꝝ ꝑm' ego suꝫ. Reputabat enī se nihil a seipo hīe. ij. Cor. iij. Mō q; sufficiētes simus aliqd cogi tare a nob q̄si ex nob. ſ Secōo ꝓtra iuidiā spectať in eo fraterna charitas que tanta in eo fuit q; oēs hoīes saluari cupiebat. Chrysо. Quasi mūdū vni uersū ipe genuisset: sic oēs in regnū dei festinabat adducē: qui ꝓ salute alioꝝ mori desiderabat. ij. Cor.xij. Ego enī libēt̄issime ipēdar ⁊ supimpēdar ꝓ aiab' uris: qui ꝓ eterna pena alioꝝ vitanda ipe a glia excludi affectabar. Roma.ix. Optabaꝫ egoipe anathema eē a xp̄o ꝓ fratrib' meis. Chrysо. Mā nō saluari illos mul'o acerbius ercimabat q̄m semetipm perire. ſ Tertio ꝓtra fraudulētiā spe ctať in eo vitas quā imittē satagebat per sincerita tē doctrine. j. Timo. ij. Doctor gentiū in fide ⁊ ue ritate. per erēplū vite. ij. Cor. vij. Capite nos ne minē lesimus: neminē circūuenimus ⁊c̄. Per alſi duitatē oꝛonis deuote. Col'. j. Mō cessam' ꝓ uo bis orātes ⁊c̄. ¶ Quarto fact' est bōis ⁊ iustis spe ctaculū ad imitādū. In quo qdē tria spectari pñt ſ Prio ad ꝑfectionē celestiū. Phil'.iij. nſa puer satio in celis est. Cōuersatio aūt dic̄ totā vitā hoīs Quidā enī sūt in celo tm̄ ore: ut ꝓdicatores vbosi. Quidā tm̄ exteriori ope: ut hypocrite ⁊ uanagliosi seu uanoꝛ gliosi. Quidaz vo tm̄ corde: sic pigri ⁊ desidiosi qui tm̄ bona ꝓposita que hūit ope nō im plēt. Paulus aūt erat in celo. ⁊ ore: q; hūit sincer rissima vba. ij. Cor. ij. Ex sinceritate sic ex deo: corā deo in xp̄o logmur. Et ope: q; hūit sollicita opa. ij. Thessal'.ij. In labore ⁊ fatigatione nocte ⁊ die laborātes. Et corde: quia hūit sctā desideria Phil'.j. cupio dissolui ⁊ ē cū xp̄o. ſ Secūdo i eo spectare pñt abūdātiā bonoꝝ operum. j. Cor.xv. Abundātius oībus laborauī. uere abūdantius q; plus oīb' pagrauit. Roma.xv. Ab hierusalē usq; ad illiricū per circuitum repleui euangeliū. Uere abūdantius q; plures oībus ad fidē puertit. s. inu merabilē populū gētiū. Gal'.ij. Qui operatus est pe tro in apostolatu circūcisiōis: operať est mihi inter gētes. Uere abūdāti' q; plus oīb' laborauit manī bus. Chrysoſt. Nec vnū qdē diē i ocio gere passus

est trãsire. Vere abũdãtius q; plura passus est. ij. Cor. vi. Ter cesus sum 2c. Chry. Vis eius innumeras tibi ostẽdit mores. Tot utiq; quot eniz dies virit. Vere abũdãtius q; plures epłas scripsit. ℣ Tertio spectare pũt in confirmã tolerãtiã aduersor. Nã sicut dicit Chry. Ipe fuit saro durior: ser ro firmior: adamãte fortior: z auro ic corruptibilio: Fuit qdẽ saro durior: q; nulli aduersitati cedebat. Gal. ii. Quibus nec ad horã cessimus subiectioni Fuit ferro firmior: q; nulla tribulatio ipm cõmouebat: sed tanq; icus pculsiõib' firmabat. ij. Cor. ij. Cũ enim infirmor: tũc potẽs sum. Fuit adamante fortior: q; nulla aduersitas ipz frãgebat. ij. Cor. xiij. Placebo mihi infirmitatib' meis 2c. Fuit auro icorruptibilior: q; nullo igne psecutiõis p ipatiẽ etiã crepabat. Eccli. ij. Igne pbat aurũ z argẽtuz.

Sermo. lxxvj. De conuersione sancti pauli Sermo quartus.

Adhuc spirãs minarũ z cedis in discipulos dñi. Act. ix. Quãuis in trõ paulo abũdauerit delictũ psecutionis. In ipso tñ abundauit postea gra miraculose puersionis z deuote ꝺdicationis. In ipso nãq; ait puersionẽ abũdauit cripler vitiũ. ℣ scilicet magna seuitia: cũ dr spirãs minarũ z cedis in discipłos dñi. ℣ ac magna supbia: cũ dr. Accessit ad pncipes sacerdotũ. Glo. Nõ uocat' sed spõte celo petitate eñ. ℣ z magna ignorãtia: cuz dicit: ut si quos ueniret 2c. Illos enim qui erãt in via crede bat eẽ extra viã. ℣ sed puersus est a seuitia in frnaz charitatẽ. ℣ a supbia in pfundã humilitatẽ. ℣ ab ignorãtia in sapie claritatẽ. ℭ Primũ aũt. s. seuitia in ꝗtuor erat. s. in corde per odiũ. vñ dr. spirãs. In ore per aspiratẽ. vñ sequtur. minaz. In płonis per penarũ irrogationẽ. vñ dr. cedis. z in reb' per expoliationẽ. vñ pmittit Act. viij. Saulus aũt de uastabat eccl'iam 2c. Sed qui xpianos sic fuerat p secut' ꝙdruplr. postmodũ eos est ꝙdruplr pfolat'. Dedit eni cor suũ ad cõpatiẽdũ. ij. Cor. xi. Quis infirmat z ego nõ infirmor 2c. Chry. Nullus tãto affectu mala ppria quanto paulus deflebat aliena. Dedit os suũ ad ꝺdicãdũ. ij. Cor. vi. Os nostruz patet ad uos o corinthi. Eph. vi. Orãtes pro me ut ꝺt mihi sermo in aptione oris mei. Dedit corpus suũ ad moriẽdũ. j. Thessal. ij. Volebam' tradere uobis nõ solũ euãgeliũ dei: sed etiã aias nostras. Chry. Mortẽ atq; cruciat' z mille supplicia ꝙsi ludũ putabat eẽ puerox. dedit res suas ad subministrãdũ. Act. xx. Ad ea que mihi opus erãt: z his que mecũ, sunt ministrauerũt iste man'. ℭ Secũdo cõuersus est a supbia in pfundã humilitatẽ. ℣ Pũt eni humilẽ denotationẽ. ℣ cõuersationem: ℣ sciam. ℣ z vitã. ℣ Denotationẽ qdẽ humilẽ pũt: q; uocat se puulũ: qui pus uocabat saulus: a saule supbo. postea uocauit se paulũ: uocat se fuũ. vnde Rom. j. Paulus fuus iesu xpi. uocat se fuuz. Ad Rom. j. Paulus fuus iesu xpi. Uocat se fuorũ seruũ. j. Cor. ix. Cũ liber ẽm ex oibus oiuz me fuũ 2c. Uocat se apłoz minimuz. j. Cor. xv. Ego sum minimus apłoz 2c. Uocat se abortiuũ. j. Corinth. xv. Nouissime tanq; abortiuo visus est mihi. ℣ Secõ pũt humilẽ puersationẽ. j. Cor. x. Sine offensione estote iudeis z gẽtib' z ecclie dei: sicut z ego oib' per oia placeo. Seruauit eniz illud Ecc. xxxij. Rectorẽ te posuerũt noli extolli esto in illis sicut vnus ex illis. Prelat' eniz aliqñ debet eẽ maior subditis. s. in correctionis auctoritate. Aliqñ enim debet eẽ minor. s. in cordis humilitate. aliqñ equalis. s. in amicabili puersatione z societate. Ista regulã seruauit apłus. j. Thes. ij. Facti sumus puuli in medio uestrum. Ecce quãta humilitas: tanq; si nutrix foueat filios suos. Ecce quãta auctoritas. Mõ charissimi facti estis nobis. Ecce quãta amicabilitas. ℣ Tertio pũt humilẽ sciam. Primo eni habuit sciam supbã. Gal. j. Proficiebam in iudaismo supra multos coetaneos meos abũdãtius emulator existẽs 2c. Causa aũt erat de fect' charitatis. j. Cor. viij. Scia inflat. charitas edificat. postmodũ aũt pũt humilẽ scias. j. Cor. ij. Nõ iudicaui me aliqd scire iter uos: nisi xpm ie sum z hũc crucifixũ. ℣ Quarto pũt humilẽ vitã: q; nõ reputabat se pfectũ. Phil. iij. Nõ q; iã acceperim aut pfect' sim 2c. Nõ audebat se reputare in tũ. j. Cor. iiij. Nihil mihi pscius sum: sed in hoc iustificat' nõ. Reputauit se oiuz scõz mimũ. Eph. iij. Mihi oium scõz minimo data est gra hec. Reputabat se pctorẽ maximũ. j. Tim. j. Xps iesus uenit in hũc mũdũ pctores saluos facẽ: quoz pm' ego sũ. ℭ Tertio puersus est ab ignorãtia in sapiẽtie claritatẽ. Pũt eni triplicẽ sapiaz. s. ℣ mosaycã. ℣ euãgelicã. ℣ z supintellectualẽ siue diuinã. ℣ Prima didicit in scholis iudeoz. Act. xxiij. Ego sum vir iudeus fec' pedes gamalielis erudit' iuxta vitatẽ pfine legis. ℣ Secam didicit in scholis apłoz. in qb' magrm pũt solũ xpm. Gal. j. Notũ uobis facio euãgeliũ qđ euãgelizatũ est a me: q; nõ est scz hoiez. neq; eni ab hoie accepi illud: neq; didici: sz per reuelationẽ iesu xpi. ℭ Tertiã didicit in scholis angelox. ii. Cor. xij. Scio hoiem in xpo añ annos ꝙuordecim siue in corpe siue extra corp' nescio. dr' scit: raptũ huiusmodi usq; ad tiũ celũ 2c. Ecce q; gradatim ad sũmũ sapie deuenit apłus: q; de magnis scholis iudeoz trãslat' est ad scholas maiores apłoz. Et de maioꝛib' scholis apłorum

trallat' est ad martimas scholas angelor. Et qñ in his trib' scholis sic saplam didicerat. ñ pueriles p dicator erat. ñ ꝫ Dion' suū pdicabat sapienter. doctiter. z ifatigabilr. Ñ dicit in epla de morte pauli. Abyssum sapie fistulā altiloną pdicatorē vitatis ifatigabilē paulū dico nobilissimū aplm.

Sermo. lxvij. De eodē Sermo quintus.

Abito circūfulsit eū lux de celo zc. Ani cōuersione erat paulus valde infirmus: sed hodie fuit mirabiliter curat'. Circa istā curationē tria vidē debemus. ℣. curationis modū. ℣. curationis effectū. ℣. z curationis signū. Modus enim curationis fuit multiplex. ℣ Primo curat' est per adūctionē: qñ scilicet ignis de celo descēdit z ipm circūfulsit. qui ignis dēm rubiginē pcti in eo cōsūpsit. Deter. xij. Deus ñr ignis cōsumēs est. Pro. xxv. Auser rubiginē de argēto z egredietur uas purissimus. ℣ Secō per emplastri appositionē. sed quoddā emplastrū erat mortificatiuū: cū dirit. Saule saule qd me pseqris. Quoddā emplastrū fuit dulcoratiuū z vinū: cū dirit. Ego sum iesus nazarenus. i. saluator tu'. Luc. x. Infundens oleū: quātū ad dulcoratiuū. z vinū quātū ad mortificatiuū. ℣ Tertio per incisionē: cū dirit. Durū est tibi ptra stimulū calcitrare. Ille enim stimulus cor suū incidit. z oēm sanlem pcti edurit. Deb. iij. Vinus est ymo dei z efficax. z penetrabilior oī gladio ancipiti. ℣ Quarto p minutionē. Tūc enī hūit spūalē minutionē: qñ amorē terrenū a se abiecit. qđ notat cū dr. Surrexit de terra. i. de terrena affectione. Deb. xij. Deponētes oē pōdus z circūstās nos pec. zc. ℣ Quinto per ob scurationē. Solet enīz ifirmi z marime oculos debiles hītes loca obscura querere. Sic z ipse paulus trib' diēb' fuit ererius ercecat': sed iterius illustrat'. ij. Cor. iiij. Deus qui dirit de tenebris lucē splēdescē illuxit in cordib' nr̄is. Augu. Eo rpe quo paulus nō videbat cetera ministerio ifirmabat ercdētiū: qñ qui credit in xpm iesum iuerit de bet cetera nec nata reputare creatura vilescat ut creator dulcescat. ℣ Sexto per diete observationem. Erat enī ipse paulus trib' diēb' nō videns: z nō mā ducauit nec̄ bibit. i. Cor. ix. Castigo corpus meum zc. ℣ Septimo per amare medicine suptionē. De qua dirit dñs. Ego enīz ostēdā illi quāta oportebit illū pati pro nōie meo. Sz cuius ista potio fuit amara sensualitati: erat tñ dulcis rōni. ij. Corin. xij. Libēter gl̄iabor in infirmitatib' meis zc. ℣ Octauo per devotā oronē. Ñ dirit dñs ananie. Ecce enī orat. Jac. vj. Oro fidei saluabit infirmū. ℣ Nono per diuinā incātationē cū dr. Imponas illi manū. Cōfessores enīz dei sunt dei incātatores qui de cō de serpētē expellūt. sed de multis dr. sicut aspidis surdē obturātis aures suas. ℣ Decimo per balnei administrationē: cū dr. Purgēs baptizatus est. Talc enim balneū dē lauat peccā. Sz dr. Ecce xxxiiij. Qui baptizat a mortuo z iterū tāgit mortuum: qđ pdest lauatio ei'. ℣ Undecimo per sudorē. Sudores aie sunt ei' lachrymę q̄s ipse in triduo effudit. Chry. Paulus pfectionē accipiebat in lachrymis. ℣ Duodecimo per obedientie adiplesionē. Dia eui pcedētia nō pdessent nisi ifirm' medico obedieret: qđ notat cū dr. Dñe qd me vis facē. Bernar. Deu plures hēm' illius cecitatē: q̄ apli noui timatores. Quid vis inqt dñs ad cecū ut faciā tibi. Secō cōsiderare debem' curatiōis effectū qui erat valde miraculosus z gratiosus: q: de vase pditionis mutat' est in vas electiōis. vñ dirit dñs. Vas electiōis mihi est iste ut portet nomē meum coram gētib' z regib' z filiis isrl. Olim qdā a pdicatione cessabāt. ppter timorē tyrānor. Quidā ppē subsannationē phor: qui z erubebāt pdicātes hominē crucifixū. Quidā ppē scādalū. iudeor: q de hoc magnū scādalū accipiebāt. Sz beatū paulum retrahē a pdicatiōe nō poterat nec timor tyrānor. iō dr. Ut portet nomē meū coram gentib'. Nec subsānatio gētiliū phor: iō dr. Et gentib'. Nec scādalum iudeor: iō dr. Et filiis isrl. i. Cor. i. Predicamꝰ xpm crucifixū iudeis qdē scādalū gētib' aūt stultitiā. Tertio vidē debem' curationis signū. Sic aūt ostēdit per que signa qs corpalr sanat' est: sic etiam sūt q̄dā signa per que ostēdit qs sit curat' spiritualr. Que qdē in aplo pfecte fuerūt. ℣ Primus est appetit' ordinatio. Ño eni ipse appetebat carnalia: qi mors aie sunt. Ro. viij. Si ēm carnē vixeritis moriemini. Nec frena: q: uanitas, sunt. pś. Ut qđ vilgitis uanitatē: z ḡritis mēdaciū. Sz spūalia q: vita aie sūt. hec significant p squamas: que gb oclis ei' ceciderūt. Squame eni repūtāt carnalia: qr ingrat affectū. z repūtat terrena que etiā obscurāt intellectū. ℣ Scōm signū est totius cordis z corpis sanctificatio. Ñ dr. Et cū accepisset cibum pfortat' est. Adeo qdē fuit sortificat' q: nec in corpore ledi poterat per ipugnationē: nec in corde per timorē. ij. Cor. vij. Foris pugne: intus timores. ℣ Tertiū signū est coloris uenustas. Fuit eni candidus per puritatē. ij. Cor. j. Olia nra hec est testimoniū pscie nre. Et rubicūdus: per charitatem. Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordib' nr̄is. Jō in sua passione emisit lac: in signū puritatis. Et sanguinē: in signū charitatis. ℣ Quartū signū est cordis z corpis mira agilitas. Adeo qdē fuit agilis: q: sicut dicit Chry. Paulus uelut pēnatus totū puolauit orbē. Adeo fuit etiā agilis q: nullus

hūit pōdus terreno⁹ nullū circūstās petrū nullū ꝑtictie vitiū q; semp respiciebat ad celeste specta culū. Usi ipse ait Heb. xi. Deponētes oē pōdus ⁊ circūstās nos peccatū. Per patictiā curramus ad ꝓpositū nobis certamē respicientes in actorem fidei ⁊ consummatorem iesum.

Sermo. lxxvii. ¶ De purificatione beate marie virginis Sermo primus.

Suscepimus deus misericordiā tuā in medio tēpli tui. ps. Olim sci pies erāt in ptinua exꝑectatione. Ysa. xxviij. Exꝑectare exꝑecta. Modernī sunt in deuota susceptione. Luc. j. Suscepit isrl puerū suū. Bti aūt sunt in secura possessiōe. Mat. xxv. Uenite benedicti ꝑis mei possidete ꝑatū uobis regnū. Ecclia igit deo gras agēs nō dicit. Exꝑeciam⁹ de⁹ misericordiā tuā. q; hoc fuit antiquorum. Nō etiā dicit. Possidem⁹ deus misericordiā tuā; q; hoc est brōrū. sed dicit. Suscepim⁹ deus misericordiā. q; hoc est modernoꝝ. Et pōt ꝑbū ꝓpositū ꝓtelligi de q̄druplici tēplo. ℣ i. materiali. ℣ ꝑginali. ℣ spūali. ℣ ⁊ rōnali. ¶ Ad tēplū gdē materiale bta maria hodie uenit ⁊ filiū obtulit ⁊ ꝓsentauit. Cū tū nō teneret. Nec quātū ad lrāle legis iussionē. Nec quātū ad spūalē rōnē. Nec quātū ad mysticam significationē. Tres enim uidebant eē cause q̄re puer q̄dragesimo die in tēplo ꝓsentabat. ℣ Una erat literalis. q. ler ꝑcepat Leuit. xij. Ut mulier que susceꝑto semine masculū ꝑpisset ipm q̄dragesimo die in tēplo ꝓsentaret. Ista aūt causa xpm nō tangebat. q. nō erat ꝑceptus ex humano semine. sed mystico spiramine. ℣ Scōa causa erat spūalis. q. per hoc dabat intelligi. q. deus in tēplū suū spūale. i. in aiam per gsam spūalē ingredit qui decalogus cuz fide q̄uor euāgelioꝝ ab hoie obseruat. Ista scōa rō ꝑm siliter nō tangebat. q. plenitudinē gratū ab instāti sue ꝑceptionis recepat. ℣ Tertia causa erat quedā ratio mystica. Per hoc enim dabat intelligi q. sicut puer die q̄dragesimo ingrediebat tēplum materiale. sic aia pueri q̄dragesimo die a ꝑceptiōe ut sepius ingrediebat tēplū suū corꝑale. Ista tertia rō siliter in ꝓpositō nō ꝑbit. q. corꝑis⁹ ei⁹ per q̄draginta dies formatū nō fuit. sed in instāti fuit ⁊ corpus formatū ⁊ aia ifusa ⁊ diuinitas aie. ⁊ carni unita. vñ Grego. in moral. Angelo nūciāte ⁊ spū sco aduenīte. mor in utero ꝑbū mor intra uteruz ꝑbū ⁊ caro. Quātus igit nō tenet. uoluit tū xps se subiicere legi per humilitatē qui tū erat supra legē per auctoritatē. In ueteri enī testamēto erat qdaz in lege qui ipsam legē seruabat er amore. Quidaz sub lege qui ipsam legē seruabat er timore. Quidā ꝓtra legē qui neutro mō eā seruabat. Supra legē aūt nullus erat nisi xps qui legē dederat. ⁊ tū uoluit eē in lege seruādo ipsam per spōtaneā uolūtatē. ⁊ sub lege subiciēdo se sibi per humilitatē. ⁊ nō ꝓtra legē sed ꝓ legē iplēdo ipsam per euāgelicaz ueritatē. qui tū erat supra legē per diuinā ptātem. ¶ Scōo pōt intelligi de tēplo ꝑginali de quo tria ꝓcēda sunt. ℣ Primo q̄re virgo dicat tēplū. ℣ q̄re mediū. ℣ ⁊ q̄liter in eius medio diuina misericordia sit susceꝑta. ℣ Dicit aūt tēplū quasi tenens iam plū. Et ipsa habuit amplū affectū ad deū diligendū. amplū uterū ad deū capiēdū. amplū intellectū ad deū cognoscēdū. ⁊ amplū sinū ad cōpatiēduz. De ista q̄druplici amplitudine bū dicit Ecc. xxiiij. Ego mr pulchre dilectionis ⁊ timoris. ⁊ agnitionis ⁊ scē spei. Q̄dē amplitudo charitatis amplificuit eius affectū. ideo dī. Mater pulchre dilectionis. Amplitudo timoris amplificauit eius uterum. ideo sequit. Et timoris. per hoc enim demonib⁹ est ualde terribilis. Amplitudo sapiētie ⁊ ueritatis amplificauit eius intellectū. iō sequtur. Et agnitionis. Amplitudo pietatis amplificauit eius sinuz. iō subdit. Et scē spei. ℣ Dicit aūt mediū triplici rōne. ℣ Primo q̄ eā mediū nre salutis. ps. Deus autez rex nr̄ aūt scla operat. est salutē in medio terre. idest i utero vginis gliose marie cuius caro nō fuit simpliciter terra. sed mediū terre. Caro enim rpi fuit sine petō ꝓcepta. ⁊ sine petō nata. iō fuit mons terre. sed caro nr̄a cū petō ꝓcipit. ⁊ cū petō ꝓcipit. iō est uallis terre. Caro aūt bte marie medius tenet. Fuit enī cū petō originali ꝓcepta. sed sine peccato nata. Et iō est collis sue mediū terre. ℣ Scōo. est mediū nre recōciliationis. Idcoq; uocat. sol. Cantic. vj. Electa ut sol. Sicut enī sol hēt tres planetas supra se. ⁊ tres infra se. ⁊ ipse est medius. Sic virgo gliosa beata maria habet supra se in trinitate tres ꝑsonas. ⁊ infra se tres status saluādoꝝ. s. vgi nū. cōtinētiū. ⁊ cōiugatoꝝ. Et ipsa in medio cōsti tuta ubi ipsam beatā trinitatē recōciliat tribus statibus saluādoꝝ. ℣ Tertio dicit mediū nre aspirationis. Oēs enim sicut ad mediū ad ipsam aspiciūt ⁊ aspirāt. Bern. Ad ipsam sicut ad mediū. sicut ad causam rerum oīum. sicut ad negotiū singulorum respicit uniuersi. qui habitāt in celo. ⁊ qui in inferno. ⁊ qui nos ꝓcesserūt. ⁊ nos qui sumus. ⁊ qui nos sequunt. ⁊ nati natoꝝ. ⁊ qui ab illis nascent. Nam in celo sunt ut refoueant. ⁊ qui in inferno sunt ut eripiant. Qui ꝓcesserūt ut fideles ꝓphete inuenīt. ⁊ qui sequunt ut glificentur. In hoc igit medio misericordia dei est susceꝑta. olim qdē dei misericordia tua habitabat in celo. ps. Nisi in celo misericordia tua. Deinde in eluit se in iudeo ruz angulo. postmodū posuit se in virginis utero

Tandē in natiuitate diffusa est in toto mūdo. ps. Misericordia dñi plena est terra. ¶ Tertio pōt exponi de tēplo spūali. i. de eccl'ia militāte que est medium inter synagogā z ecclīaz triūphāte q̄tū ad cognitionē diuinoz. In synagoga enīz fuit cognitio vmbratica. Heb. x. Umbra enī hīs futuroz bonorū ꝛc. In ecclia triūphāte ē cognitio clara z apta. j. Coz. xiij. Tūc aūt facie ad faciē. In eccl'ia autē militāte est q̄si cognitio media. i. speculatiua. Ibi dē. Videm⁹ nūc per speculū in enigmate. In medio huius eccl'ie misericordia dei suscipit z iuenit. In synagoga enī de dei misericordia erat magna cariſtia. vñ cōquerebat ꝓpheta. Quare faciē tuaz auertis ꝛc. In iudicio erat magna idigētia. Vñ dixerūt vgines sapientes saturis. Ne forte nō sufficiat nob z vobis ꝛc. In iferno erat oīmoda carētia. ita q̄ diues modicū aque hīe nō potuit, mō autē est magna copia. ps. Apud dñm misericordia z copiosa apud ꝛc. ¶ Quarto pōt exponi de tēplo rōnali. i. de viro iusto qui dr tēplū dei viui. ij. Coz. vj. Vos enī estis tēplū dei viui. In cui⁹ corde nō debet esse angulus sed mediū. Angulus enī hēt ipuritatē: obscuritatē: z curuitatē: ac quādā singularitatē. Medium aūt hēt mūditiā: euidētiā: rectitudinē: z cōmunitatē. Xps igit nō hītat in angulo: sed in medio: q̄ est amator mūditie: sapīētie: intētionis recte: z quersatiōis grate. Jō q̄tuo: noib⁹ a symeone noīat' est. s. glia: lumē: salutare: z par. Nulla enī est glia dei regrit mūditiā z puritatē: q̄ vo est lumē dei regrit sapīētie claritatē: z q̄ est salutare dei regrit itētionis rectitudinē. nequaq̄ enīz salutē tribueret nisi itentionē rectā iueniret: q̄ est par regrit pacificā z cōmunē quersationē. Et ppt ista q̄tuor dr Luc. j. Seruiam⁹ dño in scitate. i. in mētis puritate. z iustitia. i. in cōmūi z pacifica cōuersatiōe. Justitia enī est vē vnicuiq̄ reddēs q̄ suū est corā ipo per rectā. s. itētionē oībus diebus nostris habēdo sapientie illustrationē. Tota enīz vita sanctoz debet esse dies. i. clara z lucida. dei scilz sapientia illustrata.

Sermo. lxxix. ¶ De eodem die Sermo scōs

Tatim ueniet ad tēplū suū dñator quē uos q̄ritis. z angelus testamēti quē uos vultis ꝛc. Malach. iij. Supius ꝓpheta agēs de aduētu pcursoris. Ecce ego mittā angelū meū. imediate ībdit. Et statī ueniet ad tēplū. In qbus ībis q̄tuo: ponuntur. ℣ Primo enī ponit tps q̄n ueniet: cū dr. Statīz ueniet. ℣ Scōo locus ad quē uenit: cū dr. Ad tēplū suū. ℣ Tertio plona que uenit: cū dr. Dñator quē uos q̄ritis. ℣ Quarto causa ꝓpter quā uenit: cū ībdit. Ipse enī q̄si ignis cōflās z q̄si herba fullonū. ¶ Circa ꝓmū notādū q̄ xps statim secut⁹ est ioānē. sicut sol statī segtur luciferū: xps enī est sol. Malach. iiij. Vob timētibus nomē meū orīet sol iustitie. Joānes aūt lucifer dr. Job. xxviij. Numquid ꝓduces luciferū in tpe suo: sic spōsus sequit paranymphū. Xps enī dr ee spōsus. Joānes aūt amicus z paranymphus spōsi. Joā. iij. Qui hēt spōsaz spōsus est. Amicus aūt spōsi ꝛc. Sic dñs statiz segtur suū pcursorē. xps enī fuit dñs z ioannes pcursor. Luc. j. Puerbis enī ante faciē dñi ꝛc. Sic vbū statiz segtur uocē suā. xps enī est uerbū. Joā. j. In pncipio erat vbū. Joānes aūt uor. ut de hoc etiā ībidē dr. Ego uor ꝛc. ¶ Scōo ponit loc⁹ ad quē uenit: cū dr. Ad tēplū scīi suū. Virgo enī btā q̄dragesimo die ad tēplū uenit: z filiū pūtauit: ut se purificaret: cū tū ad b nō teneret: nec rō ne legis: nec rōne sue puritatis. ℣ Mō enī tenebat rōne legis. Ler enī tria supponebat. s. fractionē. iō dixit. Mulier: que fractionē sonat. Seminū cōmixtionē. Et iō dixit. Mue suscepto semine. Et assimilationē. q̄. s. generet filiū sibi simile in naturā. iō dr. Peperit masculū. In vgine aūt nō fuit fractio: sed itegritatis illibatio. nō erat seminū cōmixtio: sed spūs scī opatio: z q̄uis filiū genuerit sibi simile q̄tū ad naturā hūanā: tū fuit oīno dissimilis q̄tū ad naturā diuinā. ℣ Scōo nō idigebat purificatiōe rōne sue puritatis. Mā ipsa btā vgo maria erat a pie sctificata. ps. Sactificauit tabernaculū suū altissimus. Al spūs sctō repleta. Luc. j. Spūs sctūs supueniet in te. Al filio imp:egnata: Ibidē. Mō enī ex te nascēt sctū uocabit. Al tota trinitate obūbrata. ut etiā ībidē. Et vtus altissimi obūbrabit tibi. ℣ Mō enī ipa idigebat purificatione. que portabat florē amenū. s. illū de quo dicit Cant. ij. Ego flos cāpi balsamū odoriferū. Eccl. xxiiij. Cinamomū z balsamū aromatizās ꝛc. z etiā splēdorē diuuz. Heb. j. Qui cū sit splēdor glie ꝛc. Vas aūt plenū floribus recepit maiorē amenitatez. plenū balsamo: recepit maioris odoris suauitatē. plenū splendore recepit maiorē claritatē. Et q̄uis nō idigeret uoluit tū purificari: ut ostenderet eius hūilitatē. Et ut ostēderet pauptatē. ideo pauperū oblatiōnē elegit: z ut ostēderet obediētie sanctitatē: z ut ostēderet quersatiōis coitatē. Per btā vgo nō idigebat purificatiōe: sic nec filī⁹ circūcisione. Esto tū iter femīas sic vna earū: nas z filī⁹ tuus sic est in nūero puerop. ¶ Tertio ostē-

dif p̃sona que uenit: cũ dr̃. Et dñator quẽ q̃ritis z angelus testamẽti quẽ uos vultis. Et uocat duplicit̃. s. dñs z angelus. Scõm aũt dionysiũ in li. de diuinis nolbus dñs tria ip̃ortat. s. p̃eminẽtiã p̃incipatũ: z p̃manẽtiã. Ipse enĩ oibus p̃eminet. p̃s. Excelsus sup oẽs gẽtes dñs. Dia possidet z p̃tinet. p̃s. Dñabit a mari usq; ad mare. Dia potẽter ꝓseruat: z in suo dñio p̃manet. Danielis. iiij. Potestas eius: potas eterna. Ista aũt tria rps hodie oc cultauit. s. p̃eminẽtiam in eo q; tanq; paup oblationem pauperũ elegit. Porẽtioz: in eo q; tanq; ifirm⁹ ad tẽplũ deduci uoluit in ulnis mris sue. Uocat⁹ est etiã angelus nõ rõne nature: sed rõne officij. ꝟs autẽ dionysiũ in libro de angelica hierarchia. Officiũ angeli est purgare: illuminare: z pficere. Istõ triplex officiũ hũit rps: iõ symeon uocat rpm saluta re: lumẽ: z gloriã. Ipse enĩ purgat remittẽdo culpaz: iõ dr̃ saluatore. Illumiat dãdo cognitionẽ dr̃inã: iõ dr̃ lumẽ. Perficit deducẽdo ad cognitionẽs z p̃fumationẽ eternã: iõ dr̃ gl̃ia. ¶Quarto po nit causa ꝓpter quã uenit: z tãgit hic cũ dr̃. Ipse enĩ ẽst ignis ꝛc. Ubi notãdũ q; ipse ad ẽtuo: uenit. s. ad colãdũ aurũ. ad ꝓbãdũ argẽtũ. ad lauãdũ uestes ut herba fullonũ. ad purgãdũ opa leui. i. dei ministroz. In hoc qdẽ sũt sapiẽtia. eloquentia. z opa que facit ẽtũ ad p̃mũ: z opa que facit quã tũ ad deũ. Et ista sepe hũt aliqd imp̃fectiõis. Mã sciẽtia hẽt iflationẽ: eloquẽtia hẽt uariũ ꝑmonem. Opa que facimus ẽtũ ad p̃mũ: ostẽtationem. Opa que facim⁹ ẽtũ ad deũ: sepe hũt remissionẽ Ergo aurũ sciẽtie est colãdũ ab oi iflatione. Job xxviij. Auro locus est in quo ꝓbat⁹. Argẽtũ eloquẽtie est ꝓbãdum ab oi inutili ꝑmone. Prouer. xxv. Auser rubiginẽ de argẽto: z egrediet uas purissimũ. Opa ẽtũ ad p̃mũ sũt lauãda ab oi ostentatiõe. Ezech. xvi. Laui te aq̃. Opa ẽtũ ad deũ sũt purgãda ab oi negligẽtie remissiõe: iõ dr̃. Purgabit filios leui. z si filios leui: multo fortius filios babylonis. Luce. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciunt: in arido quid fiet.

Sermo. lxxx. ¶De eodem Sermo tertius.

Postq̃z impleti sunt dies purgationis beate marie ꝛc. Luce. ij.

Preceptũ tñ erat Leuit. xij. q; mulier pariẽs masculũ. xl. die. pariẽs vo femĩa. lxxx. ad tẽplũ cum puero z puella iret. Preceptum etiã fuit Exod. xiij. q; ꝑmogeniti leuitice tribus deo offerẽrẽtur: aliarũ vo tribuũ redimerent. ¶Circa hoc aũt q̃uo: sunt quẽrẽda. ¶Pmo q̃re deus ordiauit q; puer. xl. die tẽplũ ingrediat. Sõ qdẽ fit ut ostẽdat q; xl. die fit ingressio in quolibet tẽplo. Mã z puer in. xl. die ut sepius ingredit tẽplũ suũ corporale. De us post. xl. dies ingredit tẽplũ suũ spũale. i. aiaz. qñ s. decalogus cũ fide q̃tuor euãgelioz fuaf. Sõ iustus cõpletis. xl. diebus in pñti vita que per. xl. dies designat in tẽplũ ingredit celeste. ¶Scõo q̃rit q̃re dies duplicanf in pariẽte femĩa: qõ videf fieri triplici de causa. ꝟ Pria est: q; mulier duo pcta cõmisit. q; z supbiuit: z uetitum pomũ comedit. Iõ duplici pena fuit punita: q; z sub viro hũillata. z in fructu uẽtris punita. Uir aũt vnũ pctũ cõmisit: q; uetitũ pomũ comedit. Et iõ in acq̃rẽdo cibũ punitus fuit: cũ dr̃. In sudore vultus tui: ue sceris pane ꝛc. Dua vnũ pctũ cõmisit: sic punit⁹ est vna pena in utero. Sic punitus est vna pena extra uterũ. Dua vo mulier dupliciter peccauit duplicata est ei⁹ pena tã extra uterũ q̃ in utero. ꝟ Secũda causa est: qñ per virũ significanf opa fortia Et ista idiget vna z leui purgatiõe: qñ aliq̃ fiũt cuz aliq̃ negligẽtia. Eccl. vij. De negligẽtia purgate cũ paucis. Per mulierẽ itelliguñ ifirma z carnalia. Et ista idigent duplici purgatiõe. Una q: mala: alia q: male fiũt. ꝟ Tertia causa ẽ. Femiarũ q̃dã pariũt masculũ. i. opa virtuosa. z tales post. xl. dies. i. p̃sentẽ vitã in tẽplũ celeste igrediuntur. Alie pariũt femĩa. i. opa qdẽ bona tñ cuz negligẽtia facta. Taliũ ingressus in tẽplũ celeste differt donec in purgatorio crucienf. Alie sunt steriles que ẽm legẽ erãt maledicte. Et iste sunt que a bono ope torpescũt. Tales steriles maledicũtur. Matth. xxv. Esuriui. z nõ dedistis mihi mãducare ꝛc. Et sequtur. Ite maledicti in ignẽ ꝛc. Alie ste que pariũt mõstra. i. mortalia pcta. De qbus mõstris dr̃ Deu. vj. Gigantes erãt sup terrã. Qui tñ postmodũ in diluuio sũt submersi. Mã tales in infernũ baratrũ submerguñt. ¶Tertio q̃rit q̃re pri mogeniti potius q̃ alii duo offerebanf. Sõ qdẽ fit triplici de causa. ꝟ Pria est ad inuẽdũ q; deus est causa ꝑma z p̃ncipiũ oiuz operũ. ꝟ Sa. xxvj. Dia enĩ opa nra opatus es dñe in nob. Et sicut de⁹ est p̃ncipiũ oiũm a quo oia debem⁹ cognoscẽ: ita est finis oiuz ad quẽ oia debemus referre. Apoc. j. Ego sum alpha z o: p̃ncipiũ z finis. ꝟ Secũda causa est ad inuẽdũ q; deus occidit p̃mogenita egyptioz. per qõ daf intelligi q; deus nõ tñ est p̃ncipiũ oĩs boni: sed etiã est destructor oĩs mali. ꝟ Sa. xliij. Ego suz qui deleo iniqtates tuas ꝓpter me. Et sicut filij israel nõ sunt liberati a seruitute egyptiaca nisi qñ intersecti sunt egyptioz p̃mogenita: sic nec hõ a pnãte diaboli liberaf nisi qñ oia peccata occidunf. ꝟ Tertia causa ad inuẽdũ q; deus reseruauit p̃mogenita iudeoz. per qõ daf intelligi q; deus nõ tñ est p̃ncipiũ oĩs boni z destructor

ois mali: sed ꝛ pseruator ꝛ pfector ois bõi. Phil. ij. Deus est qui opat in uobis: ꝛ uelle ꝛ pficere p bona uolũtate. ¶ Quarto ꝯfit de istis primogenitis. Mã primogenitoꝝ q̃dã deo simpliciter offerebant: ut primogenita leuitarũ. Quedã offerebant sed postmodũ redimebant: ut pmogenita allaruꝫ tribuũ. Quedã cõmutabant ut pmogenita asini que cõmutabant in ouẽ. Quedaꝫ occidebant: ut pmogenita canũ. ℣ Est igit quoddã pmogenituꝫ qõ deo est solũ offerẽdũ. s. intẽtio. Dẽ enĩ opus intẽtio pcedit. ꝛ iõ ipsa intẽtio quoddã pmogenituꝫ est. Istud aũt pmogenitũ. s. intentionẽ deo solũ debemus offerre simpliciter qz in nostris opibus nõ nfaꝫ sed dei gliam debemus itẽdere. Ysa. xlij. Gloriã meã alteri nõ dabo. ℣ Est aliud primogenituꝫ qõ deo offert sed postmodũ nobis relinquit. s. ipsa uolũtas. Dẽ enĩ qõ agimus uoluntas pcedit. Et iõ ipsa uolũtas quoddã pmogenitũ est. Ipsaꝫ autẽ uolũtatẽ deo offerre ꝛ sacrare debemus. Sed tñ in nfa potestate eã ab ipo recipimus: qz alias opa nfa nõ ẽnt meritoria nisi ẽnt uoluntaria. Eccl. xv. Deus ab initio creauit hoies: reliqt in manus ꝓsilij sui. ℣ Est aliud pmogenitũ qõ est cõmutandũ: sicut fatuitas asinina cõmutãda est in simplicitatẽ ouinã. Opa enĩ fatuoꝝ pcedit fatuitas. Et iõ ipsa fatuitas q̃si pmogenitũ ẽ in ipis. j. Coꝝ. xiiij. Nolite pueri effici sensibus. ecce fatuitas asinina. Sed malitia paruuli estote: ecce simplicitas ouina. ℣ Est aliud primogenitũ qõ est simpliciter occidẽdũ. sicut mala suggestio inimici que est principiũ oĩum pcoꝝ: iõ est quoddã pmogenitum. Ista enĩ instar canis mẽtẽ mordet per ꝓsensũ. lacerat trahẽdo ad opus malũ. ꝛ sedat dũ per ꝓsuetudinẽ aĩam in peccatis ꝛ in putredine peccati facere facit. Eccl. xxv. Nõ est caput nequi' sup caput colubri: ꝛ nõ est ira sup irã mulieris. Caput colubri est suggestio diaboli qui est nequã: qz est principiũ oĩum subsequẽtiũ maloꝝ. Ira mulieris est effrenata ꝓcupiscẽtia maloꝝ sensualitatis. Sed suggestio demonis est occidẽda: ꝛ cõcupiscentia sensualitatis subrõnis imperio subluganda ꝛc.

Sermo. lxxij. ¶ Decodẽ die Sermo quart⁹.

Cum inducerẽt puerũ iesum parentes eius. Luce. ij. Ad celebrãdũ pcsentẽ solẽnitatẽ tres ꝓsone pricipaliter cõuenerũt. s. ℣ symeon cũ obuiatione ꝛ portatione. Usi dñ. Bener puerꝫ portabat ꝛc. ℣ Jesus cũ oblatione: ℣ ꝛ maria cũ purgatiõe. ℣ ¶ Symeon igit puero obuiault: ꝛ ipm in ulnis portauit. ℟m Bo. Puer iesus a q̃uo: ꝓsonis tũc portatus fuit. s. ℣ a beata maria. ℣ a ioseph. ℣ a symeone: ℣ ꝛ ab anna. Per quos q̃uo: dat spũaliter intelligi qꝛ rps per gratiã a q̃uo: ꝓsonis portatur. ℣ Primo ab illis qui hñt penitentiã amarã: qui significant per mariã. Taliter portabat ap'lus qui dicebat Gal. vi. Ego enĩ stigmata dñi iesu in corpore meo porto. Et ibidẽ. Qui aũt sunt christi carnẽ suã cũ vitiis ꝛ cõcupiscentijs crucifixerũt. Heb. xiij. Exeamus igit ad eũ extra castra improperiũ eius portantes. Improperiũ rpi sunt afflictiones qs patimur ꝓpter rpm. que ab insipiẽtibus improperiũ reputant ꝛ. Coꝝ. xv. Sicut portauimus imaginẽ terreni. i. culpã: sic portemꝰ imaginẽ celestis. i. penã. ℣ Secundo portaꝫ ab illis qui hñt operationẽ ꝓtinuaz: que significatur per ioseph: qui interptat augmẽtum. Tales ab adolescẽtia incipiunt: ꝛ usqz in finem nõ deficiũt. Thren. iij. Bonũ est viro cũ portauerit iugũ dñi ab adolescẽtia sua. Tales enĩ nõ retrocedunt: ut frigidi: nec subsistũt ut tepidi: sed ꝓficiunt ut seruẽtes ꝛ calidi. Apoc. iij. Utinã frigidus esses aut calidus ꝛc. ℣ Tertio portaꝫ ab illis qui hñt cõtiã in aduersis longanimitatẽ ꝛ pseuerantiã. qui significant per symeonẽ qui hñt in expectando longanimitatẽ ꝛ pseuerantiã. Eccl. vi. Subijce humerũ tuum ꝛ porta illã. s. diuinã sapientiã. Quidã subijciunt os: qui scitũ alios inducere ad penitẽtiã. Quidã digitos: qui aliqualẽ seu modicã hñt patientiã. Quidã manũ similiter: qui sunt patiẽtes in paruis tribulationibus ꝛ aduersis. Quidã manũ derterã subijciunt: qui sunt patientes in ꝓsperis. Quidã humeros: qui patientiã portãt in grauibꝰ tribulatiõibus ꝛ penis. ℣ Quarto portatur ab illis qui hñt puritatẽ ꝛ munditiã: qui significatur per annã que munditiã ꝛ pincentiã seruauit. Portant enĩ rpm qui hñt munditiam corporis. j. Coꝝ. vj. Glorificate ꝛ portate deum in corpore uro. Qui hñt puritatẽ mẽtis. Uñ sponsa inuitat sponsũ Cant. j. dicẽs. Lectulus noster floridus. Qui hñt claritatẽ honeste puersationis: sic habuerũt virgines sapiẽtes que habuerũt oleũ nitide ꝓscientie cũ lumine claritatis cõuersationis honeste. ¶ Sedo in hac solẽnitate fuit iesus cum oblatione. Obtulerũt enĩz cũ dño ꝛ pro eo unum par turturũ: uel duos pullos colũbarũ. Nõ enim obtulerũt agnũ ꝓpter pauperiatẽ siue ꝓpter uerecundiatẽ qz uerũ agnũ offerebant. siue ꝓpter mysticã significationẽ: ut. s. ℟m Bo. Qui nõ potest offerre agnũ innocẽtie ad lachrymas currat penitẽtie: que significat per columbas ꝛ turtures que pro cantu hñt gemitũ. ¶ Notãdũ qꝛ rps quadrupliciter fuit oblatus. ℣ Primo a patre in mũdũ. Gal. iiij. Misit deus filiũ suum natũ de muliere ꝛc. ℣ Secundo a mũdo ipsi deo sicut hodie ad innuẽdũ qꝛ ea que a deo recepimus: ipsi deo reddere debere

mus.j. Paral.ult. Tua aũt sũt oĩa que de manu tua accepimus: reddimus tibi. ℣ Tertio a seipso in crucis patibulo. Debreo.ix. Semetipm obtulit imaculatũ deo. ℣ Quarto offert quotidie a nobis in sacrificio. Malach.j. In omni loco sacrificat: & offert tibi oblatio mũda. ℭ Tertio in hac solẽnitate fuit maria cũ purificatione que nõ indigebat purificari: qr tota purissima fuit. Cant.iiij. Tota pulchra es amica mea: & macula nõ est in te. Ipsa enĩ fuit pulchra: qr in utero sanctificata. Fuit tota pulchra: qr oibus virtutib' & gratijs fuit illustrata. Fuit dei amica: qr a dei filio adornata. Fuit sine macula: qr ab oi pctõ imunis fuit effecta. Nos aũt nõ sumus pulchri: qr multoz pctoz defectibus sumus fedati. Nec toti pulchri: qr multis defectibus sumus circũdati. Nec sine macula: qr multis venialibus sumus respersi. Nec sumus certi q sumus dei amici: qr nõ nescimus an amore an odio simus digni. Fiebat aũt ista purificatio per agnũ aut per turtures: aut per duos pullos colũbarũ. Qui enĩ vere purificant qui hũt innocẽtiam qui significant per agnũ. ps. Ego aũt in innocentia mea &c. Qui hũt vitã p̃platiuã: qui significatur per turturẽ que est auis soliuaga. Qui hũt vitam actiuã qui significatur per colũbã que gregatiz uolat. Utraq; aũt auis una ponit: & utraq; gemitũ pro canto hẽt. Cõtẽplatiua enĩz debet hĩe oculũ duplicẽ: vnũ quo p̃plet celestia ad desiderandũ: alius quo videt terrena ad despiciẽduz. ps. Ascẽdit usq; ad celos: & descẽdunt usq; in abyssum &c. Actiua aũt debet hĩe duplicẽ actũ. vnum erga se ad sui correctionẽ. ps. Exercitabar & scopebã spũ meuz. Alitũ erga primũ: ad eius edificationẽ. Matth. v. Sic luceat &c. Et utraq; habet duplicẽ gemitũ. Cõtẽplatiua enĩ debet hĩe gemitum amoris: pro desiderio celestis patrie. Roma. viij. Ipsi intra nos gemimus adoptionẽ filioruz dei expectantes. Et deuotionis: pro ꝑsideratione passionis dñice. Threñ.ij. Ideirco ego plorãs & oculus meus deducẽs lachrymas: qr lõge factus est a me ꝑsolator me'. Similiter actiua debet habere gemitũ cõpũctionis pro peccatis ꝓprijs. ps. Lauabo per singulas noctes lectũ meũ lachrymis meis stratũ meũ rigabo. Et cõpassionis: pro alienis mysterijs. Hiere.ix. Quis dabit capiti meo aquã. & oculis meis fonte lachrymaruz: & plorabo die ac nocte interfectos populi mei &c.

Sermo.lxxxij. ℭ De eodez die Sermo qnt'.

I Amen ad reuelationẽ gentium &c. Luc.ij. Quia symeon lumẽ xp̃m uocauit: ideo consuetudo inoleuit in ecclesia ut hodie lumina deferamus. Sicut enim hodie ipa maria ioseph. symeon. & anna. lumen processionaliter in templũ deduxerunt: sic nos candelas accensas usq; ad ecclesiã processionaliter baiulamus. ℭ Notandũ aũt q; istius obseruãtie & consuetudinis tripler fuit ratio. ℣ una litteralis. ℣ alia spũalis. ℣ tertia moralis. ℭ Litteralis qdẽ rõ est: qr romã olim in hoc mẽse tria festa luminaria celebrabãt. ℣ Primũ in honorẽ ꝓserpine. ℣ Secũm in honorez februe. ℣ Tertiũ in honorẽ totius curie infernalis. Sigdẽ em eoz fabulas ꝓserpinam speciosaz puellã flores colligentẽ. Pluto deus infernalis cõcupiscẽs rapuit: & accipiẽs in sponsam deã fecit. Mulieres ergo romane tota nocte cũ cũ luminaribus querẽtes. Responsum acceperũt q; pluto eã rapuit & in sponsaz accepit. Singulis igitur annis mulieres romane in kalendis februarij lumina deferebãt tota nocte: in memoriã ꝓserpine rapte: & in deam trãslate. ℣ Secũo honorez secerunt februe: & in festo eius. Maz ipsa fuit mater martis. vñ & mẽse sibi suo nõie uocauerunt. Et de lustro in lustrũ. i. de quinquẽnio in quinquẽnium totã urbẽ cũ luminaribus ob sui honorez lustrare ꝓsueuerũt. ℣ Tertiũ festũ luminariũ in hoc mẽse faciebãt in honorẽ oium deoz infernalium. ut. s. ipsos placarẽt & ad misericordiã inducerẽt. q; animas suoz defunctoz mitius punirẽt. Quia vo de facile est assuetа relinq̃re. Romani etiã postq̃z fidẽ xp̃i receperũt: ista festa luminariũ adhuc in februario faciebãt. Jõ Greg. papa istud festũ in honorẽ matris luminis trãstulit: ut in eius honorẽ deferamus lumina que nobis genuit uerũ lumen. Et iã nõ fiat ad honorẽ ꝓserpine ꝑsone dei infernalis: sed ad honorẽ ꝑsone dei celestis. Nec tam fiat ad honorẽ februe matris dei belli: sed ad honorez matris dei pacis. Jã nõ fiat ad honorẽ curie demonũ sed ad regie oium angelorz. Et merito trãslatio ista facta est. Honorabant igitur romani ꝓserpinã: ut sic a suo sponso acgrerent gratiaz. Honorabãt februã: ut sic a filio suo impetrarẽt victoriã. Honorabãt demones alias puniẽtes: ut inclinarent ad misericordiã. Sed ista tria a matre dei recepimus. s. gratiã: misericordiã: & victoriã. Et iõ cantat eccl̃ia. Maria mr̃ gr̃e mater misericordie &c. Ipsa enĩ vitis dat gratiã: iõ dr̃. Maria mater gratie. Defunctis iperat misericordiã: iõ subdit. Mater misericordie. Et vniuersali eccl̃ie de hostibus obtinet victoriã: iõ subdit. Tu nos ab hoste protege. ℭ Secũa causa ẽ spũalis. Et ista est dupler. ℣ Prima est ex pte v̄ginis. ℣ Alia ex pte xp̃i. Nã ex parte v̄ginis iõ candelas deferimus: ad innuendũ q; purificatiõe nõ idigebat que tota rutilabat & splẽdebat. ℣ Significanf per cãdelam accẽsam q̃ [illegible]

progatiue que in ipsa fuerūt. s. vginitas in carne: que significat per cerā que generat ab ape sine coruptione. ℣ Puritas in mēte: que itelligit p lychinū. ps. Sis glia ei⁹ filie regis ab itus. ℣ Scificatio in utroq; que itelligit per bñdictionem cādele. ps. Scificauit tabnaculū suū altissim⁹. ℣ Dinitas in uētre: que significat per lumē. Apoc. xii. Mulier amicta sole ꝛc. ℣ Alia rō spūalis ex pte xpi accipit: qui qdē itelligit uel significat per cādelā rōne cōpositiōis. Coponit qdē cādela ex cera: lychino: ꝛ lumine. Sic xps ꝓstat ex carne sine semine generata. ex aia cādore inocētie adornata. ꝛ luce dinitatis carne vnita. Cant. v. Dilect⁹ me⁹ cādidus: ppt aiam cādidā. Rubicūdus: ppter vginitatē fulgidā. Electⁿ ex milib⁹: ppter carnē sine pctō genitaꝫ. Significat ꝛ xps per istā cādelā rōne ꝓsūptionis. Sicut enī cādela semetipsam ꝓsumit in nrm fuitum: sic ꝛ xps in nrm obsequm ꝓsūpsit carnē per attritionē. Ysa. liii. Attrit⁹ est ꝓpter scelera nra. Sanguinē per effusionē. ps. Ossa mea sicut cremium aruerūt. Sic enī in cremio nihil remanet pinguedinis: sic ꝛ in corpore xpi nihil remāsit sanguinis. Aiam per trittitiā ꝛ dolorē. Mat. xxvi. Tristis est aia mea usq; ad mortē. Subsātiā corpalē usq; ad denudationē. ps. Diuiserūt sibi uestimenta sua ꝛc. Vitā corpalē per abbreuiationē. Ysa. xxxviii. Precisa est uelut a texēte vita mea ꝛc. ¶ Tertia rō est morales. Et circa hāc tria sunt videnda. Primo qd per illā cādelā accēsam significet. Secōo qlit posset custodiri ne extinguat. Tertio que ipediūt ne extincta iterū reaccēdat. Significat aūt moraliꝫ per illā cādelā q; hō debet hēre vitā fcām ꝛ famā bonā. Sicut enī vitā faciūt opa bona. fides recta. ꝛ itētio sincera. Opatio aūt bona itelligit per cerā: q; sic cera rore celesti gignit: sic ꝛ bona nra a deo trīi habent. Ysa. xxvi. Opa nra opat⁹ est in nob. Fides itelligit per lumē. q; sicut cera sine lumie nō lucet. sic ꝛ no strā opatio sine fide deo nō placet. Heb. xi. Sine fide ipossibile est deo placē. Intentio significat per lychinū qui qdē est occult⁹. cādidus. ꝛ luminis balulus. q; itētio nra debet ēe occulta a laude humana: ꝛ cādida: ꝛ pura: ꝛ operū nroꝝ corā deo baiula turta illud Mat. vi. Pr̄ tuus qui videt in abscōdito reddet tibi. Significat etiā qlis debet ēe hō in fama. Cādela etiā accēsa lucet: fetet extincta: occulta nō lucet. Sic sci viri lucēt alijs per exēplū. Mat. xi. Sic luceat lux ura corā hoib⁹. Pigri se occultāt per torporē ꝛ ociū. Mat. v. Neq; accēdūt lucernā ꝛ in abscōdito ponūt ꝛc. Si mali ferent per op⁹ malū. Ysa. xxviii. De cadauerib⁹ eoꝝ ascēdet fetor. ℣ Circa scōm notādū q; tria sunt que custodiunt cādelā ne extiguat. s. qñ abscōdit a uēto. qñ alis cādelis associat. ꝛ qñ eis sufficiēs pabulū ministrat. Qui ergo nō vult extingui abscōdat a uento laudis humane. aggregēt ꝛ vniat ꝓgregatiōi scē: ꝛ hēat pabulū orōis prime. ℣ Circa tertiū nota q; tria sunt que ipediūt ne cādela extincta reaccēdat. s. remotio. humectatio. ꝛ grossi corpis interpositio Multi ergo sunt qui nō accēdunt siue q: ꝑdicatorib⁹ nō appropinquāt nec adiūgunt. Deut. xxviii. Qui appropinquāt pedib⁹ ei⁹ accipiūt de doctrina illius. Siue q; aqs delitiarū humectant. j. Cor. iii. Alialis hō non pcipit ea que sunt spūs dei. Siue q; amor terreno⁹ injcis interponit. Mat. xiii. Sollicitudo seli isti ꝛ fallacia ditiaꝝ suffocāt vbū.

Sermo. lxxiii. ¶ De scā agatha Sermo. j.

a Cinxit fortitudine lūbos suos: roborauit brachiū suum ac gustauit. ꝛ vidit q; bona est negociatio eius. nō extinguet in nocte lucerna ei⁹. Prouerb: ult⁰. Lausmagna est in mulīe ai fortitudo: q; er ai fortitudine oia bona causant in mulicre. Et pauce hūt istā fortitudinē. ió dicebat Salomō Prouerb. ult⁰. Mulierē fortē qs inueniet. Btā aūt agatha ꝙdruplicē fortitudinē hūit: ꝛ ió oī laude digna fuit. ℣ Prima est qua serū fragilē vtute ai supauit: cuj⁹ vī. Accinxit fortitudine lūbos suos. ℣ Scōa est q; ptra mūdi ꝛ tyrāni sevitiā pugnauit ꝛ vicit: cū vī. Roborauit brachiū suū. ℣ Tertia est q; pre dei vult cedine oia delectamēta ꝛ oblectamēta mūdi despexit. cū vī. Gustauit ꝛ vidit ꝛc. ℣ Et qrta est quia in morte per martyriū triūphauit: cū vī. Nō extinguet in nocte lucerna ei⁹. ¶ Prīa igit fortitudo fuit q; serū fragilē vtute ai supauit. Magnā qdē animi vtutē hūit er eo q; in xpo per fidē fuit fundata: er eo q; in xpo per charitatē solidata fuit. er eo q; fuit ad istar sarī firma effecta: ꝛ ad istar ferri idomabilis hīta. De duob⁹ ꝑmis ipsa dicit. Mēs mea fuꝑa petrā solidata est ꝛ in ipsa firmata ꝛ fundata. De duob⁹ sequētib⁹ affrodisia ait. Facilius ꝓfūdara moliri ꝛ ferrū in plūbi mollicie ꝙerti: q; ab intētione rpiana mēs istius puelle reuocari. Tyrān⁹ enim ꝛ diabolus q̄uor telis ipsam uoluerūt supare. s. minis ut eā deterrerēt. ꝑmissis ut eā allicerēt tētationū iaculis ut aiam ꝓsorarēt. ꝛ tormentis ꝛ supplicijs ut eā ꝓstringerēt. Sed minis nō potuit deterreri. q; supa fundamētū fidei fortissime erat fundata. Mat. vii. descēdit pluuia ꝛ uenerūt flumina ꝛ flauerūt uēti ꝛ nō cecidit. Fundata enim erat ipsa supa firmā petrā. Nec ꝑmissis potuit allici: q; sup iesum xpm per charitatē erat solidata ꝛ radicata. Eph. iij. In charitate radicati ꝛc. Nec tentationū iaculis potuit ꝓforari: q; tota fuit ferrea. i. lorica dei induta. Eph. vi. Induti loricam iustitie.

Nec tormẽtis potuit frãgi: q; tota fuit farea ⁊ adamantina effecta. Ezech. iij. Ut adamantẽ ⁊ silicẽ dedi faciẽ tuã. ℣ Scõa fortitudo fuit q; ꝓtra mũdi ⁊ tyrãni seuitiã pugnauit ⁊ vicit: cũ dñ. Roborauit brachiũ suũ ⁊c. Quadruplici nãq; acie tyrãnus ꝓtra eã pugnauit: q; fecit eã in eculeo extẽdi. in mamilla torqueri. in carcere obscuro recludi. ⁊ inter testas ⁊ carbones uolutari. Sed iter primas aciẽ. s. penã eculei vicit ꝑ dilectiõe eterne remunerationis. vnde ait. Ego in his penis trib electoꝝ si cut qui bonũ nunciũ audit ⁊ qui v. det qõ diu desiderauit: uel qui multos thesauros inuenit. nec põt alia mea padisum itrare: nisi feceris diligẽter corpus meũ a carnificib cũ corona martyrij attrectari. Et quib vbis habetur q; ipsa merito passionis sperabat se audire bonũ nunciũ. idest bonã auditionẽ ⁊ beatã. qua dñ Matth. xxv. Venite bñdicti pris mei ⁊c. Sperabat se videre amicũ. i. receptorã dei visionẽ sciẽs q; ibi est tota merces sua. Joã. xvij. Hec est vita eẽna ⁊c. Totaq; letitia sua. Job xxxiij. Videbis faciẽ ei⁹ i iubilo. Tota dilectio sua Dester. xv. Facies tua plena est gr̃a. Sperabat se iuenire celestẽ thesaurũ. de quo dñ Mat. vi. Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra: ꝫ thesaurizate uob thesaurũ in celo. Thesaur⁹ aũt mũdi aut in seipso cõsumiẽ. iõ dñ. Ubi erugo. Aut in morte relinquiẽ: iõ dñ. Et tinea. Aut violẽter auferẽ. iõ dñ. Ubi ⁊ fures. In celo aũt nulla erit cõsumptio. Ubi uera eternitas: vbi nulla mors. ubi plena imortalitas: nullus timor. ubi plena securitas. spabat se receptura coronã regalẽ. ij. Timo. ij. Nõ coronabiẽ nisi qui legitiẽ certauerit. q; fortiter: letãter: fideliter: ⁊ utiliter. De his q̃tuor dñ in legẽda. Mentẽ sanctã. s. hũit. Ecce q; certauit fortiter. sanctã. i. firmã. Spõtaneã deo sic se exhibuit. Ecce q; letãter certauit. Honorẽ deo dedit. Ecce q; fideliter. Et pie liberationez fecit. ecce q; utiliter. ℣ Scõo hũit certamẽ: q; fuit in mamilla torta. Istud certamẽ vicit er triplici cõsideratiõe cũ ait. Ego hẽo mamillas itegras it⁹ in ala mea quas ab infantia dño cõsecraui. Mamille eni sunt intellect⁹ ⁊ affect⁹. Ipsa igit mamillas itegras habuit. s. sinistrã q̃ deũ cognouit per fidẽ: ⁊ dexterã qua ipz amauit per deuotionẽ. Et istas mamillas hũit cõsecratas. Quia ⁊ intellectũ posuit circa utilia inuestigãda ⁊ affectum circa celestia diligẽda. ⁊ istas mamillas cõsecrauit deo: nõ ab ipsa senectute: ꝫ ab infantia. Unde. iij. Bonũ est viro cũ portauerit iugũ dñi ab adolescẽtia sua. ℣ Tertio fuit in obscuro carcere clausa. Et ꝓtra istud certamẽ petrus apls dedit sibi tripler auriliũ. s. splendorẽ eternitatis. q; sicut dñ. ij. Cor. vj. Que societas lucis ad tenebras. dulce alloquiũ. Ecc. xviij. Nõne ardorẽ refrigerabit ros: sic ⁊ vbũ meli⁹ q̃ datus: ⁊ celeste medicamẽtũ. q; mamilla fuit sibi restituta. Eccl. xxxviij. Unguẽtarius faciet pigmenta suauitatis ℣ Quartũ certamẽ est: qa fecit eã iter testas ⁊ carbones uolutari. Cõtra istud certamen habuit adiutorium omnia elemẽta. Nam terra tremuit. aer coruscauit. aqua tyrãnũ absorbuit. ignis erupit. Bab. xvi. Under est orbis terraꝝ ꝓtra iusensatos. ℣ Tertio ꝓ dulcedie dei oia mũdi oblectamẽta despexit: cũ dñ. Bultauit ⁊ vidit. Beati qui sunt in pria sũt dei noie insigniti. Apoc. xiiij. Nõtes nomẽ ei⁹ ⁊ nomẽ pris ei⁹. Sũt in sõte celestis refrigerij positi. ps. Mri apõ te est fons vite ⁊c. Sũt multitudie dulcedinis repleti. ps. Quã magna multitudo dulcedis tue dñe. De hac triplici plenitudie brã agatha triplicez gustũ recepit. s. nomẽ dei virtuosũ. rorẽ saluificũ ⁊ sprũ sctũ. vñ ait. Si feras ꝓmittis audito rpi noie mãsuescit. Mar. ult. In noie meo demonia eiciẽt. si eni ignẽ adhibeas de celo rorẽ mihi saluificũ angeli ministrabũt. Dan. iij. Fecit mediũ fornacis q̃si uẽtũ roris flãtez. Si plagas igeras hẽo sprũ sctũ per quẽ despicio vniuersa. ps. Scõm multitudinem dolor meoꝝ ⁊c. ¶ Quarto in morte per martyriũ triũphauit: cũ dñ. Nõ extinguẽt in nocte lucerna eius. Nõ eni in nocte. i. morte extincta fuit: sed multiplici radio coruscauit. ℣ Prio radio magne reuerẽtie ⁊ dignitatis: q; de⁹ de ipa curã hũit spãlẽ ⁊ singlarẽ atq; generalẽ. Nã ipa ait cũ deberet decapitari. Dñe ie su rpe qui me creasti. ecce cura generalis. Qui me ab infãtia custodisti. ecce cura spãlis. Qui corpus meũ a pollutiõe tuasti. ecce cura singularis. ℣ Se cũdo fulsit radio puritatis: q; deus ab ipa omnez amorẽ illicitũ resecauit. s. amorẽ carnalẽ dicens. Corp⁹ meũ a pollutiõe seruasti. amorẽ terrenũ dices. Et tulisti a me amorẽ seculi. amorẽ ꝓpriũ dices. Qui me tormẽta vincẽ fecisti. Et pduxit ipsã ad amorẽ eternũ. Nã ait. Jube me ad tuã miseri cordiã puenire. ℣ Tertio fulsit radio sãctitatis: qõ notat cũ dñ. Mẽtez sanctã spõtaneã. Ipa eni q̃tũ ad se fuit ualde pura. iõ dñ. mẽtez sanctaz. In dei fuitio ualde deuota: iõ dñ. spõtaneã. Fuit deo nalde grata: iõ dñ. honorẽ deo. Et primo ualde fructuosa: iõ dñ. ⁊ patrie liberationẽ. ℣ Quarto fulsit radio pietatis: q; data est nob in aduocatã. Unde ipa ait lucie. Sicut p me ciuitas cathanẽsiũ subleuata a rpo ⁊c. Ipsa eniz tanq̃ aduocata liberauit patriã suã ab icẽdio ignis: a cultura demonis ⁊ liberauit quotidie a piculis vniuersis. Ipsa enim tanq̃ fidelis aduocata pro nobis intercedit ardẽti uoto. iurta illud. ij. Machabe. j. Et nũc hic sum⁹

orãtes pro uob. Grãdi merito. Aug⁹. Immensa dei bonitas ⁊ pietas scõz merita nra vult esse suffragia. Et sanguie pciosi: sic de sanguie xpi. heb. xii. Accessistis ad sãguinis aspsionẽ melius loquẽtez q̃ abel. ℣ Quito eni sulsit radio ptãtis. Ostendit eni se hic ptãtem sup corpa: q⁹ ea sanauit. sup aias: q⁹ eas puertit. sup creaturas. ſ. supiores: q⁹ deus ad ipaz angelos de celo destinauit. sup inferiores: q⁹ frã tremẽ fecit. ⁊ sup medias: q⁹ ignẽ accẽsuz ertirit. aerẽ etiã uũ eẽt i carcẽ coruscare fecit.

Sermo. lxxviiij. ¶Eodem die Sermo scõs.

Oro⁹ nostra paruula est: ⁊ ubera nõ hẽt. Cant. viij. ℣ Pũt hec vba esse angelo⁹ beatã Agathã a tribus cõmẽdãtiũ. ℣ Pio ab angelica affinitate: cũ dr. Soror nsa. ℣ Scõo a pfũda humilitate: cũ dr. Paruula ẽ. ℣ Tertio a pene acerbitate: cũ dr. Et ubera nõ habet. ¶Circa pmũ notãdũ q⁹ in angelis tria fũt in qbus btã agatha eis fuit affinis. ¶Primũ est in nata vginitas. Btã aũt agatha ⁊ si nõ hũit vginitatẽ inatã: hũit tñ per graz acqsitã. Vñ Amb. Maior est victoria vginũ: q̃ angelo⁹. Angeli eni sine carne viuunt. Voices eni in carne triũphant. Magnũ igit est q⁹ femina in merito sctitatis eqparet viris. Cant. i. Eqtatui meo in curribꝰ pharaonis assimilaui te amica mea. maius q⁹ pponat viris. Matth. xxj. Amẽ dico uob q⁹ mere. rices pcedent uos in regno dei. Eccl. xxxvj. Dẽm masculũ exciet mulier. Et est filia melior filio. Maximus qd eqparet angelis. Cant. vij. Statura tua assimilata est palme. i. celsitudini angelice. Btã aũt agatha in merito sctitatis angelis ⁊ mlcis sctis eqlis ertitit ⁊ multos excellit. Et per vginitatẽ se angelis sociauit. Ei⁹ aũt vginitas q̃druplicit fuit commẽdabilis. ℣ Pio: q⁹ fuauit eã cũ pulchritudine. Fuit eni ualde pulchra ⁊ speciosa. cũ tũ ipa pulchritudo multis mulierib⁹ pfueuerat eẽ causa ruine. Prouer. xi. Circulus aure⁹ in naribꝰ suis mulier pulchra ⁊ fatua. ℣ Scõo eã fuauit cũ iuuẽtute: cũ etas iuuenilis lasciua sit. Eccs. xii. Adolescẽtia ⁊ uoluptas uana sũt. ℣ Tertio fuauit eã rogata ⁊ pmissiõib⁹ sollicitata: cũ tũ pces ⁊ pmissiones sepe iclinẽt aios puellarũ. ℣ Quarto fuauit eã nimis exterrita ⁊ supplicijs cruciata. Hzego. Quid nos barbati ⁊ debiles in iudicio dicem⁹ q ire ad celestia regna puellas per ferrũ videamus quos ira supat supbia ſtat. ambitio pturbat. luxuria ingnat. ¶Scõo in angelis est seruẽs charitas. pſ. Qui facit angelos suos spũs: ⁊ ministros suos ignẽ urẽtẽ. Et in hoc btã agatha affinis eis fuit que xp̃s feruẽter dilexit. Cui⁹ tripler est signũ. ℣ Unũ est: q⁹ pter ei⁹ amorẽ oia terrena ptẽpsit. vñ ipa ait. Quia absluisti a me amorẽ seculi. Cant. viij. Si dederit hõ oẽs substãtiã dom⁹ sue pro dilectione ⁊c. ℣ Scõs est: q⁹ ipm semp in corde ⁊ in ore bũit. Usq; ait. q̃diu vivero ipz corde semp ⁊ labijs inuocabo. Mat. xii. Er abũdãtia cordis os loquit. ℣ Tertiũ est: q⁹ libẽter ⁊ gloriãter pro ipo tormẽta sustinuit. vñ dr. Agatha letãter ⁊ glorianter ibat ad carcerẽ ⁊c. ¶Tertio in angelis est magna stabilitas. Job. xxxvij. Solidissimi q̃si ere fusi fũt. Et in hoc ipa fuit eis affinis: que sup xp̃m fuit fundata ⁊ solidata. vñ dr. Mẽs mea sup: a petrã solidata est ⁊ in xp̃o sũdata. Verba uba uẽti sũt. promissiões uke pluuie fũt. terrores eni uti flumina sũt. que q̃tũcũq; ipugnãt fũdamẽta tũ dom⁹ nec cadere nõ ualebũt. Ipaz eni deiicẽ nõ potuerunt nec pluuia. i. cramiatio celestiũ flagello⁹. nec uẽti. i. tẽtatiões demonũ. nec flãma. i. violẽtie tyranno⁹. Vel dici põt q⁹ ipaz deiicẽ nõ potuerũt. nec tẽtatiões demonũ graues ⁊ apte que sũt q̃si flumina. Nec graues ⁊ occulte: que sunt q̃si pluuie. Nec leues ⁊ apte: que sũt q̃si uẽti. Uẽti eni occulti fũt q̃tũ ad originẽ: sed apti sũt q̃tũ ad effectũ. ¶Scõo cõmẽdat ab humilitate: cũ dr. Paruula est. Paruulus aũt tria iportat. ℣ Pio hũilitatẽ. i. Petri. xv. Mõ cũ puulus esses in oculis tuis ⁊c. Et q̃tũ ad hoc ipa fuit paruula: ⁊ iõ meruit celestẽ exaltationẽ. Matth. xix. Sinite puulos ⁊c. taliũ est eui regnũ celoꝝ. ℣ Scõo iportat simplicitatẽ. i. Cor. xiiij. Malitia paruuli estote. Tali mõ etiã fuit paruula: ⁊ iõ meruit diuinoꝝ reuelationem. Matth. xi. Abscõdisti hec a sapiẽtib⁹ ⁊ prudẽtib⁹: ⁊ reuelasti ea paruulis. ℣ Tertio iportat puritatẽ. Uñ paruulus a puritate dr. Et hoc mõ fuit paruula: ⁊ iõ meruit diuine gre ifusionẽ. pſ. Sapientiã. i. sapidã scientiã: que est gra dei pstans puulis. ¶Tertio btã agatha cõmẽdat a passiõis acerbitate: cũ dr. Ubera nõ hẽt. ℣ Notãdũ aũt q⁹ ſt ubera exteriora. interiora: ⁊ supiora. ℣ Ubera aũt exteriora nõ hũit: q⁹ tyrannus ea amputauit: qõ qdã fuit magne crudelitatis q̃tũ ad amputatẽ. Uñ dixit. Impie crudelis ⁊ dire tyrãne ⁊c. Magne pietatis quo ad sanatẽ: q⁹ xps per beatũ petrũ ubera sibi restituit. Job. v. Ipe vulnerat ⁊ medet. Magne acerbitatis quo ad patiẽtẽ: q⁹ magnũ dolores ibi sensit. Tũ ppt vim sensitiuã que marime ibi viger. cũ sint ibi nerui arterie sibi iuicẽ piũcti. Tũ pter vicinitatẽ cordis. Tũ ppter caliditatẽ pectoris. ℣ Scõo sũt ubera interiora. ſ. intellect⁹ ⁊ affect⁹. De qbus ipa dixit. Ego hẽo mamillas integras in tus in aia mea: er qbus nutrio oẽs sensus meos. Intellect⁹ eni infũdit cognitionẽ: affectus submi nistrat deuotionẽ. Ex his ergo uberib⁹ nutriebat

oēs sensus. s. visū: vinā pulchritudine admirādo. Auditū: diuie ispiratiōi obtemperādo. De his duo bus dī Job. xliij. Auditu auris audiui te: nūc aūt oculus me⁹ videt te. Olfactū xpi: puersatione ⁊ bñficia odorādo. Cant. j. Currem i odorē vn. tu. tē. Et gustū: dulcinā dulcedinē pgustādo. ps. Gustate ⁊ videte: quonīa suauis est dñs. Tactū xpi: cha ritatis brachia amplectendo. Cant. iij. Tenui nec dimittā. ℣ Tertio sūt ubera supiora. i. celestia. De qbus dī Ysa. xlvi. Lactamini cū hieruslē oēs q diligitis eā: ut sugatis ⁊ ipleamini ab uberibus pso latiōis eius: ut mulgeatis ⁊ delitijs affluatis ab olmoda glia eius. Ex qbus vbis hī ꝙ ab illis ube ribus tres riui emanāt. s. plenitudo gaudij ⁊ erul tatiōis. plēitudo pfolatij: ⁊ plēitudo delectatiōis.

Sermo. lxxv. ℂ De eodem Sermo tertius.

Fasciculus myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi: iter ubera mea cōmorabit. Cant. j. Bta agatha multa p dilecto suo passa fuit: qui pro ipa multa passus fu it. Et iō penas dilecti iter ubera sua portauit p me ditationē ⁊ tormēta ppria. Inter ubera cordis sui portabat per uolūtariā ppssionē. Cōmēdat aūtim vbis pdictus a tribus. ℂ Prio a penarū acerbita te ꝗs pdilecto sustinuit: cū dī. Fasciculus myr rhe dilectus meus mihi. ℣ Circa qō notādū q⁹ di lectus hūit magnū fascē vtutū ⁊ magnū fascē pe narū. Fuit enī tanꝯ pratū repletū floribus oium vtutū. Ecc. xxiv. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni. De isto magno fasce florū vtutū dilecti bta agatha quosdā flores collegit: ⁊ sibi fasciculū fecit. Collegit enī liliū pudicitie violā puersatiōis tētē: q: eius puersatio semp erat in celis. Et rosaz patientie. Bap. iiij. ℳ ꝗs pulchra est casta gnātio. Ecce liliū pudicitie. Cū claritate. Ecce splēdor cō uersatiōis tētē. Im mortalis est enī memoria illi⁹ Ecce pstātia sapiētie. Quia sicut dī in ps. Patien tia pauperū nō pibit in finē. ℣ Scōo dilectus hā buit magnū fascē penarū. de quo magno fasce bta agatha qdā ligna passionū extrarit ⁊ sibi fasciculū fecit. ℣ Primū lignum est: q: fuit alapis cesa. Et istud extrarit de magno fasce dilecti: qui in facie fu it uelat⁹ ꝑcussus ⁊ cōspuꝯus. Libēter ergo uoluit facie sua ꝑcuti cito turpīdā corroſione uermiū ex quo illa facies fuit ꝑcussa que est glia angeloruꝫ. ℣ Scōz lignū est: q: fuit in eculeo extēsa. Et istud extrarit de magno fasce dilecti: qui tanꝯ pellis fuit in cruce extēsus. ps. Extēdēs celū sicut pellē. Libē ter ergo uoluit extēdi in eculeo amore dilecti qui fuit extēsus in patibulo. ℣ Tertiū lignū fuit: q: fu it in pectore vulnerata: q: ei mamilla fuit cuulsa. Et istud extrarit de magno fasce dilecti, qui fuit iuꝫ cor in latē vulnerat⁹. Libēter ergo in pectore vul nus portauit amore dilecti: qui in corde vuln⁹ ac cepit. ℣ Quartū lignū est: q: fuit carcer dilecti. Et istud lignū extrarit de magno fasce dilecti: qui eclusit se in carcē uteri. stabuli. ⁊ limbi. Libēter igi tur sustinuit carcerē amore dilecti: qui pro nob se taliter icarcerauit. ℣ Quintū lignū est: q: iter testas ⁊ carbōes fuit inuoluta. Et istō extrarit de magno fasce dilecti: qui ⁊ si nō hūit carbones ignitos: ha buit tū clauos acutos. Et iō libēter uoluit in car bonibus uolutari. amore illi⁹ qui clauis uoluit p forari: ⁊ in fornace. s. crucis assari. Dilect⁹ tā mul tas alias penas sustinuit: ex qbus marimū facē si bi fecit. Ipse enī gigas gemine substātie fuit: ⁊ iō magnū fascē portare potuit. Agatha vo tam magnū fascē portare nō potuit: ⁊ iō aliā ligna collegit de fasce dilecti: ⁊ sibi fasciculū fecit. ⁊ ergo di xit. Fasciculus myrrhe dilec. m. mi. ℂ Scōo cō mēdat a penarū dilecti ꝓtinua meditatiōe ⁊ deuotiōe: cū dī. Inter ubera mea cōmorabit. ℣ Circa qō notādū q⁹ ubera hūt vim attractiuā cū sint spōgiosa ⁊ porosa hūt vim puersiuā: q: per calo rē cordis fit decoctio sanguinis ⁊ puertit in natu ram lactis. habēt viz effusiuā: q: lac emittūt. Ube ra igitur aie sūt: memoria: intelligētia: ⁊ uolūtas. Et ista circa passionē habēt vim attractiuā: q: me moria appetit impleri sanguine per ꝓtinuā recor dationē. Thre. iij. Recordare pauptatis mee. tē. ⁊ infra. Memoria memor ero ⁊ tabescet in me aia mea. Intelligētia per ueram fidē. ps. Intinga tur pes tuus in sanguīe. Pes aie est fides que tūc in sanguine intingit quādo christi passione repletur. Volūtas appetit impleri per deuotionē. Job xxxix. Pulli eius lambūt sanguinem. ℣ Secūdo habēt vim cōuersuam. Mā tunc duꝫ sanguis pas sionis: sic est in memoria: intelligētia: ⁊ uolūtate: adest tripler ignis qui ipsuꝫ dealbat ⁊ quodāmo do in lac conuertit. s. ignis meditationis qui cor accēdit. ps. In meditatione mea erardescit ignis Ignis amoris qui cor cōbustibile facit. Luce. xij. Ignem ueni mittere in terrā. tē. Et ignis desideri celestis qui scintillas in cor proiiciet. Ezech. i. Scintille quasi aspectus eris candentis. Et sic sanguis dealbat⁹ aiam dealbat. Apoca. vij. Lauerūt stolas suas ⁊ dealbauerūt eas in sanguīe agni ℣ Tertio ipsa ubera hūt vim effusiuā. Mā aliqñ ef fundūt lac. aliqñ sanguīnē. ⁊ aliqñ butyrū. Iurta illud Prouer. xxx. Qui nimis ꝑmit ubera ad elici endū lac exprimit butyrū. Et qui nehemēter emū git elicit sanguīnē. Sācti enīz pdicatores qui sūt ubera ecclesie aliquādo effundunt lac: quādo alios inducūt ad puritatem ignoscentie. j. Petri. ij.

De cathedra scti petri

Sicut mō geniti īfantes lac ꝑcupiscite. Aliqñ ef fundūt sanguinē qñ alios afiant ad imitationē pas sionis vñice. j. Mach. vj. Elephātes ostēderūt san guinē vue ꝛ mori. Aliqñ effundūt butyrū qñ alios inducūt ad pinguedinē deuotionis ēterne. Ysa. vii. Butyrū ꝛ mel comedet. Ille comedit mel qui afficit circa diuinitatis gliam. Ille butyrū qui afficit circa infirma humanitatis. ¶ Tertio cōmendat a suarū penarū uolūtaria ꝓpssione: cū dī. Inter ubera mea cōmorabit. Hēbat enī illas penas inter ubera. i. iter itellectū ꝛ affectū: q; libēter eas sustinebat pp vilecti fidē ꝛ eī⁹ amorē. Vñ dī. Agatha letissime ꝛ gliāter ibat ad carcerē: ꝛ qñ ad epulas iuitata. Agonē suū dño ꝑcib⁹ cōmēdabat. ubi notanē ḡtuor gradus. ℣ Primꝰ est q; sustinuit patienter. Et iste gradus ꝓponit q; ꝛ si letissime ergo ꝛ patiēter. ꝛ iste est necessitatis. ℣ Scōus est q; sustinuit libēter. vñ dī. Agatha letissime. ꝛ iste est ꝓfectiōis. ℣ Tertiꝰ est q; sustinuit gliāter. vñ dī. Et gliāter ibat ad carcerē. ꝛ iste est magne vtutis. qñ qs magis gliat de despectu ꝓpt deū q; de honore ꝓpt mūdū. ℣ Quartꝰ q; sustinuit delectabiliter qō notat cū dī. Et qñ ad epulas iuitata. ꝛ iste non est humane facultatis: sz gre celestis. De his ḡtuor gradib⁹ sic dicit. Nō pōt aia mea in padisum itrare: nisi diligēter cor ꝓ meū feceris a carni ficib⁹ attrectari. ecce quō portauit patiēter. Ego in his penis sic delector: sicut qui bonā nūcium audit. ecce quō portauit libēter. Aut qui videt qō diu desiderauit. ecce quō portauit gloriāter. Aut qui mītos thesauros iuenit. ecce quō portauit delectabiliter.

Sermo. lxxvi. ¶ In cathedra sci petri. s. j.

Exaltēt cū in cathedra seniōz laudēt eū. ps. ℣ Duplr būs petr⁹ exaltat⁹ fuit. s. a deo: cū dī. Exaltēt eū in ecclesia plebis. ℣ Et a ꝓplo antiocheno: cū dī. Et in cathedra seniōz laudēt eū. ¶ Quātū ad ꝓmū notādū q; ꝓ filī⁹ ꝛ spūs scūs eū etiā sup aplos seu angelos in ḡtuor exaltauerūt. ℣ Primo in dīci corporis ꝓsecratiōe. Angelōz gdē est sacerdoti cōsecrāti assistē ꝛ hostiā ꝓsecratam deo offerre. Petri aūt ꝛ sacerdotū est panē in corꝓ rpi ꝑuertē: qō, nulli angelo est datū. vñ nō angelis sed solis sacerdotib⁹ dictū est Luc. xxij. Hoc enī facite in meā commemorationē. ℣ Scōo in pctōz remissionē. Angelōz gdē est pctōres suis ispiratiōib⁹ a pctis auertere: suis oronib⁹ sibi dei misericdiā iplorare. Petri enī ꝛ sacerdotū est sibi ꝓfessis pctā remittē. vñ nō angelis sed solis sacerdotib⁹ dictū est illud Joan. xx. Quoz remiseritis pctā remittunt eis. Et q; hoc officiū soli⁹ dei est. s. pctā remittē. Jō dīj uocant. ps. Ego dixi dīj estis. ℣ Tertio in clauiū collatione. Angelōz gdē est alas ad celū deducē. Petri ꝛ sacerdotū est ipsis aiab⁹ celi ianuā apire. vnde nō angelis sed petro dictū est Mat. xvi. Tibi dabo claues regni celoz. ℣ Quarto in iudiciaria ptāte. angelōz gdē est iudicādos ad iudiciū colligē colligtos ab iuicē separe. sepatos malos in ignē ꝑpetuū cere. Sz petri ꝛ successoz eius est ipsos iudicare. Vñ nō angelis sed petro ꝛ successorib⁹ suis dictū est Mat. xix. Amē dico uobis q; uos qui reliqstis oīa ꝛ secuti estis me ꝛc. ¶ Scōo btūs petrus fuit hodie exaltatus ꝛ incathedrat⁹ a ꝓplo antiocheno cū dī. Et in cathedra seniōz laudēt eū. ℣ Notā dum aūt q; istud festuz de incathedratione sancti petri qnque de causis celebrat. ℣ Primo ꝓpter miraculosam petri liberationē ꝛ exaltationē. Nā eus theophilus ꝑceps antiochie ipm in carcerē dederit. ꝛ tādē per dei ꝓuidētiā ꝛ pauli apli industriā ꝛ petri virtuosam potētiā: q; scilz eius filiā suscitauit: fuit de carcere liberatus ꝛ in cathedra sublimatus: ꝛ patriarcha antiochenus effect⁹. Jdeo etiā eccl'ia hoc festū celebrat ut de petri liberatione deo gras agat. Et q; ꝓlati eccl'ie tūc ceperūt loco: potestate: ꝛ noie sublimari. ℣ Secūdo celebrat ꝓpter noui nois impositionē. Nam apud antiochiā discipuli primo uocati sunt xpiani. Magna dei dignatio q; nomen suū nobis participare uoluit. Ysaie. lxv. Seruos suos uocauit noie alio. Et ideo tātum bñficiū est nobis cū lētia recolēdus. Parū aūt esset habere nomē nisi ꝛ res nois haberet. Augu. Christianus aūt est qui non tñ nomine sed ope est. Christus autē ab vnctione dicit. Ille vo uere est christianus qui habet vnctionē gratie quātū ad se. j. Joā. ij. Et uos vnctionē quam accepistis ab eo maneat in uobis. Qui habet oleū cōpassionis ꝛ misericordie quātum ad primum. Prouer. xxi. Thesaurus desiderabilis ꝛ oleuz in habitaculo iusti. Qui habet vnctionem cōscientie quātū ad deum. Matth. xxv. Prudētes virgines acceperūt oleum ꝛc. ℣ Tertio celebrat ꝓpter coronę clericalis institutionē. Institutuz enim fuit ut clerici coronā deferrēt clerici cale ꝓpter tres causas. ℣ Primo propter petri imitationē. Cū enim apud antiochiā fuisset captus: infideles ob christi iniuriam sibi sumtratem capitis abraserūt. Ceteri autem clerici videtes pastorem suum sic in capite deformatū: idem sibi fecerūt fieri. Et sic petrus post modum illud uoluit seruare in gloriā quod sibi in christi iniuriā fuerat irrogatū. Ex quo patet q; de uis de malis sepe bona elicit. Unde de abrasione capitis facta in ignominiā: ortum habuit corona clericalis seruata in gloriā. ℣ Secūda causa est ꝓpter distinctionē. ut scilicet per hoc signum clerici

a laicis discernant. Oliz de⁹ distinxit ꝑplz iudeoz a ꝑplo gētiliū per circūcisionis signaculū. Sz cū ueniēt⁹ est nr̄m signaculū q̄s illoz. Illō enim sic bat in ꝑte corꝑis uerecūda. nr̄z sit⁹ in ꝑte corꝑis re uereda. Illud in mēbro generatiuo: q: dedit erāt generationi filioz. nr̄m in mēbro ad celū elevato. q⁹ debem⁹ cē trēti ꝓpter plationi celestiū. Illō enim cū dolore z effusione sanguis. nr̄m cū exultatiōe z le titia cordis. ℣ Tertia causa est ꝓpt mystica signi ficationē. Fit enī in supiori ꝑte toralis rasiopiloz q: iter deū z ipos clericos nihil debet esse mediū. Fit decūcatio capilloz: q: debēt detrūcare sup fluitatē tpalū z cogitationū malarū. Fit circulā ris formatio. Tū q: ipi sunt ministri eius: qui caret z fine z ꝓncipio. Tū q: fuire deo est regnare. Tū q: de corona sacerdotalis dignitatis clerici pu cturi sunt ad coronā eternē felicitatis. ℣ Quarto ce lebrat ꝓpt ꝑme missē petri celebrationē. Ipe ꝑmā missaz in pōtificalib⁹ antiochie celebrauit. Et cre dēdū est q: isto die uel saltē isto tpe. Et iō hec dies nobis celebris debet cē. Joānes qdē ꝑmā missaz suā dixit in asia. Jacob⁹ in hierlz. Marcus in ale xādria. ij. Regū. xviij. Dauid sedēs in cathedra sa piētissimus ꝓncepsinter tres. ℣ Fuit petrus sapiēs tāq⁹ Ioannes sapiētior respectu iacobi: sapiētissim⁹ respectu. s. marci. ℣ Quinto celebrat ꝓpt erroris destructionē. Olim enī gētiles in hac die festū fa ciebāt qō ꝓtinebat erroꝝ: supstitionē: z illusionē. Erroꝝ qdē erat q: credebāt q: aie defunctoz circa monumēta suoz coꝓa morarent. Supstitio au tē erat: q: cibaria z vina sup tumulos charoz suo rū ponebāt credētes q: aie talib⁹ indigerēt. Sed si cut dicit marimus: nō indigebāt coꝓalib⁹ cibis: sed ofonib⁹ devotis. elemosynis assiduis: z sacri ficijs altariū. Illusio aūt erat: q: demones in no cte oia cibaria ꝑsumebāt. Et sic eis alludebāt ac si aie comedissent. Jdeo scī ꝑres ordinauerūt q: il la die qua ista fiebāt fieret festū de ī cathedratione beti petri. ut ꝑtute illi⁹ solēnitatis hec supstitio obli uioni traderet. Vñ ab aliqbus festū hoc uocat se stū petri epularū. z sic istud festū expurgauit erro rem. remouit superstitionem. z deterit illusionē.

Sermo. lxxvij. ℭ Eodem die Sermo. ij.

David sedēs in cathedrā sapiētissim⁹ inter tres. ipse enī est q̄s tenerimus ligni uermiculus. ij. Reg. xviij.

Per dauid qui interꝑtat manu fortis significat petrus petrus qui ꝓpt suā fortitudinē a petra est ap pellatus. ℣ Cōmendat aūt in ꝓmissis vbis a ḡtuor ℭ Primo a cathedrali honore: cū dī. Sedens in cathedra. Est aūt tripler cathedra. s. regalis: ma gistralis: z sacerdotalis. De cathedra regali dī. j. Reg. xx. Cuz sedisset rex sup cathedrā suā ꝛc. De cathedra magistrali dī Mat. xxiij. Sup cathedrā moysi sederūt scribe z pharisei ꝛc. De sacerdotali dī in ꝑs. In cathedra senioz laudēt eū. Presbyter enī grece: latine senex dī. In his tribus cathe dris sedit scūs petrus. s. in cathedra regali: q: ad eū spectat iudiciū oiuz cauſarū. In magistrali: q: ad ipz spectat exꝑsitio scripturarū. Et in sacerdo tali: q: ad ipz spectat ligatio z absolutio peccatoz. ℣ Primo igit sedet in cathedra regali: q: ad ipm spectat oē iudiciū. s. ciuile: ecclesiasticū: z mediū. Deut. xvij. Si difficile z ambiguū iudiciū apd te esse ꝓspexeris inter sanguinē z sanguinē: per qō in telligit iudiciū criminale z ciuile: inter lepā z non lepā: per qō notat ecclesiasticū criminale. Et cau saz z causaz qō ad utrūq; refert: tā ecclesiasticū q̄s ciuile. uenientes ad sacerdotes leuitici generis. ℣ Secō sedit in cathedra magistrali: q: ad ei⁹ sedē spectat scripturarum exꝑsitio. Nō enī licet laico sed cle rico ꝓdicare uel exponē scripturas. vñ nō turbis sed apl̄is dictū est. Mar. xvi. Prædicate euāgeliū oi creature. Scripturaruz interꝑtatio. ij. Pet. j. Dis ꝓphetia ꝓpria interꝑtatione nō fit ꝛc. Scriptu rarū modificatio. vñ illō qō dī Mat. xix. Nō deus ꝑiurit he nō sepet. sic per fidē petri modifi cat. eō iunxit per cōsensuz mētis z copulā carnis. ℣ Tertio sedit in cathedra sacerdotali: q: ad ipm spectat ligatio z absolutio culpaꝝ. Secō: qdē su pia se hēt celū clauſuz. z infra ifernū aptū. intra se nō hēt gfaz sed culpā z pdidit meritoz ꝑticipatio nē ecclesie factoz. Pōt aūt sacerdos petri eius apire. Mat. xvi. Quodcūq; ligaueris sup trā ꝛc. z quodcūq; solueris sup terrā ꝛc. Pōt infernum clausē. ibidē. Porte inferi nō ꝓualebūt aduersus eā. Pōt spīi scīi dare. Actuū. xvi. Tūc impone bāt manus sup illos z accipiebāt spīm scīm. Pōt pcta dimittē. Joā. xx. Quoz remiseritis pcta re mittunt eis. Pōt scīoz merita coicare. ij. Cor. ij. Cui aūt aliqd donastis z ego ꝛc. ℭ Secō cōmen dat petrus a firmitate ꝓstātie: cū dī Dauid. qui in terꝑtat manu fortis. Prelatus enim nō debet esse mollis sed fortis. q: sicut dī Prouerb. xviij. Aut mollis z dissolut⁹ est in ope suo frater est sua opa dissipātis. Tria ponit: s. molle: dissolutū: z dissipa tū. molle est qō cedit oī duro. dissolutus qō nullo est vinculo colligatū. dissipatū qō est oino cōfra ctū. Sic aūt petrus nō fuit mollis sed durus: q: nō cessit sed fortiter sustinuit oēs ꝓsecutiones illa tā. Actuū. v. Ibāt apl̄i gaudētes a ꝓspectu ꝓcili. Nō fuit dissolutus sed cuz rpo colligatus: q: per charitatē firmā. Joā. xxi. Dñe tu scis q: amo te. Nō fuit fract⁹ sed solidus per ꝓsecutiā. Ecc. iv.

Quaſi uas auri ſolidum ꝛc. ℭ Tertio cõmẽdat a pfectione ſapiẽtie: cuꝫ dicit. Sapiẽtiſſimus. Nec mirũ ſi ſapiẽtiſſim⁹ fuit: q; tres ſapiẽtiſſimos doctores habuit. ſ. patrẽ reuelantẽ. Mat. xvi. Caro ⁊ ſanguis nõ reuelauit tibi ꝛc. Filiũ inſtruẽtẽ. Joã. xv. Mia que cũq; audiui a pre meo nota feci uob. Et ſpũs ſcũs iſundentẽ. Joã. xiiij. Paraclitus aũt ſpũs ſctus quem mitter pater in noĩe meo ille uos docebit oĩa. ℭ Quarto cõmẽdat a pfectione gre: cũ dr. Tenerrimus ligni uermiculus. Ille eni eſt uermis ⁊ eſt tener ad tãgendũ: ⁊ eſt durus ad pſo rãdũ. Et quo innuit a beato petro q; fuit manſue tus q̃tũ ad bonos. ĩo dr tenerrimus. Que mãſue tudo in trib⁹ appuit. ℣ Primo in hoc cũ eſſet pontifex ſũmus: humile officiũ nõ recuſauit. Jo. xxi. Dixit ſimon petrus uado piſcari. ℣ Scõo q; a minori reph̃di patiẽter ſuſtinuit. Bal. ij. Cũ ueniſſet cephas antiochiã in faciẽ ei reſtiti ꝛc. Mos aũt cuꝫ a ſupiori reph̃dimur ipatiẽter ſerimus. Si a pari indignamur: ſi a minori irridemus. ℣ Tertio in hoc q; minorib⁹ humiliter obediuit. Actuũ viij. Cũ audiſſet apli qui erãt hieroſolymis: q; recepit ſamaria vbũ dei: miſerũt ad eos petrũ ⁊ joãnẽ. ℣ Scõo fuit durus ⁊ ſeuer⁹ q̃tũ ad malos: ĩõ dr uermiculus ligni. cuius ſeuer[illegible] in trib⁹ apparuit. ſ. q; ſeuere malos reprehẽdit. Actuũ. viij. Pecunia tua tecũ ſit in pditione. Seuere puniuit ſicut patet Actuũ. ij. in punitione ananie ⁊ ſaphire. Seuere dñs defendit. Joã. xviij. Simon petr⁹ dñs gladiũ ꝛc. ℣ Tertio fuit humilis q̃tũ ad ſeipm ⁊ deũ: ĩõ dr uermiculus. Eius aũt humilitas in trib⁹ appuit. ℣ Primo in hoc q; indignũ ſe xpi pſentia reputauit. Luce. v. Exi a me q; hõ pec. ꝛc. ℣ Scõo in hoc q; a xpo lauari recuſauit. Joã. xiij. Nõ lauabis mihi pedes in etnũ. ℣ Tertio in hoc q; crucifigi ut dñs noluit. vñ ait: q; nõ ſuꝫ dignus in cruce eſſe ſicut dñs meus. crucẽ meã girate.

Sermo. lxxviij. ℭ De ſancto mathia ℣mo. j.

Certe videtis quẽ elegerit dñs q; non ſit ſimilis ei in oĩ pplo. j. Reg. x. Quãuis iſtud dictuꝫ ſit de ſaule ſuppoſito in regẽ aſſumpto. ꝓuenieri⁹ tñ dici põt de mathia pulo in apli aſſumpto. In qbus vbis a duob⁹ cõmẽdat. ℣ Primo a miraculoſa electione: cũ dr. Certe videtis quẽ elegerit dñs. ℣ Scõo a vite pfectione: cũ ſubdit: q; nõ ſit ſimilis ei in pplo. ℭ Circa pmũ notandũ q; eius electio cõmẽdabilis eſt ex pte electoꝝ electi: ⁊ modi eligẽdi. ℣ Eligẽtes aũt fuerũt magne auctoritatis: q; fuerũt apli qui ſunt principes mũdi: ianitores celi: ⁊ iudices ſeculi. pſ. Principes populoꝝ cõgregati ſunt ad faciendũꝫ ſ. mathie electionẽ. Ecce q; ſunt principes mũdi, qñ dij ſortes terre. Ecce q; erãt iudices ſeculi. Et uehementer elcuati ſunt: ut. ſ. ſint ianitores celi. ℣ Scõo cõmẽdabilis eſt ex pte electi. In quo qdẽ fuerũt tria que in quolibet plato requirunt. ℣ Primũ eſt mor maturitas: qõ notat cũ dr. Et his viris. vir eniꝫ maturitatẽ importat. Magnũ eniꝫ piculũ eſt duꝫ platus maturus nõ eſt. Eccl's. x. Ve terre cuius rex puer eſt. ℣ Secũdũ eſt vite ſcitas: qõ notat cũ dr. Qui nobiſcũ ſũt cõgregati. In tã beata eniꝫ pgregatione nullus potuiſſet habitare niſi ualde ſctus. vnde dicit Chryſ. q; q̃diu Judas fuit in collegio apl'or diabolus nõ fuit ausus ipm inuadere. Sed qñ ab ipſis receſſit in ipꝫ intrauit. ℣ Tertiũ eſt ſapiẽtie ⁊ doctrine vitas: qõ notat cũ dr. Omni tpe quo intrauit ⁊ exiuit ꝛc. Nullus eni aliculus negocij plenã notitiã ſcire põt niſi prius ſciuerit ei⁹ principiũ: finẽ ⁊ mediũ. Mathias nãq; oĩum actuũ xpi ſciuit principiũ: ideo dicit omni tẽpore quo intrauit. ſ. per natiuitatẽ. ſciuit ⁊ finẽ. ĩõ ſequit. Exiuit dñs Jeſus. ſ. per paſſionẽ. Sciuit ⁊ mediũ. vnde ſequit. Incipiens a baptiſmate ioannis ꝛc. De his tribus dr Deut. j. Date ex uobis viros. ecce moꝝ maturitas. Sapiẽtes ⁊ gneros. ecce ſapiẽtie ueritas. Et quoꝝ cõuerſatio fuit pbata. ecce vite ſanctitas. ℣ Tertio cõmendabilis eſt ex pte modi eligendi. Apli eniꝫ ipꝫ electionẽ inchoauerũt ab ei⁹ hortatiõe ſalutifera: q; petrus utilem ſermonẽ fmiſit: cũ eniꝫ dicit. Surgẽs petrus in medio fratrũ dixit ꝛc. Proſecuti ſunt ipam cuꝫ oratione deuota. vnde dr. Et orantes dixerũt. Tu dñe ꝛc. Et terminata eſt cũ reuelatione diuina. vnde dr. Et cecidit ſors ſup mathiã. Secõm dionyſium illa ſors fuit qda ſplendor diuinus per quem oſtendebat q; erat in aplin aſſumẽdus. ℭ Secundo cõmendat a vite pfectione: cũ dicit. Non ſit ſimilis ei in omni populo. hec aũt pfectio in q̃uor conſiſtit. ℣ Primo in hoc q; fuit magne ſanctitatis quo ad ſeipm. Et de hoc habet teſtimoniũ a pre. q; mathias paruus iterpretat. Et ad patrẽ ſpectat paruulos cõſouere. Mat. xviij. Nõ eſt uolũtas patris mei ut pereat vnus ex puſillis iſtis. Teſtimonium habuit a filio: q; cuꝫ duos ſtatuiſſent iſtũ xps prelegit. Teſtimoniũ habuit a ſpũ ſancto in penthecoſte cũ cuꝫ gra ſua repleuit. Teſtimoniũ etiã habuit a toto apl'or collegio qui cũ eo ioſeph ſtatuerũt. Credẽdũ eſt eniꝫ q; ſi duos meliores habuiſſent ipos ſtatuiſſent. ℣ Secũdo eius pfectio conſiſtit in hoc q; fuit multe familiaritatis ⁊ dilectionis quo ad xpm. Cui⁹ ſigna tria fuerũt. ℣ Primũ eſt q; xps fecit eũ contribulẽ ſuum. Fuit enim de tribu Juda ſicut ⁊ xps. Solent aũt hoies qui ſunt ex eadem cognatione ſe inuicem diligere. Eph. v.

Nemo carnē suā odio habuit ꝛc. ℣ Scdo fecit eū cōpatriotā suū. Fuit eni bethleemita sicut ꝛ ꝓphe. Solēt nāq; hoies eiusdē ꝓie specialē adinuicē familiaritatē hīe. ℣ Tertiū est q; fecit ipm cōmilitonez suū: q; ꝑm quosdā crucifixus fuit. Et sic cum ꝓphe in eodē equo ꝛ sella sedit. Hest. vi. Hō quē rex honorare cupit debet imponi sup; equū qui de sella regis est. ℣ Tertio cōsistit eius ꝓfectio in hoc q; fuit multe ptātis quo ad opationē miraculoꝝ. quoꝝ quedā attestant suā miserecordiā. Nam cum centuꝝ qnquaginta hoies ex q̄dā potione toricata intoricati fuissent: oēs sanauit ꝛ ad fidē cōuertit. Quedā attestant sue iustitie vitatē. Nulla cuꝝ qdā obstinati persisterent ꝛ uerbuꝝ dei deridrent virit eis. Denuncio uobis q; uiui in ifernuꝝ descēdetis. Statimq; terra se apuit: ꝛ ipos uiuos deglutiuit. Quedā vo suā potētiā: q; demones expellebat ꝛ in infernū mittebat. Unde cū q̄dā demon in forma pueri cōtra ipꝫ excitaret: ipꝫ expulit ꝛ in ifernū misit. Cū etiā esset in carcere demones in ipꝫ dētib⁹ fremebāt: sed ad ipꝫ accedē nō audebāt. Quedaꝝ vo attestant magnā suā fidē: q; quandā potionē in toricatā totā bibit ꝛ nullā lesionē sensit. Hec eniꝫ eius fidē attestant: iurta illud qđ legit Marc. ulc⁹. Signa aūt eos qui crediderint hec sequent. Et in fra. Et si mortiferū quid biberint eos nō nocebit. ℣ Quarto cōsistit eius ꝓfectio in hoc q; fuit magne acerbitatis q̄tum ad martyriū. Quāuis eniꝫ alibi legat q; in pace qeuerit: alibi tū legit q; sune in collo misso per ciuitatē sit tractus. alibi crucifixus. alibi q; fuit lapidatus: ꝛ securi excerebratus. Supponēdo igit q; ad dñs trāsīret per viā martyrij possum⁹ ista cōcordare ꝛ dicē q; ꝓio per ciuitatē fuit tract⁹ sed nō mortu⁹. deinde fuit crucifixus ꝛ ibi stās in cruce fuit lapidat⁹: ꝛ securi percussus.

Sermo. lxxxix. ℂ Eodez die sermo secūdus.

Jam dies eius pauci: ꝛ cpatō eius accipiat alter. Et infra. Et ꝓfectus est hoiez mēdicū ꝛ inopē ꝛc. Et zona qua semp ꝓcingit ꝛc. ps. cviii. q; ista ꝟba de iude depositione ꝛ mathie electione intelligant: testat Petrus dicēs Actuū. i. Viri fratres oportet iplē scripturaꝝ quam dixerat spūs scūs per dauid ꝛc. ℣ In qb⁹ uerbis q̄tuor ponunt. ℂ Primo ponit iude depositio: cū dr. Fiant dies eius pauci. Xps nāq; iudā fecit discipulū suuꝝ: postea apl'm suum postea ꝓcuratorē suū. Sed in hoc triplici statu sancti sunt dies eius pauci. Paucis eni diebus stetit in discipulo: ꝓfectio: paucis diebus in apl'o: collegio: ꝛ paucis diebus in ꝓcuratoris officio. Sed miruꝫ videt quare xps qui est dei sapiēcia ipꝫ posuit in consortio suarum oniū quem sciebat futuruꝫ esse lupuꝫ. In collegio apostoloꝝ quē sciebat futuruꝫ esse ꝓditorē suuꝫ. Quare eū fecit suuꝫ ꝓcuratorem: quē sciebat esse futuruꝫ magū ꝛ furē. Sed hoc sapientissima rone est factū. Ideo eni posuit eū in cōsortio discipuloꝝ suoꝝ ut bonos cū malis in hoc mūdo mixtos esse ostēdat. Nā in hoc mūdo aliqñ diabolus inuenitur inter filios dei. Job. i. Quadā die cū uenissent filij dei ꝛ assisterēt coram dño: affuit inter eos ſathan. Aliqñ inter mistros dei. Zacha. iij. Ostendit mihi iesuꝫ sacerdotē magnū: ꝛ sathan stabat a dextris eius ut aduersaret ei. Aliqñ inter apl'os dei. Joan. vi. Nonne duodecim uos elegi: ꝛ unus ex uobis diabolus est. ℣ Secūdo fecit eū apostolū qđ sciebat futurū esse ꝓditorem suū: ut uanā fiduciaꝫ amputaret. ne in hoc mūdo aliquis securū se esse credat. Bernardus. Nusq; est securitas ffes mei: neq; in celo neq; in paradiso: multominus in mūdo. In celo nāq; cecidit angelus sub ꝓsentia diuinitatis. Adam in paradiso: in loco uoluptatis. Judas in mūdo in schola salutatoris. ℣ Tertio fecit eum ꝓcuratorē suū quez sciebat furē: ut ꝓalia uilia ꝛ cōtemnēda esse doceret. Habuit qdē xps in hoc mūdo qnque. s. coꝑus ecclesiā matrē ꝓpriam ꝛ aiam: ꝛ quādā modicam substantiā ꝓ expensis oblatā. Corpus aūt habuit valde charuꝫ: ideo dimisit ipm custodibus valde charis. s. Ioseph ꝛ nicodemo. Matrē ꝛ ecclesiaꝫ habuit charioꝛes: ideo cōmendauit eas custodibus charioribus. s. Ioanni ꝛ petro. Animā habuit charissimā: ideo eam recōmendauit patri charissimo Pecuniaꝫ habuit cōtēptibilem ꝛ vilissimaꝫ: ideo ipam iude cōmendauit. ℂ Secūdo ponit depositionis ratio: cuꝫ dicit. Persecutus est hoiem inopem ꝛ mendicū ꝛ compunctū corde mortificare. Et uocatur xps inops. mendicus: ꝛ compūctus. ℣ Fuit enim inops. i. sine ope adiutorii: quia ipm pater dereliquerat. multis eum tribulationibus exponēdo. Matth. xxvii. Deus meus ut qd dereliqsti me. Judei usq; ad mortē ꝑsequēdo. ps. Amici mei ꝛ ꝓximi mei ꝛc. Apostoli ab eo fugiendo ps. Elongasti a me amicū ꝛ ꝓximuꝫ ꝛc. Talem igit inopem iudas ꝑsecutus est usq; ad proditoriam captionē. Et hoc fecit iutus turbarū aurilio ac interueniēte precio ꝛ mediāte osculo. Mira insania: q; iudas cū turba cepit derelictū. Cuꝫ osculo prodidit amicū. Ꝓ pecunia uendidit saluatoreꝫ suū. ℣ Secōo fuit mēdicus. Dicit enim mēdicus ꝛss ad manū dicēs: q; pauperes sine uoce solēt ad diuites manū extēdere. Sic xps in cruce manus extēdit ad patrē ut ipm reconciliaret. ps. Eleuatio manuū mearū sacrificiū uespertinū. Ad diabolū ut ipꝫ caperet. Habacuc. iij. Cornua in manibus

eius. Ad humanū genus: ut ips̄ ad cōpassiōnē inclinaret. Sed ꝙrerit dicēs ℣ sa. lxv. Erpādi manus meas tota die ad ppl̄m incredulū. Istū sic meū dicū iudas pfectus est usq; ad furtiuā rerū ablationē. Joā. xij. ℣ Fur erat ⁊ loculos hns ⁊c. ℣ Tertio fuit cōpūctus. i. dolore captus. Et hoc intus in mēte. Matth. xxvj. Tristis est aīa mea usq; ad mortē. Et extra in corpe: ⁊ hoc sup: in capitis coronatione. Et infra: in pedū pforatione. Et in medio: in flagellatione. Et in latē: in opatiōe eius dē. Et istū sic cōpūctū ⁊ doloribus plenū iudas pfectus est usq; ad mortē. ℂ Tertio ponit eius punitio: cū dr. Induit maledictionē sic uestitū ⁊c. Ubi maledictio iude assimilat uestimento zone. aque: ⁊ oleo. Uestimētū aūt induit corpa: zona restringit uestimēta: aqua subintrat uiscera: oleū penetrat ossa. Maledictio igit dei corp̄ iude: sic uestimētū induit qū laqueo se suspēdit. Tanq; zona ips̄ pcinxit: qū pene eterne ips̄ addixit. Illi qui sunt in purgatorio hūt penā sed nō cū zona: q: pena nō est eis astricta. Illi qui sunt in inferno hūt cū zona q: eternitas penā pstrigit ⁊ ppetuo adherere facit. Maledictio sicut aqua intrauit in eius uiscera qū interrā sunt diffusa. ij. Mach. ix. Apphēdit eū dolor: uirus uiscerū. ⁊ qdē satis iuste qppe qui aliorū torserat uiscera. Juste igit iude uiscera sunt diffusa: q: multoꝝ torserat uiscera. s. xpi: doloribꝰ carnē plēdo. Marie uiscera: doloris gladio uulnerādo. Aplorꝝ: ea tristitia iplēdo. ⁊ scarū matronarū: uiscera fletibꝰ p̄tristādo. Maledictio dei sicut oleū eius ossa penetrauit. qū eius aīa qne debet esse os ⁊ robur corpis ad infernū descēdit. Actuū. i. Pretiauit⁹ est iudas ut abiret in locū suū. i. in infernū. qui est locus suus. i. sibi ogru̇ rōne desperationis. Amos. ij. Sup trib⁹ sceleribus moab: ⁊ sup ḡrtū nō puertā cū. Judas aūt ḡtuor sceleꝝ cōmisit. s. auaritie, pditionis. homicidij: ⁊ desperatiōis. Sup trib⁹ igit scelerib⁹ p̄mis deus fuisset cōuersus inde ad misericordia. Sup ḡrtū aūt. s. desperationis puerti noluit: q: id ignū se fecit. ℂ Quarto ponit mathie electio: cū dr. Episcopatū eius accipiat alter. Que qdē electio cōmēdabilis fuit ppt̄ria que electores habuerūt. ℣ Pro habuerūt ītētione rectā. Intēdebāt enī illū eligē qui cēt ds dei approbationē qui hēret sciēcie illustrationē: ⁊ qui posset sacē in pplo magnā edificationem. De his trib⁹ dr Hiere. lij. Dabo uobis pastores iurta cor meū: qui pascēt uos sciētia ⁊ doctria. ℣ Scōo habuerūt mētē deuotā: q: ofonib⁹ istiterūt. Imminēte enī electione debem⁹ ofonib⁹ istīē: ad qō instruimur exēplo aplico sicut hic. Exēplo ppheti co. uū moyses cū deberet a p̄cipatu cessare orauit dicēs. Num. xxvij. Prouideat dns deꝰ exercituū ois carnis hoiem: qui sit sup multitudinez hāc ⁊c. ℣ Tertio suauerūt formā canonicā que sūpt per cōz pscnsuz ⁊ potiꝰ dīnā ispiratiōnē: cū dr. Cecidit sors sup mathiam. Prouer. xvi. Sortes mittunt in sinū: ⁊ a dño tēperant. Hi⁹ aūt exēplo est sortib⁹ utendū. Ū q: ds Piero. Priuilegia paucoꝝ: nō facit⁹ lege cōz. Ū: q: ds Bedā. Do nec ueniret uiras: figurā licuit obseruare. Posset tū qs uti sortib⁹ qū tria cōcurrūt. ℣ Pro qū hoc fieret in necessitate. Ū cū qdā ciuitas fuisset obsessa. ⁊ cēt additio qui deberēt recedē: ⁊ qui remanē Cōsultus Aug. rndit. Sorte hoc est diuinandū. Ū alibi dicit q: sors nō est aligd mali: sed res in hūana dubietate dīnā indicās uolūtatē. ℣ Scōo qū fieret p̄missa ad deū oratione. ℣ Tertio qū fieret cū sapiēti cōsilio ⁊ deliberatiōe. Ista tāgit Beda dicēs. Siqs necessitate cōpulsus exēplo aplorꝝ sortib⁹ putat deū cē cōsulēdū. uideat aplos hoc egisse collecto fratrum cetu ⁊ ad deū fusis precibus.

Sermo. rc. ℂ De eodem die sermo. lij.

o Portet impleri scripturā quā pdixit spūs scūs per os dauid de iuda ⁊c. In hac electione aplica fit mētio de duob⁹. ℣ Primo de indigni plati. s. iude de positione: cū dr. Oportet ipleri scrip. ⁊c. ℣ Scōo de digni surrogatione: cuz dr. Oportet ex his uiris ⁊c. ℂ Circa p̄mū notādum q: platus ḡtuor de causis deponi debet: p: opter quas iudas deponi debuit. ℣ Primo ppter homicidij immanitatē: ⁊ maxime qū homicidū notoriū est. Judas aūt homicidiū cōmisit qū dei filiū iterfici procurauit. Et illud homicidiū fuit notoriū. Unde dr. Et notus factū est oibus habitantibus in hierusalē. Est aūt triplex notoriū. s. p̄sumpti. facti. ⁊ iuris. Homicidiū ergo eius fuit notoriū. ℣ Primo per p̄sumptionē violentā: qū cū inimicis capitalibus xpi secretū cōsiliū iniit. Matthei. xxvi. Tūc abiit unus de duodecim qui dicebat iudas scarioth ad principes sacerdotū ⁊c. ℣ Scōo per facti euidētia qū. i. uenit cū turba: cū gladiis ⁊ fustibus cōprehendē iesum. Tūc enīz nulla potuit tergiuersatione celare: qn xpi mortē tractauerat. ℣ Tertio per cōfessiō ne ppria: qō est notoriū iuris qū homicidiū suum manifestauit dicens Matthei. xvij. Peccauit tradens sanguinē iustū. Et ista cōfessio facta est in iudicio. i. corā principibus sacerdotū qui erāt iudices ipsius mali essent. ℣ Scōo deponi debuit propter hereticā prauitatē. Ipse enīz xpi fidē recepit: sed ab ipa postmodū puaricatus est. unde dicit de qua puaricatus est iudas ut abiret in locū suū. i. in infernum qui est locus suus. i. sibi congruus.

Infernus enīz est locus fetoris. Ysa. xxxiiii. De ea daueribus eoꝝ ascēdet fetor: & ideo sibi cōpetit rō ne inuidie. Prouerb. xiiij. Putredo ossiuz iuidia vnde sup illō Joā. xij. Quare hoc vnguētū nō ue nijt &c. dicit glo. Bono odore morīt serpens. Est locus ardoris. & ideo cōpetit sibi rōne ardētis aua ritie. Joā. xij. Fur erat & loculos hīs. Est locus horroris. Job. x. Ubi nullus ordo sed sempit ernus horor inhabitat. ideo sibi cōpetit rōne pdi tionis facte ex qua tātus horor totū mūdū cōcus sit. q. obscurat' fuit sol: terra tremuit: lapides scis si sunt: & monumēta scissa sunt & apta. ℣ Tertio deponi debuit ꝑpter simoniacā prauitatē. Uendi dit enīz rīm pro re tpali. i. pro triginta denariis. ℣ Notādū aūt q. sunt quedā annera spūalibus: si cut ius patronatus. & sunt quedā mere spūalia: ut sunt eccl'ie sacra. q̄dā diuina sicut spūs sci dona: si cut remissio pctoꝝ. miracloꝝ opatio & huiusmōi. Uēdē aūt spūali annerū magna est simonia. Uē dere aūt spūale purū est simonia maior. Uendere quid diuinū est simonia maxima. In rīo aūt fuit quoddā spūali annerū. s. eius caro que mediante alia fuit diuinitati annexa & cōiuncta. fuit quoddā spūale purū in eo. s. eius aīa. fuit in eo quoddā di uinū. s. eius diuinitas beata. Judas ergo uēdēdo rīm pessimā simoniā cōmisit: q. uēdidit quoddaz spūali annerū: quoddā spūale puruz. & quoddā er toto diuinū. ℣ Quarto deponi debuit ꝑpter dila pidationē. ℣ Quatuor aūt modis ꝓlatus dilapida tor pōt dici. Aut q̄ bona eccl'ie indebite ꝓsumit. aut q̄ ea per negligentiā pire sinit. aut q̄ spūalia negligit. Aut q̄ malo exēplo gregez corrumpit. Istis q̄tuor modis iudas dilapidator fuit. ℣ Pri mo q. bona rīi indebite ꝓsumebat. Joā. xij. Fur erat & loculos hīs & ea que mittebant portabat. ℣ Scōo in. pcurādo negligēs erat. vnde cū rīs di xit ei Jo. xiij. Quō facis fac citi'. q̄dā crediderūt q. diriſſet ei. eme nob que opus sunt ad diē festū. aut q. egenis aliq̄d daret. Et quo habeē q. iudas ni hil parauerat nec pro die festo: nec pro paupibus. ℣ Tertio spūalia negligebat: q. de paupib' nō cu rabat Joā. xij. Hoc aūt dixit. nō q. de egenis ptine bat ad eū &c. ℣ Quarto aplos q̄tū in se erat malo exēplo corrūpebat. vñ postq̄ ab aplis extulit dixit rīs Joā. xiij. Nūc clarificat' est filius hois. Erat enīz iudas cū aplis sicut diabolus cū angelis lu pus cū agnis. & accipiter cū columbis. & ideo col legiū aplorū nō fuit clarū: sed ipo recedēte clarifi catus est rīs in eo. ℂ Secūdo fit mētio de ꝓlati di gni. i. mathie surrogatione: cū dicit. Oportet er go ex his viris qui nobiscū sunt cōgregati &c. Circa cuius electionē q̄tuor tanguntˊ. ℣ Primū est cō mendatio eligendi. Cōmendat aūt & tribus. s. a magnanimitate cōstantie in hoc q. uocat vir. i. vi rilis. Non enīz fugit ut mercennarius sed cōstan ter stetit ut pastor bonus. Greg. Mercennarius fu git nō mutando locū sed subtrahendo solatiū. fu git q. iniustitiā vidit & tacuit. fugit q. sub silentio abscōdit. ℣ Secūdo cōmendat a ꝓfectione sci entie. Fuit enīz in schola rīi q̄tum ad inchoationē vnde dicit. Omni tpe quo intrauit &c. q̄tū ad con sumationē: cū dicit. & exiuit dns iesus iter nos &c. q̄tum ad ꝓsecutionē. vnde dicit. Incipiens a ba ptismate ioānis. q̄tū ad terminationē. vnde seq̄tur. Usq; ad diē quo assumpt' est a nobis. ℣ Ter tio cōmendat a sanctitate vite que apparet er nois interpretatione: quia interptat paruus. Et apostо lorū electione: q. de tanto numero rīm cū ioseph statuerūt. Et diuina approbatione: q. deus ips al teri pelegit. ℣ Secūdo tangit electionis cōmenda tio: cū dicit. Et statuerūt duos. Que quidē cōmen dabilis est ex rōne numeri zeli & meriti. Ipsa enīz fuit magna q̄tū ad numerū: q. de centū & viginti electoribus nullus discordauit. Fuit sana q̄tū ad zelū: q. statuerūt mathiā extraneū. nulli apostoloꝝ ꝓpinquū: ut ostendat q. illa electio nō amore car nali fiebat sed ex zelo dei. Fuit digna q̄tuz ad me ritū q. ipi electores & ipse electus magni meriti ex titerūt. ℣ Tertio tangit electi cōfirmatio cū dicit. Et cecidit sors sup mathiā. Quidā nanq; de apo stolis ꝓius fuerūt electi & postmodū in pentheco ste cōfirmati. ps. Ego cōfirmaui columnas eius. per qō dat intelligi q. electus nō est statim cōfir mādus: sed ꝓius in fama & psona examinandus. Quidā fuerūt electi sed nunq̄ cōfirmati sicut iu das per qō dat intelligi q. aliqs q̄tumcūq; sit ele ctus nō est cōfirmandus. quādo. s. nō est dignus uel nō est rite electus. Aliqui fuerūt simul electi & cōfirmati. sicut mathias qui ab aplis erat electus & mor a spiritu sctō cōfirmatus. & sicut paulus qui dicit Gal. i. Paulus electus nō ab hoibus. s. elec tus: nō per hoies. s. cōfirmatus. sed per iesuz xp̄m per qō dat intelligi q. aliquis mor ut est electus est cōfirmandus. quādo. s. cōstat de electionis forma & psone sufficiētia. ℣ Quarto tangit ipsius confir matī iurisditio: cū dicit. Et annumeratus est cuz vndecim aplis. Trib' nāq; modis iurisditionē or dinariā est assecutus. ℣ Primo per ipsam suā elec tionē confirmatā. ℣ Secūdo per legem anima tam. Princeps enīz est lex animata. Et quo ad iu risditionē ordinariā conferendā equipollet lex aīa & inanimata. Ista lex aīata est spūs sctūs: quez ipse cū ceteris apostolis accepit. Et ideo iurisdi tionē ordinariā ab eo sortitus est. ℣ Tertio per cō

suetudinē ꝓscriptā ⁊ appꝛobatā. Obtēctū est enī per diuinā cōsuetudinē q; qcūq; mittit a deo iurisdictionē ordinariā sortiat. Sicut patet in hieremia pphēta. qui cū a deo mitteꝛet dictū est ei. Ecce cōstitui te hodie super gentes ⁊ regna.

Sermo. xcj. ¶ De beatissimo gregorio. f. j.

BONO nouissimus vigilauit ⁊ : q̄si qui e collegit racemos post vindemiatores vindiemiauit in bñdictione dei ⁊ ipe spauit. ⁊ q̄si vindemiātis ipleuit torcular. Eccle. xxxiij. Magna humilitas beati gregorij qui cū fuerit doctoꝛ excellētissimus. tñ uocat se nouissimus. Et cū sacra pagina magnas vuas. i. libꝛos collegerit: se tñ collegisse racemos asserit. In vbis igitur a q̄uoꝛ cōmendat. ¶ Primo a ꝓfunda hūilitate coꝛdis in eo q; uocat se nouissimū ⁊ colligētē racemos: qui tñ ut dictū est fuit eximius doctoꝛ ⁊ collegit sensus ꝓfundos. huius aūt doctoris humilitas in sua doctrina maxime appet q̄tum ad q̄uoꝛ. ℣ Primo q; scripta sua in cōparatione aliꝛū vilia reputabat. vñ dixit in epla ad innocentiuꝫ africe ꝓfectū. Si delitioso cupitis pabulo sagiari btī Augustini opuscula legite ⁊ ad cōparationē illius similaginis nr̄m furfurē nō q̄ratis. ℣ Scōo q; scripta sua q̄diu viueret publicari nolebat. vñ ait ibidē. Meq; enī uolo dū in hac carne suꝫ: siqua me uirisse ꝓtingit ea facē hoīb⁹ innoteſcē. ℣ Tertio q; aliquē puluerē humane laudis surtim se cognoscebat. Vñ ait in fine moraliū. Dū radicē pure intentionis cōspicio. deo gdē er ea me summopere uoluisse placē cognosco. Sed eidē intentioni surtim: sed nescio quō humane laudis appetitus interserit: qō cū iam postmodū tardiuſq; discerno inuenio me aliter agere: qō scio me alit inchoaſe. ℣ Quarto q; se aut mala incaute aut bona non bñ dixisse metuebat: vñ ait: ⁊ quidē mala me aliqñ dixisse: ⁊ si nō inuenio: tñ q; oīno nō dixeriꝫ nō defendo. Bona vō si qua diuinit⁹ accipiēs dixi. meo utiq; iudicio minus me bñ dixisse cōfiteoꝛ. ¶ Secūdo cōmendat a vigilātia sollicitudinis: cū dr̄. vigilaui. vnde ꝛ Gregoꝛi⁹ interꝓtat vigilās. Vigilauit aūt tripliciter. ℣ Primo q̄tū ad se per vite pfectionē. Cuius gdē pfectionis tria erāt signa. f. ga terrena despiciebat: celestia appetebat: ⁊ mortē desiderabat. Ista tria ponit in ꝓlogo sup dialoguꝫ dicēs. Infelix aīus meus meminit q̄lis fuit. quō ei labētia cūcta subterreant in monasterio q; nulla nisi celestia cogitare ꝓsueuerat q; mortē quocq; pene cūctis pena est. f. ut ingressuꝫ vite ⁊ laboris sui ꝑmiū amabat. ℣ Scōo vigilauit q̄tū ad deuꝫ per cōtemplationē. Cōtemplabat gdē dei maiestatē in oratione. Ecc. xxxix. Coꝛ suū tradidit ad vigilādū diluculo ad deuꝫ qui fecit eū ꝛc. Cōtemplabat dei ueritatē in locutione. ij. Timo. iiij. Tu vō vigila ⁊ in oībus labora. opus fac euangeliste ꝛc. Ipseq; cōtēplabat bonitatē dei in meditatione. Prouerb. viij. Btūs qui audit me ⁊ vigilat ad fores meas quotidie: q; inuenier me. qui aūt inuenit me inueniet vitā ꝛc. In his enī trib⁹ maxime emicuit btūs Greg. f. in orādo: in legēdo: ⁊ in meditādo. ℣ Tertio vigilauit q̄tū ad primū: per sollicitā pulsionē Necessario enīꝫ vigilare uoluit: sciēs se datū in speculatoꝛē in medio hostiū. Ezech. iij. Speculatoꝛē dedi te domui israel. In pastoꝛe in medio luporū ideo uoluit vigilare cuꝫ Jacob qui dicebat Beñ: xxxi. Die noctuq; estu urebar ⁊ gelu. Fugiebatq; somnus ab oculis meis. In gubernatoꝛe: in medio fluctuū. Unde piculosum esset si gubernatoꝛ dormiret. Prouer. xxiij. Eris sicut dormiēs in medio maris. ⁊ q̄si sopit⁹ gubernatoꝛ omisso clauo. ¶ Tertio cōmendat a spe ⁊ fiducia diuine miserationis: cuꝫ dr̄. In bñdictione dei ⁊ ipse sperauī. Valde enī de dei miseratione spare potuit qui tanti meriti extitit q; potuit in deū q̄si. f. per ofones ipsuꝫ ad misericoꝛdiā inclinauit: que traiano a pena eterna peperit. Beñ. xxxij. Si cōtra deū fortis fuisti ꝛc. Potuit in angelū: q; ipꝫ placauit. Cū enim Gregoꝛius pro peste oraret vidit angelū gladium cructatū tergētē ⁊ reponentē. Potuit in diabolū q; ipm fugauit. Maꝛ fasce de manu petri accipiēs os eius ⁊ faciē exculsit: ⁊ admodū ethiopis venigrauit Potuit in celū: q; in eius obsequiū columnaꝫ ignis destinauit. Potuit in infernū quādo ut dictū est aiam traiani ab ide suis precibus eduxit. Potuit in purgatoriū quādo quēdā monachum in ercōmunicatiōe defunctū lecta sup eius soueā absolutionis cedula de purgatorio extraxit: p:out ipse postmodū apparens asseruit. ¶ Quarto commendat a copia doctrinarū ⁊ instructionis: cuꝫ dr̄. eiſ. Et quasi qui vindemiat repleui torcular. Per torcular significat sacra scriptura: q; sicut in torcularī sunt diuerse vue: sic in sacra scriptura diuerse sunt sententie. Vel significat ecclesia: q; sicut in torcularī vue debēt exprimi: sic sacra scriptura in fide ecclesie debet exponi. Vel significat quelibet fidelis aīa q; deus sibi sicut in torcularī exprimit vinum gratie ⁊ sapiēcie. Beatus enīꝫ Greg. torcular sacre scripture impleuit diuersis expositionibus. Sicut enim in torcularī sunt vue magne: mediocres: ⁊ parue: ⁊ racemi. sic in sacra scriptura fiunt expositiones magne anagogice siue celestes. Fiūt mediocres. i. allegorice siue spirituales. fiunt parue. i. tropologice siue morales. Fiunt racemi. i. hystorice siue litterales. Ipse enīꝫ oibus istis viis

¶ modis sacrā scripturā exposuit. ℣ Secūdo implenit tocular ecclesie officiorū. Stare fecit circa altare cantores. Ipse enī ordinauit missale ¶ graduale: ideo dicit. Stare fecit circa altare cātores. Ordinauit hymnos: ideo sequit. In sono eorum dulces fecit modos. Ordinauit missas: iō sequit. Dedit in celebrationib⁹ decus. Ordinauit officiuz in septē horis decātādū ppetuo: iō subdit. Ornauit tēpū in psumatione vite. Ordinauit antiphonariū in matutinis spāliter decātanduz: ideo subdit. Et ampliauit mane scitatē dei. ℣ Tertio ipleuit tocular aie nariis istructionib⁹. Nā docet plātos in pastorali. Docet etiā subditos. Sed subditoz qdā sūt icipiētes: hos docet per exēpla in dialogo. Quidā pficientes: hos docet in omelijs. Quidā pfecti: hos docet per occulta mysteria in expositione sup Ezech. Hos aūt oēs docet in moralibus. Ibi enī istrunt plati qliter subditos regāt. icipiētes qliter viuāt. pficientes qliter de vrute in vrutē pficiant. Et pfecti qliter psumationē apphēdāt.

Sermo. xcij. ¶ De eodem sermo. ij.

Mane vigilat ad illā. s. sapientiā nō laborabit. Sap. vi. Bēs Gregorius qui vigilans interpretat. Ad sapientiā de mane vigilauit: q: in sua adolescētia querere cepit eā. Et tātū desiderīū in eo addiscendi erat q: la bores non sentiebat. Beñ. xxix. Videbant ei dies pauci pre amoris magnitudine. Ideo sapientiaz adinuenit: q: in libris sapientie vigilando studuit. qui sunt q̄nque libri. s. liber cōscientie. liber vite. liber scīe. liber gratie: ¶ nature. tres enim primi significantur Beñ. per tria ligna que erant in paradiso. ℣ Liber enī cōscientie significat per lignum qō erat pulchū visu. ¶ ad uescendū suaue: q: conscientiā bonā deus intuet libenter ¶ in ea delectat. ℣ Libenter scientie significat per lignū scientie boni ¶ mali: q: per scientiā bonū ¶ malū cognoscuntur. ℣ Liber enim vite significat per lignū vite: qō erat in medio paradisi. ℣ Quartus est liber gratie qui scribit hoiez intus per virtutū uarietatē. ¶ foris per moz honestatē. Apo. v. Vidi in dextera sedentis librū scriptū intus ¶ foris. ℣ Quintus est liber nature. s. creaturarū. in quo legere pñt taz scīētes q̄ nescientes ¶ cognoscere dei potentiā et magnitudine. sapientiā et ordine. bonitatez et fine: q: sunt valde bona. ℣ Isa. ix. Dabit liber nescienti lras In his q̄nque libris vigilando studuit. ¶ ab his oēs libros suos extraxit ¶ exemplauit. Quis in his sic vigilauit. ideo quinque generibus hoium ad quos spectat vigilare cōparari pōt. ut habet Ecc. xxviii. s. aratori. pictori. doctori. fabro: ¶ figulo. ¶ Primo igit vigilando studuit in libro cōscientie per vitioz extirpationē ¶ virtutū plantationē. Nā de corde suo eradicauit superbiā: ¶ plātauit humilitatē Unde in litteris suis primus suus seruoz dei appellat. Eradicauit auaritiā ¶ plantauit liberalitatem: q: ad paupes liberalissimus erat. Eradicauit īmūditiā ¶ plātauit puritatē: q: ego fuisse credit. Ab isto libro pscie extraxit ¶ explanauit libz moraliū: q: ibi docet extirpationē vitioz ¶ plātationē vtutū. Dicit. i. Cōstitui te sup gētes. i. sup malos gētiliter viuentes. Et sup regna. i. sup bonos in gb⁹ regnat per gratiā: ut. s. a malis euellas ¶ destruas vitia: ¶ in bonis edifices ¶ plantes virtutes. Et q: in libro cōscientie sic vigilādo studuit ¶ libros moraliuz inde extraxit ideo cōparat aratori vigilanti. Cor inquit dabit ad uersandū suos sulcos: ¶ vigilias eius in sagina uaccarū. In libro quidē moralium multos fecit sulcos. s. in scriptura eradicando dubietates: ¶ plantando ueritates. In ecclesia eradicando prauitatē hereticā: ¶ plantando catholicā fidē. In alia eradicādo vitia: ¶ plātādo vtutes Et vigilias ¶ studiū suū in sagia uaccarū. i. in pinguedine aiarū. ¶ Secūdo studuit in libro scīētie: per pastoralis officij plenā cognitionē. Officium enim pastorale est liber scientie: qa sicut dicit Grego. Nazāzenus. Reuera mihi esse videt ars artiū: ¶ disciplina disciplinarū. Dominē regere uel imbuere qui est lter oēs aiantes maxime moribus uarius ¶ uoluntate diuersus. Ab isto libro scientie Gregorius extraxit ¶ explauit libruz pastoralē in quo plene docet oēs pastores. Unde ait ibidē. Pē sandū est ad culmē regiminis quisq; quāliter puniat atq; ad hoc rite pueniens qualiter viuat: ¶ bene viuendo qualiter doceat. ¶ bene docens infirmitatē suā quanta cōsideratione cognoscat. ℣ De primo sic ait. Cū regiminis culmē imperat si donis ꝑuentus est: qui alijs ꝑsit debet ex corde fugere. ℣ De secūdo sic dicit. Cōsiderādū est. q: ad causas ppli presul suscepit qñ ad egrū medicus accedit. Qua ergo psumptione pculsuz mederi ꝑperant qui in facie vulnus portant. ℣ De tertio sic dicit. Ab impitis pastorale magisteriū qua temeritate suscipit: quādo ars artium est regimē aiarū. ℣ De quarto sic dicit. Dū rector foris īmēso fauore circūdat: intus vitate uacuat. Et q: in hoc libro scīētie sic vigilādo studuit ¶ librū pastorale ide extraxit: iō assimilat fabro vigilāti. Vox inqt male in nouat aurē eius: ¶ vigilia sua ornauit impfectionē Malleus ferrū domat: ¶ incudē firmat ¶ suauē sonū generat. Sic plati debēt domare duros ¶ inquietos. Cōsolari pusillanimes ¶ infirmos: ¶ patienter se habere ad oēs. Istam regulam apostolus tangit. i. Thessal. v. Rogamus uos fratres

corripe ingetos. ¶ Tertius est liber vite. s. rps in quo btūs Greg⁹ vigilando studuit: z inde spūales delitias z delectationes exhausit. Ab isto libro extraxit z erēplau it expōnes quas fecit sup Ezechielez. Neq; enī tā pfunda z occulta mysteria cognoscere potuisset nisi ea a libro vite habuisset: z spūs sctūs ei revelasset. Unde Petrus diaconus vidit spīm sctm in colūbe forma sup caput eius manētē z vba que dicebat iserētē. i. Lop. ij. Sps oia scrutat: etiā pfunda dei. Et q; in hoc libro sic vigilando studuit z occulta mysteria inde extraxit: iō assimilat doctori vigilāti. Ūñ dī Ecc. xxxix. Sapiētia oiuz antiquoz exqret sapiens: z occulta puerbioz exqret: z in abscōditis parabolarū cōuersabit. Et sequit. Lor suū tradet ad vigilādū diluculo ad eū qui fecit illū: z in cōspectu altissimi deprecabit. Ubi ostēdit q; ad ista occulta ascēdit per cōtinuā z assiduaz meditationē. Ūñ dicit. Lor suū tradet ad vigilādū: per cordis emūdationē. Ūñ dicit: Diluculo. Jlle enīz diluculo facit: qui a corde suo oēs tenebrosas expellit. Et per deuotā oronē. vñ dicit. Et in cōspectu altissimi deprecabit. ¶ Quartus est liber gre. Et in isto studuit per oiuz gfarū z virtutū possessionē. Fuit enī z intus virtutibus ornatus: z foris honestis moribꝫ decoratus. Ab isto extraxit z erēplauit ordinationē officij ecclesiastici. Et ēt ad hoc assimilat pictori vigilanti. Ūñ dicit. Lor suū tradidit: in similitudinē pictoris: z vigilia sua pficiet opus. Ecclesia quodāmodo picta est in officio ecclesiastico multiplici colore. ℣ Primus colorē apposuit rps quando dixit. Hoc est corpus meū. ℣ Secūdū apposuerūt apostoli quādo orationē dñicā in missa dicendā ordinauerūt: z minorē symbolū apposuerūt. Tertiū apposuit Ignatius: qui psalmos per antiphonas dicendas statuit. ℣ Quartū apposuit Hylarius: qui Hlia in excelsis deo cōposuit. ℣ Quintū apposuit Nicena synodus: que symbolū maiorē edidit. ℣ Sextū maiorē apposuit Athanasiꝰ: qui fidē in psalmo. Nuleq; vult rē. sufficiētissime explanauit. ℣ Septimū apposuit Hiero⁹ qui psalterium per scrias distinxit: z Gloria pī. in fine psalmoꝝ ordinauit. ℣ Octauus Ambrosius qui cātus. hymnos. z orationes fecit Gregorius vo opus fecit z pfecit: q; graduale cōposuit: missaz ordinauit: z totū officiū taz diurnū q̄z nocturnū fecit. ¶ Quintus est liber nature. Et in isto studuit per creaturarū considerationē: q; in ipsis vidit dei potentiā. sapiētiā: z bonitatē. Et ab isto traxit libros qbus rudiores instruxit. s. omelias z dialogū. Tales aliq̄do instruunt vbis: z ēt ad hoc fecit omelias. Et aliq̄ erēplis: z ēt ad hoc fecit dialogū. Creature enīz nos aliq̄do instruūt uerbis. pñ. Celi enarrāt gliaz dei. Aliquando erēplis. pñ. Preceptū posuit z nō pteribit. Et ēt ad hoc assimilat figulo vigilāti. vnde dī. Lor suū dedit ut cōsumet linitionē: z vigilia sua mūdabit fornacē. Ipse enīz per uerba z erēpla illos qui erant in uase cōtumelie formauit in uasa glie. Jxta illud Eccle. l. Quasi uas auri solidū ornatū omni lapide pcioso. Fecit enīz ut essent uas. per gratie redundationē. ut essent aurei: per charitatē sue censam. ut essent solidi: per patientiā. ut essent gēmati: per virtutū refulgentiam.

Sermo. xcliij. ¶ De eodem sermo. lij.

Eptalim

n ceruꝰ emissus dās elonga pulchritudīs. Beñ. xlix. Tria nanq; sunt necessaria cuilibet pfecto pfalto. ℣ Primo ut deus habitet in ipo per gratiā. ℣ Secūdo ut sit sollicitus: per opationem bonā. ℣ Tertio ut sit fructuosus per doctrinam. Ista tria habuit btūs Greg. que notant in uerbis pmissis. ¶ Primo nāq; deus in ipo habitauit per gras: qō notat cū dī. Septalim. qō interpraī habitatio. Mā z pater in ipso habitauit per gratiā: dando sibi in miraculis magnā potētiā. Miracula enī opari spectat ad potētiā. Luce. ix. Dedit ptātē sup oia demonia ut languores curarent. Filius in eo habitauit: dādo sibi pñtiaz suā. s. quādo Gregorius ipm in forma pegrini recepit. Et dādo sibi suā carnē uerā: quādo hostiā visibiliter in uerā carnez puertit. Spūs sctūs in eo habitauit qō ostēdit per species colūbe: que sup caput eius visa fuit. Et per columnā igneaz que sup ipm de celo descēdit. per qō dat itelligi q; habebat simplicitatē columbinā z charitatē ignitā: iō poterat dicē. Pater z filius z spūs sctūs. Joā. xiiij. Ad eū veniemus z māsionē apud eū faciemus. ¶ Scdo fuit uelor per oppationē sollicitā: eū dī. Ceruus emissus. ℣ Ceruus aūt hēt uelocitatē. renouationē: z visceritionē. Sic sctūs Gregorius fuit uelor ad sequēdū illū: de quo dī in pñs. Exultauit ut gigas ad currendā viā. Jō fuit uelor: q; deposuit omne pōdus. s. pōdus vitiarū quas oēs reliqt. Et de ipsis septē monasteria edificauit. Pōdus delitiarū deposuit: q; corpus cōtinue macerauit. ita q; infirmato stomacho vix subsistē valerem. Dū etiā esset in monasterio a matre sua crudis leguminibus pascebat. Pōdus bonoz. q; cū esset electus in sūmū pōtificē fugit z se abscōdit: sed indicio columne celestis manifestat' erat. Nō enī poterat latē: ppter viā eminētē. Mat. v. Non pōt ciuitas abscondi supra montē posita: ppter cōuersationē fulgentē. Jbidē. Neq; accendunt lucernā rē. Propter famā redolētē. Eccle. xliij. Sicut cinamomū z balsamū aromatizans

odorem dedi. Res igit alta. lucida. ⁊ uaporosa ab scōdi nō pōt. ℣ Scōo ceruus hēt renouationē. qñ eni senescit cū serpēte pugnat: ⁊ hausto ueneno ardentissime sitit. ⁊ in fontē se pjcies in oculis pilis ⁊ comib⁹ ac pelle renouaf. Sic sctūs Gregorius ⁊ ceteri scti cū demone pugnātes ⁊ ei⁹ tentationes vincētes ad fontē gre refrigerātis currūt. ⁊ sic renouanf in intellectu: q⁹ limpidius deū cōspiciunt. Ad Eph. iiij. Renouamini spū mētis uestre. Renouanf in affectu: q⁹ feruentius deū diligunt. ps. Emitte spm tuū ⁊c. Renouanf in opatiōe: q⁹ opa virtuosa faciūt. Eph. iiij. Induite nouū hoiez qui fm deuz creatus est in iustitia ⁊ sctitate ueritatis. Tūc enim opa nra sunt vtuosa qñ sunt cū iustitia ḡtū ad primū: ⁊ sancta ḡtū ad nos. Renouanf ḡtū ad cōuersationē extrinsecā: q⁹ honestiorē conuersationē induūt. Col. iij. Induētes nouū hoiez qui renouaf in agnitionez dei. ℣ Tertio ceru⁹ hēt discretionē. Et eius discretio in tribus attēdit. s. in vulneris sanatione. in pturitione: ⁊ in cordis cōfortatione. Ceruus eni sagitta pcussus pulegiū comedit: ⁊ sic sagittā pjcit. Cerua tragantiū comedit: ⁊ sic leuius parit. Ceru⁹ etiā comedit quasdā herbas medicinales hūtes respectū ad cor. ⁊ sic cor qđ erat tremulū cōfortationē accipit. Habem⁹ eni tria genera herbarū q̄s ipe ceru⁹ comedit. Quarū vna ualet ad sanādū. alia ad pariendū: ⁊ tertia ad cōfortādū. Ista tria genera btūs Greg⁹ habuit: ⁊ alios etiā hīe uocuit. ℣ Herba nāq; ualēs ad sanādū est sermo dei. Sap. xvi. Neq; herba neq; malagma sanauit eos: sed fmo tuus dñe. qñ sanat ⁊ medef oīa. Et sicut pūia huj⁹ herbe est causa sanatiōis: ita abūtia est causa mortis. Greg⁹. Aqueūcq; alimēta nō retinet huj⁹. pfecto vita desp̄at. Eterne ergo mortis pīculū formidat. s. in cibū sctē exhortatiōis accipitis. si vba vite. i. alimēta iustitie in memoria tenetis. ℣ Scōa herba est memoria mortis. Ysa. xl. Dis caro fenū: ⁊ dis glia eius q̄si flos agri ⁊c. Et ista ualet ad pariēdū. i. ad ꝓpositā cōplēda per bona opa. Greg. Valde eni se sollicitat in bono ope qui semp cogitat de extremo fine. ℣ Tertia herba est meditatio dñice passionis: que fuit herba multū amara. Cañ. j. Fasciculus myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi. Et ista ualet ad cōfortādū ⁊ roborādū. Greg. Si passio xpi ad memoriā reducit: nihil est qđ nō equo aio tolerēt. ¶ Tertio btūs Gregori⁹ fuit fructuosus. prio per doctrinā. Ad dī. Dās eloga pulcherrima ⁊ pulchitudīis. Ista aūt eloga pulchitudinis trib⁹ modis dedit. ℣ Primo nāq; fuit ꝑdicator gratiosus: ⁊ iō dedit eloga pulchre facūdie. Dicit aūt Aug. in li⁹ de doctrina piana q⁹ eloquēs in vbis suis agē debet: ut vitas pateat. vitas placeat. vitas moueat. ⁊ ut pateat debet log clare ⁊ apte. ut placeat debet log cōposite ⁊ ornate. ut moueat debet loqui feruēter ⁊ deuote. Talis eni fuit eloquētia btī Gregorij. s. clara deuota: ⁊ ordinata. Clara nihil habēs obscuritatis. Prouerb. xiiij. Doctrina pudētiū facilis. Ordinata: nihil hūs rusticitatis. Prouerb. xxv. Lingua sapiētū ornat sciētiā. Deuota: nihil hūs insipiditatis Prouer. vj. Fauus mellis vba cōposita. ℣ Scōo fuit sacre scripture cōpositor luculentissimus. Et ḡtū ad hoc dedit eloga pulchre vie. Et⁹ eni via ⁊ doctrina habuit pulchā uenustatē solidā vitatē: ⁊ dulcē suauitatē. Pulchra aūt uenustas in eloqo causata erat in tribus. s. a celesti sapiētia qua sctūs Gregori⁹ erat replet⁹. Que qdē sapiētia celestis pulchra admistrat eloqa. Ad repellit Eliu Job. xxxvij. Quis est iste inuoluēs sentētias fmonib⁹ imꝑitis. ac si dicat. Solus celestes proferre vult per impitos fmones. Causata fuit a nobilitate senatoria. Ad dicit Hiero⁹ de ysaia. ℣ Isaias in fmone discretus est qppe: ut. s. vir nobilis ⁊ urbane eloquentie. nec hūs aligā rusticitatis admixtum. Causata erat a rhetorica. phia: q⁹ etiā in sua adolescētia magnus phus ⁊ rhetor luculentissimus habebat. De his trib⁹ dī Prouerb. xx. Aurū ⁊ multitudo gemarū: ⁊ uas pciosus labia sciētie. Labia eni sciētie btī Gregorij fuerūt ornata auro. i. celesti sapiētia. ⁊ gēma. i. rhetorica phia. Et ista procedebat a uase pciosi: qđ ꝑductū erat nobilitate senatoria. ℣ Secūdo ei⁹ doctrīa hūit solidā firmitatē ⁊ vitatē. Cū eni qdā emuli post mortē suā libros cōburē uellēt Petrus diacon⁹ restitit asserēs se spm sctm in specie colūbe sup eū sepe vidisse: ⁊ desup iuramēto facto in morte sua iuramētū firmauit. Ex quo patet q⁹ doctrina ipi⁹ approbata fuit per tria. s. per spm sctm vba iferētē. Joā. xv. Paraclit⁹ aūt spūs sctus quē mittet pater in noīe meo ille uos docebit oīa ⁊ suggeret uobis omnia. Per iurationē interuenientē. Deū. vj. Omnis cōtrouersie finis ad cōfirmationem est iuramentum. ⁊ per mortem subsequētem. ibidē. Testamētū enim in morte cōfirmatū est. ℣ Tertio eius doctrina habet dulcē suauitatem. Est enim in corde tanq̄ pigmētum ad medicādū. In ore tanq̄ mel ad ꝑcrendū. In aure tanq̄ melodia ad audiēdū. Et in ope tanq̄ odor ad imitandum. Ecc. xlix. Memoria Josie. i. beati Gregorij qui se ipm in sacrificium deo exhibuit. Quia Josias sacrificiū interpretat. In cōpositione odoris facta. Ecce q̄ odorifera ad imitationē. Opus pigmentarij. Ecce q̄ delectabilis est uti⁹ ad meditationē. In ore: q̄si mel dulcorabit. Ecce q̄ dulcis ad platiōnē: ⁊ ut musica in cōuiuio ri-

ni: Ecce q̄s suauis ad auditionē. ℣ Tertio erat laudator dei deuotus. Et q̄tū ad hoc hūit eloqa pulchre laudatiōis vine. Cū eni missa pus ꝓsule dicerēt: ipe eā pulchre ordinauit statuēs ut in līgua triplici decantaret. s. greca: ut sunt lyrie eleison. hebrea: ut sunt amē ⁊ alleluia. ⁊ latina ut sunt cetera alia. Sicut eni iste tres ligue in ligno ⁊ titulo crucis posite ꝓfesse sunt rp̄z moriētē: sic uoluit ut rp̄z laudarēt in celo regnātē. Ordinauit etiā ut in ipsa missa fierēt tres ptes de corpe xpi. ad innuēduz q̄ corp⁹ mysticū. i. xpi fideles sunt diuisi in tres ptes. Mā illa pars que ponit in calice: abscōdit ⁊ in vino ponit. signat illā ptē que est in celo: que ab oib⁹ malis abscōdit. ⁊ ab ubertate dom⁹ dei inebriat. Alie due ptes significāt duas ptes fideliū que adhuc tribulationib⁹ exponunt. vna que est in mūdo qui subiicit multiplici passioni. alia que est in purgatorio: que subiicit magne cruciatiōi. Ordinauit etiā q̄ missa uocet ex eo q̄ ipsa sacra hostia a deo patre nobis dupliciter est missa. s. per icarnationē in mūdo. ⁊ sctificationē in sacramēto. ⁊ nos eā sibi dupliciter mittimus. s. per passionē qua deo reconciliamur. ⁊ per quotidianā oblationē que ꝓ nobis intercedit ut misericordiam consequamur.

Sermo. xciij. ¶ De eodem sermo. iiij.

Vigilate q̄ nescitis qua hora dñs uester uēt⁹ sit. Matthei xxiiij. Istud euāgeliū legit in honore bti gregorij qui vigilās sterptat. ℣ Ipe eni vigilauit sibi. ℣ eccle: ℣ deo. ¶ Sibi q̄dē per vtutū acqsitionē. Multas nāq; vtutes acqsiuit sibi. ℣ Prima est fortitudo cū infirmitate. Rz eniz corpe langueret: semp tñ aut legebat aut scribebat aut orabat. ij. Cor. xij. Cū ifirmor tūc potēs suz. Sācti eni viri q̄ncūq; sunt ifirmi in corpe sunt fortes in mēte. Infirmi aūt ad amādū terrena: fortes vo ad amā duz celestia. Hoc ostendit exēplo arboris: cordis: ⁊ corpis. Arboris q̄dē: q; fm Greg. sctī viri signifi cant per palmā que inferius est arta ⁊ supius lata. Mali aūt significant per alia arbusta que iferius in ramis sunt lata: ⁊ supius angusta. Exēplo cordis: q; cor est latū supi⁹ ⁊ iferi⁹ strictū. Exēplo corporis q̄ hēt rectitudinē: q; hō debet hre rectā intentionē: elevatā facie: q; debet hre cor eleuatū per amorē. Radices supi⁹ ⁊ ramos depēdētes iferius q; debet ee plātat⁹ in celo per desideriū ⁊ iferi⁹ fructificare per opationis studiū. ℣ Sēdo hūit abū dātiā cū pauptate. Ipe eni in multis diuitijs abūdauit: sed in his oib⁹ paup fuit: q; oia paupib⁹ crogauit. Prouerb. xiij. Est q̄si diues cū nihil hēat: ⁊ est q̄si paup cuz in multis diuitijs sit. Ipe eniz ser monasteria in cecilia fecit: ⁊ septimū in domo ꝓpa fundauit. Indigētiū nomia scripta hūit ⁊ eis necessaria mīstrauit. Trib⁹ milib⁹ ancillis dei octoginta libras auri ānualiter offerebat. Hic cadit exēplū de heremita qui oia reliq̄ erat ⁊ vnū solū cattū tenebat. ℣ Tertio hūit exēplū cū hu militate quā hūilitatez hūit in alio: in vbo: in signo: ⁊ in honore iuito. In alio q̄dē: q; pcōrē se reputabat. vñ Mauricio impatori qui cū plequebat scripsit. Quia eni pcō⁹ suz credo q; oipotēte deū tāto uobis ampli⁹ placatis q̄sto me sibi male fuiēte magis affligitis. In vbo: q; prius in suis lris suū seruoꝝ se appellat. In signo: q; cū gdā heremita uellet sibi reuerētiā exhibē ipe pus se in terrā ꝓstrauit. In honore iuito. q; electio fuit inuita ex pte sui ⁊ iō fugit ⁊ se abscondit. Sed tñ fuit uolūtaria ex pte ppli. q; eū oēs vnanimiter elegerūt. Et fuit miraculosa ex pte dei: q; cū latitaret indicio colūbe mānsestat⁹ est. ℣ Quarto hūit iustitiā cū pietate. Mā iust⁹ fuit in puniēdo ⁊ pius in cōpatiēdo. talis debet ee qlibet plat⁹ sicut ipse gregori⁹ ostēdit triplici exēplo. s. exēplo lasse. vñ ait. Iacētē nō erigit: nisi qui strat⁹ sui rectitudinē per cōpassionē flectit. Exēplo ferri q; sicut ferrū debet ꝓiūgi admodū: oportet q; pus mollescat. Qui eni vult aliū sibi vnire per mor cor rectionē: pus sibi mollescat per cōpassionē. ⁊ alius mollescat per tēperātiā. Exēplo olei. Ignis eni correctiōis nō lucet nec ardet in vino seueritatis: nec in aqua insipide affectionis. sed in oleo misericordie ⁊ cōpassionis. ¶ Sēdo vigilauit ecclie per officij ecclesiastici ordinationē. Quāuis eni dies naturalis hēat. xxiiij. horas. de ipsis tñ gregori⁹ exerit septē ordinās ut in ipsis deus laudet: ex eo q; ipe hore sunt a rpo mīltiplici ꝓilegio ꝓsecrate. ℣ Si q̄dē in matutinis rp̄s est natus: a iuda traditus: ⁊ captus. In media aūt nocte fm opinionē Hieronymi ad iudiciū est uēturus. Libēter igit in matutinis deū laudare debemus ⁊ ei gr̄ari ꝓ eo sua natiuitate ⁊ captione: ⁊ ꝓ iudicij executione. ℣ In pma deus celū ⁊ terrā in seruitiū ⁊ ad seruitiū hoīs creauit. Ad tēplū in hac hora p sonalit ire ꝓsueuit vñ di. Luc. xxj. q; ois ppl's ad eū manicabat. i. mane festinabat. Resurgēs a mortuis mulieribꝫ apparuit. In hac igit hora laudamus deū ⁊ ꝓ hoc officio creationis: ꝓ glia resurrectionis: ⁊ ut in nobis hēamus exēplū sue imitatiōis. ℣ In tertia ad colūnā rp̄s fuit ligat⁹ flagellat⁹: ⁊ sui mortis sniaz accepit a iudeis: ⁊ spūs scīs in ap̄los misit. Et ꝓpt hoc in tertia deū laudam⁹. ℣ In sexta erat rp̄s in cruce cōclauat⁹. Sol radios suos subtraxit ⁊ se tenebris induit. Et in hac ascēsionis rp̄s cū discipulis suis tanq̄ cū amicis suis ab eis recessurus ꝓmisit. ℣ In nona rp̄s spūm emisit: in cruce lāce-

latus eius pforatū fuit: z in celū ascēdit. ℣ In ueſperis xps corpis ſui z ſanguis ſacramētū iſtituit z diſcipulos pedes lauit. z reſurgēs in hitu pegrini appuit. ℣ In completorio xps ſanguineas gutas ſudauit. de cruce depoſit⁹ in monumēto clauſus fuit. reſurgēs clauſis ianuis ad diſcipulos intrauit. ℂ Tertio vigilauit ḡtū ad deū per ptēplationē. Et q: vigilauit. iō deū inuenire meruit. iuxta illud Prouerb. viij. Qui mane vigilauerint ad me inuenīēt me. Meruit qdē inuenire xps: ſpūs ſcīs beatā vginē: z angelos. Christū qdē inuenit in pegrini ſpecie z in viſibili carne. Spūs ſcīs inuenit in colūna ignis: z in ſpecie colūbe ſup caput eius manēris. Beatā vginē inuenit ſibi reuerēdā in angelor⁹ iubilatione. quando audite ſunt uoces angelorum ſibi dicentiū. Regina celi ꝛc. Et ſibi pro pitiā in peſtis ppulſatione quādo ad imaginē virgis turbulētia aeris fugit z ſerenitas mira remāſit. Angelos multos inuenit. habuit qdē angelus oſones ſuas deo offerentes vnde dixit ei angelus quē in forma paupis ſuſcepat. Et angelus dñi ſuz z dñs me miſit ad te ut ptegā te z orationes tuas deo offeraz. Habuit angelū eum cōtra oia aduerſa defendentē. Unde cū Mauricius impator ipm pſequeret angelus in monaſtico habitu cōtra ipz ſpatā euaginatā vibrauit. z ſic a pſecutione ceſſauit. Habuit angelū ſibi in oībus obſequentē. Maz cū in die paſche apud ſanctā mariā maiorē miſſaz celebraret z par dñi pnūciaret. angelus dñi alta uoce ſibi rñdit. Et cuz ſpū tuo. vñ in illa die papa indicta eccleſia celebrat: z cū par dñi dicit ſibi minime reſpondeꝫ in illius miraculi teſtimonium.

Sermo. rcv. ℂ De ſctō bndicto abbate. f. j.

Dilect⁹ deo z hoibus cuius memoria in bñdictiōe eſt. Ecc. xlv.

Magnū ꝑconiū eſt a deo diligi: ab hoib⁹ amari: z in memoria haberi. Ab his tribus preconiis ſctus Benedictus in verbis pmiſſis cōmendat. ℣ Fuit eni a deo dilectus: ℣ ab hoib⁹ amat⁹: ℣ z omni memoria dignus. ℂ Dilectus eni a deo fuit: q: deuote incepit: deuotius virit: z deuotiſſime finiuit. ℣ Incepit quidē a puritate. Greg. Etenim gdē moribus trāſiens nulli aiuz ſuū uolupta ri dedit. z ideo meruit diuine viſionis claritatem. Matth. v. Beati mūdo corde qm ipſi deū videbūt incepit a pauptate. Greg. Deſpectus ſtudiis: relicta domo: rebuſq; patris: ſancte cōuerſationis habitū queſuit. Et ideo meruit iudiciariā poteſtatē. Job. xxxvj. Judiciū paupibus tribuit. incepit ab humilitate. Grego. Plus appetebat mala mundi ꝑpeti ḡ laudes. Plus ꝑ deo laboribus fatigari ḡ fauoribus extolli. Et ideo meruit celeſtē ſublimitatē. Luce. xiiij. Qui ſe humiliat exaltabit. Incepit a cōpaſſione. Greg. Benedictus religioſus z pius puer cū nutricē ſuā flere ꝑſpiceret eius dolori compaſſus eſt. Et ideo meruit diuinā miſerationez. Matthei. v. Beati miſericordes qm ipſi miſericordiā cōſequent. Incepit a deuota oſone: q: capiſteriū fractuz deuota oſone ſua reintegrauit. Et ideo meruit a deo magnā fiduciā z ſecuritatē Ecc. xxv. Oſo humiliantis ſe penetrat nubes z nō deſcēdet donec reſpiciat altiſſimus. ℣ Scōo deuotius virit. tota eni vita ſua fuit in oſone. z ideo merebaꝫ eraudiri. Ecc. iij. In oratione dierū eraudieſ. fuit in lectione: z ideo merebaꝫ ſapiētia diuina ipleri. j. Tim. iiij. Attende tibi z doctrine tue cē. Fuit in ꝑtēplatione: z ideo merebaꝫ celeſtibus revelationib⁹ adimpleri. pſ. Reuela oculos meos z conſiderabo mirabilia de lege tua. Fuit in efficaci locutione. Et ideo merebaꝫ ab auditoribus eraudiri. Grego. Dum enim ſibi cibum deſerebāt corporis: ab eius ore alimēta deferebant vite. ℣ Tertio z ultimo modo deuotiſſime finiuit. Hō patet per quatuor ſigna. ℣ Primo: qa monumentum ſibi fecit. quod indicabit mortēdi alacritatez. Job. iij. Baudēt uehementer cū inuenerint ſepulchruz. ℣ Secūdo in eccleſiam cōferri ſe fecit: ut. ſ. laudaret dei bonitatē. pſ. In medio eccleſie laudabo te. Voluit quidē deo gratias referre. z de eo q: in vita ipm conſeruauerat. z de eo q: ipſuz ad ſe uocauerat. z de deo. ſ. q: eternā gloriā ꝑmiſerat. Gratiarū enim actio eſt de ꝑteritis ꝑſentibus: z futuris. Caſſianus. Gratiaꝝ actiones quis agit cū ꝑterita beneficia recolit. cū ꝑſentia conſpicit. quanta deus ꝑparauit his qui euz diligunt. ℣ Tertio corpus z ſanguinē xpi ſuſcepit ut ſe muniret contra demonuz malignitatē: qui aiabus inſidiant. pſ. In via hac qua ambulabā abſcōderūt laqueū mihi. Job. xvij. Pone me domine iuxta te z cuius vis manus pugnet contra me. ℣ Quarto erectus inter manus diſcipulorū vitā finiuit. Quidam enim moriunt iacentes: qui a bonis opibus uacauerūt. Quidā ꝓſtrati: qui per peccatuz coruerūt. Quidā claudi: qui fidē ſine opibus habuerunt. Quidam ab infirmitate ſanati: qui poſt peccatū ad penitentiam redierunt. Quidam erecti ſicut viri ſcti: qui a peccato liberati ſunt bonis operibus pleni z intentione recti. Iſtā ḡdruplicē differentiā tangit apls Heb. xij. Remiſſas manus z genua ſoluta erigite. z greſſus rectos facite pedibus uſtis: ut nō claudicās qs erret magis aut ſanet. ℂ Scōo fuit ab hoib⁹ amatus: z hoc ꝑpter multa bñficia z miracula que inter eos fecit. Quoruz quedā fecit ḡtum ad ſemetipm. Mira enim

virtus de illo exibat. ſ. ab oculis ſuis. qñ ligatū vi
dit ab hoſtib⁹ mor a vinculis eſt ſolutus. Mira a
manib⁹ ſuis: q⁹ uas in quo erat potus uenenatus
ſigno crucis cõfregit. Mira ab ore eius. ſ. qñ virit
monialibus que linguā ſuā nõ cohibebāt ercoico
cas. Mira a co: de ſuo: q⁹ abſentia ut p̃ntia cogno
ſcebat. Quedā opatus eſt ꝯtū ad mūdū minores
i. hoies. Quoſdā enī iuuit in vita a diabolica tenta
tione: ſicut monachum qui in oſone ſtare nõ pote
rat. Quoſdā vo in monte diabolica oppſſione: ſi
cut monachū quē diabolus a ruina parietis oppſ
ſerat. Quoſdā poſt mortē: ſic monachū qui ad pa
rētes viſitādos ſine bñdictione iuerat. Quedā vo
opatus eſt in maiori mūdo. ſ. in celo quādo aiaz ſo
roris in ſpecie colūbe aſcēdētē vidit. In purgato
rio: ſicut qñ p monialib⁹ defunctis orauit. In ae
re ſicut qñ lucē celeſtem aſperit. In aqua ſicut qñ
pueru placidū liberauit. In terra: ſicut qñ aquaz
de terra pdurit. In igne: ſicut qñ ignē fantaſticū
extirit. ¶ Tertio erat omni memoria vignus. Lz
enīz a nobis receſſerit corpaliter: nobiſcū tñ qua
drupliciter remanſit. ℣ Primo quo ad odorē ſue
fame. Sicut enī poſt poma odorifera. poſt ſpecies
aromaticas remanet odor: ita p̃z: ſic poſt mortē ſan
ctoz remanet nobiſcū odor virtutū. Job. ir. Dies
mei trāſierūt ſicut naues poma portātes. ℣ Scōo
ꝯtū ad dulcedinē ſue doctrine. Sicut enim apis
poſtq̃z de alueario auolat nobis ſauos mellis re
linqt: ſic ſcūs bñdictus de corpe recedēs doctri
nā melliſluā mūdo dimiſit. Ecc. xi. Breuis in vo
latilibus apis: z initiū dulcoris hēr fructus eius.
Scūs enī bñdictus fuit apis rōne ẽginitatis. Fu
it. breuis: z hoc rōne humilitatis. Et fuit volatile
rōne celeſtis cõuerſationis. Et habuit dulcē fruc
tū rōne melliflue p̃dicationis. ℣ Tertio ꝯtū ad
lucē ſue regule. Sicut enim ſol occumbēs dimit
tit nobis lucē in luna. z luna nos illumiat: ſic bea
tus Benedictus occumbēs poſt mortē corpis di
miſit nobis lunā. i. ſalutarē regulā que illuminat
religionē monaſticā. Luna tamē nõ lucet qñ terra
interponit: q⁹ ordo monaſticus multū tenebatur
quādo terrena cupiditate aſpgit. ℣ Quarto ꝯtuz
ad calorē charitatis ſuccenſe. Sicut enim ignis
in clibano uel fornace extinctus remanet in ſuo ca
lore: ſic beatus Benedictus qui habuit ignita elo
qa. ſuccēſa deſideria: z feruētia opa. In rp̃o enim
per mortē corpis extinctio remāſit per eius calorē
in mūdo. Ecc. j. Scitille ꝯſi aſpect⁹ eris cādētis.
Ipe enī ſuit ſcintilla ineꝯtū hūit ſbtilia z celeſtia
deſideria. Et fuit es ineꝯtū hūit ſonora z iflāmati
ua vba. Et fuit cādēs: ineꝯtū hūit feruentia opa.

Sermo. xcvi. ¶ De eodem ſermo. ij.

b Enedictus i filiis aſer. Sic pla
cēs ſribus ſuis: tin
git in oleo pedē ſuū. Ferrū z es calciamē
tū eius. Sicut dies iuuētutis tue: ſic z ſenect⁹ tua.
Deut. xxxiij. Scūs bñdictus re z noīe. Bñdictus
multas bñdictiones hūit: que in vbis p̃dictis no
tant. ¶ Prima ꝓſiſtit in dei hitatione: cū dr. Aſer
qui iceꝑtraf atriū. Et dicit atriū a trib⁹. Ipſe enīz
atriū erat q⁹ tota trinitas in eo hitauit. ſ. p̃ vādo ſi
bi potētiā in hoſtiū expugnatione. Vicit enīz dia
bolū: carnē: z mūdū. ℣ Diabolus ipm voluit vicē
per impatiētiā qñ tintinnabulū fregit. Sed vinci
nõ potuit: q⁹ in dei ſeruitio perſeuerauit. Ecc. x.
Si ſpūs p̃tātē hñs aſcēderit ſup te locū tuū. ne di
miſeris. Ipm voluit allicere per ꝑcupiſcētiā: qñ
grauē tētatione ſibi imiſit. Sed allici nõ potuit: q⁹
iter ſpinas z uepres ſe piecit. Ecc. xi. Malitia vni
us hore obliuionē facit luxurie magne. Et ipz vo
luit decipe per fraudulētiā: ſicut qñ in forma me
dici ſibi appuit aſſerēs ſe uelle potionare frēs. Bz
ipſe diabolus decept⁹ eſt: q⁹ monachū quē iuaſerat
in mamillā pcuſſit z ſic diabolus fugit. Prouer.
xxi. Mulctato peſtilēte ſapiētio: erit puulus. Ipm
voluit deterrere per horribilē formā: q⁹ ſibi teterri
mus appebat z in ipm flāmātib⁹ oculis z ſtridēti
bus obuiabat. Sed ipm deterrē nõ poterat: q⁹. ſ.
ſcuto p̃munit⁹ erat. Eph. vi. In oīb⁹ ſcutū ſumē
tes fidei ꝛc. ¶ Scōo vicit carnē. Mā eū q̃dā auis
que merula dr ante ei⁹ facie uolitare: magna car
nis ꝑcupiſcētia eſt in eū ſecuta. Sed tñ ipaz tenta
tionē per tria deuicit. ſ. per crucis ſignatiōnē. Eze
chiel. ix. Signa thau ſup frontes viroz gemen
tiū ꝛc. Per deuotā ofc nē z intentionē. Sap. viij.
Ut ſciui qſi aliter nõ poſſes eſſe ꝓtinēs niſi deus
dederit ꝛc. Per carnis macerationē. q⁹ mor ſen
ſū inter ſpinas z uepres ſe ꝑſtrauit. Et ſic per vul
nus corpis: ſanauit vulnus mētis. ℣ Tertio vicit
mūdū. z ꝯtū ad diuitias: qñ oia ꝓtēpſit z in here
mū nudus auſugit. Et ꝯtū ad delitias: quia ſm
Greg. A pueritia coꝛ ſenile geſſit z nulli uolupta
ti aiuz dedit. Et ꝯtū ad honores: q⁹ cū per miro
culū de capiſterio in multo honore haberet inde
latēter fugit. ¶ Scōo filius in eo habitauit: vādo
ſibi ſapiētiā in ſecretoꝛ cognitiōe. Ipe enī cogno
uit abūtia ꝓterita z p̃ntia z futura. Abūtia ꝓterita
ſicut patet i monachis quos ex monaſteriū come
diſſe cognouit. Cognouit ſuſa ꝓtigētia: ſic obitū
ſuū caſuz rome. Cognouit occulta p̃ntia: ſic patet
in monacho ſibi ſuicte de ſuꝑbia tētato. Et ſic pa
tet q⁹ fuit ꝓpha de ꝓterito, de futuro: z de p̃nti oc
culto. ℣ Tertio ſps ſcūs hitauit in eo vādo graz i
ſui iſtōne. Dedit nāq⁹ ſibi graz recipiētē: ꝑ quā de

mūdo eriens deuote incepit. pficiēte quā feruen
ter pſecutus erat. Et pfectā q; ad ſūmū conrepla
tionis gradū puenit. Iſtud ſignificat in via quaꝫ
fecerūt filij iſrael. q; de egypto exeūtes in deſertuꝫ
uenerūt. De deſerto in terrā promiſſionis in qua fru
etus terre primo comederūt. Deinde pueneruntin
hierl'm. Sc̄tūs b̄ndictus de mūdo tenebroſo ue
nit ad deſertuꝫ pnie. Et de deſerto pnie puenit ad
guſtū celeſtis gr̄e. Et de guſtu gr̄e pueniet ad p̄tē
plationē viſionis diuine. ¶ Sc̄da b̄ndictio ꝓſtitit
in filioꝝ ppagationē: cū dr. Benedictus in filijs.
Ipſe enim per ſuā p̄dicationē z regulā multos fi
lios generauit. Generatos z alib⁹ ſubſidijs enu
triuit. Enutritos: ad ꝓmotiones z abbatias pmo
uit. Sed mō pōt cōqueri Yſa. i. Filios enutriui
z exaltaui: ipſi aūt ſp̄euerunt me. Facti ſunt et de
generes filij q; regulares obſeruātias cōtemnūt z
plationib⁹ z abbatijs intēdūt. Et alia indebite cō
ſumūt: nō dei honorē ſed ꝓp̄riū fauorē attendūt.
¶ Tertia b̄ndictio cōſiſtit in regulari inſtitutione
qō notaf cū dr. Placens ſtrib⁹ ſuis. In ſua enim re
gula poſuit ea que deo z hoibus placēt. Ecc. xxv.
In tribus beneplacitus eſt ſpiritui meo: que ſunt
pbata corā deo z hoibus. Concordia frm: amor
primoꝝ: z vir z mulier ſibi bene ꝓſentiētes. Et il
la enim regula docenf monachi ut inter eos ſit con
cordia mutua: ideo dr. Cōcordia frm. Et q̄ntū ad pla
cos ſit obedictia deuota: ideo dr. Vir z mulier ſi
bi bene cōſentientes. Tunc enī platus qui per vi
tū: z ſubditus qui per mulierē intelligit bene ſibi
cōſentiūt: q̄n platus ſuplēter regit z ſubditus hu
militer obedit. Et ſic q̄ntū ad hoies charitas diffu
ſa: ideo dr. Amor primoꝝ. Roma. v. Charitas dei
diffuſa eſt in cordibus rē. ¶ Quarta b̄ndictio ꝓſ
ſtit in dulci deuotione: qō notaf cū dr. Tingat in
oleo pedē ſuū. Tingere eſt modicum qd accipe.
In ꝓfti vita ſc̄tūs b̄ndictus z alij ſc̄ti tingūt me
moriā in ſanguine per paſſionis recordatio
nē. p̄s. Intingaf pes tuus in ſanguine. Tingūt intel
lectū in oleo: qō eſt fomētuꝫ lumis per aliqualē de
deo cognitionē: ſicut dr hic. Tingat in oleo pedē
ſuū. Tingūt affectū in melle per aliqualē deuotio
nē: qō ſignificatū eſt. i. Regū. xiiij. in ionatha qui
ſumitatē virge in fauū mellis intinxit. In futuro
aūt nō erit tinctio: ſed imerſio z natatio z inebria
tio. Tūc enim ſcti mergent in abyſſuꝫ ineffabilis
charitatis. Yſa. xlviij. Implebit deus ſplēdoribus
ānas tuas. Tūc natabūt in pelag⁹ deuotionis z mel
liſſue ſuauitatis. Yſa. lx. Tūc videbis z affluēs rē.
Tūc inebriabunt i cellario iſinite charitatis. Ine
briabunt ab uberrate domus tue. ¶ Quinta b̄ndi
ctio ꝓſtitit in pfti ꝓſeruatiōe: qō notaf cū dr. Fer
rū z es calciamētū eius. Lucerna extinguit: aut per
negligētiā: aut nimiā abūdātiā: aut per nimiā pe
nuriā. Deuotionē aūt mētis qdā dāt ex ſola ne
gligētia: ſicut ꝙgines ſatue. qdā ex nimia abūdan
tia. p̄s. Pinguiſt ꝙſi ex adipe impletas coꝝ. qdā ex ad
uerſitate illata. Ecc. xij. Cor ſatuī ꝙſi uas ſfractū
oēs ſapiētia nō tenebit. Sed b̄tūs b̄ndict⁹ fuit cal
ciatus. i. expeditus ad ambulādū ne torpeſcat per
negligētiā. Et iō dr calciamētū eius. Fuit etiā cal
ciatus ere ne marceſceret per ſpiritalē nimiā. fuit
calciatus ferro: ut ſit firm⁹ ꝓtra aduerſitatē illatā.
Et iō dr ferrū z es calciamētū eius. ¶ Sexta b̄ndi
ctio ꝓſiſtit in felici ꝓſumatione: qō notaf cū dr.
Dies iuuentutis tue: ita z ſenect⁹ tua. Iuuentus eſt
eras fortitudinis alacritatis z caloris. Fuit enim
ſc̄tūs b̄ndict⁹ talis in ſenectute qlis in iuuentute: qz
ſemp ꝓfecerat in eadē fortitudie opis. p̄s. Fortī
tudinē meā ad te cuſtodiā in eadē alacritate vita
tis. Prouer. xvij. Alius gaudēs etatē floridā fecit
fuit iſ codez calore amoris. Cāt. viij. Fortis eſt ut
mors dilectio. dura ſicut infernus emulatio.

Sermo. xcvij. ¶ De eodem ſermo. iij.

Hedere de domo tua z de co
gnatione tua z de do
mo p̄ris tui z veni in terrā quā mōſtraue
ro tibi. Faciāq; te in gētē magnā z b̄ndicā tibi: z
magnificabo nomen tuū. eritq; b̄ndict⁹. Gen. xij.
Poſſunt hec vba que locut⁹ eſt dns ad abrahā cō
uenire btō b̄ndicto z cuilibet religioſo. In qbus
dns quēlibet nām ad tria hortaf. ¶ Primo ad mun
di p̄ceptū cū dr. Egredē de terra tua rē. ubi oſtēdi
tur q; debem⁹ cōtemnē mūdū q̄ntū ad tria. ſ. cupi
ditā ad trenā poſſeſſionē: cuꝫ dr. Egredē de tra tua rē.
ut nihil terrenū poſſideas. Ezech. xliij. Poſſeſſio
nē nō habitis eis in iſrael. Ego enim dns poſſeſſio
coꝝ q̄ntū ad carnalē affectionē: cum dr. Et de co
gnatione tua ut. ſ. parētes tuos carnāliē nō nimis
diligas. Matt. x. qui amat patrē z matrē plus q̄ me.
nō eſt me dign⁹. Aug. Amādus eſt generator ſed
ꝓponēdus eſt creator: q̄ntū ad corpalē hitationē: cū
dr. Et de domo p̄ris tui. ſ. i. eadē domo nō mane
as. q; ſic dr Wich. vij. Inimici hois domeſtici ei⁹.
Ab his aūt ob⁹ debem⁹ exire z corpe z mēte z ꝓuer
ſatione. Hoc ſignificatū eſt Gen. xix. ubi dr q; an
geli Loth extra ſodomam poſuerūt ꝓcipientes ne
poſt tergū reſpiceret z ne circa regionē maneat.
In hoc q; eū duxerūt de ſodoma: dat intelligi q;
religioſus nō debet manē cū mūdanis etiā corpa
liter. In hoc q; angeli ꝓceperūt ne poſt tergū re
ſpiceret. dat intelligi q; nō debet redire ad mūdū
mētaliter. In hoc q; dr q; non ſtet in oī loco circa
regionē datur intelligi q; nō debet ſtare in mūdo

etiã mortaliter. i. q̃ religiosi non debẽt hẽre mores mũdanos. Regio aũt vicina est peccato uetusta ip sa cõuersatio que ostẽdit in uerbis lasciuis in gestibus ꝛ moribus uanis. ¶ Secundo dñs hortat ad religionis ingressum: cũ dicit. Et ueni in terrã quã mõstrauero tibi. Terra optima est religio sacra. Scõm aũt Virgiliũ terra bona tribus modis cognoscit. Primo mõ per nigredinẽ: q̃ nigredo terre bonitatẽ attestat. Scõo per dulcedinem: quia sapor dulcis ꝛ nõ amarus bonitatẽ indicat. Tertio per suffossionẽ. q̃ qñ effodit ꝛ postea repletur si per aliq̃ tẽpus sup abundauerit est optima. Si defecerit est mala. Si equata fuerit est bona. ℣ Terra primo cognoscit qñ est nigra per abiectionẽ ꝛ aspritatẽ. Religio igit tunc est bona qñ est nigra per aspritatẽ. Bona enim religiosi denigrãt se per humilitatẽ exterius: sed dealbãt se interius per puritatẽ. Cant. i. Nigra sum sed formosa. ℣ Scõo qñ est dulcis per deuotionẽ seu deuotionis suauitatẽ. In deserto enim pñe ꝛ nõ in egypto mundi dat mãna celeste. i. deuotio spũalis. Osee. ii. Ducã eã in solitudinẽ ꝛ loquar ad cor eius. ℣ Tertio cognoscit per suffossionẽ ꝛ repletionẽ. Illi enim qui seruãt pcepta sunt bona terra: quia quantũ peccauerũt tãtũ deo satisfaciũt. Roma. vi. Sicut exhibuistis mẽbra uestra seruire imũditie ꝛc. Illi qui superogãt cõsilia sunt optima terra. Luc. x. Que cũq; superogaueris ego cũ rediero reddã tibi. Illi qui deficiũt ab utroq; sunt reproba terra. Heb. vi. Proferẽs aũt spinas ꝛ tribulos reproba est. Et signãter dicit quã mõstrauero tibi: cũ enim in religione sunt tria substãtialia. Quotũ obedientie: paupertatis: ꝛ ptinẽtie. rps ista tria nobis mõstrauit vbo cũ dixit Luc. ix. Sigs vult post me uenire abneget semetipm. Ecce renũciatio ppie uolũtatis: ꝛ tollat crucẽ suã. Ecce mortificatio carnalis uoluptatis. Et sequat me. i. paupem. Ecce ppositũ paupertatis. Ostẽdit etiã exẽplo q̃ virginitate floruit: paupertatẽ elegit: ꝛ pri in oĩb̃ obediuit. ¶ Tertio ponit religionis fructũ: qui q̃drupler est. primus est magna in psonis dilatatio: cũ dicit. Faciãq; te in gẽtẽ magnã. In religionib̃ est q̃drupler differentia psonarũ que significat Zach. vi. Per q̃drigas equoꝝ. ibi sunt ptẽplatiui celestib̃ desiderijs flagrãtes. isti sunt equi rubei. Ibi sunt actiui virtutũ uarietate pollẽtes: isti equi uarii. Ibi sunt virgines puritate pollẽtes. Isti sunt equi albi. ibi sunt ptinẽtes se per opa pñe macerãtes. Isti sunt equi nigri. ℣ Scõs fructẽ est celestis gẽ bñdictio: cũ dr. Et bñdicã tibi. Moradũ aũt q̃ Iacob in deserto triplicẽ bñdictionẽ obtinuit ab angelo. ℣ Una est quã neruus femoris emarcuit. i. cõcupiscẽtia debilitata fuit. ℣ Scõa q̃ nomẽ mutauit. i. Israel qui iterũ tak vir vidẽs deũ. ℣ Tertia ꝑa deũ fortis fuit. vñ dixit ei angelus. ꝑa deũ fortis fuisti. Ista tripler bñdictio in deserto pñe obtinuit. s. carnis incorruptio. Deut. xxxiij. Bñdictio illius qui appuit in rubo uenit sup caput ioseph. Rubus qui nõ cõburitur est castitas que a cupiscẽtia nõ supat. Celesti um ptẽplatio. Ben. xxxvij. In pinguedine terre ꝛ in rore celi desup erit bñdictio tua: ꝛ deuota oratio que deũ vincit. Osee. xii. Invaluit iacob ad angelũ ꝛ pfortat̃ est: fleuit ꝛ rogauit eũ. ℣ Tertius fructus est nois exaltatio: cũ dr. Et magnificabo nomẽ tuũ. Nomẽ sci bñdicti ꝛ alioꝝ sanctoꝝ magnificatũ est. ℣ Primo q̃ semp est corã oculis diuine maiestatis. ps. Honorabile nomẽ eoꝝ coram illo. ℣ Scõo q̃ in honore habet ab angelis. Luce. xv. Gaudiũ est angelis sup vno pctore pniam agẽte: multo fortius sup vno iusto deo seruiẽte. ℣ Tertio q̃ scriptũ est Luc. x. Gaudete q̃ nomina ura sunt scripta in celis. ℣ Quarto q̃ honorat ab oibus populis ab oĩb̃ ecclĩs ꝛ in oibus seculis. Vñ cãtat ecclia ꝛ etiã est sumptũ Ecc. xliij. Sapiam scõrũ narrãt ppli: ꝛ laudẽ eoꝝ nũciat ecclia. nomina autem eoꝝ viuẽt in scla scli. ℣ Quart̃ fructus est eterna remuneratio: cũ dr. Eriscq; bñdict̃. Est aũt bñdictus illa q̃druplici bñdictiõe. de qua dr. Ben. xlix. Bñdictionib̃ celi desup abyssi iacẽtis deorsũ uberũ ꝛ vulue. hñt enĩ sci bttudinẽ a supiori: respiciẽdo dei faciẽ gliosam. ista est bñdictio celi desuper. hñt ab iferiori: respiciẽdo iustissimã dei vindictã. ista est bñdictio abyssi. hñt ab iteriori puertẽdo se ad suã pscia. ista est bñdictio uberũ. Cõsictia est enim mamilla que ceteras virtutes nutrit. hñt ab exteriori possidẽtes societatẽ secũdã. ista est benedictio vulue. deus enim tũc ualde fecũdus erit: quia magnam filiorum multitudinẽ generabit.

Sermo. xcviii. ¶ De annunciatione beate marie virginis Sermo primus.

Rorate celi desup ꝛ nubes pluãt iustũ: apiat̃ terra ꝛ germinet saluatorẽ. Ysa. xlv. Hñt cẽ hec vba antiquorũ scõz patrũ desideratiũ rpi aductũ. ℣ In qbus vbis tria petũt a scã trinitate. ¶ Primo petũt dñi ce icarnationis mysteriũ: cũ dicũt. Rorate celi desup. Ubi duo sunt videnda. s. q̃re deus dicat celũ. Et q̃re rpi incarnatio rori assimilet. ℣ Deus autez dr celũ. i. empireũ. q: id celũ est luci forme: immobile: ꝛ capacitatis imẽse. Sic deꝰ hẽt totalẽ claritatẽ. i. Jo. i. Deꝰ lux est. ꝛ tenebre nõ sũt in eo ulle. Hẽt immobilẽ stabilitatẽ. Jac. i. Apõ quẽ nõ est trãsmutatio ꝛc. Hẽt imẽsã capacitatẽ Bap. vii. Qui capit oẽs spũs itelligibiles. ℣ Assimilat aũt icarnatio rpi

rori: qz. f. ros generat in medio aeris. interstitio a
tẽperato calido: z tempato frigido. Tria nãq; in
terstitia sunt. s. celũ: mũdus z iferñ. Hic igit ros
t. xpi incarnatio nõ est facta in suptori interstitio. i.
celo: q; naturã angelicã nõ apꝑ hẽdit: nec in ĩfimo
t. in iferno: q; demones nõ redeũt: sz est terã in me
dio. s. i. ipo mũdo: q; nature hũane se vnluit. Gal'.
iiij. Deus filiũ misit natũ ex mulĩe: factũ sub lege.
Et ista redẽpti o facta est er calido z frigido. Duo
enĩz sunt que monerũt dñz ut hõ fieret. vnũ ex pte
sui. s. magnitudo charitatis que suit ꝙst calor. Ro
ma. v. Cõmendat deus charitatẽ suã in nobis zc.
Aliud ex pte nr̃i. s. miseria generalis. pã. Propter
miseriã z gemitũ pauperũ nũc exurgã dicit dñs.
In hoc tũ deficit similitudo: q; ibi est tẽperatũ ca
lidũ: z tẽperatũ frigidũz. Hic aũt est nimius calor
amoris. Eph. ij. Deꝰ qui dives est in misericordia
ꝓpter nimiã charitatẽ suã qua dilexit nos zc. Et
nimiũ frigꝰ lãguoz. pã. Mẽs declauerũt. ¶ Se
cũdo scti pies petũt ab angelis vginee salutatiõis
beniñ: cũ dr̃. Et nubes pluant iustũ. Tũc enĩ nu
bes iustũ pluit: qñ Gabriel rp̃z virgini nunciauit.
Hic aũt duo videda sunt. s. ãre angeli dicunt nu
bes: z ãre rp̃i icarnatio pluie assimilat. ℣ Dicunt
aũt nubes: q; sunt thronus dei in qbus sedet z ge
scit. Iurta illud Ecc. xxiiij. Thronus meus in co
lũna nubis. Dicit aũt Apoc. iiij. q; de throno pro
cedebãt fulgura: uoces z tonitrua. Ma sm Dion̄
siuz tripler est officiũ angeloz. s. illuminare pur
gare. z pficere. Ab alijs ergo thronis ꝓcedunt
fulgura z coruscationes quando illuminãt nr̃am
intellectiuã. pã. Illurerunt coruscationes tue or
bi terre. Procedũt tonitrua qñ per cõminationes
z terrores purgãt nr̃az affectiuã. Nam sicut dicit
Ecc. j. Timor dñi expellit peccã. Procedũt uoces
t. inspirationes per quas pficiũt nr̃am opationez.
Zacha. j. Angelus qui loquebaꝫ in me uerba bo
na z uerba cõsolatoria. ℣ Assimilat aũt incarna
tio rp̃i pluuie. pluuia tribus modis generat. s. vir
tute caloris attrahẽtis: virtute uaporis ascẽdẽtis
z virtute uenti colligẽtis. uenti enĩz uolãtes supra
mare multũ humorẽ sepe colligũt: z secũ ad aerẽ
attrahẽtes in pluuiã dissoluũt. Ista aũt pluuiam
substãtialẽ his tribus modis generatã fuisse osten
dit Gabriel in triplici locutione cũ virgine. ℣ Pri
mo nãq; ostẽdit ipam esse generatã virtute calo
ris attrahẽtis: cũ dixit. Aue gratia plena. Gratia
enĩm dei est amor dei. Amor aũt est ignis. Iurta
illud Luc. xij. Ignem ueni mittere in terrã zc. Si
igit virgo fuit plena gratia z amore dei: fuit plena
igne z calore. Et virtute istius caloris diuinũ son
tez ad se attraxit, z istã celestẽ generauit. pã. Descẽ
det sicut pluuia in uellus. ℣ Secõ ostẽdit gabriel
istã pluuiã generãdã virtute uaporis: cũ dixit. Ec
ce cõcipies z paries filiũ zc. Filius aũt dei est va
por dei. iurta illud Sap. vij. Vapor est virtutis
dei zc. Iste igit vapor dei infra viscera virginis
sine sui incisione siue aptione se occultauit iurta il
lud Ecc. xxiiij. Quasi libanus nõ incisus vapora
ui habitationẽ meã zc. i. qui in me per carnem as
sumptaz habitauit. Et iste vapor inter viscera vir
ginis occultaꝰ in pluuiã se diffudit: quãdo mun
dum famelicũ satiauit. pã. Pluit illis manna ad
mãducãdũ. ℣ Tertio ostendit gabriel hãc pluuiã
generãdã virtute uenti colligẽtis: cũ dicit. Spũs
scẽus supueniet in te. Spũs est ventus. iurta illũ
Joan. iij. Spũs ubi vult spirat. Iste aũt ventus
flans in maria, i. in corde virginis marie humo
res virginis collegit z corpus rp̃i formauit qũ sa
lutarẽ pluuiã generauit: qui totũ mũdũ fructifica
re fecit. dicitur aũt Jacobi. v. Non pluit annos
tres z menses scz. Anni tres sunt tria tẽpora que
preceſſerant. s. nature: culpe: z legis scripte. Et in
his pluuia benedictionis nõ uenit. quartũ aũt est
tẽpus gratie. Et in isto etiam nõ uenit ad menses
scz. In isto aũt mense sexto missus est angelus Ga
briel a deo zc. Tũc enim pluuia descendit z salu
tares fructũ producit. ¶ Tertio sancti patres pe
tunt a virgine deuotũ consensuz: cũ dicit. Aperia
tur terra. Ubi duo videda sunt. s. quare ꝙo dicaꝫ
terra: z qualiter se aperuit: z saluatorẽ generauit.
℣ Dicit aũt terra: quia sicut dicit Aug. de tri. Bo
na terra est in altitudine mẽtiũ. tẽperamẽto collĩ
planitie cãpoz. Sic z ipsa fuit alta per celestiũ cõ
tẽplationẽ. Ecc. xxiiij. Ego in altissimis habitaui:
fuit tẽperata per discretionẽ. Luc. ij. discretio aũte
Luc. ij. Maria aũt conseruabat oĩa uerba hec. fu
it plena per humilẽ cõuersationem. qõ patet: q; ꝙz
deum conceperit: tamen tribus mensibus cum
Helisabeth humiliter cõuersata fuit. uel terra di
cit: q; terra erreri⁹ uenustaꝫ plantis. interius ditaꝫ
innumeris thesauris. In intimo est plena tormen
tis z ibi inferius eẽ phibẽt. Sic z ipsa exterius fu
it ornata uenustate morũ. z iterius fuit ditata the
sauro vtutũ. in intimo cordis vulnerata doloribꝰ
tormentoz. iurta illud Luc. ij. Tuam ipius aiam
pertransibit gladius. Et ꝓpter ista tria ipsa dicit
Cañ. i. Nigra sum sed formosa. Nigra sum pre
dolore passionis. sed formosa decore vtutis. sicut
pellis salomonis fulgore. s. uersationis. Ille enĩ
pelles erãt vmbratice. ℣ Et ista terra se aputt z sal
uatorẽ generauit. Apuit quidẽ aium suũ ad con
sentiendũ quẽ cõsensum ꝛeqebat sponsus dicens
Cañ. v. Aperi mihi soror mea. Bern̄. super Cañ.

Surge curre apl. Surge per fidē. curre per deuotionē. aperi per ꝓfessionē. Aperuit eni uterū suū ad peccandū. hec est eni illa porta de qua dī Ezech. xliii. Que fuit clausa omni viro sed apta dño. Aperuit os suū ad benedicendū: qñ dixit. Magnificat aia mea dñm. ps. Aperi os tuū ⁊ implebo illud. Aperuit sinū suū ad misericordiā. Zacha. xi. Aperi libane portas tuas. Libanus interꝓtat candidatio. Et significat beatā mariā que tota fuit candida. ⁊ hēt tres portas. s. potētie. sapiētie. ⁊ misericordie. Quidā eni peccāt per infirmitatē. illis apit portas potētie dando eis vtutē resistēdi. Quidā per ignorātiā illis apit portas sapie dando eis lumē cognoscēdi. Quidā per certā malitiā. ⁊ illis apit portas misericordie dando eis gras penitēdi. Apit manus suas ad largiendū. Prouer. xxxi°. Manū suā aperit inopi. i. rpo paupi per ser opa misericordie. vñ dicit Bernū. Beata vgo dei filiū in utero suscepit mundū carne uel etiā panis operuit. eūrietē lacte potauit. infirmū per infantiā nō solū visitauit: sed etiā oia humana sibi exhibuit. in carcē posito ⁊ crucis patibulo ligatū visitauit. Eius sepulture interfuit. Aperuit cor suū ad subueniendum. qr misericordia sua subuenit vniuersis. s. bonis: malis: viuis: ⁊ defunctis. vñ cātat eccl'ia. Maria mater gre mater misericordie ⁊c. Apit qdē bonis impetrādo gras. vñ dī. Maria mr gre ⁊c. Apit malis obtinēdo remissionē ⁊ misericordiā. Vñ dī. Mater misericordie ⁊c. Apit viuis eos ab dēmonū insidijs ꝓtegendo. vñ dicit. Tu nos ab hoste protege. Apit mortuis eos ad glias deducēdo. vñ dī. In hora mortis suscipe ⁊c.

Sermo. xciv. ¶ De annunciatione beate marie virginis sermo. ii.

Isitasti terrā ⁊ inebriasti eā ⁊c. multiplicasti locupletare eā. ps.

Venus hūanū per rpi redēptionē redemptū. recolēs rpi redēptionē seu redēptionis suę bñficiū deo regratiat. Et dicit visitasti terrā ⁊c. ℣ In qb⁹ obis ponunt ḡtuor ꝓsone que ad rpi incarnationē cooparūt. ¶ Primo ponit ꝓsona angeli qui ipas salutādo visitauit. cū dī. Visitasti. s. per angelū. Et iste cooparus est ad rpi icarnationē per modū salutādi. nūciādi. cōmēdādi. ⁊ inducēdi. Istud est ḡdruplex officiū paranymphi. s. spōsas ex parte spōsi salutare. nolūtatē sponsi sibi apire. sponsum multiplr cōmēdare. ⁊ ipas spōsas ad psentiēdū inducē. Ipse igit ꝓmo vginē salutauit. cū dixit. Ave maria gra plena. nolūtatē spōsi sibi insinuauit. cuz ait. Ecce pcipies ⁊c. Ipz spōsuz multiplr cōmendauit. cū ait. Hic erit magn⁹ ⁊c. Ipas ad psentiēdū induxit. cū ait. Spūs scūs in te supueniet. Ac si dicat. nō timeas ꝓsentire. qr nō pcipies hūano semine: sed mystico spiramine. ¶ Sexto ponit persona vginis que salutatē generauit. cū dī: terrā. Nuc qdē opata est ad rpi incarnationē per modus ꝓsentiēdi: submissiōis: ꝓsecūdi: ⁊ educādi. ℣ Ipa qdē matrimoniū spūale ꝓsensit. cū dixit. Ecce ancilla dñi. Et iō fuit legitia mr. qr in quolibet matrimonio ꝓsensus regrit. ut. s. aliq⁹ mulier habeat. Consensit autē alo. cuz dixit. magnificat aia mea dñm. Cōsensit signo. cū dixit. Et exultauit spiritꝰ meus ⁊c. Gaudiuz qdē qō erat in corde exultauit. exterra saltauit exterius in facie. Cōsensit vbo cuz subdit. Quia respexit humilitatez ancille sue. Et qñ dixit. Ecce ancilla dñi. ℣ Sexto materia pueniētē submistrauit. Ipsa eni materia pueniētē ad pductionē plis mīstrauit. Iō dī Hiere. xxxi. Nouum faciet dñs sup terrā: mulier enim circūdabit virū. Nō circūdat qō est suū ꝓpriū. nō qō est alienum. Vgo eni puerū sola circūdedit. qz rpi caro tota sua ꝓpria fuit. Dis eni figura pficit ex plurib⁹ lineis qz corpus alioꝝ puerorū formaf ex commistione utriusq; parētis. In vgine aūt fuit circūdatio. qz circularis forma tri vna linea claudit. qz corpus rpi formatū est ex sola carne vgis incorrupta. Illud etiā qō est circūdatū: ex oi pte est clausuz. Sola igit vgo circūdat: qz in ꝑceptione ⁊ ptu vgo pmānsit. ℣ Tertio in utero nouē mēsib⁹ ⁊ decimū attingēs ipz fouit: ⁊ iō fuit vgo ⁊ vera mr. Loc⁹ eni pueniēs ⁊ dispositus matricis opaf ad benitatem plis. qđ ꝓbēs fometū eidē. Beata igit vgo maria locū pueniētē ⁊ nutrimētū pueniēs ꝑceptioni sēp̄ hbuit. Et iō vera mr fuit. Iō rpz dixit Bap. vii. Decē mēsib⁹ coagulatus suz in sanguie. ℣ Quarto ipz sollicite educauit: ⁊ fuit studiosa mater. Mā ipz pānis inuoluit in ꝓsepio reclinauit ⁊ fascia constrinxit: ⁊ lacte pauit. Est autē lac sanguis scōo in opib⁹ coctus de mamillis trahēs albedinē ⁊ saporositatē. Sanguis vgis bis igne spūs sancti fuit excoct⁹. s. qñ ipas in utero sctificauit. ⁊ qñ ei supueniit. Et sic lac eius habuit albedinē: qz fuit vginei saporositatē: qz fuit a spū scto deputatū. ⁊ ubertatē: qz fuit de celo mīstratū. Iurta illud. Sola vgo ubere lactabat de celo pleno. ¶ Tertio ponit ꝓsona spūs sancti qui ipas inebriauit: cuz dī. Inebriasti eā. Qui qdē spūs scūs fm Joā. dam. ꝓpat⁹ est ad rpi incarnationē. dando. s. matri sctificationis gras: seminidinitatis potētiā receptiuā: ⁊ vgini potētiā generatiuā. Tria nāq; erāt olim impossibilia. ℣ Unū q aliq⁹ mr sine pcto cōciperet: iō spūs scūs eā in utero sctificās. ⁊ in eā posi modū ueniēs sibi dedit sctificationis gras ut sine pcto ꝑciperet ⁊ pareret. ps. Sctificauit tabernaculū suū altissimus.

℣ Scõm ipossibile erat ut semina itra suũ corpus deũ recipet: iõ z spũs scũs sibi dedit vbi diuinitatis potẽtiã receptiuã. Apoc. xij. Signũ magnum appuit in celo: mulier amicta sole. Tũc enim sole amicta fuit qñ deũ in utero suo cõcepit. ℣ Tertiuz ipossibile erat ut vgo generaret: iõ spũs scũs ei dedit virtutẽ generatiuã q; virgo pcepit. virgo pepit iõ assimilat̃ api. Ecc. xj. Breuis in uolatilibus est apis: initiũ dulcoris hẽt fructꝰ illius. Ipsa enim fuit apis: q; vginitate ornata. Quia fm Ambꝝ. Ões apes virgines sunt. ℣ Fuit breuis: q; humilitate pdita. ℣ Fuit uolatilis: q; in celestibꝰ ecuata. ℣ Ec fructũ dulcoris: q; celesti ple fecũdata. ¶ Quarto ponit̃ psona filii qui ipsam multiplr locupletauit dũ er ea carnẽ assũpsit: qõ notat cũ dr. Multiplicasti locupletare eã. Assũpsit aũt ipsam carnẽ sine diuinitatis pollutione. sine diuinitatis mutatione. cuz virginitatis cõseruatione: z cũ nra saluatiõe. Ista ẽtuor tãgit ecclia dicẽs. Magnũ hereditatis mysteriũ tẽplũ dei factꝰ est uterus nesciẽs virum. Ecce q; recepit carnẽ cũ virginitatis pseruatione. Non est pollutꝰ er ea carnẽ assumẽs. Ecce q; recepit sine diuinitatis pollutione. Mirabile mysterium declaraf hodie inouanẽ nature. ecce q; recepit nostra saluatione. Deus hõ factꝰ est. id qõ fuit pmansit z qõ nõ erat assumpsit. Ecce q; recepit sine sue diuinitatis mutatione. Assumpsit igit pmo cum mris pseruatione: q; ipsam illibatã seruauit. Huius erẽplũ ponit Bern. dicẽs. Sicut sine corruptione sui sydus emittit radiũ: sic absq; sua lesione virgo ptulit filiũ. Nec syderis radius sui minuit claritatẽ: nec virginis filius integritatẽ. Huius crẽplũ ponit Aug. in li. de fide ad petrũ dicẽs. Predicauit istũ visibilẽ solẽ radios suos per oẽs feces spargere: z eos mundos z sinceros seruare. Si ergo visibilia mũda visibilibꝰ imũdis pũgi pñt z nõ coingnari quãto magis iuisibilis vitas totũ hoiez sine sui cõtaminatione assũpsit etiã cũ nra saluatione. Maz sicut dicit Dam. Totũ me totꝰ assũpsit ut mihi toti salutẽ gratificet. Vere totũ sicut habeẽ in tertio sẽtiarũ. Cũ q̃drupler sit ista hois. s. aũ petrũ. sub petrõ. sub gra. z in glia. Xps de pmo assũpsit peti i munitatẽ. De scõo penalitatẽ. De tertio gre plenitudinẽ. De q̃rto nõ posse peccare. Assumpsit sine sue diuinitatis mutatione. Huiꝰ crẽplũ ponit Augu. dicẽs. Nõ oportet vbi eẽ mutatuz susceptione hois: sic nec mẽbra ueste induta mutant: cuius illa susceptio ineffabilr susceptũ suscipieti copulauerit.

Sermo. c. ¶ De eodem Sermo tertius.

c Predicetur virga de radice ieſſe. Et flos de radice eius ascẽdet. Et requiescet sup eum spũs dñi ẽ. ℣ Isa. xj. Olim erã nfe nature maledicta erat q; tũc spinas z tribulos germinabat. Nũc autẽ est bñdicta: q; bñdictã virgã ptulit: z bñdictũ florẽ p durit. Et iõ de hoc pphetizãs ℣ Isaias dicit. Egredief virga de radice ieſſe ẽ. In qbus vbis ppharia scribit. ¶ Primo virgã egredietẽ. i. de virgine nascẽtẽ: cũ dr. Egredief virga de radice ẽ. Dicif aũt virgo vga triplici de causa. ℣ Primo q; fuit gracilis per humilitatẽ. Et q̃uis gracilis fuit: tñ plus q̃ septingẽtis annis post ysaiã fuit. Et q̃uis fuit gracilis tñ marimũ fructũ portauit: quem celũ z terra cape nõ pñt: qui sufficit ad mũdi redẽptionẽ z ad plenã angelor̃ z hoium reformationẽ. Iz fuit gracilis: tñ totũ mũdũ suo robore sustẽtauit. Mã in passione xpi colũne mũdi. i. apli fuerũt pcusse. Ipsa aũt tanq; colũna imobilis stetit: z totus mũdus sup eã inirus fuit. ℣ Scõo dr vga: q; fuit fleribilis per pietatẽ. Cant. iij. Que est ista que ascẽdit per desertũ sicut virgula fumi ẽ. Ipsa enim fuit virgula: q; fleribilis per pietatẽ. Et fumi: quia pcremata per charitatẽ. Er aromatib̃ myrrhe: q; fugat diabolicã tẽtationẽ. Et thuris: q; restringit fluidas cogitationes. Pulueris pigmẽtarij: quia delectat virtutes z pfortationes. ℣ Tertio dicit eẽ virga: q; est utilis per officior̃ multiplicationem. Usus enim virge aliq̃n est ad dñij ostẽsionem siue ad pcussionẽ. aliq̃n ad regimẽ siue directionẽ. aliq̃n ad sustẽtationẽ. Ad istud q̃drupler officiũ siue usum data est nobis virgo maria. Un ipsa dicẽ Ecclẽ. xxiiij. Ego mr pulchre dilectionis ẽ. Data q̃dẽ est nobis tanq; mr ad dñandũ. Un dicit. Ego mr ẽ. ps. Virgã virtutis sue emittet dñs er syon: dñare in medio inimicor̃ tuor̃. Data est nobis ad defendẽdũ z pcutiẽdum. s. demones qbus ipsa est ualde terribilis. Ideo dicit mr timoris. Numeri xxvij. Cõsurget virga de isrl: z pcutiet duces moab. Data est nobis ad directionẽ. iõ dr. Mr agniti onis. Mich. vij. Pasce pplm tuũ in virga tua. Et põt eẽ vbũ pris ad filiũ. Ale si dicat. Sicut pastor dirigit gregẽ suũ per virgã suã: sic z tu pasce z dirige pplm tuũ per matrẽ tuã. Data est nobis ad sustẽtationẽ. iõ dr. Sce spel. ps. Virga tua z bacculus ẽ. Ipsa enim est virga inquãtũ demones percutit. z bacculus inquãtũ debiles sustẽtat z regit.

¶ Scõo. pphera describit florẽ ascẽdẽtẽ: cũ dicit. Et flos de radice eius ascẽdet. Et cuz deberet dici pueniẽtius ut videf. ascẽdet de virga. dirit. ascẽdet de radice. ut ostẽdat hoc factũ eẽ per dei infinitam charitatẽ. q; ipse incẽdium interpraf ut ostẽdat in xpo nature humane ucritatẽ: q; ide sumpta est caro floris. vnde trahit originẽ caro radicis. ¶ Dicif aũt xps flos. ppter tres rõnes. ℣ Primo propter

generationē. ℣ los nāq; generat a calore solis ⁊ in fusione roris ⁊ sine aptione arboris. Sic ad cōceptionē rpi calor spūs sci se infudit ⁊ ipsam icarnationē fecit. Ros diuine gre supuenit. qui vgini ob umbrauit. nullā aptionē ptulit: sed virgo cōcepit. ℣ Scōo significat rps per florē quātū ad odorati onē. Hēt enim odorē patrē affectēt: ⁊ quātū ad hoc est similis odori sacrificii. Gen. viij. ℳ doratus est dns odorē suauitatis ⁊c. ℳ dorē demones expellē tē. Et quātuz ad hoc est similis odori myrrhe: que expellit uermes. Eccl. xxiiij. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odoris. ℳdorē hoiem a putredine pcti cōseruātē. Et quātū ad hoc est filis odori balsami. Ibidē. Quasi balsamū nō mixtū odor me⁹. ℳdorē nunq; deficitē. ℣ los qdē auulsus. attrit⁹ arefactus. odorē suū nō pdit. Sic ⁊ rps fuit auulsus in morte. Ysa. liij. Quasi enim ablatus est de terra viuentiū. Arefact⁹ in cruce. ps. Aruit tanq; testa virt⁹ mea. Attrit⁹ in flagellatiōe. Ysa. liij. Attritus est ꝓpter scelera nra. Et odorē suū nō pdidit: sed semp seruauit. Amb. ℣ los odorē ⁊ succisus seruat ⁊ ptract⁹ accumulat; nec auulsus amittit. Ita dns in patibulo crucis nec ptrit⁹ emarcuit nec auulsus euanuit. ⁊ lācea pūctionis succisus sole speciosio⁹ fuit cruoris calore uernauit. ℣ Tertio assimilat rps flori quātū ad flori uarietatē. Hā assimilat viole ppt humilitatē. Cant. ij. Ego flos cāpi. Viola nāq; dr flos cāpi q; inter flores campi obtinet pncipatū. uel in ptib⁹ ultramarinis dr nasci qdā flos qui flos cāpi dicit. qui hēt flipitē aspirū: ⁊ qnque folia rubea. Et significat rpm qui ptulit aspiratē crucis: ⁊ qnque vulnera passionis. Assimilat rose ꝓpter nimiā charitatē: per quā ꝓ nobis se sanguine rubricauit. Ecc. i. Quasi flos rosa ruz in diēb⁹ uerni. Assimilat lilio ꝓpter puritatē. Cant. ij. Quasi liliū ꝙlliū. ¶ Tertio ꝓpheta ponit spūm regescētē: cū dr. Regescet sup eum spūs dñi. In aliis hoib⁹ spūs nō regescit: q; hēt ibi aliqd aut per modū ptritātis sicut pctm mortale cōmissionis. Eph. iiij. Nolite ptristare spūz scti dei. Aut per modū extinguētis: sicut peccatū mortale omissionis. j. Thess. v. Spūm nolite extinguere. Aut per modū aduersantis sicut est ueniale ⁊ sensualitas. Gal. ij. Caro cupiscit aduersus spm ⁊c. Aut per modū molestātis ut tumultus sollicitudinū. ptrarietas desideriō. pturbatio passionuz. In rpo aūt spūs scūs regeuit pfecte. q; nihil in eo fuit qō spūm scti ptristaret: ut est pctm cōmissionis. i. Pet. ij. Pctm nō fecit ⁊c. Nihil qō extinguret ut est pctm omissionis. Ysa. v. Quid est qō debui facē vinee mee ⁊ nō feci. Nihil qō aduersaret: q; sensuali as rōni in oīb⁹ obediuit. Nihil qō molestaret: q; nullus tumultus sollicitudinum. nulla ptrarietas desideriō. nulla pturbatio passionum in eo fuit. In hac enī arca oia erāt pacifica. Vnde est q; coruus regeuit in cadauere: q; diabolus regescit in pctōre. Job. xj. Sub umbra dormit ⁊c. Colūba regeuit in viridi arbore: q; spūs scūs regescit in scōz mēte qui sūt virides corā deo. Hiere. xvij. Erit foliū eius viride: tñ in hac vita nō regescit p secte. iō colūba de viridi arbore ad arcaz rediit. arca vo regeuit in mōte. q; rps qui est arca sanctificationis regeuit in spūs sci altitudine ⁊ plenitudie Vñ ⁊ in euāgelio nazareoz sic scriptū est. Factus est cū ascēdisset dns de aq̄: descēdit foris, ois spūs ⁊ regeuit sup euz ⁊ dixit ei. Expectabā te in foibus prophetis ut uenires ⁊ requiescerem in te. Tu es enim requies mea.

Sermo. ci. ¶ De eodem die Sermo quart⁹.

Im Jſus est gabriel angelus a deo in ei uitatē galilee. Luc. j. ⁊c. Olim missus fuit diabolus ad euā inferēs prauā suggestionē. mēdacē assertionē. ⁊ fallacē pmissionē. Sed hodie mittit angelus ad virginē offerēs reuerēdā salutationē: cū dixit. Aue gra plena. uerā assertionē: cū dixit. Inuenisti gram apud dominū. Utilē pmissionē: cum dixit. Ecce concipies. Quāuis aūt deus olim miserit multas legationes ⁊ ambasciatas per angelos suos ⁊ pphetas suos. Ista tñ fuit maior ⁊ dignior q; vnq; misit: qō patet ex q̄tuor. ℣ Magn⁹ enī est ille qui misit. ℣ ⁊ magnus nūcius quē misit. ℣ magna psona ad quam misit. ℣ magna causa ꝓpter quā misit. ¶ Primo igit magnus est ille qui misit: qō notat cuz dr. Ad deo. i. a tota trinitate. Hā pr ibi posuit suā potētiā filius suā sapiam. spūs sanct⁹ suā gram. Tria enī olim erāt impossibilia. ℣ vnū q; aliq̄ femina ita suuz uterū deū cōcipet: iō pr posuit ibi suā potentiā. q; potētiā receptiuā diuinitatis pr hēt virgini marie dedit: ut intra suū uterū possit pcipe deū. Vñ angelus Luc. j. Hūc pceptū per dei potētiā pbauit. Nō erit impens impossibile apud deū oē vbū. Apoc. xvij. Signū magnū appuit in celo. i. in ecclesia militāte. mulier amicta sole. i. fulgida diuinitate. ℣ Scōm impossibile erat q; virgo crās virgo cōciperet: ideo filius posuit ibi suā sapiam: q; saluo sigillo virginitatis sapiēter sciuit intrare ⁊ sapiēter exire. hec enī est illa porta de qua dr Ezech. xliij. q; oī hoi est clausa nisi soli pncipi qui intrat ⁊ exit per eā. ℣ Tertiū impossibile erat q; aliq̄ mr sine pctō filium generaret. Ideo spūs scūs posuit ibi suā gram qui ipsam virginē in utero mris sciificauit: ⁊ postmodū in pceptu eā suppuenit ⁊ eā purgauit atq; mundauit. ita q; sine pctō cōcepit. Ideo dr. q; enī na

sect er te serui uocabit ꝛc. ℣ Scõo ipsa legatio fuit magna: qz. s. magnus nũcius quẽ misit: qõ notat eũ dr. Missus est angelus gabriel. Eius autẽ magnitudo appet er trib⁹ magnis officiis que in curia dei habet. ℣ Unũ est assistẽtia apud deũ. Luce j. Ego enim sum gabriel angelus qui assisto semp aũ deũ. ℣ Scõm est victoria p̃liox. vñ dicit glosa sup Dañ. viij. Gabriel p̃lijs ꝓpositus est. iõ gabriel fortitudo dei interꝓtat. ℣ Tertiũ est reuelatio secretorũ. Dañ. viij. Gabriel fac itelligere istã visionem. Ecce ḡ magna officia. Magnũ eniz est secreta reuelare. maius victoriã in p̃lijs tribuẽ. marimũ ante deũ semp assistere. Et sicut videm⁹ q̃ papa hẽt tres differẽtias nũcioz siue legatoz: quorũ quosdã mittit ad negocia magna: ꝛ isti dicunt nũcij. quosdaz ad negocia maiora: isti dicunt legati nõ er latẽ. quosdã ad negocia marima. ꝛ isti dicũtur legati er latere. Sic deus quosdã mittit ad negocia magna: ut angelos. quosdã ad negocia maiora: ut archãgelos. quosdã ad negocia marima: ut. s. illos de supma hierarchia qui semp deo assistũt. Et iõ de illis legatis de latere qui sunt isti⁹ supreme hierarchie. qdã angelũ gabriel affirmãt fuisse. vñ dicit Greg. Ad mariã summũ angelũ mitti debuit qui sũmus oium nũciauit. ℣ Tertio hec legatio fuit magna: q̃ magna psona fuit ad quam fuit missus: qõ notat eũ dr. Ad ṽginẽ desponsatã viro ioseph. De qua duo dicunt. s. q̃ fuit ꝛ virgo ꝛ desponsata. Ideo videdũ est q̃re rps nasci uoluit de ṽgie ꝛ q̃re de desponsata. De ṽgie qdẽ dñs nasci uoluit ꝓ Anselm. ut opa sua pficeret ꝛ cõleret. Quia uor autẽ modis deus hoiem facẽ põt. s. sine hoie ꝛ femina. sicut fecit adã. De hoie sine femia sicut fecit pmã matrẽ euã. De hoie ꝛ de femina: sicut fecit nos. Et iõ ut opa dei cẽnt pfecta: q̃rtũ modũ faciendi hoiem addidit ꝛ filiũ suũ de semina sine hoie nasci uoluit. ut habet Deut. xxvij. Dei pfecta sunt opa. De desponsata nasci uoluit dñs iesus rps: ut in quolibet statu salutẽ cẽ ostẽderet. s. in statu virginali: mr̃imoniali: ꝛ viduali. iõ ipsa btã maria fuit ṽgo incorrupta ꝛ despõsata. ꝛ post mortem ioseph vidua derelicta. ℣ Quarto ista legatio fuit magna. q̃ magna causa ꝓpter quã misit. Cõmisit eni ipse deus angelo q̃tuor legationes. ℣ Prima ut ipsam beatã ṽginẽ salutaret: qõ fecit: qñ dixit. Aue gratia plena. Bern. Inducit nos ad salutationem marie gabrielis ereplũ. Joãnis tripudiũ: ꝛ resalutatiõis lucrum. ℣ Scõa legatio quã cõmisit deus angelo est: ut salutatẽ cõfortaret. Cũ eni virgo salutationẽ audiuisset turbata est in ꝑmone angeli. Beata ergo ṽgo maria turbata fuit: nõ turbatione ipatiẽtie sed uerecũdie. pauoris: ꝛ admirationis. Angelus aũt in specie iuuenis specios⁹ ad eã irtault in cubile. iõ fuit multũ turbata ꝛ pauefacta. Uñ cantat Et expauescẽs ṽgo de lumine. Noua ꝛ isolitã salutationẽ angelus brẽ virgini fecerat. iõ fuit scõo turbata. s. admirata. iõ angelus beatã ṽginẽ sic uerecũdatã. sic pauefactã. sic admiratã consortauit dicẽs. Ne timeas maria. Propriũ enim boni angeli est terrere in ꝓncipio: ꝓfortare in medio: ꝛ letificare in fine. Mali aũt angeli qui se trãsformãt in angelos lucis: in ꝓncipio qdẽ terrẽt multum. ꝛ in medio magis: ꝛ in fine marime terrẽt. ℣ Tertia legatio que cõmissa fuit angelo er pte dei ad beatã virginẽ est: ut ꝓfortata magnũ filiũ generatura nũciaret: cũ dixit. Ecce cipies ꝛ paries filiũ ꝛc. hic erit magnus ꝛc. Ubi ostẽdit ipm eẽ magnũ er origie: cũ dixit. Filius altissimi uocabit. Er potẽti dñari one: cũ ait. Dabit illi dñs deus sedẽ dauid p̃is ei⁹ Er nobili subditoz possessiõe: cũ dicit. Et regnabit in domo iacob in eternũ. Nõ dixit in domo esau. q̃ nõ regnat in malis sed in bonis. Et er eterna duratiõe: cũ dixit. Et regni ei⁹ nõ erit finis. ℣ Quarto: q̃ ipsam generatẽ virginitatẽ seruaturã ꝑmitteret. Quesiuit enim maria dicẽs. Quomodo fiet istud qñ virũ nõ cognosco. Ac si dicat. Cum tres sunt modi generãdi filiũ. s. spũaliter: naturaliter: ꝛ supsubstãtialiter. Si itelligas q̃ generabo ipm spũalr: magnũ qdem erit: sed tũ ad me nihil ptinebit. Si aũt itelligas q̃ naturalr. s. q̃ uoluntas dei sit: ut de spõso meo ioseph naturali more generẽ. Maius qdẽ erit. Gaudebo enim de tã nobili ple: sed nõ gaudebo de pdita virginitate. Si aũt itelligas q̃ supsubstãtialiter ꝛ miraculose: hoc qdem marimũ erit. Gaudebo enim de tã nobili ple ꝛ cõseruato pudore. Et tũc angelus ei erposuit q̃ tertio modo cõcipet. s. supsubstãtialr dicẽs. Spiritꝰ sanctus supueniet in te: ꝛ virtꝰ altissimi obũbrabit tibi. Et quenierter dicit. Obũbrabit tibi. Deus enim est iaccessibilis. i. Tim. vj. Luce hitat inaccessibilẽ: ꝛ ignis inextinguibilis. Heb. xij. Deus noster ignis cõsumẽs est: ꝛ dulcedo ieffabilis. Ecc. xxiiij. Spũs meus sup mel dulcis. Virgo igit habẽdo deũ in suo utero habuit lucẽ inaccessibilẽ. ignẽ inextinguibilẽ. ꝛ dulcedinẽ ineffabilẽ. Sed si oculus ad visum solis reuerberat. si caro modicũ carbonis tactũ non patit. si er imẽstrate gaudij qs mortur. quomodo virgo btã que pura creatura erat: potuit respicere in lucẽ tam infinite claritatis. pati tãtũ caminũ diuinitatis. sustinere dulcedinẽ taz infinite iocũditatis. Proculdubio nõ potuisset ni si virtus altissimi obũbraasset. Lux eni inaccessibilis se sibi obũbrauit: qñ teste. i. terrene carni se vniuit. Et sic lucẽ in testa tanꝫ in lucerna videre potuit.

De annunciatione beate marie

Ignis qđē inextinguibilis ⁊ diuinus se sibi obūbrauit. q; iter se ⁊ aiam ⁊ ignis corpus assumptū mediū posuit. ⁊ sic calorē sustinē potuit. Dulcedo ineffabilis se sibi obūbrauit: q; tātā dulcedinē carne uelauit. sicut hō ihs in ore aliqđ dulcissimus: tātā dulcedinē tēperat: q; aliquo extrinseco ipaz uelat. bñ ergo dr̄ vtus altissimi obūbrabit tibi: duz ⁊ lur tecte se vniuit ⁊ ignis mediū interposuit. ⁊ dulcedo ineffabilis se uelauit. Tūc maria sic salutata sic pfortata: sic de magnifica prole letificata: sic de pudore certificata ait. Ecce ancilla dñi ⁊c. Nō est credēdū q; ista sic leuiter ptulerit: sed q; ipa in terra genua flexit. terrā osculata est. oculos ad celuz leuauit. manꝰ ⁊ brachia in celū extēdit: ⁊ sic cū magno gaudio dixit. Ecce ancilla domini ⁊c.

Sermo. clj. De eodem Sermo quintus.

a Ue gratia plena dñs ⁊c. Nullus sufficiēter laudare ⁊ salutare pōt illam quā salutauit angelus dicēs. Aue gra plena. quā sctificauit pater altissimꝰ. pš. Sctificauit tabernaculū suū altissimꝰ. quā reuereē dei filius. Luc. ij. Erat subditus illis. cui se cōmisit spūs sctus. Luc. j. Spūs sctus supueniet in te quā totꝰ beatificat. ⁊ admirat mūdus. Ibidē. Ecce eni ex hoc beatā me dicēt oēs generatiōes. Quāuis aūt digni nō sumus: tñ eā salutare debemus. ℣ ⁊ propter debitū. ℣ ⁊ ppter exēplū. ℣ ⁊ ppter fructum. De debitū qđē est: q; salutatio debet amicis. bñfacis. ⁊ dñis. Et ipsa est amica nra. Cant. ij. Surge propa amica mea. Ecē. xxiiij. Ego mr̄ pulchre dilectiōis. i. que pulchre diligo. ⁊ pulchre amari uolo. Est ⁊ bñfica nra. Sap. vij. Venerūt mihi oia bona pariter cuz illa. Et dña nra. Eccl. xxiiij. In oi pplō: ⁊ in oi gēte p:matū tenui ⁊c. Ipa eni dña tur in celo: iō dicit. In oi pplō. s. angelorum. In mūdo: iō subdit. Et in oi gente pmatū tenui. In iferno: iō subdit. Quiz excellētiū ⁊ sublimiū colla ppria vtute calcaui. Quia ergo est amica nra debemus eā salutare deuote. Et ille deuote salutat: qui salutat eā cū sincera intētiōe: cū cordis attentiōe: ⁊ cū fidei deuotiōe. Quia igit bñfica nra est: debet salutari frequēter. Ysa. xxiij. Sume cytharā. i. salutationē angelicā. ⁊ circuiui ciuitatē. i. beatas ēginē in qua est vnitas ciuitā. i. cogitationū in ips deū vnitarū. Deinde subdit. Bene cane: frequēta cāticū: ut memoria tui sit. Quia est dña nra debet salutari hūiliter. s. cū genuflexiōe. Nō est magnū si hō ad salutationē illā genua ponat in terraz. ad cuius platione rer regum reuerēdit in terrā. nō est mirū neq; magnū si se hūiliat ōmiculus: cū ad illam salutationē altissimus factus est paruus. non est magnū si hō genua in terrā figat: qū reginā celi ⁊ terre salutat. C Deō debemus eam salutare ppter exēplū. Habemꝰ eni exēplū ab angelo: qui eā salutauit in thalamo. A Joāne qui eā salutauit in utero. A filio: qui eam salutauit in celo. iij. Reg. ij. Surrexit rer in occursū mis adorauitq; eā. i. salutauit. iō debemus erubescē eā. s. nō salutare postq; tales eā salutant. Eccl. xlj. Erubescea salutatibus de silētio. C Tertio debemus eā salutare ppter fructū. Ipsa eni salutātē resalutat. Eccl. xxiiij. Obuiabit illi qsi mr̄ honorificata. Obuiamus eni sibi ofonibus deuotis. Obuiat ipa nob auxilijs opportūis: dādo nob. s. panez gratie. Usi subdit. Libauit euz pane vite ⁊ intellectus: et utem pseuerātie. Usi subdit. Et firmabit in illo ⁊ non flectet. Et exaltatione glie. Usi sequr. Et exaltauit illū apud primos suos. Uel pōt dici q; hec salutatio est dicēda: ℣ q; ēgini multū placet. ℣ ⁊ dabolo multuz displicet. ℣ hoibus multum pdest. ℣ Placet qđē ēgini qū audit salutationē quā sibi detulit fidelis paranymphus: que sibi gaudium maximū fuit. Usi dixit. Exultauit spūs meus ⁊c. Usi audit celestē cantionē quā sibi detulit ioculator deuotus. que cantio tāte suauitatis fuit q; pro uocauit ad cātandū ⁊ ipam: cū dixit. Magnificat aia mea dñm. Et angelos qui viderūt. Hlia in excelsis deo. Et totū mūdū. pš. Letētur celi ⁊ exultet terra. Usi audit epistolā quā sibi detulit fidelis nūcius: in qua ptinebat ꝓsperitas amicoz: redeptio captiuoz: ⁊ victoria hostiū. Prouerb. xv. Aq frigida ale sitiēti ⁊c. Ista aūt epistola fr Bernfuit in ꝓsistorio diuinitatis seu trinitatis dictata: digito dei descripta: ⁊ vni de sortitissimis palatij ad deferēdū delegata. Usi audit ambasciatā quā sibi detulit solēnis legatus. per quā sibi annūciabat q; in reginā erat assumēda. Bernar. Egredit Gabriel de rege ad reginā. de impatore ad impatricē. ⁊ eo sorte alacrius ut. s. cū angeli pus regē haberēt habituri eēnt ⁊ reginā. ℣ Sēdo diabolo multum displicet. Displicet eni sibi illa salutatio: q; sibi est ad dissecationē. Cū eni sit inuidus dissecat: videns q; per illā salutationē hō acqrit salutē. Displicet sibi illa cantio: q; est sibi ad molestationē. Cū eni sit in luctu molestat qū eaz audit. Eccl. xxij. Musica in luctu iportuna narratio. Displicet sibi illa epistola: q; est sibi ad ꝓturbationē. Cū eni sit tyrānus displicet sibi q; per illaz amisit captiuos. Ysa. xlij. Educēs de ꝓsolatione vinctū ⁊c. Displicet sibi illa ambasciata: q; est sibi ad indignationē. Quz eni sic supbus idignat q; a mulere sit victus. Judith ix. Erit eni memoriale dño q; manꝰ femine deleuerit eū. Nec mirū si trīs sibi displicet illa salutatio illa cātio, illa epistola, illa ambasciata: q; per illam

fuit terribilis ut castroꝝ acies ordinata. ℣ fuit cōfusus. Judith. xvi. Tradidit eū in manus femine: ⁊ p̄cidit eū. ℣ fuit p̄tritus. Beñ. iij. Ipsa p̄teret caput tuū. ℣ fuit mortuus. Judic. iiij. Inter pedes iael. i. vginis defecit: ⁊ mortu⁹ est. Sysara. i. diabolus. Et ideo cū illā salutatione audit: timet ac si audiret tonitruū quo rotet ⁊ terrea tur. pñs. Vox tonitrui tui deus in rota. Ac si videret clauā qua p̄cutiat. Rume. xxiij. Cōsurget vga de isrl' ⁊c. Ac si videret gladium quo iugulet. Judith. xiij. Amputauit iudith pugione caput holo ferni. Ac si videret clauū ⁊ malleū quo excerebraret. Judic. v. Sinistrā manū misit ad clauū: ⁊ dexterā ad fabroꝝ malleos. Tpa sysare. i. diaboli uali de p̄sorās. Nō solū aūt displicet sibi illa salutatio: sed etiā oīa vba que sunt in ea. Displicet enim sibi Aue. i. sine ue. cū ipse eternū ue. p̄curauerit. Cūq; audit noīare mariā. cū ipsa eū cōtriuerit. Cūq; audit gra plena. cū ipse p̄mos parētes gra euacuauerit. Cū audit dñs tecū: cū serpēs sit ⁊ fuerit. Cūq; audit bñdicta tu in mulieribꝫ: cū ipse maledictionē ⁊durerit. Cū audit bñdict⁹ fructus uētris: cum per suā suggestionē fructꝫ mulieris fuerat maledictus. ℣ Tertio hec salutatio ꝺoi multū ꝺdit. Nō enim aliq̄s est imūdus per culpā. tenebrosus per ignorātiā. uacuus per p̄uationē gre. solus derelictus a diuina p̄tectione. maledict⁹ maledictiōe pene eine. ⁊ famelicus a celesti refectione. Sz qui est imūdus ad tā sanctā accedat que est sine ue culpe ideo ꝺi Aue. Qui est tenebrosus accedat ad tā illuminatā: ibi ꝺi. Maria. que interp̄tat illuminata. Qui est gra uacuus accedat ad tā repletā: ibi ꝺicit Gia plena. Qui est solitari⁹ ad tā satiatā accedat: ibi ꝺi. Dñs tecū. Qui est maledict⁹ accedat ad tam bñdictā: ibi ꝺi. Bñdicta tu in mulieribꝫ. Qui est celesti bñdictione ⁊ refectione p̄uatus accedat ad ipsam tali fructu in immēsum ꝺoratam: ideo ꝺicit. Et benedictus fructus uentris tui.

Sermo. cliij. ¶ De eodem Sermo sextus.

Ave maria gra plena dñs tecū. Solent mulieres ser gras affectare tpaliē q̄s beata maria vgo habuit spūalr: que in angelica salutatione optanť. ¶ Primo nāq; habuit pulchritudinē: cū ꝺi. Aue. i. sine ue pcti. ℣ fuit enī tā pulchra q̄ fuit sine macula. Cant. iiij. Tota pl'chra es amica mea ⁊ macula nō est in te. Ipsa enim fuit pulchra: q̄ sine pctō originali. Tota pulchra: q̄ sine pctō mortali. Et sine macula: q̄ sine pctō ueniali. Et nō tm̄ fuit pulchra: sed habuit pulcherrima ornāmēta. De qbꝫ ꝺi in p̄s. Dis glia eius filie regis ab itus in fimbriis aureis. Habuit enī uestimētū uariatū per virtutū diuersitatē: ideo ꝺi. Circūamicta uarietate. Interius informatum per sincerā intētionē: ibi ꝺi. Dis glia eius filie regis ab ius. Exterius auro seratū ifriscatū p̄ charitatē: ibi ꝺi. In fimbriis aureis. Eius enī charitas ⁊ usq; in finē p̄seuerauit. ⁊ usq; ad pauperes se extēdit: qui sunt q̄si fimbrie in uestimento ecclesie. ¶ Scdo excellētiā ⁊ nobilitatē habuit: cū ꝺicit Maria. que interp̄tat dña. Est autem triplex nobilitas. Prima est originis: que causat ex carnis ppagatione. Scda mor⁹: que causat ex morū cōpositione. Tertia virt⁹: que causat ex virtutū possessione. Ista triplicē nobilitatē ipsa hñit. De qua ꝺi in p̄s. Astitit regina a dextris tuis: ecce nobilitas originis. In uestitu deauratο. i. cū corpe morū honestate p̄claro. ecce nobilitas moris. Circūdata uarietate. i. virtutum multiplicitate: ecce nobilitas virtutis. ¶ Tertio habuit diuitiarū plenitudinē: cum ꝺicit Gia plena. Vbi aūt deus q̄druplicē mēsuram gre s. p̄fertā. bonā. coagitatā. ⁊ supefluētē. ut habetur Luce. vj. Bona mēsura est mēsura sufficiētie quaz hñt oēs sci ad sui iustificationē. Cōferta est mensura abūdātie quā habuerūt apli ad suā cōuersationē ⁊ alioꝝ salutationē. Coagitata est excellētie quaz habuerūt in utero scificati. Supefluēs est mēsura affluētie que fuit in xpo. Oēs aūt has q̄tuor mēsuras gre virgo maria habuisse videť. Unde ipsa ait Ecc. xxiij. In me oīs gra vite: quo ad gratiaz iustificatē. Et ueritatis: quo ad gr̄am alios cōuertēte ⁊ salutātē. Et virtutis: quo ad gr̄am cōfirmātē. Et a generationibꝫ nr̄is adiplemini: quo ad gratiā p̄fectē. ¶ Quarto habuit spōsum amabilē: cū ꝺi. Dñs tecū. Circa qō notandū q̄ q̄druplex est vnitas. ℣ Prima est carnalis: que est iter spōsuz ⁊ spōsam. ℣ Scda est naturalis: que est iter patrez ⁊ filiū. ℣ Tertia est socialis que est inter amicum ⁊ amicū. ℣ Quarta est spūalis que est iter deū ⁊ aiam. Ista q̄druplici vnitate dñs erat secū. ℣ Prio vnitate carnali que est inter spōsuz ⁊ spōsam. Xps enim cū ea mr̄imoniū p̄traxit: ⁊ cā in spōsam accepit. Osee. ij. Spōsabo te mihi in fide. pñs. Ipe tanq̄ spōsus p̄cedēs de thalamo suo. Sponsatā uade amauit. Hester. ij. Ad amauit eam rex sup oēs mulieres. Ad amatā sibi p̄xit ⁊ una caro facta sunt: q̄ caro xp̄i erat caro vginis. Beñ. ij. Erūt duo in carne una. ℣ Scdo fuit cū ea vnitate naturali: que est iter matrē ⁊ filiū. Et qua vnitate fiebat q̄ ipsa diligebat filiū tanq̄ rem suā. ij. Reg. j. Sicut mater vnicū filiuz diligit: ita te ꝺiligebā. Et filius honorat matrē tanq̄ causam suā honorādo ipsaz in vita: q̄ sibi subditus fuit. In morte: q̄ ad ipsaz uenit. Et post mortē: q̄ ipsam ad dexterā suā collocauit. Et ipsi ambo sibi mutuo cōpatiebantur:

tanch̃ hñtes alam suã. Luc.ij. Tuã ipsius alam p trãsibit gladius. ℣ Tertio fuit secũ vnitate sociali: que est iter amicũ ⁊ amicũ. Ipsi enim diligebant se mutuo. Cant.vij. Ego dilecto meo: ⁊ cõuersio eius ad me. Ipsi idẽ uelle ⁊ idẽ nolle habebãt. Lãtic.ij. Dilectus meus mihi: ⁊ ego illi. Immo eis ⁊ in eis cor vnũ ⁊ alia vna erat. Si enim de credẽtibus dicit Act.iiij. Erat enim eis cor vnũ ⁊ anima vna erat. multo excellẽtius ista vnitas in filio ⁊ matre erat. ℣ Quarto fuit cũ ea vnitate spũali: que est inter deũ ⁊ aiam. Adeo qdem fuit secũ vnita per amorẽ q̃ tota fuit in amorẽ puersa: iõ dr Apocal'. xij. Mulier amicta sole: q̃ tota ex amore facta est lãguida. Cant.ij. Fulcite me floribꝰ. stipate me malis: q̃ amore lãgueo. q̃ tota fuit amore liquefacta Cant.v. Alia mea liquefacta est. q̃ tota fuit amore xpi vulnerata. Unde ait spõsa Cant.ij. Vulnerata charitate ego sum. ¶ Quinto habuit famam celebrẽ: cũ dr. Bñdicta tu in mulieribꝰ. Ipsa enim fuit famosa deo per humilitatẽ. angelis per virginitatẽ. hoibus per secũditatẽ. De his tribus dr Judith.xv. Tu glia hierl'm. i. dei: in quo est visio nre pacis. Tu letitia isrl'. i. angelor: qui semp respiciunt faciẽ patris. Tu honorificẽtia ppli nri. i. totius generis humani. Et segtur. Quia fecisti viriliter deũ. s. per tuã humilitatẽ ad terrã trahẽdo. Et ꝓfortatũ est cor tuũ: per tuã secũditatẽ humano generi salutẽ inueniẽdo. Et q̃ castitatẽ amaueris: virginitatẽ cũ angelis cõseruãdo. Propter hãc famã celebrẽ ipsa dicit. Beatã me dicẽt oẽs generatiões Quia ⁊ cõiugate ꝑter plẽ quã habuit. ⁊ vidue ꝑter ptinẽtiã quã seruauit. ⁊ virgines ꝑter integritatẽ mẽtis ⁊ etiã corꝑis quã custodiuit. ¶ Sexto habuit plẽ nobilẽ: cũ dicit. Et bñdict' fructus uẽtris tui. Ista est illa bñdictio de qua dr Gen.xxvij. Det tibi deus de rore celi ⁊ de pinguedine terre abũdãtiã vini frumẽti ⁊ olei. De quo etiã fructu dicit in ps. Al fructu frumẽti vini ⁊ olei sui multiplicati sũt. In isto fructu fuerũt tres substãtie. s. caro que significat per frumẽtũ: que fuit mortua in passione. pullulauit in resurrectione. ⁊ multũ fructũ attulit in ascẽsione ⁊ spũs sci missione. Joã.xij. Nisi granũ frumẽti cadẽs in terram mortuũ fuerit rẽ. Per oleũ significat eius alia: que oleo sci spũs fuit plena. Ysa.j. Unxit te deus deus tuus rẽ. Per ipsum vinũ q̃ letificat cor hois significat ipsa diuinitas que est letitia sanctoꝝ. Est igit iste fructꝰ bñdictus. ⁊ quãtũ ad carnẽ que pro nobis passa fuit ⁊ resurrexit. ⁊ quãtũ ad aiam que spũ sco plena de sua plenitudine nobis effudit. ⁊ quãtũ ad diuinitatẽ: in qua nra letitia ⁊ beatitudo consistit rẽ.

Sermo. ciiij. ¶ De eodẽ die Sermo. vij.

a Ue maria gra plena rẽ. Ista salutatione angelica potnunc ser cause ꝙre debet aliq̃ dña saluari que pñt plene in dña nra virgine maria gliosa iuniri. ¶ Salutanda est qdẽ dña nra tã formosa: q̃ notat cũ dr. Aue. i. sine ue peci. Nulla enim peccati macula i ea fuit: ⁊ ideo fuit plene formosa ⁊ pulchra extitit. Ut vo eius pulchritudinẽ melius videamus notãdũ q̃ est qntupler pulchritudo. ℣ Prima est spũalis: que cõsistit in decore virtutum. De qua dr Thren.iiij. Sapphiro pulchriores. Istam pulchritudinẽ ipsa habuit. De qua dr in ps. Specie tua ⁊ pulchritudine tua rẽ. Dẽs enim ꝓutes ipsa possedit. Ecc.xliij. In me ois gra vite ⁊ virtutis rẽ. ℣ Secũda est pulchritudo moralis que cõsistit in cõpositione morum. De qua dr Sap.iiij. Q̃ pulchra est casta generatio cũ claritate. i. cũ morus honestate. Istã pulchritudinẽ ipsa habuit. De qua dicit Cant.vij. Q̃ pulchri sunt gressus tui: in calciamẽtis filia pncipis. Hi gressus vo alie sunt ꝓutes eius: ⁊ calciamẽta gressuũ alie sunt opa virtutum eius. De pulchritudine aũt morũ eius ait Ambr. in li° de vginibꝰ. Nihil in maria tonũ in oculis. nihil in vbis pcax. nihil in actu uerecũdũ. non gestus fractior. nõ incessus solutior. nõ uor petulãtior. ℣ Tertia est pulchritudo celestis. De qua pulchritudine ait Ysa.xxvij. Sedebit ppls in pulchritudine pacis. Istã enim pulchritudinẽ ipsa possidet: q̃ pre ceteris scis in glia magis fulget. sut nõ solũ mũdũ sed etiã illuminat padisum. Bernar. Marie pñtia totus illustrabit orbis: adeo ut ipsa iã celestis patria solito clarius rutilet virginee lãpadis irradiata fulgore. ℣ Quarta est pulchritudo angelica. De qua pulchritudie dr Ezech.xxvj. Nẽ lignũ paradisi nõ est assimilatũ ei ⁊ pulchritudini eius. Istã pulchritudinẽ habuit ipsa btã virgo: in quãtũ vginitatẽ illibatã seruauit. Maior tñ fuit puritas btẽ vginis q̃ angelor. Fuit enim infra puritatẽ diuinã puritas btẽ vginis: sed supra puritates angelicã ⁊ humanã. Anselꝰ sic ait. Decebat ut btã virgo niteret ea puritate qua maior sub deo negt intelligi. qnetiã oẽm puritatẽ angelicã ⁊ humanam trãsẽderet. ℣ Quinta est ipsa pulchritudo diuina. De qua dr Hiere.xxvj. Bñdicat tibi dñs pulchritudo iustitie. Istã pulchritudinẽ etiã btã virgo habuit: in cuius utero ipsa diuina pulchritudo nouẽ mẽsibus habitauit. De quo dr in ps. Concupiscet rex decorẽ tuũ. Hieronymus. Si mariã diligẽter aspicias nihil est virtutis. nihil speciositatis. nihil candoris. nihil meriti. nihil glie. nihil gaudii. nihil salutis: q̃ ex ipsa nõ resplẽdeat. ¶ Secõ salutãda est dña tã luminosa: q̃ notat cuꝰ dr. Maria.

que terptaf illuminatrix. De ipsius aũt luminositate dicit Apoc. xij. Mulier amicta sole ⁊ luna sb pedibus eius. Ex ḡbus uerbis tã dictis habef q ipa beata virgo est illuminata a supiori: cũ dr. In capite eius corona duodecim stellarũ. i. nouẽ ordinũ angelo. ⁊ triũ hoium. s. martyrũ. cõfesso. ⁊ virginũ. Est illuminata ab inferiori: cũ dr. Luna sub pedibus eius. Dr etiã eccliam militãtẽ sub p tectione: ⁊ triũphãtẽ sub sua dñatione. Est etiã illuminata ab exteriori: cũ dr. Amicta sole. i. fulgida puersatione. Illuminata ab iteriori: ideo dicit In utero hns. Habuit enim nouẽ mẽsibus in suo utero diuinũ splẽdorẽ. Illuminata a dextris: quia in pspitate habuit sapiẽtiã. Et a sinistris: q; in aduersis habuit patiẽtiam. Ideo dr q date sunt sibi due ale per ḡs uolauit in desertũ. i. in celũ. De ei etiã luminositate dr Cant. vi. Que est ista que pcedit uelut aurora opsurgens. pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castroꝝ acies ordinata. In die nihil pulchrius sole. in nocte nihil pulchrius luna. in pfio dici ⁊ noctis nihil pulchrius aurora. in certamine nihil pulchrius castroꝝ acie ordinata. Ipsa igitur octores purgat a tenebris lumine gre sue: ideo assimilaf aurore. Errates dirigit luce sue sapiẽtie: ideo assimilaf lune. Ac frigidos ac cẽdit calore charitatis sue: ideo assimilaf soli. De mones terret fulgore maiestatis sue: ideo assimilatur castroꝝ acies ordinate. ℭ Tertio salutanda est dña tã gratiosa: cũ dr. Gia plena. Magnũ est habere potẽtiã receptiuã gre quã hns mali ḡs diu fur in via. Sed ea carẽt dãnati in pena: qui ulteri nõ hnt redire ad gram. Luce. xvj. Inter nos ⁊ uos chaos magnũ firmatuz est. Maius est hẽre guttã gre quã hns boni: qui trĩ sunt impfecti. Qui bibe rit de fluuio paradisi: cui gutta maior est oceano restat ut in eo sitis mũdi penitus fit extincta. Maximũ est habere calicẽ uel plenitudinẽ gre quã hnt viri pfecti: qui quodãmõ dei amore sunt ebrij. ps. Calix meus inebrians qꝫ preclarus est. Permaximũ est cẽ in fonte gre in quo sunt bti. De quo fonte dr in ps. Mecũ apud te est fons vite. ⁊c. qꝫ felix ergo est virgo maria que nõ trĩ potẽtiã receptiuã gre. non trĩ guttã gre. non trĩ calicẽ ⁊ plenitudinẽ gre: sed etiã fontẽ ⁊ flumẽ habuit oium grarũ. Bern. Uehemẽtia desiderij feruore dilectionis puritate oratis fontẽ attingit pietatis ut hauriret super angelos quã refundat bobus aquã uiuam. ℭ Quarto salutãda est dña tam gliosa: cũ dicit. Dns tecum. Fuit qdẽ secũ dns pr: qui fecit eã tã potẽtẽ. Ecc. xliij. In hierlm ptãs mea. Dns filius qui fecit eã tã sapiẽtẽ. Prouer. xiiij. Mulier sapiẽs edificat domũ suã. Dns spũs sanctus: qui fecit eã tam clementem. vnde dicit oliua. Eccli. xxiiij. Quasi oliua speciosa in cãpis. Et ideo potẽter in morte nos defendit. vnde dicit. Tu nos ab hoste ptege. Sapiẽter post mortẽ nos suscipit. vnde segtur. In hora mortis suscipe. Clemẽter in vita iustis gratiã ⁊ peccatoribus misericordiã infundit. vnde pmittitur. Maria mater gre mater misericordie. Eccli. xxiiij. Ego mater pulchre dilectionis quo ad gratiam quã iustis tribuit. ⁊ timoris: q; hostibus terribilis extitit. ⁊ agnitionis: q; sapiẽter nos deducit ⁊ sancte spei: q; clemẽter peccatori ueniam infundit. ℭ Quinto salutãda est dña tã famosa: cum dicit. Bñdicta tu in mulieribus. Uere est benedicta non solũ in mulieribus. sed sup oẽs mulieres. qa cum tripler sit status mulierũ. s. virginũ: viduarũ: ⁊ cõiugatarũ. Quicqd bonitatis est in triplici statu ipsa habuit. Quicqd aũt mali est siue defectus ipsa vitauit. In ipsa virginitate quidẽ est quoddam bonũ. s. integritas carnis. ⁊ quoddã malum s. sterilitas prolis. In viduitate vo est quoddã bonum. s. libertas animi. ⁊ quoddã malũ. s. solitudo cõsortij. In cõiugio vo est quoddã bonũ. s. fecunditas prolis. ⁊ quoddã maluz. s. corruptio carnis. Beata igit virgo maria est benedicta sup omnes mulieres. q; fuit virgo sine sterilitate. vidua sine solitudine. cõiugata sine corruptione. Judith. xv. Uiriliter fecisti q castitatẽ amaueris. ⁊ post uiruz tuum alteruz nescieueris. Ipsa nãq; viriliter fecit: q; fuit mater incorrupta. Castitatẽ amauit: q; fuit virgo fecũda. ⁊ post mortẽ viri sui alterũ nescíuit: q; fuit vidua ⁊ toti trinitati sociata. ℭ Sexto salutanda est dña tam fructuosa: cum dicit. Benedictus fructus uentris tui. Ille autem fructus sm Bernar. fuit bñdictus in odore in sapore: ⁊ in specie. ℣ Odor autem istius fructus tãtus erat q; patrem recõciliauit. Heñ. xxvij. Ecce odor filij mei. q; demones expulit ⁊ perturbauit. Eccl. xxiiij. Quasi enim myrrha electa dedi suauitatẽ odoris. q; totum mũdum repleuit. De hoc Job. ix. Dies mei transierũt quasi naues poma portãtes. Xps enim per mare huius mũdi naufgauit ⁊ nobis odorem suum reliqt. ℣ Secũdo est iste fructus benedictus in sapore cuius sapor est tã dulcis q; appetitũ quo cat. Eccl. xxiiij. Qui edũt me adhuc esuriẽt. q; oia amara dulcorat. Deut. xxiiij. Inũdationes maris qñ lac fuget. q; oia alia dulcia in ĩsipiditatẽ cõ mutat. Prouer. xxvij. Alia saturata calcabit fauũ. ℣ Tertio est bñdictus in specie. Eius enim species est tam luminosa: q; reqrit in nobis magna purificatio: ut ipsam videre ualeamus. Mat. v. Beati mũdo corde qm ipsi deũ videbũt. tã gratiosa q; ibiẽ ipa delectatio. Dester. xv. Facies tua plena ẽ

gratiarū.tam gloriosa q̄ ibi est nra beatitudo. Johannis.viij. Hec est vita eterna ut cognoscāt te solum uerū deum:t quē misisti iesum christum ꝛc.

Sermo.cv. ¶ In cena dñi Sermo primus.

Feram paurillū aque ꝛ lauent pedes uri. regescite sub arbore. ponāq; bucellā panis ꝛ cōfortet cor ue strū. Gen.xviij. Ista vba que alubabā angelis dirit pūt cē v ba xpi dicta in cena aplis suis. Fecit enīz cū eis cenā.in qua q̄tuor genera ferculoꝝ apposuit.s.V creplū.V medicamētū.V sacramētū.V ꝛ documētū. ¶ Creplū hūilitatis ipēdit in pedū ablutiōe.cū dicit.Afferā paurillū aque ꝛ lauent pedes uri. De isto enī creplo ipse dicit. Creplū enīz dedi uobis ꝛc. Laut aūt cor pedes.nō tri corporales: sed etiā spūales q̄druplici aq̄ que in pūti euāgelio designat. V Prio enī aq̄ materiali. de qua dī. misit aquā in pelui.ꝛ cepit lauare pedes discipulorū. Et hoc ut dictū est fecit in exemplū humilitatis. Aug. Dicitim⁹ fratres hūilitatē ab exemplo. facimus iuxtē hūiles qō humiliter fecit excelsus. nec dedigneē qō fecit xps facē xpianis. Cū enī ad pedes fratris iclinat.corpus etiā in corde ipo uel ercitat uel si iā inerat confirmat humilitatis affectus. V Secdo lauit aq̄ sacramētali. De qua dī. Qui lot⁹ est nō indiget nisi ut pedes lauet. Ibi dicit glosa. Ex his vbis itelligim⁹ baptizatos fuisse aplos ꝛ si nō legat.ubi Aug. Totus hō in baptismo abluit sed cū in reb⁹ hūanis postea limit.utiq; terra calcat. Ipi ergo affectus hūani q̄si pedes sūt:ubi ex hūanis rebus afficimur. Quotidie ergo lauat pedes in nob:qui interpellat pro nobis. Nec videt absurdū attēra si litudine:neq; mirū si hō est p̄opt⁹ ad pulueres Zhendo s.q; est puluis in natiuitate. in vita.ꝛ in morte. Ista de puluē sunt cōditus.ꝛ in pulueē resoluēdus.ꝛ pulureū hē⁹ corp⁹. Gen. iij. Puluis es.ecce q; de puluē ꝯditus.ꝛ in pulueē ibis.ecce q; pulureuz hēt corpus. Loq̄r ad dñz meū cū sim puluis ꝛ cinis.q; igit totus hō est puluis.ꝛ sile appetit sūū sile.iō affectus humani p̄opti sūt ad pulueres Zhēdos.iō sepe sūt laudāi ne ipi affect⁹ in naturā puluris puertant. Aug. Talis nāq; est vnusq; q̄lis dilectio sua. Si terrā diligis terra es. Si deū diligis de⁹ es. V Tertio eos lauit aq̄ spūali que est aq̄ spūs sci. de qua dicit. Et uos mūdi estis:sed nō oēs.nō enī intelligit de lotiōe materiali.q; oēs lauit.nec sacramētali.q; oēs baptizati erāt:sed de lotiōe spūs sancti quā iudas non hēbat. De qua aq̄ dī Ezech.xxxvi. Effūdā sup uos aquā mūdā ꝛ mūdabimini ab oibus ingnamētis uris.de qbus inquinamētis dī Job.vij. Induta est caro mea puredine quo ad ingnamētū luxurie.ꝛ sordib⁹ puluris quo ad ingnamētū auaritie.cutis mea aruit ꝛ ptracta ē quo ad ingnamētū supbie. Supbia enī facit cor aridū iuxta illō Eccl.vj. Nō te ertollas in cognitiōe aie tue:ꝛ relinq̄ris uelut lignū aridū in heremo. Ab isto triplici ingnamēto mūdari debem⁹.ij. Loq. vij. Mūdemus nos ab oi ingnamēto carnis.ecce mūdatio a luxuria:ꝛ spūs.ecce mūdatio a supbia: pficiēs sctificationē.ecce mūdatio ab auaritia. Sāctū enī idez est qō agios ꝛ sine terra. V Quarto nos lauit aq̄ celesti que de suo latere emanauit. de qua dixit. Si nō lauero te:nō hēbis ptē mecū. de hac lotiōe dī Apoc.vij. Lauerūt stolas suas ꝛ dealbauerūt eas in sanguie. Sāguis enī xpi inflat lactis hēt aias dealbare. Sāguis enī vrute caloris in lac puertit. Sanguis aūt xpi in corpore suo fuit creoctus igne amoris. de quo dicit Luc.xij. Ignē veni mittē in terrā ꝛc. In corde aūt nro debet ercoq ubi sūt duo ubera.s.intellect⁹ ꝛ effect⁹. In itellectu debet ercoq per meditationē.pā. In meditatiōe mea erardescet ignis. Et in affectu per deuotionē. Job.xxxix. Pulli eius lābūt sanguinē. ¶ Secdo xps in cena posuit scām ferculū.s.medicamētū pietatis.in medicinali passione quam hodie inchoauit.qō notat cū dī. Regescite sub arbore.s.crucis. Olim genus humanū laborabat circa tria.s.circa operanda:ꝛ iste labor causabat a timore male humiliāte.circa diligenda:ꝛ iste labor causabat er amore male inflāmāte.circa cognoscēda:ꝛ iste labor causabat er errore male ercecante. Sed ab isto triplici labore debemus sub arbore crucis regescē:q; ibi inuenimus fortitudinē contra timorē male humiliātē. Hoc significatū ē.iij. Regū.xix.ubi dī q̄ helyas fatigatus p̄iecit se sub arbore iuniperi:ꝛ cū comedisset tātā fortitudinē sensit q̄ usq; ad mōtē dei oreb ambulauit. Ibi inuenimus refrigeriū ptra amorē male inflāmātem. Hoc significatū est Jone.iiij. q̄ Jonas cōtra estuz sub edera regeuit:refrigeriū inuenit. Ibi inuenim⁹ cognitionē vitatis cōtra errorē male ercecantē. Hoc significatū est Luc.xix.ubi dī. Zacheus ascēdit in arborē sicomorū vñ rpm meruit vidē ꝛ cognoscere. ¶ Tertio posuit tertiū ferculū.s.sacramētum charitatis in sui corpis ꝛ sanguis pficratiōe:cuius dī. Ponāq; bucellā panis. Iste panis fuit formatus in arca uteri vginalis de tribus farinis.s.antiqua:noua ꝛ eterna.i.carne:anima:ꝛ deitate uera. Hoc significatū est.iij. Reg.xix. Resperit helyas ꝛ ecce ad caput suū subcinericius panis. Nas iste panis est cādidus q̄tū ad aiam purā.ꝛ subcinericius quātū ad carnē mortalitati subiectā.ꝛ ad caput positus.q; ista tuo.s.caro ꝛ aia fuerūt xpo in

vnitate pſone ꝓiũcta. Iſte panis ſic formatus triplici igne fuit excoctus. ſ. igne paſſionis quo ad ſarinã antiquã. ſ. carnẽ. pẽ. Oſſa mea ſicut cremium aruerũt. Igne amoris quo ad farinã nouã. i. aiaz i. Joã. xv. Maiorẽ hac dilectionẽ nemo habet ꝛc. Igne deitatis quo ad farinã eternã. Heb. xij. Deꝰ noſter ignis ꝓſumẽs eſt. Iſte panis ſic formatꝰ ⁊ ſic coctus per quque vulnera q̃ſi per quque fruſta fuit inciſus: ut per primũ fruſtũ patrẽ recõciliaret Roma. v. Cũ eni inimici eſſemus deo: recõciliati ſumus per mortẽ filij eius. ℣ Deꝛ ut celeſtẽ ianuam aperiret. Heb. ix. Per ꝓpriũ ſanguinẽ introiuit ſemel in ſancta. ℣ Tertiũ ut ſctos pꝛes de limbo educeret. Zach. ix. Tu quoq; in ſanguine teſtamẽti tui: eduxiſti victos de lacu in quo nõ erat aqua. ℣ Quartũ ut ruinã angelicã repararet. pẽ. Judicabit in nationibus. ſ. demonũ. ipiebit ruinas. ſ. angelop. ℣ Quintũ ut demones exꝑoliaret. Col. ij. Exꝑoliauit ꝓncipatus ⁊ poteſtates ꝛc. Iſte panis ſic formatus. ſic excoctus ⁊ inciſus: mãducat ſacramẽtali: er tñ. ſicut a malis qui ſpẽs ſacramentales recipiũt: ſed effectũ ſacramẽti nõ recipiũt. i. Cor. xi. Qui mãducat ⁊ bibit indigne ꝛc. Ab aliquibus aũt ſpũaliter tñ. ſicut a bonis: qñ. ſ. articulus neceſſitatis nõ ꝓceptus religiõis ſacramentũ excludit. De iſto mõ dicit Aug. Et qd paras dentem ⁊ uẽtrẽ. Crede ⁊ mãducaſti. Ab aliqbus ſacramentaliter ⁊ ſpũaliter: ſicut a bonis qui recipiunt ſacramẽtũ ⁊ rẽ ſacramẽti. Joã. vj. Qui mãducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ ſanguinẽ hẽt vitã eternaz. ¶ Quarto poſuit i hac cena q̃rtũ ferculũ. ſ. documẽtũ vitatis. Et hoc in ſmonis cõpilatione cum dõ. Et ꝓforret eo: ũfm. Sermo eni dei hẽt ꝓfortare oẽs ſenſus ſpũales. ℣ Mã cõfortat viſus ſpũalẽ. Aliſus aũt nõ cõfortat in coloribus extremis. i. albo ⁊ nigro: ſed in medio. ⁊ eſt in viridi. Per albũ eni itelligit claritas celeſtis: per nigrũ obſcuritas infernalis. Sermo dei tanq̃ viridis medius ꝓcedit: q; nitit nos inducẽ in amorẽ celeſtium ⁊ ad timorẽ penaꝝ eternarũ. Viere. xvi. Erit ſoliũ ei⁹ vi ride. ℣ Sedo cõfortat per odorẽ ſpũalẽ. Odor eni aliqñ cauſat ex cõcrematiõe: ut patet in thure. aliquãdo per cõtritionẽ ſicut patet in cõtrito aroma te. aliqñ ex reuelatiõe: ſicut patet i apto uaſe. Tũc enĩ ſermo dei ualde redolet: qñ in effectu ꝑdicatoris cõcremat per amorẽ: intellectu ꝓcerit per meditationẽ: ⁊ in vita per honeſtatez ſiue honeſtã cõuerſationẽ. ij. Cor. ij. Xpi bonus odor ſum⁹ deo in oi loco. ℣ Tertio cõfortat ſpũalez guſtũ. Actu. xx. Cũ accepiſſet cibũ cõfortatus eſt. Cõfortat aũt opatiuã ut vinacius opereꝝ. Intellectiuã: ut limpidius ꝓpleꝝ. Et affectiuaz: ut ſapidius delectet

De his tribus dꝝ Eccl. xv. Cibauit eũ dñs pane vite: quo ad primũ. ⁊ intellectus: quo ad ſcõz. ⁊ aq̃ ſapiẽtie. i. ſapide ſcie. potauit illũ: quo ad tertium. ℣ Quarto delectat ſpũalez auditũ. Bonus eni ſz Aug. fit tribus modis. ſ. cãtu. flatu. ⁊ pulſu. Ad uocez ptinet cantus. ad organũ flatus. ad cytharaz pulſus. Mõ eſt ergo mirũ ſi audire vba dei eſt delectabile: q; aut ꝓcelſerũt ab ore dei. aut a ſctis qui fuerũt organũ dei. aut ab ore xpi q fuit cytharа dei. ſm illud pẽ. Exurge ꝓſalteriuz ⁊ cythara. ℣ Quinto delectat ⁊ cõfortat ſpũalez tactũ. Tact⁹ aũt nõ delectat circa dura ul' mollia: ſed circa media. Sic ſermo dei repꝛehẽdit extrema ⁊ cõmẽdat media. Mã repꝛehẽdit dolositatez ⁊ fatuitatẽ: ⁊ cõmendat prudẽtiã. Repꝛehẽdit gulositatez ⁊ uacuitatez: ⁊ cõmẽdat tẽperantiã. Repꝛehẽdit ſeueritatez ⁊ remiſſionẽ: ⁊ cõmendat iuſtitiã. Repꝛehẽdit temeritatẽ ⁊ puſillanimitatẽ: ⁊ cõmendat fortitudinem. De his q̃tuor dꝝ Sap. viij. Sobrietatẽ ⁊ ſapientiam docet: ⁊ iuſtitiaz ⁊ virtutem. q̃bus utili⁹ nihil eſt in vita hominibus.

Sermo. cvi. ¶ De eodẽ die Sermo ſcõs.

Qui lotus eſt nõ indiget niſi ut pedes lauet ꝛc. Joã. xiij. Iſto vbũ tractãs Innocentius papa tertiꝰ diſtinguit tripler lauacrũ. ſ. ℣ aque. ℣ ſanguinis. ℣ ⁊ lachrymaruz. Et quodlibet horũ dicit eſſe duplex. ℣ Naz lauacrũ aque duplex eſt. ſ. materialis aq̃: ⁊ ſpiritualis. ℣ Lauacrũ ſanguinis duplex eſt. ſ. fuſi in paſſione: ⁊ oblati in ſacramẽto. ℣ Lauacrũ lachrymarũ duplex eſt. ſ. oculoꝝ ad lamẽtũ: ⁊ plantarũ ad ſacrificiũ. Iſta fer lauacra in hac die ſi facta. ut idẽ Innocẽtiꝰ oſtẽdit. ¶ Primũ igit lauacrũ eſt aque materialis qua xps pedes diſcipuloꝝ lauit. quod qdez fecit in exemplũ. iurta illud Joã. xiij. Exemplũ dedi uobis. In hoc eni exẽplo inſtruũtur. ℣ ſuperiores: ℣ inferiores: ⁊ eq̃les. ℣ Supiores. ſ. ꝓlati inſtruũtur. Tũc eni caput ⁊ pedes lauat: qñ ꝓlati ad bonos ſe hñt cũ diligentia. Chryſo. Mõ ſoluz pedes lauit ſed ueſtimẽta deponit. linteo ſe pcinxit. peluim ipleꝝ. oſtendens q; cũ oi ſtudio talia facẽ oportet. Roma. xij. Qui ꝓeſt in ſollicitudie. Ad malos debẽt ſe hẽre cũ patiẽtia ⁊ benuolẽtia. Exẽplo xpi qui proditoris ſui pedes lauit. Voluit qdez ipm a ſua malitia coercẽ nõ per tormẽta uel plagas: ſed mõ per amorẽ uocando ipm amicuz. Mat. xxvi. Amice ad qd uenisti. Mõ per pudorez habẽdo cũ cõmẽſalẽ ſuũ: ut ibidẽ. Qui intingit me cuz manũ in papſide ꝛc. Mõ per timorẽ ꝓdicẽdo ei ſuppliciũ eternũ: ut ibidẽ. Ve hoi illi per quẽ filius hois tradet. Mõ per obſequz ipẽdẽdo ſibi humilitatis officiũ: qñ. ſ. eiꝰ pedes lauit. Aug. Non

dedignat⁹ est xps iude lauare pedes cui⁹ iude manus videbat in scelē. ℣ Sedo istruunt interiores: ut erēplo petri ad suos platos habeāt se reuerēter qđ notat cū dr. Dñe tu mihi lauas pedes. Chry. Manib⁹ qbus cecos oculos aperuisti: lepr̄osos mūdasti: mortuos suscitasti rē. Phil. ii. Qui huiusmodi sūt cū oi honore habetote. Debēt se hīe humiliter: qđ notat cū dr. Nō lauabis mihi pedes in eternū. Aug. Quāuis magne audacie cēt dicere fuū dño hoiem deo. tū hoc magis facē uoluit ds pati ut xps sibi lauaret pedes. ℣ Tertio debet se hīe obediēter. qđ notat in hoc q̄ Petr⁹ postmodū obediēs dixit. Dñe non tm pedes meos rē. Heb. xiij. Obedite ppositis uris: ecce obedictia. Et subiacete eis: ecce hūilitas denota. ℣ Tertio istruunt eccles rōes ut habeāt charitatē mutuā adinuicē. qđ est fm Glo. Inuicē sibi fuire. iuicē sibi petā dimittē. p iuicē orare. Aug. Inuicē nobis delicta donemus. et pro nris iuicē petis oremus: atq; ita quodāmō nob pedes lauam⁹. ℣ Scōm lauacrū est aq̄ spūalis per quā clemosyna significatur. que pedes. i. paupes qui videtur cē extremi. i. abiecti. sūt lauādi. i. refouēdi. Dicit aūt clemosyna aq̄: q̄ hēt vtutē extinctiuā respectu petī qđ extinguit. Ec cl'. iij. Ignē ardētē extinguit aq̄: et clemosyna resistit petis. Virtutē mūdatiuā: respectu gr̄e que infundit. Luc. xi. Date elemosynā: et oia mūda sunt uob. Virtutē secūdatiuā respectu bonoz que augētur. ij. Cor. ix. Multiplicabit semē ut fm rē. Virtutē fructificatiuā: respectu p̄mii quod acgritur. Thob. iiii. De substātia tua fac elemosynā: p̄miuz eni bonū tibi thesaurizas. ℣ Tertiū lauacrum est sanguinis effusi in patibulo: quo xps petā nra lauit. Apoc. i. Lauit nos a petis nr̄is in sanguie suo vñ pē. Asperges rē. Lauacrū siue balneū debet esse medicinale: calidū: et clarū. Sic sanguis xpi fuit medicinalis rōne diuinitatis: cui fuit vnit⁹. Et fuit calidus rōne amoris: quo fuit inflāmat⁹. Ista duo notātur in hoc q̄ xps ysopo assimilat: que est herba medicinalis et calida. Fuit etiā iste sanguis clar⁹: qz alaz facit clarā et mūdā: iō segtur. Lauabis me: et sup niuē dealbabor. ℣ Quartū lauacrū est sanguinis oblati in sacramēto: qđ qdē sacrame tuz xps nob dimisit in memoriale sue passiōis. De quo dr Luc. xxij. Hoc facite in meā cōmemoratiōnez. Habemus eni tripler memoriale passionis. ℣ Unū in visu. s. passio xpi picta. ℣ Aliud in audi tu. s. passio xpi pdicata. ℣ Aliud in gustu. s. passio xpi in hoc sacramēto ueraciter ptēta. Si igit affectū mouet passio xpi imaginib⁹ visa: et passio audita et pdicata. multo fortius mouē debet passio de gustata. Eccl'. xlix. In oi ore q̄si mel dulcorabit eius memoria. ℣ Quītū lauacrū est lachrymarū ex oculis ad lamētū q̄tuz ad publice penitentes q hodie recōciliātur. In capite eni ieiunii excludūtur ab introitu eccl'ie. Arcētur a pceptiōe eucharistie: et ligātur ueribus penitentie. Et istud fit in signū penitētie ade qui fuit a pdiso eiect⁹. a ligno vite pbibitus: et multis penis ligat⁹. Sed hodie xps celestē ianuā cepit aperire: et iō in ecclesiā introducunt. Hodie corpus et sanguinē ad mādu cādū dedit: et iō ad eēdū admittunt. Hodie ligat⁹ fuit: et iō ipsi qui ligati erāt a neribus soluunt. Juxta illud Joā. xviij. Si ergo me q̄ritis. finite hos abire. ℣ Sertū lauacrū est lachrymaruz ex plātis ad sacr̄m: sicut est oleū et balsamū ex qbus crisma cōficit. et hoc pōtificali bñdictione adiūcta. Per qđ dat intelligi q̄ debemus hīe oleū. i. nitorē pscientie q̄tū ad deū. Mat. xx. Prudētes vgies acceperūt oleū rē. balsamū. i. odorē bone fame quātū ad primū. Ecc'. xxiij. Sic cinamomū et balsamū odorez dedi. et bñdictione celestis gr̄e: q̄tū ad seipsos quā qdē bñdictione celestis pontifex hēt dare.

Sermo. cvij. ℣ De eodem die Sermo tertius.

Argit

a cena et ponit uestimēta sua.

In hac cena dñs multoz p sonā assūpsit. s. ℣ psonā amici. ℣ magistri ℣ dñi et fui: ℣ ac plati ℣ persona qdē amici assūpsit: qñ cū discipulis cenare uoluit. Signū enim spūalis amicitie est iuicē epulari: et maxime qñ deberēt se separari. Xps igit ab apl̄is discessur⁹ primū cū eis cenā uoluit celebrare. In qua qdē fuit tripler genus cibi: tripler gen⁹ vini. Ibi eni fuit panis azim⁹. agnus typic⁹. et xpi uerū corpus: qđ xps in specie panis discipulis dedit. Cōtraria aūt his fuerūt in cena ade quā ipse cū uxore sua celebrauit. Nic eniz fuit panis azim⁹: ibi fuit panis fermētatus: qz tota natura hūana per petiā fuit fermētata et corrupta. Hic agn⁹ typic⁹ ibi cibus uetitus: hic panis in corp⁹ xpi mutat⁹. ibi panis mutatus in corp⁹ diaboli. petiā eni mortale in corp⁹ diaboli facit trāsire. Fuit etiā in cena vñ tripler gen⁹ vini. s. legale. i. sucus de lactucis agrestibus. Sacramētale. i. sanguis xpi discipulis i spe vini oblatus. Et spūale. i. abūdātia diuini amoris quo oēs qui erāt in illa cena erant repleti et quodāmō ebrii effecti. Mā pre amore xps fuit ebr⁹: qñ in cruce fuit denudat⁹. Petr⁹ fuit ebrius qñ ptra picula mortis secur⁹ erat effect⁹. Joānes fuit ebr⁹ qui in xpi pectore q̄si in fōte fuit potat⁹. Si igit ad hāc uolumus accedē et corp⁹ xpi digne suscipe: debem⁹ hūc triplicē cibū hīe. s. panē azimū. i. cor purum. s. Cor. v. Epulemur in azimis sinceritatis. Agnū i. cor amore xpi inflāmatū rē. ps. Inflāmatū ē cor

meū ꝛc. ⁊ panē trāsubstātiatum. ſ. cor ab oī amore mūdi alienatū: ut nihil ſit ibi amoris mūdi: ſed ibi accidētia ſine ſubiecto. i. amor tpaliū non radicet in alo. Hebem⁹ etiā hīc hoc tripler vinū. ſ. vinū cōtritionis ex herbis agrestib⁹ ꝛc. ps. Potabis nos vino cōpūctiōis. vinū deuotiōis ut ei⁹ ſanguinez ſemp cū deuotiōe ⁊ deſiderio in memoria habeamus. Job. xix. Pulli ei⁹ lābūt ſanguinē. vinū amoris: ut ei⁹ dulcedie delectemur ⁊ iebriemur. Cant. v. Bibite ⁊ inebriamini charissimi. ¶ Scō xp̄us aſſūpſit pſonā magistri: cū dic. Vos uocatis me magr ⁊ dne. Joā. xiij. De iſto magro ꝓ Mat. xxij. Magister ſcim⁹ qz verax es ꝛc. Scōm aūt Chry. Magister vitatis qs efficit vitatē nō falsificādo. a vitate nō cadēdo. ⁊ vitatē defendēdo. Xp̄s igitur dī verus magr. qz vitatē nō falsificauit. vñ dicit. Magister ſcim⁹ qz verax es. vitatē nō tacuit. vnde dic. Et viā dei in vitate doces. ⁊ vitatē defēdit. vñ dī. nō enī respicis pſonā hoīz. Nūit aūt iſte magister ītuor modos docēdi. docuit vbis: erēplis: ſacrāmētis: ⁊ miraculis. ℣ Quidā enī erāt rudes ⁊ inſcij. ⁊ iſtos docebat vbis. Mar. v. Apiens os ſuū ⁊ docebat eos dicēs. Bti paupes ſpū: qm ꝛc. ℣ Quidā erāt curioſi q nolebāt audire vba ſed videre facta. iſtos docebat erēplis. Mat. x. Diſcite a me qz mitis ſuz ⁊ hūilis corde. ℣ Quidā erāt ſuperbi: ⁊ iſtos humiliabat ſub creaturis iſtitutōs ſacra a qb⁹ iuſtificatiōē accipent. Joā. iij. Niſi qs renatus fuerit ex aq̄ ⁊ ſpū ſcō ꝛc. ℣ Quidā erāt duri ⁊ obſtinati. iſtos puicebat miraculis. Actuū. x. Qui ptrāſijt bñfaciēdo ⁊ ſanādo oēs oppꝛeſſos a diabolo. ¶ Tertio aſſūpſit pſonā dñi: cū dic. Si ego magr ⁊ dñs. Dic aūt Cyp̄lan⁹ q ad pfectum dūz tria requnt. ſ. terror: ordinatio: ⁊ amor. Quā tū ad iſta tria xp̄s in pñti vita plenū dñiuz nō oſtēdit. in futuro aūt oſtēdet: qz reprobos reget in terrore. ps. Reges eos in vga ferrea ꝛc. bōs reget in amore. Deut. iij. Amātiſſim⁹ vñi pītat ꝓfiteter: ⁊ oēs ponet in ordine. Mā ⁊ in bonis erit ordo pmioz. i. Cor. xv. Alia claritas ſolis. i. xp̄i. alia claritas lune. i. btē vginis marie. alia claritas ſtellaz. i. alioz ſctoz. Stella enī differt a ſtella in claritate: qz etiā glia vni⁹ ſcti differt a glia alteri⁹. In mā lis eſt ordo penarū. iurta illud Apoc. xxiij. Quātū ſe glificauit ⁊ in delitijs fuit: tm̄ date ei tormentū ⁊ luctū. ¶ Quarto aſſūpſit pſonā ſui in hoc q pedes ſuoz lauit: qō fecit ꝓmo in erēplū hūilitatis. vñ dic. Erēplū enī vedi uob ꝛc. ꝑ. Quis ſic dñs de⁹ nr̄ qui in altis hītat ⁊ hūilia reſpicit in celo ⁊ in terra. tūc hūilia reſpicit in terra: qñ pedes iude lauit qui iudas erat terren⁹ per auaritiā. Chry. ſo. Quē tumorē nō deſtruat q qui ſedet ſup cherubi pedes lault ꝓditoris. ℣ Scō lauit in medicamē tū nr̄e infirmitatis hō qđ ſe crererat uſq; ad ſūmū dei: iō xp̄s ſe hūiliauit uſq; ad ifimū hoīs: ut eius hūilitas ſupbiā nr̄az ſanaret. Aug. Tāta qppe eſt hūilitas ut ⁊ eā ſuo cōmēdaret erēplo diuia ſublimitas: qz hō ſupb⁹ in eternū piret niſi eū de⁹ hūilis muniret. ℣ Tertio lauit in ſacr̄m hſide puritatis. lauit enī pedes anteq̄z eis corp⁹ ſuū daret: ut p hoc daret intelligi q anteq̄z ad corp⁹ xp̄i accedam⁹ lotiōe pedū. i. affectuū idigem⁹. In cui⁹ ſignificationez dic Dionyſi⁹. q ſacerdos celebraturꝰ lauat man⁹: qz nō trſi⁹ dz eē mūdus a pctis grauib⁹: ſed etiā a uenialib⁹. ¶ Quito aſſūpſit pſonā platī: cuz dixit. Erēplū enī dedi uob ꝛc. Xp̄s ergo platis in erēplū docuit diſcipulos ſuos p erēplū: p doctrinā ⁊ pterit p oronē. De qb⁹ dicit Greg. Xp̄s ueniēs noua docuit. noua docēs mira exercuit. mira faciēs praua tolerauit. In his ergo trib⁹ tota vita xp̄i cōpꝛehēdit. ſ. in docēdo. in faciēdo. ⁊ in pdi cādo. In qb⁹ plati ipz imitari debēt. Ipi nāq; ſb ditos iſtruē debēt p doctrinā: iſormare per vitā: ⁊ defēdē p iuſtitiā. ſed miſi poſſet dicē illō Yſa. iij. Mō ſuz medic⁹. ⁊ in domo mea nō eſt panis: neq; ueſtimētū. noli me pſtituē pncipē ppli. Ipi enī nō ſūt medici. qz nō pñt ſanare alioz vitā: cū ipi vitā habeāt vulneratā. Greg. Cū cauſā ppli pſul ſuſcipit: q̄ſi ad egrū medic⁹ accedit. Qua ergo pſūptione mederi ꝓperāt q in facie ipz vuln⁹ portāt. Ipſi etiā nō bñt panē ſacre doctrine: ⁊ iō alios refice ⁊ iſtruē nō pñt. Thren. iij. Paruuli petierūt panes ⁊ nō erat qui frāgeret eis. Ipſi etiā nō bñt veſtimētū iuſtitie: ⁊ iō alios nō defendūt ꝓ iuſtitiā. De quo veſtimēto dī Eph. vj. Induti lorica iuſtitie.

Sermo. cviij. ¶ De eodem ſermo quartus.

Citis quid fecerim uobis. Ad iſtā interrogationē poſſum⁹ rūdere. utiq; ſcim⁹ qđ hodie fecerit nobis. qz tria opa fecit nob. ¶ Primū eſt op⁹ mire humilitatis. ⁊ hoc inquātū pedes diſcipuloz lauit: ⁊ iſta humilitas cōmēdabilis eſt q̄tū ad q̄druplex genus cāe. ℣ Prio er ꝓſideratiōe cauſe agētis. q. ſ. ille qui eſt ſup oia ſe hodie humiliauit infra oia. i. uſq; ad pedes ſuoz. vñ prio oſtēdit ſuā ſublimitatez ⁊ poſtea ponit humilitatē dicēs. Vos uocatis me magr ⁊ dñe ꝛc. Si ergo dñs ⁊ magr veſter ꝛc. nec eſt vbū ſupbie: ſed humilitatis neceſſarie. Cū enī ſupbire ſit ſup alios ire. qui ſup oēs eſt ſupbire nō pōt. ℣ Scō cōmēdabilis eſt er ꝓſideratiōe cauſe materialis. i. ipſoz diſcipuloruz circa quos fiebat ipa ablutio: qz nō lauabat pedes iperatorū: ſed piſcatoꝛ ⁊ ſeruoꝛ. Vñ petrus ſciēs ſuā vilitatez ⁊ chriſti maieſtatē dixit. Nō lauabis mihi pe-

des in eternum. Et rps rñdit. Si nõ lauero te ꝛc. Tũc petrus timore ꝑcussus ꝛ amore inflãmatus obtulit lauãdos pedes ꝛ manus ꝛ caput. Qz dñs per suã rñsionẽ ostẽdit q̃ petrus nõ indigebat lotione capitis nec manuũ: sed tñ pedũ. Per caput enim intẽtio: per manus aũt opatio significatur. Ista aũt in petro mũda erãt: q̃ intẽtionẽ ad deum dirigebat: ꝛ opa sancta hẽbat. per pedes aũt significat affectio que aliquo puluẽ terrene affectionis siue cupiditatis sepe aspgit. Augu. Ipsi humani affectus sine qbus in hac mortalitate nõ viuit: q̃si pedes sunt. ubi ꝛ humanis reb' afficimur. Unde si dixerim' q̃si petrꝰ nõ hẽm' nos metipsos decipimus. Nos aũt idigemus ut lauenẽ in nobis ꝛ caput intẽtionis que sepe est discordata: ꝛ man' opationis que sepe est remissa. ꝛ pes affectionis que sepe est puluẽ aspsa. ꝛ cor cogitationis que sepe est inordinata. Et ad ista gnque abluẽda rps in quinque ptibus corpis sanguinẽ emisit. In capite. s. ut lauaret nram intẽtionẽ. In manib' ut lauaret nram opationẽ. In pedib' ut lauaret nostrã affectionẽ. In corde ut lauaret nostrã cogitationẽ. Et fuit flagellat' in toto corpe ut lauaret nostrã vitã ꝛ cõuersationẽ. ℣ Tertio ista humilitas cõmẽdabilis est rõne modi agẽdi qui fuit: q̃ uestimenta deposuit. Linthẽo se ꝑcinxit: ꝛ aquã in peluim misit: ac si pedes lauit. uestimẽtũ deposuit: q̃ corpus ab eo separatũ fuit. Linthẽo se ꝑcinxit q̃si idẽ corpus renouatũ resumpsit. Et aquã in peluim misit: q̃si suũz sanguinẽ in terrã effudit. Et sic pedes. i. affect' nostros lauit. Unde. i. Lauit nos a ꝓcciis nr̃is in sanguine suo. Fecit nobis spũale liriuiũ. in quo ꝑ aq̃ posuit suũ sanguinẽ ꝓciosum. i. Joã. v. Hic est qui uenit in aq̃ ꝛ sanguine rps iesus. ꝓ cinẽ amaritudinẽ pcharũ. pñ. Cinerẽ tandẽ panẽ mãducabam. ꝓ igne calefaciẽte amorẽ icẽsum. Joã. xiij. Cum dilexisset suos qui erãt in mũdo ꝛc. Sed q̃ liriuiũ nimis erat sorte. tũ ꝑpter nimiũ cinerẽ amaritudinis. tũ ꝑpter nimiã ebulitionẽ amoris: iõ euz duplici aq̃ tẽperauit. s. aqua lachrymationis quam in cruce fudit. ut dr̃ Heb. v. Et aqua regenerationis que de latẽ emanauit. Et sic er tali liriuio sic facto er aqua sanguinis ꝛ cinẽ amaritudinis sic calefacta. er igne amoris sic tẽperato. er aqua lachrymationis ꝛ regenerationis olim pedes lauit. ℣ Quarto cõmẽdabilis est er rõne cause finalis que fuit exemplũ humilitatis date. Et etiã ut daret exẽplũ ꝓlatis: ut ipi qui sunt caput: subditos qui sũt pedes lauãt. i. vbo ꝛ exemplo ifos mẽt. Nõ aũt pedes aliquoz nõ ꝑt lauari uel emũdari hic põt eẽ triplex causa. ℣ Primo er rõne lauãtis: q̃. s. nõ hẽt manus mũdas. Prelati enim qui vitã mũdã nõ hñt potius ingnãt q̃ lauẽt. Eccl. xxiiij. Ab imundo qđ mũdabit. Grego. nazãzenus. Mũdari ꝑus oportet ꝛ sic alios emũdare. ℣ Scdo. s. er ꝑte lauandi: q̃. s. lauãdus subdit' hẽt puluceres terrenoruz nimis iueteratos: q̃ amoꝛ terrenoꝛ nõ ineſt cordib' auaroꝝ ꝑ modum sorme accidẽtalis que possit eis adesse uel abesse ꝓter subiecti corruptionẽ. q̃ si assunt corũpit alios coꝝ per supbiã: si absunt corũpit per ipatictiã. ul' etiã q̃si nimis ingnanf. Eccl. xxiiij. Qui baptizat a mortuo ꝛ iterũ tãgit mortuũ qđ ꝑficit lauatio eius. Tales enim sunt ad istar lateris. q̃ quãto plus lauanf tãto plus ingnanf. ij Pet. ij. Canis reuersus ad uomitũ ꝛc. ℣ Tertio er ꝑte aque qua lauanf. q̃. s. est turbida ꝛ imũda per quã amo: ipsius mũdi significaf: q̃ alias nõ abluit sed imũdã facit. Hiere. ij. Quid tibi in via egyptꝰ: ut bibas aquã turbidã. Aug. Quisqs es qui es in mũdo ad te uenit qui fecit mũdum ut eripiat te de mundo. Qui si adhuc aliq̃ delectatione te retinet mũdus semp vis eẽ imũdus. ℂ Scdo fecit opus mire maiestatis: qđ consistit in corpis ꝛ sanguinis ꝓsecratione: hoc enim est tãte maiestatis q̃ excellit oẽm potẽtiã creatã. s. potẽtiã sensitiuã. eo q̃ accidẽtia ibi sine subiecto ꝓsistãt ꝛ sensum moueãt sensibilis cognitionis naturã. excellit euz accidẽtis esse in esse. Cũ ergo audis hoc est corꝰ meũ nõ negeas gustui: q̃ putaret se sentire saporez panis. nec visui: ꝛ sic de alijs sensib' qui ibi decipenf. Negeas tñ auditui. q̃ cũ audis hoc est corpus meuz hoc est qđ audis. hoc significatum est Deũ. xxvij. In ysaac in quo decept' fuit visus: q̃ iacob nõ cognouit. Olfactus: q̃ credidit sentire odorẽ uestimẽti corꝝ esau: ꝛ sensit odorẽ iacob. Gust': q̃ putabat se comedẽ de uenatione esau. Tactus: q̃ putabat tãgere manus esau. Audit' vo nõ fuit decept': cum dicit. uor qdẽ uor iacob est. ℣ Scdo excellit potẽtiam imaginatiuã inquãtũ vnũ ꝛ idẽ corꝰ est in diuersis locis. Dicit aũt Innocẽti' tertius. q̃ sic filꝰ dei per naturã hẽt triplicẽ modũ ẽndi in rebus. Est eni in oib' per ẽntiã. in iustis per gram. in natura assũpta per vnionẽ. ita corꝰ ei' hẽt triplicem modũ ẽndi. Est eni in celo localr. in vbo specialr. in altari sacralr. ℣ Tertio excedit potẽtiã icellectiuã: iquãtũ corꝰ xpi ꝛegrũ ꝛ ꝑfectũ sub tã pua specie est ꝓtẽtũ. Augu. loquẽs de hoc sacramẽto contra felicianũ dicit. hoc fides querat: itelligẽtia nõ exqrat. ne aut nõ inuẽtũ credat icredibile: aut inuẽtum credat singulare. ℣ Quarto excedit potẽtiã opatiuã: q̃ potẽtia creata hoc nõ põt: sed solũmodo increata. Eusebius. Inuisibilis sacerdos suis visibiles creaturas vbo suo secreta potare cõmittat.

¶ Tertio fecit opus mire charitatis: qđ pſtitit in ſue paſſionis inchoatiõe: hodie qđẽ ſuã paſſionẽ ẽchoauit: iquãtũ factus in agonia ſanguineas gut tas ſudauit ut. ſ. dr̃. Luc. xij. Sudor aũt cauſat er nimio labore: timore: dolore: ꝛ calore. Xps aũt ha buit laborẽ. Yſa. xlix. In uacuũ laboraui ꝛc. Ha buit timorẽ iquãtũ erat hõ paſſibilis. Marc. xviiij Cepit pauere ꝛ tedere. hũit dolorem. Thren. j. O uos oẽs qui trãſitis per viã attẽdite ꝛ videte ſi eſt dolor ſilis ſicut dolor meus. Habuit calorẽ. i. fer uẽtẽz amorẽ. Joã. xiij. Cũ dilexiſſet ſuos qui erãt in mũdo ꝛc. ꝛ dr̃ factus in agonia. Iſte eni ãcius pugnabãt inuicẽ. tres. ſ. ptra vnã: ꝛ vna con tra tres. Sicdẽ labor pugnabat cõtra amorem. ꝛ amor ptra laborẽ. labor eni nolebat paſſionez: ſed amor uolebat. ꝛ amor laborẽ vicit: ꝛ labor amori ceſſit: q; fructũ de labore ſuo pſiderauit. Yſa. liij. Pro eo q; laborauit ridebit ꝛ ſaturabit. Similiẽ timor pugnabat cõtra amorẽ: ꝛ amor ptra timo rẽ. timor eni nolebat paſſionẽ: ſed amor uolebat: ꝛ amor timorẽ ſupauit. atq; timor amori ceſſit. vñ depoſuit timorẽ ꝛ prudẽter paſſionẽ ſuſtiuit. Pro uer. xxviij. Juſtus quaſi leo pſidẽs abſq; timore erit. Sili dolor pugnabat contra amorẽ: ꝛ amor cõtra dolorẽ: q; dolor nolebat paſſionez ſed amor uolebat ꝛ amor dolorẽ ſupauit: ꝛ dolor amori ceſſit. Aſi cũ magno gaudio paſſionẽ ſuſtiuit. Heb. xij. ppoſito ſibi gaudio ſuſtinuit crucẽ. Non fuit ergo mirũ ſi in corde ſuo agonia magna fuit: ubi tantus cõflictus erãtit. tam uehemens fuit ardor ꝛ conflictus amoris q; per totũ corpus ſudauit ꝛ ſudorem conuertit in ſanguinem.

Sermo. cir. ¶ De eodem Sermo quintus.

Probet ſeipm hõ ꝛ ſic de pane illo edat ꝛ de calice bibat. j. Co rinth. xi. Ceteri cibi ſũt pbãdi ꝛ ſic recipiẽ di. Iſte aũt cibus nõ eſt pbãdus: q; ſemp eſt bo nus. ſed recipiẽs eſt pbãdus ſi eſt bñ ꝓparat⁹. Jõ dicit apl̃s. pbet aũt ſeipm hõ. Sicut eni medicina hoi nõ ꝓparato eſt cauſa mortis: ꝛ hoi ꝓparato eſt cauſa ſalutis. ſic iſte cib⁹ hoi idigno eſt uenenũ. hoi aũt digno eſt meritũ ſempiternũ. ¶ Nota dũ autẽ q; hõ circa hec tria, pbare ſe debet. ¶ Pri mo ſeipm quãre ſit puritatis. de puritate aũt recipiẽtis hoc ſacrũ corpus dr̃ Exo. xi. Renes uſos accingetis ẽ. que ibi ponunt. ℣ Et qbus vbis ha betur. q; recipiẽs hoc ſacrz debet eẽ mũdus a car nali delectatiõe. lõ dr̃ renes uſos acci. Legitur. lj. Reg. vj. q; oza a dño eſt pcuſſus q; arcã dei tangere pſũpſit: ꝛ rõnez aſſignãt iudei q; mũdus non erat: q; illa nocte cũ uxore ſua iacuerat. Si ergo ille eſt pcuſſus qui iacuit cũ ſua uxore: qua pcuſſione dignus eſt qui ſe deſecdat cuz meretrice. Si ille qui tetigit qua pcuſſione ille qui ſumit. Si ille tetigit arcã ligneaz qua pcuſſione dign⁹ eſt qui ſumit idigne carnẽ xpi uerã. ℣ Scõo debet eẽ mũ dus a terrenoz affectiõe. qõ notaꝫ cũ dr̃. Calcia mẽta habebitis in pedibus. nõ enim debet diligẽ terrena per inordinatã amorem. Sed in ſuis af fectib⁹ debet hẽ calciamẽta. i. ſctoz patruz exẽpla per imitationẽ qui terrena oia ptẽpierũt. Qui enim diligit terrena efficit ſra. Oſee. ix. Facti ſũt abho minabiles ſicẽa que dilexerũt. imo efficit lutum. Abacuch. ij. Dicit de auaro uſq; quo aggrauat cõtra ſe denſuz lutũ. Auarus ergo qui corp⁹ xpi recipit ipm in terrã ꝛ lutũ pficit. ℣ Tertio debet eẽ mũdus a uana cogitatiõe: qõ notaꝫ cũ dr̃. Tenẽtes bacculos in manib⁹. Debet eni bacculũ cru cis in corde retinẽ ꝛ cũ eo canes. i. demonũ cogi tationes aiuz lacerãtes abijcẽ. Chryſo. Ubicũq; demones ſignũ crucis viderint territi fugiũt. hac cauſa timẽtes quo plagã acceperunt. Legit Heñ. xvi. q; ſup ſacrificiũ abrahe uolucres deſcẽdebãt: ſed ipe eas abigebat: q; qñ hoc ſacrificiũ offerim⁹ uel recipim⁹ cogitatiões uolatiles abigẽ debem⁹. ℣ Quarto debet eẽ mũdus a negligẽtia ꝛ tempore qõ notaꝫ cũ dr̃. Et comedetis feſtinãter. Feſtinã ter comedit qui cũ feruẽti deſiderio ſuſcipit. Hi. ſup illud. Qui mãducat ꝛ bibit idigne. Indigne ſumit qui nõ deuota mẽte accedit: ꝓpter iſta ſigni ficauda legit Exo. xij. q; ãtuor ꝓſone ab eſu agni ereludebãtur. ſ. Iuus incircũciſus: mercenar⁹: ꝛ aduena ac alienigena. Seruus icircũciſus. i. lu xurioſus qui nõ eſt mũdus a carnali delectatiõe. q; ſic dr̃ Bal. v. Qui aũt xpi ſũt carnẽ ſuã crucifi xerũt cũ vitijs ꝛ cõcupiſcẽtijs. Mercenar⁹ aũt eſt auarus qui nõ eſt mũdus a terrenoz affectiõe qui eſt Iuus ꝛ mercenar⁹ pecunie. Jurta illõ Mat. vj. Nõ potestis deo ſuire ꝛ mãmone. Aduena ẽ neo phit⁹. i. de nouo puerſus: q; ille adhuc nõ eſt mũ dus a carnali cogitatiõe. Et iſte cib⁹ nõ eſt neophi toz ſed grãdiũ. ſic dictũ fuit Auguſtino. Cib⁹ fuz grãdiũ ẽ. Alienigena eſt ꝛepidus ꝛ ideuot⁹ q nõ eſt mũdus a negligẽtia ꝛ tempore. Et iſte cib⁹ non eſt iſipidoz: ſed palatũ ſanũ habẽtiũ: ꝛ ſaporẽ di ſcernẽtiũ. Aug. Palato nõ ſano pena eſt panis q ſano eſt ſuauis. ¶ Scõo debet pbare corp⁹ vñcũ quãte ſit maieſtatis: nõ eni recipit panẽ materialez ſed celeſtẽ. illũ. ſ. qui ait Joã. vj. Ego ſum panis viu⁹ qui de celo deſcẽdit. hoc eni pmo hoi tripliciẽ cibũ ꝓparauit. ſic hi Heñ. ij. ſ. pceſſũ: phibitũ ꝛ pmiſſuz. Si eni pceſſis uſus fuiſſet a phibito ab ſtinuiſſet: ad pmiſſũ puenijſſet. Sed q; male uſus eſt phibito, iuſte puar⁹ eſt pceſſo pariter ꝛ pmiſſo.

vnde dicit dñs. Vide ne forte sumat de ligno vite
& viuat in eternū. Nullibet aūt cibus hūit aliquid
imperfectiōis. Mā phibitus fuit mortis causatiu⁹.
Cōcessus nō fuit de celo delat⁹ sed de humo pduc
tus. pmissus vitā beatā nō dabat: sed in vita ho
minē plōgabat. Sed lōge nobiliorē altiū cibū rps
nobis dedit. Ille enī fuit mortis causatiu⁹: hic au
tez est viuificatiu⁹. iō dī. Ego sum panis viu⁹. Ille
fuit de humo pduct⁹. iste de celo delat⁹. iō dicit.
Qui de celo descēdit. Ille pseruabat vitā corpalē
iste dat vitā celestē. iō dī. Siqs māducauerit ex hac
pane viuet in eternū. ¶ Tertio hēt pbare recipiē
di modū quāte sit sctificatis. Modus aūt qntupler
tradit a Dan. li. iiij. Quia ēm eū debet recipi: cum
multo timore: cū pscientie puritate: cū vera fide: cū
multa reuerētia & honore: cū multo desiderio & de
uotiōe. ¶ Debet nāq; recipi cū multo timore: quia
ibi cōtinet diuina maiestas. Cū tali timore recepe
rat petr⁹ qui dicebat Luc. v. Exi a me: q; hō pctōr
sum dñe. Stupor enī circūdederat eū. ¶ Debet re
cipi cū pscientie puritate: q; ibi ptinet ille qui est sin
cerissima puritas. Cū tali puritate recipe vult eus
spōsa que dicit Cant. j. Lectulus nr floridus est.
¶ Debet recipi cū vera fide: q; ibi ptinet uelata ue
ritas. Cū tali fide recepat eū ego btā Maria. De
qua dī Luc. j. Btā que credidisti &c. ¶ Debet recip
cū multa reuerētia & honore: q; ibi cōtinet vera
diuinitas. Cū tali reuerētia recipiebat ille qui di
cebat Mat. viij. Dñe nō sum dign⁹ ut intres sub te
ctus meū. ¶ Debet recipi cū multo desiderio & de
uotiōe: q; in eo ptinet infinita charitas. Cū tali de
uotione & mētis exultatiōe recipiebat ille qui dice
bat Luc. xix. Accepit illū gaudēs in domū suam.

Sermo. cx. ¶ De eodem die Sermo sertus.

Etera cū uenero disponam. j. Cor
c xj. Postq; ordinauit aplūs co
rinthios q̄tū ad corpis & sanguis dignā
susceptionē pmittit se in aduētu suo ordinaturu⁹
ea que ptinēt ad sacramēti hui⁹ dignā celebratio
nez. Et qb⁹ obis colligit q; aplī multa ordinaue
rūt que in scriptis nō reliq̄runt. Silr ipsa ecclia a
spū sctō docta multa hodie sacrēda ordiault: que
mysticū sensuz ptinē videtur. ¶ Primū est: q; ho
die publice penitētes reconciliant. Mā in capite ie
junij cādela accēsa eis dat. cilicijū eis tradit: & sic
ab ecclia ejiciunt. Et ista repsentāt statuz ade post
peccatū. Mā cādela accēsa repsentat flāmeū gladi
uz. cilicijū ipa tunica pellicea fuisse idutū. Ejectio
ab ecclia: signat electionē ipsius ade de paradiso.
Hodie aūt reconciliant triplici de causa. ¶ Prima
q; petrū public peccātē rps hodie reconciliauit.
Mā publice peccauit qñ rps negauit, s, in nocte se
quēti: q; tāe noctes sequētes spectabāt ad dies pce
dētes. sed mō mutat⁹ est ordo. Publice penitētiā
fecit: qñ amare fleuit. sed rps eū reconciliauit qñ
ipm respexit. ¶ Scōa causa est: q; in qnta feria de
aues & pisces de aq̄ pduxit. Sed aues in aere
subleuauit: & pisces in gurgite remisit. Sic ecclia
hodie pctōres in aqs delitiarū natātes relinqt: &
penitētes ad celestia desideranda pducit. ¶ Tertia
causa est: q; rps hodie pro pctōrib⁹ penitētiā face
icepit. j. Pet. ij. Pctā nra ipse pertulit in corpore
suo &c. Et iō pueniēs est q; postq; rps penitētiā fe
cit a publice penitētib⁹ penitētia relaret. ¶ Scōz
est: q; hodie crisma pficit. Et sit triplici de causa.
¶ Prīa est q; crisma sit ex oleo & balsamo. Xps au
tē hodie oleū bñdixit: qñ in mōte oliueti orauit. &
tanq̄ plāta celestis balsamū pduxit. qñ sanguīe
as guttas sudauit. ¶ Scōa causa est: q; hodie istī
turū est sacramētū sacramētoz. i. corp⁹ xpi. Et iō
pueniēs est ut hodie crisma pficiat qō est materia
multoz sacroz. ¶ Tertia causa est: q; hodie rps
aplos in pphytes & epos pfecrauit: q; potestatē
pficiēdi eis dedit. Et iō pueniēs est ut hodie cris
ma pficiat. De quo pphyteri & epi seu pōtifices in
unguūt. ¶ Tertiū est: q; hodie altaria denudātur
ad inuēdū q; rps oibus suis uestimētis suis denu
dat⁹. s. uestimēto materiali: qñ a militib⁹ spoliat⁹
fuit. Spūali: qñ collegiū aplōz ipz reliqt. Corpa
li: qñ aia eius corpe denudata extitit. Sup subtā
tiali aūt spoliari nō potuit: q; ei⁹ diuinitas corpo
ri in sepulchro. aie in limbo semp coniuncta fuit.
¶ Quartū est: q; hodie altaria cū aq̄ & vino abluū
tur. ad significādū q; rps ecclesiā suā triplici lau
cro abluit. s. aq̄ regeneratiōis. Ephe. v. Mūdans
eū lauacro aque in uerbo vite. Aqua gre spūalis.
Ezech. xxxvj. Effūdā sup vos aquā mūdā &c. Et
vino sanguinis. Et iō vinū effūdit in modū cru
cis. Apoc. j. Lauit nos a pctis nris in sanguine
suo. ¶ Quintū est: q; trib⁹ diebus xpi mors ab ec
clesia plāgit. qō fit triplici de causa. ¶ Prīa causa
est: q; sol trib⁹ horis obscurat⁹ fuit. ¶ Scōa causa
est: q; rps trib⁹ die⁹ & tribus noctib⁹ mortuus fu
cult. ¶ Tertia causa est: q; tripler creatura ipm fle
uit, s. pure corpalis: ut terra que tremuit. pure spi
ritualis: ut angelus qui ēm modū suū fleuit. ¶ Sa
xxxiij. Angeli pacis amare flebāt. Et cōposita sic
aplī & mulieres. ¶ Sextū est: q; luminaria extīguū
tur. Mā ēz aliqruz ecclesiarū ꝓsuetudinē quindecim
cādele ꝓponunt. Cādele ꝓponunt ut paulatiz ex
tinguātur. Una tñ absc̄dit que nō extīguit. Il
le quindeciz cādele repsentāt quindeciz aplos & tres
marias in qb⁹ lumen fidei fuit extīctū. Candela
aūt que nō extīguit significat beatā vginē Mariā

In cuius corde semp lux fidei radiauit. ¶ Septimū est: q̄ tenebre inducūtur ex eo q̄ oia lumiaria tūc sūt extincta. lumiare celeste. i. sol per obscurationē. Luminare supceleste. i. xp̄s per ignominiosam passionē. Lumiare spūale. i. vgo btā per tristitiā z merorē. Lumiare rōnale. i. apli per lucis fidei amissionē. De obscuratiōe p̄mi luminis dicit Amos. viij. Occidit sol meridie. De obscuratiōe alioꝝ triu̇ dī Apoc. i. Factus est sol. i. xp̄s niger tanq̄ saccꝰ ciliciꝰ. Et luna. i. vgo btā tota facta ē sanguis. Et stelle celi. i. apli ceciderunt sup terrā.

Sermo. cxi. ¶ De sacro parasceues p̄mo p̄mꝰ

Im faciebāt qui ꝓbēbāt aiaz meaz. ps. Judei uolētes xp̄i aiaz in suo corpore cruciare cū nimia crudelitate ac violentia hoc fecerūt. Et iō xp̄s ꝓquerē dicēs. Vim faciebāt ⁊c. Vlis de aia q̄uo: fuerūt opiones: ubi s. ꝑncipalē hēt sedē. Quidā direrūt ipsaz eē in capite. Et hoc uolūt ostēdē per auctoritatē Gen. ij. Inspirauit in facie eiꝰ spiraculū vite ⁊c. Joā. xix. Inclinato capite tradidit spīm. Et per rōnez q̄ oēs sensus vigēt in capite. Mā aia in capite videt. audit. odorat. z sapit. Alij direrūt eā eē in corde. z hoc uolūt ostēdere per auctoritatez Mat. xv. De corde ereūt male cogitationes ⁊c. Cū enī cogitationes ereāt ab ipa. z cogitatiōes ereāt a corde: iō aia est in corde. Et per rōnes: q̄ est fons vite. Mā in corde incipit vita. radicaf vita: z finiſ vita. Alij direrūt eā eē in sanguine. z hoc uolūt ostendē per auctoritatē Leuit. xvij. Aia oīs carnis in sangui ne est. Et per rōnez: q̄ sigs pdit sanguinez: perdit vitā. Alij direrūt eā eē totā in toto: z in q̄libet pte corpis totā. Et hoc uolūt ostēdere per auctoritatez. ij. Regū. i. Adhuc tota aia mea est in memet ipso. Nō dixit adhuc est tota in cerebro meo uł in sanguine: uel in corde: sed tota in memetipso. i. in corpe meo. Et per rōnez: q̄ cū aia sit pfectio corporis organici: nō erit vnius corpis organici trī sed oīum z toti⁹. Judei aūt uidētur oēs istas q̄uo: opiniōes saltē ipso facto sciuisse: q̄ in his q̄uo: locis xp̄i aiam crucianerūt. ¶ Prio nāq̄ eius aia cruciata fuit i capite z hoc in q̄nque sensib⁹ qui ibi vigent. s. in visu: q̄ fleuit per cōpassionē q̄ ꝓterū salē ciuitatē vidit. Pre amore: q̄ amicū lazarum audiuit mortuū. Et pre dolore q̄ in cruce dolores mortꝭ sēsit ut hētur Deu. v. In auditu: q̄ ꝓtu meliaz z obꝓbria multa audiuit. Bap. ij. Lōtumelijs z tormēto iterrogem⁹ eū. Berū. Aures ille que audiūt in celo. sanctus. sanctus. sanctus. in terris audierūt petōꝝ insultus. In odoratu: quia magnū fetorē sensit. s. q̄ fuit spurtis fetidis delinitus. z petōꝝ. i. iudeoꝝ spurcitia circūdatus. z iter corpora fetida mortuoꝝ crucifixus. In gustu: q̄ fuit felle z aceto potat⁹. ps. Dederūt in escam meā fel ⁊c. In tactu: q̄ eius caput fuit arūdine pcussū z spinarū aculeis ꝑforatū. Berū. Caput illud diuinū densitate spinarū usq̄ ad cerebrū ꝑforatum est. Anselmus. Coronatus incedit sed ipa sua corona est cruciatus: q̄ mille punctis eius speciosū simū uerticē vulnerauit. ¶ Scōo cruciata fuit in corde: q̄ fuit in latere lanceatus. Cū enī sit triplex amor. i. sermonis: cordis: z operis. Dīēderat nobis xp̄s amorez sermonis in sapienti pdicatione. Amorē operis: in miraculoꝝ exhibitione. Nō restabat nisi ut ostēderet nobis amorē. s. cordis. quē nobis ostendit in lateris apertione. Bernar. Clauis penetrās clauis reserās factus est mihi q̄ nō videam per foramen. Clamat clauus clamat vulnus: q̄ deus sit in christo mūdū reconciliās sibi. Iste autez amor oēs alios superat amores. s. naturalē qui est inter patrez siue matrē z filiuz. Ysa. xlix. Nunquid obliuisci pōt mulier infantē suū ⁊c. Amorē carnalem: qui est inter virū z uxorez dicere. iij. Eulgo dicitur. Si dimiserit vir uxorem suam ⁊c. Amorē animalē: qui est inter animā z corpus propriū. Joan. x. Animā meaz pono pro ouibus meis. Amorē sociales: qui est inter amicuz z amicū. Joan. xv. Maiorē hac dilectionē nemo habet. ¶ Tertio cruciata fuit in sanguine: quādo uenis apertis totus sanguis de corpore emanauit. ita q̄ eius corpus tanq̄ lignū aridū in cruce remansit. ps. Ossa mea sicut cremiū aruerunt. Letera deus fecit in numero: pondere: z mēsura. ut dicit Sap. xj. In effusione auē sui sanguinis nō seruauit numerū: quia nō vnā uel tres guttas dedit: sed totū dedit. Nō seruauit pondus: quia non vnaz vnciā uel libraz fudit: sed totū fudit. Non seruauit mensurā: q̄ nō vnuz caliceꝫ mensurauit sed totū sine mēsura tribuit. ps. Copiosa apud eum redēptio. Bernar. Prosus copiosa: q̄ nō gutta sed vnda sanguinis largiter per q̄nque partes corpis emanauit. ¶ Quarto cruciata erat ei⁹ aia in toto corpore z in qualiber parte corporis: quādo ad colūnam erat flagellatus z totus vulneribus repletus. Ita ut possit dici illud Ysa. j. A plāta pedis usq̄ ad uerticē non est in eo sanitas. A vere a planta pedis usq̄ ad uerticē quia passus est in parte suprema: media: z extrema. Nam in parte suprema eius caput fuit vulneratū z percussum. eius facies alapis inflata z iputis deturpata. z barba depilata. Ysaie. l. Corpus meū dedi percutientibus z genas meas uellentibus faciē meam non auerti ab increpātibus z conspuentibus in me. In media parte corpus eius fuit macie attenuatum. ps.

Dinūerauerūt oīa ossa mea nodo sed sunīb⁹ visse catū: lācea pforatū. In pte extrema erat in pedīb⁹ pforat⁹. ubi magnū dolorē est passus. Et q: locus erat neruosus. ⁊ q: grossis clauis ꝓfixus. ⁊ q: vn⁹ pes sup alios pforat⁹. ⁊ q: nitebat clauatis pedīb⁹ totū corpus sustētare. ꝓpter ista oīa dicit Augu⁹. Expalmat qui est uera palma victorie. spinis corōat: qui spinas pcōz uenit ꝓfringē. ligat qui soluit cōpeditos: disciplina cedit: salus vulnerat: vita moritur: occidit ad tēpus vita a morte. ut in perpetuum a vita occidatur mors.

Sermo. cvij. ¶ De eodem Sermo secūdus.

D Ispolui testamētum electis meis. ps. Mū qs de morte dubitat testamētū cōdit. ⁊ filiis ꝓpinqs ⁊ amicis legata dimittit. Xps igit nolēs ite stat⁹ decedere testamētū cōdidit. in testamēto multa legata dimisit. De quo testamēto sic dicit Amb. Auctor humani generis in cruce pēdēs pietatis officia diuidebat. psecutionē aplis. pacē discipulis. corpus iudeis. patri spūs. ⁊ vgini marie paranymphū: latroni paradisum. pctōrib⁹ ifernū. crucē pnie penitētibus xpianis delegauit. In isto testamēto xps octo legata fecit. ¶ Primo nāq; legauit aplis psecutionē. Illud enim eis legauit qō ꝓ ipse in vita possēdit. Joā. xv. Si me psecuti sunt ⁊ uos psequētur. Et istud legatū erat oibus aplis pfecte solutū q: ⁊ psecutionē habuerūt ⁊ mortē sustinuerūt. Heredi tas nāq; trāsit ad heredes cū suo onere ⁊ honore: deus aūt hereditati eterne britudinis adiūxit on⁹. s. tolerātiā passionis. Cuz isto onere hūt eā xpus. Luc. xulᵗᵉ. Oportuit xpm pati ⁊ sic intrare in gl̄iaz suā. habuerūt eā apli. Act. xiiij. Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū dei. hūt eaz oēs fideles. ij. Tim. iij. Oēs qui ꝓie viuē uolūt in xpo iesu psecutionē patiunt. Qui ergo vult assēq eternā britudinē ⁊ nullā pati tribulationē. videt q uelit cē ⁊ xpo dignior: ⁊ aplis sanctior: ⁊ cūctis fidelib⁹ melior. ¶ Scōo legauit discipulis pacem. Joā. xiiij. Pacē meā do uobis ⁊c. Debat enīz xps septuaginta duos discipulos qui nō erāt ita sortes sicut apli. Et ideo legauit eis nō tm̄ pacē pctōris nel eternitatis s; etiā tpis. Et quo habeā q: nō sūt ifirmioribꝰ grauia ꝓponēda. iurta illud Matth. ix. Mungd pūt filii spōsi lugē ⁊c. Et qb⁹ dīs colligit q: nō sunt imponēda tristia festiuis. ⁊ iō dixit. Nū quid pūt filii spōsi lugē ⁊c. Festiui sunt ptēplatiui qui de gete pctōris pueniūt ad qtē eternitatis. iurta illud Ysa. lxvj. Erit sabbatū ex sabbato. Talib⁹ nāq; nō sunt ꝓponēda tristia: q: posset eoz iocunditas retardari. nec debet statim ꝓponi puersatio noua uetustis: iō subdit. Nemo hēt cōmixturā panni rudis ⁊c. nec mētis locūditas in ceptis. iō subdit. Nec vinuz nouū mittit in utres ueteres ⁊c. Tales enim nō sunt statim ad spūalia cōpellēdi: sed paulatim ꝓmouēdi. ¶ Tertio legauit corpus suū iudeis: ut trib⁹ diebus ipm in ptāte haberēt. Joā. x. Terra. i. corpus pctōr terrenū data est in manus im pij. i. pilati siue iudei. Corpus nāq; xpi erat tanq̄ saccus plenus thesauro. ideo dedit ipm in manus iudeoꝝ: ut ipm scinderēt ⁊ thesaur⁹ emanaret quo captiuus redimeret. Iste saccus uenit ad nos in natiuitate. Prouer. vj. Sacculū pecunie secuz tulit. fuit aūt scissus in passione. ps. Cōscidisti saccū meū ⁊c. ⁊ eruit pciū in sanguinis emanatiōe. Bernar. Saccū plenū misericordia sua misit deus ꝓ in terrā. Saccū inq̄ in passione cōsciděd̄ ut effūderet illud qō in eo latet pciū nr̄m. Erat tanq̄ alabastrū plenū unguēto. Et iō datū est in manus iudeorū ut ipm frāgerēt: ⁊ inde unguētū effluceret: quo vulnerat⁹ sanaret. Inde enim emanauit unguētū mortificatiuū iducēs ꝓtritionē. dulceratiuū ifundēs ꝓtritis ꝓsolationē. ac sanatiuū oās plenam remissionē. De uob⁹ ꝓmis dī Luc. xij. Infundēs uinū ⁊ oleū. De tertio Ecc. xxxiij. Unctiones cōficiet sanitatis. Erat tanq̄ apotheca plena balsamo ideo datū est in manib⁹ iudeoꝝ. ut balsamus eriret vnde fetidus releuat. Tūc enim ista apotheca apta fuit. qū vnus militū lācea latus eius pforan do apuit. Iste aūt odor assimilat odori vinee: balsami ⁊ myrrhe ut habeā Eccli. xxiiij. Uinee: quia serpētes ifernales fugat. Balsami: q: patrē recōciliat. Myrrhe: q: boiem a peti putredine pseruat. ¶ Quarto legauit ꝓi spūm. vñ Luc. xxiij. Pr̄ in manus tuas cōmēdo spūm meū. docēs nos ut in hora mortis deo spūm cōmēdem⁹. ℣ Psio ut ips ab isidijs demonū custodiat. Eccli. lj. Libasti me a rugiētib⁹ pparatis ad escā. ℣ Scōo ut per ministeriū angelo⁹ ipm ad celuz deducat. Exod. xxiij. Ego mittā angelū meū qui pcedat te ⁊c. ℣ Tertio ut ipm q̄si depositū custodiēs corpi suo qnq̄ reddituat. j. Tim. j. Potēs est depositū meū suare usq̄ in illū diē. ¶ Quinto legauit vgini paranymphū qui mkem suā toāni dimisit. qō fecit xps rone sui. q: cōdito⁹ legis debet suare legē. Exo. xx. Honora patrē tuū ⁊ matrē tuā. Rone nr̄i ut istruamur ꝑ Christ⁹. usq̄ ad ultimā respirationē hēre curā parētū. Rone virginis ut aliquā ꝓsolationē recipet de amissione filii ex custodia fidelis discipuli. ¶ Sexto legauit latroni padisum. Amē dico tibi. Ecce quanta firmitas. modus enim iurādi xpi fuit. Hodie. ecce quāta celeritas. Mecū eris. ecce q̄s brā sōcietas. In paradiso. ecce q̄s felix loci amenitas. ¶ Septimo legauit pctōrib⁹ infernuz ubi pulchre

morank. qō q̄druplici rōne ostēdi pōt. Porc⁹ enīz l. luxuriosus pulchrius manet in luto infernalis se ditatis q̄ in prato celestis amenitatis. Seruus. i. auarus qui est seruus pecunie pulchrius manet in cloaca inferni q̄ in camera picta dei. Latro. i. sup bus qui furat deo id qō est sibi ppīū. s. gl̄iaz. pul chrius manet in patibulo infernalis vitalis q̄ in so lio maiestatis. Lignū putridū. i. pctō: per peccādi ꝓsuetudinē putrefact⁹. pulchrius manet in igne i fernalis cruciatiōis q̄ in regali eccl̄ie celestis mā sione. ¶ Octauo legauit crucē pnie penitētib⁹ rp̄ia nis. Luc. ix. Siqs vult uenire post me abneget se metipm rc. Ipsa enim pnia debet eē pfecta: ideo dicit. abneget semetipm. i. er tota neget. Uolūta ria: ideo dixit. tollat. aspera: ideo dixit. crucē que di cit a cruciatu. ppria nō aliena: ideo dixit suā. con tinua: ideo dixit quotidie. z pura intentione facta. ideo dixit. z sequatur me.

Sermo. cxiij. ¶ De eodem Sermo tertius.

Propio filio suo nō pepercit rc. Rom. viij. Magnam de deo fiduciā hēre possumus. q; si dedit no bis filiū. suū: dabit nobis cetera bona sua. Et istaz fiduciam dat nobis rp̄s er modo stādi in cruce. de quo dicit Bern̄. Quis nō rapik ad spem impetran di fiduciā qui eius in cruce ꝓsiderat corpis dispo sitionē. videlicet caput iclinatū ad osculū. brachia extēsa ad amplexū. manus aptas ad largiendū. lat⁹ aptū ad diligēdū. pedū affectionē ad nobiscū com manēdū. z totius corpis extēsionē ad se totum no bis impēdendū. ¶ Primo igit debemus cōsidera re q; in cruce tenet caput inclinatuz. z hoc triplici rōne. ℣ Primo rōne recōciliationis. solet enīz qui aliū vult sibi recōciliare caput inclinare. z osculuz sibi dare. Sic rp̄s caput inclinat ut osculū porri gat z nostrā recōciliationē faciat. Cant. j. Osculet me osculo oris sui. ℣ Secōo rōne eleuatiōis. solet nāq; qui aliū vult sursum erigere seipm inclinare. z ipm ad alta eleuare. Sic rp̄s caput inclinauit. z de collo suo scalā fecit. z nos ad patrem eleuauit. Joā. xv. Nemo uenit ad patrē nisi p me rc. ℣ Ter tio rōne erauditionis. Solet enim hō libēter aurē inclinare ei quē vult benigne erudire. Christ⁹ ad patrē caput inclinās aurē derterā nobis porrigit. z sinistrā nobis auertit. Auris dextera est eius mi sericordia quā modo nobis libēter impēdit. Sinistra aūt est eius iustitia quā modo libēter a nobis auertit. ¶ Secōo habet brachia extēsa ad amplexū. Solet nāq; mr brachia apire. z sic puero uenīedi fiduciā ad se dare. Deus habet duo brachia. s. sinistrū sue gr̄e. z dexterū sue gl̄ie. Ista brachia duo deus olim ambo clausa tenebat: q; nulli plene dabat suā gr̄am. z nullū recipiebat ad suā gl̄iaz. Tā dē aperuit brachiū sinistruz. recipiēs ad suā gratiā populū iudeoz: sed tū derterū clausum tenebat: q; nullū ad suā gl̄iam admittebat. Modo aūt ambo brachia habet apta z extēsa: q; oēs ad suā gratiā re cipit: z ad suā gl̄iam introducit. ¶ Tertio hēt ma nus ꝓforatas ad largiendū. Habuit enim in cruce manus aptas: cōfixas: z ꝓforatas. Aptas: ad in nuēdū q; dat oībus liberaliter. ps̄. Aprs tu manū z imples omne aial būdictione. Cōfixas: ad inuē dum q; dat vniuersaliter. Sunt enim qui hūt ma nus aptas ad ppīnquos. ad alios autem clausas. Christus aūt ad oēs z bonos z malos. Matth. v. Solē suū oriri facit sup bonos z malos rc. Per foratas: ad inuēdū q; dat oībus abūdāter. Sicut enim uas ꝓforatū nihil sibi retinet: sic z rp̄s Iesus nihil sibi retinuit: sed oīa dedit. Mam dedit nobis carnē suā. Patri aīam. Joanni matrē suā. Petro eccl̄iam. Latroni paradisum. Crucifixoribus ue stimēta. Lāceatori restituit visum. ¶ Quarto ha buit latus aptū: ad diligēdū. Ex hoc enim christ⁹ ostēdit quātū nos dilexit. q̄liter. z ꝓpter qd. Quā tum: q; plus q̄ cor suū: q; pro nobis ivrta cor suū uoluit vulnerari. Sic enīz loqtur mr filio. Fili tu es cor meū: plus te diligo corde meo. Iste est no ster pellicanus qui iurta cor se vulnerauit: z filios resuscitauit. Qualiter aūt q. s. ex utero amore cor dis ut. s. cor eius videamus. z q; ex amore cordis nos diligat certi sumus. Sic enīz loqtur amicus amico. Utinā videres cor meū. Bern̄. Clauus pe netrās. clauus referās factus est mihi. Propk qd ut ad instar colūbe ab insidijs demonū in ipso fo ramine absc̄odamur. Cant. v. Ueni columba mea in foraminibus petre. ¶ Quinto habuit pedes cō fixos: ad nobiscū manēdū. Signū enim esset ma gni amoris si amicus cū amico cōpediri se face ret ut secū maneret. Xp̄s enim in hoc exilio uenī ens ad nos nobiscū māsit libēter. Prouer. viij. De litie mee eē cū filijs hoium. Manet utiliter. Sap. vij. Uenerūt mihi oīa bona pariter cū illa. Manet pseuerāter. Matth. vlt⁰. Ecce ego nobiscum sum oībus diebus rc. ¶ Sexto habuit corporis extensionē: ad se nobis totaliter impēdendū. Mam extē dit se in nostrū obsequm ab infantia usq; ad pueri tiam: q; z ab infantia a circūcisione sanguinē effu dit. Et in pueritia: q; parētibus obediēs fuit. Jux ta illud Luc. ij. Erat subdit⁹ illis. A pueritia usq; ad iuuētutē: q; in sua iuuēcute nos instruxit. mira cula fecit. z būficia multa impēdit. A iuuētute sua se extēdit usq; ad finē vite: q; in crucē ascēdit. z per passionē nos redemit. Post mortē se extendit usq; ad limbū: z inde patres eduxit. Deinde se extendit

usq; ad mūdum: quando gl'iose resurrexit. Post modum usq; ad celum: quādo mirabiliter ascendit. Tādem extendet se usq; ad iudicium: quādo viuos ⁊ mortuos iudicabit.

Sermo. cxliij. De eodem Sermo quart⁹.

O Ihesu nos ⁊ lauit nos a pctis nr̄is i sanguine suo. Apoc. i. V. hō añ xpi passionē erat imūdus. V dur⁹. F fugitiuus. V ⁊ cecus. Quia igit erat imūdus xps fudit sanguinē suū in lauacrū nr̄e purgatiōis. De bco. ir. Sāguis xpi emūdabit cōsciētias nr̄as ab opib⁹ mortuis. Lauacrū aūt frigidū lauat: calidū aūt melius lauat. Sic ⁊ sanguis xpi omni tpe lauat. Sed hodie melius lauat: q; de suo uase calidus est effusus. In quo qdē fuit ualde calefactus signe amoris. De quo ipse dixit sic Luc. xv. Ignē uenit mittere in terrā. Igne doloris. Thren. j. Ad tēdite ⁊ videte: si est dolor sicut dolor meus. Et igne passionis. ps. Igne me examinasti ⁊c. Nō tm̄ lauat nr̄as pcietias: sed etiā omnes creaturas. Nā nāq; elemēta ab idolatrijs fuerūt sedata: scilz aqua ex nephādarū hostiaꝝ ablutione. Ignis ex cō crematione. aer ex fumi ascēsione. ⁊ terra ex innocētis sanguinis aspsione. Sed xps oia ista purgauit scilz aquā per aquā quaz de latere emisit. Aerē q; nō sub tecto: sed in aere passus est. Terrā: q; super eā sanguinē fudit. Et ignē q; spūm scīm in specie ignis emisit. Scōo q; hō erat dur⁹ effudit sanguinē suum in emplastrū nr̄e mollificationis. Fit aūt emplastrū de herbis ⁊ floribus ⁊ speciēb⁹ aromaticis aliquo liquore supinfuso ⁊ melle appōito. Herba medicinalis est caro ei⁹ mortalis. Iuxta illud V Iste. xl. Mis caro fenū. F los odoriferus est eius aia oium virtutū odore repleta. Species aromatica est eius diuinitas speciosa. Liquor infusus est eius sanguis effusus. Mel dulce est eius spūs humanus. De quo dr̄ Ecc. xxiiij. Spūs meus sup mel dulcis. Ex his igit qnque generib⁹ cō fectū est illud emplastrū qō oēm duritiam cordis nr̄i debet mollificare. maturare. ⁊ frangere. Dicit nāq; q; est qdā lapis adamātinus qui frāgi nō potest. nec mallei pcussione. nec ignis adustiōe. nec antiq; inueteratione. frāgit aūt sanguinis appositi one. Sic multi sunt qui ad pnām frāgi non pūt. nec per diuinā cōminationē. nec per adhibitā tribulationē. nec per lōgā senectutis cōfectionē. frāgit aūt per dūlce passionis recordationē. Tertio: q; hō erat adeo fugitiuus. effudit sanguinem suū in reclamatoriū nr̄e reuocationis: q; aues ad dños suos nō reuertunt nisi cuz frusto carnis. arbores ascēdūt: ⁊ ad eas sibilāt ⁊ eas reuocāt. Alique tū sunt que nō reuertunt criplici de causa. aut q; sunt nimis replete. aut q; in deuoratione prede sunt occupate. aut q; nō sunt bñ domesticate. Hō enim tanq; auis cōtumax a deo auolauerat. Misericordiā. Effraim quasi auis auolauit. Ideo ips arborē crucis ascēdēs ⁊ corpus cruciatū hūs ad nos sibi lare nō cessat. Ysa. v. Leuabit dns signū in nationibus: ⁊ sibilabit ad eū de finibus terre. Sed qui dā sunt qui uenire pcēnūt. Aut q; sunt nimis repleti sicut auari. Deut. xxxij. Incrassatus est dilectus ⁊ recalcitrauit. Aut q; sunt in cadaueribꝰ occupati. sicut luxuriosi ad instar corui qui deuorati oni cadauerū se dedit: ⁊ ideo ad arcam nō rediit. Aut q; sunt filiestres ⁊ nondū domesticati: sicut supbi. Aliā aūt domesticanē tribus modis. Alīquādo per flagellationē: q; qñ canis flagellat leo domesticat. Aliqñ per sanguinē: q; aliqñ auibus dat sanguis siue uinū ad bibēdū ut domesticent. Aliqñ vo per bñficioꝝ collationē. Nō est enim alīq; alal ita siluestre qō er bñficijs nō fiat māsuetus ⁊ lene. Xps igit qui est leo añ nos canes ut nos domesticaret flagellari uoluit. Ysa. liij. Disciplina pacis nr̄e sup eū. Vinū sanguinis ad bibendū nobis dedit. bñficia ptinua nobis tribuit: ⁊ tñ aliqui uo mesticari nō pūt. nec flagellatione leonis. nec er potu sui sanguinis. nec er collatis bñficijs. Quarto: q; hō erat cecus: effudit sanguinē suū in colliriū nr̄e illuminationis. Sūt enim tria pcā que excecāt. s. tumor supbie. pulus auaritie. ⁊ humor luxurie. Et ista cecitas sanatur er triplici collirio. Quoddā enim est colliriū cōfectū ex felle piscis quo illuminati sunt oculi thobie. Et istud colliriū est totū amarū: ⁊ repūtat xpm. put erat in patibulo. Cōsideratio aūt istius fellis. i. amaritudis passionis frāgit duritiā nr̄e elationis. Vñ ⁊ in passione. Petre scisse sunt. terra mota est. ⁊ monumenta aperta sunt: ⁊ mortui surrexerūt. Illi ergo qui ad istud colliriū nō sanant sunt lapidib⁹ duriores. terra insensibiliores. monumētis fetidiores. ⁊ mortuis misabiliores. Est secūdū colliriū pfectū ex sanuo mellis: quo liniti sunt oculi ionathe: ut habet. j. Reg. xliij. Et istud colliriū est totū dulce: ⁊ repsentat xpm. put est in regno. ubi tot⁹ est dulcis. ex quo sci hūt suā dulcedinē er melle. s. diuinitatis ⁊ cera humanitatis. Cōsideratio aūt hui⁹ dulcedinis debet extinguē cecitatē carnalis delectatiōis. Tertiū colliriū est cōfectū ex pūctione saliue ⁊ puluerīs: quo illuminat⁹ est cecus a natiuitate. Joan. x. Et istud est ex pte dulce ⁊ ex pte amarū. Mā salius hēt dulcedinē sed terra amaritudinē. Et repsentat xpm. put erit in iudicio. ubi malis erit terribilis: ⁊ bonis dulcis. Cōsideratio aūt istius collirij tā terribilis debet sanare cecitatē cupiditatis: q; tunc oī

ultie nō poterūt liberare. Bern. Veniet dies illa in qua plus ualebūt pura corda ḡ astuta uerba. ⁊ cō scientia bona ḡ marsupia plena.

Sermo. cxv. ¶ De eodem Sermo quintus.

¶ Radidit semetipsum p⁹ nobis oblationē ⁊ hostiaꝫ deo in odorem suauitatis. Ephes. v. In uetri sacrificio considerabaṅ tria scilicet oblatio. inflāmatio. ⁊ reconciliatio. Siqdem animal sacrificā dum offerebaṫ. oblatum cremabaṫ. crematū odorem reddebat quo deus placabaṫ. ℣ Sic ⁊ chr̄ist⁹ fuit oblatus: ideo dicit. Tradidit semetipsum p⁹ nobis. ℣ Fuit inflāmatus: ideo dicitur. Oblationē ⁊ hostiā. ℣ Hostia enim cremabaṫ ⁊ odorē emi sit quo deus fuit reconciliat⁹. ideo subdit. In odorez suauitatis. ¶ Primo q: rp̄s fuit oblatus ⁊ tradit⁹ in sacrificiū a patre. Rom. viii. P⁹ op⁹ filio nō pepcit: sed p⁹ nobis tradidit illū. Et a se: ut patet in ⁊bo ꝓpōsito. Sed q: in sua deitate non erat aptus ad sacrificiū: ideo fecit se ouē ⁊ agnū ut aptus eēt ad sacrificādū. ℣ Isa. liij. Tanq̄ ouis ad occisionē ducet: ⁊ q̄si agnus corā tondēte se obmute scet: ⁊ nō apiet os suū. Mō enim os suū aputt per aliquā impatiētiā. nec cor suū per aliquā irā: qō patet: q: cū ira siue impatiētia aliqū sit in alio. aliquando manifestet̄ in exteriori signo. aliqū ostēdaṫ in in iurioso uerbo. aliqū exerceaṫ in ꝓtumelioso facto. rp̄s nullo istoz modoz in passione fuit cōmotus: sed tanq̄ agnus obmutuit. ℣ Isa. xlj. Mō clamabit ⁊ nō audiēt uox eius foris: ecce q: nō fuit cōmot⁹ in ⁊bo. Calamū quassatū nō cōteret: ecce q: nō fuit cōmotus in facto. q: nulli nocuit: sed oibus pfuit. Mō erit tristis: ecce q: nō fuit cōmotus in animo. nec turbulētus: ecce q: nō fuit cōmotus in exteriori signo. ¶ Secūdo rp̄s fuit inflāmatus ⁊ succēsus. ⁊ hoc ḡ triplici igne. ℣ Primo igne amoris. De quo dī Luce. xij. Ignē uenī mittē in terrā ⁊c. Jo. xv. Maiorē hac dilectionē nemo hēt ⁊c. Isto igne amoris adeo fuit inflāmat⁹ q: ꝓpter nostrum amorē dimisit habitationē celestē. angelicā hereditatē. ⁊ seipm dedit in mortē. Hier. xij. Reliq̄ domū meā: ⁊ dimisi hereditatē meā. dedi dilectā animā meā in manibus inimicoꝝ meoꝝ. Isto igne adeo fuit inflāmatus q: dedit nobis sapiam suaz: q: trigintatribus annis nos docuit. Potētiā suā: qa multa bñficia nobis contulit. infirmos sanando: mortuos suscitādo. Psonā suā: q: trigintatrib⁹ annis pseuerāter nobis seruiuit. Et vitā suā: quia ꝓ nobis mortē sustinuit. ℣ Scō fuit inflāmat⁹ igne doloris. Nullus enim martyr tātū dolorem sensit quantū chr̄istus. Maiorē enim dolorē sentit oculus q̄ pungit: ḡ calcaneū q̄ vulneraṫ. Cato aūt aliorū martyrū fuit instar calcanei: q: de grossa materia facta. Et caro xp̄i fuit ad instar oculi: q: habuit cōplexionē magis nobilē. Et erat delicata: ex eo q: fuit de spūs sancti opatione cōcepta. de purissimis sanguineis beate marie assūpta: ⁊ nulli vnq̄ peccato subiecta. Et ergo maiorē dolorem sensit. ℣ Tertio erat inflammatus igne passionis. Passus est enim penā acerbā: uariā: ⁊ diuturnaz. Acerba quidē erat: q: in locis neruosis ubi viget maior sensus: ⁊ ideo maior dolor. Fuit uaria: q: a plāta pedis usq̄ ad uerticē non fuit in eo sanitas. Fuit etiam diuturna: q: ab instāti sue cōceptionis duravit usq̄ ad mortē suā. Ipse enim mortē suaz semper sciuit: ⁊ ideo quolibet die dolorem habuit. ℣ Quarto erat inflāmatus igne cōpassionis. Magna enim cōpassione urebaṫ quādo matrē flentem vidit. Quādo aplos dispersos vidit. Quādo eiaz suos crucifixores in frenesim vsos aspiciebat. Sicut enim pius pater vidēs filiū freneticū in ipsum insurgētem plorat: non suā iniuriā sed filii furiaz. Sic ⁊ chr̄ist⁹ non suos dolores sed frenesim suoꝝ interficiētium deflebat. Ideo etenim p⁹ ipis orabat: clamabat: ⁊ plorabat. sicut dicit Hebreorum v. Qui in diebus carnis sue preces supplicationesq̄ ad deū ⁊c. Ecce quia orabat. Et cuz clamore ualido. Ecce quia clamabat. Et cuz lachrymis offerēs. Ecce quia plorabat. ¶ Tertio chr̄ist⁹ suauem odorē fecit patri: er quo fuit reconciliat⁹. Unde dicit. In odorē suauitatis. Istud autem sacrificiū erat ualde odoriferū: q: fiebat in holocaustū. Holocaustū enim erat totū incēsum. Christus igitur erat holocaustū: q: totus erat in passione incensus: ut supra dictum est. Et intus igne amoris: ⁊ foris igne passiōis. Et istud per quatuor signa potest ostendi: que sunt signa in aliquo uehementis caloris. ℣ Primū est: quia ualde sudauit. qui sudor in guttas sanguinis eque fuit cōuersus. Magnus erat ille ignis qui ipsum non tm̄ in facie: sed etiam in toto corpore sudare faciebat. ⁊ qui humorez flegmaticū in sanguinē conuerrebat. qui in tāta abūdabat q: in terram decurrebat. ℣ Secundum signum est: quia uestes ferre non potuit. sed nudus in crucem ascēdit. Ac si ipso facto loquatur ⁊ dicat. Tanto igne ardeo: q: uestes sustinere non ualeo. Hoc significatū est. ij. Reguz. vi. Ubi dicit q: dauid nudus ludebat ante arcam domini. Arca dñi est crux chr̄isti: in qua profunda dei mysteria continētur. Ubi christus nudus luſit: qui nudus ⁊ gaudens crucem ascēdit. ℣ Tertiuz signum est: quia sitiuit: ⁊ potum petiit. Bernardus. O domine quid sitis fidem nostram. salutez nostram: ⁊ gaudium nostrum. Plus animarum

uestrarum & corporis mei me tenet cruciatus. ℣ Quartū signū est: q; totus in cruce rubicundus fuit. hō eni qui stat ad paruū ignē: efficit rubicūdus in facie. Iste aūt portabat ūtuor ignes: iō fuit rubicūdus in corpe: q; tot' cruētatus in cruce. Ysaie. lxiij. Quare rubrū est indumentū tuum ⁊c. Cant. v. Dilectus meus candidus ⁊ rubicūdus. Per puritatem fuit candidus: ⁊ rubicundus per sanguinis cruentationem.

Sermo. cxvj. ¶ De eodem Sermo sertus.

f ascículus myrrhe dilectus me⁹ mihi: inter ubera mea cōmorabit. Cant. j. Quāuis ergo bt̄a maria nō fuerit gladio materiali pcussa: tū in xp̄i passione gladio doloris fuit transuerberata. Et iō q̄n xp̄i passio ad memoriā reducit: nō imerito ⁊ matris passio ad memoriā reuocat. In vbis ergo pmissis inquātū de ipa exponūtur: tria ponuntur. ¶ Prio eni ponit magnitudo sui amoris: cū dr. Dilectus me⁹. Dilexit aūt xp̄m dulciter: fortiter: ⁊ sapiēter. Sic dulciter eū dilexit: q; tota pre amore liquefacta fuit. Sicut eni aurū a facie ignis liquescit: sic eius alia ad p̄sentia ignis celestis qui in eius utero nouē mēsibus habitauit. Cant. v. Alma mea liquefacta est ⁊c. Sic dulciter eū dilexit q; tota in amorē cōuersa fuit. Si eni ignis materialis ea in que agit sibi assimilat: multo forti⁹ ignis diuini amoris qui in eius utero hītauit eā sibi assimilauit ⁊ tota in amorē conuertit. Hoc significatū est Exod. iij. ubi dr. Rubus ardebat ⁊ nō cōburebat. Arsit qdē igne amoris in mēte: sed nō fuit cōbusta igne cōcupiscētie. Sic dulciter eū dilexit q; pre nimia amoris dulcedine a se quodāmō alienata fuit. Mā ⁊ filius pre amore mīs extra se positus eē videbat. qñ sua vulnera obliuioni tradiderat: ⁊ matris solūmō memor erat: q; ioanni ipam recōmēdabat. Mater etiā pre amore filij sui extra se eē videbat duz morte suā sic respiceret: ut in medio occisorum sui filij amore itrepida remaneret. Sic dulciter dilexit: q; tota lāguida facta fuit. hō languē ꝓsuevit post certamen ⁊ durū laborē. In corde nāq; vginis certabāt duo amores ⁊ duo dolores. s. amor filij qui nolebat ipm pati. Et amor generis hūani: qui nolebat ipm mori. Et sic iter istos duos amores magna pugna erat. Certabāt eni adinuicē dolor: quē habitura erat de morte filij sui: qui nolebat ipm pti. Et dolor de pditione generis hūani qui uolebat ipm mori. Et q; in corde suo talis pugna erat: iō tota lāguida facta fuerat. Cant. ij. Nunciate dilecto q; amore langueo. ℣ Scō dilexit filiū fortiter. In xp̄i passione gdā erāt fortes quātū ad amorē: sicut apli qui etiā ipz mortuū diligebāt. Sed debiles quātū ad corporalē associationē: q; ipso relicto fugerūt. Et quantuz ad fidē q; ipsaz pdiderūt. Alij fuerunt fortes quātū ad amorē ⁊ associationē: sicut fūt fācte mulieres que ipm diligebāt: ⁊ iurta crucē associabāt. Sed debiles ad fidē: q; ipaz pdiderūt. Bt̄a aūt ēgo fuit fortis. ⁊ ēgtuz ad amorē q; filiū suū semp dilexit. ⁊ ēgtuz ad associationē q; iurta crucē semp stetit. ⁊ quātū ad fidē: q; ipaz nunq; amisit. ⁊ quātum ad mortis horrorē: q; mori nō timuit. Unde dr in prosa. Mato queso parcite. matrē crucifigite aut in crucis stipite nos ambos affigite male solus morit. ℣ Tertio dilexit sapiēter ⁊ discrete. Cuius discreta dilectio in tribus apparet. ℣ Prio q; ipm duz adhuc puer eēt ad tēplū ⁊ festiuitates dei per viā etiā lōgaz ⁊ asperā ducē cōsueuit. ℣ Scō q; ne crucē ascēderet nūq; sibi diffuasit. ℣ Tertio ut de cruce descēderet nunq; sibi cōsuluit: q̄uis sciret q; do'ores martios pateret. Nō est ptra multas mulieres que filios suos a puericia nimis delicate nutriūt ⁊ ne crucē penitētie ascēdāt auertūt. Et si ascēderint nō solū ut descendāt consuluīt. sed etiā violēter educunt. ¶ Scō ponit magnitudo sui doloris: cū dr. Fasciculus myrrhe. Iste aūt dolor causabat in ea er rōne sui. er rōne filij. ⁊ er ratione supplicij. ℣ Rōne sui: q; ipa erat pia mater. ēgo eni mater est magis pia: tāto ad dolēdū magis proclina. Bt̄a ergo ēgo Maria lz iquātū mater ad filiuz pia fuerit: est tū facta magis pia er eo q; diuina pietas in eius utero nouē mēsibus habitauit. Fuit etiā tota mater: q; qñ diuidit in multis. minor iuenit in singulis. Si qua mater plangit dolorē cū pie diuidit. Hec aūt diuidē nō poterat: q; nullus pater ibi erat carnalis. Fuit etiā vnici mater. Si qua mater filiū amittit solatiū recipit. q; alios hēt vel hīe se sperat. hec aūt nullū aliū hēbat nec hīe sperabat. Et ideo vnicus sibi erat. Multū dolet mat qñ audit filiū mortuū: sed plus dolet qñ ipm horribili morte necatū. Sed marime dolet qñ occidit ante suū cōspectum. quāto ergo dolore ēgo vulnerabat: que cū eēt pia mater: ⁊ tota mater: ⁊ vnici mater videbat filiū suū mortuuz: ⁊ horribili passione necatū. ⁊ ista oia fieri ante suū cōspectū. ℣ Scō causabat iste dolor in ea er rōne filij. Multū eni dolet mater qñ filiū bonū ⁊ sapientē pdit aut amittit. Hec aūt amittebat filium. de quo dr Eccl'. xxiij. Ego mater pulchre dilectionis ⁊c. Videbat eni a se recedē filiū matrē tā dulciter diligentē. iō dr. Ego mater pulchre dilectionis. Filiū matrē taz filialiter reuerentē. iō dr. Et timoris. Filiū matrē de cruce tā feliciter agnoscentē. ideo dr, ⁊ agnitionis. Filiū erga matrē taz

plum existẽtẽ. ideo dr: ꝛ sancte ꝛ ei. ℣ Tertio cauſabat in eo doloꝛ ex rõne ſupplicii. videbat enim filiũ pati penã ignominioſam: q; pena latronuꝫ erat punitus. penã doloroſam: q; in toto coꝛpe eꝛat vulneratus. penã iniuſtã: q; ſine cauſa fuerat dãnat⁹. Homo qdẽ aliq̃ dignus eſt morte ꝓpter aliq̃ ſacinus qõ cõmittit: ſicut homicida. Aliq̃ ꝓpter blaſphemiã quam irrogauit: ſicut ille qui blaſphemiat regiã matẽſtatẽ. aliq̃ ꝓpter aliquã negligẽtiã am quã cõmittit. ſicut ille qui eꝛ negligẽtia hoſtes caſtrũ intrare ꝓmittit. Hic aũt nulli vnq̃ iniuriaꝫ fecit. nulli vnq̃ iniuriã dixit. nullã bonũvnq̃ omiſit. ꝛ de his oibus dr. j. Petri. ij. Qui peccatũ nõ fecit nec inuẽtus eſt dolus in oꝛe eius ꝛẽ. Paſſus eſt penã doloroſam: ideo dr. Qui peccata nr̃a. i. penã ꝓo peccatis nr̃is pꝛulit in coꝛpoꝛe ſuo. ſ. toto. Ignominioſam penã: ideo ſegtur. ſup lignum. ſ. crucis. Iniuſtã ideo dr. Tradidit aũt iudicanti ſe iniuſte. ꝛ uere iniuſte: q; nulli vnq̃ iniuriã fecit. nõ dr. Qui peccatũ nõ fecit: q; nulli vnq̃ iniuriam ſecit. ideo dr. Qui cũ malediceꝛet nõ maledicebat. nullã vnq̃ bonũ omiſit: ſed ꝛ plus fecit q̃ debuit. ideo ſegtur. cuius liuoꝛe ſanati ſumus. ¶ Tertio ponit magnitudo ſue deuotionis ꝛ dilectionis: cũ dr. Inter ubera mea cõmoꝛabit. Ipſa enim oia que filius paſſus fuerat in coꝛde ſuo reponebat: ꝛ reuoluebat: ꝛ eꝛ ipſis vulneꝛabat ꝓe doloꝛe. cruciabat ꝓe amoꝛe. eſtuabat ꝓe cõpaſſione. Iſtũ igit faſciculũ. i. paſſionis cumulũ inter ſua ubera repoꝛebat: q; inde ſe exterius ꝛ interius mumiebat. Mumiebat enim coꝛ ſuũ ne in memoriã intraret hoſtis ꝑ ſuggeſtionẽ uel intelligẽtiã peꝛ aliquã delectationẽ uel uoluptatẽ peꝛ aliquẽ ꝓſenſum. Mumiebat ꝛ opa ne intraret ꝑ ſiniſtꝛã intẽtionẽ: ideo dr. Cãlili. Boꝛ⁹ cluſus ꝛẽ. Clauſa qdẽ fuit eius memoꝛia: q; nunq̃ ĩtrauit peꝛuus ſuggeſtio: ideo dr. Boꝛtus cluſus. Clauſa fuit eius ĩtelligẽtia. q; nunq̃ ibi intrauit aliq̃ peꝛuus delectatio: ideo ſcõo dicit. Boꝛ⁹ cluſus. Clauſa fuit ei⁹ uoluntas: q; nunq̃ ibi intrauit aliqs peꝛuus ꝓſenſus: ideo dr. Fons ſignatus. Eius etiã opa fuerũt coꝛã deo ualde amena: ideo dr. Emiſſiones tue paradiſus. Et intra rationẽ ualde oꝛdinata: ideo dr. Malorum punicoꝝ. Pꝛomis odoꝛifera ꝛ fꝛuctuoſa: ideo dicitur. cũ pomoꝛum fꝛuctibus.

Sermo. cxvij. ¶ De eodem Sermo. vij.

a Anunciate inter gentes ſtudia eius ꝛẽ. pſ. Hec pñt eẽ uerba. pphete alloquẽtis pꝛedicatoꝛes ut annũciẽt ꝑplis opa ſtudioſa: que hodie eccleſia cõmemoꝛat ꝛ myſteꝛia que hodie repũtat. ¶ Pꝛimũ eſt q; cãpane hodie non pulſanꝫ eꝛ eo q; oẽs cãpane hodie ſiluerũt. Chriſtus enim hẽbat duodecim aplos quaſi duodecim cãpanas: ſed vna ipſa rũ. ſ. Iudas fracta fuit: q; ſuſpẽſus crepuit medi⁹. Alia fuit groſſa cãpana. ſ. peꝛrus qui ſemel tã altũ ſonũ dedit q; ſup oẽs angelos auditus fuit. Mat. xvj. Tu es xp̃s filius dei viui. ſed hodie ſonũ pdidit. q; ipſum ꝓfiteꝛi auſus nõ. fuit. Cetere cãpane. ſ. alij apli etiã ſonũ pdiderunt: q; xp̃m ꝓfiteꝛi auſi nõ fuerũt. Poſt reſurrectionẽ aũt oñi ꝛ ſpũs ſancti miſſionẽ peꝛ totũ mũdũ ſonuerũt. pſ. In oẽm terꝛã exiuit ſonus eoꝝ. Alia cãpana fuit que tam dulciter ſonuit. ſ. beata virgo: q; ad eius ſonum in uteꝛũ filius dei aſcẽdit qñ dixit. Ecce ancilla domini ꝛẽ. q; Ioãnes in mr̃is uꝛo tripudiauit: ꝛ q; ei⁹ ſonũ xp̃s ſemp audire deſideꝛauit. Canc. ij. Sonet uoꝛ tua in auriꝫ meis ꝛẽ. Iſta hodie ſonũ pdidit que pꝛe nimio doloꝛe ꝑforata fuit. Luc. ij. Tuam ipſius aiam pꝛãſibit gladius. Alia campana fuit xp̃s que nõ ceſſauit ſonaꝛe: q; nõ ceſſauit pꝛedicaꝛe. Et tãdẽ eleuata in cãpanili cꝛucis ibi multipli cẽ ſonũ dedit. Mã in auꝛibus pꝛis dedit ſonuꝫ pie cõqueſtionis. Mat. xxvj. Heli heli ꝛẽ. In auꝛibus mr̃is ſonũ dilectionis: qñ ipſam Ioãni cõmendauit. In auriꝫ hoſtis ſonũ magne charitatis: quãdo ꝓo ipſis oꝛauit. In auriꝫ humani generis ſonũ doloꝛis. Thren. j. Attẽdite ꝛ uidete ſi eſt doloꝛ ſimilis ſicut doloꝛ meus. Tãtũ iſta cãpana ſonuit q; tota rauca fuit. pſ. Laboꝛaui clamãs rauce facte ſunt fauces mee. tãdẽ in qnque ptiꝫ ꝑforata fuit: ꝛ ſic oĩno ſiluit ꝛ ſonũ amiſit. ¶ Scõm qõ eccleſia hodie repũtat eſt peuſſio tabule: qõ fit triplici rõne. ℣ Sonus enim tabule repũtat cõſuſum ſonuꝫ totius officine ifernalis. xp̃us enĩ uectes ferreos ꝓfregit. Angeli ualẽter clamabant. Aꝑite poꝛtas ꝓncipes ueſtras. Sci enim pꝛres qui ibi fuerunt ſubilabãt. demones ululabãt. dãnati flebant. ꝛ ſic mixtus eꝛat ſonus flẽtũ ꝛ ſonus gaudẽtiũ. ℣ Se cũdo repũtat ſtrepitũ ꝺũice paſſionis ſeu captiõis Iudei enim ad capiendũ xp̃m cũ magno ſtrepitu armoꝝ uenerũt. ſ. cum gladijs fuſtiꝫ ꝛ lucernis. Mat. xxvj. Tanq̃ ad latroneꝫ exiſtis. ℣ Tertio ſonꝰ illoꝝ excitat doloꝛẽ in xp̃ianis. Eccliã nãq; nitiꝰ fideles hodie incitare ad fletũ. Ideo tacet ſonus letitie qui fit tactu: ſicut eſt ſonus cãpane: ꝛ facit ſonũ triſtitie. ſ. ſonũ tabule. tacet etiã ſonus letitie qui ſonus fit cũ uoce: ſiẽ patet in lectionib⁹ ꝛ facit ſonũ triſtitie: ſicut patet in lamẽtationibus. Tacet etiaꝫ ſonus letitie qui fit cũ flatu: ꝛ facit ſonum triſtitie qui fit cũ fletu. q; cantus letitie ſubticenſ: ꝛ cantus triſtitie recitanſ. ¶ Tertiũ eſt q̃re paſſiones alioꝝ ſanctoꝝ celebrianſ cũ letitia. xp̃i aũt paſſio cum triſtitia. ℣ Primaratio eſt q; alij ſancti paſſi ſunt ꝓo

pter ſe: ut. ſ. per ſuã paſſionẽ acgrãt gl'iam celeſtẽ: ⁊ ideo eis ꝓgaudere debemus. Xps aũt nõ eſt paſſus ꝓpter ſe: ſed ꝓpter pctã nr̃a. ideo flere debem⁹. ℣ Scõa rõ eſt. q: hodie fleuit terra. ſ. qñ cõtremuit. ſol qñ obſcurat⁹ fuit. fleuerunt ſancte mulieres. fleuerũt apli. fleuit petrus. fleuit virgo btã. ⁊ fleuit xps. ut habeẽ ℣ Heb. v. ℣ leuerũt ⁊ angeli. ℣ Ia. xxxiij angeli pacis amare flebãt. fleuiſſet de⁹ pater ſi potuiſſet. Quis ergo fideliũ hodie nõ flebit. ℭ Quartũ eſt q: miſſa hodierna nõ habet ꝓncipiũ. i. introitũ: q: xps a nobis eruit. Nõ habet finẽ. ſ. bñdicamus ono. q: ille qui eſt in tribulatione nõ indiget bñdictione: ſed cõpaſſione. nõ habet mediũ: quia hoſtia nõ ꝓſecrat⁹ ex eo ꝙ uera hoſtia eſt ablata. uel põt dici q: hec miſſa nõ habet principiũ: mediũ: neq; finẽ. q: a nobis receſſit ille qui ſui eſt principium a quo oia. mediũ per quẽ oia. ⁊ finis ad quem oia. ℭ Quintũ eſt q: ante crucẽ nos ꝓtramus ut xpo repẽdamus qui ſe ꝓtrauit uſq; ad terre ſuſceptionẽ. Phil. ij. Exinaniuit ſemetipm ⁊c. uſq; ad terre habitationes. Baruch. iij. Poſt hec in terris viſus ⁊c. uſq; ad terre coꝛruptionẽ. Hiereñ. xlvi. Fortis impegit in fortem ⁊ ambo coꝛruerũt. uſq; ad terre penetrationẽ. Eccli. xxiiij. Penetrabo inferiores partes terre ⁊c. ℭ Sextũ q: crucez hodie oſculamur. ℣ Notandũ q: ꝙtuoꝛ pſone xpm erant oſculare. ſ. Maria in ſignũ amoris. Symeon in ſignũ deuotionis. Magdalena in ſignũ recõciliationis. Judas in ſignũ ꝑditionis. Nullusq; igit⁹ cruce hodie oſculabit⁹ videat q̃liter oſculet. Qui enim dei ⁊ ꝓximi amore repleꝛ: oſculat⁹ cũ maria. Qui tima deuotione ad crucẽ xpi afficit: oſculat⁹ cuꝫ ſymeone. Qui xpo per pñam recõciliat⁹: oſculat⁹ cuꝫ magdalena. Qui in paſcha ad mẽſam xpi epulat⁹: ⁊ poſt paſcha ad petã ⁊ euerſit⁹: oſculat⁹ cũ iuda ꝑditore. Magna enim ꝑditio xpo oſculũ dare ⁊ coꝛp⁹ xpi de mẽſa altaris ſuſcipere: ⁊ poſtea xpm expellere ⁊ demonẽ introducẽ. ℭ Septimũ eſt q: hodie eccleſia ꝓ⁹ uibus orat. Cuius rõ eſt: q: xps fuit hodie ualde pius in parcẽdo qñ ꝓ⁹ ſuis crucifixoribus orauit. Fuit liberalis in largiendo: q: latroni paradiſuꝫ dedit. Largus in redimẽdo: qñ nõ guttã ſed ſanguinẽ totũ dedit. Viſceroſus in diligendo: q: per foramẽ lateris manifeſtauit amorem coꝛdis. Ideo eccl'ia eũ ſequens hodie eſt ualde pia in cognoſcẽdo. liberalis in orãdo. larga in largiẽdo. ⁊ viſceroſa in diligẽdo. ℭ Octauum eſt: q: fideles oẽs eccl'ias ⁊ altaria viſitare ꝓſueuerũt. ℣ Cui⁹ primi ratio eſt: q: xps oẽs ſcõs qui fuerũt a ꝓncipio mũdi uſq; tunc in carcere limbi viſitauit. Luce. j. Viſitauit nos oriens ex alto. ℣ Scõa rõ eſt: q: illa viſitatio quã fideles faciũt hodie: ſignificat viſitationẽ diſcipulo⁹ ⁊ ſanctarũ mulierũ que ibãt ⁊ rẽdibãt viſitãdo ſepulchꝝ. ℣ Tertia rõ eſt: q: ſancti debẽt hodie eẽ ualde liberales. Et ideo ſunt viſitãdi ⁊ rogãdi qui hodie de carcere limbi ſunt educti: ⁊ in celeſte imperiũ ſublimati. Ideo in hac die multum debent eſſe liberales: in qua chriſtus eis ſic extitit liberalis.

Sermo. cxviij. ℭ In vigilia paſche ſermo. j.

c Aroma regeſcet in ſpe. pſ. Xps qui olim regenit in ſabbato ab opibus creationis: hodie regenit in monumẽto ab opibus recreationis. ⁊ hoc in ſpe acceleraẽde reſurrectionis. Circa ipm aũt monumẽtũ in quo xps regenit tria ſunt videnda. ſ. ℣ contenẽs. ℣ cõtentus. ℣ ⁊ptinẽdi modus. ℭ Cõtinẽs autẽ eſt ipm monumẽtũ. qđ nõ fuit fortuite inuẽtus: ſed diuina ꝓuidẽtia. Preparatũ nãq; fuit nouus: ⁊ hoc triplici de cauſa. ℣ Prima eſt ſm Ambr. Nec ſi in monumẽto uetere fuiſſet poſitus reſurreriſſe inde alius uideret. ℣ Secũda ratio eſt quam tãgit glo. ſup Joãnẽ. Quia ſicut in utero marie nemo ante eũ ⁊ nemo poſt eũ fuit: ſic cõueniẽs fuit ut in eius monumẽto nec ante eũ nec poſt euꝫ alius poneꝛet. ℣ Tertia eſt ad innuẽdũ q: qui coꝛpus chriſti debet recipe. aut eſſe debet nouus per ſinceram innocẽtiã. aut debet eſſe inmoꝛtuus per ueꝛã penitẽtiã. i. Coꝛ. v. Epulemur in azimis ſinceritatis ⁊ ueritatis. ℣ Scõo fuit monumẽtũ iuſti. ſ. ioſeph. nõ herodis. ℣ Primo ſm Ambro. ad ſignificãdũ q: xps moꝛit in coꝛde peccatoris: ſed requieſcit in mẽte iuſti. ℣ Secũdo ad innuẽdũ q: amplius non debebat ꝓ⁹ peccatoribus imolari. Natus eſt enim iter duo animalia: quia homines beſtiales factus erat rationales. Unde iter peccatores: ⁊ moꝛtuus eſt inter latrones. q: per ſuã vitã ⁊ paſſionem malos iuſtificaturus erat. ſed requeuit in monumẽto iuſti. Non enim amplius uoluit iniuſtoꝝ ⁊ peccatoꝝ cõſortia: q: ꝓ⁹ eis ulterius moꝛiturus non erat. Roma. vj. Chriſtus reſurgẽs ex moꝛtuis ⁊c. ℣ Tertio ad inſinuãdũ. q: ꝯ in hac vita ſint mixti boni ⁊ mali: poſt moꝛtẽ eũ ſunt boni per ſe ⁊ mali per ſe. Luce. iij. Cuius uẽtilabꝝ in manu eius ⁊c. ℣ Tertio fuit alienũ. ℣ Primo ut ſuã pauꝑtatem oſtẽderet. Sicut enim in aliena domo fuit natus ⁊ in aliena puerſatus: ſic ⁊ in alieno monumento poſitus. Matth. viij. Vulpes foueas habẽt ⁊c. Ideo Ambro. Ut qđ illi tumulus in terris cui' ſedes manebat in celis. ℣ Scõo ſm Ambro. q: non debebat ibi a moꝛte detineri. Voluit enim habere ſepulturã ꝓpriã: q: ibi modicã facturus erat moram. ℣ Tertio ſm eũdẽ ad innuẽdũ q: ꝓ⁹ aliena moꝛiebãt ſalute. Unde ait. Ideo in aliena ſepultu

ra ponit: q; p;o aliena salute moriebaf. ℣ Quarto enim fuit colore albo rubeo; p mirtus: ut dicit in historijs scolasticis. ℣ Primo ad significadum q; ibi posit; erat ille de quo dicit Cant. v. Dilect; me us cādidus ; rubicūdus. ℣ Et secūdo ad ostendē dum q; in iudicio quādo oia monumēta aperient ipse bonis erit letus ; malis terribilis. Nam ſm Grego. in fulgore notaf terror. in candore vo leti tie blādimētū. ℣ Tertio ad innuēdū q; ille qui cor pus rpi vult recipe debet eē albus per mūditiam: ; rubicūdus per charitatē sinceră. ℂ Secūdo est videdū de cōtēto. ibi enim cōtinebaf corpus christi qō erat corpus multe. f. maiestatis: q; erat diui nitati vnitū. multe. f. pietatis: q; multis vulneribꝰ laceratū. multe puritatis: q; ab omni corruptione extraneū. Erat enim imbalsamatus ueritate. ; ideo si per mille annos ibi iacuisset incorruptibile fuis ſet. multe potestatis: q; spoliauit infernū. Ex enim corpus remāsit ; fuerit in monumēto positū ; col latū in sepulchro. Alia tamē eius defecit in infernum ; ipm spoliault. ℂ Tertio videdū est de mo do ſm quē corpus ibi positū fuit. Nā erat ibi ſyndone inuolutū. ut habeē Matth. xxvij. ℣ uit myrrha ; aloe ; aromatibus cōditū. ut habeē Jo. xix. Per que vaf intelligi q; ille qui corpus rpi debet recipe: debet ipsum recipe cū magna puritate. qō significaf per ſyndonē mūdā. Glo. ibidē. Syndo ne mūda iesum inuoluit: qui pura mēte ipsum ſu ſcipit. ℣ Secūdo cū multo timore: qō significatur per myrrhā: que habet a putredine cōseruare: sic ; timor a peccati corruptione. Prouer. xj. In timo re dñi declinat oīs hō a malo. ℣ Tertio cū multa fide. qō significaf per aloes: que habet virtutē pu tatiuā. Et de fide dicit Act. xv. Fide purificans corda eoꝝ. ℣ Quarto cū multa deuotione: quod si gnificaf per aromata. Ipsa enim deuota oro est co rā deo ualde odorifera. Apoc. viij. Ascēdet fum⁹ incēsoꝝ de oronibꝰ scoꝝ: de manu angeli corā deo.

Sermo. cxix. ℂ De eodē Sermo secūdus.

Venit maria magdalena ; altera ma ria videre sepulchrū. Mat. ulc°.

Iste sancte mulieres fuerūt ualde solliciti te sepulchrū rpi visitare. Exēplo quarū ; nos sepul chra visitare debemus. Notādū aūt q; est quadru pler sepulchrū. ℂ Primū est speciale ; singulare: qō erat rpi qō affectu cōpassionis ; deuotiōis visi tare debemus. Quatuor autē de causis sepulchra visitari cōsueuerūt. Aliqñ ad plorādū. Aliqñ ad inungēdū sicut antiqtus erat cōsuetudo. Aliquā do ad sepeliēdū. Aliqñ ad honorādū: sicut sepul chra martyrū visitamus. Dis ḡtuor de causis se pulchrū rpi visitare debemus. ℣ Primo ut plore mus affectu cōpassionis. Exēplo magdalene. de qua dr Joā. xix. Maria stabat ad monumētum fo ris plorās. Unde cātat ipsa eccla. Dicrusalē luge q; in te occisus est saluator israel. ℣ Secūdo ad in ungēdū. ; hoc triplici vnguēto ſm Bern. f. contri tionis qō fit de recordatione peccatoꝝ. Deuotio nis: qō fit de recordatione būficiorū. Et pietatis: qō fit de opibus miserationū. ℣ Tertio ut cum eo sepeliamur per imitationē. Roma. vj. Consepulti enim sumus cū illo ; c. In monte enim rpi alia fuit a carne separata. alia tamē ; caro diuinitati fuerūt vnita. Sic ; in nobis alia debet separari a carne. i. a carnali amore. Alia tñ ; caro debent deo vnirī. alia per amorē. caro per incorruptionē. ps. Cor me uz ; caro mea exultauerūt in deū viuū ; c. ℂ Quar to ut ipsum honoremus. f. per honestā ꝓuersatio nē. Mat. v. Videat opa uestra bona ; c. Et per lau dationē ; carnis mortificationē. i. Cor. vij. Glifi cate ; portate deū in corde uestro. ℂ Sexs est mo numētū materiale circa qō pōt fieri quodā com mēdabile: ut scilz monumēta sepe videamus ; ad funera pgamus. Ecc. vij. Melius est enim ire ad domū luctus qz ad domū ꝓuiuij. Et quodā vi tupabile. f. q; aliqs usurarius in loco sacro sepelia tur. Ysa. xxij. Quid tu hic aut quasi qs hic: q; erei disti sepulchrū tibi. Ecce dñs asportari te faciet si cut asportat gallus gallinaciꝰ. Gallus gallinaciꝰ est gallus castratꝰ: qui ideo ipinguat ut comedaf: ; per pedes asportef. Sic tales ipinguant diuitī is: ut diuitie a parētibus. caro a uermibus. anima a demonibus comedaf. Tales sunt ertumuladi: ; per pedes in fossatū. pficiendi. Fit etiā circa se pulturas quodā lerabile q; scilicet aliquādo fiunt solēnitates. Et istud tolerat ꝑpter cōsolationē vi uentiū. ; ꝑpter spem future resurrectionis dūmo do non fiāt nimis curiose: q; tūc eēt reprehensibile. Glo. sup Matth. Er simplici sepultura dñi: ambi tio diuitus ꝓdenaf. qui nec in tumulis pūt carere diuitijs. ℂ Tertiū est sepulchrū spūale. f. ipsa reli gio. ubi religiosus mortuus mūdo debet abscōdi in claustro tanq; in sepulchro. Sunt tamen multi qui ibi viui sepeliunf. Quatuor aūt de causis hō mo aliquādo sepelif viuus. aliquādo. f. er ignora tia qñ credif mortuus ; est viuus. Aliqñ ex mali tia qñ quis viuus sepelif ut sua bona diripiantur. Aliqñ ex iustitia quādo aliqui ꝑpter aliquod faci nus in terra suffodiunf. Aliqñ ex ꝓsuetudine alīq sicut narrat Hiero° cōtra louinianū q; alicubi est consuetudo q; uxor viua cum viro defuncto sepe liatur. Sic etiam in sepulchro religionis quidam ingrediūtur tanq; mundo mortui: sed tamen sunt viui ut ibi bene pascantur uel honores aliquos

assequanť. Exęplo vulpis que fingit se mortuaz: ut pullos rapiat. Aliqñ hoc accidit ex cupiditate recipiętiū: qui scięter tales recipiunt ut eoꝝ bona possideat. Aliqñ icludunť aliq ex sua culpa: ut pe nitęntiā ibi agāt. uel inuiti a parętibꝫ icludunť. Talibus sepe religio est tormętū: ꝛ sūt mortui deo ꝛ viui mūdo. Alii qꝝ dicūt talē ꝓsuetudinē ibi eē ut taliter viuant taliter hęant. cū mala ꝓsuetudo sit potius corruptela: ꝛ malus usus potiꝰ abusus sit dicędus. Quartū est sepulchrū celeste. De quo dī Job. v. Ingredieris in abūdātia sepulchrū: si cut iferť accruꝰ tritici in tpe suo. Tps eni inferēdi triticū in horreū suū est tps messiū. Messis vo est ꝓsumatio seculi. In pūn vita deus dat de tritico suo pugillū. i. eterne btitudinis modicū gustum. In futuro aūt dat aīabus manipulū. i. vnicā stolā aīaruz. In ꝓsumatione vo seculi dabit accruum. Acceruus eni ꝓsicit ex diuersis manipulis: qꝝ tūc scti recipient felicitatē aie ꝛ imortalitatē corporis. ¶ Quintū est sepulchrū ifernale. de quo dī Luc. xvj. Mortuus est diues ꝛ sepultus est in inferno. Demon eni q est sup auaros ibi hēt suū sepulchꝝ. Et in circuitu eius sūt sepulchra oiuz auaroꝝ. vñ dī Ezech. xxxij. Ibi assur ꝛ ois multitudo eius. in circuitu ei⁹ sepulchra illius. Assur interprať diues uel btūs. Et significat demonē qui ē sup diuites qui reputāť se btos. Iste hēt sepulchrū in inferno: ꝛ in circuitu eius sepulchra oiuz auaroꝝ. Similr ꝛ demon qui est sup oēs luxuriosos ibi hēt sepulchrū. Et in circuitu eius sūt sepulchra oiuz luxuriosoꝝ. vñ segtur ibi. Mosoth ꝛ Tubal. ꝛ i circuitu illius sepulchra ei⁹ qui deseēderūt in infernuz cū aīs suis. Mosoth interprať captura. Tubal vo desertus. Et significat demonē qui est sup oēs luxuriosos: qui a diabolo capiunť ꝛ a deo deseruńť. Similr ꝛ demon qui est supra supbos hēt ibi sepulchrū ꝛ in circuitu ei⁹ sepulchra oium supboꝝ. vñ segtur. Ibi hela ꝛ ois multitudo ei⁹ per giruz sepulchra sua qui deseēderūt ad terrā ultimā. Hela interprať sublimiare. Et signat demonē qui est super supbos qui semp aliis uolūt eminere. Iste demon habet in inferno sepulchruz suū. Et in circuitu eius sunt sepulchra oium superborum.

Sermo. cxx. ¶ In die paschę Sermo pmꝰ.

℞ Ec dies quā fecit dns exultemꝰ ꝛ letemur in ea. ps. Ecclia que i rpi passione ostēderat suū fletū: nūc ostēdit suum gaudiū dicēs. hec dies quā fec dns ꝛc. Vbi ostēdit q est dies luminosa: cū dī. hec dies. Dies eniz dī a dyon grece qđ est clarū. Scōo q est vtuosa cū dī quā fecit dns: qꝝ in ea dns multa mira opatus est. Aug. Et si dns oēs dies fecit hāc tñ singulariter. nō qꝝ eā ꝑe aliis: sed qꝝ in ea plus ḡ in aliis fecit. Tertio q gaudiosa: cū sequit. Exultemus ꝛ letemur in ea. ¶ Est aūt luminosa: qꝝ ias ḡdruplici lumie est illustrata. Ꝓmo a lumine ce lesti. i. ab ipso sole qui in hac die ampliori luce resulsit. Amb. In resurrectiōe rpi aer salubrior: sol cādidior: terra fecūdior. Mari⁹. In resurrectione rpi elemēta oia gliank. nā ꝛ solē ipm in hac die ar bitror solito clariorē. Necesse est eni ut in hac die sol gaudeat: ꝛ in eius plus solito iocūdet resurrectiōe. in cui⁹ passiōe cōdoluit. sicut eni in passiōe rpi maiorē recepit obscuritatē in signū tristitie: qꝝ credit fuisse eclypsis: sic in ei⁹ resurrectiōe maiorē recipiat claritatē in signū letitie. Nō potuit istam claritatē maiorē recipe ḡtū ad ertēsionē: qꝝ sol de rone sui ad oia se extendit: ꝛ iō recepit eā ḡtū ad intēsionē. Scōo hec dies lumiak a lumine itelle ctuali. i. ab angelo qui hodie totꝰ lumiosus apparuit. s. in aspectu: habitu: ꝛ affatu. Aspectū habet fulgidū ad istar fulgoris. Habitū ad istar niuis. Affatū ad istar solis. Mat. ult. Erat aūt aspectus ei⁹ sicut fulgor: quo ad pmū. Et uestimēta ei⁹ sicut nix quo ad scōm. Scio eni q ihesuz ānitis quo ad tertiū. Cū eni rps sit sol qñ ihesuz nolault: solē i ore hūit. Tertio illuminak a lumie sup substātiali. s. a rpo. Mach. ij. Tps affuit quo sol resulsit q pus erat sub nubilo. Fuerat eni sub triplici nubilo. s. mortalitatis quo ad corꝰ, passibilitatis quo ad aias: ꝛ mltiplicis penalitatis quo ad utrūqꝫ. Sed hodie de isto triplici nubilo eruit: ꝛ in mundo resulsit. Nā corꝰ eius iduit imortalitatē. aia ipassibilitatē: ꝛ utrūqꝫ oimoda gloriā ꝛ felicitatē. Leo papa post passionē rpi ruptis vinculis mortis infirmitas in vrutē. mortalitas in eternitatē: ꝓtumelia trāsiuit in gloriā. Quarto illumiak a lumine spūali. s. a luce fidei gratie ꝛ doctrie. Olim qdez ista lux in solis iudeis resulgebat: qꝝ soli habebant fidē uerā: spūalez gras: ꝛ doctrinā sanā. Tota aūt gētilitas erat in tenebris ifidelitatis: culpe ꝛ ignorātie. Sed post rpi resurrectionē gētilitas est conuersa ꝛ in ea lurit fides uera gra ꝛ doctria. Et qñ lux nunqꝫ augeť meli⁹ qđ per applicationez lucis ad lucē. iō hec lux spūalis multū excreuit: quia in utroqꝫ pplo. s. iudaico ꝛ gētili ꝓucta fuit. s. fides fidei. Rom. j. Justitia enim in ea reuelať ex fide: gra gratie. Zach. xiij. Ereąbit gras gre ei⁹ ꝛ doctrina doctrine. s. nouū testamētū ueteri. utrūqꝫ eniz est in altero. s. nouū in ueteri per ꝓfigurationez: ꝛ uet⁹ in nouo per exꝓsitionē. iurta illud Ezech. v. Rota in medio rote. ¶ Scōo hec dies est vtuosa cui⁹ vtus ꝛ efficacia in triplici machina mūdi apparet, ꝛ in celo. s. qꝝ scōꝝ glia est augmētata ḡtū

ad tria. ſ. ꝯtū ad obiectū. q; cū obiectū btūdinis cēt ſola diuinitas mō eſt humanitas ⁊ diuinitas. Joā. x. Egrediet. ſ. ad ꝓſideratiōnē hūanitatis: ⁊ ingrediet ad ꝓſiderationem diuinitatis ⁊ ubiq; paſcua inuenīet. ſ. eterne ſuauſtatis ꝯtū ad ſubiectū: q; cū mō ſole aie ſint glificate tādē per xpi reſurrectionē coꝝpa reſurgēt ⁊ aiab⁹ ꝓiūgent: ⁊ ſic totus hō beatificabit: ꝯtū ad ꝓportiū. Alīs qdē nō erat ībitudie eterna de creaturis rōnabilib⁹ niſi angelica. Sed mō aſſociat ei hūana natura: q; hoies itra angelo⁹ ordines aſſumunt. ꝓpter iſta tria dicit Heſter. viii. Judeis noua lux oriri viſa eſt gaudiū honor ⁊ tripudiū. Hēbūt eni ſcti gaudiū de angelica ſocietate. honorē imēſuz ꝓ aſſūpta a xpo humanitate: ⁊ tripudiū: q; coꝝpis ⁊ aie felicitatem. ℣ Scōo appuit ei⁹ efficacia in iferno. Dācti eni pēs ibi erant multū deſolati ꝓpter locū q; erāt in loco iſimo: q debebāt cē in celo. ⁊ ꝓpter dānū: q; erāt in caligie qui debebāt cē in dei lucida viſiōe. ⁊ ꝓpter ꝓportiū q; hēbāt demonū vicinitatē qui debebāt hīe angelo⁹ ſocietatē. Sed xps eos extrahēs ad locū celeſtez eos deduxit: ſuā viſionē eis reddidit: angelo⁹ ſocios eos fecit. ℣ Iſa. xxv. Gaudiū ⁊ letitiā obtine būt ⁊c. hēbūt eni gaudiū: q; ꝓſecuti ſūt diuine viſionis reſpectū. letitiā: q; dimiſerūt locū taz iſimū fugite ab eis dolor ⁊ gemit⁹: q; euaſerūt tā horribile cōſortiū. ℭ Tertio hec dies eſt gaudioſa: cū dicit. Exultem⁹ ⁊ letemur in ea. Eſt aūt aliq; differētia iter gaudiū ⁊ letitiā ⁊ exultationē. Mā ſz Aug. gaudiū eſt diffuſio cordis de aliquo bono ꝓcepto. letitia addit ſupra gaudiū maiorē. ſ. cordis dilatationē. vñ ⁊ letitia q̄ſi latitia dr. Exultatio aūt addit ſup utrūq; maiorē oſtēſionē. vñ exultatio q̄ſi extra ſaltatio dr. Eſt ergo hec dies tota gaudioſa: q; in hac die gaudēt creature ſuplores. letate ſūt medie: exultauerūt iferiores. Iſta oſtēdit Ambro. dicēs. In hac die per xpi reſurrectionē aperīt tartarus: per neophitos eccliē renouat terra. Celū per ſpūs reſerat. Aptꝰ tartarus reddit mortuos. renouata terra germinat reſurgētes. Celū reſeratū ſuſcipit aſcēdētes. Tartar⁹ quos hēt reddit ad ſupēros. terra quos ſepelit mittit ad celuz. Celū quos ſuſcipit repꝛeſentat ad deum.

Sermo. cxvi. ℭ De eodem Sermo ſecūdus.

Surrexit dñs uere ⁊ appuit ſimōi. Luc. ult⁰. Quatuor ſūt q̄ xpi reſurrectionē faciūt ualde mirabilē. ſ. reſurgētis mira felicitas. ℣ eiuſdem mira ptās. ℣ reſurrectiōis oīmoda vitas. ℣ ⁊ reſurgētis ineſtabilis pietas. Iſta ꝯtuor in ꝓmiſſis ꝑbis notant. ℭ Prio eni ponit xpi magna felicitas: cū dr reſurrexit. Im aūt Aug. nō ſurgit niſi qō pus cecidit: ſed xps cecidit per mortē coꝝpis nō per mortē mētis. Et ſō trſi vna reſurrectiōe idigebat. ſ. reſurrectione glioſa. Nos aūt q̄druplici caſu cecidimus ſ. per mortē coꝝpis. per mortē mētis. per mortem uetuſte ꝙuerſatiōis. ⁊ per mortē iſidelitatis. ℣ Primo ergo hō cecidit per mortē coꝝpis. Jō idigebat reſurrectiōe coꝝpali. i. Loꝝ. xv. Per hominez mors ⁊ ꝑ hoiez reſurrectio mortuoꝝ. ℣ Scōo ceciderat per mortē mētis. iō idigebat reſurrectiōe ſpūali. de qua dr Apoc. xx. Btūs qui hēt ptē in reſurrectiōe ꝑma. ⁊ Wſce. vi. Vificabit nos poſt duos dies: in die tertia ſuſcitabit nos. Ad reſurrectionē eni ſpūalē duo dies regrunt. ſ. remiſſio culpe ⁊ collatio gre. Ad reſurrectionē vo coꝝpoꝝ ſpectat ablutio culpe ⁊ collatio gl'ie. ⁊ deſpoliatio oīs miſerie. ℣ Tertio hō ceciderat per mortez uetuſte ꝙuerſationis. iō idigebat reſurrectiōe ſacramēti. de qua dr Roīi. vi. Sicut xps reſurrexit a mortuis ad gloriā ꝑris. ſic ⁊ nos nouitate vite ambulemus. ℣ Quarto ceciderat per mortez iſidelitatis. iō idigebat reſurrectiōe exēplari. Munꝯ eni credidiſſet reſurrectiōis ſacrm: niſi eū hūiſſet in exemplū. Greg. Xps mori dignat⁹ eſt er uolūtate. reſurrexit er ptāte: ⁊ oſtēdit exēplo qō nob. ꝓmiſit in premio. ℭ Scōo ponit reſurgētis magna ptās: cuz dr dñs. Ipe eni fuit dñs ſue reſurrectiōis. q; ſeipm ſuſcitauit. Magna nāq; potētia eſt qñ viuus. reſuſcitat mortuū: ſicut petr⁹ thabitā: ut habeā Actu. ix. Maio⁹ qñ mortu⁹ ſuſcitat mortuū: ſicut coꝝp⁹ helyſei ſuſcitauit cadauer defuncti. ut habeā. iiij. Reg. xiij. Maxima vo potētia ſi defūctus ſuſcitaret ſeipm. Sed iſtud nuſq; al's eſt reptū. Xps aūt ⁊ viu⁹ ſuſcitat defunctū ⁊ hoc lazarū: ⁊ mortu⁹ ſuſcitauit mortuū: q; cū ipſo mortuo multa coꝝpora ſcōꝝ reſurrexerūt: ⁊ mortuus ſuſcitauit ſeipſum. Joā. ii. Soluite templū hoc ⁊ in triduo excitabo illud. Et ibīd. x. Poteſtatē hāo ponēdi aīaz meā ⁊c. ℭ Tertio ponit eiuſdē reſurrectiōis oīmoda ueritas: cū dr. Vere. quā qdē vitarē oſtēdebat. mō per comeſtionē: mō per palpationē: mō per cicatricū oſtēſionē. Similr ⁊ nra reſurrectio ſpūalis debet cē uera. ℣ Notādū aūt q; ſpūs aliq; ꝓiungit cor-

pori ꝯtū ad motū: sed nō ꝯtū ad sensuz. sic spūs aereo corpori qō assumit. Aliqñ ꝯtū ad sensuz ꝛ nō ad motū. sic spūs reprobox plūgunt igni ſm Aug. Nō dātes illi vitā: sed sentiētes ab illo penā. Aliqñ ꝯtū ad utrūq; sic aia corpi hūano. ꝛ solūmō ueraciter est viuū. Sūt igit qui hñt motū alicuius exterioris opis boni: sed nō hñt sensū recte fidei: sic sūt hereticī. Isti sūt mortui ꝯtūcunq; videant viui. Apoc. iij. Nomē hes q; viuus ꝛ mortuus es. Alij sūt qui hñt sensū recte fidei: sed nō hñt motū opatiōis bone. Sicut mali xpiani ꝛ isti similr sūt mortui. Jaco. ij. Fides eni sine opibus mortua est. Alij sūt qui hñt sensū ꝛ motū. i. fidez rectā ꝛ opationē bonā: sic boni xpiani. Et isti solūmō viuūt vita gre coram deo. Titū. ij. Sobrie ꝛ pie ꝛ iuste viuam⁹ in hoc seculo qui hñt sobrietatē ꝯtū ad se: iustitiā ꝯtū ad primū: pietatē ꝯtuz ad deū. ¶ Quarto ponit xpi resurgētis magna pietas: cū dī. Appuit simōi. Magna nāq; xpi pietas q; discipulū se negātē nō de spexit sed sibi benigne appuit. ꝯtuis eni xps eruerit mortalitatē. nō tñ eruit pietatē. ꝯtuis uespuserit oēz miseriā: nō tñ despuit misc. coꝛdiā. ꝯtuis abiecit passionē: nō tñ cō passionē. Verū cū petrus fuerit trincie. ſ. pet⁹ cephas ꝛ simō. nō tñ dī q; appuerit petro ul cephe sed simoni. Petr⁹ nāq; interptat agnoscens. Et pōt significare pdicatores. Interptat etiā discalciās. ꝛ pōt significare miores. Cephas interptat caput. ꝛ pōt significare eccle platos ꝛ pastores. Si mon interptat obediēs: ꝛ significat pceptoꝝ factores. Xps igit nō apparet alicui ꝓpter suā austeraz vitā: nec ꝓpter dignitatē suā: neq; summā platonez: sed ꝓpter pceptoꝝ uel obedientiā ueram.

Sermo. cxvij. ¶ De eodem Sermo tertius.

q Ai suscitauit iesuz ꝛ nos cū iesu suscitabit. ij. Coꝛ. iiij. ℣ Quia caput nō est sine coꝛe nec coꝛ⁹ sine capite. iō apls ait hic de resuscitatiōe capitis: cū dicit. Qui suscitauit iesuz. ℣ Scdo de resuscitatiōe coꝛis: cū addit. Nos cū iesu suscitabit. ¶ Circa ꝑmū notādū q; ipsa resurrectio capitis nr̄i. i. xpi tripliciter fuit. ℣ Pmo nāq; surrexit uelociter: q; die tertia. noluit aūt ante die tertiū resurgē. Tū ꝓpter ꝓbationez: q; sic in ore duoꝝ uel triū testiū stat oē vbū. Sic in duob⁹ uel tribus erpiemur oē sactū. Tū ꝓpter significationez: ut. ſ. er hoc significaretur q; lur sue mortis fugauit nostrā duplicē mortē. Et ideo vna die integra ꝛ duab⁹ noctibus iacuit in sepulchro. Tū ꝓpt restauratoꝝ ꝑfiguratiōē. Petr⁹ rauen. Tres dies uoluit cē sue sepulture que in celo sūt restauratr⁹: que in terra repaturus: ꝛ que apud inferos redēpturus. ℣ Scdo surrexit feliciter: q; depositā oi miseriā: qō qdē ostēdit vbo: facto: ꝛ signo: ac mysterio. ℣ Verbo qdē cuz dixit Luc. ult. Hec sūt vba que locutus sum uob: adhuc essem uobiscū. Mā ꝛ cū illis erat per pñtiā: sed cū eis nō erat per mortalitatē depositā. ℣ Facto: qñ ianuis clausis ad discipulos intrauit. Greg. Quid mirū si clausis ianuis in eternū iaz victurus intrauit qui moriturus uenies nō apto utero virginis exiuit. ℣ Signo qñ discipulis piscātibus in littore apparuit. Greg. Ac si ipm resurrectiōis sue mysteriuz reb⁹ loquax dicēs. Jō uob in mari nō appareo: q; uobiscū in prturbationū fluctibus nō suz. Mysterio. ſ. per hoc q; in galilea apparuit. Greg. Galilea trālmigratio interptat. Jā qppe a passiōe ad resurrectionē: a morte: ad vitā: a pena ad gloriā trās migrauerat. ℣ Tertio surrexit potēter: q; capta ꝑ da. ſ. ifernali. Ipse eni ifernū spoliauit. Thre. iiij. Ascēdit leo de cubili suo ꝛ predo gētiū se leuauit. Sāctos qui ibi erāt ad se trarit. Joā. xij. Si exaltatus fuero a terra oia trahā ad meipm. Multitudinē que erāt in iferno momordit: q; vnā ꝓtez a se accepit ꝛ aliā ibi dimisit. Osee. xiij. Ero mors tua o mors: morsus tu⁹ o iferne. ¶ Scdo ponit apls resurrectionē coꝛis mystici: cū dī. Et nos cū iesu suscitabit. q; autē xps coꝛpa nr̄a resuscitet: per multos modos securos nos facit. ℣ Pmo p. pmissionē. Joā. vj. Hec est uolūtas ꝑis mei qui misit me. ꝛ segtur. Et ego resuscitabo euz in nouissimo die. Deus aūt suā ꝓmissionē irritare non pōt. ps. Que ꝓcedūt de labijs meis nō facia irrita. ℣ Secūdo per iuramētū. Joā. v. Amē amen dico uob q; oēs qui in monumētis sūt audiēt uocē filij dei. Deus aūt post suū iuramētū pēnitē nō pōt. de hoc ps. Jurauit dns ꝛ nō penitebit eū tu es sacerdos in eternū ꝛc. ℣ Tertio per instrumēta. i. q̄uo: euangelia. In quolibet eni euāgelio de nr̄a resurrectione ꝓtinet. Aug. Euāgeliū legim⁹ instrumētū nostrū. ℣ Quarto per testes. ꝛ hoc eni testes sūt patrierche. Job. xix. In nouissimo die de terra surrecturus suz ꝛc. Prophete. Ezech. xxxvij. Vaticinare de ossibus istis. ꝛ dices eis. Ossa arida audite vbū dei ꝛc. Apli dñi. j. Coꝛ. xv. Seminat⁹ coꝛpus animale. surget coꝛpus spirituale. Martyres. ij. Mach. ij. E celo ista possideo: ſz ꝓpt dei leges ea despicio q; ab ipso ea me recepturū spero. Confessores. ij. Mach. xij. Vir fortissimus iudas collatione facta ꝛc. Virgines. Apoca. xx. Dedit mare mortuos suos ꝛc. ℣ Quinto per fideiussores. Dedit eniz sctōs qui sunt in patria nobis in fideiussores: q; qñ eoꝝ coꝛpa resurgerēt: ꝛ nr̄a resurgeret Apoc. vi. Vidi subtus altare aias interfectoꝝ ꝛc. Et sequit: dictū est eis ut requiescerent adhuc tē-

pus modicū donec cōpleāt numerus ꝓseruorū ⁊ fratrū suoꝝ. ℣ Berto per obsides. Deus enī corpa aplorꝝ ⁊ aliorꝝ sanctorꝝ in obsides nobis dedit q̄ si ne nobis nō ꝓsumabīt. Heb. xi. Hij oēs testimonio fidei probati nō acceperūt ꝓmissionē. deo pro nobis aliqd melius puidēte: ut nō sine nobis consumarent. ℣ Septimo per pignora. dimisit enim nobis in pignus corpus suū. Joan. vi. Qui manducat meā carnē ⁊ bibit meū sanguinē habet vitā eternā. ego resuscitabo eum in nouissimo die. Dedit ⁊ aliud pignus. s. spiritū sanctū. Roma. viii. Si spiritus qui suscitauit iesum habitat in uobis viuificabit ⁊ mortalia corpa nra ⁊c. ℣ Octauo per arrā. Est aūt arra ps precij psoluendi. Tunc igit rps nostre resurrectionis arrā dedit: qū multa corpora sanctorꝝ suscitauit. ℣ Nono per pmissionem possessionis in rem. Tūc enim in possessionē resurrectionis missi sumus: qū caput nostrū resurrexisse videmus. Si enim caput resurrexit: ꝑtās est q̄ ⁊ corpus resurget. Maximus. In saluatore nostro oēs resurgemus. Est enīz in rpo hoie vniuscuiusq̄z caro sanguis ⁊ portio. ubi ergo portio mea regnat regnare me credo. ubi dominat sanguis meus dominari me sentio. ac ubi gloriatur caro mea gloriosum me esse cognosco.

Sermo. cxiij. ¶ De eodē Sermo q̄rtus.

O portuit rpm pati ⁊ resurgē. Luc. xxiiij. Suāuis in predictis uerbis fuit mentio de ludibrio passionis: nō de hoc nihil ad ꝑsens: sed solūmodo videam⁹ q̄re rpm resurgere oportebat. Hō nāq̄z erat mortuus: uetustus: ⁊ a paradiso exclusus. Ideo oportebat rpm resurgere. ℣ Ut mortuū viuificaret. ℣ uetustum renouaret. ℣ ⁊ exclusus aperiēdo celestē ianuā introduceret. ¶ Primo igit oportet rpm resurgere. s. ut mortuū viuificaret. Genus q̄dez humanū quadrupliciter cōsiderat: aut quantū ad illam partē que est in patria. aut illaz que est in via. aut quātū ad illā que est in medio vie. i. in purgatorio. aut quantū ad illā partē que est extra viaz. s. in inferno. quantū aūt ad illaz partē que est in patria alia viuit per glorificationez. Corpus autē est mortuū per incinerationē: sed ꝑs immortalis est. Corpus quidē mortuuz est ꝓpter peccatū. spiritꝰ aūt viuit. s. corā deo propter iustificationem. Illa vo ps que est in via est mortua: sed illa est dupler. Quedam enim est mortua mundo: sed viuit deo. Col. iij. Mortui enim estis ⁊ vita uestra absc̄dita est cū rpo in deo. Quedā enim est mortua deo: sed viuit mūdo. Unde ps. Mors peccatoꝝ pessima. Illa vo que est in purgatorio est mortua quo ad corpus per incinerationē. ⁊ quantū ad animaz quo ad grauem passionem. q̄ sicut dicit Eccl'. xx. Melius est mors q̄ vita amara. Illa autē que est in inferno non tm̄ est mortua quo ad corpus: sed etiaz quātū ad aiam. que quidē mortua est per remorsum ꝓscientie: ⁊ per cruciatū ignis gehenne. ℣ Isaie. lxvi. Vermis eoꝝ nō morietꝰ: ⁊ ignis eorū nō extinguetur. In hoꝝ significationez sacerdos de hostia tres ꝑtes facit. Illa enīz que ponitur in calice signat illā partē que est in celo que a turbatione hoium absc̄dit: ⁊ torrente uoluptatis dei potat. Alie due repsentāt illas duas. s. illā que est in purgatorio: ⁊ illā que est mortua mūdo. Quarta aūt ⁊ qnta ps. s. pcrōz ⁊ dānatoꝝ. ibi nō ꝑfigurat: q̄ a corpe sūt ꝑcisa. Hēs aūt istas q̄nque partes sic mortuas rps per suā resurrectionez viuificat. Hā illam que est in celo viuificat: corpora de monumētis suscitando ⁊ aiabus coniungendo. Joā. v. Hēs qui in monumentis sunt audient uocem filij dei ⁊c. Illā que est mortua in mūdo viuificat in celo: gloriosam apparere faciēdo. Col. iij. Cū christus apparuerit vita uestra: tūc ⁊ uos apparebitis cū ipso in gloria. Illā que est in purgatorio viuificat post purgationē: ad salutem eternā ducendo. i. Cor. iii. Ipse autez saluus erit sic tm̄ quasi per ignē. Aue est mortua ex pcrō sepe viuificat eam a somno peccati excitando. Eph. v. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis: ⁊ illuminabit te christus. Illā que est in inferno viuificat corpora viuificando ⁊ aiabus ꝓiungēdo. ac duplici pena. s. in corpore ⁊ aīa puniēdo. Hiere. xvii. Duplici ꝓtritione cōtere eos. ¶ Secūdo oportuit rpm resurgere: ut hoiem uetustū renouaret. Jurta illud Roma. vi. Sicut christus resurrexit a mortuis in gloriā patris: ita ⁊ nos in nouitate ambulemus. Christus aūt resurrexit uelociter. ucraciter. integraliter: ⁊ perpetualiter. Et per istuz modum nos in nouitate vite debemus ambulare ⁊ resurgere. ℣ Primo nāq̄z nra innouatio debet hīe velocitatē: q̄ est ꝓra penitētiaz differētes. Hic enīz rps tertia die resurrexit a mortuis: sic saltez ⁊ nos tertia die debem⁹ resurgere a peccato. Prima dies est delectationis. Secunda est consensus. Tertia dies est opus. Si enī addit quartā diez que est cōsuetudo resurgere vix ualebit. In huius significatione dns de facili suscitauit puellaz in domo ideſt peccatorē: duz adhuc peccatū haberet in corde per cōsensum. ℣ Faciliter etiā suscitauit mortuū extra domū uelatuz. i. peccatorē qui eriuit ad peccati simplicem actū. Difficilter aūt suscitauit lazarū quatriduanus. i. peccatorē in peccatis inueteratum. ℣ Secūdo nostra innouatio debet habere ueritatē: quod est contra penitentiā simulātes.

De qbus dicit Apoc. iii. Nomẽ habes q̃ vivas ⁊ mortuus es. Quidã enim sunt vivi quãtum ad nomẽ: sed mortui quãtũ ad rem: sicut hypocrite. Et qdã sunt vivi quãtũ ad rem: sed quãtũ ad nomen mortui. Sicut sci viri qui viuũt corã deo: ⁊ despiciunt a mũdo. Quidã vo sunt vivi quãtũ ad nosꝛi ⁊ rẽ. Sicut illi qui hñt interius mũdã cõscientiã: exterius clarã famã. Quidã aũt sunt mortui quantũ ad utrũq; qui ⁊ interius sunt sceleribus pleni: ⁊ exterius hoibus odiosi. ℣ Tertio debet habere integritatẽ: qõ est cõtra penitentiã dividẽtes. Sicut enim xps integer surrexit: sic ⁊ nos debemus integre resurgere a petõ. Sed qdã sunt qui deo ex corde suo tres partes faciũt. Nam intellectuam dãt deo per fidẽ. Sed hoc modicũ est: q; sicut dr̃ Jaco. ii. Tu credis q; vnus est de⁹ ⁊ bñ facis. Et demones credũt ⁊ cõtremiscũt. Affectiuã dãt mundo per amorẽ. Sed hoc phibitũ est. i. Joã. ii. Nolite diligere mũdũ: neq; ea que in mũdo sunt. Et operatiuã dãt diabolo per operationẽ: sed hoc diaboli cũ est. Joã. viii. Facitis opa pris vestri. Deus aũt totũ cor vult hre. Prouer. xxiii. Prebe fili mi cor tuũ mihi. ℣ Quarto innouatio nra debet hẽre perpetuitatẽ: ut sic xps resurrexit nunq; de cetꝛo moriturus. Sic ⁊ nos a petõ debemus resurgere: ⁊ ad ipm nunq; redire. Qui enim ad petm redeunt sunt suã aiam polluẽtes. i. Petri. ii. Canis ad suũ vomitũ reuersus. Sunt ⁊ primũ suo malo exẽplo inficiẽtes. Unde legitur. Et sus lota in volutabro luti. Sunt xpm crucifigẽtes. Heb. v. Rursus crucifigẽtes sibimetipsis filiũ dei. Sũt deũ irridẽtes Aug. Penitẽtes si vere penitẽtes estis: ⁊ non estis deũ irridẽtes imitare vitam recõciliamini ⁊ vos.

¶ Tertio oportebat xpm pati ut tanua padisi aperꝛet ⁊ hoiem ereꝛlusum illuc redneceꝛet. Janua enim paradisi triplr clausa fuit: ut habet Ben. iii. s. angelica custodia. ignis uehemẽtia. rũphea bis acuta. Angelica custodia significabat inimicitiã que erat inter hoies ⁊ angelũ. Ignis significabat obligationẽ ad penã eternã. Rũphea bis acuta significabat dei iustitiã que hoiem intrare nõ patiebatur donec sibi satisfaceret de offensa. Sed xps per suã passionẽ ⁊ resurrectionẽ angelũ hoi pacificauit. Et sic primũ obstaculũ remouit. Coll. i. Pacificans per sanguinẽ crucis: que in celis ⁊ que in tris sunt. Mortẽ ⁊ penã eternã supauit. Et sic secũdũ obstaculũ remouit. Ad dr̃i in pfatione. Eternitatis nobis aditũ deuicta morte reserasti. Dei sniam imitatus est: q; sibi plene satisfecit. Et sic tertiũ obstaculũ remouit. Ad cãtaf. Qui pro nob ethno pti ade ꝛbitũ soluit. ps. Que non rapui tũc exoluebam.

Sermo. cxliij. ¶ De eodem Sermo. v.

Esum queritis nazarenũ surrexit nõ est hic. Mat. ult⁰. Ista verba dirit angelus scis mulieribꝰ. que qdẽ secute fuerũt xpm pdicãtẽ ut sibi ministrarẽt. In patibulo pẽdentẽ: ut dolorẽ ⁊ cõpassionem ostẽderẽt. Xpm in tumulo gescentẽ: ut ipm inungerẽt. sicut hodie. In pmissis vbis tria ponunt. ¶ Primus est istarũ sanctarũ mulierũ magna studiositas: eũ dr̃. Jesum queritis nazarenũ. ℣ Et nota q; quatuor fuerũt differẽtie querẽtiũ dnm. ¶ Quidã enim quesierũt mane: sicut iste mulieres. De qbus dicit Et valde mane vna sabbatoꝝ ⁊c. Et ideo eis inuenire fuit valde facile. Alii querũt xpm in mane: qui querũt ipm in inuẽtute. Et ideo de facili inuenũt Prouer. viii. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. Sũr enim sicut mollis cera: q; de facili recipiũt impssionẽ bonã. ps. Factũ ẽ cor meũ tanq; cera liquescẽs. Sicut recẽs testa: q; de facili imbibit ⁊ obseruat bonũ odorẽ. Prouerb. xxii. Adolescens iuxta viã suã ⁊c. Sicut gracilis virga: q; de facili flectunt ad bonam operationẽ. Cant. iii. Que est ista que ascẽdit de desto sicut virgula fumi ex aromatibus. ℣ Alii quesierũt in uespe: sicut illi qui dixerũt Luce ult⁰. Mane nobiscũ dñe qñ aduespascit. Et eis inuenire fuit tardũ. ⁊ difficile. Ũñ xpus eis dixit. O stulti ⁊ tardi corde ad credẽdũ. Alii ergo querũt uespe: qui querũt ipm in sua senectute. Tales enim cũ difficulter inuenũt ex quo in malo iduranꝫ ab humore gre ericcant. ps. Aruit tanq; testa virꝫ mea. Et vir aut nunq; ꝛfitenꝫ. Idco subdit. Lingua mea adhesit faucibꝰ meis. Et sepe in pctis suis moriunt. Ũñ subdit. Et in puluerẽ mortis deduxisti me. ℣ Alii quesierũt ipm in sero. sicut illi de qbus dr̃ Joã. xx. Cũ eẽt sero die illa vna sabbatorũ ⁊c. Et eis inuenire fuit dubitabile. Unde dicit Luce ult⁰. ubi agit de ista apparitione facta in sero q; dubitauerũt: ⁊ ipsum eẽ ipũs credidert. Alii ergo querunt in sero: qui querunt in mortis articulo. Et taliũ penitẽtiã Augustinus dicit eẽ dubitabilẽ dicẽs. Fidelis bñ viuens securus hinc exit. Baptizatus ad horaꝫ securus hinc exit. Agẽs penitẽtiã dũ sanus est ⁊ recõciliatꝰ securus hinc exit. Agẽs penitẽtiã ad ultimũ ⁊ reconciliatus si securus hinc exit: ego nõ sum securus. Eorum enim qui in morte penitẽt. qdam penitent timore pene: isti sunt in statu ꝑditionis. Et qdam penitẽt amore iustitie: qui etiã si penã nõ timerent: adhuc deo seruirẽt: isti sunt in statu perfectionis. Quidã ex cõsideratione utriusq; cause habẽtes respectũ ad amorem iustitie ⁊ ad vitationẽ pene. isti sunt in statu salutis. Et quia illi qui ex timore penitent in extremis videntur hoc facere timore pene: ideo

cop penitentiã Augustin⁹ dicit eẽ dubiuz. ℣ Alij ꝙsuerũt eũ in nocte: sicut milites positi ad sepulchr̃ũ: ⁊ eis inuenire fuit impossibile. Illi aũt in nocte ꝙrũt: qui rp̃m uolũt inuenire post mortẽ. Et q in mortali decesserũt impossibile est q eũ vnq̃ inuenĩãt: nisi eo mõ quo est in inferno. Deus enim est in mũdo per misericordiã. ⁊ in celo per gratiã ⁊ gloriam: in inferno per iustitiã. Mõ ergo ip̃m inueniũt ut miſatorẽ: q; hoc mõ est in mũdo. Nec ut glorificatorẽ: q; hoc mõ est in celo. Sed ut iudicẽ tortorem: q; hoc mõ est in inferno. ¶ Scõo ponit rp̃i in finita charitas: cũ dr̃. Crucifixũ. De qua dr̃ Joã. v. Maiorẽ hac dilectionẽ nemo hẽt: ut aĩaz suam ponat qs pro amicis suis. Et ponit rp̃s utilimũ signũ amoris. Amor: enim per ꝙtuor manifestatur. ℣ Aliqñ per vba: ⁊ istud est magnũ signũ. Aũ enim cor est plenũ amore: os abũdat in ꝓmone. Luc. vi. Ex abũdãtia cordis os loqtur. ℣ Aliqñ per beneficia: ⁊ istud est mai⁹ signũ. Multi eni dare nt vba: qui nõ tñ dare bñficia. Joã. iij. Nõ diligam⁹ vbo neq; lingua ⁊c. ℣ Aliqñ per obsequia p̃sonalia. Et istud adhuc est mai⁹. Multi enĩ seruirẽt de substãtia sua qui nõ fuirẽt de p̃sona ꝓpria. De isto dicit Gen. xxix. Seruiuit Iacob pro rachele septez ãnis. ℣ Aliqñ per mortẽ. ⁊ istud est maximũ ⁊ ultimuz. Multi enĩ dare nt in obsequz p̃sonas suas qui nõ dare nt in mortẽ aĩas suas. Ista ꝙtuor signa rp̃s nob ostẽdit. de duobus p̃mis dr̃ Joã. xv. Nos amici mei estis. Et post. uos aũt dixi amicos: q; oĩa que audiui ⁊c. Ecce signũ amoris per bñficia. de aliis duob⁹ dr̃ Mat. xx. Fili⁹ hois nõ uenit ministrari sed ministrare. quo ad p̃mũ. Et dare aĩaz suã in redẽptionẽ pro multis: quo ad scõm. ¶ Tertio ponit rp̃i resurgẽtis ĩmẽsa pictas. in hoc q ⁊ petrus uoluit designare er noĩe ne desperet er negatione: qñ angelus dixit. Dicite discipulis ei⁹ ⁊ petro. Ez enĩ deposuerit oẽm passiõis desectũ: tñ nõ deposuit pietatis affectũ. rp̃s nãq; añ icarnationẽ cognoscebat nas misias per quãdaz theoricã. i. per suã sapiẽtiaz. iõ multũ erat misericors. p̃s. Quo miserẽt pater filioꝝ miser⁹ est dñs timẽtib⁹ se. recordat⁹ est qñ puluis sum⁹ ⁊c. Post icarnationẽ autẽ eas sciuit per practicã ⁊ exercitationẽ longã: q. xxxiij. annis practicauit. ⁊ se exercitauit circa nras infirmitates. Et iõ fuit ualde ꝑtristat⁹ qñ tã lõga exercitatio in nob nõ hẽt effectũ. p̃s. Cõtristat⁹ sũ in exercitatiõe mea ⁊c. Tandẽ sciuit eas per experiẽtiã: q; expertus est tentatiões dolores ⁊ mortẽ: ⁊ iõ fact⁹ est maxime misericors. Heb. iiij. Nõ enĩ habem⁹ põtificẽ qui nõ possit cõpatiri infirmitatib⁹ nris tentatuz aũt per oĩa. Si enĩ eẽt aliqs medicus qui esset bon⁹ theoricus ⁊ bonus practic⁹: ⁊ infirmitates se pe expertus: iste maxime eẽt misericors. Talis enĩz medicus fuit rp̃s dñs nr̃. Ista tria tãgunt Heb. v. Et qdẽ cũ eẽt filius dei. Ecce q: sciuit nr̃os defectus per diuinã sapiẽtiã. didicit er his que passus est obediẽtiã. Ecce q: eos sciuit per experiẽtiã ⁊ ꝑfumatus factus est oibus obtẽperantibus sibi causa salutis eterne. Ecce q: eos sciuit per exercitationem longã. tãdiu enim se exercitauit q consumault artem suam ⁊ ueritatem.

Sermo. cxxv. ¶ Feria secunda post pascha

Sermo primus.

t Solus peregrinus es in hierusalẽ ⁊c. Luc. ult. Uolẽs rp̃s in hierusalẽ trãsfretare: pegrinũ se fecit. ℣ Fuit eni pegrinus ẽptuz ad ꝙtuor. ¶ Primo ẽptũ ad habituz quẽ assũpsit. ℣ Ipse eni crucẽ assũpsit. qñ ipsaz ꝓpriis humeris baiulauit. que qdẽ crux fuit nauis: q; in celestez hierusalem deduxit. Bap. iiij. Trãsĩtes mare per ratẽ liberati sũt. Et fuit malus in ipa naui. Ezech. xxvij. Cedrũ de libano tulerũt ut facerent tibi malũ. Et fuit clauis q; celestẽ hierusalez aperuit. Ysa. xxij. Dabo clauẽ dauid sup humerũ eius. ℣ Scõo assũpsit pilleũ. i. coronã spineã. peregrini eni portãt pilleũ ꝓtra estũ: uẽtuz: ⁊ pluuiam. Sic rp̃i corõa ⁊ passio est nobis in vmbra ab estu uoluptatũ. Defendit eni nos a pluuia tribulationũ ⁊ a uẽto tentationũ. ℣ Isa. iiij. Tabernaculũ erit in vmbraculũ dieĩ ab estu: quo ad p̃mũ. ⁊ in absc̃ssione ⁊ turbine ⁊ pluuia: quo ad alia duo seq̃ntia. ℣ Tertio assũpsit sclauinã. i. corpus que sclauina fuit albi coloris ꝓpter puritatez. Apoc. xix. Ecce equus albus ⁊c. Corpus eni rp̃i fuit equus inquãtuz rõ ip̃m durit. ⁊ fuit albus. i. inquãtũ puritatẽ hũt. deide facta est nigra ꝓter liuorem. Ysa. lxij. Cuius liuore sanati sum⁹. tandẽ facta est rubea. i. per sanguinis effusionẽ. Ysa. lxiij. Quare rubrũ est uestimẽtũ tuũ ⁊c. ℣ Quarto assumpsit scarsellã. i. aĩam. Solẽt eni peregrini in scarsella thesaurum ponẽ ⁊ portare. In rp̃i aĩa fuit tripler thesaurus. i. misericordie: gratie: ⁊ sapiẽtie. de quo dr̃ Joan. i. Uidim⁹ gloriã eius. i. glioſaz misericordiã eius plenã gr̃e ⁊ vitatis. ℣ Quito assũpsit bacculũ. i. crucẽ qui ꝙtuor clauis fuit ferrat⁹. peregrini eni utunt bacculo ad sustẽtationẽ. ad fluuioꝝ trãsuadationẽ. ⁊ ad malarũ bestiarũ pcussionẽ. Sic rp̃s bacculo sue crucis mũdũ sustẽtauit. p̃s. Virga tua ⁊ baculus tuus ipsa me ꝓsolata sunt. ℣ Lumen mũdi trãsuadauit. Gen. xxij. In bacculo meo trãsiui Iordanẽ istuz ⁊ diabolũ pcussit. Ysa. xxx. A uoce dñi pauebit assur vga pcussus. ℣ Uerso assũpsit calciamẽtũ. peregrini enĩ calciamẽtũ assumũt cõtra lutũ. i. spinas ⁊ lapides. Iudei enĩ in rp̃s placerũt

lutū.pā. Eripe me de luto ut nō infigar. Spias qñ coronā spineā sibi iposuerūt. Et lapides. Joā.viij Tulerūt lapides ut iacerent in eū. Cōtra ista xps assūpsit calciamēta. Deut.xxviij. Tingat in oleo pe dē suū ferrū ⁊ es calciamentū eius. Alia xpi erat ticta oleo gre: que oia aduersa dulcorabat. muni ta ferro pstātie: que ipsa aduersa non timebat. Et ere ico: ruptibilis patiētie qua oia supplicia tolera bat. ℭ Septimo assūpsit insignia ⁊ vulnera. pegri ni enī reuerētes insignia assumūt ut ostēdāt q̄ suā peregrinationē cōpleuerūt ad plenū: ut hoies pro uocēt ad sibi būfaciēdū: ⁊ sint securiores ad ambu lādū. Sic xps ad patriā rediēs cicatrices reseruat Et hoc in ostēsionē paterne obedientie iā cōplete. Joā.xvij. Opus p̄fumaui q̄ dedisti mihi ut face rez. In p̄uocatione paterne misericordie obtinēde. Ambro. Vulnera susceptā abolē noluit: celo iferre maluit ut ea pī misericordie ostēderet. In signū securitatis nobis acqsite. Ezech.ix. Dup quē vi deritis thau nō occidatis. ℣ Octauo habitus isti⁹ peregrini fuit būdictus. Mā eius scarsellā. i. aiam būdixit de⁹ pater. Ezech.iij. Būdicta glia ois de loco suo. Eius sclauinā. i. carnē būdixit spūs scūs Luc.i. Būdictus fructꝰ uētris tui. Eius baculū i. crucē būdixit totus mūdus. Sap.xiij. Benedi ctū lignū per q̄ fit iustitia. ℭ Octo dī peregrinꝰ q̄tus ad vias q̄s pfecit. Peregrini enī hūt aliq̄ ascēsus. aliq̄ descensus. aliq̄ vias planas. Iste aūt peregrinꝰ nihil hūt de via plana: sed ascēsum uel descēsuz. Magnū enī descēsuz fecit q̄ de celo in mūdū uenit. Magnū etiā ascēsuz fecit q̄ cru cē ascēdit. Fecit etiā magnū descēsuz q̄ in limbū descēdit. Et magnū ascēsuz: q̄ ide rediēs in celū ascēdit. ℭ Tertio fuit peregrinꝰ q̄tū ad hospitia. Solēt peregrini mane in estate ter in die itrare hospitia. s. in tertia ad prādendū: in meridie ad bi bēdū ⁊ pquiescēdū: ⁊ in sero ad suā cenā faciēduz ⁊ ad dormiēdū. Sic iste peregrinꝰ tripler hospitiū est ingressus. ℣ Primū est uterꝰ virginis q̄ ingres sus est in tertia. i. nō in p̄to tpe nature: nec in secū do tpe legis: sed in tertio tpe gre. ibi prandiū fecit q̄ naturā nostrā assūpsit hūs carnē tanq̄ cibū: ⁊ sanguinē tanq̄ potū. ℣ Secꝰ est patibuli crucis. Joā.xix. Sitio. Et dederūt ei acetū. Ubi ⁊ requie uit. Ibidē. Inclinato capite tradidit spiritum. Et istud hospitiū ingressus est in meridie. Cant. j. Indica mihi ubi cubes in meridie. ℣ Tertiuz hospitiū est sepulchrū ubi dominuit. pā. Ego dor miui ⁊ soporatus suz. Cenā nāq̄ cū illis qui erāt in limbo fecit. Luc.xiiij. Hō qdam fecit cenā ma gnā ⁊c. Istud hospitiū ingressus est in sero. Mat. xv. Cū ias sero eēt factū: uenit Ioseph ⁊c. ℭ Quar to fuit peregrinꝰ q̄tū ad pcula que sustinuit. So lent nāq̄ peregrini sustinē pericula. qñq̄ a sociis suis qui eos p̄dūt. qñq̄ ab hospitib⁹ qui eos iugu lāt ut eoz bona diripiāt. qñq̄ a latronib⁹ qui eos spoliāt. Sic xps a suo socio iuda fuit p̄ditus. Mat.xxvj. Qui intingit mecū manū in parapside hic me tradet ⁊c. A iudeis in quoz domo uene rat hospitari fuit occisus. Jacha.xiij. Dis plagatus sū in domo eoz q̄ dilexerūt me. A militib⁹ ꝙ spoliat⁹. Joā.xviij. Milites acceperūt uestimēta: ⁊ fecerūt q̄tuor ptes vnicuiq̄ militi partē fecerūt.

Sermo.cxvi. ℭ Feria.iij post pascha.s.j.

Stetit iesus in medio discipulorum suoꝝ: ⁊ dixit eis. pax uob. Lu. ult. Sicut er presenti euāgelio pater. xps multipliciter se manifestauit. ℭ P̄imo per miracu losaz ad ipos ingressionē: q̄ ianuis clausis itrauit. Sicut dicit Joānes qui de ista appitione egit per q̄ ostēdit q̄ gliosus resurrexerat. ⁊ q̄ dote ipassi bilitatis: agilitatis: subtilitatis: ⁊ claritatis indue rat. Signū ergo uere spūalis resurrectiōis in ho mine est: q̄n istas q̄tuor dotes spūales hēt. s. clari tatē puersationis honeste. Mat.v. Sic luceat lux ua corā hoibus ⁊c. Subtilitatē hūilitatis. p̄fude Sap.vij. Spūs scūs uocat subtilis: q: subtiles i. hūiles facit. Agilitatē obedientie. P̄rouer.xxij. Uidisti hoiez uelocē in ope suo ⁊c. Et ipassibilita tē patiētie. P̄rouerb.xij. Nō p̄tristabit iustū q̄cq̄ ei acciderit. ℭ Scōo manifestauit se per situ siue collationē. cū dī. Stetit iesus in medio discipulo rū suoꝝ. Ac si dicat. Ego sū ille qui in medio sta re p̄sueui. Ipe nāq̄ stetit in medio in ingressu. q: i media nocte nat⁹. in medio aialiū reclinat⁹. ⁊ ge mine gigas ibi statie effect⁹. Stetit i medio in pgres su. q: stetit in medio doctoꝝ: in medio disciploꝝ. ⁊ in medio iudicioꝝ. Iuꝝ illō P̄rouer.viij. In vijs iustitie ābulabo: ⁊ in medio semitarū iudicij. Sic tit i medio in ingressu: q: i medio tre passus: in me dia die crucifix⁹: in medio latronū posit⁹. ℭ Ter tio manifestauit se per ppriā testificationē: cuz vi rit. Ego suz: q̄si dicat. debetis mihi credē: q: mēti ri nō possuz. Joā.viij. Si ego testimoniū phibeo de meipo: uerū est testimoniū meū. Spūaliter aūt qs resuscitatus intelligi pōt q̄n tripler testimonius hēt. s. bone pscientie. ij. Cor.j. Glia nra hec est testi moniū pscientie nre. Bone vite. Joan.x. Opa que ego facio illa testimoniū phibēt de me. Et bone fa me.j. Tim.iij. Oportet illū hīe testimoniū bonus ab his qui foris sūt. ℭ Quarto manifestauit se p occultarū cogitationū manifestationē: cum dixit. Quidam dari ei⁹: ⁊ cogitatiōes ascēdūt in cordi bus uris ⁊c. Ac si dicat. debetis me cognoscē. q:

ego sum ille qui ura occulta cognosco. Spualiter etiã qs resuscitat? est qñ cogitatiões suas discernit, & bonas custodit: & malas expellit. Periculuz est nanq; malas cogitatiões in corde tenẽ: q; sũt sicut mus in pera, ignis in sinu, serpẽs in gremio. Mus enĩ oia corrodit in pera. sic male cogitationes oia merita corrodunt in aia. Job. xiii. Quasi uestimẽtũ qõ comedit a tinea. Ignis in sinu uestimẽta cõburit: sic mala cogitatio pcupiscẽtiã accẽdit. Prouer. vi. Nũquid põt hõ abscõdere ignez in sinu suo: ut nõ cõburant uestimẽta sua. Serpẽs in gremio uenena diffũdit: sic mala cogitatio pcti uenenũ in cor emittit. Uñ Prouerb. xxiij. Quasi regulus uenena diffũdet. ¶ Quito se manifestauit p palpationẽ: cũ dr. Palpate & uidete &c. Qua si dicat, debetis me cognoscẽ q; istud est idẽ cor? qõ sepe uidẽ & palpare cõsueuistis. Spualr etiaz resuscitati intelligunt qui pmittũt se palpari. i. argui & reprehẽdi. Sed sũt qdã alalia que se palpari nõ pmittũt. Aut q; pisipida sũt: sicut hyeri?. Aut q; siluestria sũt: sicut lupus. Aut q; arrogãtia sũt: sicut leo. Sic etiã sũt pleriq; qui si arguunt adeo sunt hispidi: q; per uba iniuriosa pugnũt. Quidam adeo siluestres q; ad latebras excusationũ pfugiunt. Quidã adeo arrogãtes q; nimis indigne ferũt. ¶ Sexto manifestauit se per cicatrices ostẽsionez: qñ dr. Ostẽdit eis man? & pedes. Ac si dicat, debetis me cognoscẽ: q; ego suz ille quẽ in his pedibus & manib? in cruce pfixus vidistis. Spualr eẽt qs resuscitat? intelligit qñ uulnera sua. i. pcã nõ abscõdit: sed sacerdoti ostendit. Luc. xvij. Ite ostẽdite uos sacerdotib?. Uulnera aũt pctõr? aliqñ sũt recẽtia. s. per pseniaz uel uniciõ actũ. & tunc sanãtur uncriõe. i. leuis pnie iniũctiõe. Ecc. x. Brez lãguorẽ pcidit medic?. Aliqñ sũt inueterata per peccãdi psuetudinẽ. & tunc idigẽt adustiõe. i. graui carnis maceratiõe. pũ. Are renes. m. & cor m. Aliqñ sũt putrefacta. & tũc idigẽt icisiõe. i. inci sua & afflictiua tribulatiõe. pũ. Multiplicate sunt infirmitates eor: postea accelerauerũt. ¶ Septimo manifestauit se per comestionẽ: q; comedit piscez assuz & fauũ mellis. Spualr tñ resuscitat? intelligit qñ qs comedit fauũ mellis. i. qñ constãter rerrcet opa actiõis. Et tñ ppter hoc nõ deserit dulcedinez pẽplatiõis. uel qñ erreri? patit tribulationẽ: & tñ interi? nõ deserit amoris dulcedinẽ. Uel põt di ci; q; in fauo est mel & cera. Per piscẽ igit assuz intelligit caro xpi igne passiõis assata. Per cerã que est pabulũ luminis. claritas sue resurrectiõis. per mel dulcedo sue visiõis. Debem? igit comedẽ piscẽ assuz: ut. s. ad ei? passionẽ afficiamur per cõpassionẽ, cerã ut ei? resurrectiõi cõgaudeam? per mẽtis exultationẽ. Et mel ut puenire desiderem? ad ei? dulcissimã visionẽ, sicut desiderabat p:ophẽta dicens. Sitiuit aĩa mea ad deũ fontem viuuz: qñ ueniam & apparebo ante faciem domini.

Sermo. cxxvij. ¶ De sctõ Ambrosio. Ser. i.

Ecce intelliget fu? me? & exaltabit. & e eleuabit & sublimis erit ualde. Ysa. lij. Quatuor stat? hũit brũs Ambrosius qui notant in vbis pmissis. ¶ Primũ est status subiectiõis: cũ dr. Ecce intelliget puus meus. Ipe qdẽ fuit bon? puus dei. Et iõ hũit tres laudabiles pditiões boni fui. ℣ Prima est munditia. pũ. Ambulãs i via imaculata: hic mihi ministrabat. Istã ipse hũit: q; mũditiã meẽs & carnis ipse fuauit. Uñ refert hieronym? ipm dixisse. Virginitatez nõ solũ offerim? sed fuam?. Sap. viij. Cũ essem magis bon? uenit ad corpus nõ coinquinatum. ℣ Scõa pditio est sapiẽtia. Prouer. xiiij. Accept? est regi minister intelligẽs. Istã sapiẽtiã ipse hũit. Uñ dr de eo q; cũ rome liberalib? artib? eẽt traditus ad plenũ fuit eruditꝰ. ℣ Tertia est pseuerãtia. Apoc. vij. Seruiet ei die ac nocte in templo dei. Istã pseuerantiã ipe hũit: q; usq; in finẽ in bonis opib? pseuerauit. Uñ cũ moreret dixit. Nõ sic ui ri iter uos: ut iterũ pudeat uiuẽ. ¶ Scõo notatur stat? sue platiõis: cũ dr. Et exaltabit. Circa aũt suam exaltationẽ tria psiderauit. ℣ Prio qlis fuit ei? electio. Fuit enĩ a deo ispirata: q; ibi uor miraculose isonuit Ambrosiũ cps. De hoc Deu. v. Memo assumit sibi honorẽ: nisi q uocat? a deo tanqz aarõ Fuit ab electoribꝰ unanimit celebrata. Nã cũ in discordia multa eẽnt ptin? in Ambrosiũ unanimiter psenserũt. Ecc. xxv. In trib? bñplacitũ est spiritui meo: que sũt concordia fratrũ &c. Fuit a supiori cũ gaudio pfirmata. Uñ legit de eo q; cõmissa est relatio ad Valentinianũ impatorẽ q; sumo gaudio accepit q; iudices a se directi ad sacerdotiũ perterent. ℣ Scõo videndũ est qlis fuit ei? ad hoc aspiratio. Ipe enĩ nõ tñ fugit ut possit inueniri: sed ẽt ria se hẽe simulauit que sũt platiõis officio inimica. s. crudelitatẽ. Uñ dr. q; tribunal pcẽdit & pra psuetudinẽ to: mẽta ponis adhiberi iussit. Eccl. iij. Noli cẽ sic leo in domo tua &c. Philosophicã uanitatẽ, unde dr q; philosophiã, pfiteri uoluit. i. Cor. ij. Loquemur nõ idoctis sapientie humane vbis. Infamiã & inhonestatez. Uñ dr q; publicas mulieres publice ad se uenire fecit: ut er hoc a sua intẽtione pplm reuocaret. Titũ. i. Oportet episcopuz sine crimine eẽ. ℣ Tertio videndũ est qlis fuit eius in officio psecutio. Ipse enĩz populũ in fide instruebat. Tũc enĩ arriana hereẽs totã italiã corrupat: sed ipse populũ suũ ab ista peste purgauit.

Et ueritatē edocuit fidei. Ecc. l. Qui curauit gentem suā z liberauit eā a p̄ditione. Ipse etiā mores inso: mabat. Vñ inter cetera docuit btrī Augustinū tria ad mores spectātia. ℣ Primo ne cuiq̄ uoreē peteret. ne si postmodū ipsi inter se male p̄uenīant ipsi sibi maledicāt. ℣ Scōo ne aliqbus multuz erercē cōsuleret: ne ipsi rapinā z calūniā erercēant. ℣ Tertio ne ad p̄uuia inuitatus accederet: ne ibi tēp̄ārātie modū p̄dat. Ipse erēplū bonoꝝ operuz oīb' tribuebat. Titū. ij. In oīb' teip̄m p̄be erēpluz bonoꝝ operū. in doctrina. in integritate. in grauitate. In doctrina qdē: q: semp populis p̄dicauit. In integritate: q: ppetuā castitatem seruauit. In grauitate: q: maturitatem semp ostēdit. In bonis opibus: q: oīa bona paupibus erogauit. ℂ Tertio notat status cōsumationis: cū dī. Eleuabitur. Ipse enīz secure mori potuit: q: ab oībus terrenis eleuatus fuit. Habuit enim in morte q̄tuor que ip sum secure mori faciebāt. s. cor: p' dñicū. Honoratus enim eps Vercellen. er p̄cepto dei ad ip̄m peruenit: z sibi sacrz dñici corpis dedit. Et cū tali viatico ipse trāsiuit. Istud aūt tanq̄ pugil ab oīb' in fidiis demonis eū securū reddebat. Job. xvij. Pone me iurta te: cuius vis manus pugnet p̄tra me. ℣ Scōo habuit spūm sanctū. Imminēte nāq̄ ei' morte spūs sanct' in specie ignis z in modu scuti in eius os intrare visus est. In specie ignis: ut ip suz purgaret. In modū scuti: ut ip̄m protegeret. In os eius: ut ꝟba a spū scō plata ostenderet. Et istud secūdū tanq̄ ductor eū per viā ducebat. ps. Spūs tuus bonus deducet me in viam rectam. ℣ Tertio hūit vitā sanctā. quā qdē duo causabāt. s. meritoꝝ suoꝝ assūptia: z magna de deo fiducia Unde sic dixit in sua morte. Nō sic viri iter nos ut me viuē pudeat. nec mori timeo: q: bonū dīm habemus. Et istud tertiū eius mortē deo gratā reddebat. Aug. Certe nō p̄t male mori qui bñ virit. ℣ Quarto hūit cōmēdationē diuinā. Ipse enī manus in modū crucis expādēs spūm suū in manus dei recōmēdauit. Et istud q̄rtū secure eū mori faciebat. Sap. iij. Justoꝝ aie in manu dei sunt: z nō tāget illos tormētū mortis. ℂ Quarto notat' statꝰ sue glificatiōis: cū dī. Et sublimis erit ualde. Ip se enim tūc triplicē sublimitatē accepit. ℣ Primo sublimē locū ad hītādū: ut celum. Vñ a multis visus est ascēdē. s. in celū tanq̄ in p̄priū suū locum. Et istud sibi acq̄siuit ppter inocētiā. ps. Quis ascēdet in mōtē dī. inocēs manib'. s. z mūdo corde dī. ℣ Scōo accepit sublime officiū ad iudicādū. Vñ a multis visus est in cathedra residē. z istud accepit ppter pauptatē uolūtariā. Job. xxv. Judiciū paupib' tribuit. ℣ Tertio accepit sublime p̄ciū ad p̄fruēdū. Vñ multi supra cor: p' eius stellā splēdidā p̄spexer. illā. s. stellā de qua dī Apoc. xvij. Ego sum stella splēdida z matutina. Et istud accepit p̄pter oīum vitioꝝ victoriā. Apoc. i. Qui enim vicerit dabo ei stellā splēdidā z matutinā.

Sermo. cxxviii. ℂ De eodē Sermo scōus.

Xamē apū in ore leonis erat z fauꝰ mellis. Judic. xiiij. Legit de

e

btō ambrosio q: cuz eēt isans z dormiret eramē apū os ei' z faciē sic cōpleuit: ut q̄si in alueo lū suū intrarēt piter z exirēt. Et iō ꝟba p̄missa sibi q̄uenīēter aptari p̄nt. ℣ In qb' ꝟbis ipse assimilat api. ℣ leoni. ℣ z fauo mellis. ℂ Assimilat autem api triplici de causa. ℣ Primo: q: sicut ipse dicit in crameron. Apis ꝟginitatē custodit: sic z ipse ꝟginitatē custodiuit ppetuā. Cuius signū fuit: q: de ꝟginitate luculētissime disseruit. z libros de ꝟginitatibus cōposuit: in qb' ꝟginitatē mirabilr cōmēdauit. Matt. xij. Bonus hō de bono thesauro p̄fert bona. Chrys. ibidē. Cū audis aliquē de deo loquētē: istellige q: cor illius amore dei repletuz est. Qui libidinis thesaurū hēt in corde: de puellis delectat dicē uel audire. Nō tñ Ambrosi' de ꝟginitate libēter disserebat: sed etiā aliqd idecoꝝ dicē uel audire erubescat. Vñ ipse ait de officijs. Nō solū aūt ꝺ ab oculis abscōdam'. uerūtiā eoꝝ iudicia uscq̄ mēboꝝ suis appellationib' nūcupare idecoꝝ putem'. ℣ Scōo assimilat api. Apis florē de diuersis floribꝰ colligit. In p̄cto qdē celestis viriditatis sunt diuersi flores. s. rose martyrū. viole p̄fessoꝝ z lilia ꝟginū. De rosis martyrū collegit florē p̄stātie z magnanimitatis. Vñ cū p̄posit' Valētiniani imperatoris sibi diceret. Tu p̄tenis valentinianū ca put tibi tollo. Ille rñdit. Deus p̄mittat tibi ut faci as qō minaris. Et utinā de' ab ecclia sua oēs hostes auertat. z in me oīa sua tela q̄uertāt: z meo sāguine satiēt'. De violis cōfessoꝝ collegit florē sobrietatis. q: quotidie nisi in sabbato z die dñica z festis p̄cipuis ieiunabat. De lilijs virginū collegit florē castitatis: q: virginitatē ppetuā conseruauit. ℣ Tertio assimilat api: q: apis alueolū suum defendit. sic z ipse eccliam defendit a tribus persecutoribus. ℣ Primo a violētia tyrānoꝝ. Unde resistēs imperatori uolēti dare basilicā arrianis: sic nuncijs suis respōdit. Et habet in decreto. Si patrimonium petitis inuadite. si corpus occurram ultis in vinculo rape. ultis in mortem: uolūtas est mihi. Eccle. xlviij. In diebus suis non ptimuit princi pem rē. ℣ Scōo defendit ipsam a fraudulētia hereticoꝝ. Et hoc fiebat tribus modis. ℣ Primo in dictis eos p̄secare brachiū coercēdo. Deut. xiiij. Si tibi uoluerit p̄suadē frater tuus rē. Et infra.

Mō enīz parcat ei oculus tu⁹: sed statim īterficias ℣ Scōo miraculis eos puertēdo. Uñ cū qdā hereticus vidisset angelū loquētē ad aures Ambrosij statim puersus est. ℣ Tertio doctrinis eos ad fidē catholicā reducēdo. sicut patet in, btō Augustino quē suis p̄dicationib⁹ ad fidē puertit. ℣ Tertio defendit ecclīaz a malitia demonū. ℣ Primo q: habuit in ipos efficaz īperiū: ex eo q: eos de corporib⁹ expellebat. Mat. ult°. Jn noīe meo demonia ejicīēt. ℣ Scōo q: habuit in ipos durū flagellū lō ipz ualde timebāt. Uñ demō quēdā demoniacū mediolanū igredīētē dimisit egredīētē inuasit. qui de hoc īterrogat⁹ rñdit se Ambrosiū timuisse. Luc. x. Ecce dedi uobis ptātē calcādi sup serpentes ꝛc. ℣ Tertio q: hūit spīm scīm p̄sidiū. Uñ demones ad ipz nocēdū a quodā mago missi de hoc reuersi dixerūt. q: nō soluz ad ipz sed etiā ad fores dom⁹ ppinqre nō audebāt: qñ ignis īsepabilis sic dē eius edificiū muniebat: ut etiā lōge positi urerent. ℂ Scōo assimilat leoni triplici rone. ℣ Primo: q: leo aptis oculis dormit: sic btūs Ambrosius dormiebat per getē p̄platiōis. a tū vigilabat per laborē actiōis. Cañ. v. Ego dormio ꝛ cor meū vigilat. Jn dormitatione qdē sensus ꝛ mot⁹ īterci pit: ꝛ calor īterior ad exteriora reuocat. Sic in btō ambrosio deficiebat sēsus ābitiose uanitatis. Uñ ipe de se dixit. Ambrosi⁹ nescit īflari. Col. ij. Ambulās frustra īflat⁹ sensu carnis sue. Deficiebat mot⁹ terrene cupiditatis: q: oia sua paupib⁹ eroga uit. Auari enī semp sunt in motu: q: sp sunt in appetitu. Ecc. v. Auar⁹ nō īplebit pecunia. Deficiebat in ipo calor carnalis uoluptatis: q: vginitatez suauit. Uiuebat añ in ei⁹ corde flāma charitatis. pō. Inflāmatū est cor meuz ꝛc. ℣ Scōo assimilat leoni: q: leo clamādo suos leunculos suscitat. Sic ꝛ ipe multos mortuos in petis suscitauit: non tñ clamore oris p̄dicādo. ysa. lij. Clama ne cesses ꝛc. Nō tñ clamore cordis feructer orādo. Exod. xiiij Quid clamas ad me. Nō tñ clamore opis fortit⁹ opando. Jo. lij. Clamēt ad deū in fortitudine: ḥz ēt clamore oculoz lachrymas emittēdo. Emisit enī tria genera lachrymarū. ſ. lachrymas deuotionis pro eternis desideriis. Uñ dī de eo q: cū aliqs vir fortis moriebat abūdātissime flebat. Et īterrogat⁹ cur hoc faceret. Rñdit. Me putes me flē q: recessit: sed q: me p̄cessit. Lachrymas doloris: pro alio nō petis. Uñ legit q: cū aliqs lapsuz suū sibi p̄fite bat sic amare flebat q: ipz flē silr cōpellebat. Et lachrymas cōpassionis pro alioz iniurijs. Uñ dicit de se. z est in decreto. Aduersus milites gothos: lachryme mee arma mea sunt. Aliter nō possum nec debeo resistē. ℣ Tertio assimilat leoni: q: leo qñ fugak uestigia sua delet cū cauda: sic ꝛ beatus Ambrosius oia uestigia diaboli de corde suo delet ꝛ uestigia xpi impressit. Sed multi sunt de qb⁹ dī illud Dañ. xiiij. Uideo uestigia viroz: quo ad ptem superbie. ꝛ mulierū: quo ad ptem luxurie. ꝛ in fantū: quo ad ptem auaritie. Auarus enī ītar infantis sup terrā repit. ℂ Tertio assimilat melli: ꝛ hoc ppter suā mellea doctrinā. Doctrina eius dī mel ppter utilitatē ꝛ p̄sunditatē. ℣ Utilitas añt est q: mel est mūdificatiuū: p̄seruatiuū: ꝛ dulcoratiuuz. Et iō ponit in medicinis ad mūdificādū: ad p̄seruādū: ꝛ ad amarū sopore remouendū. Sic doctrina bti Ambrosij hēt mūdificare a culpa p̄terita Joā. xv. Jā uos mūdi estis ppter ꝑmonē quē locutus sum uobis. P̄seruare a culpa futura. pō. In corde meo absc̄ōdi eloga tua ut nō peccē tibi. Et dulcorare a pena illata. Ecc. xviij. Mōne ardoré refrigerabit ros. sic ꝛ vbū melius q̄ datū. ℣ Secūdo ei⁹ doctrina dī mel ppter p̄sunditatē. Oleū qdē meli⁹ est in sup̄ficie. vinū meli⁹ in medio: mel melius in p̄fundo. Scriptura sacra hēt triplicez itellectū. ſ. historialē. moralē. mysticū siue spūalē. Per oleū q̄ est melius in sup̄ficie itelligit sensus historialis qui est cib⁹ puuloz. Quē ꝛ aplus uocat lac dicēs. j. Cor. iij. Tanq̄ puulis in xpo lac potū uobis dedi: nō escā. Per vinū q̄ est melius in medio significat sensus moralis: qui est medi⁹ inter sensuz historialē ꝛ spūalē. Per mel q̄ est melius in fundo significat sensus spūalis. Sacra enī scriptura a q̄to p̄fundius penetrat: tāto dulcior inuenīt. Jstū triplicē sensuz spōsa cū suauitate sibi incorporat. dicēs Cañ. v. Comedi fauuz cū melle meo: bibi vinū cū lacte meo. Jstū p̄fundū intelle etū Ambrosius in sacra scriptura habuit. De quo sic dicit Hieronymus in libro de. xij. doctoribus Ambrosius sup p̄fundoz pinnaz raptus ꝛ aeris uolucer q̄diu in p̄fundum ingreditur fructum de alto capere ac rapere videtur.

Sermo. cxxix. ℂ De eodem sermo. iij.

Fauus distillās labia tua spōsa. Cā. iiij. Jn corpe mystico ch̄isti ubi caput est xps: diuersa sunt mēbra. Mā oculi sunt apli totū mūdū illuminātes. Man⁹ sunt martyres in bello dei fortiter laborantes. Aures sunt cōfessores dei p̄ceptis obedientes. Nares sunt vgines puritatis odorē spīrātes. Labia sunt doctores ꝛ p̄dicatores cibū vbi dei a deo recipiētes: ꝛ populo mīstrātes. Et q: sctūs Ambrosi⁹ fuit magn⁹ p̄dicator ꝛ doctor: iō p̄dicta vba de eo puenīēter exponi p̄sit. Jn qb⁹ vbis tria p̄uilegia de ipo ponunt ℂ Primū est: q: in doctrina sua fuit ualde gratiosus: cū dī. Labia tua. Ex his enī labijs mō exībāt

uerba ducētia petōres ad cōtritionis amaritudines. Can. v. Labia eius distillātia myrrhā primā. Modo inflāmātia bonos ad amorē. Can. iiij. Sicut vitta coccinea labia tua. Modo uerba uerissima cōfirmantia oēs in dei fide ⁊ dilectione. Pro uerb. xij. Labiū ueritatis firmū erit in ppetuum. Ista aūt uerba de se nō habebat: sed a bore dei recipiebat. Hiere. xv. Si separaueris pciosum a vili quasi os meū eris. Fuerūt aūt labia eius q̄si qdaz fons dei. Sm illud Prouerb. xviii. Aqua ꝓfunda uerba er ore viri torrens: redundās fons sapiētie. Ab isto autez fonte in suis labijs siue suoore tres magni riui emanauerūt. s. sapiētie. doctrine: ⁊ cōstantie. ℣ Eius aūt sapiētia fuit ꝓfunda. Hieron. Ambrosiꝰ sup ꝓfundoruz pinnā raprus ⁊c. Job xxviij. Profunda quoq; fluuioz scrutatꝰ est. Fuit a deo inspirata. Unde legit q; quidā hereticus vidit angelū ad aures ambrosij loquentē. ⁊ vba que ꝑdicabat populo referentē. Fuit pro magno auctore habitus. q; alij doctores eius uerba pro magna auctoritate habebāt. Unde refert Aug. ad Iouinianū: q; cū mater sua miraret q; sabbato mediolani nō ieiunaret. ⁊ sup hoc ambrosiū interrogasset. ille rūdit. Cū roma uenio ieiuno sabbō. sic ⁊ tu ad quā eccleſiā ueneris ei⁹ morē serua. si cuiq; non vis scandalu; esse: nec quenq; tibi. Et subdit Aug. Ego de hac sentētia etiā cogitās: ita semper eam habui. ac si taz celesti oraculo receꝑim. ℣ Secūdo emanauit ab eo solida doctrina. unde Aug. de doctrina xpiana. Doctor debet agere: ut ipse audiatur intelligēter: libenter: ⁊ obedienter. Beatus igit Ambrosius audiebaꝫ intelligenter: libenter: ⁊ obedienter. Primo intelligēter: q; doctrina eius fuit firma ⁊ solida. unde Hiero. dicit de eo. Et⁹ oēs sententie fidei ⁊ eccleſie ⁊ oiuz virtutū firme sunt columne. Eph. iiij. Nō sumus puuli fluctuantes nec circumferamur omni uēto doctrine. Audiebaꝫ libenter: q; eius doctrina fuit placens ⁊ pulchra. Unde dicit Aug. in libro de nuptijs ⁊ cōcu piscētia. Pelagius hereſiarcha sic laudat ambrosiuz ut dicat. beatus ambrosius epus in cuius pre cipue libris romana lucet fides qui scriptoꝝ inter latinos flos gdā emicuit. Et Prouerb. xxij. Appone cor tuuz ad doctrinā meā que pulchra erit tibi cū seruaueris eā. Audiebaꝫ obedienter: q; eius doctrina fuit efficax ⁊ fructuosa. sicut patet in beato Aug. quē tā virtuose cōuertit. i. Coz. iiij. Nō eni in sermone est regnū dei: sed in virtute. ℣ Tertio emanauit ab ipso fortis cōstantia que maxime in tribus fuit. ℣ Primo in sustinēdo aduersa. Unde dicit in hystoria ecclesiastica. Imperatrix iustina cōturbare cepit eccleſiarū statū in quo bello murū ⁊ turrim validissimā pulsabat ambrosiū. ℣ Secūdo in defendēdo ecclesiastica iura. Unde cū impator quādā basilicā usurpare uellet. Ambrosius sic respōdit. Moli grauare te impator: nec pures te in ea que dei sunt impiale aliq̄d ius hꝫe: tributū cesaris utiq; nō negeꝫ. ecclia dei est: cesari utiq; nō oneꝫ. Primus est ut aiam mihi q̄ fidē auferas. ℣ Tertio in repehēdēdo pncipū vitia. Uñ cuz theodosius impator quosdā innocētes occidi mādasset. Ambrosiꝰ ipz dure redarguit ab itroitu eccl'e ipm suspēdit. ⁊ publicā pniaz eidē iniūxit. Titū. ij. Argue cū oi impio. Secūs ꝓiuilegiū est: q; fuit in vita sua valde vtuosus. qđ notaꝫ cū dr. Fauus ubi est mel ⁊ cera. Distinguit aūt Augu. libro de ciuitate dei tripler genus vite. s. ocioſaz que ꝓsistit in ocio cōtēplatiōis. Nest q̄si mel. Actuosaz que ꝓsistit in labore actionis ⁊ est q̄si cera. Ipi eni actiui ad istar cere debēt esse ou ctiles ad oē bonū. Et ex utroq; cōpositā: est q̄si fauus. ℣ Prima aūt vita. s. cōtēplatiua ꝓsistit in deuota ofone. in diuoꝝ reuelatione ⁊ in dei laudatione. Et ista trio ambrosius habuit. s. deuotā ofonē. vñ dr in hystoria ecclesiastica. Ambrosius aduersus regine furorē. nō se manu defendebat aut celo: sed ieiunijs ⁊ vigilijs sub altari positus per obsecrationes defensorē sibi atq; ecclesie deū pabat. Habuit diuoꝝ reuelationē: q; spūs sanctū in specie ignis ⁊ in modū scuti ad se uenientē aspexit. Fecit dei laudationē. vñ refert Aug. in li⁹ confeſ. q; cū iustina ipz cū pplo catholico intra eccleſiaz pclusisset. Ambrosius istituit hymnos ⁊ psalmos decātari ne ppli meroris tedio ꝓtabesceret. ℣ Secūa vita. s. actuosa ꝓsistit in carnis maceratione. elemosynarum largitione. ⁊ utili occupatione. ℣ Primū hūit ambrosius qui tāte abstinentie fuit q; quotidie nisi in sabbo ⁊ die dñica ⁊ festis pcipuis ieiunabat. ℣ Secm̄ hūit. vñ ⁊ rūdit impatori. ⁊ est in decreto: aut predicabat: aut libros scribebat. Si a me peteret q̄ meū eēt. i. fundū meū argētuz meū: aut huiusmōi refragarer. q̄q; oia que mea sunt pauperū sunt. ℣ Tertiū habuit: quia semper aut ꝑdicabat: scribebat: aut orabat. ℣ Tertia vita s. ex utraq; cōposita ꝓsistit in obseruatione ꝓsilioꝝ. s. pauptatis: castitatis: ⁊ hūilitatis. Et ipe pauperē se fecit q: factus eps oia pauptib⁹ dedit. ⁊ virginitatē ꝓpetuā ꝓseruauit. humilitatē magnā hūit. vñ ipse dixit. Ambrosius nescit inflari. Tertiū pua legiū est. q: fuit in sua ꝑdicatione valde diserctus q̄ notaꝫ cū dr. distillās. i. diuersimode stillās. Nō eni vna ⁊ eadē istructio est oib⁹ faciēda: sed sm q̄litatē auditoꝝ formāda sicut ostēdit Greg. in li⁹ mora. dicēs Sepe alijs officiūt que alijs pfunt. Nas plerūq; herbe que hec aialia reficiūt. alia occidūt

ꝛ leuis sibulus equos mitigat catulos instigat. ꝛ medicamẽtū qꝫ huic morbū iminuit. alteri vires iungit. ꝛ panis qui vitā sortiū roborat. puuloꝝ ne cat. ꝛ corde cōsonā modulationē reddūt. que vno qdē plectro sed nō vno ipulsu feriunt. Ex qbꝰ uer bis habet qꝫ sermo dei est tanqꝫ herba viridis dei: que aiam ꝛfortat. Est tanqꝫ sibilus dei: qui aiam peccatorū ad deū reuocat. Est tanqꝫ medicamẽtū dei. qꝫ aiam infirmas sanat. Est tanqꝫ panis dei. qui aiam famelicā satiat. Est tanqꝫ plectrum dei quod spiritualem melodiam generat.

Sermo. cxxx. ¶De scō georgio martyre. f. j.

Induite uos armaturā dei ut pos sitis stare aduersus insi dias diaboli: qꝝ non est nobis colluctatio aduersus carnē ꝛ sanguinē ꝛc. Eph. vj. Miles stre nuꝰ debet cē armis munit": ꝛ ad hostes expugnan dos semp pat". Et qꝝ btūs georgi" erat miles dei ℣ ideo ꝑmo describit ab inuitione armoꝝ: cū dr Induite uos armaturā. ℣ Scōo ab expugnatiōe hostiū: cuꝫ dr. qꝝ nō est nobis colluctatio. ¶ Hūit arma que ponunt ex oi pte. Eph. vi. f. loricā iusti tie. Sicut enī lorica ex oi pte munit: sic btūs geor gius fuit munitus a dextris ſuādo in ꝑspis tēpe rātiā. a sinistris habēdo in aduersis patiētiā. ante: pericula ꝑcauēdo. retro: dei bñficia memorando. ℣ Scōo habuit gladiū spūs qꝫ est vbū dei. Istuꝫ aūt gladiū habuit ualde acutū per feruoꝛē. ualde limatū per vite splēdorē. Et aliqñ euaginatū. aliqñ repositū per discretionē. Ezech. xxi. Gladius acut" est ꝛ limat". Ut cedat victimas eracut" est. ut splēdeat limatus est mucro ꝛ euaginat". ℣ Ter tio hūit galeā. Caput enīs est mens. galea est spes eterne saluti. i. Thessal. v. Induti galeā spem sa lutis. Heb. vj. Cōfugim" ad tenēdā ꝓpositā spem. ℣ Quarto debet assumē scutuꝫ fidei. dr aūt fides scutū: qꝫ ibi cōfringunt oīa diaboli tela. Eph. vj. In oibus sumētes scutū fidei in quo possitis oīa tela neqssimi ignea extinguē. Tuꝫ qꝫ est trū in sini stra ꝛ non in dextera. i. in ꝑsti vita ꝛ nō in futuro. Tū qꝫ est de eo in quo sunt tres anguli. i. tres ꝑso ne: ꝛ trū est vnū scutū. i. vnus deꝰ. ℣ Quinto debet assumē lāceā charitatis. Est aūt charitas qua qs diligit deū ꝛ primū ꝛ ordinate seipꝫ. de quo tripli ci modo dr Matthei. xxij. Diliges dñm deuꝫ tuū: quo ad primū. ꝛ primū tuū: quo ad secūduꝫ. sicut seipm: quo ad tertiū. iste sunt tres lancee qbus dia bolus vulnerat. de qbus dicit. ij. Reg. xviij. Tu lit ioab tres lanceas: ꝛ firit eas in corde absalon. Cuꝫ enim diligimus deū vulnerat diabolus lan cea inuidie. Cuꝫ diligimus primuꝫ tunc vulnera tur lancea iracundie. Cū ordinate diligimus nos metipsos: vulnerat lancea tristitie. ¶ Secundo cōmendat ab expugnatione hostiū: cum dicit. qꝫ nō est nobis colluctatio ꝛc. Ipse enim ꝙuoꝝ hos tes vicit. s. diabolū: mūdū: corpus ꝓpriū: ꝛ deū qui intrātū hostis noster dicit. inēstum sensualita ti nostre aduersat. de quo dicit Matthei. v. Esto cōsentiens aduersario tuo ꝛc. ℣ Primo ergo vicit diabolum: qꝫ significatū est per draconē quez in terfecit qui in flumine habitabat. Est enīz aīal ual de sitibundū. ℣ Sitim tamē suā temperat tribus modis. s. hausto fluuij: ꝛ attractione uenti: ꝛ potu sanguinis elephātis. Cum enim elephas habeat sanguinē frigidum: draco naturaliter illum sitit. Draco igit infernalis qui nostrā perditionē sitit: ipsaꝫ sitim tēperat hausto fluuij. Per fluuiū intel liguntꝫ luxuriosi qui semp de vitio in vitiuꝫ fluūt. Ezech. xxix. Ecce ego ad te pharao rex egypti dra co magne qui cubas in medio fluminuꝫ tuorum. Non enīz cubat in medio fluuij hierusalē sed egy pti. i. immundarū mentiū. Hiere. ij. Quid tibi in via egypti ut bibas aquam turbidā. Est tamē tan te audacie qꝫ ꝛ sanctos absorbere conaꝫ. Job. xl. Habet fiduciaꝫ qꝫ influat iordanis in os ei". ℣ Se cundo eaꝫ temperat attractione uenti. Hiere. xiiij. Traxerunt uentū quasi draco nes. Auaritia enim uentus dicit qꝫ aiam nō satiat sed inflat. Ecc. xiiij. Quasi qui apprehēdit umbrā ꝛ sequit uētū. ℣ Ter tio eam tēperat sanguine elephantis. Per elephan tem supbi intelliguntꝫ qui sunt docti ad prelidū. i. ad rirandū. ꝛ frangi quidē possunt: flecti aūt nō possunt. horū enim superbia diabolus nitit Job xl. Hinc eiaz montes herbas ferunt. ℣ Secundo vicit mundū: mundus enim cōtra eos pugnauit grauia supplicia inferendo. Inter ceteros enim martyres tres fuerunt qui acriora supplicia passi sunt. s. laurentius: vincentius ꝛ catherina. sed iste cū vincētio passus est eculei extensionē. totius cor poris laniationē. viscerū effusionē. ꝛ salis cōfrica tionē. Cum laurentio passus est in sartagine plū bi liquorē: ꝛ cū tali oleo assaretur. ꝛ cū Catherina habuit rotā acutis gladiis vndiqꝫ circumseptaz. Ista aūt supplicia vincebat per patientiaz: ꝛ ideo nō poterat frangi. Hebreo. x. Patientia uobis ne cessaria est ꝛc. Per constantiā: ꝛ ideo non poterat supari. Eiusdem. xj. Fortes facti sunt in bello per crucis efficaciā: ꝛ ideo nō poterat a diabolo leđi. Ezech. ix. Omnē aūt sup quē videritis thau nō oc cidatis. ℣ Tertio vicit corpus ꝓpriū: qꝫ ipsum morti tradidit ꝓpter xp̄m. Corpus enīz est equus aie. uestimentum aie: ꝛ domus anime. Nullus igit debet timere exponere morti pigrū runcinuꝫ i. corpus corruptioni subditus, qui sperat recipere

dextrariū. i. corpus glificatū. Phil'. iij. Saluatorē expectamus dñz ihesuz xp̄m qui reformabit corp⁹ humilitatis nr̄e ꝛc. Nec debet timē lacerationez uestis corrose. Job. xiij. Quasi putredo p̄sumendus suz: ꝛ q̄si uestimētū q̄ comedit a tinea. q̄ sp̄at in duitionē uestis decorate. p̄s. Astitit regina. i. aīa a dextris tuis in uestitu deaurato ꝛc. Nec timē debet destructionē domus ruinose: q̄ sp̄at se hiturū hitationez dom⁹ eterne. ij. Cor. v. Scimus q̄ si terrestris domus nr̄a huius hitationis soluat ꝛc. ℣ Quarto vicit deū. Deus enī lz sit oipotēs: tñ a tribus dimittit se vinci. ℣ Pr̄io a sua pietate viscerosa. Osee. xj. Cōuersuz est in me cor meū ꝛc. Isto mō p̄mittit se vinci q̄ztū ad btm̄ Georgiū. Videt enī ip̄s tā crudeliter laceratū pietate motus ad ip̄m uenit: ꝛ dulciter p̄fortauit. ℣ Scdō vincit a nr̄a ofone lachr̄ymosa. Osee. xij. Invaluit ad ag̃elū ꝛ p̄fortat⁹ est: flevit ꝛ rogauit eū. Isto mō se vinci p̄misit ab ofone sctī Georgii. Mā iminēte passiōe rogauit deū p̄o illis qui ip̄z invocarēt. Et ecce uox ad euz uenit q̄ sic ueniret ꝛ fieret. put postulauit. ℣ Tertio vincit a morte sctō victoriosa. Matth. xj. Regnū celoꝝ vim patit: ꝛ violēti rapiunt illud. Isto mō beatus Georgius per suā passionē regnū celeste sibi rapuit: ꝛ ip̄z sibi perpetuo acquisiuit.

Sermo. cxxxj. ¶ De eodem sermo. ij.

c Onculcabis leonē ꝛ draconez ps̄. Sctūs georgius draconē p̄culcauit: q̄ ip̄z interfecit. per quē draconē significat diabolus. Sicut enim draco semp̄ insidiat elephāti: sic diabolus viris sanctis. Circa aūt hec q̄tuor sunt videnda. ¶ Pr̄io q̄re diabolus per draconē significat. Et est rō: q: draco est aīal valde nociuū. Nocet enī ligua p̄ horribile sibilū. dēte per letalē morsuz. flatu aerē inficiēdo. ℣ Sic diabolus nocet per sibilū male suggestionis. Judic. v. Quare hitas inter duos terminos ut audias sibilū gregū. i. demonū. Un⁹ termi nus est diabolus qui sibilat malā suggestionē. Alius est mūdus qui sibilat uanitatē: cupiditatē: ꝛ carnalē delectationē. i. Jo. ij. Oē q̄ est in mūdo: aut est p̄cupiscētia carnis ꝛc. Mihi omin⁹ tū de⁹ sibilat petōri per internā ispirationez. Ysa. vij. Sibilabit dñs muscę. Et tū petōr ctī⁹ acgescit diabolo sug gerēti ꝛ carni inficiēti: q̄z deo inspirāti. ℣ Scdō nocet per morsuz praue delectationis. Greg. Pr̄ius illicita suggerēs linguā extrahit: pc̄s ad delectatio nē trahēs dētem figit. Deut. xxxij. Devorabūt eos aues morsu amaritissimo. ℣ Tertio nocet flatu uenenoso ꝛ ignito praui. f. opis. In hoc enī est p̄cupiscētia prava: ibi diabolus imittit tētationes ignitas: ꝛ sic ipellit ad opationes illicitas. Ysa. lviij. Ecce ego creaui fabrū sufflātē i igne prunas. ℣ Quarto nocet caudā p̄stringēdo sune prave p̄suetudis. Apoc. xij. Draco traxit cauda tertiā p̄tē stellarū. i. illos qui nec sunt actiui nec p̄templatiui. Job. xviij. Immisit in rete pedes suos. Qui enīz sm Greg. in rete pedes mittit nō cū uoluerit ejicit. sic qui in pctis se ejecit: nō mor cū uoluerit surgit. ¶ Secūdo videdū est q̄re btūs Georgi⁹ ꝛ alij sancti viri per elephātē figurant. Mā sm Aristotelē. Elephātes carēt felle: ꝛ iō naturaliter sunt benigni. ℣ Fiunt aūt seueri aut q̄ nimis puocant. aut q̄ amore seruant. aut q̄ vino inebriati ad p̄lū accuuntur. Sic ꝛ fuit dei q̄uis sint mās ueti: tū debēt esse seueri ad coripiēdū. marie q̄ a pctōrib⁹ puocant ex iuriis deo illatis. p̄s. Zelaui sup iniquos pacem pctōz videns. ℣ Scdō seruētes ad diligendū. Rom. xij. Sp̄ū feruētes dño suientes. ℣ Tertio acuti ad p̄liādū. ad q̄ qdē acuunt q̄ memoria passionis dñice iflāmant. q̄ significatū est. i. Mach. vj. ubi f. vt q: elephātis ostēderūt sāguinez vue ꝛ mori ad acuēdū illos in p̄liū. Xp̄s enī fuit vus in q̄ztū de virginea natus. ꝛ in patibulo crucis ei⁹ sanguis effusus est. ꝛ fuit morus in q̄ztū in passione denigrat⁹. ¶ Tertio videduz est q̄liter draco. i. diabolus pugnat cū elephātibus. i. cū sctis viris. Pugnat nāq; trib⁹ modis. ℣ Pr̄io excecādo. i. lumen fidei auferēdo. i. Reg. xj. In hoc feriaz uobiscū sedus: ut eruā oīuz uīm oculos dextros. Talis enī est inhabilis ad pugnādū: q: ꝛ siniſter oculus ipe dik a clipeo. derter vō p̄uak lumine suo. Et sic nec videt q̄liter p̄cussus se defendat. sic ille qui amittit lumē fidei a diabolo qdē feriri pōt: se aūt defendē nō pōt. ℣ Scdō pugnat pedes elephātis caudā cō strigēdo ꝛ involuēdo: ꝛ sic ad terrā deijciēdo. Sic ꝛ diabolus cauda hoīez involuit: q̄ ip̄z tētationibus irretitū ad peccādū deijcit. Job. xviij. Tenebīf plāta eius laqueo: ꝛ erardescit contra eū sitis. ℣ Tertio eius sanguinē bibēdo in oībus gratijs ꝛ meritis p̄uādo. Job. v. Cuius messez famelicus comedet. ꝛ ip̄z rapiet armatus: ꝛ bibēt sitientes diuitias eius. ¶ Quarto videdū est q̄liter elephātes vicūt draconē. Vincūt aūt ip̄z q̄tuor mōis. ℣ Primo aquā cū rostro in eius faciē p̄jiciēdo. Sic sctī viri diabolū vincūt q̄ aquā lachr̄ymarū in deum p̄jiciūt. Ipsa enī ofo lachr̄ymosa hēt diabolū expellere. Marci. ix. Hoc genus demoniorum in nullo pōt ejici nisi in ofone ꝛ ieiunio. Habet ip̄z submergere. Exod. xiiij. Submersi sunt q̄si plūbū in aqs uehemētibus. Habet ip̄z cōtribulare. p̄s. Cōtribuisti capita draconū in aqs. ℣ Scdō caput eius cōterēdo. Elephas enī caput ipsius draconis cū plāta p̄terit: ꝛ tūc draco fribilē sibilū emittit. Mich. j.

Facia plāctū uelut draconū. Iste est scōs modus vincēdi diabolū. s. caput sue suggestionis cōterē. Gen. iij. Ipsa cōteret caput tuū. Quādo enī caput cōterit: tūc virtus diaboli a fundamētis enervat. Habachuc. iij. Percussisti caput de domo im pij ꝛc. Nī vo pterit: tunc draco cū cauda sue suggestiōis poterit ad frā trahit ꝛ surgē negt. Thren. i. Sedit me dns in manu de qua nō potero surgē. s. per meipm. ℣ Tertio dorsuū opponēdo, diligenter eni ventrē custodit: ꝛ dorsuū opponit. Venter enī est ipsa sensualitas quā draco appetit. Hiere. l. Uēterē suū replenit teneritudine mea. Dorsuū nr̄m est ipse xps inq̄tū pctā nr̄a ꝛ vulnera nr̄a suscepit ꝛ portauit. Debet igit homo a diabolo sensualitatē suā abscōdē ꝛ xpi passionē opponē: in qua fuit dorsuū nr̄m. ℣ Isa. liij. Dns posuit sup eū iniqtatē oiuꝫ nr̄m. Et scutū nr̄ꝫ. Thren. iij. Habis eis scutū coridis laborē tuū. Et antemurale nr̄m. Y sa. lvj. Saluator ponet in ea murus ꝛ antemurale. ℣ Quarto eū vincit mole corpis opprimēdo. Sepe enī cōtingit q̄ cū draco cauda stringēdo pedes elephantis ad terrā trahit. Ipse enī elephas sup draconez cadēs, mole corpis ipm extinguit. Et iste est quartus modus vincēdi. s. per passionē. Diabolus enī martyrē ad frā trahit per mortē corpis: sꝫ martyr demonē vincit per victoriaꝫ passionis. Hiere. xlvi. Fortis ipegit in fortē: ꝛ ambo piter corruerūt. Cadit diabolus: q̄ maiori pena pstringit. Cadit martyr q̄tū ad corpus: sed eius aīa in celo coronat.

Sermo. cxxxij. ☞ De eodem sermo. iij.

Labora sicut bonus miles iesu xpi ij. Timo. ij. Uerū ꝛ legitimū militē tria faciūt. s. ℣ sedulitas in operādo. ℣ strenuitas in pliando. ℣ ꝛ fidelitas in obsequēdo. quādo. s. ꝛ sedule laborat. ꝛ strenue pugnat ꝛ dño suo fideliter militat. Ista tria notant in uerbis pm̄issis que in btō georgio fuerūt. ☞ Primū est sedulitas in operi: cū dr̄. labora. Ipse enīꝫ sedule laborauit pdicādo: idola destruēdo: ꝛ pplm cōuertēdo. Sūt enīꝫ tria que induūt militē ad bene laborādū. ℣ Primū est cōsideratio laboris in rege. Rex enīꝫ xps semp fuit in labore. In infantia sua q: fuit in egyptū. In iuuētute sua: q: cōtinue pdicauit. Et in morte sua q: penas sustinuit. Unde dicit cū. pphēta. Paup sum ego ꝛ in laboribus a iuuētute mea ꝛc. ℣ Scōm est psideratio pditiōis in milite. Nomē enī militis nomē est laboris ꝛ exercitij. Job. vij. Militia est vita hois sup terrā. Unde dictū fuit cuidā militi. ij. Timo. iiij. Tu vo vigila: in oibus labora. ℣ Tertiū est cōsideratio magnitudinis in mercede. j. Cor. iij. Unusq̄sq̄ propriā mercedē accipiet sm̄ laborē suū. Sap. iij. Bonoꝝ laboꝝ est gloriosus fructus. ☞ Scō notat strenuitas in pugnādo: cū dicit. Sicut bonus miles. Strenuū aūt militē tria faciunt. s. robur virtutis. scientia artis: ꝛ copia armature cōuenientis. ℣ Robur aūt virtutis in tribus cōsideraf. ℣ Debet enim hic robustū aiuꝫ ad aggrediēdū. Ideo formidolosi de prelio dei efficiunt: ut habef. Deutero. xx. Istum robustū aium habuit beatus georgius. qui in medio hostium exiliens exclamauit. Omnes dij gentiū demonia. dns aūt celos fecit. ℣ Secūdo debet habere manū robustā ad feriendū. Gene. xlix. Manus tua in ceruicibus inimicoꝝ tuoꝝ. Istā robustā manū etiā habuit georgius qui ceruicē draconis qui diabolū figurabat manu amputauit ppria. ℣ Tertio debet habere robustū dorsum ad sustinendū: sicut habuit sctūs georgius qui multa tormēta sustinuit cōstāter. ps. Super dorsuū meū fabricauerunt pctores. ℣ Secundū q̄ facit militē strenuum est scientia. s. artis militaris. Ista scientia acquirif: aut per aliena eruditionē. s. sacrā scripturā. Eph. vi. Accipite armaturā dei. Aut per frequentē militantiū psideratiōnē. s. xpi ꝛ militū eius. Jaco. v. Sufferentiā iob audistis ꝛ finē dns vidistis. Per crebrā cōgressionē. s. cū diabolo. Judic. iij. Dereliqt dns gentes ut erudiret in eis israelē. Eccl. xxxiij. Qui nō est tētatus quid sit ꝛc. ℣ Tertiuꝫ q̄ facit strenuū militem est habere copiā armature cōueniētis. Habuit enim beatus georgius q̄tuor armaturas. s. fidē tanq̄ scutū. q: fidē xpi cōstanter confessus est. Eph. vi. In oibus scutū sumētes fidei. Spez tanq̄ galeā. Tradidit enī corpus suū ad moriendū: sperās q̄ ipm reciperet glorificatū. Uerbuꝫ dei tanq̄ gladiū per quē bonos vulnerabat ad amoreꝫ. ꝛ malos incidebat ipsoꝝ cuacuando idolatriā ꝛ errorē. ꝛ bona opa tanq̄ loricā. q: oia terrena bona deseruit. ꝛ dei ꝛ primi obsequio se mācipauit. ☞ Tertio notaf fidelitas in obsequēdo. cū dicit xpi iesu. Ille enīꝫ est miles iesu xpi qui certat pro honore iesu xpi. Et talis legitime certat. ij. Tim. ij. Non coronabīt nisi qui legitime certauerit. Legitime aūt certat qui certantiū regulaꝫ obseruat. que habet q̄tuor capitula. ℣ Primū est ut ab oibus nocuis. i. pctis ꝛ terrenis abstineat. i. Cor. ix. Omnis enīꝫ qui in agone contendit ab oibus se abstinet. ℣ Secūdū est ut nō segniter: sed fortiter pugnet. Ibidē. Sic pugno nō q̄si aerē uerberans. ℣ Tertiū est ut usq̄ ad mortē i certamie pseueret. Eccl. iiij. usq̄ ad mortē certa pro iustitia. ℣ Quartū est ut in certamine nō suū: sed dñi honorē intendat. Istud seruauit iob ad dauid dicens. ij. Regum xvij. Congrega reliquaꝫ partē populi ꝛc. Et infra

ne nomini meo ascribat victoria. Ista quatuor ca
pitula seruauit georgius. q; oia terrena prempsit
z fortiter dimicauit: z usq; ad mortē in prelio stet.
it. z dei honorē in oibus obseruauit.

Ser. cxxiij. De scto marco euāgelista. f. i.

O Buiauit illi q̄si mater honorifica
ta. Eccl. xv. Sapia diuina
ingrentib⁹ se obuiā uadit. Et se desiderā
tib⁹ seipaz ifundit. Hoc mō diuina sapiētia bto mar
co obuiauit. z in oib⁹ suis viis sibi occurrit. Fecit
enim ser vias: tres in vita: z tres alias post vitam.
¶ Prima est qua iuit romā ubi secutus est petrū
tanq̄s ouis patrē z pastorē suum. tanq̄s discipulus
magīm sui: z tanq̄s filꝰ pīez suū. Et ibi diuina sapiē
tia sibi obuiauit. q; ſm hiero. in ligua greca euā
gelīū ibi scripsit. put ab ore magīi sui petri audi
uit. Quia enim aliqui testimonia serr de visu. aliqui
de auditu. iō rps ſm Aug. duos testes hīe uoluit
de visu. s. matheū z ioānē. z duos de auditu. s. lu
cā z marcū. ¶ Secūa via est qua iuit aglegiā. z ibi
sapientia diuina sibi obuiauit q; tria magna bñficia
sibi fecit. Primū q; prius eis lumē ifudit dīnū. Et
eo q; prius eis fidē p̄dicauit. Secūs est: q; magnuz
eis reliqt thesaurū. s. uolumē suuz qō rome in līa
greca ibidē cōscriptū in ligua latina p̄scripsit. qō
gdē usq; hodie reseruat. Tertiū est q; spālē eis di
misit patronū. s. scīm hermacorā qui ad fidē puer
tit. z eis in epm ordinauit. qui ibi spālis patron⁹
habet. ¶ Tertia via est qua iuit in alexādriā. z ibi
sapiētia diuina sibi obuiauit. Ibidē cui fuit in p̄iar
cha p̄scrat⁹. pm⁹ missaz ibi celebrauit. z ibi mona
sticā religionē instituit. Illā sicut dicit Philo. Ma
rimā multitudinē in alexādria adunauit in fide z
deuotione z ptinētie obseruatione. Uñ ait petrus
damian⁹. Tāta ei de⁹ graz apud alexādriā proga
uit: ut oēs qui tūc ad fidei rudimenta p̄flurēt. mor
per ptinētiā ac totī⁹ scte puersationis istātiā tanq̄s
ad monastice puersationis fastigiū euolarēt. Ad
ista aūt ducebat eos per tria sicut ibidē dicit. s. per
vba. per exēpla z per miracula. Mat. ult. Illi aūt
pfecti p̄dicauerūt: ecce vba. Dño cooperāte. z ser
monē cōfirmāte: ecce exēpla. sequēt⁹ signis: ecce
miracula. Post mortē aūt ei⁹ tres alias vias fecit.
¶ Una via est qua ei⁹ spūs in celū ascēdit. z meri
to q; existēs in terra tā erat in celo adscript⁹. sup nis
ciuib⁹ associat⁹: z eterne paci pīfect⁹. De duob⁹ pri
mis dixit et āgelus. ecce nomē tuū in celo scriptū
est. sociusq; fact⁹ es supnarū virtutū. de tertia dixit
ei rps. Spar tibi marce euāgelista me⁹: noli timē.
ego enim tecū suz. ¶ Secūa via est qua cū corpe in
italiā rediit. vñ petr⁹ damianus. Beata est alexan
dria triūphali hui⁹ sanguine purpurata. felix z tu
italia corpis hui⁹ thesauro diues effecta. Ei⁹ aūt
corp⁹ cū uenetias trāsferret fuit odore mirabili cir
cūcīsum. multis in via miraculis declaratū. nūc
est in loco pulcherrimo collocatū. Erat enī alaba
strus dei: z iō debuit odoré diffundere. ij. Cor. ij.
Odorez notitie sue manifestat per nos in oi loco.
Erat lucerna ppli: z iō debuit se mānifestare. Mat
th. v. Neq; accēdūt lucernā: z ponūt eā sb modio
Erat gēma dei: iō debuit in loco pulchro manē.
Erat nāq; vna de gēmis illis. de qb⁹ Ero. xxviij.
Posuit in rōnali gēmarū ordies qtuor. Quatuor
ordies gēmarū sūt ipsi qtuor euāgeliste. ¶ Tertia
via est q; quotidie suis suffragiis z bñficiis uenit i
mūdū Ei⁹ eni suffragiis obtīem⁹ corpalia ad sustē
tationē: qō patet in miraculo facto in apulea ubi
erat sterilitas magna. obtinem⁹ etiā spūalia ad iu
stificationē. qō patet in miraclo farraceni naufra
gīū patientis qui ad baptismū cōuolauit. Obtinet
nobis celestia ad glorificationē. qō patet in mira
culo cuiusdā religiosi: ad cuius obitū scīus mar
cus puenit: z in celū eius aīam deportauit.

Sermo. cxxiij. De eodem sermo. ij.

O Ecomedēte s. leone eriuit cib⁹
z de fonte egressa
est dulcedo. Judic. xiiij. Quia scīus marc⁹
per spēz leonis figurat. iō p̄dicta vba de leone di
cta de ipso pgrue exponunt. In qb⁹ vbis a qnque
describit z laudat. ¶ Prio a magna excellentia in
hoc q; leoni assimilat. Leo enim grece latine dr rex
oiuz bestiarū. Sic z marc⁹ fuit apō alexādriā pa
triarcha rpianoz. Nunc qdē dignitas cōmēdabi
lis fuit a trib⁹. f. Prio er rōne. pmouētis. q; a pe
tro scō reuelāte spū fuit. pmot⁹. f. Scōo rōne pro
moti: q; nō reputabat se esse dignū: iō sibi pollicē
amputauit: sed brūs petr⁹ secū dispēsauit. f. Ter
tio er pte officij. psecuti: q; s. pm⁹ missaz alexādrie
celebrauit: pplz z scientia z doctrīa pauit. ¶ Scōo
describit ab ifusa sapiētia: cū dr de comedēte. De
qdē diuina sapiētia ipz cibauit. Ecc. xv. Cibauit illū
pane vite z. Ipe aūt sic cibatus per sapiētie infu
sionē comedit per assiduā meditationē. Hiere. xv.
Inuēti sunt sermones tui z comedi eos. In come
stione aūt tria sunt. s. mastic atio: ico: poratio: z dei
uatio. Brūs ergo marcus sapiētia diuina cibat⁹ ipaz
masticauit per meditationē. vñ ps. Os iusti medi
tabit sapiētiā. Masticatā sibi ico: porauit per imita
tionē z opationē. Jac. j. Qui pspexerit in lege pfe
ctā libertatis z. Masticatā z ico: patā in mēbra si
deliū deriuauit per euangelij descriptionē. Prou
er. v. Deriuent fontes tui fores z. ¶ Tertio de
scribit a coicata doctrina: cū dr. Eruit cib⁹. s. do
ctrine euāgelice quo refici it totus mūdus. Istud

aũt euãgeliũ habuit q̃tuor cõpositores. s. marcus qui ipz ppria manu scripsit. Spũs scti qui ipz in spirauit. ij. Pet. j. Spũ scto inspirati locuti sunt scti dei hoies. Petrus qui sibi vba oia ministrauit: qui sic scripsit put abeiº ore audiuit. Et matthеũ qui suũ euãgeliũ sibi abbreuiãdũ dedit. ¶ Quarto describit a sorti pstãtia: cũ dr. z de sorti. Jõ paulus scies illũ eẽ magnanimẽ atq; sortẽ ipz secũ hie desiderabat dicẽs. marcũ assume z adduc tecũ zc. Mũdus qdẽ erat ptra deũ munitus: tenebrosus: aridus: z durº. iõ paulus uolebat marcũ secũ hie ut tanq̃ duo pugiles mũdũ ptra deũ munitũ expugnarẽt. Ecc. iiij. Melius est duos simul esse q̃ vnũ zc. Uolebat ipz secũ hie ut tanq̃ duo lumina ria mũdũ ampliº illustrarẽt. Gen. ij. Fecit deus duo luminaria magna luminare maiº. i. paulũ ut esset dieiq; pfectis sapiẽtiã ipẽdebat: z luminare minus. i. marcũ ut esset nocti q; per suũ euangeliũ infidelitatis tenebras expellebat. Uolebat ipz secũ hie ut tanq̃ duo flumina padisi mũdũ aridũ amplius irrigarẽt. vnde ps. Flumẽ dei repletũ est aqs. Magnus fluuiº ex ore pauli emanauit. qũ in tertiũ celũ raptus doctrina sua mũdũ fecũdauit. Magnº fluuiº ex ore scti marci emanauit: qũ euãgeliũ suũ cõscripsit. Uolebat etiã eũ hie ut tanq̃ due olive mũdũ durũ emollirẽt. Zacha. iiij. Isti sunt duo filij olei qui assistũt dñatori zc. ¶ Quinto describit a multiplici pstatione nobis exhibita eũ dr. Egressa est dulcedo. Cõsolatº est enĩ quosdã in vita: sicut patet in naue piclitãte: z in milite de ponte cadente: z quosdam in morte. sicut patet in illo qui de campanili sancti marci cecidit. quosdam post mortez. sicut patet in religioso ad cuius mortem uenit: z cuius animam ad celi gloriam z gaudia portauit zc.

Sermo. cxxxv. ¶ De scto marco pmo. iij.

In Arcum assume z adduc tecũ. Est enĩz mihi utilis in ministeriũ. ij. Timo. ult. In eo q; paulus uas electionis ad tertiũ celũ raptº btũ marcũ sibi utilẽ in ministerio pdicationis asseruit: manifeste ostẽdit q̃ pfundus fuerit in diuina sapiẽtia. q̃ gratiosus in doctrina. q̃ pfectus in vita. Eius aũt gras z progatiuas btũs Hieronymº in q̃dã glosa sup marcũ breuiter enumerat dicẽs. ℣ Marcus euãgelista semiat post matthеũ. ℣ fremit ut leo. ℣ uolat ut agla. ℣ oscit ut hõ. ℣ immolat ut sacerdos. ℣ irrigat ut flumẽ. ℣ floresc it ut ager. ℣ feruet ut vinũ. ¶ Dicit igit progatiua est q; post matthеũ semina uit: et eo q; post illũ suũ euãgeliũ scripsit: z ei' euãgeliũ abbreuiauit. Istud aũt semẽ sicut ipse dicit fructificauit. Prio qdẽ verbã: deinde spicã: deinde plenũ fructũ in spica. i. fm glosaz: timorẽ penitentiã z charitatẽ. Verba enĩz signat timorẽ: q; sicut herba est principiũ spice: sic timor est principiũ noue vite. Prouerb. ix. Principiũ sapiẽtie timor dñi. Spica que est aspa z plena granis significat penitẽtiã amarã que est plena meritis bonis. plenº fructº significat charitatẽ. Roma. xiij. Plenitudo legis est dilectio. ¶ Scõa prerogatiua est: q; fremuit ut leo: fremitus enĩ leonis terrorẽ imittit. alia facit egressũ figẽ: z leunculos ad vitã restituit. Sic z doctrina marci qui per leonẽ significat̃ prẽsumptuosi terrent per cõminationes pene. Un di caplo. xxiiij. Ue pgnãtib' z nutrictib' in illis diebus. Pregnãtes sunt qui bona ppposita cõcipiũt: sed ea per bona opa pere negligũt. nutrientes sunt qui se in pcis nutriũt. z de dei misericordia impunitatẽ sibi pmittũt. Leues stabiliunt per firmitatẽ cõstãtie. vnde tales reprehẽdunt: cũ dr. c. iiij. Mõ habẽt radices in se sed tẽporales sunt. Mortui ad vitã resuscitanẽ. Joan. vj. Verba que ego loquor uobis spũs z vita sunt. ¶ Tertia progatiua est: q; uolat ut agla. uolauit qdẽ in celũ per pennã amoris. ps. Quis dabit mihi pẽnas sicut columbe zc. In infernũ per pennã timoris. ps. Ascẽdũt usq; ad celos: z descẽdũt usq; ad abyssos. Uolauit per mundũ per pennã euãgelice pdicationis. Ysa. lx. Qui sunt hi qui ut nubes uolãt zc. Et ostẽdit rps uolasse super pennas hierarchie celestis. ps. Ascẽdit super cherubin z uolauit zc. ¶ Quarta progatiua est: q; oscit ut homo. Sapiẽtiã quidẽ euãgelicã didicit a rpo per inspirationẽ. Ecc. xv. Implebit eum dñs spiritu sapientie z intellectus. A petro per eruditionẽ qa fuit eius auditor deuotº. A matthеo per sui euãgelij abbreuiationẽ: qa fuit eius abbreuiator: discretus. Non fuit ergo miruz si tanta sapiẽtia fuit plenus: qa eaz didicit ab illo qui est fons sapiẽtie. Ecc. j. Fons sapiẽtie verbum dei in excelso. ab illo qui est clauiger sapientie. Matthei. xvj. Tibi dabo claues regni celorũ. Et ab illo qui fuit calamus sapientie. ps. Lingua mea calamus scribe zc. ¶ Quinta progatiua est: qa immolat ut sacerdos. ℣ Primo qa rpm esse immolatũ ostẽdit per passionẽ: qa ipsaz diligẽter. pscutus est. Eph. v. Tradidit semetipsũz pro nobis oblationẽ z hostiã deo. ℣ Scõo q; seipm immolauit per mortificationẽ. Coll. iij. Mortificate membra uestra que sunt sup terrã. ℣ Tertio qz vngulã diuisit per discretionẽ: z ruminauit per meditationẽ. z iõ fuit aptus ad mũdũ z immolationi aptus. Leuit. xj. Dẽ qõ habet diuisaz vngulã z ruminat in pecoribº. comedetis. ¶ Sexta progatiua est: q; irrigat ut flumẽ. Dicit aũt Hieronymº in glosa sup marcuz q;

De sancto petro martyre

ḡtuor sunt q̄litates. de q̄bus sancta euangelia cōtexunt. s. p̄cepta: mandata: testionia: ꝛ exēpla. Vis ḡtuor fluminibus euāgeliū marci ecclesiaz dei irrigauit. s. p̄ceptis q̄ a malis nos abstinē cōmonuit. c. viij. Videte ꝛ cauete a fermento herodis. Mādatis q̄ ad dilectionē dei ꝛ primi nos indurit c. xij. Diliges dn̄m deū tuum ex toto corde tuo ꝛc. Testimonijs: q̄ p̄is testimoniū per filiū introduxit. capl̄o. j. Vor facta est de celo: tu es filius meus ꝛc. Exēplis: q̄ rps exēplo pueri nos ad humilitatē indurit ut habeā capl̄o. iv. ¶ Septima progatiua est: q: floresceit ut ager. In suo cniz euangelio tanq̄z in agro sunt diuerse herbe medicinales q̄daz ualētes cōtra morbū auaritie capl̄o. iiij. Erumne seculi ꝛ deceptio diuitiarū suffocāt vbū. Alie ualētes cōtra morbū luxurie, capl̄o. iv. Hoc genus demonioz nō ejicit nisi in oꝛone ꝛ ieiunio. Alie ualētes cōtra morbū supbie capl̄o. xiij. Videte uosmetipos. sicut dī Michee. ij. Humiliatio tui in medio tui. ¶ Octaua progatiua est: q: feruet ut vinū Vinū eni fac hoiez calidū: iocūdū: ꝛ aiosū. ita iter ceteros euāgelistas marcus tractat aptissime de rpi resurrectiōe: passione: ꝛ ascēsione. Feruet igit ut vinū: q: per tractatū passionis nos calefacit ad amorē. j. Mach. vj. Elephātis ostēderūt sanguinē uue. Per tractatū resurrectionis nos letificat ad deuotionē. ps. Ad uesp̄z demorabit flet⁹ ꝛ ad matutinū letitia. Per tractatū ascēsionis nos aiat ad celestis ianue introductionem. ut dicat quilibet Cañ. j. Trahe me post te.

Sermo. cxxvj. ¶ De sctō petro martyre. f. j.

Estigia eius secutus est pes meus Job. xxiij. Scōm beatuz Aug. Perfectio rpiane religionis est hūc imitari quez colit. Vestigia igit rpi semp imitari debemus: ut sicut ipse pro nobis mortu⁹ est: sic ꝛ nos pro ipso moriamur. j. Pet. ij. Xps passus est pro nobis. nobis relinquēs exēplū ut seq̄mur uestigia eius. Ista aūt uestigia secut⁹ est btūs petrus martyr nō rēi in paticēdo: sed in passionis mō. Et iste modus ḡtū ad ser attēdit. ¶ Primo ḡtū ad passionis p̄figurationē. passio enim rpi p̄figurata est in morte abel quē occidit cain: ꝓpter auaritiā: ꝓpter irā: ꝛ ꝓpter inuidiā. Similr ꝛ in morte rpi fuit auaritia ex pte iude. Ex pte aūt iudeoꝝ fuit ira. Ruc. iiij, repleti sunt oēs in synagoga ira. Et fuit inuidia. Mat. xxvij. Sciebat eni q̄ per inuidiā tradidissēt eū. Similiter in morte petri ex pte hereticoꝝ fuit ira: q: irascebant taz ualido expugnatori. Fuit inuidia: nā inuidebāt taz ualido p̄dicatori ꝛ tā gratioso. Ex pte occidētiū fuit auaritia: q: fuerūt mercede cōducti. ¶ Scōo attēdit iste modus q̄tū ad mortis testificationē. De testificatiōe mortis rpi dī. j. Joā. iij. Tres sunt qui testimoniū dāt in celo. s. p̄: vbū: ꝛ spūs sctūs. Et tres sunt qui testimoniū dāt in ra. s. spūs: aqua: ꝛ sanguis. q̄ eniz rps fuit celestis. i. de testificat⁹ est p̄: cū dixit Mat th. iij. Hic est filius me⁹ dilectus. Testificatus est spūs sctūs: cū in forma colūbe sup eū appuit. Testificat⁹ est ipse de seipo Joā. x. Ego ꝛ p̄ vnū sumus. Quia aūt fuerit terrestris. i. hō passibilis testes fuerūt spūs q̄ē in ipsa cruce per euz emisit. ꝛ aqua de latē eius emanās ꝛ sanguis quez effudit. Isti testes similiter in trō petro fuerūt. q̄ eniz fuerit celestis. i. de celo ad cōuincēdū hereticos missus. testat⁹ pater qui sibi tantā dedit cōstātiā ad resistēdū. filius qui sibi tantā dedit sapientiā ad cōuincendū. ꝛ spūs sctūs qui sibi dedit tātā gratiā ad cōuertendū. q̄ aūt fuerit terrenus. i. a terrenis hereticis passus patet per spūs q̄ē p̄i recōmēdauit q̄. s. dixit. In man⁹ tuas dñe cōmēdo spūs meū. patet per aquā fidei ꝛ doctrine. fidei que de eius ore emanauit dicēs. Credo in deum ꝛc. Prouerbiij. Aqua ꝓfunda vba ex ore viri. patet per sanguinē q̄ē de latere ꝛ de capite suo effudit. ¶ Tertio iste modus ostēdit. ꝛ hoc ḡtū ad sanguinis exclamationē. Sanguis eni rpi clamat ad patrē petēs ab eo misericordiā ꝛ remissionē. Heb. xij. Accedistis ad sanguinis aspsionē: melius loquēte ḡ abel. Clamat ad iustos petēs ab eis deuotionem. Vñ ꝛ de hoc ps. Intingatur pes tuus in sanguine ꝛc. Clamat ad petōres petēs ab eis suā cōuersionez. ps. Que utilitas in sanguine meo ꝛc. Clamat ad totuz mundū petens cōpassionē. Hiere. j. O uos oēs qui transitis per viam ꝛc. Clamat etiā ad terraz petens sui sanguinis manifestationem. Job. xvj. Terra ne operias sanguinē meū ꝛc. Manifestatus est etiā sanguis rpi per terre tremorem ꝛ per lapidū fractionē. ꝛ per monumentoꝝ apertionē. Similr sanguis beati petri clamat ad deū petens sui sanguinis remunerationez. Apoca. vi. Vsq̄quo dñe sanctus ꝛ uerus nō vindicas sanguinē nostrū ꝛc. Clamat ad fideles petens sui sanguinis imitationē: iurta illud. j. Mach. vi. Elephantis ostenderūt sanguinē uue ꝛ mori: ad acuē dum eos in prelio. Clamat ad hereticos: petens eorū cōuersionē. Ysa. xxviij. Zabescent montes a sanguine eorū. Clamat ad totū mūdū: petens sui sanguinis uenerationē. Iurta illud Heb. xi. Fide celebrauit pascha ꝛ sanguinis effusionez. Clamat ad locū sue passionis: petēs sui sanguinis reuelationē. Ysa. xxvj. Reuelabit terra sanguinē. Terra enim suū sanguinē reuelauit; quando sanguine suo aspersa multis sanitatem dedit. ¶ Quarto at

tēdit iste modus ꝯtū ad uolūtariā ppessionē: ꝟps enim uolūtarie passus est. Ysa. liii. Oblatus est qa ipse uoluit: ⁊ nō aperuit os suū. Nō enim aperuit os suū ad maledicēdū uel murmurādū. Aperuit aūt os suū ad idulgēdū quādo dixit. Pater dimitte illis ⁊c. Ad suū spūm recōmēdādū: qū dixit. Pater in manus tuas cōmēdo spūm meū. Ad ueritatē pficiendum: qū oia legalia cōsumata esse ꝓfessus est dicēs. Cōsumatū est. Similiter ⁊ petrus nō aperuit os suū ut maledicere uel murmurare Aperuit tū q; pro suis occisorib⁹: quādo spūm suū in manibus dei recōmēdauit dicens. In manus tuas dñe cōmēdo spūm meū: q; ueritatē fidei ꝓfessus fuit dicens. Credo in deū patrē oipotentē ⁊c. ¶ Quinto attendit iste modus ꝯtū ad liberalē distributionē. Christus enī in monte suū testamentū fecit: quo liberaliter bona distribuit. De quo sic dicit Ambrosius. Auctor humani generis in cruce erūs pietatis officia diuidebat. pfecutionē apostolis. pacē discipulis. corpus iudeis. pīi spūs. virgini paranymphū. latroni padisū. petorībus infernū. xpianis penitētibus crucē penitētie delegauit. Xps igit tanꝯ diues multa ⁊ magna legata dimisit. petrus aūt tūs tria legata minuta habuit s. res tēporales. corpus. ⁊ alia. Et oia ꝟbo dedit. s. res tpales: ꝓ ipso oia cōtemnēdo. corpus morti exponēdo: ⁊ alam sibi recōmēdādo. ¶ Sexto attēdit iste modus ꝯtū ad aie cruciationē. Alia enim xpi in suo corpe ualde cruciata fuit. De ipsa enī alia ubi sit in corpore hois ꝯtuor sunt opiniones ⁊ sue rūt. Quidā dixerūt eam esse in capite. Quidā in sanguine. Quidā in corde. Et quidā in toto corpe: ⁊ in qualibet pte eius. Ideo iudei alam xpi cruciauerūt in capite. s. quādo spinis ipm coronauerūt. In sanguine: qū eius uenas aperuerūt. In corde: qū lancea cor ipius cor lanceā infixerūt. Et in toto corpe: quādo ipm ad columnā flagellauerūt. In his ꝯtuor locis alam beati petri fuit similiter cruciata. s. in capite quādo est ibi diris uulneribꝰ percussus. In corde: qū in latere est trāsfossus. In sanguine: qū de capite ⁊ latere eius sanguis est effusus. Et in toto corpe: qū ieiunijs ⁊ uigilijs fuit i corpe macerat⁹.

Sermo. cxxxvij. ¶ De eodem sermo. ij.

Si quis uult uenire post me abneget semetipm ⁊ tollat crucē suā ⁊ sequat me. Luc. ix. Miles enī qui uult ire post regē ad pelij debet in oibus sequi uolūtatē regis. debet portare uexillū regis: ⁊ debet seq in oibus opa regis. Bīus igit petrus miles egregi⁹ uolēs ire post regē xpm ad bellādū cōtra carnem. mūdū. ⁊ diabolū: uolūtatē suā uolūtati xpi postpo fuit: ideo abneget semetipm. Scdo uexillū xpi. i. mortificationē carnis portauit: ideo dicit. Tollat crucē suā. i. Cor. iii. Semp mortificationē in corpore uestro circūferentes ⁊c. Tertio ipsum in oībus operibus imitatus fuit: ideo dicit. Et sequat me. ℣ Et sic patet q; beatus petrus magnā habuit ītīm uita pfectionē. ℣ multā corpi suo intulit mortificationē. ℣ xpi habuit similitudinē ⁊ imitationē. ¶ Primo igit habuit magnā uite pfectionē: cū dicit. Abneget semetipm. Huius aūt testimoniū habuit a supioribus. inferioribus: ⁊ medijs. A supioribus quidē. i. a sancta trinitate. i. Joan. v. Tres sunt qui testimoniū dant in celo. s. pater. uerbū. ⁊ spūs sctūs. Et tres sunt qui testimoniū dant in terra. spūs: aqua: ⁊ sanguis. Spe enim sunt celestis: celestia cōtemplādo. Et fuit terrestris: terrestria hoibus pdicando. Sibi igit celesti testimoniū dedit patris potētiā in miraculis. filij. sapiētia in doctrinis. spūs sancti bonitas in virtutibus. Et donis qbus eum perfecte impleuit. Sibi terrestri testimoniū dedit spūs sapientie salutaris quā gratiose diffudit. aqua innocētie baptismalis quā semp seruauit. Et sanguis passionis triūphalis: quā pro xpo sustinuit. ℣ Secūdo habuit testimoniū sue sanctitatis ab oib⁹ elemētis. Eius sanctitatē ignis cognouit: quādo lampades accēdit. Cognouit aer quādo obscuritas in claritatē uersa est. Cognouit aqua quādo mare trāquillitatē accepit. ⁊ quādo tactu suarū reliquiarū aqua cōsecrata multas infirmitates fugauit. Cognouit terra que suo sanguine rubricata multis infirmis subuenit. ℣ Tertio testimoniū habuit a medijs. i. ab hoibus qui sunt medij. inter creaturas supiores i. angelos. ⁊ ifimas. i. ipa elemēta. Et hoc in multis beneficijs sanitatū: que ei⁹ meritis acceperūt. ¶ Secūdo corpori suo magnā intulit mortificationē: cū dicit. Tollat crucē suā. Col. iij. Mortificate mēbra uestra. i. uitiosas passiones que sunt in membris. Que quidē uitiose passiones ꝓput dicit Brego. Huissenus in crameron tribus de causis nobis aduenīūt. s. ex mala educatione. ex mala corporis habitudie: ⁊ ex uitio ignorātie. Qualiter aūt curent ostēdit in sequētibus dicens. Curant mali mores bona cōsuetudine. mala hitudo bona exercitatione. ignorātia: studio discipline. ℣ Prio igit aduenīūt ex mala educatione. Prouerb. xxii. Adolescens iurta uiam suaz: etiā cū senuerit nō recedet ab ea. Ex ista aūt causa nō fuerunt in beato Petro: quia in sua adolescētia fuit sancte educatus eo q; tunc ordinē predicatorū etiā fuit ingressus. ℣ Secūdo aduenīūt ex mala corporis habitudine. Sanant aūt bona exercitatione. qui enīz ex mala habitudine corporis sentit se inclinari ad luxu-

riã: debet exercitari circa ieiunia. Qui ad auaritiã se sentit inclinari: debet se circa elemosynas exercitare. Et qui ad supbiã: se debet ad orationes exercitare. Ex ista igit scõa cã vitiose passiões in eo nõ fuerũt: q; exercitauit se circa ieiunia cõp; suũ macerãdo. Circa liberalitatẽ: oia tpalia ꝓmnẽdo & dimittẽdo. Circa ofones: diez ꝓmo & nocte deo tribuẽdo. ℣ Tertio aduenĩũt ex ignorãtia. ℣ Isa. v. Ve nobis qui dicitis malũ bonũ: & bonum malũ. Ex ista aũt causa nõ potuerũt in ipso vitiose passiones ꝓuenire: q; diuinã sapiẽtiã habuit: tam uctus q; nouũ testamtũ. elegãter scĩuit. Matth. xiii. Similis est hoĩ patrifamilias qui ꝓfert de thesauro suo noua & uetera. ¶ Tertio habuit xpi similitudinem & imitatiõẽ: cũ dicit. Et sequaẽ me. Secutus est autẽ ipm. Et hoc q̃tum ad tria. ℣ Primo enim q̃tum ad statũ. Xps enim fuit virgo. martyr. & pdicator. Cañ. v. Dilectus meus cãdidus & rubicũdus: electus ex milibus. In isto triplici statu fuit beatus petrus. Ideo in eius morte triplex miraculũ appuit. s. miraculũ luminis: q; fuit pdicato: lucidus. Lãpades enim diuinitus fuerũt ac cẽse. Miraculũ sanguinis: qa fuit martyr ꝓciosus qa terra suo sanguiẽ rubricata multis sanitatẽ dedit. Et miraculũ columne celestis: q; fuit vgo angelicus. Mag sup locũ sue passionis luminaria de celo descẽdentia & ad celũ ascendentia visa fuerũt. ℣ Secõ imitatus est eum q̃tũ ad habitum. Xps enim habuit uctes albas. Apoc. iii. Ambulabũt mecũ in uestibus albis. Rubeas. Isa. lxiij. Quare rubrũ est uestimentũ tuum. Deauratas & uarias ps. Astitit regina. i. xpi ala. a dextris tuis &c. Similiter & Petrus habuit uctes albas per virginitatem quã seruauit. Rubeas: per sanguiné quẽ effudit. Varias per diuersas virtutes quas habuit Et deauratas per charitatẽ dei & primi qua flagrauit. ℣ Tertio est imitat⁹ eum q̃tũ ad obitum. Sunt enĩ qui moriunt in xpo. i. in fide & passione xpi. Apoc. xv. Beati mortui qui in dño moriũtur. Quidã cũ xpo in cruce. s. penitẽtie xpi. Gal. v. Qui aũt sunt xpi carnẽ suã crucifixerunt &c. Quidam ꝓpter christũ. i. ꝓpter defensionem fidei xpi. Ecc. xliij. Pro iustitia agonizare ꝓ deo anima tua &c. Isto triplici modo mortu⁹ est petrus. s. in xpo. i. in fidei xpi cõfessione. Unde cum interficeret symbolum fidei ꝓtulit. Cum christo. i. in cruce durc penitentie: quia triginta annis se in ordine afflixit. Et propter christum. i. propter christi fidei defensionem. Phil. i. Vobis datum est ꝓ xpo nõ solũ ut in cũ credatis: sed & ut ꝓ isto patiamini.

Sermo. cccxviij. ¶ De sancto Iacobo minore apostolo sermo primus.

Ecclesiastici domin⁹ formãs te ab utero auriliator tuus noli timere serue meus iacob & rectissime quez elegi. Isa. xliij. Ista uerba dicta de iacob patriarcha: de iacobo apostolo exponi possunt. ℣ In qb⁹ uerbis ostendit q̃ cõmendabilis fuerit in sua matiuitate in utero. & in sua vita in mundo. ℣ & in sua passione in tormẽto. ¶ Nam in utero fuit sanctificatus: ideo dicit. Formans te ab utero. Sicut enim dicit egisippus & hiero⁹ in libro de viris illustrib⁹. & in hystoria ecclesiastica: ipse ex matris utero sanctificatus fuit. Ista aũt gratia triplicem effectuz sctificationis in ipso opata est. ℣ Primus est qa ipsum ab originali purgauit. Hiere. j. Ante q̃ exires de vulua sanctificaui te. ℣ Secũdus est: qa ipsum a mortali cõseruauit. Lz enim dicat q; in passione xpi oẽs apostoli mortaliter peccauerint tamẽ forte ab illa generalitate est iste excipiendus. tũ qa in utero fuit sanctificatus: & sctificati in utero confirmanẽ in bono. tum qa sm hieronymuz de viris illustrib⁹ in parasceue se uoto astrinxit q; nõ comederet donec ipm resurrexisse videret. Ad quid enĩz se uoto astringeret nisi de resurrectione fidem indubiã haberet. ℣ Tertius effectus est: qa in eius carne fomitem debilitauit & refrigerauit. Ecc. xviii. Nonne ardorẽ refrigerabit ros. i. gratia spũs sancti. Et ꝓpter istum triplicẽ effectũ dicit iacobus frater dñi. Jacob⁹ iustus & virgo perpetuus. Nam inq̃tuz fuit a peccato originali mũdatus põt frater dñi appellari: qa sicut dñs in utero matris fuit sanctus: sic iste fuit sanctificatus. Inq̃tum fuit a mortali cõseruatus: dicit iustus. Bap. r. Sciuit iustũ & ꝓseruauit sine querela deo. Inq̃tũ fomes debilitatus in eo fuit: virgo perpetuus dicit. Nam sm hieronymuz ipse in ꝓpetua virginitate extitit. In cuius signũ semp fyndone munda utebat. Proverb. xxv. Aufer rubiginẽ de argẽto & egredietur uas purissimũ. Ablata est a beato iacobo rubigo peccati originalis per sanctificationem. mortalis per conuersationez. fomitis per debilitationez. Et sic factus est totus purissimus & utiq; sanctus. ¶ Secũdo cõmẽdabilis est q̃tũ ad vitã in mundo cum dicit. rectissime quẽ elegi. Ipse enĩz fuit rectissimus q̃tũ ad vite ꝓfectionẽ. Et fuit electus in apostolicã dignitatẽ. Eius aũt sanctitas arcẽ perfectio in tribus apparet. ℣ Primo qa fuit multe austeritatis & abstinentie quo ad seipsũ. sicut dicit egisippus & hieronymus de viris illustrib⁹. vinũ & sicerã nõ bibit. carnes nunq̃ manducauit. nouacula sup caput eius nõ ascẽdit balneo usus nõ fuit. Judic. xiij. Ab infantia sua & matris ex utero. quicqd ex vinea nascit nõ come-

dit ꝛc. ℣ Scdo fuit multe deuotiõis ꝛ gre quo ad deũ: qa totiens in oone genua flectebat ut callos in genubus sicut in calcaneis hic videret. Unde dicit Hieronymus de viris illustribus. q; sris genubus deũ pro pplo deprecabat intris ut camelorũ duritiã eius genua trariſſe viderent. ℣ Tertio fuit multe dignitatis ꝛ reuerẽtie quo ad primũ. Mã in multa reuerẽtia ipm apostoli habuerunt. Quia sicut dicit Hieron. Ipm in ẽpm hierosolymis elegerunt. ꝛ sicut dicit Anacletus papa. ꝛ habetur in decreto. Petrus Jacobus maior ꝛ Joannes: ipm ordinauerũt ꝛ cõsecrauerũt. Ipm in reuerẽtia habuerũt iudei. q; sicut dicũt egisippus ꝛ hieron. solus inter aplos. ꝛ hoc ppter nimiã suã scitatẽ pmittebat intrare in sancta sctoꝝ. non qdẽ ad immolandũ: sed ad orandũ. Ipm nãq; in reuerẽtia habuerũt singuli ꝛ vniuersi. qa sicut dicit hieron. de viris illustribus. tante reuerentie ꝛ sanctitatis in populo extitit: ut fimbriã uestimenti eius certatim tangere cupent. Marc. vi. Rogabãt eũs ut fimbriã uestimẽti eius tãgeret. Et ideo apostoli ꝛ oẽs alij eũ in tanta reuerẽtia habuerũt: q frater dñi dicebat. Et hoc triplici de causa. ſ. ppter simlitudinẽ. q; facie simillimus fuit: ꝛ ppter cognationem: qa ꝛ mater sua fuit soror matris rpi. ꝛ pater matris. ſ. Cleophas fuit frater ioseph qui fuit pater rpi putatiuus. Et ppter sanctificationem quã habuit in utero. ꝛ sanctitatem quã habuit in mũdo. ℭ Tertio cõmendabilis est q̃tus ad passionẽ in tormento: cũ dicit. Noli timere serue meꝰ Iacob. Minus dicit ꝛ plus significat: qa nõ tm nõ timuit: sed in sua passione cõstans fuit. Ipsa autẽ eius passio cõmendabilis fuit q̃tum ad quatuor. ℣ Primo quidẽ habuit acerbitatẽ in pena: qa fuit de pinna tẽpli precipitatus. deinde lapidatus. deinde excerebratus. Et sicut dicit hieron. vnus ex iudeis cum prica fullonis cerebrus eius excussit. ℣ Secũdo habuit sinceritatẽ in causa: qa ppter iustitiam fidei defendendã passus est. Nam cũ iudei eũ rogarent ut a fide Iesu populus reuocaret. Ipse in altũ ascendens dei filiũ est confessus. Et ideo iudei indignati ipm ut dictũ est precipitauerunt ꝛ lapidauerũt dicentes. Lapidemus Iacobũ iustũ. ℣ Tertio habuit securitatẽ in vidicta. Quia sicut dicit Josephus ppter iniustã mortẽ Iacobi factũ est excidiũ in hierusalem ꝛ dispsio iudeorũ. Nõ tm aũt ppter hoc sed marie ppter mortẽ rpi. Luc. xix. Non relinquẽt in te lapidẽ super lapidem qui nõ destruat. ℣ Quarto habet pietatẽ in uenia impetranda. Mã sicut dicit hiero. Cũ fuisset dcipitatus sup genua pcumbẽs: eleuatis manibus dixit. Rogo oñe dimitte eis: qa nesciũt qd faciũt. In hoc enĩs imitat' magr̃m suũ qui ait Luce xxiij. Pater dimitte illis: qr nesciũt qd faciunt.

Sermo. cxxxix. ℭ De sancto Philippo apostolo sermo primus.

Omne ostẽde nobis patrẽ ꝛ sufficit nobis. Joã. xiiij. Magne familiaritatis Philippus cum rpo fuisse videt. qui visionẽ patris petit. qõ quidẽ nullus aplꝰ vnq̃ petere ausus fuit. Circa hoc autem tria ponunt. ℭ Primo nãq; ponit eiꝰ pia petitio in hoc q̃ patrẽ ostendi petijt. petierant enĩs alĩ q de apostolis seculare potentiã. Marc. x. Da nobis ut vnus ad dexterã tuã. ꝛ alius ad sinistrã sedeamus in gloria tua. Quidã futurorũ scientiã. Matth. xxiij. Dic nobis quãdo hec erũt ꝛc. Quidã inimicoꝝ vindictã. Luc. ix. Vis dicimus ut ignis descẽdat de celo ꝛ sumat illos. Philippus aũt nõ petijt seculare potentiã que brevis est. Eccle. x. Dis potentatus brevis vita. Nec futurorꝝ scientiã: qr curiosa est. Roma. xij. Nõ plus sapere q̃ oportet sapere ꝛc. Nec inimicorũ vindictã. qa phibita est. Matth. v. Diligite inimicos vros ꝛc. Sed petijt paternã visionẽ. qa eterna beatitudo est. Sciebat enĩs q̃ in paterna visione est summa iocũditas. ps. Adimplebis me iustitia cũ vultu tuo. Et plena satietas. ps. Satiabor cũ apparuerit gloria tua. Est eterna felicitas. Joãnis. xvi. Hec est vita eterna ut cognoscant te solũ verũ deũ ꝛc. ℭ Secundo ponitur in philippo benigna meditatio. Ostendit nãq; philippus rpm inter nos ꝛ patrẽ esse mediatorem a quo sibi ostendi petijt patris visionẽs. Olim quidem de patre tria erant abscõdita ꝛ ignota. ſ. eius sapiẽtia. Job. xxviij. Sapiẽtia ubi inuenit. ꝛ quis est locus intelligẽtie. Misericordia eius. Job. xxx. Sto ꝛ nõ respicis me mutatus es mihi in crudelem. Facies eius. Deut. xxxj. Abscondam faciem meam ꝛc. Xps aũt mediatorẽ se fecit. ut paternas sapientiã nobis reuelaret. Mat. xi. Nemo nouit filiũ nisi pr̃: nemo patrẽ nouit nisi filius: ꝛ cui voluerit filius reuelare. ut pine misicordie nos reconciliaret. Rom. v. Cũ enĩ inimici essem' deo re. conciliati sum' ei per mortẽ filij eius. Et paternã visionẽs nobis ostenderet. Ideo dixit philippus. Ostẽde nobis patrẽ ꝛ sufficit nobis. Nõ aũt illã visionẽ petebat que est per creaturarũ speculationes qr obscura est. Roma. i. Inuisibilia enĩs ipsius a creatura mundi ꝛc. Nec illã que videtur per cõtemplationẽ. qa imperfecta est. i. Cor. xiij. Ex pte enĩs cognoscimus ꝛ ex pte ppheramus. Nec illã que videtur per cõtemplationẽ. qa permixta est. Cõtemplatio enĩ nostra nõ habet plenã delectationem propter corpis corruptionem. Sap. ix. Corpus qđ corrumpitur

aggrauat aiam. Sed petit paternaz visionem que erit in patria que nihil habebit obscuritatis. qa clarissima est. Cor. xiij. Videmus nunc per speculuz in enigmate, tunc aũt facie ad faciẽ. Nihil imperfectionis. q; sufficientissima est. Ibidem. Cũ venerit quod perfectũ est: euacuabit quod ex parte est. Nihil admirationis. q; tota suauissima est. Ysa. lj. Gaudiũ ⁊ letitiã obtinebunt ⁊ fugiet dolor: ⁊ gemitus. ℭ Tertio in patre notat oĩum bonorũ sufficiens ⁊ plena pfectio. cum dicit. Et sufficit nobis. Vere sufficit. q; in paterna visione oĩa bona habent. Vnde cũ moyses facie dei sibi peteret ostẽdi dns ei respondit. Ego ostendã tibi omne bonũ ut habeat Exo. xxxiij. Ex quo colligit q; ex paterna visione omne bonũ habet. Omne aũt bonuz tria importat. s. oĩum bonoz congregationẽ ⁊ possessionẽ. Sap. vij. Venerunt mihi oĩa bona pariter cũ illa. Oĩum congregatorũ fruitionẽ. Dicit. xxx. Reuertet iacob ⁊ quiescet ⁊ cunctis affluet bonis Fruitorũ cõtinuationẽ. ps. Videas bona hierusalem omnibus diebus vite tue. Eccle. xxxj. Stabilita sunt bona illius in dño ⁊c.

Sermo. crl. ℭ De eodem sermo. lij.

Philippe qui videt me videt ⁊ patrem meũ. Ceteris apo

stolis tacentibus: ⁊ patrẽ sibi ostẽdi petere nõ audentibus. philippus sumpta fiducia petijt dicens. Dñe ostende nobis patrẽ ⁊ sufficit nobis. Xps aũt uerbũ ppositũ sibi respondit. De isto aũt philippo tria ꝑconia reperiunt que sunt maxima. ℭ Primũ est. q; fuit multe sctitatis. ℣ Sũt enim tria signa pfecte sctitatis. s. diuine inspirationi pfecte obedire ⁊ uelociter. tẽpestiue pncipia inchoare. ⁊ dona recepta aliis cõmunicare. Sic ⁊ ipse philippus diuine inspirationi ⁊ uocationi uelociter obediuit. Nam cũ xps dixit ei. sequere me. ꝓtinus est secutus. ut habet Joã. j. Et istud nõ ꝓcessit ex leuitate. s. cordis. sed ex bũficio gr̃e supioris. Joã. iij. Spũs ubi vult spirat. Ex virtute doctrine exterioris. Eccle. viij. Sermo eius ptãte plenus est. Et ex bona dispositione hois interioris. Ysa. l. Dominus aperuit mihi aures. ego aũt nõ contradico ⁊c. ℣ Secũdo tẽpestiue penitentiaz inchoauit. fuit enim vnus de primis aplis qui ad xpm sunt cõuersi. Primo nanq; uocatus est andreas. secũdo petrus. tertio philippus. De isto triplici funiculo dicit Joan. j. Erat aũt philippus a bethsaida ciuitate andree ⁊ petri. bethsaida interpretatur domus uenatorũ. de ista enim domo processerũt isti tres aiarũ uenatores. Petrus aũt interpretat agnoscẽs. Andreas ipse virilis interpretat. Philippus vo os lãpadis q; uenator dei debet hic diuinã sciẽtiã. ⁊ magnanimẽ vitã: ⁊ lucidã doctrinã. ℣ Tertio dona recepta nathanaeli coicauit. ut habet Joã. j. ⁊ Apoc. xxj. Qui audit dicat ueni ⁊c. Ecc. xx. Sapiẽtia absc̃ondita: ⁊ thesaurus inuisus que utilitas in utrisq; Prouerb. xj. Qui absc̃odit frumẽtũ maledicet in populis. Ex qb; ꝑbis habet q; plac; debet coicare subditis: ⁊ sapiẽtiã per erudi tionẽ. ⁊ thesaurũ bonoz operũ per exẽpli exhibitionem: ⁊ frumẽtũ rerũ tpaliũ per subministrationẽ. ℭ Secõ fuit multe reuerẽtie ⁊ dignitatis: qui in ꝙtuor apparet. ℣ Ipse enĩ ꝓmo fuit ostiarius xpi. Nam sicut dñs Joan. xij. Gentiles qdã uenerũt ad eũ dicẽtes: dñe uolumus ihesu videre. Ex quo bene patet q; in curia xpi erat portarius cõstitutus. j. Paral. xv. Filios iditum: qui interpretat transiliens: fecit esse portarios. Et significat beatum petrũ ⁊ beatũ philippum. Ille enim oẽm intellectum angelicũ ⁊ humanũ transiliuit. quãdo dixit tu es xps filius dei viui. Iste aũt petijt illũ. s. qõ oẽm intellectũ transcẽdit. cũ dixit. Dñe ostende nobis patrẽ ⁊c. Unũ ergo. s. philippũ fecit portarius in sua curia terrestri. Aliũ. s. petrum fecit portariũ in sua curia celesti. ℣ Secũdo fuit mediator dei ⁊ populi. Ipse enĩz ⁊ andreas fuerũt mediatores inter xpm ⁊ gẽtiles ut eũz viderent ⁊ agnoscerẽt. iiij. Reg. vij. Jerũt portarij. s. philippus ⁊ andreas. ⁊ annũciauerũt in palatio regis intrinsecus. ℣ Tertio fuit aduocatus cetus apl̃ici. Audierũt enĩz apli a xpo q; ascensurus erat in celũ. ⁊ q; missurus erat eis spm̃ sanctũ. ⁊ de his nihil dicebãt. Audierũt quoq; q; patrẽ viderant. ⁊ de hoc plurimuz mirabant. nullus tñ interrogare ausus est. Philippus aũt tanq; oĩuz aduocat; petiuit dicẽs Dñe: ostende nobis patrẽ ⁊c. Si ergo ipse fuit ad uocatus iudicibus seculi ⁊ principibus celi credẽdũ est q; modo sit aduocatus ꝓ petẽtib; mũdi. ℣ Quarto fuit ꝓcurator totius collegij. de turba eni pascẽda xps cũ nullo cõtulit: nisi cum philippo dicẽs. Cũ ememus panes ut mãducent hi. ut habet Joã. vj. Ex quo videt q; collegio xpi ꝓsẽtator erat Luce. xij. Quis putas est fidelis dispẽsator ⁊ prudẽs. Ipse enĩ fuit fidelis: qa bona dñi sui fideliter custodiuit. Fuit dispẽsator: qa ea sibi nõ retinuit. sed pplo distribuit. Fuit prudẽs: q; bona dñi sui augere sciuit. ℭ Tertio fuit cum xpo magne familiaritatis: cuius tripler est signũ. ℣ Primum quia fiducialiter grandia postulauit. Signuz magne familiaritatis fuit. quãdo ioannes a xpo petiuit sibi reuelari ꝓditorẽ suũ. signuz maioris familiaritatis fuit quãdo. s. petrus: iacobus: ⁊ ioannes petierũt a xpo sibi reuelari aduẽtuz suũ. Matth. xxiiij. Dic nobis quando hec fient ⁊c.

Signū aūt marie familiaritatis fuit qđ philipp⁹a rpo petijt sibi reuelari patrē suū. ℣ Scōz signū est qđ rps sibi secreta reuelauit dicēs. Philippe qui videt me videt ⁊ pter. Sab. vij. Jn aias sctās se trāsfert amicos dei ⁊ pphas pstituit. Jn aiaz sanctā philippi se trāstulit: qđ sibi gram ifūdit. Ami cū eū pstituit. s. qđ ei secreta sua reuelauit. Ac pro phetā pstituit: qđ filiab⁹ suis spūz pphetie dedit. ℣ Tertiū signuz est q: in eadē cathedra. s. in cruce eū sedere fecit. Hester. vj. hō quē honorare cupit rex debet iponi sup equū qui de sella regis est. Ceteri apli sederūt in equo rpi qui per passionē triūphauerūt. Jlli aūt sederūt in equo rpi ⁊ in eadē sella rpi qui crucifixi fuerūt: sicut philippus qui fm Jsido. fuit crucifixus. ij. Regū. xxiiij. Dauid sedēs in cathedra sapiētissimus p̄nceps inter tres. Tres nāqz sedēres in cathedra crucis fuerunt petrus: andreas: ⁊ philippus. Sed rps sapiētissim⁹ fuit: q: per crucem diabolum superauit.

Sermo. crli. ℂ De inctione sctē crucis. f. i.

O Stendit ei lignū qō cum mississet in aquas in dulcedinez uerse sunt. Exod. v. Cū ppls israel p̄e nimia amaritudine aquā bibē nō posset. dns moysi lignū ostēdit qō aquas amaras dulcorauit. Jsiō. ergo lignuz significat crucē quā deus sctē helene ostēdit: qō lignū aquas tribulationū in cōstātino dulcorauit. ℣ Primo ergo ponit crucis miraculosa ostēsio. cū dr ostēdit ei lignum. ℣ Scōo ponit ostēse crucis virtuosa opatio. cū dr. qō cū misisset in aquas ⁊c. ℂ Fuit aūt ostensa per multa signa. ℣ Quoz q̄dā fuerūt ante inuctionē. ⁊ q̄dā in inuctione. ℣ q̄dā vo post ipaz inuentionē. ℂ Ante inuctionē tria signa fuerūt. Unū: q: angelus in celo ipsaz ostēdit cōstātino. Aliud: q: mirabilis claritas ipaz circūfulsit. Tertiū q: litteris victorie inscripta fuit. s. in hoc signo vices. Et his significatur tripler vtus crucis. ℣ Prima est: q: angelos repauit. qđ significat per hoc q⁹ angelus in celo cā taz reuerēter ostēdit. Col. i. Pacificans per sanguinē crucis ei⁹ siue que in terris sunt. i. hoies: siue que in celis sunt. i. angelos. Et in hoc fallit regula illa que dicit: q⁹ positis duob⁹ extremis ponit ⁊ mediū. Ecce enī rps pacificauit celū angelo⁹ cū terra hoiuz: ⁊ tñ nō pacificauit aerē demonū. ℣ Secūda vtus est q⁹ mūdā tenebrosum illuminauit. Quod significat per hoc q⁹ cū splendore appuit. Apoc. x. Vidi alterū angelū amictuz nube ⁊ iris in capite eius ⁊ facies eius erat ut sol. Jste angelus fuit rps qui est amict⁹ nube. i. humana carne qui fuit insignitus iride. i. cruce que est signū reco ciliationis. Gen. ix. Ponā arcū meū in nubib⁹ ⁊c. Qui tanc̄ iris hūit colorē rubeū per sanguis effusionē. aqueū: per aque lateris emanationē. viridē er liuoz impssione. Fuit ēt instar solis lucidus: q: per crucē tenebras expulit ⁊ mūdum illuminauit. ℣ Tertia vtus est: q: diabolū vicit ⁊ infernū expoliauit. qđ significat per lras victorie. Ysa. xliij. Infernus subtus pturbat⁹ est in occursuz aductus tui. Infernus subtus est locus dānatoz: ⁊ iste fuit cō turbat⁹. Infern⁹ vo supl⁹: est limb⁹ patrū: iste fuit letificat⁹. Infern⁹ q̄si medi⁹ est purgatoriū: ⁊ iste infernus fuit pfortat⁹. ℂ Scōo fuerūt q̄dā signa in inctiōe per que ipa crux fuit inuēta. s. deuota ofo. ⁊ terre motio: ⁊ odoris emanatio. Per que significat q⁹ vtus crucis per tria obtinet. ℣ Primo per instātiā ofonū. Cū dr Exod. xv. q⁹ cuz moyses ad deū clamasset ⁊ orasset deus sibi lignuz ostendit. Prouer. viij. Qui mane vigilauerit ad me inueniet me. ℣ Scōo per pceptū terreno⁹: ut. s. aspect⁹ terreno⁹ qui erat sursuz in rōne moueat: ⁊ descēdat in sensualitatē: ⁊ sic fiat qđā terremot⁹ spūalitatis postea fiet trāqllitas mētis. qñ celū. i. celestia erūt sursuz in rōne. ⁊ terra. i. terrena erūt deorsuz in sensualitate. Prouer. xxv. Celū sursuz ⁊ tra deorsuz. ℣ Tertio per fragrātia vtutū ⁊ desideriox. Spons suus eniz trahit ab odore puritatis. Cāt. i. Lectulus nr floridus. hūilitatis. Jbidē. Cū ēet rex in accubitu suo ⁊c. Et sctē opatiōis. Cāt. ij. Vinee florētes dederūt odorē suū. ℂ Tertio fuerūt q̄dā signa post inuctionē. Manifestū enī est ipaz uerā esse crucē per tria signa: utpote per infirmi sanationē. per mortui resuscitationē: ⁊ per cituli inscriptionē. per que significat q⁹ hō per crucē est a morte pcti resuscitatus. Col. ij. Et uos cū mortui essetis in delictis ⁊c. Ab infirmitate: qua. s. debilis erat ad bonū est sanatus ⁊ fortificat⁹. ps. Virga tua ⁊ bacculus tu⁹ ipa me psolata sunt. Et q⁹ in dei militē est ascriptus. Apo. iij. Scribā sup illū nomē dei mei ⁊c. In hoz significationē in passione xpi fuerūt qdaz resuscitati: q: multa corpa sctōz que dormierant surrexerūt. Et qđā ab infirmitate sanati sunt: sicut lōgin⁹. qđā celesti militie ascripti: sicut latro a dextris posit⁹. ℂ Scōo notāt crucis vtuosa opatio. cū dr. cū misisset in aquas: in dulcedinē uerse sunt Aque amare significāt amaritudinē tribulationū ps. Saluū me fac de⁹ qñ intrauerūt ⁊c. Multitudinē pplox. Apoc. xvij. Aque quas vidisti populi sunt ⁊ gentes. Estus fortiū desideriox. Prouerb. xxv. Aqua frigida aīe sitiēti. Aque ergo tribulationū erāt ex pte cōstātini. Aque pploz ex pte marentij. Aque desideriox ex pte helene impatricis: sed per lignū crucis in cōstātino dulcorate sunt aque tribulationū per hostis supationē. ps. Fac mecuz

signū in bonū ꝛc. Atque ppl̄oꝝ dulcorate sunt per pacificationē ꝛ cōuersionē. hoc significatū est Numeri. xx. in virga que de petra aquā ꝓdurit. q; rp̄s ꝥute crucis de duricia aquā ꝓtulit gratū. Atque desideriorū dulcorate sūt in helena p ligni crucis intētionē. Prouer. xiij. Lignū vite desideriū veniēs Et ibidē. Desideriū si cōpleat delectat aiam ꝛc.

Sermo. cxliij. ¶ De eodem sermo. ij.

Rit tanq̄ lignū q̄ plantatū est secus decursus aquarū ꝛc. ps. Ista est lignū sancte crucis de quo tria dicunt. s. q; sit plantatū. q; sit iuxta aquas cōplātatū. ꝛ q; sit fructiferum. ¶ Fuit aūt plantatū in triplici loco. ℣ Primo in terrestri paradiso ſm aliquarū hystoriarū narrationē. q̄ satis cōueniens fuit. Primū enim lignū fuit hoi causa mortis. diuine offensionis. ꝛ sue electionis. Cōueniens ergo fuit ut per lignū crucis transiret de morte ad vitam. Apoc. ij. Vincenti dabo edere de ligno vite ꝛc. De offensa reciperet in gratiā. Nec enim est illa virga que hester inuenire fecit gratiā assueri. ubi habek Hester illi. De exilio tanq̄ per nauē reuocarek ad patriaz. Sap. xiiij. Trāseūtes mare per rates liberati sunt. ℣ Secūdo fuit plantatū in libano. Libanus nāq; mōs est altus ꝛ interpretat candidus. ꝛ ibi nascit odoriferū thus. per que significat q; lignū crucis hoiem humiliatū exaltauit. Prouerb. xiij. Accipe illā ꝛ exaltabit te. Joā. x. Si exaltatus fuero a terra: oia traham ad meipsuz. Et hoiem dem gratuz dealbauit. Apoc. vij. Lauerūt stolas: ꝛ dealbauerunt eas in sanguine agni. Hoiem er peccato fetido: deo recōciliauit. Hecl. viij. Adoratus est dñs odorem suauitatis ꝛc. ℣ Tertio fuit positum ꝓ ponte in fluuio. In mari enim huius mundi deus homini tria adiutoria pparauit. s. nauē baptismalis innocentie. i. Petri. j. In diebus noe cū fabricarek arca ꝛc. Et infra. Nō ꝛ uos nunc similis forme saluos facit baptisma. ℣ Secūdo preparauit tabulā penitentie. Dicit enim Hieronymus q; penitentia est secunda tabula post naufragium. ij. Paral. v. Nichil erat aliud in arca. s. ecclesie: nisi due tabule. i. penitentia que debet agi de cōmissis ꝛ de omissis. Sed q; sepe agit male. ꝛ frangit nauis baptismalis innocētie. ꝛ multi etiā perdunt tabulā penitentie. ideo preparauit pontē crucis sue. In quo ponte seu in qua cruce ertēdit corpus ꝓ tabula. q̄ quidē corpus figi uolnit firmitate clauorū ꝛ pilā cōgeri lapidū. i. diuersoꝝ supplictoꝝ. ¶ Secūdo dicit de isto ligno q; secus aquas fuit plantatū. Et hoc uel secus aquas sacramentales. q; fuit aquis saluatoris irrigatū. Ysa. xij. Hauritis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. Uel secus aquas spirituales. ga lachrymis cōpassionis sepius est irrigādū ꝛ debet irrigari. Ecc. xxiij. Sup mortuū. s. rp̄m plora. deficit enim lux eius. Uel secus aquas materiales: ga in ꝓbatica piscina fuit inuenta. Dicit aūt ꝓbatica a ꝓbaton q̄ est ouis. ga ibi hostie lauabant. piscina aūt vicebat. a pisce. Cōuenienter igit lignū crucis ibi fuit inuētum ad significandū. q; immolāda erat ucra ouis in sacrificiū. Ysa. liij. Sicut ouis ad occisionē ductus est. Ibi etiam erant lauande aie nostre a sordibus s. vitiorū. Apoc. j. Lauit nos a peccatis nr̄is in sanguine suo. Ibi assandus erat rp̄s uer⁹ piscis igneus passionū. p̄s. Igne me examinasti ꝛc. ¶ Tertio istud lignū fuit fructiferū. Nam in monte caluarie plantatū ꝛ firū fuit. Et ibi multiplicē fructū fecit. De quo dicit Ysa. xxij. Figam illū paxillū in loco fideli. ꝛ suspendā super oēm gloriam domus patris eius uasorum diuersa genera. Oēs uas parulū a uasis creaturarū usq; ad oēs uas musicoꝝ. Fructus aūt istius ligni sic plantati: ꝛ sic firi sunt isti. q; per ipm lignuz sunt angeli reparati. ꝛ ideo dicit: suspēdā super oēm gloriā domus p̄is eius. Et per ipm hoies sunt saluati. Sed hoūz saluandorū quidā sunt prelati: vino doctrine alios inebriantes. isti sunt uasa craterarū. Alij sunt subditi actiui humilitatē sectantes. isti sunt uasa paruula. Alij sunt cōtemplatiui dulcem sonū deo reddētes. isti sunt uasa musicoruz. Et q; crux assimilat cedro ꝛ oliue. ut dī Ecc. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano. ꝛ quasi oliua speciosa in cāpis ideo fructus eius fuit ad instar cedri ꝛ oliue. Nam poma cedri in aliqua sui parte sunt dulcia. ꝛ in aliqua parte inter dulce ꝛ acetosus media: q; in rpo tres fuerunt substātie. s. diuinitas dulcissima. caro in passione amaritudine plena. ꝛ aia plena dolore inc̄tum naturā sua a diuina relinquebak. ꝛ plena dulcedine inc̄tum fruebak. Fuit etiā iste fructus instar oliue qui primo est viridis. deinde subrubeus. ultimo niger. Sic rp̄s primo fuit viridis per virtutū fulgores. Luce. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciunt ꝛc. Postea fuit rubeus per sanguis effusionē. Cant. v. Dilectus meus candidus ꝛ rubicundus. Ultimo fuit niger in morte. Ezech. xxx. In taphnis nigrescet dies. Taphnis interpretatur consumatio. Xp̄us igitur quando dixit, Consumatum est. totus est niger effectus.

Sermo. cxliij. ¶ Eodem die sermo. liij.

Roduxit dominus deus de humo omne lignuz pulchrū visu ꝛc. Gene. ij. Deus lignū sancte crucis de humo ꝓdurit q̄ ipm de pfundis visce

ribus terre reuelauit. In uerbis ꝓmissis. ℣ Primo ponit ligni crucis cõmendatio. cũ dicit. Omne lignũ pulchrũ visu ⁊c. ℣ Scõo ipsius ligni crucis cõmẽdatre reuelatio. cũ dicit pdurit de humo. ℭ Circa primũ notandũ q; in paradiso terrestri erat triplex differẽtia ligni. sicut patet Genẽ. ij. Lignus cõmune: vite ⁊ sciẽtie. de ꝓmo aũt ligno tria dicunt. ℣ q; erat diuersus ℣ erat pulchrũ visu ℣ ⁊ q; erat ad uescendũ suaue. ℭ Erat qdẽ diuersus ut tolleret fastidiũ. pulchrũ ut alliceret visus. ⁊ suaue ut attraheret gustũ. Per istõ ergo lignũ cõmune lignũ sancte crucis significat. ℣ Primo q; fuit diuersus. i. ex diuersis lignis factũ. Ibi enĩ fuit cedrus: cipressus: palma: ⁊ oliua: per que significat q̃druplex efficacia sancte crucis. ℣ Prima est q; malas cogitationes fugat. qõ significat in cedro que fugat serpẽtes. ℣ Scõa est: q; cõstantiã prestat: qõ significat in cipresso: que nullius uenti impulsu comã amittit. ℣ Tertia est: q; de hoste triumphat: qõ significat in palma. ℣ Quarta est: q; amaritudines pnie dulcorat. qõ significat in oliua. In his enim q̃tuor casibus signo crucis nos munire cõsueuimus. Unde cũ aliqua mala cogitatio se ingerit nos munire debemus signo crucis. uel cũ aliqõ piculõ subito insurgit. uel cũ aliqõ fantasma se obijcit uel cũ aliqs dolor nos arripit. ℭ Scõo istõ lignũ crucis est pulchrũ visu. fuit enĩ ipsa crux pulchra in passione: q; xpi sanguine rubricata. Pulchra in mũdo: q; ab impatoribus honorata. Aug. Crux a supplicijs latronũ trãsit ad frontes impatorũ. Et pulchra in celo: q; litteris aureis insignita. sicut cõstãtino ostensa fuit. ⁊ pulchra erit in iudicio. q; ꝑm Chrys. sup solis radios illustrata. ℭ Tertio illud lignũ est ad uescẽdũ suaue. Delectat enĩs memoriã ad recordationem. ps. Memor fui dei ⁊ delectat' suꝫ. Rõnẽ ad cõsiderationẽ. ps. Respice in faciẽ xpi tui. Uolũtatẽ ad delectationẽ. Can. ij. Fructus eius dulcis gutturi meo. ℣ Scõo signi ficat per lignũ vite. Erat enĩ q̃druplex mors. s. natura: culpe: gehenne: ⁊ gre. Crux igit dicit lignus vite: q; destruit mortẽ nature per resurrectionẽ. j. Cor. xv. Per hoiẽ mors: ⁊ per hoiẽ resurrectio mortuor. Mortẽ culpe per penã delectionem. Coll'. ij. Et uos cũ mortui essetis in delictis ⁊c. Mortes gehẽne ꝑ inferni spoliationẽ. Ose. xiij. Ero mors tua o mors ⁊c. Fecit aũt mortẽ gre per iustificationem. Coll'. ij. Si mortui estis cũ xpo ab elemẽtis huius mundi. quid adhuc tanq̃ viuentes mũdo decernitis. ℣ Tertio significat per lignũ scientie boni ⁊ mali. Crux enim fuit scientia boni ⁊ mali xpo ⁊ homini. xpo q; sibi expertus est malũ penalis angustie ⁊ bonum gloriose victorie. ℣ Secundo q; per crucem didicit qd sit inter bonũ qõ nobis cõtulit. ⁊ malũ qõ a nobis abstulit. Fuit etiã hoi sciẽtia boni ⁊ mali. ℣ Primo q; per crucẽ hõ didicit qd sit bonũ boni: ⁊ malũ delicti: sicut apls Roma. v. ℣ Scõo q; per crucẽ cognouit qd sit interbonũ qõ deseruit: ⁊ malũ qõ incurrit. ℭ Secũdo ponit ipsi' crucis de terra manifestatio. cũ dr. Produrit de humo. Ipsa nãq; crux non erat in imo absc̃õdẽda: sed fodiẽda ⁊ manifestãda. ℣ Primo: q; in ipsa fuit pecunia nre redẽptionis. portauit enim sacculũ ista pecunia plenũ. Prouerb. vij. Sacculũ pecunie secũ tulit. ℣ Secundo ipsa fuit thesaurus nre ditationis. j. Petri. j. Nõ corrupti bilibus auro uel argẽto redẽpti estis. ℣ Tertio: qa in ipsa emanauit fons nre regenerationis. Ysa. xij. Hauritis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. Debuit igit ipsa sancta crux fodi ⁊ manifestari. q; in ipsa fuit pecunia qua sumus redẽpti ⁊ thesaurus quo sum' ditati. De his enĩ duob' dr Prouerb. ij. Si q̃sieris eã q̃si pecuniã: ⁊ sicut thesaurũ effoderis illã ⁊c. ℣ Tertio: q; de ea ꝓcessit aqua regenerationis qua sumus abluti. iiij. Regũ. iij. Facite alueũ torrẽtis huius fossas ⁊ fossas. i. vulnera ⁊ vulnera. ⁊ alueus iste replebit aquis.

Sermo. cxliij. ℭ De eodem die sermo. iiij.

e Fodiẽtes thesaurũ gaudẽt uehemẽter cũ inuenerint sepulchrũ. Job. iij. Sãcta helena ⁊ ceteri xpiani. qui cũ ipsa erãt fecerũt fodi crucẽ sup oẽm thesaurũ ꝑciosiorẽ ⁊ uehemẽter sunt gauisi qñ ipsaꝫ inuenire potuerũt. In ꝟbis igit ꝑmissis tria de sctã cruce ostẽdunt. ℣ Primo q̃ ꝑciosa sit cũ dr effodiẽtes thesaurũ. ℣ Scõo q̃ gaudiosa sit. ibi cũ dr Gaudẽt uehemẽter. ℣ Tertio q̃tũ sit gliosa. cũ dr Cũ inuenerint sepulchrũ xpi. Crux dr sepulchrũ: qr in ea mortuꝰ requeuit. Et sic sepulchrũ ei' fuit gliosum. Ysa. xi. Erit sepulchrũ ei' gliosum. Est igit crux ꝑciosa. q; thesaurus dei. Est gaudiosa. q; est redemptio generis humani. Est gliosa. q; sepulchrus xpi. Et ideo nõ debuit occultari. ℭ Primo q; est ꝑciosa rõne sui. cuius ꝑciositas ex tribus apꝑet. Est enĩ tincta sanguine dei est margarita dei est thesaurus dei. Ista aũt tria nõ sunt occultãda Nec sanguis dei. Job. xvi. Terra ne operias sanguinẽ meũ ⁊c. Nec margarita dei que fuit ꝺligenter ingrẽda. Mat. xiij. Sile est regnũ celoꝝ hoi negociatori querenti bonas margaritas. Nec thesaurus dei. Eccle. v. Sapientia abscondita ⁊ thesaurus inuisus que utilitas in utrisq;. q; igit sancta crux fuit tincta sanguine dei ⁊ margarita dei: ⁊ thesaurus dei nõ debuit occultari. De duobus primis dr Matth. vij. Nolite sernẽ. i. crucis lignũ

De sancto ioãne ante portã latinã

sanguine tinctũ dare canib⁹.i.iudeis psequẽtibus nec mittatis margaritas aĩ porcos.i.aĩ ipos iudeos: sed aĩ christianos. De tertio dr Ecc. vj. Qui iuenerit illã inuenit thesaurũ. Quia igit sctã crux fuit tincta sanguie dei. dimissa est nobis in monumẽtũ. Ero. xiiij. Erit tibi q̃si signũ in manu tua q̃ si monumẽtũ aĩ oculos tuos. Et q: est margarita dei: dimissa est nobis in ornamẽtũ. Ysa. xxviij. In die illa erit dñs corona glie ⁊ seruũ exultatiõis residuo ppli sui. Quia enim est thesaurus dei est nobis dimissa in sustẽtamẽtũ. Proverb. xxj. Thesaurus desiderabilis ⁊ oleũ in hitaculo iusti. Crux enĩ que fuit hitaculũ ⁊ mãsio iusti. i. christi est thesaur⁹ nre sustẽtationis ⁊ est oleum diuine miserationis. ¶ Secũdo nõ debet occultari: q: est gaudiosa respectu nri. Sic gaudebat apls qui dicebat Gal. vi. Mihi absit gliari nisi in cruce dñi nri iesu chr̃i: in quo est salus vita ⁊ resurrectio ⁊c. Est autẽ crux christi nobis gaudiosa triplici rõne: ⁊ trib⁹ de causis ppter quas nõ debuit etiã abscõdi sed reuelari ℣ Primo q: est cãdelabr̃ nre illuminationis. Cãdelabr̃ enĩ crucis est lignũ: ⁊ lucerna in cãdelabro lucẽs est christus in cruce pẽdẽs. Sicut aũt lucerna nõ debet abscõdi nec cãdelabrũ. Mat. v. Neq; accẽdũt lucernã ⁊ ponũt eã sub modio: sed sup cãdelabr̃ ⁊c. sic nec crux christi debuit abscõdi: sed i loco honorabili collocari. ℣ Secũdo q: est ucrillũ nre triũphalis debellationis. Verillũ enĩ nõ est ab scõdẽdũ: sed ꝓtra hostes eleuãdũ. Ysa. xiij. Super mõtẽ caliginosũ. i. diabolũ. leuat signũ. Tela aũt istius ucrilli. i. crucis fuit caro christi: que fuit picta rubeo colore sanguis: ⁊ colore nigro liu oris ⁊ colore albo aque de latẽ emanantis. ℣ Tertio q: fuit scala nre ascẽsionis. Scala aũt nõ est abscõdẽda sed erigẽda. Ista est nãq; scala de qua dr Gen. xxviij. Vidit iacob scalã stãtẽ sup trã ⁊ cacumẽ ei⁹ tãgẽs celũ ⁊ dñm initũ. ℣ Tertio nõ erat occultãda q: est gliosa respectu rpi. Fuit aũt gliosa triplici de causa ppter q̃s nõ debuit occultari. fuit enĩs ẽtus rpi: sapictia rpi: ⁊ cathedra rpi. Ista enĩs tria nõ sunt occultãda. De prio dr. j. Petri. ij. Virtutes ei⁹ annũcietis ⁊c. De secũdo Ecc. xvj. Sapientia abscõdita ⁊c. De tertio Ysa. xvj. Vidi vñs sedẽtẽ sup soliũ excelsũ ⁊ eleuatũ ⁊c. Quia igit est virtus rpi. dimissa est nobis in fulcimẽtũ per q̃ dyabolũ expellimus: ⁊ nos ab ipo defendimus. Maq̃q; ipe expellimus: ⁊ nos ab ipo defendim⁹. Mãq̃q; ipe expellimus per nomẽ crucis. Chrys. De mones sctũ nomẽ crucis audiẽtes in fugã resiliũt. Aliq̃n per signũ crucis. Aug. Signũ crucis a nobis expellit exterminatorẽ si cor nrm recipiet ipm saluatorẽ. aliq̃n per fidẽ crucis. Aug. Hostẽ vi sibilẽ vincis feriẽdo: ⁊ hostẽ inuisibilẽ vincis credẽdo. Quia est sapictia rpi dimissa est nob in sacrm. j. Cor. ij. Loqmur dei sapictiã in mistẽrio absconditã. Ibidẽ. Predicam⁹ xp̃m crucifixũ: iudeis qdẽ scãdalũ: gẽtib⁹ aũt stultitiã ⁊c. Quia est cathedra rpi dimissa est nobis in documẽtum. Aug. Crux que fuit lignũ rpi moriẽtis: ⁊ cathedra fuit magri docẽtis. Docuit aũt nos de ipsa cathedra tres lectiones. ℣ Prima est ut sequamur xp̃m. Mat. xvi. Siqs vult uenire post me abneget semetipm ⁊ tollat crucẽ suã ⁊ sequat me. ℣ Scõa lectio est. ut innocẽter trãseamus istũ mũdũ. Gen. xxvij. In baculo meo trãsiui iordanẽ istum ⁊c. ℣ Tertia lectio est: ut iuxta ipsi⁹ crucis deuotionẽ spemus pmiũ: hoc significatũ est Apoc. xi. Ubi dr q: dat⁹ est ãgelo calam⁹ silis virge ad metiẽdũ tẽplũ ⁊ altare. per tẽplũ enĩ significant corpa sctõr: ⁊ per altare aie ipsor: que vge calamo mẽsurant: q: pm deuotionẽ crucis mensurant pmia eterne retributionis.

Sermo. cxlv. ¶ De sancto ioanne ante portã latinã sermo primus.

Prasti in cõspectu meo mẽsam aduersus eos qui tribulãt me

Impinguasti in oleo caput meu: ⁊ calix meus inebrians q̃ pclarus est. ps. Quãuis sctũs ioãnes euãgelista vitã nõ finierit per martyriũ ferri. habuit tn̄ tria alia martyria que notant in ẽbis pmissis. ¶ Primus est q: fuit exilio relegatus. qõ notat cũ dr. Parasti in cõspectu meo mẽsam aduersus eos qui tribulãt me. In hac die enim fuit q̃drupliciter tribulatus. Fuit enĩs grauiter flagellat⁹. Fuit ex uerisione tonsoratus: Fuit in feruẽti olei uolio missus. Et fuit exilio relegatus. Cõtra ista q̃tuor incõmoda xps ⁊ mẽsaz sibi pparauit: in qua sibi q̃tuor fercula delitiosa parauit. q: igit erat grauiter flagellatus xps sibi parauit oiuz penaruz euacuationẽ. Apoc. vij. Absterget deus oẽm lachrymã ab oculis sctor ⁊c. Quia ex uerisiõe tõsorat⁹ pauit sibi corone celestis decorationẽ. Apo. ij. Esto fidelis usq; ad mortẽ ⁊ dabo tibi coronã vite Quia fuit in oleo feruẽti assat⁹. pauit sibi in fluuio paradisi refrigerationẽ. Ibidẽ. Agnus qui in medio throni est reget illos: deducet eos ad vite fontes aquarũ. Quia fuit exilio relegatus parauit sibi celestis ciuitatis ppetuã habitationez. De qua ipse dicit Apoc. xxj. Ostẽdit mihi ciuitatẽ sanctã hierusalem descẽdẽtẽ de celo ⁊c. ¶ Scõm martyriũ: q: fuit in feruẽtis olei uolio missus: qõ notat cuz dr. Impinguasti in oleo caput meũ. Et dicit impinguasti: q: potius exiuit impinguatus q̃ adustus: ℣ Fuit aũt unct⁹ triplici oleo. f. materiali sicut hodierna die quando in uolio fuit missus. Fecit aũt

domitianus ipsum poni potius in oleo feruẽti ꝙ in aqua bulliẽti. q: aqua buliens penetrat exteriora ⁊ interiora. Oleũ vo feruẽs penetrat exteriora: interiora ⁊ ossa. Iurta illud ps. Intrauit sicut aqua interiora eius: ⁊ sicut oleũ in ossibus eius. ℣ Scõo fuit unctus oleo sacramẽtali, qñ. s. fuit asse in patri archã cõsecratus. ps. Sicut unguẽtũ in capite qõ descẽdit in barbã ⁊c. Unguẽtuz enim spũs sci fuit in xpi capite in plenitudinẽ, deinde descẽdit in barbã. i. in aplos qui fuerũt ceteris magis uiriles. deinde descẽdit in ceteros doctores ⁊ platos qui debẽt eẽ uestimẽtũ ecclie ipsam vbo ⁊ erẽplo: onãdo. Deinde descẽdit in oram uestimẽti. i. in subditos. ℣ Tertio fuit unct⁹ oleo spũali. ꝙ quo dr. j. Joã. i. Unctio eius docet uos de oibus. Tã plene fuit inunctus: ut posset dici de eo illud ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitie pre ꝯsortib⁹ tuis. Nec mirũ: q: stetit ꝓpe, ⁊ iurta apothecã illius unguentarij. de quo dr Eccle. xxxviij. Unguẽtarius facit pigmẽtaria. s. suauitatis. Istud aũt oleũ letitie habuit ꝯdruplici rõne. ℣ Gaudere enim ipse potuit de secretoꝝ celestiũ reuelatione. Apoc. j. Significauit deus que oportet fieri cito mittẽs per angelũ suũ seruo suo Joãni ⁊c. Hiere. xv. Factũ est vbi tuũ in gaudiũ ⁊ in letitiã cordis mei. ℣ Scõo de iusta uindicta tyrãni. i. domitiani. ps. Letabit⁹ iust⁹ cũ uiderit uindictã. ⁊ lauabit manus suas in sanguine pctõris. ℣ Tertio de honorabili reuocatione. Hiere. xxi. Cõuertã luctũ eoꝝ in gaudium ⁊c. ℣ Quarto, de sue dilecte. s. drusiane resuscitatione facta pro qua oẽs gallĩ fuerũt ⁊ deũ laudauerũt ps. Tunc repletũ est gaudio os nr̃m. ⁊ lingua nr̃a exultatione. ¶ Tertiũ martyriũ est: q: fuit ueneno potatus. qõ notat cũ dr. Calix meus inebrias ꝙ p clarus est. Bibit xps duplicẽ calicẽ. s. sanguinez ⁊ myrrhatũ. Unũ. s. sanguinẽ coicauit iacobo qui sanguinẽ suũ fudit. Aliũ ioãni qui amarũ uenenũ bibit. Et sic impletũ est illud Mat. xx. Calicẽ qdez meũ bibetis. Et dicit iste calix inebrias ⁊ pclarus: q: ipsum uenenũ cũ desiderio ⁊ auiditate multa bibit. Preclarus aũt dicit: q: tria pclara miracula inde cõtigerũt. ℣ Unũ: q: sancto ioãni nulla lesionẽ intulit. Mar. ult⁹. Si mortiferũ quid biberint: nõ eis nocebit. ℣ Scõm q: duos hoies ex illo ueneno mortuos fuscitauit. ℣ Tertiũ q: ex hoc multus populus gẽtilis cõuersus fuit. Et sic patet quomodo deus ex malis sepe multa bona elicit ⁊c. Et lõ ipsa mala penalia nõ sunt semp mala: q: inde elicit unt multa bona. Patet etiã q: sint bona triplici de causa. ℣ Primo q: sunt a summo bono a quo non põt ꝓcedere nisi bonũ. Ysa. xlv. Ego dñs pacem faciẽs ⁊ creãs malũ. Fuerũt in summo bono. i. in xpo. Ysa. j. A plãta pedis usq; ad uerticẽ nõ est in eo sanitas. Et ducũt ad summum bonũ. Osee. xj. In funiculis ade trahã eos.

Sermo. cxlvi. ¶ De eodem Sermo scõus.

c Onuersus petrus vidit illuz dscipulũ quem diligebat iesus. sequẽtẽ. qui ⁊ recubuit in cena supra pect⁹ eius. ⁊ dixit. Dñe qs est qui tradet te. Joan. ult⁹. Quãuis beatus ioãnes multa bona habuerit ꝓuilegia. In vbis tñ pmissis tria de ipsis ꝓuilegiis exprimunt. ¶ Primus est: q: fuit amicus xpi. cum dr. Quẽ diligebat iesus. Dicit aũt ipsum diuersimode plus ꝙ ceteros: q: maiora signa dilectionis sibi ostẽdit. Et ꝙuis multa fuerint dilectiõis signa ad ipsum. ꝓcipuũ tñ fuit q: matrẽ suã sibi recõmẽdauit. Ex quo ꝙtuor magnas ꝓrogatiuas ꝓmeruit. ℣ Una est q: factus fuit gabrielis archangeli socius. Petrus damianus. Joãnes archãgelo gabrieli ad custodiã mñs dei: socius est datus. ut ⁊ ille integrã virginẽ inuisibiliꝫ custodiret. ⁊ iste forinsecus fragilitati femine obediẽtie sue ministeriũ exhiberet. ℣ Scõa est: q: factus est dei thesaurarius. inquãtũ. s. thesaurũ dei sollicite custodiuit. Ecc. iij. Sicut qui thesaurizat: ita ⁊ qui honorificat matrẽ suã. ℣ Tertia est: q: fact⁹ est xpo magis vicinus. Petrus damianus. Quãto ioannes familiarioꝝ cum mse uerbi cõuersat: tãto vicinior uerbo inuenit. ℣ Quarta est: ꝙ factus est quodam modo xpi frater adoptiuus. Petrus damianus. Quoniã ab ipsa ueritate ioãnes Marie dictus est filius: q̃dã speciali gra frater est saluatoris. ¶ Secũdũ ꝓuilegiũ est q: cubicularius ⁊ camerarius est iesu xpi: cũ dr. Qui recubuit supra pectus dñi. Deut. xxviij. Amãtissimus dñi habitabit cõfidenter in eo: quasi in thalamo tota die morabit. Pectus aũt xpi est fons dei. cellariũ paradisi. est mẽsa angeli. est thalamus beatoꝝ. est gazophilatiũ oium thesauroꝝ. q: sicut dr Col. ij. In ipso sunt oẽs thesauri sapiẽtie ⁊ sciẽtie dei absclditi. Inquãtũ igit ioãnes supra pectus xpi recubuit ista ꝙnque hẽri meruit. ℣ Primo nãq; posuit os suũ ad fontem dei: a quo hausit aquã sapiẽtie salutaris. Ecc. xv. Aqua sapiẽtie salutaris potauit illũ. ℣ Scõo intrauit celliariũ paradisi in quo bibit uinũ diuini amoris. Cãtic. ij. Introduxit me rex in cellã vinariam: ordinauit in me charitatẽ. Intãtũ aũt bibit ꝙ quodammodo ebrius factus fuit. Sicut enim ebrius non sentit uerbera. Iurta illud Prouer. xxiij. Verberauerũt me sed non dolui. sic ⁊ iste nõ uidebat sentire supplicia. Unde dicit Dionysius in epla quas sibi scripsit. Nõ enim ita uersus sum in insaniã ꝙ putẽ uos aliqd pati ad coꝝpoꝝ passiones: sed solus

ipsas sentire credo. ℣ Tertio sedit ad mēsam angeli: qua comedit panē vite celestis. Eccle. xv. Cibauit illū pane vite ⁊ intellectus. Et ly panis mutat in comedētē: ioānes tū comedēdo panē vite totus mutatus est in vitā. De hoc ita dicit Dionysi⁹ ubi supra. Aliquos videmus cum deo de deo factos: quoniā ueritatis existētes amatores ab effectu qdē recedūt materialiū ⁊ er pñti incipiunt futurā ut decet angelos in medio poīum puersari. ℣ Quarto introiuit in thalamū beator in quo indutus est stola glie. Ecc. xv. Stola glie induit eū. Que stola fuit cādida per virginitatē: ⁊ purpurea per charitatē. ℣ Quinto ingressus est in gazophilatiū thesaurorū: a quo traxit thesaurū sapiētie. Petrus damianus. Joānes eminētē diuine gre sciētiā ex illo celesti gazophilatio: in quo sunt oēs thesauri sapiētie ⁊ sciētie dei absc̄diti traxit. ¶ Tertiū priuilegium est: qz fuit secretari⁹ xpi. qđ notat in hoc qz dixit ſ. Dñe qs est qui tradet te. Quādo enim oēs volebāt timebāt ⁊ dubitabāt. solus ioānes ad xpm accessit. ⁊ eū interrogauit. Ecc. vj. Amicus in dome sticis fiducialiter ager. Xps etiā sua secreta ⁊ profunda sibi reuelauit: qñ suā cū patre eternitatē ⁊ coequalitatē sibi ostēdit. Ista aūt tam pfunda myste ria didicit in quadruplici scola. ℣ Prima est scola angelica. Apoc. j. Significauit deus que oportet fieri cito loquēs per angelū suū seruo suo ioāni ⁊c. ℣ Scōa est scola virginea: qr enim fuit custos virgini deputatus: ab ipsa est plurima edoctus. Ecc. xv. Obuiauit illi q̄si mr honorificata. ℣ Tertia est scola beate trinitatis: ad quā uolauit quando uerbū in pincipio eē vidit. Ezech. xvij. Aqla grādis magnarū alarū uenit ad libanū. i. ad altitudinē trinitatis. ⁊ tulit medullā cedri. i. mysteriū ꝑbi incarnati. ℣ Quarta est scola dñici pectoris. Unde can. tak. Flucta euāgelij de ipso sacro dominici pectoris fonte potauit.

Sermo. cclvij. ¶ In dieb⁹ rogationū fmo. j.

Rate pro inuicē ut saluemini. Multū enim ualet depcatio iusti assidua. Helyas enī hō erat ⁊c. Jac. v. Moles eccl'ia fideles inducere ad orādū. Ito tpe uerba sancti Jacobi assumit: in qbus tria facit. Primo nāq; ad orādū pro inuicē nos inducit: cū dicit Orate pro inuicē ut saluemini. Liberter enī pro aliis qlibet orare debet. Quia sicut dicit Chrys. super Matth. Pro se orare nature est: pro altero autem gre est. pro se orare necessitas cogit. pro alio autez orare charitas fraternitatis portat. Dulcior autez est ante deū oſo nō quā necessitas rei trāsmittit: ſz quā charitas fraternitatis cōmēdat. Oportet nāq; ut ille pro quo orat q̄tuor in se hēat sicut dicit Dio ny. in de celesti hierarchia. xiij. cap°. ℣ Primus est seruēs desideriū rei hñde: qz oportet q̄ illud seruēter desideret ⁊ affectet ⁊c. ℣ Scōm est status gre: qz oportet q̄ sit in statu gre ⁊ penitētie. ℣ Tertium est recognitio infirmitatis ꝓprie. Oportet enim q̄ recognoscat q̄ illud per se obtinere non ualeat. ℣ Quartū est petitio rei digne: qz oportet q̄ ea petat que deum dare deceat: ⁊ ipsi accipe expediat. ¶ Scōo utilitatē oſonis ostēdit: cū dicit. Multus nāq; ualet depcatio iusti ⁊c. ubi tria ponit. ſ. q̄ oſo multū ualet: cū dicit. Multū enim ualet ⁊c. Scōo cuius oſo ualet. qz iusti. Tertio qualis oſo ualeat qz assidua. q̄ aūt oſo multū ualet. dicit Greg. Magna enim virt⁹ ofonis: qz fusa in terra in celo operatur. Ad hoc aūt q̄ in celo ascēdat ⁊ ibi opeꝝ oportet q̄ habeat q̄tuor alas. ℣ Prima est pfunda humiliatio. Ecc. xxxv. Oſo humiliātis se nubes penetrat ⁊c. ℣ Scōa est deuota lachrymatio. Ibidem. Lachrymę a mamilla ascēdunt usq; ad celum ⁊c. ℣ Tertia est desiderij seruēs deuotio ⁊ ictio. Apoc'. viij. Ascēdit fumus incēsor de ofonib⁹ scōrū de manu angeli corā deo. ℣ Quarta est bonorum operū exercitatio. Thob. xiij. Qñ orabas cū lachrymis ⁊ sepeliebas mortuos ego obtuli ofonē tuas corā deo. ℣ Scōo ualet oſo qñ est iusti. Est autem iustus qui dat deo obediētiā. primo misericordiā. ⁊ sibi scimoniā. Eraudit igit deus ofonez illi⁹ qui dat deo obediētiā. Aug. Citius audit oſo vna obediētia: q̄s decē milia contēptoris. Et eraudit deus ofonē illius qui dat primo suo misericordiā. Eccle. xxix. Cōclude elemosynā in sinu paupis ⁊ hec pro te orabit ⁊ libabit ab omni malo. Eraudit etiā ofonē illius qui habet scimoniā: qz sicut dī in ps. Iniqtatem si aspexi in corde meo nō eraudiet deus ⁊c. ℣ Tertio oratio eraudit qñ est assidua. Assidue qdē ofonis nūciū pro sue cursu ad deū mittere debemus: qz ⁊ nos hostibus assidue circūdari sumus. De isto nāq; nuncio tria dicunt in psalmo. ſ. q̄ dirigat. q̄ appropinquet. ⁊ q̄ intret. Dirigi aūt per rectā intētionē: sicut sagitta dirigit ad signuz. pā. Dirigat oſo mea sicut incēsum in ꝓspectu tuo. Appropinquat vo per ieiuniū. Anis enim nimis impinguata: uolare nō pōt. Uñ in ps. Appropinquet depcatio mea in ꝓspectu tuo. Intrat aūt per elemosynā. Elemosyna enim est ostiaria. ⁊ iō oratio auari ostiū claudit. oſo enim munifice apit. pā. In ꝓspectu tuo oſo mea. ¶ Tertio salubre exemplū ꝓponit: cū dicit. Helyas hō erat ⁊c. Luz enim tra eēt sterilis. heylas orauit ⁊ celuz pluuiā dedit ⁊ terra fructificauit. Oſo aūt terrā aīe nre sic fructificare facit q̄ illos tres panes ꝓduxit. De quibus dicitur Luce. xj. Amice commoda mihi tres pa-

nes ⁊c. Amicus de via uenit quādo alius de labore actiue vite ad ociū ꝓplatiue recurrit. Et per iportunitatē ofonis impetrat tres panes. i. trīū virīū refectionē. s. rōnalis. cōcupiscibilis: ⁊ irascibilis. Nam si tētat quis spiritu erroris: quo ad rationalē. spiritu uoluptatis: quo ad cupiscibilē. spiritu turbationis: quo ad irascibilē. petat tres panes idest refectionē rationalis. per diuinam sapiētiaz. cupiscibilis per tēperātiam. ⁊ irascibilis per tranquillitatem ⁊ patientiam.

Sermo. clviii. ¶ Eodem tēpore Sermo. ij.

Etite ⁊ accipietis. Luce. xj. Quāuis omni tpe sit orādū: pcipue tū

p his diebus qbus ecclia solēnes istituit letanias: De qbus letaniis tria vidēda sunt. ¶ Primo quare fiūt. Nam fiūt ad remouēdū malū culpe. ⁊ malū pene. ꝓpter adipiscēdū bonū gre. Contra malū culpe institute sunt letanie maiores que fiūt in festo sancti marci. Et dicunt maiores: quia istitute sunt a maiori epo. s. a beato Gregorio. In maiori loco. s. rome: que est caput mūdi. ⁊ pro maiori morbo. In romanis enim tunc quatuor vitia abūdabant: scilicet auaritia. gula. luxuria: ⁊ superbia. Et ideo deus eis quatuor pestilentias misit. Nam ꝓtra auaritiā eis misit aquarū abūdātiā oia terre nascētia destruētē. Job. xij. Si emiserit aqs destruēt ⁊ subuertēt terrā. Cōtra luxuriā misit eis fetorē horribilē aerem inficiētē: ⁊ homes subito suffocātē. sicut olim sodomitas pena scteti puniuit. ut habeē Gene. xix. Cōtra gulā misit in eos inflatu rā in inguine subito extinguētē. Eccl. xxxvij. Propter enim crapulā multi obierūt. Cōtra supbiam misit in eos sagittas acutas ab aere ueniētes. Job vi. Sagitte dñi in me sunt quarū indignatio ebibit spūm meū. ℣ Alie letanie que dicunt minores que fiunt tribus diebus ante ascēsionem instituite sunt cōtra quatuor mala pene. Tunc enim audiebant nocturni sonitus: qbus ⁊ homes terrebātur. Job. xv. Sonitus terroris semp in auribus eius Tunc fiebāt terremotus qbus domus destruebā tur. Luce. xxi. Terremotus magni erūt per loca. Tunc ignis descēdebat de celo quo edificia cōsumebantur. Job. i. Ignis dei descēdit de celo ⁊c. Tunc discurrebāt lupi a demonibus agitati: quibus homes deuorabant. Sap. xv. Supuenit illa seua bestiarū ira. Ex his manifeste patet quomodo omnia elemēta dei iniurias ulciscunt. Nam aqua terre nascētia subuertit. Terra suo motu terrores incutit. Aer ex fetore corrūpit. Ignis de celo crurit. Istud autem in inferno melius declaratur. Tunc enim terra dānatos incarcerabit. aqua frigoribus perurgebit. ignis ardoribus ꝓremabit. ⁊ aer lumen denegabit. ℣ Tertio institute sunt laz iste ꝙ ille ꝓpter bona adipiscenda: scilicet temporale spirituale seu celeste. Isti sūt tres panes quos ab amico christo petere debemus: scilicet bonum tēporale ad sustētationem. spirituale ad pregustationem. celeste ad plenam fruitionem. Ista sunt illa tria que nobis pater celestis dat: scilicet panis: pisces: ⁊ ouum: sicut inferius continē. Per panem nāq; intelligitur bonum tēporale nobis necessarium. Per lapidem intelligi co: auari incōpassibile ⁊ durum. deus ergo dat panem scilicet tēporalia ad sustētationē. diabolus lapidem: idest cor durum ad incōpassionem. Per piscem intelligūtur bona spiritualia: que animā in aquis tribulationū nutriunt. Per serpentē vo intelligūtur vitia ⁊ pec cata. Deus igitur dat piscem: idest gratiā in tribulationibus animā cōseruantē. sed diabolus dat serpentem: idest maculā culpe mortalis animam ueneno inficientē. Per ouum vo intelligit bonum celeste. Quū enim habet exterius corticem: intus dulcedinē. Cortex enim est ipsum celū quod tanq; saccus gloriam eius occultat. Dulcedo autem cōsistit in duplici substātia: scilicet albuminis ⁊ vitelli. quia in christo est humana natura tanq; albumen quod in carnem cōuertit. Et natura diuina tanq; vitellum: ex quo dulcedo glorie generatur. Et per scorpionē intelligitur pena eterna. Demones enim modo blandiūtur per delectationē peccati: sed tunc purgētur per acerbitatem supplicii. Deus igitur dat ouum: idest gloriam dulciter reficientem. Sed diabolus dat scorpionē: idest penam eternaliter cruciātem. ¶ Secūdo videndū est quare letanie isto tēpore magis fiunt. Sciendū autē q; fiunt maxime ꝓpter duas causas. ℣ Prima ut teneri fructus tere conseruent quos demones isto tempore per tēpestates destruere molliūtur. contra quos in letaniis campanas pulsamus tanq; tubas dei. ⁊ cruces deferimus tanq; uexilla dei. orationes ⁊ letanias ꝓferimus tanq; iacula dei quibus demones iaculātur. Cum istis ergo tribus armis demones expellimus: scilicet cum tubis: uexillis: ⁊ iaculis. ℣ Secūda causa est: ut orationes nostre ch̄isto ascendēte facilius audiantur. Tunc enim petitiones nostras debemus porrigere: quādo aduocatus noster uadit ad curiam qui scit petitiones nostras formare. i. Joā. ij. Aduocatum habemus apud patrē iesum ch̄istum iustum. Quādo frater noster pergit ad cōsistorium qui scit ⁊ pōt nos iuuare. Bernard. Puto q; spernere me non potest ch̄istus os de ossibus meis. ⁊ caro de carne mea: quādo regis filius regnum suum suscipit qui nos potest saluare. Solent enim

regū filli dare munera dū regna suscipiūt. Nū cū tat. Et regnū in manu ei⁹. s. ad largiēdū. ¶ Tertio videdū est ḡre nō tm in letanijs: sed etiā qū tēpestates fiunt cāpane pulsank. Ipse qdē campane sunt tube dei qb⁹ demones deterrent. Amos. iij. Sic clanget tuba in ciuitate ⁊ ppl's nō erpauescet Sūt cymbala dei de qbus deus laudat. ps. Laudate dūm in cymbalis būsonātib⁹. Sūt ꝑcones de qbus ppl's cōuocat. Numeri. x. Fac tibi duas tubas qb⁹ cōuocare possis multitudinē. Cāpane aūt successerūt in loco tubarū. Pulsank etiā campane ut demones effugent: ut deus laudetur. ⁊ populus ut ad orandum inciteturr.

Ser. cxlix. ¶ In die ascensionis dñi. 8mo. j.

q Qui descēdit ipse est qui ascēdit sup oēs celos. Eph. vj. Quia humilitas est via ad gloriā. Jō apl's primo ostēdit xpi humilē descēsū: cū dicit. qui descēdit. Scdo ei⁹ gloriosū ascēsū: cū subdit. ipse est qui ascēdit super oēs celos. Jstū aūt ascēsū ⁊ descēsum deserit Ambro⁹ in li⁹ de Ysaac dicēs. Saltu quodaꝫ xps uenit in hūc mūdū. Apud patrē erat. in vginez uenit. er vgine in ꝑsepe trāsiluit. descendit in mūdū. ascēdit in crucē. descēdit in tumulū. surrexit er tumulo. ascēdit ad celū: ⁊ sedet ad dexteram dei pīis. Ecce scala que hēt septē gradus per quā xps humiliter descēdit: ⁊ gloriose ascēdit. ¶ Primus gradus est q⁹ de finu pīis uenit in vgis uterus. Et ise fuit gradus magne hūilitatis. de quo dī etiā Phil. ij. Semetipm exinaniuit ⁊c. ubi ponit apl's q̄druplicē xpi humilitatē. Una est qua formauit ⁊ similē se fecit suo qñ uoluit legi subiici ⁊ circūcidi: iō dī. forma serui accipiēs. Scda humilitas est qua ꝓtraxit parentelā cū seruo. ideo subdit. in similitudinē hoīuz factus. Tertia humilitas est: qua induit habituz serui: iō eni dī. Et habitu inuētus ut hō. Quarta est qua uoluit mori ꝓ seruo. iō subdit. Fact⁹ obediēs usq; ad mortē. ¶ Scdus gradus scale est quo de uso uenit in ꝑsepiū. ⁊ iste est gradus magne asperitatis: q⁹ lectuz hūit durū ⁊ asperū. ubi tria fuerūt que asperitatē fecerūt. s. teneritas pueri: vilitas panni: ⁊ duritia ꝑsepii. Luc. ij. Jnuenietis infantē. ecce puer ḡ delicat⁹. pānis inuolutū. ecce ḡ vilibus pānis fuit tectus. positū in ꝑsepio. ecce ḡ durus fuit lectus. ¶ Tert⁹ gradus est quo de ꝑsepio uenit in mūdū. ⁊ iste fuit gradus magne pauptatis. Ipse eni fuit paup in vita: in morte: ⁊ post mortē. Mat. viij. Vulpes foueas hēt ⁊ uolucres celi nidos. filius aūt hoīs nō hēt ubi caput suū reclinet. Ac si dicat. Nec hō foueā sicut vulpes. i. sepulturam post mortē ad descendū. Nec habeo nidū sicut uolucres. i. domū in vita ad habitādū. Nec habeo i morte. i. in cruce tabulā siue cerui cal ad caput reclinādū. ¶ Quartus gradus est: quo de ipso mūdo ascēdit in patibulū. ⁊ iste fuit gradus magne charitatis. Joā. xv. Maiorē hac dilectionē nemo hēt ⁊c. Jbi eni totus fuit igne amoris plenus: q⁹ manifestat per sanguinē colorē ⁊ per uestiū denudationē: ⁊ per sitis intēsionē: per corpis rubore: ⁊ per sanguinis impetuosaꝫ emanationem. ¶ Quitus gradus est: quo descendit in tumulū. ⁊ iste fuit gradus magne pietatis. Magna nāq; fuit pietas visitare illos sctos patres qui erant detenti. ⁊ ꝓpter vmbrosum locū: q⁹ erāt in tenebris inuoluti. ⁊ ꝓpter ꝑsortiū: q⁹ demonib⁹ erāt vicini. Sed xps eos fuit ꝑsolatus: q⁹ suā facie eis restituit: ⁊ ad lucz lucidū eos deduxit: ⁊ socios angelo⁹ eos fecit. ꝓpter ista dī dī Ysa. ix. Populus qui ambulat in tenebris vidit lucē magnā. ¶ Sextus gradus est: quo de tumulo in mundū redit. ⁊ iste fuit gradus magne felicitatis. Leo papa post passionem suā ruptis vinculis mortis ifirmitas in ōtem: mortalitas in eternitatē: ptumelia trāsiuit in gloriā. ¶ Septimus gradus est quo de ipso mūdo ascēdit in celū. ⁊ iste fuit gradus magne beatis. Ascēdit enim cū iubilatione angelica. pā. Ascēdit deus in iubilatione ⁊ dūs in uoce tube. Ascēdit iuitatus uoce paterna. ps. Dixit dns dño meo sede a dextris meis. Cant. ij. Reuertere dilecte mi reuertere. Ascēdit virtute ꝓpria. Ysa. lxiij. Gradiēs in multitudine ⁊tutis sue. Ascēdit cum nube lucida. de hoc Act. j. Nubes suscepit eū ab oculis eoꝝ. Ascēdit cū societate decora. s. cū angelis ⁊ aiab⁹. Deu. xxij. Cū duab⁹ turmis regredior. ideo cāt at ecclesia. Dis pulchritudo dñi erat tata est sup sydera. Et dixit. Dis pulchritudo: q⁹ eraltata est pulchritudo deitatis: q⁹ hodie ostendit suā potentiā. pulchritudo sui corpis: q⁹ induit im mortalitatē. pulchritudo aie: q⁹ induit ipassibilitatez. pulchritudo angelica: q⁹ hodie recupauit sui numeri integritatē. ⁊ pulchritudo hūmana: q⁹ hodie aie sanctoꝝ receperūt eternā felicitatē. In illis eni ꝑcessione fuit quicqd pulchū erat in celo. s. angeli. qcqd pulchū in iseruo. s. patres de limbo eduxit. quicquid pulcherrimū in mūdo. s. apostoli ⁊ ceteri discipuli. ⁊ quicquid pulchū super celū ⁊ mundum. s. christus ⁊ beata virgo.

Sermo. cl. ¶ De eodem sermo secundus.

p Sallite deo qui ascendit sup celū celi ad orientem. Ecce dabit uoci sue uocem ⁊tutis. ps. Prophetes oēs ad gaudēdū inuitat: qñ xps ad celos ⁊ in ce-

lum ascẽdit ꝛ celestẽ ianuã aperuit. In ꝓmissis ꝟbis q̃uor sunt videda. ¶ Primo nãq; qliter xps ascẽdit: q; cũ iubilatione angelica: qđ notaf cũ dr. Psallite deo qui ascẽdit. Angeli enim cum multa iubilatione ipsum in celũ dederunt. Fit aũt iubilatio ꝛ sonus musicus ꝑm Aug. trib⁹ modis. Alĩ quãdo uoce: sicut in cantu. Aliq̃ flatu: sicut in tuba. Aliq̃ pulsu: sicut in cythara. Ut ergo ostẽdat q; angeli in xpi ascẽsione habuerũt oia genera musicoꝝ. ideo aliq̃ dr q; ibi fuit sonus qui fit cũ uoce. ps. Jubilate deo in uoce exultationis. Aliq̃ dr q; fuit ibi sonus qui fit cũ flatu. ps. Ascẽdit deus in iubilatione: ꝛ dns in uoce tube. Aliq̃ dr q; fuit ibi sonus qui fit cũ pulsu. vnde ps. Laudate eũ in psalterio ꝛ cythara. Sĩliter ꝛ nos ꝓ sua ascẽsione ipm laudare debemus uoce: per gr̃arum actiones. Ecc. xliij. Bñdicẽtes dñm exaltate eũ quãtũ potestis ꝛc. Flatu per cordis deuotionẽ. Eph. v. Cantãtes ꝛ psallẽtes in cordib⁹ uestris dño. Et pulsu: per bonã opationẽ. Mat. v. Videãt opa uestra bona ꝛ glorifice patrẽ uestrũ qui in celis est. ¶ Scõo videdũ est quo ascẽdit: q; supra celoꝝ alta: cum dr. Sup celũ celi. Xps nãq; descenderat infra oẽs celos. s. infra celos materiales: q; in terra nr̃a suscepit natus Baruch. iiij. Post hec in terris visus est: ꝛ cũ hoibus conuersatus. Infra celos rõnales: q; infra hominẽs factus. ps. Ego aũt sum uermis ꝛ nõ hõ. Infra celos intellectuales: q; infra angelos minoratꝰ. ps. Minuisti eũ paulominus ab angelis ꝛc. Infra celũ supsubstãtiale: q; seruili forma indutꝰ. Phil. ij. Cũ in forma dei eẽt nõ rapinã arbitratus est eẽ eq̃le deo: sed semetipm exinaniuit ꝛc. Sz qui sic infra oẽs celos descẽdit: hodie sup oẽs ascẽdit. s. sup celos materiales: q; in celo empireo colloca tus. ps. A summo celo egressio eius. ꝛ occursus eius usq; ad summũ eius. Sup celos rõnales: q; caput eccl̃ie ꝓstituit. Eph. i. Jpm dedit caput super oẽm eccl̃iam que est corpus ipsius. Super celos intellectuales: q; angelos dns ordinatus. Jbi dr. Cõstituit eũ ad dexterã suã in celestib⁹: sup oẽs principatũ ꝛ ptãt: usq; ad celũ sup subst̃iale: q; usq; ad dexterã patris exaltatus. vñ dr in symbolo athanasii. Ascẽdit in celũ sedet ad dexterã dei. Dextera aũt dei triplr accipit. ¶ Dicit enĩ dextera dei eq̃litas dei: uel potiora bona dei: uel virtus ꝛ ptas dei. Xps aũt est ꝛ deus nr̃: frater nr̃: ꝛ iudex nr̃. In quãtũ igit est deus nr̃ sedet a dextris dei. i. in eq̃litate dei. ps. Dixit dns dño meo: sede a dextris meis. Inquãtum vo est frater nr̃. i. uerus hõ sedet a dextris dei. i. in potiorib⁹ bonis dei ꝛ potiori mõ. Act. vij. Ecce video celos apertos ꝛc. Inquãtũ est iudex nr̃ sedet a dextris dei. i. in potẽtia dei. ista de dit sibi ptãt omne iudiciũ faciẽdi. Mat. ulc. Data est mihi oĩs ptãs in celo ꝛ in terra. ¶ Tertio videdũ est vnde ipse ascẽdit: q; ab oriẽtali plaga: cuius dr. Ad oriẽte. Ratio aũt quare potius ad oriẽtem q̃ ad occidẽte ascẽdere uoluit est: q; plaga orientalis erat odiosa ex eo. s. q; ibi ortũ habuit prima puaricatio. Erat maledicta. q; ibi ortus habuit prima maledictio dei. Erat immũda: q; ibi ortus habuit prima sanguinis effusio. Sed deus cõtra tria mala ibi fecit tria bñficia. ¶ Primũ est q; ab oriẽte magos uocauit: ut q; erat odiosa ꝓpter primã puaricationẽ fieret gratiosa ꝓpter primã gẽtiũ uocationẽ. ¶ Secũdũ est: q; ab oriẽte ad iudiciũ est uenturus: ut q; ubi audita fuit prima dei maledictio: ibi audiat eterna dei bñdictio: qua dicẽt. Venite benedicti ꝑris mei ꝛc. ¶ Tertium est: q; ab oriẽte ascẽdit: ut q; erat immũda: per sacrã ascẽsionẽ fieret mũda. Erat qdẽ immũda terra per effusionẽ sanguinis innocẽtis: sed ipm mũdauit per aspsionẽ sui sanguinis. Erat immũda aqua per ablutionẽ hostiarũ immolatarũ idolis: sed eam mũdauit per cõtactũ sue carnis mũdissime. Erat immũdus aer ex fumo incẽsoꝝ: sed eũ xps mũdauit per suũ gloriosum ascẽsum. ¶ Quarto videdũ est ꝓpter qd ascendit: q; ꝓ celesti ianua reserãda: qđ notaf cũ dr. Ecce dabit uoci sue uocẽ uirtutis. Jllam. i. uocẽ de qua dr in ps. Tollite portas principes uestras: ꝛ eleuamini porte eternales ꝛc. In magnis nãq; palatiis ꝓsueuerũt eẽ tres ordines ostioꝝ. Ideo deus palatio celi tres posuit portas. put significatũ est Ben̄. ij. s. angelicã custodiã que significabat inimicitiã inter angelũ ꝛ hoiem. Rũphea bis acutã que repũtat diuinã iustitiã. que satisfactionẽ reqrebat ꝛ hoiem in corpe ꝛ aĩa incidebat. Et ignis uehemẽtij que significabat obligationẽ ad penã eternam. Sed in baptismo xpi remota est vna clausura: scil; ignis uehementia. Aqua enim baptismatis extinguit oẽm vim ignis infernalis. Ideo celũ tũc fuit aptũ. In passione vo ablata est secũda clausura s. rũphea acuta. i. diuina iustitia: q; tũc sufficies ꝓ ciũ soluit diuine iustitie ꝛ diuine iustitie satisfecit. Ideo poterat dicẽ. Aperite mihi portas iustitie. In ascẽsione vo ablata est tertia clausura. s. angelica custodia: q; angelos hoibus reconciliauit: ꝛ utroq; secũ in celũ dedurit. Et ideo tã hoies q̃ angeli q eum sequebant clamabant dicentes. Tollite portas principes uestras ꝛ eleuamini porte eternales. Et introibit rex glorie.

Sermo. cli. ¶ Eodem die Sermo tertius.

Jdentibus illis eleuatus est: ꝛ nubes suscepit eũ ab oculis eoꝝ. Act. i. In uerbis ꝑmissis

ostendit q; xps triplr ascēdit. ℣ pateter. ℣ sublimiter. ℣ reuereter. ℭ Pateter cū dī. Videtibus illis. In xpo nāq; fuerūt quedā mysteria que fuerūt occulta sicut resurrectio: q; nullus eam sciuit nisi xps. Et qualiter claustra inferni cōfregit: t qualiter de monumēto clauso eruit. nulli manifestū fuit. Quedā vo fuerūt ex parte occulta. t ex parte manifesta sicut natiuitas. q; aūt fuit in psepio reclinatus. hoc fuit manifestū. Sed q; fuit de spū scō concept⁹: t clauso utero natus. hoc fuit occultū. Quedā fuerūt manifesta: sicut passio t ascēsio. Et nāq; resurrectio erat magne sublimitatis. t ideo uoluit eā cē occultā. Eius natiuitas fuit magne humilitatis: inquārū fuit pānis inuolutus t in psepio reclinatus. t quārū ad hoc uoluit ipsam cē manifestā. Et fuit magne dignitatis inquātū fuit de spiritu sancto p;ceptus. t quātū ad hoc uoluit ipsam cē occultā. Passio aūt xpi cedebat ad magnā ifirmitatē t vilitatē: t ideo uoluit eā cē manifestā. Ascēsio aūt cedebat ad patris honorē: t discipulo; consolationē: t ideo uoluit eā cē manifestā. Et quo patet q; xps abscōdebat sua sublimia t manifestabat sua infima: t ea que erant ad honorem dei t edificationem p;ximi. Sed nos econtrario facimus q; nos nra infima abscōdimus: t nra sublimia p;palamus: de dei honore t populi edificatione semper parū curamus. Per hoc ergo q; xps vidētibus discipulis ascēdit: dat intelligi q; ante oculos cordis nri: eius ascēsionē semp habere debemus. Qui enim ipsam sepe meditat diuinā grām p;meretur. hoc significatū est. iiij. Reg. ij. Vbi cū helyseus videret helyā ascēdē: em: recepit duplicē spūm t paliū. Illi enim qui rpm ascēdēte per fidē t deuotionem p;spiciūt sepe recipiūt spūm duplicē. i. ad duo s. ad remissionē peccato;: t ad munera virtutum. Recipiūt etiā palliū. i. scitatis exēplū. primo ad hoc bēdū. Xps aūt nō indiguit spiritu duplici sed simplici q; non habuit ipm ad remissionē peccatorū: q; nullā peccatū cōmisit. habuit tū spūm ad munera virtutū t oium grārū. Ascēdēs etiā in celum nō indigebat pallio. i. exēplo: q; exēpla nō sunt necessaria nisi in pñti vita. ℭ Secōo xps ascēdit sublimiter: cū dī. Eleuatus est. Nos etiā debemus ad ipsum eleuari. t ad ipsum ascēdere scala: que qua tuo; gradus debet habere. ℣ Primus gradus debet cē. s. terrena despicere. Et per hūc gradum eleuat⁹ est Ezechiel qui ait Ezech. viij. Eleuauit me spūs inter celū t terrā. Nō enim dixit. Dimisit me in terra. q; ibi sunt quari terrena appetēres. Nec dixit. Posuit me in celo: q; ibi sunt boni celestia possidētes. sed dixit. Eleuauit me inter celū t terram q; ibi sunt plecti viri terrena despicientes. Sūt enim sup terrā per terrenoy; p;ceptū: t appropinquāt ad celū per celestiū appetitū. ℣ Secūdus gradus est opibus misericordie uacare. Per istū gradum raptus est abachuc. ut habet Dan. xiiij. Qui rapt⁹ est ab angelo usq; in babyloné portās danieli prandiū qō t messoribus pparauerat: per qō dat intelligi q; hō interdū debet paupes remotos ingrere t de necessarijs dare. t bonos iniustis p;ponere. ℣ Tertius gradus est deū t primū p;secte diligere. per hūc gradū ascēdit helyas qui i curru igneo raptus est. Currus igneus est ipsa charitas. q;uor rote sunt q;uor modi diligendi. s. er toto corde: er tota mēte: er tota alia: t er oibus viribꝰ. uel q;uor rote sunt q;uor diligēda. s. deus: amicus: inimicus: t nosipsi. ℣ Quartus gradus est diuine p;templationi insistere: per hūc gradū ascēdit paulus. t est a fuit usq; in tertiū celū raptus. Ascēdere aūt in deum per creaturarū visibiliū manuductionē est ascēdere usq; ad primū celū. Ascēdere per intellectualiā p;sideratione: est ascēdere usq; ad secūdū. Ascēdere aūt per intellectū ad dei formā immediatā intuitione: est ascēdē usq; ad tertiū celū. ℭ Tertio ascēdit honorabiliter: cū dī. Et nubes suscepit eū. Voluit aūt cū nube celesti ascēdere. ad innuēdū q; sicut impleuerat terrestria mūdū redimēdo, t infernalia patres educēdo. sic uolebat iplere celestia ruinā angelicā reparādo. ut ipleat illud qō dī. Ephe. iiij. Qui descēdit ipse est qui ascēdit sup oēs celos ut adimpleret oia. Et vo melius videamus quomodo oia adimpleuit. notādū q; in mūdo quintupler erat defect⁹ qui notat Gen. j. ℣ Primus erat habitationis grate: cū dī. In pncipio creauit deus celū t terrā. ac si dicat. terrā dedit hoi. celū vo reseruauit sibi. ℣ Secōus erat ignorātie: q; hō viā patrie nesciebat: cū dī. tenebre erāt. ℣ Tertius aūt erat defectus gre. cū dī. inanis. q; sicut dicit Ecclesiastes. homo acharis. i. sine gra quasi fabula usus. ℣ Quartus erat defect⁹ misericordie. cū dī. Et vacua. Erat enim uacua. s. dei misericordia: t plena dei iustitia. ℣ Quintus erat defectus pseuerantie. q; homines fragiles erāt ad pseuerātiā boni. t tolerantiā mali. cū dī. Abyssi. i. sine base virtutis. ℣ Xps igit primo ascēdit ut celestē ianuā aperiret. t sic adimpleuit defectū habitationis grate. Heb. ix. Per pp;iū sanguinē introiuit semel in sancta scōy; re. ℣ Secūdo ascēdit ut viā in celū ostēderet. t sic adimpleuit defectū scientie. Mich. ij. Ascēdit pandēs iter ante eos. ℣ Tertio ascēdit ut spūm sanctū mitteret. t sic adimpleuit defectum gre. Joā. xvi. Si enim non abiero paraclytus nō uenier ad uos &c. ℣ Quarto ascēdit ut pro nobis intercederet. t patrē ad misericordiā inclinaret. Et sic adimpleuit de

fectū misericordie. Heb. ix. Introiuit in ipsum celum ut appareat vultui dei pro nobis. ℣ Quinto ascēdit ut p missionē spūs sancti corda discipulorū debilia roboraret. Et sic adimpleuit desectū per se uerantie. pſ. Verbo dñi celi firmati sunt: ⁊ spiritu oris eius omnis virtus eorum.

Sermo. cliī. ℂ De eodem Sermo quartus.

Ecce duo viri astiterūt in uestib' albis ⁊c. Isti duo viri fuerūt duo angeli in forma virili positi q apl'os instruerēt. Ceteri aūt psallētes cum christo ascēderūt. De ipsis nanq; angelis circa dñicā ascēsionē quatuor leguñt. s. ℣ eor' reuelatio. ℣ admiratio. ℣ deductio. ℣ ⁊ iubilatio. ℂ Primū nāq; est reuelatio. nam ſm Dionysiū. Per diuine bonitatis est ut illuminationes suas influat supioribus. superiores mediis. ⁊ medii inferioribus: ac inferiores nobis. Ista ler hodie est seruata. Illaz ipse ipsa fuā ascēsionē supioribus angelis reuelauit. quando ipsis interrogātibus. Quis est iste rex glorie. respondit. Ego qui loquor iustitiā ⁊ ppugnator sum ad saluādū. ut dr Ysa. lxiij. Deinde ipsis superiores mediis reuelauerūt. pſ. Dies diei eructat uerbum. Dies diei uerbū eructauit quādo reuelauit ascēsionis mysteriū supior hierarchia medie. Deinde medii inferioribus reuelauerūt quādo ipsis inferioribus interrogātibus. Quis est iste rex glorie. rūderunt. Dñs virtutū ipse est rex glorie. Deinde ipsi inferiores nobis reuelauerūt. quādo in forma viri apparētes dixerunt. Hic iesus qui assumptus est a nobis in celū ⁊c. ℂ Secūdū est eor' admiratio. Admirabant enim uidētes q; terra ascendebat supra celū. Cum enim olim dictum sit Pro. xxv. Celū sursum ⁊ terra deorsum. iā in christi ascēsione ecōtrario dici poterat. terra sursum ⁊ celū deorsum. Admirabant q; homo ascendebat supra angelū. unde pſ. Ascēdit sup cherubin ⁊ uolauit. q; hō ascēdebat usq; ad deū. Dan. vii. Venit usq; ad uirū qui sedebat in throno. Insup poterāt admirari de tali corpis qualitate. de tanta decora societate. ⁊ de tāta potestate. Ysa. lxiij. Quis est iste qui uenit de edom tinctis uestib' de bosra. ecce ē admirabilis corporis qualitas. Iste nāq; formosus in stola sua. ecce ē formosa societas. aie enim sanctor' sunt decora uestis rpi. gradiens in multitudine uirtutis sue. ecce quāta potestas. ℂ Tertiū est eor' deductio. Deducebāt enim ipsum in celuz tanq; regem in signū reuerētie ad solū maiestatis Ysa. ix. Sup solū dauid ⁊ sup regnū eius sedebit. Tanq; summus sacerdos ⁊ pontificem in signum obediētie in templū paterne pietatis. Heb. iiij. Penetrantes pontificē magnū qui penetrauit celos. Iesus ⁊c. Tanq; ei⁹ iudex in signū potētie ad sedē iudiciarie potestatis. Matth. xxv. Cuz uenerit filius hois in maiestate sua: tunc sedebit sup sedem maiestatis sue ⁊c. Tanq; victoriosum pugilē: in signū victorie ad brauiū triūphalis victorie. Apoca. iij. Ego vici ⁊ sedi cū pre meo in throno eius. Tanq; sponsus in signū lētitie ad thalamū nuptialis festiuitatis. Deut. xxriij. Amantissimus dñi habitabit confidēter in eo: quasi in thalamo tota die morabitur. ℂ Quartū est eorum iubilatio. Angelor' enz qui cum christo ascēdebāt: quidam p̄cedebant ut viam prepararēt ⁊ demones de aere expellerēt. quidam vo cōcomitabant ut sibi assisterēt. quidam sequebant ut obsequm sibi exhiberent. Omnes autem ⁊ qui p̄cedebāt: ⁊ qui cōcomitabant: ⁊ qui sequebant psallebant: ⁊ ipsum cum laudibus deducebāt. quorū quidā uocibus iubilabāt. quidam tubis clangebāt. pſ. Ascēdit deus in iubilatione. ⁊ dñs in uoce tube. quidā cytharizabāt. pſ. Laudate eum in psalterio ⁊ cythara. quidam toto corpore plaudebant. pſ. Omnes gentes plaudite manibus. Omnes enim sine intermissione continuatis uocibus psallebant dicētes. psallite deo nostro psallite regi nostro psallite.

Sermo. cliij. ℂ De eodem Sermo quintus.

Dominus quidem iesus postq̄ locutus est eis assumpt⁹ est in celum: ⁊ sedet a dextris dei. Mar. ult. timo. Beatus marcus describēs christi gloriosuz ascēsum quatuor ostendit: scilicet. ℣ q; christus in sua ascēsione habuit multam potestatē: cum dicit. Dñs quidem iesus. ℣ ⁊ q; habuit cum apl'is multam familiaritatē: cum dicit. Postq̄ locutus est eis. ℣ ⁊ q; habuit in sua ascēsione magnā sublimitatem: cum dicit. Assumptus est in celuz. ℣ q; habuit multam maiestatē: cū dicit. Sedet a dextris dei. ℂ Potestas quidē eius ostēditur: quādo dñs appellat. Ostenderat quidē se dñm maris: quando super mare ambulauit. ⁊ eorū que sunt in mari: quādo magnam multitudinē piscium capi fecit. Ostenderat se dominum terre: quando in sua passione terra contremuit. Et eorum que sunt in terra: quando mortuos suscitauit. Ostenderat se dominum inferni: quando uectes ferreos confregit. ⁊ eorum que in inferno: quando demonem alligauit: ⁊ sanctos patres inde eduxit. Hodie autem ostendit se dominum aeris: quando propria virtute per aerem ascendit. ⁊ eorum que sunt in aere: quando ipsum nubes lucida baiulauit. Unde Glosa super illud Actuum. i. Et nubes suscepit eum. dicit. Creatura videlicet obsequitur creatori. Astra enim iudicant nascentē: patiēti

cōpatiunt. ascendentem nubes suscepit. Ostendit etiā se dñm celi. qñ celuz se sibi aperuit. ꝛ eoꝝ que sunt in celo: qñ oīs angelorꝝ multitudo sibi obuiauit. ꝛ ipm in celo deduxit. ¶ Secō xps in sua ascēsione ostēdit apostolis magnā familiaritatem. Et hoc maxime in tribus. ℣ Primo in hoc q̄ cuz eis comedit tanq̄z dulcis amicus. Solent eni amici abinuicē discessuri inuicē epulari. Vñ dr. Et cōuescēs precepit eis ꝛc. ℣ Secūdo in hoc q̄ eis bñdixit tanq̄z eoꝝ eps. ut habet Luc. ult. ꝛ.j. Petri. ij. Cōuersi estis ad pastorē ꝛ epm aīarū uestrarum. ℣ Tertio in hoc q̄ eos instruxit ꝛ increpauit tanq̄z magister uerus. Vñ dr q̄ exprobrauit incredulitatem eoꝝ ꝛ duritiā cordis. Tunc eos eni maxime increpauit: qñ ab eis erat discessurus ꝛ uidebant potius cōsolationibus indigere. per qđ dāt intelligi q̄ nullus debet indignari si corripiat. sed debet patiēter ferre ꝛ se emēdare. Sunt tū qdaz qui duz reprehēduntur hñt se ad instar cere. qđ ad instar lapidis. ꝛ qđ ad instar spine. Cera eni si tangit statim cedit. sic plerīq; si aliquo uerbo correptionis tanguntur statim cedūt. i. statim se corrigūt ꝛ acquiescūt. Lapis eni si tāgit nō cedit. nō tamēledit: sic plerīq; si corripiunt nō acquiescūt: tū irrepiti hendēti iniuriosa uerba nō inferūt. Spina aūt si tangit nō cedit: ꝛ insup pūgit. sic plerīq; si reprehendunt: nec se corrigūt ꝛ insup in reprehendentē uerba ꝓtumeliosa pferūt. ¶ Tertio xps in sua ascensiōe habuit magnā sublimitatē: cū dr. Assumptꝰ est in celū. Mō eniz fuit trāslatus sicut enoch. nec subuectus sicut ipse helyas. nec raptus sicut paulus: sed fuit assumptus. i. a seipso sumptus. Per hāc aūt quadruplicē differētiā ascēdentiū ostēdit: quadruplex gradus ascendēdi in deū. ℣ Primus est quo quis trāsferē de culpa in gram. Iste significat per trāslationē enoch in paradisuz. Gia eniz dei dr paradisus. Ecc. xliii. Gia dei sicut paradisus bñdictionis. Significat etiā per trāsitū filiorum israel de egypto in desertū. ℣ Secūdus gradus est quo qs subuehit de gra inciplē in gram pficientē. Et iste significat per subuectionē helye in curru igneo: q̄ gra dei est currus igneus. quia per bona opera currere nos facit ꝛ in amorē dei ꝛ proximi nos incēdit. Significat etiā per secundū trāsitū filiorꝝ israel quo de mānsione in mansiones trāsierūt. ℣ Tertius gradus est quo quis in deuz rapit per ꝓtēplationē ꝛ deificationē. ꝛ iste significatur per raptū pauli: qui usq; ad tertiū celū raptus est. Et etiā iste significat per tertiū trāsitū filiorꝝ israel quo de mānsionibus in terrā promissionis pue nerūt. ℣ Quartus gradus est quo quis transit de ꝓtēplatione vie ad ꝓtēplationē patrie. iste significat per assumptionē xpi in celū. Significat etiam per quartū trāsitū filiorꝝ israel quo de terra promissionis per multa certamina in hierlim. i. in visionem pacis post modū puenerūt. ¶ Quarto christus in sua ascēsione ostēdit suā maiestatē: cum dr. Et sedet ad dexterā dei. Et eo aūt q̄ ad dexteram dei sedet fiduciā hēmus ascēdēdi ad deū. ℣ Primo qz ibi est caput nostrū glorificatū. Et ideo sibi mēbra iungere. deforme eni esset caput sine mēbris. Et qui recipit caput in hospitio suo: ꝛ ipse mēbris hospitiū nō negabit. Joan. iij. Nemo ascendit in celū nisi qui descēdit de celo. caput. s. cuz mēbris. ℣ Secūdo qz habemus ibi fidelē sociū qui manū nobis porrigit ꝛ nos ad se trahit. Deutero. xxiij. Ascēsor celi auxiliator tuus. pś. Tenuisti manus dexterā. Cant. j. Trahe me post te ꝛc. ℣ Tertio qz ibi habemus sapiētē aduocatū qui pro nobis allegatiōes ꝓponit. i. Joan. ij. Si quis peccauerit aduocatū habemus apud patrē iesum xpm iustum. Sic eni in ipso mūdo fuit cū pctōribus apud patrē pro eis aduocādo: in iudicio aūt erit cōtra peccatores ipos puniēdo. ℣ Quarto qz ibi habemus precursorē nrm qui viam nobis oīdit. Mich. ij. Ascēdet pandēs iter ante eos. ℣ Quinto qz ibi habemus fratrū nostrorꝝ collegium qui suis oīb⁹ ꝛ meritis nos ꝓducēt. pś. Leuaui oculos meos in montes vñ ueniet auxiliū mihi. Vñ dicūt illi qui fūt in hierlm. i. in dei visione illis qui sunt in egy pto. i. in hoc mūdo illud quod habet. ij. Mach. j. Vic sumus orantes pro uobis.

Sermo. clxiij. ¶ De eodem sermo. vj.

Igna aūt eos qui crediderint hec sequent ꝛc. Nō vult dicē xps q̄ quicūq; credit omnia ista signa facit: sz q̄ ista signa inter fideles ꝛ credētes fiant. Nā alius ejcit demonia. alius fugat serpētes. alius loquit linguis nouis. alius uenenū bibit ꝛ sibi nō nocet. alius sanat egrotos. ¶ Ista aūt quoq; signa itelligunt litteraliter aut spūaliter. Si litteraliter intelligunt tunc in ecclesia primitiua frequēter fiebāt: modo aūt raro. ¶ Ecclesia aūt habuit triplicē statū. s. primitiuū modernū ꝛ ultimū. In statu primitiuo frequēter fiebāt: modo aūt raro. ꝛ in ultimo statu. i. anti christi fient rarissime. In primitiuo nā q̄s statu frequēter fiebant. q̄z fm Chrysostō. Cetera miracula hñt admirationē: utilitatē: ꝛ necessitatez. Tunc igitur miracula fieri oportebat fm Chrysostō. Et propter admirationem: q̄ homines erant sensibꝰ assueti: ꝛ ideo erant aliquibus mirabilibus subleuandi. Et ꝓpter utilitatem. q̄z ꝛ tunc multi erant infirmi ꝛ a demonibus oppressi. Et ꝓpter necessitatem: q̄ erāt infideles ꝛ erroribus inuoluti. Mo

derno aũt tempore raro fiunt: cum hoc non suadeat necessitas ex eo q̃ sũt fideles. Aliquãdo tamẽ fiunt: q̃ hoc suadet utilitas: q̃ aliquãdo inueniũtur aliqui infirmi ⁊ indigentes. Quare aũt modo nõ fiant ita indifferẽter sicut in primitiua ecclesia, triplex est ratio. ℣ Una est ꝓpter fidei firmamentum: q̃ modo ecclesia est in fide firmata ⁊ stabilita. Istã rõnem assignat Bern̄. ponens exemplum de planta cui tãdiu aquã infundimus quousq̃ in terra conualuisse videamus. ℣ Scõo ꝓpter utile mundi exemplũ. Istã rõnem assignat Aug. de ci uitat. dei dicens. Quisquis adhuc pdigia ut credat inquirit, magnũ est ipse pdigius qui mundo credente nõ credit. ℣ Tertio ꝓpter fidei maiorẽ meritũ. q̃ sm Greg. Fides nõ habet meritũ ubi humana ratio ꝑbet experimẽtũ. In fine aũt rarissime fient tripliciter de causa sm Ihũ. Siue ut per sequentiũ manus audaciores efficiat. siue ut sanctorũ patiẽtia cõprobet. siue ut qui casuri sunt eoꝝ leuitas ostendat. ¶ Secũdo hec miracula possunt intelligi spũaliter. ⁊ tũc ista miracula quotidie fiũt. ℣ Primo nãq̃ sunt multi qui demonia eiciunt. Auarus enim habet demonẽ qui uocat mãmon. Sed luxuriosus demonẽ habet qui uocat asmodeus. Superbus vo habet demonẽ qui uocat lucifer. Variis tẽptationibus agitatus habet demonẽ qui uocat beelzebub: qui est deus muscarum. Si ergo aliquis scũs uir per suã ꝑdicationẽ uel ofonem ꝑuertit aliquẽ auarũ uel usurariũ expellit mãmonẽ. Si ꝑuertit luxuriosum expellit asmodeus. Si vo ꝑuerit superbũ expellit lucifer. Si autez cõuertit tẽtationes varias patientẽ expellit beelzebub. ℣ Secũdo linguis loquunt nouis. Dẽ nãq̃ tres ꝓincias fecit. s. celestẽ: terrestrẽ: ⁊ infernalẽ. Linguagium ꝓincie celestis est deum laudare. Terrestris vo est de diuitijs tractare. Infernalis vo mẽtiri ⁊ blasphemare. Quãdo enim aliqs cõsueuerat loqui linguagiuz ꝓincie terrestris tota die de terrenis tractãdo. uel quãdo quis ꝓsueuerat loqui linguagiũ ꝓincie infernalis mẽtiẽdo ⁊ detrahẽdo: ⁊ ꝑuersus incipit loqui linguagium ꝓincie celestis deũ laudãdo ⁊ ꝓximũ edificãdo. iste loquit linguis nouis. ℣ Tertio serpentes tol'unt. Serpens aliqñ tollit ꝑ amputationem caude. Et tunc adhuc viuit. Aliqñ ꝑ amputationem corꝑis. ⁊ tunc simil'r viuit. Aliquando ꝑ ꝓtritionẽ capitis. ⁊ tũc oĩno extinctus est. Qui dã igit tollit serpẽtẽ ḡtũ ad amputationẽ caude: qui dimittit ꝓtm̃ ḡtũ ad actũ exteriorẽ: ⁊ nõ ḡtũ ad actũ interiorẽ. s. cogitatũ ⁊ ꝓsensuz: ⁊ isti imꝑfecte tollit. Qui dã tollit serpẽtẽ ḡtũ ad amputationẽ corꝑis q̃ dimittit ꝓtm̃ ḡtũ ad actũ: ⁊ ḡtũ ad consensum. sed nõ ḡtũ ad cogitatũ. ⁊ isti semiꝑfecte tollunt. Quidaz vo tollunt ipm serpentem ḡtũ ad cõtritionẽ capitis qui dimittunt peccatuz ḡtũ ad actum: ḡtũ ad ꝓsensum: ⁊ ḡtũ ad cogitatum. Et isti ꝑfectissime tollunt. ℣ Quarto autez si mortiferũ qd biberint nõ eis nocet. Mortiferuz aũt nõ nocet qñ gustat: sed nõ bibit. aut qñ bibit: sed statim reiicit. aut qñ tiriache remediũ adhibetur. Quãdo igit diabolus aliquã mortiferã suggestionem alicui offert ꝑ tribus casibus nocere nõ põt. ℣ Primo qñ quis illã gustat: sed nõ bibit. hoc est sentit sed nõ ꝓsentit: q̃ statim diabolo resilit ⁊ cõtradicit. Jaco. iiij. Resistite diabolo ⁊ fugiet a uobis. ℣ Secundo qñ quis bibit per ꝓsensum ⁊ opationẽ: sed statim reiecit per confessionem. ℣ Prouerb. xxx. Verba ꝓgregantis filij uomẽtis. Ille enim qui peccata ꝓgregat per opationẽ: statim debet ea euomere per confessionem. ℣ Tertio quãdo recurrit ad tiriachã. i. ad sanguinez iesu christi. Aug. Effusus est sanguis medici ⁊ facta est medicina frenetici. ℣ Quinto super egros manus imponunt ⁊ bene habebũt. Sunt quidam sani. quidã infirmi. quidã mortui. quidã ifetidi. Sani sunt iusti. infirmi sunt de nouo conuersi. mortui sunt peccatores. fetidi sunt diu in peccatis permanentes. Sancti igit viri aliquãdo ponunt manus suoꝝ meritoꝝ. i. suoꝝ suffragioꝝ super sanos non ut sanentur. sed ut in sanitatem cõseruentur. ⁊ materẽ gratiaz mereantur. Act. viij. Tunc ipo nebãt sup illos manus ⁊ accipiebãt spm̃ sanctuz. Imponunt super debiles ⁊ infirmos ut ad bene operandũ fortificent. Jaco. v. Infirmat quis in uobis inducat ꝓsbyteros ecclesie ⁊c. Imponũt super mortuos ut a peccato reuiuificentur. qõ signi ficatum est Matth. ix. ubi dñs tenuit manuz puelle mortue dicẽs. Tibi dico surge. Imponũt sup fetidos ut misericorditer reparentur. sicut patet in lazaro quatriduano ⁊ fetido: quem deus misericorditer suscitauit.

Sermo. clv. ¶ De translatione beati Dominici sermo primus.

Ate a translationem testimonium habuit enoch placuisse deo. Heb. xi

Hodie festum translationis dñici celebramus. Cõmendatur aũt in verbis premissis a tribus. ¶ Et primo a sua sacra dedicatione. cum dicit Enoch. qõ interpretatur dedicatio. Dedicauit enim omnĩ dño sua ⁊ se. Sua quidẽ omnia christo dño dedicauit: propter christũ omnia relinquẽdo ⁊ pauperibus largiendo. Dedicauit ⁊ se dño ihesu christo utpote totam vitam suã in dei obsequiũ mancipando. s. suam puericiã. suam iuuentutem:

& totam suam reliquam etatem. Nam & in puericia sua sepe lectum dimisit, & super terram iacuit & accubuit. Prouerb. xx. Et studijs suis intelligit puer. In iuuentute lasciuias iuuenū declinauit & libros uendens precia paupcribus erogauit. Ecc. xxij. Que in iuuentute nō cōgregasti: quomō inuenies in senectute. Totam etiā reliquā suam etatem in ordine laudabiliter consumanit. Sap. iiij. Consumatus in breui expleuit tēpora multa &c.

¶ Secūdo cōmendat a diuina approbatione. cuius dī. Placuisse deo. Placuit aūt deo per tria. s. per ordinē quez instituit. per alas quas puertit. & per sensualitatē quā rationi seruire coegit. De his tribus dī Ecclc. xxv. In tribus beneplacitū est spūi meo. que sunt cōcordia fratrū. hoc quātū ad ordinem quē instituit. ubi vnā aiam & vnū corpus esse uoluit. Amor primus. hoc ḡtus ad animas ḡs cōuertit. quas ad dei & proximi dilectionē & amorem adduxit. Et vir & mulier sibi bene psentiētes. hoc ḡtū ad sensualitatē quā rationi fuire coegit.

¶ Tertio cōmendat a miraculosa translatiōe: cui dī. Ante trāslationē testimoniū habuit. ℣ Habuit quidē testimoniū ante translationē. ℣ & post trāslationē. ℣ & in ipsa trāslatione. ¶ Ante trāslationez quidē. s. dum vinceret in mūdo: habuit tripler testimoniū: de quo dī Joan. v. Tres sunt qui testimoniū dant in terra. s. spūs: aqua: & sanguis. Sic quidē beato dñico adhuc viuēte in terris testimonium dedit spūs sctūs replendo ipm charismate oium gfarum. Eccle. xv. Adimpleuit eum spū sapiētie & intellectus. Testimoniū sibi dedit aqua in abūdantia lachrymarū. Unde dī in legenda sua. Specialem gfam sibi dederat deus flere pro peccatoribus miseris & afflictis. Testimoniū sibi dederat sanguis. s. feruens martyrii desideriū. vnde dī de eo. Sitiebat seruus christi martyrium: sicut sitit cervus ad aque fluuiū. ¶ Secūdo habuit testimoniū post translationē sicut modo habet in celo: q; tres sunt qui testimoniū dant in celo. s. pater uerbū: & spūs sctūs. Pater nāq; introduxit eum in thesauruz sue potentie. ps. Introibo in potentias dñi &c. Prouerbio. xxj. Thesaur^s desiderabilis & oleū in tabernaculo iusti. In beato enī dñico qui fuit tabernaculū xpi est thesaurus ad uitanduz. & est oleū ad miserandū. Habēti illū thesauruz non deest facultas. Habenti miserationis oleū nō deest uoluntas. & ideo habet potestatē ut uitari possit. & habet uoluntatē ut uitari uelit. Filius statuit eum turta speculū sue sapiētie. de quo speculo dī Sapiētie. vij. Candor enim est lucis eterne & speculuz sine macula. Beatus igit dñicus & bibit in fonte diuino. & videt in speculo claro. ps. Apud te fons vite & in lumine tuo videbimus. Spūs sctūs introduxit eum in fontez gre & misericordie. de quo dī Apocal. xxij. Ostēdit mihi fluuiū aque viue splēdidū tanq̄ cristallū. Ipse enim modo habet gras dei abundantē. ideo dī fluuium. Indeficientem. ideo dī aque viue. Resulgentē. ideo dī splendidū tanq̄ cristalluz. ¶ Tertio habuit testimonium in translatione per odorem mirabilē qui de eius tumulo emanauit. Non enim ille odor erat naturalis: sed mirabilis. q; fuit res ardua. res insolita. & res insperata. & res contra solitum nature effecta. ℣ Fuit enim res ardua. & hoc ratiōe virtutis. Tā te enim virtutis fuit q; infirmos curabat. Eccle. xxiiij. Quasi myrrha electa dedi suauitatem odoris. Sicut enim myrrha expellit serpētes: sic odor ille fugabat demones & oēs ifirmitates. ℣ Secōo fuit res insolita. Et hoc ratione qualitatis. Nulli enim odori materiali similis videbat. Quia nimirum celestis pigmentarius non de materia terre nos aromatuz: sed de plenitudine celestium charismatū ipm pfecerat. Ecc. xxxviij. Unguētarius faciet vnguēta suauitatis &c. ℣ Tertio fuit res insperata. Et hoc ratione ḡtis. Uincebat enim oēs alios odores. Cant. iiij. Odor vnguētoz tuorum super omnia aromata. ℣ Quarto fuit res cōtra solituz cursum nature effecta. Et hoc ratione originis. Est nāq; ptra cursum nature: ut de ossibus fetidis vnde pfluit emanare fetor: tātus eructat odor. Eccle. xlix. Ossa ipsius visitata sunt a deo s. per tam miri odoris infusionem. vnde sequit. Et post mortem pprophetauerunt non quidē uerbis: sed miraculis. non lingua: sed suauis odoris fragrantia. nō uoce: sed spiritu & virtute.

Sermo. clvi. ¶ De trāslatiōe eiusdē sermo. ij.

Enoch placuit deo & translatus est in paradisum ut daret sapiētiam gentibus. Eccle. xliij. Per translationē ipsius enoch in paradisum terrestrē significat translatio beati Dñici hodie facta in ecclesia militanti. In uerbis aūt premissis sctūs Dñicus a quatuor cōmendat. ¶ Primo a deuota christi imitatione. cum dī Enoch. qui interpretat ambulans cum deo. Consuetit aūt homo libenter cum alio ambulare: & se sibi associare. aut quādo est similis. aut quādo est familiaris. aut quādo est proximus siue affinis. Innocentia aūt facit hoiem christo similē. ideo christus innocētes sibi libēter adiungit. ps. Innocentes & recti adheserunt mihi. Contemplatio facit hominem deo familiarē. Unde dī de moyse marimo contemplatore dei Exod. xxxiij. Loquebatur dñs ad moysen facie ad faciem: sicut loqui solet homo ad amicum suum.

Castitas autez facit hominem deo propinquu3 z affinem. Sap.xv. Incorruptio proximum deo facit. Recte aũt christus ambulauit cum beato dominico: z beatus dominicus cum eo. Tum quia fuit sibi similis seruando innocentiã baptismalẽ. Tum quia fuit sibi familiaris per contemplationem celestem. Tum quia fuit sibi propinquus z affinis per pudicitiam virginalem. ps. Ego autẽ in innocentia mea ingressus sum. hoc quo ad innocentiã baptismalẽ. Pes meus stetit in directo. hoc quo ad virginalem pudicitiam. Pes. i. affectus animę tunc in directo stat. quando ad nulla immunda vilabit: sed semp mundus z castus seruat. In ecclesijs benedicã te dñe: hoc quo ad cõtemplationem eternam. ℭ Secundo cõmendat a diuina approbatione. cum dr. placuit deo. Inter ceteras aũt virtutes que deo placent est misericordia. iuxta illud Matth. ix. Misericordiam uolo z non sacrificium. Beatus Dominicus misericordiam habuit temporalem z spũalem. Temporalem quidem: q: libros suos uendidit z pauperib9 dedit. pro redemptione captiui seipsum uendere uoluit. Si ergo fuit tãte charitatis: pietatis: z libralitatis in mundo. multo fortius nunc est in celo. cum hic charitatis igniculus z ibi caminus. ℣ Isa. xxx. Dicit dñs cuius ignis in syon: z camin9 in hierusalem. Hic stilla pietatis: ibi fluuius. ps. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei. Hic fragmentum liberalitatis. ibi cumulus. Luc. vi. Mensurã bonam z conferta ẽ. Habuit etiã misericordiã. spũalem in conuersione peccatorũ per sollicitam z feruentẽ predicationem. Noluit enim exercere officiũ mundanũ: sed in hoc exercuit officium apostolicuz. i. Cor. i. Non misit me dñs baptizare: sed euangelizare. Officium angelicum. Luc. ij. Ecce euangelizo uobis gaudiũ magnuz. Officium diuinum. vnde dixit christus Luc. iiij. Aliis ciuitatibus euãgelizare nõ oportet regnuz dei: q: ideo missus sum. ℭ Tertio cõmendatur a felici translatione: cum dr. Et translatus est in paradisum. ℣ Fuit dñicus tripliciter translatus ante mortẽ. in morte. z post mortẽ. Prima trãslatio est quãtũ ad corpus z spm. Secunda est quãtuz ad spm. Tertia cętum ad corpus proprium. Prima fuit de loco periculoso ad locũ securuz. Secunda translatio fuit de loco laborioso ad locuz quietũ. Tertia de loco despecto ad locum honorificum. ℣ Prima quidẽ translatio est cętum ad corpus z spm. i. quãdo de mũdo translatus est ad claustrũ relinquens mundu3: z corpore per habitationez: z mente per amorem. Sapie. iiij. Placens deo factus dilectus z viuens inter peccatores translat9 est. ℣ Secũda translatio est cętũ ad spm. i. de mũdo ad celuz. Col. j. Eripuit nos de pãtere tenebrarum: z trãstulit in regnũ filij dilectiõis sue. ℣ Tertia est cętuz ad corpus ꝓpriuz de loco. i. despecto ad locũ honorificuz. De quo põt exponi qõ dicit Ben. ulti. Deus visitabit uos: asportate ossa mea uobiscũ de loco isto. ℣ Primam visitationem seu trãslationem fecit spũs scũs: qui sibi inspirauit ut mũduz relinqueret z religionẽ intrarer. Sap. iiij. Properauit illũ educere de medio iniquitatum. ℣ Secũdã fecit angelus: imo pater z filius. ut patet in apparitione scale. ℣ Tertiã fecit fidelium cetus. Vnde põt exponi illud qõ dr. ij. Paral. v. Cũ uenissent cuncti seniores israel portauerunt leuite arcam: z intulerũt eam in tabernaculũ. Et dicit q: translatus est in paradisuz. Mã ꝑma translatio facta est in paradisuz religiõis. Ben. ij. Tulit deus hoiem. i. btm dñicũ. z posuit eũ in paradisuz uoluptatis. i. religionis: ut operaret z custodiret illũ. Religiosus enĩ vir debet ꝓtẽplationi insistere: per bona opa se exercere: z suũ ordinẽ custodire. Secũda facta est in paradisuz ecclesie triumphantis. Apoc. ij. Vincẽti dabo edere de ligno vite qõ est in paradiso dei mei. Tertia translatio facta est in paradisuz ecclesie militãtis: ubi dat misericordia ad remissionẽ z gra ad iustificationez. Eccle. xl. Bia dei sicut paradisus in bñdictionib9 z misericordia in secula pmanet. ℭ Quarto z ultimo btus dñicus cõmẽdat a finali intẽtione. cũ dr. Ut daret gẽtib9 sapientiã. Mã inçtus translatus est in paradisũ religiõis dedit sapiaz suis doctrinis. Prouer. v. Deriuent fontes tui foras ẽ. Inçtũ vo trãsla t9 est in paradisuz ecclie triũphãtis dat sapiaz suis meritz. Ecc. xliij. Sapiaz scõz narrãt ppli ẽ. Et inçtũ trãslat9 est in paradisuz ecclie militãtis dat sapiaz suis miraclis que quotidie inouant z fiũt. Ecc. xxxvj. Innoua signa z imuta mirabilia.

Sermo. clvij. ℭ De eiusdẽ trãslatiõis. 9mo. iiij.

Ecce odor filij mei sic̃ odor agri pleni. cui bñdixit dñs. Gen. xxvij.

Quia in trãslatiõe btĩ dñici magn9 odor emanauit. Jo vbũ ꝓpositus de ipso põt exponi ut sit vbũ dicẽtis. Ecce odor filij mei ẽ. Vbi q̃tuor dicunt de ipso odore. ℭ Prio q: nõ fuit occult9: iz manifestus. cũ dr. ecce odor. Mã hec dictio seu ad uerbiũ ecce: cui dẽtia dic̃ seu ꝑportat. Quatuor aũt sunt que occultari nõ ꝑũt. s. res luminosa. Eph. v. Oẽ qõ manifestat̃ lumen est. Res uaporosa. Ecc. xxiij. Quasi liban9 nõ inciſus uaporauit hitationẽ meã. Res ignita. Prouerbio. vj. Munquid potest quis absondere ignem in sinu suo ẽ. Res alta etiam occultari non potest. Matthei. v. Nõ potest

abscõdi ciuitas supra mõtem posita. His quatuor de causis odor scitatis sancti dñici abscõdi nõ potuit. ℣ Primo q; fuit luminosus: ut. s. mũdum tenebrosum illuminaret. Ecc. l. Quasi stella matutina in medio nebule ⁊c. Mũdus enim patiebat nebulas peccatoꝝ. tenebrositatẽ erroꝝ. ⁊ obscuritatẽ ignorãtiarũ. Cõtra primũ attulit statũ lucide vite. Et iste est radius stelle matutine. Cõtra secũdũ attulit radiũ plene doctrine. ⁊ iste est radius lune plene lucẽtis in nocte. Cõtra tertiũ attulit radiũ sapiẽtie. ⁊ iste est radius solis lucẽtis in die. ℣ Secũdo fuit uaporosus ut mũdũ fetidũ odore reficeret: q; eius caro uaporauit odorẽ virginitatis qua instar lilij candunt. ps. Justus germinabit sicut lilium. Eiꝰ cor uaporauit odorem charitatis qua instar rose rubuit. Ecc. xxiij. Quasi platanus rose in diebus ueris. i. in ecclia militãti. Eiꝰ opus uaporauit odorẽ scientis qua ad instar thuris deo placuit. Latic. iiij. Odor uestimẽtoꝝ tuoꝝ sicut odor thuris. Eiꝰ uerbũ uaporauit odorẽ ueritatis: q; instar balsami redoluit. Ecc. xxiij. Quasi balsamũ non mixtum odor meus. Eius fama uaporauit odorẽ celebritatis qua ad instar odoris vinee bonos refecit. ⁊ malos ac serpẽtes ⁊ hereticos effugauit. Cant. ij. Vinee florẽtes odorẽ dederũt. ℣ Tertio fuit ignitus ut mũdũ frigidũ inflãmaret. Portauit enim secũ tres ignes. s. ignita uerba. Ecc. xlvij. Uerbuz illiꝰ quasi facula ardebat. Ignita exẽpla. Job. xxxvij. Nõne uestimẽta tua calida sunt. Et ignita desideria. Ezech. j. Scintille q̃si aspectus eris candẽtis. ℣ Quarto fuit altus per cõsilia ut mũdũ delectuz erigeret. Dõ qdẽ fuerat humiliatus infra angeluz usq; ad erilli ⁊ usq; ad terrenoꝝ affectũ. Sed beatus dñicus oñdit remediũ per qd̃ homo erigat se usq; ad dignitatẽ angeli. s. per uotũ castitatis usq; ad sublimitatẽ celi per uotũ obedientie. Sicut enim inobedientia de celo hoiem expulit. ita obedientia ipsum ad celũ reduxit. Usq; ad dñũ mũdi per uotũ pauptatis que altissima est. ⁊ hoiem mũdo dñari facit. j. Coz. viij. Altissima pauptas coꝝ abundauit ⁊c. ¶ Secũdo de isto odore ostẽdit q; non fuit paruus sed magnus: q; sicut odor agri pleni. Impleuit quidẽ mũdũ celũ ⁊ tumulum. ℣ Talis enim odor mũdum impleuit. Odor aũt q̃druplici ter causari cõsueuit. Aliq̃ enim causat ex ꝓcrematione. Ecc. l. Quasi thus ardẽs in igne. Aliq̃ ex ꝓfrictione. Aromata enim integra redolẽt modicũ fracta multũ: in puluere cõtrita plurimũ. Aliquando ex reuelatione. Balsamũ enim clausum nõ sentit̃ sed uase apto sentit̃. Joã. xij. Domus impleta est odore unguẽti. Aliq̃ ex agitatione. Unde dic̃ Aug. Pari modo exagitatũ. ⁊ exhalat fetorẽ cenũ ⁊ fragrat suaue unguẽtũ. Istis modis videt fuisse causatus odor: bti dñici. Ipse enim fuit totus igne diuini amoris cõcrematus. Ũñ cuz tota nocte in ecclia uestimẽtis madefactis pnoctaret. mane inueniebant sicca: ac si fuissent iuxta fornacẽ posita. Ipse etiã totus fuit per macerationẽ ꝓfritus. Ũñ tres singulis noctibus recipiebat cũ q̃dã carbena disciplinas. Ipse etiã toti mũdo fuit reuelat⁹ per exẽpla vite. ⁊ per ỽba doctrine. per miraculoꝝ operationẽ. ⁊ per ordinis institutionẽ. Ipse enim in vita actiua ⁊ ꝓplatiua fuit sedule exercitatus. vñ dicit̃ de eo. Nocte celi plustrãs lumina ⁊c. ℣ Scõo iste odor replenit celũ. In celo qdẽ est q̃drupler ager. Unus est plenus balsamo sapie. Et iste ager est aploꝝ. Secũdus est plenus rosis patiẽtie. Et iste est ager martyrũ. Tertius est plenus violis cõtẽplationis eterne. Et iste est ager cõfessoꝝ. Quartus est plenus liljs mũditie. Et iste est ager virginuz. Beatus igit̃ dñicus fulget in agro aploꝝ per sapientiã. ideo in euãgelio qõ de eo legit̃ assimilat̃ luci fulgẽti. ℣ Fulget etiã in agro martyrũ per charitatẽ ignitã. iõ assimilat̃ ibidẽ lucerne ardẽti. ℣ Fulget in agro cõfessoꝝ per ꝓplationẽ supnam. ideo assimilat̃ ibidẽ ciuitati eminẽti. ℣ Fulget in agro ỽginũ per mũditiã. ideo assimilat̃ ibidẽ sali cõdiẽti. ℣ Tertio iste odor implenit tumulũ. nec mirus: ga eius corpus fuit alabastrũ plenũ unguẽto omniuz gñarũ. Cant. iiij. Odor unguẽtoꝝ tuoꝝ super omnia aromata. ℣ Fuit apotheca plena aromatibus olim virtutũ. Cant. v. Bene eius sicut areole aromatum. ℣ Fuit hortus plenus floribus bonoꝝ operũ. Eiusdẽ. iiij. Surge aquilo ⁊ ueni auster pfla hortum meũ ⁊c. ℣ Ultimo dicit̃ de isto odore q; fuit a dei bñdictione emissus: cum dicit̃. Cui benedixit dñs. Ipse enim ut habet̃ Ben. xlix. ℣ Fuit a deo bñdictus benedictione celi desup: propter gratie ⁊ olim virtutũ infusionẽ: benedictionibus abyssi iacentis deorsum. propter odoris ex tumulo emanationem. benedictionibus uberum ⁊ vulue: propter filiorum propagationem.

Sermo. clviij. ¶ In die pẽthecostes ſmo. j.

C Or mundũ crea in me deus. ⁊ spũm rectũ inoua i uisceribꝰ meis ⁊c. Prophe uolẽs petẽ gratiã spũs sci. ℣ Dño petit dari sibi qdã añ eiꝰ aduẽtũ. s. cordis mũdationẽ cũ dicit. Cor mũdũ crea in me deꝰ. ℣ Petit qdã sibi dari in eiꝰ aduẽtu. s. cordis innouationẽ: cũ dicit. Et spũm rectũ inoua in uisceribꝰ meis. ℣ Autdã petit sibi dari post eius aduẽtũ. s. gre cõfirmationẽ: cũ subdit. Et spũ pncipali ꝓfirma me. ¶ Petit igit̃ ꝑmo mũditiã cordis. Qui enim uult spũm sanctũ recipere debet cor

mundū habere. Ratio huius est: q̄ spūs sanctus est colūba celestis. Luc. iij. Descēdit spūs sanctus sicut colūba in ip̄z. Et hospes honorabilis. Sap. xviij. Bolē fine lesura boni hospitij p̄stitisti. Est amicus dulcis. Eiusdē. vij. Infinitus thesaurus est hoibus quo qui usi sunt: p̄ticipes effecti sunt amicitie dei. Est balsami liquor suauis. Ecc. xxiiij Quasi balsamū nō mirtū odor meus. Quia ergo spūs sctūs est celestis. iō nō habitat in corde luto so z per petrā mortale ingnato. sic nec colūba ponit pedē in luto: q̄ significatum est Gen. viij. ubi cū, noe colūbaz emisisset cū adhuc tota terra paludosa eēt nō inueniēs ubi regesceret ad arcā est reuersa. ℣ Scdo q̄ est hospes honorabilis nō vult habitare in hospitio puluerib⁹ uenialiū petōrum aspersō. Iō dicit Greg. Tergat ergo sordes p̄aui opis qui deo p̄parat domū mētis. ℣ Tertio q̄ est amicus dulcis: vult habitare in loco florido. i. ameno per uariarū vtutū adornationē. Ut ille cta iuitat amicū suuz dicens Cant. j. Lectulus nr̄ floridus est. ℣ Quarto q̄ē balsami liquor suauis: vult reponi in uase solido per p̄seuerātia: z p̄cioso p charitatē uerā. Ecc. l. Quasi uas auri solidū ⁊c. In corde igit lutoso z ingnato nō habitat: sed fugit. Sap. j. In maliuolā aiaz nō introibit sapiētia: neq; hirabit in corpe subdito petis. In corpe vo pulue uenialiū aspso habitat: sed nō libēter: quia quodāmō a multitudie uenialiū p̄tristat. Eph. iiij Nolite p̄tristare spīm sctm. In corde uero puro z florido hitat delectabiliter. Sap. viij. Delitie mee eē cū filiis hoiuz. In corde solido p̄cioso z firmo hitat p̄seuerāter. Joā. xiiij. Ad eū ueniem⁹ z mansionē apud eū faciem⁹. ℭ Scdo ppheta petit gdaz sibi dari in eī aduētu. s. cordis inouationem. Spūs eni sctūs est ignis dei. Luc. xij. Ignē ueni mittere in terrā ⁊c. Et est fons dei. ps. Quia apō te est fons vite ⁊c. Est auster dei. Cant. iiij. Surge aquilo z ueni auster ⁊c. Fac nos hitare in sorā minibus petre. i. in vulneribꝫ xp̄i. Cant. ij. Surge ppa amica mea colūba mea. z ueni in foraminib⁹ petre. Quia spūs sctūs est ignis dei. renouat hō istar argēti deponēdo scoriā peti. Ysa. j. Ercoquā ad purū scoriā tuā. Quia est fons dei renouat instar aquile z cerui. Aquila nāq; crusta radio solari se in aquā plicit z uetustatē deponit. Et ceruus pugnās cū serpēte hausto ueneno in fontē se plicit z uenenū abiicit. Sic aia in fonte spūs sancti renouat sicut aquila nouā p̄uersatiōe assumendo. ps. Renouabit ut aquile iuuētus tua. Et istar ceruī uenenū abiciēdo peti. ps. Nūc admodū desiderat ceruus ad fontes aq̄ruz ⁊c. Quia est auster dei renouat aīa instar accipitris deponendo plumas uetustas vitioz̄ induēdo nouas plumas vtutuz. Job. xxxix. Nūquid per sapiētiā tuā plumescit accipiter alas suas erp̄dens ad austrū. q: facit aiaz habitare in foraminibus. renouat instar serpētis qui trāsiēs per foramen angustū deponit uetustā pellē. Et sic aia habitās in vulneribus xp̄i per deuotionē deponit uetustā p̄uersationem. Eph. iiij. Deponite uos fm pristinā p̄uersationē ueterē hominē. ℭ Tertio ppheta petit sibi dari qddā post eius aductū. s. gfe p̄firmationē. Spūs eni sanct⁹ p̄seruat z p̄firmat ad similitudines aque: pupille: flāme: lucerne. ℣ Dicit eni spūs sctūs aqua. Joā. iiij. Qui biberit ex aq̄ quā ego dabo ei: nō sitiet in eternū. que sicut p̄seruat per decursū. sic spūs sctī gfa per bonoz̄ operū exercitiū. Ideo monet ap̄ls ij. Cor. vj. Hortamur uos ne in uacuū gram dei recipiatis. ℣ Scdo spūs sctūs est sicut pupilla que hēt hoiem virigē z illuminare. ps. Spūs tu⁹ bonus deducet me in terrā rectā. Sicut ergo ipa pupilla conseruat per palpebre oppositionē: sic spūs sctūs per elemosynarū largitionē. Ecc. xvij. Elemosyna viri q̄si sacculus cū ipso: z gram hois q̄si pupillā conseruabit. ℣ Tertio spūs sctūs est sicut flāma siue ignis qui habet aiam iflāmare ad amorē. qui qdē seruat per appositionē lignoz̄. sic spūs sctūs per seruorē sctoz̄ desideriorū. Ecc. xxviij. Secūdū ligna silue sic ignis exardescet. ℣ Quarto est sicut lucerna que illumiat ea que sunt in domo aie. que sicut p̄seruat per olei appositionez: sic gfa spiritus sancti per deuotionem: que quidem per oleū significat: quia facit aiam rebus mundi supernatare: z in celū ascendere iurta illud Joā. iiij. Fiet in eo fons aque salientis in vitā eternaz.

Sermo. clix. ℭ De eodem sermo. ij.

Super quē requiescet spūs meꝰ nisi super humilē z quietz z tremētē sermones meos. Verbum istud itelligit Ysa. lxvi. fm aliā trāslationē. Ubi notat q: sup tria genera hoiuz requiescit. ℭ Primo sup humilē. Jaco. iiij. Deus superbis resistit humilibus aūt dat gram. hoc significatū est Gen. j. ubi. s. dicit. spūs dñi ferebat sup aquas. Non enim serf sup terram: q: nō requiescit in corde terreno. nec sup aerem q: nō requiescit in corde elato. nec sup ignē: q: nō requiescit in corde igne concupiscētie inflāmato: sed sup aquas. q: requiescit in corde māsueto. Ecō trario. Spūs malignus serf sup terrā: q: data est sibi ad māducādū. Gen. iij. Terrā comedes cunctis diebus vite tue: q: diabolus terrena sibi incorporat. Ysa. lxv. Serpenti pulueri panis eius super aerez: q: datus est sibi ad habitandū. Eph. ij. Secundum p̄ncipez potestatis huius aeris: q: diabolus

supbos inhabitat. Job.xli. Ipse enī rex est super oēs filios supbie. Sup ignē gehēne: q; datus est sibi ad cōburēdū. Matth.xij. Discedite a me maledicti in ignē eternū qui p;eparatus est diabolo ⁊ angelis eius. Et sup ignē concupiscētie: q; datus est sibi ad succedēdū. Osee.vij. Oēs adulterātes quasi clibanus succensus a coquēte. Sup aquas aūt nō cōsert: q; in corde ductili ⁊ māsuero nō cō morat: sed ibi cōtribulat. pś. Contribulasti capita draconuz in aquis. ibi submergit. Exo.xv. Submersi sunt quasi plumbum in aqs; uehemētibus. ℂ Sēdo regescit sup quietis amatorē: cū dr. Et quietū. Ut apli receperūt spīm sanctū sedētes. i. a supfluis curis quiescētes. In huius significationem filij israel nō receperūt māna q̄diu fuerūt in egypto ⁊ q̄diu habuerūt farinam egypti: ⁊ q̄diu nō trāsierūt mare egypti. Mā in egypto nō est ges neq; circa mare egypti. Illi aūt sūt in egypto qui sunt in peccato. Et isti nō possūt esse in qete. Ysa. xlviij. Nō est pax impijs: dicit dns. Illi etiam retinēt farinā egypti qui retinēt adhuc delectationez ⁊ cogitatiōes peccati. Et tales nō sunt in quiete. Job.xiij. Cogitatiōes mee dissipate sunt torquentes cor meum. Illi aūt nō trāsierūt mare egypti qui adhuc p;munt curis sollicitudinibus mūdi. Tales etiā nō sunt in quiete. Joan.xvi. In mundo pressurā habebitis: in me aūt pacē. Qui enim vult ut spūs scūs sup eū regescat: ⁊ quietē habere desiderat, ereat de tenebrositate peccati, abijciat reliqas ⁊ occasiones peccati: ⁊ deserat anxias curas mūdi. ℂ Tertio requiescit sup p;ceptorū dei obseruatorē. Ideo sequit. Et trementē sermones meos. q; aūt obseruatio diuinoz p;ceptoz disponat ad recipiēdū spīm scīm. hoc habet Joan. xiiij. Si diligitis me sermones meos seruate: ⁊ ego rogabo patrē ⁊ aliū paraclytū dabit uobis. Et etiaz ibidē. Siquis diligit me sermonē meū seruabit: ⁊ pr meus diliget eū: ⁊ ad eū ueniemus: ⁊ māsionē apud eū faciemus. In talibus enīz uenit spūs scūs inhabitādo. uenit filius eos illuminādo. uenit pr in amore ⁊ cognitiōe eos p;seruādo. Quāū cūq; vo sūt aliqui humiles uel quietis amatores uel p;ceptoz dei p;seruatores. tū p;fecte spūs scūs in eis nō regescit. In peccatorib; enī nullo modo regescit: q; in eis est pugna p;tinua. In scīs autez qui sunt in via regescit: sed nō p;fecte regescit: sed semiplene. nā in eis est reges semiplena. In beatis aūt requiescit ⁊ p;fecte regescit: q; in eis est plena reges ⁊ p;fecta. In huius significationez Moyses emisit colūbā. In p;ma missione cū terra esset adhuc palu dosa nullatenus regeuit: sed ad aream rediit: per q̄d dat intelligi q; spūs scūs nō requiescit in peccatorib; qui hīt corda imunda ⁊ in cōtinua pugna. Ysa.lvj. Cor ipīj quasi mare feruens q̄ quiescere nō p̄t. Et redundat fructus eius in cōculcationē ⁊ in lutū. In secūda emissiōe colūba regeuit: sed nō p;fecte requieuit: q; regeuit sup arborē oliue: sed nō p;fecte requieuit: q; iterū ad arcam rediit. per q̄ dat intelligi q; spūs scūs in cordibus sanctoz qui sunt in via regescit ppter mūditiā: sed nō p;fecte in eis regescit: q; adhuc a corpore hīt pugnā. Gal.v. Caro concupiscit aduersus spīm: ⁊ spūs aduersus carnez. In tertia emissione colūba p;fecte requiit: q; ultra ad arcā non rediit. per q̄ dat intelligi q; spūs scūs sup eos qui sunt in patria p;fecte regescit cuz in coz cordib; fit pax plena ⁊ requies p;fecta. Ysa.xxxij. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis: in tabernaculis fiducie: in requie opulenta.

Sermo.clx. ℂ De eodem sermo.iij.

r Epleti sunt oēs spū scō ⁊c. Act.ij. Perfecta liberalitas in tribus p;sistit. s. q̄ quis dat multū ⁊ multis ⁊ p;ciosa. Deus hodie fuit ualde liberalis: q; dedit multū: cū dr. repleti sunt. Y dedit multis: cuz dr. oēs. Y et dedit donū utile ⁊ p;ciosuz: cuz dr. spū scō. ℂ Dedit q̄dē apostolis multū: q; eis dedit in abūdātia spīs scīi. Ez enim scī viri in p;senti vita sunt q̄busdā guttis spūs sci aspersi. Apostoli tū fuerūt fluuiali abūdātia pleni. Joā.vij. Flumina de uentre eius fluēt aque viue. hoc aūt dicebat de spū quē erant accepturi credētes in eum. De isto flumine dei dr Ezechiel.xlvij. Mensus est mille cubitos: ⁊ traduxit me per aquaz usq; ad talos. rursus mēsus est mille ⁊ traduxit me p aquā usq; ad genua. rursus mensus est mille: et duxit me per aquā usq; ad renes: ⁊ mensus est mille torrentē quē nō potui p;trāsire: q̄m intumuerat aque p;fundi torrētis qui nō potuit trāsuadari. In talis nāq; est tota corporis suppositio. In genubus est deambulatio. In renibus est fomes ⁊ libido. In aquis intumescētib; est abūdātie plenitudo. In illud ergo flumē spūs sci apli sunt traducti usq; ad talos: q̄ sunt facti fortes ad sustinēdū pondus oīum passionū ⁊c. pś. Ego p;firmaui colūnas eius. Usq; ad genua q̄ facti sunt magnanimes ad p;grediendū ⁊ aggrediendū opera virtutū. pś. Ibunt de virtute in virtutē. Usq; ad renes q̄ debilitatus ⁊ extinctus est in eis oīs fomes ⁊ cōcupiscētia. pś. Inflāmatū est cor meuz: sciz igne spūs sci. ⁊ ideo renes mei mutati sunt. Aque vo huius fluminis uehemēter in apostolis intumuerunt. q; datus est eis spūs in abūdantia. Ysa.xxx. Spūs eius sicut torrens inundans usq;

ad mediū colli. In aliis scris flumen spūs sancti ascendit infra collū. In apostolis aūt usq; ad medū colli. In christo aūt usq; supra collū: q; non ad mensurā recepit spīm. Fuerunt aūt apli repleti quadruplici mensura spūs sancti. de qua dicit Luc. vj. Mensurā bonā t pressā. Mensurā qdem bonaz habuerunt in sua iustificatione. Roma. v. Charitas dei diffusa est in cordib' nostris tc. Cō certam habuerunt in alioz psuersione. Deus eniz supra illud qō necesse erat eis ad iustificationem: cōtulit t addidit ea que necessaria erant ad aliorū cōuersionē. s. eloquentiā uerbi. ardorē celi. scriptu rarū intelligētiā. in aduersis firmā pstātiā. t in miraculis faciēdis magnā potētiā. Habuerūt mēsurā coagitatā in sui cōfirmatione. q; nunq; ab ipsa cadē potuerūt. ps. Verbo dñi celi firmati sūt tc. Et habuerūt mēsurā supereffluētē in doctrinarum abūdāti emanatione qua torū mūdū doctrinis repleuerūt. ps. Flumē dei repletū est aquis. Ex isto flumine deriuati sunt multi riui. i. doctoz senten tie multe. Ex istis riuis pcesserūt multa stillicidia i. modernoz doctoz dicta. vñ sequit. Riuos eius inebriās multiplica genimina eius. ¶ Secūdo liberalitas dei actēdit in hoc q; dedit multis. in hoc qō dī. Bēs. Si ergo repleti sunt oēs spiritu sācto. ergo t peccatores qui nō sunt repleti non sunt de numero vniuersi. Dia enim entia aut habent esse: aut viuere: aut sentire: aut rationari: aut intelligere. Peccatores aūt nō habēt esse. q; omne esse est a forma. Forma vo ipsius esse spūalis est charitas. iuxta illud Phil. iij. Obseruate eos qui non ambulāt sicut habetis formā nostrā. Nulla igit pec catores non habēt formā esse spūalis. ideo non habent esse spūale. vnde dicit de diabolo Job. xviij. Habitat in tabernaculis illius socij eius qui nō est. ℣ Sēso non habēt viuere. Duo eniz sunt signa vite. s. sensus t motus. Ipsi aūt nō hñt sensum dilectionis uel cognitionis diuine: nec motū operationis bone. ps. Oculos hñt t non videbūt. hoc quo ad sensum diuine dilectionis t cognitionis. Duo enim oculi sunt intellectus t affectus. Pedes habēt t nō ambulabūt. hoc quo ad motū bone operationis. ℣ Tertio non habēt sentire. Nō enim sentiunt diabolicas tētationes. Ideo aūt nō sentiūt: q; cōsentiūt. Ille enim sentit qui dissentit. Prouer. xviij. Verberauerūt me: t ego nō sensi. ℣ Quarto nō habēt rationari: q; nō viuūt sm rationem: sed sm sensualitatez. Et ideo non sunt rōnabiles: sed brutales. ps. Facti sunt sicut equus t mulus qui bus nō est intellectus. ℣ Quinto non habēt intelligere: q; uera intelligētia est deū timere t a malo recedere. Prouer. xxviij. Ecce timor dñi ipse est sapientia: t recedere a malo intelligētia. ¶ Tertio ostē dit liberalitas dei q; dedit donū preciosum cū dicit. Spiritu sancto. Ideo aūt spūm sanctū recepe rūt: q; habuerūt corda pura t charitate vnita. t fuerūt receptacula mūda. sicut cantat ecclia. Inuenit eos receptacula mūda: t tribuit eis charismatū dona. Inuenit eos cōcordes in charitate. Nua tuoz enim sunt que de facili se infundūt. s. aer duz attrahit. lur dūmodo fenestra aperiat. aqua dum modo loca depressa inueniat. Et ignis dūmodo materiā preparatā habeat. Et q; spūs sanctus significat per aerē: lucē: aquā: t ignem. ideo instar aeris se statim diffundit dūmodo attrahat deside rio cordis. ps. Os meū aperui t attraxi spūm. Instar lucis dūmodo apiat fenestra uolūtatis. Apoc. iij. Ego sto ad ostium t pulso tc. Instar aque dūmodo inueniat coz depressum. i. humile t manuetū. ps. Qui emittit fontes in conuallibus. Instar ignis dummodo inueniat ligna bonoruz operum. Ecclesiastici. xxviij. Sicut ligna siluaruz sic ignis exardescit.

Sermo. clxi. ¶ De eodē Sermo quartus.

Ogabo patrem t aliū paraclytum r dabit uobis spūm veritatis. quē non pōt mūdus accipere. Joan. xiiij. Per mūdum in hoc loco intelligunt amatores mūdi. i. supbi. auari. t luxuriosi. ℣ Ista enim tria peccata spūm sanctum ne recipiat impediūt. ℣ t recepto malam remunerationez impendunt. ℣ t male remuneratū expellunt. ¶ Primo igitur ne recipiatur impediūt. t hoc ostendit Chrysostomus sup Matthēū per tria exempla dicēs. Si leoni ostēdatur pratum virens non excitat eius appetitus ad comedēduz: q; non est natura eius comedere herbas: sed carnes. Si pluuia cadat super lapidem. lapis quidem a foris balneat sed intus manet siccus. Si uasi pleno aceto guttam mellis infundas. mel pdis. t acetū non immutabis. ℣ Per leonem igitur carnes comedētem intelligunt homines carnales qui nihil spirituale accipere possunt. quia non est natura sua: ideest cōsuetudo sua appetere herbas virētes: ideest celestes amenitates. sed carnes: ideest carnales uoluptates. i. Corinth. ij. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei. ℣ Per lapidē intelligunt supbi qui habēt coz durum. Job. xli. Coz eius indurabit sicut lapis. Et ideo pluuia spiritus sancti coz eius desoris tñ attingit. Intus autem intrare non potest: q; coz eius durum t clausum habet. Et ideo interius siccus remanet. Et dicere pōt illud ps. Anima mea sicut terra sine aqua tibi. ℣ Per acetū intelligunt auari: qui hñt coz plenuz accto. i. amore

mūdano. Ideo si aliqua dulcedo spūs sci cor ei⁹ intrauerit nō pōt sentiri. q. p.c abūdantia amoris mūdani pdit ⁊ suffocat. ideo dicit Aug. sup illud Diligite dñm oēs sci eius. Discite nō diligere mundū: ut discas diligere ipsum deū. Auerte ut cōuertaris. Funde ut implearis. ¶ Scdo ista tria peccata scō spūi iam recepto malā remunerationē impendūt. Sicut enim dicit Aug. immo Innocēti⁹ tertius in quadā decretali. Tria sunt que male remunerāt hospites suos. s. mus in pera. ignis in sinu. ⁊ serpēs in gremio. ℣ Mus in pera est superbia in alia que oia bona spūalia comedit ⁊ corrodit Ezech. vj. Non te extollas in cogitatione aie tue ne lut thaurus. ne forte elidat virtus tua per superbiā. ⁊ folia tua comedat. ⁊ fructus tuos pdat. ⁊ relinquaris uelut lignū aridū in deserto. ℣ Ignis in sinu est auaritia in affectu: que oia spūalia que in aīa inuenit annihilat ⁊ psumit. Job. xxj. Ignis est usq; ad psumptionē deuorās ⁊ oia eradicās gemina tē. Iste est ille ignis de quo dī Prouerb. xxv. Ignis enim nunq; dicit sufficit. ℣ Serpēs in gremio est luxuria in aio: que ibi uenenū diffundit ⁊ vitā gre extinguit. Prouer. v. Fauus distillans labia meretricis. Eius sdē. xxxiij. Ingredit blande: sed in nouissimo mordebit ut coluber. ⁊ q̄si regulus uenena diffunder. ¶ Tertio ista tria que dicta sunt spūm sanctū male remuneratū expellunt. Sicut aūt colligit ex dictis Salomonis ⁊ quedā glosa hoc tāgit. Tria sunt que expellūt hoiem de domo. s. fum⁹: stillicidiū: ⁊ mala uxor. ℣ Per fumus intelligit supbia que in altū ascēdit ⁊ cito deficit. ps. Ascēdit fumus tē. Iste fumus supbie spiritū sanctū de corde expellit: ⁊ ne reuertat semp resistit. Act. vij. Dura ceruice ⁊ incircūcisi cordibus sem per uos spūi scō restitistis. ℣ Per stillicidiū intelligit ipsa auaritia: q; stillicidiū hoiem in domo ingerat. sic auaritia uarijs sollicitudinib⁹ ⁊ diuitijs animā suffocat. iuxta illud Luc. viij. A sollicitudinibus suffocant. Tales enim spūm sanctū expellūt. cū tū dicat. j. Thess. v. Spūm nolite extinguere. ℣ Per malā uxorē intelligit carnalis concupiscētia: que semp cū rōne litigat. iuxta illud Gal. v. Caro concupiscit aduersus spūm. Et illi tales spūs scīi ⁊ filiū dei pedib⁹ im mūdis conculcat. ⁊ pstumelia deshonorāt. Heb. x. Quāto magis putatis deteriora mereri supplicia qui filiū dei cōculcauerit. ⁊ spūi gre pstumeliā fecerit. De hac uxore siue concupiscentia carnali. Rom. viij. Prudētia carnis mors est. Voluptas enim carnis ita tenet hoiem in delitijs q; ad eternas delitias puenire nō desiderat. Unde in figura huius dī. iij. Regū. xij. q; fecit hieroboā duos uitulos aureos. unū in dan. aliū in bethel ne pplus reuerteret in hierlim: sed ipsos adorarent. Qui uituli sunt duplex lasciuia. s. uoluptas carnis. ⁊ uanitas mūdi quas tā clerici q̄ laici adorant: ⁊ ad celestē hierlim ire nō laborāt. Ad hūc uitulum pflatilē faciēdū pplus israel in aures pfecit: q; q; quid habet hō pciosum ad hoc expendit: ut uoluptas uel uanitas impleat. Et sic uoluptas carnalis spiritum sanctum expellit.

Sermo. clxij. ¶ De eodem Sermo. v.

Ignem ueni mittē in terrā. Et q̄d uolo nisi ut accēdat. Luce xij. De isto igne spūs sci q̄tuo⁹ sunt videnda. ¶ Primo q̄lis fuerit quātū ad silitudinē: q; unit in silitudinē lingue. Et potissima rō fuit ut hic ostēdat q̄le linguagiū sit in celo: q; ibi nō sunt nisi ẏba ignita ⁊ ẏba amoris. Deus enim tres pduxit ordines. s. puinciā celestē. puinciā terrestrē. ⁊ puinciā infernalē. Et in q̄libet puincia posuit ppriū linguagiū. Est enim linguagium puincie celestis deū laudare ⁊ bñdicere. ps. Beati qui habitant in domo tua dñe in scla sēculoꝝ laudabūt te. Et linguagiū puincie terrestris est de terrenis tractare. Joā. iij. Qui de terra est de terra loqtur. Sed linguagiū puincie infernalis est maledicē ⁊ blasphemare. ℣ Isa. viij. Cū esurierit irascet ⁊ maledicet regi suo ⁊ deo suo. Cognoscit aūt q̄sq; de qua puincia sit ad linguagiū: ⁊ ex linguagio suo seu loquela Ūñ dictū fuit petro Matth. xxvj. Galileus es. nam ⁊ loquela tua manifestū te facit. Cū igit̄ qs loqtur ẏba laudis ⁊ edificationis primi: signum est q; est de puincia celi: ⁊ de puincia celesti. Unde dicebat dñs Joā. viij. Quare loquelā meā nō cognoscitis Quādo aūt qs loqtur ẏba terrena: signum est q; est de puincia mūdi seu terrestri. j. Joā. iiij. Ipsi de mūdo sunt: ⁊ de mūdo loquunt: ⁊ mūdus eos audit. Cū vo aliqs loqtur ẏba mēdacij ⁊ blasphemie tūc signum est q; est de pfessione ⁊ puincia ipsius miserabilis inferni. q; illud est ppriū linguagium demonis ifernalis. Joā. viij. Cū loqtur mēdaciū ex ppriis loqtur. ¶ Scdo videdum est q̄lis sit ille ignis quātū ad virtutē. ℣ Habet enim virtutē inclinatiuā. q; alta humiliat: ⁊ icinerat: ⁊ annihilat. hēt virtutē eleuatiuā: q; sursum ferē ⁊ tēdit. habet virtutē coadunatiuā. q; fluida solidat ⁊ adunat. Sic spūs sanctus ẽm Dionysiū in li⁹ de diuinis nois habet virtutē inclinatiuā. q; illos quos replet inclinat inferius per sui humilitatē ⁊ ptēptū. ps. Auferes spūm eoꝝ. s. supbie. ⁊ deficient. s. a seipsis. ⁊ in puluerē suū reuertent̄ per sui annihilationē ⁊ contēptū. ℣ Secūdo habet virtutē eleuatiuā. quia eleuat eos supīns per desideriū eternoꝝ. Ezech. viij. Eleuauit me spūs inter terram ⁊ celū. duxit me in

hierusalē in visione dei. ℣ Tertio hēt. stutē coadunatiuā per pcordiā ⁊ vnitatē morū. Eph. iiij. Solliciti seruare vnitatē spūs in vinculo pacis. Uirtꝰ nāq; ignis in hoc cōsideraē. q: sūbsternit sibi oīa alia elemēta. s. terrā in carbonibus. aerē in flāma. aquā in balneo calido. Sic ⁊ spūs scūs substernit sibi terrenā cupiditatē. Grego. in omel. Quia spiritus scūs aplos in tāre celsitudinis culmen erexit. qd aliud dixerim nisi q: mētes terrenop celos tetigit. Ambitiosa nanitates. pā. Qui emittit fontes in puallibus. s. gram suā pstat humilibus. Et uoluptuosam carnalitatē. Gal. v. Spiritu ambulate ⁊ desideria carnis nō pficietis. ℭ Tertio videduz est q̄liter iste ignis extinguit. ℣ Nā extinguit pmo per uētū supbie. Job. i. Ecce ventus ueniēs a regiōe deserti pcussit q̄tuor angulos domus. Quatuor enī anguli domus spūalis sunt fides: spes: charitas: ⁊ bona opatio. ℣ Secō per lignop sepationem. s. per spūm discordie. Sicut enī aia nō viuificat mēbra separata. nec ignis inflāmat ligna diuisa. sic nec spūs scūs illos inflāmat qui sunt diuisi a deo per mortalē culpā. ℣ Isa. lix. Iniqtates uestre diuiserūt inter uos ⁊ deū uestrū. Uel a primo discordia mediāte seu per discordiā. Luce. xi. Oē regnū in seipsum diuisum desolabit. Uel ab ecclia per excōicationis sniam. Mat. xviii. Si enim eccl'a nō audierit: sit tibi sicut ethnicus ⁊ publicanus. ℣ Tertio extinguit per aquā luxurie. Ecc. iij. Ignē ardentē extinguit aqua. Cetera nāq; vitia nō oīno extinguūt igniculū cordis qn aliqñ ibi remaneāt alique affectiones bone uolūtatis. Luxuria aūt a deo extinguit qz nihil spūale in corde relinqtur: sed totꝰ homo caro efficit. ℭ Quarto videduz est qualiter iste ignis pseuat. Et hoc fit per lignop appositionē. i. bonop operū multiplicationē. Ecc. xxviij. Secū dū ligna silue sic ignis exardescet. Leui. vi. Ignis in altari meo semp ardebit. quez nutriet sacerdos subijciēs ligna per singulos dies. ℣ Secō per cineris aspsionē. i. memorie mortis supinductionē. Job. xvi. Operui cinere carnē meā. Ii. Corin. iiij. Habemus thesaurū istū in uasis fictilib⁹. ℣ Tertio per sufflationē. i. frequētē meditationem. Ecc. xxviii. Si sufflaueris quasi ignis exardebit. Nihilominus ⁊ ipse rps sufflat. Joā. xx. Insufflauit ⁊ dixit. Accipite spūm scm. ℣ Quarto per diligentē ab omni cōtrario pseruationē. i. per malarū societatū vitationē. Ex mala enim societate hō puertit in intellectu quātū ad cognoscēda. Prouerb. xiij. Qui cū sapientibus gradit sapiēs erit. Amicꝰ stultoꝝ efficiet similis. Ingnat in affectu quātū ad diligēda. Ecc. xiij. Qui tetigerit picē ingnabit ab ea. Et emolliscit in effectu. quātum ad operādū. Discre. i. Recedite de medio babylonis ne sorte emolliscat cor uestrum.

Sermo. clxiij. ℭ De eodem Sermo sextus.

Excelso misit ignē in ossib⁹ meis ⁊ erudituit me. Thē. i. Hec pūt cē uerba ecclie recolētis aduentus spūs sci in aplos per quos ad fidē est erudita. In qbus vbis q̄tuor ostēdunt. ℭ Primo vñ missus est: qz de excelso. In btā qdē trinitate est quadruplex excelsum. ℣ Primū est infinite ptātis. Job xi. Excelsior qdē celo est. ⁊ qd facies. ℣ Secōm est infinite uarietatis. per qō oīa pspicit ⁊ cognoscit. pā. Dñs pspexit de excelso scō suo. ℣ Tertiū est in finite charitatis. ℣ Isa. vi. Uidi dñm sedētē sup soliū excelsum ⁊ elevatū. ℣ Quartū est infinite bonitatis per qō oculo misericordie nos respicit. pā. Excelsus dñs ⁊ humilia respicit. De isto q̄druplici excelso iste ignis sci spūs in aplos est missus. In ipsis enim erat q̄drupler defectus. ℣ Primus quantū ad interptatiuā. qz timidi erāt cōfiteri rpm. Sicut patet in pncipe aplop. qui nō mori timuit vitā negauit. ℣ Secūdus est quātū ad itellectiuā: gamlta ignorabāt: que tñ ipsos scire expediebat. Joan. xvi. Adhuc habeo uobis multa dicē sed nō potestis portare modo. ℣ Tertiꝰ quātū ad effectiuā. qz i amore dei adhuc tepidi ⁊ frigidi erāt. nec rpſ eo mō diligebāt quo eū diligere debebāt. Jo. xiiij Si diligeretis me gauderetis utiq; quia uado ad patrē. ℣ Quartus quātū ad opatiuā. qz ifirmi erāt ad aggrediēdū opa fortia ⁊ virtuosa. qō innuitur Mat. ix. Nemo immittit cōmissurā pānī rudis in uestimētū uetus &c. qz igit habebāt defectū quātū ad interptatiuā missus est spūs sanctus de excelso infinite ptātis. ut timidos roboraret. qui enim pus timebāt tacēdo postmodū nō timuerūt cū fiducia pfitēdo. Act. iij. Repleti spū scō loquebant cuz fiducia vbū dei. Qui prius timebāt pfiteri in vna lingua. postmodū sunt confessi in oibus linguis. Act. i. Ceperūt loqui uarijs linguis. Et qui prius timebāt fragilē mulierē. postmodū nō timuerunt pncipē neq; impatorem. Act. v. Obedire magis oportet deo q̄ hoibus. ℣ Secō qz hēbāt defectuz quātū ad intellectiuā. missus est de excelso ueritatis infinite. ut inscios edoceret. Joā. xvi. Cuz aūt uenerit spūs ueritatis docebit uos oēm ueritatē. s. vite: ⁊ doctrine: ⁊ iustitie. Sap. viij. Sobrietatem enim ⁊ sapiētiā docet atq; iustitiā ⁊ ueritatē. qbus utilius nihil est in vita hoibus. sobrietatez quo ad ueritatē vite. Et prudētiā quo ad ueritatē doctrine ⁊ iustitiā quo ad ueritatē iustitie. ℣ Tertio qz habēbāt defectū quo ad effectuā. missus est de excelso infinite charitatis ut frigidos inflāmaret. Inflā-

mault enim corda eoꝝ. Brego. Foris apparentibus linguis igneis intus facta sunt corda inflamatiua. Eoꝝ uerba. Brego. In igneis linguis apparuit spūs: qr oēs quos repleuerat ardētes pariter ꝛ loquētes facit. Etiā eoꝝ opa. Job. xxvij. Nonne uestimēta tua calida sunt cū pflata fuerit terra austro. ℣ Quarto qr ipsi habebāt defectū qrūm ad opationā. missus est de excelso infinite bonitatis. ut eos pficeret ꝛ cōsumaret. Nam qui pius faciebāt op ꝛ debilia. postmodum aggressi sunt fortia. Aggressi sunt quoddā opus qō est supra naturā. i. castitatē seruare. Hiero. In carne pter carnē uiuere nō humanū sed angelicū cē puto. Et quoddā opꝰ quod est cōtra naturā. s. mortē affectare. Act. xxi. Ego nō solū alligari: sed ꝛ mori paratus sum pro noie dñi Iesu. Quoddā qō est cōtra ꝓsuetudinem humanā. s. diuitias pētere. Act. iij. Argētum ꝛ aurū nō est mecū ꝛc. Et quoddā qō est cōtra rōnē s. deū credere trinū ꝛ vnū de virgine natum ꝛ passum. Ista enim credere nō potuerūt nisi per spūm sanctū. Bas. ir. Sensus aūt tuus qs sciet. nisi tu deris sapiētiā ꝛ miseris eis spūm sanctū de altissimis. Quoddā qō est supra humanā cōditionē. scilicet nullā ad malū habere ꝓmptitudinē: qr sicut dr Hēn. viij. Sensus ꝛ cogitatio humani cordis pna sunt ad malū ab adolescētia sua. In aplis aūt fuit gdē natura ad malū ꝓna: sed in bonū confirmata. pā. Ego cōfirmaui columnas eius. ¶ Scdo ostēdit qualiter sit missus. qr in specie ignis. cum dr. missit ignē. de quo cantat ecclia. aduenit ignis diuinus nō cōburēs: sed illuminās. nō cōsumēs: sed lucēs. Ex quo habet qr iste ignis nō fuit carbo nec flāma. sed lux. Carbo enim est ignis in materia terrestri. Et ideo non apparuit in specie carbonis. qr illos quos replet non facit pdicare ꝓpter terrenū questū sed ꝓpter celeste ꝓmium. i. Coꝝ. ix. Que est enim merces mea ut euāgeliū ꝛc. Nec apparuit in specie flāme. qr flāma est ignis in materia aeris. spūs aūt scūs illos quos replet nō facit pdicare ꝓpter fauorē humanū: sed ꝓpter honorē diuinū. Bal. j. Si adhuc hoibus placerem rpi seruus nō ēm. Apparuit ergo in specie lucis que est duplex ꝛ purissima: qr quos replet pdicare facit ex fine certa operatione. s. ꝓpter utilitatē primi ꝛ honorem dei. Apoc. xiij. Non quero datū sed ḡro fructū ꝛc. ¶ Tertio querit in quos sit emissus. s. in apostolos: cū dr. In ossibus meis. Aplī enim dicunt ossa: qr fuerūt exterius duri per passionū toleratione. Job. xxij. Solidissimi quasi ere fusi sunt. fuerūt solidi: qr minas nō timebāt. solidiores qr uerba pētiebāt. solidissimi: qr mortē despiciebāt. Interius aūt fuerūt medullis pleni per deuotionem. Job. xxi. Medullis ossa illius irrigant. Medulla enim ꝑm Rabanū dicit ex eo qꝰ made facit ossa. Et est calide nature ꝛ dulcis saporis: qr deuotio spūalis ꝛ aiam aridā madefacit: frigidā accēdit: ꝛ mundi amaritudinē in celestem dulcedinem cōuertit. ¶ Quarto ostēdit quare missus est: cū dicitur. Et eruditi me. Spūs nāq; sanctus aplos eruditi. nāin credēdis dedit eis plenā ueritatē. vñ dr. Spiritus ueritatis. Joā. xiiij. Spūm ueritatis quem mūdus nō pōt accipe. In diligēdis dedit ordinatam charitatē: ideo dr. Spūs charitatis. j. Joan. iiij. Deus charitas est ꝛc. In opandis dedit perfectā sanctitatē. Et ideo uocat spūs sanctus. Joan. xiiij. Paraclytus aūt spūs ꝛc. In sustinēdis dedit ꝓsolationem ꝛ iocūditatem. Joā. xv. Cum uenerit paraclytus ꝛc.

Sermo. clxiij. ¶ Eodem die Sermo. vij.

Si quis diligit me sermonem meum seruabit ꝛc. Joānis. xiij. Circa aduētum spiritus sancti in supradictis uerbis tria ponuntur. ℣ Primo ipsius spiritus aduētus siue missio: cuꝰ dicit. Ad eū ueniemus. ℣ Scdo missi ꝓfirmatio cū dr. Et mānsionē apud eū faciemus. ℣ Tertio ipsius missi ꝛ ꝓfirmati manifestatio: cū dr. in principio. Si quis diligit me sermonē meū seruabit. ¶ Circa primū notādū qꝰ quatuor sunt que disponūt ad spūs sancti aduētū ꝛ missionē. ℣ Primū est deuotio. ofo. cū libēter hō ad illud hospitiū uadit ad qō inuitat. Nre aūt ofones sunt quedā inuitationes. Hō aūt nra ofo regrat docet rps Joā. xiiij. Rogabo patrē meū ꝛ aliū paraclytū dabit uobis. Docet totus aplox cetus. de qbus dr. Orātibꝰ aplis ꝛc. Docet ꝓpheta qui orādo dixit. Cor mūdū ꝛc. Docet vniuersalis ecclia que dicit. Veni sancte spūs. ℣ Scōm est pfunda humiliatio. Libēter hō ad illud hospitiū uadit ubi honorari se credit. Humilitas aūt spūi scō honorē facit. iuxta illud Ecc. iij. Magna potēcia dei solius ꝛ ab humilibus honorat. Aqua aūt spūs sancti nō fluit in mōtibus sup boz. sed in uallibus humiliū. pā. Qui emittit fontes in cōuallibus: inter mediū mōtiū pertransibunt aque. Duo montes sunt due species supbie. Una que nascit ex re tpali. ꝛ alia que nascit ex re spūali. In medio istoꝝ mōtiū trāsit humilitas que semp tenet mediū: nō declinās ad aliquā illarū speciērū. Et in isto medio aque trāseūt grārū. ℣ Tertiū est cordis purificatio. Libēter enim hō hospitatur in hospitio mūdo: sic spūs sanctus habitat in corde puro. pā. Domū tuā dñe decet sanctitudo in longitudine dierꝝ. Brg. Tergat ergo sordes prauī operis qui deo ꝑparat domū mētis. Est aūt mūdan-

dus intellectus ab omni prauа cogitatione. Sic etiam effectus ab omni inordinato amore. Opus exterius a negligētia ⁊ torpore. Hoc significatum est Aceñ. xij. Vbi dicit q̄ mūdauerūt populum: portas: ⁊ murū. Per populū intelligit turba cogitationū. per portas cōsensus uolūtatis. per murū bona scilicet opera que alium munīūt ne ab ipsis super hostibus. ℣ Quarto est mētis tranqlla uocatio. Libēter enim homo ad illud hospitiū diuertit in quo quietē inuenire se credit. Hinc est q̄ apostoli receperūt spūm sanctū sedētes: idest a curis secularibus quiescētes. Hinc est q̄ filij israel accepunt mānа in solitudine. i. spūs sancti dulcedinē in mētis quiete. Hinc est q̄ helyas in solitudine mane ⁊ uespere pane ⁊ carnibus pascebat. ueniēs autē ad populū uir bucellam panis inuenit. quia homo in mētis gete diuinas cōsolationes recipit: in turbatione autē famē suenit. ¶ Secūdo sunt quedā que disponūt ad ipsius spūs sancti cōfirmationē: cum dicit. Et māsionē apud eū faciemus. Et ista sunt quatuor. ℣ Primum est meditatio mortis. Sicut enim materialis ignis cōseruat sub cinere. sic spiritus sanctus sub mortis meditatione. Memoria enim mortis gratiā cōseruat: quia facit humilem animuz. Ecc. x. Quid supbis terra ⁊ cinis. Vitat casum. Eiusdem. vij. In oībus operibus tuis memorare nouissima tua ⁊ in eternū non peccabis. Dat profectū. Gregorius. Valde se sollicitat in bono opere: qui semper cogitat de extremo fine. ℣ Secūdum est mortificatio carnis. Carnes enim conseruant̄ er salis appositione. Sic spūs sanctus et carnis mortificatione. Matthei. ir. Omis victima sale salietur. Atque stantes ſz Ambro. putrescūt: sed per diuersos lapides currētes in suo vigore persistunt. Sic anima stās in ocio putrescit cito et peccato. sed quādo inter diuersos lapides vigiliarum ⁊ ieiuniorū frangit: in gratia cōseruat. Et ſz Augu. in libro de ciuitate dei. Est quidā fons qui in die frigescit. in nocte calescit: q̄ ignis spiritus sancti in psperitate extinguit. ⁊ in asperitate penitētie cōseruat. ℣ Tertiū est diuini timoris p̄sentia. Sicut enim domus stare non pōt si non habet stabile fundamētū ⁊ forte tectū. sic nec anima si non habet timorem. q̄ timor sit fundamētum dicit Ecc. xxvij. Si non in timore dñi institēris tenueris te: cito subuertet domus tua. Et q̄ sit tectū. Eiusdem xv. Timor dñi super oia se supposuit. ℣ Quartus est cultodia exterioris hois. sicut enim uas plenus balsamo apertū relictū cito effundit. sic balsamus gratie dei in cua effusum est. ⁊ in adam per omnes q̄nque sensus. scilicet visum ⁊ auditū: gustum: odoratum: ⁊ tactū. Eccli. xx. Gratie fatuor effundent.

¶ Tertio sunt quedā que faciūt ad spiritus sancti missi ⁊ cōfirmati ostensionē. Et illa sunt quatuor. Spiritus enim sanctus ostēsus est in quadruplici signo: scilicet nubis. colūbe. flatu. ⁊ ignis. per que dat intelligi q̄ quatuor sunt signa per que quis potest agnoscere se habere spiritū sanctuz. ℣ Primū signum est abūdantia lachrymarū. Et ideo apparuit in specie nubis super christū trāsfiguratū. pē. Flauit spiritus eius ⁊ fluēr aque. Genes. i. Spiritus dñi ferebat super aquas: scilicet lachrymarum. ℣ Secūdum est dimissio iniuriarū. Et ideo apparuit in specie columbe que felle caret. ⁊ ideo Sap. vij. uocat spiritus sanctus suauis. benignus. ⁊ humanus. quia facit homines suaues in corde. benignos in sermone. ⁊ humanos in omni conuersatione. ℣ Tertium est cōemptus temporalium. Et ideo apparuit in specie flatus. quia omnia temporalia facit contēnere tanq̄ flatum uaporem ⁊ fumum. Et ideo legitur de sampsone q̄ cū spiritus dñi in eum irruit. leonem interfecit. philisteos superauit. vincula dirupit. Per leonem intelligitur superbia. Per philisteos qui interpretant cadentes intelligunt diuitie siue ipsa auaritia. quia sicut dicitur Prouerb. xi. Qui confidit in diuitijs corruet. Sed per vincula intelligit ipsa carnalis concupiscētia. iuxta illud Ecc. vij. Vincula enim sunt manus illius. ℣ Quartum est desiderium supnorum. Et ideo apparuit in specie ignis qui semper habet sursum ferri. Ezech. viij. Eleuauit me spiritus in terram ⁊ celum. Vbicunq̄ ergo est fumus aromaticus sancti desiderij: signum est q̄ ibi sit ignis spiritus sancti. Gregorius. Qui mente integra dominum desiderat profecto iam habet quem amat.

Sermo. clxv. ¶ De sancta trinitate Sermo primus.

Altitudo o diuitiarum sapientie ⁊ scientie dei. Romani. xi. Festum sancte trinitatis quidam celebrant in dominica que est octaua pētecostes que est principium dominicarū. ad innuendū q̄ deus est prima causa omnium. Sed alij celebrant illud festum in ultima dominica ad innuēdum q̄ deus est finis omnium. Alij nunq̄ celebrant contēti illa laude continua trinitatis qua dicitur. Gloria patri ⁊ filio ⁊c. ut ostendatur q̄ est gubernatrix ⁊ cōseruatrix omniuz. Apostolus igitur ſz raptus fuerit usq̄ ad tertium celum. tamē non est ausus mysteriū trinitatis curiose inuestigare. Sed in uerba admirationis ⁊ laudis prūpens dicit. O altitudo diuitiarum. In qbus uerbis tria ponit. ¶ Primo q̄ ipsa beata trinitas non est curiose inue-

stigandā: cum dicit. ℣ altitudo diuitiarū sapiētie ⁊ sciētie dei ⁊c. Curiose enīz hoc inuestigare uanū esset ac periculosuz: ⁊ pfusione dignū. ℣ Uanum quidē esset. q: intērū suū psequi nō posset. Eccle. iij. Altiora te ne quesieris ⁊ fortiora te ne scrutat⁹ fueris ⁊c. ℂ Unde legit q: eo tēpore quo beatus Augustinus libros de trinitate faciebat. quēdam puerulū in littore maris inuenit: qui cū quodam cocleari argēteo aquā maris in quādā paruā foueā refundebat dicēs se uelle totū mare in illā foueā refūdere. Cui Augustinus puocat⁹ ait. Quo modo hoc posset fieri cū mare sit magnum ⁊ cochlear modicū ac foueā parua. Et iste. Facilius est mihi hoc agere q̄ tibi id q̄d cogitas adimplere. Cogitas enī in libro tuo mysteriū trinitatis comprehēdere cū liber tuus sit parua foueā ad recipiēdā. ingeniū tuum modicū cochlear ad inquirēdū. ⁊ trinitas ipsa imēsuz pelagus ad erhauriendum. Statimq; puer disparuit. ℣ Scēo hoc esset periculosuz: q: er nimia imēsitate luminis posset incurrere cecitatē erroris. Prouer. xxv. Sicut qui mel multū comedit nō est ei bonū. sic qui pscrutator est maiestatis opprimet glia. Aug. in libro de trinitate. ubi querit' unitas trinitatis pās ⁊ filij ⁊ spiritus sci nusq; periculosius alicubi erraſ. nec laboriosius aliqd querit. nec fructuosius aliqd inuenit. unde legit in apocryphis Esdre. q: cum ipse Esdras pfunda dei ingrere uellet ad seipsum reductus est: ne supra se nimis eleuaret angelo sibi dicēte. Si uales flāmā ignis pondera. flatū uenti mēsura. dies preterita reuoca. quasi dicat. Si hec que infima sunt nō uales comprehēdere. quō hec que diuina sunt ualebis attingere. ℣ Tertio hoc esset pfusione dignū. Dixit enī rabi moyses q: tumultisse direruñ q: quicūq; ingeniū suū ponit circa quatuor: recipiet pfusionē. Quādo. s. uult scire quid est in sūmo. quādo uult scire quid est in imo. quid fuit primo. ⁊ qd erit ultimo. sūmū ⁊ primus uocat deū inc̄tū est principiū oiū: imum ⁊ ultimū uocat ipm inc̄tū est finis oiūz. Quātū enim ad ista deus est inuestigabilis. Ysa. vj. Dicit de seraphin q: duabus alis uelabāt faciē eius. Et duabus uelabant pedes eius. Uelant igit caput ⁊ pedes. q: deus qui est principiū ⁊ finis ⁊ nobis inuestigabilis. Media aūt nō sunt uelata: q: ea que sūt a principio in finē. i. diuini effectus nobis cognita sunt. ℂ Scēo ponit aplūs q: ipa btā trinitas fideliter est credēda. cū dicit. Misi ex ipso ⁊ per ipz ⁊c. Ubi ponit ⁊ trinitatem pſonarū. cū dicit. Misi per ipso ⁊c. Et unitatē essentie. cū dicit. Ipsi gloria in seculo. Ista enī fides nostra adiuuari pōt scripturarū testimonijs. creaturaruz uestigijs. ⁊ ostensis miraculis. Pōt aūt hoc ostēdi per auctoritatē diuinā: angelicā: ⁊ humanā. ℣ De diuina dī Genē. i. Faciamus hoiem ad imaginē ⁊ similitudinē nostrā. q: ergo dī. Faciamus. ⁊ nostrarū pſonarum pluralitatē respicit. q: ēo in singulari nūero dicit ſ militudinē ⁊ imaginē: substātie respicit unitatem. ℣ Hoc etiam ostendit per auctoritatē angelicam. q: angeli quotidie exclamāt ⁊ dicunt. Scūs: scūs scūs dñs deus exercituū ⁊c. q: ter dicit scūs. ptinet ad trinitatē pſonarū. q: semel dicūt dñs deus. ad unitatē essentie. ℣ Hoc etiā ostēdit per auctoritatē humanā. ſ. pphetica. pſ. Benedicat nos deus deus noster ⁊c. Apostolica. j. Joan. v. Tres sunt qui testimoniū dant in celo. pater. uba. ⁊ spūs sanctus. Et hi tres unū sunt. Et per auctoritatē cuā gelicā. Matth. ult°. Baptizātes eos in nōe pīs: ⁊ filij: ⁊ spūs sci. ℣ Scēo ostendit aſ ipsa fides nostra qua credimus deū esse trinū ⁊ unū ex creaturaruz uestigijs. Et istud uestigiū inuenit in creaturis superioribus: sicut in sole in quo sūt tres Aug. tres cōsiderant. ſ. q̄d est. qd lucet. ⁊ qd calet. i. substantia solis. radius. ⁊ calor. Radius de sole nascit: q: filius de pie generat. Calor aūt ab utroq; pcedit: q: spūs scūs ab utroq; pcedit. Substātia uo solis a nulla creatura causat. q: pater a nullo derivat. In creaturis iferioribus sicut paret in aqua una est aqua in fonte: in riuo: ⁊ stagno. Sed riuus est a fōte. stagnū ab utroq; fons a nullo. In creaturis mediis sicut in hoie in quo est una aīa in tribus potētijs. de qbus dicit Aug. Nō sufficit solus intellectus: nisi sit uoluntas in amore dei. nec duo sufficiunt: nisi memoria addat: qua semp in aīa intelligētis maneat deus. ℣ Tertio adiuuatur ostēsis miraculis. quoz unuz ponit Eusebius. q: circa natiuitatē xpi tres soles in oriente apparuerunt: qui paulatim in unū solē redacti sunt. Aliud ponit eutropius. q: dum qdā arrianus quēdā baptizaret. ⁊ formā trinitatis peruerteret: mor aqua disparuit. ℣ Tertiū ponit fulgibertus. q: epo nantisenſi missam celebrāti tres gutte clarissime super altare celitus sunt emisse: que sibi appropinquantes: unā gēmā pulcherrimā effecerūt. quā cum in quadaz cruce ubi erant multe gēme posuisset: ille tantā eius excellentiā nō ferentes de cruce ptinus ceciderūt. ℂ Tertio dicit aplūs q: ipsa btā trinitas ⁊ unitas est a nobis glorificāda. cum ait. Ipsi gloria in secula seculoz amē. Debemus ipsaz glorificare pter octauū. q: pter ipsaz homo est formatus. Ysa. xlij. Pplm iustū formaui mihi: ⁊ laudem meā narrabit. Propter meritū. j. Regus. ii. Quicūq; honorificauerit me glificabo eū. Propter exēplū: q: ipsam glificat creatura insensibilis.

pſ. Celi enarrant gl̃iam dei. Irrōnalis creatura. Yſa. xliij. Glorificabit me bestia agri ⁊ draconis. Creatura intellectualis. Job. xxxviij. Ubi eras quā do me glificabāt astra matutia. Et ideo debet istā glorificare creatura rationalis: ut uerificeť illud quod dicit Augu. Non ceſſat nec tacet laudes tu as vniuersa creatura tua.

Sermo. clxvi. ¶ De sctā trinitate Sermo. ij.

b Benedicat nos deus deus nr̄. bñ dicat nos de⁹ ⁊c. Pro pheta spiritu scō inſpiratus mysteriū trinitatis nobis aperiēs tria dicit. ℣ Primo qđ de eo fit credēdū. ℣ Scōo qđ ab eo fit petēduz. ℣ Tertio qualiter sit ei seruiēdū. ¶ De deo aūt est credēduz ꝙ sit trinus. ideo ponit ibi ter deus. ⁊ ꝙ sit vnus. ideo in singulari ponit benedicat. Et ly istud sit supra nos: tū in creaturis aliq̄liter elucesćit. ℣ Et primo in creaturis vniuersalibus in quibus lucnimus magnitudinē per quā intelligit patris potēt̄ia. speciē ⁊ pulchritudinē per quā intelligit filij sapientia de his duobus dr̄ Sap. xiij. A magnitudine enim speciei ⁊ creature cognoscibilr̄ poterit cog̃ creator videri. utilitatē per quā intelligit spūs sācī bonitas ⁊ clemētia. Gen. j. Vidit enim deus cūcta que fecerat ⁊ erāt valde bona. ℣ Scōo elucesćit in creaturis in particulari sicut in igne: in quo qdē est species ignis: splēdor: ⁊ calor. Splēdor ab igne nasci tur. calor ab igne ⁊ splēdore generat. Usi dicit Augu. Splēdor est de igne ⁊ tū cocua sunt. Da enim mihi ignē sine splēdore: ⁊ credā patrē cē sine filio. ℣ Tertio in creatura spūali: sicut in aia. vnde dicit Aug. de trini. Wēs amor ⁊ notitia eius tria quedā sunt. Mens enim nouit se ⁊ amat se. ⁊ cū se cognoscit notitiā suā gignit ⁊ est parēs sue notitie. tertiꝰ est amor: qui de ipsa. ſ. mente ⁊ notitia ꝓcedit. cum mēs se cognoscēs diligit se. ℣ Quarto in secularibus disciplinis. Unde dicit Faustus in libro de fide catholica. Tres tñ pſonas liberalia studia senserūt. Munꝯ enim in arte grāmatica: nisi pmā: se cūdā: ⁊ tertiā pſonā inuenimus. Etiā inueniť vna dictio que est vnica in uoce ⁊ triplex in significatione: ut hec dictio amor: que pōt cē alicuius nomē p priū: ⁊ est nomē cōe: ⁊ uerbū. ℣ Quinto in numeris. Usi dicit pſus. per hūc numerū. ſ. ternarium adhibuimus nosipſos magnificare deū vnū emi nētē ppetaribus cog̃ que sunt creata. Nō aūt̄ intelligēdū est ꝙ ipſi posuerūt numerū ternariuz in pſonis diuinis: q̄ hoc nō cognouit. Sed vult dicere ꝙ antiqui utebant numero ternario in sacrificijs ⁊ ofonibus. ꝓpter quādā numeri pfectionem. ¶ Scōo. ꝓpheta ponit quid sit ab eo petēdū: quis būdictio. cū dicit. Bñdicat nos deus ⁊c. Inuocatio nāꝯ trinitatis triplicē nobis bñdictionē acquirit. ℣ Prima cōsistit in terreno⁹ despectione ⁊ celestiū ꝓplatione. Yſa. xl. Quis appēdit tribus digitis molē terre. q̄si dicat nullus nisi deus trinus in sua potēt̄ia: sapiēt̄ia: ⁊ misericordia: q̄si tribus digitis molē terre. i. pōderositatē corpis: appēdit sursum eleuādo ad ꝓtenendū terrena ⁊ ꝓtēplādū celestia. Sic igit̄ appēsus ⁊ eleuatus erat beatus Augustinus de quo dr̄: ꝙ cū libros de trinitate scribe ret: ⁊ quedā vidua in tribulatione posita ad eū ua dēs ipm̄ salutalsset. ⁊ ipse nihil illi mulieri rñderet ipsa tristis abscessit. Sequēti vo die cū eius missaz audiret facta est in extasi mēt̄is ⁊ rapta in celū: ibi dē vidit Augustinū facie inclinata de trinitate disputarē. Factaꝯ est uoz ad eā dicēs. Cū ad augustinū iuisti: tūc de trinitatis gl̃ia atrētissime disputabat. Et ideo ꝙ ibi fueris non aduertit. ℣ Scōa pſistit in tentationū ⁊ oium demonū effugatione. Hoc significatū est Exod. v. Deus hebreoꝝ uocauit nos ut eamus viā triū dierū in solitudine. i. ut per fidē trinitatis ei in hac vita in qua pegrini sumus seruiam⁹: ne forte accidat nobis pestis. i. tēta tio que est a carne: aut gladi⁹ qui est tētatio ab hoste Istud etiā notāt in quodā fideli notario apud constātinopolim. de quo legit ꝙ cū magus eū duxisset ad quēdā locum ubi cōgregata fuit multitudo demonū. vnus sedens in throno interrogauit. Si seruus suus erat. Et iste se signās dixit. Ego sum seruus scē trinitatis. Et statim oēs disparuerunt. ℣ Tertia cōsistit in aduersitatū ppulsione. Nā sicut refert Joānes Damā. Cū apud ꝯstātinopolim grauis pestis ēet de medio ppli qdā puer in celuz raptus cāticū scē trinitatis. ſ. Scē deus: scē fortis: scē ⁊ misericors: saluator: miserere nobis. ab angelis est edoct⁹. qō cū rediēs decātasset mor oīs turbatio cessauit. ¶ Tertio ꝓpha ponit q̄liter scē trinitati est seruiēdū. q: cū timore. cū dicit. Et metuant eū oēs fines terre. Circa qō sciēdū ꝙ qdā sunt sub terra. sicut demones ⁊ vānati in aqs penarum positi. Job. xxvj. Ecce gigātes gemūt sub aquis. Isti sanctā trinitatē ⁊ si timore metuūt: tñ odiūt ⁊ blasphemāt. pſ. Supbia eoz qui te oderūt ascēdit semp. ℣ Alij sunt sup terraz: sicut sūt angeli ⁊ bti. pſ. Credo videť bona dñi in terra viuēt̄ium. Et isti sanctā trinitatem amore scō metuūt ⁊ reuerenť: ac laudāt quotidie dicēres Yſa. vi. Sanct⁹: sanctus: sanctus dñs deus exercituū. ¶ Usi legit ꝙ cuiꝰ'q̄dā vir scūs: cuz alijs psallētibus eēt in eccl̄ia. vidit beatā vginē illuc aduenīēt̄ ⁊ ad Bl̄ia pſi. pfunde inclinantē. qui cū eā de hoc interrogasset rñdit: ꝙ ſcūcqꝯ ille uersiculus trinitatis ab eccl̄ia dicit: tota curia celestis sancte trinitati inclinat ⁊ ipsam re

uerec. ℣ Alij sunt in medio terre sicut auari. ⁊ terreno⁹ cupiditatibus vediti. Et isti nō sunt digni gloriaꝫ sancte trinitatis narrare ne dicak eis illud ps. Peccatori aūt dixit deus. quare tu enarras iustitias meas ⁊c. vnde sicut refert Bonifacius in li bro suo quē scripsit ad comitissam Matildā. Cuꝫ quidā archiepūs simoniacus per testes cōuinci nō posset: preceptū est ei ut uersum trinitatis diceret. Et cum ille sanctā trinitatē ⁊ maxime spūm sanctū noiare non posset. sic uepheūs ⁊ cōfusus est. ℣ Alij sunt in finibus terre sicut viri pfecti in quibus terrena sumunt. Et isti beatā trinitatē metuunt timore filiali. Ecc. j. Plenitudo sapiētie timor dñi. Et isti semp trinitatē debēt laudare ac dicere. Gloria patri ⁊ filio ⁊ spirtui sancto. Istum enim uersum sancte trinitatis Nicena synodus edidit. Sed Hieronymus in fine psalmorum dicendum ordinauit.

Sermo. clxvij. ¶ Eodez die Sermo tertius.

t **Res sunt** qui testimoniū dant in celo. s. pater vbū ⁊ spūs sanctus. Et hi tres vnum sunt. j. Joā. v. Sanctus ioānes euāgelista recūbēs supra pectus dñi: ⁊ fluēta sapiētie inde hauriēs mysteriū scē trinitatis ⁊ vnitatis nobis sub breuibus vbis tradidit dicēs. Tres sunt. In qbus vbis tria ostendit ¶ Primo q⁹ in diuinis est trinitas psonarū ⁊ vnitas ēntie: cū dr. Tres sunt qui testimoniū dant in celis ⁊c. Istā aūt trinitatē ⁊ vnitatē psonarū ostendit Dionysius in li° de diuinis noibus per ḡtuor exēpla ostēdēs q⁹ filius ⁊ spūs sanct⁹ procedāt a pre sicut duo riui ab vno fonte. sicut due pullulatiōes ab vna radice. sicut duo flores ab vna arbore. Et sicut duo radij ab vno sole. Ait enim sic. Pr est fontana deitas. Filius aūt ⁊ spūs sanct⁹ riui deitatis si ita oportet dicere pullulationes diuine nature. ⁊ sicut flores ⁊ supsubstātialia lumina. Quomō aūt sint necꝫ dicere necꝫ cogitare est possibile. ℣ Procedūt igit primo sicut duo riui ab vno fonte. Pater enim est instar fontis. Filius instar riui a fonte procedētis. Spūs sanctus instar stagni a fonte ⁊ riuo procedētis ⁊ emanātis. ℣ Secō procedūt sicut due pullulationes ab vna radice. A radice qdē procedit trūcus. ⁊ a radice ⁊ trūco educit ram⁹. Sic a patre procedit filius. a patre ⁊ filio procedit spīritꝰ sanctus. ℣ Tertio procedūt sicut duo flores ab vna arbore. De arbore qdem procedit flos. ⁊ ex arbore ⁊ flore nascit fructꝰ. Sic a patre procedit filius. ⁊ ab utroq⁹ spūs sanctus. ℣ Quarto procedūt sicut duo radij ab vno sole. A sole qdē procedit splēdor. A sole ⁊ splēdore producit calor. Aug. videmus solē per celū currēte: lucētem: ⁊ calētē. Ista igit tria pside rant in sole. s. cursus. splēdor. ⁊ calor. sic in deitate inuenimus patrē currētem. i. potētiā oia operātē. Joā. v. Pater meus usq⁹ modo operat. filiū splendētem. i. splēdorē sue sapiētie effundētem. Joā. j. Erat lux uera ⁊c. Et spūm sanctū calētem. i. corda inflāmātē. Luce. xij. Ignē ueni mittē in terraꝫ ⁊c. ¶ Secūdo ondit ioānes q⁹ in diuinis sunt quedā appropriata: cū dicit. qui testimonium dāt in celo. Scōm aūt glosam christus habuit triplex testimoniū q⁹ sit celestis. ℣ Primū est a patre cū dixit. Hic est filius meus dilectus. ℣ Secūdū autem a seipso quādo fuit trāsfiguratus. ℣ Tertiū a spiritu sctō: quādo in specie columbe sup eum apparuit. Et q̄uis iste opatiōes fuerūt cōmunes. tū fm bti Augu. illius uocis alatio attribuit patri: transfiguratio filio: ⁊ colūbe formatio spūi sancto. Ponūt autem sancti ⁊ alia appropriata diuinis psonis quorum Augu. in li° de trinitate tria ponit dicēs. In pie vnitas. in filio equalitas. in spiritu sancto vnitatis equalitatisq⁹ cōnexio. In alio quoq⁹ loco appropriat patri potētiā: filio sapiētiam: ⁊ spūi sancto bonitatē. Hilarius vo in li° de trini. alia tria ponit dicens. Eternitas est in patre. species in imagine. usus in munere. Et his ergo patet q⁹ pri attribuit potētia vnitas ⁊ eternitas. Filio sapiētia: equalitas species siue pulchritudo. Spūi sancto bonitas: nexus ⁊ usus. Dor autez rationē breuiter videamus pater nāq⁹ est fontale principiū. ⁊ attribuit potētia que in se includit rationē principij. Est etiā principiū non est de principio. ideo sibi attribuit vnitas: que sicut principiū sine principio in numeris inuenit. Est etiā principiū oīs pcessionis. s. generationis ⁊ spirationis. ⁊ ideo sibi attribuit eternitas que est principiū oīs durationis. scilicet cui ⁊ tēporis. Filius aūt pcedit a patre per modum intellectus quo sapiētia pficit. ⁊ ideo sibi attribuit sapiētia. recipit etiā iuquātū filius a patre genitus eādem naturā quam habet genitās. ideo sibi attribuit equalitas. Est etiā uerbū patris in quo tanq⁹ in speculo oīa respiēdēt atq⁹ relucēt. ⁊ ideo sibi attribuit species siue pulchritudo. Spūs sanctus procedit a patre ⁊ filio. ut amor: cuius obiectū est bonū. ⁊ ideo sibi attribuit bonitas. Est etiam amor patris ⁊ filij quo vniunt. ⁊ est donū q⁹ nos vnit. ⁊ ideo sibi attribuit nexus. Pater in amore diuino fruit seipso ⁊ diligit filiū amore fruitionis: ⁊ ergo spiritui sancto appropriat⁹ fruitionē. ¶ Tertio ponit quedam ppria: cū dicit. Pater: uerbū: ⁊ spūs sanctus. q̄uis enim per hoc ab inuicē distinguant: non tamē diuidūtur. Sed sicut habēt vnam ēntiam: ita habēt vnā virtutē. vnam uolūtatē ⁊ vnam opationē. q⁹ enim

quãtum ad ista quatuor non diuidamk dicit Joã. v. Non põt filius quicq̃ a se facere. Ecce quia habet eandem cum patre virtutẽ. Sicut enim filius non est a seipso sed a patre. sic & a seipso non habet virtutẽ operandi: sed a patre. Habet etiam a patre eãdem essentiã. Unde subdit. Nisi quod viderit patrem facientem. q; enim illa generatio qua dicit a patre, precedit: non est carnalis sed spũalis. & sensus visus inter ceteros sensus est magis spũalis. ideo per sensum visus exprimit. Videre enim patrẽ faciẽtẽ nihil aliud est q̃ ab ipso accipe eẽntiã & operatiuam virtutẽ. Habet etiam eãdem opationem. Unde subdit. Quecunq; enim pater fecerit. Habet etiam eãdẽ cuz patre uolũtatẽ. iõ subdit. Hoc & filius similiter faciet. i. simili uolũtate cum patre.

Sermo. clxviij. ¶ Eodem die Sermo. iiij.

Potestas dei est & tibi dñe misericordia. q; tu reddes vnicuiq; iuxta opa sua. ps. Scõm sanctos doctores patri attribuit potẽtia. filio sapiẽtia. spiritui sãcto bonitas siue misericordia. Duo prima scilz potẽtia & misericordia patẽt in auctoritate premissa. Tertium autẽ scilicet sapiẽtia notat cum dicit. qa tu reddes vnicuiq; ꝑm opera sua. Omne enim iudiciũ datum est filio. sicut dicit Joã. v. Judex autem indiget sapiẽtia ad examinãdũ & diffiniẽdum. Et ideo in hoc qõ dicit. Quia tu reddes vnicuiq; ꝑm opa sua: filij sapiẽtia subintelligit. ¶ Primo igitur potẽtia attribuit patri. cuius enim filius & spũs sanctus sint oipotentes. patri tamen oipotentia attribuit: ne in cordibus simpliciũ ex eo q; pater dicit: impotẽs reputet. Quãuis autez deus sit oipotens. sunt tamen ser que ipsum superãt & vincunt. V Primũ est sua pietas viscerosa. Hieremie xxxi. Si filius honorabilis mihi effraim si puer delicatus. quia ergo locutus sum de eo ego recordabor eius. Idcirco ꝓturbata sunt viscera mea super eum miserãs miserebor eius. Osee. xj. Cõuersum est cor meum in me pariter cõturbata est plenitudo mea. non faciã furorem meũ. V Secũdus est oratio nostra lachrymosa. Ecc. xxxij. Si cõtra deum fortis fuisti quãto magis cõtra homines ꝓ ualebis. Fuit autem cõtra deũ fortis per lachrymas quas effudit. Sicut dicit Osee. xij. Invaluit ad angelũ & cõfortatus est. fleuit & rogauit eum. Hoc etiam notat. iiij. Regũ. xx. de ezechia rege cuius lachryme deum vicerũt. V Tertiũ est charitas affectuosa. Ipsa enim deum de celo ad terrã traxit. Augu. O charitas quãtas & q̃ magnas vires habes. deũ de celo ad terrã deposuisti. Ipsa enim eum in patibulo ascẽdere fecit & coegit. Luce. xij. Baptisma habeo baptizari & quomodo coarctor donec ꝑficiar. V Quartum est cõstãtia virtuosa. Qui enim sibi & uolũtati sue vim faciũt deum vincunt. Matth. xi. Regnũ celoz vim patit & violẽti rapiũt illud. V Quintũ est humilitas gratiosa. qõ significatum est. iij. Reg. xxi. Ubi scilicet dñs dixit Helye. Nõne vides achab humiliatũ coram me. quia igit humiliatus est mei causa. non inducam malũ in diebus eius. hoc etiam manifeste patet in ninivitis. V Sextum est ueritas virtuosa. ij. Timo. ij. Negare seipsum non põt. Silo. quod faceret: si dicta sua non impleret. Ex hoc enim uerbo improperabat helimas magus paulo quẽadmodum refert ipse Dionysius in libro de diuinis noibus. Dicebat enim si oipotens est quomodo dicit aliqd non posse a nostro theologo. Et respõdet ipse Dionysius. Etenim sui ipsius negatio casus est a ueritate. ueritas autem est eristes. a ueritate autez casus. ab existente autem cadere non põt deus. ¶ Secundo sapiẽtia attribuit filio. & cuius pater & etiam spiritus sanctus eãdem habeãt sapiẽtiam. tamen ne ex eo q; dicitur filius ab imperitis minus sapiẽs crederetur. ideo sibi attribuit sapiẽtia. cuius autez sit summe sapiẽs. tamen scicter se a nobis decipe permittit. Et hoc in uẽditione: emptione: cõmutatione & diuisione. V In uenditione enim. q; uendẽdo nobis regnum celoz dimittit se decipi infra dimidium iusti precij. uẽdidit enim ipsuz apostolis ꝓ retibus & parua naucula. Matthei. iiij. Jacheo ꝓ dimidia rerum suarũ substantia. Luce. xix. Ut due ꝓ duobus minutis. Et quibusdã ꝓ calice aque frigide ut habetur Matthei. x. Quibusdã etiam ꝓ sola bona uolũtate. Hieronymus. Que oferunt non sui ponderis: sed offerentiũ uolũtate pẽsatur. Augu. Regnum celorũ tãtum ualet quantum habes. nihil vilius cum emit. nihil carius cũ possidetur. V Secũdo dimittit se decipi in emptione. q; vilia nostra caro precio emit. Nam corpus nostrum emit precio sui sanguinis. j. Corinth. vi. Empti estis precio magno. Animã nostram emit positione anime sue. j. Joã. iij. Ille ꝓ nobis animam suam posuit &c. Res emit ad cẽtuplũ. ut habeb Matthei. xix. Penitẽtiam nostrã emit ꝓ regno celorum. Matthei. iiij. Penitẽtiam agite appropinquabit enim regnum celoz. V Tertio permittit se decipi in cõmutatione: quia surũ sue gratie cõmutat in lutum nostre culpe. V Quarto permittit se decipi in diuisione. Homo enim quãdocq; corpus suum cuz deo & diabolo diuidit. & dat diabolo iuuẽtutem. & dat deo senectutẽ. Et tamen deus accipit ab hoie quicqd habere potest. Ecc. iiij. Nonne si recte offeras. & non recte diuidas: peccasti. Tales enim recte offerũt: quãdo deo senectu-

tem suaꝫ tribuunt. Sed nō recte diuidunt: qꝛ deo dant eratē viliorē: ꝛ dant diabolo meliorē. ¶ Tertio bonitas ꝛ misericordia attribuit spū scō. Et q̄s uis pīa ꝛ filius habeāt eandē misericordiā. tū qꝛ spūs dicit quādā spirituositatē. ne hoc de spū scō ab imperitis crederet: et bonitas ꝛ misericordia attribuit. ꝛ ipsa eius misericordia est tāta q̄ ubiq; inuenitur. Nā in celo est misericordia saluans. ps. Dñe in celo misericordia tua. In mūdo misericordia longanimit expectans. Ysa. xxx. Expectat uos dñs ut misereat uestri. In purgatorio est misericordia liberalis. Ecce li. Liberasti me a pressura flāme que circūdedit me. Et ibidē. Liberasti me ēm multitudinē misericordie nois tui. In inferno est misericordia mitigans. qꝛ ibi petōres puniunt citra condignum. ps. Nunq̄ in eternū obliuiscet misereri deus. aut cōtinebit in ira sua misericordias suas. Tāta aūt est ei⁹ misericordia ꝛ bonitas. q̄ nō videt posse ea que repugnāt sue bonitati. ut saluandū dānare. Unde dixit angelus qui psonā dei gerebat loth viro iusto. ut habet Geñ. xix. Nō potero facere quicq̄ donec egrediaris illuc. Nō videt posse ea que repugnāt sue misericordie: sicut petōrē penitētē ad misericordiā nō reuocare seu recipe. Unī dicit Augu. Tardius sigdē videt deo peccatori uenia tradere q̄s ipsi petōri. Sic enim festinat absoluere reum a reatu pscie sue. quasi plus ipz cruciet cōpassio miseri: q̄s ipm miserū cōpassio sui. Non etiā videt ea posse que repugnāt sue gre. sicut grām ab inuito auferre. Unī dicit Anselmus. Cū deus uelit q̄ alia hēat rectitudinē uolūtatis. si ab ipa iusta eā auferret. iam uellet eā nolle qđ vult eam uelle.

Sermo. clxix. ¶ De scō barnaba sermo. i.

Oseph qui cognominatus est barnabas ab aplīs. qđ interꝓtatū est filius psolationis. leuites. cypri⁹ genere cū hīet agrū uēdidit illū. ꝛ attulit pretium ꝛ posuit ante pedes aplōꝝ. Act. iiij. Nullibet uere penitēs ꝛ puersus q̄nque debet hīe. Debet nāq; pficē in grām. Sperare de uenia. Satisfacere de offēsa. Dolere de culpa. Ꝛ despicē terrena. Istā btūs barnabas a rpo cōuersus pfecte habuit que in uerbis pmissis notant. ¶ Primo nanq; pfecit in gra. qđ notat cū dī Joseph qđ interꝓtat augmētum. Ipse enim augmentū faciebat. q̄ de virtute in virtutē semp ibat. ps. Ibūt de vtute in vtutē. i. Petri. iij. Crescite in grā ꝛ cognitiōe dñi nri iesu xpi ꝛ saluatoris. Debet aūt q̄libet iustus pficere q̄tū ad augmēta vtutū ꝛ extirpatione vitiōꝝ. vnde dī Geñ. i. Crescite. i. de virtute in virtutē pficite. ꝛ multiplicamini. i. vtutes multas acquirite. ꝛ replete terrā. i. per bona opa fructificate. ꝛ subijcite eam. i. sensualitatē rōni supponite. ꝛ dominamini piscibus maris. i. motibus luxurie. De qua dicit Prouer. v. Fauus distillans labia meretricis. nouissima aūt illius amara quasi absinthiū. Et uolatilibus celi. i. motibus supbie. ꝛ vniuersis aiantibus que mouent sup terraꝫ. i. motibus auaritie. ¶ Scōo sperauit de uenia. qđ notat cuꝫ dī. Barnabas. i. filius psolationis. Magna enim est psolatio petōri qñ sperat de uenia saluatoris. ps. Memor esto uerbi tui seruo tuo: in quo mihi spem dedisti. Et tali enim spe aia psolat. Unī dicit. Hec me psolata est in hu militate mea. A morte culpe vivificat homo. ideo dicit. Eloquiū tuū vivificauit me. Supbi aūt ꝛ obstinati peiores efficiunt. iō dicit. Supbi inique agebāt usquequaq;. Nam q̄to deū misericordiorē sentiūt. tāto securius in petis cōsistunt. ¶ Tertio satisfecit de offensa: qđ notat cuꝫ dī. Ieuites. Nā si aliq̄s mācipauit se mundo. postea tū totaliꝫ dedicauit se deo. Dicit aūt de leuitis Deut. penul. Ponēt thymiama in seruore tuo ꝛ holocaustū sup altare tuū. Benedic dñe fortitudini eius: ꝛ opa manuuꝫ eius suscipe. Per que vat intelligi q̄ scūs barnabas incēsū fuit leuites satisfecit deo per deuotā ꝛ odoriferā oronē. Ideo dī: ponēt thymiama. Per carnis mortificationeꝫ. iō dī. Holocaustū sup altare tuū. Per fortē aduersū ppetionē. ideo dī. Benedic dñe fortitudini ei⁹. Per largā elemosynarū largitionē. iō dī. Et opa manuū eius suscipe. Ipse enī agrū uēdidit ꝛ pretiuꝫ ad pedes aplōꝝ posuit. ¶ Quarto doluit de culpa. qđ notat cū dī Cyprianus. qđ interꝓtat merēs Job. xxx. Merens incedebā: sine furore surgens in turba clamabā. Uerus enim penitēs debet hīe dolorē magnū. ideo dī. Merens. Dolorē ꝓtinuū. ideo dī. Incedebā. Nunq̄ enī iste dolor debet finiri: sed semp augeri. Dolorē spontaneū. ideo dī: sine furore surgēs. Aug. Hic semp dolebat: ꝛ de dolore gaudebat. Dolorē vniuersalē. ideo dī. In turba clamabā. Et talis dolor debet esse pfectus. Debet nāq; clamare isto dolore cordis nō contra vnū petrī: sed ꝓtra turbā oium petōꝝ. ¶ Quinto terrena ꝓtēpsit: qđ notat cū dī. Cum hīet agrū ꝛc. Istū ꝓtēptum ꝛ nos hīe debemus. Geñ. xx. Egredere de terra tua ꝛ de cognatione tua ꝛc. Debent nāq; religiosi hīe ꝛ ꝓponere ꝓtēptum terrene substātie. Et ideo dī. Egredere de terra tua. Debent hīe ꝓtemptū cognationis ꝛ patrie. ideo dī. Et de cognatione tua. Et debent hīe religiosi ꝓtemptū dom⁹ paterne. ꝛ ideo subdit: ꝛ de domo pīs tui. Et debent habere ꝓtemptū dilectionis ꝓpīe. ideo subdit. Et faciam te crescere in gentē magnā. Pīl uatus nāq; amor: nō extēdit ad alios: sed claudit

intra seipsum. Debet aũt habere amorem spũales & diuinos. ideo subdit. & veni. s. passibus amoris in terram. s. viuentiũ. quã monstrauero tibi hic. s. per contemplationem: sed tandem tibi dabo eam per veram possessionem.

Sermo. clxx. ¶ Gervasii & Prothasii martyr.

P Reciosa in ꝓspectu dñi mors sã ctoꝝ eius. sicut dicit beatus Aug. Status hoĩs triplĩr cõsiderat. s. in vita: in morte: & post mortẽ. ℣ Justi aũt sancti habuerũt ℣ vitã sanctã. ℣ mortẽ ꝓciosã. ℣ & post mortem trãslationẽ gloriosã. ¶ Eoꝝ aũt sanctitas notat cum dr. Sanctoꝝ. Sancte nãq; ipsi vixerunt: quo ad deũ per devotã orationes. vnde dixit Paulus de eis. q; nihil terrenũ desiderabãt. Sancte etiam vixerũt quo ad primos & quo ad supiores. Unde dixit Paulus. monita mea secuti sũt. Quo ad eq̃les. s. nazariũ & celsum: cũ quib⁹ vnanimiter habitauerunt. Quo ad inferiores: q; paupes sustentauerunt. Quo ad ꝓsecutores: q; eoꝝ supplicia non timuerunt. Quo ad seipsos: q; carnẽ suam per decem annos mortificauerũt & sensus suos ab exterioribus cohibuerũt. ideo enim se recluserũt seruantes illud. pphete. Si met. s. sensus non fuerint dñati. Et hoc enim animus ꝓseruat a maculis futuris. ideo dr. Tunc imaculatus ero. A ꝓteritis. ideo subdit. Et emũdabor a delicto maximo. ¶ Sones nãq; sunt deo placite: & meditatiões sũt deo grate. Ideo subdit. Et erunt nt cõplaceant eloqa oris mei. & meditatio cordis mei in ꝓspectu tuo semp. ¶ Secũdo habuerunt mortẽ ꝓciosã qõ patet. q; eoꝝ mors passioni xpi multũ similis fuisse videt. Passio nãq; xpi fuit acerba. fuit longa: diuturna. fuit multipler & diuersa. fuit vilis & ignominiosa. fuit ꝓstans & firma. Sic & isti sci habuerunt in sua passione doloris acerbitatẽ. Unde dr de Gervasio: q; plũbatis cesus fuit. qõ erat genus supplicii valde doloroſum. habuerunt pene diuturnitatẽ. Unde dr de eodem: q; tãdiu plũbatis cesus fuit: quoadusq; spm exalauit. Habuerũt penarũ diuersitatẽ. Unde dr de Prothasio. q; primo fuit in eculeo suspẽsus. & postmodũ capite trũcatus. Habuerũt in sua passione ignominiã & vilitates. q; Gervasius ad instar malefactoꝝ fuit ueberatus. Prothasius vo ad instar latronũ in patibulo suspensus. Habuerunt ꝓstantiã & firmitates. Unde cũ tyrãnus ꝓthasiũ miserũ vocaret. rñdit. Quis est miser ego qui te nõ timeo aut tu qui me timere ꝓharis. ¶ Tertio habuerũt translationes gloriosam. vñ postq̃ dixit. Preciosa in cõspectu dñi ꝛc. Subliligit. O dñe: q; ego tuus tu⁹ suus ꝛc. Ac si dicãt. O domine nos sumus serui tui & filij vitalis martyris tui: & ualerie ancille tue. nõ patiaris coꝝ nra tam viliter sub terra iacere. eorum ergo trãslatio fuit gloriosa: q; eoꝝ coꝝa fuerunt miraculose revelata. q; ipsi duo bis & tertio cum Paulo. scõ Ambrosio apparuerũt sua coꝝa revelãtes. Fuerũt integra & incorrupta. quia ly per trecẽtos annos in terra iacuissent tã integra & recentia sunt reperta: ac si illa die fuissent tumulata. Fuerũt odore mirabili circũfusa. q; magnus ide odor omnibus emanauit. Fuerunt miraculoruꝫ gloria illustrata. quia ibi deus ad eorum honores miracula multa ostendit.

Sermo. clxxj. ¶ De scõ Ioãne baptista. fmo. i.

F Uit homo missus a deo: cui nomẽ erat Ioãnes. Hic venit in testimoniũ: ut testimoniũ phiberet de lumine. Joã. j. ℣ Magnũ est esse nuncium dei ℣ sed maius est hic gsam dei. ℣ & maximũ esse testẽ dei. Istud triplex ꝓllegiũ brũs Ioãnes hũit: ut ex ꝓmissis verbis apparet. ¶ Primo nãq; fuit nũcius dei. Cũ dr: fuit hõ missus a deo. Circa qõ notãduꝫ q; fuit missus quatuor modis. ℣ Primo mõ fuit missus sicut mittit radius a sole. Sol enim est ipe rps. Malach. iiij. Vob timentib⁹ nomẽ meum oriet sol iustitie. Et iste sol hẽt tot radios quot hẽt scõs. Ecc. xlij. Triplr sol erurẽs mẽtes radios igneos exsufflãs. Mẽtes nãq; sũt angeli quos iste sol triplr erurit. q; vtutẽ purgatiuã: illuminatiuã: & ꝓfectiuã eis dedit. Exsufflat radios igneos fulgidos. s. scõs ignitos charitate. & fulgidos veritate. Ut vnus etiã de maioribus radiis hujus solis fuit ipse Ioãnes baptista. & iõ lucifero cõparat. Job. xxxviij. Mungd ꝓduces luciferũ in tpe suo. Alij ꝓphete fuerũt stelle nũciãtes xpi aduentum: sed tũ de lõginquo. Iste fuit lucifer nũcians xpi aduentum de ꝓpinquo. ℣ Scõo fuit missus a deo: sicut scintilla ab igne. Ignis eni est deus. Heb. xij. De⁹ noster ignis cõsumẽs est. qui tot scintillas habuit quot scõs emisit. de qbus dr Ezech. j. Scintille quasi aspect⁹ eris cãdẽtis. huius aũt eris maxima scintilla fuit Joãnes baptista: qui totus igne celi & charitatis ardebat. Ideo assimilat gladio acuto. ysa. xlix. Posuit os meũ oris quasi gladiũ acutũ. Gladius acutus & secat inc̃tũ gladi⁹. & penetrat inc̃tũ acut⁹: & vulnerat inc̃tũ utrũq;. Sic sermo Joãnis & secabat vitia cũ dicebat. Luc. iij. Nemi nẽ ꝓcutiatis ꝛc. Et penetrabat intima. cũ dicebat ibidẽ. genimina viperarũ qs ostẽdet vobis fugere a vctura ira. Et vulnerabat corda. cũ dicebat ibidẽ. Iam eni securis ad radicẽ arboris posita est. ℣ Tertio fuit missus a deo sicut odor a flore. Flos enim est xps. Cant. ij. Ego flos cãpi. qui tot odores emi

sit quot scōs produrit. Et huius floris maximus odor fuit Joānes: qui tāto odore fragrauit ut xps de eo dicere posset illud qō legit Ben. xxvij. Ecce odor filij mei: sicut odor agri pleni. cui benedixit dominus. Eius enim odor nō fuit horti: sed agri. q nō fuit clausus: sed aptus. q ocōs vicini cognati z qui in mōtanis habitabāt illo odore sunt refecti. hodie etiam non solū xpiani: sed etiā saraceni eius odore reficiunt. Et fuit odor agri pleni. q in ipso fuit lilium virginee puritatis: z viola celestis cōtēplationis. Et rosa rubētis passionis. Et dī q fuit a deo benedictus. Ille ager est benedictus qui multū fructū affert. iuxta illud Ben. vj. Terra enim sepe super se uenientē bibens ymbrē zc. accipit benedictionē a dño. Sic beatus Joānes fructum cēlestium ptulit. q virgo: predicator: z etiam martyr fuit. ¶ Quarto fuit missus a deo sicut legat⁹ a pncipe. Princeps enim est christus qui tot habet legatos quot scōs. Et huius siquidē principis legatus magnus fuit Joānes qui fuit legatus a latere. q a deo missus fuit immediate. Felix nāq; legatus quez non misit cupiditas sed charitas: q fuit missus a deo qui charitas est. quē deus non misit pro sua: sed pro aliox utilitate: q uenit ut testimonium phiberet de lumine. per quē purata est hoi par atq; tranquillitas: q uenit ut oēs crederēt per illū qui nō predicabat seipsum sed deū: q non uenit ut lux: sed ut testimoniuz phiberet de lumine. ¶ Secundo beatus Joānes habuit gram dei. qō notaf cum dī. Cui nomē erat Joānes. qō interptaf: in quo est gra. Tria enī uasa deus creauit que mor gra sua impleuit. s. christum: ac mariā: z Joānem. Christus est sol: maria luna: z Joānes est lucifer. Post solē nanq; luna est clarior. q: post xpm ipsa virgo maria est gloriosior. Et post solē z lunā lucifer est lucidior: q: post xpm z Mariā Joānes est dignior. ¶ Tertio Joānes fuit testis dei: qō non taf cum dī. Hic uenit ut testimoniuz phiberet de lumine. Sicut enim dicit Jsiō. Testis triplr cōsideraf. s. natura ut sit vir. cōditiōe ut sit liber. vita s. ut sit iustus. Sic nāq; beatus Joānes fuit vir. s. virilis z fortis: q: nō fuit arūdo ut habet Matth. xj. Fuit liber: q: nō fuit mollibus uestitus z indutus. sicut sunt illi qui stant z seruiunt in curtis regum: q: regē libere arguebat. Fuit iustus z scūs: q: nō trīs fuit. pphēta: sed plusq; pphēta. Iste aūt pphēta testimoniū perhibuit de christo. s. quātuz ad visum de eius maiestate. Joan. j. Et ego vidi z testimoniū perhibui: q: hic est filius dei. Quantum vō ad auditum de eius cuz patre equalitate. quando audiuit hic est filius meus dilectus zc. Quantuz vō ad tactum de eius humilitate: quādo ipsum baptizauit. Quātū ad olfactum de eius odoris suauitate. quādo in carcere existēs odorez virtutuz eius psensit. Quātum ad gustū de eius infinita dulcedine. Esca enim eius erat mel silue stre. xpus nāq; fuit mel inqtū deus. z siluester in quātum in desertum huius mūdi uenit. Mystice igit premissa intelligendo z exponendo. Beatus Joānes mel siluestre comedebat. quia christi incarnati dulcedinem degustabat.

Sermo. clxxij. ¶ De eodem sermo. ij.

Rit enim magnus coram dño. vi
e num z sicerā non bibet zc. Luce. j. Angelus gabriel nativitatem precursoris annūcians: quinque preconia de ipso dicit. ¶ Primo nāq; qtū ad ipsum deū fuit valde gratiosus. cum dicit. Erit enim magnus coram dño. Voluit enim esse magnus coram seipso sed z se valde humiliauit. qū uocē se eē dixit. Nec uoluit esse magnus coram ipso mūdo: q: ola terrena contēpsit. nec uoluit esse magnus coram hoie aliquo: q: iudeis ipm pro xpo suscipere uolētibus seipm nō esse asseruit. Fuit aūt magnus coram dño qtū ad quadruplicē dimēsionē. Fuit enī altus per celestiū contēplationē. Unde celos apertos vidit. z uocē patris audiuit. spūs scti in forma colūbe cōspexit. Fuit pfundus per humilitatem er qua xpm baptizare refugiebat. sanctas z in effabilē dei virtutē tangere nō audebat z totus tremebat. Fuit longus per patientiā z longanimitatem: q: se nō ingessit: sed longo tpe in deserto suā dispositionē expectauit. Fuit latus per charitatē per quā extēdebat se ad dilectā quo ad amicos. s. discipulos quos instruebat. z ad sinistra. i. ad inimicos: sicut ad herodē quē arguebat. ¶ Secūdo qtū ad corpus suū fuit valde austerus. Attendit nāq; eius austeritas qtū ad cibū z potū: q: locustas z mel siluestre comedebat. z vinū z sicerā non bibebat. Quātū vō ad indumētum: q: de pilis camelox erat indutus ac uestitus. Scōm aūt ipsus Chrysō. Uestes quatuor de causis possunt deseri. Aut ppter ostentationē z turpis curiositas est. aut ppter mollitiē z delectationem. z sic carnalis uoluptas est. aut ppter tegmētū carnis z fugationem frigoris z humana necessitas est. aut propter mortificationē carnis z virtuosum z meritorium est. Sed reuera bīus Joānes nō deferebat uestes ppter ostentationē: cum in deserto maneret. quia sm Greg. Nemo preciosas uestes querit: ubi a nemine videri se credit. Nec etiam uestes deferebat ppter carnis mollitiē. Unde dixit dūs de eo Mat thei. xj. Quid existis in desertū videre hoiem mollibus uestitū: ecce qui mollibus uestiunt in domi-

bus regum sunt. Nec simplr ꝓpter tegumentuꝫ. qꝫ tales uestes nec bene corpus tegebant: nec etiã bene frigus arcebãt: sed ferebat huiusmodi uestes ꝓpter carnis mortificationẽ. Habebat etiã miserũ ⁊ desertũ habitaculũ: qꝫ nõ morabaꝫ in palatio: sed in deserto: ⁊ in loco solitario. Et hoc quatuor de causis. sicut dr Theophi. s. ut sanctã educatio nem haberet ut peccatores liberius argueret. homo enim nõ ita libere argult illos cum quib⁹ comedit: cõuersaꝫ ⁊ viuit: ut malitias horum cuitaret. qꝫ ex cohabitatione maloꝝ interdũ cõtrahitur macula pctorũ. Et ut ex ꝓo testimoniũ fidelius ꝓferret. Si enim cũ ꝓo moratus fuisset: tunc diceret qꝫ ex amicitia testimoniũ perhiberet. ¶ Tertio q̃tũ ad aiam fuit ualde virtuosus. cum dr. Et spũ scõ replebiꝫ ⁊c. Spũs scũs nãq habet quosdam effect⁹ generales. s. culpã remittere aiaꝫ. gratificare. ⁊ ipsam virtutib⁹ eornare. Et istos habuit in ioãne. qꝫ ⁊ culpã originalẽ in ioãne penitus purgauit. qñ. s. in utero scificauit. Unde de hoc scribiꝫ Hiere. i. Anteq̃ exires de vulua scificaui te. i. a peccato mũdaui te. Et ipm glorificauit ⁊ dei ami cum fecit. ut de eo legiꝫ Joan. iii. Amicus autez sponsi ⁊c. Ipm etiã virtutibus eornauit. Un dixit Marimus. Joannes erutũ scola: ⁊ vite magisteriũ: scitatis forma: norma iustitie ⁊c. Alij vo sũt effect⁹ speciales spũs scti. Et illos effectus nõ dat oibus hoib⁹: sed solũ aligbus specialib⁹ sicut ipsis aplis. utpote diuinas reuelationes imittere. in plenitudie se diffundere. ⁊ in gra stabilire. Istos etiã effectus habuit btus Joãnes. Habuit enim diuinas reuelationes: qꝫ ꝑ se sibi reuelauit per uocez. ⁊ filius dei per assumptã carnẽ. spũs scũs per colũbe spẽm. Spũ scm in plenitudine accepit. Luce. i. Spũ scõ replebiꝫ ⁊c. Fuit etiam btus Joannes in gra stabilitus. qꝫ nunq̃ cecidit: sed semper stetit. vnde de eo dr. Amicus aũt sponsi stat. Alij nãq effectus quos habet spũs scũs sunt effectus singulares. qui etiã similr in btõ Joãne fuerunt: quos in utero accepit. s. scificatio. gaudiosa rpi salutatio. ⁊ spũs ꝓphetie repletio. ¶ Quarto q̃tuz ad ꝓximũ suum fuit ualde fructuosus: qõ notaꝫ cum dr. ⁊ multos filios israel puertet ⁊c. Cõuertit aũt eos clamãdo ⁊ predicãdo. Matth. iii. Ego uor clamãtis in deserto ⁊c. Dicit aũt Chrysosto. ⁊ Remigius qꝫ tribus de causis clamamus. aut qñ loquimur longe positis: aut surdis: aut qñ loquimur irati. Joãnes aũt clamabat pctoribus: quia sunt a deo elongati. ps. Longe a pctoribus salus qui ad dei mãdata dicenda ⁊ facienda sunt surdi. Ysa. xliij. Educ aũt foris surduz ⁊ aures ei sunt. Et qꝫ erat iratus ira. s. per zelum. ps. Zelaui super iniquos ⁊c. ¶ Quinto quantum ad christi aduentum fuit ualde deuotus. qõ notaꝫ cum dr. Ipse precedet ante illũ in spũ ⁊ vtute helye: imo ⁊ in matori spũ q̃ helyas. In helya quidez fuit spũs simpler. in helyseo duppler. in Joanne tripler. Helyas quidẽ fuit plenus ꝓphetia in vita. helyseus in vita ⁊ in morte. Quia mortuus mortuuz suscitauit. vñ dr de eo Eccle. xlviij. Mortuũ ꝓphetauit corpus eius. Joãnes aũt fuit plenus spũ scõ. ⁊ spũ ꝓphetie. ⁊ ante vitam hoibus cognitã. quia christuz in utero cognouit: ⁊ in vita. quia hoibus digito de monstrauit. Et post vitam: quia ipsum in limbo existentibus nunciauit.

Sermo. clxxiij. ¶ De eodem sermo. ij.

Rit enim magnus coram dño. Luce. i. Magnitudo beati Joannis q̃tum ad ser cõsideratur. F Fuit enim magnus in utero. F egressus er utero. F erũs in mundo. F egressus de mũdo. F erũs in limbo. F regnãs in celo. ¶ Primo btus Joannes fuit magnus in sue matris utero. qꝫ fuit miraculose cõceptus. qꝫ a tota trinitate eius conceptio fuit causata. Nam pater dedit nouã potentiã generandi. nã cum parẽtes eius essent impotentes ad generãdũ prolẽ. oportuit qꝫ noua generãdi ⁊ ꝓcipiẽdi potentia ꝓberet. Chryso. sup illud Luc. i. Sic fecit mihi dñs ⁊c. Utpote sterilitatez soluit ⁊ donũ super naturã cõcessit. ex ꝑra insruosa spicas maturas ꝓdurit; dedecus abstulit dum genitrice me fecit. F ilius dedit nouam sapientiã cognoscẽdi: qꝫ puer erist̃es in utero ipsum cognouit. Ambro. Uocẽ ꝓius helisabeth audiuit. sed Joãnes ꝓior gram sensit. illa nature ordine audiuit. iste erultatione mysterij. illa marie. isti dñi sensit aduentũ. Spũs scũs dedit nouã gram scificandi. qꝫ in utero fuit scificatus ⁊ spũ scõ repletus. Ambro. super illud. Spũ scto replebitur adhuc er utero sue matris. Alius est spũs huius vite. alius gratie. ille nascẽdo sumit crordiũ. moriẽdo defectũ. Iste nõ eratib⁹ coercek. nõ obito extinguiꝫ. nõ aluo matris ercluditur. ¶ Scõo fuit magnus egressus de utero. qꝫ fuit gaudiose natꝰ naz gaudiosus est puer. vñ dr. Exultauit in gaudio infans in utero meo. gaudij sunt parentes. vñ dr. Et tibi gaudiũ erit ⁊ erultatio. gaudij sunt etiã vicini ⁊ cognati. vnde dicitur. Et audierunt vicini ⁊ cognati eius ⁊c. Gaudij sũt omnes. vñ dixit angelus. Et in natiuitate ei⁹ multi gaudebũt. Magnũ nãq dr gaudiũ q̃tuor modis. Aliqñ itẽriue. ⁊ hoc mõ gaudij sũt parẽtes. aliqñ ostẽsiue. ⁊ hoc mõ puer gauisus est: qui motu corpis gaudium suũ manifestauit. Aliquãdo cõmunicatiue. ⁊ hoc

modo gauisi sunt vicini. q; parentes beati ioannis tantū gaudiū non ferentes vicinis z cognatis illud coicauerūt. Aliquādo ertēsiue. z hoc modo gauisi sunt oēs. q; ad oēs illud gaudiū extendeb. vñ dicit. z sup ois mōtana diuulgabant ois vba hec. ¶ Tertio fuit magnus exist̄s in mūdo. q; fuit oibus virtutibus eornatus. Sigdē pplationis sublimitas ip̄m ornauit a superiori. q; celos aptos vidit. uocē patris audiuit. spūm sc̄i in specie columbe aspexit. filiū in humana carne cognouit. z sic tota trinitas se sibi reuelauit. Humilitas ip̄m ornauit ab inferiori per quā se nō ee dignū soluere corrigiam calciamēti xpi asseruit. puritas ipsum ornauit ab interiori. per quā angelus meruit appellari. qa fm Hiero. In carne nō fm carnē viuere nō est hūmanū sed potius angelicū. Scitas ipsum ornauit ab exteriori. q; de pilis camelo; circūdatus erat. Et mel siluestre z locustas comedebat. Et hoium pfortiū fugiebat. patiētia ip̄m ornauit a sinistris. q; ipsum psequebat. z herodes ipsum incarcerādo: z herodias sibi insidiādo. z puella caput eius petēdo. z ministri herodis ip̄m decollādo. z tñ ipse beatus ioānes baptista in oibus patiētiā conseruauit. Tēperātia ip̄m ornauit a dextris. q; in domo summi sacerdotis vnicus natus ab oibus pperitatibus mūdi abstinuit. a iudeis rps estimatus pcurrere suū se ee aputt. ¶ Quarto fuit magnus egrei sus de mūdo. q; pro ueritate passus fuit. s. pro ueritate doctrine: iustitie: z vite. Pro ueritate qdē doctrine. q; sicut dicit Josephus ad eius pdicationē multitudo populi pueniebat. ppter qō herodes timēs dispēdiū populi ipsius carceri mācipauit. passus est etiā pro ueritate iustitie quā defendebat. Arguebat nāq; herodē er eo q; uxorē fratris sui accerat qō erat ctra legis pceptū. ut fratre viuente eius uxorem aduceret. z sic dū defendit iustitiā pdidit vitā. Est etiā passus pro ueritate vite quā tenebat. Mos enim malignātiū est sanctoz hoium p uertere vitā. beatus aūt ioānes baptista non comedebat panē: nec etiā bibebat vinū. z ppterea ipi dicebāt eū habere demoniū: z sic scādalū accipiebāt vnde edificationē hēre debuerāt. Sicut enim noctua fugit lucē z serpēs vinee florētis odorem: sic mali bonoz hoium detestant scitatē. ¶ Quinto fuit magnus exist̄s in limbo. q; illic pclosus nūcius fuit destinatus. Sācti enim patres desolati erāt z ppter tantā tpis diuturnitatē z ppter demonum vicinitatē. z ppter diuine visionis priuationē. z ppter locū infimū z horribilē: sed ioānes ad eos descēdēs eos letificauit. asserēs q; de loco illo diuturno erāt educendi: z de vicinitate demonū erāt cito in angelox̄ socios assumēdi. z de priuatione diuine visionis erant diuina visione fruēdi. Et de loco infimo z despecto cito erāt ad alta celox̄ subleuandi. Unde etiā legit in euāgelio Nichodemi q; ipsis denūciauit q; christus natus fuit. q; ipsum baptizauerat. q; digito ostēderat. z q; cito ad eos visitandos descēsurus erat. ¶ Sexto est modo magnus regnās in celo: q; habet tricētena pmia. Habet nāq; centesimū fructum inquātū fuit virgo incorruptus. aliū cētesimū inquātū predicator gratiosus. alium cētesimū inquātum fuit martyr inuictus. Vere autē beatus ioānes est magnus in celo. q; fulget inter cuneos patriarcharū. gaudet intra choros ppheta rū: q; fuit ppheta z plus q; propheta. Residet inter choros aplox̄: q; fuit apostolus. i. a deo missus. Spatiat nāq; inter rosas martyrū: quia fuit martyr oñi gloriosus. Delectatur inter violas cōfessorum: q; cōfessus est z nō negauit. Redolet inter lilia virginum: quia virginitatem perpetuam conseruauit.

Sermo. clxiiij. ¶ Eodem die Sermo. liij.

Mater natos mulierū nō surrexit maior ioanne baptista. Matth. xi.

Laudatio a seipso est uerecūda: q; laus hominis in ore proprio sordescit. Ab homine malo ignominiosa. q; fm Senecā idez est laudari a turpibus z ob turpia. Ab hoie sancto lz non sit certa tamē fide digna. Ab aduersario vo est firma: quia ualidā est testimoniū ab aduersario platum. Ab angelo est uera atq; certa: q; angelus nō pōt mentiri. A deo est uera z pbata. ij. Corin. xij. Nō enim qui seipsum cōmēdat ille probatus est: sed ille quē deus cōmēdat. Beatus igit ioānes baptista noluit cōmendare seipsum: quia hoc fuit uerecūdum. Unde cum interrogaret. si esset christus. respōdit se non esse christū sed precursorē suum. nec etiam uoluit cōmendari a iudeis malis. quia hoc fuisset ignominiosum. Unde cuz ipsi iudei eum tanqz in christū uellent recipere noluit assentire. Est autem cōmendatus a nobis. Matthei. xi. Omnes sicut prophetam illum habebāt. Ab aduersario scilicet ab herode qui eum metuebat z virū sanctum bonum z iustum esse sciebat ut dicit Marci. vi. Ab angelo qui ait. Erit magnus coram dño. A deo qui dixit. Inter natos mulierū nō surrexit maior ioāne baptista. Dicit nāq; q; nullus maior: eo surrexit ppter quasdam speciales prerogatiuas quas habuit. ¶ Prima est: q; fuit in utero sanctificatus z qua sanctificatiōe tria dona accepit. s. peccatorū mūdationē. Hiere. j. Anteq; exires de uētre mr̄is sanctificaui te. i. a peccato mūdaui te. sci spūs repletionē. Luc. j. Spiritu sancto replebit adhuc ex utero mr̄is sue diuinoz cognitionem. ut ibidem.

Exultauit infans in gaudio in utero meo. ¶ Secūda est q; fuit brē ꝙginis marie spiritalis filius. Cū enī tripler sit cognatio. s. naturalis que est per carnis ꝓpagationē. spiritalis que est per baptismi regenerationē. z legalis que est per adoptionē. btā ꝙgo maria quātus ad istā triplicē cognationē tres habuit filios. ℣ Unū naturalē. s. ieſum quē de suis viscerib⁹ genauit. ℣ Aliū legalē. s. ioānē euāgelistā. quē er rescripto z mādato ꝑncipis in filiū adoptauit: qñ rps ei dixit. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. ℣ Tertiū spūalē. s. ioānē baptistā. quē per spūs scīi in matris utero baptizauit. Cū enīz helisabeth salutauit mr isans in utero exultauit. z spūm scīi recepit: z ab originali pcō mūdat⁹ fuit. Et sic ꝫtute uerbi virginei baptismū recepit spūs sci. ¶ Tertia est q; fuit angelus appellat⁹. Cū enim fm Dionysiū angelus hēat triplicē virtutē. s. purgatiuam: illuminatiuā: z pfectiuā. hūit virtutē purgatiuā: q; sicut dicit Joā. v. Ipse erat lucerna ardēs. hūit virtutē illuminatiuā. q; erat lucerna lucēs. hūit pfectiuā virtutē. q; sicut dī Luce. j. Ipse uenit dño parare plebē pfectā. ¶ Quarta est: q; fuit ꝓpha z plus ꝙ ꝓpheta. Prophe nāq; qñq; acceperūt spūm scīi ad cognoscēdā ꝑterita. Aliqñ ad scīendum futura. aliqñ ad intelligēdū occulta pūtia. Joānes vo habuit spūm ꝓphetie de futuro qñ dixit Joā. j. Ipe est qui post me uēturus est. hūit de ꝑterito: cū subdit Cui nō sum dignus corrigia calciamēti eius soluere. ¶ Quinta ꝓrogatiua est: q; fuit rpi baptista electus ubi tota meruit agnoscē trinitatē. Unde Aug. in li⁹ de fide ad petrū. Quīuis pīs z filij z spūs sancti una sit natura. firmissime tñ tene tres esse psonas diuinas. s. patrē qui dixit. Hic est filius meus dilectus. z filiū solū cē sup quē uox illa pīs insonuit. z spūm scīi cē: qui in specie colūbe sup rpm baptizatū descēdit. ¶ Sexta est: q; fuit ꝑcursor rpi deuotus. Quare rps uoluit ut Joānes añ eū ꝓcederet z ꝓiret. Sup hoc Chrys. ponit tres causas. ℣ Prima est ꝓpter rpi dignitatē. ut ꝑfectus ingt q; sicut pfecta z ipse ꝓphas hēat. ℣ Secūda est ꝓpter iudeoꝝ incredulitatē. vñ ait: deinde z iudeis nullā causaz derelinq̄t. q; z ipse dñs ostēdit dicēs. Uenit Joannes nō mādūcās neq; bibēs rc. Uenit filius hoīs mādūcās z bibēs rc. ℣ Tertia ꝓpter maiorem firmitatē. Necesse erat ingt ab alio ꝓius dici que de ipso erāt. Nā alias iudei dirissent. Tu de teipo testimoniū phibes rc. ¶ Septima ꝓrogatiua est: qa fuit trib⁹ meritis gbus aureola cōsert in figuris. Uxa. s. fuit ꝑdicator. martyr. z virgo. Et ī hāc habuit coronā stellatā que debet ꝑdicatorib⁹. De hac Daniel. xij. Qui ad iustitiā eruditi multos quasi stelle in perpetuas eternitates. Habuit coronā gēmatam que debetur martyribus. ps. Posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Et coronā aureā que debet virginib⁹. Eccle. xlv. Corona aurea sup mitram eius. Sicut enī aurū est fulgidū z incorruptū ac pretiosuz sic z virginitas. Sapie. iiij. O q̄ pulchra est casta generatio cū claritate: ecce q̄ fulgida. Immortalis enīz est memoria illius. ecce q̄ incorrupta: qm̄ apud deuz nota est. z apud hoies. ecce q̄ pretiosa. ¶ Octaua progratiua est: quia dies natiuitatis eius habet festiuus. Trīū enīz natiuitates solēniter celebramus. s. rpi: z virginis gloriose marie: z ioānis baptiste. Tuz q; ocs tres fuerunt in utero scificati. Tum q; ocs fuerūt miraculose nati. Mā rps est de virgine natus. Et virgo maria fuit de sterili matre genita z ꝑcreata. Joannes vo fuit de sene utroq; parente generatus. Tum q; ortus istoꝝ triuz gaudio magno fuerunt dedicati. De gaudio nāq; natiuitatis rpi dī Luce. ij. Annuncio uobis gaudiū magnū qd erit omni pplo. De gaudio vo natiuitatis btē z gloriose marie virginis dī Hester. viij. Judeis noua lux oriri visa est: gaudiū honor z tripudiū. Sz de gaudio natiuitatis bti ioānis dī Luc. j. Et multi in natiuitate eius gaudebunt rc.

Sermo. clxxv. ¶ De eodem sermo. vj.

Arauit

p lucernam rpo meo. Inimicos eius induā ꝓfusione rc. ps. Nullus quenientius lucerna dici pōt q̄ Joānes baptista. de quo dī Joan. v. Ipe erat lucerna ardens z lucēs. Volens enim deus patermittere in hunc mūdū uerū solē. premisit luciferū z lucernā ardentē. ideo dixit. Parauī lucernā rpo meo. In his autē uerbis quatuor sunt videnda. ¶ Primo quare Joānes dī lucerna: qō qdē fit triplici causa. ℣ Primo ꝓpter lucis mutuationē. lucerna enim nō lucet a seipsa: sed aliunde lucē suaz accipit z mutuat. sic z Joānes nō lucebat a seipso sed a rpo. Unde dī Joan. j. Non erat ille lux. Et tamen dī Ysa. xlj. Dedit te in lucē in gentib⁹. Joānes quidē erat lux: z nō erat lux. Est enim q̄daz qō trīs lucē influit sed nō recipit. sicut corpus luminosuz. Quoddā qō recipit lumen z nō influit. sicut corpus opacū. Quoddā vo qō lucē recipit z influit. sicut corpus diaphanū. Lux igīt que trīs lucem influit sed nō recipit est rpus. Corpus vo qō trīs recipit sed non influit erant iudei z sunt ceteri auditores. Lux vo que recipit z influit erat beat⁹ Joannes qui lucem a christo recipiebat z populo infundebat. Unde Augu. super illo. Erat lux uera. quare additum est uera. q; z homo illuminat⁹ nō dī lux uera. sed uera lux est ille que illuminat.

De scto ioane baptista

Et tñ nisi per noctē lucerna accendat: z per diem sol ereat lumina illa sine causa parent. ℣ Scdo dī lucerna ꝓpter lucis obumbrationē. Sicut enim aduenīēte sole lumē lucerne minuit z obumbrat. sic aduenīente xpo fama Joānis baptiste fuit obūbrata z quodāmodo diminuta. Uñ dicebat Joā. iii. Illū oportet crescere: me aūt minui. Et istud ſm Aug. ostēdit in coy ortu z obitu. Mā xps natus fuit qñ dies incipiūt crescere. Joānes quando dies incipiūt minui z decrescere. Christus in morte fuit crucifixus. Et Joānes fuit capite mineratus. ℣ Tertio dī lucerna ꝓpter ꝓsumptionē. Sicut enim lucerna se ꝓsumit in seruitiū aliorū. sic beatus Joānes baptista in nostrā utilitatem z exemplū ꝓsumpsit substantiā suā oīa tēporalia respuēdo. z corpus suū ipsius durissime ꝑcrēdo. vitam suā ꝓ iustitia eam erponēdo z moriēdo. ac uerba sua corā iudeis z inter eos quotidie ꝓdicando. z famā suā ipsam annihilādo. qz cū xpus crederet istā famā extinxit z annihilauit. ℂ Secūdo est videndū quō hec lucerna fuit parata. ꝓ eo qō dī. Paraui lucernā. Tunc aūt lucerna est bñ parata: qñ. s. est lucens z clara. Ista aūt lucerna bene parata fuit qñ multis radijs emicuit. ℣ Primus radius est puritatis z mūditie ob quā angelus dī z nūc ꝓparat. Unde dī. Mescies labē nūci pudoris. Chryso. Cōuersatio Joannis oium vitā culpabilē faciebat apparere. quēadmodū si videas uestē albaz. dicis q satis candida est illa. Si aūt apposueritis eam iurta nīuē. incipit tibi sordidaa apparere: etiā si sordida nō sit. Sic reuera ḡtū ad cōparationē beati Joannis oīs homo videbat esse imundus. ℣ Secūdus radius est vite religiose assumēde. per hoc q mundū fugiēs in deserto habitauit. Mā ꝓ certo in mūdo oēs sensus hoīs polluunt. s. visus in videndo uanitates. Auditus: uerba uana audiēdo. Olfact⁹: odores uarios odorando. Os: uana sepe loquēdo. Et manus: se ad illicita extendendo. Btūs ergo Joānes baptista in loco deserto uoluit habitare. ut mundos seruaret oculos qbus spūs scīs in specie colūbe erat ꝓspecturus. Et mūdas seruaret aures: quib⁹ uocē ꝑis erat auditurus. Et mūdū os seruaret per qō xpi testimoniū erat ꝓlaturus. mūdūq seruaret olfactum per quē xpi odorē erat ꝓsensurus. Et mundas manus ot seruaret quib⁹ xpm iesuz erat baptizaturus z digito ostēsurus. ℣ Tertius est radius humilitatis. ꝓfunde: qz cū crederet esse xpus: confessus est se esse sūū ꝓconē. Unde de hoc Joā. i. Ego uor clamātis in deserto. Suum scutiserū. Matth. x. Cuius nō sū dignus ꝓcubens soluere corrigiā calciamēti. Sūū ꝑcurforez deuotum. Joan. iii. Nō sum ego xpus: sed missus ante eum. Nare aūt iudei magis credebāt Joannē cē xpm q ipsū dūm. ponit Chryso. tres causas. s. ꝓpter genus illustre. ꝓpter durā educationē. z humanā uestiū despectionē. In xpo aūt cōtrariū videbatur. s. genus humile. dieta cois. z uestimēta cois. ℣ Quartus radius est discretionis mature. qz paulatim iudeos ad xpi cognitionem ducebat. Facit enim sicut dicit Chryso. Sicut faciūt multe aues pullis suis: qz nō statim docēt eos uolare: sed primo pullos extra niduz educūt. z postea paulatim uolationē apponūt. z sic tādē eos relinquūt. Tūc ſm Chryso. btūs Joannes iudeos a nido uolare docebat quādo xpm maiorē se esse dicebat dicens Matth. iii. Qui post me uēturus est fortior me est. Maiorē aūt uolatū docuit qñ nō tñ sup se: z sup oēs alios esse demōstrauit: dicens Joan. iii. Qui de celo uenit sup oēs est. Et adhuc maiorem docuit: qñ ipz esse uerū dei filiū ostēdere cepit: dicēs Joan. i. Ego vidi z testimoniū phibui: qz hic est filius dei. ℂ Tertio principalr videndū est cui ista lucerna fuit ꝓparata: qđ oñdit cū dī christo meo. Fuit igit parata christo. ut ipm manifestaret. Solet enim homo qñ aliquam rem ꝓciosam z minimā vult inuenire: accēdere lucernā z ipsam inuenire. Christus aūt erat factus minimus ut in pā. Minuisti eū paulominus ab angelis. ideo lucerna uenit z ipsum humano generi demonstrauit. ℣ Ista aūt lucerna z lurit sub modio: qñ xpm in utero recognouit. Et in candelabro lurit: qñ ipm uigilo demonstrauit. Et lurit in limbo: qñ xpm his qui erant in tenebris annunciauit. ℣ Secūdo fuit ꝓpata ut ad uerū solē nos manu duceret. Homo quidē erat in oculo saucius z nō poterat uerū solem ꝓspicere. ideo deus misit Joannē tanq̄ ꝑrietē illuminatū. Aug. Quomō plerūq̄ fit ut qui sauciatos habēt oculos nō possint videre solem: sed parietē illuminatū: ideo deus irradiauit Joānem: z per illū illuminatū cognitus est ille qui illuminat. Erat etiā lippus nec poterat in solē respicere. Ideo missus est Joannes qui dictus est lucerna. ut per ipsam possit videre. Aug. Fulgorē solis lippitudo nostra ferre nō poterat. Ideo erquisit⁹ est Joānes lucerna: ut testimoniū phiberet ueritati. Erat nanq̄ in uisu debilis. Ideo missus est Joānes baptista tanq̄ mons. ut qz nō sufficiebat respicere ad solē: respicere possit ad irradiatū mōtem. Bego. Qui orientē solē ꝓplari nō ualent: radiatos montes aspicit: z qz ortus sit sol deprehendit. ℣ Tercio ipsa lucerna fuit parata xpo ut ante ipm ꝓiret. Solēt enīz aūt regē deferri luminaria multa z honeste, sic aū xpm Joannes tanq̄ lucifer

uenie. Hinc est q̄ in diebus p̄osestis vnus cereus aſi cuāgeliū deferē: ⁊ in diebus festiuis duo: quia p̄mū aduēt⁹ qui totus debet esse penitētie p̄cessit vnū luminare. ſ. bt⁹ Joānes. Secūdū vo aduē tū qui est festiuitatis eterne p̄cedēt duo. ſ. Helyas ⁊ Enoch. ℭ Quarto p̄incipaliter videdū est ꝓpter quid ista lucerna fuit ꝓparata: qō notat cum dr. Inimicos eius induā confusione. Cōfudit enim iu deos quadrupliciter. ℣ Primo ex suo baptismo. Matth. xxi. Baptismus Joānis ex deo erat an ex hoib⁹. Aut eqd aūt rndissent ꝓfui fuissent. ℣ Secūdo testimonio suo. Dixit nāq; se non esse xp̄m. De xp̄o aūt dixit q; erat. Multo aūt magis credit alicui ſerēti testimoniū de alio q̄ de seipso. ℣ Tertio ex abstinētia sua. Matth. xi. Venit Joānes nō māducās neq; bibēs. Ac si dicat ꝑm Chrysosto. Per viā cōtrariā uenimus ego ⁊ ioānes. ⁊ idē fecimus: sicut si uenatores per duas vias ferias aliquod aial insequunt: ut in alterā incidat. ℣ Quarto ex sua vita. Si enim hō in utero scificatus: sine pcō nat⁹ gra dei plenus tā asperā vitā duxit: q̄taz ꝓfusionē hie debemus: qui sumus gra dei uacui. ⁊ in peccatis inueterati. ⁊ tamen modicam penitē tiam noluimus sustinere.

Sermo. clxxvi. ℭ De sanctis Joanne ⁊ paulo martyribus sermo p̄imus.

Alte his liberauit eos ⁊c. De stis sā tribulatiões iustoz: ⁊ de oibus in etis martyrib⁹ Joāne ⁊ Paulo dī in p̄missis uerbis q̄ erāt ℣ iusti ℣ ⁊ tribulati ℣ ⁊ liberati. ℭ Iusti q: ius suū vnicuiq; reddiderūt. ſ. sibi: deo ⁊ p̄imo. ℣ Sibi q: habuerūt magnā puritatē ⁊ etiā magnā fidelitatē. Puritas aūt eoz notat in hoc q̄ dicunt fuisse eunuchi. Ex eni sit quedaz castitas nature. ⁊ q̄dā violētie. ⁊ q̄dā vtutis ⁊ gre. isti tñ ex diuina gra ꝓpter regnū celoz se castrauerunt. Ista tripler castitas tangit Matth. xix. Ubi tria eunuchoz genera distinguunt. Habuerūt etiaz fidelitatem: q: ꝛ thesauros sibi a pstātia derelictos paupibus fideli⁹ erogauerūt ꝛ dispēsauerūt: q: nihil sibi retinuerūt. Matth. xxiiii. Quis putas est fidelis seruus ⁊ prudēs ⁊c. Et humilr: q: nō tanq̄ dñi sed tanq̄ serui. Et p:udēter. q: nō diuitib⁹ ꝛ egenis: nō vni sed multis. nō post mortē sed in vita distribuerūt. ℣ Secō fuerūt iusti q̄tū ad deuz. q: sibi exhibuerūt reuerētiā sanctā: ⁊ fidē sincerā. Reuerētiā quidē q: iulianū apostatā qui deū p̄tēpserat p̄tēpserūt dicētes. q: religionē plenā virtuti bus dereliqsti a te recessimus: ⁊ deū tibi ꝓponentes: minas tuas nō timemus. Habuerūt etiā fidē sincerā. Usi tercētiano emisso ut statūculā adorarēt. dixerūt. Si tuus dñs est iulianus habeto pacem cum illo. nobis aūt alius deus non est: nisi p̄ ⁊ filius ⁊ spūs scūs. Rom. x. Corde creditur ad iusti tiā. ore aūt p̄fessio fit ad salutē. ℣ Tertio fuerūt iusti q̄tū ad p̄imū: ⁊ hoc q̄tū ad tyrānos: egenos: ⁊ amicos: ⁊ inimicos. ℣ Quātū ad tyrānos ipsos grauiter arguēdo. q: ⁊ iulianū apostatā grauiter arguerūt. nec eius potentiā timuerūt. vñ Eccle. xlviii. In diebus suis nō timuit p̄incipē. ⁊ in potētia nemo vicit illū. ℣ Quātū ad egenos eos cum elemosynis sustentando. Bal. vi. Dum tēpus habemus opemur bonū ad oēs. ℣ Quātum ad amicos eis fideliter ꝓsulēdo in p̄iculis. Unde dixerunt Gallicano in p̄iculis ꝓstituto. fac uotum deo celi ⁊ eris victor melior q̄ fuisti. Uerus enim amicus nō cognoscit in ꝓsperitate: sed in aduersitate. Ecc. xii. Non agnoscet in bonis amicus ⁊c. ℣ Quātū ad inimicos ipsos ad pacē ⁊ ꝯcordiā reducēdo. Meritis nāq; istoz tota gens scythica ad pacē ⁊ ꝯcordiā uenit. ⁊ cuz gallicano composuit. Prouer. xi. Qui pacis ineunt ꝓsilia: sequetur eos gaudiū. Secūdū est eni magnū gaudiū de hostiū pacificatiōe. de gallicani ꝓfusione. ⁊ de cōstantie regine obseruato pudore. ℭ Secūdo fuerūt multipliciter tribulati. Hostis nanq; eos est multiplr ꝑsecutus. ℣ Primo per blanda uerba ⁊ blanditias. ut. ſ. eos alliceret dicens. Uos qui in aula regia nutriti estis non debetis meo lateri deesse: ut p̄imos in palatio uos habeā. Sed ipsi p̄omissiones suas penitus p̄tēpserunt. nec ad ipsum accedere uoluerūt neq; curauerūt. ℣ Secūdo ut ipsos deterreret dicens. Puniā uos non ut martyres: sed ut publicos hostes. Sed ipsius minas nō curauerūt neq; timuerunt dicentes oīm nr̄m Jesus christum tibi p̄ponentes minas tuas non timemus. ℣ Tertio per supplicia ut eos vinceret: quādo eis mandauit q̄ aut statuam idoli adorarent: aut sententiā capitalē acciperent. sed ipsi mortem patiēdo vicerunt. Unde beatus Aug. Miles christi ꝺi dei armis indutus in p̄elio stetit fortiter: vimi cauit pugnauit ⁊ vicit non feriendo: sed patiendo. ℭ Quarto occulte eos occidendo: ut eorum famam extingueret. sed fama eorum extingui non poterat. quia scripta erat in celo. Luce. x. Gaudete quia nomina uestra scripta sunt in celo. Conseruata in deo. Sapie. iiii. Immortalis enim est memoria eius: quia apud deum nota est: ⁊ apud homines. ⁊ vigebit toto mundo. Eccle. xxxix. Nō recedet memoria eius ⁊ nomen eius requiretur a generatione in generationem. ℭ Tertio fuerunt liberati. ⁊ hoc quia deus dedit eis constantiam. Uñ iuliano dante inducias .v. dieꝫ dierū cōstanter responderūt. Decez ꝓteriſſe nūc computa dies. ⁊

modo facito qō tunc te sacturū minaris. ℣ Secū do vedit ipsis victoriā. qi de hostib⁹ triūpharunt. Uicerūt eni mūdū per fidem. i. Joā. v. Hec est victoria que vincit mūdū fides nra. Diabolo resistēdo. Jac. iiii. Resistite diabolo ⁊ fugiet a te ⁊ a uobis. Scipsos ⁊ alios suos edomādo. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro forti. ⁊ qui dñāt alio suo expugnatore urbiū. ℣ Tertio vedit ipsis coronam Jac. i. Btūs vir qui suffert tētationē. qm cū. pbatus fuerit accipiet coronā vite ⁊c. Ipaz eni coronā accipiūt sufferētes per lōgani mitatē. iō vr. qui suffert tētationē. Probati per fidelitatē. iō subdit. Qui cū. pbat⁹ fuerit. ℣ uerūt diligētes per charitatē. iō subiūgit diligētib⁹ se. Et qm sic liberati fuerūt. iō nūc multos suis meritis ⁊ oronib⁹ liberant ⁊ marie in iudicio liberabūt. Ad te hoc refert beatus Greg. in dialo. q. dū q̄dā mona ecclīas istorū sctoz martyrū sepius visitaret eidē apparētes vixerūt. Tu nos mō visitas. nos aūt te i iudicio regre mus. ⁊ quicqd poterimus tibi et tunc pstabimus.

Sermo. clxvii. ¶ Eodem die sermo. ij.

¶ Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū hitare frēs e in vnū ⁊c. Beati martyres Joānes ⁊ paulus nō tm fuerūt frēs carne. sed etiā fide ⁊ passione et vno pre celesti. Et iō pueniēter vbū. ppositū de eis vici pōt. ℣ In ipsis qdē fuit vera fraternitas. qō notat cū vi. Habitare frēs. ℣ Et fraternitatis vera vnitas cū sbiūgit. In vnū ℣ Unitatis ⁊ fraternitatis magna utilitas. cū vi. Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū. ¶ Circa pmū notādū q. fraternitas spūalis excellit fraternitatē carnalē in trib⁹. de qb⁹ sic dicit Amb. Sanguis fraternitas interdū sibi inimica est. Christi aūt fraternitas sine intermissione est pacifica. Illa inter se cōmunia cū emulatione diuidit. Hec vo. pria cuz gratulatione coicat. Illa in psortio despicit sepe germanū. hec aūt frequēter assumit alienū. Er qb⁹ vbis habeā. q. fraternitas carnalis sepe hēt cōtētionē. i. Cor. vi. Frater cū frē in iudicio ptēdit. Spūalis aūt fraternitas hēt pacē ⁊ dilectionē. Ecc. xxv. In trib⁹ bnplactū est spūi meo que sunt pbata coraz deo ⁊ hoib⁹. s. pcordia fratrū. amor primoz. ⁊ vir ⁊ mulier sibi dū psentiētes. Duo frēs sunt intellectus ⁊ affectus. qui tūc sunt pcordes: qū intellect⁹ bonū discernit: ⁊ affect⁹ illud eligēdo diligit. Duo primi sunt oculus ⁊ cor qui tūc cōcordes sunt. qū ipm cor studet oculū ad bonuz dirigere. ⁊ oculus studet cordi bona renūciare. Uir ⁊ mulier sunt ratio ⁊ sensualitas. que tūc bene sibi cōsentiētes sunt qū ratio sensualitatē regit. ⁊ sensualitas rōni obedit. ℣ Scōo fraternitas carnalis diuidit cōmunia Genē. xii. Diuisi sunt alter utruz a frē suo. Spūalis nāq; fraternitas coicat pria: ⁊ hoc tā pria tpalia. Prouerb. xi. Alij diuidūt pria ⁊ ditiores fiunt ⁊c. q̄ spūalia pria. Aug. Dis res que dādo nō deficit dū habet ⁊ nō dat: nondū habet qū hūda est. ℣ Tertio fraternitas carnalis sepe despicit germanū. Bap. r. Per irā homicidij fraternitas depijt. Spūalis aūt amittit alienū. vñ Aug. in li de ciui. dei. Nullo mō fit minor accedēte cōsorte possessio bonitatis. Nō habebit deniq; istā possessionē qui eā noluerit hre cōmunez. ⁊ tāto eā replet ampliorē q̄to amplius sibi potuerit amare consortē. ¶ Scōo ponit fraternitatis uera vnitas. Aus liter aūt scti viri vniunt dicit Cyprianus. Uniunt enim sicut diuersi radij in vno sole. sicut diuersi rami in vna radice. sicut diuersi riui in vno fonte ⁊ sicut diuersa membra in vno corpe. Istis q̄tuor modis isti beati martyres Joānes ⁊ Paulus adinuicē cū deo vniti fuerūt. ℣ Primo nāq; in vna fide: sicut diuersi radij in vno sole. Radij nanq; accipiūt a sole lumē: calorē ⁊ virtutē. Illa igit est pfecta fides: que hēt de deo ueā ⁊ indubitatā cognitionē. ⁊ q̄tū ad hoc distinguit a fide gētiliū ⁊ hereticoz. Charitatē ⁊ dilectionē. ⁊ q̄tuz ad hoc distinguit a fide demonū. Uirtutē ⁊ opationē. ⁊ q̄tū ad hoc distinguit a fide malox xpianoz. ℣ Scōo vniunt sic diuersi rami in vna radice. i. in vna charitate. Eph. iij. In charitate radicati ⁊ fūdati ⁊c. Greg. Ut enim multi arboris rami er vna radice pdeunt ⁊ pcedūt. sic etiā similiter multe virtutes er vna charitate generant. Nec hēt aligd viriditatis ram⁹ boni opis si nō māserit in radice charitatis. ℣ Tertio vniunt sicut diuersi riui in vno fonte i. in vno spū fontalis sapiētie. De quo fonte vi Bene. ii. ℣ Fluuius egrediebat de loco uoluptatis qui inde diuidit in q̄tuor capita. i. in q̄tuor expositiōnū genera. s. historicā: tropologicā: allegoricā: ⁊ anagogicā. ℣ Quarto vniunt sicut diuersa mēbra in vno corpe sacrosancte matris ecclie que eā vnio aliqū in pūi sepaī. aut per culpā mortalē. Ysa. lix. Iniqtates nre diuiserūt inter uos ⁊ deū ūm. aut per excoicationē. i. Cor. v. Auferte mal⁹ a uobismetipsis. Et loquit de publico fornicario per excoicationē auferēdo. Et q̄nq; in futuro quando separabunt mali a dei visione. Matth. xxv. Discedite a me ⁊c. Et a sanctorū societate. Matthei xiij. Eribunt angeli ⁊ sepabunt malos de medio iustoruz. ¶ Tertio ponit vnitatis fraternitatisq; utilitas: cū dicit. Ecce q̄ bonū ⁊ q̄ iocūdū. Dicit aūt beatus Berū. q. sunt q̄dā bona: sed nō iocūda sicut sunt passiones ⁊ tribulationes que non sunt iocunde carni: sed tū sunt bone ⁊ utiles. q. hoiez faciunt meliorē. Chrys. Quando carnalia hominis

afflígunt. tūc spūalia eius florēt. Sicut ergo uernali afflatu arbores lārant in folia ⁊ i fructē. Sic in psecutionib⁹ excitant aīe ad vtutes. Quedā aūt sunt iocūda: sed nō bona: sicut pcā carnalia. Pro uerb. v. Fauus distillans labia meretricis. ecce ōia iocūda. Nouissima aūt illi⁹ qsi absinthiū. ecce ōia amara. Quedā vo sunt que sunt amara sed nō bona nec iocūda. sicut q̄dā pcā que hñt secū penā anexā ut est tristitia ⁊ iudia. Prouerb. xvij. Spūs tristis exiccat ossa. Eiusdē. xiiij. Putredo ossiū inuidia. q̄dā sunt bona ⁊ iocūda sicut charitas mutua: ⁊ cohabitatio fraterna. Dec enīz cohabitatio est iocūda. q: dat vnctiones gre. vñ sequit. Sicut vnguētū in capite qō descēdit in barbā ⁊c. qō est in refrigeratione cōcupiscētie. vñ subdit. Sicut ros hermon. Et est bona. q: est causa bñdictionis gre ⁊ vite phennis glie. vñ subdit. Ibi illic mādauit dñs benedictionē ⁊ vitam usq; in seculum.

Sermo. clxxviij. ¶ De sancto Petro ⁊ Paulo apostolis sermo primus.

Fecit deus duo luminaria magna. luminare maius ut pesset diei. luminare min⁹ ut pesset nocti. Gen. j. Per ista duo luminaria magna mūdi hñt itelligi duo magna luminaria padisi. s. petrus ⁊ paulus. Per luminare mai⁹ intelligit petrus. q: sicut sol est pnceps oiuz planetarū ⁊ luminariū: sic ⁊ petr⁹ est pnceps oiuz apl̄oz. Sed per luminare minus itelligit btūs paulus. q: sicut ipsa luna ultima est oiuz planetarū. sic ⁊ ipse btūs paulus ultim⁹ fuit oium apl̄oz. Luminare aūt maius pest diei. q: petrus erat apls iudeoz qbus erat lux fidei ⁊ dīne legis. Pnest lumiare min⁹ nocti: qa ⁊ paulus fuit apls gētiū in qb⁹ erāt tenebre ignorātie ⁊ infidelitatis. ℣ Ista nāq; duo luminaria. s. sol ⁊ luna hñt in effectu magnā ptātez. ℣ in motu magnā uelocitatē. ℣ in luce magnā claritatē. ℣ in situ magnā sublimitatē. ℣ ⁊ i ētitate excellētē magnitudinē. Et isti duo apli significanē per ista duo luminaria. ¶ Primo qa magna hñt in iferioribus ptātez. nā vnus est ianitor celi. ⁊ alius doctor mūdi. ⁊ ambo sunt thesaurarij dei. Deus qdē hēt triplicē thesaurū. s. potētie qui est pris. sapiētie qui est filij. ⁊ misericordie qui est spūs scī. Deut. xxxij. Nonne hec cōdita sunt apō me ⁊ signata in thesauris meis. Dia enīz in thesauris diuine potētie ⁊ sapiētie ⁊ misericordie recōdunt. vnde per effect⁹ postmodū pficiunt. Thesaurari igit pris est petr⁹. cui pī cōmisit thesaurū sue potentie. vñ dicit dñs petro. Caro ⁊ sanguis non reuelauit tibi: sed pr̄ me qui in celis est. Magnū nāq; thesaurū potētie: petrus accepit qñ ptātē claudēdi ⁊ aperiēdi celū hīe pmeruit. Thesaurarius filij est paulus cui rps cōmisit thesaurū sue sapiētie. Hal. j. Neq; enīz ab hoie accepi illud neq; didici. sz per reuelationez iesu rpi. Memo igit potest intrare in thesaurū sapiētie dei: nisi per doctrinā ⁊ sapiētiā pauli. Thesaurarius vo spūs sancti est vgo beata: cui ipse cōmisit thesaurus sue misericordie. ⁊ istū thesaurū ipsa expendit in hoc mūdo. idcirco uocat mater gre ⁊ mater misericordie. ⁊ in celo ubi etiā celestes gratias administrat Ecc. xxiij. In habitatione sancta corā ipso ministrauī. ¶ Secūdo habēt in motu uelocitatē. Motus aūt aīe est amor aīe. Est aūt triplex motus aīe: sicut distinguit Dionysius in lib⁹ de diuinis nominib⁹. s. circularis quo ipsa aīa mouet per amorem ad mundū. vnde pī. In circuitu impij ambulant. obliquus quo quis mouet per amorē ad se ipm. cū enīz de natura amoris sit in alterū dirigi: quādo quis ipsuz ad se reflectit tunc obliquitatez facit. rectus quo quis mouet per amorē ad deuz. Cant. j. Recti diligunt te. Beatus igit petrus nō mouebat motu circulari per amorē ad mundu. qa ipse oia mūdana cōtempsit. nec motu obliquo ad seipm per amorē. q: se pro rpi noie ⁊ amore crucifigi p̄misit. Sed mouebat motu recto per amorem ad deum. q: super oia ipm dilexit. Joā. ult⁹. Tu scis dñe qa amo te ⁊c. Similiter beatus paulus nō mouebat motu circulari qui dicebat Hal. vj. Mihi mundus crucifixus est: ⁊ ego mūdo. nec motu obliquo qui dicebat Hall. ij. Viuo ego. iaz nō ego. viuit vo in me rps. sed motu recto qui dicebat Roma. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris ⁊c. ¶ Tertio habuerunt magnā claritatē. i. sapientie immensitatē. quā quidē sapientiaz petrus a triplici magistro didicit. s. a patre reuelante. Matthei. xvi. Caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi. sed pater me⁹ qui in celis est. A filio instruēte. Joā. xv. Quecūq; audiui a patre meo nota feci uobis. A sancto spiritu docēte. Joan. xv. Cū uenerit spiritus ueritatis docebit uos oēm ueritatē. Similiter ⁊ paulus tantā sapientiā didicit in tribus scolis. nam in paruis scolis iudeorum didicit legem moysayce. Actuū. xxij. Secus pedes Gamalielis eruditus ⁊c. In magnis scolis apostolorum didicit legē euangelicā quā tamē non ab hoie docente didicit: sed rpo reuelante accepit. In maximis angelorū didicit legē supsubstantialē ⁊ diuinā: quādo. s. usq; ad tertiū celū fuit raptus ⁊ ibi inter angelos doctus. ¶ Quarto habituri sunt in iudicio magnā sublimitatē: q: sup thronos duodecim sedebunt ⁊ ceteros iudicabūt. Et illa talis sessio erit ad sententie iudicis approbationez. pī. Ut faciant in eis iudiciū cōscriptū ⁊c. erit ab ipsorū imensuz

honorē. Prouer. ulᵗᵉ. Mobilis in portis vir ei⁹ quā do sederit cū senatorib⁹ tre. Erit ad magnā demo nū cōfusionē. i. Loy. vi. Nescitis qm̄ angelos iu dicabimus. Erit etiā ad maloꝝ pdēnationē. ut ibi dē. An nescitis qm̄ scti de hoc mūdo iudicabunt. Erit ad bonoꝝ magnā cōsolationē: qm̄. s. videbūt fratrē suū. i. xpm esse iudicē. ⁊ sororē suā. i. mariā esse mediatricē. ⁊ fres suos. i. aplos esse intercesso res ⁊ assessores. ℂ Quinto hīt magnitudinē ex cellentē. i. gloriā oībus eminētē. pñ. Principes po pulo⁹ cōgregati sunt cū deo abrahā. Quāius aūt gloria sctoꝝ sit magna. pctōribus tm̄ videt pua er eo q̄ ab ipsa nimiū se elongāt. Nimia nāq; distan tia fm̄ basiliū errare facit circa tria. s. circa q̄ntita tē ⁊ ponit exemplū in sole ⁊ in insulis maris. circa qualitatē ⁊ ponit exēplū in uel⁹ nauiū. que cū sint alba: tm̄ ꝓpter nimiā distantiā videnť esse nigra. cir ca figuras. ⁊ ponit exēplū in turribus que cuꝝ sint quadrate tm̄ ꝓpter namiā distantiā videnť esse ro tūde. q; ergo petōres nimis se elongāt a celesti pa tria. ideo errant circa eius quātitatē. nō cōsideran tes q̄ magna sit: cuꝝ tamē dicatur Baruch. iij. Q̄ israel q̄ magna est dom dei ⁊c. Errant circa eius qualitatē nō considerātes q̄ pciosa sit. de cuius pciositate dicit Apoc. xxj. Ipa ciuitas aurū mū dū. Errant circa eius figurā nō ꝓsiderātes q̄ sta bilis sit ⁊ q̄ eterna. Est enī⁹ patria celestis in q̄dro posita. ut ibidē dicit. Ipsi vo petōres credūt ipsaꝝ esse rotundā. i. mobilē ⁊ caducā. De cuius eternī tate dē. ij. Loy. v. Edificationem ex deo habemus domum non manufactam eternam in celis.

Sermo. clxxix. ℂ De eodem sermo. lj.

Amis honorati sunt amici tui de⁹ ⁊c. pñ. Inter cēs sctōs deus ma gis istos duos aplos honorauit ℣ in vita ℣ in morte: ℣ ⁊ post mortē. ℂ In vita: q; claues re gni celestis eis dedit. Mat⁹ Petro dedit claues pe nitētie. ⁊ Paulo dedit claues sapie. Ista aūt pote stas clauiū cōsistit in tribus. ℣ Primo in petōr re missione. Joan. xx. Quoꝝ remiseritis peccata re mittunť eis ⁊c. Et tm̄ dicit Luce. v. Quis potest remittere pcā: nisi solus deus. Sed utrūq; est ue ruꝝ: q; deus remittit: ⁊ sacerdos remittit. Et pec cato nāq; in hoc tria causanť. s. dei inimicitia. de formis macula. ⁊ obligatio ad penam. Thren. ij. Quomodo obtexit in caligine. ecce deformis ma cula. In furore suo dñs filiā syon. ecce dei inimi citia. proiecit de celo in terrā inclytaꝝ israel. ecce ad penā eternā obligatio. Ista tria solus deus virtu te cōtritionis remittit. solus enī⁹ deus remittit of fensam. lauat maculā. ⁊ dissoluit obligationē eter nam. Ista tria significanť Luce. xij. In filio pro digo de quo dicit q; pater fuit cum osculatus. ⁊ q; stola prima cum induit. ⁊ q; dixit mortuus fue rat ⁊ reuixit. In hoc nanq; q; fuit euꝝ osculatus dat intelligi q; solius dei est remittere inimicitiā suā ⁊ offensaꝝ. In hoc q; stola induit eū: dat intel ligi ⁊ eius est lauare maculam ⁊ ornare aiam. In hoc aūt q; dixit mortuus fuerat ⁊ reuixit: datur in telligi q; eius est remittere penā eternam. Sacer dos autē dicit remittere pcā: cū tum ad alia tria. Ipse enim petōres a deo absolutū esse indicat. alī ter enim ꝓ⁹ absoluto nō reciperet a pena purga torij qua obligať deobligat ⁊ pena satisfactoria ip sum ligat. ⁊ de ipsa pena partē relaxat. Ista tria no tanť Joan. xi. in resuscitatione lazari. Solus qui dem xps ipm a mortuis resuscitauit: sed tamē di scipulis tria cōmisit. s. ut lapidē tollerent: ut ipm solueret. ⁊ ut libere abire pmitteret. Lapidē tolle re est penā purgatoriā in penā satisfactoriā com mutare. Peccatorē absoluere. est ipm a deo absō lutū esse ostēdere. Et libere abire pmittere est ei pe nā aliqualiter indulgere. ℣ Secūdo ꝓsistit in exco municādi ⁊ absolvēdi iurisdictione. Iste aūt absō lutiones ⁊ ligatiōes nō sunt in celo. q; ibi sunt oēs absoluti. nec sunt in inferno: q; ibi sunt oēs ligati. sed sunt in mundo. ubi q̄dā sunt absoluti ⁊ quidā ligati. In inferno quidē sunt ⁊ oēs ligati ⁊ excoi cati per illaꝝ sentētiā Matthei. xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū qui parauꝰ est diabolo ⁊ āgelis ei⁹. ⁊ iō scti eis nō loquenť sed semp ab eis auertenť. de hoc pñ. Auertitli nos retrorsum post inimicos nros ⁊c. nec pticipabūt cū eis in dīno of ficio: de quo dī Thob. xiij. Per oēs platcas hieriꝝ alleluia cātabať. Ipi nāq; a tēplo dei erūt excluſi. Apoc. ult. ℣ Foris aūt canes ⁊ venefici ipes salutē būt. i. salutē eternā optabūt. imo sicut dī in pñ. Le tabit iustus cū viderit vindictā. Exclusi etiā erūt a pticipatione sacramētoꝝ ⁊ marie a pceptione pa nis vite. Matth. xv. Nō est bonū sumē panē filioꝝ ⁊ mittē canib⁹. Nō pticipabūt etiā scti cū eis in mēsa. Ysa. lxv. Ecce fui mei cōedent: ⁊ vos esurie tis ⁊c. ℣ Tertio cōsistit ista ptās in idulgētiaꝝ lar gitione. Ad hoc nāq; q; iste idulgētie valeāt: tria sunt coiter necessaria. ℣ Unū ex pte facientis. s. au ctoritas. ℣ Scōm ex pte recipientis. s. charitas. ℣ Tert. ū vo ex pte cause. s. pietas: que duo iclu dit s. honorē dei q; pietas est cultus soli deo debitus. ⁊ utilitatē. primi. pietas enim alio modo miseri cordiā dicit. ℂ Secūdo principaliter xps honora uit istos sanctos in morte q; eoꝝ mortē nobis fecit ualde utilē ⁊ fructuosam. Ex morte enim beati pe tri tripler fructus euenit. ℣ Unus est q̄tū ad deū s. ei⁹ glorificatio. Joan. ulᵗᵉ. Hoc aūt dixit sign

ficans qua morte glorificaturus esset deū. ℣ Alij ℟tū ad scipm. s. coronatio sua. vnde dionysius vidit eos post mortez coronis luminis coronatos. ℣ Tertius ℟tū ad nos. s. sua pro nobis intercessio. ij. Petri. j. Dabo aūt operā frequenter hꝫ uos post obitū meū ꝛc. Similiter ex morte beati pauli tripler fructus puenit. ℣ Unus quo ad deū. s. eius glificatio. Phil'. iij. Magnificabit rps in corpe meo siue per vitā siue per mortez. ℣ Scōs est quo ad scipsūz. s. sua oratio. ij. Timo. iij. Reposita est mihi corona iustitie ꝛc. ℣ Tertiꝰ est ad nos. s. salus tra nfa. ij. Lop. xiij. Libentissime ipēdā ꝛ supipēdar egoipe pro aiabus uris. s. saluādis. ℂ Tertio rps honorauit istos scōs per mortez eorū: q; fecit eos suos ianitores in domo sua. vñ cantat de eis. Hūt potestatē celū claudē nubilꝰ: ꝛ apire portas eius. Deus eniz hēt ℟tuor: domus. s. ecclesiā militantē. patriā celestē. purgatoriū. ꝛ infernū. In prima ha bitāt pegrini. In scda filij. In tertia debitis obligati. In ℟rta icarcerati. Et ℔libet istarū ℟tuor duo morū hēt suā clauē specialē. Nā clauis per quam intrat in pmā domū. s. ecclesiā militātē: est clauis indulgētie. Clauis vo per quā intrat in secūdā domū. s. patriā celestē: est clauis misericordie. Clauis per quā itrat in tertiā domū. s. purgatoriū: est clauis iustitie. Iustitia nāq; dei regrit q; nullū malū remaneat ipunitū. Sed clauis per quaz intrat in ℟rtā domū. s. infernū est clauis mortis eterne. Peccatori ergo uolēti redire ad ecclesiaz per pniaz. Petrū aperit ostiū cū claue remissionis ꝛ indulgētie. Joā. xiij. Quoz remiseritis petā remittunt eis ꝛc. Et aiabꝰ sctoz uolēribꝰ itrare in domū celestis patrie: aprit ostiū cū claue misericordie. pā. Januas celi aperit. Sed illis aiabꝰ que debēt itrare in purgatoriū aprit ostiū cū claue iustitie. pā. Aperite mihi portas iustitie. hec porta dñi iusti intrabunt in eā. Justi nanq; aliquādo secū aliqua cremabilia portant. Animabus vo damnandis: nec Petrus nec Paulus ostiū aperit. nec claudit: sed rps ostiū aperit ꝛ etiā ostium claudit ꝛ peccatores in inferno includit. ꝛ clauem includit. ꝛ clauē custodit. Apoc. j. Habeo clauem mortis ꝛ inferni. Et etiam Apocal'. ix. Data est ei clauis putei abyssi.

Sermo. clxxx. ℂ Eodem die sermo. iij.

Tes petrus ꝛ super hanc petrā edificabo ecclesiam meam. Matthei xvj. Magnā auctoritatē. ꝛ potestatē. ꝛ dignitatē iesus rps cōcessit beato Petro quādo super eius cōfessionē ecclesiam fundauit: ac clauis regni celoruz sibi dedit. Ut aūt eius dignitates ꝛ prerogatiuas melius videre ualeamus. Sciendū est q; beatus ℣ Petrus inter ceteros apostolos fuit sublimior in prelatione: ℣ feruentior in amore: ℣ efficacior in virtute: ℣ ꝛ gloriosior in passione. ℂ Primo fuit sublimior in prelatione. Xps enim eum summū pontificē fecit ꝛ suum vicariū constituit ꝛ vereligt: quādo ei dixit. Petre pasce oues meas. Ad istam aūt prelationē pater ipsuz elegit. Matth. xvj. Caro ꝛ sanguis nō revelauit tibi: sed pater meus qui in celis est. Et dei filius electū examinauit ꝛ maxime in duobus. s. in fide recta: quādo dixit ei. Quem dicunt hoies esse filiū hois ꝛc. Et petrus respōdit. Tu es rps filius dei viui. Et in dilectione sincera. quādo dixit. Simon ioannis diligis me plus his. Et ipūs sanctus electuz examinatū cōfirmauit: quādo in pthecosten ad robur se sibi effudit. vnde ps. Ego confirmaui columnas eius. Tota trinitas electo examinato ꝛ cōfirmato dedit iurisdictionē. s. iurisdictionē super infernū. cū dicit. Porte inferi nō prevalebūt aduersus eam. Super celū. cū dicit. Tibi dabo claues regni celorū. Super mūdū. cum dicit. Quodcūq; ligaueris sup terrā erit ligatū ꝛc. ℂ Secūdo fuit feruentior in amore. Unus aūt plura sunt signa. ℣ Unū ante passionē. q; ppter eius amorē oia terrena cōtempsit. Matthei. xix. Ecce nos reliqmus oia ꝛ secuti sumus te. Quidā enim sunt perastinātes. ideo dixit: ecce. Alij ad tempus reponentes. ideo dixit: reliquimus. nō reposuimus. Alij viuidentes: ideo dixit: oia. Alij res relinquētes: sed uoluntates suas retinētes. ideo dixit. Secuti sumus te. ℣ Secūdū signū fuit in passione. qa cū rpo mori uoluit. quādo dixit Luc. xxij. Paratus suz tecuz ꝛ in carcerē ꝛ in mortē ire. Nō enim uolebat mori ante eū. qa nolebat carere tā dulci psentia rpi. nec etiā uolebat viuere post eū: qa tunc non reputabat vitam: sed mortē eternā. Volebat aūt mori cū eo: quia hoc sibi reputabat gloriā ꝛ coronam. ℣ Tertium signū fuit post passionem. quia et tunc ipse beatus petrus semper fuit in lachrymis. Habuit enim lachrymas doloris: et eo q; magistrū suum negauit. Luce. xxij. Egressus foras fleuit amare. Unde dicit clemens: q; quandocūq; gallicātum audiebat lachrymas emittebat. Habuit etiam lachrymas compassionis et eo q; amicū suum mortuū videbat. Joan. xvj. Plorabitis ꝛ flebitis uos: mundus aūt gaudebit ꝛc. Habuit etiam lachrymas deuotionis et eo q; ad amicū suū videdū pgere spabat ꝛ hoc post ascēsionē. Unde dicit clemēs q; semp in sinu sudariū deferebat quo fluctus lachrymas detergebat. ꝛ sic ut idē dicit in cōsuetudinē duxerat flere q; tota eius facies adusta lachrymis videbat. ℣ Quartū signum fuit post resurrectionē q; ipe cū ioāne ad monumentū cucurrit ꝛ

sicut dic̃ Greg. Illi pre ceteris cucurrerũt qui pre ceteris amauerũt. Aliqñ simul cucurrerũt. aliqñ ioãnes cucurrit citi⁹ petro. Et aliqñ petr⁹ citi⁹ ioãne. qui⁹ nos monumẽtũ intrauit. Per qõ dat intelligi q̃ ambo sapiẽter xp̃m dilexerũt. Joãnes aũt magis dulciter. Petrus vo magis ꝓfũter. ¶ Tertio btũs petrus fuit efficacior in vtute. ꝛ hoc q̃dm pliciter. Fuit enĩz efficacior in vtute credẽdi qñ dixit. Tu es xp̃s filius dei viui. De ipsius petri fide dr Luc. xxij. Simõ ecce sathanas expetiuit uos ut cribraret sicut triticũ ꝛc. Ubi habeẽ q̃ eius fides multũ fuit a diabolo tentata cũ dicit. Ecce sathanas ꝛc. Hostis enĩ ubi inuenit locũ magis munitũ ibi maiorẽ exercet conatũ. Fuit a xp̃o multũ roborata cũ dr. Ego aũt ꝓ te rogaui petre ut nõ deficiat fides tua. q̃ oibus fuit in exẽplũ data cũ dr. Et tu aliqñ cõuersus ꝛc. Fuit etiã efficacior in virtute sanãdi: nõ solũ enĩz sanabat sicut ceteri uerbo oronis sed etiã vbo tussionis sicut patet Act. ix. in sanatiõe enee. vmbra corpis sui: sicut dr Actu. v. In positiõe bacculi sui sicut patet in discipulo per xl. dies defuncto qui ad ipositionẽ sui bacculi iã sanatus est ꝛ resuscitatus. Fuit efficacior in virtute p̃dicandi. Tã gratiose nãq; p̃dicabat q̃ aliqñ vna die tria milia. aliqñ q̃nque milia hoiũz puertebat sicut habeẽ Act. ij. ꝛ iij. Hoc enĩz est testimonium gratiosi p̃dicatoris. vñ Chrys. sup Matth. Testimoniũ studiosi agricole est messis secũda. assidui doctoris eccl̃ia plena. negociatoris multipler tpe ea. Fuit etiã efficacior in vtute orãdi. Eius enim oro aliqñ aperiebat celum. sicut patet Act. ix. Ubi dr. q̃ cecidit sup cũ mẽtis excessus ꝛ vidit celũ apti. Aliqñ faciebat discẽdere spũ sctũ sicut patet Act. viij. in samaritanis. Aliqñ spoliabat infernũ sicut qñ suscitauit defunctũ. quem simon magus suscitare nõ potuit. Et aliqñ vincebat demoniũ sicut patet in demone qui simonẽ magũ per aerem defercbat ¶ Quarto beatus petr⁹ fuit gloriosior in passione. Passus est enĩ eandẽ penã cũ xp̃o. put xp̃s ei p̃dixit. Joã. ult⁰. Sequere me. Sap. xviij. Simili pena seruus cũ dño est afflict⁹. Voluit au ẽ btũs petrus illã penã pati rectus: sed reuersus. hoc ꝓpter q̃tuor causas quas ipe ponit. ¶ Prima q; ꝓpter honorẽ dñi sui nõ reputabat se dignũ eo mõ penã illã pati quõ xp̃s eam ptulit. ¶ Secũda q; xp̃s passus est ꝓpter mũdũ redimẽdũ. ideo debuit ad mundũ respicẽ. Ipse aũt petrus patiebat ꝓpter aegrẽdũ celũ ió debuit ad celũ hic respectũ ¶ Tertia ꝓpter lapsũ generis humani significãdũ. Xp̃s enĩ semp rectus stetit. ꝛ nunq̃ in peccatũ cecidit. Pẽ vo caput mentis in terrã defixit. ꝛ cõtra deũ recalcitrauit. ¶ Quarta ad innuẽduz q̃ homo mutauerat amorẽ spũalẽ in amorẽ mũdanũ. homo enĩz rectus in cruce positus si reuoluit illud quod erat dextrum efficit sinistrũ. Tũc igit homo mutauit dextrum in sinistrũ quãdo mutauit amorẽ celestiũ in amorem mundanum.

Sermo. clxxi. ¶ In commemoratione sancti Pauli apostoli sermo primus.

Am aũt placuit ei qui me segregauit ex utero matris mee ꝛc. Gal. i.

Apls nõ ingratus fuit gr̃e dei: sed q̃nque effectus dine misericordie in se recognouit humiliter. ¶ Primus effectus est q̃ ipẽ de utero sue matris edurit. Notandũ aũt est q̃ est q̃ntupler uter⁹ matris. ¶ Primus uterus est uterus mꝰis generalis. s. terre. ¶ Secũs est uterus mꝰis carnalis. s. mꝰis ppie. ¶ Tertius est uterus mꝰis figuralis s. synagoge. ¶ Quart⁹ est uterus mꝰis spũalis. s. militãtis eccl̃ie. ¶ Quintus est uterus mꝰis celestis. s. triũphantis eccl̃esie. Beatus igit paulus primo fuit in utero matris carnalis. ꝛ exinde de⁹ eũ segregauit quãdo eũ ad lucem deduxit. vñ pã. De uentre matris mee deus meus es tu ꝛc. Et idem. Tu es qui extraxisti ꝛc. Deinde intrauit in uentrẽ matris figuralis. s. synagoge. Et ab isto utero deus eũ segregauit: quãdo ipm ad fidẽ cõuertit. Et ista segregatio facta est in ortu beniamin. ubi rachel mortua est. ideo uocauit eũ filiũ doloris. Sz pater ualde est gaudẽs. ideo uocauit eũ filiũ dextre. Ex sua enĩz cõuersione synagoga morẽ spũalem incurrit. ꝛ multã tristitiã habuit. sed deus pater ualde gaudẽs est cũ eũ filium dextre appellauit quando dixit Act. ix. Vade ga uas electionis est mihi iste. Deinde de utero synagoge intrauit in uterũ militantis eccl̃esie in quo tam diu permãsit q̃ diu in hac vita uixit. Ab isto utero deus eum segregauit: quãdo eius aiam a corpore separauit. ꝛ tunc intrauit eius corpus in uterũ matris generalis. s. terre: ꝛ aia eius in uterum matris celestis. s. hierusalẽ supne. In ipsa aũt sepatione caput eius exiliens tres saltus dedit. ꝛ in quolibet saltu fontẽ aque apuit. per qõ significabat q̃ in vita sua tres saltus fecerat. vnũ saltauit de synagoga ad eccl̃esiaz. Et tunc aperuit ꝛ manifestauit fontez diuine misericordie. Aliũ saltũ fecit discurrẽdo per mundum. Et tũc aperuit fontẽ celestis doctrine. Tertiũ quãdo saltauit usq; ad tertiũ celũ. Et tunc aperuit fontẽ diuine sapientie. Ipm etiaz caput beati pauli benedictuz nomẽ iesus clara uoce insonuit. Ipm enĩz nomẽ iesus fuit in corde eius iubilus, in ore mel. ꝛ in aure melos. Recte igit post morẽ nomẽ iesu ꝓtulit nimia. s. cordis iocunditate repletus. nimia oris dulcedine allectus. ꝛ nimia subi-

lationē aromatica ꝓuocat⁹. Tūc etiā de eius sctō corpe ꝙtuor emanauerūt. s. vnda lactis ꝓpter ei⁹ puritatē. vnda sanguis ꝓpter eius martyrij sctitatē. splēdor lucis ꝓpter ipsius sapiētie claritatē. z fla grātia odoris ꝓpter ipsius fame celebritatē. Tan dē deus ihs corpus de utero mris terre segregabit s. qñ dicet in tpe extremi iudicij. Surgite mortui uenite ad iudiciū. Et tūc in uterū mris celestis in trabit. Et de illo utero nunc̄ eribit. ideo obit⁹ san ctoꝝ natale uocatur. q: tūc in celo nascunt. ¶ De cūdus effectus dīne misericordie ihs per gras suas uocauit. ideo subdit. Et uocauit per gras suā. hu iusmodi aūt uocatio cōmendabilis est ex pte uocā tis. Ceteros qdē apl̄os rps uocauit eristēs in sini stra pūtis miserie. sed hūc uocauit eristēs in dex tra paterne glie. Et ꝓpter istā causas in papali bul la ponit⁹ paulus a dextris. sed effigies bti pe tri ponit a sinistris. Est etiā cōmēdabilis ex parte uocati. Nō enis rps uocauit eū piscantē ut petrū. nec lucris inhiantē ut matthēū. nec retia reficiētē: ut ioannē z iacobū. sed odiētē ardēti aio. vnde dī. spirans minarū. inintentē prauo studio q: accessit ad principē sacerdotū. z per sequētē sollicito mini sterio. q: ibat in damascū ut si quos inueniret ꝛc. Cōmēdabilis est etiā ex parte modi uocādi. Cete ros enī uocauit solo vbo hūc aūt uocauit per lucē ereccatē. Per virtutē ꝓternē per uocē obiurgā tē. ¶ Tertius misericordie effectus est. q: ihs per diuinā sapiētiā docuit cū subdit. ut reuelaret filiū suū in me. Istā aūt sapiētiā brūs paulus a gnque magistris accepit. ℣ Primo a moyse Gal. i. Pro ficiebā in iudaismo super multos coetaneos me os ꝛc. Et ꝙtū ad hoc fact⁹ est phariseus. De hoc Act. xxiij. Ego phariseus sum. filius phariseorū. ℣ Secō a filio z ꝙtū ad hoc fact⁹ est apl̄s. Gal. i. Paulus apl̄s nō ab hoīb⁹: neq; per hoiem sed per rps iesum. ℣ Tertio a spū scō. z ꝙtū ad hoc fact⁹ est dei legatus. Act. xiij. Dixit spūs scūs segregate mihi paulū z barnabā. ℣ Quarto a ꝑte. z ꝙtū ad hoc factus est dei euāgelista uerus. vñ dixit ut reuelaret in me filiū suū ut euāgelizarē eū in gētib⁹. ℣ Quinto a tota trinitate qū in tertiū celum est ra ptus. ij. Cor. xij. Audiuit arcana vba que nō licet hoī loq. ¶ Quartus effect⁹ misericordie quez brūs paulus in se recognouit pōt esse. q: ihs ꝑdicatorē gētiū fecit. vnde subdit. ut euāgelizarē illū in gen tibus. naz in gētibus erat maior potētia. q: ibi erāt reges z imperatores. Maior sapiētia. q: ibi erāt phi & doctores. maior eloquētia: q: ibi erāt rhetores z oratores. maior varietas errorū. z maior diuersi tas vitioꝝ. Sed cōtra ista gnque certamina acce pit gnque adiutoria. Naz cōtra tyrānoꝝ potentiā accepit virtutē z cōstantiā. Act. xviij. Apparuit il li dñs di cens. Cōstans esto paule: oportet te nāq; rome testificari. Contra sapientiā mundanā accepit z simplicitatē euangelicā. i. Cor. ij. Nō enī iu dicaui me aliqd scire inter uos: nisi xp̄m ihesum. z hūc crucifixū. Contra rhetoꝝ eloquentiā accepit facundiā fructuosaz. Ibidē. Sermo meus z pdi catio nō in psuasibilibus humane sapientie uer bis. sed in ostēsione spiritus z virtutis. Contra di uersitatē errorū accepit fidei z sapientie ueritatez. sicut patet Act. xvij. Ubi dixit atheniēsibus. quod ignorantes colitis hoc ego nuncio uobis ꝛc. Con tra multiplicitatē vitiorū accepit oium gratiaruz plenitudinē. Nam cōtra luxuriā opponebat virgi nitatē. i. Corinth. vij. Volo aūt oēs homies esse si cut meipsuz. Contra gulā pcitatē. i. Timo. vj. Ha bentes alimenta z quib⁹ tegamur his contenti su mus. Cōtra auaritiā habuit uoluntariā pauper tatē. Phil. iij. Omnia arbitrat⁹ suz ut stercora: ut xp̄m lucrifacerē. Contra tristitiā conscientie iocū ditatem. ij. Corinth. j. Gloria nra hec est testimo niū cōscientie nostre. Contra iram benignitatē. i. Cor. x. Sine offensione estote iudeis z gētib⁹ ꝛc. Cōtra inuidiā: fraternā charitatē. Rom. v. Cha ritas dei diffusa est in cordibus nostris ꝛc. Cōtra uanā gloriam habuit humilitatē. i. Cor. xv. Ego enim sum minimus apostolorū ꝛc. ¶ Quintus ef fectus ex diuina misericordia est qua rps mor⁹ eu⁹ sibi obedientē fecit. qō notat cū dicit. Cōtinuo nō acqeui carni z sanguini. i. amori z dilectioni car nis: sed potius diuine inspirationi. cōtinuo. i. sine cōtradictione. Act. ix. Dñe qd me vis facere. uel ꝓtinuo. i. sine deliberatione. Unde beatus Bernū. Amicos cōsulat qui nō nouit q: inimici hois do mestici eius. Uel cōtinuo. i. sine dilatione. q: in dutias nō petiit sed ꝓtinus obediuit. Prouerb. iij. Nō dicas amico tuo uade z reuertere ꝛc. Uel cōtinuo. i. sine trepidatione. quia nihil timuit: sed de dei bonitate cōfidit. Ysa. xxxv. Dicite pusillanimes. confortamini z nolite timere.

Sermo. clxxvij. ¶ De eodem die sermo. ij.

Ecce nos reliqmus oia z secuti sum⁹ te ꝛc. Mat. xix. In isto euāgelio qō ad honorē bti pauli dr: a trib⁹ cōmēda bilis iuenit. ¶ Prio qdē a pfecta mūdi abrenun ciatione. Et hoc tāgit cū dr. Ecce nos reliqmus oia. ℣ Reliqr enī oia ipediētia. i. amorē diuitiaruz que homies ipeditūt a salute. Marci. x. Difficulter qui pecunias hūt regnū dei introibūt. Istū amorē mūdi: iste reliqr qui ait Gal. vj. Mihi mūdus cru cifixus est: z ego mūdo. ℣ Secō reliqr oia retra hētia. sicut est amor parētū qui pcipue hoiez retra

hit a salute. Mat. x. Inimici hois domestici eius. ℣ Istũ reliqt qui ait Gal. j. Nõ acquieui carni ⁊ sanguini ⁊c. ℣ Tertio reliqt oia pderãtia. ut est sareina petõr. Heb. xij. Deponẽtes oẽ pondus ⁊ circũstans nos peccm ⁊c. ℣ Quarto reliqt oia pnitiosa. ut est amor delitiarũ. vñ ait j. Ioh. ix. Castigo corpus meũ: ⁊ in seruitutẽ redigo. ℣ Quito reliqt oia piculosa. ut est amor sulpsius. De quo piculoso amore ipse ait. ij. Timo. iij. In nouissimis diebꝰ instabũt tpa piculosa. ⁊ erũt hoies seipsos amãtes. Istũ amorẽ sulpsius brũs paulus nõ habuit: gapter xpm se in mortẽ tradẽ semp paratus fuit. Vñ ait Act. xx. Ego nõ solũ alligari: sz ⁊ mori paratꝰ sũ pter nomẽ dñi ihesu xpi. ℣ Sexto reliqt oia infructuosa ut est amor bonoꝝ qui est ifructuosus ⁊ nanus. vñ ps. Ut qd diligitis uanitatẽ: ⁊ qritis mendaciũ. Gal. i. An qro hoibꝰ placẽ. Si adhuc hoibꝰ placerẽ: fuꝰ xpi nõ esscz. ℭ Scõo cõmẽdat a salutifera xpi imitatiõe. qõ notat cũ dr. Et secuti sumus te. Ad hoc aũt q hõ xpm imitẽt: duo regrunt Vnũ ex pte dei. s. attractio sue dignationis. Ioã. vi. Nemo uenit ad me: nisi pater qui misit me traxerit illum. Trahit aũt qtuor funiculis. s. mõ exteriori eruditione. mõ interiori inspiratione. mõ paterna flagellatione. mõ bificioꝝ exhibitione. Sed de qbusdam qui istis qtuor funiculis se trahi non pmittũt: dñs cõquerit dicẽs Prouerb. j. Vocaui ⁊ renuistis. quo ad exteriora documẽta. Extendi manũ meã: ⁊ nõ fuit qui aspiceret quo ad collata bñficia. Desperastis oẽ cõsiliũ meũ. quo ad inspirata cõsilia. Et increpationes meas neglexistis. quo ad irrogata flagella. Istis qtuor funiculis apls tractus fuit. s. exteriori eruditione ⁊ reprehẽsione. Act. ix. Saule saule qd me psequeris ⁊c. Interiori inspiratione. Ibidẽ. Subito circũfulsit cũ luce celo. Flagellatione: qr exceecatus: ⁊ in terrã pstratus. Beneficioꝝ exhibitiõe: qr postmodũ fuit illuminatus. a xpo edoctus. ⁊ in tertiuz celũ raptus. Scõo er pte hois requirit expeditio uolũtatis. s. ne a diabolo teneat catena ferrea. i. ferrea uolũtate. Que qdẽ catena octo hẽt anulos. s. malã suggestionẽ. cogitationẽ. delectationẽ. psensũ. opationẽ cõsuetudinẽ. necessitatẽ. ⁊ desperationẽ. Istos nãqz octo anulos apls fregit. s. prauaz suggestionẽ. ij. Cor. xiij. Abdicamꝰ occulta dedecoris. Carnalẽ cogitationẽ. ij. Cor. j. Aut que cogito sz carnẽ cogito. q. d. nõ prauã delectatiõez. qr tñ circa spualia delectabat. Rom. vij. Cõdelector: enim legi dei sm iteriorẽ hoiem. Prauũ psensum qr bonis meditationibus semp cõsentiebat. Ibidẽ. Cõsentio legi qñ bona est. Prauã opationẽ. Rom. xij. Abiiciamus ergo a nobis opa tenebrarũ. Prauã cõsuetudinẽ. qr ad oẽ opus bonũ se assuefecit. Phil. iiij. Ubiqz ⁊ in oibus institutus sum ⁊c. Prauã necessitatẽ. qr habuit spũs libertatẽ. ij. Cor. iij. Ubi spus dñi: ibi libertas. Dẽm desperationẽ. qr habuit oim dam spei firmitatẽ. Heb. vj. Cõfugimus ad tenẽdũ ppositã spem. ℭ Tertio cõmendat a fructuosa remuneratione. cũ subiungit. Sedebitis super sedes duodeciz. In qua remuneratione tria erũt. ℣ Primo regalis dignitas: cũ dr. sedebitis. Habẽt enim regale dñiuz. Sap. v. Accipiẽs regnum decoris. Regale sertũ. Ibidẽ. Et diadema regni de mãu dei sui. Regale sceptrũ. Sap. x. Donec affert illi sceptrũ regni. Regalẽ hitũ. Prouer. ultº. Byssus ⁊ purpura uestimẽtũ eius. Regale soliũ. Eccl. xxij. Sedebitis sr thronos duodeci ⁊c. ℣ Secũdo in ip sa remuneratione erit magna dei liberalitas: etiã in pñti. Nõ qdẽ qtuor modis põt itelligi. s. aut qstũ ad tpaliũ discretã possessionem. qr auari possident ea ut serui. Sed vo viri ut dñi que possessio est tpalibus in cẽtuplũ melior. Aut qstũ ad spualiũ acgsitionẽ. Ac si dicat dñs. Spualia peciplet que tpalibus compata excedũt: sicut maior numerus minorẽ numerũ excedit. Aut qstuz ad suffragioꝝ ecclesie pticipatiõnẽ. Illi enim qui sunt de eccla tñ numero possunt adinuicẽ pticipare substantiã suã. Illi vo qui sunt numero ⁊ merito: possunt adinuicẽ participare merita sua que pticipatio in cẽtuplũ melior est qz pma. Aut qstuz ad religiosoꝝ inter se coicationez qui sepe pro vno fre carnali ul domo tpali cẽtuplũ accipiũt. ℣ Tertio in illa remuneratione erit eterna felicitas. cuz dr. Et vitaz eternã possidebitis. Hoc nãqz q dicit vitã. respicit illos qui sunt in inferno qui nõ hñt vitã. sed mortẽ. Et hoc q dicit eternaz. respicit illos qui sunt in mũdo: qui etsi hñt vitã. hñt eã trãsitoriã ⁊ caducã. Hoc aũt q dicit. possidebitis: respicit illos qui sunt in purgatorio: qui etsi habituri sunt vitã: non tñ sunt in possessione. Illi nãqz qui sunt in celo: hñt ⁊ vitã sine morte ⁊ eternitatẽ sine fine. atqz possessionem sine expectatione.

Sermo. clxxxiij. ℭ De sancta margaretha virgine Sermo primus.

Ipsa pteret caput tuũ. Gen. iij. ℣ Quanis btã margaretha fuerit puella: tñ cõtriuit caput pñs. ppij. ℣ diaboli. ℣ tyrãni. ℭ Pater nãqz suus intẽdebat eã trahere ad cultũ idoloz. sed ipsa istud caput sue intentionis cõtriuit. qr eius societatẽ fugit: ⁊ oues suas nutricis pascebat. Periculosuz nãqz est bonis cũ malis cohabitare. qr mali sunt igne cõcupiscẽtie inflammati. ⁊ ideo boni sepe inficiunt a malis. Sũt luto auaritie inquinati. ⁊ ideo sepe inficiunt. Sũt pice ad

herētis supbie infecti. ⁊ ideo sepi⁹ denigrant. Sūt tenebris ignorātie obscurati. ⁊ ideo sepe a malis illis obfuscant. Beata igit margaretha noluit habi bare cū malis. ne aut inflāmaret igne cōcupiscentie. aut ingnaret luto auaritie. Aut inficeret pice supbie. aut obscuraret tenebris ignorātie. ¶ Secūdo cōtriuit caput tyrāni qui in supbiā elat⁹ cultū xpi euacuare uolebat. Sed caput sue elationis ipsa cōtriuit. ⁊ cultū xpi defendit ⁊ in nullo cōsentire uoluit. Et ideo qntupler certamen passa fuit. ℣ Primo qz in eculeo fuit suspēsa. Ideo enīz fuit in aere cruciata. ad ostēdendū q⁹ adhuc nō fuit in celo. qz ibi sunt beati. Nec erat in terra. qz ibi sunt suari sed erat in medio. qz ibi sunt pfecti. Habebat enīz supra se celū ad desiderādū. Et infra se mūdū ad despiciēdū. iuxta illud Prouerb. xxv. Celū sursuz ⁊ terra deorsuz. ℣ Scōo fuit adusta: sed nō combusta. Nec mirū. qz habebat interius gr̄az afflantē. Dan. iij. Fecit mediū fornacis q̄si uentū roris flantē. Cōscientiā delectantē. Prouerb. xv. Secura mēs q̄si iuge conuiuiū. Spes letificātē. Rom. xij. Spe gaudentes in tribulatione patientes. Carnē ōgineā refrigerātē. Ut dictū fuit Marie. Uirtus altissimi obūbrabit tibi. Iō poterat dicere illō Eccl. li. In medio ignis nō suz estuata. Fuit enīz in medio ignis. qz habuit carnē. ppugnantē. Bal. v. Caro cōcupiscit aduersus spm ⁊c. Demonē istā tē. Job. xli. Ultrus eius prunas ardere facit. Dominē sollicitantes. qz pfectus eam in urorē accipe cupiebat. Pulchritudinē alliciētē. que tā multas feminas prochdolor decepit. ⁊ adhuc quotidie decipit. Prouerb. vlt⁰. Fallax gr̄a ⁊ uana est pulchritudo. ℣ Tertio fuit in aqs gelidis cruciata. Post q̄s enīz in igne fuit cruciata. fuit in aqua frigidissima posita. Et ista est tā seuissima pena. ut etiā fiat in inferno. Job. xviii. Ab aquis niuiū trāsibūt ad calorē nimiū. Unde etiā tunc factus est terremotus: ac si terra nō posset tāctū facinus sustinere. Aliquādo fit terremotus in signū doloris. Aliquando in incussionē timoris. Et sic mota fuit in passione ⁊ resurrectiōe xpi ut ostēderet dolorē ⁊ custodes deterreret. Terremotus ergo factus est in passione sancte Margarethe in tanti sceleris detestationē. ad doloris ⁊ cōpassionis ostensionē. ⁊ in timoris incussionē. ⁊ in peccator̄ magnā cōfusionem. ℣ Quarto fuit decollata. Et in sua decollatione tria maxima fuerūt. ℣ Primū est deuota oratio. qz ad crēplū xpi se deo recōmēdauit. Xps qdē in passione pi spm recōmēdauit. ⁊ pro suis crucifixoribus interc̄essit. ⁊ pro oibus fidelibus erorauit. Joā. xvij. Nō pro eis aūt rogo tm̄: sed etiā pro eis qui credituri sunt per uerbū eor̄. Et sic beata margaretha orauit deū pro se ⁊ pro suis occisorib⁹. ⁊ pro ipsam inuocātibus. ℣ Fuit etiaz in passione eius custodia angelica. qz ipsi angeli ipaz cu stodiuerūt ad martyriū ꝓperantē. in tormētis existentē. ⁊ ad celū ascēdētē. Judith. xiij. Custodiuit me angelus dñi ⁊ hinc euntē. ⁊ ibi cōmorātē. ⁊ inde huc reuertētē. ℣ Fuit etiā in passione eius celestis armonia. Et merito: qz sponse solent deduci ad sponsuz cū canticis ⁊ laudib⁹. Apoca. xix. Beau deamus ⁊ exultemus ⁊ demus gloriā deo: qm̄ uenerunt nuptie agni ⁊c. ℣ Quinto eius passio fuit passioni xpi multū cōformis effecta. Xps enīz fuit denudatus in patibulo. Margarethaq; fuit expoliata in eculeo. Xps fuit flagellatus ad columnaz: ut disciplinā pro nobis portaret. Margaretha aūt fuit tota virgis lacerata. ut post hanc uitā aliaz nō sentiret disciplinā. Xps fuit pforatus clauis. ⁊ btā Margaretha fuit lacerata unguis. Xps passus est in patibulo: qō quidē erat suppliciū latronuz ⁊ malefactorū infamiū. Margaretha vo passa est in eculeo: quod erat suppliciū peruersorū ⁊ malorum. Xps totus fuit sanguine plenus. Margaretha in eculeo tota fuit sanguine cruentata. Xps passus est in aere ad innuendū q⁹ ipse est mediator dei ⁊ hoīuz. Sic beata margaretha passa est in aere ad innuendū q⁹ ipsa est nostra mediatrix apud deum. ¶ Tertio cōtriuit caput. s. suggestionē demonis. Ipse quidē demon habet magnā potentiā: superbiam: astutiā. ⁊ experientiā: ⁊ fraudulētiā. Ista q̄ que notant Apoca. xij. Projectus est draco. ecce q̄te potētie. Magnus. ecce q̄te supbie. Serpēs. ecce q̄te astutie. Antiquus. ecce q̄te experientie. Qui seducit uniuersū orbē. ecce q̄te fraudulētie. Uis quinque armis cū beata margaretha pugnare uoluit. Sed ipsa oia cōtriuit. Fregit eius potentiam: qñ ipm apparentē in specie draconis uirtute crucis euanescere fecit. Fregit eius supbiam: qñ pedē supra collū eius posuit. Fregit eius astutiaz qz coactus est dicere. q⁹ iō sibi appuerit: ut sibi psuleret. q⁹ monitis psidis obediret. Fregit eius malitiā: q⁹ ipse btē Margarethe in nullo nocē potuit. Fregit eius experientiā: quia in nullo suis suggestionibus assentire uoluit.

Sermo. clxxiiij. ¶ De eadem sermo. ij.

Similest regnuz celorū thesauro abscōdito i agro. Mat. xiij. In isto euangelio qō ad honorē beate Margarethe legit q̄tuz sunt videda. ¶ Prio qd significet per thesauruz. Est aūt thesaurus iste de quo loquit. j. Cor. iij. Sigs edificauerit sup fundamentū hoc: aurū: argentū: lapides pciosos. Est aūt aurū virginitas, argentuz fides, lapides

pciosi opa pietatis. Iste tripler thesaur⁹ fuit in btā
ginē margaretha. Ipsa nāq; habuit ginatē inte
grā. fidē sincerā. ⁊ opationē sollicitā. Significat
aūt ginitas per aurū. q; aurū nō amittit fulgorē
suū. nec ignis adustione. nec luti iuolutione. nec tē
poris antigtate. Sic ⁊ fulgor ginitatis nō minuit
nec igne cōcupiscētie. nec terreno corpe. nec lōge
ua etate. ideo Bap. vij. assimilatur speculo. luci. ⁊
dine imagini. Sicut enīz splēdor lucet in speculo.
sic ⁊ ginitas in corpe terreno. Et sicut ignis lucē
suā nō cōburit. sic cōcupiscētia ginitatē nō adu
rit. Et sicut imago dei in viris sctis uetustate non
inficit. sic ⁊ ipsa er diuturnitate tpis renouat. ij.
Cor. iiij. Ez is qui foris est nr̄ hō corrumpit. tū is
qui itus est renouat de die in diē. Sed fides signi
ficat per argētū. Fides nāq; causat a vbo dei: ℣m
illō Rom. x. Est aūt fides ex auditu. audit⁹ aūt per
vbuz dei. De isto dr̄ ps. Eloqa dñi eloqa casta ⁊c.
Ex qb⁹ vbis habet q; fides catholica est casta per
puritatē sinceraz. q; ipsa nulla adulterina falsitate
polluit. qō est ꝓtra fidē hereticoz. Est examinata
per tribulationē imissaz. q; nulla aduersitate fran
git. qō est cōtra fidē istabiliū. Est⁹ ꝓbata per pzo
spitatē mūdanā. q; nulla terrena ꝓspitate allicit.
qō est ꝓtra fidē auaroz. Est purgata per spūs sci
gfam. q; septisormi dono spūs sci fulcit. qō est cō
tra fidē maloz rpianoz. Opera aūt bona signifi
cant per lapides pciosos. Lapis aūt pciosus excel
lit aurū ⁊ argētū in splēdore in ualore. ⁊ in vtute.
Et ideo nec aurū ginitatis. nec argētū fidei corā
deo lucēt. nec aliqd ualēt. nec aliqd ꝓfit. ꝓficē sine
bonis opib⁹. Quādo aūt bonis adornātib⁹ opib⁹
fulciunt ⁊ decorant. tūc magnū hñt splendorē. ua
lorē. ⁊ vtutē. De vtute fidei per bona opa dr̄ Heb.
xi. Sācti per fidē vicerūt regna ⁊c. De vtute ⁊ pul
chitudine ginitatis per bona opa etiā dr̄ Bap.
iiij. O q̄ pulchra ⁊ casta est generatio cuz claritа
te ⁊c. ℭ Scdo videdū est qd sit iste ager. Qui qdē
est tripler. s. corpalis: spūalis: ⁊ tpalis. Ager cor
poralis est ipz corp⁹ in quo inuenit thesaurus ginitatis ⁊ castitatis. ij. Cor. iiij. Habemus thesau
rum istū in uasis fictilib⁹. Quāuis aūt istud uas sit
terreū: tū debet esse mūdū per puritatē. pictuz per
moz honestatē. ⁊ excoctū p charitatē. i. Thessal.
iiij. Sciat vnusqsq; ur̄m uas suū possidē in sctifi
catione. ecce q; debet esse mūdū. Et honore. ecce
q; debet esse pictuz. Nō in passione desiderij. ecce
q; nō debet igne cōcupiscētie: sed igne sci spūs in
flāmari. Ager spūalis est aius in quo inuenit the
saurus fidei. Rom. x. Corde credit ad iustitiā ⁊c.
Virginitas nanqz est in corpe. bona aūt opa sunt
in exteriori exhibitione: sed ipa fides radicat in cor
de. Et ratio est. Nā si aliqs oppressor ginitatē ali
cui abstulerit. ꝓpter hoc illa ꝑsona oppressa eā nō
pdit. Unde dixit sancta lucia. Si me renitētē ⁊ iuita
violaueris: castitas mihi duplicabit ad coronaz.
Si aūt aliqs raptor alicui tēporalē substantiā ra
puerit: ꝓpter hoc ⁊ eū nō perdit. q; per patiētiā ⁊
alia bona opa pōt mereri. q̄uis sibi bona sua tpa
lia fuerint ablata ⁊ surrepta. Sed si fides surripit
ꝓ certo tūc deus pdit ⁊ totū spūale edificiuz sub
ruit. Et ideo necesse fuit ut in corde radicaret.
Ager tpalis est ipsa terrena possessio in qua debet
esse thesaurus bonoz operū. i. elemosynarū. ℣o
uerb. iij. Honora dñz de tua substātia ⁊c. Qui enī
mō honorat dñm de substātia. dñs ipz honorabit
in sua glia. Et loco: q; statuet eū a dextris. Et vbo
cū dicet. Esurui: ⁊ dedistis mihi manducare. Et
facto: cū dicet. Uenite bñdicti pcipite regnū pis
mei ⁊c. ℭ Tertio videduz est q̄liter iste thesaurus
abscondit. Thesaurus enīz castitatis absconditur
per carnis macerationes. i. Cor. ix. Castigo corp⁹
meū ⁊ in seruitutē redigo. Custodit etiā ⁊ abscondit thesaurus castitatis per sensuū cohibitionem.
Job. xxxi. Pepigi sedus cuz oculis meis ⁊c. Per
fugā ⁊ elongationē. i. Cor. vj. Fugite fornicatio
nem ⁊c. Thesaurus aūt fidei cū sit radix oīum bo
norum debet abscondi ab estu male inflāmante. ⁊
frigore male humiliante. ⁊ a diabolica tentatione
male infestante. Unde ps. Incēsa igni: quo ad amo
rē malē inflāmantē. Et suffossa: quo ad timorem
male humiliātē. Fiat manus tua sup virū dextere
tue. que. s. cōprimat insultū diaboli male infestan
tem. Thesaurus aūt bonorū operū absconditur de
bet ab humana laude. Mat. vj. Cū facis elemosy
nā noli tuba canere ante te ⁊c. A negligentia ⁊ tor
pore. Apoc. vij. Comederūt alieni robur ei⁹ ⁊ ipse
nesciuit. Ab indiscreto feruore. Ysa. xvij. Ante
messem totus effloruit ⁊ imatura plātatio germi
nauit. ℭ Quarto est videndū q̄liter iste thesaurus
emit. Sigdē emit vādo deo ꝓpriū affectū. ꝓpriū
sensum. ⁊ ꝓpriū tributū siue censum. Qui enī vult
emere thesaurū castitatis: det deo ꝓpriū suū affe
ctū. ut nihil diligat nisi deū seu. spōsuz celestē. Est
enīz zelotypus ⁊ nō vult cū adultero adamari. Ysa.
xxviij. Coāgustatū est stratuz: ita ut alē decidat ⁊c.
Qui vult emere thesaurū sidei debet deo ꝓpriū
sensum ⁊ totā suā intelligētiā applicare. ℣m illō. ij.
Cor. x. In captiuitatē redigētes oēz intellectū in
obsequiū xpi. Qui aūt vult emere thesaurū merito
rū: uēdat deo ꝓpriū censuz. bona sua paupib⁹ largiēdo. Mat. xix. Si vis pfect⁹ esse. uade ⁊ uēde ea
que hēs. ⁊ da paupib⁹ ⁊ habebis thesaurū in celo.

Sermo. clxxv. ℭ De eadem sermo. liij.

¶ Imile est regnū celoꝝ hoi negociatori querēti bonas margaritas ⁊c. Negociator iste est chriſt⁹. de quo tria ponunt. ſ. ℣ eius officiū cū dī. Hoi negociatori. ℣ Eius ſtudiū. cū dī. Querēti bonas margaritas. ℣ Et eius cōmerciū. cū dī. Inuēta aūt vna pciosa margaritha ⁊c. ¶ Circa pmū notādū q; ſicut dicit Aug. ſup illō Heb. ij. Liberaret eos qui timore mortis ⁊c. Xps in hūc mūdū tanq; negociator uenit. ⁊ tres merces a nobis accepit. ſ. nasci laborare. ⁊ mori. Et tres ſuas merces nobis potauit. ſ. renasci. reſurgē. ⁊ in eternū regnare. ℣ Ac cepit enī a nobis nasci. Yſa. ix. Paruulus nat⁹ est nobis. Dedit aūt nobis renasci. Joā. i. Dedit eis ptātē filios dei fieri. ⁊ Joā. iij. Niſi qs renat⁹ fuerit er aqua ⁊ spū ſcō nō intrabit in regnū celorū. ℣ Scōo accepit a nobis mori. ad Phil. ij. Xps factus est pro nobis obediēs uſq; ad mortē. mortem aūt crucis. Nobis aūt dedit reſurgē. Joānis. vi. Ego reſuſcitabo eū in nouiſſimo die. ℣ Tertio accepit a nobis laborare. nā ipſe laborauit corde ꝓ lēdo ⁊ cōpatiēdo. Yſa. liij. Pro eo q; laborauit aīa ei⁹ ⁊c. Laborauit etiā ore clamādo ⁊ pdicādo. pſ. Laborauī clamās rauce facte ſūt fauces mee. Laborauit oculis pluries flendo. pſ. Laborauī in gemitu meo: lauabo p ſingulas noctes lectū meū ⁊c Laborauit toto corpore penas ⁊ dira ſupplicia ſuſtinēdo. Yſa. j. Laborauī ſuſtinēs ⁊c. Dedit aūt nobis regnare. Luc. iij. Nolite timere puſillus grex q; placuit pri uſo dare nobis regnū. ¶ Scōo posuit iſti⁹ mercatoris ſtudiū cū dī. Querenti bonas margaritas. Dicunt aūt ſci ⁊ marie iſta ſcā margaretha q; que de cauſis margarithe. ℣ Pro eo q; fuit celeſti rore generata. Ipſa nāq; cor ſuuz aperuit ⁊ rorē ſpūs ſcī accepit: ac ſuggeſtioni diabolice cōcluſit. ⁊ ſic pciosa ⁊ nobilis margaritha generata fuit. Aperuit ad deū ſuā memoriā ⁊ ibi re cepit dei cōtinuā recordationē. Suā intelligentiā ⁊ ibi cōcepit dei cognitionē. ſuā uolūtatē: ⁊ ibi pcepit dei amorē. ℣ Scōo dī margaritha. q; fuit fulgida. Et hoc tā in carne per vginalē pudicitiaz q; in mēte per intēctionē ſincerā. q; in cōuerſatiōe per lucidā famā. Sap. iiij. ☙ q; pulchra est casta generatio cū claritate. Ipſa nāq; habuit pulchritudinē intēctionis in mente. Caſtitatē in corpe. Claritatē in cōuerſatione. ℣ Tertio dī margaritha qa fuit pua per humilitatē. Quāto enī fulgidior erat in cōſpectu dei. tāto erat humilior in cōſpectu ſui ipſius. Sepe enī res lucide nigrū habēt effectuz: ſicut oſtēdit Aug. in li⁹ de ciui. dei triplici exēplo. Maz oleū lucidū nigras maculas effundit. Argē tū fulgidū nigras lineas tingit. Ignis ſplēdidus facit cūcta nigra que lābit. Sic ⁊ ſancti viri q̄tūcūq; luceāt inſtar olei per pietatē. inſtar ignis per charitatē. inſtar argēti per fame ſonoritatē. tū debēt in ſe nigreſcē per humilitatē. Sācta aūt margaretha fuit pua corā ſe per humilitatē: ſed magna corā tyranno per ꝓſtātiā ⁊ magnanimitatez. Mediocris aūt corā fidelibus per ſocialē cohabitationem. Job. iiij. Paruus ⁊ magnus ibi ſunt. ⁊ ſeruus ⁊ liber a dño ſuo. In domo enī dei ſancti viri ſunt. ⁊ ſunt pui ſeipos humiliādo. ⁊ ſunt magni tyrānos ptēnēdo. Et ſunt liberi ſocialiter viuēdo. ℣ Quarto dī margaritha. q; fuit ſolida. Nō enī potuit cōmoueri a patre per blanditiaſ adulationē. nec frangi ab ipſo tyrāno per tormētoruz illationē: nec pforari a diabolo per tētationū imiſſionē. Matth. vij. Deſcēdit pluuia. i. patris adulatio que videt habere vim refrigerādi. ℣ Flauerunt uenti. i. tentationes diaboli. Venerunt flumina. i. tormenta tyranni: ⁊ ipſam obruere non potuerūt. ℣ Quinto dī margaritha. q; fuit vtuoſa. Ipſa enī magnā vtutē oſtendit in aere. q; ibi fuit in oculeo ſuſpēſa: nec tū in aīo leſa. In igne. q; ibi fuit poſita ſed nō adusta. In aqs. q; in aquis fuit poſita ⁊ pmanſit illeſa. In terra. q; ipſa terra fuit tremore pcuſſa. ¶ Tertio ponit iſtius mercatoris cōmertiū cum dī. Abijt ⁊ uēdidit vniuerſa que habuit ⁊ emit eā. Iſte nāq; mercator q̄tuor habuit que oia uēdidit ut iſtā emeret margarithā. ſ. deitatē. aiam carnē. ⁊ ſanguinē. Deitatē qdē dat nobis in ſpū ſō. Adimplebis me letitia cū vultu tuo. Aiaz vo dedit nobis in pcīo. De hoc Mat. xx. Venit filius hoīs nō miſtrari: ſed miſtrare ⁊ dare aiaz ſuā in redēptionē pro multis. Carnē ⁊ ſanguinez in remediū. Homo quidē erat famelicus. ſitibundus. ⁊ infirmus. Cuia ergo erat famelicus: dedit nobis carnē ſuam in cibuz. qa ſitibundus dimiſit nobis ſanguinē ſuū in potū. quia vo fuit infirmus dimiſit nobis utrunq; in remedium. De quo remedio cantat eccleſia in oratione. Sit ablutio ſcelerum. ſit fortitudo fragiliū. ſit cōtra mundi pericula firmamentū. Est enim in remediū cōtra peccata preterita. ideo dicit. Sit ablutio ſcelerū. cōtra peccata pſentia. ideo ſubdit. Sit fortitudo fragiliū. cōtra peccata futura. ideo ſubdit. Sit contra mundi pericula firmamentum ⁊c.

Sermo. clxxvj. ¶ De ſancta maria magdalena ſermo primus.

¶ Dosto ad oſtiuz ⁊ pulſo. Apocal. iij. Dominus in pſenti vita noluit habere hoſpitiū temporale. vnde in aliena domo fuit natus. ⁊ in aliena domo cōuerſatus ⁊ hoſpitat⁹. In alieno ſepulchro ſepul-

tus. Voluit tamē hīe domū spūalē, que est corpo
rū quā tñ desiderat ut etiā ostiatim eam querat
dicens. Ego sto ad ostiū ⁊ pulso ⁊c. In hanc du
plicē domū btā maria magdalena rp̄m recepit. in
domū rēporalē ut ip̄m corpaliter reficeret. Luc. x.
Intrauit iesus in quoddā ⁊c. ⁊ i domuz spūalē: ut
cū pasceret spūaliter. Greg. Apud phariseū vitas
pascebat foris apud mulierē peccatricē: sed penitē
tem pascebat intus. ℣ In humilibus uerbis ponunt
plures causē q̄re rp̄s ostiū cordis nostri sibi pulsa
lat apiri. ℂ Pria nāq; sumit er cōsideratione pso
ne stantis cū dicit. Ego. qō quidē pronomen pro
trib⁹ noib⁹ supponit. Ego. s. iesus rp̄s filius dei.
Homo igit infirmus libēter apit suo saluatori. me
ius suo cōsolatori. ab hostibus obsessus suo libe
ratori. Ac si dicat rp̄s. Libenter debes mihi apire
q; tu es infirmus. ⁊ ego sum iesus. i. saluator. Tu
es mestus ⁊ ego suz rp̄s ⁊ cōsolator. Tu es ab ho
stibus obsessus: ⁊ ego sum filius dei: tuus. s. libe
rator. ℣ Beata igit maria magdalena erat infirma
℣ mesta. ℣ ⁊ obsessa. ℣ Quia erat infirma libēter re
cipiebat iesum medicū ⁊ saluatorē. qui sanauit eaz
ualde faciliter. hoc est cuz quatuor uerbis dicens.
Remittunt tibi pcā tua. Ipse etiā in dauid pec
catū adulterij ⁊ homicidij sanauit cū tribus sylla
bis cū dixit. Peccaui. vnde Aug. Quantū ualent
tres syllabe peccaui. sed in his tribus syllabis flā
ma cordis ascendit in celuz. In matthēo sanauit
peccatū auaritie cum quatuor aliis syllabis quas
rp̄s dixit ei. Matth. ix. Sequere me. In paulo vo
sanauit peccatū superbie quinque uerbis quādo di
xit Act. xx. Dñe qd me vis facere. In petro autez
sanauit peccatū negatiōis paucis lachrymis. quā
do egressus foras fleuit amare. ℣ Secūdo maria
erat mesta. ideo libēter recipiebat rp̄m psolatorē.
Suā aūt mestitiā ostēdebat per lachrymas quas
fundebat. Fudit enim quatuor genera lachryma
rum. s. lachrymas compunctionis er peccatoruz
recordatione. Lu. vij. Lachrymis cepit rigare pe
des eius ⁊c. Compassionis in fratris sui morte.
Joan. xij. Jesus ergo ut vidit mariā plorātē ⁊c.
Doloris er rp̄i passione. Luc. xxiij. Sequebant ip
sum mulieres ⁊c. Amoris er corporis rp̄i subtra
cti desiderata visione. Joan. xx. Maria stabat ad
monumentū foris plorans. Xp̄s aūt eam cōsola
tus est in lachrymis compunctionis peccata sua
sibi remittendo. In lachrymis cōpassionis frem
suum resuscitando. In lachrymis doloris. post
resurrectionē sibi apparēdo. In lachrymis amo
ris: suā p̄sentiā sibi exhibēdo. ℣ Tertio erat obses
sa. ⁊ ideo libenter recipiebat dei filium auriliatorē
⁊ liberatorē. Erat enīz obsessa a demonib⁹. Sed
rp̄s eam liberauit quādo septē demonia ab ea eie
cit. Erat etiam obsessa ab hominibus. quia pha
riseus dixit eam esse immūdā. Martha dicebat eaz
esse ociosam. Judas dicebat ipsam. pdigam. qa
vnguentū pciosum inutiliter expendebat. Discipu
li dicebāt eā esse fatuā. Vñ dicit Luce. xviij. Nō cū
magdalena ⁊ cetere mulieres discipulis nūciassēt
se dñm vidisse. visa sunt ante ipsos quasi deliramē
tum uerba ista. Sed taliter obsessam rp̄s adiuuit
⁊ contra phariseum ostendens ipsam nō esse im
mundaz: sed purificatā cum dixit. Remittunt ei
peccata multa. Et cōtra sororem ostendēs q; me
lius erat eius ocium q̄ ipsius Marthe ministe
rium laboriosum. dicens. Martha martha solli
cita es ⁊c. Et etiam iuuit rp̄s eam cōtra iudā ostē
dens q; illa effusio vnguenti nō fuit. pdigalitatis
vitium: sed fuit sue sepulture sacramentū. Xp̄s eti
am iuuit eam cōtra discipulos ostendens q; non
fuit fatua: sed ueridica. quādo rp̄s sibi apparuit ⁊
apl̄orū apostolā eam fecit. ℂ Secūda principalis
causa quare rp̄s ostiū cordis nostri sibi postulat
aperiri. sumit er cōsideratione situs corporis. cuz
dicit. Sto paratus. s. adiuuare. Stare quidez est
pugnantis. iacere vo est quiescentis. sedere vo est
regnantis. Xp̄s vo stat in actiuis. iacet in cōtem
platiuis. sed sedet in beatis. Sic ergo stabat rp̄s
in ea inquantū actiua quādo sibi per viaz ministra
bat. Jacebat in ea inq̄tum cōtēplatiua ad pedes
rp̄i sedebat. modo vo sedet ⁊ regnat in ipsa inq̄tū
est beata. ℂ Tertia causa sumit er consideratione
loci conuenientis cū dicit. Ad ostiū. Non enī stat
in vicis uel platcis. qa nō diligit curiosos. nec in
foro. quia non diligit negociosos: sed ad ostiū cor
dis. quia diligit quietos. Christus igit stabat ad
ostium cordis beate marie magdalene. qa nō fuit
curiosa sed domi sedere cōsueuit. Joan. xi. Ma
ria aūt domi sedebat. nec fuit negociosa. quia oia
terrena deseruit ⁊ reliquit propter rp̄m. Sed fuit
quieta. quia vba dei ad pedes rp̄i libenter audiuit.
ℂ Quarta causa quare rp̄s ostiuz nostri cordis
sibi postulat aperiri sumi potest er consideratione
cōiuii tam excellentis cum subdit. Si quis ape
ruerit mihi intrabo ad illū ⁊ cenabo cū eo ⁊ ipe me
cum. Non dixit gustabo nec prandebo nec meren
dinabo: sed dixit cenabo. Nam gustare est aliquos
bolos recipere. quidā enim uolunt cuz deo gusta
re facientes bolos duos de corde suo. Unuz dant
deo. s. intellectū per fidem. alium dant mundo. s.
affectuz per amorē. Quidam etiam duos bolos
faciunt de etate sua. Unum bolū dant diabolo. s.
iuuentutem. alium bolum dant deo. s. senectutē.
Sunt etiam aliqui qui duos bolos faciunt de se-

ipsis ⁊ rebus suis. Unum bolum. s. seipsos dant diabolo. alium bolum. s. sua dare uolūt deo. Nec etiam rps dixit. Prandebo. Iam post prandium aliud ad huc restat conuiuiū. Illi ergo cum christo prandiū faciunt: qui post penitentiā ad peccatum redeūt. Nec dixit merēdinabo. q; hoc est beatorum ubi est plena lux cognitionis. ⁊ plenus ardor amoris. Cañ. j. Indica mihi ubi pascas. ubi cubes in meridie. Dixit aūt cenabo. quia post cenā nullum alium restat conuiuiū. Cum illis igit rps cenat: qui semp in gratia perseuerant. Sustant ergo simulantes. prandent recidiuātes. merendināt triumphantes. ⁊ cenant perseuerātes. Beata igit maria magdalena ante suam conuersionē cuz deo gustauit. qa deo dedit se per fidē. sed diabolo per malam operationē. Post conuersionē suam cum christo prandiū fecit. quia tempore passionis per infidelitatem cecidit. Post resurrectionē uo cum ipso cenauit. quia semper in gratia perseuerauit. Modo aūt cum christo in meridie comedit: quia plena est luminosa cognitione feruēti amore ⁊ dulci fruitione. Et dixit cenabo cum illo ⁊ ipse mecuz. ego ponā partes meas: ⁊ ipe ponet partes suas. In hac nāq; cena spiritali magdalena posuit tres partes. ℣ Primo posuit contritionem que apparuit per tantas lachrymas quas effudit. ℣ Secūdo posuit confessionem. peccata enim sua publice quodammodo cōfessa fuit. quādo inter conuiuantes lachrymas obtulit. ℣ Tertio satisfactionē. qa sicut dicit Grego. Conuertit ad virtutū cumulus numerū criminum: ut totum deo seruiret in penitentia: quicquid de se deum contemperat in culpa. Xps aūt alias tres partes posuit. s. peccati remissionem cum dixit. Remittunt ei peccata multa. Gratie collationē. cum subiunxit. Quoniaz dilexit multum. Et eternam saluationē. cum dixit. Fides tua saluam te fecit: uade in pace.

Sermo. clxxvii. ¶ De eadem sermo. ij.

Mlierem fortem quis inueniet. Prouerbiorū ultimo

Tempore salomonis nulla mulier est inuenta fortis. sed tempore gratie multe sunt inuente fortes: scilicet sacre virgines serum cum mundo vincentes. Inuēta est nāq; vna fortior: scilicet magdalena que carnem vicit. mundū contēpsit. ⁊ inuincibili amore fragrauit. Inuēta est vna fortissima. s. virgo beata que deum de celo ad terrā traxit. Iam aūt tantam fortitudinē magdalena habuit er charitate que totaliter accēsa fuit in ea. Potuntur aūt ei. Cañ. viij. quinque fortia quibus assimilat fortitudo charitatis. cuz dicit. ℣ Fortis est ut mors dilectio. ℣ Dura sicut ifernus emulatio. ℣ Lāpades eius ut lampades ignis atq; flāmarū ℣ Aque multe nō potuerūt extinguere charitatē. ℣ Nec flumia obruēt illā. ¶ Primo igit charitas in magdalēa fuit fortis sicut mors: que qdē mors est fortis in sepando. Quia sicut mors aiaza corpe diuidit. sic ⁊ charitas dei aiaz suaz ab amore mūdi totaliter sepauit. Reliquerat qdez oia sensibilia dimiserat oia intellectualia. ⁊ amore rpi imediate sequuntur erat. Distinguit nāq; dionysius tres gradus ascendēdi ad dīna. ℣ Primus est per sensibiliū manuductionē. Et iste est gradus incipientiū. de quo dr Rosi. j. Inuisibilia enim dei per ea que facta sunt ꝓspiciunt. Istog gradu usa est magdalena in primordio sue cōuersionis: qñ ad pedes rpi sterit. Per pedes enī dei sensibilia accipiunt. Jux ta illud ℣ Ysa. lxvi. Celū mihi sedes est. terra aūt scabellū pedū meoz. ℣ Scōs gradus est per intellectualiū opationē. Et iste gradus est ꝓficientiū. de quo dr Prouerb. viij. Qui mane vigilauerint ad me: ꝓueniēt me. Et isto gradu maria usa est in suo ꝓgressu. quādo sensibilia dimittebat. ⁊ spūalibus ⁊ diuinis intenta erat. Luc. x. Maria sedens secus pedes dñi: audiebat uerbū illius. ℣ Tertius gradus est per imediatas vniones. Et iste gradus est ꝑfectoz. De quo dr. ij. Cor. iij. Nos aūt reuelata facie gloriā dñi speculantes ⁊c. Et isto gradu maria usa est in sua ꝑfectione qñ de ea dns dixit. Maria optimā ptem elegit: que nō auferet ab ea. Habere nāq; primū gradū est hīe ptez bonam. Hēre scōs gradū: est hīe ptem meliorē. Sed hīe tertiuz gradū est hīe ptez optimā. ¶ Scōo charitas fuit in ea fortis sicut infernus: qui est fortis in retinēdo. Charitas enim eius mētez deo sic fortiter colligauit q; nunq; ab eius amore cadere potuit. Rari nāq; sunt qui amicū uere diligūt in vita. Rariores qui diligūt in morte. Rarissimi vo inueniunt qui post mortē diligāt. Maria aūt dilexit rpm viuētē. Lu. vij. Nñ dilexit multū. Dilexit rpz morientē Joā. xix. Stabat iurta crucez iesu ⁊c. Dilexit etiaz mortuū: q; vnguēta paurerat. ⁊ ipm rpm mortuū vngere uolebat. Dilexit etiā rpz sepultuz. Idcirco ad rpi sepulchrū stabat ⁊ flebat. q; ipz inuenire nō poterat. ¶ Tertio charitas fuit in ea fortis sicut ignis qui est fortis in incēdio. Amor enim dei quadrupler incendiū in ipsa fecerat. s. consumptionez criminis. Luce. xij. Remittunt ei pcta multa. ⁊ heb. x. Deus noster ignis cōsumēs est. Greg. Incendit plene pctī rubiginem qui ardet ualide per amoris ignē. Incēdiū cordis. Greg. Que eni pr frigida remanserat. postmodū amādo fortiter ardebat. Luce. xj. Ignez ueni mittere in terram ⁊c. Incendiū sermonis. unde dicit Joā. xx. Dñe si tu

fustulisti eū dicito mihi ꝛ ego euz tollā. Ecce ꝟba mirabilis seruoris. q; vna mulier fragilis tātū corpus humeris posse portare putabat. Aū Brige. Ineffabilis huius mulieris amor. nullū locū accipit. sine terrore dicit. absolute. pmittit. ego eū tollā. Incēdiū opis. q; ceteris dormientibus ꝛ quiescentibus ipsa nō quiescebat: sed nocte ad monumentū uenichat: nō pterrita ex tēpore. nō iudeoꝝ psecutione. nō mortis horrore. nō armato custode. nō pilati timore. ¶ Quarto charitas fuit in ea fortis sicut aqua: que fortis est in extinguēdo. Extinxit enim in ea carnalē amorē. q; postea castissime vixit. Bzego. Fustato spiritu desipit ois caro. Amorē terrenū: q; oia mūdana cōtempsit. Chrysō. Nere nō habet qđ amet sup terrā qui donū celeste in ueritate gustauerit. Amorē ꝓpriuz: q; triginta annis in penitētia se afflixit. Bal. v. Qui aūt sunt xpi carnē suam crucifixerūt cū vitiis ꝛ cōcupiscentijs. Amorē domesticuz. q; fratrē: sororē: ꝛ parentes deseruit: ꝛ in solitudine mansit. Augu. Amandus est generator: sed ꝓponendus est creator. ¶ Quinto charitas dei fuit in ea fortis sicut flumen qđ est forte in obruēdo. Zz enim ipsa fuerit prius castrū diaboli. tamē aduenīente flumine diuini amoris penitus corruit. ꝛ deo digna domus facta fuit. Dicit enim Augu. de trinitate. q; bona domus est paribus mēbris dispositā ampla ꝛ lucida. Sic ꝛ ipsa fuit paribus mēbris dispositā per virtutū uarietatē. De quibus sic dicit Bzego. Quātū credis tantū speras. quantū credis ꝛ speras tantū diligis. quantū credis speras ꝛ diligis intantū bene operaris. Istas enim quatuor virtutes ipsa habuit. s. fidem. Unde dixit xps ad eam. Fides tua te saluā fecit. Habuit spez. quod notat eū dicit. Stans retro. Spes enim facit stare: sicut desperatio facit cadere. Habuit dilectionē. ideo dixit xps. Dimissa sūt ei pctā multa: qm dilexit multum. Habuit bona opa. q; xpo in itinere ministrabat. Fuit bene dispositā per virtutū uarietatē. lucida per cōsciētie puritatē ꝛ claritatē. ꝛ ampla per charitatez. De his tribus dicit Prouerb. ultimo. Stragulatā uestē fecit sibi. i. diuersoꝝ colorum hoc quo ad virtutū uarietatez. Byssus. hoc ẽ candor ad conscientie fulgorem. ꝛ purpura indumentuz eius. hoc quo ad charitatem.

Sermo. clxxxviii. ¶ De eadem sermo. iij.

Tans retro secus pedes dñi ꝛc. Luce. vij. Dicit Sapie. xj. Per que quis peccat per ea torqueꝫ. Et q; beata maria magdalena multipliciter deuz offendit: ideo multipliciter satisfecit. ¶ Offenderat quidez deū oculis eos ad uanitates sepius faciendo. ideo satisfecit de oculis lachrymas effundēdo. Est aūt tripler natura lachrymarū. quia est clara. humida ꝛ salsa. ℣ Beata aūt maria magdalena ante sui cōuersionē erat tenebrosa. immūda. ꝛ insipida. Fuerunt ergo lachrime eius clare. ut tenebrosaz illuminarēt. Chrys. Sicut aūt postq̄z uehemens imber erumpit sic serenitas: sic lachrymis effusis apparet trāquillitas. ꝛ perit caligo reatuuz. Et sicut per aquā ꝛ spīm sic lachrymis ꝛ confessione digne mūdamur. Gene. j. Spūs dñi ferebaē sup aquas. i. super lachrymas. ps. ℣ Fluxit spūs eius ꝛ fluent aque. s. lachrymarum. ℣ Secūdo lachryme in ea fuerūt humide. ut immundā abluerēt. Unde Bzego. Quia enim maculas fue turpitudinis asperit lauāda ad fontē misericordie cucurrit. Fecit nāq; spūale liriuiū in quo quidē ꝓ aqua posuit lachrymarū abundantiā. ꝓ cinere posuit humilitatem pfundā. Unde dicit. Stans retro secus ꝛc. Pro igne posuit amorē feruentē. Unde dicit. Cepit dilexit. Et dolorē uehementē. Unde dicit Augu. q; lachryme sunt testes doloris. ℣ Tertio fuerūt sal se ut eam inspidā sale sapientie celestis condiret. Hoc significatū est. iiij. Reg. ij. Ubi dicit Helyseus. Afferte mihi uas nouum ꝛ mittite in illo sal. Ipsa enim ꝓius fuit uas uetustum: uetustate culpe. Sed postmodum facta est uas nouū nouitate gratie. Prius fuit uas cōtumelie. sed postmodū facta est uas honoris ꝛ glorie. In istud uas fuit missum sal: q; celestis sapiētie plenitudinē habuit. ideo deo gratū sacrificiū obtulit. Leuit. ij. In omni sacrificio offeres sal. ¶ Secūdo offenderat deū in capillis: ipsos uane componēdo: ideo dū pis satisfecit pedes xpi humiliter tergendo. Bzego. Capillos ad compositionē vultus erhibuerat. sed iaz capillis lachrymas tergebat. Per capillos autem capitis intelliguntē cogitationes mentis. De quibus dicit Ezech. v. Sume enim tibi gladiu acutum radentem pilos ꝛc. vsq; ibi. Alligabis ea in summitate pallij tui. Sancti enim viri aliquando habent cogitationes sancti spiritus iuge inflammatas. ideo dicit. Tertiam partē igni comburet. Aliquādo habēt aliquas uolatiles quas nō pōt ex toto cōburē. sed tñ debēt eas circūcidere. ideo dicit. Assumes tertiā ptez ꝛ circūcides gladio in circuitu. Aliquādo habēt aliquas sollicitudines tpales que tñ debent esse moderate. nec debēt mētis affectū penetrare. sed quodā modo a foris mentē attingere. ꝛ iō dicit. Assumes inde paruū numerū ꝛ ligabis in summitate pallij tui. Cogitatiōes aūt nocte sunt penitus expellēde. Et si forte redire fatagerēt. cōtra eas est diuine seueritatis gladius opponēdus. iō dī. Aliā partē in uentū disperges

ꝛ gladiꝰ nudabis post eos. Beata igit maria magdalena cogitationes bonas igne spūs scti iflamabat. uolatiles circūcidebat. ꝛ tales curas sub modo ramine coercebat. noxias aūt penitus expellebat. ¶ Tertio deū offenderat ore uana loquendo. lō satisfecit pedes xpi cū deuotione osculādo. Ergo. Ore supba direrat. sed pedes dñi osculās hec in redēptoris sui uestigia figebat. Est aūt osculuz signū aliqū amoris sicut qñ mater filiū. uel amicus osculat amicū. Aliqñ vo osculū est signū reuerētie ꝛ deuotionis sicut qñ osculamur manus uel pedes pontificū. Aliqñ est signū pacis uel recōciliationis. sicut qñ illi qui ad pacē uenīūt mutuo se osculant. Aliqñ aūt osculū est signū fallacie ꝛ pditionis: sicut legit. ij. Reg. xx. De ioab qui osculās amasan ipz occidit. Quātū aūt ad ista ḡtuor signa ḡtuor psone ipz osculate fuerūt. s. mater sua in signū amoris: dicēs illud Gen. xxvij. Da mihi osculū fili mi. Illi igit eū maria osculanf qui dei ꝛ primi amore replenf. Symeon vo osculatus est in signū deuotiōis. Et illi osculanf cum symeone qui repleti sunt spūali deuotione. Magdalena osculata est in signū recōciliationis. qz eni fuerat dei inimica. ideo osculabaf ad inuendū q erat deo reconciliata. Illi ergo eū btā maria magdalena osculanf: qui deo per penitētiā recōciliant. iudas osculatus fuit in signum pditionis. Illi igit osculanf eū iuda qui deū a corde suo expellūt ꝛ diabolū introducūt. ¶ Quarto offenderat deū in uanis odoribus. ideo satisfecit pedes xpi vnguētis odoriferis vngēdo. Est aūt ḡdrupler vnguētū quo deus inunrit. s. ptritionis: deuotiōis: cōpassiōis: ꝛ odorifere opinionis. V Unguēto cōtritionis ipm inunrit. qñ lachrymis pedes eius rigauit. Species huius vnguēti sunt ualde amare. que sunt cōsideratio pctoꝝ que debēt in mortariolo memorie siue pscientie recōdi. pilo doloris cōteri lachrymarū abūdātia ipinguari. ꝛ igne amoris ercog. V Secūdo inunrit ipm vnguēto deuotionis. que significaf per unctionē capitis. de qua unctione habetur Matth. xxvj. De isto unguēto dī in ps. Impīgua sti in oleo caput meū. Caput oleo ipīguaf. qñ xps nra deuotione pascit. uel qñ mens nra suaui deuotione repleī. Spēs aūt istius unguēti sunt diuina bñficia ꝑm Bern. que studiose debent colligi. s. ante oculos mētis sepe reduci. ꝛ in uasculo pectoris recōdi ꝛ igne scti desiderii ercog. ꝛ oleo letitie ipinguari. V Tertio xpz unrit unguēto cōpassiōis qō significaf per unguētū quo unrit pedes iesu in bethania. De qua unctione agit Joā. xj. Per pedes nāq; itelligunf illi qui in ecclia sunt ultimi. s. pauperes. ꝛ afflicti. Spēs istius unguēti sunt ipoz afflictiones quas debem⁹ in corde recōdē ꝛ inde unguētū pficē in affectu miserationis. uel cōsolationis uel cōpassionis. V Quarto ipz xpz inunrit unguēto odorifere opinionis. hoc significat per aromata que emit er qbus xpz unguē uoluit mortuū. Istud aūt unguētū odorifere opinionis pficit ex trib⁹ spēbus. s. ex odorifera pscientia. odorifera vita. ꝛ odorifera fama. Tale unguētū delectat deū. nosmetipos. ꝛ primū. Deo qdē debemus odoriferā pscientiā. nobis odoriferā vitā. ꝛ primo odoriferā famā De odorifera pscia dī Prouer. xxvij. Unguētis ꝛ uarijs odorib⁹ delectaf eor. De odorifera vita ꝛ de bonis operibus dicitur Cant. iiij. Odor uestimentorū tuorum sicut odor thuris. ꝛ de odorifera fama dicit Eccs. vij. Melius est nomen bonum ḡ unguenta pciosa.

Sermo. clxxix. ¶ De eadem sermo. iiij.

Emittūtur

r

ei pctā multa qñ dilexit multū. Amor dei nō fuit in btā maria magdalena ocio sus. sed fer mirifica in ea opaf est. ¶ Primo nāq; fecit in ea mētis purgationē. Greg. in omel. Tāto ampli⁹ rubigo petī psumit. ḡto petōris cor magno charitatis igne cōcremat. Ista aūt purgatio petōruz est illud magnū debitū de quo xps dixit. Duo debitores erāt cuidā feneratori ꝛc. Nos enīz debemus xpo qcqd sum⁹ tanḡ emptori. j. Cor. vj. Empti estis ꝑcio magno. Quicqd hēm⁹ tanḡ creditori. j. Cor. iiij. Quid hēs qō nō accepisti ꝛc. Quicqd possumus tanḡ feneratori ga ad gram tanḡ ad sortē debem⁹ addē bona opa ultra sortē. Uñ qdā de hoc rephendit Luc. xix. Et qre nō dedisti pecuniā meā ad mensaz ꝛc. Magdalena aūt erat debitrix qngentoꝝ denariorꝝ. phariseus aūt qdraginta. qz minus se peccasse credebat. Et ideo plus illa tenebaf diligē er dimisso. Ille aūt er cōmisso. qz maior scientia legis sibi commissa erat. Ambo aūt tenebanf diligē er immisso. qz multa bona ppposita deus immittebat. ps. Immittit angelus dñi ꝛc. Et er pmisso. j. Cor. ij. Quod oculus nō vidit ꝛc. ¶ Scdo amor dei fecit in ea mentis liquefactionē. Ipa eniz fuit pri⁹ ualde idurata sed postea est liquefacta. ps. Liquefacta est terra. i. Maria magdalena que prius erat terra. i. a demonibus trita. Quatuor autem sunt que ualde liquefaciūt. s. ignis. sicut patet in metallis. Aqua sicut patet in re arida. Auster sicut patet in aqua cōgelata. Et unguētū sicut patet in re aspa. Olim Magdalena fuit dura ad cōtritionē. Arida ad deuotionē. Cōgelata ad amorē. Aspa per graue famaz ꝛ opinionē. Sed qz erat dura habuit ignez diuini amoris qui ipam liquefecit ad ptritionē. Cant. v.

Ria mea liquefacta est.ut dilect⁹ locutus est qñ.s. virit.remittunt ei petā multa. Que erat arida.habuit aquā lachrymarū per quā facta est humida ⁊ secūda ad deuotionē. ℣ Isa.xliij. Effundā aquā sup sitientē. Que erat cōgelata habuit austrū sci spūs qui ipaz liquefecit ad amorē. Cañ.iiij. Surge aq lo ⁊ ueni auster ⁊c. Que erat infamis.habuit vnguētū odoriferū.i.recolēciā virtutū que fecit ipaz odoriferam per bonā famā ⁊ opinionē. Joan.xij. Domus.i.ecclesia impleta est er odore vnguenti. ¶ Tertio amor dei fecit in ipsa inflāmationē. Sicut enī er cōcussione duorū lapidū ignis ercutit. sic in corde magdalene magnus ignis generabaf Duo lapides erāt meditatio suop petōp: ⁊ meditatio diuinaruz miserationū.ps. In meditatione mea exardescit ignis. Vel duo lapides erāt dulcis uerba xpi que audierat ⁊ sancta eius exēpla que viderat. Vel duo lapides erāt timor: ⁊ amor: er quo rū agitatiōe ercutiebat ignē dolorīs ēt tū ad timorē. ⁊ sancti desiderij ignē ēt tū ad amorē. ¶ Quarto amor dei fecit in ea mēris vulnerationem. Fuit nāq vulnerata sagitta doloris. Et hoc patet per lachrymas quas effudit q: ut patet per Aug. Lachrymē sunt testes doloris.gbus qñ sagittis cor petōris vulnerat.ps. Sagitte potētis acute. Sagitta amoris.vnde vī de ea. Amoris igne succensa ardebat desiderio. Sigitta diuini sermonis.qa iurta pedes xpi stabat ⁊ uerba illius attente audiebat. De ista sagitta vī Heb.iiij. Viuus est rmo dei ⁊ efficax.⁊ penetrabilior oi gladio ancipiti ⁊c. Sagitta timoris.ps. Confige timore carnes meas. Prima sagitta ipsius cor scindebat. Secūda mētē mundo diuidebat. Tertia oēpetīs vitare faciebat. Jurta qō ps. dicit. In corde meo abscōdi elo quia tua ut nō peccē tibi. Quarta oēm petī saniez effundebat. Jurta illud Ecc.j. Timor dñi expellit petrā. ¶ Quinto amor dei fecit in ipsa mentis alienationez. De hoc ita dicit Origenes loquens ad xpm dicēs. Joseph posuit in monumito corpus tuū. Maria tibi piter sepeliuit spīm suū. Spiritus enim Marie magis erat in corpore tuo qñ in corpore suo. Cūq requirebat corpus tuū regrebat pariter ⁊ spīm suū. ⁊ ut pdidit corp tuū pdidit ⁊ spīm suū. Quid ergo est mirū si te nesciebat que nō habebat spīm quo scire debebat. Ideo forsitā non te cognoscit. q: nō erat in se sed ppter te est extra se. ¶ Sexto amor dei fecit in ea mentis inebriationē Ebrietas nāq pfumit impossibilia. cōtemnit pericula. puipendit ⁊ damna. qa igit Maria spiritu sancto ebria erat. ideo impossibilia pfumebat dicens. dñe si tu sustulisti eū dicito mihi: ⁊ ego eum tollā. Non enim attēdebat ponderositatē funeris; nec imbecillitatē mulieris. Hiero. Amemus rpm ⁊ facile videbit omne difficile. Ipsa etiā pericula cōtemnebat. Orig. Joseph nō fuit ausus tollere corpus tuū nisi de nocte ⁊ nisi hoc peteret a pilato. Maria vo noctē nō pressolat nec etiā quencq uetur sed audacter pmittit. ⁊ ego eū tollā. O maria si corpus positū in domo pncipis esset facer dotū ubi ⁊ pīnceps aplōp timuit quid actura esses. Ego inge eum tollā ipsa damna tēporalia paruipendebat Nam vnguenta pciosa pedibus adhibebat. modo super caput effundebat. ⁊ modo totū corpus vngere uolebat. Prouerb.xij. Qui negligit damnum ppter amicum: iustus est.

Sermo. exc. ¶ De eadem sermo. v

Emittūtur

r tibi petā tua ⁊c. In his vbis fit mentio de tribus. ſ. ℣ de medico qui sanauit cum dicit. Remittunt. ℣ De infirmo qē sanauit cū dicit tibi. ℣ De morbo qē sanauit cū dicit. peccata tua. ¶ Circa pmū notādū q: iste medicus tribus modis eam sanauit. ſ. ℣ medendo. ℣ trahēdo. ℣ tangendo. ℣ Naz vidit cordis sui cōtritionē. Ideo sibi dedit pfectam curationē. Unde dixit phariseo. Vides hāc mulierē. quasi diceret. non vides sicut ego. qa si eam videres non iudicares. Dicit aūt q: alia qō dicit linr radio fuerū oculop corpora opaca penetrat. Radius solaris terrā penetrās auruz generat. Columba sup aquā erisiens vmbrā accipitris cōsiderat: ⁊ eius insidias vitat. Sic rps cor beate marie magdalene suo respectu funditus penetrauit. ⁊ ad eius cōtritionē asperit. Ideo alias penitentiā sibi iniunxit. qa vidit suā ptritionē pfectā. Ipse etiā suo respectu in corde eius aurū sue gratie generauit. ⁊ aquā suarū lachrymarū cōsiderās demones ab ea eiecit. Unde ad ista significanda tria uerba dixit. vnū. ſ. per qō eius fidem ⁊ contritionē asperit. cū dixit. Fides tua te saluā fecit. alīō per qō ola demonia. i. peccata ab ea eiecit cū dixit. Remittunt tibi petā tua. Aliud per qō ipsi gratiā suā tribuit. cū dixit. Vade in pace. ℣ Secūdo sanauit eā trahēdo. Traxit aūt eam qnque funiculis. ℣ Primo sua amabili visione. In facie nanqꝫ xpi splēdor diuinitatis relucebat: quo ad se peccatores trahebat. Hiero. Certe fulgor ⁊ maiestas diuinitatis occulta qui etiā in humana facie relucebat. er quo ad se videntes trahere poterat aspectu Hester.xv. Valde admirabilis dñe es tu. ⁊ facies tua plena est gratiarū. ℣ Secūdo traxit eam potēti dignatione. Unde subdit Hiero. Si enīz in magnete lapide hec virtus esse dicit ut anulos ⁊ seruras sibi copulet: quāto magis dñs oium creaturarū ad se trahere poterat quos uolebat. ℣ Ter

tio trahit eam interna inspiratione. Greg. in omel. Quid miramini fratres mariā uenientē an dñs suscipientē. Suscipientē dicā: an trahentē. Dicā me ltus trahentē z suscipientē qa nimirū ipse etiā per penitentiā trahit intus qui per misericordiā suscepit foris. ℣ Quarto trahit eā sua odorifera conuersatione. Cāt. i. Trahe me post te, curremꝰ in odore unguentorū tuoꝝ. Bern. Sino ppter mansuetudinē que in te predicat currimus: post te dñe iesu audientes q nō spernis pauperē humilē peccatorem nō abhorreas: nō publicanum: nō peccatricē mulierē confitentē. ℣ Quinto trahit eaz sua ipsius devota oratione. qua deuotam orationē magdalena per lachrymas ostendebat. Orationes nanqꝫ sunt quidē funiculi per quos deus nos ad se trahit. Unde dicit Aug. sup Joannē. Nuez trahat z quē nō trahat z quare istā trahit z illum non trahit. noli uelle iudicare si nō vis errare. Si nō traheris. ora ut traharis. Et qa nemo pōt ire ad deum nisi per predictos funiculos trahat ad eū. ideo dicit Joan. vj. Nemo potest uenire ad me nisi pater qui misit me trahrerit eum. ℣ Tertio sanauit eā tāgendo. i. se tangi permittēdo: qa sicut dicit Lu. vj. Virtus de illo exibat z sanabat oēs. Est aūt virtus in uerbis. in herbis: z in lapidibus. Christus enīz est uerbū ēternum ad deitatē. z herba ētus ad carnem. z lapis preciosus ētū ad utrūqꝫ. s. naturam diuinā z humanā. Non fuit ergo mirū si fuit sanata que tangebat uerbū tam pciosuz z gloriosuz cuius tactus habet virtutē imutādi. Ecc. viij. Sermo illius potestate plenus est. Herbā. i. carnez taz virtuosaz que habet virtutē abluendi. pā. Aspges me dñe ysopo z mundabor: zc. Lapidē pciosum qui habet totaz virtutē viuificandi. i. Pet. ij. Ad quē accedentes lapidem viuū zc. Pharisēus aūt de isto tactu rpz iudicabat. Petrus raueū. Erras pharisee lutū tangit solē. sed nō imutat solē. Medicū tāgentē vulnera putredo nō corrūpit. Judicē quāuis tāgat reus maculare nō pōt. Et nocat hic rpm solem. medicū. z iudicem. Magdalenam aūt uocat lutū vulneratā z ream. Sol igit tangit lutum z ipm mutauit in aurum quādo dixit. Remittunt tibi peccata tua. Vulnerata tetigit medicum. z recuperauit sanitatis effectum. quādo audiuit. Fides tua saluā te fecit. Rea tetigit iudicez z reportauit sententiā saluatrē: quando rpz sententiando dixit: ppter quod dico. remittunt ei peccata multa. ℣ Secūdo fit mētio de infirmo cū dicit tibi. s. peccatrici. Quamuis enīz ista peccatrix fuerit multis peccatis circūdata. tamē fuit miraculose curata: ita ut dicat deus illud Ysa. xxj. Babylon dilecta mea dicit dñs posita est mihi in miraculū. In conspectu quidē hoīum dicit esse miraculum: quādo aliquid fit contra solitum cursum inferioris nature. sicut quando ceci vident. claudi ambulant. z huiusmodi. In conspectu angelorum dicit esse miraculū quando aliquid fit cōtra cursuz superioris glorie. sicut fuit quādo vna mulier. s. virgo beata celos ascendit. In cōspectu dei dicit esse miraculum. quando aliquid contra solitum cursum interioris gratie fit. sicut quādo paulum persecutorem virtus diuina tam subito mutauit. Vere igit conuersio magdalene fuit miraculosa. quia ibi fuit quiddā contra solitus cursuz inferioris nature. s. quādo tot lachrymas fudit q pedes rpi lauit. Et quiddā quod fuit contra solitū cursum superioris glorie. sicut quādo ipsa adhuc in mortali corpe posita leuabat in celū z angelorū gliā fruebat. Fuit etiā qddā ptra solitū cursuz interioris gre. s. qū ipaz taz maximā peccatrīcē rā subito z tā pfecte conuertit. Rom. v. Ubi abūdauit delictū supabundauit gra. ℣ Tertio fit mētio de morbo. z hoc tangit cuz dī Pcta tua. Et qa ipsa pcta multa habuit. ideo multiplr satisfecit. ℣ Primo per opa pietatis z misericordie que marie circa psonā rpi exhibuit. Maz ipz rpz induit bysso puritatis z purpura charitatis. Proverbio. ulc°. Byssus z purpura indumentū eius. Jpm rpm pauit. Joan. xj. Fecerūt aūt ei cenam. s. martha z maria magdalena. Xpm in hospitio recepit. Luce. x. Intrauit in quoddā castellū iesus zc. Ipsa rpz in tribulatione positus visitauit. Joā. xix. Brabat iurta crucē iesu zc. Et sepulture obsequiū pbuit. Marci. xvi. Ubi dicit q emerunt aromata ut uenientes vngerent iesum. ℣ Secūdo satisfecit per opera s. humilitatis z penitentie. Offenderat quidem ie sum in oculis: in capillis: in ore: z in vnguentis. Ideo in oibus istis satisfecit. s. de oculis lachrymas emittendo. capillis pedes tergendo. pedes rpi osculando. z vnguentis eos vngendo. Greg. Quotiēs se habuit oblectamenta tot in se reppererit holocausta. Conuertit ad virtutum cumulum numerū criminum. ut totuz deo in penitentia seruiret quicquid deū in culpa contempserat. ℣ Tertio satisfecit per opa liberalitatis z gratie. Dedit qdē rpo munus a corde cū dicit. q: dilexit multū. Munus ab ore: cum dicit. osculabat pedes eius. Munus a manu cū dī. vnguēto vngebat. Munꝰ ab obsequio cū dī. Et cepit rigare pedes eiꝰ zc. Ista ētuor antiq fuis hospitib' exhibebāt. que tñ pharisēus rpo exhibē ptēpsit. s. munus a corde. q: recipiebāt eos er charitate. Sed istā charitatē pharisēus non habuit q: parū dilexit. Uñ est qō dī. Cui aūt minus dimittitur minus ipe diligit. Exhibe-

bant munus ab ore. s. oscula in signuz securi hospitij. Sed istud pharisеus non habuit: qz christo oscula nō dedit. Ut dr. Oscula mihi nō dedisti. Hec aūt rc. Exhibebāt munus a manu: qz vngebant caput ad refrigeriū. sed istud pharisеus non fecit: qz caput christi nō vnxit. Et exhibebant munus ab obsequio: qz eius pedes lauabāt pre labore itineris: sed istud pharisеus non fecit: quia pedes christi non lauit.

Sermo. cxcj. ¶ De scō Jacobo aplo fmo. j.

o Ccidit aūt iacobū frātrē ioannis gladio rc. Act. xij. Mō solum moys beati iacobi fuit pciosa: ꝙ etiā vita eius fuit gratiosa. ℣ habuit enī multa puilegia in vita ℣ in morte ℣ z post mortē. ¶ Mā in vita habuit corā deo magnā grām: cōtū ad demones magnā potentiā. ℣ Fuit enī corā xpo valde gratiosus: qz cū xpus habuit septuagintaduos discipulos: ꝙ uoluit facere gratiam. xij. ex illis. iste fuit vnus de illis. xij. qū in aplm est electus. Si uoluit facere grām quatuor. iste fuit vnus de illis q̄tuor. sicut patet Matth. xiij. Ubi petro andree iacobo z ioāni multa secreta reuelauit. Si uoluit grām facere tribus. iste fuit vnus de tribus. qz petrum iacobū z ioannē admisit ad suā trāsfigurationē z puelle resuscitationē. Si uoluit facere grām duobus. iste fuit vnus de duob⁹. Habebat nāqz xpus duo nolia que aplis ponere uoluit. s. petrus: z filius tonitrui. Sed vnuz ipositum simoni: aliud vo iacobo z ioāni. Si uoluit vni facere grām. Iste iacobus fuit ille vnus qui fuit pmus iter aplos qui pro xpo passus fuit. primus etiaz celos ascēdit: z in die annūciatiōis z passiōis ohice martyriū sustinuit. put dicit calixtus papa. ℣ Secūdo ad demones fuit multe prāt⁹. Maz sicut in legēda habet. demones ualde timebāt sudariū suū. z baculū suū. z suū incēdiū. z cubiculū suū. ¶ Scōo habuit priuilegiū in morte. s. translationē miraculosaz. Ibi enī ofidit miraculū in oibus clemētis. s. in aqua. Mā discipuli eius se mari exponētes sine regimine tranquillū mare habuerūt. ps. In mari via tua rc. In aere. qz uētus secundus ei flauit. qui ad portū eos deduxit. ps. Deduxit eos in portū uoluntatis eoz. In terra: qz cū in terra sup vnū lapidē posuissent: mor lapis cessit: z in sepulchrū se coaptauit. In igne: qz draconē spirantē ignem discipuli qui portabāt corpus per mediuz virtute crucis ipm draconē scinderunt. z ipm corpus in reuerētia z honore habuerūt: creature pure corporales. sicut lapis de quo supra dictū est. Creature etiā sensibiles sicut thauri indomiti. ut in eo⁹ legēda habet. Creatura etiā rōnalis corpus eius in reuerētia habuit: sicut patet in lupa regina que postmodū facta est agna. Intellectualis qz sicut dicit leo papa angelo duce discipuli corpus eius in galiciā dedurerūt. ¶ Tertio habuit magnum priuilegiū post suā mortē. s. ℣ remunerationē gloriosam ℣ z subuētionē quā nobis exhibet fructuosam. ℣ Hēt qdē gliosam remunerationē: quā mater petijt dicēs Matth. xx. Dic ut sedeant hi duo filij mei vnus ad dexterā rc. Per sinistrā partem vita psens. per dexterā vo vita beata figurat. Sedēt ergo hi duo apli ad sinistrā. qz eoz corpora in psenti vita in multa glia z honore habent. Maz et si corpus ioānis non inueniat. tū in multa gloria eius sepulchrū habet. Sedēt ad dexterā: qz coruz aie in celo beatificant. Plus igit xpus eis pcessit q̄z mater petijt. Petijt enī ut vnus ad dexteraz z alius ad sinistrā sederet. Et ecce ambo sedent ad dexterā z ambo ad sinistrā. ppter tū post resurrectiōes sedebūt in celo ad dexterā z ad sinistrā. Per dexterā enī xpi diuinitas itelligit. z per sinistrā eius humanitas. Tūc ergo sci sedebūt ad dexterā dei: qū eoz aie beatificant in pcplatiōe diuinitatis. Tūc sedebūt ad sinistrā dei: qz tunc visus corpalis delectabit in visione humanitatis. Uel pōt dici q̄ in presenti vita etiā cōtū ad cōsta uerificatū est qō mater petijt. Dextera sigdē celi est oriēs. Sinistra vo est occidēs. Sedet igit ioānes a dextris. qz sepulchrū hēt ex parte orientis. Sedet iacobus a sinistris: qz qescit ex parte occidētis. ¶ Scōo btūs iacobus exhibet nobis subuētionē fructuosaz. sicut dicit btūs Aug. Homo tripliciter cōsiderat. s. viuēs: moriēs: z mortuus. In isto triplici statu beatus iacobus adiuuat sibi deuotos. Mā in vita impetrat peccatoribus remissionez. Sicut refert beda de illo qui petā scripsit in cedula: z remissionē promeruit. In morte iuuat z ptegit cōtra demonū infestationē. Sicut patet in illo cui laborāti in extremis apparuit z burdone utens pro lancea z sacculo mulierculē pro scuto demones effugauit. Post mortē iuuat ne incurramus eternā dānationē. Sicut refert Hugo de scō victore de illo qui ad sanctū iacobū pergēs cū ad suasionē demonis se occidisset. z ad infernū a demonibus duceret: beatus Jacobus occurrit z ipsum ab inferno z a demonibus liberauit.

Sermo. cxcij. ¶ De eodem sermo. ij.

a Ccessit ad iesuz mater filioz zebedei rc. Matth. xx. In isto euāgelio mētio fit de trib⁹. s. ℣ de matre. ℣ de filijs ℣ z de xpo. In matre nāqz dicunt fuisse fiducia: reuerētia: z ignorātia. Unū dicit Rabanus Accessit ad iesum rc. In accessu nāqz notat cōsi-

dentia. In adoratione reuerētia. in petitione ignorātia. Fiducia aūt per quā accessit causabat er eo q̄ nepos suus erat. Anna qdē habuit primū virū s. Ioachim. de quo genuit virginē beatā Mariam que rpm genuit. Quo qdē Ioachim mortuo: btā anna duxit aliū virū in maritū noie cleophas. de quo genuit mariā que genuit Iacobū minorē: z Ioseph iustū: simonē z iudam. Quo mortuo accepit tertiū maritū noie salome: de quo genuit tertiam mariā que habuit Iacobū z ioānē. ℣ Scōo in ea fuit magna reuerētia que notat in hoc q̄ nō trī deū adorauit: sed etiā ppter rpm virū suū reliqt. Vnde dicit Chrys. Nō cā vicit maritalis affectus. qa ille talis erat eius maritus. iste aūt eternus sponsus. Cognouit enim q̄ amplius pdesset marito suo: si ppter deū relinqueret virū: q̄ si ppter virum relinqueret deū. ℣ Tertio fuit in ipsa ignorātia. Vñ dicit Hiero. Vñ opinionē regni hūit mr filioꝝ zebedei: hac ut reor: er causa q̄ dixerat dns. Tertia die resurgā. Putauit enim ilico regnaturū. z auiditate femineā pūtia cupit imemor futuroꝝ. ¶ Scōo fit etiā mētio de filijs: in qbus tria fuerūt. ℣ Primo sagacitas in submittendo. q̄ per se nō petierūt: sed matrē submiserūt. Nō fecerunt ppē ātuo: causas: q̄rū tres pmas ponit Chrysso. ℣ Primo ne ceteros discipulos scādalizarēt. Vñ dicit Chrys. Si nos rogamus magistrū forsan ceteroꝝ fratrū corda pcutimus. ℣ Scōo ut ipsa pro filijs citius impetraret. Chrys. Ipse dns qui mr nos aīos filioꝝ miseratione adipleuit: facilius exaudiet mrnū affectū. ℣ Tertio q̄ si nō dixerat pe teret rps sibi facilius indulgeret. Idē. Si rephen sibilis inuēta fuerit. facile merebit uenia. Ipse enim serus excusabit errorē. ℣ Quarto ne ipsi notā ambitionis incurrē possent. Petere enim pmatū pro aliquo eo ignorāte tolerabile est. z pro consentiēte rephēsibile. pro se aūt vituperabile. ℣ Scōo in eis fuit temeritas in postulādo. Aut enim petebāt primatū terrenū: aut celestē. Si terrenū temerariū z fatuitas erat. q̄ uolebāt dñari in mundo. Si celestē temeritas siliter erat. q̄ sine meritis illud affeq uolebāt. Dicit nāq; Chrys. q̄ desiderare bonū opus: bonū est. q̄ est nre uolūtatis z nra merces. Desiderare aūt primatū terrenū uanitas est. Desiderare vo primatū ecclīasticū uanitas z fatuitas est. q̄ oportet q̄ sit seruus subditoꝝ. Desiderare aūt primatū celestē sine meritis: temeritas est. Sed desiderare ipm er meritis pcedētibus p uidētia est. ℣ Tertio fuit in eis firmitas in patiendo cū dicūt: possumus. Et rps subiūrit. Calicē q dē meū bibetis ꝛc. Bibit enim ioānes per mortificationē. per martyrij desideriū z afflictionē. z per ueneni sumptionē. per seruētis olei adustionē. Bibit iacobus per carnis mortificationē z quārū ad desideriū uolūtatis. z quātū ad effectū passionis. ¶ Tertio fit mētio de rpo in quo etiā tria fuerūt. ℣ Primū est magna benignitas in rūdēdo. Chrysso. Benigne qdē eos rephēdit. Nō enim dixit nō sedebitis. ne duos cōfunderet. nec etiā dixit: sedebitis. ne ceteros irritaret. matrē aūt noluit rephē dere. ppter simplicitatē. antiquitatē. z mrnū amorē. ℣ Scōo in rpo fuit rectitudo zeli in rephēdendo: cū dixit. Nescitis qd petatis. Potestis bibere calicē quē ego bibiturus sum. Dicit autē passio rpi calix a calore. uel sm Isido. Calix dr a calon qō est lignū. Erat enim antiquus uas ligneū in quo medicine calide amare ppinabant. Siliter z passio rpi fuit in ligno crucis. ppinata. z fuit nrārū infirmitatū sanatiua. fuit er calore amoris facta. z fuit rpo valde amara. ℣ Tertio fuit in rpo fidelitas in deserēdo. q̄ patri detulit dicēs. Nō est meū dare uobis Chrys. Nō est meū dare uobis q̄ nō habeo illud a me: sed a pte. Vel sm Rabanū: nō est meū dare uob: sine uro merito z labore. Vel ꝑ Remi. Nō est meus dare uobis talibus ꝙles uos estis. s. supbis: sed humilibus. Vel sm Hiero. Non est meū dare uobis: ratione cognationis carnalis.

Sermo. cxciij. ¶ De eodem Sermo. iij.

c Alicem qdē meus bibetis. Matt. xx. ℣ Dē hēt tres calices in pūti. ℣ z tres in futuro. ¶ In pūti qui dē tres calices hēt. ℣ Quoꝝ primus est balsamo plenus. i. spūs scō. Et iste est calix innocētie in quo bibit rps virgo btā z oēs apli in die pēthecostes. Inter quos pcipui fuerūt isti duo. s. iacobus z ioannes. Bibūt etiā oēs pueri baptizati qui baptismalē inocētiam asse quunt. de quo in ps. dr. Ego aūt in inocētia mea ingressus sum. ℣ Scōus calix est plenus absinthio. Et iste est calix pnie. Qui enim amisit balsamū gre z inocētie: accedat ad calicē amare pnie. Ex aūt sit absinthiū amarum: debet tñ dulcorari. ppter celeste pmiū. Matthei. iiij. Agite pniam. ecce absinthiū. appropinqbit enim regnū celoꝝ. ecce ibi pmiū. In isto calice non bibit rps. nec btā vgo. Biberūt tñ oēs apli in isto calice pore passionis rpi. Bibūt etiā oēs electi. Iurta illō Rom. iij. Oēs peccauerūt z egēt glia dei. ℣ Tertius calix est plenus sanguine rubicundo. In isto bibit rps. Joā. xviij. Calicē quē dedit mihi pr non bibā illū. Abierūt oēs martyres. Apoc. vij. Lauerunt stolas suas z dealbauerunt eas in sanguine. Qui igit amisit balsamū innocētie z abiecit absinthiū pnie accedat ad tertiū calicē. s. ad meritū passionis dūice. Ipse enim sanguis z mors rpi nos

a petis lauat. pro nobis aduocat. z pro nob orat. De istis trib⁹ legit Heb. ir. Emūdabit ꝓscias nostras. z hoc quo ad pmū. z ō noui testamēti mediator est. quo ad scōm. Ut morte itercedēte. quo ad tertiū. ¶ Scōo deus hūit tres calices post hanc vitā. quoꝝ pmus est plen⁹ vino mero. scōus est plenus vino mixto. tertius est plen⁹ fece. De quo triplici calice dī ps. Calix in manu dñi vini meri plenus mixto. ℣ Quedā eni aie sunt que statim duz a corpib⁹ euolāt celeste regnū attigūt. Et isti bibūt de calice vini meri. q. recipiūt purā letitiā z celestē gliam. nec aliquā penā purgatorij sentiūt. De isto. potu dī Lanc. v. Bibite z inebriamini charissimi. Ebrietas nāqꝫ nō causat er vno hausto sed er frequēti. Mō eni aie scōz hūt vnū haustū. s. fruitiōnē in ꝓplatione diuinitatis. Sz in die nouissimo resūpto corpe hēbūt aliū. Et ō bibēt z rebibēt z ebrietatē tūc icurrēt. Angeli nāqꝫ sunt amici. q. deo ītimo amore sūt ꝓiūcti. Sci vo sunt deo chari. q. sunt ei ꝓiūcti per amorē. Et chariores. quia sunt sibi nature ꝓximitate ꝑpinq. Et charissimi q. ꝑcio charissimo redēpti. Angeli vo qui sūt amici bibūt. q. ex ꝓplatione diuinitatis suas delectationes hūerūt. Boies vo z bibūt in ꝓplatiōe deitatis. z bibūt in ꝓplatione humanitatis. ℣ Secūdo sunt quedā aie que nō statim euolāt sed aliq̄ cremabilia secum portāt. Isti bibūt in calice vini mixti. hūt qdē gliam: sed cū admixtione pene purgatorij. De hoc Ysa. j. Vinū tuū mixtū est aq̄. In purgatorio qdē multipler est mixtio. s. pena cū gra z securitas cū timore. Securi qdē sunt de gl̄ia habenda. sed semp sunt in timore ne minūs differat. Cōsolatio cū desolatione. hūt enim ꝓsolationē de tali securitate: z de angelor visione. sed tū desolationē hūt de pene acerbitate. z demonū appitiōe. ℣ Tertio sunt quedā aie que in iferno detinentur. Et isti bibūt in calice pleno fece. In iferno qdem sunt feces oium elemētoꝝ z oium rerū. Digdem facto iudicio extremo renouabit terra z nouā formā assumet. Renouabit aer z ꝑpetuā claritatē induet. Apoc. xxi. Vidi celū nouū z terrā nouā. Renouabit aq̄ q. cristallinā formā accipiet. vñ Apocal. vlt°. Ostēdit mihi fluuiū aque viue splēdidū tanqꝫ cristallinū. Dēs aūt feces istoꝝ elemētoruꝫ in latrinā ifernalē ꝓiicient. Ipse eitā ignis renouabit. q. lux a calore diuidet rota lux trāsibit in regionē beatoꝝ. z tot⁹ calor in regionē dānatoꝝ. Ibi eitā sunt feces oium rerū. Nā in pūi vita nō sunt bona pura sed mixta. Fer enim vite est moros. Et fer sanitatis est infirmitas. Fer gaudij est dolor z tristitia. Fer lucis est tenebra. Deus igit tūc totuz vinū leuabit de fece. Vinū purū. s. vitā: sanitatem: gaudiū z lucē: ponet in cellario celesti. Feces aūt s. mortē: infirmitatē: dolorem: z tenebras. ponet in cloaca infernali. Et istas feces dānati semp bibēt. Ysa. li. Usq̄ ad fundum calicis saporis bibisti z epotasti usq̄ ad feces.

Sermo. cxciij. ¶ De scō petro ad vincula s. i.

O Irupisti dñe vincula mea ꝛc. Mirabile qō deus fecit de quo multipliꝫ sibi gratiaſ: hodie ecclia repūtat. ¶ Primū est op⁹ mire gre qō fecit in gratiosa petri de carcē libatione. qō notaſ cū dī. Dirupisti vincula mea ꝛc. Que qdē liberatio fiebat per duo. s. per suffragia oronū Acc. xij. Oro aūt fiebat ab ecclia sine itermissiōe ad deū ꝓ eo. Que qdē oones meruerūt craudiri. q. fiebāt a dignis z a multis. q. dī ab ecclesia. z q. fiebāt ꝓ digno. s. ꝓ btō petro. z q. fiebāt cuz ſtātia. ō dī. sine itermissione. z q. fiebāt ꝓ re utili z honesta. s. ꝓ libatione bti petri. ℣ Scōo fiebat angelico ministerio. Angelus enim luces sibi tribuit z ipm velociter surgē fecit. z cathenas de eius manib⁹ soluit. Per que vaſ itelligi q. ille qui est in carcē diaboli hēt intelligētiā obtenebratam. sed angelus ipsam illuminat per fidē. Hēt affectū ad terrā inclinatā. sed ipsam angelus elevat ad amorē. Hēt opatiuā alligataz. sed angelus ipsam soluit ad meritoriā opationē. ¶ Scōm est op⁹ mire misericordie per qō filiā ꝓncipis bogas bti petri osculātē sanauit z alerādrū papā a vinculis liberauit. qō notaſ cum dī. Tibi sacrificabo hostiaz laudis. Et quāta dei misericordia que etiā scōrū suppliciā reddit uenerabilia z gliosa. Sanauit qdē btūs petr⁹ per vbā sua Acc. ix. Enea: sanet te dñs nr ihesus rps. per uestimēta sua. Acc. xix. Afferebāt semicinctia ꝛc. Per umbrā suā. Acc. v. Per baculū suū sicut refuſcitauit martinianū. Per suppliciā sua. sicut istā puellā. sanat quotidie per merita z ossa sua. ¶ Tertiuz est op⁹ mire sapie: qō notaſ cū dī. Et nomē dñi iuocabo. Sapia enī dei hodie appuit. q. de malis bona elicere sciuit. Diabolus qdē per q̄tuor modos decipe conat⁹ est. ℣ Primo per uani cult⁹ supstitionē. Romani eni ad honorē augusti imperatoris festū soleniter faciebant. sed deo isto malo deus sciuit elicē bonū. q. festū supstitionis ꝓuerit in festū deuotionis. z qō fiebat ꝓncipi dānato postmodū est factum apl̄o ꝓncipi petro. ℣ Scōo per simulatā religionē. Diabolus enī in specie moysi iudeis appuit. z supra magnū mōtē iurta mare ducēs plurimos necauit. Sed de isto malo deus bona extraxit. q. ceteri hoc vidētes ad fidē ꝓuersi sunt. ℣ Tertio per terribilis mōstri apparitionē. q. diabolus in specie draconis appuit.

sed istud deus in bonū cōuertit. q; scūs donat⁹ in os eius erpuit. ⁊ ille mor crepuit. ℣ Quarto per oppssionē: q; diabolus quendā inuasit ⁊ corā oib⁹ uexauit, sed istud deus in bonū uertit. q; mor ut cathena bti petri collo ei⁹ imposita fuit diabolus obscessit. ℭ Quarto ostēdit opus mire potētie qñ claues petro concessit. qō notat cū dr. Vota mea reddā in pspectu oīs ppli eius ⁊c. Dedit enīz dñs brō petro ptātē in celo. ut ianuā celi claudat ⁊ aperiat. iō dirit. Tibi dabo claues. In mūdo ut. s. in eo liget ⁊ soluat. iō dirit. Qcūq; ligaueris sup terrā: erit ligatū ⁊ i celis. ⁊ qcūq; solueris sup terrā erit solutū ⁊ in celis ⁊c. In inferno ut. s. diabolus ecclie nō pualeat. Et iō dirit. Porte iferi nō pualebūt aduersus eā. In purgatorio ut ecclie suffragia ibi ualeāt. iō dirit. Et qcūq; solueris sup terrā: q; fm quosdā purgatoriū in terra ēe opinat.

Sermo. cxcv. ℭ De eodē Sermo secūdus.

b Beatus es simon bariona. q; caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi ⁊c. Mat. xvi. In quolibet plato regrunt q̄tuor que in brō petro fuerūt. s. ℣ vita. ℣ sapia. ℣ plātia. ℣ auctoritas rite collata. ℭ Perfectio autez vite notat cū dr. Beat⁹ es. Ex enīz plena btitudo sit in ptia. est cū aliq; brītudo in via. Nā fm Aug. in li⁹ de vita btā. Ad plenā brītudinē regrunt. s. completa uolūtas: uoluntatis scītas: desideriop; satietas. Et in his oib⁹ plena securitas. Dīt qdā sci in pīti quodāmō uolūtatē cōpletā. Sicut enim ipsi faciūt uolūtatē dei. pā. In lege dñi uolūtas eius. sic ⁊ deus facit uolūtatē ipsop; pā. Volūtatē timē tiū se faciet. Dīt scītatē uolūtatis. Dicit enīz Aug. q; brūs est qui hēt qcqd vult ⁊ nihil mali vult. In scis viris uolūtas eop; est in bonis ⁊ de bonis pā. In mādatis ei⁹ uolet nimis. Dīt quodāmō desideriop; satietatē. q; hīdo deū hīt desiderium cōpletū. vñ dirit philippus Joā. xiiii. Dñe ostende nobis patrē ⁊ sufficit nobis. Aug. Nimis est auarus cui nō sufficit deus. Dīt securitatē quā habebat apl's. Rom. viii. Certus sum enīz q; neq; mors neq; vita ⁊c. ℭ Scdo necessariuz est plato diuina sapia. qō notat cū dr. Caro ⁊ sanguis nō reuelauit tibi ⁊c. Est nāq; quedā sapia carnis. quedā sāguinis. quedā pīa celestis. ℣ Sapia carnis est ap petit⁹ sensualitatis. Nō est aūt credēdū eius magisterio q; falsus ppha est. Thren. ii. Prophe tui viderūt tibi falsa ⁊ stulta. Nec est stādū iudicio ei⁹ q; falsus iudex est. Joā. viii. Vos fm carnē iudicatis ⁊c. Nec seruanda dicta eius: q; ipsi pheus medicus est. Rom. viii. Si fm carnē viueritis moriemini. Nec hīdus comitat⁹ eius: q; princeps dur est. Ibidē. Nihil dānationis est his qui nō fm carnē ambulāt. Nec sunt querēde diuitie eius. q; vilis negociator est. i. Cor. xv. Caro ⁊ sanguis regnū dei nō possidebūt. ℣ Sapia sanguinis est effectus ppingtatis. Et ista similiter non est sequenda maxime in trib⁹. s. in bonop; tpaliū distributione. ubi seruāda est regula que habet Luce, vi. Nō supereet date elemosynā. Nō edificate primop; lata palatia. In būficiop; ecclīasticop; collatiōe ubi seruāda est regula que habet Ecc. xij. Būfac iusto. s. paupi clerico ⁊ bono. ⁊ ne uideris impio. s. malo ppinquo. In sacramētop; dispēsatione ubi seruāda est regula que habet Mat. x. Gratis accepistis: gratis date. ℣ Tertia est sapiētia pīs celestis quā habuit petrus. ⁊ ista sapiētia btificat. vñ pmittitur Beatus es simon ⁊c. Vere enim btificat. q; ista fides trāscēdit oēm sensum. Heb. x. Fides est substātia sperādarū rerū: argumētū nō apparētium. Trāscēdit itellectū humanū. ii. Cor. x. In capti uitatē redigētes omnē intellectū in obsequm xpi. Trāscēdit intellectū angelicū. de hoc Diony. Jesus fm nos diuina cōpositio ⁊ ineffabilis est oī uerbo. ⁊ incognita omni mēti. ⁊ ipsi pmo dignissimo rū angelop;. Trāscēdit nature cursum: q; est operatrix miraculop;. Marci. xi. Si potes credere: oia possibilia sunt credēti. Trāscēdit oēm mūdi' principatū. Heb. xi. Sancti per fidē uicerūt regna ⁊c. ℭ Tertio necessaria est prelato cōstantia. hec autem cōstātia maxime cōsistit in delinquētiū correctione ⁊ reprehēsione. ⁊ ista cōstantia fm Grego. debet habere discretionē: maturitatē: ⁊ fortitudinem. Unde dicit sup illud Ezech. i. Plāta pedis tui: scilicet mature incedēs. fortis ⁊ diuisa. quia vnusquisq; prelatus ⁊ uenerationē habet in maturitate. ⁊ fortitudinē in ope. ⁊ diuisionē vngule in discretione. Prelatus quidem debet ēe discretus in discreta culparum examinatione. maturus in eraminatorum matura pderatione. ⁊ fortis in potenti punitione. ℭ Quarto necessaria est prelato auctoritas rite collata. quod notat cum dicit. Tibi dabo claues regni celop;. Circa quod tria sunt videda. ℣ Primo a quo sunt ille scilicet claues. ga a christo. Christus nāq; habet tria genera clauiū. scilicet claues infernalis iustitie. ⁊ istas claues nulli dedit: sed eas sibi retinuit. Apocal'. i. Habeo claues mortis ⁊ inferni. Habet claues celestis curie. ⁊ istas non dedit omnibus: sed solum sacerdotibus ⁊ prelatis. qui fm Hieronymū sunt scientia ⁊ potentia discernēdi. qua scientia seu potentia precedente sacerdos debet dignos rec pere: ⁊ indignos a regno excludere. Habet claues fidei catholice. Et istas cōmunicat omnibus. Ambr. Claues petri fidem dixerim per quam celos aperuit

penetrauit inferna. maria calcauit. Arbitror illaz clauē duodecim artificū opatione pflatā. Duode cim eni aplōz symbolo fides scā pcepta est. ℣ Se cūdo videndū est cui dak: q: petro. Soli eni sacer dotes hñt istas claues. Vere eni boni sacerdotes iurisdictionē hñt uere: z digne: z cōplete. ℣ Ter tio videndū est ad qd dant iste claues. s. ad ligāduz z soluēdū. Est aūt vinculū culpe. pene eterne. z pe nitētie. Sacerdos igit pōt ligare z soluere vincu lum penitētie. Soluit aūt deus z ligat vincula pe ne eterne z culpe.

Sermo. cxcvi. ¶ De inuentione sancti stepha ni sermo primus.

Tatuisti uerba tua que locut' es in manib' pueroz tuoz z pphetarū ut transferenk ossa reguz no ſtroz. z ossa patruz nſoz de loco suo ꝛc Baruch j. ℣ Inuētio siue trāslatio corpis bti stephani pro tomartyris cōmendabilis est quadruplr. ¶ Pri mo er parte illi' a quo facta est. s. rpi: cū dī. Sta tuisti uerba tua. Ipse eniz uerba que locut' est de trāslatione bti stephani loquēdo statuit. i. firma z recta fecit. Nō pater: q: ipsa reuelatio nō fuit ua na: sed triplici apparitiōe firmata. Sicut enim in ore duoz uel triū testiū stat oē vbū. Et sicut in tri bus dieb' experit' oē factū: sic z in trib' reuelationi bus reuelat' oē vbū. Nō eni erat huiusmodi reue latio seu inuētio fantastica: sz cōgruis silitudinib' demōstrata. Nūdit eni gamaliel luciano tres cala tos aureos. vnū plenū rosis rubētib': qui signifi cabat religas bti stephani: qui fuit aure' per chari tatē z ico: ruptionē carnis. z roseus per sanguinis effusionē. Alij duo erāt pleni rosis albis z signifi cabāt religas gamalielis z nichodemi qui fuerūt aure per charitatē. z albi per intētionis puritatē. Aliū etiā oñdit argēteū croco plenū: z significa bat religas filij nichodemi q fuerat tanqz mūdū argētū per vginitatē. Croccus aūt color dī eē me dius inter albū z rubeū: q: ipse cū cādore vginita tis habuit albedinē pure intētiōis z rubedinē cha ritatis. ¶ Scōo cōmendabilis est er parte illoz p quos facta est. cū dī. Que locut' es in manib' pue roz tuoz z pphārū. i. nichodemi z gamalielis z luciani qui fuerūt pueri ppter puritatē. simplici tatē. z humilitatē. Ita eni tria dispōnūt hoies ad suscipiēdā diuinas reuelatiōes. s. puritas. Pro uer. xxij. Qui diligit cordis mūditiā ꝛc. Simplici tas. Prouer. iij. Cū simplicib' sermocinatio eius z hūilitas. pš. Intellectū dat paruulis. Fuerunt etiā pphete. qō patet in gamaliele qui manifesta uit multa pterita. sicut suā pfessionem: z stephani passionē. psentia occulta sicut ossa in terre visceri b' occulta: z futura sicut uberatē nēturā. ¶ Ter tio cōmēdabilis est er parte illoz qui fuerūt z reges z patres. sic inuocank in auctoritate premissa. ℣ Fuerūt eni reges nō tyrāni. Tyrānū eni tria sa ciūt. s. ambitio dñandi. cupiditas lucrādi. z cru delitas seuiēdi. Ipsi aūt nō fuerūt tyrāni sed re ges. q: nō fuerūt ambitiosi nec cupidi nec crude les: sz misericordes z pij. fuerūt etiā pies: q: nos ge nuerūt per euāgelicā eruditionē. j. Cor. iiij. Mas in xpo Iesu per euāgeliū ego uos genui. Per erē pli exhibitionē. Eph. v. Imitatores dei estote sic filij charissimi. per deuotā ofonē sicut stephanus brīs paulum genuit. q: ipm sua ofone conuertit. ¶ Quarto est cōmēdabilis ppter causā er qua fie bat. q. s. in loco hūili iacebāt. z iō ad locū dignio rē trāsferēdi erāt. qō notat cū dī. Trāsferent de lo co suo. ¶ Notādū aūt q: tripler trāslatio facta est de corpe bti stephani. ℣ Prima fuit de loco Iespe eto ad mōtē Syon. sic hodie. ubi oñdit q̄ti sit me riti apud deuz. Nulla suis meritis ipetrauit bona tpalia. q: cū pus magna sterilitas eēt: ipsa die plu uia magna descēdit z terrā fecūdauit: z abūdātia magnā fecit. Impetrauit etiā bona corporalia: q: suis meritis pcedētib' septuagita tres hoies a di uersis languorib' fuerūt liberati. Impetrauit bo na spūalia. s. dei idulgētiā z gr̄az. Vñ dicit gama liel luciano. Aperi nobis ut per nos aperiat deus ostiū clemētie sue in hoc mūdo. ℣ Scōa trāslatio fuit de mōte Syon in constātinopolim. ubi illi qui trāsferebank obulos habuerūt demones angelos z stephanū. Demones qdē defebāt sua incēdia ui cētes. Te nobis: q: ptomartyr stephanus transit viro nos uerberās igne. Angeli affuerūt cū celesti melodia. Angeli eniz sup eius corpus celestes decātare laudes auditi sunt. Stephanus pulsās pericula. s. maris tēpestatē. Apparuit enim eis di cēs. Ego sū: nolite timē. Et sic trāquillitatē ma gnā fec. ℣ Tertia trāslatio fuit de cōstātinopoli ro mā. Quā qdē q̄tuor cōmēdabilē fecerūt. ℣ Pri mū est bñficiū collatū: q: filia theodosij fuit a de mone liberata. Poterat nanqz dicere theodosius stephano. Filia mea male a demone uexat. Et po terat stephanus rūdere. Ego uenia. s. romā. z cu rabo eā. ℣ Secūdū est stupēdū. pdigiū. Nā cū ad quādā ecclesiā portarek uectores subsistūt. nec ul tra pgredi possunt. Aliud aūt pdigiū fuit: q: cū corpus laurētij loco stephani greci accipe uellent amētes sunt effecti: z postea mortui sunt. ℣ Ter tiū gre pstitit: q: corpus laurētij in latus se puer tit. z mediū sepulchruz uacuū stephano dereliq. Eccl'. iiij. Meli' est duos sil' eē q̄ vnū. ℣ Quartū est celeste oraculū. Clauso eni sepulchro audite fili

uoces angelo⁹ vicẽtiũ. ℣ felix roma que corpus laurẽtij hispani. ⁊ stephani hierosolymitani gliosa ⁊ uenerãda pignora vno claudis mausoleo.

Sermo. cxcvij. ¶ De eodem Sermo. ij.

c Tamesset stephanus plenus spũ scõ intẽdẽs in celu⁹ ⁊c. Alcẽ. vij. ℣ Olim in terra fuit uanitas. uacuitas. ⁊ tenebrositas. Gene. j. Terra autem erat inanis. ecce quãta uanitas. ⁊ uacua. ecce quãta uacuitas. ⁊ tenebre erãt. sup faciẽ abyssi. ecce quanta tenebrositas. sed sicut dr̃ Eccl. xvi. ℣ Post hec de⁹ aſperit in terrã: ⁊ impleuit eã bonis suis. Et iste re speci⁹ maxime appuit in brõ stephano qui nõ habuit uacuitatẽ: sed spũs sci plenitudinẽ. Nec etiaz dilexit terrenas uanitates: sed celestes amenitates adamauit. nec habuit aliquã tenebrositatẽ. sed diuinã claritatẽ. Ab his ergo ꝑmissis vbis cõmendat. ¶ Et primo a gr̃e plenitudine. cuz dr̃. Cũ eẽt stephanus plenus spũ scõ ⁊c. ℣ Fuit aũt marie plenus gr̃a ⁊ fortitudine. vñ ꝑmittit stephanus plen⁹ gr̃a ⁊c. Ista aũt gr̃a fuit charitas que est caput oĩ um gr̃arũ que in eo tãta fuit: q⁹ pro illis qui ipsu⁹ lapidabãt deũ exorabat. ℣ fulgẽti⁹. Cõmendabat deo inimicos: qñ alias obliuisci poterat etiaz suos charissimos. Bernñ. Licit in eo sensu⁹ corpee passionis affec⁹ interne cõpassionis. ut illorũ scelera magis plãgeret q̃ ꝓpia vulnera. ℣ Fuit etiam plenus fortitudine: q⁹ fortiter pugnauit ⁊ vicit. ⁊ hoc fecit auxilio xp̃i: qui cũ ipso semp erat. ps̃. Cũ ipso sum in tribulatione eripiã eu⁹ ⁊ glificabo ⁊c. Mõ paret ex multis. ℣ Primo ex imperterrito sermone. cũ dr̃. Dura ceruice ⁊ incircucisi cordib⁹ ⁊ auribꝫ. Mar. xiij. Mõ enim uos estis loquẽtes sed spirit⁹ scũs. ℣ Scõo ex iportabili passione. Job. vj. Que nãq̃ est fortitudo mea ut sustinẽã: nec fortitudo lapidũ fortitudo mea. nec caro mea enea est. Virtute aũt dei stephanus fuit fortior lapide. q⁹ pcussus fract⁹ nõ fuit. ⁊ fuit fortior ere. q⁹ pcussus nõ murmurauit. ℣ Tertio ex miraculosa opatione. Tãta enim ꝓdigia ⁊ signa facẽ nõ potuisset: nisi de⁹ cuz ipso fuisset. Joã. iij. Nemo enim põt hec signa facere que tu facis: nisi fuerit deus cũ eo. ℣ Quarto ex taz difficili inimicoꝝ suoꝝ dilectione. in hoc q⁹ pro pseutorib⁹ suis ⁊ ipm affligẽtibus deũ exorauit. Est nãq̃ manifestũ q⁹ deus cũ eo fuit qui sibi tãta patiẽtiã dedit q⁹ etiã seipm superauit. Prouer. xvj. Melior est patiẽs viro forti ⁊c. ℣ Quinto ex tãta diuine sapie illustratione. q⁹ nõ poterãt resistẽ sapiẽtie ⁊ spũi qui loquebat. ¶ Scõo cõmẽdat a celesti pursatione qõ tãgit ibi: cũ dr̃. Intẽdens in celũ. Stephanus enim libẽter corde pursabat in celo: nõ in mũdo. sciẽs q⁹ mũdus trãsit. ⁊ quãtuz ad diuitias: delitias. ⁊ honores. i. Joã. ij. Mẽ qõ in mũdo ꝓcupiscẽtia carnis est. ⁊ ꝓcupiscẽtia oculoꝝ. ⁊ supbia vite. Mũdus trãsit ⁊ ꝓcupiscẽtia ei⁹ Qui igit adheret istis trãsitorijs ipse postmodum triplicẽ trãsitũ faciet. ℣ Primo nãq̃ trãsit de culpa in culpã. Sap. ij. Vino ꝓcioso ⁊ vnguẽto nos impleamus. nullũ pratũ sit qõ nõ ptr̃seat luxuria nr̃a. Grego. Pectñ qõ per pñiam non diluit: mox suo põdere ad aliõ trahit. ℣ Scõo de culpa in penã. ⁊ hoc duplr̃. Vel in penã pñtẽ. de qua dr̃ Ro. j. Tradidit illos deus in passiones ignominie. ecce culpa. ⁊ mercedẽ quã oportuit erroris sui in semetipsis recipiẽtes. ecce pena. Et sicut nõ ꝓbauerũt deũ hẽre in notitia. ecce culpa. Tradidit illos deus in reprobũ sensum. ecce pena. Vel quãtũ ad penã futurã. Job. xvi. Tenẽt tympanũ ⁊ cytharã. ecce culpa. ⁊ in pũcto ad iferni descẽdũt. ecce pena eterna. ℣ Tertio de pena in penam. Job. xxiiij. Trãseat ab aqs niuiñ in calorẽ nimiñ. ¶ Tertio cõmẽdat a diuina reuelatione. qõ notat cũ dr̃. Ecce video celos aptos ⁊c. Videdo aũt celos aptos vidit locũ facilẽ ad ingrediẽdũ. securũ ⁊ amenum ad inhitãdũ. Olim erat celũ clausum. ⁊ iõ tũc impossibilis erat itroit⁹. Sed mõ celũ est aptũ. ⁊ iõ oẽs itrare pñt. vñ ps̃. Aperite mihi portas iustitie: ingressus in eas cõfitebor dño ⁊c. Est locus securus Mũdus aũt nõ est securꝰ ꝓpter pursitatẽ hoiuz. nec ⁊ aer ꝓpter inhitationẽ demonũ. nec padisus terrestris ꝓpter ignẽ ⁊ gladiũ. Sed ibi. s. in celo. nec pursitas hoium põt attingẽ. nec malitia demonũ ibi põt puenire. nec ignis seu gladi⁹ ibi de scuire. Luce. xvj. Inter nos ⁊ uos chaos magnũ firmatũ est. ut hi qui uolũt hinc trãsire ad uos nõ pñt. neq̃ inde huc trãsmeare. Est etiã locus amenus. Tria aũt sunt ꝑm Augu. que domum faciũt amenã. s. qñ domus paribus est dispositis mẽbris ampla: ⁊ lucida. Sic in celo sunt multa loca. i. diuersa merita que tñ sunt paria. q⁹ ꝑm Aug. in dispari claritate erit par gaudiũ. Est etiã valde amplũ. Baruch. iij. ℣ isrl̃ q̃ magna est domus dei ⁊ ingens locus possessionis eius. Est etiam lucidum. Apocal. xxj. Claritas dei illuminabit illam ⁊ lucerna eius est agnus.

Sermo. cxcviij. ¶ De scõ dñico Sermo. j.

q Quasi stella matutinain medio nebule. ⁊ q̃si luna plena in diebꝰ suis lucet. ⁊ q̃si sol refulgens. sic ille refulsit in tẽplo dei. Ecc. l. Celũ spũale sunt viri sci in qbus deus per gr̃am regescit. Pectores autez sunt terra quos deus pedibꝰ suis cõculcat: dñ eos insideri li iustitia cõprimit. ℣ Isa. lxvj. Celuz mihi sedes est. terra aũt scabellũ pedũ meoꝝ. Beatꝰ dñicus fuit

celā dei. ⁊ ideo in ipso fuerūt planete dei. scilz stel la matutina: sol: ⁊ luna. ℣ In vbis ergo p̄missis assimilat stelle matutine radiāti. ℣ lune plene lucēti. ℣ ⁊ soli refulgēti. ℭ Stella matutina est lucifer qui gdē est calidus: humidus: iocundus: ⁊ solis nūcius. Sic beat⁹ dñicus fuit calidus per seuerē zelū. vñ vō de eo. Verba eius ardebāt ut facule. q: in ip̄o uenerat ⁊ vtute helye. Ecc. xlviij. Verba eius q̄si facule ardebāt. Dicunt aūt vba scōrū ignita triplici de causa ꝑm Ambr. sup ps. Bñ ima culati. Tū q: mūdāt. Tū q: inflāmāt. Tū q: illuminant. Sic uerba beati dñici habuerūt virtutē mūdandi: inflāmandi: ⁊ illuminandi. iō visio de ipso appuit in specie catuli. facule. ⁊ stelle. Nam instar catuli habuit linguā medicinalē per quā mūdabat fantē culpe ⁊ petōz. Instar facule inflāmabat to: porē negligentie. Instar stelle illuminabat tenebras ignorātie. ℣ Scōo fuit humidus per lachrymarū effusionē. Tū de eo dī. q: de suis oculis q̄si quēdā fontē effecerat lachrymarū. De isto fonte p̄cedebāt aque amare: dulces: calide ⁊ frigide. Aque amare sicut lachrym̄e cōpūctionis que fundunt ꝓ petis ꝓpriis. Judith. viij. Indulgē tiā eius fusis lachrymis postulem⁹. Et q̄uis beatus dñicus petā talia nō hēret. adeo tū per lamenta pnie se macerabat: ac si petā talia hēret. Aque vō dulces sunt lachrym̄e deuotionis que fundūtur ꝓ celestibus desideriis. Istas habuit beat⁹ dñicus qui in ofone sepe flere ꝓsueuit. vñ de eo dī. Crebros adiungēs sedulis fletus ofonib⁹. Aque calide sunt lachrym̄e cōpassionis que funduntur ꝓ miseriis alienis. Et dicunt calide: q: non fundunt nisi a corde fīna charitate inflāmato. Juxta illud. ij. Cor. xj. Quis scādalizat: ⁊ ego non uror. Istas lachrymas habuit beat⁹ dñicus. de quo dicit. q: deus sibi specialē gram contulerat flere ꝓ petōrib⁹ miseriis ⁊ afflictis. Aque frigide sunt lachrym̄e lamētationis que funduntur ꝓ icolatu p̄sentis miserie. Vñ ps. Deu mihi q: incolatus meus ꝓlōgatus est ⁊c. Sci enim viri multas patiūtur tribulationes: sed refrigeriū magnū hñt per lachrymarū effusiones. ps. Trāsiuimus per ignē ⁊ aquā ⁊ eduxisti nos in refrigeriu⁹. Dicere. vj. Inuenietis refrigeriū aīab⁹ uestris. ℣ Tertio fuit iocūdus: ⁊ hoc in mēte per cōsciētie serenitatē. Prouer. xv. Secura mēs q̄si iuge conuiuiū. In facie per vultū alacritatē. ut ibidē. Cor gaudēs exhilarat faciē. In ꝑmone per exhortatiōis alacritatē ⁊ sinceritatē. In ꝙersatione per amicabilitatem. Prouer. xviij. Vir amicabilis ad societatē magis amicus erit q̄ fr. Et ꝑpter istā q̄druplicē iocūditatē pōt dici de eo qō dī de dño ℣ Isa. liij. Non clamabit. s. per ipatiētiā. q: hñt exhortationis alacritatē. Calamū cōquassatū nō ꝓteret. q: hñt ꝙersationis coitatē. nō erit tristis: q: hñt pscie serenitatē. neq; turbulētus: q: habuit vultus alacritatē. ℣ Quarto solis iustitie qui xp̄s est: ꝑco siue nūci⁹. Sic eni btūs Ioānes baptista p̄nūciauit aduētum xp̄i. sic ⁊ iste vicinū credit p̄uenisse iudiciu⁹. Luce xiij. Misit fīū suū. i. ordinē p̄dicatoz. ut exponit [illegible] cene. i. in fine seculi. Missus est ergo in extremo ꝛpe. q: sicut dī. j. Cor. x. Nos sum⁹ in quos fines seculoz deuenerūt. Missus est ab extremis terre. i. de finib⁹ hispanie. ℣ Isa. xlix. Ab extremis tre. i. a lōginqo ego uocauit te ⁊c. Missus est usq; ad extremū terre. ps. In oēm terrā exiuit son⁹ eoz. ⁊ in fines orbis terre vba eoz. ℣ Isa. xlix. Dedi te in lucē gētiū: ut sis salus mea usq; ad extremū terre. Missus est ꝓ extremo fine. i. ꝑfectō do ip̄m deū. qui sicut dicit beat⁹ Augu. est finis desideriоz nroz. qui sine fine videbitur. sine fastidio amabit. sine satigatione laudabit. ℭ Scōo assimilat lune plene. Vñ aūt luna est plena. tunc hēt q̄druplicē plenitudinē. s. plenitudinē lucis in corpore. virtutis in opatiōe. forme sperice. ⁊ imaginis impsse. Sic beat⁹ dñicus hñt plenitudinē lucis in corpe. i. diuine sapie in mēte. Est aūt tripler sapientia sicut dicit Aug. in li⁹ de quātitate aie. s. no ciua que est sapia mūdana. supflua que est p̄hica. ⁊ necessaria que est diuina. Hēre igit sapiam nocīuā est cē lunā uacuā. Hēre sapiam p̄hicā: est cē lunā semiplenā. Hēre vō sapiam diuinā. est cē lunā plenā. Beat⁹ dñicus nō fuit luna uacua: q: sapiaz mūdanā abhoruit. nec fuit luna semiplena: quia sapiam p̄hicā cōtēpsit. sed fuit luna plena: q: sapiētiā diuinā dilexit. ℣ Scōo dī luna plena. q: habuit plenitudinē vtutis in opatione. In hoie sunt intellect⁹: affectus: ⁊ effect⁹. Illi ergo sunt luna uacua qui hñt itellectū uacuū dei cognitione: affectū dei amore: ⁊ effectus bona opatione. Illi vō sunt luna semiplena qui hñt fidē: sed nō hñt amorem nec opationez. Beat⁹ vō dñicus fuit luna plena: q: hñt itellectū illuminatū per fidē. affectū inflāmatū per amorē. ⁊ effectū ifo: matū per bonā opationē. ℣ Tertio dī luna plena. q: hñt plenitudinē forme sperice. i. p̄seuerātie. Sūt enim qui nec bñ icipiūt. nec bñ pficiūt. nec bñ finiūt. Et isti sūt luna uacua. Sūt qui bñ icipiūt: sed male pficiunt. isti sunt luna semiplena. Sūt ⁊ qui bñ incipiūt: ꝑficiūt: ⁊ finiūt. isti sunt luna plena. Bz beatus dñicus bñ icepit: q: adhuc sub nutricis cura ꝓfitt⁹ in terra iacebat. bñ. ꝑfecit: q: in sua iuuētute uēdidit libros ⁊ ꝑcū pauplb⁹ erogauit. ⁊ bñ cōtinuauit ⁊ finiuit: q: totā vitā suā in fuitio dei expendit.

℣ Quarto beatus dñicus dꝛ luna plena. qꝛ habuit imaginis plenitudinē. Alia nāq; facta est ad imaginē dei quātū ad memoriā: intelligētiā: z uolūtatem. Mñ igit deus nō est in memoria per retētionē. nec in intelligētia per fidē. nec in uolūtate per amorē. tūc luna est uacua. Mñ ꝺo qs hēt deum in intellectu per fidē. sed nō hēt cū in amore per uolūtatē: tūc imago lune est semiplena. Beatus autē dñicus hñit eā plenā. qꝛ deuꝫ recte cognouit. uere dilexit. z in memoria semp retinuit. ℭ Tertio beatus dñicus assimilat̄ sol. Nā dicit Aug. q̄ in sole tria ꝓsiderant. s. qꝺ est. qꝺ lucet. z qꝺ calet. In btō aūt dñico ista solis fuit ētia pura. i. uita scā. doctrina lucida. z charitas iflāmata. Amittit aūt sol. i. plati qui deberēꝫ ee sol. lucē suā quātum ad nos q̄druplici de causa. ℣ Primo ꝓpter nubis retionē. i. supbie obumbrationē. Ezech. xxvij. Dole nube tegā. i. tegi ꝑmittaꝫ. Sed beatus dñicus isto mō nō amisit lucē: qꝛ sine nube superbie fuit. Mñ libētius morabat̄ carcassone ubi despiciebat. q̄ tholose ubi ab oīb⁹ honorabat. ℣ Secꝺo ꝓpter obiectionē lune. i. leuitatis z icōstātie. Mñ de hoc Ecc. xxvij. Stultus sicut luna mutat. Beat⁹ autē dñicus habuit magnā mētis firmitatē. Mñ dꝛ in eius legēda. tātā seruabat mētis ꝓstātiā: ut uix aut nunq; semel enūciatū sermonē cū deliberatione acquiesceret imutare. ℣ Tertio ꝓpter fumi uel uaporis obumbrationē. i. carnalis ꝓcupie eralationē Apoc. ix. Ascēdit fumus putei sicut fornacis magne. z obscurat⁹ est sol z aer de fumo putei. Ista aūt eralationē btūs dñicus nō hñit: qꝛ ꝰginitatez integrā custodiuit. ℣ Quarto ꝓpter terre iterpositionē. i. terrenoꝝ cupiditatē. Hiereñ. vj. Ai minori usq; ad maiorē oēs auaritie studēt. Sed beat⁹ dñicus isto mō obscurari nō potuit. qꝛ uolūtariā paupertatē elegit. Gal. vj. Mihi mūdus crucifix⁹ est z ego mūdo. Mūdus q̄ppe sibi crucifixus est. ga ipꝫ mūdū z oia mūdana z frenas cupiditates uilipēdit z desperit. Et ipe mūdo crucifix⁹ ē: qꝛ de mūdo nō fuit reputat⁹: nec mundus de ipo curabat.

Sermo. cxcix. ℭ De eodem Sermo. ij.

Spiritus meus qui est in te. z ꝟba mea que posui in ore tuo non deficiēt de ore tuo. z de ore semis tui dicit dñs. amodo z usq; in sempiternū. ℣ Saie. lix. Verū ꝓdicatorē tria cōmēdat. s. ℣ uita scā. ℣ doctrina assidua. ℣ z sapiēs. ples z secunda. ℭ Ista tria btō dñicū cōmēdabilē reddūt. s. uita scā: cuz dī. Spūs meus qui est in te. ipse enim spūm sctm hñit. z iō nō trīs ꝟbo sed etiā exēplo z virtutib⁹ ꝓdicauit. Utebat enim doctrinis. exēplis. z etiā miraculis. Quidā enim erāt insciꝫ z ignari. z quātum ad istos utebat bonis z utilib⁹ doctrinis ut eos instrueret. Quidā erāt insipidi z indeuoti. z quātuz ad istos utebat gratijs z exēplis ut indeuotos attraheret. Quidā ꝰo erāt duri z obstinati. z quātuz ad istos utebat miraculis: ut eos conuerteret. De his tribus dī Mar. ult°. Illi aūt ꝓfecti ꝓdicauerūt ubiq;. ecce doctrina fructuosa. dño coopante z sermonē cōfirmāte. ecce uita gratiosa. sequētib⁹ signis. ecce miracula uirtuosa. De his trib⁹ etiam dī Joā. v. Tres sunt qui testimoniū dāt in celo. i. in btō dñico spūali z celesti. s. pī qui sibi dedit miraculoꝝ potētiā. filius qui sibi dedit ꝓdicādi sapiētiā. z spūs scūs qui sibi dedit uitutē z gras. ℭ Secūdū est doctrina assidua. cū dī. Et ꝟba mea que posui in ore tuo. qꝺ est cōtra ꝓdicatores desidiosos qui ꝟba dei nō hñt in ore per doctrinā sed abscōdūt in corde per desidiā z per inertiā. Et tamē sunt q̄tuoz que abscōdi nō debēt. s. sapia z thesaurus. Ecc. xli. Sapiētia abscōdita z thesaurus inuisus que utilitas in utrisq;. Talētū. ut habef Mar. xxv. Et frumētū. Prouer. xj. Qui abscōdit frumētū maledicet̄ in pplis. Mō debēt ꝟba dei abscōdi. qꝛ sunt sapiētia dei qua mediāte indocti instruunt. ps. Testimoniū dñi fidele sapiētiā ꝑtās parvulis. Sunt thesaurus dei quo egeni ditant. ps. Bonuz mihi lex oris tui sup milia auri z argenti. Sūt talēta qbus serui peti redimunt. z ad ista talēta aurea ꝛps nos admonet companda. ut habeē Apoc. iij. Suadeo tibi emere a me aurū ignitum ꝑbatū ꝛc. Sūt frumētū dei quo fideles reficiunt. Mat. iiij. Nō in solo pane viuit hō ꝛc. ℭ Tertium est ꝓples sapiēs z secūda: cū dī. Et de ore seminis tui ꝛc. Semē enim beati dñici fuit ordo ꝓdicatorū quē in ꝛpo per euāgeliū generauit. ℣ Nō enim ipse ordo fuit a casu inuētus. uel ex humana prudētia institutus. sed fuit potius a deo destinatus. Luce. xiiij. Misit seruū suū dicere inuitatis ut uenirēt. Grego. Nora cene finis est seculi. In hoc fine mittit seruus. i. ordo predicatoꝝ ad inuitatos per legē z ꝓphetas ut repulso fastidio ad gustandum cenā se prepararēt. ℣ Secūdo fuit a ꝓphetis prefiguratus z maxime Zach. vj. ubi dicitur q. in quarta quadriga erāt equi uarij z fortes. Isti eq sunt predicatores christū per uniuersum mūdum portātes. Et dicunt uarij non tm ꝓpter habitum sed etiam ꝓpter uarietatē virtutū. Et dicunt fortes. quia fortiter sciunt pugnare z se defendere. z sunt in quadriga. ideſt quarta. In prima enim quadriga sunt equi rufi: ideſt ordo martyrū. In secūda sunt equi nigri: ideſt ordo confessoꝝ qui se per macerationem denigrauerūt. In tertia sunt equi albi. i. ordo virginū. In quarta sunt equi uarij. i.

ordo doctor & ꝓdicator. ℣ Tertio iste ordo fuit a me⁹ dei ipetrat⁹ & habitu ifignit⁹. Nā cū gdā scūs vir añ istius ordinis institutionē istaret oroni. vidit brām vginē mariā ꝓ hūano genē erorātē. cui alt xps. Quid possum ampli⁹ facē. Misi ꝓtriarchas & ꝓphas & parū se emēdauerūt. ueni & ego ad eos. Deide misi aplos & me & eos occiderūt. Misi etiā martyres & cfessores ac doctores. & nec illis acqe uerūt. Sed q nō est fas ut aliqd tibi denegē dabo eis ꝓdicatores meos. ℣ Fuit etiā ipse ordo ꝓdicatorū a vgine gliosa in habitu ifigni⁹. Nā cū pus ffres hītū aliū deferrēt brā vgo habitū quē nūc hūt eis ondit. ℣ Quarto fuit ab aplis dei scia & ostātia decorat⁹. Nā petrus & paulus sibi appuerūt. cui petr⁹ bacculū. paulus vo librū tradidit dicētes. Va de ꝓdica. qm ab illo misterio a deo es electus. Per librū aūt significat donū scie. Et ꝓ bacculū itelligit fortitudo ostātie. que duo in ꝓdicatorib⁹ mari me regrunt. ℣ Quito a vicario dei fuit ꝓfirmat⁹. Cū eni sūmus pōtifex brō dnico ordinis ꝓdicatorū ꝓfirmationē peteti se difficilē exhiberet. sequēti nocte vidit in visiōe q eccl'a lateraī. ruinā minarē. & ecce brūs dnicus occurrit & hūeris suppositis ipsā eccliaz sustētauit &c. ℣ Sexto fuit a brō dominico istitut⁹. vñ sup illud Ecc.x. Utilem recto rem in tempore suscitauit. Dicit glosa interlinearis. i. ordinem ꝓdicatorum &c.

Sermo. cc. ¶ De eodem sermo tertius.

1 Et ueritatis fuit in ore ei⁹. & iniqtas nō est iuēta in labijs eius. in pace & egtate ambulauit mecū & multos auertit ab iniquitate. Malach. ij. Ex his vbis ondit q brūs dnicus hūit triplicē pfectionē. ¶ Prio nāq fuit pfect⁹ ōtuz ad se: cū dī. Lex vitatis fuit in ore eius. & iniqtas nō est iuēta in labijs ei⁹. ℣ Que pfectio fuit in ueritatis scia: cuz dī. Lex ueritatis fuit in ore ei⁹. ℣ Et in scitate vite cū dī. Et iniqtas nō est iuēta in labijs ei⁹. ¶ Circa pmū notādū q qua drupler est lex. ℣ Pria est lex cupiditatis que est ad uocator. Ysa. v. Ve q iustificatis ipiū ꝓ munere⁹ & iustitiā iusti aufertis ab eo. ℣ Scda ē lex ua nitatis que ē phor. Sap. xiij. Vani sūt oēs hoies in q⁹ nō est scia dei. ℣ Tercia est lex iniqtatis q est malor. Sap. ij. Sit aūt fortitudo nra lex iniustitie &c. ℣ Quarta nāq lex est vitatis que lex ē scōr. Sap. x. Dedit eni illi scias scōr. Brūs aūt dnicus nō hūit legē cupiditatis. q⁹ ola frena cōtēpsit. nec legē vanitatis. q⁹ phica dogmata vilipēdit. neq; legē iniqtatis. q⁹ inocētiā custodiuit. sz ipe hūit legē ueritatis. q⁹ in illa studuit & eaz amplerat⁹ fuit. Prouer. iiij. Arripe illā & exaltabit te. glificabe ris ab eo cū eā fueris amplexat⁹. ℣ Scōo pfectio brī dnici fuit in scitate vite: cū dī. Et iniqtas non est iuēta in labijs ei⁹. Minus dic & plus significat Nō solū nō fuit in ipo iniqtas: sz potī⁹ fuit in ipso magna scitas. Perfecte aūt scitatis ser fūt signa. ℣ Primū in uberior fler⁹. Aug. Tāto q⁹ est sanctior & sci desiderij plenior: ōtō fit in ei⁹ ofone fletus uberior. Istud signū hūit brūs dnic⁹ de quo dī. Spāle sibi graz dns ꝓtulerat: flere ꝓ pctōrib⁹ mīs & afflictis. ℣ Secūdū est mūdi despect⁹. Nā scūs in greco dī agyos. i. sine terra. q⁹ ille uere est scūs q est sine terra auaritie. Et brūs dnic⁹ mūdū despexit. & ōtuz ad diuitias: q⁹ ola terrena ꝓcēpsit. & ōtū ad delitias: q⁹ vginitatē fuauit. & ōtū ad honores: q⁹ epatū fugit. ℣ Tertiū est mēris excessus. ij. Cor. v. Sive mēte excedimus &c. ps. Ego dixi i excessu meo oia hō mēdax. Et de brō dnico dī q⁹ intātū rapiebaf mēris excessu z marie qñ missa dicebat. ac si xpm ibi visibiliter videret. ℣ Quartū est mortēdi desideriū. Phil. j. Desiderīū hūs dissoluī: & cū xpo eē. Et de brō dnico dī. Sitiebat suus dei martyriū. sicut sitit cervus ad aquā fluuiū. ℣ Quintū est appetit⁹ celestiū. Phil. iiij. Mea ꝓuersatio in celis est. Chrysо. Nihil debet hīe terrenū qui vult eē celestis. Et de brō dnico dī. Noctē celi plustrās lumina &c. ℣ Sextū est facilis ipetratio grarum. ps. Invocabit me & ego audiā eū. Ysa. lxv. Adhuc illis loquētib⁹ ego audiā. Istud signū hūit brūs dnicus q legit virisse Mungd a deo aliqd petij. qđ nō assequerer iurta uotū. ¶ Scōo fuit pfect⁹ ōtū ad deū. qđ notat cū dī. In pace & egtate ambulauit mecū. Ipe eni cū deo in egtate ambulauit. q⁹ se totali⁹ deo mācipauit. Multi aūt sunt q cū deo iequal'r ambulāt: q⁹ pctorē partē dant deo: & meliorē mūdo & diabolo. i. de corpe suo diabolo iuuētutē. & deo senectutē. Osee. vij. Comederūt alieni. i. demones robur eius. i. iuuētutē &c. De suo corde. q⁹ dāt deo itellectū p fidē. & mūdo dāt effectū per amorē. Titū. j. Cōfitent se nosse deū factis aūt negāt. De tēpore suo. q⁹ diabolo dederūt tpus ꝓteritū & ꝓsens. Sz deo dare uolunt futurū: & dicūt. Ego agā penitētiā. cuz tū dicaf Eccls. ix. Via in futurū seruant incerta. De ope suo deo dant corde exteriorē per apparētiā. sibi aūt retinent medullā interiores per uanā gloriā & intētionē obliquā. Matth. xiij. Via opera sua faciunt ut videant ab hoib⁹. Et de substantia sua. q⁹ deo dant vilia: & sibi retinēt preciosa. sicut fecit Cain qui spicas corrosas deo obtulit & plenas sibi retinuit. Sed brūs dnicus cum deo in equitate ambulauit. q⁹ totū suuz corpus & totū cor suū. & opus suū. & totā substantiā suā deo obtulit. ¶ Tertio fuit pfectus quātū ad primū.

cum dī. Et multos auertit ab iniquitate. ℣ Auertit quidē eos duplr. s. uerbo doctrine. ⁊ exemplo vite. Mā assidue predicabat ⁊ multos puertebat. ij. Timo. iiij. Predica uerbū dei ista: opportune importune. ⁊ ideo monstratus est in specie catuli accensam faculā bajulantis. Ipse enim obiurgabat: incēdebat: ⁊ demulcebat. Obiurgabat malos s. latratu increpationis. Demulcebat bonos lingua lenientis exhortationis. ⁊ inflāmabat oēs ad regulā amoris. Ibidem. Arrgue. s. bonos exhortādo. obsecra: oēs. s. ad viā bonā deducēdo. increpa: malos. s. obiurgādo. Ideo in arca moysi erāt māna. virga. ⁊ tabule. q; in btō dñico qui fuit arca dei: fuit māna dulcis exhortationis: quo ad bonos. virga correctionis: quo ad malos. ⁊ lex amoris quo ad oēs. q; illa exhortatio ⁊ correctio pcedebant de fonte amoris. ℣ Sēcō malos auertit exemplo sue vite. Distinguit aūt Aug. in libro de ciuitate dei tripler genus vite. s. ociosum. actuosum. ⁊ er utroq; cōpositū. ℣ Primus genus vite in ocio pplationis. secundū in labore actionis. tertiū in excellentia pfectionis. Istud tripler genus vite habuit btūs dñicus. De duobus primis dī. Nocte celi plustrans lumina terris dat uerbi semina. Habuit etiā tertiū qō cōsistit in excellētia pfectionis. ℣ Est aūt pfectio tripler. vna est excellens que cōsistit in pceptoꝝ obseruatiōe. Et ista perfectionē habuit duz adhuc esset laicus. ℣ Secūda est excellentio: que cōsistit in cōsiliorꝝ additione. ⁊ istam habuit dum factus esset regularis canonicus. ℣ Tertia est excellentissima. ⁊ ista cōsistit in superogatiōe. ⁊ istā habuit qī factus est vir apl'icus. Tunc enim multa cōsiliis superogauit: utpote cōsilio pauperis nihil habere. ppriū. non tm in speciali: sed etiam in communi. Et consilio obedictie seruare obedientiā. non solū usq; ad cō tumelias uerborꝝ uel ablationē rerū uel iniurias uerberū: sed etiam usq; ad mortem. Consilio castitatis addidit: q; non fuit contentus seruare castitatem continentie: sed etiam seruauit castitatez virginalis munditie.

Sermo. cci. ¶ De eodem sermo. iiij.

Mīsit seruum suum hora cene ⁊c. Luc. xiiij. Per cenā finis seculi. per seruum ordo predicatorū significat. huius ordinis beatus dñicus fuit institutor. Ad bonitatem aūt serui tria requirunt. ¶ Primū est fidelitas. Matth. xxiiij. Quis putas est fidelis seruus ⁊ prudens. Istam fidelitatē btūs dñicus deo seruauit. Tria enim ab ipso accepit. s. corpus: aiam: ⁊ res tpales que deo fideliter reddidit. Mā de carne reddidit deo puritatē. de mente deuotā ofonē. de rebus liberalem ad pauperes distributionem. Fuit etiam fidelis seruus. q; in his que faciebat non suū: sed dñi sui honorē intendebat. qō est contra illos qui in his que faciunt gloriā mūdi querunt. Ipsa aūt humana gloria aliqñ opus bonū precedit. ⁊ tunc illud opus est penitus intermittē dum. q; er corrupta radice nō pōt bonus fructus pdire. Aliqñ cōcomitat: ⁊ tunc opus est pinuandum ⁊ pficiēdū. Aliqñ vo subsequit. qñ quis de aliquo bono qō fecit intra se uane gloriat. ⁊ tunc ad pfessionē est recurrēdū. Istud aūt vitiuz uane glorie. sm eundē Chrysō. difficulter vincit triplici de causa. ℣ Primo q; de bono nascit. sicut enim er uestimēto tinea nascit que uestimētū corrodit. ⁊ er oleribus nascit uermis que olera corrūpit. sic er bonis opibus interduz uana gloria nascit: que ipsa bona opa ledit. ℣ Secō q; nō hēt ꝛrium per qō vincat. sicut fornicatio hēt pro ꝛrio castitatez. superbia pro ꝛrio habet humilitatē. ℣ Tertio quia ḡto plus cōpescit. tāto plus auget. Et ratio sm eundē Chrysō. Mala oē malū ex malo nascit. Sola aūt uana gloria de bono pcedit. iō nō extinguit per bonū: sz magis auget. ¶ Secō ad bonitatez serui spectat mūditia. pī. Ambulās in via imaculata. hic mihi ministrabat. Istā munditiā beatus dñicus habuit: q; virginitatē integrā custodiuit. Que quidē vginitas bti Dñici vginitate brē Marie inq̄tū fuit possibile similis multū fuit. ℣ Ipse enī habuit vginitatē integrā. q; fuit vgo ⁊ mēte ⁊ carne. sic ⁊ btūs dñicus integritatē carnis habuit ⁊ etiā mētis puritatē seruauit. Una enim sine alia nō sufficit. Vñ angelus qui ioāni apparuit zona aurea cinct' in pectore aduenit. ut habeat Apoc. j. quia talis debet ee angelicus per integritatē carnis: ⁊ debet ee cinct' per mūditiā cogitatiōis. ⁊ debet ee cinct' in pectore zona aurea. q; hoc debet facē er charitate cordis. ℣ Secō btā vgo habuit vginitatē dedicatā rpo. q; ipaz pmo deo uouit ⁊ dedicauit. Sic btūs dñicus vginitatē suaz deo uouit ⁊ uēdidit. Prouer. ult. Syndonē fecit ⁊ uēdidit ⁊ cingulū tradidit chananeo. Per syndonem que multis tonsionib' ad candorē deducit' significat virginitas que multis macerationib' habet. Ista virginitas debet deo uendi. i. deuoueri. In qua uenditione homo cum deo multum lucrat: quia dat deo corporis ⁊ anime puritatem. recipit ab eo eiusdem corporis ⁊ anime felicitatem. Isti aūt qui mundo eam uendunt multum perdunt: quia dant aurum virginitatis. ⁊ recipiunt plumbum. s. corruptionis. ⁊ castitatis cingulum quo sinus fluribilium cogitationū restringit. chananeo traditur: quando christo qui est zelator sponse sue

ipsa virginitas deuouet. ℣ Tertio virgo beata habuit virginitatē transfusiuā. q; ꝛ pulcherrima fuerit: a nullo tñ potuit concupisci. q; puritas sua in alios transfundebat. ꝛ oēs motus illicitos extinguebat. Istud etiā fuit in btō Dñico: q; cū quidam scolaris carnis lubricum pateret: ꝛ manum eius oscularetur. ipe scolaris tñ erilla manu virginea ꝑdire sensit odorē q; eius cor penetrauit ꝛ omnē cōcupiscētie estū extinxit. ideo eius odor assimilari pōt odori cedri ꝛ myrrhe. Sicut enim odor cedri fugat serpētes. ꝛ odor myrrhe fugat uermes: sic odor sue puritatis imundas expellebat cogitationes. ¶ Tertio ad bonitatē serui requirit vigilantia. Luc. xij. Beati serui illi quos cum uenerit dñs inuenerit vigilantes. Sed btūs dñicus ualde in ofonibus vigilauit. Cuius ofones fer circū stantias habuerūt. ℣ Primo nāq; fuerūt feruentes. Añ legit q; frequēter cuz uestibus balneatis in ecclesia pnoctabat. Mane aūt facto huiusmodi sue uestes magis sicce reperiebant q̄ uestes soc̄ioꝝ suoꝝ: q̄uis uestes socioꝝ suoꝝ iuxta ignem tota nocte dimittebant. Tātus enim ardor amoris eius pectus inflāmauerat. q; eius corpus seruere faciebat. ꝛ sic corpus succēsū uestimēta madida exiccabat. ℣ Scō fuerūt efficaces. Añ dixit cuidā suo familiari. Nunq̄ a deo quicq̄ petij: quin illud ꝓsequerer iuxta uotū. Ipse enim a deo eraudiri meruit. ꝛ ꝑpter intēsū clamorē cordis. pś. Clamauit ad me ꝛ ego eraudiā eū. ꝛ ꝑpter impletionē diuine uoluntatis. pś. Voluntatē timentiū se faciet. ꝛ ꝑpter magnitudinem credulitatis. Matth. xvj. Quecūq; petieritis in ofone credentes accipietis. ℣ Tertio fuerūt leues. ꝛ ideo in celum ascendebant. Illa enīz oratio est grauis que uel habet pondus peccati. ℣ Isa. j. Cum multiplicaueritis ofonem non exaudiam ꝛc. Uel pondus terrenitatis. Hebreoꝝ. xij. Deponētes omne pondus ꝛc. Uel pondus carnalitatis. In ueteri aūt lege de altari holocaustoꝝ erat via ad altare incēsi. q; de mortificatione carnis transitur ad suauitatem ofonis. Istud aūt pondus orationes btī Dominici non habuerunt: q; ꝛ sine peccato extitit ꝛ terrena cōtempsit ꝛ carnē suā macerauit. ℣ Quarto fuerūt cōtinue. q; in ofone cōtinue pnoctabat. Luc. xvilj. Oportet semp orare ꝛ nunq̄ deficere. Vere ipse non deficiebat: q̄n orare incepit in sua puericia: q̄n sup nudā terrā accūbebat. ꝛ ꝓsecutus est in etate reliqua. ꝛ ꝓsumauit in morte sua. quia tunc xp̄o filios suos recōmēdauit ꝛ pollicitus est seruaturū post mortē suā. ℣ Quinto fuerūt deuote. q; tanta dulcedine plenus erat q; sepe a seipso deficiebat. pś. Memor fui dei ꝛ delectat' sum ꝛc. ℣ Sexto cōfuerunt sincere. q; non petebat aliq̄d temrenū cōmodū. sed salutē aiarū. Unde de eo dī q; sepe deum rogauit q; talem gratiam sibi infunderet dignaretur qua se totum posse impendere utilitatibus ꝓximorum ꝛc.

Sermo. cclj. ¶ De eodem sermo. v.

O Pus fac euāgeliste ministeriū tuum imple sobrius esto. ij. Tim. iiij.

Ex his uerbis oñdit q; laudabiliꝛ beatus dñicus se habuit. ℣ quo ad primū. ℣ quo ad deū. ℣ ꝛ quo ad ipm. ¶ Quo ad primū qđ laudabiliꝛ se habuit. q; uerbo ꝛ exēplo predicauit. qđ notat cum dī. Opus fac euāgeliste. Ad uerū aūt euangelistā quatuor regrunt. s. ℣ doctria. ℣ scia. ℣ vita ℣ cōsciētia. Et ista quatuor tāgit dñs Luce. xxi. Ego enī dabo uobis. s. apostolis qui fuerunt magne ꝓfectōis. ecce vita. os: ecce doctrina. ꝛ sapiētia: ecce scia. cui nō poterunt resistere ꝛ cōtradicere oēs aduersarij uestri: ecce ꝓstantia. Scia enim sine doctrina nullius est utilitatis. Doctrina vō sine scia est magne fatuitatis. Scia ꝛ doctrina sine vita est magne uanitatis. Et habere ista tria sine ꝓstātia est magne dēspicabilitatis. q; timidi ꝛ pusillanimes ab oibus cōtēnunt. ℣ Btūs igit dominicus habuit sciam cum doctrina: alias sua scientia nullius fuisset utilitatis. Ecc. xx. Sapientia abscōdita ꝛ thesaurus inuisus que utilitas in utrisq;. Tria nāq; sunt que nō debent abscondi. s. iustitia dei. ueritas dei. ꝛ misericordia dei. pś. Justitiam tuam nō abscondi in corde meo. ueritatē tuam ꝛ salutare tuū dixi. Nō abscōdi misericordiā tuā ꝛc. Prelatus igit debet manifestare iustitiam dei ꝛc. per quā subditi sollicitenť in opandis. Veritates dei per quā instruanť in credendis. Et misericordiā dei per quā animenť in diligendis. ℣ Secūdo beatus dñicus habuit doctrinā cū scia: alias doctrina fuisset magne fatuitatis. Unde Greg. Nec esse est qđ stulte sapiť stulte predicek. j. Timo. j. Nō intelligētes neq; que loquunť neq; que affirmāt. Tales sunt sicut filij viperarū qui ante tempus rūpunt maternū uterū ut exire possint ad ortum. Sic ꝛ multi ante tēpus interrūpunt studiū. ut exire possint ad ꝓdicādū. ℣ Tertio habuit sciētiā ꝛ doctrinā cuz vita. alias totū fuisset uanitas. Magna enim uanitas est instar candele: alios illuminare. ꝛ seipm ꝓsumere. Tales habent uoces iacob. i. doctrinā. sed manus esau. i. opationē malam. Tales sunt similes. illi egyptio: de quo legit Numeri. xxiij. Qui natus erat ex patre egyptio ꝛ matre iudea qui deum israel blasphemauit. Tales enim nascunť ex patre egyptio. i. diabolo ꝓpter malā vitam. sed videnť esse filij iudee. i. eccle

propter doctrinā. ℣ Quarto habuit ꝓstantiaꝫ contra hereticos ꝛ infideles: alias cetera precedentia fuissent magne despicabilitatis. Scōm aūt Chry. tria sunt genera hoium qui in suis opationibꝰ timere nō debent. Unde ait. Miles si belluꝫ timeret nunqꝫ victoria frueret. Agricolavo si labores fugeret nunqꝫ fructus terre colligeret. Negociator si terre ꝛ maris pericula formidaret lucri commercia non cōgregaret. Sic serui dñi si pericula tentationis abhorrerent ꝛ ociosi residerent nunqꝫ ꝑbationis coronā inuenient. Beatus ergo dominicus nō timuit: sed ualde ꝓstās fuit. Et eo q̄ fuit miles xpi. ij. Timo. ij. Labora sicut bonus miles ihesu christi. Et sicut agricola dei. Ibidem. Labo rantē agricola: oportet primo de fructibus percipere. Et negociator: regni. Luc. xix. Negociamini dum uenio. ℭ Scōo beatus Dominicus laudabiliter se habuit quo ad deum: cuius ministeriuꝫ adimpleuit. qō notaf cum dr. Ministerium tuuꝫ impleᵇ. ℣ Ministrauit quidē deo suā intelligentiaꝫ per fidē. nō quācūqꝫ fidē. sed firmā ꝛ certā ꝛ vilectioni ꝓiunctā. ij. Timo. iiij. Bonū certamen certaui: cursuꝫ ꝓsumaui: fidē seruaui. ecce q̄s firma. In reliquo reposita est mihi corona iustitie. ecce q̄s certa. nō solū mihi sed ꝛ his qui diligūt aduētum eius. ecce q̄s ꝓiuncta dilectioni. ℭ Secūdo btūs dñicus ministrauit deo suam affectiuaꝫ per amorē. Voluit enim terrena querere: sed spūalia ꝛ celestia desiderare. q: terrena in vita hñt laborē. Eccs. viij. Est hō qui dieb⁹ ac noctib⁹ somnū non capit oculis ꝛc. In morte hñt dolorē. Eiu sdē. v. Diuitie ꝙgregate in malū dñi sui pereunt in affli ctione pessima. Post mortē pariūt uacuitatē ꝛ fa mē. Job. xxvij. Dives cū dormierit: nihil secū afferet ꝛc. Bona aūt spūalia in vita hñt delectabilitatē. ps. Cātabiles mihi erāt iustificationes tue. In morte securitatē. Prouerb. iij. Si dormieris nō timebis ꝛc. Post mortē satietatē. ps. Satiabor cū apparuerit glia tua. ℣ Tertio ministrauit deo suā opatiuā per sollicitā opationē. Ipse eni bonis opibus uacauit. Et in pueritia sua. q: sub nutrice sua ꝓstitutᵒ lectū dimittebat. ꝛ sup nudā terrā accūbebat. In iuuētute: q: libros uēdidit ꝛ pauplb⁹ erogauit. Et in tota reliqua sua etate: q: totā vitaꝫ suā erpēdit in dei seruitiū ꝛ querionē animaruꝫ. ℣ Quarto ministrauit se totū deo. Nā cum a deo acceperit corpus ꝛ aiaꝫ ꝛ res. Ipse corpus dedit primo ad uēdendū. sicut patet in legēda. Animā ad cōpatiēdū. vñ dr de eo. Speciale sibi graꝫ dns dederat flere pro pctōribus miseris ꝛ afflictis. Et res ad subueniēdū. q: oia sua pauplb⁹ erogauit. ℭ Tertio laudabiliter se habuit quo ad seipsuꝫ cū dr. Sobrius esto. ℣ Circa qō est notandum q̄ est quadruplex hō. s. hō brutalis. qui. s. sequif appetitū sensualitatis. ps. Cōparatus est homo iumentis insipiētibus ꝛ similis factus est illis. Et iste nō est sobrius: sed ebrius ebrietate carnalis lasciuie. Prouer. vij. Veni ꝛ inebriemur uberibus. ℣ Secundus hō est ipse hō rōnalis qui. s. viuit ꝑm rōnis ipetū. i. Cor. vij. Qui aūt hñt uxores tanqꝫ non habētes sint ꝛc. Iste est sobrius sobrietate tēperantie. Unde dr de vino iocunditatis mūdane Ecc. xxxi. Si bibas illud temperate: eris sobrius. ℣ Tertius est homo angelicus qui. s. munduꝫ ꝛ oēm actuꝫ carnalē penitus deserit ꝛ angelico more viuit. de talibus dr Luc. xx. Equales enim sunt angelis. Iste est sobrius sobrietate abstinentie. q: abstinet a mūdo ꝛ a delectationibꝰ mūdi. j. Thes. v. Nos qui dieī sumus. sobrij simus. ℣ Quartus est hō diuinus. s. qui totus per amorem transit in deū. Talis erat apls qui dicebat ad Gal. ij. Viuo ego iam nō ego ꝛc. Et iste est sobrius sobrietate vie inde uenturus ad satietatē plē. Cant. v. sic dr. Bibite amici. ecce sobrietas vie. Et inebriamini charissimi. ecce satietas patrie. Beatus igitur Dominicus nō fuit hō brutalis: q: sensualitatē suā rōni subigebat. Nec fuit ꝓtus cē solūmō homo rōnalis. q: oibus mundanis ꝛ terrenis abrenūciabat: sed fuit homo angelicus. q: ab omni carnali delectatione abstinuit. Et fuit homo diuinus. quia totus per amorē in deuꝫ transiuit de sobrietate vie perueniens ad satietatem patrie. vnde de eo dr. Liber carnis uinculo celos introiuit. ubi pleno poculo gustauit ꝛ fruit.

Sermo. cciij. ℭ De eodem sermo. vj.

Vos estis sal terre. Matth. v. Inquantum presens euangelium ad honorem beati Dominici decantatur. ℣ ipse ibidem assimilatur sali cōdienti. ℣ luci refulgenti. ℣ ciuitati eminenti. ℣ ꝛ lucerne in candelabro radianti. ℭ Ipse nanqꝫ habuit diuinam sapientiā. ꝛ ideo assimilat sali condiēti cuꝫ dr. Vos estis sal terre. Dicit aūt sal terre ratione originis. rōne nois. ꝛ rōne virtutis. ℣ Rōne originis. q: sicut dicit Chr. sup Mat. Natura salis generat per aquā: per calorē solis: ac per flatus uenti. ꝛ er eo qō fuit in aliam spēm cōmutat. Sic etiam beatus Dominicus in virum spūalem est generatus per aquam. i. lachrymarū effusiones. Unde dr de eo. Crebros adiūgens sedulis fletus orationibus. Et ps. Lauabis me. s. per lachrymarum effusiones. ꝛ super niuem dealbabor. q: inde acquiram mentis innouationem. Per calores solis. i. per feruentē amorem. Unde interrogatus

in quo libro magis studuerat. rūditin libro charitatis. ps. Inflāmatū est cor meū. s. per feruētē charitatē. z renes mei cōmutati sunt. s. per mētis puritatē. Per uētū. s. spūs sci afflationē qui cor eius sic afflabat q mētis excessum aliqñ in eo faciebat. ita q loquens cū deo in oromb⁹ patiebat amoris ebrietatē. loquēs cū primo in exhortationib⁹ ptēperabat se per sobrietatē. ij. Cor. v. Sive mēte excedimus deo sive sobrij sum⁹ uobis. ℣ Scdo dicit sal rōne nois. Sal enim fm Isid. dr a sale. i. a mari salso. uel a sole. q sicut sol oīb⁹ est cois z necessari⁹. ita z sal. Uel dr a saliēdo. q: salit ab igne. Beat⁹ aūt dñicus per suā sapiam z doctrinā. mō inducebat hoies ad pcī amarā ptritionē. z tūc poterat dici sal a sallo. mō ad lucidā dei cognitionē. z tūc poterat dici sal a sole. z mō ad mūdi ptēptū z despectionē. z tūc poterat dici sal a saliēdo. quia hoies ab appetitu mūdi resilire faciebat. Jurta illud Matū. iij. Dis qui viderit te resiliet a te. ℣ Tertio dr sal rōne virtutis. Mā fm Chrys. Sal in carne sētē aufert. sordes expurgat. z uermes nō sinit generari. Sic beat⁹ dñicus per suā sapiaz z doctrinā auferebat fetorem male fame. expurgabat sordes ꝓcupiscētie: z nō sinebat in ꝓscīētia generi uermē remordētis culpe. Ñ aūt. sal istā virtutē nō hēt. ad nihilū ualet ultra: nisi ut mittat foras z ꝓculcet ab hoīb⁹. Tales enim cōculcant a scis in iudicio per ꝓdēnationē. Malach. ult⁹. Calcabitis ipios z. A deo per sui furoris effusionē. Ysa. lxiij Calcaui eos in furore meo z. Ab angelis per separationē. Apoc. xiij. Calcat⁹ est lacus extra ciuitatē. A demonib⁹ calcant per eternā cruciationē. Job. xviij. Calcet sup eū qñ rex interit⁹. ℂ Scdo hūit lucidā doctrinā. z iō assimilat luci refulgēti: cū dr. Vos estis lux mūdi. Dicit aūt lux mūdi triplici de causa. ℣ Primo ꝓpter lucis puritatē. Cū eniz tripler sit spēs ignis. s. carbo: flāma: z lux. nō dixit xps. Vos estis carbo mūdi uel flāma mūdi: sed lux mūdi. Carbo enim est lux in materia terrestri. Tales sunt quoz. s. doctrina admixta est terre ne cupiditati. Flāma est ignis in materia aeris. Tales sunt quorū doctrina admixta est humane ambitiōi. Lux vo ignis est in sua ētia purissima. Tales sunt quoz doctrina est pura ꝓpter deuz z cōmodū aiarū. Talis fuit doctrina bti dñici z talē uoluit eē doctrinā sequētiū filioz. Ñ in testamēto qō beat⁹ dñicus in morte fecit tria eis legauit. s. pauptatē: humilitatē: z charitatē. Jn b eniz q pauptatē legauit noluit q ꝓpter cupiditatē terrenā pdicarēt. Jn hoc q humilitatem eis legauit noluit q ꝓpter laudē humanā pdicarēt. Et in b q eis charitatē legauit: uoluit q pdicarēt soluz ꝓpter salutē aiarū. j. Thes. ij. Nec enim aliqñ fuimus in occasione auaritie de⁹ testis est: ecce q nō fuit carbo mūdi. nec querētes ab hoīb⁹ gloriā. ecce q nō fuit flāma mūdi. sed facti sumus puuli in medio uestri z. ecce q: fuit lux mūdi. ℣ Secūdo dr lux ꝓpter lucis effectū siue opationē. lux enim excitat dormiētes: delectat aspiciētes: z dirigit opantes. Sic beatus dñicus tria in hoīb⁹ faciebat ꝓpter que mōstratus est in specie catuli latrātis. facule ardētis. z stelle micātis. Fuit enim dei catulus inquātū petōres latratu siue pdicationis a somno pcī excitabat. Et fuit facula dei inquātū bonos ad celestia inflāmabat. Fuit stella dei inquantū oēs in viā iustitie deducebat z dirigebat. ℣ Tertio dr eē lux ꝓpter maioris lucis ꝓticipationē. Lux enim ꝓmo ptinet in luminarib⁹. deide habet in nubib⁹. postea in mōtib⁹. postea in terris inferiorib⁹. Radix diuine gre z sapie. Primo fuit in aplis tanq̄ in luminarib⁹. Deide fuit in pmis doctorib⁹ sicut in nubib⁹. deinde in modernis doctoribꝰ sicut in mōtib⁹. deinde etiā in subditis z ceteris electis sicut in terris inferioribꝰ. Beat⁹ aūt dñicus inquātū fuit deuot⁹ laicus fuit terra dei. z iō fuit irradiat⁹. Jnquātū vo fuit regularis canonicus sic erat mons dei. z iō magis fuit illustratus. Jnquātū fuit hō celestis z angelic⁹ per vginitatē erat nubes dei. z iō adhuc ampli⁹ fuit illuminat⁹. Jnquātū vo fuit vir aplicus erat luminare dei. z ideo fuit marime illustrat⁹. Prouerb. iiij. Semita iusti. i. beati dñici qsi lux splēdēs. qñ. s. fuit deuotus laicus. pcedit qñ fuit regularis canonicus. z crescit qñ fuit effectus angelicus. usq; ad pfectuz diē. qñ effectus est vir aplicus. ℂ Tertio habuit vitā eminētē. z ideo assimilat ciuitati eminēti. cum subdit. Nō pōt ciuitas absc̄di z. Ciuitas supra mōtem posita est sana z mūda z est secura. Sic z religio in eminētia pfectionis est sana ꝓpter uotū pauptatis uolūtarie. Ecc. xxxi. Sanitas aie z corporis sobrius potus. z etiā sobrius cibus. Econtra dicit Ecc. xxxvij. Propter crapulā multi obierūt z. ps. Prodiit quasi ex adipe iniqtas eorum. Est mūda ꝓpt uotū castitatis z ptinētie. ij. Cor. vij. Emūdemus nos ab oi inquinamento carnis z spūs. Est secura ꝓpter uotū obedictie. Periculo sum est enim qñ qs a ꝓpria uolūtate ducit. Ecc. xvij. Si pstes aie tue ꝓcupiscentias eius facietē in gaudiū inimicis tuis z. ℂ Quarto habuit lucidam famā. ideo assimilat lucerne sup candelabrum radiāti: cū dicit. Nec accēdunt lucernā z. Prelatus etenim sicut alijs ꝓeminet in ordine: sic ꝓeminere debet in fama z opinione. Unde dicitur. j. Regū. s. q saul ab humero supra omnem

p opulū eminebat. Jn humero: pondus laboris intelligi pōt. Sup humeruz aūt est caput in quo maxime visus z odorat⁹ viger. Prelatus ergo debet aliis pheminere z in labore actiōis. z in visu cognitiōis. z in odore opinionis. Sed tū multi pūt dicere illud Ysa. iij. Nolite me pstituere pncipem ppli. Nō suz medicus. z in domo mea non est panis neq; uestimētū. Nō eni pūt curare aliena vulnera creplū vite. nec hūt panē sacre doctrine. nec ornamētū bone opinionis z fame. Sed de beato dñico dici pōt illud Matth. v. Qui aūt fecerit. ecce vita ꝓfētā. Et docuerit: ecce doctrina clara. Hic magn⁹ uocabit in regno: ecce eminēs fama. Fuit nāq; magnus in regno celoz. i. in ecclesia militāte: sed mō est maior in ecclesia triumphante.

Ser. cciiij. ¶De scō Laurētio mar. sermo. j.

p Robaut me quasi aurū qō per ignē trāsit. Job. xxiij.

Brūs Laurētius fuit z aurū ꝓpter pfectiones vite. Z fuit ꝓbat⁹ per examinationē pene. Dicit aurū in ḡtū fuit plat⁹. Z in ḡtū fuit martyr inuict⁹. Z in ḡtū fuit pdicator: gliosus. ¶Dī aūt aurū in ḡtū fuit platus. Est nāq; aurū tēperatū solidū z purū. Sic etiā platus debet ee tēperatus in iustitia. solidus in vita. z purus in scia. Aurū aūt hēt er tēperātia q; sit calidū z humidū. sic plat⁹ hīe debet istud tēperamētū. ut sit calidus per amorē. z hūidus per cōpassionē. Jstud aūt tēperamētū brūs Greg. quadruplr ponit. Primo qū vinū scueritatis tēperat oleo pietatis. sicut patet in samaritano. Secōo qū virga correctiōis tēperat mānā dulcedinis. sicut patet in arca in qua erat virga z mānā. Tertio qū virga feriētis discipline tēperat bacculo sustētātis in fico: die. ps. Virga tua z bacculus tu⁹ ꝛc. Quarto qū rigor pīne rectitudinis tēperate miscet lenitate materne cōpassiōis. Secōo aurū est solidū. er qua soliditate hēt q; non tingit sicut alia metalla. Prelatus ergo debet hīe vitā tam solidā q; subditos nō tingat. i. per malū crēplū nō inficiat. Maluz eni crēplū platoz cito inficit vitā subditoz. Sicut brūs Greg. ostēdit crēplo capitis: ducis: oculi: z pastoris. Languēte inqt capite mēbra incassum vigēt. Frustra exercitus velociter sequit duz a duce erat. Oculū qui puidēdis gressibus pheminet cura pulueris nō obscuret. Pastor nāq; cū per abrupta gradiē. necesse est ut ad pcipitiū grex sequat. Tertio aurū est purū. q: platus debet ee purus z mūdus in scia. Unde brūs Greg. in pastorali dicit. Nulla pfulē imūditia polluat. q: hoc eius suscepit officiū: ut in alienis cordib⁹ pollutionis maculas tergat. q: necesse est ut mundas studeat hīe manus. qui alioz sordes mūdare curat. ne ta cta deterius inquinet. Si enim sordida insequēs lutū tenet qō tangit potius iquinat. Brūs vo lauretius martyr inḡtū fuit plat⁹. i. archidiacon⁹: dī aurū. q: ipse fuit tēperatus hābēdo calorē seruoris in rephēdēdo. z humiditatē cōpassionis in paupibus cōpatiēdo. Fuit etiā solidus solidum crēplū scitatis pbēdo. Et purus mūditiā mētis z corporis sectando. ¶Secōo brūs laurentius fuit martyr inuictus. Et ḡtū ad hoc fil⁹ cōparat auro. Aurū nāq; sub malleo nō resistit ut ferrū: nō frangit ut uas terreū: nec resonat ut es sonoz. ſ in subtilissimas laminas dilatatur. Sic etiā laurentius sub malleo tribulationis diuine correctioni nō resistebat per mētis aut intētionis duritiaz. Ut illi fecerūt de quib⁹ dī Job. xlj. Cor eius indurabit quasi lapis. Nec fuit fractus per aliquā mētis diffidentiā ut illi qui significant per statuam Danielis. cuius pedes fictiles lapis pcussit z cōminuta fuit. Nec murmurauit per impatiētiam. Sicut dī Ecc. x. Uir sapiens z disciplinatus non murmurabit cor: rect⁹: sed fuit dilatat⁹ z subtiliat⁹ per obediētiā. z ideo pscutus victoriā. Prouer. xxj. Uir obediēs loquit victorias. ¶Tertio brūs laurētius fuit pdicator: gratiosus. z ḡtuz ad hoc bene significat per aurum. Nā aūt lamina aurea subducta debet malleando cū argēto incoꝑari: necesse est ut a trib⁹ pceueat. ſ. a puluere: z a uēto: z ab humore. Sic ſi aurū charitatis debet adiungi cū argēto sonore pdicationis oportet q; illō cōseruet a puluere terrene cupiditatis. z a uento hūani fauoris. z ab humore amoris ppꝛij. Jsta tria brūs Laurētius vitauit. ſ. puluerē terrene cupiditatis. q: thesauros auare sibi nō retinuit. Uē tum humane ambitionis. q: archidiaconus ecclesie romane erat. z tū pauperū pedes lauabat. Et humorē noxij ppꝛij amoris. q: vitā suā pēpsit. z pro ꝓximo morti se tradidit. De his trib⁹ dī. i. Thes. ij. Neq; eni aliqū fuimus in occasiōe aut aritie. ecce: q: nō hūit puluerē terrene cupiditatis. Neq; q̄rētes ab hoib⁹ gloriā. ecce: q: vitauit uētuz hūane laudis. Uolebam⁹ uobis tradere aias nostras. ecce: q: nō hūit hūorē ppꝛij amoris. ¶Secūdo brūs laurēti⁹ fuit aurū in igne pbatū z examinatū. In auri aūt examinatiōe tria ꝓcurrūt. ſ. ignis: sulphur z puluis antiqui lateris. Sic brūs laurēti⁹ examinat⁹ fuit per ignē materialē ei⁹ cor⁹ crurētē. Per inuidiā diaboli ferētē z crurētē. z ipz crudelr pscutē. per auari. tā decii thesauros ecclesie fitiētem. Later nāq; siccus est auarus: ab oi hūore cōpassionis uacuus. Bz nec ignis ipm exussit. nec eius mentem ledere potuit. nec inuidia

diaboli ipz supauit. nec tyrāni auaritia eccliē thē sauros auferre potuit. Aurū aūt examinatum in igne retinet suā integritatē. maiorē acqrit puritatē. z ampliorē iduit claritatē. Sic btūs laurētius in igne posit⁹ retinuit integritatē fidei. Est aūt fides integra qñ est oīb⁹ suis articulis munita. qñ lingua cū corde. z cor cū lingua pcordat. qñ est charitati piuncta. qñ est opib⁹ informata. Talē fidē integrā habuit btūs laurētius. Ipse enī oēs articulos pfecte credidit. Añ qñ lucilius baptizauit: de oīb⁹ articulis fidei ipm interrogauit. Ipse rpm in corde credidit: z ore pfessus fuit. Añ dixit. Accusat⁹ nō negaui nomē xpiānū tuū: z interrogatus te xpe pfessus sū. Ipse etiā fidē cū charitate habuit pro qua charitate se morti tradidit. Fides etiam eius bonis fuit opib⁹ ornata. Añ de eo dī. Laurētius bonū opus opat⁹ est: qui per signū crucis cecos illuminauit. ℣ Scōo maiorē acqsiuit puritatē. In aīa aūt tripler ipuritas inuenit. s. doloris: timoris: z erroris. pš. Cor meū pturbatū est. ecce dolor. Derelqt me vtus mea. ecce timor. Et tumē oculoz meoz z ipm nō est mecū. ecce error. Sed ista tripler ipuritas in morte scōz auferf. pš. Quare tristis es aīa mea z qre pturbas me: spera in domino: qñ adhuc pfitebor: illi. Añ. s. a uolūtate doloz. z a memoria timoz. z a rōne oīs erroz recesserit z succesierit illā quā speramus: mira claritas. plena suauitas. z eterna securitas. ℣ Tertio acqsiuit ampliorē claritatē. Qui enī pus fuit ignotus: postea toti mūdo factus est clarus. Amb. Btūs laurentiū grano sinapis possumus cōparare: qui diuersis attrit⁹ passionib⁹. per totū orbē gīa sua meruit fragrare martyrii: qui a natura pstitut⁹ in corpore erat humilis: ignot⁹ z vilis. Postqz vo est uocatus: laceratus: z crustus: vniuersis per totū mūdum celebrādus odorē sue nobilitatis insudit.

Sermo. ccv. ☩ De eodem sermo secundus.

V Apor ignis cruet carnes eī⁹. Ecc. xxviii. Notādū est q̄ est quadrupler ignis. s. ℣ iterior siue spūalis. ℣ exterior siue materialis. ℣ supior siue celestis. ℣ z iserior siue iternalis. Primus ignis inflāmat corda. Secūdus crurit corpa. Tertius psumit carnes: z illuminat rōnē. Quartꝰ urit carnē: z affligit mentē. Primo igne btūs laurētius fuit iflāmatus per amorē. Secōo fuit exaiminat⁹ per cremationē. Tertio fuit plenus. Sed a qrto totalr alienus. ☩ Est igit primus ignis iterior z spūalis. qui est deuotio z seruoz diuini amoris: qui btūs laurētius fuit totalr inflāmat⁹. Añ poterat dicere cū ppha. Inflāmatū est cor meū: z renes mei cōmutati sunt. Ex quib⁹ vbis habeē q̄ iste ignis diuini amoris extinguit quadruplicē amorē inordinatū: sed accendit diuinū amorē. Extinguit eni amorē carnalē. Jō dī. Renes mei cōmoti sunt. Diego. Bulsato spū desipit ois caro. pš. Ure renes meos: z cor meū. Extinguit terrenū amorē. Añ subdit. Et ego in nihilū redact⁹ sū. Qui enī mūdū despicit: nihil a mūdan⁹ hoib⁹ reputanf. i. Cor. iii. Tāqz purgamēta huius mūdi facti sum⁹ zc. Iste igit ignis spūalis amorē terrenū extinguit. q: sic dicit Chry. Vere non hēt sup terrā qō amet qui donū celeste in ueritate gustauerit. Extinguit amorē domesticū. i. parētū. Añ subdit. Et nescini. Deus. xxviii. Qui dixerūt pri suo z matri sue: nescio uos. z suis fratrib⁹. ignoro illos. z nescierunt filios suos. hi custodierūt eloquiū tuū. Extinguit amorē ppriū z priuatū. Añ subdit. Quia tumētū fact⁹ sum apud te. Qui enī seipsos despiūt ppter xpm sunt iumētū xpi. sicut z amatores sui sunt iumēta diaboli. Generat aūt amorē diuinū. Añ subdit. Ego semp tecū. Amor nāqz diuus alios deo plūgit. i. Cor. vj. Qui adheret deo vnus spūs est cū eo. Iste igit ignis spūalis extinxit in brō laurētio amorē carnalē. q: credit q̄ vaginitatē seruauit. Amorē terrenū q: thesauros ecclesie sibi nō retinuit: sz pauperibus dispēsauit. Amorē domesticū. q: patriā z parētes suos: qui erāt in hispania deseruit. z ob amorē principis apl̄oz rome peregrinari uoluit. Amorē priuatū. q: pro xpo vitā suā desperit z morti se tradidit. Habuit aūt amorē diuinū. q: sup oīa xpm dilexit. ☩ Scōs est ignis exterior z materialis quo btūs laurēti⁹ fuit crustus z cramiatus. pš. Igne me cramiasti. z nō est iuēta i me iniq̄tas. Istū aūt ignē exteriorē quo cruciabat extinxit ppt tria refrigeria que hūit. ℣ Primū ē desideriū celestis glie. Amb. Mecqz enī btūs laurēti⁹ igniū tormēta viscerib⁹ sentire poterat. qui sensib⁹ paradisi refrigeriū possidebat. ℣ Secūdū est meditatio diuine legis. Jdē. Dū xpi precepta cogitat frigidū est sibi oē qō patif. ℣ Tertiū est puritas pscie. Jdē. Ardet pscto. totis viscerib⁹ fortissimus martyr z urit. sz regnum dei ptractās refrigerio pscie victor exultat. ☩ Tertius vo ignis est ignis supior z celestis. s. spūs scūs quo btūs laurēti⁹ fuit plen⁹. De quo dī. Thren. i. De excelso misit ignē in ossibus meis z eruditit me. Si enī iste ignis mittit in ossa. manifestū est q: mittit in carnē: pellē: z medullas. Per pellē intelligit exterior⁹ puersatio. Per carnē sensuālitas. Per os rō. Per medullā intētio. Iste igit ignis icēdit pellē: q: crurit puersationē uctustas z facē nouā. Ysa. j. Ereoquā ad purū scorias tuam. Eph. iiii. Deponite uos sm pstinā uitaz puersationē uetere hoiez. Incēdit carnē. i. sensualitatē: ut iā

hō ꝑm sensualitatē ꝛ uoluptatē carnis nō viuat. i. Cor. x. In carne enī ambulātes nō ꝑm carnē militamus. Incēdit etiā ossa. i. rōnē. ut nūq̄ ipsa rō ad sensualitatē declinet: alias magna confusio in alio generaf. Prouer. xxx. Per tria mouet. i. aia ꝛ q̄rtū nō pōt sustinē. Et ista tria sunt fuus stultus ꝛ mulier odiosa: ꝛ ancilla. Sēsualitas est serua. iō nō debet regnare. Et stulta. iō nō debet cibo saturari. ſ. fame affligi. Est odiosa. iō nō debet cū rō ne matrimonio copulari. Est ancilla. iō nō debet dñe. i. rationis maior fieri. Incēdit etiā iste ignis medullā. i. itētic nē. ut qcqd faciat. amore celestiū faciat. Sī dī Osee. ix. Ephraim pcussus est. radix eō ericcata est. fructū neq̄q̄ faciet. Radix ericcata: intētio corrupta est. Iō nō fac fructū. i. aliq̄d op̄ meritoriū. ¶ Quart⁹ est ignis inferior infernalis q̄ alias ꝛ corpa nō ꝙsumit: ſ. ꝛburit: sic oñdit Aug. li⁹ de ci. dei: multiplici er⁹. ℣ Pro er⁹ ymnū dicēs Mōnullū gen⁹ ymnū i aqs calidis replē: q̄rū feruorē nemo ipune ferat. Illi añt nō solū sine ulla sui lesiōe ibi fēr: ſ. ꝛ cē viuē nō pūt. ℣ Secō er⁹ mōtiū q̄ mōtes cecilie ab ātiqs ignib⁹ estuāt. ꝛ tñ integri pseuerāt. ℣ Tertio exēplo carbonis. Lignū enim ſ̄ terra positū de facili putrescit: ſ. tñ vtute ignis in carbonē redactū putrescē nō pōt: ita ut in terra hūida carbones infossi incorruptibiliꝛ manent. ℣ Quarto er⁹ pauonis q̄ hēt carnes q̄ incorruptibiles ſ. si fuerit affate: sic ipse dic̄ se Bēe erpti. ℣ Quinto er⁹ salamādre q̄ i igne viuē phibet. ℣ Sexto er⁹ ale. vñ ait. Ipse aīus c⁹ pūtia corp⁹ viuit ꝛ regit ꝛ dolorē pati pōt: ꝛ mori nō pōt. Hoc ergo erit tūc in corp⁹ dānatoꝝ: qō nūc cē scim⁹ in aīs hoiuꝝ.

Sermo. ccvi. ¶ De eodem sermo tertius.

Certamen fortē vedit ei ut vincēret⁹ xp̄i pugil egregi⁹ q̄druplr gessit certamē. ¶ Primo nāq̄ certauit ꝓra suā sensualitatē. Mā sensualitas penas refugiebat ꝛ rō appetebat. ſ. rō vicit: ꝛ penas sustinuit patiēter: gratanꝰ: gaudēter. ꝛ desiderāter. Sustinē patiēter est necessitas. gratāter est deuotiōis. gaudēter est pfectionis. desideráter est p̄fius dine vtutis. ℣ Btūs laurēti⁹ penas sustinuit patiēter. q: non murmurauit nec pſecutores odiuit: ſ. pro ipsis orauit. Deb. x. Patiētia uobis necessaria est. Eū dī de martyri b⁹. Nō murmur resonat. nō q̄rimonia ꝛē ℣ Secūdo sustinuit gratāter. q: in ſpis penis gr̄as deo reddebat dicēs. Assat⁹ suꝰ gr̄as ago. Caro assata sapidior ē q̄ cruda. q: magis placet deo gr̄arū actio in aduersis q̄ in pſperis. ℣ Tertio btūs laurēti⁹ sustinuit gaudēter. vñ dixit. Gaudeo plane. q: hostia xp̄i effici merui. Exēplo apl̄oꝝ. de q⁹ dī Act. v. Ibāt apli gaudētes a ꝙspectu pcilii ꝛē. ℣ Quorto sustinuit desideranter. q: adhuc maiora pati ꝛ apponi desiderabat. vnde dixit decio. Infelix has epulas semp optaui. Sci nāq̄ viri desiderāt pro xp̄o pati ꝛ affligi scientes q: pſecutores sūt tanq̄ apes qui ſ. pungāt p pēnā. tñ mellificāt p parādo dulcedinē eternā. ps. Circūdederūt me sic apes. Sūt tāq̄ fabri. q: ſ. feriāt. tñ coronā etnā fabricāt ps. Supra dorſuꝫ meū fabricauerūt pctōres plō gauerūt ꝛc. Sūt tāq̄ pflatores. q: ſ. argētū ponāt ad flāmā. tñ purgāt ab oi scoria. Malach. iii. Sedebit pflās ꝛ emūdās argē. ꝛc. ¶ Secōo certauit ꝫ carnifices. Carnifex enī ꝫ ipſ⁹ iferebat penas. ſ. btūs laurēti⁹ ꝫ carnifice offerebat patiētiā ꝛ cōstātiā. Amb. Btūs laurēti⁹ martyr māsit in xp̄o usq̄ ad tētationē. usq̄ ad tyrānicā interrogationē. usq̄ ad acerrimā cōminationē. ꝛ usq̄ ad mortē. In q̄ lōga nece: q: bñ māducauerat. ꝛ bñ biberat tanq̄ illa esca saginat⁹. ꝛ illo calice ebri⁹ tormēta nō sensit. nō cessit. ꝛ regnū successit. Ista aūt tāta pstātiā hēbat p charitatē iulcibilē q̄ munit⁹ erat. Cañ. viij. fortis ē ut mors dilectio. Sic enī mors sepat ab hoie aiaꝫ sensū ꝛ mortū. Sic i btō laurēcio charitas sepauit aiaꝫ suā ab amore mūdi. sensuꝫ carnis ab amore sui. ꝛ motū oīs pcti. Et sic mortu⁹ erat mūdo ꝑ sepationē aie ab ipo. sibi vo ꝑ sepationē sensus. ppti. ꝛ diabolo ꝑ sepationē mot⁹ oīs pcti. Et sic xp̄s in ipo erat loco aie viuificādo ipſ⁹ p amorē. Loco sensus iſūdēdo sibi sensuꝫ p fidē. Et loco mot⁹. ducēdo eū ad bona operatione ut dicē possit cū apl̄o ad Gal. ii. Viuo ego. iā nō ego. viuit vo in me xp̄s. ¶ Tertio certauit ꝫ diabolū. Mā diabolus fortiſ ꝫ eū seuiebat. ꝛ ipe viriliꝛ resistebat. q: armis spūalib⁹ munit⁹ fuit. De q⁹ dī Eph. vi. Induite loricā iustitie i oīb⁹ sumētes scutū fidei ꝛ galeā salutꝫ assumite. Diabolꝰ nāq̄ hēt tela mlta ꝛ uenenata ꝛ ignita. vñ dī ibidē. Ut possitis oia tela. ecce q̄ mlta. negligimi. ecce q̄ uenenata. ignea ertiguē. ecce q̄ ignita. q: igit sūt mlta ōbemus iduē loricā iustitie. i. charitatē: q̄ dī lorica. q: er oī pte munit. ꝛ iustitie. q: vnicuiq̄ ius suū reddit. q: sūt ignita debem⁹ assumē scutū fidei i quo oia tela diaboli ertiguunt. diabol⁹ enī totū mūdū ipleuit igne cupiditatis uoluptatis ꝛ ambitiōis. Sī fides ifluꝫ eripiē ignē ertiguit. ſ. manifeste hī Deb. xi. Fide moyses grandis effect⁹ negauit seipm cē filiū filie pharaonis ꝛē. Quia sunt uenenata. debem⁹ assumē galeā salutis. i. spem. sicut enīꝫ venenū statim cor petit. sic diabolus uenenū sue malitie statim in mentē mittit. ut spem extinguē ualeat. Et sicut accipiter cor auis quā ceperit statim ipetit. sic diabolus ab aīa quā cepit ꝓtinuo

spem tollit. qua ablata spam in despationē ducit. Et ideo ipsa mēs galea spei est munieda. ℣ Quarto certauit pra incēdiū. Nā ignis materialis foris urebat carnē. Ignis vo spūalis intus inflamabat mētē. Sed ignis interior superauit ignē cruciatū onis exterioris. Vūt aūt triplicē ignē interi⁹ qui exteriorē ignē totaliter extinxit. ℣ Primus fuit charitas ignita. Aug. Supari charitatis xpi in laurētio flāma nō potuit: r segnior fuit ignis qui foris urit q ignis qui intus accēdit. ℣ Scōus fuit fides superāta. Ambō. Inquātum in laurētio fidei seruo⁹ ferbuit, intātum supplicij flāma frigefecit. ℣ Tertius fuit vitas lucida. Ambō. Fortissimum martyrē laurētiū flāma superare nō potuit. q⁹ lōge ardētius vitalis radio mēs ei⁹ accēsa feruebat.

Sermo. ccvij. ¶ De eodē Sermo. iiij.

Probasti cor meū r visitasti nocte igne me examinasti. r nō est inuēta in me iniquitas rē. ps. Ex his verbis habet q⁹ beat⁹ laurētius ℣ fuit a deo probatus. ℣ visitatus. ℣ examinat⁹. ℣ r sine petō iuentus. ¶ Circa primū notādū est q⁹ sapiens, pbat in argumēto patiēs in obprobrio. fortis in pūo. r fidelis in ministerio. Et q⁹ beatus laurētius erat sapiēs: patiēs: fortis: r fidelis. Ideo deus ipm his qtuor modis voluit pbare. ut nobis inotescēret si talis ēet. ℣ Nō enim beat⁹ laurētius eēt sapiēs pbatū est per argumētū. q⁹ ipse tyrāno obijcienti dabat sapiēs r benignū rūsum. Aūi cū thesauros quereret tyrānus: laurētius paupes colligens dixit. Ecce isti sunt thesauri qui nunq⁹ minuunt. sz semp augent. ℣ Scōo q⁹ eēt patiēs, pbatū est per obprobriū r tormētū. q⁹ multa obprobria audiuit r tormēta sustinuit. sed tū in oibus patiēs reptus fuit. Luce. xvi. In patiētia uestra possidebitis animas uras. Nō dixit linguas uras aut manus uestras. Patiēs qdē debet possidē linguā suā ne pro ptumelijs ptumelias reddat. Manū suā ne pro iniuria iniuriā inferat. Aiam suā ne in corde odiū tenēat. Quicūq⁹ aūt possidet aiam. possidet r manū r linguā. r nō ecōuerso. Et iō oēs radicē impatiētie remouē uolēs dicit. In patientia uestra rē. ℣ Tertio q⁹ fuit fortis, pbatum est in pūio r in suo martyrio. Dicit aūt Seneca q⁹ tria sunt oi morbo grauiora. s. met⁹ mortis. dolor corpis. r intermissio uolūtatis. His trib⁹ modis beat⁹ laurētius fuit pbat⁹ fuisse fortis. s. in metu mortis. q⁹ tyrannus oē genus tormētor⁹ in ipm erpēdē minat⁹ est. In dolore corpis. q⁹ fustes scorpiones ardētis lāminas r oē tormēto⁹ genus ipse ppessus est. Sb tractione rei delectabilis. q⁹ solatio pūs spūalis. s. vtl sūti priuat. Sed beat⁹ laurētius tā fortis extitit q⁹ nec minas timuit. nec supplicijs cessit. r patris puationē patiēter portauit. ℣ Quarto, pbatus est fuisse fidelis per fidelē distributionē thesaurorū. pā. Dispsit dedit paupib⁹ rē. Ipse enim dedit nō vēdidit. q⁹ nō quesiuit munus a corde. i. mūdana delectationē. nec ab ore. i. humanū fauorem nec a manu. i. tpalē retributionē. nec ab obsequio i. obsequij erhibitionē. Iterū. Dedit etiam in vita nō post mortē. Elemosyna nāq⁹ est istar cādele lumen pbēns. Thob. iiij. Elemosyna ab oi petō liberat. r nō patiet aiam ire in tenebras. ad istar pupille aium dirigētis. Ecc. xxix. Elemosyna viri qsi sacculus cū illo. r gras cū pupillis pseruabit. Istar seminis cētesimū fructū reddētis. Luce. viij. Et ortū fecit fructū cēruplū. Qui igit vult tri⁹ elemosynas post mortē facē filis est illi qui vult hēre lumē post tergū. oculos post caput suū. r semina re post dorsum. ¶ Scōo ostēdit q⁹ fuit a deo visitatus: cū dī. Et visitasti nocte. Ipm enim rps in nocte visitauit: q⁹ sibi in sua passione multas polationes r marime tres dedit. De qbus pā. Mor illuminatio mea in delitijs meis. q⁹ tenebre non obscurabunt a te rē. ℣ Prima cōsolatio causabat er diuini amoris dulcedine: cū dī. Mor illuminatio mea in delitijs meis. Nō in delitias cōuertit quādo tribulatio amoris dulcedine supat. Aūi dicebat. Tormēta tua epule mihi sunt. ℣ Scōa causabat er securitate gre. vñ subdit. Quia tenebre non obscurabunt a te rē. Tūc enim tenebre obscurabūtur. qñ qs in tribulatione posit⁹ per pcti caligine nō obnubilat. Aūi securus dicebat. Mea nox obscurū nō habet. sed oia in luce clarescūt. ℣ Tertia causabat er certitudine gre r gl'ie. iō subdit. Sic tenebre eius ita r lumē eius. Tūc lumen est sicut tenebra qñ qs recipit multitudinē gaudioruz fm multitudinē passionuz. Istā certitudinē se habere ostēdēs dicebat. Bias ago tibi dñe Iesu xpe. q⁹ ianuas tuas igredi merui. ¶ Tertio ostēdit q⁹ fuit examinat⁹: cū dī. Igne me examinasti. Vūt autez q̄dā que examiant tactu ut argētū ad lapidē. quedā er sonitu. ut vasa si sunt plena aut vacua. q̄dāz vēto ut grana r palea. q̄dā per ignē ut auruz. Sic brūs laurētius fuit examinat⁹ tactu dure passionis. Et iō argētū electū est īuctus. Job. ij. Mittē manū tuā r tāge eos et r carnē. Sz de multis dī Iere. vj. Argētū reprobū vocauit eos. Fuit examinat⁹ sonitu patiētis rūsionis. nō enim murmurauit sed potius vedit sonitū laudis. Aūi dī de eo Inuctū est sacrificiū laudis sonit⁹ pfessiōis. Aūi ipse ait. Ter rpe pfessus sum. Emisit etiā sonitū deuotionis: cū dixit. Assatū est tā uersa r mādu ca. Fuit examinat⁹ vēto honoris r vitupatiōis.

Non enim potuit eleuari nec a uēto honoris cuz
eēt archidiaconus. nec a uēto laudis cū pauperes
cū sepe laudarēt. nec etiā potuit deiici a uēto vitu
perationis. cū tū infideles cū sepe blasphemarēt.
Fuit examinat⁹ igne tribulationis. Ecc. xxvij. Ma
la figuli. pbat fornax ⁊ homes iustos tēptatio tribu
lationis. hūt nāq; beat⁹ laurētius ignē adustio
nis in carne. ignē amoris in corde. ignē sermonis
in ore. ⁊ ignē feruoris in ope. ¶ Quarto ostendit
q; fuit inuētus sine pctō: cū. dī. Et nō est inuēta in
me iniqtas. Sci nāq; viri in igne tribulatiōis sci
tatē acgrūt. Mali vo acgrūt iniqtatē. sicut ostēdit
beatus Aug. in li⁹ de ciui. dei multiplici exemplo
palee ⁊ auri. stipule ⁊ frumēti. amurce ⁊ olei. luti ⁊
vnguēti dicēs. Sicut sub vno igne aurū rutilat ⁊
palea fumat. ⁊ sub eadē tribula stipule cōminuun
tur ⁊ frumēta purgant. nec; cū oleo amurca fun
dit. que tū eodē pcli pōdere exprimunt. ita vna ea
dēq; vis irruēs bonos. pbat ⁊ purificat ⁊ liquat.
⁊ malos damnat ⁊ uastat ⁊ exterminat. Nam pa
ri motu cogitatum. ⁊ peractum horribiliter cenum:
suauiter fragrat vnguentum.

Sermo. ccviii. ¶ De sanctis hippolyto ⁊ so
cijs eius Sermo primus:

Anima nra sicut passer erepta est de
laqueo uenātiū. ps. Ad ho
norē sci hippolyti ⁊ socioꝝ eius iste uersi
culus in missa decantat. In euāgelio etiā hodier
no in erēplū sanctoꝝ passeres introducunt. ¶ In
hmissis vōbis tria facē vident sancti. ¶ Primo nāq;
de sua ereptione gras agūt. cū dī. Anima nra sic⁹ pas
ser erepta est de laqueo uenātiū. Assimilant autez
sci viri passeri⁹ fz Rabanū trib⁹ de causis. ℣ Pri
mo q; passer est quātitate paruus. vū a paruitate
est dictus. Sic sci viri paruos se reputāt per hu
militatē. Mat. xi. Reuelasti ea paruulis. Dicit autez
Greg. q; pupilla quāto est mino: tāto est lucidior.
Alia etiā pūtia puū cor in quātitate: sunt coiter
magis aiosa. Sicut patet in leone. Granū etiā si
napis qō est minimū iter oīa semina olerum adeo
crescit: q; ramos facit in qbus aues nidificāt ⁊ ge
scūt. per qō dat intelligi q; quāto qs est mino⁹ apō
scipm. tāto est lucidior apud deū. tāto aiosior con
tra diabolū: tāto magis crescit per opa virtutū. ita
ut etiā viri ptēplatiui in eius virtutib⁹ cōqulescūt.
℣ Scōo passer est velocitate celerrimus. Sic' sci
viri in suis opib⁹ debēt eē veloces ⁊ feruētes. Ecc.
xxxi. In oibus opib⁹ tuis esto velox. Sicut dicit
beat⁹ Ambō. Qui nō pōt volare ut aqla: saltē voli
tet ut passer. q; qui nō pōt ut ptēplatiuus volare
in celū per ptēplatiōez. saltē uolitet ut actiuus per
actionē. Et qui nō pōt eē magnus seruādo pcepta
saltē sit puus seruādo pcepta. Et qui nō pōt app
hēdere pfectionē: nitat ad illā per cōtinuā exerci
tationē. ℣ Tertio passer est in nidificādo cautus.
Nō enim nidificat. nec ouificat. nec pullificat in
vijs. ne aut nidus eius a uēto rapiat. aut ouа a ser
pētib⁹ comedant. aut pulli a pdatore capiant: sed
potius nidificat in foraminib⁹ domoꝝ. ps. Etenī
passer inuenit sibi domuz. Nidus aūt spūalis est
aīa in quo deus regescit. In hoc nido deus' ge
nerat ouа ⁊ bona ppposita ⁊ de ouis pullos educit
qū bona ppposita in opus pdire facit. Sed si aliqs
ponit nidū. i. aīam in terra per affectionē. timēdū
est ne diabolus qui est uētus uehemēs per sugge
stionē. qui est serpēs per deceptionē. qui est preda
tor per meritoꝝ expoliationē. ⁊ aīam per uanā gl'i
am rapiat: ⁊ bona ppposita comedat. opa bona ex
tinguat. Sed sci viri nidificāt in foraminibus pe
tre. i. in vulneribus xpi. Cant. ij. Veni colūba mea
in foraminib⁹ petre: quo ad foramina ⁊ manuū ⁊
pedū. In cauerna macerie: quo ad foramen late
ris. ¶ Scōo modū ereptionis exponūt. cū dī. Ani
queus ptrit⁹ est. ⁊ nos liberati sum⁹. Tres laquei
sunt diaboli: quos sci euadūt. ℣ Primus est la
queus gule. ps. Fiat mēsa eoꝝ corā ipsis i laque
um. Aug. in li⁹ pfes. Ad getē latietatis cū er indi
gētie molestia tēdo in ipso trānsitu insidiaē mihi la
queus ocupiscētie. ℣ Scōus est laqueus luxurie.
Eccl's. vij. Inueni amariorē morte mulierez que
laqueus uenatoꝝ est. ℣ Tertius est laqueus ava
ritie. De quo dicit Ambi. in li⁹ de bono mortis.
Auis que descēdit er alto frequēter a laqueis ca
pit. a visco fallit. a gbuscūq; insidijs irritet. Sic er
go aīa nra caueat ad ista mūdana descēdē. quia la
queus est in auro. viscus in argēto. nerus in pdio.
Nā dū aurū querimus strāgulamur. dū argētuz
petimus in visco eius heremus. dū pdia iuadim⁹
alligamur. Istos tres laqueos isti sci euaserūt. Et
per corpis macerationē. ⁊ per puritatis pseruatio
nē. ⁊ per terrenoꝝ despectionē. ¶ Tertio istā ere
ptionē nō sibi sed deo attribuūt. cū dicūt. Adiuto
riū nrm in noie dñi. Fuerūt enim adiuti ⁊ in cor
poribus⁹ ⁊ in aīab⁹. Corpa qdē martyrū adiuuātur.
Vñ dicit Cypā⁹. Claudunt oculi in psecutiōib⁹
fz patēt in celū. Minat antirps: fz tuet rps. Mors
iserit: sed imortalitas sequit. Exciso mūdus eripit
fz restituto padisus erhibet. Vita tpalis ertinguit:
sed eīna repat. Ecce mirabilis cōmutatio quā sci
martyres recipiūt. que oīa in martyrio sci stephā
ni appuerūt. Nā clausura oculoꝝ apit sibi regnū
celoꝝ. ió vidit celos aptos. Si aūt rps minat: rps
tuet. Ió beat⁹ stephanus vidit iesum stārē. i. iuua
re patuz. Si cor⁹ morit: imortalitate uestit. Vñ

vultus bti stephani appuit in specie angeli tanq̃ imortalitatis glia uestiẽdus. Si auferẽ mundus dãt padisus. iõ respiciebat in celũ tanq̃ sibi tribuendũ. Si vita tpalis tollit: datur vita eterna. iõ vidit gliam dei. Alie etiã istoꝝ martyrũ nõ solũ fuerũt adiute: sed etiã multis puelgiis sunt dotate. ℣ Ipse enĩ scũs hippolyt⁹ hẽt cũ laurẽtio societatẽ. Ũñ dirit ei laurẽtius martyr. Ambulem⁹ ambo piter: q; mihi ⁊ tibi glia pparaẽ. Ũñ etiã beat⁹ hippolyt⁹ se iurta coꝝ laurẽtij sepeliri fecit. ad inuẽdũ q; fiẽ coꝝ corpa sunt iũcta in terris: sic coꝝ aie sunt iũcte in celis. ℣ Scõo hẽt cum ỹgine magnã familiaritatẽ. Virgo enim btã cuꝫ hippolyto cuidã ifirmo appuit: ⁊ illũ sanare pcepit. Quid est q; ỹgo btã hippolytũ assumebat ad suã societatẽ: nisi q; cuꝫ illo speciale hẽt familiaritatẽ. ℣ Tertio magnã hẽt sup demones ptatẽ: q; erhibẽte diuina iustitia btũs hippolyt⁹ uoluit: ut diabolus deciũ ueraret. ℣ Quarto ptra tyrãnos magnã securitatẽ. Ũñ, decius clamabat. O hippolyte carthenis aspis vinctũ me ducis. ℣ Quito hẽt sup pctõ res penitẽtes magnã pietatẽ. sicut patet in illo cuius tibiã infirmã incidit: ⁊ aliã sanam restituit.

Sermo. ccir. ¶ De eodem Sermo secũdus.

c Ustodit aias scõꝝ suoꝝ. ⁊ de manu pctõris liẽauit eos. ps. Dñs custodit aias hippolyti ⁊ sociorꝝ eius. ⁊ de manu pctõris. i. decij imperatoris liẽauit eos. Custodiuit aũt dñs aias hippolyti ℣ in vita. ℣ ⁊ in morte. ℣ ⁊ post mortẽ. ¶ In vita qdẽ: qa fecit cũ magne puritatis. qõ patet q; aias beatoꝝ videẽ meruit: que nõ nisi a mũdo corde videri pñt Ũñ postq̃ fuit baptizat⁹ dirit. Vidi aias inocẽtũ letas gaudẽ. ℣ Scõo multe pietatis: er eo q; corpus bti laurẽtij sepeliuit. Sepelire enĩ mortuos iter opa pietatis numerat. ita ut ad deũ etiã ascendat. Thob. xij. Ũñ orabas ⁊ sepeliebas mortuos: ego obtuli oronẽ tuã dño. ℣ Tertio dñs fecit eũ multe cõpassionis. q; qñ laurẽtius cruciabat: ipe flebat ⁊ mugit⁹ dabat. ℣ Quarto multe deuotionis: q; pe nimia deuotione fideiẽtiã aũ tps: tpia nũ se eẽ uoluit pfiteri. Ũñ dirit ei laurẽtius. In iteriori hoie abscõdeꝝ rpm: ⁊ dũ clamauero audi ⁊ ueni. ¶ Scõo custodiuit eũ in morte qñ qtuor iaculia tyrãnus cũ uoluit supare. ℣ Primo ruborẽ ⁊ uerecũdiã iferẽdo qñ ipm denudarĩ⁊ expoliari fecit. Sed istud telũ beat⁹ hippolyt⁹ ptriuit. quia meliori uestẽ. i. uestẽ vtutũ se idutum eẽ agnouit. Ũñ cũ tyrãnus ei diceret. Quõ sic ĩsipiẽs facẽes q; de nuditate tua nõ erubescis. Ille rñdit. Non me expoliasti: sed magis uestiuisti. Sciebat enĩ se eẽ uestẽ vtutũ idutũ: que qdẽ hñt tegẽ petã. Prouer bio. r. Vniuersa delicta opit charitas. hñt tegere ptra diaboli tentamẽta. Eph. vi. Induite uos armaturã dei: ut possitis resistẽ aduersus insidias diaboli. Et etiã hñt ornare ppter honestatẽ. Ro. xiij. Induamur arma lucis. sic ut in die honeste ambulemus. habent etiã calefaccere per charitatem. Job. xxxvij. Mõne uestimẽta tua calida sunt cum perflata fuerit terra austro. ℣ Secundo per pspa ipm alliciẽdo:. q; ueste militari eũ iduit: ut sic ad pstinã militiã allicerẽt. Bz ipse istud telũ cõfregit: q; dirit se meliori regi nõ tyrãno militari. Xps enĩ nõ fuit tyrãnus: sed rex benignus. Tyrãnũ nãq; faciũt dñandi cupiditas. effrenata crudelitas. ⁊ puata utilitas. Xps aũt nõ habuit dñandi cupiditatẽ: q; fugit ne fieret rex. ut habeẽ Joã. vi. Nec hñt crudelitatẽ: sed mansuetudinẽ. ut habeẽ Zach. ix. Ecce rex tuus uenit tibi mãsuetus. Non quesiuit ppria utilitatẽ: sed nr̃am. Vñ Rom. xv. Xps sibi nõ placuit. ℣ Tertio timorẽ sibi icutiẽdo q; oẽs de familia sua aũ eius oculos occidi fecit: ut sic timor hippoly to icuteret: sed ipse nõ timuit sed eos pfortauit dicẽs. ℣ Fes nolite timẽ: q; ego ⁊ uos vnũ dñs hẽmus. ℣ Quarto per lõga ⁊ aspa supplicia ipm affligẽdo. ℣ ecit enĩ ad pedes equorũ idomitoꝝ ligari. ⁊ per cardines ⁊ tribulos trahi. ut sic dolore ueratꝰ vinceret. Bz istud telũ hippolyt⁹ pfregit. q; ibi hñt patiẽtiã per quã nõ murmurauit. hñt pstãtiã. per quã telo nõ cessit. nec de supplicio curauit. hñt victoriã. per quam sibi coronã acqsiuit. Ũñ cantaẽ de martyrib⁹. Ni pro te furias atq; ferocia calcarẽt hoium seuaq; vbera. celsit his lacerãs fortiter vngula. nec carpsit petentralia. ecce quãta pstãtia. Nõ murmur resonat: nec querimonia. ecce quãta patiẽtia. Que uor que poterit ligua reterẽ. ecce q̃ gliosa corona. ¶ Tertio custodiuit aiam eius post mortẽ. Alia enĩ hẽt triplicẽ statũ. Unus est inquantũ ipsa aia est vnita corpi. Scõus est. put est eruta a corpe. Tertiꝰ. put pfiderat resumpto corpe. Et in quolibet istorũ statuũ dñs aias sanctoꝝ custodit. Vñ. put sunt cõ iũcte corpi sunt in manu dei. Sap. iij. Justorum aie in manu dei sunt: ⁊ nõ tãget illos tormẽtũ mortis. Inquãtũ sunt erute a corpe: sunt in sinu dei. Olim qdẽ erãt in sinu abrahe: sed modo sunt in sinu dei. ℣ Isa. xl. In brachio suo pgregabit agnos ⁊ in sinu suo leuabit. Inquãtũ pfideranẽ resũpto corpe erũt in thalamo dei. Deut. xxviij. Amantissimus dñi habitabit cõfidenter in eo: quasi in thalamo tota die morabitur.

Sermo. ccr. ¶ Eodem die Sermo tertius.

n Olite timere eos qui occidũt corpa. ⁊ post hoc nõ hñt amplius qd

faciant. Luce. xii. In vbis istis tria notant. ℣ Primo in psecutoribus magna crudelitas cuꝫ dicit. Qui occidũt corpus. Crudelitas aũt mali hominis ꝑm Chr̃m. peior est crudelitate serpẽtis: bestie: ⁊ diaboli. ℭ Quãtũ ad primũ sic dicit. Si cõparueris hoiem serpẽti peiorẽ inuenies: q; serpẽs ⁊ si malitiã habet: hois tñ hẽt timorẽ. Hõ aũt malus ⁊ malitiã hẽt serpẽtis: ⁊ timorẽ nõ habet sicut serpẽs. Est etiã peior omni bestia: qõ ostẽdit triplici rõne. ℣ De prima sic dicit. Mã ipsa bestia, cuius sit crudelis: tñ q; est irrõnalis declinat ab hoie crudelitas eius. Hõ aũt malus cũ sit crudelis ⁊ rõnalis nõ faciliter euadet crudelitas eius. ℣ De secunda sic dicit. Bestia si irritata fuerit seuit. si nõ fuerit irritata in silẽtio trãsit. Hõaũt nõ irritat⁹ insanit: ⁊ magis insanit sup illos a quibus nõ fuerit irritat⁹. ℣ De tertia sic dicit. Unaquecꝫ bestia vnũ ꝓprium malũ habet. Hõ vo oia vitia in se habet. Est etiam peior ꝺiabolo. qõ ostẽdit triplici rõne. ℣ De prima sic dicit. Diabolus si viderit hoiez iustũ: nõ est ausus ad eũ accedere. Hõ aũt malus hoiem sanctuꝫ nõ solũ nõ timet: sed etiã ꝓtẽnit. ℣ Secda ratio est q; diabolus nõ armat hoiem: sed hõ armat diabolũ. Sicut enim hõ sine armis nihil põt facẽ cõtra hostẽ: sic diabolus non ualet cõtra: sine hoie. ℣ Põt etiã tertia rõ assignari: q; diabolus nõ põt nocere hoi nisi ꝑmissus. hõ aũt malus nõ solũ nocet hoi ꝑmissus: sed etiã a deo ꝓhibitus. ℭ Secũdo in scis notat magna securitas: q; ꝙus psecutores corpus occidere possint: tñ in alias nullaz hñt ptatez. Unde postꝫ dñs dixit. Nolite timere eos qui occidũt corpus. statim subiũrit. Et post hõ hñt amplius qd faciãt: q; ſ. in alias nihil põt. ut patet in iob. q; postꝫ diabolus accepit ptatem in corpus: statim dñs subdidit. Uerũtã aiam illius serua. Deus nãꝫ maiorẽ curã habet de aĩa ꝙ de corpe. Et hoc triplici de causa: sic ostẽdit Chr̃s. sup Mat. ℣ De prima sic dicit. Maior cura est deo de salute aie ꝙ corpis. Pria: q; dignior est aĩa ꝙ caro. Aia enĩ sine carne viuẽ pt. Caro aũt sine aĩa viuẽ nõ põt. ℣ De scda sic. In oi pctõ pus anima peccat: ⁊ postea caro. Mã nisi aĩa pus victa fuerit: caro peccare nõ poterit. Caro siqdẽ pus malũ cõcupiscẽ põt: peccare aũt nõ põt nisi aĩa illi ꝓsenserit. Mã caro in ptate aie est: nõ aũt ipa aĩa est in potestate carnis. ℣ De tertia sic dicit. Necessariũ est ut aĩa que pus ceciderat añ resurgat. deinde aĩa liberata a ptate diaboli carnẽ suã seruare põt a pctõ Caro aũt sanata ab ifirmitate aiam libare nõ põt: sed magis eaz euertit: q; icolumitas sepe ipugnat iustitie disciplinã. Quãuis aũt psecutores corpa seꝯ occidãt. tñ nõ pereũt: sed etiam in pũi multiplici glia illustrant. Mã ꝺm Chr̃m. in sermone de machabeis: coꝝ corpora efficiunt radii dei: de quibus ꝺemones erecean. Sunt etiã uerilla dei a quibus ipsi ꝺemones fugiũt ⁊ deterrent. Sũt corona fulgida dei vñ eccla adornat. ℭ Tertio in deo notat magna ptãs: qõ notat cũ dr. Timete aũt eũ qui postꝫ occiderit corpus hẽt ptatem mittere in gehẽnã. i. in pnã eternã. ſ. corpus ⁊ aniꝛa. Sed hoc non videt ꝺi nisi iustitie cõuenire. ut homo ꝓ culpa trãsitoria puniat pena eterna. Sed istud fit ꝓpter infinitatẽ offensi. mutationẽ fori. ⁊ eternitatez mali ꝓpositi. Due prime rões sunt Chr̃s. tertia est Grego. ℣ Prima enim ratio est. q; iniuri osus tãto maiori dignus est pena: quanto maior est ille cui inferẽ iniuria. Qui enim offendit militem: dignus est magna pena. Qui offendit comitem: dignus est maiori. Qui vo offendit regẽ: dignus est maxima pena. Deus autẽ est magnus in infinitũ. ⁊ ideo qui ipsum offendit. dignus est pena infinita. ℣ Secũda ratio est ꝓpter diuersitatez fori. Nam ꝓ vno eoꝺẽꝫ furto quis alicubi cauterizat. alicubi mutilat. alicubi vita priuat. Est autem ꝺupler forũ. scilicet forũ ecclesie. ⁊ foruz ꝺei. In foro ecclesie oẽs culpe puniunt pena transitoria. et eo q; oẽs cause agunt sub tẽpono misericoꝛ die. ⁊ feria facit tribunal iustitie. In foro autẽ ꝺei culpe puniunt pena eterna: q; tunc iustitia causas aget ⁊ misericoꝛdia feriãs faciet. Unde de hoc ꝺicit Chr̃s. q; non recipit tũc natura iudicis misericordiam sicut nec tẽpus misericordie iudicium. ℣ Tertio hoc accidit ꝓpter eternitatem mali ꝓpositi. Unde dicit Grego. in moral. Iniqui ideo cũ fine peccauerũt. q; cũ fine virerũt. uoluissent q ꝺem sine fine viuere: ut potuissent sine fine in iniquitatibus pmanere. Ad districti ergo iudicis iustitiam ptinet. ut scilz nunqꝫ careãt supplicio: quorũ mẽs in hac vita nunqꝫ uoluit carere pctõ. Istam rõnẽ similiter tãgit Beda ꝺicẽs. Nõ mali habuerũt uolũtatẽ sine fine peccãdi. si habuissent naturã sine fine viuẽdi. Et qbus patet q; mali merito dãnant sine fine: ⁊ eis indicitur eterna pena ⁊c.

Ser⁹. ccri. ℭ De assũptiõe virgis gilose. ſ. i.

Surge dñe in requiem tuam tu ⁊ arca sanctificationis tue ⁊c. ps. Quod christi corpus gloriose resurrexit omnibus fidelibus est certum. q; autem corpus beate marie virginis glorificatũ surrexit. ⁊ si non sit certũ. est tamẽ pie credẽdũ. q; aũt corpora sanctoꝝ que cũ rpo surrexerũt sint glificata. inter multos doctores uertit in ꝺubium. Ꝓpheta igit ꝺimittẽs illud qõ est ꝺubium: ponit qõ certum est dicens, Surge dñe in requiem tuam.

De assumptione beate marie virginis

Et illud qđ pie est credendū. cuz dicit. Tu z arca scificationis tue. Arca ista est btā vgo filij dei cōtētiua. Et est scificationis: q̄ in matris utero fuit scificata. Ista aūt arca surrexit in requiē. i. in corporis z aie plenā felicitatē. Hodie quidez surrexit de tumulo: quia imortalitatis gloria fuit induta. Surrexit de mundo: q̄ hodie in celū est gloriose assumpta. Circa cuius assumptionē duo sunt videnda. ℣ Primo qualr sit assumpta. ℣ Scdo fm quid sit assumpta. ℭ Est aūt virgo Maria assumpta quadruplr. s. ℣ cū honorabili societate. ℣ cuz ineffabili iocūditate. ℣ cum mirabili claritate. ℣ z cū terribili ptāte. ℣ Primo qdē vgo maria assumpta est cū honorabili societate. qđ significatuz est ij. Reg. vj. ubi dr. q̄ Dauid z ois isrl deducebāt arcā dñi cuz gaudio: z erāt cū dauid chori septē. Per dauid significat xpus. Per septē chorus in telligit vniuersitas hoium z angelor sanctor: q̄ per septēnariū numeruz vniuersitas accipit. Uel per septē choros intelliguntr tres chori qui fuerūt ante nouū testamētū. s. angeli patriarche z pphete. Et quatuor qui fuerūt in nouo. s. martyres. cōfessores. z vgines. z etiā ipi apli qui eius exequijs interfuerūt. De ista honorabili societate cantat ecclesia. Sicut dies uerni circūdabāt eā flores rosarū z lilia cōuallū. Per flores rosarū intelliguntur oēs martyres sanguine rubricati. Per lilia qualium intelliguntr oēs angeli. ꝓfessores. z vgines. z etiā apli qui eius exequijs interfuerūt: qui oēs eā circūdederūt z eaz associauerūt. ℣ Scdo est assumpta cū ineffabili iocūditate. qđ significatū est ij. Reg. vj. ubi dr. Dauid z ois isrl deducebāt arcam testamēti dñi cū iubilo z clangore buccine. z ludebāt corā dño in oibus lignis fabrefactis z cytharis z lyris. Ubi notādū q̄ sicut dicit Augu. super ps. est triplex sonus musicus. Unus qui fit cū uoce sicut in cantu. Alius qui fit cū flatu. sicut in buccina. Et tertius qui fit in pulsu. sicut in cythara. Iste triplex sonus tangit hic. Sonus qui fit cū uoce. cū dr. In iubilo. Est enī iubilatio cantus modulatio. Sonus qui fit cum flatu. cū dr. In clangore buccine. Sonus qui fit cū pulsu. cū dr. In omnib lignis fabrefactis z cytharis z lyris. Per hoc qđ dr q̄ ista arca deducta est cū iubilo z in buccina: z in cythara dat intelligi q̄ ibi fuerūt oēs spēs sonor z ois genera musicor. ℣ Tertio assumpta est cū mirabili claritate. Cant. vj. legit. Que est ista que ꝓgredit quasi aurora cōsurgens. pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castroꝝ acies ordinata. Apoc. xij. Signū magnū apparuit in celo. mulier amicta sole. z luna sub pedibus. z in capite eius corona stellaruz duodecim. Ex qbus uerbis patet q̄ ipsa ascēdit cuz claritate coꝛporali. z ista est claritas aurore. Sicut enī aurora post noctē orit tū nullam obscuritatē retinet. Sic etiam ꝺs caro eius nata fuerit de corruptibili carne. nullā tū sensit corruptionē. sed oēm depositionē miseriā z penalitatē. Ascēdit cuz claritate spirituali. i. cum aia que tota fuit luce perfusa. z ista est claritas lune. Sicut enim luna post solē maiorē habet lucē. Sic z ipsa post filiū maiorē hēt cognitionē. Ascēdit cum claritate supsubstātiali. i. cum filio suo qui obuiā sibi uenit. z ista est claritas solis. Ascēdit cū claritate intellectuali. i. cum toto exercitu angelor. z ideo dr. Terribilis ut castroꝝ acies ordinata. Quor quidā ꝓcedebāt ut domicelli. quidā vo comitabant tanqꝫ baiuli. quidā subsequebant tanqꝫ famuli. Oēs aūt eam associabāt tanqꝫ ioculatores deuoti. Ascēdit cū claritate rōnali. i. cū oibus aplis qui eius assumptioni interfuerūt. ideo dr q̄ hēbat coronā duodecim stellarū. ℣ Quarto assumpta est cū terribili potestate. q̄ oēs demones pterriti fugerūt. nec mirū. fuerūt enīz territi a tā honorabili societate. Cant. vij. Quid videbis in sunamite: nisi choros castroꝝ. i. ordines angelor. Uulnerati a tam ineffabili iocunditate. q̄ sicut dr Ecc. xxij. Musica in luctu importuna narratio est. Excecati a tā mirabili claritate instar noctue que ad lucē solis excecat. Tremefacti a tā terribili ptāte. instar enī canū virgam ictus fugiūt a qua plagā acceperūt. ℭ Scdo videndū est fm quid sit assumpta. q̄ nō solū ꝯtum ad aiam. sed etiā ꝯtū ad coꝛpus est glorificata. Et fm hoc assignat Aug quatuor rōnes. ℣ Prima est q̄ fuit mater xpi deifica. z iō debuit a filio sublimari. Uoluit enī xps totus eē mfis fm carnē ut s. patrē carnalē nō haberet. uoluit z matrē totam esse suā. ut alios filios nō generaret. qui ergo matrē noluit coicari homini. nunqd eā coicabat uermi. Quia ex ea noluit generari filios carnales. nūquid ex ea uoluit generari uermes. Ipse enī ꝑcepit cuilibet suū patrē z matrē honorare. Qui ergo tū honorat sctōs suos alios in terris. quō mfis cōtēnit honorē. Quō ergo filiū a vitio irreuerētie erga matrē. z ingratitudinis erga hospitā. z fallacie erga amicā ostēdemus imunē. si eā quā in vita ꝓ alijs dilexerat ꝓ alijs dereliqt i fine. ℣ Secūda rō est q̄ fuit xpi fidelis ministra. Un Aug. de suis ministris vitas dicit. Ubi ego suz. illic sit z minister meus. Si maria ibi erat nunqd equali gra. Et si eqli gra. ubi equa dei cēsura qua reddit vnicuiqꝫ fm merita. Si ꝓ oib viuētib maria viuēti donata est gra. mortue erit minuenda. Absit. Ministrauit autem xpo in utero materiam

coporis ꝑparādo. extra uterū in sua infantia eum alēdo. ⁊ in egyptū fugiēdo. in sua pueritia ad festi uitates eū ducēdo. in sua iuuētute ad nuptias associādo. in morte cruci affigēdo. post mortē oia loca eius deuotissime frequētando. post ascēsionē ei sedulas ꝓces offerēdo. ut habeā Ack. i. ℣ Tertia rō est. q; fuit uestis xpi deaurata. Nullus enī rex pateret uestimēta sua uermib⁹ corrodi. Aug. Si elegit diuina uolūtas iter ignīū flāmas puerū uestimēta seruare illesa: cur abnuat in mē proꝓia qō elegit in uestē aliena. Cōuenies aūt fuit ut in coronatione regine celi sit etiā ornatus corpis sui. Cui rei in eodē ornatu appeat ut sicut i corpe regis scriptū est. Rex regū ⁊ dōs dōantiū. Sic in corpe regine scribat. Regina reginarū. ⁊ dōa dōa rū. ℣ Quarta rō est. q; fuit thesaurus xpi ⁊ gēma ꝓciosa. iō debuit in celesti thesauro recōdi. Unde Aug. Thronū dei thalamū dñi celi tabernaculum xpi dignū est ibi eē ubi ipse est. Tā ꝓciosus thesaurū dignius est celū seruare q; terra. Istud sacratissimū corpus in escā uermibus traditū. quia sentire non ualeo dicere ptimesco.

Sermo. ccxii. ¶ Eodē die Sermo secūs.

Mlier amicta sole ⁊ luna sub pedib⁹ eius ⁊ in capite ei⁹ corona stellarū duodecim: ⁊ in utero hūs ⁊c. Apoc. xii. Hāc dñe describēs Ioānes euāgelista ostendit eā ex oi ꝓte luminosam ⁊ gloſam. ¶ Primo est luminosa a ꝓte supiori. q; in capite hēt coronā duodecim stellarū. Stelle duodecim sunt nouē ordines angelo⁹. ⁊ tres ordines beato⁹. s. martyres: ꝓfessores: ⁊ vgines. qui oēs ipsam coronant. q; eā uenerant ⁊ laudāt. Seraphin enī mirātur ⁊ laudāt in ipsa charitatē tā succēsam. Cherubin sapiētiā tā. pfundā. Throni pacē ⁊ quētē in deo tā trāquillā. Dñationes tā magnā ⁊ tātā sup angelos ꝓeminētiā. Uirtutes tātā miraculo⁹ efficaciā. Potestates tātā sup demones potētiā. Principat⁹ tan tā de oib⁹ regnis. puidētiā. Archāgeli tātā de oibus locis diligētiā. Angeli tātā de singulis ꝓsonis custodiā. Martyres tātā in tribulationib⁹ constātiā. Cōfessores tātā sobrietatē ⁊ tēperātiā. Uirgines tātā puritatē ⁊ mūditiā. ¶ Scōo est luminosa a ꝓte iferiori: cū dī. Et luna sub pedib⁹ eius. Per lunā mutabilitas designat. Est aūt quadruꝓler mutabilitas. ℣ Una est nature que ⁊ iā est in angelicis spiritib⁹ qui sunt mutabiles per naturā sed sunt imutabiles facti per grām. Illa talē lunā hēt sub pedib⁹. q; oēs angeli eius impio sauēt. De hoc Gen. xxxvii. Uidi q̄si solē ⁊ lunā: ⁊ stellas undecim adorare me. Per solē intelligit supma hierarchia. per lunā media. per stellas vo ultia. ℣ Secūda est mutabilitas fortune. Ecc. xxvii. Stultus ut luna mutat. Illa etiā lunā sub pedib⁹ hūit. qa oia terrena calcauit per pauꝓtatē uolūtarią quam elegit. Dicit aūt Deut. xi. Dis locus quē calcauerit pes uester: uester erit. Si enī talia calcarem⁹ sub pedib⁹: ⁊ ea nō tāgerem⁹ affectib⁹. uaciter nra ēent. ℣ Tertia est mutabilitas culpe. pō. Per diez sol nō uret te: neq; luna per noctē. Alia enī scā. nec in die. pspitatis cadit in petrī per iteꝑatiā. neq; in nocte aduersitatis per impatiētiā. Illa lunā sb pedib⁹ hūit. q; nulla culpa vnq; in ea ꝓualē potuit. Uñ Aug. in ii⁹ de natura ⁊ gra. Excepta scā vgine maria si oēs sci ⁊ scē iterrogari uellent: utrū sine pctō ēent. rñdissent. Si dixerim⁹ qñ pctā nō hēmus: nosipsi nos seducim⁹. ⁊ vitas in nobis nō est. Excepta hac scā vgine de qua ꝓpter honorem dñi cū de pctis agit: nullā. ꝓsus uolo mētione hēre. ℣ Quarta est mutabilitas miserie. pō. Brief in diebꝰ eius iustitia ⁊ abūdātia pacis. donec auferat luna. Glo. i. mutabilitas. que qdem in resurrectione auferet. Ad Rom. viii. ipsa creatura liberabit a seruitute corruptionis ⁊c. Et istā lunā sub pedib⁹ eius hēt q; pfectā corpis imortalitatē. possidet. ⁊ sup angelos glificata manet. pō. Caligo. i. humana mortalitas sub pedib⁹ eius. ⁊ ascēdit sup cherubi ⁊ uolauit ⁊c. ¶ Tertio fuit luminosa a ꝓte iteriori. qō notat cū dī. In utero hūs. Debat enī in utero pīnū splēdorē. Heb. i. Qui cū sit splendor glie ⁊c. Minuēi cādorē. Sap. vii. Cādorē enim lucis eterne ⁊c. Odoriuus odorē. Ecc. xliii. Ego q̄si vitis fructificaui suauitatē odoris. Suauē dulcorē. illū. s. qui dicit ibidē. Spūs me⁹ sup mel dulcis ⁊c. Ignē celestē. Heb. xii. Deus nr ignis cōsumēs est. q: igit in suo utero hūit pīnū splēdorem. ibi remāsit mirabilis claritas. vñ Amb. Quid nobilius mīe dei. qd splēdidius quā splendor elegit. q; hūit niuēi cādorē. ibi remāsit mirabilis puritas. Uñ Anselmus. Decebat ⁊ vgo bta ea purita te niteret qua maior sub deo negt itelligi. q; habuit diuinum odorē. ibi remāsit mirabilis suauitas. Ecc. xxiiii. Sicut cinamomū ⁊ balsamū aromatizās odorē dedi. q; hūit suauē dulcorē. ibi remāsit mirabilis pietas. Uñ dī. Mīe gre ⁊ misericordie. q; hūit ignē celestē. ibi remāsit mirabilis charitas. ꝓ quā diabolū succendebat. Judith. ix. Percuties eū labijs charitatis mee. per quā oia terrena cōtēnebat. Dicere. ii. Recordar⁹ sum tui miserās adolescētiā tuā ⁊ charitatē desponsationis tue qñ secutа es me in deserto ⁊c. per quā oia aduersa patienter sustinebat. Cant. viii. Aque multe nō poterāt extinguē charitatē. ¶ Quarto fuit luminosa a ꝓte exteriori: cū dī. Amicta sole. i. imortali corpe. pō.

Dis glia eius filie regis ab intus quātū ad glori am aie, circūdata uarietate, quātū ad dotes corporis: que redūdat ab intus ab aia in corpus. Siquidē ex redūdātia prudētie resultat in eius corpe claritas. ⁊ ex redūdātia fortitudinis impassibilitas. ex redūdātia tēperātie subtilitas. ex redūdātia iustitie que oēs vires circuit resultat agilitas.

Sermo. ccxiij. ¶ Eodem die Sermo tertius.

Ota pulchra es amica mea: ⁊ macula nō est in te ⁊c. Cant. iiij. Spōsus celestis uolēs spōse sue pulchritudinē ⁊ dignitatē ostēdere: ꝙuo: iplicat in vbis p̄missis. ℣ ꝙ fuit sine macula. ℣ ꝙ fuit dei amica. ℣ ꝙ fuit pulchra. ℣ ꝙ modo est tota pulchra. ¶ Primo enim fuit sine macula per ois pcti imunitatē. Ipsa qdē liberū arbitriū in bono p̄firmatū habuit. ⁊ ideo nulli pctō p̄sentire potuit. Potētia enim libera arbitrio. Uno mō p̄sideraf, put se habet indiffēr̄ter ad peccādū ⁊ nō peccādū. ⁊ hoc modo cōsideraf quasi indispositio ad hoc uel ad illud. ⁊ hoc modo fuit in adā in statu inocētie. Ecc. xv. Deus ab initio creauit hoiem ⁊ reliqt eū in manu cōsilii sui. ℣ Scōo cū dispositione ad peccandū. Et hoc mō est in regeneratis per baptismu: ꝙ fomes ab eis nō auferf. ℣ Tertio cū necessitate ad peccādū. Et hoc modo est in nō regeneratis per baptismū in qbus fomes nō trf̄ et dispositio ad peccādu: sed quedā necessitas. ℣ Quarto cū dispositione ad nō peccādū. Et hoc mō est in angelis ⁊ beatis. ⁊ fuit in brā vgine post gfam sue scificationis ultime. ⁊ quātū ad hoc: ꝫ existēs in via fuit in statu angelox ⁊ beatox. ¶ Scōo fuit dei amica per feruētē charitatē. Distinguit aūt Dionysi⁹ in descriptione seraphin ꝙuo: gradus charitatis. Dicit enim cox dilectionē eē mobilē: calidā: acutā: ⁊ superferuidā. Isti ꝙuo: gradus in brā vgine repiūtur. Amor enim dei fecit eā mobilē. i. dei preptis ualde obediētē: qñ. s. ipa dixit. Ecce ancilla ⁊c. Fecit eā calidā. i. alta virtutū feruēter p̄cēdentē. qō significaf per hoc ꝙ p̄cepto dño mox cū festinatione abiit in mōtana. Fecit eā acutā. i. alta celorū secreta penetrātē. Ecc. xxiij. Girū celi circuiui sola ⁊c. Fecit etiā eas superferuidā in solo dei amore gesticē. Cant. v. Annūciate dilecto: ꝙ amore langueo. ¶ Tertio fuit pulchra per oīmodā mētis ⁊ corpis puritatē. Eius enī puritas fuit p̄fecta: immixta: ⁊ ꝑnua. ℣ Fuit p̄fecta: ꝙ cū tripler sit puritas. s. humana: angelica: ⁊ diuina. Ipsam diuinā puritatē in utero nouē mēsibus portauit. ipsam puritatē angelicā trāsfūdit. oēm puritatē humanā vniuersaliter superauit. ℣ Scōo eius puritas fuit impmixta. Nō enim habuit admixtionē originalis: ꝙ fuit in utero a spū scō scificata. Nec ad mixtionē mortalis: ꝙ fuit a p̄is potētia p̄firmata. Nec admixtionē uenialis: ꝙ fuit a puritate filii impregnata. Judith. xiij. Uiuit dōs. ga custodiuit me angelus eius ⁊ hinc cūtē. ⁊ ibi cōmorātem. ⁊ huc reuertētē. Custodiuit enim eā dōs. ⁊ in mundū cūtē: ꝙ ipsam ab originali pctō purgauit. ⁊ in mūdo cōmorātē: ꝙ ipsam a mortali cōseruauit. ⁊ ad patriā reuertētē: ꝙ sine macula uenialis pecca ti de mūdo eriuit. ℣ Tertio eius puritas fuit cōtinua. nunq̄ enim fuit interrupta. Ecc. xxiij. Usq̄ ad futurū seculū nō desinā ⁊c. Nunq̄ interpolata: ꝙ fuit a deo p̄firmata. Jdcirco. Et sic in ipso firmata sum ⁊c. Nunq̄ diminuta. Seruabat enim illud dictū ꝓphete. Exercitabar ⁊ scopebā spūm meū. sed semp fuit augmētata. imo totaliter ultimata ⁊ deiformis effecta. Un̄ Hiero⁹. Jure sole phibef amicta que luce immarcessibili videf̄ imersa nec̄ summatim tāgi. sed opiri magis circūfundi ⁊ tanq̄ illo igne p̄cludi. ¶ Quarto fuit tota pulchra. Ex hoc aūt habef ꝙ ⁊ in corpe: ⁊ in aia fit assumpta. Si enim aia glificata eēt ⁊ caro putrefacta in terra iaceret: tota pulchra nō eēt. Hoc aute cōpetit diuine potētie: sapiētie: iustitie: ⁊ bonitati. ℣ Potētie qdē. vñ dicit Aug. Si ihesus quē scim⁹ oia posse uoluit in mre integrū seruare pudorem. cur nō uelit eā a putredinis seruare ferore. Quis nisi puerī sensus audeat dicē ꝙ matrē quā a putrefactione faciliter seruare potuit: seruare noluerit. ℣ Hoc etiā cōpetit diuine sapie. Sic vt Prouer. ix. Sapia edificauit domū suā ⁊c. Sapiēs architectus domū pulchrā facit intus ⁊ extra. Talēr̄ps in pūti vita matrē suam sibi edificauit. s. pulchrā itus in mēte per puritatē. ⁊ exterius in corpe per vginitatē. Si igit̄ diuina sapia tā pulchrā eas in corpore ⁊ in aia edificauit: nō debuit in morte istā pulchritudinē sibi diminuē: sed magis augē. ℣ Cōpetit etiā hoc diuine iustitie. Honorat qdem multox scōx corpa. honorat etiā ⁊ sua tormēta. sicut crucē: clauos: spineā coronā: ⁊ lāceā. Si in tāto honore habef crux scā: in qua corp⁹ xpi ad horā regeuit. in quāto honore debet hēre matrē suas gliosam in cuius utero nouē mēsib⁹ regeuit ⁊ habitauit. Et si in tāto honore habētur corpa scōrū: et co. s. q̄ fuerūt organa spūs scī. in quāto honore tūe hēri debet corpus illud qō fuit spūs scī organū ⁊ xpi speciale domicilīū. imo totius trinitatis nobile triclinīū. Si in tāto honore habenf imagines picte. in quāto honore debet hēri illud corp⁹ in quo filius qui est imago p̄is hitauit. In quo q̄ dē imago dei sibi impssa illibata p̄mānsit. In quo ⁊ per qō imago nra que erat corrupta repata fuit.

¶ Cōpetit etiā hoc sue bonitati. Bonicz filij semp interest magis parcē mīi cz sibipsi. Cōstat aūt q filij sibipsi parcē uoluit ab illa generali sntia qua dī. Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris. ⁊ matrē suam excepit ab illa alia sntia qua dī. In dolore paries. Quare ergo nō excepit a prima. s. ne in puluerē reuertat: q tā bonus filius extitit: q etiaz inter passionis uulnera curā habuit de mīe dilecta. Tā bonus filius fuit q in ortu uoluit flere: ⁊ matrem gaudē uoluit. Qui igit mortalis tantā curā de ea habuit. nunqd facr gliosus de ea amplius nō curabit. Absit. Regrit ergo potētia dei. sapiēcia. iustitia. ⁊ bonitas. q virgo mr nō trīi in aia sit glificata: sed etiā in corpe sit stola imortalitatis iduta.

Sermo. ccxiiii. ¶ Eodē die Sermo. iiij.

¶ Ac est ista que pgredit qsi aurora psurgēs. pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castroz acies ordinata. Cant. vj. Celestes spūs claritatē vginis eiusdz gliam ⁊ laudē admirātes iter se querūt ⁊ dicūt Que est ista que pgredit qsi aurora psurgens ⁊c. Admirant aūt eā quātū ad qdruplicē eius statū. ¶ Primo quātū ad suū ortū. cū. s. dicit. qsi aurora. q: ab oi pcti tenebra est expurgata ⁊ luce gre diuine pfusa. Ceteri sci cū pctō originali ꝯcipiūtur ⁊ nascunt. Xps aūt fuit sine pctō originali ꝯcept⁹: ⁊ sine originali nat⁹. Virgo aūt maria mediū locū tenet: q: fuit cū pctō originali ꝯcepta: ⁊ sine originali nata. Ista tripler differētia tangit Job. iij. ubi dī de die culpe originalis. que incepit qñ apti sunt oculi ade. Obtenebrētur stelle caligine eius. Stelle enim. i. ceteri sci illo die culpe originalis sunt obtenebrati: q: fuerūt cū pctō originali concepti ⁊ nati. Expectet lucez. i. xpm ⁊ nō videat. Iste enim dies culpe nō vidit xpm. nec in suo ꝯceptu. nec in suo ortu. Nec ortū surgētis aurore. Auroā signāt. i. vginē beatā vidit quātū ad ꝯceptū: sed nō vidit quātū ad ortū. Necesse aūt fuit ut ista aurora nobis oriref. Alī enim eius ortū hō infestabat in tētationib⁹ demonū. ⁊ ifirmus erat ad inicpiēdū bonū: ⁊ debilis ad pseuerāndū: sed adueniēte ista aurora demones in ifernū fugiūt. hoies meritorie opari pfit. ⁊ usqz ad finē opus pducūt. Ista tria tāgunt in ps. Qui est sol. ⁊ pgregati sunt. ⁊ in cubilib⁹ suis collocabunt: quo ad pmuz. cribit hō ad op⁹ suū: quo ad scōm. ad opationē usqz ad uesperā: quo ad tertiū. Necesse etiā fuit ut ista aurora oriref: q: alī angeli offīi suū circa hoies nō exercebāt qđ est illuminare: ⁊ purgare: ⁊ pficē: ꝫ ad uenientē ista aurora ceperūt nos disponē ad illuminationē gre. purgationē culpe. ⁊ pfectionē glorie. Istud notaf Gene. xxxij. ubi dixit angelus Iacob. Dimitte me aurora est: qui cū mittere noluit angelum: donec triplicē gram impetrauit. s. illuminationē intellectiue. per hoc q israel sibi nomē impositū fuit. purgationē affectiue p̄ eo q neruus femoris eius emarcuit. ⁊ pfectionē glie: per hoc q eum būdixit. ¶ Scōo mirant spūs celestes virginem quātū ad ipsius pgressum. Cum addūt pulchra ut luna. Ipsa aūt nunqz aliquam maculā habuit in cogitationib⁹. q: semp fuerūt sancte. nec in affectionibus. q: semp fuerūt mūde. nec in intētionibus: q: semp fuerūt recte. Cant. iiij. Tota pulchra es amica mea. ⁊ macula nō est in te ⁊c. Fuit nāqz in cogitationibus tota. pulchra in affectionibus. sine macula in intētionib⁹. ¶ Scōo luna habet lucem uariatā. ⁊ pse obscuratā. Est aūt luna sextiuitatū distinctiua. Ecc. xliij. Ā luna signum dieī festi. In visione nāqz istius lune semper magnū festū facit deus: angelus: ⁊ hō beatus. Mam deus de hoc hēt magnā gliam. angelus magnaz letitiā. hō beatus magnā honoris excellētiā. Judith. xv. Tu glia hierlm. i. ipsius dei qui est visio pacis. tu letitia isrl. i. angelor qui deū facie ad faciē semp vidēt. tu honorificētia populi nri. i. oiuz scōz ⁊ beatoz: de quoz pgenie ipsa descēdit. Fuit aūt pulchra ut luna in sua puersatione. ⁊ in sua vita. Imo pulchrior cz luna: q: luna habet lucem multis maculis respsam. Aliqī lucet in pncipio noctis. ⁊ significat bñ icipiētes. Aliqī in fine noctis. ⁊ significat pseuerātes. qñqz per totā noctē: ⁊ significat vitā bonā ptinuātes. Virgo aūt maria fuit ⁊ in suo pncipio. q: fuit in uso scificata. In medio. q: fuit filio dei illustrata ⁊ sancte puerāta ⁊ in suo ultimo. q: in aia ⁊ corpe fuerat glificata. Per noctē etiā significari pōt tētatio ⁊ tribulatio. Quidā enim sancti adiuuāt in principio tentationis. qdā in medio. qdā in fine. sed btā maria semp adiuuat. ⁊ in pncipio vādo pstātiā. ⁊ in medio vādo pseuerātiā. ⁊ in fine vādo gliosam coronā. ¶ Tertio hēt lucē eclypsatā ⁊ obscurātā. Secūdū aūt beatū Augu. luna triplr obscuraf. Aut qñ nubibus tegif. aut qñ eclypsaf. aut qñ renouatur. ¶ Sic etiā vgo bñdicta fuit obscurata per sui humilitatē per quā se obumbrabat. De hoc habet Cant. i. Nolite me pīderare q fusca sim. q: decolorauit me sol. Ac si dicat. Quāto magis sol me illuminauit per suā maiestatē. tāto magis ceterius me decolorauit per humilitatē. ¶ Scōo fuit decolorata ꝑpter nimij doloris acerbitatē. ⁊ hoc in filij passione ubi cū sole. i. cū filio suo xpo iesu passa est eclypsim. Joel. ij. Sol. i. xps puertef in tenebras per mortē. ⁊ luna. i. virgo beata maria puertef in sanguinē per dolorem. Non enim tunc trīi

vnā mortē. ſz tres quodāmō passa est. Ezech. xxi
Duplicet gladius ac triplicet. ℣ Una enim mors
seu tristitia quā ipa ⁊go Maria passa fuit ⁊ patie-
bat. fuit separatio mīs a filio. ⁊ ista fuit mors ama
ra. ℣ Alia fuit separatio aīe rpi a suo corpore. ⁊i sta
mors seu tristitia fuit ⁊gini bñdicte multū amari-
or. ℣ Tertia mors fuit in matre. ſ. separatio aīe
rpi a spū suo. Anima nāq; rpi Marie corpus suū
viuificabat. Spūs ⁊o suus cuz spū rpi vnit⁹ fuit.
Magis enim erat spūs btē marie cū suo filio be-
nedicto q̄ in suo corpore proprio. Mī ergo rpus
emisit spīm suū. ipsa dolorē intēsissimuz patiebat.
⁊ ista tristitia in ⁊gine gloriosa fuit mors amaris-
sima: q; tunc doloris gladius ipsius aiam ptrāsi
uit. ℣ Tertio virgo benedicta fuit obscurata per
mortē suā corporalē. Tunc enīz facta est obscura.
qñ ab ipsius corpore aīa recessit ut sic obscuraret
in morte ⁊ fieret nouilīniū in resurrectiōe. Darū.
Sicut sol iste splendidus ac lucifluus sub lunari
corpore latens ad breue videt deficē cū suo nō pri
uet lumine ḥis in se phennez luminis fontē. sic ⁊
tu fons ueri luminis icōsumptus vite thesaurus
lz breui interuallo rpis corpalr mortī sis addicta.
tñ copiose nobis infundis ideficiētis luminis cla
ritatē. ¶ Tertio angeli admirant eam quo ad oei
filij p̄ceptū. cū subiugūt. Electa ut sol. Scōz aūt
Aug. in sole tria videmus. ſ. qō est: qō lucet: ⁊ qō
calet. Ipa fuit electa sicut sol. q; habuit electū cē.
Mā p̄ elegit corpus ipm scificādo. pelegit aiam
ipsam vtutib⁹ adimplendo. ⁊ utrūq; elegit ⁊ pele-
git habitare in tabernaculo suo faciēdo. ps. Ele-
git eā deus ⁊ pelegit eā. ℣ Filius dedit sibi electaz
lucē. ſ. diuinoz cognitionē. Apoc. xxi. Ciuitas nō
eget sole aut luna ⁊c. Ista nāq; est ciuitas de qua
dī in ps. Gloriosa dicta sūt de te ciuitas dei. Ista
ciuitas nō indiget illuminatiōe angelica. iō dī q;
nō indiget sole: nec illuminatione ḥuana. iō dī q;
nō indiget luna. sed illuminab luce diuinitatis. iō
dī. Et claritas dei illuminabit illā. ⁊ luce huma-
nitatis. iō subdīt. Et lucerna ei⁹ est agnus. Spi-
ritus scūs dedit sibi calorē. i. ordinatū amorē. fm
aūt Aug. quadrupler est gradus amoris. Prio
nā q; debemus diligē qō sup: a nos est. ſ. deū. De
inde qō sumus. ſ. nosipos. Deinde qō iurta nos
est. ſ. primū. Deide qō infra nos est. ſ. mūdū ⁊ to
tū genus humanū. Virgo ergo brā ordinatā ha
buit charitatē. Mā qō sup: a se erat. ſ. deū amauit
reuerēter. qō iurta se erat. ſ. filiuz dilexit dulciter.
qō ipa erat. ſ. se dilexit sapiēter. qō infra se erat. ſ. ge
nus humanū dilexit mīsericorditer. ¶ Quarto ad-
mirant eā ẽctūi ad eius assūptū gloriosum: cum
subdūt. terribilis ut castroz acies ordinata. Scie
bāt enim angeli spīs humanū corpori terreno in
clusum ab ipsis minoratū. Uñ p̄s. Minuisti euz
paulomin⁹ ab angelis ⁊c. Et de hoc nō mirabā-
tur. q; corpus qō corrūpit aiam aggranat. sed tñ
adequationē tpe gre sunt experti. q; hoies per ⁊gi
nalē mūditiā adequant āgelis. de hoc etiā nō mi
rabant eo q; hō fact⁹ est ad dei imaginē ⁊ dei faciē
p̄splandā. Minorationē igit nouerat nec de hoc
admirationē p̄ceperāt. sublimationē aūt credere
nō ualebāt. Et iō videtes ḥuanā naturā in quab⁹
psonis. ſ. rpi ⁊ mīs sup angelos sublimari in ad
mirationē sunt cōmoti dicentes de rpo illud qō
legitur ℣ sa. lx. Quis est iste qui uenit de edom ⁊c.
Et de virgine. Que est ista que progreditur quasi
aurora consurgens ⁊c.

Sermo. cccv. ¶ Decodem sermo. v.

Q Ue est ista que ascēdit de deserto de
litijs affluēs innixa sup dile
ctū suuz. Cant. ult. Si aliqs rusticus uel
inerp⁹ lapidē pciosuz laudaret modica laus eēt.
sed si gēmari⁹ doctissim⁹ aliquē lapidē pciosū mi
raret ⁊ laudaret igens laus eēt. Si igit nos gros
si ⁊ inerpti ⁊gīnē laudamus pua laus videt. Ma
rima aūt laus est qñ spūs celestes laudāt tātā ⁊gi
nis maiestatē. ℣ Ponūt ergo angeli in p̄missis ⁊
bis duo. ℣ Prio suā admirationē. cū dicūt. Que
est ista ⁊c. Ad istā aūt admirationē rūdet Augu.
Ista est mr dei regina celi: dña mūdi: porta para
disi. In ḥ aūt qō dī. Mat dei tria notant. ℣ Unū
est q; ipa sup rpm ḥūt mīne auctoritatis iperiū.
Luc. ii. Erat subdīt illis. ℣ Secūdū q; debuit sb
limari ad filiū. Darū. Decult mīez ad filiū sublī
mari. ut ad ipm ascēdat sicut ad ipsaz descēderat.
℣ Tertiū q; hēt ad nos mīne cōpassiōis affectū.
Uñ frequēter ei dicē debemus. Mōstra te eē ma
trē ⁊c. ℣ Scōo est regina celi. Dicē. xliii. Sacrifi
cemus regine celi ⁊ libemus ei libamina: ⁊ facia
mus placēras sic fecimus nos ⁊ pres nr̄i: ⁊ satura
ti sumus panib⁹ ⁊ bñ nobis erat malīq; nō vidi-
mus. Er eo aūt quo cessauimus sacrificare ei idi
gemus⁹ oīb⁹: ⁊ fame ⁊ gladio p̄sūpti sumus. Sic
autez dī in scolasticis historijs tripler erat distin-
ctio eoz que deo offerebañ. Aut enī erat oblatio
de aīalibus ⁊ dicebat sacrificiū. Aut erat de sicca
materia. ut de simila pane: uel silīb⁹. ⁊ tūc dicebat
oblatio. Aut erat de ligdis. ſ. vino uel oleo: ⁊ dice
bat libatio. Ista aūt tripler distinctio tāgit hic. pri
mo sacrificiū. cū dī. Sacrificemus. Libatio cuz
subdīt. Et libem⁹ ei libamia. Oblatio. cū subdīt.
Et faciam⁹ ei placēras. Nos aūt debem⁹ regine ce
li sacrificare corpa nra per mortificationē vitioz.
libare corda ligda per cōpassionē lachrymaruz: ⁊

erhibē placētras.i.ꝓscias placidas per iteriorē no
strā purificationē. ℣ Tertio est dña mundi. iō ad
ipsam tanq̄ ad dñam ⁊ augustā omissis aliis in-
termediis appellare licebit. siue qs grauet a dia-
bolo. siue a tyrāno. siue a carne. siue a dei iustitia.
Licet enī ad ipaz appellare. siqs grauat a diabolo
fiē patet in theophilo q cū fuū se diaboli fecisset.
tādē appellauit ad augustā. ⁊ ipa totū irritū fecit.
⁊ ad pstinū statū gre restituit eū. Licet etiā ad ipaz
appellare. siqs grauet a tyrāno. h̄ significat in he
ster. ubi tyrānus aman pplm dei uoluit occidē. h̄
regina Hester. i. ego bñdicta. ipsius tyrāni mali-
tie obuiauit ac sniaz reuocauit. ⁊ pplm ad pstinū
statū restituit. Licet ēt appellare ad ipaz siqs gra-
uet a carne. siē patuit in maria egyptiaca que mꝫ
to tpe libidini deseruiuit: sed ad ipaz ginē cōfu-
git ⁊ appellauit. ⁊ sic carnis libidinē ⁊ ꝛcupiscen
tiā supauit. Licet etiā ad ipam appellare. siqs se a
dei iustitia sentiat aggrauari. Aū legit in vita bti
dñici q cū rpus cōtra mundū durā sniam pferre
uellet. occurrit mater rpi gliosa ⁊ dixit. Bone fili
nō sm eoz malitiā: sed sm tuā miscordiā agere
debes. ℣ Quarto est porta paradisi: qz per ipaz tā
q̄ per portā ad nos deꝰ uenit. Ezech. xliij. Porta
hec clausa erit ⁊c. Et per ipaz ginē bñdictam
Mariaz qlibet tanq̄ per portā in celū ascēdit. Aū
de ipa cātat ecclesia. Tu regis alti ianua. tu por-
tu lucis fulgida ⁊c. Et per ipaz tanq̄ per fenestrā
deꝰ ad nos oculo miscordie sue respicit. Cant. ij.
En ipe stat post parietē ⁊c. Stat enī post parietez
nrm. i. post humanā nāz nraz. respicit nos per fe
nestrā. i. per matrē suā. ⁊ per cācellos. i. per vulne
ra sua. ℣ Octo angeli ponūt sue admirationis rō
nē: cū dicit. Que ascēdit de deserto: ubi ponit rō
admirationis. ⁊ qz de deserto ascēdit. ⁊ qz delitijs
affluens ascēdit. ⁊ qz innixa sup dilectū ascendat.
℣ Admirant nāq̄ ipi angeli siue celestes spūs an
gelici. q̄ ascēdit de deserto. i. de mūdo. tātis vitijs
pleno. de quo qdē mūdo deus ipam ginē bñdi-
xit innocēter deduxit ⁊ eduxit. Deut. viij. Ductor
fuit dñs deus tuus in solitudine in qua erat ser-
pēs flatu adurēs. ⁊ scorpio atq̄ dipsas. Est autē
dipsas sm Isid. qdā genus serpentis qui latine
dr situla per Jriū. q̄ cū talis serpēs momordit
siti perire facit. In hoc ergo deserto mūdi est ser
pēs adurēs. i. diabolus mētes hoium ad appeti-
tū ambitionū incēdēs. ⁊ scorpio. i. carnalis dele-
ctatio que pus blandit. sed postea pungit. Et est
ibi dipsas. i. auaritia que semp sitim facit. ℣ Se-
cūdo mirant q̄ ascēdebat cū affluētia delitiarum
de deserto ubi est penuria ꝓsolationū. Sunt autē
delitie generales: spāles: ⁊ singulares. ℣ Genera-
les delitie beatoꝝ sunt. De quibus dicit Aug. de
ciui. dei. Ciuitas supna videt ⁊ amat: ⁊ in eternita
tate dei viget: in ueritate dei lucet: in bonitate dei
gaudet. Et iste diuitie generales nobilius sunt in
ginē. Sap. iiij. Aū q̄s pulchra est casta generatio
cū claritate. imortalis enī est memoria illius. In
hoc q̄ dr casta generatio. notat q̄ iocūdus gau-
det de eo q̄. i. casta pmāsit ⁊ tū genuit. In hoc q̄
dr cuz claritate. notat q̄ clarius lucet. In hoc q̄
dr imortalis: est enīz memoria illius. notat q̄ no-
bilius viget. ℣ Sūt aūt delitie spāles que spāliter
ginibus debent. i. aureola in capite. alba uestis
in corpe. cāticū ineffabile in ore. ⁊ familiaritas in
associatiōe. qz sicut habet Apoc. xiiij. Hi sequunt
agnū quocūq̄ ierit. ℣ De aūt delitie spāles abun
dātius sunt in ginē. Apoc. xij. Mulier amicta so
le ⁊ luna sub pedib⁹ eius. ⁊ in capite ei⁹ corona. xij.
stellarū in utero hūs ⁊c. Alie aūt gines hñt coro
nā aureolā. hec aūt coronā. xij. stellaruz ornataz.
Alie decorant ueste alba. hec vo est sole amicta.
Alie sequunt agnū pedib⁹ suis. hec aūt hēt lunaz
i. ecclesiā militātē ac triūphantē sub pedib⁹ suis.
Alie cantāt ꝓ ꝓseruata ginitate. hec ꝓ ginī
tate ⁊ fecunditate. ideo dr in utero hūs. ℣ Tertio
sunt delitie singulares. de quibus dicit Beri. sic.
Quid in delitias diceris ginitatis decus cū mu
nere fecunditatis. humilitatis insigne distillantē
charitatis fauū miscordie uiscera plenitudinem
gre progatiuā glie singularis. Propter tres pri-
mas ptutes dr Cant. j. Cū eēt rex in accubitu suo
nardus mea dedit odorē suū. Iste rex hēt triplicē
accubitū. i. sinū pris: uteruz matris: ⁊ patibulum
crucis. Nardus est herba parua ⁊ odorifera ⁊ ca
lida. Per hoc q̄ est parua notat hūilitas. Per h̄
q̄ est odorifera notat ginitas. Per hoc q̄ est ca
lida notat charitas. Cū igit iste rex esset in sinu pa
tris dedit odorē marie hūilitas ⁊ ipm mor descē
dere fecit. Dū esset in utero mris odorē dedit sua
ginitas que ipm in utero pauit. Duz aūt esset in
patibulo crucis odorē dedit sua charitas. p quā
rps mīni amoris imemor esse nō potuit: sed ipaz
ioānī recōmēdauit. ⁊ ppter alias tres sequentes
dr Cant. iij. Que est ista que ascēdit de deserto sic
ngula fumi ⁊c. Fuit enīz ngula. i. flexibilis ad pie
tatē. ⁊ ex aromatibus: qz fuit plena odorib⁹ oium
gfarū. ⁊ vniuersi pulueris pigmētarij: qz oēs glo
rias quas alij scti hñt particulariter ipsa hēt vni-
uersaliter. ℣ Tertio mirabant q̄ ipsa innixa erat sup
dilectū suū. In hoc aūt q̄ innixa dr. quatuor pro
gatiue notant. i. eius magna securitas. ℣ Secu
ra nāq̄ erat q̄ cadere nō poterat que sup deū in
ra fuerat. ℣ Octa magna dignitas. Innixa enim

erat ei cuius aspectu tremūt angelice potestates. ℣ Tertia magna familiaritas. Signū eni magne familiaritatis fuit in ioāne: q: in sinu xpi recubuit tāto dulcius q̄to familiarius: tāto secreti⁹ q̄to sublimius. ℣ Quarta magna ptās. Mā qui alicui rei initiē vtutē ei⁹ sibi quodāmō assumit: ꝛ ea sic vult utif. Sic mr dei oipotētiā filij qñ vult assumit. Verū. Quō miferi nō poterit mr oipotētis.

Sermo. cxvi. ¶ De eodem sermo. vi.

q Vasi cedrus eraltata suz in libano: ꝛ q̄si cypressus in mōte syō ꝛ q̄si palma eraltata suz in cades: ꝛ q̄si plāratio rose in hierico. q̄si oliua spēciosa in cāpis. ꝛ quasi platanus eraltata suz iurta aquaz in plateis. Ecc. xxiiij. Ecce ser posuit differētias arboꝝ. q: in celesti pria ser sunt ordines btōꝝ. s. ℣ vgies. ℣ pfessores. ℣ martyres. ℣ apli. ℣ pphete. ℣ pliarche. Quos sigdē oēs ꝛ singulos vgo maria in sua assumptiōe visitauit: ꝛ visitādo pcurrit: ꝛ pcurrendo trāsedit. Libet tū dialogū facē iter vgīnē ascē dentē: ꝛ ipsos scōꝝ ordines eā tot⁹ affectib⁹ retinere cupiētes. ¶ Occurrit qdē ab inferiori ordo vginū dicēs ei. Mane nobiscū dña in eternū. Tu es eni dña nra. abbatissa nra. ordinē nrm instituisti ordinasti ꝛ tenuisti. Te decet stare velut magistrā cū discipulis. dñam cū ancillis. abbatissam cū famulis. Ipsa aūt bta vgo tria pulegia hūit. Unū in carne. s. vginitatē. Aliud in mēte. s. puritates. Tertiū in puersatione. s. fame celebritatē. Sapientes ij. ℣ q̄ pulchra. ecce puritas mētis. Casta gnātio. ecce castitas vgialis. Cū claritate. ecce celebritas puersationis. Sacre aūt vgines in his tribus q̄tū possibile fuit se sibi assimilauerūt. Sicut aūt habet Ecc. xlij. Sillitudo iducit dilectionē: piunctionē: ꝛ associationē. Associatio aūt est amicoꝝ. piunctio ppinquoꝝ. dilectio filioꝝ. Dicūt ergo vgines btē vgini marie. Nos incēptū nobis possibile fuit. nos similes tibi fecimus in carne: in mēte ꝛ in puersatiōe. Et q: silitudo iducit dilectionē piunctionē ꝛ associationez. facte sumus amice tue. prime tue. ꝛ filie tue. ꝛ iō debes te associare nobis ut amicis tuis. piungē te nobis ut primis tuis. ꝛ spālē dilectionē exhibē: ut filiab⁹ tuis. Respōdit vgo maria. Nō uos filie desero. sed q̄si cedrus eraltata suz in libano. Sūt aūt multa genera cedroꝝ. s. cedri que nascunt in libano. quaruz odor fugat serpētes: ꝛ iterficit uermes. Libanus aūt cādidatio itelligit. Alie sunt cedri maritime que hūt poma hūtia triplicē subtātiā. Palma est calida. Media tēperata. Et ultima est frigida. Et significat xpm in quo fuit diuinitas que est multū calida. i. oiuz cordiū iflāmatiua. In quo fuit aia tēperata: qz oēs vtutes in ipso mediū tenuerunt. ꝛ in nullo vnq̄ ad aliq̄ declinauit extremum in quo erat caro frigida. i. ab oi cōcupiscētia aliena. Dicit ergo bta maria vginib⁹ sacris. Nō uos desero filie: sed tanq̄ odor cedri uobiscum maneo: per quē odorē ꝛ demones a uobis fugaui. ꝛ sepe malas cogitationes in uobis extinxi. ꝛ ufas aias dealbaui. Uobiscū etiā remanet odor filij mei q per odorē charitatis uos iflāmauit. Et per tēperamētū sue vtutis uos⁹ castificauit. ꝛ per mūditiam sue carnis uos regenerauit: ꝛ in mūditia pseruauit. ¶ Sequit ordo pfessoꝝ qui pfessi sunt deum corde ore ꝛ ope. ꝛ vgo bñdicta ipm pfessa est corde credēdo. Luc. j. Bta que credidisti ꝛc. Ore gloriā dei pdicādo. Ibidē. Quia fecit mihi magna. Ope dei mādata adiplēdo. Est etiā vgo bñdicta corā deo pfessa suā hūilitatē: qñ dixit. Ecce ancilla dñi ꝛc. corā angelo suā castitatez qñ dixit. Mr̄i virū nō cognosco. corā toto mūdo suā maritatez qñ dixit. Ecce enim ex hoc btām ꝛc. ℣ Dicūt igit sci pfessores. Utinā placeret dñe cū tuis fuis habitare. que deū ore corde ꝛ ope cōfessa fuisti. que corā deo ꝛ angelo ꝛ mūdo xpi gloriā pdicasti. ℣ Respōdet illa ꝛ dicit. Nō uos filij charissimi desero sed uobiscū q̄si cypressus in mōte syon remaneo. Cypressus tota est medicinalis. s. cortice foliis ꝛ fructib⁹. Et qeqd erat in vgine totū medicinale fuit. s. corter. i. ceteriox cōuersatio sua. folia sua. i. vba sua suauia. ꝛ fructⁿ. i. opa sua fructuosa. Fuit q̄ plārata in mōte syon. i. in sctis pfessorib⁹ qui deū per ueā fidē speculati sunt. Dicat ergo vgo bta. Ut uobis filij nō recedo: ſ tanq̄ odor cypressi uobiscū maneo. q: er odore mee puersationis sē percepistis pfolationē. ꝛ er odore vbox meox in structionē. ꝛ er odore fructⁿ. i. filij mei saluationē. ¶ Sequit ordo martyrū. In qbus tria mīrāda fuerūt. s. dolor intolerabilis: pstātia laudabilis: ꝛ charitas inextinguibilis. Ista tria laudabilia fuerūt in vgine maria. Mā in filij passione in ea fuit dolor itolerabilis. Luc. ij. Tuā ipsius aiaz ptrāsibit gladius. Nā eni corpus xpi lancea ptransiuit aia xpi in xpo nō erat. aia vo mīs in ipso erat. ꝛ iō illa lācea eius aiam ptrāsiuit. Fuit etiā in ipa cōstātia laudabilis: q: ceteris fugiētib⁹ ipsa non fugit. ceteris paucēb⁹ ipsa nō pauit. ceteris fidē perdētib⁹: ipsa fidē seruauit. Fuit etiā in ea inextinguibilis charitas. tuz q: hēbat ignē ppetuū. i. dei filiū qui corpus eius ipleuerat: ꝛ mētē eius inflā mauerat: ꝛ er ea corpus humanū sumpserat. tuz q: hēbat pabulū ptinuū. i. bona opa que faciebat. tum q: hēbat sustatoriū assiduū. i. spīm sctm. qui semp amorē accēdebat. ℣ Dicāt ergo sci marty-

res. Nobiscū dña stare debes. que martyr t plus q̄ martyr fuisti. quā lancea tanti doloris pforauit. tāta ꝓstātia armauit. tāta charitas iflāmauit. ℣ Rndet illa. Nō uos filij desero. sed q̄si palma exaltata in cades uobiscū maneo. Per palmā nāq; victoria intelligit. Per cades vo que interptat sancta. Martyres significant. qui fuerūt scti. i. fāguine tincti. Jn vgine aūt erat victoria amoris ad amorē. t doloris ad dolorē. erat sigdz in ipsa amor filij imensus. Jn xp̄o aūt erat caro t aia ac deitas. Erat igit inter matrē t filiū triplex cōiunctio. s. carnis ad carnez p̄m nām. aie ad aiam p̄m amicitiā. spūs ad deitatē p̄m gfam. Amabat qdē xp̄m amore nature: ut mr filiū. Amore amicitie: ut amica dilectuz. Amore gr̄e: ut creatura suum creatorē. Ecce q̄tus amor in ea fuit. Sed videamus nūc q̄tū dolorē hēbat. Diffecabat nāq; caro vginis dū sic videbat carnē xp̄i laniari. Et diffecabat eius aia vidēs xp̄i aiam tā grauiter ptristari. Diffecabat t spūs eius: dum videbat christi deitatē: tā ignominiose tractari ac enormiter vilipēdi. Mihilomin⁹ erat in ea magnus amor filioz. i. iudeoz. t magnus imo excessiuus dolor de perditione ipsoz. ℣ Dicat ergo vgo btā. Nō uos desero sed in cades. i. iter uos qui estis xp̄i sanguine tincti q̄si palma maneo. q; inter uos manet odor victorie mee: er eo q̄ amor quo uos diligebaz vicit amorē filij. quo ipius vitā coꝛpalē amabā. Dolor nāq; quē hēbā de nostra pditione: vicit dolorē quē habui de filij passiōe. ¶ Sequit ꝓsequent ordo apl̄oz: qui Iz tūc nō essent in glia: tñ si fuissent dicē potuissent. De ipsis etiā q̄tuor magnalia p̄dicauit. s. q; sunt sal terre: lux mūdi: lucerna accēsa: ciuitas supra mōtē posita. Jsta aūt de vgine erat excellētius p̄dicauit. Ipsa eni tanq̄ lucerna ardens ad dei amorē multos iflāmauit. tanq̄ sal terre a pcti putredine ꝓseruauit. t tanq̄ lux mūdi ad dei cognitionē illuminauit. tanq̄ ciuitas supra mōtē posita oīb⁹ suā misericordiā exhibuit. ℣ Dicat ergo apl̄i. Tu que es apl̄oz apostola. in apl̄oꝝ collegio morari debes: que tanq̄ lucerna ardēs mundū frigidū iflāmasti. tanq̄ sal terre mūdū insipidū p̄diuisti. tanq̄ lux mūdi tenebrosuz mūdū illuminasti. tanq̄ ciuitas supra montez posita viscera tue misericordie oībus apuisti. ℣ Rndet illa t dicit. Nō uos desero: sed tanq̄ plātatio rose in hierico uobiscū p̄maneo. Hierico interptat luna. t signi ficat ecclesiā. i. apl̄oz congregationē qui ecclesiam plātauerūt. Quilibet aplūs fuit vna rosa per aliquā spālē gfam qua redoluit. Jpsa aūt fuit plantatio rose in hierico. q; in ipa fuerūt oēs gr̄e singulares. ℣ Dicat ergo. Quasi plātatio rose uobiscuz maneo. uos eni estis rose corā deo redolētes. ego vo suz plātatio rose que inter uos per gfas quas hēris familiariter maneo. Nā maneo cū petro per deitatis t hūanitatis cognitionē. cū paulo per altā p̄eplationē. cū andrea per p̄cordialē ad crucez deuotionē. cū iacobo per virtuoz supplārationē. cū ioāne per vginitatis ꝓseruationē. cuz thoma per fortiū operū aggressionē. qū. s. dixit Joā xj. Eamus t nos moriamur cū eo. cū iacobo alphei per meā in utero scificationē. cū philippo per spālem cū filio meo familiaritatē. cum bartholomeo per feruētē of̄onē. Un virerūt demones ei. Jncendūt nos of̄ones tue. cuz matheo per terrenoꝝ despectionē. cū simone per mādatoꝝ dei p̄opta executionē. t cū thadeo per mētis mūditiā t purificationē. Nā in hystoria ecclesiastica uocat⁹ cognatus i. cordis cultor. ¶ Sequit ordo ꝓpharū. qui qdē mō ꝓphetabāt de ꝓteritis. mō de futuris. t mō de p̄nīb⁹ occultis. Virgo aūt gliosa maria ꝓphabat de ꝓterito q̄n dixit. Suscepit isrl puez suū rē. Et de futuro cū dixit. Ecce eni er hoc beatam. Et de p̄nti occulto. q̄n Joāne in utero sue mr̄is esse cognouit. ℣ Dicāt ergo ꝓphe. Recte debes dña i ꝓphetarū numero copulari. que ꝓphetie spr̄i ad ꝓterita t futura t occulta p̄ntia suscepisti. ℣ Rndet illa t dicit. Nō uos desero: q; q̄si platanus uobiscū maneo. Est aūt platanus arbor hūs folia lata plātata in plateis: ut ibi vmbrā faciat. Et significat eius vba que fuerunt refrigeratiua: t per totū mūdū lata t diffusa. Quatuor eni vicib⁹ virgo gliosa locuta fuisse legit. s. cum angelo. cū Helisabeth. t cum filio in templo. t cum filio in nuptiis. Jpsa enim loquente cum angelo: deus factus est homo uerus. Jpsa loquente cum helisabeth: repletus est spiritu sancto in utero Joānes. Jpsa loquente cum filio in templo: deus factus est hominibus subditus. Jpsa loquente cuz eo in nuptijs: manifestauit suam gloriam christus iesus. ℣ Dicat ergo virgo gliosa. Nō recedo a uobis: sed odor uerborū meorum manet in uobis: quorū virtute t deus suscepit humanam naturā. t puer in utero suscepit gratiam. t deus hominibus exhibuit obedientiā t suam manifestauit gloriam. ¶ Sequitur ordo patriarcharum qui allegant dicentes. Tu es filia nostra. tu es caro t os nostruz. tu fuisti bacculus senectutis t debilitatis nr̄e: ergo tanq̄ filia debes p̄es tuos tua p̄ntia honorare. tanq̄ caro nr̄a debes tua p̄ntia cōsouere. tanq̄ vga nr̄a debes tua p̄ntia nobis ꝓsolationez impēdere attestāte ꝓpheta qui sic inquit. Virga tua t bacculus tuus rē. ℣ Respondet illa t dicit. Non uos desero: sed quasi oliua speciosa in

De assumptione beate marie virginis

cāpis uobiscū manco. Sācti nāq; patres opibus misericordie intēti fuerūt. virgo aūt maria habuit misericordiā quasi naturalē: ideo dr. quasi oliua. Solus enim deus est ipsa oliua: z ipsa misericordia. Ceteri sci hñt oleū. i. cōpassiōis affectū. Virgo aūt gliosa est quasi oliua: qr misereri est sibi q̄si uersum in naturā. Habet etiā quasi totalē misericordiā: ideo dr. q̄si oliua speciosa. Illa enīz oliua est speciosa que est pulchra in ramis. in folijs. z in fructu. sic z ipsa habet misericordiā. z in corde ex hñdēdo cōpassionis affectū. z in ore pro nobis ad uocādo apud deū. z in ope pferēdo miserationis auxiliū. Habet etiā misericordiā uniuersalē. Sūt qdā sancti qui hñt misericordiā specialē: qr subueniūt qbusdā: z qbusdā nō. Sunt qdā sci qui habēt misericordiā particularē. qr in qbusdā infirmitatibus hñt virtutē curādi. Sūt qui hñt misericordiā localē: qr maiora bñficia pstāt in locis sepulture. Sunt qui hñt misericordiā tpalez: qr in aliqb' tpibus magis subueniūt. Misericordia aūt virginis est sicut oliua in cāpis: qr eius mīsericordia est oībus pſonis. infirmitatibus. z oībus locis z oībus tpibus. ℣ Dicat ergo. Nō uos desero: sed uobiscū manco per misericordiā quā habeo sic naturalem. sic totalem. z sic uniuersalem.

Sermo. cervii. ¶ De eodem Sermo. vij.

Icut cinnamomū z balsamū aromatizās odorem dedi. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odoris. Et quasi storax z galbanus z virgula z gutta. z q̄si libanus nō incēsus uaporauī habitationē meā. z quasi balsamū nō mixtū odor meus. Ecc. xxiiij. Ecce nouē posuit species aromatū. qr videlicet nouem sunt ordines angelor quos virgo maria in sua assumptione uisitauit. uisitādo pcurrit. pcurrendo trāsecēdit. Libet aūt aliū dialogū facere inter ipsaz virginē ascēdentē z ipsos ordines angelor eam retinere totis affectibus cupientes. ¶ Primo igit ui sitat ordies iferioris hierarchie. s. ℣ angelos. ℣ archāgelos. ℣ z virtutes. ¶ Angelor enim officiuz est nūciare z ministrare ac custodire. Sic ipsa gratiā humano generi depditā nūciauit z inuenit sicut dictū est. Inuenisti gr̄am apud deū. In ecclesia ministra dei ordinata fuit. Ecc. xxiiij. In habitatione scā corā ipso ministraui. Alias nr̄as semp custodit. Dec enīz est illa gallina de qua dr Mat. xxiij. que pullos suos custodit sub alis sue pietatis ab insidijs demonū. ℣ Dicāt igit angeli ygini beate. Intra nūm numerū o dña debes habē consortiū qui similes nobis sortita es officiū dū z mūdo letitiā annūcias. dū diuinas gr̄as administras dū alas oium custodire non cessas. ℣ Rñdet illa z dicit. Nō uos desero: sed uos manco. Ipsa species est sicca calida z aromatica. Sic z ipsa fuit sicca in carne per tēperantiā z pcitatē. calida in aia per feruorē z charitatez. aromatizās in utroq; per mūditiā z puritatē. ℣ Dicat ergo nō uos desero: sed uobiscū manet odor tēperātie mee. Et uobiscū manet odor charitatis mee z aroma pietatis mee. ¶ Sequit ordo archāgelorū quoz officiū est secreta dei cōsilia scire. z mari me mysteriū de incarnatione vbi cognoscē. Istō nāq; mysteriū supiores angeli cognouerūt a deo imediate per ifusam inspirationē. Medij ab ipsis supioribus per traditā illuminationē. Inferiores angeli a medijs cognouerūt per pdicationē. Sicut dicit Piero. Virgo aūt cognouit per experientiaz z inuisceratione. ℣ Dicāt ergo archāgeli. In nro debes agmine numerari ut te hēamus sociaz quā scimus dei secretū fuisse exptā. Nri enim superiores a deo cognouerūt per inspirationē. Nri medij a supioribus per illuminationē. Nri iferiores ab ipsis medijs per pdicationē. Reuera tu virgo btā cognouisti per beatā experientiā z inuisceratione. ℣ Rñdet illa z dicit. Nō uos desero: sz sicut balsamū aromatizās inter uos manco. Sic enīz dicit glo. ibi. Mia que in balsamo sunt virtuosa sūt. s. lignū: cortex: semē: z liquor. Similiter oia que in virgine fuerūt. Per lignū nāq; intelligit ipsius btē marie corpus virgineū. Per corticē eius exteriorem conuersatio. Per semē eius aia que fuerat in tā puro corpe semiata. Per liquorē siue balsamū eius filius bñdict' intelligit. ℣ Dicat ergo a uobis nō recedo: sz sicut odor balsami uobiscū manco: qui qdē odor causat ex carne mea virginea: ex conuersatione clara: z ex anima sancta: z ex ple beata. ¶ Sequit ordo virtutū: quoz est miracula opari. Secūdum aūt Augu. boni angeli miracula faciūt: non aliqd de nouo creādo: sed deo ministeriū exhibēdo. Boni aūt christiani miracula faciūt per publicam iustitiā. Mali aūt per signa publice iustitie. Et potest uocari publica iustitia aut fides nostra. Matth. xvij. Si habueritis fidē sicut granum sinapis. ⁊c. Aut oratio deuota. Jac. v. Delyas homo erat. ⁊c. Aut uita perfecta. ps. Uolūtatē timentium se faciet. Iustam aūt publicā iustitiam mali non habent. sed quādoq; habere videnť. Proprie aūt solus deus miracula facere pōt. qr ipse solus oipōtēs hz habet. Precipue tum in virginis utero operatus est miracula miraculoz. Primo nanq; fuit subitū. Greg. Angelo nūciāte z scō spū aduēniēte mor vbū in utero mor itrauit utez vbū caro Fuit isolitū. iō dr nouū. Piere. xxxi. Nouū faciet dñs sup terrā ⁊c. Fuit supra spem expectantium.

Fuit supa facultatē nature z usus rōnis z mentis. Hiero. Nō natura non habuit. usus nescivit. ignorauit rō. mens nō capit humana. hoc totum per gabrielē marie diuinit' nūciat. Ipsa etiā beata vgo multa miracula est opata: qz hēbat fidē uerā. Luce. j. Btā que credidisti. Ofonez deuotā. Act. j. Vt oēs erāt pseuerātes in ofone: cū maria mr̄e iesu. Vitā pfectā. qz habuit vitā actiuā z ptēplati uā. ℣ Dicant igit sctutes. Nostrā tua debes pīsentia illustrare societatē que tantā accepisti in facie dis miraculis prātē. mō per fidē uerā. modo per ofonē deuotā. mō per vitā sanctā. Bs in tuo utero deus opatus est miraculū miraculoz. ad cuius cōparationē nostra miracula videnē fore nulla. ℣ Rūdit illa z dicit. Mō uos defero: sed sicut myrrha electa inter uos maneo. Est aūt myrrha pma electa atqz pbatissima. Myrrha pma penitētia est innocētiū. Cant. v. Manus mee distillaue rūt myrrhā pmā. Myrrha electa est penitētia claustraliū qui dicunt. Elegi abiectus ē in domo dei mei. Myrrha aūt pbatissima est penitētia pfectoz que pro solo desiderio patrie se affligūt. Btā autē virgo fuit innocētissima. fuit de mūdo in matrez dei electa. z fuit celestiū desiderioz auria. ℣ Dicat ergo. Non uos defero: sed uobiscū maneo: z odore myrrhe pme qui cōsurgit ex vtute mee innocētie. z ex odore myrrhe electe. qui ꝓsurgit ex mīna electione. z ex odore myrrhe pbatissime qui consurgit ex desiderio celestis pīe. ¶ Trāsactis ordinib' inferioris hierarchie puenit ad ordines medie qui sunt ℣ ptātes ℣ principatus ℣ z dñationes. ¶ Officiuz aūt potestatū est arcere demones. ne tantū noceāt ēē uelint. Istud officiū beata vgo hūit. De qua dī Ysa. iij. Ipsa pteret caput tuuz. Per caput pōt itelligi suggestio demonis uel potestas uel astutia. Ipa aūt oēs suggestiones expulit. z ptātem abstulit. z astutiā ppulsauit. ℣ Dicat ergo ptātes. Nobiscū o vña ē debes: nobis enim cōmissuz est ut demones refrenamus. Tu antez nō tm refrenasti: sed suggestionem ptriuisti. ptātē abstulisti. astutiā propulsasti. ℣ Rūdet illa z dicit. Mō uos defero: sed tam ēē storax uobiscū maneo. Est aūt storax sm glosaz arbor arabie. cuius vgule lachrymas fluunt er qb' pigmētū pficit precio sū. Et que est ista storax lachrymas fluēs nisi vgo Maria sepe lachrymas z suspiria emittens. Hec ēni est illa ara de qua legit Josue. xx. Que sedēs asino. i. pfidēs corpori suo suspirauit. z ab ipo patre ꝙtuor: ipetrauit. s. terrā arentē. australē. irriguum supius z iferius. Virgo ēni btā per sua suspiria z desideria ipetrauit terrā arētē. i. ipsam carnē ab oi hūore ocupiscētie exiccatā. Et australem. i. alam flatu sci spūs inflāmatā. Et irriguū supius i. Jesu xpi diuinitatē. Et iferius. i. eius hūanitatē. ℣ Dicat ergo. Nō uos defero. sed tanēē storax uobiscū maneo: qz uobiscū manet odor lachrymarū. per quas ipetrare meruī carnē mortificatam. aiaz inflāmatā. z diuinitatē supmā. z hūanitatē uerā. ¶ Sequit ordo pncipatuū quoz officiū est regnis z puinciis pfidere. postes cōpumē. bonos custodire. demones arcē. z in tribulationib' ptegere. Istud qntuplex officiū habuit virgo maria. Ecc. xliij. Jn oi gēte z in oi pplo pncipatum habui. ecce qz sup oēs pncipatū gerit. oiuz excellētiū z sublimiū colla calcauī. ecce qa hostes cōpimit: gyruz celi circuiui sola. ecce qa bonos custodit. z pfundū abyssi penetraui. ecce qa demones ipa expellit. Et in fluctib' maris ambulaui. ecce qz in tribulationib' ptegit. ℣ Dicāt ergo pncipat'. Jn nostro stare debes ordine que sic in oi gēte pncipatuz geris. sic hostes cōpimis. sic z bonos custodis. sic demones conteris. sic in tribulatione ptegis. ℣ Rūdet illa z dicit. Mō uos defero: sed sic galbanus in uobis maneo. Scōm aūt Isiō. Galban' est succus herbe que ferula vī. que gdē vulnera sanat. serpētes fugat. frigidas' passiōes curat. ℣ Dicat idcirco vgo maria. Mō uos defo: sed uobiscū remanet odor pietatis mee qua petoz vulnera sepe sanaui. vtus ptātis mee qua demonū tēptatiōes sepius refrenaui. z ardor charitatis mee uobiscuz manet: qua charitate mediāte tepidos ad amorez celestiū iflāmaui. ¶ Segit ordo dñationū quoz est officiū subditos sibi angelos purgare illumiare z pficere. Jstud tripler officiū maria hēt que a culpa purgat affectiua. ab ignorātia illumiat itellectiua. z ab ifirmitate pficit opatiua. ℣ Dicāt igit dñatiōes. Presentiā tuā dña nobis nō subtrahas que pleni' ēē nos purgatiōes illumiatiōes z pfectiōes oib' administras. ℣ Rūdet illa z dicit. Mō uos defero. sed ēē si vngula iter uos maneo. est aūt vngula sm glo. ostrea pua suaue redolēs hūis sez mā vnguis hūane. Vngula aūt est lucida adeo ut tanēē in speculo pleriqz imagies in ea ptēplent. z significat vginē que dei speculū facta fuit. Speculū nāqz ex vitro z ex plūbo est. Per vitrū ei' lucida vginitas. Per plūbū ei' ductrix hūilitas designatur. Nec sola vginitas. nec sola hūilitas eā fecisset speculū dei. pīncta est igit vginitas ipi hūiliati. z sic facta est speculū dei in quo refulsit xpus qui est imago dei pīs. Vngula etiā carni ifepabiliter est ciuncta. sic z vgo maria per amorē xpo ifepabilr est pīncta z vnita. Vngula etiā lz sit isensibilis: tñ in sepatiōe a carne dolor itolerabilis fit. Sic z maria lz isensibilis mūdo fuerit: itolerabilē tñ dolorē

hũit qñ sepabaf a filio. ℣ Dicat ergo maria. Non uos desero: sz uobiscũ sic̃ vngula maneo. z sic̃ speculũ dei. sic̃ amica dei. sic̃ mater dei. ℭ Trãsactis ordinib⁹ inferioris z medie hierarchie puenit ad ordines supme hierarchie qui sunt ℣ throni ℣ cherubin ℣ z seraphin. ℭ Thronoꝝ aũt offrũ est q̃ super eos deus gesceit z sedet: z iudicia exercet. Virgo aũt̃ maria est thronus misericordie: gre: z glie. Est enī thronus misericordie petẽrib⁹. gre iustis. z glie bris. ps. Thron⁹ ei⁹ sic̃ sol in ꝓspectu meo ꝛc. Ipa enī est sicut sol bris qb⁹ est in magna gloria. sicut luna iustis. inq̃tũ est mediatrix ipetrãdo eis celestẽ gram. z testis in celo fidelis peccatoribus aduocãdo p: eis z ipetrãdo misericordiã. ℣ Dicãt igit̃ throni ad eam. Mobiscũ esse debes in cuius utero deus nouẽ mẽsibus regeuit. in qua tanq̃ in throno deus nõ exercet iudicia puniẽtis: sed potiꝰ misericordie iustificantis gre ꝓseruãtis. z glorie coronãtis. ℣ Rñdet illa z dicit. Nõ uos desero: sed tanq̃ gutta inter uos maneo. Gutta ẽm glo. lachrymas stillat que oẽs diuitias sanat. Olim nãq̃ erãt tria dura. s. deus qui nullũ ad misericordiã suscipiebat. Mors que oẽs ad iferos rapiebat. Et diabolus qui hostiliter seuiebat. Sed ẽgo sic deũ emolliuit. ut oẽs ad misericordiã suscipet. sic mortem ꝓtriuit ut iam scõs nõ rapiat. sic diabolũ superauit. ut iam nullã nisi uolẽtẽ decipiat. ℣ Dicat ergo ẽgo btã. Nõ uos desero: sed sicut gutta uobiscũ maneo: q: uobiscũ remanet odor meus cuz quo deũ emolliui. z quo mortẽ cõtriui. z quo diabolũ supaui. ℭ Sequit̃ ordo. s. cherubin qui iterpretaf plenitudo scie. Scia aũt ẽginis excellit oẽs sciam angelicã z humanã. ℣ Dicãt igit̃ cherubin. Mobiscũ esse debes que etiã in via tantã cognitionẽ habuisti. z sciam modo audiẽdo per inspirationẽ. modo videndo per ꝓplationẽ. modo tangẽdo per opationẽ. modo gustãdo per affectionẽ. modo orãdo per deuotionẽ. Nunc aũt ꝓ ceteris cognitionẽ habes videndo per apertã visionẽ. ℣ Respondet illa z dicit. Nõ uos desero: sed sicut libanus nõ incisus uobiscũ maneo. libanus candidatio interpraf. In ẽgine aũt tria fuerunt candida z nunq̃ incisa. i. Thessal. v. Integer spũs uester z aia z corpus sine querela seruet. Ipsius aũt spiritus idiuisus fuit. q: nunq̃ a deo separi potuit. Eius aia indiuisa. q: nunq̃ a dño rõnis recessit. Eius q̃z corpus fuit indiuisuz. q: semp itegrũ pmansit. ℣ Dicat igit̃. Nõ uos desero: sed sicut libanus nõ icisus uobiscũ pmaneo. q: multũ uos delectari debet odor ipius mei: q: a deo nunq̃ separaꝰ fuit odor aie mee: qui nunq̃ a dño rõnis recessit. z odor corporis mei qui semp illibat⁹ pmãsit. ℭ Sequit̃ ordo seraphin qui interpretant ardẽtes. Sicut nãq̃ dicit Bernardus. Volũtas qñ ueritati per gratiã associat. z suriuz tẽdit. amor est. Cũ ꝓmouet z ab ipa gra z lactaf. dilectio est. Cũ vo apprehendit tenet z fruit. charitas est. Mñ igit gra dei co: ẽginis surrum eleuabat: generabat in ipa amorẽ. qñ ꝓmouebat: dilectionẽ. qñ cum dilecto eam totaliꝝ vniebat: faciebat in eius aio charitatẽ. ℣ Dicãt ergo illi de ordie seraphin. Mobiscũ dña remanere debes que plena fuisti tãto amore. tãta dilectione. z tãta charitate. ℣ Rñdet illa z dicit. Nõ uos desero: sed tanq̃ balsamũ nõ mirrũ uobiscũ maneo. Sicut nanq̃ dicit Isiõ. z habef in glosa. Balsamũ nõ mirrũ qp tria cognoscit. s. qñ lac coagulat. qñ in aqua nõ supenatat. z qñ lanea uestẽ nõ maculat. Tunc igit̃ uerus amor dei esse cognoscit. qñ cor cum deo totaliꝝ vnit. per su perbiaz nõ eleuaf. z nulla macula peccati polluit. Isto modo fuit in ẽgine que oẽs suas uolũtates in deo vniebat. sup alios se nõ eleuabat. z nullam peccati maculã hẽbat. ℣ Dicat ergo. Ab uobis nõ recedo: sed quasi balsamũ nõ mirrũ. i. per amorez purũ uobiscũ maneo. quẽ quidẽ purũ sepe in me probastis. z per cordis cum deo vnitatẽ. z per profundam humilitatem. z per peccati omnimodaz immunitatem.

Sermo. cerviij. ℭ De eodem sermo. viij.

In habitatione

i Ecc. xxiiij. ℣ In ẽbis ꝓmissis primo cõmẽdatur habitatio cũ dr. In habitatione sancta. ℣ Scdo ipsi⁹ hiatricis officij executio. cũ dr. Coram ipso ministraui. ℭ Sãcta nãq̃ habitatio dr celestis patria: iuxta quadruplicẽ acceptionẽ huiꝰ nois qđ est sanctũ. ℣ Est enī sancta. i. mũda. z q̃tũ ad ipsam habitationẽ. Apoc. xxi. Ipsa ciuitas aurũ mũdũ. z q̃tũ ad ipm habitatorẽ: ut ibidem. Nõ intrabit in illã aliqd coinquinatũ. Hec aũt habitatio terrena est imũda. Et q̃tũ ad habitationẽ Piere. iij. Posuisti terrã in fornicatiõib⁹ tuis. Et q̃tuz ad habitatorẽ. Eiu sdẽ. ij. Quo dicis. Non sum polluta ꝛc. ℣ Scdo sancta est idem q̃ firma. Et q̃tũ ad habitationẽ. ps. Fundamẽta eius in montibus sanctis. Et q̃tũ ad habitatorẽ. Apoc. iij. Qui vicerit faciã illũ colũnaz in ẽplo dei mei. Hec aũt habitatio terrena nõ est firma q̃tum ad se. i. Joan. ij. Mũdus trãsit z concupiscẽtia eius. nec q̃tuz ad habitatorẽ. Job. xiij. Homo natꝰ de muliere ꝛc. ℣ Tertio dr sancta. i. sacro usui deputata. Et q̃tũ ad se: q: deputata est ad ꝓducẽdũ rosas martyrũ. libanũ. i. thus odoriferi cõfessoꝝ z liliũ ẽginuz. Ecc. xxiv. Quasi rose plãtate sup ri-

uos aquarū fructificātes.⁊ quasi libanus odorē suauitatis hītes ⁊c. Et ḡtū ad habitatorē qui se putat' est ibi ad laudādū deus.ps. Bti qui hitant in domo tua dñe in secla seclo' laudabūt te. Dec aūt habitatio terrena est malo usui deputata.s.ad pducēdū spinas.tribulos.⁊ urticas.i.hoies superbos.auaros.⁊ luxuriosos. Et ḡtū ad habitatorē qui deputauit se ad mētēdū.⁊ ad furādū.⁊ huius modi. Vsee.iiij. Waledictū.⁊ mēdaciū.⁊ homicidiū.⁊ furtū.⁊ adulteriū inūdauerūt. ℣ Quarto est sancta.i.sanguīe tincta. Et ḡtū ad se:qz ei' ianua fuit sanguīe rpi reserata. Doc significatū est Exo. xij. Ubi pcepit dns qz de sanguīe agni linirent' postes. Et ḡtū ad habitatores qui rpi sanguine fūt redēpti. Apoc.j. Lauit nos a pctis nris in sanguine suo. Dec aūt habitatio terrena tincta est sanguine malo. Et ḡtū ad se.s.sanguine homicidii.ps. Intersecta est terra in sanguinib'. Et ḡtū ad habitatores.s.sanguine pcti. ℣ Isa.lix. Manus uestre pollute sunt sanguine. ℣ Scō cōmēdat in hiatrice sui officii executio.cū dr. Coram ipo ministrauit. Deus enī suā ministrā ⁊ officialē eā fecit.⁊ multipler ministeriū ⁊ offīm sibi cōmisit. ℣ Primū est qz est elemosynaria celi.⁊ ista elemosynaria nō est tenar.nec auara. Prouer.ult. Manū suā aperuit inopi.⁊ palmas suas extēdit ad paupes:cui' liberalitas in trib' determinat. Et qz brachiuz uersus pctores extēsum tenet.⁊ qz manus aptas hēt. Et qz manus plenas elemosynis possidet. Per brachiū extēsuz potētia.per manū aptā scia.per manū plenā liberalitas designat. Tenet igit brachiū extēsuz:qz pōt oīb' misereri. Tenet manū apertā: qz scit optimo tpe misereri. Tenet etiā manū plenā:qz vult oīb' oī tpe misereri. Sed de liberalitate istius elemosynarie:dr ibidē. De nocte surrexit.dedit predā domesticis suis.⁊ cibaria ancillis suis. Et infra. Oēs domestici ei' uestiti sunt duplicib' Habet ygo ancillas.i.aias dei pcepta seruantes. Istis cibaria ipēdit:qz cibo diuine gre eas pascit. Hēt etiā domesticos.i.viros pfectos. Et istos uestiit duplicib':qz ⁊ aiaz uestit ytute.⁊ corpus uestit cādore inocētie. Hēt filios ⁊ secretarios. qui.s.ygnitate sūt pditi ⁊ sibi ultima deuotiōe piūcti. Et istis dat pdā.i.gfarū ⁊ ytutū abūdātiā copiosaz. ℣ Secūdū ministeriū est:qz facta est cellaria spūs sci. Un ipa dic Cant.ij. Introduxit me rex in cellā vinariā. De ista cella ppinat vnū scis qui sunt in via ad aliquale satietatē.⁊ illis qui sunt in pria ad plenā ebrietatē. Cant.v. Bibite amici ⁊ inebriamini charissimi. Jō assimilat' crateri nunqz defficiēti. Cant.vj. Umbilicus tuus sic crater tornatilis nunqz indigēs poculis. Ipa enī est crater inqtū semp infundit. Et est tornatilis inqtū circūcirca semp nadit. Et est nunqz indigēs poculis inqtū nunqz euacuat':qz semp plena existit. Illo aūt cibo nos pascit:⁊ potu reficit quo seipaz fouet⁊ sustētat. Ut ibidē. Comedi fauū cū melle meo.bibi vinū meū cū lacte meo. Ipa fauū cum melle comedit.s.qz rpm in quo est cera hūanitatis.⁊ mel diuinitatis in suo utero portauit. Ipa vinū cū lacte bibit.qz spūs scūs⁊ ei' aiam ipleuit vino celestis gre.⁊ carnē pfudit lacte ygnalis mūditie. Eodez mō pascit nos fauo:qz⁊ nos facit delectari circa rpi hūanitatē.⁊ pascit melle qz nos facit delectari circa rpi diuinitatē. Et silr nos potat vino⁊ lacte qz dat nobis spūalē letitiā in mēte⁊ mūditiaz in carne. ℣ Tertiū ministeriuz est:qz facta est thesauraria dei. Habet qdē deus thesaurū potētie.sapiētie.⁊ misericordie. Ipa nāqz hēt thesaurū potentie:per quē thesaurū ipa deū potēter ad se traxit. Cant.j. Cū esset rex in accubitu suo ⁊c.quo potēter diabolū cōtriuit. Gen.iij. Ipa conteret caput tuū:quo nos potēter in celestē gloriā introduxit. Ecc.xxiiij. In hieruslē ptās mea. Habet thesaurū lapie per quē nobis diuinā cognitionē iſūdit. Ecc.xxiiij. Ego mater pulchre dilectionis:⁊ agnitiōis. Et in mari pūtis seculi nos sapiēter dirigit. Jō uocat stella maris.⁊ act' nos sapiēter disponit. Prouer.xiiij. Sapiēs mulier domū suā edifficat ⁊c. Hēt thesaurū misericordie quē largit dispēsat. Ecc.xxiiij. In plenitudine scōz detectio mea. Dispēsat coiter.ut ibidez dr. Trāsite ad me oēs q cupiscitis me ⁊c. Dispēsat facilr qz nō pmittit se diuti' rogari. Ecc.xiij. Cor iopis ne afflixeris:⁊ ne prohas datū āgustiāri. Dispēsat sapiēter:qz qñ e maior necessitas.iō uocat luna:qz lucet i nocte ad uersitatē.lucet qñ sol alicui abscōdit se merito sue prauitatis.lucet vicina terre.i.pctōrib'⁊ hūiliatis ℣ Quartū misteriū ē:qz est ostiaria padisi. Ipa nāqz ē ostiū p qō ad padisuz itram' qō p euā clausuz est:ſz pcā aptū. Ipa enī ē que nos suis meritis in atriū pncipis introducit. Un dr Joā.xviij. Ancilla ostiaria ygo maria que se ancillā nolauit:petrū in atriuz pncipis introduxit. Ipa nāqz ygo Maria est fenestra per quā de' oculo misericordie nos respicit. Un de ea cārat ecclia. Introrēt ut astra flebiles celi fenestra facta es. Ipa enim est fenestraria que nobis viscera sue misericordie aplt. vñ sepe est rogāda. Alpt mihi soror mea:amica mea ⁊c. ℣ Quintū misteriū est:qz aduocata generis hūani. Bon' ad uocat' debet hre diligētiā.⁊ corā rege aliquā potētiā.⁊ corā familia regis magnā gram.⁊ in ppo nēdis allegationib' magnā sapiam. Ista qtuor sunt in maria:que etiā de ea tāgit pphēta dicēs.

De assumptione beate marie virginis

Astitit a dextris tuis. ecce quãte diligẽtie. Regina. ecce quante potẽtie. In uestitu deaurato. ecce ergo quãte sapie. per auruꝫ enim sapia designat. circũdata uarietate. i. scõp multiplicitate. ecce quã te in pspectu familie regis benuolẽtie ꝫ reuerẽtie. ibi enim est color aureus aplop. Rubeus martyrũ. celestis pfessop. albus vginũ. Oẽs enim isti vginẽ circũdãt. ꝫ eã tanꝯ reginã suã associãt.

Sermo. cexix. ¶ De eode Sermo. ix.

Maria optimã partẽ elegit que nõ auferet ꝫ. Luce. x. Istud vbũ ꝑ pie nulli cõpetit nisi vgini marie. nec deo nec angelo. nec hoi. Hõ enim uel angelus qui optimã ptẽ hẽt: nullus est. Deus añt nõ tenet ptẽ: is totũ. Sola nãꝯ ipsa optimã ptẽ hẽt: q: est media inter creatorẽ qui totũ tenet. ꝫ oẽm aliã creaturaꝫ que bonã uel meliorẽ partẽ possidet. Ista autẽ ps optima quã elegit intelligit. ℣ ꝫ in vita pnti. ℣ ꝫ in vita celesti. ¶ Mã in vita pnti multiplicẽ partẽ optimã hnit. ℣ Quarũ prima psideraf quãtũ ad castitatis pseruationẽ. Castitas añt tres ptes habet. ℣ Una nãꝯ est castitas ꝓiugalis. Et ista utiqꝫ est pars bona que habet fructũ triceſimũ. ℣ Secunda est castitas vidualis. Et ista est pars melioꝛ. Et ista hẽt fructũ sexagesimũ. ℣ Tertia est excellentia virginalis. Et ista est pars optima: q: hẽt fructum cẽtesimũ. Et istã partẽ optimã elegit: ut tũ ostẽderet q: fuit pson̄a cois. uoluit eẽ cõiugata cũ coniugatis. ꝫ vidua cũ viduis. ꝫ imaculata cũ imaculatis. ℣ Scõa pfideraf quãtũ ad vite pfectionẽ. Est enim actiua vita que est pars bona. vita ptẽplatiua que est ps melioꝛ. ꝫ ex utraꝯ cõpositа que est ps optima. Et istã virgo maria elegit. Ideo significaf per illas duas sorores. s. per martham que fuit actiua. ꝫ per magdalenam que fuit contẽplatiua. Et q: actiua intẽdit primo. ptẽplatiua deo. Magna laus fuit in vgine que utrãꝯ vitã circa filiuꝫ suũ deuote exercuit. Mã quãtũ ad diuinitatẽ ptẽplationi eius semp intẽta fuit. Quãtũ vo ad hũanitatẽ sibi sedule ministrauit: q: sibi domũ eburneam ꝑparauit. ipm carne purpurea induit. lacte de celo submiſtrato cibauit ac potauit. in tribulatione. ꝫ in cruce positu vsitauit. ℣ Tertio accipif quãtũ ad gre cumulationẽ. Deus enim hẽt q̃dru plicẽ mẽsurã. De qua dr Luce. vj. s. bonam que est ad iustificationẽ. Et hec est ps bona. Cõsertã: scilicet qñ alicui ultra pferf. s. ad sui iustificationẽ: ꝫ ad alioꝛ saluationẽ. Et hec est pars melioꝛ. Coagitatã. qñ deus gram agitãdo in aĩa pfirmat. sic qñ fuit in utero scificata. Et hec est pars optia. Superfluẽtẽ: que de sua plenitudine alijs effundit. Et hec est pars optima que fuit in xpo ꝫ matre eius. ℣ Quarto accipit ꝫ psideraf quãtum ad pfectam humiliationẽ. Est añt tripler gradus humilitatis. Primus scilꝫ subijci suo suꝑiori. ꝫ hec est bona. Scõs vo est subijci suo equali. ꝫ hec est pars melioꝛ. Tertius est subijci suo inferiori. ꝫ hec est pars optima. Virgo enim btã nõ solũ subiecta fuit superiori. i. deo. ꝫ nõ solũ subiecta fuit equali. i. suo spõso: sed etiã subiecta fuit suo inferiori. i. helisabeth. Apud quã tribus mẽsibus ibidẽ mãsit. atqꝫ sibi deuote seruiuit. Ipsa nãꝯ virgo de deo senti ebat digna. de seipsa parua. ꝫ de primo magna. ℣ Quinta pars accipit quãtũ ad studiũ ꝫ opationem. Quidã enim intẽdũt ꝓximo per eruditionem. ꝫ hec est pars bona. Alij intẽdũt sibi per discussionẽ. ꝫ hec est pars melioꝛ. Alij intẽdunt deo per uacationẽ. ꝫ hec est pars optima. Virgo maria ꝫ proximo intẽdebat per doctrinã. ꝫ sibi per studiã. ꝫ ipsi deo per meditationẽ interna. Vñ poterat dicere cum prophera. Meditatus sum nocte cum corde meo deo. s. uacãdo. ꝫ exercitabar. proximũ. s. erudiẽdo. ꝫ scopebã spũm meũ: me scilicet discutiẽdo. ¶ Secũdo habet partẽ optimã in vita celesti. Et ista pars ꝓsideraripõt quãtũ ad quinque. ℣ Primo quãtũ ad subiectũ qõ glificatum est. q: scilicet in corpore ꝫ in anima est glorificata. Gloria nãꝯ quã deus dat suis sanctis tres partes habet. Una est qua glorificat eorũ corpora in terris. sicut corpus beati petri ꝫ sancti iacobi apostoloruꝫ. ꝫ hec est pars bona. Eccl'. xliii. Corpora eorum in pace sepulta sunt ꝛc. Alia est qua glorificat eoruꝫ animas in celo. ꝫ hec est pars melioꝛ. Apocal'. vj. Date sunt eis singule stole albe. Tertia est qua glorificat utrũqꝫ. ꝫ hec est pars optima ꝫ istam partẽ maria elegit. Petrus autẽ ꝫ paulus habẽt partem bonã: q: eorũ corpora honorantur in terris. Et partem melioꝛẽ. q: eorum aie glorificanf in celis. Sed non habẽt partẽ optimam: qa ipsoruꝫ corpora iacẽt in sepulchris. Alij sancti uolauerũt in celum cuꝫ vna ala: idest cũ vote animẽ. Ista autem est mulier que uolauit cum duabus alis: idest cum glorificatione corporis ꝫ aie. ut habẽt Apocal'. xij. Alijs sanctis dat vna stola. Hec est autem illa de qua dicit Prouerb. ultimo. Byssus ꝫ purpura indumẽtũ eius. ℣ Secũdo consideratur quantũ ad modũ quo assumpta est. Quidã enim sancti assumunf: ꝫ in celũ deducunf per angelum vnũ. ꝫ hec est pars bona. Alij deducũtur per plures angelos. Et hec est pars melioꝛ. Sed pars optima esset si oẽs angeli ꝫ sancti obuiarent. ꝫ oẽs vna cum xpo aduenirẽt. Et ipse xps psonaliter aduenire. Et istã partẽ habuit virgo Maria. ℣ Tertio psideraf quãtũ ad locũ quem sortita est

Quidã eni associant angelis ifime hierarchie. Et hec est pars bona. Alij angelis medie hierarchie. Et hec est ps melior. Alij vo angelis supme hierarchie. Et hec est ps optia. Maria aũt sup oẽs angelos est exaltata. ⁊ sup altitudinẽ sctoꝝ eleuata: ⁊ ad dexterã filij collocata. Ideo hẽt ptes optimã. ℣ Quarto pfideraf q̃tũ ad pmiũ quo brificata ẽ. Bitudo eni tres hẽt ptes. Una est bitudo aiaruꝫ que adhuc est ipfecta. ⁊ hec est ps bona. Alia est bitudo ipoꝝ angeloꝝ que est cõpleta. ⁊ hec est ps melior. Alia est filij que est cõsumata. ⁊ hec est ps optia. Et istã ptẽ optimã elegit Maria que in aia pfumatã gliaꝫ recepit. ℣ Quito pfideraf q̃tuꝫ ad officiũ qõ sibi cõmissuꝫ est. Est nãq; Marie cõmissũ officiũ adiuuãdi: aduocãdi: ⁊ miserẽdi. ℣ Adiuuat qdẽ hoiez i vita. in morte. ⁊ post mortẽ. Vñ cãtaf. Maria mf gre. mf misericordie. tu nos ab hoste ptege ⁊c. Mã ⁊ ipa in vita bonos in gra pseruat. ⁊ malis misicordiã ipetrat. Idcirco dr. Mat gre. ⁊ mf misericordie. Et hec ẽ ps bona. In morte a diabolo defẽdit. Idcirco subdit. Tu nos ab hoste p tege. Et hec est ps melior. Post mortez alas nfas suscipit. ⁊ in celũ deducit. Jõ sbdit. In hora mortis suscipe. Et hec est ps optia. ℣ Scõo vgo gliosa Maria hẽt officiũ aduocãdi. In qua aduocatione more piti aduocati pio captat benuolẽtiã. dei de nfaz ifinuat missã. deide deũ iclinat ad misericordiã. Scire aũt benuolẽtiã dei captare: est bona ps. Scire misias ⁊ necessitates ostẽdẽ: est ps melior. Scire deũ ad misericordiã iducẽ: est ps optia. Jõ significat p illã mulierẽ sapiẽtissimã. De qua agit. ij. Reg. xiiij. Captat eni pio bẽuolẽtiã dicẽs Sicut angelus dñi. sic ⁊ dñs meꝰ rex ut nec male dictione. nec bñdictione moueat. Deꝰ nãq; nec ex maledictione pctoꝝ mouef ad iracẽdũ. Sap. xij. Tu aũt dñator virtutis cũ trãquillitate iudicas. Nec etiã monef deꝰ ex bñdictionib⁹ bonoꝝ nfoꝝ ad impropandũ nobis. Jac. j. Dat oĩb⁹ affluẽter ⁊ nõ improp at. Deinde nfaz insinuat miseriã vicẽs. Oẽs morimur: ⁊ q̃si aque dilabimur i trã que nõ reuertunf. Magna nãq; est miseria hũana. qz hõ semp fluit de culpa in culpã: qz nõ pot per se redire a culpa. Ultio perit misicordiã dicẽs. Reduc abiectũ tuũ. Ac si dicat. Abiecisti hoiez de paradiso ad miseriã: sed reduristi per passionẽ tuã. Abiecisti per culpa origialẽ: sed reduristi per graz baptismalẽ. Vñ Greg. Silr ⁊ nũc abiectũ per actualẽ culpã rediit ad te per pniaz. ℣ Tertio hẽt officiũ miserẽdi. In iudicãdo eni qdã sequunf vitatẽ pscie. ⁊ hec est ps bona. Quidã vo sequunf rectitudinẽ ipsi⁹ iustitie. ⁊ hec est ps melior. qz in pscientia posset qs errare. Quidã vo in iudicãdo sequunf tẽperamẽtũ misericordie. ⁊ hec est ps optia. Sũt nãq; qdã sancti qui suã sequẽtes pscias aligb⁹ sua subtrahũt suffragia qz dignos eos nõ reputãt gra. Deus eni iustitiam suam sequif a qua declinare nõ potest. Teneãt ergo qui sequi uolũt cum cõscientia uel cũ iustitia. Maria aũt semp tenebit secũ misericordiam.

Ser. ccxx. ¶ De sctõ Bernardo ꝑmo ꝑmus.

1 Astũ deduxit dñs per vias rectas. Sap. x. Sũt quedã vie circulares per quas uadũt hoies mũdũ amates pñs. In circuitu ipij ambulãt. Sũt ⁊ q̃dã vie obliq; que. per quas uadũt hoies seipsos diligẽtes. Cuz ergo amor sit motus cordis direct⁹ in aliuꝫ. Illi nãq; qui per amorẽ ad se puertũt: quãdã obligatẽ faciũt. Sed sunt q̃dã vie recte per qs uadũt deũ sup oia diligentes. Cañ. j. Recti diligũt te. Per istas vias rectas Bernardus iuit qui sup oia deũ dilexit. qõ patet per q̃tuoꝝ que hũit. ¶ Prio nãq; hũit aliuꝫ sublimẽ celestiũ prẽplationẽ. Tot⁹ qdẽ erat in celo. ⁊ tõ insensibilis videf in mũdo. Vñ dr in legenda. Ita tot⁹ in spũ absort⁹ est. ut iã nullis sensib⁹ uteret corpis. Sicut ponit erẽplũ de vomo testudinata quã ignorabat. ⁊ de fenestris ecclesie qs nõ viderat. ⁊ de lacu lauanẽsi de quo nõ aduerterat. ¶ Refert nãq; A. gel. phs q; democtr⁹ phs oculos sibi erui fecit. Et sup hoc tripler causa a poetis assignat. ℣ Pria est ut meditatiõi phie liberius uacarer. ℣ Scda est ut nõ videret malos in hoc mũdo florẽ. ℣ Tertia ne visio mulierũ ei⁹ pcipisceti iflãmaret. Sed btus Bernardus oculos sibi nõ eruit corpaliter: sed spũaliter q̃tuꝫ ad oẽm usuꝫ illicitũ. Mã q̃tũ ad scdaz causaz dicit sibi spiritualiter oculos eruit qñ ei⁹ oculi nõ erãt sibi ad impedimẽtũ. sed ad expedimẽtũ interioris contẽplationis ex eo q; ipse in creaturis cõsiderabat dei potẽtiã ⁊ sapiẽtiã ac bonitatẽ. Etiã ipse oculos suos eruit spũaliter quo ad secũdã causaz. qz malos nõ videbat oculo indignationis sed cõpassionis. Eruit spũaliter suos oculos quo ad tertiã causaz qz eas in seminas nõ figebat. sed suos oculos a seminis auertebat. Unde cũ q̃dã vice in quãdã mulierem aliq̃ diu defixos oculos tenuisset in aquas gelidas se imersit. donec fere eraguis effectus est. ¶ Scõo habuit intellectũ illuminatũ diuinoꝝ revelatione. Quatuor nãq; sibi fuerũt pcipue revelata. ℣ Primo dñice natiuitatis mysteriũ. Mag in nocte natiuitatis puer Jesus sibi apparuit quasi iterũ ante oculos eius ex utero mris nascẽs. ℣ Secũdo gloria sctoꝝ. Nam cũ sctus malachias defunctus esset ⁊ missa pro defunctis cantaref: eidẽ eius gloria est revelata. ℣ Tertio notitia futuroꝝ. Multa nãq; futura puidit sicut patet in gerardo

suo fratre. cui suā ꝓuersionē pdixit. ¶ Quarto scieti
tia scripturarū. quā qdē sciētiā scripturarū nō ha-
buit per magīstri eruditionē. sed per ꝓpriā meditā-
tionē ⁊ oronē. Vñ dr in ei⁹ legēda. Quicqd in scri
pturis didicerat permanie in agris ⁊ in siluis me
ditādo ⁊ orādo se accepisse ꝓfitebat. Aut per diui
nā reuelationē. Vnde dr ibidē. Cōfessus est aliqñ
meditāti uel orāti oēz sacrā scripturā meli⁹ exposi
tā sibi appuisse. Vñ etiā dr i Cāticis: q vñ qdā re
tineret que alias didicerat uenit ad eū uor dicēs.
Donec istud tenueris. aliō nō accipies. Ex quo ha
bet q ea que uicebat spū sctō reuelāte uicebat ⁊ di
cit. ¶ Tertio btūs Bernā. hūit affectū iflāmatū
seruēti dilectiōe. Mā tā seruēter deū diligebat q in
diligēdo modū suare nesciebat. Vñ dirit. Causa
diligēdi deū: de⁹ est modus sine mō diligē. Tam
seruēter diligebat q tot⁹ in amore absortus erat:
adeo q nullis iā sensib⁹ corpis utebat. Vñ ipe po
terat dicē cū apl'o ad Gal. ij. Viuo ego iā nō ego.
viuit aūt in me xps. Tā seruēter diligebat q oēm
amorē illicitū amouebat. s. amorē cupiditatis tre
noz: q: oia terrena deseruit ⁊ ꝓtēpsit. Amorē car-
nalitatis. q: egitatē fuauit. Amorē uanitatis ꝓtē
psit: q: multos epar⁹ renuit. Nō eni pōt possideri
amor dei cum amore mūdi. Vñ ipe dicit sup ps.
Qui habitat ⁊c. errat oīno. Sigs celestē illam dul
cedinē huic cineri. illud balsamū huic ueneno ca
rismata illa spūs miscerī posse cum istis illecebris
patiat. Sctūs eniz bernardus tā seruēter dilige-
bat q oēm ⁊ singulū amorē ad dei amorē refere-
bat. Distinguit nāqz quintuplicē amorē. s. pīū: io-
cundū: iustū: violētū: ⁊ deuotū. Amor nāqz pius
ut dicit. est quo amamus pentes. Amor aūt iocū
dus est. quo amamus socios ⁊ amicos. Justus.
quo amamus vniuersos hoies. Violentus. quo
amamus inimicos. Deuotus. quo amamus deū.
Quatuor aūt ꝓmos amores btūs bernardus rese
rebat ad quintū. Parentes eniz amabat ꝓp deū.
Vnde patrē ad religionē addurit ⁊ fratres cōuer
tit. ⁊ amicos ⁊ socios cū qbus cōuersari cōsueue-
rat diligebat in deū: q: eis ꝓdicabat ⁊ eos ꝓuerte-
bat. Inimicos aūt diligebat ꝓpter deū. Deū aūt
diligebat ꝓpter seipm. Vnde Aug. Beat⁹ est dñe
qui amat te. ⁊ amicū in te. ⁊ inimicū ꝓpter te. So
lus enim nulluz eorū amittit cui oēs in illo chari
sunt qui nō amittit. ⁊ te nemo amittit: nisi qui di-
mittit. ¶ Quarto habuit affatū plenū potenti ser
mone. Sermo nāqz eius ꝓtāte tanta plenus erat
q sibi obediebant elemēta insensibilia ⁊ corpa ⁊ de
monia. Elementa quidē sicut patet in pluuia. Mā
cū quādā epla'm sub diuo scribi faceret. subito im
ber magnus erupit ⁊ cū ipse scriptor cartham cō
plicare uellet. ait Bern. Opus dei est. scribe ⁊ non
desistas. Et sic totā illā epla'm scripsit in imbre sī
ne imbre. Obediebant etiā sibi sensibilia sic patuit
in ipsis muscis quas excoicauit. Obediebant etiā
sibi hoium corda. sicut patuit in militib⁹ rapinas
frequenter exercentibus qbus uinz ꝓpinari fecit
dices. Bibite poculū aiarū ⁊ cōtinuo mutati fue
runt. Obediebant ei etiā demonia. q: ea expellebat
scripto suo. q: cuidā demoniace cedulā hoc ꝓtinē
tez misit. In noīe dñi nr̄i Iesu xpi ꝓcipio tibi de
mon q: ereas ab ea. qua cedula ad collū illius mu
lieris obsesse a demonio. ⁊ demoniace ligata stati
demō euanuit ⁊ recessit. Etiā beat⁹ Bern. demo
nia expellebat cū suo baculo sicut patet in mulie
re a demone infestata. cui beatus bern. suū bacculū tradidit. ⁊ diabolus ad illā mulierē accedē nō
ꝓsumpsit. Aliqñ etiā suo imperio ⁊ sentētia sua de
monia expellebat. sicut patet in demone quē exco
cauit. qñq; vo suo rūso. Mā cū ifirmaret. ⁊ in ex-
cessu mētis fuse posit⁹ aū tribunal dei fuisset addu
ctus. demon affuit ipz accusās. ⁊ ille rūdit. Fate
or nō suz dignꝰ obtinē regnū celoz. sed ꝓpter iu
re illō obtinens ē dñs me⁹. s. ꝓpria hereditate ⁊ me
rito patrīs. Altero ipe ꝓtēr alterū mihi donat.

Sermo. cccrj. ¶ De eodem sermo. ij.

Dilectus deo ⁊ hoib⁹ cuius memo
ria in bñdictione est. Ecc.
xlv. Quidā diligunt a deo sed odiunt ab
hoib⁹. Luc. xxi. Eritis odio hoib⁹ ꝓpt nomē meū
Quidā vo diligunt ab hoibus: sed a deo odiunt.
Jac. iiij. Quicūqz voluerit esse amicus huī⁹ secu
li. inimicus dei cōstituet. qdā vo odiunt a deo: ⁊
ab hoib⁹ sicut sup bi. Ecc. x. Odibilis coraz deo ⁊
hoib⁹ est superbia. qdā diligunt a deo: ⁊ diligunt ab
hoib⁹ sicut btūs Bernardus. De quo in prēmissis
ꝓncipalib⁹ vbis duo ꝓpount. s. ꝓ meritū ei⁹: cuz
dr. Dilect⁹ deo ⁊ hoib⁹. ¶ ꝓmiū: cū sbdit. Cuius
memoria in bñdictione est ⁊c. ¶ Circa ꝓmū notā
dū q: multipliciter rōne mouet hō ad diligēdū aliqd
Diligit enī aliqd q: bonū: q: pulchrū: q: honestū:
q: utile: q: delectabile: ⁊ q: sile. Jn deo aūt oēs iste
rōnes sunt. ⁊ iō sūme diligēdus est. Jn eo quippe
est sūma bonitas. Mat. xi. Nemo bon⁹. nisi solus
de⁹. Sūma speciositas. Sap. vij. Speciosior sole
est. Vñ ⁊ Agnes dirit. Cui⁹ pulchritudinē sol ⁊
luna mirant. Sūma honestas. Sap. vij. Honesta
tē illi⁹ nō abscōdo. Sūma utilitas. Sap. vij. Ve
nerūt mihi oīa bona piter cū illa. Sūma delecta-
bilitas. pz. Delectationes in dextera ei⁹. ⁊ nse natu
re cōformitas. Phil. ij. Jn similitudinē hoiuz fact⁹
⁊ habitu inuentus ut homo. Beatus vo Bernar
dus ꝓpter tria ꝓma fuit dilectus a deo. ⁊ ꝓ-

pter tria sequčtia fuit dilect⁹ ab hoibus. ℣ Primo nāc̄ a deo fuit dilectus. q̄ habuit bonitatē in affectione. Affectio nāc̄ bona est uolūtas que tūc est bona qñ gaudio ⁊ dolore spe ⁊ timore. est ordinate affecta. Ūñ Aug. in li⁹ de patiētia. Uolūtas bona. i. uolūtas fideliter deo subdita. uolūtas sctīta te supni amoris accēsa. uolūtas que deū diligit. ⁊ primū ppt deū sine amore. De quo rīdit Petr⁹. Tu scis dñe q̄ amo te. Sine timore. De quo dicit Apl's. In timore ⁊ tremore uestrā salutē opamini. Sine gaudio. De quo dicit idē. Spe gaudentes. Sine tristitia qualē dicit se habuisse p̄o fratrib⁹ suis quecūc̄ amara ⁊ aspa sufferat. Charitas nāc̄ dei est que oia tolerat que nō diffundit in cordib⁹ nr̄is nisi per spīm scīm qui datus est nobis. ℣ Secūdo fuit dilectus a deo. q̄ habuit pulchritudinē siue puritatē in intētione. intentio aūt in mente est sicut oculus in capite. Oculus nāc̄ debet esse purus simpler ⁊ rectus. Tūc enim oculus intentionis est purus quādo est sine puluere ⁊ sine terrena cupiditate. tūc est simpler quādo est sine duplicitate. s. quādo oculū intellectus ad deū dirigimus per fidē. ⁊ oculū affectus per amorez. sed quādo affectū dirigimus ad mundū. ⁊ intellectū ad deū. tūc est dupler. Tūc aūt est rectus quādo non hēt obliquitatē. sed directe ad deū dirigimus. ⁊ corda ⁊ opa nr̄a. ideo ꝓcipit Leuit. xxi. Me offerat luscus: aut lippus: aut maculā habens in oculo. Luscus enī est qui habet in intentione obliquitatē. Lippus qui habet duplicitatē. Maculam habet qui habet puluerē. i. cupiditatem. ℣ Tertio Bernardus fuit dilectus a deo. q̄ habuit honestatē in cogitatiōe. Prouer. xij. Cogitationes iustoꝝ iudicia. Quia iusti iter suas cogitationes iudicia exercent. q̄ malas expellēt. ⁊ bonas retinēt. Dicit aūt Chrys. q̄ homo bonus ſm uolūtatē aīe: bonus est. ſm naturā vo carnis malus. ⁊ ideo pñt in esse cogitationes bone ⁊ male. Malus aūt homo ſm uoluntatē carnis malus est. ⁊ ſm uoluntatez aie puersus. Et ideo nō potest habere nisi malas cogitationes. Dicit autē. j. Mach. i. q̄ antiochus precepit idolū abhominabile sup altare poni. ⁊ ab hoibus adorari. ⁊ sabbatū nō celebrari. Tūc idolum sup altare ponit quādo in corde prāua suggestio dominat. Tunc adorat: quādo usq; ad cōsensum aīus peccato adheret. ⁊ usq; ad cōsensum peccati pertrahit. Et sic sabbatū nō celebrat. quia animi quies amittit. ℣ Secūdo fuit dilectus ab hoibus. ℣ Primo quia fuit utilis in ꝑdicatiōe. ij. Timo. iij. Omnis scriptura diuinitus inspirata utilis est ad docendū. ad arguendū. ⁊ ad corripiēdum. ⁊ ad eruditēdū. Sic beatus Bernardus per suā doctrinā docebat ignorantes. arguebat negligentes. corripiebat delinquētes. ⁊ eruditebat penitentes. ℣ Secūdo fuit delectabilis. ⁊ amabilis in cōuersatione. Prouer. xviij. Vir amicabilis ad societatē magis amicus erit q̄m frater. Prelat⁹ nāc̄ debet esse māsuetus in puersando. seuerus aūt in corripiēdo. Dulcis aūt ⁊ pius in cōpatiendo ⁊ miserando. nā in arca moysi cū virga rectitudinis fuit māna dulcedinis. Et samaritanus cū uino mordacis reprehēsionis: infudit oleū pie cōpassionis. Legit. iij. Reg. i. q̄ Salomon in regē inunctus sup nullā fuit positus: que er equa ⁊ asino pcreat. In equa ferocitas: ⁊ in asino simplicitas inuenit. Mula aūt cū ferocitate equina habet simplicitatē asi nīnā. Per qō dat intelligi q̄ platus cū ferocitate rectitudinis debet habere simplicitatē māsuetudinis. ℣ Tertio fuit nobis similis per humilitatē. Ecc. iij. Quāto maior es: hūilia te in oib⁹. Prelatus aūt corā deo semp debet se hūiliare in oib⁹. Et corā subditis qñq; debet se hūiliare in oib⁹. aliqñ in aliq⁹. aliqñ vo in nullo. Quidā nāc̄ duci pñt per lenitatē: sed nunc̄ p aspitatē. Corā istis debet se humiliare plat⁹ in oib⁹. Ūñ Grego. nazā zenus. Aliquos lenitate curare debem⁹. alios aūt hūilitate. Alij nāc̄ sūt duri⁹ ⁊ supbi qui er māsuetudine plati peiores efficiunt. Corā istis nō debet se in aliquo humiliare sed debet corū supbiā frangē. Alij aūt sunt qui medio modo se hñt qui. s. er nimia seueritate frāgunt. uel nimia lenitate soluūtur. Et corā istis debet se prelat⁹ humiliare in aliquibus. nō aūt in oibus. Tales enīz indigēt temperamanto. De quo dicit Grego. Faciendum est nāc̄ quoddā tēperamentū: ut nec nimia asperitate eruleerent subditi. nec etiam nimia lenitate soluantur. Hinc est q̄ in basibus templi erant sculpti leones ⁊ boues. Per basem prelatus intelligitur. qui debet populū sustētare in quo debet esse auctoritas ut seuere corripiat. ⁊ maturitas ut misericorditer demulceat. ¶ Secūdo subdit p̄mū cū subiungit. Cuius memoria in būdictione erit. ⁊c. ubi dupler p̄emiū ponit. s. memoria ⁊ gloria. ℣ Quia enīz fuit dilectus ab hoibus est modo in memoria. q̄ fuit dilect⁹ a deo est modo in celesti gloria. De memoria sanctoꝝ vi Ecc. xlix. Memoria iosie in cōpositione odoris facta: opus pigmētarij: in ore ēſi mel in dulcabit eius memoria: ⁊ ut musica in puiuio vini. Memoria quidē sanctorū delectat nostrū olfactū ad odoranduz. ideo assimilat operi pigmētarii. Delectat os ad loquendū: ideo assimilatur melli. Delectat aures ad audiendū: ideo assimilatur musice. ℣ Secūdo habuit celestem gloriam. ideo subditur. Similem illuz fecit in gloria

setoꝝ. Est aũt duplex glia. Una est glia essentialis que dr aurea que cõsistit in dei visione. in qua delectabunt oẽs sensus. Erit eni speculũ visui. melodia auditui. balsamũ olfactui. mel gustui. flos suauissim⁹ tactui. Alia est glia accidẽtalis: que dr aureola que dabit martyrib⁹ vginib⁹: ꝛ pdicatoribꝰ. Mã in ueteri testamẽto tria hẽbat aureolã. s. altare arca ꝛ mẽsa. Per altare significant martyres qui de corpib⁹ suis deo sacrificiũ obtulerũt. Per arcã que intus ꝛ extra fuit deaurata: significant vgines que habuerũt puritatẽ i mẽte: ꝛ integritatẽ in carne Per mẽsaz aũt intelligunt pdicatores q ſtenterũt ad mẽsaz sacre scripture. De qua dr in ps. Parasti in ꝓspectu meo mẽsaz ꝛc. Et q⁹ btũs bernardus fuit ualde pfect⁹ iõ hũit aureã. ꝛ q⁹ fuit vgo incorrupt⁹ ꝛ pdicator gratiosus duplicẽ tenet aureolam.

Sermo. ccxij. ¶ De eodem sermo. iiij.

In fide ꝛ lenitate ipsius sanctũ fecit illũ ꝛ elegit eum ex oi carne.

Ecc. xlv. Ex his ꝟbis habet q⁹ btũs bernardus q̃uor spãles progatiuas hũit. Maz in corpore ꝛ in corde magnaz habuit puritatẽ: qõ notat cũ dr in fide. Fides nãqz hẽt purificare. Juxta illud Act. xv. Fide purificãs corda eoꝝ. In cõuersatione hũit magnã hũilitatẽ. qõ notat cũ dr. In lenitate. In vita habuit magnã scitatez: qõ notat cũ subdit. Electũ fecit illũ. In corpe suo nullã habuit carnalitatẽ. Jõ subdit. Et elegit eũ ex oi carne. Deus eni ab oi carnalitate eũ elegit ꝛ totaliter sepauit. ¶ Prio igit habuit magnã puritatẽ: q. s. virgo corpe ꝛ mente fuit. Castitas aũt est magne virtutis qñ qs eã seruat ꝛ ab hoste tẽtatus. ꝛ carne illectus. ꝛ ab exterius puocat⁹. Betũs igit bernardus si ab hoste rẽtabat oẽs tẽtationes fugabat. Vñ dr de eo. ppẽdens piculũ esse cohabitare serpẽti fugã meditari cepit ꝛ ordinẽ itroiuit. Si aũt a carne alliciebat ipam ꝓinus macerabat. ℣ Un delcũ adhuc eẽt adolescẽs ꝛ in quãdã femina oculos defixos habuisset ꝛ aliquãdiu tenuisset: in stagnũ gelidarũ aquarũ se imersit donec pene exanguis effectus est. Si vo ab exterius puocabat: totis viribus resistebat. Sicut patet de puella que se in lectũ suũ iniecit: ꝛ de hospita que ipz allicẽ uoluit. ¶ Sc̃o habuit in cõuersatione magnã hũilitatẽ. Vñ dr de eo legit. Vincebat in eo sublimitatẽ nois hũilitas cordis. nec tantũ poterat eũ vniuersus erigere mũdus q̃tũ seipz deijcere solus. Signũ aũt magne hũilitatis fuit q⁹ plurib⁹ ciuitatibus in eꝑm electus semp ꝛtradixit ꝛ repudiauit. Legit Judic. ix. q⁹ ligna siluarũ uenerũt ad oliuã ficũ ꝛ vitẽ. ut. s. vngerẽt sibi regẽ. Per oliuã ficũ ꝛ vitẽ intelligunt religiosi qui debẽt hẽre oleũ cõpassionis ꝛ misericordie ꝛ dulcedinẽ ꝓscie. ꝛ vinũ spãlis letitie ꝛ sacre scripture. Sed cũ ꝓmouent inter ligna siluarũ ꝛ turbas ppl⁹ amittũt cõpassionẽ: q⁹ efficiunt ualde auari. Amittũt ꝓsciẽtie dulcedinẽ: q⁹ afficiunt parũ in ꝓsciẽtia. Amittũt letitiaz spãlẽ ꝛ pdicãdi seruorẽ: q⁹ efficiunt ualde ideoti. ¶ Tertio in vita habuit magnã scitatẽ. Vñ de eo legit. Semp aũt iuniebant aut orãs: aut legẽs aut scribẽs: aut meditãs: aut ffes ꝟbo edificãs. Signũ aũt magne scitatis ꝛ ꝓfectiõis erat q⁹ ipe pro xpo mori totis desiderijs affectabat. Unde legit Apoc. xij. Signũ magnũ appuit in celo. Mulier amicta sole ꝛc. Per solẽ intelligunt celestes. Per lunã vo que crescit ꝛ decrescit intelligunt terrena. Per duodecim stellas intelligunt duodecim aplorũ exẽpla. Sancti nãqz viri amicti sunt sole. i. celesti ꝓuersatione. luna hũit sub pedibus. i. trpalia sub affectib⁹. coronã duodecim stellarũ in capite. i. exẽpla aplorũ in mẽte. Nec nãqz mulier cruciat ut pariat. ut. s. deposita corruptionis fuitute: pariat nouũ hoiez in statu glie. Rom. viij. Dis creatura in gemiscit ꝛ ꝑturit usqz adhuc. Mali aũt religiosi hũit lunã in capite. i. trpalia in affectiõe. solẽ sub pedibus. i. celestia in despectione. stellas duodecim in corpe. i. aplorũ exempla in exteriori cõuersatione. ¶ Quarto in corpe nullã habuit carnalitatẽ. Jpe enim corp⁹ suũ macerabat ꝛ afflige solebat ieiunijs vigilijs: aspis uestimẽtis: ꝛ cẽ plurib⁹ alijs penis. Vñ de cibo eius sic legit. Ad comedendũ uir uoluptate trahebat appetitus: sed solo timore defectus sic accedebat ad sumẽdũ cibũ ꝗsi ad tormẽtũ. Solũ aũt aquã frigidã sibi sape dicebat eo ꝙ duz eã sumeret: sauces sibi refrigerarent. De ei⁹ vigilijs sic legit. Vigilabat su⁹ dei ultra possibilitatẽ humanã. Nullũ eni tẽpus se magis cõqueri ꝑdere solebat ꝗ illud quo dormiunt. Scti nãqz viri in bonis opibus ꝛ ofonib⁹ semp vigilant: ne ipsa mors ipsos iparatos inueniat. Mat. xxiv. Vigilate ꝛ orate q⁹ nescitis qua hora dñs uester uenturus sit. qõ est cõtra illos qui tñi in morte se ꝑparare uolunt. qõ fieri nõ debet sicut ostẽdit Chry. per tria exẽpla ℣ Primũ est q⁹ sponsa expectãs sponsũ prius se ornat. Mã si tñi in aduentu sponsi se ornaret. sponso plurimũ displiceret. ℣ Secũdũ est: q⁹ strenuus miles semp debet hẽre arma sua ꝑparata. ut cũ tẽpus belli aduenerit ire possit ad phũ. Qui aũt gladiũ eruginare dimiserit. loricã sordescere. scutũ frãgi nõ poterit celare negligẽtiam: cũ ingẽs necessitas nõ ꝑmittit longi tpis opus implere. ℣ Tertiũ est q⁹ malus seruus absente dño opa sua non aspicit ꝛ negligẽter opat: sed cũ viderit dñm suũ uenientẽ incipit festinare: sed nihil ꝓficit festinatio huius

modi: q; multoꝝ dierũ negligẽtia nõ põt vna hora expleri. De eius uestimẽto sic legit. In uestibꝰ semp ei pauptas cõplacuit: sordes vo nunq; cili ciũ multis annis portauit q; diu occultũ esse potuit: sed ubi cognitũ esse sensit: illud remouit. hũs in ore sepe illud puerbiũ. Qui hoc facit qõ nemo mirant oc̃s. Sancti enĩ viri sibi cauẽt a uarietate ciboꝝ ⁊ uestimẽtoꝝ: q; ibinõ deest petri. Hiero⁹. cõtra Iouinianus. Recte in tãta diuersitate victꝰ aut uestitus necesse est hic aut ibi esse peccti. nõ q; in cibo uel in uestibꝰ affera petri esse: sed q; uarietas ⁊ cõmutatio in ueteribus reprehensioni prima sit. qõ aũt reprehendit procul est a virtute. quod aũt a virtute peul est vitio mancipat. qõ vo vitiosus est peccato iungit. qõ tandẽ peccatum est in sinistra: ⁊ hircorum grege describitur.

Sermo. ccxxiii. ¶ De eodem sermo. v.

Emo accedit lucernã ⁊ in abscondito ponit ⁊c. Luc. viij. alias. ix.

Btus bernardus fuit lucerna sup cãdelabrũ posita: q; oibus fulsit. per doctrinã. per vitam bonã. ℣ Fulsit aũt ad laicos. ℣ fulsit ad religiosos ¶ Laicoꝝ aũt ꝙtuor erãt genera. s. tyrãni ecclesiaꝝ psequẽtes. ⁊ inter istos fulsit per magnã costantiã sicut patet in duce agtanie. qui cũ eccl'as psequeret btus bnardus post missas cũ rpi corpe ignea facie ad eus accessit dices. Ecce ad te uenit filius vginis quez tu psequeris. Resiste ergo ei si uales. statimq; dux ille ad pedes bti bernardi accessit. ⁊ sibi in oib⁹ ⁊ per oia obediuit. Similr. ij. Regũ. v. legit q; dauid misit nũcios ad regẽ amon. sed illi dimidiã barbã eis raserũt ⁊ uestes pciderũt. Dauid aũt exercitũ fecit: ⁊ eos cõriuit. Mũcii dauid sunt clerici ⁊ plati. filij amon sunt demones uel principes mali. due ptes barbe sunt vita ⁊ scientia uel ordo uel ecclistica bñficia. Demones igit dimidiã barbã radũt qñ. s. vitã tollũt ⁊ sciẽtiã dimittũt Tyrãni etiã mediã barbã radũt. qñ auferũt substãtiã tpalẽ: ⁊ dimittũt eis ordinẽ clericalẽ. Sed ⁊ dauid qui interptat manu fortis. s. bonus platus debet hẽ audacẽ aium ut tales nõ timeat. debet hẽ impiosũ vbũ: ut. s. eos reprehẽdat ⁊ excoicatiõi sbijciat. ⁊ debet hẽ huiusmodi platus fortẽ manum ut etiã per brachiũ seculare si opus fuerit eos coerceat. Alij erãt eius inimici eũ indebite psequentes inter quos fulsit per patiẽtiã. Distinguit aũt ip se triplicẽ gradũ patiẽtie. Unus est ad iniurias vborũ. ⁊ iste est magnus. Alius est ad dãna reruz. ⁊ iste gradus est maior. Tertius gradus patientie est ad cõtumelias vberũ. ⁊ iste est maxim⁹. ℣ Istũ triplicẽ gradũ ipse ostẽdit. naz ipse fuit patiens ad iniurias uerborũ, nã cũ cuidã epo de sua correctione amicabiliter scripsisset ille idignatus rescripsit saluti ⁊ nõ spũz blasphemie. sed cũ in nullo cõmotus sibi rescripsit. Ego spũi blasphemie in me habere nõ credo. ℣ Fuit etiã patiẽs ad dãna rez. Nã cũ quidã abbas trecẽtas marcas sibi mitteret pro vno monasterio cõstruẽdo. tota illa pecunia a predonibus est sublata, nõ audies nihil aliud rndit nisi benedictus deus qui nobis pepcit ab onere. ℣ Fuit etiã patiẽs ad cõtumelias uerborũ. Cũ enĩ quidã eũ in marillã percussisset: vir dei circũstantes adiurauit ne tangerẽt. sed in pace dimitterẽt. Alij nõq; erãt humiles ⁊ deuoti. inter eos bernardus fulsit per beniuolentiã. Unde dicit in eius legẽda. Inter sumos honores ut sepius fatebat alterũ sibi mutuatũ hoiem videbat seq; potius reputabat absentem: uelut quoddã somniũ suspicatus. ubi vo inter simpliciores erat ⁊ amica decebat humiliate frui ibi se inuenisse gaudebat: ⁊ in ppriam rediisse psonã. Debent nãq; plati ad subditos beniuoli esse: ⁊ eorũ infirmitatibus condescendere. Hiere. j. Sedit te hodie in ciuitatẽ munitam ut. s. fugiẽtes ad te recipias per cõpassionem ⁊ columnã ferreã ut sustentes paupes ⁊ infirmos per beneficiorũ exhibitionẽ: ⁊ in muruz eneum ut oppressos. ptegas per defensionẽ. Alij. aũt erant ad vba sua ualde auidi. ⁊ inter istos fulsit per magnam gratiã. Unde mater vidit se in utero habere catulũ totaliter candidũ: ⁊ in dorso subrubum atq; latrantẽ. Ipse nanq; fuit catulus. ⁊ hoc inq; tum lingua sue pdicationis peccatorũ vulnera sanauit. Fuit candidus inq; tũ puritatẽ mẽtis ⁊ corporis suauit. Fuit subrubus inq; tũ igne celi succensus fuit. Et fuit latrans. s. inq; tũ ipsos tyrannos redargut: ⁊ hereticos a grege compescuit. ¶ Secũdo ista lucerna fulsit inter religiosos. Et hoc per quinque radios. ℣ Primus est q; laicos ad religionis habitũ cõuertebat. ⁊ hoc doctrinis: miraculis: ⁊ exemplis. Doctrinis quidẽ sicut fratres carnales quos uerbis salutaribus ad religionez addurit. Miraculis sicut patet in gerardo fratre suo in carcere posito quẽ miraculose extraxit ⁊ ad ordinẽ adduxit. Exemplis prout patet in quodam nuncio ab archiepiscopo ad ipm trãsmisso. qui quidẽ nuncius visa tanta beati bernardi sanctitate seculo uale fecit ⁊ religionẽ introiuit. ℣ Secũdus est quia nouicios carnalẽ affectuz relinquere satagebat. Unde dicebat eis. Si ad ea que intus sunt festinatis: hic foris dimittite corpera que de hoc seculo attulistis. Soli nanq; spiritus ingrediant. caro aũt nõ pdest quicq;. Religiosus enĩz nõ debet portare ad religionẽ corpus. s. corporalẽ uoluntatem, ut. s. propter uentrem pascẽdum in-

gredãf. sed reuera de multis pẽ dici illud Hieremi. Replebo boibus terrã tuã quasi buccho. Buchus totus est in uẽtre & fructus nullũ facit. Et aliquãdo in tanta sunt multitudine ut solẽ obscurare videant. Hodie enĩ sic etiã multi religionẽ intrãt ut uentres pascant & nullã utilitatẽ faciant & malo crẽplo bonos obumbrent. Non debet etiã religiosus ad religionẽ portare corpus. i. carnales siue ppriã uoluntatẽ. Unde Seneca. Tãtũ virtuti adiicit q̃tũ ppie uolũtati subtrahit. Nec etiã religiosus debet ad religionẽ apportare corpus. i. carnalẽ perentũ amorẽ. Gen. xii. Egredere de domo patris tui &c. V Tertius gradus fuit radius per quẽ fulsit ista lucerna. q. pfessos virtutibus & moribus informabat. Tria enĩs in vita sua seruauit & docuit que moriens dereliqt dicẽs. tria uobis obseruãda relinquo que liquidẽ ego pro viribus obseruaui. Memini uerbo scandalũ fecit. minus sensui meo q̃ alterius credidi. Iesus de ledẽte vidictã nõ expectij. Ecce charitatẽ humilitatem & obedientiã uobis relinquo. Docebat nãq; ut nullus uerbis cõtumeliosis aliũ scandalizaret uel malediceret. Legit nanq; Deut. xxvii. q. filij cocubinarũ iacob electi sunt ad maledicendũ. Filij vo liberarũ ad benedicendũ. Per quod dat intelligi q̃ maledicere & cõtumelias inferre est vitium personarũ. & ergo de eis nõ est curandũ. Docuit etiaz humilitatẽ & relinquere ppriã uolũtatẽ Ecc. xviij. Post concupiscentias tuas nõ eas &c. Docuit patientiã similiter Luce. xxi. In patiẽtia uestra possidebitis aias uestras. Et ppter ista tria dixit abbas Ioseph q. tria sunt honorabilia corã deo. f. patientia in infirmitate. obedientia sine ppria uoluntate. & bona operatio cũ mũda intentione. V Quartus est q. tentatos cõsolationibus & orationibus refouebat. Unde cũ quidã nouicius tentatus diceret. Nunq; amplius letus ero. beatus Bernar. taliter eũ consolatus est & tam feruẽter pro eo orauit q̃ ille tandẽ ait. Nunq; amplius tristis ero. Deus enĩs nõ permittit de nouo cõuersos grauiter tentari. Unde Grego. distinguit tres status conuersorũ qui sunt inchoatio: medietas: & perfectio. In inchoatione uenit blandimẽta dulcedinis. in medio uenient certamina tentationis. ad extremũ uenit pfectio plenitudis: q. sponsus suã gloriet vir pro dulcib⁹ blãdimẽtis fouet ut alliciat. quos piunctã aspis increpationib⁹ pbat. & pbatã securis cogitationib⁹ possidet. V Quintus est q. apostatas renocabat. sicut patet in diuersis & pluribus apostatis quos recepit. Cũ legit. j. Reg. xvii. q. filij israel vidẽtes se i antro uel spelũca positos. q̃dã eorũ absconderũt se in spelũcis. & q̃dã se absconderũt in abditis. & q̃dã in cisternis. q̃dã aũt trãsierũt ad philisteos. q̃dã remãserũt cũ rege suo saule. Sic etiaz israelite. i. religiosi q̃ i antro pnie & abstinẽtie sũt positi. q̃dã coepere uolũt ad hospitũ. & isti abscondũt se in spelũcis. q̃dã ad infirmatoriũ. & isti absc̃ondũt se i abditis. q̃dã exire uolũt. f. extra ad solatiũ & refrigeriũ. & isti absc̃ondũt se in cisternis. q̃dã trãseunt ad philisteos. i. ad seculũ. Boni aũt religiosi remanẽt cũ rpo & suo plato contra philisteos. i. cõtra demones fortiter dimicantes.

Sermo. cerrtiij. ¶ De sancto Bartholomeo apostolo sermo primus.

Quicũq; honorificauerit me g lorificabo eũz. i. Reg. ij. Magna sigdẽ dei liberalitas qui pro modico honore quẽ sancti sibi exhibẽt in terris. ipse de⁹ eos glorificare dignat in celis. Talis fuit bẽus Bartholome⁹ qui deũ honorificauit. & lõ de⁹ ipz glorificauit. & glorificare dignat. In pmissis ergo uerbis duo coiter tãgi & notari pñt. V Primo meritũ bti bartholomei: cũ dr. Quicũq; honorificauerit me. V Scõo tãgit pmiũ eius ibidẽ cũ subiungit: glificabo eũ. ¶ Circa pmũ est notãdũ q. sctus bartholomeus deũ honorificauit. f. corde: ore: ope: & corpe. V In corde aũt sunt intelligẽtia: uolũtas & memoria. Illi ergo corde deũ honorificãt qui eĩ bñficia recognoscũt: & cũ & eius bñficia diligũt & nunq; obliuioni tradũt. Talis fuit bẽus Bartholomeus qui hũane redẽptionis bñficiũ cognoscebat & sue memorie illud sepius ipimebat. & illud fortiter retinebat. & ipz regi cũ tãta dilectione exponebat ostẽdẽs q. ipa nra redẽptio facta est ualde cõ gruẽter. q. pius hõ factꝰ est de vgine terra. scõs vo hõ factꝰ est de vgine maria. Est facta ualde poteter. q. diabolũ inuasorẽ & abusorẽ alieni iuris poteter eiecit. Est etiã facta ualde iuste sigdẽ ut diabolus qui hoies comedẽt uiceret. a iniuste uiceret. Est, etiam facta nra redẽptio ualde sapiẽter. q. ipz diabolo tanq; aut illusit dũ escã carnis ostẽdẽs hamo diuinitatis cũ cepit. V Scõo sctus Bartholomeus ipz honorauit ore dũ ipi gliaz per orbẽ vniuersum fideliter pdicauit. Mũdus sigdẽ erat mẽdicus ignobilitate abiect⁹ & refutat⁹ & mestitia plenus. Bẽus aũt bartholome⁹ erat thesaur⁹ dei: margarita dei: & lumiare dei: & lõ mũdũ ditauit ac nobilitauit & illuminauit. Ista tria tãgit bẽus Theodorus in simone quẽ facit de ipso. ubi ait q̃dter ei⁹ corpus ad lipparĩ insulã est trãslatũ dicẽs. Uenit ad paupcula thesaur⁹ ditissimus. uenit ad ignobilẽ pciosissima margarita. uenit ad mestã splẽdidissimũ luminare. V Tertio deus honorificauit opera demonũ cultura destruxit. & cultũ dei ãpliauit.

Sicut aũt dicit btūs Aug. in li° de ci. dei. tria genera deoꝝ tradita sũt. Unū a poetis. Alterꝝ a phis. Tertiū a principib⁹ ciuitatū. Ꝙ aũt isti dii nullo mō sũt colẽdi. ibidẽ ostẽdit dicẽs. Proponũt greci. si dii tales colẽdi sunt .pfecto tales hoies sunt honorãdi. Assumũt romani. sed reuera nullo mō honorãdi sunt hoies tales. Cõcludũt xpiani. Multo mõ ergo tales dii colẽdi sunt. Dia nãqꝫ ista gentiera deoꝝ bartholome⁹ destruit. sicut patet in legẽda. ℣ Quarto bartholome⁹ honorificauit deus in corpe seu cũ suo corpe. qꝫ cẽties in die ⁊ centies in nocte genua flectebat. Uñ sup hoc btūs Aug. Dẽ quodcũqꝫ ichoaueris facẽ. pio inuoca deus ⁊ gras age illi. ⁊ cũ psumaueris illud silr fac. Unde Hiero. Nec cibi aũ sumant nisi ofone pmissa. nec recedaũ a mẽsa: nisi gr̃e referant. nec pus corpus gescat: nisi pascat ala. ℂ Secũdo ponit ei⁹ pmiũ qõ tãgit dñũ dr̃ glificabo eũ. De⁹ nãqꝫ eũ glificauit in vita ⁊ in morte. ⁊ tandẽ glorificauit post mortem. ℣ In vita siquidẽ beatus bartholomeus deũ glificauit ⁊ laudauit. ⁊ ipe de⁹ eũdẽ in ei⁹ vita glificauit multiplr. ℣ Pio nãqꝫ fecit eũ magne dignitatis: de cui⁹ dignitate sic dicit Theodorus. Petrus apl's docet nationes. bartholome⁹ psequẽter plias iuestigat. petrus opatus est .pdigia magna. bartholomeus fecit pdigia multa. petrus deoꝝ suꝫ capite crucifigit. sed beatus bartholomeus viuus excoriat. Ad quot ualet pertus mysteria capescenda. ad tot sufficit bartholome⁹ penetrãda. ℣ Secundo fuit multe sanctitatis. que siqdẽ sanctitas in tribus ⁊ er tribus apparet ⁊ cõstitit. ſ. in terreno rũ despectione. Uñ dicit de eo q̃ ipse sic ait. Ego nihil frenũ nihilqꝫ carnale desidero. Probat etiaꝫ ipsius sanctitas in seruẽti ofone. Unde dixit ei de mon. Apl'e dei bartholomee incẽdunt me orationes tue. ⁊ in pstãti mẽte. Uñ de eo dr̃. Semp eo dẽ vultu ⁊ aio let⁹ ⁊ hilaris pseuerat. ℣ Tertio fuit potẽtie mlte. Ipe nãqꝫ diabolus hẽt potẽtiã astutiãqꝫ malitiã. Sed ipe ipsi⁹ diaboli potẽtiã liguit. Uñ dixit demon. Ebe⁹ uester cathenis igneis ẽ pstrice⁹. ⁊ illa hora qua apl'us dei bartholome⁹ tẽ plũ intrauit ei⁹ astutiã detegebat. Fingebat enĩ diabolus se sanare ifirmos quos tũ nõ sanabat subuniẽdo. sed a lesione cessãdo. Ei⁹ malitiã ipediebat. Sicut patet in filia regis a qua diabolũ exire cogit ℣ Quarto fuit magne utilitatis. De hoc sic dicẽ the odor⁹. Uide bartholomeũ ligue aratro rõnabilia rura sulcãtẽ. fidei vbũ in pfũdo. ſ. cordis recõdẽtẽ padisuꝫ ⁊ vineas dñi plãtãtẽ. siluas euellẽ. spinas ipietatis secare. sepes circũponẽ. Et infra. sed respuunt egroti medẽtẽ orbi manuducẽtem. naufragij gubnatorẽ. mortui viuificatorẽ. ℣ Sexto pncipalr de⁹ ipm glificauit in morte: ipsi⁹ morti sue assimilãdo. Xps nãqꝫ fuit expoliat⁹: flagellat⁹: crucifix⁹: ⁊ sic mortu⁹. sic ipe fuit flagellat⁹: crucifixus: sua pelle expoliat⁹. ⁊ sic idẽ per capitis obtrũcationem mortuus. Cant. v. Inuenerũt me custodes q̃ circuierũt ciuitatẽ pcusserũt me. ſ. flagellãdo. vulnerauerũt crucifigẽdo ⁊ decollãdo. tulerũt pallium meũ. ſ. me excoriãdo. ℣ Tertio deus eũ glificauit post mortẽ. ⁊ hoc respectu sui ⁊ respectu nũi. ℣ Respectu qdẽ sui quo ad aias ⁊ quo ad cõp⁹. De glaia sic dicit ipe Theodor⁹. Bau de bartholomee: qui mare grellib⁹ scificasti. qui frã purpurcaꝫ tuo cruore fecisti. qui ad celũ conscasti. ubi i medio dine aciei refulgẽs in splẽdore imarcessibilis glorie splẽdẽs in exultatione iocũditatis mirabilis gaudes. Glificauit etiã de⁹ ipsi⁹ corpus. qꝫ sicut dicit ipe theodor⁹. de armenia usqꝫ ad ptes sicilie q̃uor arcis scõz in mari pcetis precẽtib⁹ arcã beati bartholomei cũ reuerẽtia dedurerũt. ℣ Scõo glificauit de⁹ cũ respectu nr̃i. Et hoc q̃druplr. ℣ Primo q: fact⁹ est aduocat⁹ pcoꝝ. sicut ipe cuidã suo deuoto appuit dicẽs. Per multũ tps de⁹ nr̃us pcib⁹ ⁊ meritis pplo huic pepcit. ℣ Scõo q: ipse est liberato: deotoꝝ sicut patet in mgro quẽ ab isidijs diaboli libauit. ℣ Tertio q: est pdẽnato: reprobor̃ put patet in frederico impatore qui eiusdẽ corp⁹ de loco suo remouẽ uoluit. ℣ Quarto ipe est reprobato: munerum iniustoꝝ. sicut patet in muliẽ que oleũ iniustũ acgsitũ in lapadẽ bti bartholomei infundere uoluit. sed tamẽ illud facere nequit.

Sermo. ccxv. ℂ Eodem die sermo secũdus

Xtẽdes

cẽlã sicut pellem qui tegis e ags supiora eius. ps°. In q̃tũ btūs bartholomeus fuit apls copetit sibi qõ dr̃ celũ. Apli nãqꝫ celũ uocanť. ſm illud ps°. Celi enarrant gloriã dei. Inq̃tũ aũtipse fuit excoriatus cõpetit sibi illud qõ dicit. Extẽdes celuz sicut pellẽ. Inq̃tũ vo ipse interpraẽ filius sus pẽdes aquas: cõpetit sibi illud qõ dicit. qui tegis aquis supiora eius. qõ ergo dr̃ celũ respicit dignitatem aplice dignitatis. qõ vo celũ dr̃ extensum respicit genus passionis. qõ aũt dr̃. qui tegis aquis superiora eius. respicit interpretationes nominis. ℂ In vbis ergo pmissis scrũs bartholome⁹ a tribus cõmẽdat. ℂ Pio a sublimitate pfectionis ⁊ vite in eo q: uocat celũ. Dicit aũt Isido. Celũ phibrdens uolubile ⁊ rotũdũ esse dixerũt. Dicit aũt ipe celũ. q: fuit ardẽs per charitatẽ succensaz. Ex qua charitate q̃uor carbones pdier̃ũt. ℣ Unum carbonem iecit cõtra diabolũ. quo mediante diabolus incẽdit. ⁊ ille carbo fuit eius oratio ignita. Unde dixit demon. Apl'e dei bartholomee incẽdunt

me ofones tue. ℣ Aliū aūt carbonē iecit ptra diabolū qui diabolū ligauit qui fuerūt ipi⁹ apli meri rita gliosa. Aū ꝺi in ipi⁹ legēda. De⁹ uester cathe nis ignis est ligat⁹ nec respicē nec log audet er il la hora qua apls ingressus est illuc. sctī eni viri ex se tot carbones emittūt quot in se vtutes hūt. ⁊ quot opa seruētia faciūt ex gb⁹ vnā cathenā pstituūt cū qua diabolū ligatū tenēt. ℣ Tertiū carbonē direxit. ⁊ pstimauit ad deū qui ipi deo odorē facit. ⁊ iste carbo fuit ei⁹ caro peremata. Ben. viij. Edificauit no altare dño. ⁊ ista ꝺ odorē suauitatis odorat⁹ est dño. ℣ Quartū aūt carbonē direxit ad primū quo primū ad dei amorē iflāmauit. ⁊ iste carbo fuit ip sius ꝓdicatio ignita. Theodor⁹. Gaudeas Bartholomee sol orbis ire cūcta illuminās os dei lin gua ignita sapias. pmēs fons vite sanitates emanā. ℣ Scōo ipe ꝺ celū. q: ipe fuit mobilis ⁊ uolubilis per opationē sollicitā. Ipe nāq; rā sollicit⁹ fuit: q: tres puincias pgrauit. sic ꝺicit Theodorus s. licaoniā: indiā: ⁊ armeniā. Nec mirū si tā uolubi lis ⁊ sollicit⁹ fuit. q: fuit tota dei nubes dei plen⁹ sapia dei. ⁊ plen⁹ seruore dei. Fuit eteni nubes dei Ysa. lx. Qui sunt isti qui ut nubes uolāt. Et iō fraz etiā secūdi⁹ irrigauit. Sol nāq; vtute sui caloris illud qō subtile est in ags uaporabilē extrahit. ⁊ in nubes ꝓdūcit. Sic etiā ips iesus qui est sol iustitie et calore ⁊ vtute sui amoris oēs hūanū affectū qui in aplis erat. ad se per desideria attrahebat ⁊ i nubes ꝓdūcit. Brūs nāq; apls fuit etiā tā uolubilis ⁊ taz uelor. q: fuit rota dei. Ezech. x. Rotas illas uocauit uolubiles. Iō aūt rote sic sunt uolubiles q: nō tāgūt terrā nisi in pūcto. Sic ipe bartholome⁹ adeo uelox erat q terrenis in pūcto. i. necessi tatis articlo adherebat. j. Timo. vi. hītes victū ⁊ qb⁹ tegamur: his ptēti sim⁹. Fuit etiā brūs bar tholome⁹ tā mobilis ⁊ tā uelor q: fuit plen⁹ sapia. Nā sicut ꝺ Bap. vij. Orb⁹ mobilib⁹ mobilior est sapiētia. q: quos replet mobiles. hos ⁊ ueloces fa cit. Fuit etiā tā uelor. q: fuit plen⁹ zelo dei. Vide bat nāq; mūdū esse tenebrosuz ac eē ifipidū. ⁊ etiā videbat mūdū esse iculū. ⁊ iō per ips velocit dis currebat. Vñ brūs theodorus. Bartholome⁹ vo famulus dei pgit per mūdū uelut lux ut tenebro sos illumiaret: ranēq; sol ut ifipidas gētes saliret: rāq; agricola ut spūalē cultura pficeret. ℣ Tertio pcipaliter ꝺ celū. q: fuit rotūdus per finalē pse uerātiā. Forma nāq; spica fine caret. Nō enī po tuit pmissis emolliri. Vñ cū rex camelos onera tos auro ⁊ argēto ⁊ lapidib⁹ pciosis sibi ꝺare vel ler. ipse rūdit. Nihil frenū nihil carnale desidero. nec etiā potui minis deterreri. vñ cū rex diceret si bi. Tu es qui euertisti fratrez meū. Ille rūdit an dacter. Ego vo non euerti cū. sed potius euerti. Etiā nō potuit supplicijs superari. Lz enim ipse fue rit flagellatus. crucifirus. excoriatus. ⁊ decollat⁹. tñ in dei amore semp permāsit inuict⁹. ¶ Scōo cōmēdat a qlitate passionis ⁊ pene cū ꝺ. Extēdēs celū sicut pellē. Fuit enīz excoriatus ⁊ pelle sui cor poris denudat⁹ ⁊ decollatus. tñ in dei amore sem per mansit inuictus. Hoc significatuz est Exuif. j. ubi ꝺ. Detracta pelle hostie arc⁹ in fruſtra cōcidēt ⁊ subijcēt in altari ignē strue lignoꝝ ante cōposi ta intestinis pedib⁹ lotis aqua. adolebit q: ea sacer dos sup altare in holocaustuz ⁊ suauē odorē dño. Ista hostia dei fuit Bartholomeus: cui fuit pellis detracta. quādo. s. ipse fuit excoriat⁹. Fuerūt etiaz artus in fruſtra cōcisi quādo ipse fuit crucifirus ⁊ decapitatus. Fuerūt etiā ipsius intestina ⁊ pedes lotī: q: affectiones eius fuerūt emūdate ab oi terre na cōcupiscētia ⁊ cupiditate ex vino ſmone. Joā. xv. Jā uos mūdi estis ꝓpter ſmonē quē locutus sum uobis. ⁊ ex spū sancto a quo ⁊ per quē ipe fuit mūdat⁹. ut de hoc legit ⁊ habet Act. j. Vos aūt baptizabimini spū sctō. Fuerūt etiā ipsius aplī as sectiones mūdate in sanguine suso. Apoc. vij. La uerūt stolas suas ⁊ dealbauerunt eas in sanguine agni. Circa istā hostiā posita est strues lignoꝝ. naz ⁊ intus in aīa habuit ligna desideriox sctōꝝ: ⁊ ab extra ligna bonoꝝ operum. Deinde subiectus est ignis ⁊ ignis amoris in mēte. ⁊ ignis passionis in corpore. ⁊ sic holocaustū extitit: q: tot⁹ intēsus fu it eius aius per amorē. ⁊ corpus eius succēsuz fu it per passionē. vba per celi ardorē. eius ops per seruorē. Et sic odorem suauitatis fecit dño. Fecit eni odorē suauē per odoriferā famā. suauiorē: per sinceram cōscientiā. suauissimuz odorē per sponta neā penā. ¶ Tertio cōmēdat a profunditate dine sapiētie. cū ꝺ. Qui regis ags superiora eius. Su periora aie sunt rationalis. cōcupiscibilis. ⁊ irasci bilis. Fuit eni recta ⁊ repleta eius rationalis ags diuine sapiētie. Ecc. xv. Aqua sapiētie saluaris po tauit illū. Fuit eius concupiscibilis repleta aqua ꝺ uine gre. Ysa. xlviij. Effundā aquā sup sitientem. Fuit eius irascibilis repleta ags emulationis feruide. Can. viij. Fons hortoꝝ puteus aquarū viuentiū que fluunt impetu de libano. Vnaz sicut ꝺ cit de sanctis animalibus Ezech. j. Vbi erat impetus spiritus illuc gradiebant.

Sermo. cc. xvj. ¶ Eodem die sermo. iij.

Extendens celum sicut pellem.

¶ Istud vbū multi plicē hēt itellectū. ¶ Pmo eni ꝺ celū extē ſuz sicut pellis ad scribēdū. Sicut eni hō pellē ex tēdit ut in ea scribat: sic ipe deus celū extēdit ut in

eo scribat noia electoꝝ Lu.x. Gaudete q̄ noia ua
scripta sūt i celis. ¶Scdo ad ihitādū. Sic enī hō
de pellib' sac tēctoriū. sic de' in celo hēt suū hitacu
lū. Uñ alia trāslatio hēt ertēdēs celū sic cameraz.
Uñ celū dr q̄si casa heloys. i. dei. Job. xxvi. Ertē
dit q̄si nubē tēctoriū suū. ¶Tertio ad circūdādū.
Sicut enī pellis totū corp' circūdat: z nihil est qđ
nō sit circūdatū pelle. sic fm Dam. Celū empireū
ptinet oēs creaturas: z nihil est creatū qđ nō sit in
fra celū. ¶Quarto ad tegēdū. Est enī celū q̄si te
ctū orbis trarū. Uñ dr ibidē. Celū q̄si tectū mūdi
ertēdit de'. Facit nāq; aplūs firmamētū ut tegat oꝝ
bē trarū. Et subdit glo. Et hoc sine pelle. i. sine la
bore: s tā facilit sicut pellē. ¶Quito ad allicīēdū.
Sicut enī pellipari' pellē pulchā corā emptore er
tēdit ataq; erpōit. ut. s ps emptorē alliciat ad emē
dū. Sic de' firmamētū syderib' depictū ertēdit:
ut alliciat ad desiderādū. ¶Sexto ad cōmēsurā-
dū: q̄si dicat. Quātū hō corā deo suā pellē: tātum
de' ertēdit hoi celū suuz. Sibus his modis btūs
Bartholome' sicut pellis fuit ertēsus. ¶Prio vi
delicet ad scribēdū. Fuit enīs hec pellis p:io ercoria-
ta. Mich. iii. Pellē de sup ercoriauerūt. Eadē
q; pellis fuit scripta int' p ipressionē ēuangelii. Thre
no. iiii. Cādidiores nazarei ei' nlue z foris p impſ
sionē palliorū. Sili' z pellis carnis rpi fuit in cru
ce ertēsa. vñ ps. Dinumerauerūt oia ossa mea. fu
it scripta abint' multiplicitate dolor. Thi. i. Att
tēdite z videte si est dolor silis sic dolor me'. z fo
ris pfiriē clauoꝝ. Malach. iii. Cōfigitis me gēs
tota. ¶Scdo fuit ertēsus ad hitādū. q: de' i eo p
fidē hitauit. Eph. iii. Habitare rps per fidē i cordib'
uris. Et q: rps per fidē in eo hitauit ueraciter. iō
multa miracula fec. Fidei enī opatio miraculoꝝ
attribuit. Ostēdit enī miracula in qtuor elemētis
z p:io in aere q: ips a diabolo purgauit. in igne: q:
pmissiōe dei ossa sua tanq; ignis splēdētia demō
strauit. In aq: q: arcā in qua ossa sua erāt recōdi
ta de armenia usq; i cicilā per mare dedurit. In
terra: q: mōtē quēdā per septē stadia elōgari fecit.
¶Tertio fuit ertēsus ad circūdādū. fuit enī circū
dat' penis sursuz: q: fuit decollat'. z deorsuz: q: fu
it in cruce pedib' affix'. a dextris z a sinistris: q: ma
nib' in cruce fuit clauat'. añ z retro: q: flagellat'.
In toto corpe: q: fuit ercoriat'. Iste nāq; est ille
hō de quo dr Lu. iiii. Qui ab hierl̄ in hierico de
scēdit qñ rps ips i mūdū lunaticā ad pdicādū mi
sit: q icidit i latrōes q eū expoliauerūt ercoriādo.
plagas iposuerūt flagellādo z crucifigēdo. z semi
uiuū reliquerūt decollādo. Tūc enī fuit semiuiu'
relict': q: q̄tū ad corp' fuit mortu': s corā deo in
aia viu'. ¶Quarto btūs bartholome' fuit exten-

sus ad ptegendū. Quāuis enī alii electi sint lapi-
des in domo dei. apli tū sunt tectū: q: p:e ceteris
sctis: celo. i. deo magis fuerūt vicini. Uñ alii sctī
uocant fui. Ipi aūt sunt amici. Joā. xv. Jā nō di
cā uos fuos: s amicos meos zc. Tū q: solis ra-
dio fuerūt illustrati. Matth. xiiii. Ippuit glia dñi
sup tectū sederis. Tū q: illi q ad aplos auriliū cō
fugiūt: sunt magis securi. Mat. xviii. Qui i tecto
sunt nō descēdāt aliqd tollē de domo sua. Tū, q;
defendūt ab estu vitioꝝ: z a turbine tribulationū.
z a pluuia tētationū. Ysa. iiii. Tabnaculuz erit in
umbraculō dei ab estu. z in securitate. z in absen
sione a turbie z a pluuia. ¶Quito fuit ertēsus ad
allicīēdū. Compa enī sctoꝝ in hac vita multa clari
tate z miraculis fulgēt. Si igit tā pciosus saccus
erteri' patet. cū pciosus thesaur' est q; interiꝰ later. In
isto nāq; sacco latet dupler thesaur'. s. interior q su
it aius gra dei plen'. Prouer. xxi. Thesaur' desi-
derabilis z oleū in hitaculo iusti z thesaur' supior
s. glie celestis. De quo dr Mat. xiii. Vade z vende
oia que hās: z da paupib'. z hēbis thesaurū in ce-
lo. Istū thesaurū hodie btūs bartholome' recepit
Ambros' in pfatiōe. Bartholome' mortis virili
ter pferēdo discrimē glioſ certaminis ad celestez
glia secū portauit triūphū. ¶Sexto fuit ertēsus
ad cōmēsurādū. q: fm q: ipe ertēdit pellē suā deo
per diuersitatē supplicioꝝ: sic de' ertēdit sibi celū
suū per imēsitatē pmioꝝ. Multū sigdē pellē suā er
tēdit. q: p:io fuit flagellat'. deide s btūs theodoꝝ
fuit ercoriat'. q: ātequ; i cruce morerē ide fuit de-
posit'. z postmoduz ercoriat'. Ultimo s usuard
fuit capite trūcat'. q: igit sic uehementer ertēdit
pellē suā. iō de' excellēter ertēdit sibi celū suū. Uñ
sup B theodor'. Ad celos bartholomee cōmea-
sti. ubi i medio dine aciei refulgēs. i splēdore imar
cessibilis glie splēdēs. in exultatiōe dignitatis isa
tiabilis gaudes. Quāū ergo hō ertēdit pellē deo
p macerationē. tātū de' ertēdit celū suū p glie largi
tatē. Multū nāq; btūs bartholome' se ertēdebat.
Thren. v. Pellis mea q̄si cliban' exusta est. Job
xix. Pelli mee psumptis carnib' adhesit os meū.
Minus q; ertendebat q dicebat Lu. xviii. Jeiuno
bis in sabbato. Nihil ertēdebat q dicebat eiusdez
rii. Alia mea hēs multa bona. regesce. bibe. z epu
lare zc. Ertēdēti igit deo multū pellē suā: de' mul
tū, ertēdit celū suū. z ertēdēti parū pellē suā: deus
parum ertēdit celū suū. z nihil ertēdenti pellē sua
deus celuz nudit celuz z aperit infernum. Job. xxvi.
Extendit aquilonem super nacuum.

Ser. ccxxvii. ¶De eodē fmo. iiii.

p Ellē pro pelle z cūcta que hēt hō da
bit pro aia sua. Job. ii. Scōm

glosaꝫ. Pellis p̄o pelle vaſ. q̄ sepe vū ictus p̄tra oculū venit. manū opponim⁹. ut poti⁹ in ipa manu q̄ in oculo vulneremur. ac si dicat. Jō tot flagella Job equanimiter extra sustinet. q̄ ne ipse it⁹ feriaſ patet. ¶ Notādū tñ est q̄ q̄drupler est pellis. ℣ nature. ℣ culpe. ℣ gr̄e. ℣ t glie. ¶ Prima pelle induūt oēs homines. Vñ sup hoc ipe Job inqt q̄to. Pelle t carne vestisti me t̄c. Sed istā pellē bartholome⁹ multiplici rōne deposuit. ℣ Prīo cā deposuit q̄ signū ferunt de charitatis. Solēt enī homines calore nimio estuātes exponē vestimenta. In hoc ergo q̄ vtūs bartholome⁹ pellē suā deposuit: ostē dit q̄to igne amoris plen⁹ fuit. hoc significatus est. i. Reg. xviii. ubi dr̄. Diligebat ionathas dauid q̄si aiaꝫ suā. Nā expoliauit se tunica sua: t dedit eā dauid. Per ionathā q donū colūbe iterpraſ: vtūs bartholome⁹ intelligit qui dono spūs sc̄i fuit repletus. Iste ergo qui diligebat dauid. i. xp̄s sicut aiaꝫ suā. tunica se expoliauit: t dedit dauid. q̄i ppt xp̄i amorē se ercoriari p̄misit. ℣ Secōo in augmentus maioris puritatis. Solēt enī rami arboꝝ q̄si ercoriāt albiores appere. Sic t bartholomeus pelle mortalitatis erut⁹ in aia extitit magis purus. De hoc legit Johel. j. Ficū meā. i. bartholomeū: qui fuit hūilis fructuosus t dulcis decorticaui. mūdās expoliaui eā. albi facti sunt rami ei⁹. Prouer. xxv. Ziuser rubiginē de argēto t egredit⁹ vas purissimū. ℣ Tertio i spem future imortalitatis. Solet nāq; hō libēter deponē vestē vetustā. ut vestē iduē ualeat ceuariā. Sic ipe libēter vestē mortalitatis exuit. q: se decorādū veste imortalitatis sciuit. vñ pⁿs. Astitit regia. i. ei⁹ aia que cor⁹ bñ rexit. a dextris tuis in vestitu deaurato. i. cū corpe glificato j. Mach. x. Iussit rex expoliari ionathan vestimētis suis. t iduit eū purpura. i. carne gliosa q̄ erit in gnāli resurrectiōe. ℣ Quarto deposuit pellē suā t odorē suauitatis. Solebat nāq; sacerdos in vetteri lege pellē hostie detrahē igneq; supposito ipaꝫ in odorē suauissimū dño imolare. Sic btō bartholomeo est pellis detracta q igne charitatis icēsus in odorē suauissimuꝫ est dño imolatus. Bap. iij. Tanq̄ aurū in fornace pbauit illos. t q̄si holocausti hostiā accepit eos. ¶ Secōa aūt pellis deq ua p̄mittit⁹ est pellis culpe. Et ista est tripler. ℣ Una est qua induuntur luxuriosi que est pellis vetusta. Thren. iij. Vetustā fecit pellē meā. Luxuria nāq; dr̄ vetusta siue q: hoīes cito ducit ad senectutē siue vetustatē. siue q: hō q se illi vitio imergit usq; ad mortē in illo inueterascit. pⁿs. Inueterauī iter oēs inimicos meos t̄c. Siue q: cū ipa sit latū fetidusq; fec⁹ ipꝫ hoīes turpē t vetustū. Ecc. ix. Mis mulier que est fornicaria q̄si sterc⁹ i via p̄culcabit. ℣ Alia est qua iduunt superbi. t ista pellis est a vēto inflata. Osee. xij. Ephraim pascit vētū. Aug. O pellis ista gd rēderis. o sanies fetida gd inflaris. q: igit est vēto plena. iō statiꝫ vetu mescit si p̄gnr̄. Job. vij. Memēto q: vētus est vita mea. iō leui ipulsu circūferk. pⁿs. De⁹ me⁹ pone illos ut retā. t sicut stipulā aīa faciē venti. iō cito deficit. Job. xxx. Eleuasti me t q̄si sup vētū ponēs allisisti me valide. ℣ Alia est qua iduunt auari. t hec est pellis nigra. Thren. iij. Si mutare pōt ethiops pellē suā t̄c. Et auar⁹ trahit nigredinē corpalē. q: p̄o lucro captando die noctuq; erurik. t gelu punik. Thren. v. Pellis mea q̄si clibanꝰ exusta est. Auarus etiā trahit nigredinē spūalē. q: cū auaritia sit lutū. aia que luto imergik: nigra efficik. Habacuc. ij. Ue qui multiplicat nō sua t usq; quo aggrauat p̄tra se dēsus lutū. Ista triplicē pellē bartho⁹ nō iduit. q: frena desperit. t honores fugit. t ueraz castitatē seruauit. ¶ Tertia vo pellis est pellis gr̄e qua iduunt iusti imitādo puersationē xp̄i. Xp̄s enī iduꝫ est pelle. i. puersatione cādida. rubicūda. t electa. Can. v. Dilect⁹ me⁹ cādidus t rubicūdus. electus ex milib⁹. Ysa. xlij. Nō erit tristis neq; turbulēt⁹. ecce q̄s cādida. Vñ pⁿs. Cū his qui oderūt pacē erā pacificus. ecce q̄s rubicūda. t firma charitate pacifica. Mat. xj. Discite a me q: mitis sum t hūilis corde ecce q̄s p̄ oīb⁹ māsueta. Ista pelle gr̄e bartholomeus fuit tect⁹. q: ei⁹ puersatio fuit iocūda pacifica t māsueta. Vñ de eo dr̄ in eius legēda. Semp codēruitu t alo ierus t hilaris p̄seuerat. ¶ Quarta pellis: est pellis gl̄ie qua iduunt bti. vnde legit Exo. xxxvi. q: tabernaculū trib⁹ pellib⁹ opiebat. s. pellib⁹ rubricatis hiacinthinis t sagis ciliciis que fiebāt de pilis capraꝝ. Opiebat etiā de pellib⁹ magnis nigris: sed formosis. Can. j. Nigra sum sed formosa filie hierl̄m: sicut pelles salomonis. Bti igit induerūt pellē formosaꝫ per corpis claritatē. Apoca. xix. Datū est ei ut coopiat se bysso splēdēti t cādido. Pelle hiacinthia per subtilitatē. huiusmodi enī pelles hñt colorē acreū. Corpa nāq; scōrū que mō sunt grossa t pōderosa tūc ad instar aeris erūt subtilia. j. Cor. xv. Seminat⁹ corp⁹ aiale t surget corpus spūale. Etiā induunt pelle rubicata per immortalitatē. huius nāq; coloris est nalde viuus. vñ de hoc rubicūdo coiter dicim⁹. Iste est nalde viuus. Bap. v. Justi aūt in pp̄etuū viuent. Pelle capna per agilitatē p quā sci cōparanf fulguri coruscanti. Job. xxxviij. Mungd mittes fulgura. Sancti etiā ppt cor⁹ agilitatē cōparanf nubi t scitille discurrēti. Deut. xxviij. Magnificētia ei⁹ discurret nubes. Bap. iij. Tanq̄ scintille in arūdineto discurrēt. Cōparanf etiā aut velociter volāti

Tunc enĩ aues uelociter uolant quãdo sunt plumis plene ⁊ subtiles corpore. ⁊ uẽto agitate. Sic sancti tũc erunt pleni plumis oium virtutũ. Habebũt corpus subtile ⁊ glorioſuz ⁊ agitabunt̃ per ſpiritũ ſanctũ. Ezech.i. Ubi erat impetus ſpiritus: illuc ⁊ gradiebant̃. Uel poteſt dici q̃ pellis tripliciter ponit. ſ. pro re tẽporali. Mich.ii. Deſuper tunicam ⁊ pallium ſubtuliſti. Ponit etiã pellis pro vita mortali. Geneſ.iij. Fecit deus ade tunicas pelliceas. Et pro ſuperficie corporali. Job x. Pelle ⁊ carnibus ueſtiſti me. Beatus igit̃ bartholomeus dedit rem temporalẽ pro celeſti ſubſtantia. Matthei.xix. Si vis perfectus eſſe uade ⁊ uende oia que habes ⁊ da pauperibus. Dedit etiã vitam temporalem pro vita perpetua ⁊ glorioſa. Joan.xij. Qui odit aiam ſuaz in hoc mundo ꝛc. Etiã dedit pellẽ corporalẽ pro carne glorificata. Phil.iij. Saluatorẽ expectamus dominum noſtrum ieſum chriſtum.

Sermo.ccxxviii. ¶De beato Auguſtino epiſcopo ⁊ doctore ſermo primus.

q Uas uas auri ſolidũ ornatuz omni lapide pcioſo. Ecc.l. Iſtud uas aureũ ⁊ preciouz repũtat bti Auguſtinũ doctorẽ egregiũ qui in p̃miſſis uerbis a tribus cõmendat̃. ¶ Primo cõmẽdat a plenitudine diuine ſapiẽtie: cũ dicit. Quaſi uas auri. Per aurũ nanq̃ diuina ſapiẽtia intelligit̃ qua ipſe beatus Aug⁹ tanq̃ uas dei fuit repletus. ſicut aũt ipſemet oſtẽdit in li⁰ de qualitate aie tripler eſt ſapiẽtia. ſ. nociua: ſuperflua ⁊ neceſſaria. Nociua enĩz ſapiẽtia eſt de impediẽtibus ad ſalutem. Neceſſaria eſt de expediẽtibus. Sed ſuperflua eſt de impertinẽtibus. hoc oſtenditur per ſimile in corpore humano. cũ enim tranſlato uerbo aĩa diſcẽdo dicat̃ creſcere. ⁊ dediſcẽdo decreſcere. ⁊ in corpore ſit tripler augmentũ. Unum nociuuz quod tumor dicit. alterũ ſuperfluũ per quod interdum euenit ut ſenis digitis in manib⁹ aut pedibus nascant̃ hoies. Tertium vo eſt neceſſarium quo naturalis conueniẽtia adimplet̃ in membris. ſic ⁊ in aĩa eſt ſapiẽtia nociua que eſt de impediẽtib⁹. Eſt ſapientia ſuperflua que eſt de imptinẽtibus. Eſt ſapientia neceſſaria. que eſt de expediẽtibus ⁊ neceſſariis. Iſta triplici ſapientia iſtud uas plenũ fuit ſ. ſapientia nociua qua ante p̃uerſionẽ ſuam plenus fuit. De qua dicit̃ Jac.iij. Mõ eſt iſta ſapiẽtia deſurſuz ſed terrena aialis diabolica. Eſt enĩz terrena q: cõſiſtit in ſrenoruz cupiditate. De hac ipe met ait in cõfeſſionibus. Docebã artẽ rhetoricaz victoriosam loquacitatẽ. vic⁹ cupiditate uẽdebã. Eſt etiã aialis que pſiſtit in carnali uoluptate. De hac dicit ibidẽ. Recordari uolo tranſactas fedita tes meas nõ q̃ eas amem. ſ. q̃ amem te d⁹ me⁹. Eſt diabolica que cõſiſtit in ſupba ⁊ uentoſa ambitione. De hac ibidẽ ait. Libros diſcebã eloquentie in qua eminere cupiebã ſine dãnabili ⁊ uentoſo ꝓpter gaudia uanitatis humane. ¶ Secundo ante ſuã conuerſionẽ habuit ſapientiã ſuperfluã que eſt ſapientia ſecularis ⁊ philoſophica que ideo ſuperflua dicit. q: ſine ea ſalus eterna habet̃. In lib⁰ confeſ. de illa ſapiẽtia dicit. Infelix aũt ille homo qui ſcit oĩa hec. te aũt neſcit. beatus aũt qui te ſcit etiam ſi illã neſciat. Qui vo te ⁊ illã nouit: nõ pro pter illã beatior eſt: ſed ꝓpter te beatus ſolũ. Iſta aũt ſapientia plenus fuit. q: ait ibidem. Omnes libros artiũ quas liberales uocant tunc nequiſſimus malaz cupiditatũ ſeruus per meipſuz legẽs intelleri. Jtẽ ibidem. Quicquid eſt de arte loquẽdi ⁊ diſſerendi. quicqd eſt de dimenſionibus figuraruz. ⁊ de muſicis ⁊ de numeris ſine magna difficultate ⁊ nullo hoie tradente intelleri. ¶ Tertio habuit poſt ſuã conuerſionẽ ſapientiã neceſſariaz ſ. diuinã que dicit̃ neceſſaria. Quia ſicut dr Prouerb.xviij. Ubi nõ eſt ſcientia aie ibi nõ eſt bonũ. Primã igit̃ ſapientiã. ſ. nociuã ipſe ex toto ⁊ omnino abhorruit. Secundã. ſ. ſuperfluã totis viribus contemſit. Tertiã ſapientiã. ſ. neceſſariaz ⁊ diuinã totis ſuis viribus cõcupiuit. ut de eo dici poſſit illud. iij. Reg. iiij. Dedit ſapientiã ſalomoni: ⁊ prudentiã multã nimis ⁊ latitudinẽ cordis quaſi arenã que eſt in littore maris. Ubi quatuor implicant̃. ſ. q̃ habuit ſapientiam multã. ſufficientem. ⁊ habuit ſapientiam nimiam: ⁊ q̃ habuit coꝛ latum. Unde habuit ſapientiam multã. quia habuit ſapientiã diuinã. nihil enĩz ſibi defuit q̃ ad ea pertinere haberet. Uoluſianus. Legi dei uoeſt quicqd auguſtinũ cõtigerit ignorare. Habuit ſapientiã nimiã. naz habuit ſapientiã ſuperfluentez. Unde legit̃ q: cũ quidã tractatus beati Auguſtini in matutinis legeret̃. beatus bernardus obdormis parum. vidit quendã iuuenẽ de cuius ore taz immẽſus fluuius eribat̃ q̃ totam eccleſiã irrigabat. Cui dubium nõ fuit illũ auguſtinũ fuiſſe qui habuit coꝛ latũ. q: ſ. habuit celerẽ intellectũ ⁊ nobile ingeniũ. Unde in lib⁰ confeſ. ait. Scis tu dñe deus meus. q: celeritas intelligẽdi ⁊ diſcendi acumen donum tuũ eſt. ſed nõ inde ſacrificabã tibi. Proſper in libro de vita cõtemplatiua dicit. Bẽt⁹ Aug⁹ fuit acer ingenio. ſuauis elogo. ſecularis ſtature pit⁹. in eccleſiaſticis laborib⁹ opoſius. Qui hũit ſapiẽtiaz ſicut arenã maris. Sicut enĩ arena eſt innumerabilis. ſic ⁊ libri ei⁹ innumerabiles ſunt. Un dicit Remigi⁹. q: liber⁹ ſex milia uolumi

nũ origẽis se legisse fatet. Aug⁹ tñ tãa scripsit ut nullus posset ei⁹ libros die⁹ ac noctib⁹ scribẽ: sed nec legẽ qdẽ occurrat. ¶ Scdo cõmẽdat a solidi tate doctrie. cũ dr. Solidũ. Et⁹ enĩ doctria est solida ꝓpter ꝙuor ꝓditiões ꝙs hẽt. ℣ hẽt enĩ puris simã ueritatẽ vñ cõparat simile. vñ Greg⁹. in epla ad ꝓfectũ africe sic ait. Beati Augustini cõpatrio teopuscula legite z ad cõparationẽ illi⁹ similagis nr̃m furfurẽ nõ ꝙratis. Prouer. iii. Puri z puriſſi mi ei⁹ fruct⁹. Sermones nanq; bti augustini sunt puri. q; nullam hñt falsitatẽ. Sũt purliores: q; nõ hñt dubitatẽ. Sãt puriſſimi: q; oẽm cõtinẽt ueri tatẽ. Vñ cassiodorus in ꝓlogo sup psalteriũ. Est aũt Augustinus oiũ lrarũ magr. Et ꝙ in ubertate rerũ est cautissimus disputator. occurrit ꝓpe tanq; fons puriſſimus nulla fece pollutus: sed in integritate fidei pseuerãs nescit hereticis dare vñ se pñt aliqua colluctatione defendẽ. tot⁹ catholicus: totus orthodoxus inuenit. In ecclia dñi sua uissimo odore resplendẽs. supni etiã luminis claritate radiat. ℣ Scdo eius doctrina hẽt altissimã pfunditatẽ: iõ cõparat agle. Hiero. Aug⁹ eps uolans per montiũ cacumina q̃si agla. z ea que sunt in montiũ radicib⁹ nõ ꝓsiderãs. multa celoꝝ spatia terrarũq; situs z aquarũ circulos charoꝝmone pnũciat. Job. xxxviij. Profunda fluuioꝝ scrutatus est z abscõdita ꝓdurit in lucẽ. ℣ Iuuius sacere scripture hẽt supficiẽ. s. sensus lr̃alẽ. z hẽt mediũ. s. sensus moralẽ. z habet ꝓfundũ. s. mysticũ z spũalẽ. Iste aũt nõ trñ scrutat⁹ est scripture supficiẽ: sed etiã mediũ z pfundũ. ℣ Tertio hẽt firmiſ simã soliditatẽ. Ideo cõparat malleo. vñ Berñ. Aug⁹ hic est ualidiſſim⁹ malleus hereticoꝝ. Sicut enĩs malleus ictibus suis incudẽ firmat. z ferrũ domat. z melodiã generat: sic Aug⁹ doctrinis suis ecclias firmauit. Ecc. l. In vita sua suffulsit domũ. z in dieb⁹ suis corroborauit tẽplũ. Hereticos enĩ domuit z fugauit. z ibidẽ. Qui curauit gẽtẽ suã z liberauit eas a ꝓditione. Prosper in li⁹ de vita cõtẽplatiua: sic ait. Sctũs Aug⁹ fuit in quotidianis disputationib⁹ clarus. z in oibus actionib⁹ suis bene cõpositus. in questionib⁹ soluẽdis acutus. In hereticis cõuincẽdis circũspectus In expositione nostre fidei catholicus. In explanãdis scripturis canonicis cautus. dei laudẽ generauit Tota nãq; ecclesia laudat deũ qui sibi cõcesit⁹ doctorẽ tas egregiũ. Unde cãtat ecclesia. Magnus dñs z laudabilis ualde q; de tenebris gẽriũ lumen ecclie uocauit Augustinũ. ℣ Quarto btũs Aug⁹ hẽt dulcissimã suauitatẽ. Iõ cõparat cibo dulcissimo. Vñ Grego. ubi supra. Si delitioso cupitis pabulo saginari bti augustini opuscula legite. Et uocat ipse Greg⁹ doctrinã bti augustini pabulũ z delitiosũ. z saginatũ pabulũ: q; satiat. delitios q; delectat. Vñ cãtat. Tu de vbis saluatoris dulcẽ panẽ cõficis. Panẽ: q; satiat. dulcẽ: q; delectat. uocat etiã saginatũ: q; ipinguat. De hoc nãq; cassiodorus sic ingt. Btissim⁹ aug⁹: in gbusdã libris nimia est difficultate recõditus. In gbusdã vo fit planissimus: ut etiã puulis ꝓbeat accessus. Cui⁹ opa suauia sunt. obscura vo utilitatibus magnis farcita pinguescũt. ¶ Tertio cõmẽdat a pfectiõe oiũ vtutũ z gre. cũ dr: ornatũ oi lapide pretioso. Et illi lapides ꝓciosi dicunt ee ꝙuor vtutes. s. prudẽtia: iustitia: ac tẽperãtia: z fortitudo: er gbus sco rona cõficit qua spõsa rpi ornat. Hñs prudẽtiam ab anteriori per quã preuidet a futuris. Justitiã a posteriori: per quã satisfacit de ꝓteritis. Tẽperantiã aũt a dextris ne eleuat̃ur in ꝓsperis. Fortitudinẽ vo a sinistris ne succũbat in aduersis. Istas ꝙuor vtutes augustinus habuit. put. s. sunt purgati aĩ. Vñ sm Plotinũ iste virtutes pugnãt contra inordinatas affectiões. z tũc dicunt politice. aut auferũt eas oĩno. z tũc dicunt purgatiue aut auferũt memoriã illarũ: nõ tñ illas z tunc dicunt vtutes purgati aĩ. aut talẽ faciũt ut nephas sit in illo noiare affectiones. z tũc exẽplares dicunt. z sic sunt in deo. Prime igit inordinatas affectiones remittũt. Scdo auferũt. Et terne nescisti. In ẽrtis nephas est affectiões huiusmodi cogitare. Btũs vo augustinus. aut tales inordinatas affectiões in memoria nõ hẽbat. aut in horrore. aut in aspnatione hẽbat. Vñ cũ rõ in li⁹ solilocoꝝ ipẽ interrogasset. Mõne te delectat uxor casta. pudica. pulchra. morigerata. z diues. rñdit. Quãtũcũq; mulierem depinxeris: atq; de bonis oĩb⁹ cumulaueris: nihil mihi tã fugiẽdũ q̃s concubitũ decreui. dehinc rõ. nõ quero qd decreueris: sed utrũ adhuc alliceris. Et rñdit. prius. Nihil i huiusmõi ꝙro nihilq; desidero: sed ẽt cũ horrore z aspnatiõe talia recordor.

Sermo. ccxrix. ¶ De eodem sermo. lj.

Aser a rubiginẽ de argẽto: z egrediẽt uas puriſſimum. Prouerb. xxv.

Ostẽdit nãq; in his uerbis pmissis ℣ qlis btũs Aug⁹ fuit aũ suã puersionẽ. q; tũc fuit rubiginosus. ℣ z qlis fuit in ipa puersiõe. q; fuit a rubigine purgat⁹. ℣ Et qlis fuit post ei⁹ cõuersionẽ q; tũc tot⁹ puriſſim⁹. ¶ Aũ cõuersionẽ vo istud uas cõtrarerat qdruplicẽ rubiginẽ. s. infidelitatis. q; in secta manicheoꝝ incidit. in qua aliqb⁹ ãnis fuit in uolutus. Ad has sigdẽ nugas pductus est. ut ipse ait in lib⁹ cõfes. ut diceret. Ficũ plorare cũ decerpitur z matrẽ eius arborem lacteis lachrymis flentẽ. ℣ Secũdo cõtrarerat ipse btũs Augustin⁹

ante eius ꝓuersionē rubiginē ꝑhice uanitatis: ut ipe ait ubi supra. Institui aīo intēdē in scripturis sacris. ſz visa est mihi sacra scriptura idigna: quā tulliane dignitati cōparare. Tumor enī mētis sugiebat eius modū. Illa aūt erat que creſceret cuz puulis: ſz ego dedignabar eē puulus z turgidus ſastu mihi grādis videbar. ℣ Tertio ꝓtrarerat rubiginē terrene cupiditatis. Uñ ipe de cartagine ro mā z de roma mediolanū ꝓrexit, ut rhetoricā uēderet. z sue cupiditati satisſaceret. Uñ ait ubi supra. Docebā artē rhetoricā victoriosz loquacitatē vict⁹. ſ. cupiditate uēdebā. ℣ Quarto rubiginē ornalis uoluptatis. Uñ ait ipe ubi supra. Exalabant nebule de limosa ꝑcupiſcētia carnis z scatebra pubertatis obnubilabat cor meū: ut nō discerneret serenitas dulcedis a caligine libidis. ℭ Scōo notat ḡlis fuit in ipa cōuersione: qz. ſ. fuit ab oī rubigine purgat⁹. Ad istā nāz rubiginē auferēdā: q̄dā fuerūt in eo per modū cause efficiētis, q̄dā per modū cause disponētis. ℣ Est enī purgat⁹ per uerā ꝓtritionē. Uñ dī ibidē q̄ sub q̄dā arbore se ꝓiecit z dimisit habenas lachrymis: z ꝓruperūt flumina ex oculis eī⁹ acceptabile sacrificiū deo. z iactabat uoces. ſ. miſabiles. z plorabat amarissima ꝓtritione cordis sui. ℣ Scōo fuit purgat⁹ per uerā cōfessionē. uñ deo cōfitebat dicens. ubi supra. Recordari uolo trāſactas fedirates meas. nō q̄ eas amē: sed ut amē te de⁹ me⁹. Amore amoris tui facio illud recolēs vias meas negliſimas: ut tu dulceſcas mihi dulcedo nō fallax: dulcedo felix z secura. Et nō solū de hoc: sed etiā de minimis se accusabat. Sicut de eo q̄ cū puer eēt ad pilā ludebat. z q̄ ad scolas nō nisi uolēter ire uolebat: z q̄ fabulas poetarū nimis libenter legebat. z q̄ dolebat ex amore motuā flebat. z q̄ in ludis puerox fraudulēras exercebat victorias. z q̄ de q̄dā arbore piri pira furat⁹ fuerat. ℣ Tertio fuit purgat⁹ cū plena satisſactiōe. Ipe nāz tres ptes satisſactiōis habuit. ſ. ieiunia oſones: z elemoſynas corpales. z pmarie elemoſynas ſpuales que ꝓſistūt i docēdo idoctos. uñ dī de eo. Post mortē mīs puersus est augustin⁹ ad agros ppios ubi cū amicis ieiunijs z oſonib⁹ uacās: scribebat libros z docebat idoctos. Disponēdo aūt ipz ad istā puersionē q̄tuor fuerūt. ſ. flagella. crēpla. z doctria. ac sollicitudo mīna. ℣ fuit aūt q̄tuor vicib⁹ flagellat⁹ sicut ipe in li⁹ cōfeſ. refert. ℣ Prio dolore stomachi: cū adhuc iuuenis cēt. z nōdū baptizat⁹ fuisset. Sz mr uoluit q̄ baptizaret z sanat⁹ fuit. Dat enī ꝓhibuit ne baptizaret ne ire rū sedaret. ℣ Scōo cū fuisset romam ubi incurrit egritudinē ualidā. z hoc mater nesciebat: q̄ si hoc vulnē ferret: nunq̄ cor eius sanaret. ℣ Tertio in ꝓmordio sue ꝓuersionis tā ualidiſſimo dolore dētiū torquebat q̄ etiā loqlā amisit. uñ in tabulis cereis scripſit ut oēs pro eo orarēt. Ipe aūt cū aliis genua flexit z sanat⁹ fuit. ℣ Quarto flagellat⁹ fuit in quodā amico suo defuncto. In cui⁹ morte cor ei⁹ adeo cōturbatū fuit q̄ qcqd aspicieba erat illi mors z seipz semimortuū reputabat. ℣ Scōo diſpositiua fuerūt exēpla. ſ. Ambrosij. Simpliciani. Victorini. Antonij. z alioz scōz. Exēplū sigdem Ambrosij ipm aiauit ad cōuersionē. nā z oī dūcta btūs Aug⁹ ꝑdicatione sancti Ambrosii audiebat: quē Ambrosi⁹ pine suſcipiebat z clemēter tractabat. Mater etiā ei⁹ btm Ambrosiū q̄si angelū dei diligebat. Sciēs q̄ per eū ei⁹ fili⁹ cōuerti debebat q̄ z factū est. Exēplū Sipliciani ipz aiauit ad sanctē vite electionē. Uñ ad ipm prexit z gestus suos sibi retulit. z qs esset apt⁹ modus viuēdi ab eo petijt. videbat trīs ecclīaz plenā eē clericis: in qua alius z alius sic ibat. Simplicianus aūt viā salubriez eū docuit. Exēplū victorini ipz aiauit ad imitationē. Uñ cū simplicianus ei narraſſet. ut in codē li⁹ habef quō victorinus phs rome in foro statuā meruisset. z quō xpian⁹ factus fuisset erarsit Aug⁹ ad imitādū eū z cepit grauiter suspirare. Exēplū Antonij ipm aiauit ad celestiū auiditatē. Mā sicut ibi dē habef. Cū q̄dā miles noie Pōtianus de africa uenisset: z vitā z miracula Antonij heremite narraſſet: cepit Aug⁹ igemiscē. z ad alipiū exclamare Quid patimur: q̄d audimus. Surgūt nāz indocti z celū rapiūt. z nos cū doctrinis nris in ifernū demergimur. Exēpla sctōz defunctoz ipz aiauerūt ad ardētē charitatē. uñ ait ibidē Exēpla fuerū tuoz quos de nigris lucidos z de mortuis viuos feceras ꝓgesta in sinuz cogitationis mee urebāt z accēdebāt me ualde. ℣ Terriū dispositiuū fuit doctrina Tullij. Pauli. z Ambrosij. Cū enī ut ibi refert eēt ānoz. xix. z quēdā libz tullij q̄ ortēsi⁹ dī legisset. q exhortationē facit ad pḥiaz. repēte affectū ei⁹ mutauit. z imortalitatē sapie ꝓcupiuit. ℣ Scōo doctria pauli. Mā cū codicē aplicū apuisset z capituluz q̄ prio sibi occurrit legisset. Induimini dñz ieſuz xp̄z. rō. Statī a corde ei⁹ oēs dubietatis tenebre diffugerūt. ℣ Tertio doctrina Ambrosij. Cū enī ei⁹ ꝑdicationē auide audiret. z q̄dā vice cōtra sectā manicheox Ambrosi⁹ diuti⁹ disputasset error ille a corde Augustini penitus est ablatus. ℣ Quartū dispositiuū fuit sollicitudo mīna que si cut cū carne ꝓperat mūdo: ita postmodū milto laꝯ chrymaz semīe genuit rpo. Et cū apō quēdā eḡm uberti fleret. Illi ait. ℣ fieri nō pōt ut fili⁹ tātarū lachrymarū peat. Et sic de filii sui puersiōe mr certificata est. Et tā p ipi⁹ epi rnsionē q̄ etiā celestiū re

uelationē qua se cuz filio in q̄dā linea stātē asperit. ¶ Tertio post puersionē fuit pi$$im⁹ q̄ patet: q̄ diuitias p̄tēnebat. honores respuebat. uoluptates abhorrebat q̄tū ad diuitias. rō in libro soliloqoz quē in p̄medio sue puersionis fecit ipz interrogari fecit dicens. Diuitias nullas cupis. Et ipe rn̄dit. Nec q̄dē nec nūc p̄mū. nā cū. xx. annos agā. xiiij. anni sunt er quo ista cupe destiti. porro unus liber ciceronis mihi facile p$uasit. nullo mō e$$e diuitias appetēdas. Quātū ad honores interrogat dicēs. Quid honores fateor cos pene pis dieb⁹ cupere destitisti. Quātū vo ad uoluptates iterrogat ratio dicēs. Quid uror rn̄dit. Quātumcūq; mihi eā depinxeris: nihil mihi magis fugiēdū q̄z cōcubitū decreui. Deinde subiungit dicēs. Quid de cibis: rn̄dit. Siue de cibo z potu ceteraq; corporis uoluptate nihil interroges tantū ab eo peto q̄tuz mihi ualitudinis opem conferre potest.

Sermo. ccxx. ¶ De eodem sermo. iij.

a Qua pfunda z ẏba er ore viri z torrēs redūdās fons sapientie z⁹. Prouer. xviij. Inter ceteros alios sctōs doctores btūs Aug⁹ cria p̄uilegia spāli a deo recepit. P Mā a deo hūit sapiētiā z doctrinā pfundā. P lachrymaz abūdātiā. P z dulcedinē interna. Et ab his trib⁹ in p̄miss̄is ẏbis cōmēdat. ¶ Mā p̄mo hūit pfundā sapiaz z doctrinā. cū dr. Aq̄ pfūda z ẏba er ore viri. Sacre nāq; scripture pfunditas tāta est: q; nullus eā pfecte penetrare pōt. qō signi ficatū ē Ezech. xlvij. ubi dr. Mēsus est mille cubitos. z tradurit me per aquā usq; ad talos z⁹. usq; ubi que nō potui trāsuadare. In flumie eni sacre scripture gliber doctor usq; ad talos ducit q̄n exp̄positiōes elicit q⁹ pedes affectionū in auditorib⁹ purificanf. usq; ad genua q⁹ auditores ad bene opandū p̄fortanf. usq; ad renes q⁹ tētationes z prana desideria supanf. Ad q̄tuz vo gradū. s. ut dine scripture pfunditas pfecte trāsuadari possit nullus mortalis attigē pōt. De ista pfunditate dic ipe i li⁹ p̄fes. Mirabilis pfunditas elogoz tuoz. quoz ecce añ nos supficies blādiēs puulis. Sed mira pfunditas de⁹ me⁹. mira pfūditas error: est itēdē in eā. Ista aūt pfunditatē sacre scripture: in quātū hoi fuit possibile Aug⁹ scrutat⁹ fuit z ide co piositatē exp̄nū z sniaz edurit. Ecc. i. In dieb⁹ illi⁹ emanauerūt putei aq̄rū. z q̄si mare adimpleti sunt ultra modū. ubi tria implicanf. s. q; ista ema natio facta sit ad instar putei. instar maris. z supra modū. Tūc aūt fit emanatio instar putei q̄n aque de pfundis tre viscerib⁹ ducunf. Et q̄to pute⁹ p fūdi⁹ fodif tāto aque magis lipide iueniunf. Sic ipe puteū sacre scripture subitās de occultis scripture sensib⁹ salutiferas scripturas edurit. z q̄to scripturas p̄fundi⁹ penetrabat: tāto ide p̄fundiores z lipidiores snias educē videf. Job. xxviij. Profūda queq; fluuioz scrutat⁹ est: z abscōdita p̄durit i lucē. Tē aūt fit emanatio ad instar maris q̄n a mari fontes z flumia deriuanf. Sic etiā doctrina bti Aug⁹ deriuanf oīuz exp̄ositionū dicta sequētiū do ctoz ut possit dici de eo illō Marci. xviij. P luet aq̄ de situla ei⁹. p̄fūdū flumē sunt dicta aplōz. ppha rū: z euāgelistarū. Aquā aūt istoz p̄dictoz fluuio rū btūs aug⁹ collegit in situlis. i. i diuersis libris. Una eni magna situla est que appellaf lib de trini. alia est lib de ciui. dei. z sic de aliis. De istis nāq; si tulis ceteri doctores hauserūt. nā oēs sermones q̄stiones. sūme tractat⁹ z decreta. ac decretales re sonāt augustinuz. P sa. ri. Repleta est tra scia dñi. sic aque maris opientes. Tūc aūt fit emanatio su pra modū q̄n diuersa loca plus solito irrigantur. Sic z doctria Aug⁹ in diuersis locis: z i diuersis mōis emanauit. In diuersis q̄dē locis. q; oia scripture loca exp̄osuit z iglsiuit. iij. Reg. iiij. Disputauit a cedro que est i libano usq; ad isopū que egre dief de pariete z disseruit de iumētis. z uolucrib⁹. z reptilib⁹. z piscib⁹. Per cedrū intelligif sublimitas dinitatis. Et p isopū intelligif hūilitas hūanitatis. Disputauit igif a cedro dinitatis usq; ad isopum hūanitatis. Q̄n ipe fecit librū de trinitate q̄si de cedro. z de hūanitate q̄si de isopo. Asserit etiaz de iumētis. i. erutib⁹ sctōz q; sunt iumēta dei. pē. Et iumētū fact⁹ sum apō te z⁹. De uolucrib⁹. i. de vignitatib⁹ āgelōz. z de reptilib⁹. i. de vitijs z crimi nib⁹ pctōz q; in tra repūt p amorē. Et de piscib⁹. i. de pena dānatoz. q; dānati gemūt sub aqs tribulationū. Emanauit etiā diuersis modis. Alij nāq; doctores hūt spāle modu⁹ tractādi. sic est videē in Hiero⁹no z ipe vsaf circa exp̄ositiōes. Ambro si⁹ vo circa sensus spūales. Greg⁹ aūt circa instructiones morales. Iste aūt nō hēt spāle modu⁹. q; hēt cōes z vniuersu⁹ modū. Jo significaf per eu fratē. Alia tria flumia que hūt spālia loca per qu fluūt: significāt doctores. Eufrati aūt nō determinaf loc⁹: q; fluit p diuersa loca. Sic etiā alij doctores hūt spāle materiā de qua tractāt. Iste aūt nō hēt spāle materiā de qua tractat: q; de oīb⁹ tractat. ¶ Secōo p̄cipaliter cōmēdaf a lachrymarū ubertate. cū dr. z torrēs redūdās. Quasi eniz qdā torrēs de ei⁹ oculis emanauit aqua lachrymarū. Quia ipe q̄tuor genera lachrymarū hūit. P Nam hūit lachrymas cōpūctiōis. z hoc p̄o petis ppti is. Et has lachrymas habuit in p̄ncipio sue cōuersionis quando. s. sub quadā ficu se p̄iciens lachrymas amaras effudit. P Secundo habuit la

chrymas deuotionis. z has habuit pro celestibus desideriis. de quibus ipse dicit in libro confessio. Quantum fleui in hymnis z canticis tuis suauc sonantibus ecclesie. uoces igit ille influebāt auribus meis. z fluebāt lachrime. z bene mihi erat cū illis. ℣ Tertio habuit lachrymas lamētationis. z has habuit pro mūdanis peculis. ordinatus enim in presbyterū. z postea in epm statu illius pericu lum pſideras multū ac amare fleuit. Unde dixit. In nulla re deū mihi sentio ita tratū sicut in hoc q cū nō esses dignus poni ad remū. posuit me ad amplustre in apice regiminis ecclie. ℣ Quarto ha buit lachrymas cōpassionis qs habuit pro alijs miseriis. Cū enim ipsi barbari cuncta deuastarent. brūs Aug⁹ lugubrem vitā durit. fuerūt enim lachryme eius panes die ac nocte. ℭ Tertio cōmē dat ab affectionū dulcedine. cuz dr: fons sapiētie. Sapiētia eni a sape dr. In ipso nāq; tāta fontalis suauitas fuit: q tria mira in ipo generauit. ℣ Primo nāq; mētis inflāmationē. Unde cāt de eo. z est sumptū de libro cōfes. Sedebat vba eius in visceribus quasi sagittas acutas. z crēpla fuoz dei tanq; carbones uastatores. ℣ Scdo in eo genera uit mētis vulnerationē. vnde cantat de eo. Vulnerauerat charitas rpi cor eius. z ipse dicit in li⁹ pfes. Sagittaueras tu cor meū charitate tua. ℣ Tertio fecit in eo mētis deificationē. vñ ipse ait ubi supra. Audiui uocē tuā de excelso. Lib⁹ suz grādiū crescē z māducabis me. nec tu me mutabis in te sicut cibū carnis tue: sz tu mutabis in me. ℣ Quarto fecit in eo mentis alienationē. vñ ait ubi supra. Aliqñ itromittis me in affectū multū iusitatū introitus. nescio ad quā dulcedinē que si pficiat in me: nescio qd erit. qō vita ista nō erit.

Sermo. cerri. ℭ De eodem sermo. iiij.

q Sicut sol refulgēs: sic ille effulsit in templo dei. Ecc. l. Sicut sol radios suos ubiq; spgit: sic z ipe beatus Aug⁹ ubiq; refulsit. In vita qdē. s. ℣ in statu laicali. ℣ clericali. ℣ z pōtificali. ℣ Mā in statu laicali refulsit: qñ icepit a ferueri dilectione. Unde ipse ait in li⁹ pfes. Sagittaueras tu cor meū charitate tua. z gestabā vba tua trāfixa in viscerib⁹ meis. z dederas sagittas acutas z carbones uastatores. Incepit a dulci deuotiōe. vñ ait ubi s. Nec satiabar illis dieb⁹ dulcedie mirabili psiderare altitu dinē dīni pſilij sup salutē generis humani. Incepit ab oīuz sensuū in deū pfecta uersatione. Unde ait ubi supra. Vocasti z clamasti z rupisti surditatem meā. coruscasti z splenduisti. z fugasti cecitatē meā z duri spūs. anhelo tibi gustaui esurio z sitio te. tetigisti me z exarsi in pacē tuā. ℭ Scdo fulsit in statu clericali ostēdēs suā humilitatē: scitatē: z doctrinē ueritatē. Tāte qdē humilitatis fuit q idignū se reputabat in pſbm promoueri. Et idcirco lachrymas uberrime fudit. Ostēdit etiā tūc suā scitatē. q: mor monasteriū clericoz istituit. z sm regulaz aplōz in illo monasterio viuē icepit. ubi nullus qc dō ppriū hēbat. sed oēs in cōi viuebāt. Ostēdit etiā sue vite z doctrie vitatē. q: vbū dei isatigabilr pdicabat ac libros scribebat z hereticos conuincebat. ℭ Tertio fulsit in statu pōtificali. In quo ser radi is fulsit a qb⁹ alij epi cōsueuerunt puari. ℣ Primo eni remouit a se oēz suspectā familiā. Uñ dic Grego. Legit q brūs Aug⁹ nec cuz sua sorore hīare pſēsit dicēs. Que cū sorore mea sunt: sorores mee nō sunt. ℣ Scdo remouit a se oēz ambitionē z pōpā. tā in uestib⁹ q in uasis. Uestimēta eni sua nec fuerūt nimia nimiū. nec abiecta plurimū. sz ex moderato z cōpetēti hitu erāt. Ipe etiā dixisse legit: fateor. de pciosa uestre erubesco. Et iō cū mihi dat uēdo ea. z q: uestis nō pt ee cois. pciū ergo sit cōe. Uasa etiā aurea uel argētea nō hūit. sed ligneis ul marmoreis usus fuit. nō necessitatis iopia. sed ppositō uolūtatis. ℣ Tertio remouit a se oēz cupiditatē z auaritiā. nullā eni villā uel agrū emē uoluit vnq;. Multas etiā hēditates ei dimissas respuit: z ppinqs mortuoz dari fecit. ℣ Quarto ad pauper hūit magnā libalitatē adeo q qñq; uasa dñica iubebat frāgi z pfari: z captiuis idigētib⁹ dari. Uñ vo pecunia deficiebat hoc pplo nūciabat. z eos ad erogādū pecunias puocabat. ℣ Quinto in cibo z potu ipse hūit magnā pcitatē. Uñ scribit de eo q mēsa frugalis z pca usus est. Ipse nāq; in li⁹ pfes. dicit. Sic me docuisti ose quēadmodū medicamēta. sic alimēta sumpturū accedā. In ipsa nāq; mēsa poti⁹ lectionē q epulationē diligebat. detractiones vo penit⁹ cōpescebat. Uñ in mēsa vsus scriptos hēbat. Quisqs amat dictis absētū rodē vitā. Hāc mēsam uetra nouerit ee sibi. Uñ si detractio ibi icidebat. dixit q aut tacerēt. aut illos vsus delerēt. aut de mēsa recederēt. ℣ Sexto nullā hūit ad suos pſanguineos carnalitatē. Uñ dr de eo. Consanguineis sic bñ fec ut nō diuitias hīent. sz ut aut nō aut minus egerent. ℭ Secūdo fulsit in morte Et hoc qnque radijs. ℣ Primo eniz sibi ostendit magnā compassionē. q: cū in lecto decumberet z barbari oia deuastarent. z ipse amarissime fleret. cōuocatis fribus dixit eis. Ecce rogaui dīm. ut aut nos ab istis peculis eruat. aut nob patiētiā tribuat. aut me de hac vita suscipiat: z in isto ctio fuit eraudit. ℣ Scdo hūit magnā deuotionē. Mā septē psalmos penitētiales sibi scribi fecit iposq cōtra parietē positos decumbēs legebat z uberrime

In decollatione ioānis baptiste

fiebat. ℣ Tertio hūit magnā puritatē. dicebat enī nullū cūcūq; excellēs fuerit siue cuiuscūq; meriti foret sine cucharistie sacramēto decedē; exire de bē. qđ; ipse in se uoluit obseruare. ℣ Quarto hūit magnā charitatē. Quidā enī eger ad ipm uenit cū gemitu magno sibi rogās manū ponē; ; sanitatē; pferre. Et cū se excusare iciper; diceret; q; nō posset sibiipi sanitatē; pferre, istabat ille eger ardētius rogādo dicēs. q; sibi per somniū reuelatū eēt q; ad brīm Augustinū accederet; ille sibi manū imponeret; exīde sanitatē obtinē deberet. Ipe igit audītis ab illo ifirmo hmōdi depcatiuis vbis, illi ergo manū imponēs pro eo orauit; sic ifirmus ille sanitatē recepit. ecce ergo cūte charitatis fuit poti; illi egro ad cū uenīēti cū sibiipi charitatē uoluit impēdere. nec mirū: q; desiderabat trāsire ad deum. ℣ Quito habuit pauptatē magnā; vñ de eo dī. q; testiū nullū fecit. q; vñ facē posset paup ipe nō habebat. Quāuis aūt dimisit rerū substantiā. tū toti mūdo dimisit triplicē thesaurū. s. pciosam sui corporis margaritham. ppetuā famā. ; affluētē suā doctrinā. Ecc. xliij. Corpa scōz in pace sepulta sūt. ecce corpis margaritham. ; noīa eoz viuēt in generationes. ecce ppetua fama. Sapiētiā ipsoz narrāt ppli. ecce affluēs doctrina. ¶ Tertio fulsit post mortē. Et hoc cūor modis. ℣ Primo q; illustrat; est lumine celestis claritatis. Vñ qdā monach; in spū rapt; vidit ipm sup lucidā nubē sedētē. cuius oculi qsi solis radij totā eccliam illuminabant. de quo odor nimius exalabat. ℣ Secūdo est imersus in pelagus ifinite suauitatis. vñ legit q; beat; Bernardus ipm vidit. de cuius ore tāt; aquarū ipet; eribat q; totā eccliaz replebat. Aug. Huc imersus in pelagus illud. De quo dī in ps. ℣ Lumis ipet; letificat ciuitatē dei. de sua influētia nos irrigat; fecūdat. ℣ Tertio collocat; est in culmie dine maiestatis. Vñ cū qdā in eccliā sci petri pnoctās vidisset scrīm gregoriū cū multis epis. pcellionaliter in cedētē interrogauit gregoriū. Si iter cos augustinus erat. Et ille rūdit. Augustinū virū excellētissimū de quo queris. altior loc; nobis tenet. Sili mō de quodā in spū rapto qui cū oēs scōs in glia pspexisset; augustinuz minime videret. rūsum est illi. Amice noli dubitare aug; residet in excelsis. ubi disputat de glia excellētissime trinitatis. ℣ Quarto pstitut; est in plenitudie prātis. ps. Introibo in potētias dñi. Ité idē. Potēs in terra. s. viuētiū semē eius. Beat; aūt Aug; quē rps genuit per amb[illegible]si doctrinā; ; baptismi gram; ; lachrymarum mīs abūdātiā. Et q; ipe est in tāta potētia pstitut; ō deuotos sibi adiuuare pōt. Sic in multis patē pōt quos a diuersis lāguorib; ; afflictiōib; liberauit.

Sermo. cerrrij. ¶ In decollatione beati Johannis baptiste Sermo primus.

Ale tractauerūt euz qui a uētre mīs
m pfectus est ppha. Ecc. xlix. Le
git q; uis btūs ioānes ab utero mīs sanct; fuerit. a mīis tū male tractat; fuit. s. ab hero
de qui ipz btūs ioānē in carcē decollauit. ab herodia que ei; sanguinē sitiuit. etiā male tractat; fuit a phariseis. quoz pfilio fuit icarcerat; . ℣ Fuit etiaz male tractat; a iuliano apostata qui ei; ossa dispsit ; erpte cōbussit. Hēs enī illi libati male tractauerūt eū . ℣ in vita. ℣ in morte. ℣ ; post mortē. ¶ Mā herodes ; ei; cōplices brīs ioannē male tractauerūt in vita. q; ipz icarcerauerūt. Et tū ipe sic incarcerat; ostēdit quo ad herodē magnā cōstātiā. Vñ sup hoc ait Chry. id qđ herodes btō ioāni faciebat pro iniuria: ipe totū hoc suscipiebat pro bñficio: q; dei misericordia souebat: q; uerū gaudiū sctōz est exire de mūdo. Ostēdit quo ad rpm magnā reuerētiā ; amorē intimū. q; sciēs se xpi nūciū ; famulū ei; esse misit discipulos ad rpm ut sciret si ipm rpz nūciare debebat inseris sicut nūciauerat supnis. Quo ad discipulos ostēdit magnā diligētiā. vnde Chry. Missus ioānes in carcerē nō de suo periculo: sed poti; de discipuloz salute sollicit; misit eos ad rpm ut miracula sua viderēt que tot fecit. ut pauco rū alias lucraret. q; melior est apō deus vnus iustꝰ q; tot; mundus petōrib; plen; . Ostēdit quo ad se magnā scitatē ; gram. q; mūdū reputabat eē carcerē. Et in carcē eē reputabat fore padisuz. Chryso. Joānes specie pō: gra ągelus. q; nihil carnis seu carnalit erat in eo nisi visio sola. Coepe tenebat in carcē: aio aūt in celo. ¶ Scōo male tractabāt cū in morte q; ipz decollauerūt. ei; aūt decollatio facta est pro iustitie defensione. q; s. herodē de stupro arguebat. facta est cū multa sui deuotione. q; deo se recōmēdabat. Vñ cārat hodie. In medio carceris stabat Joānes. ; uoce magna clamabat dicēs. Dñe deus me; tibi cōmēdo spīm meū. Etiā facta est cū patrū multoz qui erāt in limbo gaudio. vñ legit i euāgelio nichodemi q; ipe eis dixit. ego sum ioānes qui rpz baptizaui. ; digito demonstrauit. ; descēdi nūciare uob. q; uos in prio visitabit. Facta est etiā cū mystica significatione. quā significationē btūs Aug. assignat dicēs. q; xps nat; est eo tpe quo dies icipiūt crescē. ioānes eo tpe quo incipiūt decrescē. Xps fuit in cruce exaltat; . ioānes fuit capite minoratus. Per que dat intelligi q; fama Joānis decrescē debebat. Famaz vo xpi crescere oportebat. facta est etiā euz ecclesie ueneratione. q; q̄uis ad limbuz descēderit ei; cū passio celebrat. Coz enim qui ad limbū descēderūt. qđ spectant

simpliciter ad uetus testm̃. sicut Abrahã Dauid ⁊ ceteri. Et istoꝝ solẽnitas nõ agit. Quidã uo spectabãt ad uetus testm̃ ꝯtũ ad tẽpus. sed ad nouũ ꝯtũ ad causaz: sicut pueri inocẽtes. Et iõ, ppt causaz: eoꝝ obit⁹ celebrat: sz ppt tẽpus alleluia subticeſ. Joãnes aũt spectabat ad nouũ ⁊ rõne cause: qz pro iustitia est mortu⁹. ⁊ rõne tpis: qz fuit finis ueteris testamẽti ⁊ initiũ noui. Et iõ ei⁹ obit⁹ colit ⁊ alleluia cantat. ¶ Tertio male tractauerũt btm̃ ioãnẽ post ei⁹ mortẽ. s. herodes caput ei⁹ in disco afferri faciẽdo: q̃si quoddã ferculũ discũbẽtib⁹ ide faciẽs. ⁊ herodias corpus sine capite sepeliẽdo. timẽs ne ipe ppha resurgeret si cũ capite corp⁹ post tũ fuisset. Et iulian⁹ apostata ei⁹ ossa dispgẽdo ⁊ in pte cõburẽdo. Et qz oẽs isti btm̃ Joãnẽ male tractauerũt: iõ a deo ipsi male tractati fuerũt. nam herodes i exiliũ fuit missus ⁊ ibi misabiliẽ fecit mortu⁹. herodias aũt ut aiũt qdã: cũ caput btⁱ ioãnis manu teneret: ⁊ sibi isultaret dño iudicio in ei⁹ faciẽ insultauit ⁊ illa ibito mortua corruit. puella aũt dũ sup glaciẽ ludẽdo discurreret glacies sub pedib⁹ ei⁹ frãgit: ⁊ illa sic miserabiliꝝ suffocat. Judei a tito ⁊ uespasiano fuerũt capti. ⁊ trigita pro uno denario uẽditi. Julian⁹ apostata celesti plaga pcussus ab hostib⁹ excoriat. ⁊ de corio scabellũ regi psarũ efficit. Quãuis aũt ioãnes sic fuerit male tractat⁹ in vita. in morte. ⁊ post mortẽ. de⁹ tñ i hoc triplici statu eũ uenerabiliter tractauit. Nã in vita celestib⁹ mysterijs itereſſe fecit. qz celos aptos vidit. uocẽ pris audiuit. spm̃ scm̃ in ꝑe colũbe asperit. filij ꝺinitatẽ agnouit. Et sic tota trinitas uenerabiliter eũ tractauit. Silr ⁊ in morte. qz mors sua fuit ualde pciosa respectu dei. qz pro iustitia mortẽ sustinuit. respectu sui: qz pcio sanguis regnũ celoꝝ acqsiuit. respectu limbi: qz pciosus nũciũ prib⁹ apportauit. respectu mũdi: qz ei⁹ mortẽ uenerabiliter colit. Simili mõ post ei⁹ mortẽ. Ipse enĩ dict⁹ est patriarcha. ppha. apls. ãgelus. martyr. pfessor. ⁊ vgo. Et iõ in celo existẽs mõ morat in societate patriarcharũ. modo in societate ꝓphetarũ. modo in ordinib⁹ angeloꝝ. modo in choro aplorum. modo inter rosas martyrũ. modo inter violas cõfessoꝝ. mõ inter lilium virginũ: ⁊ sic deinceps.

Sermo. ccxxxiii. ¶ De eodẽ sermo. ij.

m Ale tractauerũt eũ qui de utero mris sue ꝓfectat⁹ est pha ⁊c. Eccl. xlix.

In vbis pmissis ꝙtuor ponunt. ¶ Pio ponit herodis crudelitas: qz ioãnẽ crudeliter tractauit. Notandũ q̃ aliqñ mali male tractant malos. Prouer. xiij. Inter supbos sepe iurgia sunt. Aliqñ mali male tractãt bonos. Unde de hoc ait ps. Persecut⁹ est hoiz inopẽ ⁊ mẽdicũ. Aliqñ boni pugnãt ꝓtra malos. vñ ps. Zelauit sup iniquos pacẽ petoꝝ videſ ⁊c. Aliqñ ⁊ boni ꝓtra bonos. qz s. sunt imꝑfecti. ꝓfecti aũt cõtra ꝓfectos pugnare nõ pñt. Ista multiplex pugna põt inueniri circa beatũ Joãnẽ. Tũc enĩ pugnabãt mali ꝓtra malos. s. herodes ⁊ herodias ex vna hac pte. Et philippus cui⁹ uxorẽ herodes abstulerat ex alia pte. Pugnabãt mali cõtra bonos. s. herodes ⁊ herodias ꝓtra Joãnẽ. Et pugnabãt boni ꝓtra malos. s. Joãnes ꝓtra herodẽ ⁊ herodiã quoꝝ vitia psequebat. Pugnabãt ⁊ tũc boni imꝑfecti ꝓtra bonos: sicut discipuli Joãnis qui tũc pugnabãt ꝓtra discipulos xpi. Inter ioãnẽ aũt ꝓfectũ ⁊ xpm̃ ꝓfectissimũ non potuit eẽ pugna: sz par ⁊ amicitia ꝑpetua. In hac aũt pugna Joãnes nõ succubuit. nec etiã cadere potuit. ℣ Pio qz firmissime stetit: ⁊ fuit stabiliter fundatus sup montẽ altissime trinitatis. qz ⁊ ꝑfecte cognouit in uoce. ⁊ filiuz in humana carne. ⁊ spm̃ scm̃ in colũbe specie. ℣ Scõo fuit lapis q̃dratus. qñ eni tẽperãtia per quã sic abstinebat. fortitudine per quã herodẽ sic arguebat: sapientia per quaz ꝑplm̃ sic instruebat. ⁊ iustitia per quã corã xpo sic se humiliabat. ℣ Tertio qz fuit cũ xpo forti vinculo amoris copulat⁹: quã amicitia in utero matrũ cõtraxerũt qñ mres mutuo se salutauerũt: que nũ q̃ interrũpi potuit. nec in psplis. nec in aduersis. ¶ Scõo in Joãne fuit magna scitas. qõ notat cũ dr. ex uẽtre mris cõsecratus est. Ex illa aũt sctificatione accepit gre repletionez. Luce. i. Spiritu sancto replebit adhuc ex utero matris sue. Accepit etiã ex illa sanctificatione gaudiosaz xpi cognitionẽ ibidẽ. cuz dicit. exultauit infans ⁊c. Accepit in bono cõfirmationẽ. ℣ Isa. xlix. Sub tegumento manus sue ꝓtexit me ⁊c. Peccati purgationem. Hiere. i. Anteq̃ exires de uentre sanctificaui te. Et ꝓpter ista ei⁹ natiuitas fuit miraculosa. Tres nãq̃ sunt natiuitates. Una qdẽ que fuit facta cuz hoie sine femina: sicut fuit natiuitas Eue. Alia est facta de femina sine hoie: sicut natiuitas xpi. Tertia facta est de hoie ⁊ femina cõtra solituz cursum nature: sicut natiuitas beati Joannis qui sine peccato natus est. Ibi etiaz fuit tripler impedimẽtũ. Unũ fuit ex ꝑte patris. s. nimia senectus. Et ideo nõ poterat generare. Et duo ex parte matris. s. senectus ⁊ sterilitas. Et ideo nõ poterat concipere. ¶ Tertio notat similiter in beato Joãne magna dignitas: in hoc qz dicit ꝓpheta. In omni genere creature Joãnes semp dignioribus cõparat. Nã inter corporalia assimilat corpori luminoso. Sicut lucerne ardenti. Inter spualia assimilat angelis qui inter spũs rationales nobiliores sunt. Inter cõposita ex corpe ⁊ spũ assimilat ipse ꝓpheti

De decollatione ioānis baptiste

qui ceteris hoibus excellētiores sunt. Patet etiam in hoc dignitas ipsi⁹: q⁹ ceteris scīis rp̄o primio: eē videt. Xps nāq; est vbus dei. Joānes vo est uor dei. Sed ceteri sancti sunt tuba dei. Osee. viij. In gutture tuo sit tuba ⁊c. Xps etiā fuit sp̄osus. Joānes aūt fuit amicus sponsi. Ceteri vo sancti sunt serui sponsi. Christus nāq; fuit sol ⁊ Joānes fuit lucifer. Ceteri vo scī sunt stelle. Baruch. iij. Stelle uocate sunt: ⁊ dixerūt assumus. Xps fuit ignis. ad hēb. xij. Deus nr ignis p̄sumēs est. Et Joānes fuit facula ardēs. Ecc. xlviij. Verbū illius q̄si facula ardebat. Ceteri vo sci sūt scintille ignis. Mat. xiij. Fulgebūt iusti ⁊ tanq; scintille. Xps fuit lux: ⁊ Joānes fuit lucerna lucēs. Ceteri sunt radij lucis. ¶ Quarto ponit beati Joānis magna auctoritas. cuj⁹ dicit. Euertere ⁊ pdere ⁊ dissipare ⁊c. i. viā dñi p̄parare. que qdē via q̄tuor modis p̄paraf. s. fossa replēdo. tumētia dep̄imēdo. lapides ⁊ offendicula remouēdo. ⁊ tortuosa rectificando. Ista q̄tuor tangunt Ysa. xl. Omis uallis exaltabit ⁊ oīs mons ⁊ collis humiliabit. ⁊ erūt p̄ua in directa. ⁊ aspa in vias planas. Tūc enīz defossa replenf qñ in hcipitiū desp̄atiōis plapsi in spez uenie eleuanf. Et tūc tumētia dep̄imunf. qñ per supbiā elati ad humilitatē reducunf. Tūc offendicula remouenf qñ oīa pctā abijciunf. Tūc vo tortuosa rectificanf: qñ oēs intētiones nr̄e in deū dirigunf. Et q⁹ Joānes est apud deū tante scītatis dignitatis. ⁊ auctoritatis. manifestum est q⁹ p̄t ⁊ scit ac vult nos iuuare. Adiuuat aūt nos in tripli ci statu. s. in vita. tūc patet in rege lōgobardis quo⁹ ad uocatū se dixit. ut refert ipse Paulus lōgobardorū hystoriographus. Adiuuat ⁊ in morte: sicut patet ⁊ in sanctulo qui cū decollari deberet. Joānes spiculatori spatā tenūt. ut dic̄ Greg. Etiā adiuuat post mortē. sicut patet in rege lōgobardorū in ecclesia beati Joānis sepulto ut refert p̄dictus Paulus longobardorū hystoriographus.

Sermo. cerrriiij. ¶ De eodem ſmo. iij.

Herodes misit ⁊ tenuit ioānē ⁊ vinxit eū in carcerē. ¶ In p̄ti cuāgelio tria de trō ioāne ponunf. s. Y incarceratio ei⁹. Y decollatio ei⁹. Y ⁊ sepultura ei⁹. ¶ Circa p̄mū notādū q⁹ multipler est carcer i quo fuit ioānes. Y Primus est carcer materni uteri. ⁊ iste fuit tot⁹ gaudiosus. Lu. j. Exultauit ifans cuz gaudio in utero meo. Gaudebat qdē de tāta vgis dignatione. q⁹ matrē suā visitabat: de xp̄i incarnatione quē in vgis utero esse sciebat. de sui p̄cursione quā iā ex tūc inchoabat. Y Scōs carcer est carcer ppli cop̄is. ⁊ iste carcer fuit totus sp̄eciosus. Sap. viij. Veni ad cop⁹ icoinquinatū. Puritas eni trī ioānis post purita⁹ē xp̄i ⁊ vginis gl̄iose marie maior fuit. Istorū tripler puritas significat p tres lucidiores planetas. s. per solē. per lunā. ⁊ per luciferū. Puritas enīz xp̄i assimilat soli. ps. In sole posuit tabernaculū suum. Sed puritas Marie assimilat lune. Cāt. vj. Pulchra ut luna. Puritas ioānis comparat lucifero. Job. xxviij. Nunquid p̄duces luciferū in tēpore suo. Sicut igit in sole est lux fontalis. Sic fontalis puritas est i xp̄o. Et sicut post solē magis lucet luna. Sic post xp̄m maior est puritas in virgine Maria. Et sicut post solem ⁊ lunā lucifer magis splēdet. Sic etiā post christū ⁊ mariā Ioannes ampliori claritate refulget. Y Tertius est carcer deserti. Et iste fuit ualde penurioſus exterius: sed tamē fuit ualde delitiosus interius. Quāuis eni exterius ederit locustas tamē interius edebat delitias sempiternas. Exterius edebat mel siluestre: sed interius mel celeste. Itaq; exterius bibebat aquā materialē: sed interi us equā spiritualē. Exterius uestitus erat pilis camelorū: sed interius indumētis virtutū. Ipse exterius habitabat in deserto. sed iterius habitabat in celo. Exterius nanq; habebat societatē ferarū. sed interius habebat societatē angelorū. ¶ Quartus erat carcer tyranni. i. herodis. Et iste fuit ualde glorioſus. q⁹ magna letitia ⁊ iubilatio fuit beato ioāni p⁹o xp̄o ⁊ p⁹o iustitia carcerē sustinē. Fuit enīz incarceratus p⁹o triplici ueritate. s. p⁹o ueritate iustitie quam defendebat quādo dixit herodi. Non licet tibi habere uxorē fratris tui. P⁹o ueritate doctrine quam p̄dicabat. Unde dicit Josephus. q⁹ herodes videns ad p̄dicationē beati ioānis magnā populi multitudinē cōuenire. timens tumultū populi ipsum incarcerauit. ⁊ fecit carceri mancipari. Tertio p⁹o ueritate sancte vite quā tenebat. Sicut enim serpentes ⁊ busones odores vinearū fugiūt. ⁊ sicut noctue solis lucē declinant ⁊ aufugiunt: sic iudei vitam beati ioannis imitari nō uolētes ipsum odiebāt. ⁊ alteri demonū actus attribuebāt. Mat. xi. Venit ioānes nō māducans neq; bibēs ⁊ dicūt demoniū hēt. Y Quint⁹ est carcer libi. ⁊ iste carcer fuit ualde gratioſus ei. q⁹ sanctis p̄hibus gratioſus encenīū apportauit. Erant nāq; in magna tristitia. tū q⁹ dei visione carebant. tū q⁹ ibi diu permāserāt. tum q⁹ demonū vicinitatem habebāt. Sed ioānes eis nunciauit q⁹ cito lucem diuine visionis perciperēt. Unde Luce. j. Illuminare his qui in tenebris ⁊c. Quia ulterius in loco tenebroſo nō sederēt. Unde subdit. Et in vmbra mortis sedent. q⁹ cito ad recedendū pedes dirigerent. vnde subdit. Ad dirigendos pedes nostros. Et q⁹ cito āgelorū societate gauderēt postq̄

par inter ipsos angelos facta erat. vnde subditur. In via pacis. ¶ Sedo fit mētio de ioānis decollatione. Circa qō sciēdū q; in beato Joāne fuit duplex caput. s. corporale qō amputari potuit, scōz vo caput. s. supsubstantiale amputari nō potuit. Caput siqdē corporale de corpe amputatū fuit ab ipso herode. Magnū siquidē pietatis gen⁹ q; tātū tam sanctū caput amputatū fuit. In quo siquidē capite erant illi beati oculi qui spiritū scti in colūbe specie cōspexerūt. In quo erāt ille beate aures que uocē dei patris audire meruerūt. In quo fuerunt beati nares qui totiēs fragrātiā xpi sensērūt. Et illa beata labia que totiens testimonia iesu xpi protulerūt. Caput aūt sup substātiale dicit esse xps. z illud nunqz separi potuit. Sed per sensuz z motuz per ipsum. z in ipso refulsit in utero z in mūdo z modo in celo. In utero per sensuz quo eū cognouit. z motū quo eū salutauit. In mūdo per ipz sensum fidei z motū opationis bone. In celo modo influit sensum quo illuminat in pfundā dei cognitionē. z motū quo semp mouet in deū per intimū amorē. ¶ Tertio fit mētio de eius sepultura cum dicit. quo audito discipuli tulerūt corpus eius z sepelierūt. Et q̄uis relige eius ad diuersa loca fuerint trāslate. nūc aūt ianue uēl apud ianuā sunt uenerabiliter tumulate. ubi ioānes sepe prāte suā sup multis infirmitatib⁹ quas sanauit ostendit suā potentiā. ostendit super quatuor elemēta que sepe cōpescuit z imutauit. s. super ignē qui cū ianue magnus fuisset accensus reliquie opponebant. z statim ignis cuanuit. Super aerē. q; cū violētia uenti naues in portū cōfringeret. reliquie opponebantur. z statim huiusmodi tempestas cessauit. Super mare qñ. s. in diuersis nauibus eius relige ianuā deferri deberēt tāta in mari orta est tēpestas ut oēs naufragiū formidarēt. Reuelatū est aūt cuidā sacerdoti q; si reliquie insimul reponerent magnā maris tranquillitatē sentirent. quod z factus est. Super terrā. q; cum siccitas magna esset reliquie ipsius deferebant processionaliter z pluuie cecidērunt. z terra dedit fructū suum.

Sermo. ccxxxv. ¶De natiuitate btē marie. s. j.

Sapiētia edificauit sibi domum Prouerbio. xi. Cupiens dei filius per susceptionē humane nature nobiscū habitare. nulla domū inuenire potuit que tātuz hospitatorē recipere digna fuit. z ideo oportuit ut de nouo talē domū crearet. Et ideo dicit. Sapientia edificauit sibi domū tē. sicut aūt dicit btūs Ambro. in crameron. ¶ Bon⁹ artifex primo funda mentū ponit. posito fundamēto edificationis mē bra distinguit adiungit z ornat. ¶ Et ista tria diuina sapiētia in huius domus edificatione fuauit. primo nāq; ipsaz fundauit. ps. Ipse fundauit eā altissimus. Idē. Fūdamēta eius in mōtib⁹ scīs. s. in altitudie trinitatis. s. ptis cui attribuit potētia. filii cui attribuit sapiētia. spūs scti cui attribuit bonitas z gra. Et iō cadere nō potuit. neq; per infirmitatē. neq; per ipotētiā. nec p ignorātiā. nec per aliquā malitiā. Mis nāq; casus in petri fit aliquo istoz triū modoz. z isti tres modi iter scōs aplos repti fuerūt. Petr⁹ nāq; cecidit per infirmitatē. vi timore mortis xpm negauit. Et rō est: q; nōdū sundat⁹ erat sup altitudinē dine sapie. Judas vo cecidit p malitiā excogitatā z affectatā. Ut ps. Dilexit maledictionē z ueniet eā. Et rō est: q; nōdū fūdat⁹ erat supra altitudinē dine gre. nullo aūt istoz modoz ista dom⁹ cadē potuit que dic Ecc. xxiij. In me ois gra vite z vitatis. In me ois spes vite z virtutis. nō eni dom⁹ huiusmodi cadē potuit per malitiā. q; fundata erat supra altitudinē dine gre. ideo dicit. In me ois gra vite. nec per ignorātiā: q; fundata erat supra altitudinē diuine sapiētie. z ꝓpterea subiungit. Et ueritatis. Nec per infirmitatē humanā. q; fundata fuerat supra altitudinem diuine potentie. ideo subdit. In me ois spes vite z virtutis. ¶ Secūdo diuina sapiētia edificiū pulchrū erexit. Circa qō duo videnda erāt. s. qui fuerunt artifices qui erexerūt hoc edificiū. z qō fuit edificiū qō erexerūt. ¶ Artifices enīz isti fuerūt pater: z filius: z spūs sanctus. Pater pulchrā fecit eius mentē: q; eam purgauit. Filius eius uērē: q; ipm inhabitauit. Spūs sanctus z eius uērē z eius mentez. q; utrūq; sctificauit. Ut scribit Cas. iiij. Tota pulchra es amica mea z macula nō est in te. Ipa nāq; merito fuit pulchra cuius filius dei sic uentrē illustrauit. Fuit etiam sine macula. cuius mētē spūs sctūs sic purgauit. Et fuit tota pulchra: cuius uētrem z mentē pl sic sctificauit. Istud nāq; edificiū de triplici materia fuerat erectus. s. de argento z auro ac de lapidibus pciosis. j. Cor. iij. Super edificat sup fundamentū hoc aurū z argentū z lapides pciosos tē. Per argentū intelligitur eius corpus lucidū z vgineū. Sap. iiij. O q̄ pulchra est casta generatio cū claritate. Quāuis autes fuerat pulchra per virginitatez tū reputabat se nigrā per magnā humilitatē. Cas. j. Nigra sum sed formosa filie hierl'z tē. Sepe eni lucidū nigrū hēt effectū. sic dic Aug. i li° de ci. dei. ubi ponit triplex erēplū. Nā liz ignis sit splēdidus tū carbonē nigz facit. Sic ēt est de argēto. nā liz argētū sit fulgidū.

tñ lineas nigras facit. Oleū lz sit lucidū: tñ lachrymas nigras effundit. Sic z bta vgo Maria lz habuerit ignē dīnū. i. aiuz dei amore iflāmatū. lz habuerit etiā argētū fulgidū. i. corpus vgineū. Et lz habuerit oleū lucidū. i. abūdātiā meritoz. tñ de se semp nigra z humilia sentiebat. Fuit etiā istō edificiū factū de auro. Per auz nāq; significat aius aureus. i. totus deificatus z in amorē ipsius puer sus. Sicut eteni hō amādo terrena efficit fra. sic amādo deū efficit deus. Istud ostēdit Guido carthusiēsis in libro suo dicēs. Si imago stercoris ex auro fiat melioz est substātialiter q̄ imaginabiliter Substātialiter qdē est aurū. sed imaginabiliter est vile z sordidissimū lutū. Si aūt imago angeli fiat ex auro melioz est imagiabiliter q̄ sit substātialiter. nā imaginabiliter est substātia rōnalis. substātialiter vo est corp⁹ inaiatū. Cū igit mēs nra reb⁹ terrenis per amorē afficit. melioz est substātialiter q̄ imaginabiliter. Substaliter qdē est spūs rōnalis. Imaginabiliter aūt talis est q̄lis sunt illa q̄b⁹ intēdit. Cū igit per amorē dei afficit. melioz est formaliter q̄ substātialiter. Substaliter qdē est aia. formaliter vo si dicē licitū sit est deꝰ. Fuit quoq; z istud edificiū factū de lapidib⁹ pciosis. i. vtutib⁹ gloriosis. de q⁹ sigdē vtutibus dicit Hiero. ad Cromatiū z Heliodoꝝ. q; bta vgo maria istā regulā sibi statuerat. ut a mane usq; ad tertiā ofonibus iisisteret. z a tertia usq; ad nonā opi vacaret. A nona vo ab ofone nō recedebat donec angelus appens sibi cibū ministraret. Ecce ergo q̄tuor lapides pciosi istius domus pciose. Primꝰ est ofo deuota. Secūs est opatio solicita. Tertius patiēter refectio erpectata. Quartꝰ est puersatio angelica. magis nāq; cōuersabat cū angelis q̄ cū hoib⁹. ¶ Tertio sapiētia dīna ipam domū depinxit z ornauit. z hoc triplici colore. s. albo puritatis. nigro hūilitatis. z colore rubeo charitatis. Ecce ergo q̄ pulchra color pmixtio. s. albus niger z rubeus. q; in vgine pulchra piunctio fuit. s. vginitas: hūilitas: z charitas. Istū triplicē colorē se habuisse vgo maria attestat dicēs Cant. i. Nigra sum. ecce color hūilitatis. lz formosa. ecce color albꝰ vginitatis. sicut pelles salomonis. ecce color rubeus charitatis. q; ẽm glosaz ibidē iste pelles rubricate erant. per quas charitas designat.

Sermo. cerxxvi. ¶De eodem sermo. ij.

s Sapientia edificabit domus ꝛc. Prouerb. xxiiij. Illa domus sapiēter est edificata que habet in se tria. de qbus dicit beatus Augu. in libro de trinitate. ℣ Bona domus est paribus membris disposita. ℣ ampla. ℣ z lucida. ¶ Virgo ergo bta que est sapiēter edificata ut in ea sapicutia diuina inhabitaret ista tria habuit. Fuit enim prio paribꝰ membris disposita. De quoꝝ membroꝝ dispositione dī Cañ. iij. Ferculū sibi fecit salomon rex de lignis libani. columnas eius fecit argēteas. recliatoriū fecit aureū z ascēsum purpureū media charitate cōstrauit. ℣ Fecit igit prio sibi in ipsa domo cenaculū. q; fecit eas ferculū. Potest aūt vocari ferculus uas escarū. ipsa enim uas escarū fuit: que nobis cibū angelorꝝ ministrauit. Prouer. xxxi. Facta est q̄si nauis institoris de longe portās panē suū. In ista nāq; naue erectū est uelū. De quo dī Ezech. xxvij. Byssus z purpura uaria de egypto terta est tibi in uelū. Et istud uelū significat xp̄s multiplici depictū colore. In ipso nāq; fuit caro humana: aia: z deitas. Ex carne etenim resultat color albus ꝓpt puritatē. ex aia color rubeus ꝓpter charitatē. z ex deitate resultat color aureus ꝓpt pciositatē. Cañ. v. Dilectus meus cādidus. ꝓpter carnē mūdissimā. rubicūdus ꝓpter aiam feruentissimā. electus ex milibus ꝓpter diuinitatē pciosaz. Et ista nauis nobis apportauit panē. sed de longe. Istud enī de longe dicit distātiā locoꝝ. q; s. de celo apportauit in mūdū. Et etiā dicit distātiā naturarū. q; iste est panis ex natura diuina z hūana. Etiā iste panis dicit distantiā meritoꝝ. q; nulla merita preceſſerunt ut uerbū caro fieret. ℣ Secūdo in ista domo fecit thalamū in quo requieſceret. ideo dicit reclinatoriū aureū. In virgine nāq; tria reclinatoria fuerunt. s. spiritus: aia: z corpus. De quibus dicit. i. Thessal. v. Integer spiritus noster z anima z corpus sine querela seruet. In istis reclinatoriis xp̄s requieuit. nam requieuit in eius spiritu inq̄tuz se dule cōtemplationi uacabat. In aia. s. inq̄tuz ratio eius a xp̄o nō recedebat. In eius corpore inq̄tum sensualitas nunq; rōni cōtradixit. ℣ Tertio xp̄s fecit in ista domo solariū inferius. mediuz. z supius. Solariū aūt inferius muniuit columnis argēteis. Ideo dī. colūnas eī⁹ fecit argēteas. mediū pauimētauit lapidibus pciosis. ideo dī. media charitate pstrauit. Sed solariū supius ornauit pānis purpureis. z iō dī. Ascēsus fecit purpureū. Solariū nāq; iferius est ipsa sensualitas que de rōne sui semp est ad malū. pclina. Sed in vgine ad malū. pclina esse nō potuit. q; septē colūnis argenteis. i. septē donis spūs sci roborata fuit. Vñ Prouer. ix. Sapiētia edificauit sibi domū. excidit colūnas septē. Solariū mediū est eī⁹ aia pauimētata lapidib⁹ pciosis. i. vtutib⁹ uarijs. s. trib⁹ vtutibus theologicis. Ecc. xxiiij. Ego mr pulchre dilectionis quo ad charitatē. z agnitionis quo ad fidē. z sctē spei quo ad spez. Etiā fuit aia vginis bñdicte pauimentata q̄tuor vtutibus politicis. Ipsa

ens virile tēperāter cū virit. Mīs virū nō cognosco. Prudēter qs cogitabat qlis ēēt ista salutatio. For titer. q: ls fuerit turbata: nō tīs pturbata. Juste dō dirit. Ecce ancilla dñi. hūilitas enīz est pars iusti tie. Solariū supius est eius spūs qui fuit ornat' qtuor pānis purpureis. i. qtuor sagittis que ipam totā purpureā fecerūt. s. sagitta timoris que omnia vitia resecabat. ps. Cōfige tiore carnes meas. Berū. Est sagitta quedā timor dei. que carnis de sideria cōfigit. Amoris quo semp ad filiū suspirabat. Cāī. iij. Ulnerata charitate ego sū. Berū. Est sagitta electa. amor xpi qui aiās Marie nō mo do cōfirit. sed z pfūit. ut nulli in pectore virginali particulā uacuā amore relinqueret. Diuini sermonis. q: uerba dei in corde medullitus defere bat. Luc. ij. Maria aūt pseruabat oia vba hec zc. Et sagitta sermo dei viuus z efficax zc. Et dolo ris que in filij passione sustinebat. Luce. ij. Tuam ipsius aiam pūsibit gladius. ¶ Secūdo hec do mus fuit ampla. P habuit enīz uterū āplū ad deū pcipiendū. Ideo dicit templū qs tenens amplū. ps. Suscepimus deus misericordiā tuā in medio templi tui. Sicut enīz totū manna erat in urna. z tota urna erat in arca. z tota arca claudebat in tēplo. Sic etiā diuinitas tanqs māna tota erat in ur na. i. in xpi aia. z urna. i. aia tota erat i arca. i. in xpi carne deifica. Et hec oia claudebanf in templo. i. in virginis utero. P Secūdo habuit amplum in tellectū ad cognoscendū. Eius enim intellectus nō indigebat radio solis: q: intra se habebat ipsuz solem. Ecc. xxvj. Sicut sol oriens in mundo. zc. Nec radio lucerne: quia intrā se habebat lucernaz diuinā. i. diuinā sapientiam. que de ea assumpse rat testam. i. carnem humanā. Unde etiā dicif ibi dem. Lucerna splēdens sup cādelabrū sanctū zc. Nec scintilla ignis q: habebat ipsum ignē diuinū intra se. Fuit nāqs rubus dei inflāmatus ab igne diuino de quo habef in Exo. iij. P Tertio habuit amplum affectū ad cōpatiendū: quia oēs in sinū sue pietatis recepit. habet nāqs quadruplicē sinuz s. gratie: misericordie: dulcedinis melliflue: z glo rie. De quibus ecclesia cantat. Maria mater gra tie. mater misericordie zc. Siquidē intra sinū gra tie recepit iustos. intra sinū misericordie recepit peccatores: ideo dicit. Maria mater gratie mater misericordie. Intra sinū sue dulcedinis recepit tri bulatos z tentatos ab eis hostē repellendo. ideo subiungif. Tu nos ab hoste ptege. intra sinū fue glorie recepit defunctos ideo cōcludif. In hora mortis suscipe. P Quarto habuit amplū membrū ad subueniēdū. habet enīz subueniēdi prātē sapiē tiā z uolūtatē. Prouer. xxj. Thesaurus desidera bilis. z oleū in habitaculo iusti. Potest enīz subue nire: q: hēt thesaurū. Ault. q: hēt pietatis oleum. Scit q: fuit iusti hitaculū. i. xpi qui est dei sapiētia que sapia in uko vgis nouē mēsib' hitauit. ¶ Ter tio hec domus fuit lucida. nā sicu t dicit Cāī. vj. In ea fulsit lux aurore quādo spūs sanctus eam sanctificauit: q: tunc tenebrā originalis peccati ab ea abstulit. ij. Reg. xxiij. Lux aurore orīēte sole ma ne absqs nubibus rutilat. Aurora aūt semp cre scit donec diē pfectū facit. sic virgo benedicta post suā sanctificationē in utero semp creuit in mūdo. Prouer. iiij. Semita iustoz quasi lux splēdes pro cedit z crescit usqs ad pfectū diem. Ipsa nāqs fu it lux splēdes in sanctificatione. pceffit in spūs scti supuentione. creuit in filij conceptione. z facta est pfecta dies in sua assumptione. Etiam in ea fulsit lux lune. i. sapiētie diuine incarnate. Eccl. xliij. A luna ostensio tēporis z signū diei. A luna nāqs est signū diei festi. per qō daf intelligi q: diuina sapiē tia incarnata tunc ostendit suā temporalitatē. suā eternitatē. z suā festiuā iocunditatē. Fulsit etiaz in ea lux solis. Aug. de sole sic dicit. Uidemus solez fulgētē: calētē: currētē. Sol igif spūalis xps in hac domo refulsit: q: fecit eā fulgere per plenissimam cognitionē. calere per feruētissimā dilectionē. z ad nos currere per uelocissimam subuentionem.

Sermo. ccxxxviij. ¶ De eodem sermo. iij.

o Ritur stella er iacob z consurget vga de israel. z pcutiet duces moab. Numeri. xxiiij. Quia nulla crea tura inueniri pōt in qua sunt oēs ppietates que designēt marie vtutes. ideo scriptura sacra diuer sas res adducit qbus eā assimilat ut aliquas vtutes inde eliciat. P Ideo in vbis pmissis assimilat stelle z virge. In qbus uerbis a tribus cōmēdat. ¶ Primo a suo ortu cū dicit. Orief stella zc. Secūdū nāqs phm in stellis nō incidit corruptio: nec casus: nec error. P Dicit igif stella. q: nulla corru ptionē habuit. nec in natiuitate. nec in vita. nec in morte. In natiuitate nō habuit corruptionē peccā ti originalis. z istud ostendit exēplo auctoritate z rōne. Exēplo sigdē in Hieremia z in Joāne hoc asserit quoz vnus fuit ppha xpi. alter eius pcur sor. Multo forti' hoc de ista credit que fuit xpi ma ter. Auctoritate. ps. Sctificauit tabernaculū suū altissimus. Berū. Neqs enim festis laudib' nascēs honorarek: nisi sctā nascerek. Nullus enīz gēmam nobilissimā in uase immūdo collocaret sic ner de' pr filiū suū in utero vginis posuisset. nisi munda fuisset. Sctus enīz es z in sctis hitas. Nō etiā ha buit corruptionē alicuius actualis pcti: q: fuit to taliter vtutibus premunita. Cāī. iiij. Dortus cō

clusus ⁊c soror mea ⁊c. ℣ Fuit enim hortus conclusus q; seipam clauserat sensus suos custodiendo. ℣ Fuit hortus conclusus: qñ angelus eā clauserat in tota vita sua eā preseruādo. ℣ Fuit fons signatus: q; deꝰ ipsaꝫ signauerat eā despōsando. Et lō deꝰ solus clauē portabat cuius thesaurus intus latebat. Nō etiā habuit aliquꝫ putrefactionis corruptionē i morte: q; corpus eius fuerat dei potētia firmiter cōpaginatū. dei sapiētia prudēter ptēperatū. ⁊ igne spūs sancti firmissime psolidatū. ⁊ diuinitate filij dei inbalsamatū. ℣ Secōo dicit stella: q; in ea nullus fuit casus. Apli in passione xpi ceciderunt a fide xpi: ⁊ a gra spūs sancti: ⁊ a societate xpi. Sed Maria non poterat cadere a fide xpi: q; ipsa erpta erat oīa que de xpo erant. ⁊ etiā a sancto spū docta. nec a gratia q; in utero matris fuit confirmata. nec a societate xpi: q; xpo semp fuit cōiuncta. Joan. xix. Stabat iuxta crucez iesu mater eius. ℣ Tertio dī stella: q; nullus in ipsa fuit error. Stelle enī in suo motu errare nō possunt: que mouent motu a deo sibi concreato. Mouent aūt motu firmamenti citissime, motu vo suo lentissime. Sic ipsa nō mouebat motu ppie uolūtatis: sed motu diuine dispensationis. Mota nāq; est a spū sco ut xpi cōceptioni consentiret ⁊ ptinus acquieuit ut in egyptuz fugeret. cōtinuo obediuit. ut inde rediret statim obtēperauit. nos aūt ad preceptū nostri superioris moueri nolumus sed nras uoluntates facere affectamus ⁊ ideo sydera errantia sumus: ut in canoī. Jude sunt sydera errantia. ℂ Secūdo cōmendat a vite processu eus dicitur. Et consurget virga de israel. ℣ Dicit enīz virga ḡtū ad eius ortū filij dei cōceptū. ⁊ vite sue pgressum. De eius ortu dicit Ysa. xi. Egredietur virga de radice iesse. i. exibit ⁊ recedet a natura radicis. Radix enī ad ima. virga tēdit ad alta. Radix in terra figit. virga in aere eleuat. Radix terre humore. virga celi rore: solisq; calore gaudet ⁊ crescit. Sic iudei petebāt ima vitioz. illa aūt alta virtutū. Illi crādfixi in terra per cupiditatē terrenoz. hec in aere p auiditatē celestiū. Illi nutriebant amore carnali. hec amore spuali. Illi cōstringebant frigore infidelitatis. hec aūt fouebat calore charitatis. ℣ Secūdo dicit virga ḡtus ad filij conceptū. De qua dicit Nume. xvij. Jnuenit germinasse virgā aaron ⁊c. Ista aūt virga genuit florem ⁊ amigdalū. i. xpm qui dicit primo flos propter suauitatē odoris. ⁊ pulchritudinē cōuersationis. dicit etiam xps amigdalū: q; in ipso fuit exterius corter fragilis. i. caro passibilis. intus nucleus. i. diuinitas temperata ⁊ dulcis. in medio testa. i. aia virtuosa. ℣ Tertio dicit virga ḡtum ad vite pgressum. Amb. Virga erat Maria, virga nitida ⁊ subtilis. ⁊ virgo que xpm uelut florē in integritate sui corpis germinauit. Ipsa nāq; tātū profecit q; uenit ad summā puritatē. ideo dicit nitida. ⁊ in deuenit ad summā humilitatē. ideo dicit ⁊ subtilis. inde uenit ad castitatē. ideo dicit virgo. tādē inde uenit ad secunditatē materna. ideo subdit. que xpm uelut florē in integritate sui corporis germinauit. ℂ Tertio beata virgo cōmendat a virilitate ⁊ effectu. cū dicit. ⁊ peruiet duces moab. Holofernes nāq; est malitiosus, immūdus. superbus. ⁊ astutus. Ipsa enīz peussit malitiosuz per charitatem suā. Judith. ix. Percussi eū labijs charitatis mee. Deiecit imundū per vginitatē. Prouer. ult°. Accinxit fortitudine lumbos suos. Superbū cōfudit per humilitatē. Judith. xiij. Una mulier hebrea fecit confusionē i domo nabuchodonosor. Sic enī magna confusio ecī vni gigāti a femina vinci. sic fuit magna cōfusio diabolo a puella virgine super ri. Job. xl. Ligabis eū ancillis tuis. Ista fuit vna de scipuis ancillis dei. que ait. Ecce ancilla dñi. que diabolū ligat: q; per suā humilitatē supbiā illius refrenat. Astutū aūt decepit per suā sapiētiaz. Judic. xiij. In manu femine tradet sisara. Virgo enim beata maria est ualde sapiēs. Prouerb. xiiij. Mulier sapiens edificat domum suam. Diabolus est ualde astutus. ij. Cor. xi. Timeo autez ne sicut serpens decepit euam astutia sua ⁊c. Tunc enim sisara in manu femine traditur: quando astutia demonis per sapientiam virginis obtatur.

Sermo. ccxxxviij. ℂ De eodem sermo. iiij.

Bo mater pulche dilectionis. ⁊ timoris. ⁊ agnitionis. ⁊ sctē spei. Ecc. xxiiij. Altitudinē ⁊ sublimitatē mris dei: angelici spūs admirātes ꝰsiderūt. Que est ista que progredit quasi aurora consurgens. Et que est ista que ascēdit per desertū ⁊c. Quibus ipsa respondens ait. Ego mater pulche dilectionis ⁊c: Que uerba tripliciter itelligi possunt. ℣ uel de ipsa respectu sui. ℣ uel de ipsa respectu filij. ℣ uel de ipsa respectu nostri. ℂ Primo modo sic intelligitur. Ego sum mater que habeo in me pulchrā dilectionē. pulchrū timorē. ⁊ pulchram agnitionē. ⁊ spez pulchrā. Ubi sunt duo videnda. ſ. qualiter dicat mater. ⁊ qualiter habuit pulchrā dilectionem ⁊ timorem ⁊c. Est nanq; mater carnalis. legalis ⁊ spiritualis. Ipsa ergo est mater carnalis christi que genuit de ueritate sue substantie. Mater spūalis peccatorū. qa eos baptizat per spiritū sanctū in fonte misericordie. Mater legalis iustorū quos adoptat in filios gratie. Unde cātat ecclesia. Memento salutis auctor ⁊c. Ecce qa est mater xpi carnalis. Mater gratie: ecce qa mater legalis. Mater

misericordie: ecce q̄ est mater spūalis. Et ſm hoc habuit tres filios. s. xpm qui fuit eius filius naturalis quē de sua substātia genuit. Joannē euangelistā qui fuit ei⁹ filius legalis quē ex reſcripto p̄ncipis. s. xp̄i in filiū adoptauit. ⁊ Joannē baptistam quē per spīm in matris utero baptizauit. quādo enī salutauit helisabeth. ifans in utero exultauit. ⁊ spiritu sc̄o fuit repletus. Habuit aūtem ista mater pulchram dilectionē: que est dilectio ordinata. Cañ. j. Ordinauit in me charitatē. Habuit enīz ordinatā charitatē ad id qō est supra se. s. deū ei pfecte obediendo. ad id qō est infra se. s. ad corpus p̄priū ipsuz rōni subiiciēdo. ad id qō est intra se. s. aiam ipsam custodiēdo. ad id qō est iuxta se. s. primum ei subueniēdo. Habuit etiam pulchrū timorem. Timor aūt necessarius est ⁊ hūi gratiā ne indignus existat. ⁊ amittēti: ut ipsam recuperare ualeat. ⁊ recuperāti: ut ipsaz custodiat. Bern. super Cañ. Cuz adest gratia: time ne indigne opereris. ⁊ amplius time subtracta gra. quia reliquit te custodia tua. si redierit: tūc magis est timendū. nē. s. ptingat te recidiuū pati. Quātū ad ista virgo beata timore nō indigebat: q̄ in gra p̄firmata erat. Habebat tamē timorē sanctū quē habēt beati. De quo ps. Timor dñi sanctus p̄manet ⁊c. Habuit etiam agnitionez deo uerā fidē. Habuit nāq; fidem perfectā in filij incarnatione. Luce. j. Beata que credidisti ⁊c. Fidem uiuā in assidua opatione. Prouer. ult°. Panē ociosa nō comedit. Fidē firmā in filij passione q̄ aliis a fide cadētibus ipsa firma permānsit in fide. Habuit etiā sanctā spem. siue q̄ filium resurrecturū expectauit. siue q̄ semp de dei bonitate non de suis meritis sperabat. siue ga futurā beatitudinē certitudinaliter expectabat. ¶ Scō possunt ꝑdicta uerba exponi de ipsa respectu filij. ut sit sensus. Ego sum mater illius qui ꝑpter suā pulchritudinē est diligendus ⁊ timendus ⁊c. ubi duo sunt videnda. Primū est quare xps dicat pulcher. Secundo quare sit diligendus ⁊ timendus. ℣ Circa primū notādū est q. ſm philosophū quatuor sunt cause pulchritudinis. s. numerus: magnitudo: color: ⁊ lux. ℣ In xpo enim fuit numerus oīum virtutū ⁊ gratiarū. Joan. j. Vidimus gloriā ⁊c. plenū gratie ⁊ ueritatis. Fuit plenus gloria ut expelleret oēm miseriā. plenus gratia ut tolleret culpā. plenus sapientia per quā ignorantiā expurgaret. ℣ Scō fuit in eo magnitudo. ps. Magn⁹ dñs ⁊ laudabilis nimis. Isa. Dilatet cor tuū. Ineſt ei latitudo charitatis qua nos ab errore colligit. ⁊ in uitate collocat. Longitudo qua nos lōganimiter portat. altitudo p quā oēs sensus sue scie imēſitate supat. ꝑfundū ga dānatos iferi⁹ iuxta eqtatē diſponens p̄ordinat. ℣ Tertio est in eo lux. Joā. j. Erat lux uera ⁊c. ps. Apud te est fons uite: ⁊ in lumine tuo uidebimꝰ lumē. Pater qdē tanq̄ ignis nos inflāmat ad charitatē. filius tanq̄ lux nos illuminat de uitate. spūs scūs tanq̄ fōs nos iebriat ad fruitatē. ℣ Quarto fuit in eo color: tripler. s. albꝰ: rubeꝰ: ⁊ aureꝰ. Cant. v. Dilectꝰ meꝰ cādidus ⁊ rūbus ad carnē mūdā. rubicūdus ⁊ ad aias inflāmatā. electꝰ ex milibꝰ ⁊ ad diuitatē aureā ⁊ pciosaz. ℣ Scō uidēdū est q̄liter xps ꝑpter suā pulchritudinē est diligēdus ꝛ timēdus. Nam inq̄tū fuit pulcher ex numerositate oīum grārū est ualde diligēdus. Sap. viij. Si iustitiā qs diligit. labores huius magnas hūt uirtutes. Inq̄tū fuit pulcher ex magnitudine oīpotentie est ualde timēdus. Dicere. x. Quis nō timebit te o rex gētiū. Inq̄tuz fuit pulcher ex luce diuitatis in eū est fideliter credendū. Joā. xij. Dum lucem habetis: credite in lucē. Inq̄tuz aūt fuit pulcher colore bonitatis est in eo ualde sperādum. Mat. j. Bonus dñs ⁊ cōfortās in die tribulationis ⁊ sciēs sperātes in se. ¶ Tertio possunt ꝑdicta uba exponi de ipsa respectu nri. ut sit sensus. Ego sum mater pulchre dilectionis. i. ego sum turris ⁊ imperatrix dilectiōis dine que est pulchra dilectio. ⁊ timoris diuini qui est timor pulcher ⁊c. Est aūt q̄druppler dilectio ſm Aug. s. carnalis que est inter uirū ⁊ uxorē. Naturalis que est inter matrē ⁊ filiū. Socialis que est inter amicū ⁊ amicū. Et spūalis: que est iter aias ⁊ deū. Et ista est dilectio pulchra: q̄ facit aias pulchā. cuius uta ego est mr: q̄ ipam nobis elargit ⁊ donat. ℣ Scō dat nobis pulchrū timorē. s. illū de quo ps. Timor dñi sctus ⁊c. Istuz aūt timorē Aug. uocat castū filiales. ⁊ amicabilē. Xps enim est sponsus pater ⁊ amicus. Debemus ergo eum timere timore casto. quia sponsus est. timore filiali. quia pater est. timore amicabili. quia amicus est. ℣ Tertio dat nobis pulchrā agnitionem: q̄ uerā de deo cognitionem nobis infundit. ul' quia oculo misericordie nos cognoscit. Sicut enīz in curia pape quedā littere cōcedunt pure iustitie. quedā pure gratie. quedā mixte. sic ⁊ i curia dei. Michael enīz dat litteras iustitie. uū ſm repraesentationē ecclesie habet alias ponderare. Petrus dat litteras mixtas. s. iustitie ⁊ gratie. nā illis qui saluant ex operibus iustitie aperit portam iustitie. illis aūt qui ex sola dei misericordia saluant aperit portas gratie. Virgo aūt benedicta maria semper dat litteras gratie ⁊ misericordie. Bern. enī super hoc sic ait. Quid enīz de fonte pietatis ꝑcederet nisi pietas. Quid mirū si pietatē exhibent uiscera pietatis. nonne qui pomū in manu sua tenuerit dimidia die reliqua diei ptē pomi seruabit odorē.

Quantū ergo viscera illa virtus pietatis affecit in ḡbus nouem mensibus diuina pietas requieuit. ℣ Quarto ipsa est spes nostra: q; per ipsam saluari speramus. Ipsa nāq; nos adiuuare potest scit ⁊ vult. Bern. Non deest ei ptās. q; est mater dei. nec uoluntas. quia mater est misericordie. nec ei deest industria. quia mater est sapientie.

Sermo. cerrrir. ℂ De eodem sermo. v.

b Eatus uēter qui te portauit ⁊c. Lu cc. xi. ℣ Uēter btē Marie est btūs. q; fuit thalam⁹ rpi. ℣ hitaculū spūs sci. ℣ apotheca charismatū. ℣ ⁊ fons oiuz gfaruz. ℂ Fuit igit prio thalamus rpi. Et q; thalamū re galē decet esse mūdū. uterus eius fuit mundus. q; seruauit munditiā virginalē. habuit sigdē virginitatē integrā dedicatā trāsfusaz ⁊ erēplarē. Integrā. q; corpe ⁊ aia ⁊ spū integra fuit. i. Thessal. v. Integer spūs uester. ⁊ aia ⁊ corpus. sine querela in aduentu dñi nr̄i iesu rpi seruet. ℣ habuit qdez integritatē in corpore. q; ipm semp illibatū seruauit. in aia. q; oēm motū ⁊ sensuz p̄auū penituse secauit. in spū. q; nunq; per aliq̄s peccatū a deo diuisa fuit. Cāt. iiij. Tota pulchra es ⁊c. Pulchra quidē fuit in corpore. sine macula in aia. tota pulchra in spū. ℣ Secūdo habuit v̄ginitatē dedicatā q; prima v̄ginitatē uouit ⁊ post ipaz multe. Prius quidē virginitatē seruare nō erat magni honoris. sed postmodū tanti honoris factū est q; ipaz deus honorauit. qñ. s. nō de plugata. sed de v̄gine nasci uoluit. Angelus qñ a Joāne euangelista virgine adorari recusauit. ⁊ totus mūdus. q; mō v̄gines dicunt. Luce. xxiij. Beate steriles ⁊ uēres que nō genuerūt. Sic in v̄gine Maria virginitatē honorauit deus qui sibi subditus esse uoluit. Luce. ij. Erat subditus illis. Angelus qñ eaz reuerēter salutauit. Et tot⁹ mūdus. Uñ ipsius dicit. Ecce ego ex hoc ⁊c. ℣ Tertio habuit virginitatē trāsfusaz: q; ls pulchra fuerit a nullo tñ potuit cōcupisci. quia eius puritas corda intuētiū penetrabat. ⁊ mor⁹ il licitos extinguebat. Uñ assimilat myrrhe ⁊ cedro. quia sicut odor myrrhe fugat uermes. ⁊ odor cedri serpētes. sic ⁊ puritas eius de aliop cordibus fugabat motus brutales. ℣ Quarto habuit v̄ginitatē erēplarē. ideo significat per amigdalū. que sicut inter ceteras arbores p̄io flores ꝓducit. sic ⁊ ipsa prima uotū v̄ginitatis emisit. que alijs in erē plū fuit. pō. Adducent regi virgines post eam ⁊c. De isto amigdalo dī Ecc. xlv. Florebit amigdalū. impugnabit locusta. dissipabit capparis. Tūc enīz amigdalus floruit: qñ ipsa virgo uotū v̄ginitatis emisit. tūc locusta. i. gētilitas instabilis ⁊ inquieta gfa spūs sci impugnata fuit. ⁊ capparis. i. ppl's iudeoz in dissipatiōne fuit. Capparis enīz est fruer spinosus sup terrā expansus: ⁊ signficat poꝑ pulū iudaicū durū ⁊ rebellē ⁊ semp terrenis adhe rētē. ℂ Scōo uēter eius fuit btūs qui fuit habitaculū spūs sancti. Spūs enīz sctūs in ipm uenit ad sanctificādū. pō. Sanctificauit tabernaculū suuz altissim⁹. uenit ad impgnādū. Matthei. i. Quod enīz in ea natū est. de spū sctō est. Ad cumulādū. Luce. j. Spūs sctūs superueniet in te ⁊ virtus ⁊c. ℂ Tertio uēter eius est btūs: q; fuit apotheca charismatū in qua de⁹ medicinas reposuit cōtra mores eiuz vitioꝝ. ℣ Medicina enī ptra cōcupiscētiā carnis: est cōsideratio sue sinceriſſime puritatis. De qua dī Cāt. vij. Uēter tuus sicut aceru⁹ tritici uallatus lilijs. In eius enīz utero fuit triticū. De quo dicit Joā. x. Nisi granū frumēti ⁊c. Et sū it instar aceruī qui in imo est latus. ⁊ in sūmo angustus. Quia rps quantū ad humanā naturā nobis fuit manifestus. Quātū vo ad diuinā naturaz fuit ualde occultus: Et fuit uallata. i. circūdata lilijs puritatis. f. intus ⁊ extra sursum ⁊ deorsum a dextris ⁊ a sinistris añ ⁊ retro. Et dicit lilijs in plurali: q; habuit mūdas cogitationes: affectiones: intentiones: locutiones: ⁊ opationes. Uel fuit lilijs uallata. i. puritate munita. ita q; hostis nunq; per ipuritatē ad eius cor intrare potuit. Medicina aūt cōtra auaritiā est cōsideratio sue pauptatis. nā ipa fuit paup ante partū: q; fuit nupta paupi sponso: uasa paupe tumēto: ⁊ hospitata in paupere domo. Fuit paup in partu: q; pro thalamo hūit stabulū. pro lecto habuit p̄sepes fenū. pro domicilio habuit bouē ⁊ asinū. Fuit etiā paup post partū q; obtulit oblationē pauperū: nutriebat filiū per acus ⁊ colū: ⁊ nullū cū filio habuit domiciliū. ℣ Medicina vo cōtra supbiā est cōsideratio sue humilitatis. Est aūt humilitas coacta: spontanea: ⁊ honorata. humilitas coacta: ⁊ si de se nō sit meritoria hēt tñ intra se causam vnde generet mercedē: qñ necessitas puertit in virtutes. pō. Humiliauerūt in cōpedib⁹ pedes eius. humilitas vo spōtanea. ⁊ si de se sit meritoria: hēt tñ causaz vnde generaf. Michee vi. Humiliatio tui in medio tui. Sed humilitas honorata nullā hēt coactionē nec humiliādi occasionē: sed quāto magis a deo extollit: tāto magis ad humiliora ꝓuocat. Talis fuit humilitas marie que qdē honorata ab angelo qui eaz reuerenter salutauit: a patre qui eam elegit: a spū sctō qui eaz sanctificauit: a filio qui eam ip̄egnauit: ⁊ toto mūdo qui eā beatā dixit. tñ se humilians dicit. Respexit humilitatē ancille sue ⁊c. ℂ Quarto eius uēter est beatus: quia est fons oiuz gratiarū. Cāt. iiij. Fons hortoz puteus aquarū viuentiū que fluūt

impetu de libano. Habuit virgo hortū: campū: ꝛ viridariū. Hortus sunt electi qui sensus suos claudunt in quo sunt flores ꝛ herbe redolētes. i. gr̃e ꝛ virtutes. Lāpus aūt sunt pctōres qui nullā habent in sensibus suis claustrā. ꝛ in qbus sunt multe arbores steriles ꝛ infructuose. Viridariū vo sunt bti in qbus vgo būdicta spatiat ꝛ delectat. Habet igitur iste fons triplicē riuū. ℣ Unū qui hēt virtutē fecūdandi. istū mittit in hortū electoꝝ fecūdās eos per opa virtutū. ideo dr̃ fons hortoꝝ. Ysa. lv. Quomodo descendit imber de celo ꝛc. ℣ Scōo hēt riuū qui hēt virtutē viuificādi. ꝛ istū mittit in viridariū trōꝝ quos adeo inebriat q̄ sem per eos letificat. ps. ℣ Fluminis iperꝰ letificat ciuitatē dei. ideo subdr̃: puteus aquarū viuētiū. Ezech. xlvii. Via ad que uenerit torrens viuent. ℣ Tertio hēt riuū qui hēt virtutē letificādi. ꝛ istū mittit in viridariū trōꝝ quos adeo inebriat q̄ sem per eos letificat. ps. ℣ Fluminis iperꝰ letificat ciuitatē dei. ideo subdr̃: que fluit ipetu de libano. Libanus est mons altus ꝛ interptat cādidatio: ꝛ significat illū qui est altus per diuinitatē ꝛ cādidus p̄ hūilitatē. Ab isto libano facit affluere in trōs aq̃s grā. ꝛ hoc cū ipetu. i. cū magna plenitudine ꝛ cū magno sono letitie. ꝛ cū iugi ꝛ ptinua emanatiōe.

Sermo. ccxl. ¶ De eraltatione sēte crucis s. j.

Hoc dūs hūiliauit lignū sublime. ꝛ eraltauit lignum humile. Ezech. xvii. Hic ponit̄ duplex ꝛ sērētia ligni. s. li gnū sublime: sed humiliatū. lignū humile: ꝙ eraltatū. Lignū sublime sed hūiliatū est rps: qui usq; ad nos per scalā habentē tres gradus se humiliauit. s. usq; ad carnē: usq; ad mortē: ꝛ usq; ad crucē Phil. ii. Semetipm exinaniuit formā serui accipiens: quo ad primū. factus obediēs usq; ad mortem: quo ad secūdum. mortem autem crucis: quo ad tertiū. Magna fuit humilitas quando lur purissima humiliauit se usq; ad lutū. Maior quā do vita se hūiliauit usq; ad mortis suppliciū. Maria vo qū dūs angeloꝝ hūiliauit se usq; ad patibulū latronū. Per hāc scalā hūilitatis: ꝛ nos descēdere debem⁹ ut ascēdē mereamur. s. usq; ad carnis ꝛ infirmitatis nr̃e cōsiderationē. Michee. vi. Humiliatio tui in medio tui. usq; ad mortē. i. usq; ad vitioꝝ mortificationē. Coll. iii. Mortificate membra nr̃a que sunt sup terrā. usq; ad crucē. i. penitētie susceptionē. Matth. xvi. Siqs vult uenire post me abne. ꝛc. Lignū humile sed eraltatū est lignum sancte crucis qō prius erat humile: q: erat suppliciū latronū: sed factū est ualde sublime: q: factū est gl̃ia impatoꝝ. Aug. Crux que pus erat suppliciū latronū: transit ad frontes impatoꝝ. Si talē honorē deus cōtulit penis suis qualē ergo honorez cōfert sanctis suis. ℣ Fuit aūt istud lignū sublime factū ꝛ eraltatū in celo in mundo in inferno. ut sit uerum qō dicit Phil. ii. In noīe Iesu omne genu flectat celestiū. terrestriū. ꝛ infernoꝝ. ¶ Est igit er altatū in celo. q: ipm celuꝫ reseruit. Janua eni celestis triplici clausura fuit firmata ꝛ clausa: ut hē bek Ezē. iij. s. angelica custodia. flāma apposita. ꝛ rumphea bis acuta. Crux aūt virtute sanguinis custodiā angelicā remouit: q: clauis est. Ysa. xvi. Dabo clauē dauid sup humerū eius. Hiero. Sanguis rpi clauis est paradisi. Itē flāmā extinxit: q: aqua celestis in hulus significatione de latere rpi eruit sanguis ꝛ aqua. De his duobus Hiero. ait. Flāmea illa rumphea. ꝛ foribus pdīs cherubin rpi extincta ꝛ reserata sunt sanguine. Rumpheam bis acutā pcū abstulit. q: pcū est. Illa nāq; rumphea erat diuīa iustitia: que regrebat satisfactionē cōdignā que per rpi sanguinē est facta. j. Petri. j. Nō corruptibilibus auro uel argēto redēpti estis: sed pcioso sanguine ꝛc. ¶ Secundo eraltatū est in mūdo: q: ibi mira opa fecit. s. sapiētie: potētie: ꝛ misericordie. Et ideirco ter in āno celebramus festū sancte crucis. s. in parasceue. in inuētione. ꝛ in eraltatiōe. Mā in parasceue fecit opus mire sapiētie. q: diabolū sapiēter decepit. Aug. Tetēdit rps muscipulā crucē suā. posuit escā carnē suā. diabolus aūt uoluit cape escā carnis. ꝛ capt̄ est ab hamo deitatis. Job. xl. Un extrahē poteris leuiathan hamo. In inuētione fecit opus mire potētie: q: marentiū tyrannū deuicit. ꝛ cōstātinū in imperiū iuste restituit. multos mortuos suscitauit ꝛ infirmos curauit. Ista oia sunt opa diuine potētie. ꝛ diuine iustitie. martine tyrannū deiicere. ꝛ humiles eraltare. Sap. viii. Būdictū lignū per qō fit iustitia. Et Luce. j. Fecit potētia in brachio suo. Sed in eraltatione fecit opus mire misericordie. q: deus tūc multis lachrymis rpianoꝝ eraclio cōfortauit. tyrānum deuicit. ꝛ gētiles ad fidē cōuertit. Sap. xviij. Exiguo ligno credūt hoies alas suas. Tūc enīz eraclius ꝛ ceteri ligno crucis alas suas crediderūt. q: si bi deuote recōmēdauerūt. ꝛ victoriā obtinuerunt. ¶ Tertio fuit eraltatū in inferno: q: diabolū deuicit ꝛ supauit. diabolus nāq; tūc erat robustus. munitus. ꝛ securus. Luce. xi. Cum fortis. ecce ꝙ robustus. armatus custodit atriū. ecce ꝙ munitus. in pace sūt oia que possidet. ecce ꝙ secur⁹. ℣ Sed rps per lignū crucis robustū peussit. q: est baculus dei. Ysa. xxx. Ad uocē dñi pauebit assur. i. diabolus virga peussus. Ista enim dicit virga moysi que serpētes deuorauit q: virtē crucis demones pstrauit. Chrys. Ubicūq; demones lignū crucis viderint: territi fugiūt timētes bacculū quo plagā

acceperũt. ℣ Secũdo munitum vulnerauit: q̃ est gladius ꝛ ensis dei. q̃ aũt sit gladius dicit Origenes. Tanta est virtus crucis: ut si in mẽte fideliter habeat. nulla libido. nulla peccati macula poterit p̃ualere: sed cõtinuo ad memoriã eius totius peccati ꝛ mortis fugit exercitus. nullus demonũ prope stare poterit: videns gladiũ in quo delectus est. Ihc. ℣. Diabolus timet crucẽ q̃si ensem in quo letale vulnus accepit. ℣ Tertio securũ terruit ꝛ expoliauit: q̃ est uerillũ dei. Solent nãq̃ aduersarij ad visionẽ uerilli regis fugere: ꝛ spolia dimittere. Sic ꝛ demones ad uerilli visionẽ crucis territi fugerũt. ꝛ sanctos qui erãt in limbo dimiserũt. ℣ Isa. xiij. Sup montẽ caliginosum. i. sup diabolũ leua te signũ crucis ꝛ ingredient portas. s. ciuitatis superne duces. i. sancti patres. se ꝛ alios discrete ducẽtes. Ihã triplicẽ vtutẽ crucis quã hũit in iferno ꝓtra demones tãgit ℣ Isa. lj. dicens. Munqd nõ tu peussisti supbũ. ecce q̃ peussit robustũ bacchũ dei vulnerasti draconẽ. ecce q̃ vulnerauit munitũ gladio ꝛ ense dei. qui posuisti ꝑfundũ maris vitaz ut trãsirẽt liberati. i. sci pẽs er ẽgypto educti. ecce q̃ ipse ꝛps virtute ipsius crucis spoliauit securum.

Sermo. ccxli. ¶ De eodem sermo. lij.

Ihi autẽ absit gliari. nisi in cruce dñi nostri iesu xpi per quẽ mihi mundus crucifixus est. ꝛ ego mũdo. Hec scribit apls ad Gala. vj. tanq̃ dicat. Quidã gloriant in affluentia diuitiarũ. ps. In multitudine diuitiarũ suarũ glorianf: quidã in seculari potẽtia. Judith. j. Gloriabat q̃si potens in potẽtia sua. quidã in religione simulata. Gala. vj. Volũt uos circũcidi ut in carne uestra glorient: sed reuera mihi absit gloriari nisi in cruce dñica. ¶ In ꝓmissis autẽ uerbis: apls tria facit. ¶ Primo ostẽdit q̃ in cruce est solũmodo gloriãdũ. cũ dicit. Mihi absit gloriari nisi in cruce dñi nostri Jesu xpi. In qua q̃dẽ gloriari debemus. ꝓpter suam dignitatẽ ꝛ nostrã utilitatẽ. Eius aũt dignitas ostẽdit: q̃ in passione fuit impiale soliũ. ℣ Isa. vi. Vidi dñm sedẽtẽ sup soliũ ꝛc. Fuit nãq̃ illũ soliũ excelsuz: q̃ ꝛps per crucẽ cell excelsa ꝑscẽdit. Fuit eleuatũ: q̃ oia ad se traxit. Fuit plena ois terra maiestate eius: q̃ totã ecclesiã gra sue benedictionis ꝑplcuit. In inuẽtione crur factũ est eccle triumphale uerillũ. ℣ Isa. xi. Leuabit dñs signũ in nationibus: ꝛ cõgregabit ꝑsu gos israel ꝛc. In exaltatione factũ est ecclie victoriale signũ. ℣ Isa. xlij. Sup mõtẽ caliginosuz. i. sup demonẽ leuate signuz ꝛc. In iudicio extremo erit in regale sceptrũ: per q̃s ꝛps bonos reget clemẽter Psal. xv. Accede ꝛ tãge sceptꝝ. malos aũt reget ĩflexibiliter. ps. Reges eos in vga ferrea. ¶ Secũdo debemus gloriari in ea ꝓpter nfaz utilitatẽ: q̃ in ipsa inuenit ois gloria nfa. s. interior: que est in cõsciẽtie puritate. ij. Cor. j. Glia nfa hec est testimoniũ cõsciẽtie nfe. q̃ cõsciẽtiã mũdat. Heb. ix. Sanguis xpi emũdabit cõsciẽtias nfas ab opibus mortuis. Exterior: que est in tribulatiõe ꝛ infirmitate. ij. Cor. xij. Libẽter enĩz gloriabor in infirmitatibus meis: ut inhabitet in me vtus xpi. i. crur que ipas tribulatiões dulcorat. hoc significatũ est Exo. xv. in ligno q̃d aq̃s amaras dulcorauit. Supior: que cõsistit in supnoꝝ reuelatione. ij. Cor. xij. Ꝓ huiusmodi. s. reuelationib⁹ gliabor. q̃ arcana reuelat. hoc significatũ est Matth. xxvij. in uelo templi scisso. Quia ea que fuerãt velata: per xpi passiones sunt repleta ꝛ manifestata. Inferior: que cõsistit in primoꝝ ꝓfectu ꝛ amore. j. Thessal. ij. Vos estis gloria nfa ꝛ gaudiũ: q̃ charitatẽ inflãmãt. j. Joã. iij. In hoc cognouimus charitatẽ dei: q̃ ille ꝓ nobis aiam suã posuit. ꝛ nos debemus ꝓ fribus nfis aias nfas ponere. ¶ Secõ ostẽdit in qua cruce sit gloriãdũ. cũ dicit. Dñi nri iesu xpi. Est nãq̃ crur latronis a sinistris. ꝛ crur latronis a dextris. crur petri. ꝛ crur xpi. Sũt enĩz qui crucẽ afflictionis portãt vãnabilit. sicut desperãtes. Et isti sunt in cruce latronis a sinistris. Thren. xvij. Duplici cõtritione cõtere eos dñe deus nr. Sũt qui portãt patiẽter: sicut penitẽtes. Et isti sunt in cruce latronis a dextris. Jaco. v. Patiẽtes estote usq̃ ad aduẽtũ dñi ꝛc. Sunt qui portãt libenter sicut ꝑficientes. Et isti sunt in cruce petri. ij. Cor. xij. Libẽter gloriabor in infirmitatibus meis ꝛc. Sunt qui portant gaudẽter. sicut faciãt ꝑfecti. Isti sunt in cruce xpi. Act. v. Ibant apostoli gaudẽtes a conspectu cõcilij ꝛc. ¶ Tertio nãq̃ ipse apostolus ponit causaz er qua sit gloriandũ. cũ dicit. Per quẽ mihi mũdus crucifixus est ꝛ ego mũdo. Ubi notandum est q̃ si simul sint duo viui: mutuo se vident. Si vo vnus est viuus: ꝛ alius est mortuus. viuus bene mortuũ videt: sed mortuus videre nõ potest viuũ. Sed cũ ambo sunt mortui: neuter alterũ videre potest. Homo igit ꝛ mũdus sunt quasi duo insimul cõstituti. Tunc aũt ambo viuunt: quãdo homo mundũ diligit ꝛ mũdus hoiem fauoribus ꝛ ꝓsperitatibus comitat. De talibus dicit Joan. xiij. Ipsi de mũdo sunt. ideo de mundo loquunt ꝛ mũdus eos audit. Aliquãdo vo mũdus mortuus est homini. sed tamẽ adhuc homo viuit mũdo quãdo. s. mundus hoiem ꝓsperitatibus nõ ꝓsequit: tamẽ ab hoie per amorẽ retinet. Greg. Ecce iaz mũdus in scipso aruit. ꝛ adhuc in cordibus nostris floret. Aliquãdo econuerso homo mortuus est mũdo: sed tamẽ mũdus adhuc viuit homi-

ni quādo homo.ſ.mūdū mente fugit.ꝛ tamē mū
dus ipſum occupationibus aſtringit. Greg. Ple-
runq; cōtingit ut homo mundū mente nō teneat.
ſed tamē mūdus hoiez occupationibus aſtringit.
Ipſe tunc mūdo mortuus: ſed ei mūdus mortu
us nō eſt. Quandoq; vo mūdus hoi mortuus eſt.
ꝛ homo mortuus eſt mūdo: quādo.ſ. homo mū
dū nō diligit.ꝛ ipſe mūdus hoiem fauoribus nō
extollit. Talis erat apoſtolus cū dixit. Mihi mun
dus crucifixus eſt.ꝛ ego mundo ꝛc. Greg. Cum
quis in amore mūdum nō retinet, nec rurſus ab
amore mundi retinetur viciſſim ſibi utriq; extin-
cti ſunt: q; dum alter alterū nō appetit quaſi mor
tuus mortuum non attendit.

Sermo.ccxlii. ¶De eodem ſermo.iij.

c Chriſtus fact⁹ eſt pro nobis obediēs uſq; ad mortē: mortez aūt crucis. Phil.ij. Quia cōtraria iuxta ſe po
ſita amplius elucеſcūt: ideo apl's ponit xpi humi
litatē. Eſt eniz quedā gēma pfulgida ipſa hūilitas
in honore.ꝛ honoꝛ in hūilitate. In pmiſſis ergo
vbis duo tāguñ.ſ. ℣ genus paſſionis cū oī mor-
tē aūt crucis. ℣ ꝛ triūphus exaltationis cū ſbdit.
ppter q̄ de⁹ exaltauit illū ꝛc. ¶Circa pmū notā-
dū eſt q; pueniēs fuit q; xps mortē crucis ſuſtine-
ret.ꝛ hoc qntuplici rōne. ℣ Pio ut nullus genus
mortis ſctis timēdū eē doceret. Eſt eni quoddam
gen⁹ mortis q̄ eſt ualde doloroſuz ꝛ nō ignomio
ſum, ſicut decapitatio, quoddā ecōuerſo ſicut pa-
tibuli ſuſpēſio. quoddā eſt doloroſuz ꝛ ignomio-
ſuz ſicut crucifixio que eſt ignomioſa.q; erat ſup-
pliciū latronū. eſt doloroſa: q; fit in locis neruoſis
in q⁹ maior dolor ſentit. Voluit igit hoc genus
mortis ſuſtinē. ut doceret nullū genus mortis xpi
fidelib⁹ eē timēdū q̄tūcūq; fuerit doloroſuz: igno
mioſuz: uel utroq; mōē videreť. ℣ Scōo ut ma-
la ade reſtitueret. Adā eni ad lignū manū extēdēs
q̄tor petā cōmiſit. ſ. petrū auaritie in eo q; imode
rata ſciēcia appetiuit. Sup̄bie in eo q; dei eq̄litatē
ꝓcupiuit. Inobediētie in eo q; dei ꝓcepta ꝓtēpſit.
Gule in hoc q; uetitū pomū māducauit. Jo xps
manū in ligno extēdēs ſatiſfecit per libalitatē. per
humilitatē. per obediētiā.ꝛ per aſpitatez. Phil.ij.
Nō rapinā arbitrat⁹ eſt eē ſe eq̄le deo, ecce q̄ta li-
beralitas. dinitatē eni nō auare rapuit ſed libaliter
eā nobis ipēdit. Formā ſui accipiēs. ecce q̄ta hu
militas. Fact⁹ obediēs uſq; ad mortē. ecce quāta
obediētia. Mortē aūt crucis. ecce q̄ dura ꝛ amara pena. ℣ Tertio ut elemēta ſcificaret ꝛ mūdaret.
Scificauerat eni xps terrā ſup eā lōgo tpe ambu
lādo. Aquaz ſe in ea baptizari faciēdo.ꝛ ſup mare
gradiēdo. Ignē ſcificaturus erat ſpūſ ſanctuz in
ſpecie ignis trāſmittēdo. Nō reſtabat niſi ut ſcifi
caret aerē nō ſ⁹ bꝛecto: ſz in aere moriēdo. ℣ Quar
to ut aſcēſuz in celū nobis ꝓpararet. Dō qdē eeci-
derat: ſed ad celū reſurgē nō ualebat: q; deo ſatiſ-
facere nō poterat. Dō eni ſatiſſacē debebat: ſz nō
poſſat. Angelus vo ſatiſſacē nō debebat: nec pote
rat. Deus purus poterat: ſed nō debebat. Iō fact⁹
eſt deus hō: ut poſſet incēdū deus.ꝛ deberet incē-
dū hō. Sz ſi iſte mediator ſemp ſtetiſſet in celo. ni-
mis fuiſſet in loco alto. ſi ſemp in terra: nimis in
loco iſimo. iō in loco medio.i. in aere ſe ponē uo-
lebat. ut hoiem qui in terra erat aſſumeret: ꝛ uſq;
ad celū exaltaret. Joā.xij. Si exaltat⁹ fuero a ter-
ra trahā ad me. ℣ Quinto ut vniuerſalē ſaluatiō-
nē oſtēderet. Erat nāq; de⁹ recōciliādus. ifernus
ꝓculcādus. ppl's gētilis attrahēdus. ꝛ ppl's iude
oꝛ repꝛobādus. Iō per mortē crucis uoluit mori
ut per caput ſurſuz deū recōciliaret. per pedes de-
oꝛſum iferos ꝓculcaret. per manū dexterā ad aq-
lonē extēſam gētes in frigore infidelitatis poſitas
attraheret. ꝛ per manū ſiniſtrā ad auſtrū expāſam
populū iudeoꝛ in gb⁹ aliq̄n calor fidei vigē ꝓſue
uerat repꝛobaret. ¶Scōo ponit triumphus exal-
tationis. Et iſta exaltatio attendi poteſt quātuz ad
crucē.ꝛ quātū ad illū qui pepēdit i cruce. ¶Crux
ſigdē exaltata eſt in celo: q; ianuā celeſtē reſeravit.
Hoc ſignificatū eſt Heſter.iiij. Quia cum nullus
palatiū regis intrare auſus eſſet. virga regis au-
rea ipz introduxit. In iferno: q; ipz ſpoliauit. Beñ.
xxxij. In bacelo meo trāſiui iordanē iſtū.ꝛ nūc cū
duabus turmis regrediꝛ. Due turme fuerūt oēs
ſancti qui fuerunt ante legē.ꝛ ſub lege. uel vna tur
ma fuit angelorū.ꝛ alia hoium. Exaltata eſt etiam
in mundo: ꝛ hoc tripliciter. ℣ Primo quia ponit
in locis eminentibus eccleſiaruz. ℣ Habemus et-
enim memoriale paſſionis vnū in viſu q̄ eſt paſ
ſio xpi in imaginibus figurata. ℣ Aliud in audi-
tu: q̄ eſt ipſa paſſio xpi ꝑdicata. ℣ Tertiū in guſtu
q̄ eſt xpi paſſio in ſacramēto altaris tam ſignan-
ter exꝓſſa. ℣ Secundo imprimit in frontibus fi
delium. Hoc ſignificatū eſt Ezo.ix. ubi ſanguis
agni iubet poni in ſuperliminari.ꝛ in utroq; po-
ſte. Superliminare eſt frons: ſed duo poſtes ſunt
corpus ꝛ cor. Debet aūt memoria crucifixi eſſe in
frōte per ipreſſionē. in corpore per mortificationē.
ꝛ in corde per frequentē recordationez. ℣ Tertio
per miraculorū operationē prout patet in inuēcio
ne ꝛ exaltatione crucis. ubi per virtutē ſcē crucis
multa miracula ſunt oſtenſa. Exaltabit aūt in iu-
dicio: q; ſupra ſolis radiū tūc lucebit. Ihym. Sol
obſcurabitur.ꝛ luna nō dabit lumen ſuum: ut oi-
ſeas qñ crux eſt luna lucidior.ꝛ ſole erit clarior.

¶ Secūdo ista exaltatio attēdit q̄tū ad illū qui in cruce pepēdit. Qui gdē descēderat z se humiliauerat q̄tū ad q̄uor. s. q̄tū ad mortis suppliciū cui ipse nō erat. q̄tū ad locū: q; corpus positū fuit in sepulchro: z eius aīa fuit posita in libo. cū utrūq; debuisset eē in celo. q̄tū ad multiplex obprobriuz q̄ a iudeis fepius audiuit. cū tū laudes z gfaruz actiones potius audire debuisset. q̄tū ad humane potestatis subiectionē: q; tradit⁹ est humane potestati ex ipse in manu hēt oīuz potestates. Quia igit xp̄s sic descēderat. iō per crucē meruit exaltari. ℣ Primo q̄tū ad gliosaz resurrectionē. ut qui se humiliauerat usq; ad suppliciū mortis: gl'iam induceret gliose resurrectionis. ℣ Scōo q̄tū ad mirabilē ascēsionē: ut qui se humiliauerat usq; ad sepulchz z ad limbū: exaltaret usq; ad celū. ℣ Tertio q̄tū ad paterne dextere sessionē. ut qui descēderat usq; ad obprobria crucis obprobriū exaltaret usq; ad dextere paterne fastigiū. ℣ Quarto q̄tū ad iudiciariā potestatē. ut qui humane potestati fuerat ꝑ lectus. z iniuste iudicatus: oīum iudex sit effect⁹.

Sermo. cclxiij. ¶ De eodem Sermo quart⁹.

s Exaltat⁹ fuero a terra oīa trahā ad meipm. Joan. xij.

¶ In his vbis duo tāguntur. ℣ Primū est sublimitas crucis. cū dr. Si exaltat⁹ fuero a terra. ℣ Secūdū est utilitas passionis. cū subdit. oīa trahā ad meipz. ¶ Circa primū est notādū q; ipa crux fuit multipliciter exaltata. ℣ Primū ut eēt ecclesie cādelabz. Luce. xi. Nemo accēdit lucernā. Chry. Lucerna vniuersalis est ecclia: cādelabz crucis est lignū. lucerna diuina sapiētia icarnata. Lucerna igit in cādelabro erīstēs: xp̄us est pēdens in cruce. ℣ Secūdo ut eēt nauis ecclie malū. Chry. Navigat ecclia istructa fidei gubnaculo felici cursu per huius seculi mare hīs dū gubernatorē. angelos remiges. port⁹ choros oīuz sanctoz. erecta in medio ipsa salutari arbore crucis in qua euāgelice fidei uela suspēdēs spū sctō flante. ad portū paradisi deducit. ℣ Tertio ut esset solū iudicis. Leo papa. O admirabilis potētia crucis. o ineffabilis gloria passiōis in qua z tribunal dñi z iudiciū mūdi z potestas est crucifixi. Isto autez solio xp̄s iudicia sua exercuit. z ius suū oībus dedit. Ambr. Auctor humani generis in cruce erīstēs pietatis officia diuidebat. ꝑsecutionē apostolis. pacē discipulis. corp⁹ iudeis. patri spīm. virgini parāymphū. latroni paradisum. peccatoribus infernū. xp̄ianis penitētibus crucē cōmēdauit. ℣ Quarto ut esset cathedra magistralis. Augustinus. Lignū in quo fixa fuerunt mēbra morientis: etiā cathedra fuit xp̄i docentis. Docuit aūt ibi tres lectiones que significant per titulū ibi positū. Docet enim peccatores q; sperēt. z firmiter cōfidāt per crucē saluari. Ideo dicitur Jesus. i. saluator. Docet bonos ut per crucem sperēt virtutibus adornari. ideo dicit. nazarenus. i. floridus. Docet beatos ut per crucē sciant se in celestibus coronari. ideo dicit rex iudeoz. ¶ Secūdo pontē utilitas siue efficacia passionis cum dicitur. oīa trahaz ad meipm. Ista aūt tractio tribus modis potest intelligi. ℣ Primo ut dicat nos trahere per multiplicem efficaciā sue virtutis. Sunt nāq; quatuor que cōmuniter a trahere dicunt. s. simile. uacuū. calidū. z quedā naturales ꝓpietates rerū. Christus aūt nos attrahit per simile nostre mortalitatis. Heb. ij. Debuit aūt per oīa fratribus assimilari z̄c. Per uacuū sue paupertatis. ij. Cor. viij. Scitis gratiā domini nostri iesu christi. quoniā ꝓpter nos egenus factus est z̄c. Per calidum charitatis. Joan. xv. Maiorē hac dilectionē nemo habet z̄c. Per ꝓpriū pietatis. quia ei est proprium semper misereri z parcere. Sicut enim adamas naturaliter attrahit ferruz. sic z christi pietas ad se trahit omne cor duruz. ℣ Secūdo ut ipse dicatur nos trahere per dispositionē sui corporis in cruce existentis. Et hoc q̄druplicit fm Bern. s. per capitis inclinationē. sicut unus amicus attrahit alium. ut det sibi osculum. Can. viij. Quis mihi det te fratrem meū z̄c. Per brachiorum apertionem. sicut mater attrahit filiuz. Isa. xlix. Numquid mulier obliuisci potest infantē suum z̄c. Per manuz perforationē. sicut liberalis attrahit egenum. Christus nanq; manus perforatas habuit: quia nihil sibi retinuit: sed oīa dedit patri. corpus ioseph. ecclesiam petro. matrem Joanni. paradisum latroni. z uestes crucifixori. Per lateris apertionem. sicut foramē attrahit ad se columbā ad abscondendum. Can. ij. Surge ꝑpera amica mea. z ueni in foraminib⁹ petre. in cauerna macerie. ℣ Tertio ut dicat nos trahere per efficaciā sui sanguinis. ¶ Circa quod notādū q; homo erat a deo elongatus. frigore nimio repletus. amaricatus in carceribus z induratus. ℣ Sanguis autez xp̄i habet virtutē reuocatiuā ꝑ quā reuocat elōgatos. Sicut enim illi qui reuocant aues arborē ascendūt z ad ipsam sibilant. Sic z xp̄s arborem crucis ascendens reclamauit uerbis. Luce. xxiij. Pater ignosce illis. Clamauit etiam lachrymis Heb. v. Cū clamore ualido z lachrymis offerens exauditus est. Clamauit etiā sanguine. Gene. iiij. Vox sanguinis fratris tui abel clamat ad me de terra. Thren. j. O uos omnes qui transitis per viam z̄c. ℣ Secundo habet virtutem calefactiuaz per quam calefacit frigidos hoc significatū est. i.

Mach.vj.ubi dr q elephātis ostēdebāt sanguinez vue z mori ad inflāmādū eos ad prelīū. Fructus mori fm Ambr.prio est albus.postea est rube⁹.postea est niger. Sic rps prio fuit albus.i.innocēs z purus in tota sua cōuersatione.rubeus in cruce.z niger in morte. ℣ Tertio habuit virtutez dulcoratiuā per quā dulcorabat amaricatos.hoc significatū est Exo.xv.ubi dr q lignū in aquas amaras missus eas dulcorauit:q; memoria crucis oēs tribulatiōes in dulcedinē puerit.Bern. Tua dulcedo stephano lapides torrentes dulcorauit:craticula laurētio dulcē fecit:prio tua dulcedine ibāt apli gaudētes a cōspectu cōcilij ꝛc.Dicit q; si uas cere noue viridisq; clausuz ponat in aqua:aqua que per poros ingredit dulcis efficit. Istud uas cere noue clausuz fuit corpus rpi qō z fuit cereū.s.de ape.virgine natus.z nouū:q; nulla uetustate isecū. z clausuz:q; nulli tētationi puiū. Pori aūt ei⁹ sunt vulnera in que si tribulatiōes imittunt in dulcedinē cōuertunt. Ezech. Si rpi passio ad memoriā reducit nihil adeo durū quod non equo aio tolerem. ℣ Quarto hēt virtutē reseruatiuā.per quaz edurit incarceratos in limbo positos.Zacha.ix. Tu quo q; in sanguine testamēti tui emisisti vinctos tuos de lacu in quo nō est aqua. ℂ Ūi in hystorijs legitur q; Salomon habebat strutionē hītez pullum quē cū in cauea vitrea inclusisset z pater illum hic non posset:uermē de deserto attulit de cuius sanguine vitrū liniuit:z,primus cōfractū fuit. Ista cauea est ifernalis cauerna in qua inclusus erat pullus.i.oim sctōrū cetus. Sed uenit uermiculus i.rps.qui dixit in ps. Ego sum uermis z nō hō ꝛc. Et cū sanguine suo infernū fregit.z sctōs qui ibi erāt edurit.ps. Cōtriuit por.ere.ꝛc. Mee.xiij. Ero mors tua ꝛc.Dicit aūt rps uermis q; uermis gnātur ex humore terre vtute caloris solaris. Et sicut ūmis patrē hēt in celis z matrē in tris.sic rps hēt in celis patrē sine matre.in terris matrē sine patre. ℣ Quinto hēt virtutē mollificatiuā per quā emollit z frāgit induratos. Ūi dr Numeri.xx.q; moyses virga bis silicē pcussit.z inde aque largissime emanauerūt:q; multi qui sarei videbant.sepe ad memoriā crucis dūice ad lachrymas cōmouent. Sarū q; frangit ferro,aliquādo igne supposito. Est etiā quoddā genus lapidis quod adamas dicit qui ntī frangit sanguine hyrcino. Sunt ergo quidā qui ad penitentiā frangunt timore diuine potentie.isti frangunt ferro. Quidaz amore diuine gratie.isti frangunt igne. Quidā recordatione passionis dūice.isti frangunt sanguine.

Sermo.ccxliiij. ℂ De sancto Matthęo apostolo sermo primus.

Ierusalem euangelistam dabo. Ysa.xlj. Ad hoc q; aliq̄ donū sit gratū tria regrunt. ℣ Unū er parte dantis:q;.s.det liberaliter. ℣ Scōz er pte illius cui fit donatio.s.q; sit dignus ipm recipere. ℣ Tertiū er pte ipsius doni.q; sit pciosus z utile. Ista tria tangunt in uerbis pmissis. ℂ Primo er pte dei tangit magna liberalitas.cuz dicit:dabo: Jaco.j. Si qs uestrū indiget sapientia postulet a deo qui dat oībus affluenter. Deꝰ enīz tria opa fecit in qbus ualde liberalis fuit. ℣ Primū fuit opꝰ creationis in quo tā liberalis extitit q; celū z terrā solē z lunā stellas z oia astra celi creauit.ut mireris z diligas creatorem eoꝝ z ne errore deceptus adores ea que creauit dūs deus tuus in ministeriū cūctis gentibus. ℣ Scōm est opus redēptionis ubi fuit liberalior.ps. Apud dūm misericordia z copiosa apud eū redēptio. Bernardus. Vere copiosa q; nō gutta sanguinis sed vnda fluminis largiter per quinque partes corporis emanauit. ℣ Tertiū est opus glorificationis ubi est liberalissimus.j. Cor.ij. Nō oculus nō vidit:nec auris audiuit:nec in cor hois ascendit ꝛc. ℂ Scōo notat er pte illius cui fit donatio magna dignitas cū dicit.hierusalē. Per hierusalē que interpꝛtat visio pacis:ecclesia intelligit. Dicit aūt Aug.in lib. de ordine. Videbit deū qui bene viuit,bene orat.z bene studet. Ista aūt visio pōt intelligi uel in pnti uel in futuro. In pnti qdē deus cognoscit in diuinis mādatis.z hoc est qō dicit:videbit deū qui bene viuit.ps. Ī mādatis tuis intelleri. In oꝝ oīb⁹ deuotis.vnde subdit.qui bene orat.ij. Paral.xx. Cū ignoremus qd agere debemus.hoc solū reliquū habem⁹.ut oculos nros dirigam⁹ ad te. In dīnis scripturis.vñ subdit.qui bene studet.ps. Lucerna pedi⁹ meis vbi tuū ꝛc. Uel pōt intelligi de visiōe que erit in pria er qua causabit in hoie summa dilectio er eo q; bñ virit:pfecta fruitio er eo q; bñ orauit:pfecta cognitio er eo q; bñ studuit.ysa. lx. Tūc videbis:ecce cognitio. Et affluez:ecce fruitio. Et mirabit z dilatabit cor tuuz:ecce dilectio. ℣ Btūs igit Matthęꝰ bñ virit:q; virit obedienter quo ad deū q; statī ut rps eū uocauit sibi obediuit. Sinceriter quo ad seipz:q; nihil terrenū possidē uoluit:sed oia dereliqt. Patienter quo ad malos: q; cū murmurarē⁹ q; rps ad peccatorē diuertisset ipse nullū ipatiēter uerbū dixit. Humiliter quo ad bonos:publicanū hūiliter se appellās. ℣ Ipse etiā bene orauit. Act.j. Di oēs erāt pseuerātes vnanimiter in oratione cū mulieribus z Maria matre iesu. Eius enīz oratio fuit charitatiua.ideo dicit. vnanimiter.fuit perseuerantissima.Ideireo dicit.

pseuerantes. attentissima: q; orabat cū matre gratie. ꝛ efficacissima: q; orauit cū mꝛe misericordie. ℣ Ipse etiam bene studuit ꝛ intantū ꝓfecit q; librū plenū diuina gꝛa cōpilauit. ꝛ q; sic bene virit: bñ orauit: ꝛ bene studuit. Ideo modo accipe ꝓmeritꝫ ꝓfectā rēlectionē rone vite sācte. fruitionē rōne orationis deuote. ꝛ cognitionē rōne studij ꝛ dine sapiētie. ¶ Tertio ex parte doni notaꝫ magna dignitas ꝛ ꝓciositas. Ista aūt ꝓciositas attendit ex pte illius qui scripsit ꝛ ex pte euāgelij qō scripsit. Ille enī qui scripsit. s. Matthęꝰ fuit in forma hoīs ꝓfiguratus: a xpo imediate edoctus: ꝛ a ꝟgine gloꝛia in specialē familiaritatē assūmptus. ℣ Fuit enīz ꝓfiguratus in specie hoīs: q; homo est aial rōnale mortale. Unde vo icarnationē deus erat spūs. Joan. iiij. Spūs est deus: sed nꝛam mortalitatem suscipiens factus est animal rōnale mortale. q; fuerit aial apparuit in incarnatione. q; fuerit rōnalis apparuit in ꝓdicatione. q; fuerit mortalis apparuit in passione. Matthęus aūt in principio sui euangelij ostendit xpi incarnationē: in medio ꝓdicationē: ꝛ in fine passionē. ℣ Secūdo beatus Matthęꝰ fuit per xpm immediate edoctus. Joā. v. Omnia quecunq; audiui a ꝑre meo nota feci uobis: qui ꝛ oia miracula xpi vidit. Et q; euāgeliste sunt testes xpi: ꝛ testimoniū aliquādo ferē de visu: aliquando de auditu. Ideo xps duo testes hīe uoluit s. Matthęū ꝛ Joānē. ꝛ duo testes hīe uoluit de auditu. s. Marcū ꝛ Lucā. ℣ Tertio beatus Matthęꝰ fuit a virgine Maria in specialem familiaritatē assumptus. Fuit enīz beate virginis notarius: quia suā genealogiam descripsit. Secretarius: q; multa marime in principio potuit que non nisi ab ipsa scire potuit. Cubicularius: q; eius cubiculū immaculatū fuisse dꝛcuit dicēs Matthei. j. Anteq; cōuenirent: inuenta est in utero habens de spiritu sancto. ¶ Euāgeliū etiā qō scripsit fuit valde sublime ꝛ ꝓciosum: qō patet ex tribus. ℣ Primo quia fuit a beato marco abbꝛeuiatū. Joānes nō habuit abbꝛeuiatorē: q; ait de xpi diuinitate que abbꝛeuiari nō potest. Lucas etiā nō habuit nec Marcus Matthęus vo habuit. Cuius rationem assignat Aug⁹ dicens. Matthęus scripsisse legit incarnationē dñi ꝑm stirpem regiā. Lucas vo ꝑm sacerdotalem. Et ideo Lucas nō habuit abbꝛeuiatorem. Matthęus aūt habuit: q; regis est nō esse sine comitū obsequio. sacerdos aūt in sancta sanctorum solus itrabat. ℣ Secūdo q; fuit a Barnaba in magna reuerentia habitū qui ipsum euangeliū secuꝫ portabat. ꝛ sup infirmos ponebat. ꝛ secū in sepulchro poni mandauit. Ideo aūt secum portabat ut ab oībus malis protegerek. ideo sup infirmos ponebat ut sanarenk. ꝛ idcirco secū sepeliri voluit ut securius morerek. ℣ Tertio fuit ab ecclesia valde approbatum. Ecclesia enim valde frequenter recitare solet euangelia matthei. epistolas pauli. ꝛ vba ꝙd psalmos. ne aliquis desperet quocunq; genere peccati peccet. ℣ Omne enim peccatuꝫ aut cōmittit ex infirmitate humana. ꝛ isto modo peccauit matthęus. pecunias enim augere. ꝓcedit ex humana infirmitate. Aut ex ignorātia. ꝛ isto modo peccauit paulus. j. Timo. j. Ignorans feci in incredulitate. Aut ex malitia. ꝛ isto modo peccauit dauid qui homicidiū ꝛ adulterium perpetrauit. ℣ Omne etiā peccatū. aut est in deū sicut peccatuꝫ perfidie. ꝛ isto modo peccauit paulus. Aut est in primū: sicut homicidiū. ꝛ isto modo peccauit vbi ꝙd. Aut in seipsuꝫ: sicut cupiditas rei. ꝛ isto modo peccauit matthęus. ℣ Omne etiā peccatū. aut ꝓcedit ex calore cōcupiscentie. ꝛ isto modo peccauit dauid qui adulteriū cōmisit. aut ex auaritia. ꝛ isto modo peccauit matthęus qui fuit auaritiā secutus. aut ex superbia. ꝛ isto mō peccauit paulus qui superbe in sanctos persecutionem exercuit.

Sermo. ccxlv. ¶ De eodem sermo. ij.

Opus fac euangeliste. ij. Timo. iiij.

o Opus euangeliste est euangeliuꝫ predicare. ℣ uel scribere. ℣ uel ꝑm euangeliū viuere. Isto triplici modo beatus matthęus opus euāgeliste fecit. ¶ Primo qa euāgeliū predicauit. ℣ Predicauit aūt sapiēter: qa sicut in legēda habef oia figmenta demonū detegebat. Diabolus nanq; aliquādo suadet aperte malum. ꝛ tūc necessaria est resistentia. Aliquādo qō videk bonū esse: ꝛ tunc necessaria est sapiētia. Aliquādo illud quod videk esse perplexū. ꝛ tūc necessaria est discretio prouida. ℣ Suadebat diabolus aperte malū: quādo magi uolebant se facere adorari. ꝛ ideo duos diacones ignē spirātes miserūt. Sed illud vicit per resistentiā: q; constāter restitit ꝛ signo crucis diacones fugauit. ℣ Deinde suasit diabolus apparens bonū. sicut quādo sacerdotes idolorū sibi uoluerūt sacrificare. Sed istud vicit per sapientiā: q; sapienter docuit soli deo esse sacrificandū. ꝛ oia que attulerant respuit. ꝛ inde ecclesias edificari precepit. ℣ Deinde diabolus suasit illud qō videbaf perplexuꝫ. scaut Epigenia regi in vxorē dare. aut mortē subire. malū nanq; erat sic aplus occideꝛek. ꝛ tñ peius erat si virgo dei violaretur. Sed illud vicit per discretionē prouidam: q; elegit ut fieret minus malū. s. sui occisio. potius enim optabat seipsum occidi: q; maius malū cōmitteꝛek. s. virginis violatio. ℣ Scō ꝓdicauit fideliter: q; honorē dñi sui sibi noluit usurpare

nec sacrificiū qđ uolebāt ipendē recipe. Predica tor nāq; ꝫ multos ꝑuertat. hoc tū nō sibi: sed di ne ꝟtuti debet aſcribē. Nō enī dat ꝟtutē gradiēdi ille qui cū lucerna ꝑcedit. nec vitam comedēti ille qui cibū admiſtrat. nec cāpana ꝟtutē orādi que ad eccliam uocat. nec tuba ꝟtutē pliādi que ad pliuꝫ leitat ⁊ luitat. Sic ꝓdicator ꝑōt exterius iuuare ut aliqs per uiā salutis iccdat. ut vita gſe viuat. ut de uotionē acgrat. ut diabolo foztiter reſiſtat. ſed niſi deus interius opeꝝ nō ualet ad iſta. ℣ Tertio ꝓdica uit ꝓſtāter: qz nec ꝑmiſſis potuit emolliri cuꝫ rex dimidiū regni ſui ſibi dare ꝑmitteret. nec minis deterreri. nec ſupplicijs ſuparī: ſed miſſam deuo te ꝑficies mortē accepit. ℭ Secūdo ſecit opꝰ euan geliſte: qz euāgeliū ſcripſit. Sic ipſe fuit apl's eua gelista ⁊ martyr. ita qz in nullo alio tres ꝓgatiue ſimul iueniunt. Petrus enī erat apl's ⁊ martyr: ſꝫ nō euāgelista. Joānes fuit apl's ⁊ euāgelista: ſꝫ nō fuit martyr. Stephanus fuit martyr: ſed non fuit apl's nec euāgelista. ℣ Mattheus aūt fuit apl's: ⁊ ꝯtū ad hoc fact⁹ eſt iudex mūdi. Mat. xix. Cū ſe derit filius hoīs ꝛc. Erit aūt iudex nō ſniam ſerē do: ſed iudici aſſiſtēdo. Prouerb. ult°. Mobilis in portis vir eius. qū ſederit cū ſenatorib⁹ terre. Vel iudicis ſniam ſubſcribēdo. pſ. Ut faciāt in eis iu diciū ſcriptū. uel iudicis ſniam cōmēdādo. Apo cal'. xix. Laus ⁊ glia ⁊ ꝟtus deo nſo ꝛc. uel malos ex vite merito ꝑdēnādo. Prouer. xiiij. Incedebāt mali ꝑa bonos ꝛc. ℣ Secūdo fuit euangelista. ⁊ ꝯtū ad hoc fuit notarius xpi. Mat. xiij. Mis ſcriba doct⁹ in regno celoꝝ ꝛc. Iſte nāq; ſcriba in euā gelio poſuit noua. i. noua xpi documēta. poſuit ⁊ uetera. i. ueterū ꝓphetarū documēta ⁊ teſtimonia cui etiā pōt ꝓuenire illud qđ legit Leuit. xxvj. Co medetis uetuſtiſſima ueterū ⁊ uetera nouis ſuper uenietib⁹ ꝓijcietis. Ipſe enī comedit. i. in ſuo euā gelio icoꝝpauit uetuſtiſſima. i. dei mādata in coꝛ de hois ab ipſa ſua ꝑma creatione ꝓſcripta. ⁊ noua i. xpi ꝓcepta de nouo. ꝑmulgata. Abiecit aūt uete ra. i. cerimonialia oſtēdēs oia eē cōpleta. ℣ Tertio fuit martyr dei. ⁊ quātū ad hoc fuit teſtis eius: qz martyr teſtis uocat. Iſte aūt fidē teſtificatus eſt. ⁊ coꝛde ueraciter eā tenēdo. ⁊ ore ſeruēter ꝓdicādo. ⁊ ope eā opib⁹ cōꝑobādo. ⁊ ſanguine ꝓ ipa mo riēdo. ℭ Tertio fecit opus euāgeliſte: q: ſm euan geliū virit. ℣ ꝛ hoc reſpectu dei. ℣ ꝛ primi. ℣ ꝛ ſui. ℣ Reſpectu dei: qz ſecutus eſt ipm greſſu coꝛpis. affectu mētis. ⁊ effectu opis. Amb. Sequebatur Mattheus xpm letus ⁊ alacer. Ecce greſſus coꝛ poris. ⁊ eruktauit dicens. Jam nō publicanū ge ro. iam nō ꝓrto leui. ecce mutatio affectus men tis. Exui leui poſtāq; xpꝫ indui. ecce mutatio opis.

℣ Uirit ſm euāgeliū reſpectu primi. quia paupe res paſcebat. ⁊ xpo ⁊ diſcipulis conuiuiū faciebat nō tm coꝛporale: ſed maxime ſpirituale. Fecit inquit leui ei conuiuiū magnū in domo ſua. Uere magnuꝫ: quia talis cibus ſpūalis delectat aium. Glosa ibidē. Qui domicilio recipit interno. maxi mis exuberantiū delectationibus uoluptatū paſcit xpm. Grego. Apud phariſeū ueritas paſcebat ſoꝛ ris. apud mulierē penitentem paſcit intus. Potat angelū. Bern. Lach: yme penitentū ſunt vinū an geloꝝ. Fecit deo magnū feſtum. pſ. Reliquie co gitationis diem feſtū agent tibi. Et angelis magnū gaudiū facit. Luce. xv. Gaudiū erit angelis in celo ſuper vno peccatore penitentiā agēte. ℣ Ui rit etiā ſm euangeliū reſpectu ſui. quia ⁊ patiēs fu it. ⁊ cito vitā mutauit. Patiens enim fuit: quia iu dei dicebāt ipſum eſſe peccatoꝛē: qui erat iuſtifica tus. dicebāt eū eſſe publicanū: qui erat mūdatus: ⁊ preſentia xpi indignū: qui iam dignus erat effe ctus. Sed ad iſta in nullo fuit commotus. nec in aia nec in aliqua turbatione. nec in ſigno er aliqua vultus oſtenſione. nec in oꝛe er aliquo impatienti ſermone. nec er facto er aliquo iniurioſo ope. Vi tam ſuā etiam cito mutauit: q: ad vnā xpi uocem obediuit. Quidā nanq; cōuertunt ad vnā uocem dei. ſ. ad interioꝛē inſpiratiōnē. Alij vo nō: niſi ha beant duas. ſ. inſpiratiōnē. ⁊ exteriorē exhortatio nē. Alij non: niſi cū illis duabus habeant tertiā. ſ. diuitiarū cumulationē. Alij vo nō: niſi cū illis tri bus habeāt quartā. ſ. flagellationē. ⁊ tunc flagella ti ad deum currunt. pſ. Multiplicate ſunt infir mitates eorum: poſtea accelerauerunt.

Sermo. ccxlvi. ℭ De eodem ſermo. iij.

Elictis oibus ſurgens ſecutus eſt eū. Luce. v. ℭ In iſto euā gelio ponit duplex differētia infirmātiū. quoꝝ. ℣ quidā ifirmitatē recognoſcebāt. ℣ alij re cognoſcē nolebāt. ℣ in hoꝝ medio medicꝰ ꝓſtitutꝰ erat. Agit aūt in hoc euangelio de tribꝰ. ℭ Prio de ifirmo. i. mattheo ſanato qui ſuā ifirmitatē re cognoſcebat. cū dr. Relictis oibꝰ ꝛc. Eſt aūt tā ue lociter ipꝫ ſecutus. nō er animi leuitate: ſed er dei ꝟtute. Mā ſer de cauſis eſt ipꝫ ſecutus tā uelociter quas Hieroñ. ponit in originali. ℣ Prima qz fu it uerbi dei virtuoſa opatione cōuerſus. ℣ Scōa: qz fuit dei inſpiratione afflatus. Istos duos mo dos tāgit. cū dicit. Arguit Porphyrius ⁊ Julia nus auguſt⁹ uel impitiā hiſtorici mēticis: uel ſtul titiā coꝝ qui ſtatiꝫ ſecuti ſunt ſaluatorē q̄ſi irratio nabiliter uocantē hoīem ſunt ſecuti. ℣ Habet enīz xpꝫ duos ſupradictos modos uocādi. ſ. p exterio rē vbi exhortatiōnē. ad Heb. iiij. Uiu⁹ eſt ſmo dei

ꝛ efficax ꝛc̃. ps̃. Dedit uoci sue uocẽ uirtutis. ideo vbũ dei cõparat surculo arbori insito. Jac. j. Suscipite ĩsitũ vbũ ꝛc̃. Sicut enĩ surculus trahit totã arborẽ ad sui naturã: sic vbũ dei trahit totũ cor ad sui gr̃az. ℣ Scõo p̃ interną ispirationẽ. ps̃. Audiã qd loquat̃ in me dn̄s ꝛc̃. Apo. iij. Ego sto ad ostiũ ꝛ pulso ꝛc̃. ℣ Tertio miraculoꝝ visiõe p̃mot⁹. Uñ subdit. Cũ tãte vtutes tantaq̃ signa p̃cesserint: que aplos vidisse anteq̃ crederẽt dubiũ nõ est. Miracula nãq̃ hoĩes sepe quertũt qñ rudes sunt. Sapiẽs vo doctria quertit qñ docules sunt. j. Cor. ſ. Judei signa petũt. greci sapiaz querũt. ℣ Quarto splẽdore faciei illustrat⁹. Uñ subdit. Certe fulgoꝛ ꝛ ipa maiestas diuinitatis occulta. que etiã i hũana facie nitebat ex p̃cio ad se videntes trahẽ poterat ad pectu. Facies enĩ xpi erat ualde speciosa ad videndũ. j. Pet. j. In quẽ desiderãt angeli p̃spicẽ. Diatiosa ad diligẽdũ. Hester. xv. Facies tua plena est gr̃az. Luminosa ad inuitãdũ. ps̃. Illumina faciẽ tuã sup̃ nũ tuũ. Nõ fuit ergo mirũ: si visio faci ei sue tã facilĩ attrahebat que sic erat speciosa. sic gratiosa. sic luminosa. ℣ Quito gliosa maiestate ablecc⁹. cũ dr̃: ꝛ maiestas diuinitasq̃ occulta. Bersioino, ppter mãsuetudinẽ que in te p̃dicat: currim⁹ post te dñe Iesu: audictes q̃ nõ spernis pauperes ꝛ peccatorẽ nõ horreas. nõ horruisti p̃sitẽtẽ latronẽ nõ lachrymãtẽ peccatricẽ. nõ supplicãtẽ chananeã nõ deprẽsam in adulterio. nõ sedẽtẽ in theloneo. nõ supplicãtẽ publicanũ. nõ negãtẽ discipulũ. nõ p̃secutorẽ discipuloꝝ. nõ ipsos crucifixores tuos. ℣ Sexto potẽti vtute attract⁹. Si enĩ in magnete lapide hec vtus esse dicaf ut anulos ꝛ festucas sibi attrahit. q̃to magis dn̄s oĩuz creaturarũ sibi attrahere poterat quos uolebat. Ista enĩ tractio nõ erat per coactionẽ: sed per quãdã iductionẽ: sicut ostendit btus Aug⁹ exẽplo rami viridis: ꝛ nucis. Mittẽdis inq̃t oui ramũ viridẽ: ꝛ attrahis cũ. ostẽdis puero nuces ꝛ trahis cũ: nõ violẽtiã inferẽdo: sed appetitũ alliciẽdo. Et p̃pter hoc ostẽdit exẽplo pelliparii. ps̃. Extẽdes celũ sicut pellẽ. Sic enĩ pelliparius exp̃dit pellẽ pulchrã ante emptorẽ: ut s. alliciat eũ ad emẽdũ. sic deus celũ stellis depictũ ꝛ ornatũ nobis exp̃dit ut nos alliciat ad desiderã dn̄. ¶ Scõo agit de infirmis qui suã infirmitatẽ nõ recognoscebãt quos xp̃s in sua infirmitate reliquit eũ dr̃. Et murmurabãt scribe ꝛ pharisei ꝛc̃. Pharisei nãq̃ triplici infirmitate laborabãt. ℣ Prima i firmitas erat murmuratiõis. Est aũt quedã murmuratio bona: sicut murmurare p̃tra apta mala. Uñ qdã de tali rep̃hendunt̃ Ysaie. lvj. Canes muti nõ ualẽtes latrare. ℣ Alia murmuratio est mala: sicut murmurare p̃tra bonos ꝛ de bonis. Sap̃. j. Custodite uos a murmuratiõe ꝛc̃. talis erat murmuratio pharisęoꝝ. ℣ Tertia est p̃s p̃mitta quodãmodo qñ. s. qdã p̃tra dei patiẽtiã murmurãt: ꝛ eo q̃ sic p̃mittit bonos oppimi ꝛ impios exaltari. Abac. j. Quare respicis ptẽptores: ꝛ taces impio p̃culcãte iustiorẽ se. Murmurãt etiã admirando dei liberalitatẽ q̃ ipe tarde uenientes sic libaliter cũ p̃mis remunerat. Mat. xx. Accipiẽtes murmurabãt aduersus patrẽfamilias. ℣ Scõa erat infirmitas p̃sumptionis: q̃ p̃sumpserũt rep̃hendẽ meliores se. s. r̃pm. discipulos. ꝛ matthęũ. Rep̃hẽdrũt nãq̃ infirmũ de curatione. medicũ de subuentione. ꝛ discipulos medici de obsequii exhibitiõe. ℣ Tertia vo infirmitas elationis: q̃ se iustos credebant ꝛ alios despiciebãt. Tales credũt q̃ nõ sit lux nisi in aia sua: nec tranquillitas nisi in mẽte sua: nec p̃fectio nisi in vita sua: cũ tñ de⁹ patus sit oĩb⁹ dare lucẽ gr̃e serenitatẽ p̃sciẽtie: trãquillitatẽ pacis ĩterne: p̃fectionẽ vite. Ista q̃uo: tãgit Boeti⁹ dicẽs. Atq̃ tuo splẽdore micas tu nãq̃ serenũ: Tu reges trãquilla pijs te cernere finis. ¶ Tertio ponit̃ medicus in medio cõstitutus qui dicit se uenisse ad tria. ℣ Primo ad medẽdũ ꝛ sanandũ cũ dicit: nõ egẽt qui sani sunt medico. sed qui male hñt. dicit aũt Aug. sup̃ Joãnẽ. Aliud est esse sanũ. aliud sanabile. ꝛ aliud esse insanabile. Qui enĩ sanus est nõ eget medico: qui vo egrotat in spe sanabilis est qui aũt egrotat cũ desperatione insanabilis est. Sanigit nõ egẽt medico nisi ad sanitatis p̃seruationẽ. Sanabiles ad curationẽ. Insanabiles nõ nisi ad vite p̃logationẽ. Sani igit̃ sunt viri recti. Et isti nõ egẽt medico quãtũ ad curationẽ a mortali culpa. egẽt tñ ad cõseruationẽ gratie. Sanabiles aũt sunt petões penitẽtes. Et isti egẽt medico quãtũ ad culpe curationẽ ꝛ cõseruationẽ gr̃e. Insanabiles sunt obstinati. isti nõ egẽt medico ad p̃seruationẽ gr̃e quã nõ hñt: nec ad curationẽ culpe: q: ipaz nõ requirũt. tamẽ q̃tum ad p̃plongationẽ vite. ꝛ expectationẽ ad penitentiã. Ysa. xx. Expectat nos dn̄s ut misereat̃ nostri. ℣ Secundo iste medicus fuit missus ad miserendũ. Ideo dicit. Misericordiaz uolo ꝛ nõ sacrificiũ. Habet aũt iste medicus misericordiã a natura. ꝛ a cõsuetudine longa. ꝛ ab experientia. A natura qdẽ tã diuina ẽm quã semp est sibi. p̃priũ misereri ꝛ parcere. A natura humana: q: ab instãti sue cõceptionis fuit vncꝰ oleo misericordie ꝛ cõpassionis. Ysa. lxj. Spiritus dn̄i sup̃ me eo q̃ vnxerit me. ps̃. Unxit te de⁹ deus tuos oleo letitie ꝛc̃. Job. xxij. Ab infantia creuit mecum miseratio. ꝛ de utero exgressa est mecum. A cõsuetudine longa. Incepit enĩ a principio mũdi per oẽs generationes misericordiã impẽdere. ꝛ

usq; ad finē mūdi nō cessabit exhibē.j.Mach.ij. Cogitate per generationē ⁊ generationē: q; oēs, q sperāt in dño nō ifirmanť. Ab experiētia. Hebre. iiij. Nō hēmus pōtificē qui nō possit cōpati infirmitatib⁹ nris. tēratū aūt per oia ⁊c. Heb.v. Didicit et his que passus est obediētiam. ℣ Tertio missus est ad uocādū. vnde dicit. Nō ueni uocare iustos sed pctōres ad pniam. ℣ Uocat enim pctōres ab omni pte sui. s. a supiori ostēdēdo celū tam pul chrū. ⁊ ab iferiori ostēdēdo ifernū tam horrēdus. Prouer. xxv. Celū sursum ⁊ terra deorsum. ℣ Secūdo uocat ab exteriori per pdicationē. ⁊ ab interiori per ispirationē. Prouer.j. Sapia foris pdicat. ecce exterior exhortatio. In capite turbarū clamitat. ecce interior ispiratio. Caput enim est mēs que hēt tres turbas. s. cogitationes. intētiones. ⁊ affectiones. ℣ Tertio uocat ab anteriori reducēdo būficia pterita ad memoriā. ⁊ a posteriori reducēdo ad memoriā dei iudicia futura. Apocal. iiij. Mialia plena oculis ante ⁊ retro. ℣ Quarto uocat modo a dextris dādo psperitatē. ⁊ modo a sinistris infligēdo aliquam aduersitatē. j. ad Cor. vi. Per arma iustitie a dextris ⁊ a sinistris.

Sermo. ccxlvii. ¶ De sancto Mauritio ⁊ socijs eius Sermo primus.

Astorum aīe in manu dei sunt. ⁊ nō tāget illos tormētū mortis ⁊c. Sap. iij. ℣ Ostendit de istis scis qles fuerūt in vita: cū dr. Justoꝝ aīe. ℣ qles fuerūt in morte. cū dr. Et nō tāget eos tormētum mortis. ℣ ⁊ qles post mortē. cū dr. Illi sunt in pace. ¶ In vita qdē fuerūt iusti. q; fuerunt positi ut iustitiā faceret ⁊ rēpublicā cōseruarēt. Ad rei aūt publice pseruationē q̄uis erigunť. sicut dicit Lato ⁊ Augu. li°. v. de ciui. dei. s. quātū ad domesticos magna idustria. quātum ad forēses iustitia. quātū ad seipsos aius liber in psulēdo. ⁊ quātum ad seipm aius nulli obnorius petō. ℣ Est ergo pmū quātū ad domesticos magna idustria. q; sicut dr. j. Tim. v. Qui suoꝝ ⁊ maxime domesticoruꝫ curā nō habet. fidē negauit: ⁊ est infideli deterior. Thob. x. Apphēdētes parētes filiā suam osculati sunt. monētes eā honorare soceros. diligē maritū. regē familiā. domū gubernare: ⁊ seipsaꝫ irreprēhēsibilē exhibē. j. Tim. iij. Oportet epm irreprhēsibilē eē sue domui bñ ppositū ⁊c. ℣ Secūs est quo ad forēses iustitia. Job. xxix. Justitia idue ſū ⁊c. Joā. vij. Nolite iudicare sm faciē: sed iustū iudiciū iudicate. ℣ Tertiū est aius in psulēdo liber. ut nec timore. nec amore. nec odio. nec munē a vita te discedat. nec vitatē tacear. Isid. Iniq iudices errāt in vitate iustitie dū intēdūt in quātitatē pso ne. ℣ Quartuꝫ est ut aius nulli vitio sit subiectus. Tullius. Age ne tua oro tibi praria sit. q; pondus est pudoris grauissimi. ppia uoce cōfundi. Greg. Durū est ut qui nescit tenē moderamina vite sue. iuder fiat vite aliene. Ista quat uoꝫ in istis martyrib⁹ pfecte fuerūt. Habuerūt enim domi industriā. Uñ dr in legēda hitatores regionis illius erāt calidi ingenio. sapia locupletissimi. hūerunt foris iustitiā. q; sicut dr ibidē. que dei erāt deo. ⁊ que cesaris cesari reddebāt. Habuerūt aium in re prehēdēdo liberū. Uñ dixit Mauritius. Milites sumus impatoꝛ tui. seruī aūt cui libere pfitemur dei. Habuerūt aium inocētia pditū. q; nō se armauerūt armis carnalib⁹. Uñ dixit Exupius. Proiiciāt de terre nře arma carnalia ⁊ armemť utrubus. ¶ Secōo ostēdit qles fuerūt in morte. Fuerūt sigdē examinati: decimati: uallati: ⁊ trucidati. ℣ Examinati aūt fuerūt de trib⁹. s. ut idolis imolarēt. ut fidē xpi desererēt. ⁊ ut ptra xpianos piurarēt. Sz ipsi nec idolis uoluerūt imolare. nec fidē xpi desererē. nec xpianos impugnare. sed potius defensare. Uñ dixit Exupius. Mia tormēta pro xpo suscipe parati sumus. ⁊ ab eius fide nunq̄ discedemus. ℣ Secōo fuerūt decimati. Repimus enī decimas rerum que in ueteri lege fuerūt istitute. Decimas dierū que a xpo fuerūt iuēte. qñ q̄draginta dieb⁹ ⁊ q̄draginta noctib⁹ ieiunauit. nunq̄ aūt repimus decimas capitū nisi hic. Magnū est soluere decimas rerū. maius soluē decimas dierū. marimuꝫ soluere decimas capitū. Multi enim darēt res suas qui nō libēter darēt dies suos. ⁊ multi darent res ⁊ dies suos qui non libēter darent capita sua. Isti aūt evoluerūt decimas rerum. q; que cesaris erāt dabāt cesari ⁊ decimas dierū. q; que erāt dei dabāt deo. ⁊ isup soluerūt decimas capitū. ℣ Tertio fuerūt uallati sicut oues a lupis. Matt. x. Ecce ego mitto uos sicut oues in medio luporuꝫ. Ipsi enim tanq̄ oues nō restiterūt. nō fugerūt. nō balatū murmurationis emiserūt. Uñ dixit mauritius. Cōmilitones nros sustinui necari. q; uos ad passionē pro xpo patos vidi ⁊ oñi mādatū fuaui. qui dixit petro. Mitte gladiū tuū in locū suuꝫ ⁊c. ℣ Quarto fuerūt trucidati: in qua trucidatiōe sic fuerūt firmi: q; nec mūdus: nec diabolus: nec caro eos: nec in vita: nec in morte vicē poterāt. Mūdus enī ptra eos in vita pugnabat. manu dextera pspitatis ut allicerēt. ⁊ in morte sinistra aduersitatis ut frāgeret. Sz ipsi ⁊ in vita mūdū cōtēpserūt blādiētē. ⁊ in morte seuientē. Similiter diabolus etiā pugnauit ptra eos manu sinistra ipellēdo ad vitia. ⁊ dextera eos trahēdo ad tartara. Sz nō potuit ipsos ipellē ad aliqd vitiū: nec post mortē ali

quod inferre suppliciū. Similer caro pugnabat cō tra ipsos sinistra: qua inducit ad ociositatē. ꝛ verte ra qua inducit ad uoluptatē. Sed ipsi corp' suū in laoribꝫ exercitauerūt. ꝛ carnis delitias abhoruerūt. ¶ Tertio ostēdit ꝗles fuerūt post mortē: cum dī. Illi autē sunt in pace. Hūt enim pacē ppetuā. Ysa. xxvij. Sedebit pplus meus in pulchritudine pacis ꝛc. Sci enim isti dāt deo magnā gliam. Nā si vnus pctōr qui pfitet xpm facit gliam xpo: quā to magis isti qui tot fuerūt gloriam sibi dederūt. Luce. xij. Dis qcūq confessus fuerit me coram hoi bus ꝛc. Fecerūt angelis magnā letitiā. q; si angeli letant sup vno pctōre pniam agēte: quanto magis sup tāta multitudine triūphāte. Luc. xv. Bau diū erit angelis in celo sup ꝛc. Hāt nobis magnā fiducīā: q; si ipossibile est nō eraudiri pces multorū: ipossibile est nō eraudiri pces tantoꝝ militū scōrū. Eraudiunt multiplr. ¶ Primo: q; pslant tribulatos. Sicut patet in vidua que filiā suum monasterio dederat. ¶ Scōo q; adiuuāt in plculo cōstitutos. Sicut patet in illis qui per lacuꝫ religas deferebāt. ¶ Tertio q; coripiūt indeuotos. Sicut patet in illo clerico qui cū iura sancti mauritij usurpasset ꝛ blasphemiā itulisset mala pijt morte.

Sermo. ccxlviij. ¶ De eodē Sermo scōus.

Sancti per fidē vicerūt regna. opati sunt iustitiā. adepti sunt promissiones ꝛc. Hebre. xi. ¶ De istis beatis martyrib' mauritio ꝛ socijs eius. qnque ostēdunt in vbis pmissis. ¶ Primo ꝗles fuerūt in pssis. cū dī sci. Est aūt sciī idē qđ mūdū: qđ firmū: qđ sanguine tinctū: qđ sacro usui deputatū. Isti igit fuerūt mūdi per vbū dei qđ receperāt. Jo. xv. Jā uos mūdi estis ppter sermonē quē ꝛc. Per fidem quā habuerūt. Act. xv. Fide purificās corda eorū. per spūm sciī quē receperūt. Ezech. xxxvj. Et fundā sup uos aquā mūdā ꝛc. per sanguinē quez effuderūt. Apoc. vij. Lauerūt stolas suas in sanguine agni. ¶ Scōo fuerūt firmi: q; nec pmissionibus potuerūt emolliri: nec cōminationibus deterreri: nec supplicijs superari. Matt. vij. Descendit pluuia: ecce pmissio refrigerās. ꝛ flauerūt uenti: ecce cōminatio cōcutiēs. ꝛ ueneruṫ flumina: ecce tormētū irruēs ꝛ nihil facē potuerūt: q; sup xpm fundati fuerūt. ¶ Tertio fuerunt sanguine tincti. Habuerūt enī sanguine xpi tinctā memoratiuam per recordationē: affectiuā per deuotionē: intellectiuā per meditationē: ꝛ opatiuā per imitationez. ¶ Quarto fuerī sacro usui deputati ut hostes vincerēt. rēpublicā pseruarēt. ꝛ fidē catholicā defenderēt. Ut dixit beat' mauritius. Milites sumus tui imperato: quo ad pmū. ꝛ ad defensionē reipublice arma suscepimus. quo ad scōm. Non est in nobis pditio atq; formido. sed fidē catholicā nullatenus deseremus. quo ad tertiū. ¶ Scōo ostendit ꝗles fuerūt in armis suis: cuꝫ dī. Per fidem. Fuerūt enī armati scuto fidei. ad Eph. vj. In oibus sumētes scutū fidei ꝛc. Dicit aūt fides scutū: q; sicut in scuto sunt tres anguli: ꝛ vnū scutū. sic ꝛ in deo sunt tres psone. ꝛ vnus deus. Vel q; ipa fides est de rpo in quo sunt tres substātie. s. caro. aia ꝛ ipsa deitas. ꝛ vna psona. Vel sicut scutū ut plurimū ferī in sinistra pte. sic fides est trā in pñti vita que est ps sinistra. In dextera aūt pte que est vita eterna nō erit fides: nec spes. Vel scutum suscipit pmos ictꝰ hostiū. ꝛ cetera arma ptegit ꝛ defendit corp'. Sic fides etiā pmas suggestiones demonū sentit. pmas questiones tyrānoꝝ suscipit. ꝛ ceteras vtutes custodit. ꝛ aliam defendit ac protegit. ¶ Tertio ostēdit ꝗles fuerūt in victorijs suis cū dī. Vicerūt regna. Vicerūt nāq; regnū demonū. hoium. ꝛ celoꝝ oiuꝫ. ¶ Primū vicerūt per resistētiā. Jac. iiij. Resistite diabolo: ꝛ fugiet a uob. Mag fm Beꝛū. in aia tres sunt domus. ¶ Prima domus dī ee memoria in quā diabolus vult itrare ponēdo ibi malā suggestionē. Scs portarius debet diabolo resistē ne itret. qui uocat ppij status psideratio. ¶ Scōa domus est itelligētia. in quaꝫ diabolus vult itrare ponēdo ibi prauū delectatiōnē. sed huic etiā portarius debet resistē. qui uocat ēne delectatiōis cogitatio. ¶ Tertia domꝰ aie est uolūtas in quā diabolus vult itrare imittēdo ibi prauū psensum: sed huic portarius debet resistē q uocat eterne pene meditatio. ¶ Scōo vicerunt regnū hoium per patiētiā. Et iste modus vincendi est ualde gliosus: q; iste fuit modus xpi. Ecc. xxj. Magna est gliā seg dūm qui est victorioſus. Seneca enī ait. Innumerabiles sunt qui pplos qui urbes hūerūt in potestate. paucissimi vo sunt qui in ptāte hūt seipsos. Est etiā victorioſus qui ipsuꝫ celū vincit ꝛ rapit. Mat. xj. Regnū celoꝝ vim patit ꝛ violēti rapiūt illud. ¶ Tertio isti sci vicerūt regnū per passionē suā. Olim aūt erāt quique iuuenibilia que tū isti vicerūt. Angelum per lachrymas ꝗs effuderūt. Osee. xij. Inualuit ad angelū fleuit ꝛ rogauit eū. Diabolū per fidē quā hūerūt. j. Pe. v. Aduersari' uester diabolus ꝛc. Aliam per magnanimitatē qua suo cordi dñati fuerūt. Prouer. xvi. Melior est patiēs viro forti. ꝛ qui dñat aio suo expugnatore urbiū. Mortē per charitatē qua iflāmati fuerī. Cant. viij. Fortis est ut mors dilectio. Regnū celoꝝ per sanguinis pciū qđ dederūt. ps. Pciosa. i. pcio plena est in ospectu dñi mors sctoꝝ eiꝰ. ¶ Quarto ostēdit ꝗles fuerāt in ogib' su

is.cū dī. Opati sunt iustitiā.i.opa meritoria per que iuste regnū celoꝝ sibi acquirūt. Mat.iij. Pe nitētiā agite appꝛo.ꝛc. Quātū eni hīc qs appꝛopi quat deo per opa pnie tātū deꝰ sibi appꝛopinąt p collationē grē ꝛ glie. Parū appꝛopinąbat qui di cebat Luc.xij. Jeiuno bis in sabbato. Jō parū si bi appꝛopinąbat qui dicebat Luce.xvj. Ria hēs multa bona comede:bibe:epulare ꝛc. Jō deus nihil sibi appꝛopinąuit:q; sue domui salus facta non fuit. Valde appꝛopinąbāt qui dicebāt Matt.xix. Ecce nos reliqm⁹ oia ꝛc. Jō deus valde appꝛopinąuit eis:q; iudices mūdi eos fecit. ¶ Quinto ostēdit q̄ les fuerūt i suis pmijs:cū dī. Adepti sunt repꝛo missiones. Olim nāq; fiebat pmissio tribus mo dis. Aliqū se mutuo osculādo. Aliqū manus ad manū applicādo. Aliqū rē aliquā poꝛrigēdo. Sic rps vitā beatā nob daturū pmisit.s.osculādo qō fuit in icarnatione ubi facta fuit dulcis vnio natu re diuine cū natura humana. Cant.viij. Quis mi hi det te fratrē meū.i.ut tu qui es dūs me⁹ efficia ris ꝛ fr me⁹. sugerē ubera mēa mec.i.ut tu qui es in sinu pris mei efficiaris puulus in sinu mris.ut i uentā te foris.i.ut tu qui pitas semp in celis visi bilis inueniaris in terris.ꝛ deosculer te.i.dulcem vnionē nature tue cū mea natura humana pcipiā Et iā nemo me despiciet nec deꝰ:sed me sibi rerō ciliabit:nec angelus:sed in magna reuerētia hēbit nec diabolus:sed me ualde timebit. Promisit eti am manib⁹ man⁹ suas cruci applicādo. Abachuc ij. Cornua.s.crucis in manib⁹ eiꝰ. Promisit isup spūi scīs nob dādo.j. Coꝛ.v. Dedit nob pignꝰ sps.

Sermo.ccxlix. ¶ De sanctis Cosma ꝛ Da miano Sermo primus.

Edici suscitabūt ꝛ pstebūt tibi ꝛc. pā. Ista vba que ꝓpha videt posuisse interrogatiue ꝛ negatiue exponi pūt de istis scis martyrib⁹.s.cosma ꝛ damiano re missiue ꝛ affirmatiue. Ipi nāq; fuerūt medici coꝛ poꝛ ꝛ aīarū. ꝛ multos a diuersis lāguorib⁹ resusci tabāt. iō dī. medici suscitabūt. Et b̄ nō sibi sz deo attribuebāt. iō dī. pstebunt tibi. ¶ De istis aūt scis medicis q̄uoꝝ videda sunt. ¶ Prio q̄les fue rūt quātū ad pgenie. Fuerūt eni qnque frēs pro rpi noīe passi. Sz ecclia de duob⁹ pncipalib⁹ solēnizat. Felix fuit talis frnitas:q; fuit a parētib⁹ reli giosis pgenita. bonitas eni parētuz sepe est causa multarū in filijs bonitatū. Chry. sup Mat. Uro rē accipe uolētib⁹ dat documētū. q; si ambo parē tes ipsi⁹ puelle boni sunt:secure accipiat. si vo am bo mali oīno refugiat. si alter bon⁹ sit alter malus qd tūc factur⁹ sit timeat. uerūtn si pī est bonus ꝛ mr est mala magis debet timē. si aūt ecōuerso mi nus timē debet. Est ꝛ ista frnitas felicio:quia fuit martyrio coronata:q; pati ꝓ rpo est bītudo ma gna. Mat.v. Bti qui psecutionē patiunt ꝓpter iu stitiā. Jsta aūt bītudinē passionis nos habere nō possum⁹ triplici de causa ut dic Origenes. ¶ Una est ex pte nr̄i.q; tātā gr̄az nō meremur. ut ꝓ rpo pati digni sim⁹. ¶ Alia ex pte diaboli. q; scīes per martyrū nos pseq remissionē pctoꝝ. ꝛ ad regnū puenire celoꝝ nobis pstat impedimētū. ¶ Tertia est ex parte dei qui scīes nostrā infirmitatez nobis miseric⁹ditur pdescēdit. Jstā aūt bītudinē passi onis isti martyres habuerūt:q; ꝛ deꝰ illos dignos fecit. ꝛ pstātia tribuit. ꝛ diabolus eos ipedire non potuit. Est etiā ista frnitas felicissima:q; ad celestē gliaz est assumpta. Felices igit illi qui hos qn que martyres habere merenē in patronos spiritu ales. Ecc.xiij. Melius est duos eē simul q̄ vnuz. Si enim vnus uel duo sci sic a pctō reuocāt. sic a diaboli tētationibus pseruāt. sic in dei amore iflā māt. qd facerēt si qnque eēnt. ¶ Scōo videdū est q̄les fuerint quātū ad artē. Ipsi enim fuerūt me dici. q; sanabāt corpꝰ. q; oībus tā magnis q̄ par uis. tā diuitib⁹ q̄ pauperibus ꝛ etiaz brutis aīalib⁹ sanitatis bñficia impēdebāt. Sanabāt liberaliter: q; nihil ab aliquo accipiebāt. Mat.x. Gratis acce pistis:ꝛ gratis date. Sanabāt mirabiliꝰ:q; mira bilis fuit eorū curatio. q; hīti crus putridū crus aliud inseruerūt. Sanabāt integraliter a corpo ribus morbos pellēdo. ꝛ aīabus pctoꝝ uenia impe trādo. ¶ Tertio videdū est quales fuerūt quantū ad passionē. Eorum nāq; passio fuit gloriosa. qa instar christi fuerūt crucifixi. Ecc.xxiij. Magna est gloria sequi dūm. Fuit miraculosa: quia sagitte in suos redibāt actores. Fuit fructuosa:quia fru ctum cēlestiū habuerūt. Luce.vij. Qui autez in terram bonā. sunt hi qui in corde bono ꝛ optimo audientes uerbū retinēt. ꝛ fructū afferūt in patien tia. Habuerūt enim coꝛ pacificū:q; passi sunt pa tienter. Coꝛ benivolū:quia passi sunt libēter. Coꝛ optimū:quia passi sunt gaudēter. Fuit victorio sa. q; uicerūt in oibus elemētis. s. in terra. quia in manibus ꝛ in pedibus fuerūt torti. in aqua:q; in mare pcipitati. in aere:q; in eculeo suspēsi. in igne q; in igne plecti. ¶ Quarto videdū est quales fue rūt quātū ad nram subuctionē. Ipsi enim subue nīūt tribulatis. sicut patet in illo in quē serpēs in trauerat. defendūt ab oppressione demonis. sicut patet in illo qui uxorem suā eis recōmendauerat. Diligēte curā pūt de suis denotis. sic patet de cu stode ecclie sue cui⁹ crus marcidū erat. Seuerā ul tionē iferūt malis. sic patet qn demonib⁹ precipunt

ut tyrannum peuteret. Miserico:diam impẽderet penitẽtib⁹ ꝛ humiliatib⁹ se. sicut patet. Quia cum ꝑdictus tyrannus peniteret: mor ab eo demones auerterunt. Job. xl. Mungd illudes ei quasi aui. Quis eni domestica qñ emittit recedit. ꝛ qñ reuocat redit. Sicut ꝛ isti martyres videnꝫ habere in ptate sua demones quasi aues. q: qñ eos emittũt ad maloꝝ vindictã exercẽdã: statim obediunt. qñ eos reuocant: protinus obsequuntur.

Sermo. ccl. ℭDe eisdem sermo secundus.

Lce q̃ bonũ ꝛ q̃ iocũdũ hitare fra tres in vnum. ps. Isti sci martyres. s. cosmas ꝛ damianus fuerũt frẽs. non tñ carne: sed etiã fide ꝛ passiõe. ℭ Habitauerũt aũt in vnũ ser modis. ℭ Primo q̃tũ ad idez domiciliũ ubi hitauerũt pacifice ꝛ cõcordi. Ecc. illi. Melius est duos cẽ simul q̃ vnũ ꝛc. Quatuor nãq; sunt genera hoiuz qui libẽter socios hñe uolũt. s. negociãtes qui adinuicẽ emoluméta acquirũt. Jõ dicit hñt emolumẽtũ societatis sue. Jtinerãtes: q: auxiliũ sibi mutuo hbẽt. Jõ dicit. Si vnus ceciderit ab alio fulcief. Prelãtes: q: simul hostibus resistũt. Jõ ꝛ. Si qspiã ꝓualuerit ptra vnũ duo resistẽt ei. Dormiẽtes: q: tpe frigoris mutuo a se frigus expellũt. Jõ subdit. Si dormierit duo fouebunt mutuo ꝛc. Serui igit dei sunt negociatores dei. ꝛ iõ libẽter insimul cõmorant: q: vnus ab alio acgrit hñilitatẽ ꝛ castitatẽ ꝛc. Sũt iti nerãtes. i. ad celestẽ patriã festinãtes. ꝛ iõ si vnus cadit: alij suis oronib⁹ ꝛ exhortationib⁹ eũ subleuare festinãt. Sũt ꝓliatores. ꝛ iõ ptra demones fortius ꝓualescũt qui tñ singulare certamẽ desiderẽt. Sũt dormiẽtes. i. in lecto ꝓcplationis gelcẽtes. ꝛ iõ qñ sunt plures inuicẽ se inflãmant. ℭ Scõo insimul hitãt q̃tũ ad eũdẽ mẽtis affectũ. Sz multi religiosi sunt insimul hitates nõ more hoium: sed ferarũ. Fere eni adinuicẽ pugnãt. aut ꝓpter cibũ. aut ꝓpter domiciliũ. aut qñ a libidine ꝓcitant. Sic etiã multi sunt inuicẽ ꝓcẽdẽtes. aut. s. ꝓpter cibũ. q: nõ delitiose pascunt. aut ꝓpter domiciliũ s. qñ in magnis domib⁹ nõ collocant. aut ꝓpter libidinẽ vñandi: q: ad magnas plationes nõ ꝓmouent. Religiosi ergo sicut inuicẽ iũcti sunt corꝑe. ita debẽt vniri mẽtis dilectiõe. Jũgit eni ipsa religio hoies diuersarũ cõplexionũ. Ysa. xi. hitabit lupus cũ agno: ꝛ pardus cũ equo accubabit. Quid eni istar lupi videnꝫ nãliter eẽ feroces. Quidaz instar agni nãliter mites. Quid instar pardi nãliter astuti. Quidaz instar hedi nãliter ingeti. Sed istas diuersas cõplexiones amor dei debet vnire. Cõiũgit etiã hoies diuersarũ ꝓuinciarũ. ꝛ diuersarũ ꝓditionũ. Ysa. lxv. Lupus ꝛ agnus pascent simul. leo ꝛ bos comedẽt paleas. Siue eni sint mlti appãrẽtes ut lupi. siue parũ ut agni. siue nobiles instar leonũ. siue ignobiles instar boũ. oẽs debẽt uti eorũdẽ genere ciboꝝ. Coniũgit etiã hoies diuersarũ etatũ. Ysa. xi. Vitulus leo ꝛ ouis simul morabunt. ꝛ puer paruulus minabit eos. per vitulũ itelligunt iuniores. per ouẽ que hẽt palatum obscuꝝ seniores. ꝛ per leonẽ robusti ꝛ fortes. Isti sepe in vna domo pacifice cõmoranꝫ: ꝛ plat⁹ iuuenis eis ꝓficit. ℭ Tertio hitauerũt simul q̃tuz ad idẽ offiũ. Fuerũt eni medici nõ tñ corꝑoꝝ: sed etiã aiarũ: quas qdẽ sanabãt iducẽdo eas ad ptritionẽ. ꝓfessionẽ. ꝛ ad satisfactionez. Sanaf quidẽ aia ad instar corꝑis. Alliqñ per amare medicine sũptionẽ. ista est ptritio. Ysa. xviij. Amara erit potio bibẽtibus eã. Alliqñ per uomitũ ꝛ reiectiones. ista est ꝓfessio. Prouer. xxv. Verba ꝑgregãtis filij uomẽtis. Alliqñ ẽo per sudorẽ uel minutionẽ ꝛ dietã. per que itelliguñt tres partes satisfactionis. s. oro: elemosyna: ꝛ ieiuniũ. Mã oro lachrymosa intelligit ꝑ sudorẽ. Ecc. xxij. Pugẽs oculũ dedu cit lachrymas. Elemosyna ẽo itelligit ꝑ minutionẽ. qui eni supflua hẽt debet de ipsis diminuẽ ꝛ dare pauperibus. Luc. xj. Mõ supest date pauperib⁹ ꝛc. Jeiuniũ ẽo itelligit ꝑ dietã: ꝑ qõ diabolus expellitur de corde: sicut lupus de nemore. Matth. xvij. Hoc genus demoniozꝫ nõ eiicit: nisi ore ꝛ ieiunio. ℭ Quarto habitauerũt in vnum: q̃tũ ad eãdẽ fidẽ. Fides eni ꝓiungit hoiem deo. Jõ cinctoriũ appellat. Ysa. xj. Fides cinctorium renũ eius. Hoiem hoi. Ecc. xxvij. Diligite primũ ꝛ iungẽ fide cũ illo. Hoiem sibijpi. Eiusdẽ. xxv. Fides aũt initiũ ad ꝙglutinãdũ est ei. ℭ Quinto hitauerũt in vnũ q̃tũ ad eãdẽ operationẽ. Oẽs eni operabanꝫ ꝓpter eũdẽ finẽ. s. ꝓpter deũ. deus enim est finis oium desideriozꝫ. q: est summa bonitas. Prouer. xi. Desiderijũ iustorũ oẽ bonũ. oium cogitationũ: q: sũma ueritas est. Joan. xiiij. Ego sum via ueritas ꝛ vita. oium amoꝝ: q: est sũma suauitas. Ecc. xxiiij. Spũs meus sup mel dulcis. oius operũ: q: sũma trãquillitas est. Sap. xij. Tu aũt dñator ꝛtutis cũ tranquillitate iudicas. ℭ Sexto habitauerunt in vnũ quantũ ad eandez passionẽ. Omnes enim passiões quas alij sancti habuerũt particulariter. isti sancti videnꝫ habuisse vniuersaliter. Fuerunt enim in mari mersi instar elementis. in ignem proiecti instar laurẽtij. in eculeo torti instar vincentij. crucifixi instar petri. lapidati instar stephani. sagittati instar sebastiani. ꝛ decapitati instar beati Pauli. Et ideo poterant dicere cũ ꝓpheta. Oẽs fluctus tuos induxisti sup me.

Sermo. cclj. ℭDe scõ Michaele sermo. j.

8 Audium erit angelis dei super vno pctore pniam agẽte. Luce.xv. Si angeli gaudẽt de nr̃a conuersione: r nos gaudẽ debemus de eoꝝ glificatione. Et si de nobis faciũt festũ in celis. r nos debemus de ipsis facere festũ in terris. Et iõ q̃uor solẽnitates de ipsis angelis celebrant. ¶ Prima hodierna die celebrat̃ que est tũ hũt er q̃dã ecclia quã in mõte gargano michael edificauit. r se loci illi⁹ custodem eẽ asseruit. Er quo dat̃ intelligi q̃ angeli sunt custodes oium aiarũ. Iero. Magna dignitas aiarũ ut vnaquęq; angelũ hẽat ad sui custodiam deputatũ. Dat̃ enim angelus cuilibet in quntu plici statu in quo nõdũ est ei custodia eius necessaria. ℣ Dño nato in utero: ne a diaboli malitia nocaret. ℣ Scõo egresso de utero: ne a baptismi gra a diabolo impediret. Job. iij. Quare nõ in vulua mortu⁹ sum: egressus de utero nõ stati pij. ℣ Tertio viuẽti in mũdo: ne ad pctã plurima ptraheret Vñ postq̃ ppha dixit. Angelis suis mãdauit de te. statim subiũxit. Sup aspidẽ r basiliscũ ambulabis rc. Per aspidẽ que aurẽ in terra figit: intelligit auaritia. Per basiliscũ qui hẽt visum venenosum: intelligit luxuria que aspectu⁹ inflãmat. Per leonẽ intelligit̃ superbia. Per draconẽ qui caudã in uolutit: intelligit̃ astutia ꝓterua. ℣ Quarto eruti de mũdo per mortẽ ne de fide tẽtet. uel in desperatiõe ptrahat. uel a pfessione impediat. Gen. iij. Tu insidiaberis calcaneo eius. Quos enim diabolus nõ potuit decipere in iuuẽtute que est ꝓma pars hois. nec in senectute que est q̃si scda ps hois. hos decipere nititr in morte que est q̃si calcaneũ r ultia ps hois. ℣ Quinto post mortẽ. In via enim quaz aia est tũc factura sunt laquei positi a qb⁹ angelus hominẽ ptegit. pś. In via hac qua ambulabã absc̃o dẽrt supbi laqueũ mihi. Judith. xiij. Aluit dño: q; custodiuit me angelus eius r hinc eũrẽ r ibi cõmorãtẽ. r ide huc reuertẽtẽ. Angelus enim custodit aiam huc uenientẽ per natiuitatẽ in utero r ex utero. r ibi cõmorãtẽ r viuẽtẽ in mũdo. r hinc reuertẽtẽ. i. ad celestẽ patriã redeũtẽ. siue dum est in morte. siue dũ uadit post mortẽ. ¶ Scõa solennitas fit. xvij. calẽdas nouẽbris in loco qui tũba dr. ubi angelus michael ẽpo apparẽs ecclias sibi edificari ꝓcepit. Ex quo dat̃ intelligi q̃ angeli libenter cum hoib⁹ socierarẽ hũt qui totiẽs in terris uolũt hẽre hitationẽ. Hoc significatũ est in ãgelis quos salomon fecit fieri in ꝓpiciatorio cẽpli. de qbus q̃tuor legunt. Nõ erãt de lignis oliuarũ. q̃ tenebãt alas erpãsas. q̃ hẽbãt pedes obliquos r eleuatos q̃si ad iubilãdũ patos. r q̃ vltis vultib⁹ mutuo se respiciebãt. Olim angeli videbanr̃ eẽ ferrei. i. incõpassibiles r duri. sed mõ sunt de lignis oliuarus. i. mificordes r pij. Olim iuite ad hoies ueniebãt. r iõ tenebant alas suas demissas. sed mõ cito ad nos ueniũt. r iõ alas erpãsas hũt. Olim soli deus laudabãt. sed mõ in laudãdo associãt se hoib⁹. pś: Cõuenerũt ꝓncipes ꝓiũcti psallẽtib⁹ rc. Olim natura nr̃am ifirmã despiciebãt. sed mõ videtes ipsã in rpo exaltatã in stupore r admiratiõe puertunt Mõ respect⁹ ipse mutuus repũtat rc. Jõ etiã mõ hic. mõ ibi sibi ecclias edificari faciũt. ut insinuent q̃ libẽter hoies associãt r maxime gnque genera hoium. s. dcũ laudãtes. pś. In ꝓspectu angeloꝝ psallã tibi rc. In tribulationibus existẽtes. Dan. iij. Angelus dñi cũ azaria r socijs ei⁹ in fornacẽ rc. Cõtra demones dimicãtes. iiij. Reg. vj. Nolite timẽ. plures enim nobiscũ sunt q̃s cũ illis. In dño moriẽtes. Luc. xvi. Factũ est ut moreret̃ mẽdicus rc. Mysteria diuina deuote erequẽtes r marime missarũ solẽnia celebrãtes. ut dicit Grego. r Beda. ¶ Tertia solẽnitas. vj. idus maij celebrat̃ que victoria sci michaelis dr̃ qñ sepõtinis victoriã dedit. r ꝓra aduersarios eoꝝ oĩa elemẽta secit pugnare. s. terrã: q; mons garganus ꝓtremuit. aerẽ: q; caligo tenebrosa totum montẽ obduxit. ignẽ: q; fulgura crebra uolabãt. aquã. Vñ cantat Cõcussum est mare rc. Sap. v. Pugnabit cũ illo orbis terrarũ ꝓra insensatos. ¶ Quarta solennitas rome. viij. idus maij agit̃. qñ. s. deus pestẽ in guinariã in romanos imisit. r Gregorius angelũ spatã tergẽtẽ aspexit. Angeli enim puniũt marime q̃tuor genera pctoꝝ. s. sodomitas r incestuosos ut habet Gen. xix. Oppssores r violẽtos sic pharaonẽ r egyptios ut habet Exo. xv. Supbos r uanagloriosos sicut dauid populũ er uanaglia nume rãtẽ. ut habet. ij. Regũ ulte⁹. Immũdos r gulosos sicut romanos qui cũ gule r lururie deseruirẽt ab angelo pestẽ inguinaria sunt ꝓcussi.

Sermo. cclij. ¶ De eodem Sermo. ij.

o Mnes sunt administratorij spũs in ministeriũ missi. ꝓpter eos qui hereditatẽ capiũt salutis. Ad Debꝛ. i. Nunqs dixit nulli⁹ ercluſit. Qs enim mittũtur ad saluẽ. supiores ad medios. medij ad infimos. r ifimi ad nos. ¶ Notãdũ aũt q̃ in hoie est potẽtia ℣ intellectiua. ℣ opatiua. ℣ r affectiua. ¶ Intellectiua aũt hẽt triplicẽ defectũ ad quẽ remouẽdũ mittunt ordines iferioris hierarchie. Est enim obscura. i. Cor. xiij. Videmus nũc per speculum in enigmate rc. Ad istud impedimẽtũ remouẽdũ mittunt angeli quoz officiũ sm Grego. est nũcia re minora. Est imfecta. q; etsi aliq̃ cognoscat minima: nõ tñ. pfunda. i. Cor. xiij. Ex parte co-

gnoscimus: ꝛ ex parte ppḥamus. Cōtra istū defectū mittunt archāgeli quoꝝ officiū ſm Greg. est nū clare summa. Est multiplici oblitioni subiecta. Aug. de ci. dei. Cū labore meminimus: ꝛ sine labore nescimus. Cū labore strenui: sine labore inertes sumus. Cōtra istū defectū mittunt ỽtutes qui bus ſm Greg. attribuit opatio miraculoꝝ per quescīam nr̄aꝫ que est ex fide stabilitat ꝛ ꝓfirmāt. Isti tres act⁹ istoꝝ triū ordinū significati sunt. iij. Reg. xix. Ubi angelus helye tria bona cōtulit: q̄ aquā sibi ꝓpinauit. panē dedit. ꝛ ipm fortificauit. Per aquā que est potus puuloꝝ itelligit reuelatio minoꝝ que spectat ad angelos. per panē qui est ci bus fortiū itelligit reuelatio difficiliū que spectat ad archāgelos. per fortitudinē collatā itelligit roboratio tā in cognitione minoꝝ q̄ difficiliuꝫ que spectat ad ỽtutes. ¶ Scōo in hoc est potētia opatiua. Et ista hēt tripler impedimētū ne exeat in opus suū. Ad q̄ remouēdū mittunt ordines medie hierarchie. Impedit enim aliq̄s a diaboli tētatione. j. Thes. ij. Impediuit nos sathanas. Isto remouēt potestates quoꝝ officiū est ſm Grego. potestatē demonuꝫ refrenare. Aliq̄s a mūdi repressione. Joā. xvi. In mūdo pressurā ha. Istud remouent ꝓncipat⁹: q̄ faciūt nos mūdanis oibus ꝓncipari. Aliq̄s a corpis corruptione. Sap. ix. Corpus q̄ corrūpit aggrauat aiam. Istud remouēt ỽnationes que faciunt nos oibus carnalib⁹ vitiis ỽnari. Isti tres act⁹ istoꝝ triū ordinū significant Gene. xxvij. Ubi angelus tria bona Iacob dedit: q̄ ipsuꝫ ꝓtra esau ꝓstātē fecit. isrl'nomē imposuit. ꝛ neruū femoris pcussit ꝛ emarcuit. Tūc angelus cōtra esau hoiem ꝓstātē fecit: q̄s ꝓtra diabolicas tētationes eū fortē reddidit ꝛ spectat ad potestates. Tūc aūt isrl' qui interptat vir vidēs deū nomē imposuit: q̄s ꝓpter celestiuꝫ ꝓplationē terrena despicit. Et hoc spectat ad ꝓncipat⁹. Tūc neruū pcutit ꝛ marcescit. q̄s oēm estū carnalis ꝓcupiscētie in nobis extinguit. Et hoc spectat ad ỽnationes. ¶ Tertio in hoc est potētia affectiua. Et ista hēt tripliciē defectū quem remouēt ordines de supma hierarchia. ℣ Prim⁹ est q: dilectio nr̄a sepe est ꝓuata q̄s hō tm̄ seipm diligit. Et talis dilectio nō est equa. Istū defectū remouēt throni. Nā sicut dicit Grego. Throni dicunt sedes eo q: deꝰ in eis sedeat ꝛ per eos iudicia sua decernat. ps. Sedes sup thro nū q̄ iudicas eqtatē. ℣ Scōs est q: sepe est simulata q̄. s. fingit se diligē. primū quem nō diligit. Et istū defectū remouēt cherubin qui interptant plenitudo scie qui oīa simulata detegūt ꝛ ad lucez ỽritatis reducūt. ℣ Certi⁹ est q: q̄dq̄ est tepida q̄s s. tepide amat deum. ꝛ istū defectū remouent sera phin qui interptant ardētes: q: ḥſit a nobis torpor̄ executere ꝛ in amorē dei nos fortiter inflāmare. Isti tres act⁹ istoꝝ triū ordinū significati sūt. iiij. Reg. ij. Ubi cū dns helyā in celum subleuare uel let appuerūt ei angeli in forma equoꝝ ꝛ curr⁹ igneti. Angeli igit dicunt equi ꝛ curr⁹ ꝛ ignis. Equi aialia dicūtur ex eo q: olim q̄drigis eqles per oia iugebant. Equi igit sunt throni qui ineqlia ad eq̄litatē per libā iudicij sui descēdūt. ꝛ sic remouent dilectionē priuatā. Currus sunt cherubin qui in obsequa charitatis currē nos faciūt ꝛ oēm simulationē detegūt ꝛ sic remouēt dilectionē simulatā. Ignis sunt seraphin qui torporē excutiūt ꝛ uehemētē accēdūt. ꝛ sic remouēt dilectionē tepidam.

Sermo. cclij. ¶ De eodem Sermo tertius.

Factum est plium magnū in celo. michael ꝛ angeli eius preliabant cū draconē ꝛc. Apoc. xij. Per celū eccl'ia militās itelligit in qua multipler preliuꝫ gerit. de quo plio q̄tuor tāguntur. ¶ Primo quentia loci. cū dr. ℣ actū est pliuꝫ magnū in celo. s. in eccl'ia militāte. Celū enim beatoꝝ nō est conuenies ad pugnādū: q: ibi sunt solūmō triūphātes. nec ifern⁹: q: ibi sunt icarcerati ꝛ succūbētes: sed eccl'ia militās est locus conuēiēs ad pugnandū: q: ibi sunt stipēdiarij ꝛ militantes. Job. vij. Militia est vita hois sup terrā. ¶ Scōo ponit magnitudo plij: cuꝫ dr. Et draco pugnabat ꝛ angeli eius. Ipsi enī aduersarij magni sūt rōne potētie. Job xli. Nō est potestas sup terrā que cōparet ei. Origenes. Vult dns de⁹ facē mirabiles res. vult de locustis supare gigātes. ꝛ de his que in terris sūt celestes vicē negtias. Sūt magni rōne astutie: q̄s ſm Greg. diabolus aut oppimēdo rapit: aut violādo circūuolat: aut suadēdo blādit: aut minādo terret: aut despando frāgit: aut pmittēdo decipit. Hiero. Persequit me hostis cui noia mille cui etiam sunt mille nocēdi artes ꝛ ego ifelix victorē me putabo. Nec miruꝫ si diabolus adeo est astut⁹: q̄s ſm Isid. triplici acumine viget. s. subtilitate nature: experiētia tēpoꝝ: ꝛ reuelatione supnarū potestatū. Sūt magni rōne seuitie. j. Pe. v. Aduersarius uester diabolus tanq̄ leo rugiēs ꝛc. Sicut eni leo sanguinē sitit. sic ꝛ diabolus sanguinē aiarū nr̄arū letāter appetit. Grego. Nihil se secisse re putat nisi cū aiam sauciat. Sūt magni rōne multitudinis infinite. Daymo. Ut ꝓphe dixerūt ꝛ sci viri opinati sunt. aer iste ita plenus est demonibus; sicut radi⁹ solis est minutissimis puluisculis. Quāuis aūt tot sint: tū iurta sniam Grige. coꝝ exercitiū minuimus cū eos vincimus. ita q: ille qui victus fuerit ulterius nō possit de illo vitio tentare.

¶ Tertio ponit multitudo plij: cū dī. Michael ⁊ angeli eius pliabant cū draconē. Circa q̄ notandū q̄ michael ḡtuor plia gessit in q̄bus semper victoriā habuit. ℣ Primū fuit q̄ cū lucifero ⁊ angelis suis gessit. Et hoc pliū vicit. ⁊ de celo ipsum in hūc aerē caliginosum expulit. Nō enim pmissum est eis in superiori pte aeris habitare: q̄ lucidus est ⁊ clarus. nec etiā nobiscū in mūdo. q̄ nimis nos suis tēptationibus infestarēt. sed in medio aeris. ut dī sursum respiciūt. ⁊ gliam quā amiserūt vidēt: inde dolorē sufferāt: ⁊ dī inferius cōspiciūt ⁊ vidēt poenas illuc ascēdē vī ipsi ceciderūt: inde inuidia torqueant. ℣ Scōm pliū est q̄ cū diabolo de corpe moysi habuit sic dī in canonica iude. Sciens enim diabolus iudeos ad idolatriā pmptos eē uolebat corp⁹ moysi honorabiliter sepeliri. ut iudei suas idolatrias ibi exercerēt. Sed michael victoriā habuit: q̄ corp⁹ moysi ab oīb⁹ absconditur. forte ista altercatio fuit. q̄ diabolus dicebat se i moyse ꝓpter petrū ad aḡs ꝓtradictionis aliq̄d ius hēre. Sed cū michael sibi culpā remissam assereret: ⁊ diabolus adhuc instaret. Michael ei dixit. Imperet tibi dīus ⁊c. ℣ Tertiū pliū est q̄ habuit contra pharaonē ⁊ egyptios. Credit enim fuisse ille angelus qui plagas egyptijs intulit. qui mare diuisit. qui in columna ignis ⁊ nubis populū israeliticū antecessit ⁊ ad terrā pmissionis introduxit. ℣ Fuit enim pnceps synagoge. Vñ dī Dañ. x. Nemo mihi adiutor est nisi michael pnceps uester. Ex posteris iudea dñm crucifixit. facer⁹ est princeps ecclie. Unde refert Josephus q̄ audite sunt voces angelor⁹ dicētiū. Trāseamus ab his sedib⁹. ℣ Quartū pliū est q̄ cōtra antichristū hābit. Sicut enim dicit glosa sup illud Apoc. xiij. Vidit vnū de capitib⁹ eius occisum. Antichrist⁹ mortuū se finget ⁊ per triduū latēs postea appebit dicēs se suscitatū a fratribus cū demonib⁹ in aere ascendet. ⁊ vniuersis mirātibus adorabūt eū. Tūc dī habit in papili one in montē olineti ipse michael antichristū occidet. ut dicit glosa sup illud. ij. Thes. ij. Quē dīus deus interficiet spū oris sui. ¶ Quarto ponit nobilitas triūphi. cū dī. ⁊ nō ualuerūt. nec locus inuētus est eor⁹ amplius in celo. Locus qdē inuēt⁹ est: sed nō in celo. In demonib⁹ qdē est ꝑsiderare natura. offīm. ⁊ culpā. Nature q̄uenirent locus supremus. s. celū in quo fuerūt creati: ⁊ ibi stetissent si ꝑseuerassent. Officio eo q̄ hūt. s. holes exercere q̄uenit locus medius. s. aer caliginosus. ⁊ ut nob ꝓpinq̄ sint ad exercitādū ⁊ claritatis lucē nō habeant ad gaudēdū. ⁊ celū sursum respiciāt ad iuidēdū. Culpe aūt cōuenit locus infimus. s. infernus. Unde post iudiciū quādo cessabit eorum officius detrudentur in infernum. nec ultra per aerem hābebunt transitum: sed incarcerati perpetuum sustinebunt tormentum.

Sermo. cclxiij. ¶ De eodem Sermo. liij.

Michael vnus de principibus primis uenit in adiutoriū meum. Dañ. x. Beato michaeli deus quintupler officiū in sua curia assignauit. Primū est officium principādi. Ideo dicit. Michael vnus de principibus primis. Ex enim olim fuerit pnceps synagoge: modo tū factus est princeps ecclie. Intantū angeli pro his quibus principant zelare videnk. ut sibi inuicē obuiare ⁊ preliari dicant. Unde Dañ. xiij. ponuntur quatuor angeli de ordine principatus. quorū vnus scilicet michael erat pnceps eorum qui remānerant in terra. pmissionis. alius scilicet qui loquebat cum daniele erat pnceps illoꝝ iudeorum qui erāt in captiuitate persarū. alius erat princeps grecorū. quartus erat princeps persarū. Ubi Grego. dicit. Recte angeli cōtra se uenīūt: q̄ subiectarū sibi gentiū vicissim sibi merita cōtradicūt. Cūq̄ vnusq̄sq̄ gentis. uel culpa. uel iustitia ad supremū cōsiliū dei ducit. eiusdem gēt⁹ prepositus. uel obtinuisse in certamine uel non obtinuisse perhibet. ¶ Secūdo habet officiū adiuuādi. Unde dicit. Michael uenit in adiutorium meū. Ipse enim cum ceteris angelis sibi cōmissis adiuuat malos ⁊ bonos. Malos mouendo eos ad cōtritionē. Hoc nāq̄ significatum est Judicū. vj. Ubi angelus edurit ignem de petra. Nam sepe de homibus duris angelus educit ignem cōtritionis. Purgat labia ad cōfessionem. Hoc significatum est Ysa. vj. Ubi per angelū labia Ysaie expurgant. Inducit ad satisfactionem. Hoc significatū est. j. Paral. xxj. In angelo qui dixit Dāt ꝓphete ut diceret dauid ut in mōte ascēderet ⁊ deo satisfaceret. Adiuuat etiā bonos. dabolus enim nitit intelligētiam nostrā obnubilare per errorē. ⁊ uolūtatem nostram coinquinare per amorem. ⁊ memoriā nostrā obfuscare per obliuionem. Angelus autem fm Dionysiū habet virtutem illuminatiuā. purgatiuam. ⁊ perfectiuā. Et ideo eius in diuinum ministerio: ut rationem illuminet. affectionē purget. memoriā pficiat ⁊ consumet. ¶ Tertio habet officiū preliādi. preliabat enim cum draconē. Dañ. xij. In tpe illo cōsurget michael pnceps magn⁹ qui stat pro filijs populi tui: ut pliet cū draconē. cū diabolo. Apoc. xx. Michael ⁊ angeli eius pliabant cū diabolo. In cano. Jude. Cū michael archāgelus cū diabolo altercaret ⁊c. Preliabat etiā cū pncipe psaꝝ. Dañ. x. Princeps regni persaruꝝ restitit mihi. ⁊ ecce Michael

uenit in adiutoriū meū. Per draconē qui est aial
sitibūdū: significat demon qui pest auaritie. ꝑtra
quē michael pugnat qñ ipm refrenat. Per diabo
lū qui dr deo: suꝫ fluēs: significat demon qui pest
supbie. q; diabolus per supbiā de celo deo: suꝫ de
flurit. Cōtra quē pliū gerit qñ ipm ab ifestatione
cessare facit. Per regem persarū itelligit demon
qui pest luxurie. Perse nāq; interpretat sua latera
dissoluēres. q; luxuria tot ad terrā deprimit. ⁊ tot
a deo diuidit ⁊ segregat. ⁊ totū corpus miserabi
liter dissoluit: ⁊ tantā substātiā ꝑsumit. Et iō ta
les recte uocant perse. i. sua latera dissoluentes.
Cōtra istū ergo draconē pugnat qñ ipm ab impu
gnatione refrenat. ¶ Quarto hēt offm ponderan
di. nā fm ecclesie picturas michael hēc alias pōde
rare. Dr aūt Dan. v. Appēsus es in statera ⁊ inuē
tus es min⁹ hūs. Sūt nāq; quedā aie uacue que
nulla secū merita portauerūt istas appendet ⁊ eis
dicet. Appēsus es in statera ⁊ inuētus es nil hūs.
Quedā vo sunt aie que semiplene sunt. Istas pō
derabit ⁊ dicet. Appēsus es in statera: ⁊ inuēt⁹ es
minus hūs. Sūt quedā aie plene: que multa me
rita secū portauerūt. Istas pōderabit ⁊ dicet. Ap
pēsus es in statera: ⁊ inuētus es satis hūs. Sunt
enī quedā supplene que nō tm̄ ꝑcepta xpi: sꝫ eius
cōsilia seruauerūt. Et istas alas ponderabit ⁊ di
cet. Appēsus es in statera: ⁊ inuētus es multū ha
bēs. ¶ Quinto habet offm deportādi: q; cū ceteris angelis fibi subiūctis alas iustas in celuꝫ de
portat. Portant aūt alas ualde reuerēter: q; nō in
humeris sed in manib⁹. pś. In manib⁹ portabūt
te ⁊c. Portant diligēter: q; eas ab oib⁹ offendicu
lis custodiūt. Unde sequit. ne forte offendas ad
lapidē ⁊c. Portant ualde gaudēter cū cāticis ⁊ iu
bilatiōib⁹. Ysa. lv. In letitia egrediemini ⁊c. Por
tant ualde humilr: q; paupes ⁊ mēdicos nō de
spiciūt sicut patet Luc. xvi. In lazaro mēdico qui
angeli deportauerunt. Et ista deportatio fit in ſ
gnum fiducie. ut. ſ. ex hoc detur itelligi q̄ secure
sunt aie scōꝝ de hac vita egredientes. que tales ha
bēt defensores. pś. Angelis suis mādauit de te ⁊c.
In signū reuerētie. Sicut aliquādo socius in iti
nere alium portat. non humeris: sed scalatis. Ysa.
lv. Montes ⁊ colles. i. maiores ⁊ minores angeli
cantabunt coram uobis laudem.

Sermo. cclv. ¶ De eodem sermo. v.

Angelis suis mādauit de te: ut cu
stodiāt te in oib⁹ vijs tuis.
pś. Ista vba ꝑtractans btūs Berū. sic di
cit. Magna dilectio charitatis. quis. q; b⁹. de quo
⁊ qd mandauit. Siquidē deus mandauit ⁊ ange
lis suis mādauit. De te hoie mandauit. ⁊ ut custo
diant te in oibus vijs tuis mandauit. ¶ Et quib⁹
uerbis habet: q; in illo qui mandauit. ostēdit ma
gna charitas: et eo q; tantos ⁊ tales hoi deputa
uit. Unde dicit ibidē. Hōe quid est homo q; inno
tuisti ei: aut filius hoīs qui reputas eum. Denicꝫ
ei mittis vnigenitum tuū. imittis spīi scīi tuuꝫ
ꝑmittis vultū tuū. ⁊ ne qd uacet in celestibus ab
ope sollicitudinis. illos etiā beatos spūs ꝓpter
nos mittis in ministeriū nrm. ¶ Scdo in angelo
ostēdit magna humilitas: q; tam humile offm nō
recusat. Et iō magnā sibi debet homo reuerētiaꝫ
exhibē. Un Bern. In quouis diuersorio. in quo
uis angulo reuerētiā exhibe angelo tuo. ⁊ ne au
deas illo pūre cō me pūre nō audere. Ber. An
gelis suis deus mādauit de te. q̄tā tibi inquit de
bet hoc uerbū inferre reuerētiā. afferre deuotionē.
cōferre fiduciā. reuerētiā ꝓ psentia. deuotionez
ꝓ benuolētia. ⁊ fiduciā ꝓ custodia. ¶ Tertio
in hoie notat magna dignitas. in hoc q; ab ange
lis meruit custodiri. Ultero. Magna dignitas aīa
rū. ut vnaquecꝫ ab ortu sue natiuitatis angelū ha
beat ad sui custodiā deputatū. Liberter enim an
gelus hoi ministrat ꝓpter hois dignitatē. necessi
tatē ⁊ suam utilitatē. ¶ Dignitas hois in hoc attē
dit q; natura diuina associata est nature humane
in candē personā. Et iō homo est frater dei. ⁊ ho
nor qui exhibet hoi in xpo frēm refundit. ¶ Ne
cessitas hois est. q; diabolus sepe rōnē in hoie se
ducit. uoluntatē allicit. oppimit vtutē. iō necesse
est ut angelus rōnem eruditat per suā sapiam. uo
lūtatē inflāmet per charitatē ignitā. ⁊ vtutē robo
ret per exhortationē internā. ¶ Utilitas vo angeli
est: q; eoꝝ ruina debet ex saluādis hoibus restaura
ri. Dicit aūt Aug. q; tot hoies saluabunt quot an
geli ceciderūt. Greg. dicit q; tot hoies saluabunt:
quot remāserūt angeli. Alij dicunt q; in celo erūt
due societates numero equales. Una erit socie
tas angelor: quoꝝ ruina de solis vginib⁹ restau
rabit. Et alia est societas hoīum aliorꝫ. ¶ Quar
to notat magna utilitas. cū dr. ut custodiant te in
oibus vijs tuis. Custodiūt enim hominē. in vita.
in morte. ⁊ post mortē. ¶ In vita qdē a tentatione
diabolica ꝑseuādo. Hoc significatū est Apoc. xx
in angelo qui demonē ligauit ⁊ in abyssū misit.
In bonum gr̄e eos ꝑficere faciendo. ſ. in bonuꝫ
gr̄e ꝓueniēris. ꝑficientis. ⁊ ꝑficientis. Judith.
xiij. Uiuit dns qi custodiuit me angelus eius. ⁊
hinc euntē: quo ad gr̄am ꝓuenientē. ⁊ ibi cōmo
rantē: quo ad gr̄am ꝑficientē. ⁊ inde huc reuertē
tē: quo ad gr̄am ꝑficientē. Bona eoꝝ in cōspectu
dei representando. ſ. ofones. ieiunia. elemosynas.
Thob. xij. Bona est oro cuꝫ ieiunio ⁊ elemosyna

magis ḡ thesauros auri condere ꝛc. ℣ Secūdo angelus custodit hoiem in morte. Alia nāq; tunc quatuor incōmoda patit. ℣ Unū est q; timor mortis eā affligit. Cōtra hoc sepe scitis viris angelus suā saluationē reuelat. ꝛ sic timorē excludit ꝛ letā ter aiam erire facit. ℣ Psa. lv. In letitia egrediemini. ℣ Secūdū est q; deus rōnē regrit. Cōtra hoc angelus deū sibi recōciliat. Ut Bern. sup Cant. Discurrit angelus medius inter dilectū ꝛ dilectā uota offerēs ꝛ referēs dona, excitat istā, placat illū. ℣ Tertiū est q; diabolus aiam recipe ꝓtendit. Cōtra hoc angelus diabolū fugat. Hoc significat tū est Ben. xxvii. Abi cū Iacob esau ualde timeret angelos obuios habuit ipm adiuuare paratos: ꝛ ait. Castra dei sunt hec. ℣ Quartū est q; peccator multitudo ipsaꝫ terret ꝛ sollicitaꝫ reddit. Contra hoc angelus sepe peccata dimissa reuelat. Dan. ix Dixit Gabriel. Ab exordio precū tuaru egressus est sermo. Glo. i. mia a deo. Et sequit. Ego autē ueni ut indicare tibi. s. petā esse dimissa: q; vir desideriorū es. ℣ Tertio angelus custodit aiam post mortē in oibus vijs suis. Tres eni sunt vie. Una que ducit ad ifernū, alia ad purgatoriuꝫ, tertia ad celū. ℣ In prima via angelus aiaꝫ custodit ne per eā incedat. Ut talis aia regratiat deo dicēs. Misi q; dns aduuit me. s. per angelū suuꝫ paulominus habitasset in iferno aia mea. ℣ In scōa via eā custodit: q; ipsaꝫ purgādā ad purgatoriū ducit. ꝛ purgatā ide educit. Thob. v. Dixit āgelus. Ego sanū ducā ꝛ reducā filiū tuū. In tertia via eā custodit: q; ipsā in celū feliciter introducit. Exo. xxiii Ecce ego mittā angeluꝫ meū q; te custodiat in via ꝛ inducat in terrā quā pmisi patribus tuis.

Sermo. cclvi. ¶ De eodem sermo. vi.

q Ui facit angelos suos spūs ꝛ ministros suos ignē urētē. ps. Angelus est nomē officii. ſ. ps aūt est nomē nature, minister nomē opationis. ignis vo nomē ardentis amoris. ¶ In pmissis ergo vbis quatuor de angelis ꝓsideranf. ¶ Primū est obediētie uoluntas. cū dī. Qui facit angelos. Būt nā ḡ angeli dei nūcij qui uadūt ꝛ discurrunt pm dei imperiū. Ut Dionysius distinguit in angelis triplicē motū. ſ. circulare: rectū: ꝛ obliquū. Circulari motu mouenf cū ad deum mouenf. Recto ad nos mittunf. Obliquo vo qui et recto ꝛ circulari motu cōponīf. qñ. ſ. ꝛ nobis ꝓuidēt ꝛ in deū imobiles manēt. Sic eni ad nos mouenf: ut a deo mi nime auertanf. ¶ Scōo in angelis ꝓsideraf natura dignitas. cū dī Spūs. Aug. Sicut aurū corruptū melius est ḡ argētū incorruptū. ꝛ argētuꝫ corruptū melius ḡ plūbū incorruptuꝫ. sic etiam quilibet corrupt⁹ spūs melior est ḡ corpus incorruptū. Et hoc est rōne simplicitatis nature. Duālis eni angelus dignior sit hoie, ꝑpter nature simplicitatē. hō tū est dignior angelo ꝑpter assūptaꝫ a dei filio humanitatē. Homo eniꝫ magis attinet rpo ḡ angelus. Hō tribus modis ostēdi potest. ℣ Primo q; deus angeluꝫ de pgenie sua fecit. qñ ad imaginē ꝛ similitudinē suā fecit eū. Hoiem vo fecit de pgenie sua. q; ad imaginē ꝛ similitudinē suā fecit eū. Et insup se fecit de pgenie nra. ſ. quādo vbū caro factū fuit. ℣ Secūdo q; angelus tāi attinet rpo ex parte pāis. q; deus pater: est pr rpi. ſ. per eternā generationē. ꝛ est pr angelos per creationē. Homini vo rpo attinet ex parte pāis sic angelis. ꝛ ex parte mīs que nō est angelus. ℣ Tertio q; deus cōtrarit parētelā cū angelo solūmodo dādo. qñ. ſ. filiā suā. i. imaginē suā eis dedit. Cuꝫ hoie vo cōtrarit dando filiā suā. i. sanguinē suū. ꝛ recipiēdo sororē nram. i. humanaꝫ nām. ¶ Tertio cōsideraf in angelis opationis firmitas: cū dī. Et ministros suos. Ut aūt videamus illa que nobis ministrāt. ¶ Notādū est ꝑm Aug. q; quedā sunt bona infima, quedā media, ꝛ quedā suprema. ℣ Bona ifima sunt bona tpalia que angeli nobis ministrāt ad sustētationē. Et hoc significatū est. iij. Reg. xix. Ubi angelus ministrauit helye cibū ꝛ potū. Thob. xii. Bonis opibus per cū repleti sum⁹. ℣ Media vo bona sunt bona spūalia que angeli nobis ministrāt ad iustificationē. Quia nos illumināt ad cognitionem. Hoc significatum est Apoc. xviii. in angelo de quo dī q; terra illumināta est a claritate eius. Inflāmant nrm amorem. Hoc significatū est. iiii. Reg. ii. in angelis qui in curru igneo ꝛ equis ignēis apparuerūt. Et excitant nram opationē. Zach. iiij. Angelus dñi excitauit me quasi hoiem qui excitaf a somno. ℣ Bona vo suprema sunt bona celestia que nobis ministrāt ad glorificationē. portant eni aias nras ipas in manib⁹ suscipiēdo. ps. In manib⁹ portabūt te. Unde cantat ecclesia. Archāgele michael ꝓstitue te principē sup oēs aias suscipiēdas. Susceptas vo per viā reducendo. Exo. xxiij. Ecce ego mitto āgelū meū qui custodit te in via ꝛc. Deductas vo deo repsētādo. Hoc significatuꝫ est Luc. xv. in illo mēdico quē angeli in celū deduxerūt: ꝛ deo repsentauerūt. ¶ Quarto in angelis cōsideraf feruens charitas. cū dī. Ignē urētē. ℣ Dicunf aūt angeli ignis urēs duplici de causa. ſ. q; ardēt per amorē ꝛ lucēt per cognitionem. Secōm aūt Dionysium amor habet triplicē vim. ſ. elcuatiuā. q; elcuat iferiora supiorib⁹. coordinatiuaꝫ. q; coordinat eālia coeālib⁹. iclinatiuā. q; iclinat supiora inferiorib⁹.

Istā aūt triplicē vim amo: in angelis operaṁ. Et ꝯtū ad hoc ipsi angeli uocanṫ ardores sempiterni. lāpades ignite. ⁊ carbones accēsi. Hāc ꝯtus amo: hēt in angelis vtutē eleuatiuā per quam ad deū eleuanṫ. ⁊ ab ipso inflāmanṫ. dicunṫ ardores sempiterni. Ysa. xxviij. Quis hirare poterit de uobis cū ardorib⁹ sempiternis. Incꝯtū aūt habet in eis vim iclinatiuā per quā ad uos inclinanṫ. ⁊ ad deū nos inflāmāt. tūc dicunṫ carbones accēsi. Eze chiel. j. Silitudo aialū er aspectu eoꝝ ꝙsi silitudo carbonū ignis ardētiū. Incꝯtū vo hēt vim co ordiatiuā per quā se iuicē coordināt: ⁊ in dei amo rē inflāmāt. dicunṫ lapides igniti. Ezech. xviij. In medio lapidū ignitoꝝ ambulasti. ℣ Scōo ipi angeli dicunṫ ignis: q; lucēt per cognitionē. Habēt eni triplicē cognitionē. s. matutinā. uesptinā. meridianā. Cognitio vo matutina est, put cognoscūt res in vbo. Cognitio uesptina est, put cognoscūt res: put sunt in, ppria natura. Sic aūtē mane est pncipiuꝫ diei. uesp aūt terminus. ita cognitio dī matutina ꝑm q; res sunt in ipo pmo pncipio. Ue spertina aūt ꝑm q; in ppria natura ꝓsistūt. Et cognitionē meridianā hēt incꝯtū deū aperte ⁊ clare cognoscūt. Et istā cognitionē spōsa petebat dicēs Cant. j. Indica mihi ubi pascas: ⁊ ubi cubas in meridie. Et ꝯtus ad istā cognitionē triplicē: ipi angeli triplr noiaṁ. s. astra matutia. Job. xxxviij. Ubi eras cū me lau darēt astra matutina. Specu la pura. Dionysius. Angelus est imago dei. manifestatio occulti luminis. speculū purū icōtami natū. imaculatū. Lumina scōa. Dari. loquens de angelis dicit eos cē lumina scōa intellectiua: er pn cipio sine pncipio illuminationē hītia. Lumē pri mū ⁊ pncipale. est ipse deꝰ eūcta illuminās ⁊ a nul lo illuminat⁹. Sed lumē secūdū est ipse angelus ab ipso pmo lumine illustrat⁹. Lumē aūt tertium pōt homo uocari qui sepe ministerio angeli medi ante diuinas illuminationes recipit.

Sermo. cclvij. ¶ De eodem sermo. vij.

Anquid nosti ordinem celi ⁊ po nas rōnē eius in terra. Job. xxxviij. Cū de reb⁹ per triplicē mo dū notitia hēatur. s. per reuelationē dīnā. per eru ditionē humanā. ⁊ per ingsitionē ppriā. Ordines celi qui ꝓsistūt in hierarchijs ⁊ ordinib⁹ angeloꝝ. btūs paulus usq; ad tertiū celū rapt⁹ cognouit p diuinā reuelationē. Dionysi⁹ per pauli eruditionē ceteri aūt doctores cognouerūt per reuelationem dei ⁊ per eruditionē pauli ⁊ dionysij: aut per ingsitionē ppij studij. ¶ De isto ergo ordie celi tria sunt videnda. ¶ Primo qualr ipsi ordines abiuicē distinguunṫ: que qdē distictio hīi pōt ad distictionē ⁊ similitudinē regalis curie. ubi sunt quidā qui circa psonā imperatoris assidue cōuersanṫ. Silēs his sunt ordies pme hierarchie. Eoꝝ aūt qui circa psonā regis quersanṫ hoc qbusdā cōpetit rōne familiaritatis ⁊ amicitie. ut sunt amici filij ⁊ cubi cularij. Et istud spectat ad seraphin qui dei familiar state pre oīb⁹ sunt dilecti. Greg. Seraphin sūt illa agmina que ex singulari ppingtate ꝓditoris sui incōparabili ardēt amore. Quibusdā aūt hoc cōpetit rōne sapie. ut sunt philosophi ⁊ ꝓsiliarij. ⁊ istud spectat ad cherubin que dei cognitione ⁊ sa pīcti ausūr ꝑ diti. Greg. Cherubin plenitudo scie. ⁊ dī sublimiora illa agmia cherubin uocata sunt: qr tāto pfectiori sunt plena scia ꝯto claritatē dei vi cinius ptēplaṁ. Quibusdā aūt hoc competit rō ne iustitie. ut sunt iudices ⁊ assessores: ⁊ istud spectat ad thronos. Greg. Throni dei sunt qui tāta dīnitatis gra replenṫ. ut in eis dūs sedeat ⁊ p eos iudicia decernat. ℣ Alij sunt q circa negocia toti⁹ regni gnāliter occupanṫ. Silēs aūt his sunt ordi nes medie hierarchie. Eoꝝ aūt quidā hoc faciūt per modū ꝑādi, ut sūt regalis curie dūi. ⁊ istud spectat ad dnationes. Ad quos ptinet alijs ange lis inferioribꝰ ꝓesse. ⁊ eis dīna ministeria ꝑerare. qō inuit Zach. ij. Ubi vnus angelus ꝑerauit al teri dicēs. Curre ⁊ loquē ad puerū istū ⁊c. Quidā vo faciunt per modū opandi. ut sunt tutelarij. ⁊ istud spectat ad vtutes quarū est ardua opari. vū attribuit eis opatio. Greg. Virtutes uocanṫ illi spūs per quos signa ⁊ miracula frequēt⁹ fiunt. Quidā vo hoc faciūt per modū pugnādi. ut sunt milites ⁊ legiōes. ⁊ istud spectat ad ptātes que cō tra demones hīt pugnare ⁊ eoꝝ potēt̄ia refrenare. Greg. Ptātes uocanṫ hi angeli qui hoc pre ceteris potēt⁹ ꝓceperūt: ut eoꝝ iurisdictiōi ptātes ad uersa ꝓiecte sint. ℣ Alij vo ad loca determiata ul negocia regis ꝑaliter deputanṫ. Silēs his sūt or dines tertie hierarchie. Eoꝝ aūt qdā hoc faciunt per modū legatoꝝ. ⁊ istud ad ꝓncipatus spectat. Quidā vo per modū simplicius mistroꝝ. ⁊ istud ppie spectat ad archāgelos. Quidā vo q; modus cursoꝝ ⁊ nūcioꝝ. ⁊ hoc spectat ad āgelos. Vel di cēdū est. q; qdā ꝓsunt ꝓncipis. Et isti sūt de ordi ne pncipat⁹. Quidā ciuitatib⁹ ⁊ locis. ⁊ isti sunt de ordine archāgeloꝝ. Quidā singularib⁹ psonis. ⁊ istud spectat ad angelos. ¶ Scōo videndū est qlit homines ad ipsoꝝ angeloꝝ choros assūmantur. ℣ Quidā enim assūmunṫ ad ordies iferioris hierarchie. ⁊ istoꝝ tria sunt genera. ℣ Quidā enim sunt simplices ⁊ illiterati. vbo tñ ⁊ exēplo ꝯtum pōt edificātes alios. ⁊ isti assumunṫ ad ordinē angeloꝝ. Greg. Sūt plerīq; qui parua capiūt: ꝫ tñ

ple hec annūciare ſtrīb⁹ nō deſiſtūt. iſti in angelo⁹ nu merū currūt. ℣ Quidā vo ſunt magna intelligē tes. ꝛ ſollicite alios admonētes. illi in ordines ar chāgelo⁹ aſſumunt. Greg. Būt nōnulli qui ſum ma capę ꝛ nūciare ꝓualēt. quo iſti niſi in archan gelo⁹ numero deputant. ℣ Quidaꝫ ſunt per vite pfectionē alio⁹ merita trāſcēdētes illi aſſumunt ad ordinē pncipatuū. Greg. Būt nōnulli qui etiā electo⁹ hoiuꝫ merita trāſcēdūt. cūcꝫ bonis mello res ſint. ſortē ſuā niſi iter pncipatuū numerū acce perūt. Vel pōt dici q⁹ ad ordinē pncipatuuꝫ aſſu munt illi qui bñ rexerūt ſuā pncipalē pulciā. Ad ordinē archāgelo⁹ aſſumunt qui bñ rexerūt ſuaꝫ terrā ꝛ ſuā eccleſiā. Ad ordinē vo angelo⁹ aſſu munt qui bñ rexerūt ſuā pſonā. ℣ Alij vo aſſumū tur ad ordinē medie hierarchie. Et iſto⁹ tria ſunt gnā. ℣ Quidā eni ſunt de alio⁹ corpibus ꝛ aiab⁹ peccata ꝛ demones expellētes. Et iſti aſſumūtur ad ordinē ptātū. Greg. Būt nōnulli q etiā de ob ſeſſis corpibus malignos ſpūs effugāt ꝛ expellūt quo iſti meritū ſuū niſi itra poteſtatū numerū ſor tiunt. ℣ Quidā vo ſunt ſigna ꝛ miracula operan tes. Et iſti aſſumunt itra ordinē vrtum. Greg. Būt q mira ſigna valenter opank. quo iſti niſi ad ſupnarū vtutū ſortē ꝓgrūt. ℣ Quidā vo ſunt oi bus in ſe vitijs dñantes. Et iſti aſſumunt itra or dinē dñationū. Greg. Būt nōnulli qui in ſeipſis cūctis vitijs dñank. quo ergo iſti niſi itra numerū dñationū currūt. ℣ Alij aūt aſſumunt ad ordies ſupme hierarchie. Et iſto⁹ tria ſunt gnā. ℣ Quidā eni ſunt valde ſpūales. ꝛ lō de alijs iudicātes. De qbus dī. j. Coꝛ. ij. Spūalis hō oia iudicat. ꝛ ipſe a nemīe iudicat. Et iſti aſſumunt ad ordines thronoꝝ. Greg. Būt nōnulli qui ſibimet vigilāti cura dñank. ꝛ hoc in munē vtutis accipiūt: ut iu dicare ſe ꝛ alios recte poſſint: quoꝝ mētib⁹ velut in throno dñs ꝓſidēs alioꝝ facta examīat. q ergo iſti niſi throni ſui cōditoris ſunt. ℣ Quidam ſunt dei ꝛ primi charitate flagrātes. Iſti aſſumuntur itra ordinē cherubin. Greg. Būt nōnulli qui tāta dei ꝛ primi dilectiōe pleni ſunt. ut iure cherubin noīent. Quia plenitudo legis eſt charitas. oēs q dei ꝛ primi charitate ceteris pleni ſunt. ſortem in cherubin pceperūt. ℣ Būt nāqꝫ qdā in igne amo ris pueri. ꝛ in ſolo dei deſiderio anhelātes. iſti aſ ſumunt itra ordinē ſeraphin. Greg. Būt nōnulli qui ſupne ꝓplationis facib⁹ accēſi in ſolo pditoris deſiderio anhelant: ꝛ quos vbo tāgit ardēt. pti nus in dei amore facitūt. Quid ergo iſtos niſi ſera phin direrim: quoꝝ in iguem cor puerus lucet ꝛ urit. ¶ Tertio videdū eſt qualr mittunt. ℣ Sera phin qdē mittunt ad cordiū iflāmationē. Ysa. vj. Volauit ad me vn⁹ angelus de ſeraphin. ℣ Che rubin mittunt ad ſcientie eruditionē. Hoc ſignifi catum eſt Apoc. x. in angelo qui habebat libꝛum in manu. ℣ Throni mittunt ad iudicij informatio nem. Habent nāqꝫ ipſi throni iudices informare ut legem intelligant. Act. vij. Accepiſtis leges in diſpoſitione angelo⁹. ℣ Dominationes mittunt ad ſenſuū oſtio rōnis ſbiugationē. Hoc ſignifica tum eſt Gen. xvj. Vbi angelus dixit agar ancille ut ad dominā ſuā rediret ꝛ ſe ſibi ſubiliaret. ℣ Vir tutes mittunt ad miraculoꝝ operationē. Hoc ſi gnificatum eſt in angelo Raphaele qui thobiā il luminauit. ꝛ filium a deglutione piſcis eripuit. ℣ Poteſtates mittunt ad tentationū ꝛ demonum repreſſionem. Hoc ſignificatū eſt Apoc. xx. in an gelo qui ſua cathena demonē ꝛ ſuam potentiam colligauit. ℣ Principatus mittunt ad principum inſtructionē. Hoc ſignificatuꝫ eſt Dan. x. Vbi po nunt tres principes. ſ. perſarum. grecoꝝ. ꝛ iudeo rum. ℣ Archangeli mittuntur ad ſingulo⁹ recto ruꝫ eruditionem. maio⁹ reuelationem. Unde ar chāgelus Gabriel Zachariam docuit. ꝛ natiuita tem chriſti nunciauit. ℣ Angeli vo mittuntur ad ſingulariuꝫ perſonaruꝫ defenſionē. ꝛ minoruꝫ re uelationem. ꝛ animarū deportationes. Luce. xvj. Factus eſt ut moreretur mendicus ꝛ portaretur ab angelis in ſinum Abrahe.

Sermo. cclviij. ¶ De glorioſo hieronymo

Sermo primus.

Iſtum dedurit dominus per vias rectas. Sap. x. ¶ Preſens uerbum pōt exponi de beato hieronymo qui uere iuſtus erat ꝛ multas vias fecit. in quib⁹ vijs dñs eū dedurit. ¶ Prima via eſt qua de pa tria ſua romā uenit. ꝛ ibi ſibi quatuor acciderunt. ℣ Primo ibi aſſecutus eſt oīum ſciētiarū magnā perfectionē. Nam in grāmatica magiſtrū habuit Donatū. In rhetorica Victorinū. qui tāte fame ac ſcie extitit: q⁹ imaginē in foro rome ſibi ꝓmeru it. ℣ Scōo magnā ꝓmotionē. q⁹ cum ipſe eēt tri ginta annoꝝ cardinalis preſbyter eſt ordinatus. ꝛ mortuo papa Siricio ſummo pōtificio ab oibus acclamat. ℣ Tertio paſſus eſt magnā ꝓſecutionē quia eum ipſe quorūdam clericoruꝫ ꝛ monacho rum vitia reprehenderet. ipſe ei inſidias parauē runt. ꝛ per ueſtem mulieb⁹em ei turpiter illuxe runt. Unde Seuerus ait de ſancto hieronymo. Jugis aduerſus malos fuit pugna. Oderunt eū heretici: quia eos ipugnare nō deſinebat. oderūt eū clerici: q⁹ eoꝝ vitā inſectabat ꝛ crimina. Sꝫ re uera: oēs boni eū admirank ꝛ diligūt. Jſtas nāqꝫ ꝓſecutiones ferebat patienter. Un virit. Maleſici

in me garriūt: sed scio ad regnū celoꝝ puenire p
ifamiā ⁊ bonā famā. ℣ erebat gratāter. Unde in
epla ad asellā sic ait. Dias ago deo: q̄ sum dignꝰ
hitus quē oderit mūdus ⁊ pati ꝓpter xpm. ℣ ere
bat desideráter. ⁊ idcirco dicebat. Utinam ob oñi
mei nomē. isideliū turba me psequeret. utinaꝫ in
obprobriū meū solidius isurgeret hic mūdus. ut
tñ merear a xpo laudari ⁊ sue pollicitationis spa
re mercedē. ℣ Grata qdē ⁊ desiderata tētatio est cu
ius ꝑmiū a xpo spat. Jō añt istas psecutiones su
stinuit patiēter: gratāter: desideráter: q̄ sciebat ue
rum xpianū psecutiones pati debē. Uñ ipse ait in
epla ad heliodoꝝ. Erras frater erras si putas xpi
anū vnq̄ ꝑsecutionē non pati. tūc maxime oppu
gnaris si te oppugnare nō sentis. ℣ Quarto rome
passus est adeo magnā flagellationē. sicut ipse re
fert in epla ad eustochiū. cū ipse eēt adolescēs secu
lares scias nimis ardēter legebat. Et circa hoc si
cut ibidē refert: in q̄uo peccabat. ℣ Primo q̄ to
tū tēpus tali lectioni dabat: de die tullii. de nocte
legens platonē. ℣ Scōo q̄ lecturus tullii ieiuna
bat: lecturus añt euāgeliū nō abstinebat. ℣ Tertio q̄ post lachrymas pñe legebat libros secula
ris scie. cū potius tūc sacri libri fuissent legendi.
℣ Quarto q̄ stilū sacre scripture vilipēdebat: ⁊ sibi
tullianā eloquētiā ꝓponebat. Idcoꝝ dñs eū gra
ui infirmitate ꝑcussit. Et cū sibi ereq̄ pararent su
bito añ tribunal iudicis est ꝑductꝰ ubi a iudice cu
ius eēt cōditionis est interrogatꝰ: qui xpianū se esse
ñdit. Cui iudex ait. Mētiris: Ciceronianus es tu
⁊ nō xpianus. Tādē ꝑmittēs q̄ de cetero lras se
culares nō legeret ad corpus reducꝰ est. Uñ die
idem sup ad Bal. Plus q̄ annis anni sunt er
quo nunq̄ in manꝰ meas gētiliū lrarū actor ascē
dit. Sed qd obrepit. duꝫ loqmur uelut antiq per
nebulā somnij recordamur. ℭ Scōa via est qua
de roma cōstātinopolim est ꝑsectꝰ. ubi Gregoriū
nazāzenū magistrū hūit ⁊ doctorē. Hic nāq̄ est il
le gregorius de quo loqtur ides Hiero. in plogo
sup apologeticū. q̄ due speciose puelle sibi legēti.
vna in dextera. ⁊ alia in sinistra appuerūt quas ipe
torno vultu que eēnt pcūctabat ⁊ ingrebat. At il
le familiarius eū repugnātē amplectēres ⁊ tenen
tes dñ surgē uellet ⁊ abire: dixerūt. Ne moleste se
ras ⁊ acciplas iuuenis. Tibi nāq̄ familares su
mus. ⁊ vna ex nobis sapia. altera castitas dr. ⁊ mis
se sumus a deo hitare tecū. q̄ iocūdū nob ⁊ mun
dū in tuo corde hitaculū ꝑparasti. Et q̄ Gregorius nazāzenus ista duo excellēter habuit. s. sapiaz
⁊ mūditiā. lō beatꝰ hieronymus ista duo ab eo di
dicit. Uñ ipse seuerus ait de hieronymo. Mō so
lū latinis ⁊ grecis: sed etiā hebraicis lris ita istru
ct⁹ fuit. ut se illi in omni scia nullus audeat cōpa
rare. etiā beatꝰ hieronymus habuit carnis mū
ditiā: q̄ virgo dr ertitisse. Multa enim in sacre do
ctrine ⁊ diuine scripture studio tā studiosus erat.
ideo abhorebat carnis vitia ⁊ uoluptates que hu
iusmodi vitioꝝ causę sunt. Uñ ait ad rusticū mo
nachū. Ama sciam scripturarū ⁊ carnis vitia nō
amabis. ℭ Tertia via fuit qñ de pstātinopoli ci
uitate in syriā est ꝑfectꝰ. ubi heremū petijt. ⁊ ibi
dē q̄uoꝝ annoꝝ spatio in arctissima pnia se astrinxit
Sicut ipse ostēdit in epla ad eustochiū. Ibidem
nāq̄ durū habuit habitaculū. Uñ ait. Quotiens
ꝑtitꝰ in illa uasta solitudine. que crusta ardori
bus solis horrēdū ꝑstat monachis hitaculū. pu
tauī me romanis itereſſe delitijs ⁊ seruiri delica
tis cibarijs romanoꝝ. dū uescebar de herbis mō
tanis. Durū habitū. Uñ ait. Horrebat sacco mē
bra deformia squalida cutis situ ethiopice carnis
obdurerat. Durū lectum. Uñ subdit. Siq̄ repu
gnātē somnus iminēs oppressisset nuda humo vix
ossa herētia collidebā. Durū cibū ⁊ potū. Uñ sub
dit. De cibis vo ⁊ potu taceo. cū etiā lāguētes aq̄
frigida utantur. ⁊ coctuꝫ aliqd accepisse luxurie
sit. Et tñ post talē ⁊ tātā aspritatē vir scīs in carne
sua aliquā adhuc sentiebat rebellionē. Uñ subiū
gēs ait. Pallebāt ora ieiunijs. ⁊ mens desideriis
estuabat. ⁊ tñ in frigido corpe solita libidinū incē
dia pullulabāt. Sz ita fœdia ꝓ q̄uoꝝ refrenabat.
sic in eadē epla oñdit. ℣ Dño per lachrymosā oro
nē. vñ ipse ait. Itaq̄ ol aurilio destitutꝰ ad iesuꝫ la
cebā. pedes rigabā lachrymis. crine tegebā per la
boꝝ occupationē. Uñ ait ad rusticū. Cū eēm iu
uenis ⁊ incētiua vitioꝝ creba ieiunijs frāgere. tñ
mēs cogitatiōib⁹ estuabat. ad quā edomādā cui
dā hebreo me in discipulū tradidi. ut discerē he
braicū alphabetuꝫ. ℣ Per carnis macerationē. vñ
ipse ait. Repugnātē carnē hebdomadarū iedia re
frenabā. ℣ Per scripturaꝝ feruōrē amorē. Uñ qō
in se experꝰ fuerat hoc rustico monacho dicebat.
Ama sciaꝫ scripturarū ⁊ carnis vitia nō amabis.
ℭ Quarta sigdē via fuit q̄ pacta pnia ad bethlē
rediit. ⁊ ibi monasteriū ostruxit. in quo per gnā
gintaser annos tota vitā suā circa q̄uoꝝ expēdit.
℣ Primo circa scripturarū dinarū interptationē ⁊
expositionē. Jnō. in liōs ethimologiarū. hieronymus triū linguarū pit⁹ erstitit. cui⁹ sigdē interptatio
cetis añ ferē interptationib⁹. qñ ⁊ vboꝝ tenacior est
⁊ ꝑspicuitate sñe clarior utpote a xpiano interpret
uerior. Aug. ꝑtra iul. Mō ꝓtēnēdū arbitreris scīm
hieronymū qui greco. hebraico. ⁊ latino erudit⁹
elogo in locis scis. ⁊ lris sacris usq̄ ad etatē decre
pitā virit. ℣ Secūdo circa hospitū susceptionem.

Uñ ait cõtra Iul'. In monasterio hospitalitati ex corde intẽdimus. & oẽs ad nos uenientes preter sos los hereticos leta fronte suscipimus. atq; uenientiũ pedes lauamus. ℣ Tertio circa corpis sui maceratione. nã adeo se afflixit. ieiunando. orando. & scribẽdo. ut in suo stratu iacẽs sune ad trabẽ fuspẽso manib' erigeret supinus: ut officiũ monasterij exhiberet. ℣ Quarto circa officij ecclesiastici ordinationẽ. Damasus enĩ papa ad pces theodosij ipatoris rogauit hiero. ut offiũ ordinaret diuinũ. qui psalteriũ per ferias distinxit. & uersiculũ illum Blia pũ & filio &c. in nicena ꝺditũ synodo in fine psalmoꝝ dicẽdũ instituit. & eplas & euãgelia ꝓuide per anni circulũ dicẽdum ordinauit. qõ quidem offiũ dicendum & legendũ papa approbauit & ab omni ecclesia seruandum demandauit.

Sermo. cclix. ¶ De eodem sermo secũdus.

Ecce q̃ bonũ & q̃ iocundũ habitare frẽs in vnũ &c. ps. Sup ẽ ẽbus sic dicit Aug'. Iste uelut dulcis sonus & suauis melodia totũ orbi notissimus. ut tuba spũs sci diuisos corpe congregauit in vnũ. & monasteria plurima peperit. ℣ Hũs aũt hieronym' fuit monachus pfect'. Et q̃tũ ad hoc sibi ꝓuenit qõ dr. Ecce q̃ bonũ &c. ℣ Fuit etiã cardinalis reuerendus. & q̃tũ ad hoc sibi cõpetit qõ dr. Sic vnguẽtũ in capite &c. ℣ Fuit & doctor egregi'. & q̃tũ ad hoc sibi cõpetit qõ sb̃dit. Uñ illuc mãdauit dns bñdictionẽ &c. ¶ Circa pmũ est notãdũ q; tria sũt que faciũt monachũ pfectũ. s. vite bonitas. lõ dr. Ecce q̃ bonũ. & mẽte iocũditas. iõ subdit. Et q̃ locũdũ. & cordiũ vnitas. iõ subdit. Habitare frẽs in vnũ. Uñ igit in ipsa religiõe est bonitas. & scitas. & vnitas. tũc ipa religio est deo gratũ habitaculũ. Matth. xviij. Ubi sunt duo uel tres cõgregati &c. Est angelo magnũ solatiũ. ps. Preuenerũt pncipes. i. angeli ꝓiuncti psallẽtib'. i. religiosi deũ laudãtib'. in medio iuuẽculaz. i. seruẽtiũ aiarũ. cum panistrarũ. i. corpoꝝ mortificatoꝝ. Est hoi magnũ ꝓsidiũ. Prouer. xviij. Frater qui iuuat a fre quasi ciuitas firma. Ecc. xli. Melius est duos eẽ simul q̃ vnũ &c. Est etiã diabolo magnũ tormẽtũ. Uñ & de congregatiõe scõy. Terribilis ut castrorũ acies ordinata. Jocũditas aũt in religiõe causat a grata societate. Ecc. xxv. In trib' bñplacitus est spũi meo. que gdẽ sunt pbata grata coraz deo & hoib'. concordia fratruz. amor primoꝝ. vir & mulier sibi bñ psentiẽtes. Tunc nãq; est grata societas. q̃ frẽs exterius iter se hñt concordiã. & pacificã querlationẽ. & intus hñt ueracẽ & nõ fictã dilectionẽ. Et iõ dr concordia fratruz. & amor primoꝝ. Et q̃ ꝓlati hñt ad subditos magnã benluolẽtiam: & subditi ad ꝓlatos ueracẽ obediẽtiaz. Et iõ subdit. & vir & mulier sibi bñ ꝓsentiẽtes. Per virũ nãq; intelligit ꝓlatus qui debet sb̃ditos suos docẽ legẽ. Et per mulierẽ itelligunt subditi qui debẽt ꝓlatis suis hũiliter obedire. Unitas aũt in religione causat er eo q; materia diuisionũ inde aufert. Diuisiones enĩ & discordie causant er auaritia. i. Timoth. vi. Radix oĩuz malorꝝ est cupiditas. Causant er supbia. Prouer. xiij. Inter supbos semp iurgia sunt. Causant ꝓpter carnalẽ ꝓcupiscẽtiaz. Jaco. iiij. Uñ bella & lites in uobis. nõne ex cõcupiscẽtijs uestris que militãt in mẽbris uris. In religiõe aũt est uotũ pauptatis. & iõ nõ debet ibi eẽ aliq̃ diuisio ex radice auaritie. Est uotũ obediẽtie. iõ nõ debet ibi eẽ diuisio ex radice supbie. Est uotũ castitatis. ideo nõ debet ibi eẽ diuisio ex radice carnalis ꝓcupiscẽtie. Istã vnitatẽ btus hieronymus hũit: q; pauptatẽ & hũilitatẽ tenuit: & castitatẽ fuguit. ¶ Scõo fuit cardinalis reuerẽdus. iõ sibi cõpetit qõ dr. Sic vnguẽtũ in capite &c. Caput qdẽ est sũmus põtifex in quo est vnguẽtus. i. auctoritas & uelle dñi. Et qõ auctoritas ꝓlatoruz vnguẽtũ. q; qõdã vnguẽtũ est dulcoratiuũ. qõdã est mortificatiuũ. & utrũq; est sanatiuũ. Sic & potestas ꝓlatoꝝ debet eẽ dulcoratiua quo ad bonos & mortificatiua quo ad malos: & sanatiua quo ad oẽs. Quia ẽm btm Aug. siue plectẽdo siue ignoscẽdo. hoc solũ ide agit ut vita hoiuz corrigatur. Istud caput hẽt barbã uestimẽtũ & orã uestimenti. Barba eius sunt cardinales sibi ceteris ꝓlatis viciniores. Est aũt barba ẽm glo. idiliũ discretionis. maturitatis virilitatis & alacritatis: quia ipsi cardinales circa causas sibi cõmissas debent esse discreti in discreta cãrũ examiatiõe. maturi in matura cãrũ põderatiõe. viriles in digna correctiõe. alacres in benigna exhortatiõe: ut illos quos puniũt benigne ad patiẽtiã exhortent. A capite igit ẽmo fluit vnguẽtũ in barbã. q; sũmi põtificis auctoritas ẽmo relucet in ipsis. deinde fluit in uestimẽtũ. i. in alios ꝓlatos qui post ipos sunt maiores. & ecclesiã debent ornare per honestos mores. Deide fluit in orã uestimẽti. i. in alios ꝓlatos minores & iferiores. Et q; hieronym' fuit cardialis iõ fuit barba sũmi põtificis in quã fluit vnguẽtũ auctoritatis & iurisdictionis. ℣ Tertio fuit doctor egregi'. qõ notat cũ dr: Illic. i. in btm Hieronymũ mãdauit dns bñdictionẽ gre. Prouer. xj. Qui abscõdit frumẽtũ maledicet in pplis: bñdictio sup caput uendentiũ. Hñt etiã vitã eternẽ gle. Dan. xij. Qui ad iust. tiam eruditi multos quasi stelle in ppetuas eternitates. Sed reuera ista duo non habent oẽs

doctores: sed tñ illi qui docēt vbo ⁊ exēplo. Sūt nāq; qdaz doctores delicati. quoz tria gnā būs hieron⁹. distinguit. Quidā enī sunt doctores gulosi qui tñ docē uolūt abstinētiā. de his ad helio-doz dicit. Delicat⁹ mgr est qui pleno uētre de ieiu nijs disputat. Alij sunt formidolosi qui tñ uolūt alios aiare ad pugnā. Alij sunt delitiosi qui tñ uolūt in cruētato milite reph̄dē formidinē ⁊ ignauiā. Alij sunt luxuriosi qui tñ reph̄dūt in fornica tore pcubitū. De his doctorib⁹ pdictis ait ad Pā machiū. Delicata doctrina est pugnāti ictus dictare de muro ⁊ cū vnguētis ipe delibut⁹ scit cruē tū militē accusare formidis. Hieronymus vo nō fuit mgr delicat⁹: q; non fuit gulosus: sed magne abstinētie. Tū dicit ad eustochiū. Repugnantem carnē ob dogmata inedia subigebā. Nec fuit formidolosus sed magne pstātie: q; nec lau dib⁹ mouebat per ineptā letitiā: nec vituperationib⁹ per ipa tiā. Tū dicit in plogo sup Ysa. Nec affectam⁹ laudes hoiuz: nec vituperōes erpauescim⁹. Nec fuit delitiosus sed vita austerus. Tū ait ad eustochiū de se ⁊ de fratrib⁹ suis qui secū degebāt. de ci bo ⁊ potu taceo cū etiā languētes monachi aq̄ fri gida utātur ⁊ coctuz aliquid accipere luxuria sit.

Sermo. cclx. ¶De eodem sermo tertius.

a **Amici** fideles. pretio fortis. q; autē inuenit illā inuenit thesau-rū ꝛc. Ecc. vj. Amici fideles: ⁊ in amicitia fortes. ⁊ oī thesauro pciosiores fuerūt. hiero. ⁊ Augu. dicit aūt hieron⁹. in plogo sup bibliā. Vera enī illa necessitudo est. ⁊ xpi glutino copulata quā nō utilitas rei familiaris. nō pūtia cop-rū. nō subdola ⁊ palpās adulatio. ſ; dei timor ⁊ di uinarū scripturarū studia pciliāt. Isti ergo sacri doctores in uera amicitia sunt piuncti nō propter aliquā tpalē utilitatē. q; vltatē purā semp sibi mu tuo scripserūt: sed ppter dei timorē ⁊ diuinarū scri pturarū amorē. ¶Nō enī fuerūt amicitia spūali piūcti per multa signa appet. ¶Primū nāq; si-gnū uere amicitie est qñ amicus suū amicū tratū mor recōciliat. Istud signū būs Augu. ad scrīs hiero. hūit scribēs ei. Si qd uere me tenē ul'scio uel credo ul'etiā puto in quo tu alr sentis sine tua iniuria conabor asserē. Nō aūt ptinet ad offensio nē tuā cū te idignatū sensero nihil aliud ḡ ueniaz depcabor. ¶Secūdū est qñ amicus ab amico re-ph̄di affectat. Istud signū hūit Aug. ad hiero. scribēs ei. Iedis enī me si tacueris errorē meū quē forte iuenies in libris ⁊ dictis meis. Mā ⁊ ego ami cissimā reph̄sionē tuā si trāquillus accepo non dolebo. meli⁹ nāq; tumor capitis dolet cū curat. nā dū ei parcit nō sanat. hoc estqō acute vidit qui dixit utiliores ēe plerūq; inimicos urgētes ḡ amī cos obiurgare metuētes. Illi enī dū rīrant dicūt uera que corrigam⁹. Isti vo minorē ḡ optet exhi bēt iustitie libratē dū amicitie timēt crasspare vul cedinē. Quapropter ⁊ si es ut tibi videres lapsus forsan senectute corpis nō vigore animi. tñ i arce vñica fructuoso labore defudas: ecce presto sum. Si qd ppera dixi fortius fige pedē. nō mihi debet ē molestū pōdus etatis tue. dūmō pregāt palea culpe mee. ¶Tertiū est qñ amicus oīm occasio nē inimicitie ⁊ offensiōis vitat ⁊ resecat. Istud si gnū hūit būs Hieronym⁹ ad scrīs Aug. scribēs ei. Superest ut diligas diligētē. ⁊ in scripturarū cā po iuuenis senē nō. puoces. nos nra hūilmus rīa ⁊ cucurrim⁹ ḡ tū potuimus: nūc te currēte ⁊ lon ga spatia trāsmeāte nobis defecim⁹. ¶Quartum est qp amicus amico oia secreta reuelet. Istud si gnū hūit būs Hieronymus ad Aug. scribēs ei. De amicitia ois tollēda suspitio est. ⁊ sic cū ami co ḡsi cū altero se loquēdū. De isto etiā signo scri bit būs Aug. ecōuerso ad Hieroñ. Cū hoiez cha ritate rpiana fragrātē atq; mihi fidelē amicū fres meū sentio qcqd ei pfilioꝝ meoꝝ ⁊ cogitationuz cōmitto ſ; nō hoi cōmitto illi in quo manet. utſit talis. Deꝰ enī charitas est: ⁊ qui manet in charita te in deo manet: ⁊ deꝰ in eo. ¶Quītū signū est qñ amicus amicū absentē ⁊ ignotuz facie amat. Et istud signū būs Aug. ad hieron⁹. hūit scribens ei. Si enī ꝓptera te nō nouimus: q; facie corpis tui nō videmus. hoc mō nec ipse te nosti. nam tu quoq; facie tuā nō vides. Si aūt tibi nō ob aliud nos⁹: nisi q; nosti aiaz tuā. ⁊ nos eū nō mediocriter nouim⁹ er lris tuis qb⁹ deū bñdicimus qui nobis ⁊ oib⁹ qui tua legūt talē dedit. ¶Sextū si-gnū est: qñ amic⁹ amici absentiā molestē portat. Istud signū Aug⁹ ad hieron⁹. hūit scribēs ei. Mihi egdē molestius fero in oīb⁹ angustijs meis quas patior: q; tā lōginquā tue charitatis absen tiā: cū si fieri posset quotidie te pūez hīe uellem. ¶Septimū signū est qñ amicus de amico freqn ter loquit. ⁊ libēter eū nosat. Istud signū hieron⁹ mus ad Aug. habuit scribēs. Mī tpe britudi nē tuā eo qp decet honorare uenerar⁹ suz. ⁊ hītatē in te dilexi dūm saluatorē. Sed nūc si fieri possit aliqd addim⁹ ⁊ pleni⁹. ut absq; tui nois mētione: nec vnā quidem horam pteterire patiamur.

Sermo. cclxj. ¶De eodem sermo quartus.

n **Emo** accēdit lucernā ⁊ penit in ab scōdito ꝛc. Luc. xj. Sic pecca tor: dī tenebra. q; oia que in eo sūt tenebro sa sunt. sic vir iust⁹ dī lucerna fulgida: q; oia que in eo sunt luminosa sunt. ¶Iō in psenti euāge-

lio de btō hieronymo ꝙtuor oñdunt. ℭ Primo nāq; habuit lucidā sapiam ⁊ doctrinaz. qō notaf in hoc ꝙ ipse uocaf lucerna accēsa. Ista enim lucerna radios sue sapie nō abscōdit neq; occultat: sed per totū mūdū diffudit. iō subdit. Ut luceat oīb⁹ qui in domo sunt. Sap. vij. Quā sine fictiōe didici: ⁊ sine inuidia coīco. ⁊ honestatē illi⁹ nō abscōdo. Prius enim dicit se didicisse ⁊ postea coīcasse. Didicit aūt ipsaz multipl'r. ℣ Primo audiēdo. Audiuit eni Donatū i grāmatica. Victorinū in rhetorica. Grego. nazanzenū in theologia. Aū ipe dicit ad Heliodor. Dū esse⁊ iuuenis miro ferebar discēdi ardore: nec iurta quorūdā presumptionē ipse me docui. Audiēdo etiā plus, pficim⁹ q; legēdo. Aū ipse dicit sup ad Gal. Scriptura edificat lector: sed magis, pdest. si de lectis uertaf in uoces. ℣ Scōo didicit legēdo. Aug. ptra Julianū. Scūs hieronymus oēs ul'pene oēs qui aī ipm de doctrina ecclesiastica scripserūt legit. ipse hiero. dicit ptra Jouinianū. Opis ac studij mei est multos legē. ut er plurib⁹ diuersos flores sic carpā que bona sunt electurus. Jō dicit ad nepotianū. Dinas scripturas sepius lege: imo de tuis manib⁹ sacra lectio nunq; deponaf. ℣ Tertio didicit meditādo: q; die ac nocte meditabatur. ps. In lege dñi meditabitur die ac nocte. Ezech. iij. Comede uolumē istud. Cibus eteni q̄ comedit masticaf. deide sic in stomachū trahit. vnde dige stus in mēbra deriuaf. sic tāde incorpaf ꝛc. Sci doctores vbū dei masticāt frequēti meditatione. ⁊ trahunt in stomachū memorie ⁊ deriuāt in subditis suis per assiduitatē doctrine. ⁊ eis incorporāt per exēplū vite. ℣ Quarto didicit pferēdo. Aū ait ad Augustinū in epla. Tristes hec dictauim⁹ ut mereremur cōplerus tuos ⁊ collatiōe mutua doceremus aliqd uel disceremus. ℣ Quito didicit ⁊ abstinēdo: q; magnā abstinētiā faciebat: ⁊ corpus suū ieiunijs macerabat: q; sicut ipse dicit ad Heliodor. Pinguis uēter nō gignit tenuē sensū. ℣ Sexto didicit usq; ad senectutē sacris lris insistēdo. Aū de eo dicit Aug. q; in locis scis ⁊ lris sacris usq; ad decrepitā etatē virit. Mā sicut ait idez hiero. ad Aug. Ad discēdū qō op⁹ est nulla mihi etas sera uideri pōt: q; ⁊ si senem magis decet docē q̄ discē. magis aūt decet discē q̄ ignorare. Quāto aūt hieron. senior erat tāto solidiores sen tētias, pferebat. Aū ait ad Aug. Memēto vulgaris, puerbij. q; bos lassus fortiter figit pedē. ℣ Secūdo habuit lucidā famā. qō notaf per hoc q; dī Lucerna super candelabrū posita. Esse aut̄ sup candelabrū ecclesie tribus modis pōt intelligi. Uel quantū ad officiū: q; est doctor vniuersalis. Uel quantuz ad vite meritum: q; fuit eminentis virtutis. Et ppter ista duo toti mundo erat notissimus. Unde dicit de eo Aug. q; ipse tanq; lāpas ab oriente in occidentē instar solis resplendu it. Uel pōt accipi quantuz ad gradus sublimitatem. quia fuit in ecclesia dei presbyter cardinalis. Tales enim sunt in ecclesia sancta sublimādi. qui vita ⁊ doctrina sunt lucidi. Sicut enim deus lumiaria in celo posuit ⁊ bruta animalia in terra dimisit. sic ⁊ doctores luminosi eēnt in ecclesia pro mouendi ⁊ brutales homines relinquēdi. ℭ Tertio habuit lucidam intentionē ⁊ ꝛscientiā. cuz dī. Si oculus tuus fuerit simpler totū corpus tuuz lucidū erit. Et dī ibi corp⁹ vniuersitas operū. Sicut enim corpus iuris dī vniuersitas leguz. ⁊ corpus ciuitatis vniuersitas ciuiuz. ⁊ corpus naturale vniuersitas mēbroꝝ. sic corpus morale dī vniuersitas operuz. Si igit oculus intētionis fuerit purus ⁊ rectus. oia opera eius erunt pura ⁊ recta. Isti aūt oculo intētionis quatuor sunt nocua. s. ℣ fumus supbie. Prouer. r. Sicut acetū dētib⁹. sic ⁊ fumus oculis ꝛc. ℣ Flurus humoꝝ luxurie. Ezech. xliij. Sicut flurus equoꝝ flurus eoruz. ℣ puluis auaritie. ps. Oculos suos sta. decli. in terrā. ℣ ignis iracūdie. ps. Supcecidit ignis ⁊ nō viderūt solē. Nullo tū istoꝝ modoꝝ oculus bti hieroñ. ledi potuit: nec fumo supbie: q; ualde humilis fuit. nec puluere auaritie: quia oīa terrena contēpsit. nec igne iracundie: quia patiēs fuit. nec etiam fluru luxurie: q; vginitatē seruauit. Et q̄uis dicat in epla ad pāmachiū. Virginitatē in ceteruz effero nō q; habeo: sed magis miror q; nō habeo. Creditur tū q; er humilitate hoc dixerit. ⁊, forte vginitatē ideo se hīe nō reputabat: q; carnis incētiua sepe perpessus fuerat. Unde ait in epla ad rusticū monachū. Ue nobis qui quotiēs ꝛcupiscimus totiēs fornicamur. Et ptra Jouinianum sic ait. Illa vginitas hostia rpi est: cuius nec mentē cogitatio: nec carnes libido maculauit. Et q⁹ uerbis satis colligit er quo sensu dixerit se vginitatē nō habere. ℭ Quarto habuit lucidā vitā. cuz dī. Si ergo totū corpus tuū lucidū fuerit ꝛc. Illa nāq; opera sunt lucida que ab omni amore terreno sunt purgata. Sūt aūt quedā terrena in quibus homo habet solū administrationē sicut bona ecclesiastica. ⁊ ista relinquere est pfectio magna. Quedā vo sunt que homo possidet per hereditariam successionem. sicut sunt bona paterna. ⁊ ista relinquere est perfectio maior. Quedam vo sunt que possidet per ppriuz studium sicut sunt bona propijs laboribus acquisita: ⁊ ista relinquere est perfectio maxima. Beatus vo hieronymus tāte

pfectionis fuit q religt bona ecclīastica: q cuz eēt cardinalis. officio z bñficio cessit. Reliqs pīna bona: q oēm hereditatē deseruit z ob amorē aplorū romā uenit. Bona vo ppīis manib⁹ acqsita si habuisset religisset. Uñ dicit in plogo Job. Si aut fiscellā iūco tererē. aut palmarū folia cōplicarez. ut in sudore vult⁹ mei uelcerer pane meo nullus reph̄enderet. Nūc aūt q; iurta sniam saluatoris uolo opari cibū qui non perit. erroz mihi geminus crescit z infigitur.

Sermo. cclxij. ¶De scō frācisco pfessore s. j.

¶ Ui sanct⁹ est scificē adhuc ꝛc. Apoc. xxij. Sācti viri quātūcūq; sunt sci in corde. nihilomin⁹ scificari uolūt in corpe. ij. Coz. vij. Emūdemus nos ab oi ingnamēto carnis z spūs. ps. Coz meuz z caro mea exultauerūt in deū viuū. ¶ Ista duo excellēter hūit beat⁹ frācīscus. s. corp⁹ scīs z aiam ut deo ueraciter dici possit. Qui scūs est. s. in aia: scificē adhuc in corpe. ¶ Primo sigdē hūit corpus scīs: q; oia que in ipso fuerūt scā erāt. Incipiamus igit a capite z descēdamus usq; ad pedes. videbimus q; a plāta pedis usq; ad vticē non erat in eo nisi scītas. ℣ Sci sigdē fuerūt capilli bti frācīsci. Cū enī domus cuiusdā minaret ruinam ille modicū de capillis eius accepit z in scissuras posuit. z domus firmata pmānsit quā nimirū sci viri capillus stabiliuit fragilis. ℣ Scōo fuerūt sci oculi eius de qb⁹ ipse deuotas lachrymas emittebat. z tātas z tā assiduas ut ifirmitatē icurreret oculorū. Et cū moneret ut sibi a fletu pceret. rñdebat. Mō est ob amorē luminis q; cōe hēmus cuz mus scis expelleda iterne visitatio lucis. ℣ Tertio sācte erāt aures eius que uocē diuinā z iubilationē angelicā audire meruerūt. Trib⁹ nāq; vicib⁹ uocem diuinā audire. pmeruit. ℣ Prima erat uor pīne increpationis. quam in apulia. pfect⁹ audiuit. Quis pōt tibi melius facē. oūs an pu⁹. diues an paup. Extūc aūt amor terrenoz sibi viluit z in amorem dei tot⁹ erarsit. ℣ Scōa fuit uor magne cruditionis: quā audire meruit in hec vba. Frācisce amara p;o dulcib⁹ sume z telpm ptēne. si me cupis z uelis agnoscē. Et istā uocē nō surda aure audiuit sed oia aduersa gratāter sustinuit z de suo corpore non curauit. ℣ Tertia fuit uor magni amoris quā uocē audire meruit qñ. s. crucifix⁹ sibi de cruce locut⁹ est dicēs. Frācisce uade repara domum meā que ut cernis tota destruit. Ab illa aūt hora in amorē z cōpassionē crucifixi eius aia fuit totaliter liquefacta. Scūs etiā frācīscus audiuit angeli cā iubilationē. cū enīz semel egrotaret angeli sibi dulcissimū edidere pcētū: er qua iubilatione eius aia magnū recepit gaudiū z corp⁹ magnū alleuis mētū. ℣ Quarto fuit scīs os eius. Uerba enī que de ore frācīsci. pcedebāt tāte fuerunt vtutis. q; si quē bñdicebat bñdict⁹ erat. Sicut bñ patet in illo qui uxorē suā a salubri ppōsito ipediebat cui scūs vir suā bñdictionē misit dicēs. Fili nūc tps est misericordie. z postea tps est eqtatis. Ad qō vbū ille fuit. ptinus imutat⁹. Sz z si quē maledicebat ille erat maledict⁹. vñ cū quedā sus agnū māsuetissimū comedisset illi maledixit z statim illa sus mortua fuit. etiā cū q̄dā puella fuisset lumine oculorū puata. z vir dei de sputo suo ei⁹ oculos liniuisset: illa puella. ptinus est curata. ℣ Quinto fuerūt scē man⁹ eius. que fuerūt stigmatib⁹ cōsecrate ita q; ea que tāgebat scā erāt. Nā sepe panis ab eo tact⁹ ifirmos comedētes sanabat. Quidā enī cū iter nimis gelidus deficeret manib⁹ bti frācīsci ptectat⁹ mor fuit in corde z corpe mirabilr inflāmat⁹: nec mirū si ille man⁹ frigidos inflāmāt que ignitos carbūculos. i. xpi stigmata deferebāt. ℣ Sexto scē fuerūt vngues ei⁹. Cū enīz qdā fr tēptarēt de vnguib⁹ sci pīs francisci hēre cupiebat. qō ille in spū recognoscēs dixit ei. ueni fili pcide mihi vng ues. Ille aūt cū letitia iussa cōplēs p;o reliquijs pficuras ipsas fuauit. z oi tēptatione fugata multā p;olationē recepit. ℣ Septimo scā fuit scriptura eius. Cū enim qdā fr tēptarēt cogitault q; si de scriptura bti frācīsci aliqd accipet oēm tēptationē vincē posset. qō ille in spū recognoscēs fr̄e illo uocato q̄sdā laudes ei in cedula scripsit z sibi dedit z ois tentatio ab eo recessit. ℣ Octauo scā fuit chorda eius. Cū enī qdā chordā qua vir dei fuit accinct⁹ cū deuotione fuaret. chordā illā sepe in aquā itingebat z oēs ifirmi ex illa aqua potātes efficiebanē sani. ℣ Nono fuit scīs corp⁹ eius. tū q; fuit lateris vulnere dedicatū. tū q; erat duob⁹ ensib⁹ crucis pmunitū. tū q; erat oi puritate mūdū. Uñ cū q̄dā vice in carne sua videret mot⁹ aliquis pullulare castitatis amator chordā se fortissime vberauit vicēs. Eia fr̄ asine sic oportet te manē. sic subire flagellū. ℣ Decimo sci fuerūt pedes ei⁹. q; fuer⁹ xpi stigmatib⁹ pfecrati. Uñ cū oues z boues in puincia reatina pestis p;sumeret. qdā aquā cū qua pedes ipsius loti fuerāt cū deuotione refuās aialia illa aspsit. z mor ois pestilētia ab illis aialibus euanuit.

¶ Scōo aīa eius fuit scā. Uñ cū aīa de eius corpore exiret visa est in specie stelle. cuius magnitudo ad ist̄ar lune. lux vo ist̄ar solis eē videbat. Ista stella fuit aīa bti frācīsci. que ad ist̄ar lune erat magna ppter immēsum amorem. q; fm Bern̄. Qui charitatē magnā habet est beatus z magnus. qui vo paruā habet charitatē paruus est. qui nullam

nullus est. Ad instar solis erat lucida, ppter dei cognitionē. Et ad instar stelle fuit ic corrupta p:opter cogniti ⁊ dilecti ppetuā retētionē. hoc significatū est q; gbusdā fibus appuit in specie currus ignei mirādi splēdoris. sup quē glob⁹ igneus lucidus splēdebat. qui solis hūs splēdorē. noctē puertit in diē. Ideo aūt apper in curru igneo. Quia ei⁹ aia posita est in fornace charitatis accēse. Ideo glob⁹ lucidus. q; immersa est in lumine diuine sapiētie. Ideo ad instar solis: q; tota deificata est. ⁊ ideo secura est de eterna possessione.

Sermo. cclxiij. ¶ De eodem Sermo. ij.

Vdi alterū angelū ascēdētē ab ortu solis hūtē signū dei viui ⁊c. Apoc. vij. Xps aī pmū aduētū qui erat aduent⁹ misticor: dic: pmisit angelū. s. btm̄ ioannē baptistā. Aū vo secūdū aduētū sue iustitie pmisit alterum angelū. s. beatū Frācisc̄ū. ¶ In pmissis aūt vbis tria de btō frācisco ostēdunt. ¶ Primo q; erat hō angelicus. cū dr. Vidi alterū angelū. In angelo sigdē sunt q̄tuor cōmēdabilia. de qb⁹ dicit ppha. Qui facit angelos suos spūs ⁊c. s. obediētie velocitas. Jō dicit angelos suos. i. nūcios. magna puritas. Jō subdit. spūs. magna humilitas. Jō dic̄ ⁊ ministros suos. ⁊ feruēs charitas. Jō dic̄. ignē urētē. Propter ista q̄tuor btūs franciscus angelo assimilat. ℣ Primo, ppter obediētie pmptitudinē. Quatuor sigdem deus btō frācisco pcepit. ℣ Primo ut aduersa letāter accipet. ℣ Scōo ut semetip sum pēneret dicēs. Frācisce amara pro dulcib⁹ sume. quo ad pmū. Et teipm pēne si me cupis agnoscē, quo ad secūdū. ℣ Tertio ut suā eccl̄iā reparet. cū sibi dixit. Frācisce uade repara domū meā. ℣ Quarto ut in se tm̄ ⁊ nō in aliquo hoie sperat dicēs. Quis pōt tibi melius facē. dūs an fuus dines an paup. Ad ista q̄tuor pcepta que ei de⁹ pcepit: nalde obedies fuit. ℣ Primo q; aduersa letāter sustinuit. vñ ipse dixit. Tātū est bonū qō expecto q; oīs pena me delectat. Dicit etiaz de eo q; malebat de se audire vituperiū q̄ laudis pconiuz. ⁊ cū pueri post eū currerēt ⁊ lutū, pijcerēt ipe semper ad oīa patiēs fuit. pā. Objprobriū exprobrātiuz eccidērūt sup me. ℣ Scōo seipm pēpsit: q; se magnimū pctōrē reputauit. Aū cuidā suo fr̄i interrogāti quā opinionē de se hēret. rndit. Video: mihi eē pctōr: maximus. i. Tim̄. i. Xps venit in hūc mundum pctōres saluos facē. quos pmus ego sum. ℣ Tertio eccl̄iam dei vbo ⁊ exēplo repauit. i. Tim̄. iij. Scias quomō oportet te in domo dei cōuersari ⁊c. ℣ Quarto spem suā in solo deo posuit. Aū sepe dicē solebat cū ppha. Jacta cogitatum tuū in dño: ⁊ ipe te enutriet. ¶ Scōo assimilat angelo ppter suam puritatē. Laborauit nāq; diabolus in co: bti frācisci q̄druplicē suggestionē imittere. Aliq̄n suggestionē fraudulētie. ut eū a seruore spūs reuocaret dicēs. Nullus est pctōr: cui penitēti deus nō idulgeat: sed nimis se afflīgēti misericordiā denegat. Ipe aūt istā suggestionē vicit per sapiam ⁊ discretionē. sciēs. q; per hoc ipm uolebat a feruore reducē. i. Joā. iiij. Molite oi spūi credē: sed pbate spūs si a deo sunt. Aliq̄n suggestionem pcupiscētie: sed istam suggestionē deuicit per carnis mortificationē. nā mō cuz chorda grauiter se vberabat. mō se in niuē magnā pisciebat. mō cibos ne palatū allicerēt: aq̄ frigida uel cinē permiscebat. ad Col̄. iij. Mortificate mēbra ura que sūt sup terrā. Aliq̄n materiā auaritie. q̄n in via saccū plenū pecunijs reppit. sed nullo mō accipe curauit. Tādē a socio molestat⁹ apiri iussit. ⁊ ecce serpēs inde criliēs cū ipso euanuit. ad Phil̄. iij. Mia arbitror: ut stercora ut xpm lucrifaciā. Aliq̄n materiā impatiētie. sicut q̄n ipsuz grauiter vberauit. Heb. x. Patiētia dei est uobis necessaria. nec mirū si diabolus nunq̄ in co: eius irrare potuit: q; fortissime munitū fuit. Quidā enim vidit btm̄ frācisc̄ū fortissimis enſib⁹ duobus in modū crucis signatū. quoz vnus a capite ad pedes. alius aūt a manu ad manū tēdebat. Si enim diabolus uolebat in illū intrare a supiori parte per fraudulētiā. ibi incidebat ense sapie. si ab iferiori per pcupiscētiā. ibi icidebat ense castitatis ⁊ ptinētie. si vo a dextris per pspitatē ⁊ auaritiā. ibi icidebat ense fragilitatis ⁊ tēperātie. si a sinistris per aduersitatē ⁊ impatiētiā. ibi icidebat ense magnanimitatis ⁊ patiētie. ¶ Tertio assimilat angelo per excellētē humilitatē. ppter quam q̄druplicē meruit exaltationem. ℣ Primo exaltatus est in eccl̄ia. q; fact⁹ est eius sustētator. Aū summus pōtifex cū lateranen. basilicā subito minari ruinā cōspiceret. vidit btm̄ frācisc̄ū eā suo dorso suppositio sustētare. Eccl̄s. ix. Civitas pua ⁊ viri pauci in ea. Viri qdē multi sunt in eccl̄ia numero: sed pauci in ea sunt merito. Venit ptra eā rex magnus. i. diabolus ⁊c. ℣ Scōo exaltat⁹ est in fama: q; tot⁹ mūdo fuit admirabilis ⁊ p̄clarus. Eccli. xj. Est hō abūdās pauptate. ⁊ oculus dei respexit illū in bonis. ℣ Tertio exaltat⁹ est in doctrina. q; fact⁹ est fructuosus p̄dicator. Eccl̄. xj. Sapia humiliati. s. btī frācisci exaltabit caput illius. ⁊ in medio magnatoz. i. p̄dicatoz p̄sidere eūfacit. ℣ Quarto exaltat⁹ est in glia. q; fact⁹ est ciuitatis celestis summus inhitator. Sicut patet in visione habita de sede sublimi. Job. xxij. Qui humiliat⁹ fuerit erit in glia. ¶ Quarto assimilat angelo ppter feruētē amorē. Ipse enim tot⁹ fuit dei

amore plenus. qō patet per ꝗtuor signa. ℣ Primo per corpis eleuationē. q: ſepe cū oraret uiſus eſt totus a terra ſubleuari. Iſta nāq; ſubleuatio corpis mētis eleuationē ſignificat. ℣ Scōo p corpis calefactionē. Infrogat⁹ enīz quo mō tā tenui tunica poſſet a frigore arceri. rñdit. Si ignis ſpūs ſancti iterius nos calefaceret: caro nra exterius frigus nō ſentiret. pñ. Inflāmatū eſt cor meum ⁊ renes mei cōmutati ſunt. ℣ Tertio per mētis eleuationē Sci enim viri in mētis exceſſum rapti: exterius inſenſibiles reddunt. q: abamoris violētia totaliter interius abſorbent. Vñ ꝗdā vice cū ſcūs frāciſcus a pplo cōpumeret. inſenſibilis per oia videbat. ij. Lor. xij. Scio hoiem in rpo ſiue in corpe ſiue extra corpus ⁊c. ℣ Quarto per ignis exterioris extinctionē. Martyres enim deiō ſepe vim ignis non ſentiebāt: q: ignis amoris ipos frigidos reddebat. Ideo beat⁹ frāciſcus ſoldano dixit. q: cū ſacerdotib⁹ ſuis ignē intraret. ⁊ ille quē dei clemētia ptegeret uerā fidē hēret. Sciebat enim q: ignis exterior ceſſaret ardori fidei ⁊ igni amoris ſterni. Mri genes. Mirabile gen⁹ medicamēti: ut ignis ignibus extinguat. ℂ Scōo fuit hō vtuoſus. qō nota tur cū dr. Aſcēdēte ab ortu ſolis. In hoc enim q: aſcēdit cū ſole: notat q: tot⁹ fuit illuminat⁹. inflāmatus. ⁊ deificat⁹. ℣ Primo aſcēdit totus illuminatus: ideo totū mūdū tenebroſum illuminauit. Apoc. xviij. Vidi aliū angelū aſcēdentē ab ortu ſolis ⁊c. Et ſequtur. Et terra illuminata eſt a glia ei⁹. Terra nāq; eſt obſcura. ſicca. ⁊ frigida. Et ſignificat mūdū: ubi ſunt multi obſcuri. i. cerrenei. multi frigidi. i. negligētes ⁊ tepidi. multi duri. i. obſtinati. Gen. i. Terra erat inanis. ianis quo ad tepidos. ⁊ uacua: quo ad duros. ⁊ tenebre erāt ſup faciē abyſſi: quo ad obſtinatos. Venit enim ſcūs frāciſcus portās ſecū tres radios. ſ. radiū doctrinarū per quē illuminauit obſcuros. radiū crēploz⁹ per quē inflāmauit tepidos. ⁊ radiū miraculoz⁹ per quem puertit obſtinatos. Ecc. xliij. Triplr ſol erubescit mōtes ⁊c. Ipſe enim erubeſcit ignorātiā in erroneis radio doctrinarū. negligētiā in tepidis radio crēploz. ⁊ duritiā in obſtinatis radio miraculoz. ℣ Scōo aſcēdit totus inflāmat⁹. hūlt enim carbones accenſos in ore: q: habuit ignita vba. Ecc. xlviij. Surrexit helyas q̄ſi ignis. In corde: q: habuit ignita deſideria. Luce ult⁹. Nōne cor nr̄m ardēs erat in nobis ⁊c. In corpore: q: habuit ignita ſtigmata. Ecc. xxxviij. Vapor enīz urit carnes ei⁹. In ſua actione: q: habuit ignita opa. Job. xxxvij. Nōne uestimēta tua calida ſunt ⁊c. ℣ Tertio aſcēdit totus deificat⁹. Er eo enī q: cū ſole aſcēdit. ei⁹ ſilitudinē induit per ſtigmata que portauit. Mat. xvi. Siqs vult uenire poſt me abneget ſemet. ⁊ tollat cru. ſuā ⁊ ſe. me. ℂ Tertio fuit hō vtuoſ⁹. Et hoc tāgit cū dr. hūtē ſignū dei viui. Iſtud ſignus portauit in corde per amoris vulnerationē. Cant. iiij. Vulnerata charitate ego ſum ⁊c. In corde p maceratione. ij. Cor. iiij. Semp mortificationē ieſu in corpe uro circūferētes. In pte per ſtigmatū impſſionē. Cant. viij. Pone ut ſignaculuz me ſup cor tuū. Hoc refert ad vulnr cordis per amorē: ut ſignaculū ſup brachiū tuū. hoc refertur ad vulnus ſtigmatum per impſſionē: q: fortis eſt ut mors dilectio. hoc refert ad vulnr corpis per maceratione. Sci enī viri per dilectionē quā in ſe ſtb uēter gerūt: o mnia vitia in ſe extinguūt.

Sermo. cclxiij. ℂ De ſtigmatib⁹ frāciſci ſ. j.

Ego enim ſtigmata dñi nr̄i ieſu rpi in corpe meo porto. Gal. vj. In his vbis que ad honorem bti frāciſci leguñ: tria implicañ. ℂ Primū eſt q: ſtigmata portauit. qō fuit indiciū maxime charitatis. Quinque enim fuerūt in corde eius que fuerūt cauſa ſtigmatū in eius corpe. ℣ Primus fuit uehemēs imaginatio. q: aūt imaginatio ipſum patet per duo exēpla que ponit Pierō⁹ in glo. Bene. xxx. Vnū eſt q: dū quedā mulier ethiopē peperiſſet: ⁊ er hoc a viro ſuſpecta hēret. inuētū eſt b⁹ ſibi accidiſſe er ꝗdā imagine ethiopis quā ipſa cō ſpexit. Aliud exēplū eſt q: cū quedā mulier filiū parētib⁹ oino diſſimilē pepiſſet. ⁊ er hoc ſuſpecta haberet inuētū eſt q: talis imago in cubiculo hēbat. Dicit enim phs in li⁹ de aialib⁹. q: cū quedā galli na gallū viciſſet. galline er imagine. ſ. victorie crista ⁊ calcanea ſunt erecta. Scūs ergo frāciſcus in viſione ſibi facta imaginabat ſeraphin crucifixū ⁊ tā fortis imaginatio extitit q: vulnera paſſionis in carne ſua impſſit. ℣ Secūdū fuit uehemēs dilectio. q: enīz amor hēt vtutē impmēdi. dicit Bugo de ſcō victore. Scio aīa mea q: qcqd diligis in eius ſilitudinē trāſformaris. Quia igit amor paſſionis vñice in corde bti frāciſci ardebat fortiter ⁊ feruēter. iō in carne ſua faciebat mirabilia. Prouer. vj. Munqd pōt hō ignē abſcondē in ſinu ſuo ut veſtimēta nō ardeāt. ℣ Tertiū fuit uehemens admiratio. q: enim admiratio impmat oſtendit Aug. ptra Julianū adducēs exēplū cuiūſ iacob. q: er quadā admiratione virgarū fetus uarios cōcipiebāt. videbat aūt frāciſcus ſeraphin crucifixū ⁊ admiratiō ſuꝑe nimio replebat. Ezech. j. Hec erat viſio diſcurrēs in medio aialiū. ſplendor ignis. ⁊ ō igne fulgur egrediēs. ℣ Quartū fuit uehemēs meditatio. q: aūt meditatio impmat ſufficiēter patet Ecc. xij. Vbi dr. ℣ requēs meditatio

carnis afflictio est. ℣n meditatione mea erardescit ignis. ℣ſtā meditationē habuit frāciscus qui xp̄i passionē quotidie meditari nō cessauit. Deut. vi. ℣Meditaberis sedēs in domo tua. ℣ Quinto fuit uehemēs ipsius cōpassio. q᷑ aūt cōpassio impi mat patet. q᷑ gallina ad pullos suos tāta cōpassione afficit q᷑ tota ifirmari videt. Sic frāciscus ad xp̄i passionē tāta cōpassione mouebat. ut cū eius passio in mēte ueniret tot᷑ liq̄fieret. ac uir lachrymas cōtineret. Cant. v. ℣Anima mea liquefacta est ut dilect᷑ locutus est ꝛc. ℭ Secōo per hoc q᷑ portauit stigmata uūi. ostēdit q᷑ fuit p̄conīū marime sa miliaritatis. xp̄s enim dedit stō frāciscō stigmata tanq̄ arma sua. uexilla sua. sigilla sua. ꝛ testimonia sua. ℣ Ipse nāq̄ erat miles xp̄i. ℣ signifer xp̄i. ℣ legatus xp̄i. ℣ ꝛ p̄co xp̄i. ℣ Quia igit erat miles xp̄i. ipse xp̄us dedit sibi stigmata tanq̄ arma sua. Hoc patet ex eo q᷑ visus est munitus duob᷑ ensibus in modū crucis. Ita q᷑ diabolus nō poterat intrare in cor suū: nec a supiori per aliquā uanam spem: nec ab inferiori per aliquē iordinatū amorē neq̄ a dextris per aliquā iordiatā letitiā: nec a finistris p aliquē iordiatū dolorē. ℣ Secōo fuit signifer xp̄i. iō dedit sibi stigmata tāq̄ uexilla sua. Ad uexilla siqdē regalia hostes terrent. qui fugerant reuertunt. p̄ncipes aiant. ꝛ ceteri ꝓgreganꝫ. Legitur q᷑ qdā ex reuelatione diuina uidit crucē auream er᷑ore frāciscī. p̄cedētē: cuius summitas celū tāgebat. cuius brachia videbant usq̄ ad fines mundi extēdi. per hoc q᷑ summitas celos tāgebat signifi cabat q᷑ angeli ad uisionē stigmatuꝫ trahebant in magnā admirationē. per brachiū iferius significabat q᷑ demones ducebant ad magnā ꝓfusionem. Per brachiū sinistrū qō ꝓtendebat ad aglonem significabat q᷑ pct̄ores in uerlamore frigidi ꝓuocabant ad ꝓuersionē. Per brachiū dextrū qō ꝓtendebat ad austrū significabat q᷑ fideles in dei amore feruētes inducebant ad deuotionē. ℣ Tertio qr erat legat᷑ dei idcirco dedit sibi stigmata tanq̄ signa sua. ipse qdē tanq̄ legat᷑ xp̄i bullā summi pōtificis secū ferebat. Vñ ꝛ in uita sua signo thau litteras sigillare ꝙsueuerat. Tanq̄ legat᷑ signa pontificalia secū deferebat. Vñ qdā in ei᷑ frōte vidit signū thau uarietate colo᷑ distinctū. qō eius frōtē miro uenustabat ornatu. Tanq̄ legat᷑ pct̄a remit tebat. Vñ cuidā cū bacculo qui figurā thau in se hēbat. apostema fregit ꝛ sanat᷑ fuit. Tanq̄ legatus bñdictionē dabat. Vñ appropinquante hora mortis in modū crucis manib᷑ cācellatis fratres bñdixit. Tanq̄ legat᷑ synodo itererat. Vñ cuꝫ q̄dā vice a ꝓuinciali caplō cōpaliter defuisset visus est a quodā ibi ꝓsētē in spū ꝛ in modū crucis sses bñdicē. ℣ Quarto q᷑ erat p̄co dei dedit ei stigmata tanq̄ signa uel testimonia sua. ut ab oībus p̄co dei cognosceret. ꝛ ꝺba illius q̄si ex ore dei reciperent. Iere. xv. Si sepueris p̄ciosum a ui. li q̄si os meū eris. Vñ cū qdā rustici eū interrogārēt qs ipse eēt. ꝛ ipse se dei p̄conē eē diceret eū in niues p iecerūt dicētes. Iace ibi rustice p̄co dei. ℭ Tertio ostēdit per hoc q᷑ stigmata in corpe suo portauit qō fuit argumētū oīmode uitatis. Nō multipliciter ostēdi pōt. ℣ Primo ex seraphica uisione. Vidit enim beatus frāciscus christi passionē medītādo. reuoluit ymum de seraphin ser alas habētem. ꝛ inter alas erat effigies xp̄i crucifixi. disparens autem in corde suo mirabilē reliquit ardorē ꝛ in corpore suo stigmatū impressionē. ℣ Secundo ex sanguinis emissione. Ex dertero enim latere tanq̄ lancea trāsfixo sepe sanguis cribat. qui unicam ꝛ femoralia respergebat. Alias enim sanguinem non emisisset si uera stigmata non fuissent. ℣ Tertio ex sensibili dolore. Cum enim quidam frater scapulas eius cōfricaret ꝛ uulnus latens sic tetigisset beatus frāciscus ad eius tactum dolorem sensit ꝛ marime exclamauit. Alias enim uolo: ibi non sentiret nisi uera stigmata haberentur. ℣ Quarto ex multorū fideli attestatione: quia multi tam in uita q̄ in mortē ista stigmata viderunt: tetigerūt: ꝛ osculati fuerunt. j. Joā. i. Quod audiuimus ꝛ quod uidimus oculis nostris ꝛc. ℣ Quinto ex multoꝝ miraculoꝝ ostēsione. nam ex signis ipsis modo certificat dubios. sicut patet in papa Gregorio. modo iuuat deuotos. sicut patet in milite sibi deuoto qui letaliter fuit uulneratus. modo conuertit incredulos. sicut patet in clerico de eius stigmatibus dubitanti. ꝛ in manu sua uulnus recipienti.

Sermo. cclxv. ℭ De eodem Sermo. illj.

Enite ad me omnes qui laboratis ꝛ onerati estis. ꝛ ego reficiā uos. Matth. xi. In p̄senti euāgelio quatuor persone inuitant ut ad xp̄i stum ueniant: scilicet fatigati: ideſt auari qui sunt in cōtinuo labore. onerati: ideſt superbi. quia superbia nimis est ponderosa. famelici: ideſt luxuriosi. ꝛ separati: ideſt sine iugo discipline diuisi. ℣ Dicat ergo beatus franciscus: uos fatigati labore auaritie uenite ad me pauperes ꝛ refouebo uos. ℣ Vos onerati pondere superbie: uenite ad me humilem ꝛ allenabo uos. ℣ Vos autem famelici fame cōcupiscētie uenite ad me amore dei flagrātē. ꝛ ego reficiam uos. ℣ Vos diuisi a iugo discipline. uenite ad me iugum obedīcie sercēm. ꝛ ego pacificabo uos. ℭ Dabuit igitur franciscus pauperatem.

p quaz fatigatos labore auaritie refouebat. ℣ Ei⁹ aũt pauptas fuit spõtanea. Cũ enĩ quadã vie cuã gelium legeret in quo dñs discipulos sine auro z argẽto z calciamẽtis mittebat, ptinuo ad oia implẽda se accinxit. ℣ Scõo fuit extrema. q; nudus ad ꝓuersionẽ uenit. q; etiã cũ uestibus ꝓijs auaritie resignauit. z nudus de nudo eruit. q; nudus sup nudã humũ se poni fecit. Taz extrema fuit q; non solũ paup: sed pauptas poterat appellari. sicut patet in tribus mulierib⁹ que ipm talr salutauerũt. ℣ Tertio eius pauptas humilis z deuota. libẽtius utebatur elemosynis ostiatim quesitis ꝯ sponte oblatis: dicens illũ panẽ esse angelicuz: q; dabat ispirationib⁹ angelo⁹. ꝑs. Panẽ angeloruz mãducauit homo. ℂ Scõo habuit hũilitatẽ ꝓ fundã per quã oneratos ꝓe supbia alleuiabat. Cuius hũilitatis fuit gnque gradus. ℣ Primus est laudes hoiuz fugẽ. Malebat enĩ de se audire vitu periũ ꝯ laudis ꝑconiũ. Vñ cuidã fratri ꝓeceperat ut cũ pplus cũ laudaret ipse in eũ vba vilitatis inferret. ℣ Secũdus gradus est humilia sentire de se. Vñ a quodã fratre interrogat⁹ quã opinionẽ haberet de se. rñdit. Video: mihi esse maximus peccator. ℣ Tertius est in hac vita semp se timẽ. Vñ cũ ab aliquo pplo beatificaret: dicebat. Noli me laudare tanꝯ secuꝝ. adhuc filios z filias hẽ posuz reuertẽs ad seculũ. nemo laudãdus cui⁹ icert⁹ est exitus. ℣ Quartus est iferioribus obedire. Voluit enĩ magis subesse ꝯ ꝓesse. Unde generali cedẽs officio guardiani pebat uoluntati. z socio suo cũ quo ire solit⁹ erat. obediẽtiã ꝓmittebat. ℣ Qui t⁹ gradus est de obꝓbriis hoiuz nõ curare. Vñ cũ tpe hyemali idutus pãniculis ofoni tremebũdus ifisteret. dixit ei qdã ut de suo sudore vnã sibi nũmatã uẽderet. ille rñdit. Non tibi sed dño meo uẽdo. ℂ Tertio habuit dei amorẽ seruãtẽ per quẽ ꝓcupiscẽtie fame oneratos spualr reficiebat. Cuius amo: seruidus patet per ofones seruidas ꝯ faciebat. Eius nãq; ofones fuerũt multe dulcedinis: seruoris: stutis: ptãtis: z gfe. Tãte dulcedinis ut in eo facerẽt mẽtis excessuz z eleuationem. Tãti seruoris: ut in eo inducerẽt corpis eleuationẽ. Tante stutis ut in hoibus facerẽt magnã immutationẽ. Vñ cũ ꝓo quodaz abbate oraret. ille subito tãtã sensit imutationẽ z dulcedinẽ mentis ꝯtã in vita sua nõ fuerat erptus. Tãte ptãtis ut diabolo faceret magnã ꝓfusionẽ. Cũ enim ciuitatem assisij z totã illã regionẽ draco videret absorbere. ille orauit ac statim euanuit draco. Tãte gfe ut sibi ipetraret peccatoꝝ remissionẽ. Cum enim quadã die petã defleret a spũ scõ certificationẽ accepit q; dñs sibi petã sua dimisit. ℣ Quarto hũit

pfectã obediẽtiã per quã illos qui erant sine iugo discipline pacificauit. Cui⁹ obediẽtia tanta fuit q; nõ tñ obediebat suo supiori. i. deo. nõ solum suo eẽli. i. cuilibet alteri plato: sed suo iferiori. q; guardiano suo obediẽtiã ꝓmittebat. z q; sic obediẽs fuit: ideirco oia elemẽta z oẽs creature sibi obediebãt. Ater nãq; induit nouã claritatẽ. q; cum ispm z sociũ suũ caligo tenebrosa inuolueret ad ei⁹ ofonẽ tandẽ tãta claritas radiauit q; ipos usq; ad hospitiũ letos pduxit. Ignis induit nouã lenitatẽ: q; cũ ipse er nimio oculoꝝ dolore ifirmitatẽ ieurrisset z oporteret sibi cũ igneo ferro cocturã fieri. ille ferrũ candẽs signauit: q; nullũ dolorez sensit. Aqua induit nouã trãquillitatẽ. q; cũ qdaz nauta naufragiũ formidaret inuocato eo trãquillitas est secuta. Aqua etiã induit nouũ saporẽ. q; ad eius ofonẽ in vinũ optimũ est ꝓuersa. Terra induit nouã fertilitatẽ: q; per eius merita sepe fertilitas magna fuit. Eius etiã ofone terra fontẽ aque dedit. Obediebãt etiã ei cetere creature. s. creature que hũt tñ esse. sicut patet in lapide quo caput mulieris ꝓtriuit. que hũt viuere. sicut patet in petroselo miraculose inuẽto. que hũt sentire: sicut patet in aulb⁹ in quib⁹ hõ ꝓpter pctũ tripler amisit dominiũ. q; aues audita uoce fugiũt. z se ꝑcari nõ ꝓmittũt. z viso hoie a cãtu desistunt. Sed reuera ei obediebãt. q; uocate uenichãt. z se ab ipso tãgi ꝓmittebãt. z fusse cantabãt. z iusse subticebant. sic in legẽda ptinet. Obediebant etiã ei creature que hũt discernẽ. s. hoies nõ solũ viui: sz etiã mortui. q; plurimos suscitabat. Obediebãt etiã ei creature intellectuales. s. angeli. nõ solũ boni qui coram ipso in infirmitate posito dulciter cantauerũt. sed etiã mali qui ad eius imperiũ sepe fugerunt. Vñ cũ ciuitas reatina intestino bello periret. vidit supra portã demones exultãtes. vñ socius de ei⁹ mãdato clamauit. Ex parte dei oipotẽtis: z iussu serui ei⁹ ffracisci discedite demones vniuersi. z statiz demones fugerũt. z sũt fugati z ciues pacificati.

Sermo. cclxvi. ℂ De sancto Dionysio martyre sermo primus.

q Audam viri adherẽtes paulo crediderũt: in qbus Dionysius ariopagita rẽ. Act. xvij. In ista collucratiõe quã hũit Paulus cũ Dionysio stoicis z epicuris quatuoz ternarii penunt. sic er ipso tertio manifeste habet. ℂ Primus ternarius est: q: ibi sunt qdã irridẽtes. qdã dubitãtes. z qdã credentes. Irridẽtes erant q dicebãt. qd vult semin iuerbius iste dicẽ. Dubitãtes qui dicebãt. audiemus de te hoc iterũ. Dionysius aũt nõ erat de numero irridẽtiũ: sed de numero dubitãtiũ. z tãdẽ fact⁹ est

de numero credentiū. Unde Aug. in quodā sermone tractās vba ꝑdicta. Inter irridētes ⁊ credētes me dij sunt dubitantes. Qui irridet cadit. qui credit stat. ⁊ qui dubitat ille fluctuat. Audiemus te ingant de hoc iterū. incerti an casuri cēnt cū irridenti bus an staturi cū credentib⁹. hodie aūt iste ternari⁹ multū viget. Sūt nāq; multi irridētes. Prouer: xv. Stult⁹ irridet disciplinā ꝑtis sui. ⁊ tales a deo irridebunt. ps. Qui habitat in celis irridebit eos ⁊c. Sūt etiā multi dubitātes qui nec cadūt cū irridētib⁹. nec stāt cū credentib⁹: sed fluctuāt cū hesitanti b⁹. Jac. j. Qui hesitat silis est fluctui maris qui a uēto mouet ⁊ circūfert. Pauci aūt hodie sūt ueri credētes: qui. s. hꝫt fidez cū spe uera. ⁊ cū dilectione sincera: ⁊ cū opatione sollicita. Luce. xviij. Filius hois ueniēs. putas iuenīet fidē in terra. ¶ Secūdus ēnari⁹ est: qz ibi erāt qdā epicuri. qdā stoici. ⁊ qdā xpiani. Isti aūt in aliqb⁹ conuenieb̄at. ⁊ in aliquib⁹ discōuenieb̄at. Cōueniebāt nāq; in appetitu bitudinis: sed discōueniebāt in mō appetēdi. Appetit⁹ enī felicitatis oīb⁹ est cois. Augu. Mēs ꝑhi disputādo. studēdo. ⁊ viuēdo petierūt apphēdere vitā beatā. Appetit⁹ aūt. vite beate ꝑtis: ⁊ xpi anis: ⁊ bonis: ⁊ malis est cois. Discōueniūt autez in mō. Epicuri nāq; ponūt summū bonū in uoluptate corꝑis. Stoici vo i vtute ai. sed xpiani in dono ⁊ gra dei. Est ⁊ alia ꝓuenientia ⁊ differētia quaz ponit Beda iter epicuros: stoicos: ⁊ xpianos. Nam epicuri ponūt felicitatē hois i solo corꝑe ꝑsistere. Stoici in sola aia. sed Paulus ⁊ xpiani ponūt in corꝑe ⁊ aia. nō in pūti nec ex se: sed ex gra dei. Epicuri igit̄ ut dicit beat⁹ Aug. in ꝑdicto ꝥmone dicūt. Comedamus ⁊ bibam⁹: cras enī moriemur. Xpiani vo nō dicūt comedam⁹ ⁊ bibam⁹: sed potius dicūt aut dicē debēt. Jeiunemus: donemus ⁊ oremus. cras enī moriemur. Aut si hec tria nolūt dicē: saltē dicāt duo. s. ista duo. donem⁹ ⁊ oremus: potius ꝙ̄ ieiunem⁹. Stoici aūt dicē pūt. virtutē animi a nobis hēam⁹ ⁊ possideam⁹: cras enīz moriemur. credebāt deos eē. ꝙ̄ bene vtutes politicas a se hēre ⁊ sic se btōs eē. Hodie aūt sunt multi epicuri. de q bus dr Phil. iij. Quoz. de⁹ uēter est. ⁊ glia in ꝓfusione eoz qui terrena sapiūt. Sūt etiā hodie multi stoici qui de se ⁊ de sua vtute ꝓsidūt. ps. Qui cōfidūt in vtute sua ⁊ in mul. diui. sua. glo. Pauci vo hodie reperiūt ueri xpiani. Sūt enī ueri xpiani qui corꝑ⁹ suū macerāt ne sint epicuri. ⁊ in deo spez suā ponūt ne sint stoici. Aug. Virtutē ꝙ̄rebas dic. Beat⁹ ppl's cui⁹ nō uoluptas carnis nō virt⁹ ppria sed cui⁹ est dns deus ipsi⁹. Hec enī est doctria xpiano⁹ icompabili ꝓferēda doctrinis immūditiis epicuroz ⁊ supbijs stoicoz. ¶ Tertij⁹ ternari⁹ est qz ibi erāt qdā curiosi qui semp uolebāt audire ul dicē aliqd nouī. qdā supstitiosi qui dediti erāt cultui idoloz. qdā vo malitiosi qui doctrinā bti pauli demonib⁹ attribuebāt. Hodie etiā iste ternarius multū viget. Sūt enī multi curiosi qui supuacua inqrūt ⁊ se relinquūt. Berū. Studē cognoscē teipm. qz melior es si teipm cognoscis ꝙ̄ si te negligeto cognoscēres cursum syderū. virtutes herbarū ac cōpletiones hoium. ⁊ naturas aialiū. ⁊ haberes sciam oium celestiū atq; terrestriū. Sūt etiam multi supstitiosi. sm Jsid. Supstitio vt ait sū per statuta. qz tales statuta maioz despicūt ⁊ sua anteponūt. Sūt etiā multi malitiosi qui scripturā sacrā dicūt eē diabolicā. Ysa. v. Ue qui dicitis bonū malū: ⁊ malū bonū. Sed beat⁹ Dionysius ꝛ aliqñ fuerit curiosus sciam ꝑhicā secūdo. aliqñ supstitiosus supstitiosum cultū idoloz tenēdo. nō fuit tñ malitiosus: sed auditor deuot⁹ doctrinā beati pauli deuote suscipiēdo. ¶ Quart⁹ ternari⁹ est qui ꝑsistit in bñficijs a deo receptis quē ponit paulus dicēs. In ipso viuim⁹. mouemur. ⁊ sumus. A deo sigdē recepimus eē nature. vitā gre. ⁊ motū opationis bone. Gen. j. Fecit deus hoiem de limo terre. ecce eē nature. Et ispirauit in faciē eius spiraculū vite. ecce eē gre. ⁊ posuit ipm i paradiso ut operaret ⁊ custoditet illū. ecce motū opationis bone.

Sermo. cclxvij. ¶ De eodem Sermo. ij.

Efulsit sol in clypeos aureos ⁊ refulgēdent mōtes ab eis ⁊c.

j. Mach. vj. Ex his vbis de btō Dionysio ⁊ socijs eius tria ostēdunt. ¶ Fuit enim primo a deo ualde illustrat⁹. cū dr. Refulsit sol. Et hoc triplici radio. ℣ Primo radio celestis sapie quā acq siuit p diligētē exercitationē ⁊ sollicitudinē. Adeo qdē fuit diligēs. q; sicut ipse inuit in epla ad apolophanē de athenis usq; ad heliopolim egypti studio acgrēde scie ꝓfect⁹ est. Didicit per gerotheū ⁊ pauli eruditionē. Unde in li⁹ de di. no. postq; se accusauit ignre post gerotheū scripsit: ait. Et iniurias facim⁹. ⁊ magistro ⁊ amico eristēti ⁊ nos ex eī⁹ elogiis quib⁹ post diuinū paulū introducti. Didicit per assiduā oronē. Unde in li⁹ de di. no. Oportet enīz oronib⁹ ꝑsus ad ipm sicut boni ꝓncipem ꝓduci. ⁊ magis: propinquātes in hoc doceri. optima dona circūpositā collocata. ℣ Secūo fuit illustratus radio reuelationis diuine. que fuit tripler. ℣ Prima est q; spū. ppheticē claruit. Prophetauit enī ioānē euāgelistā in exilio relegato q; ide eēt reuersurus. Unde ait in epla quā sibi misit dicēs. Bau de uere amabilis. ⁊ infra. Ex custodia que est in pathmos dimittēris: ⁊ ad terrā Asiā reuerteris. Et sactes ibi bonas dei mutationes. ⁊ his qui erūt post te trades.

¶ Scđa est qua assumptioni btē marie iterfuit. sicut ipse in li° de di.no. insinuare videt loquens ad Timotheū. Nos inqt ut nosti ⁊ ipsi ⁊ multi scōrū frātrū ꝓuenimus ad visionē corpis vite pncipis: que deū susceptt. aderat añ ⁊ ſr dei iacob' ⁊ petr' summa ꝓuectissima theologor' fūmitas. ¶ Tertia est qua ordines officia ⁊ dignitates angelorū pfecte agnouit. Paulus enīz in tertiū celū raptus quibec oia cognouit ipm edocuit. ¶ Tertio fuit illustrat' radio ofonis devote. de qua sic dicit in li° de diui.no. Nosipsos ergo ertēdamus ofonibus ad diuinor' ⁊ beator' radior' altiorē ispectū. Per ofones enī sursum ad diuinor' cognitionē trahimur nō deū ad nos trahētes: sed nosipsos ad deū ertēdētes. Et ostēdit hoc Dionysius triplici exemplo. ¶ Primo exēplo cathene luminose ertē. ⁊ funis ⁊ nauis ad petrā impingētis. In pmo exēplo tria ponit. Assimilat enim ofonē cathene lumino se ⁊ desup ertēte. Ofo enī dī cathena inēctum per ipsam ad deū trahimur. Dicit luminosa inquātū desup nobis a deo infundit. ¶ In scōo exēplo similiter tria ponunt. s. nauis. funis. ⁊ petra. Nauis est alia nfa. funis ofo devota. petra autē xps. Per funes ergo ofonū trahimus aliam nfam ad petrā. s. xp̄m. nō ipm xp̄m ad aliam nfam. ¶ In tertio exēplo ſi militer tria ponunt. s. nauis. petra. ⁊ impulsus ad petrā. Alia enī nfa in petrā ipingit. qñ petrū mortale cōmittit. ⁊ q̄sto ipingit forti': tāto se a deo elōgat ampli'. ¶ Scđo ipse cū sociis suis fuit valde munit': qñ notat cū dī. In clypeos aureos ⁊ ereos. Ipse enī fuit clypeus dei inquātū habuit fidē dei. Eph̄. vi. In oib' sumētes scutū fidei. Tunc añ iste clypeus est aureus. qñ fides est cū charitate. ⁊ tūc est ereus. qñ nō pōt aliq̄ passione frangi. Tali clypeo fuit munit' beatus Dionysius. Fuit enī diuersis supplicijs examinat': sed semp mānsit iuict'. Fuit ter militū manib' flagellatus ad instar btī pauli qui dicit. Ter virgis cesus sum. Fuit super cratē ferreā assat' instar btī laurētij. Fuit ad ferocissimas bestias ꝓiectus instar danielis ⁊ ignatij. Fuit in clibanū iactat': instar triū pueror. Fuit crucifixus instar xp̄i. Fuit capite trūcat' ad instar pauli. Sed tū flagella amiserūt virtutē sentiendi ꝓpter virtutē munitionē. ij. Cor. vi. Per arma iustitie a dextris ⁊ a sinistris. Cratis ferrea amisit virtutē cōburēdi. ⁊ hoc ꝓpter ignitā dilectionem. Origenes. Mirabile genus medicamēti. ut ignis ignib' extinguat. bestie amiserūt virtutē sentiēdi. ⁊ ſ ꝓpter crucis oppositionē. Mor enim ut crucē op posuit eas māsuetissimas fecit. Job. v. Bestie terre pacifice erūt tibi. Libanus amisit virtutē urendi. ⁊ hoc ꝓpter aure spūs scī refrigerationē. Basilij. Fecit medīū fornacis q̄si uctū roris flāte. Patibulū crucis amisit virtutē cruciādi. ⁊ hoc ꝓpter dñice passionis recordationez. Gregō. Si passio xp̄i ad memoriā reducit: nihil est qđ non equo aio tolerēt. Gladius amisit virtutē occidēdi. Gladius enim ipm nō occidit. sed per amorē ad vitā pduxit. ¶ Tertio fuit ceteris ad illuminationē datus qđ notat cū dī. Et resplēduerūt mōtes ab eis. Est enim dat' fidelib' ad illuminationē ⁊ ꝓsolationē. ꝓpter bnficia que ipē dit. Adiuuat enim devotos punit idevotos. recipit penitētes ꝓuersos. Denotos qđē adiuuat in vita. in morte. ⁊ post mortem. In vita sicut patuit in dagoberto rege frācoꝝ sibi devoto qui sepe ab ira ꝓpīs eripuit. In morte sicut patet. q: cū legati michaelis imperatoris libros dionysij de nouo trāslatos ludouico misissent de cē ⁊ nouē infirmi curati sunt. quoꝝ alig erant ad mortē dispositi. Post mortē. sicut patet in supascripto dagoberto. cuius aiam a demonib' liberauit. Indevotos etiā punit: sed penitētib' parcit. sicut patet in erodoneo rege qui brachiuz dionysij frangēs in amentiam uersus est. sed postmodum penituit ⁊ sanitatem recepit.

Sermo. cclxviij. ¶ De eodē Sermo. iij.

Astorum

aie in manu dei sunt. ⁊ nō tāget illos tormētū malitie ⁊c. Sap̄. iij. Nulla deus beatuz dionysiū ⁊ socios suos manu sue gre cōuertit. iuxta illud ps. E mitte manū tuā de alto ⁊c. cōseruauit. iuxta illud Joā. x. Nō rapiet eas q̄sq̄ de manu mea. coronauit. iuxta illō Sap̄. v. Accipiet regnū decoris ⁊ vyadema speciei de manu dñi. Jō vba ꝓmissa de ipo ⁊ sociis eius recte exponuntur. ¶ In qb' vbis describit quātū ad qnque. ¶ Primo quātū ad vite pfectionē. cū dī. Justoꝝ anime. Fuit enī iustus: q: vnicuiq̄ ius suum reddidit. s. deo: primo: ⁊ sibi. Fuit enī ordinat' quātū ad deū per intimā cōtemplationē. Ascēdit enī ad deum per tres gradus cōtemplatiōis quos ipse distinguit in li° de di.no. s. per sensibiliū manuductionē. per itellectualē operationē. ⁊ per imediatā ⁊ felicē vnionez. Ipse qdē añ suā ꝓuersionē fuit magn' phs. postmodū fact' est uerus xp̄ian'. postmodū a btō paulo ⁊ gerotheo in diuinis fact' est valde pfect'. In quātū igit fuit phs ascēdebat in deū per creaturā manuductionē. Rom. j. Invisibilia enīz dei a creatura mūdi per ea que facta sunt itellecta cōspiciunt. Inquātū fact' est xp̄ian' ascēdebat per itellectualē operationē. ps. Da mihi itel. ut discā mandtua. Inquātū fuit in diuinis valde pfect' ascendebat per imediatā vnionē. ij. Cor. iij. Nos añ re-

uelata facie gliam dei speculates. De isto triplici gradu dr Prouer. iiii. Justoꝝ semita q̃si lux splẽdes pcedit ⁊ crescit usq; ad pfectu diẽ. ℣ Primo nãq; iust⁹ de deo icipit hẽre aliquẽ splẽdorẽ. qñ in creaturis respicit. deinde pcedit ad maiorem cognitionẽ: qñ in aĩo ipm querit. ⁊ tãdez crescit usq; ad pfectuz diẽ. qñ se sibi totaliter per amorẽ vnit. ℣ Scõo fuit ordinat⁹ quãtũ ad primũ per cõpassionẽ. Displicebat enĩ sibi qñ aliqs erat nimis austerus. Erãt tũc duo sci viri qui nimis crãt austeri. s. carpus ⁊ demophilus. Ũ uolẽs ipz demophilũ ad cõpassionẽ inclinare: eplam sibi scripsit in qua de ipso carpo erẽplũ mirabile recitauit. Cum enĩ qdã ifideles quẽdã pfanũ puertissent. tãtam carpus turbationẽ hũit q; ifirmitatẽ incurrit. quotidie rogans deũ ut ipsos puniret. Ecce in domo sua quedã somnar appuit ⁊ iurta illã illi duo ualde tremuli ſtates qui retro a qbusdã impingebant. ⁊ añ a serpẽtib⁹ de somnace surgẽtib⁹ trahebant. Respiciẽsq; carpus vidit celũ aptũ ⁊ iesuz cũ multitudine angelor: sed adeo delectabat in punitiõe isto rũ q; vir respicẽ uolebat ad celũ. Tãdem iesus ad ipm descẽdẽs hoies eripuit: ⁊ carpo dixit. Percute me: pat⁹ sum enĩ adhuc pro hoib⁹ saluãdis pati ⁊ hoc mihi amicũ q; nõ peccẽt hoies. Ecce tria ẽ ba mirabilis pietatis. Unũ qñ dixit. pcute me: ut illoz vindictã in seipm retorquerer. Aliud qñ dixit q; si possibile eẽt adhuc pro hoib⁹ saluãdis pati pat⁹ eẽt. Tertiũ qñ dixit q; ualde sibi amicũ est ut hoies abstineãt a pctis. ℣ Tertio fuit ordinat⁹ quãtũ ad se per magne scitatis pfectionẽ ppt quã honorat⁹ fuit a xpo. ab ãgelo. ⁊ a mũdo. Xps nãq; ad ipm in carcẽ descẽdit: ⁊ missam celebrãti panẽ obtulit dicẽs. Accipe hoc chare me⁹: q; mecũ erit merces tua magna. Angeli honorauerũt. ⁊ q̃tũ ad corp⁹ qñ corpus dionysij caput iter sua brachia angelis cũ laudib⁹ pcedẽtib⁹ fere per duo miliaria deportauit. Et quãtũ ad aiam: q; multis laudib⁹ aiam eius ⁊ soctoꝝ angeli deportauerunt ad celũ. Tot⁹ etiã mũdus ipm honorat. Ũ dixit sibi xps. Memoria tua erit in laude. Ecc. xliii. Sapiẽtia scõz narrat ppli ẽ. Scõo describit q̃tũ ad suã puersionẽ. Cũ dr. in manu dei sunt. Prius qdẽ erat in manu finistra. sed postmodũ in manu dextra dei uenit qñ de statu ifidelitatis xps ipsum puertit. Cui⁹ puersionẽ tria causarũt. ℣ Primus est obscuratio. Videbs enĩ dionysius eclypsim sanctã in passione dñi non eẽ naturalẽ. tũ q; luna erat in pfecta distãtia a sole. tũ q; eclypsis lumẽ nõ auferebat ab oib⁹ ptibus terre. tũ q; per tres horas durare nõ põt. Dixit. Aut ordo nature puertit. aut clerista mẽtiunt. aut de⁹ nature patit ⁊ elemẽta sibi cõpatiunt. ℣ Scõm est pauli predicatio. Act. xvii. Quidã viri adh̃ crẽtes paulo crediderũt. in qbus dionysius ariop egita rc. ℣ Tertiũ est cuiusdã cecitatis illuminatio. sicut in legẽda habet. ℂ Tertio describit seu cõmẽdat quãtũ ad pcti vitationẽ. cũ dr Et nõ tãget illos tormẽtũ malitie. Malitia post suam puersionẽ ipm nõ tetigit: sed semp se in puritate seruauit. qõ triplici erẽplo ostẽdit. ℣ Primo q; se a minimis ipuritatib⁹ emũdauit. Ũ dicit in eccl. hierar. Etenim accedẽtes ad diuinũ sacrificium mũdari puenit etiã ab itimis animi santasijs. ℣ Scõo q; se ad puritatẽ spe inducebat. Ũ dicit in li⁹ de di. no. Scitas ut fm nos dicaĩ esse ab oi mũditia libera ⁊ pfecta. ⁊ oino imaculata mũditia. Sic enĩ dr Mat. vi. Ex abũdãtia cordis os loquit. ℣ Tertio q; tpalia pcẽnebat. ubi supra dicit. Si illi quos dicis seos diligũt ea que sunt sup terram inhẽrẽtes materie corruptibili ab omni diuino amore ceciderũt. ⁊ nõ noui quomo sci nocenĩ. ℂ Quarto describit quãtũ ad suã passionẽ. cũ dr. Visi sunt oculis insipiẽtiũ mori. Ũ dr. Visi sunt insipiẽtib⁹. q; in ueritate corã ipsis sapiẽtibus non sunt mortui. sed viui. Mõ patet. q; seõ regulo cpo arclateñ. missam celebrãti tanq; tres colũbe apparuerũt hñtes in suis pectoribus litteras sanguinis noĩa ipsoꝝ scripta. Ideo aũt appuerũt in specie colũbe sanguine tincte. ad innuẽdũ q; inerunt ad celũ per geminũ pnie. per simplicitatẽ inocẽtie ⁊ per sanguinẽ passionis ppie. ℂ Quinto describit quãtũ ad suã glificationẽ. cũ dr. Illi aũt sunt in pace. De qua pace dr Ysa. xxvii. Sedebat populus meus in pulchritudine pacis. in tabernaculis fiducie. in reqe opulẽta. Ecce nãq; par est pulchra securus: ⁊ opulẽta. Tũc enim est pulchra: qñ fit hostibus supatis. Ysa. ix. Jugũ enim oneris eius. ⁊ virgã humeri eius. ⁊ sceptrũ exactoris eius supasti. Tũc est par securus: qñ fit hostib⁹ exterminatis Ysa. xxv. Precipitabit mortẽ in sempiternũ. Aufert. xxv. Dabo pacem in finibus uestris. tunc est opulenta quando fit hostibus expoliatis. Tunc enim expoliabuntur egyptij: ditabuntur hebrei. Exodi xi. Expoliauerunt egyptios.

Sermo. cclxix. ℂ De sancto luca Sermo. i.

Salutat uos lucas medicus charissimus. Col. iiii. Ad honorem salutatis psequmur istud uerbũ salutationis ubi beat⁹ lucas a q̃uo cõmẽdat. ℂ Primo a nre salutis pcuratione. cũ dr. Salutat uos. i. saluté eternã eroptat. Quã sigdẽ saluté duplicitter pcurauit. ℣ Primo ẽbo euãgelice cõscriptionis. Ũ põt sibi puenire quod legit Ecc. xxxviii. Sapiẽtiam scribe in tpe uacuitatis. Jn humano

siqdē genē tripler erat uacuitas. De qua dī Gen. j. Terra aūt erat inanis ⁊ uacua ⁊c. Uacua quidē erat affectiua dei dilectiōe. Uñ dī inanis. opatiua: meritoria actione. Jō dī: ⁊ uacua. ⁊ intellectiua dei cognitiōe. Jō dī. Et tenebre erāt sup faciē abyssi. Cōtra istā triplicē uacuitatē lucas tripliciē scripsit sapiam. s. euāgelicā. ut illuminaret intellectuā ad dei cognitionē. Ysa. xj. Repleta est terra scia dñi ⁊c. Apostolicā. i. act' aplōr. ut aliaret opa tiuā ad meritoriā actionē. In ipsis nanq; actibus ostēdit qualr aplī fuerūt sortes ad opandū ⁊ ad qđ libet aduersuz sustinēdū. Jaco. v. Exēplū accipite frēs longanimitatis: laboris: ⁊ patiētie ⁊c. Epistolarē. i. eplaz ad Heb. Mā sicut dī in plogo sup eplaz ad Heb. Illā scriptā lingua hebraica aplus misit: cuius sensum ⁊ ordinē retinēs Lucas post mortē aplī eā greco ſmone cōposuit. In illa aūt epla intēdit aplūs iudeos a legalib' obſuātijs auertere. ⁊ ad legē charitatis ⁊ amorē xpi ipos iflāmare. Scdo nām salutē pcurauit: a exēplo salutifere iformatiōis. Tria nanq; habuit per que nobis fuit i exēplū. s. inocētiā uerā. Hiero. Seruiēs deo fuit sine crimine. Penitētiā durā. Uñ dī. Crucis mortificationē in suo pectore pro tui nois amore portauit. ⁊ finalē pseuerātiā. Hiero. lxxviij. ānoz obijt in bithinia plenus spū scō. Ecce q̄ sancte incepit: q: ob innocētiā, q̄ laboriose pſecutus fuit: q: cū penitētia dura. q̄ feliciter ꝓsumauit: q: cum spūs sci abūdātia. Hēmus ergo in eo exēplū innocētie q̄tū ad vitā inchoandā. penitētie q̄tū ad vitā pſequēdā. ⁊ pseuerātie q̄tū ad vitā ꝓsumādā. ¶ Scdo cōmēdat a multiplici illuminatiōe. cuz dī Lucas: qui a luce dī. Est enim quadrupler lux que ipm illuminauit. ℣ Prima est lux spūalis que est dīna sapia que ipm illuminauit ab interiori. Sapiētie. viij. Proposuit ꝓ luce hīe illā. Ecc. xv. Impleuit eū dñs spū sapie ⁊ itellectus. Amb. Lucas oēs sapie vtutes sua hīstoria cōprehēdit. Docuit quippe nālia dum vnigenitū dei filiū ostēdit. ⁊ in eius aduētu celoz vtutes moueri pdixit. In cui⁹ passione tenebre facte sunt. Docuit etiaz moralia ut inimicū diligere. uerberātē nō repcutere. mutuū gratis dare. Docuit rōnalia dum qui fidelis est in minimo ⁊ in maiori esse ostēdit. ℣ Secunda lux est carnalis que est ꝓsertio lucida que ipsuz illuminauit ab exteriori. Matth. v. Luceat lux uestra corā hoibus ⁊c. ij. Cor. viij. Misimus frēm nfm. i. lucā ſm glo. cuius laus est in euāgelio per oēs ecclesias. Misimus inqt frēm nfm. i. speciali nobis familiaritate ꝓiunctuz. cuius laus nō est in mūdo, sed in euāgelio per ecclesias. nō per synagogas. Ostēdit igit q̄ lucas fuit celebris fame. tum q: familiaritate aplica decorat⁹. tuz q: apud oēs fideles acceptus. ℣ Tertia est lux itellectualis que est ēginalis mūditia: que ipm illuminauit ab interiori. Sap. iiij. O q̄ pulchra est casta gnātio cū claritate. que ꝓ to tāto dī intellectualis. q: hoc est angelicū nō humanū. Lucas aūt teste Hieronymo ēginitatē ppetuā custodiuit. Cuius ēginitas quatuor ꝓditiōes laudabiles habūt. Fuit nāq; integra in carne. s. a mēre. Hiero⁹. Sine crimine in ēginitate pmanēs dño maluit deseruire. Fuit labortiosissime acqsita. Uñ dī in ofone. Sācte crucis mortificationē ⁊c. Fuit longanimiter conseruata. Hieron⁹. Neq; uxorē vnq; hūs neq; filios. lxxviij. annoz obijt in bithinia. Fuit oleo spūs scī enutrita. Hiero. Obijt plenus spū scō. Istud oleū fatue ēgines nō habuerūt. ideo defecerunt. ℣ Quarta est lux celestis que est spūs sci influctia: que ipm illuminauit a supiori: de qua dī Act. ix. Circūfulsit eū lux de celo. Istā lucē habuit beat⁹ lucas qui teste Hieronymo scō instigāte spū euāgeliū suū scripsit. De ista luce dī in ps. Signatū est sup nos lumē vultus tui dñe. Spūs enī sctūs ⁊ aiam illuminat. ideirco dī lumē. ⁊ aiaz sigillat. iō dī. signatū est. ⁊ aiaz deo assimilat. iō dī. vultus tui dñe. ⁊ aiam letificat. iō dī. dedisti letitiā in corde meo. Sic ⁊ btūs Lucā illuminauit per celestes sapiam. Sigillauit per itegritatē pfectā. Assimilauit per charitatē accēsam. ⁊ letificauit per iocūditatē internā. ¶ Tertio cōmēdat a spūali curatione. cū dī medicus. Quia enī erāt quatuor infirmitates. iō in suo euāgelio posuit quatuor medicinas dicēs Luc. vj. Bti paupes qñ ufm est regnū celoz. ℣ Est enim ꝑmus modus curādi per minutiones. ⁊ isto mō curat infirmitas auaritie. Istū modū tāgit cum dicit. Bti paupes ⁊c. Jminutiōe aūt sanguis putridus et toto est abijciēdus. superfluus diminuēdus. necessarius retinendus. Sāguis putridus sunt diuitie iniuste acqste. que sunt ex toto abijciēde. Luc. xix. Si quid alīquē defraudaui reddo quadruplū. Sāguis superfluus sunt diuitie ex superfluitate possesse. Iste sūt diuitie diminuēde: ⁊ paupib' erogāde. Ibidem. Ecce dimidiu⁹ bonoz meoz do paupib'. Sanguis necessarius sunt diuitie ad necessitatē retentē. i. Timo. vi. Uictes alimenta ⁊ qbus tegamur his ctēti sumus. ℣ Secūdus modus curandi est per diete obseruationē per quaz sanat infirmitas gule. qđ notat cū dī. Bti qui nūc esuritis ⁊c. Eccle. xxxvij. Qui abstinēs est. adijciet vitā. Luc. xxi. Attēdite ne grauent corda ura in crapula ⁊ ebrietate. ℣ Tertius modus curādi est per sudorē quo sanat infirmitas inepte letitie, qđ notat cuz dī. Bti

qui nūc flet⁹. Sudat⁹ eniz oculus per lachrymationē. cor per dolorē. Ecc. xxij. Pūgēs oculū deducit lachrymas: z qui pūgit cor, pfert sensum. i. sensibilē dolorē. ℣ Quartus modus est per amare potiōis sumptionē per quā sanat infirmitas luxurie. z istū modū tāgit cuz dr Ecc. xj. Malitia vni⁹ hore obliuionē facit luxurie magne. Istas q̄tuor medicinas medicus ihs assūpsit in se. Cuibusdā eni in manib⁹ z pedib⁹ minutionem fecit. xl. dieb⁹ z noctib⁹. dictā suauit. z sudorē sanguineū sudauit. fel z acetū ad bibēdū sūpsit. ℂ Quarto cōmēdat a laudabili puersatiōe. cū dr charissim⁹. Ipe eni fuit char⁹ regi. tuz q: fuit eius discipulus sm quosdā vnus de. xxij. tū q: fuit ei⁹ notari⁹ euāgelū scribēdo. Fuit charior spōse regis. tū q: ei⁹ secretarius. Secreta eni paranymphalia que angelus z sola vgo sciebant solus lucas disseruit. tum q: ei⁹ pictor egregi⁹. q: sm Damā. imaginē ei⁹ depinxit que rome habet. tū q: ei⁹ historiographus describēs historiā eius annūciatiōis. pceptiōis. z natiuitatis. Fuit charissimus principi regis. i. paulo. tū q: ei⁹ adiutor dr. q: sm Hiero. ipm usq; ad pfumationē secut⁹ est. tū q: ei⁹ comes idiuidu⁹ i. Cor. viij. Ordinat⁹ est ab ecclesijs comes pegrinatiōis nr̄e. hoc sm glo. de btō Luca accipit.

Sermo. cclxx. ℂ Decodem sermo secūdus.

1 Acas est mecū solus ꝛc. ij. Timoth. iiij. Lucas iterptat eleuās ul' psurgens. ℂ In pmissis aūt dbis de btō Luca tria oñdunt. ℂ Prio q: hūit mētis eleuationē. quo ad deū. cū dr eleuās. Ipe eni a terra se to talr eleuauit. z in deū pēna ptēplationis uolauit. Ser nāq; in se hūit per que ipe se sic a terrenis eleuauit. z sic alte uolauit. ℣ Primo per corpis attenuationē. Usi dr in pmone qui per ecclesias legit. Martyriū suo corpi assiduis lamētationib⁹. crebrisq; vigiliis mēbra sua macerās ipe idirit. ℣ Secūdo per plumare. i. vtutū uarietates. Usi dr ubi supra. Lucas iter āgelos z aplos choros atq; cā dētiū vginū lilia z imarcessibiles rosarū martyrū flores coruscat. Dī nāq; coruscare iter angelos z vgines: q: vgo extitit. iter martyres: q: afflictionē corpis sibi idirit. iter aplos: q: euāgelista z nūci⁹ dei fuit. ℣ Tertio per alarū magnitudinē que sūt oso: z elemosyna. Supponēdo aūt opiniones bti Greg. q: fuit soci⁹ cleophe: ipe deuotā ofones fecit qñ dixit. Mane nobiscū dñe qñ ad⁹pascit. z elemosynā impendit: q: ipm ad hospitiū inuitauit. ℣ Quarto per uēti spūs sci impulsionē. Usi dr de ipo z aliis scis a fatib⁹ Ezech. j. Ubi erat impetus spūs. illic gradiebant. ℣ Quito per esce pparationē. Auis eni que ad destinatā escā pgit citi⁹ uolat. Jurta illō Job. ix. Sicē agla uolās ad escā. Esca ad quā Lucas festinabat fuit ardēs. ad quā per ardētia desideria currebat. Usi dixerunt ipe z cleophas Luc. xxiv. Nōne cor nr̄m ardēs erat in nobis. ℂ Scdo hūit peti immunitatē quo ad se. qō notat in illa iterptatione qua dr. psurgēs. q: ab oi petō surrexit. Petrs nāq; ppter suā pōderationē surgē nō pmittit. Cui⁹ pōderositas mōstrat. tum q: ad aliud trahit. Greg. Petrs qō per penitētias nō diluit. mor suo pōdē ad aliō trahit. tū q: petrs in ifernū demergit. Exod. xv. Submersi sunt sicut plūbū i aqs uehemētib⁹. tū q: deū fatigat z pmit. Ysa. j. Laborauī sustinēs. Patet ei⁹ pōderositas etiā ex eo: q: cū de⁹ hēat imēsam fortitudinē. Job ix. Si fortitudo querit robustissimus est. celū hēt firmissimā soliditatē. Job. xxvii. Tu fortitā cū illo fabricat⁹ es celos qui solidissimi qsi ere fusi sūt. terra ppetuā stabilitatē. Ecc. i. Terra aūt in eternū stat. z tū petrs adeo pōderosus est: q: nec deus ipm portare potuit cū tota sua fortitudie. Hiere. xviii. Vos estis mihi onus. pticā uos. nec celum cū sua soliditate. Luc. x. Uidebā sathanā qsi fulgur de celo cadētē. nec terra cū tota stabilitate ꝛc. Mussi. xvi. Dirupta est terra sub pedib⁹ eor. z aperiēs os deuorauit eos. ℂ Tertio hūit magnā charitatē. q̄tū ad primū. qō notat cū dr. Est mecum solus. Magna charitas: q: ceteris aplis deserētibus. ipe solus nō nos deseruit: sz nobiscuz q̄druplicē remāsit. f. per desiderabilia sua. per vba sua. per exēpla sua. z per adiutoria sua. Ipe eni duz vi ueret: q̄tuor pconia hūit. Fuit nāq; charissimus: z fuit medicus. Col. iiij. Salutat uos lucas medicus charissimus. Fuit fama z opiniōe pclarus ij. Cor. viij. Misimus frēm nr̄m. f. lucā sm glo. cui⁹ laus est in euāgelio per oēs ecclias. Fuit z fidelis soci⁹. Eiusdē. viij. Ordinat⁹ ab ecclesijs comes pegrinationis nr̄e. ℣ Quia igit fuit charissimus remāsit nobiscū per desideria sua. Desideria sīq dē ardētia hūit qui dixit. Nōne cor nr̄m ardēs erat in nobis ꝛc. Et si tā ardētia desideria hūit in hac vita misera. mlto forti⁹ mō hēt in vita btā ubi nr̄am salutē desiderat. Usi recte mō sibi pucnit illud qō dixit aplus Coll. iiij. Salutat uos lucas. i. salutē eternā optat ꝛc. Deus aūt desideria scōr̄ cito eraduit. pō. Desideriū pauperum eraudiuit. ℣ Scdo q: fuit medicus remāsit nobiscū per vba sua: per que z aias lāguētes curat: z nr̄am tarditatē pfirmat. z viā celestis pīe demōstrat. De pmo dicit Hiero. Uia vba sua aie lāguētis sunt medicina. De duob⁹ sequētib⁹ dr in pmone qui per ecclesiā legit. Btūs lucas uelut ifignis luciser ab oriē talib⁹ relucēs, nobis lumē fidei z celestis itineris

calle patēter demōstrat. ℣ Tertio q; fuit fama pre clarus remāsit nobiscū per exēpla sua. Nos enī in hoc seclo. ut hētur ad Titū. iiij. Debem⁹ viuē sobrie ḡtū ad nos. ⁊ pie ḡtū ad deū. ⁊ iuste. s. ḡtū ad primū. Ad ista tria scūs lucas nos suo exemplo iformat. Ipe enī virit sobrie ḡtū ad se. q; crucis mortificatiōnē in suo corpe portauit: ⁊ vginitatē fuauit. Virit pie ḡtū ad deū. q; circa pietatē cultꝰ dīni ⁊ fidei excellēter claruit. Virit iuste ḡtū ad primū: q; suo suplori debit reuerētiā. sic paulo cui semp in oībꝰ obediuit. ⁊ suo eqli debit pcordiā. sic cleophe socio suo. cū quo emaus cōcordāt fuit ⁊ pcorditer rediit: ⁊ suo iferiori. i. nobis dedit doctrinā: q; per euāgeliū fidē docuit. ⁊ per actus aplōꝝ mores istruit. ℣ Quarto q; fuit fidelis sociꝰ. remāsit nobiscū per auxilia sua. Ipe enī ⁊ alii sci p ofones ⁊ merita sua nos adiuuāt. ij. Mach. xv. Hic est amator fratrū ⁊ pplī isti. Hic est q; multus orat pro pplo ⁊ vniuersa ciuitate. Ū legit q; cū rpiani a thurcis cēnt obsessi. appuit eis qdam vir lucidus ⁊ coruscās dicēs se ee lucā euāgelistā precipiens christianis ut ptra hostes ad bella procederent. Sed cum illi trepidarent. ante eos sepofuit. ⁊ victoriam magnam fecit.

Sermo. cclxxj. ¶ De eodem sermo. iij.

Ecūdū aīal silē vitulo. Apoc. iiij. Iné cetera scā aialia scūs Lucas per vitulū siue bouē est designat⁹ ¶ Est nāq; bos ḡtū ad quatuor cōmendabilis. ℣ Prio ḡtū ad sacrificiū. q; deo in tēplo in sacrificiū imolabat. Sic brūs lucas dī bos rōne sacrificij. q; circa tēplus semp imolat⁹ fuit: ⁊ in pncipio fuit euāgelij. ⁊ in medio. ⁊ in fine. In pncipio agēdo de Zach. imolatiōe. pcursoris in tēplo annunciatiōe. ⁊ marie purificatiōe. In medio agēdo de xpo duodēni in tēplo remanēte ⁊ in tēplo pdicāte In fine suū euāgeliū per discipulos in tēplo deū laudāres psumāte. Dō enī iustus debet ee bos rōne sacrificij. q; corpus suū debet macerare ne lasciuiat in pncipio. in medio. ⁊ in fine. i. in iuuētute virili etate. ⁊ in senectute. ¶ Scōo bos cōmēdabilis est ḡtū ad suū icessū: q; nō saltādo uadit: ſ; mature icedit. Dieg. sup illud Ezech. j. Plāta pedis q̄si plāta pedis vituli. s. mature icedēris fortis ⁊ diuisa. Er quo hētur q; lucas in suo euāgelio incessit mature. fortiter. ⁊ diuisim. Mature qdē primo introduxit pcursorē regis. postea icepit a cōceptiōe regis. Et de ceptiōe pcessit ad natiuitatē. de natiuitate ad infantiā. q̄si dixit Luc. ij. Postq̄ cōpleti sunt dies octo ut circūcideret puer. De infantia ad pueritiā. Cū dixit eiusdē. iij. Remāsit iesus ⁊c. De pueritia ad iuuentutē. Ibidē. Erat iesus iciplēs q̄si ānoꝝ. xx. Deide ad suā psumationē icessit fortiter. Alij euāgeliste fortiter iceperūt: sed nō fortiter finierūt. Matthēus enī ⁊ Joannes nihil agūt de ascēsione. Marcus nihil agit de iudiciaria prāte. Lucas aūt tā in euāgelio q̄ in actibus ista plenius psequit. Incessit etiā diuisim: q; narratione pcursoris ⁊ regis nō cōmiscuit: ſ; diuisim posuit. Ages enī de annūciatiōe pcursoris accedit ad annūciatiōnē regis. Ages de nat uitate pcursoris accedit ad natiuitatē regis. Ages de pdicatiōe pcursoris accedit ad pdicationē regis. Dō etiā iustus debet ee bos rōne icessus: q; debet pcedē mature. opa sua mature pficiēdo. Quia sicut dī Prouer. xij. Substantia festinata minuet: que sūt paulati colligit multiplicat. ℣ ortit in bonis opiꝰ pfuerādo. Prouer. xij. Manus fortiuꝝ dñabit. Diuisim bona a malis. ⁊ magna a minoribus sepando. Hiere. xv. Si sepaueris pciosum a vili: q̄si os meus eris. ¶ Tertio bos cōmēdabilis est ḡtū ad mansuetudinē: q; iugo ſsus. stimulo agitat⁹. clamoribꝰ lacessit⁹ nō murmurat. nō reclamat. Sic lucas ⁊ alij sci viri. ſsi iugo pnie. agitati stimulo psecutiōis tyrānice. lacessiti clamoribꝰ iurie. nō murmurāt in ore: ſ; patiētiaꝝ seruāt in corde. Iurta illud qō cātat ecclesia. Nō murmur resonat. nō grimonia rē. ¶ Quarto bos cōmēdabilis est ḡtū ad laborē ⁊ utilitatē. Est enī aīal valde laboriosuꝝ ⁊ utile. Sic ipe brūs lucas fuit laboriosus ⁊ utilis p quatuor officia que hūit. ℣ Prio enī fuit pictor imaginū. Ū dixit Dam. Accepimus lucā euāgelistā pinxisse dīm ⁊ matrē eius. ⁊ cor imagines hīe romanoꝝ famosā ciuitatē. Ecclē. xxxviij. Assiduitas eiꝰ uariat picturā. corum vabit in similitudinē picture. ⁊ vigilia sua pficit opus. ℣ Scōo fuit medicus corpoꝝ ⁊ aiarū. Hieron. Actꝰ aplōꝝ nudā vident sonare hystoriā: ſ; si nouerimus eoꝝ scriptorē ee lucā ee medicū. aduerti mus oia vba illiꝰ aie lāguētis ee medicinā. Eccl. xxxviij. Unguētarij faciat pigmēta suauitatis ⁊c. ℣ Tertio brūs lucas fuit cōpilator libroꝝ. Cōpilauit enī euāgeliū. actꝰ aplōꝝ. ⁊ epl̄as ad hebreos. put ab ore sci pauli audiuit. Eccs. xij. Quesiuit vba utilia ḡtū ad euāgeliū q̄ cōposuit. ⁊ scripsit mones rectissimos ḡtū ad actꝰ aplōꝝ quos cōpilauit: ac ueritate plenos. ḡtū ad epl̄as ad hebreos quā trāstulit. ℣ Quarto fuit notariꝰ plurimoꝝ. ſ. rpi cuꝰ genealogiā ceptionē. natiuitatē. infantiā pdicationē. passionē. ac resurrectionē. ascēsionē fideli stilo pscripsit btē Marie vginis. q; scripsit eiꝰ secreta. Fuit notariꝰ aplōꝝ. q; scripsit coruꝝ acta. Fuit spālis notariꝰ pauli: q; psecutꝰ est eiꝰ gesta. Nec mirū si notariꝰ tot ⁊ tāta scribē sciuit: qui ad

hoc q̃tuor magistros hñit. ℣ Prim⁹ fuit spūs sanc⁹. Hiero. Scō istigāte spū in achaie partib⁹ ferī pſit euāglīm. ℣ Scōs fuit btā vgo maria que vba angeli ⁊ pastor⁹ ſeruabat ⁊ ei manifestabat. Ecc. xv. Obuiabit illi. ſ. Luce q̃ſi mater honorificata. ℣ Terti⁹ fuit cec⁹ apl⁹. vñ dixit in plogo ſuo. Sicut tradiderūt nobis que a pncipio viderūt ⁊ ministri fuerūt ꝓmonis. ℣ Quart⁹ ſpāliter fuit aplus paulus. Hiero. in libro de viris illustrib⁹. Quidaz suſpicant quotiēſcūq; paulus dixit ꝑm euāgeliuz meum: de luce ſignificare uolumine.

Sermo. cclxrii. ℭ In die Simonis ⁊ Jude Sermo primus.

Simon frater uester scio q̃ vir ꝓſilii est: ipm audite ⁊ ipe erit uobis pī. ⁊ Judas machabeus fortis virib⁹ a iuuētute ſua ſit nobis pncep⁹ militie. ⁊ ipe aget bellū ppli ⁊c. i. Mach. ij. ℭ De iſtis btis aplis Simone ⁊ Juda q̃tuor ꝓſiderand⁹ que in pmiſſis uerbis notant. ℭ Prio q̃les fuerūt q̃tū ad ſe: q; fuerūt magne ſcitatis. qō habeāt ex iterpatione. Judas enīz iterpat⁹ glificās. Simon obediēs. Ipſi eni deū glificauerūt per ꝑuersationis honestatē. Mat. v. Luceat lux uſa coꝝ hoibus ut videāt ⁊c. Uñ legit in hſtoria. q; cū Judas ad abagarū regē ueni ſſet: vidit rex in vultu eius quēdā miruz ⁊ diuū ſplendorē. Ille eni ſplēdor ſignificabat eius opa lumiosa. Habuerūt etiā pfectā obedientiā. Et q; deo obediebant. ſō oēs creature eis obedientes erāt. Habuerūt eni posse ſup elemēta. ſicut ſuper aquā ambulare ⁊ ignē. Mā mare ſeptuaginta mortuos reddidit quos simon ſuſcitault. Aer cū eēt ſerenꝰ in coꝝ morte tēpestate magna ꝑuersus est. Ignis celestis pontifices idolor⁹ cōbuſſit. Hūerūt posse ſup demōia: q; de corpib⁹ hoiuz ea eiecerēt. Sup corpa. q; ea curabant. Sup aias. q; eas a pctis ⁊ ab errore purgabāt. ℭ Scōs ꝓsiderandū est q̃les fuerūt ad bonos ⁊ fideles. Fuerunt nāq; magne charitatis. ⁊ ſō dī: frater uester. Magne ſapie. Jō ibidē. vir conſilii est. Magne pietatis. ⁊ ſō dī. Et ipe erit uobis pī. Eoꝝ aūt charitas ſapia ⁊ pietas manifestat q̃tū ad q̃tuor. Aliq̃ eni ſubueniebāt in coꝝe ⁊ alia ſanitatē itegrā ꝓſerēdo: ſic patet in abagaro rege cui Judas ſanitatē corꝑis ⁊ aie ipe trauit. Aliq̃ in reb⁹ ⁊ ꝓſonis bella cōpeſcēdo. ſic patet in duce babylonie ꝙa indos pgēte quos oſonib⁹ mediātib⁹ pacificarūt. ſic patet etiā in ciuitate Ediſſa. ubi epla ſaluatoris legit. ⁊ hostes ide fugiūt aut cōponunt. Aliq̃ ſubueniebāt in fama ⁊ inocētia ipſā ꝓſeruādo. ſic patet in quodā diacono iſamato q̃ ab iſamia defēderūt. Aliq̃ in tribulatiōe magna morbos ⁊ peſtilētias auferēdo. ſicut patet q; cū due tigrides per terrā diſcurrerēt ⁊ cēs occiderēt. apli eas māſuetiſſimas reddiderūt ℭ Tertio ꝓſiderādū est q̃les fuerūt q̃tū ad ꝓſecutores: qō notaf cū dī. fortis virib⁹. Debēt nāq; ſci viri q̃tū ad ꝓſecutores tria hīe. ſ. firmā eloquentiā: ſapiaz: ⁊ pſtātiā: ⁊ de his trib⁹ dī Luc. xxi. Ego eni dabo uobis os: ecce eloquētiā. ⁊ ſapiaz cui nō poterūt reſiſtē: ecce ſapiaz. oēs aduersarij uſi: ecce pſtātiā. ℣ Iſti eni apli hūerūt firmā eloquētiā. vñ cū dur eos iterrogaſſet de coꝝ genē ⁊ pditiōe ac cā aduēt⁹. rñderūt. Si gen⁹ q̃ris. hebrei ſum⁹. ſi pditionē q̃ris. fuit rpi ieſu. Si vo cām. cauſa ſalutis uſe huc uenim⁹. ℣ Scōs hūerūt magnā ſpiē tiā. Magna ſigdē ſapia fuit q; magos ⁊ pōtifices idolor⁹ ſciuerūt ꝓſundē p beniuolētiā ⁊ iuſtitiam. Magna beniuolētia q; cū dur pōtifices idoloruz uellet icēdē. phibuerūt diceres. Nos miſſi ſumus nō viuētes occidē: ſed mortuos viuificare. Item cū angelus dixit eis vnum ex duobus eligite. aut hoz repētinū iteritū: aut uſm martyriū. rñderūt ei. Nramus dei miſericordiā ut iſtos ꝑuertat ⁊ nos ad martyrij palmā pducat. ℣ Habuerūt etiā magnā iuſtitiā: q; cū magi ſerpētes uenire feciſſent. ſpos in eos ꝑuerterūt qui coꝝ carnes lacerabant. ℣ Tertio habuerūt magnā pſtātiā. Potius enīz uoluerūt morte ſuſtinē q̃ fidē deſerē. ſeruantes illud Matth. x. Nolite timē eos qui occidūt corꝑ: aiam aūt occidere nō poſſunt. ℣ Quarto cōſiderādum est quales fuerunt cōtra demones. q; fuerunt magne poteſtatis. qō notatur cuz dī. Et ipe aget belluz populi. Demones enim tunc quatuor modis hoies ꝑpugnabāt. ℣ Primo per fraudulētiam dando falſa reſponſa. Sed apoſtoli horum fraudulentiā ⁊ deceptiones detegebant. modo. ſ. ne per ſimulachra loquantur prohibendo. modo ut reſponſa dent pmittendo. Ezech. xiij. Uident uana ⁊ diuinant mendacia dicētes. ait dominus. cum dominus non miſerit eos. ℣ Secundo per violentiam ad diuerſa ſupplicia trahēdo. ſed apoſtoli eorum violentiaz refrenabant. Unde dur tātam eorum potentiā videns ait. Dijs noſtris potēt iores uos video. ℣ Tertio per ꝑſtigia per que homines ludificabant: hominū corda ⁊ ſenſus. ſed apoſtoli ipſorū demonum ꝓſtigia deſtruebant. Unde cuz magi quibuſdā aduocatis abſtuliſſent loquelā. greſſum. ⁊ viſum. apoſtoli ſignū crucis in ipſoꝝ frontibus fecerūt. ⁊ magi talia ulterius facere nō ꝑſumpſerūt. ℣ Quarto per ſimulachra fingētes in eis eſſe diuina numina. ſed apoſtoli illa ſimulachra frāgi faciebāt. Unde ad coꝝ preceptum duo ethiopes nigri ⁊ nudi de ſimulachris exeuntes ea penitus confregerunt.

Sermo. cclxxiii. ¶ De eodē Sermo scōs.

m Anete in me ⁊ ego in uobis. Joā. xv. Isti scti apli simon ⁊ iudas in xpo māserūt per uerā fidē ⁊ dilectionē sincerā. ⁊ xps in eis māsit suā eis exhibēdo pītiaz. ¶ Notādū aūt est q̄ xps est vitis ⁊ nos palmites. Est radix: ⁊ nos rami. Est sol: ⁊ nos radij. Est fūdamētū: ⁊ nos sumus eius edificiū. Est etiam iste xps caput: ⁊ nos sum⁹ eius mēbra. ¶ Est ergo sensus pītis thematis. Manete in me. ſ. sicut palmites manēt in vite. ſ. ⁊ sicut rami in radice. ſ. ⁊ sicut radij in sole. ſ. ⁊ sicut edificiū in fundamēto. ſ. ⁊ sicut membra in capite suo. ¶ Istis q̄nque modis apli in xpo māserūt. ¶ Primo māserūt in xpo sicut palmites in vite accipiētes ab ipso fertilitatez. Unde dicit. Qui manet in me: ⁊ ego in eo hic fert fructū multū. Palmites aūt manētes in vite primo p̄ducūt gēmas. deinde flores. deinde folia. ⁊ deinde vuas. Sic sci in xpo manētes p̄ducūt gēmas. i. cogitationes bonas. Deinde flores. i. odoriferas uoluntates. Deinde folia. i. salutifera vba. Deinde vuas. i. opationes bonas. Ista aūt nō h̄nt a se sed a vite. Nec bonas cogitationes. ij. Corin. iij. Nō q̄ sufficientes sim⁹ cogitare ⁊c. nec bonas uolūtates: nec bonas opatiōes. De his dī Phil. ij. Deus est qui opat in nobis ⁊ uelle ⁊ pficē pro bona uolūtate: nec bonos ēmōes. Bap. viij. Mos in manu illius ⁊ ēmones nſi. ¶ Scōo māserunt in xpo sicut rami in radice accipiētes ab ipso boni opis viriditatē. Grego. Nihil viriditatis habet ramus boni opis nisi manserit in radice charitatis. Tales enīz qui h̄nt charitatē semp sunt virides: q̄ si patiant aduersa ibi sunt virides per patiētiā. si succedūt p̄spa ibi virescūt per tēperātiā. Nam ēm Aug. bō aliq̄ est bon⁹ iter bona. ⁊ aliq̄ est bon⁹ iter mala. aliq̄ malus iter mala. aliq̄ malus iter bona. Dūs enī charitatē iter bona est bonus: q̄ bonis scit uti ad tēperātiā. ⁊ est bonus iter mala: q̄ malis scit uti ad patiētiā. sed non h̄ns charitatē est malus iter mala: q̄ aduersa faciūt eū peiorē. ⁊ est malus iter bona: q̄ p̄spa eū faciūt elatiorē. ¶ Tertio māserūt in xpo sicut radij in sole. accipiētes ab ipo sapiētie claritatē per quā tota ecclesiā illuminauerūt. Un de eis cātat. quoruz doctrina fulget ecclia ut sole luna. Dicit aūt beatus Aug. q̄ luna triplr obscurat. Aut q̄n eclypsatur. aut q̄n nubib⁹ tegit. Aut q̄n renouat. Ecclia q̄dez triplicē statū h̄et. ſ. p̄mitiuū: moderniū: ⁊ ultimuz. In p̄mo statu. ſ. tpe martyrū luna fuit eclypsata. luna aūt q̄n est eclypsata: tota sanguinolēta esse videt. Sic etiā ecclia p̄mitiua catholica videt sanguinolēta. i. sanguine martyrū rubricata. In statu aūt moderno obscurat pr nubes. i. per carnales cupiditates que dicunt nubes: ⁊ q̄ mētem obnubilāt. ⁊ q̄ etiā cito p̄traēūt. ps. Aut opit celuz nubib⁹ ⁊c. Tpe aūt antichristi obscurabit per renouationē. Tūc enī obscurabit: q̄ multis p̄secuti onib⁹ deprimet. ps. Ut obscuret in obscura luna ⁊ rectos corde. i. in obscura ecclia ēm ſtam Aug. sed tū postmodū renouabit: q̄ de fide trāsibit in spem: de speculo enigmatis in faciem claritatis. ¶ Quarto māserūt in xpo sicut edificiū in fundamēto accipiētes ab ipso stabilitatē: ita q̄ nō timuerūt cuentū. i. tēratiōnē immissam a diabolo qui est in aere caliginoso. nec pluuiā. i. pbationē immissaz de celo. nec flumina. i. p̄secutionē imissam ab hoīe freno. Mat. vij. Descēdit pluuia ⁊c. ¶ Quinto māserūt in xpo sicut mēbra in capite suo: accipientes ab ipso sensum ⁊ motū. i. influctiā grāz ⁊ virtutū. Mēbra aūt influētiā a capite nō suscipiūt: aut q̄n sunt p̄cisa: aut q̄n sunt putrida: aut quādo sunt palysi resolura. Precisi aūt a deo ⁊ hoīb⁹ sunt superbi. Ecc. x. Odibilis corā deo ⁊ hoīb⁹ est superbia. Putridi vo sunt inuidi. Prouer. xij. Putredo ossiū est inuidia. Paralytici aūt sunt auari: quia h̄nt cor pstrictū et frigiditate charitatis. ⁊ humidū er abūdātia iniquitatis. Mat. xxiiij. Abundabit iniqtas. ⁊ refrigesceet charitas multorum.

Sermo. cclxxiiij. ¶ Eodē die Sermo. iij.

m Anete in dilectione mea ⁊c. Joan. xv. Dūs apl̄os sepe ad dilectionem admonet. Inter ceteros autem isti duo. ſ. simon ⁊ iudas in dilectione sua usq; ad mortem māserūt: q̄ pro xpi amore mortē sustinuerunt. Sic etiam ⁊ nos debemus in dilectione xpi remanere. ⁊ christuz diligere multiplici ratione. ¶ Primo propter tāti amici fidelitatē. Sunt enīz quidā infideles amici qui nō diligūt uere in vita. alij qui non diligūt in morte. alij qui statim obliuiscunt post mortē. Christus aūt ⁊ in vita ueraciter diligit. Prouerb. viij. Ego diligētes me diligo. Et in morte diligit fortiter: q̄ ab hoste defendit. Ecc. vi. Amicus fidelis protectio fortis. Et post mortē diligit utiliter: quia ad regnū celorum perducit. ps. Tenuisti manū dexteram meam: sci licet in vita me cōseruando. ⁊ in uolūtate tua deduxisti me in morte me custodiēdo. ⁊ cum gl̄ia suscepisti me ad regnū tuum perducēdo. ¶ Secūdo christus est diligēdus propter amicitie utilitatem. Joan. xiiij. Pater meus diliget eum ⁊ ad eū veniemus ⁊c. Venit autem pater ad memoriam confirmando. venit filius intelligēciam illuminā do. venit spiritus sanctus uolūtatē inflāmādo. De

eius utilitate dicit Aug. Attēde ḡta est charitas que si desit frustra ḥtur cetera. si adsit ḥtur oia. Idē. Ubi charitas ꝺdest. qd est qđ deesse possit. Ubi deest qd est qđ possit ꝓdesse. De ei⁹ etiā utilitate dī Ro. viii. Diligētib⁹ deū oia coopant in bonū. Etiā pctā fm glo. occasionalr: q⁹ tales fiūt humiliores. sic patet in petro. Unde Aug. Audeo dicere supbis esse utile cadē in aliqđ petri aptū. vñ sibi displicēat. qui tā sibi placēdo ceciderāt. Salubrius eni sibi petrus displicuit qñ fleuit. qꝫ placuit qñ negauit. Fiūt etiā cautiores sicut patet in dauid. Piero. Anes ceteraq; aialia in easdē pedicas retiaq; nō incidūt. Fiūt etiā feruētiores sic patet in magdalena. Ambro. Sci dñi si aliqñ cadūt feruētiores resurgūt. Fiūt etiā deuotiores: q⁹ cū malori deuotiōe deo fuīūt. er eo q⁹ ipsos eripuit a morte culpe. refuscitauit invitā gre. liberauit a penis gehēne. Uñ talis aia regrat deo dicens Eccle. ij. Laudabit nos ad mortē aia mea dñm rē. ¶ Tertio deū debemus diligē ꝓpt debitū. q⁹ ꝓpt ꝺ hō fact⁹ est ut diligat deū. Aug. Propterea facta est creatura rōnalis. ut sūmū bonū itelligēt. itelligēdo amaret. z amādo possideret. z possidēdo frueret. Istud debitū cuz minis deus ꝓ nobis regrit. Aug. in lib⁹ ꝓfes. Quis suz ego dñe ut me amare te iubeas. z nisi hoc faciaz irascaris mihi z minaris igētes miserias rē. ¶ Quarto debem⁹ eū diligere ppt exēplū. Ipe eni nos dilexit amore recto: discreto: z pseuerāti. ℣ Amore recto nō ꝺdo respectū ad suā utilitatē ſz ad nr̄az. Sic z nos debemus rpm diligē ꝓpt se solū. Sed multi sunt qui diligūt eū amore obliquo uolentes simul diligere deū z mūdū. qđ fieri nō pōt. sic oīdit btūs Aug. triplici exēplo. s. uasis finus z manus. De ꝓio sic dic sup Joā. Si ḥtat in te amor mūdi nō est quo iteret amor dei. uas es. ſz plenus es. funde qđ hēs ut recipias qđ non hēs. funde amorē scī ut iplearis amore dei. De scōo sic dic. De⁹ in sinu cordis tui paratꝰ erat dare idulgētiā: ercu sas: claudis sinū z icludis pctm. excludis medicinā pcti. De tertio sic dic. Nō pōt qs amare qđ eternū est nisi detiterit amare qđ tpale est. Amorem ḥois sic puta qđ manū aie. Si eni manus aliqd tenet aliud tenē nō pōt. ut aūt tenē possit qđ dat dimittat illud qđ tenet. ℣ Scōo nos dilexit amore discreto: qa nām nr̄az assumpſit z culpā cauit. Bern. Xpus in carnis assūptiōe ꝺdescēdit mihi. in culpe visitatione ꝓsuluit sibi. Isto amore debem⁹ diligē primū. nos. z deū. Charitas eni hēt zelū. mortem. z alas. vñ Amb. in lib⁹ de Ysaac. Zelū eni charitas hēt. qñ per zelū quē hēt: nec suis parcit. Et mortē hēt charitas: q⁹ sic mors est finis: ita z charitas

Er qb⁹ ꝺbis habeē q. illi qui hñt charitatē debent hre zelū ad primū: vitia arguēdo. ad seipm mortē: vitia z oēm amorē mūdi extiguēdo. Ad deum alas ignitas: ad ipm per amorē ardēter currēdo. ¶ Tertio dilexit nos rps amore pseuerāti. s. in pncipio parētelā nobiscū ꝭhēdo. Iere. xxxj. In charitate ppetua dilexi te. ideo attraxi te miserās. In medio nobiscū familiarit̄ conuersādo Baruch. iij. Post hec in trīs visus est: z cū hoib⁹ conuersat⁹ est. In fine ꝓio nob moriēdo. Joā. xiij. Cū dilexisset suos q erāt in mūdo. in finez dilexit eos. sic z nos debem⁹ rpm diligē in pncipio. i. in adolescētia nostra. z in medio. i. in iuuētute. in fine. i. in senectute. Prouer. xvii. Omi tpe diligit: qui amicus est.

Sermo. cclxxv. ¶ In festo oiuz scōz. fmo. j.

Emētote quō salui facti sūt pies nostri rē. j. Mach. iiij.

Sic dic Beda festiuitas oiuz scōz triplici re causa celebrat vñ alr. Festiuitates scōz pies celebrari sanxerūt. uel ad incitādū ad imitationē. uel ut nos eoz meritis sociemur. uel eoz oblonib⁹ adiuuemur. Et iō ualde utile est. ut qualr sci sunt saluati nobis ad memoriā reducat. ¶ Hec aūt solēnitas que fit ad honorē oiuz scōz qđruplici de causa instituta est. ¶ Pria sumit a pte basilice cōsecrate. que qđ ꝓfecrata erat oib⁹ idolis: ſz postmodū ꝓfecrata est oib⁹ scīs. Alig igit sunt qui faciunt festū. put ꝓfecrata est oib⁹ scīs. alig put cōsecrata est oib⁹ idolis. ¶ Pio festū angelo⁹ faciūt humiles. Angeli eni sunt tante humilitatis: q⁹ nobis tā abiectis ministrare dignant. ad Heb. j. Oēs sunt ad ministratorij spūs rē. illi ergo faciūt festū ageloꝝ qui p hūilitatē honorāt deū. Ecc. iij. Magna potētia dei soli⁹. z ab hūilib⁹ honorat. Econtra vo festū luciferi faciūt supbi. Job. xlij. Ipe est rex sup oēs filios supbie. ℣ Scōo festū pliarcharū faciūt misericordes z pij. Ecc. xliij. Di sūt viri misericordie quoz pietates nō defuerūt. Econtra festū māmone faciūt auari. Mat. vi. Non potestis deo fuire z māmone. ℣ Tertio festū pphetarū faciūt despecti qui ad istar reoz se despiciūt ꝓpter deū. Heb. xi. Circuierūt in melotis z in pellib⁹ rē. Festū autem beelsegoz q iterꝑtat de⁹ uestit⁹ faciūt uani gloriosi. Ecc. xi. In uestitu ne unq̄ gloriet vnq̄. ℣ Quarto festū apl̄oꝝ faciūt fraternā salutē zelātes. ps. In oēm terrā exiuit sonus eoz: z in fines orbis ter. rē. Econtra vo festū beelzebub q iterꝑtat de⁹ muscarū faciūt detrahētes q ad imūda. i. ad alioz defect⁹ sp uolāt. aliqñ meliorib⁹ detrahētes. Matt. x. Si patrēfamilias beelzebub uocauerunt ḥto magis domesticos ei⁹. ℣ Quinto festū martyꝝ faciūt patiē tes de qb⁹ dī. Nō murmur resonat nō ḡrimōia rē

Ecōtra vo festuz martis qui est deus belli faciunt tractūdi z ipatientes. Jaco.iiij. Litigatis z belligeratis zc. ℣ Serto festū pfessoz faciūt abstinētes. ij Cor.vi. In fame z si.z ieiu.mul.zc. Ecōtra festū bel qui iterptat deuorato: faciunt gulosi z epulis seruientes. Dan.xiiij. Nō tibi videt bel de' viuens. an nō vides q̄a comedat z bibat quotidie. Phi. iij. Quoz de' uēter est. ℣ Septimo festū vginū sanctūt puri z ptinētes. j. Thessal.iiij. Sciat vnusq̄sq; ustm uas suū possidē in scificatiōe z honore. Ecōtra festū asmodei faciūt uoluptatē sectantes. Ille eni demon: ut habet Thob.iij. Odit matrimonia z diligit adulteria. De talibus dr Sap.ij. Nullū pratū sit qd nō pertranseat luxuria nra. ¶ Secūda causa institutiōis summi a pte nre insufficientie. Sci eni sunt q̄si infiniti. z q: nō possemus oiuz sanctoz festus spāliter facē. hodie facimus coītēr. Unū dictū est Leuit.xxvj. Comedetis uetustissima uterū z nouis supueniētib' uetera abijcietis. Uetustissima uterū sūt tres in trinitate psone. que pncipio carēt z fine. que debemus comedē cū auiditate. z deuotiōe reuerētia erhibē. ut sibi p amorez inco:pari possimus. Uetera aūt sunt pies ueteris testamēti quos possumus abijcere. i. ab coz festiuitatib' abstinē. Noua vo sunt pies noui testamēti quos debem' p āni circulū recolligē z eis laudes ipēdere. nō tm singularit: q: ipsi q̄si infiniti sūt. Sic eni dicit Hiero. in epla ad Heliodoz z Eromatiū. nullus dies est qui nō ultra qnque milluz martyrū repiri possit ascripe' excepto die cal'. Januarij. Romani eni ꝓceperāt ne tūc aliqs interficerēt. tū q: erat pma dies āni. ō deferri sibi uolebāt. tū q: iano q erat pmus rex italie dedicata erat. tū q: illa die multa pstigia crercebāt. tuz q: tūc suos psules pmutabāt. ¶ Tertia rō sumit a pte nre negligētie. Nos eni sepe festa scōz negligēter egim' aut ꝓpter hūanā fragilitatē: aut pptet ignorātiaz z obliuionē: aut ꝓpter negligētiā z remissionē: aut ꝓpter negociōz seculariū nimiā occupationē. Et ista q̄uo: tāgit rabanus dicēs. Decretū est ut hac die oiuz scōz memoria hēāt. ut qcqd hūana fragilitas p ignorātiā seu negligētiā seu occupationē rei secularis in solēnitatib' scōz minus pfecte pegisset. in hac scā obseruatiōe soluāt. ¶ Quarta rō sumit a pte nre idigētie. Nos eni suffraglis indigemus: z q: hodie honoramus oēs: oēs aduocatos hēmus. Et q: ipossibile est ofones multoz nō exaudiri: ipossibile erit coz pces a deo non admitti. Jō regina vginū hodie ab oib' sctis assocīata icedit. z pro nob itercedit. sic in q̄dā visiōe mōstratū erat. ps. Astitit regina a dex.tu. in uest. deaura. circūdata uarietate. Ipaz nāq; assōciat aplī cū uestib' deauratis. martyres cū uestib' purpureis. psessores cū uestib' byacinthis. vgines cū uestib' cādidis

Sermo. cclxxvj. ¶ Eodē die primo. ij.

a **Sluerus** qdē tertio anno iperij sui fecit grāde conuiuiū cūctis pncipib' z pueris suis fortissimis psarū z medoz. iclytis z pfectis puinciarū. Persen. Assuerus q iterptat btūs significat xp̄m qui est glia z btitudo scōz. ℣ Primus ānus ipsi' fuit tēpus legis mosayce in quo sci cōuiuiū valde puū. ℣ Secūdus ānus fuit tps gre in quo fec conuiuiz semipienū. ℣ Tertiānus est tps' glie in quo fec conuiuiū plenū atq; pfectū. Faciet aūt pncipib' .i. patriarchis z pphis qui fuerūt in dei acie pmi ducēs. ul' pncipib' .i. aplis q pncipant in celo mūdo z in inferno. ps. Principes populoz congregati sunt. Et pueris suis. i. vginib' a puritate dictis. z fortissimis psarū. i. martyrib'. pse eni interptat sua latera diuidēres: q: martyres hūerūt sua latera diuisa. i. corpa lacerata. z medoz inclytis .i. pfessoribus. Medi eni interptant adequati. q: adequauerūt magnitudinē fidei. spei. charitatis. z opatiōis. z fuerūt inclyti in scia. vita. z fama. z pfectis puinciarū .i. angelis. quoz qdā pncipant puinciis. qdā locis. z qdā singularib' psonis. Oēs ergo isti celestē gloriā psecuti sūt z multiplici iure. ¶ Angeli qdē ꝓ feudatariā possessionē. Nuāuis eni suā btitudinē z pfirmationē meruerūt er eo q: alijs suplentib' ad dei totalē sint puersi: nihilominus tū tenent quare feudū. z tributuz. z regi. z familie regis. q: tenent deo assistē. z nobis ministrare. Dan.vii. Mīlia milliū ministrabāt ei. ecce tributuz familie regis. Et decies milies cētena milia assistebant ei. ecce tributū regis. Istud aūt tributū nos debem' persoluē. s. de coꝛpe mortificationē. de ala deuotā oronē. z de reb' ad paupes liberalē largitionē. ¶ Secūdo pmarche z ꝓphe ipsā assecuti sunt p edificationē. Edificauerūt eni sibi celestē māsionē de auro dilectiōis dine. de argēto dilectionis primi. z de lapidib' pciosis. i. de opib' meritoriis. De isto edificio aureo. argēteo. z pcioso dr. j. Coꝛ.iij. Si qs supedificat sup fūdamētū hoc aurū. argētū. z lapides pciosos zc. Elemosyna eni ouz vasē est q̄si terra plūbū z sarū. Sed ibi terra puertit in aurū. plūbū in argētū. sarū in lapidē pciosū. Aug. sup ps. Laudas mercatorē qui uēdit plūbū z emit aurū. z nō laudas illū q erogat pecuniā z acgrit iustitiā. ¶ Tertio aplī ipsā assecuti sunt p ēptionez. Mat.xix. Ecce nos reliqmus oia. ecce pecūiā. Et ifra. cētuplū accipietis. z vi.ek.pos. ecce cōparauī pmiū. Deber aūt emi ad istar agri thesauri z margarite. ut habet Matth.xiij. Instar agri. q: regni

alius bñ cultū. Sed de multis dī illud Prouerb. xxiiij. Per agrū hois pigri trāsiui. ⁊ ecce to. repl. urtice ⁊c. Instar thesauri: q; regrit magnū desiderīū. Prouer. ii. Si qſieris eaꝫ qſi pecuniā ⁊ qſi thesaurū effode eā ⁊c. Instar margarite: q; regrit magnū studiuꝫ. Vñ dī ibi. Sile est enī re. ce. ho. ne. querēti bo. mar. ⁊c. ¶Quarto ipsā assecuti sūt martyres per violētiā ⁊ direptionē. Matt. xi. Regnū celoꝝ vim patit ⁊ violēti rapiūt illō. Rapuerūt enī de manibꝰ dei regnū celoꝝ, desiderabilem thesaurū. ⁊ vitā btōꝝ. De his tribꝰ dic Amb. Aggrediamur ois. ⁊ more latronū suis eū spoliari nitamur. cupimus sibi auferre regnū thesaurus ⁊ vitā. Sed ille tā diues est ut nō abnuat. nō resistat. Aggrediamur eum inēs non fuste. non ferro. nō saro: sed mansuetudine, bonis opibus ⁊ castitate. ¶Multo assecuti sunt eā pfessores p hereditariā successionē. fuerūt enī pacifici. ⁊ iō filij dei. Mat. v. Bti pacifici: qñ filij dei uocabunt. ⁊ q; filij: iō heredes dei. Rom. viii. Si filij ⁊ heredes ⁊c. De ista hereditate dī in pſa. Mault oñs dies imaculatoꝝ ⁊ hereditas eoꝝ in eternū erit. Illā enī hereditatē hēbunt tñi legitimi ex imaculato thoro, procreati. iō dī. Mault oñs dies imaculatoꝝ. ⁊ erūt in hereditate ppetuo pseruādi. iō sbdit. Et hereditas eoꝝ in eternū erit. Et erūt a pncipe in iudicio in possessiōe mittēdi. qñ. s. mali cū sua pfusiōe de ista hereditate excludent. iō dī. Nō confundent in tpe malo. Et erūt bonis oīb' saturādi. s. qñ mali fame morīunt. iō sbdit. Et in diebꝰ famis saturabunt. Mali aūt ppter crimē lese maiestatis erūt exhēdādi. iō sbdit. Pctōres peribūt. ¶Sexto assecuti sunt eā vgines p gratuitā donationē. Sūt enī spōse xpi. ⁊ ad spōsuꝫ spectat sue spōse oīa gratis dare. Ysa. lvi. Dabo eis coronā pro cinē. oleum gaudij pro luctu, palliū laudis pro spū meroris. Virgines enī pre ceteris scis tres progatiuas hē būt. ℣ Primo coronā aureolā. er eo q; carnē suaꝫ mortificauerūt. ⁊ qſi usqꝫ ad cinerē pſpserūt. iō dicit. Dabo eis coronā pro cinē. ℣ Secōo hēbunt celestē melodiā quā sole cātabūt. er eo q; pro abiā sponsi gemuerūt. iō dī. oleū gaudij pro luctu. ℣ Tertio hēbūt uestē cādidā. er eo q; uestē nigraꝫ meroris iduerūt. iō sbdit palliū laudis p spū meroris. Sermo. cclxxvii. ¶Eodē die Fmo. iij.

Ocate cetū pgregate pplm. scifica te ecclesiā. coadunate senes pgregate puulos ⁊ suggentes ⁊c. usqꝫ ibi de thalamo suo ⁊c. Joel. ij. ¶Secā mater ecclesia ordies oīuꝫ secōꝝ hodie pgregat ut eis laudes ꝑdat: q in vbis pmissis denotant. ¶Primꝰ est ordo trinitatis qui notat. cū dī. Egrediat sponsus ⁊c. Spōsus aūt est xps. In noie aūt xpi ꝫ Augu. tota trinitas itelligit. nā cuꝫ xps dī. itelligit ⁊ vngēs pī. ⁊ vnct' filius. ⁊ ipa vnctio. s. s. Spūalr aūt xps est spōsus q hēt qdrupler cubile. s. pīs sīnū. vgis uterū. ⁊ crucis patibulū. ⁊ ipm monumētū. Egrediat ergo spōsus de isto cubili suo ut associet pñti solēnitati. De pmo enī cubili egressus est p eternā originē. Michee. v. Egressus eiꝰ ab initio a diebꝰ eternitatis. De scōo egressus est p talē gnārionē. ps. Ipe tanqꝫ spōsus pcedēs de thalamo suo. De tertio egressus est, ppter nostraꝫ saluationē. Abachuc. iij. Egressus es in salutem popli ⁊c. De quarto egressus est per gloriosam resurrectionē. Hiere. iiij. Ascendit leo de cubili suo ⁊c. Er his ergo quatuor trahitur quadrupler ratio: quare iste sponsus sit a nobis honorandus s. quia est rex noster. frater noster. iudex ⁊ glorificator noster. Nam inquantuꝫ egressus de sinu patris est rex noster. inquantuꝫ egressus est de utero matris est frater noster, inquantuꝫ de patibulo est iudex noster. ⁊ inquātū de monumēto est glorificator noster. De his quatuor legit Zach. ix. Ecce rex tuus: quo ad primū. uenit tibi. ut. s. carnē assumat. quo ad secūdū. iustus. quo ad tertiū. ⁊ saluator. quo ad quartū. ¶Secūdus est ordo virginis qui notat cuꝫ dī. Et sponsa de thalamo suo. Virgo enīꝫ beata non est in ordine trinitatis. quia ibi nō sunt nisi tres psone. nec in ordine sanctorū angelorū: sed sup eos. ⁊ ideo facit ordinē per se. Dicitur aūt sponsa. q; deus matrimoniū cōtrarit cuꝫ ea: qō fuit initiatū per verba de futuro. quādo dixit ei angelus. Ecce cōcipies ⁊ paries filium ⁊c. Fuit ratificatū per uerba de presenti. quādo ꝫgo respōdit. Ecce ancilla dñi. Et fuit cōsumatū. qñ filius dei in thalamo virginali nostrā naturā sibi vniuit. In isto matrimonio fuit bonū fidei: q; virginitatē illibatā virgo semp seruauit. Fuit bonū prolis: q; dei filiuꝫ de suis visceribus generauit. Fuit bonū sacramēti: q; nunqꝫ a filio suo diuisa uel separata fuit. In isto etiam matrimonio fuit cōiunctio animoꝝ per mutuā charitatē. Cant. vi. Ego dilecto meo, ⁊ dilectus meꝰ mihi. Fuit pīū cū corpoꝝ per naturę vnitatem. quia caro christi est caro matris. Fuit indiuisibilitas habitatiōis amboꝝ. q; sicut in vita dilexerūt se. ita ⁊ in morte nō sunt separati. Joā. xix. Stabat iuxta crucē Iesu mater eius ⁊c. Ista sponsa habuit triplicem thalamū. Fuit uterū speciosuꝫ in quo habitauit diuina sapia. Animū visceroſuꝫ in quo habitauit vniuersa ecclesia. ⁊ locū gloriosum in quo habitat sublimata. Er his ergo trahitur tripler ratio quare virgo beata sit a nobis honoranda. s. q; sponsa eterni

regis.aduocata humani generis:z regina totius curie celestis. Mā inquātū in ei⁹ utero hitault sapiētia dina facta est spōsa regis. Inq̄tū in ei⁹ alo viscerosō hitault vniuersalis eccl̄ia:facta est aduocata hūani generis. Inq̄tuz in loco glioso hitat sublimata:facta est regina curie celestis. De his trib⁹ dī Apoc.xij. Mulier amicta sole ⁊c. Sole q̄dē amicta fuit qñ dei filiū generauit. Et lunā sub pedib⁹ hēt: q: eccl̄ia sub defensiōe tenet. Duodecim stelle sunt nouē ordines angelor:z tres hoiuz s.martyres:pfessores:vgines. qui sunt corona ei⁹ q: oiuz est regina. ¶Tertiⁿ est ordo angelor. qui notat cū dī. Vocate cetū. vñ cātat. Cet⁹ oēs angelici. Ille aūt cet⁹ sm Dionȳ. tripler hēt offici. s.illuminādi.purgādi.z pficiēdi. Et ex his trahit tripler rō q̄re sunt honorādi. s.q: sunt nri illuminatores.purgatores.z pfectores. De his trib⁹ regratiatur deo ppha dicēs. In ospectu angelor psallā tibi ⁊c. Et ibidⁱ. Sup mificordia tua:q̄.s.a petō seu culpa me purgas.z vitate tua qua.s.p sapiaz me illustras.qñ magnificasti sup oē nomē scīm tuz.i.qñ in tua gra me magnificas:pficis:z cōsumas. ¶Quartⁿ est ordo pīlarchārū z ppharuz.q notat cū dī. Coadunate senes. Qui dicunt senes ppt reuerēdā pinitatē:qua nos genuerūt in fide. Thob.viij. Filij qdē scōz sum⁹. Propt sēsus maturitatē. Sap.viij. Cani sunt sensus hois. Propt puersationis grauitatē. Ibidē. Etas senectutis vita imaculata. Ex his ergo trib⁹ trahit tripler rō. q̄re a nob sunt honorādi.s.q: fuerūt genitores nri in fide uera. maturi in sapia.z honesti i vita. Ecc̄. xliij. Laudem⁹ viros gliosos z parētes nros. In b̄eni q: dic̄ viros. notat sensus maturitas. in hoc q: dic̄ gliosos. notat puersatiōis honestas. in hoc q: dic̄ parētes nros. notat ipsoz reuerēda pinitas. ¶Quintⁿ est ordo aplor. qui notat cū dī. Scificate.i.scām ostēdite eccl̄iam. Scificatū aūt ꝓpponit scīm. Cōgregatio igit aplor dī eccl̄ia scā z scificata. Eccl̄ia q: ipsam plātauerunt.j.Cor.iij. Ego plātaui:apollo rigauit eā. Scā:q: vitā scām hūerūt. terrena ptēpleruīt.z fenestras sensuuz custodierūt. Ysa.lv. Qui sunt isti qui ut nubes uolāt z qsi ⁊c. Scificata:q: in aduētu spūs sci pfirmati fuerūt.pā. Ego pfirmaui ⁊c. Ex his ergo trahit tripler rō q̄re sunt honorādi.s.q: in fide nos plantauerūt suis doctrinis.ifirmauerūt suis crēplis. z corroborauerunt suis miraculis. Apoc.iiij. De throno.i.de aplis in qb⁹ de⁹ sedet. pcedūt uoces. s.pdicationū z fulgura.s.lucidoz crēploz.z toni trua.s.terribiliū miraculoz. ¶Sextⁿ ē ordo martyrū. qui notat cū dī. Cōgregate populū. Dicunt eni ppl̄s a depopulādo.q: depopulati sunt diabolū mūdū z corp⁹ ppriū. Diabolū in resistēdo. Jacobi.iiij. Resistite diabolo z fugiet a uob. Mūdū. i. psecutores mūdi patiēdo. Prouer.xvj. Melior ē patiēs viro forti ⁊c. Corp⁹ ppriū feriēdo.j.Cor.ix. Castigo corp⁹ meū z in suitutē ⁊c. Ex his ergo trahit tripler rō q̄re sunt a nob honorādi.s.q: oēs hostes vicerūt triplici genē victorie.s.per modū resistēdi:patiēdi:z feriēdi. Heb.xj. Sci per fidē vicerūt regna. Et ibidⁱ. Obturauerūt ora leonū:ecce victoria p modū resistēdi. lapidati sūt:secti sūt ⁊c. ecce victoria per modū patiēdi. Circuierūt in melotis z in pellib⁹ caprinis ⁊c. ecce victoria per modū feriēdi. ¶Septim⁹ ordo est pfessor. qui notat cū dī. Et sugētes ubera. Ex uberib⁹ tripler liquor effundit. s. lac:butyrū:z sanguis. Sci itaq; ex uberib⁹ vine pctatis fuxerūt:lac.i.itelligētiam diuine scripture. Ysa.lx. Suget lac gētiū ⁊c. Butyrū deuotionis ēterne. Job.xxix. Mū lauabā pedes meos butyro. Et sanguinē.i. memoriā passionis dñe. pā. Et itingaf pes tu⁹ in san. Ex his ergo trahit tripler rō q̄re sunt a nob honorādi.s.q: fuerūt doctores nri.itercessores nri.z iflāmatores nri. Mā inq̄tū fuxerūt lac sacre scripture facti sūt doctores nri.inq̄tū fuxerūt butyrū deuotionis ēterne facti sunt itercessores nri.inq̄tū vo fuxerūt sanguinē passionis dñice facti sunt iflāmatores nri.nā q: erāt iflāmati:iō alios inflāmabāt. ¶Octauus est ordo vginū. qui notat cū dī. Cōgregate puulos a puritate dictos. Est nanq; in eis tripler puritas. que notat Mat.xxv. in parabola de vginibus. s.uasis:liquoris:ac lucis. Puritas uasis est mūditia corpis. puritas liquoris est mūditia gr̄e spūalis. puritas lucis est honestas puersationis. Ex his ergo trahit tripler rō q̄re sunt honorandi. s.q: sunt socij xpi:tēplū spūs sci:z filij dei. Mā inquātū hūerūt puritatē vginalis scitatis z pudicitie facti sūt socij xpi. Apoc.xiiij. Hi sequunt agnū quocūq; ierit. Inq̄tū habuerūt puritatē spūalis mūditie. facti sunt tēplū spūs sci. ij. Cor.vj. Nescitis q: tēplū dei est. Inquātū hūt puritatē puersationis scē facti sunt filij dei. Ut postq; dñs dixit. Sic luceat lux uſa coꝝ hoib⁹ ⁊c. ibidⁱ. Et glisi cēt patrē uestrū qui in celis est. De his trib⁹ dicit Apoc.xiiij. Hi eni empti sunt ab hoib⁹ pmitie deo z agno. ecce q: sunt socij xpi. Et in ore ipsoz non est iuētū mēdacū: ecce q: sunt filij dei. Sicut enī diabolus est pater mēdacij. ita deus est pater ueritatis. Sine macula sunt ante thronum dei: ecce quia sunt templum spiritus sancti.

Sermo.cclxxviij. ¶De eodem Sermo.iiij.

b Eati qui hītāt in domo tua dñe:in sēcla sēclor laudabūt te.pā. Hēs

hoies naturaliter appetūt btitudinē. sed circa ipsam beatitudinē diuersi diuersimode errauerūt. Quidā circa btitudinis subiectū quoꝫ qdā direrūt subiectū btitudinis eē solū ipsam aiam. sic stoici qui posuerūt btitudinē in sola animi vtute cōsistere. Alij in solo coꝛpe sicut epicuri qui posuerūt btitudinē eē in uoluptate carnis. Sed ꝓpha quātuꝫ ad subiectū btitudinis dicit q totus hō in aia s. et in coꝛpe sit beat⁹. iō dicit. Bti qui habitāt. Si enim ꝑfficeret in sola aia uel in solo coꝛpe tūc diffi set. brē aie uel brā coꝛpa. Alij vo errauerunt circa btitudinis locū. ponētes btitudinē trīs in hoc mūdo. s. in diuitijs: delitijs: et honorib⁹. Sed ꝓpheta dicit de loco. in domo tua dñe. Alij errauerūt circa btitudinis durationē dicētes. aiam btitudinē cōseq. sed tñ post multoꝝ annoꝝ curricula aie tuꝫ ad coꝛp⁹ reuertent et miserijs mūdi iterꝫ subijcient. Et in istā errorez icidit Origenes. Sed ꝓpheta dicit de duratione in secla seculorum. Alij errauerūt circa btitudinis occupationē. sicut iudei et saraceni qui dicūt brōs uacare cibis et potib⁹ et seminarū cōiunctionib⁹. Sed ꝓpha dicit de occupatione coꝛp. Laudabūt te. ¶ Er his ergo ostēdit q ꝓpha quātū ad ḡtuor describit btitudinem. ¶ Primo quātū ad btitudinis subiectū. cū dī. beati. Tot⁹ enim hō et in coꝛpe et in aia beatus erit. Coꝛp⁹ nāqꝫ in pñti ꝺruplicē hēt defectū. Est enī mortale: obscurū: pōderosum: et grossuꝫ. Et quātū ad hos ḡtuor defect⁹ glificabit. et ḡtuor dotib⁹ uestiet. et hoc ifinuat apls dicēs. i. Coꝛ. xv. Semināt coꝛ. etc. Tota enī passibilitas trāsibit in immortalitatē. iō dicit. Seminat in coꝛruptione. surget in incoꝛruptione. Tota obscuritas trāsibit in claritatem. iō subdit. Seminat in ignobilitate surget in glia. Tota pōderositas trāsibit in agilitatē. iō sb dit. Seminat in infirmitate. surget in vtute. Tota grossities trāsibit in sublimitatē. iō subdit. Seminat coꝛp⁹ aiale. surget spuale. Alia silr btificabitur quātū ad intellectiuā: affectiuā: et appetitiuā. Intellectiua sigdē delectabif in dei ỽitate. Scientia aūt nra in pñti hēt triplicē defectū. Est enīz obscura. i. Coꝛ. xiij. Videmus nūc per speculū in enigmate. Est imꝑfecta. ibidē. Nūc cognosco ex pte. Et a sensibilib⁹ accepta. ibidē. Cū ēm puulus loquebar ut puulus etc. Tūc aūt scia nra erit clara. ibidē. Tūc aūt facie ad faciē. Erit ꝑfecta. iō ifert. Tūc aūt cognoscā sic et cognit⁹ sum. Erit ab ipso deo ifusa. iō subiūgit. Aū aūt fact⁹ fuꝫ vir euacuauī que erāt puuli. Affectiua nra delectabif in dei bonitate. Triplicē nāqꝫ defectū hñt bonitates que sunt in creaturis. Būt enī accidētales. iō sepe eis spoliant. Bāt ꝓticulares: q nulla creatura est que hēat oēs bonitates. sed sunt in eis sparse et diuise. sunt etiā mixte: q nullā hēt purā bonitatē. iō affectus nr̄ delectari nō pōt in creaturarū bonitatib⁹: sic accidētalib⁹: sic ꝓticularibus: et sic mixtis. In deo aūt est bonitas cētialis. iō dī Mat. v. Nemo bonus nisi solus de⁹. Uniuersalis. Sap. vij. Uenerunt aūt mihi oia bona piter cū illa etc. Pura. Aug. Quāta ibi erit felicitas ubi nullū erit malū nullū latebit bonuꝫ. Appetitiua delectabif in dei societate. Si enīz aliqs ualde sitiēs guttas lābit. nō satiaf sꝫ sitis magis augeꝫ. Si caliꝛ mēsurat⁹ sibi ꝓponat: semiplene satiaf. sꝫ si in fonte ponit⁹ ꝑfecte satiaf. Pctōres enī in creaturis q̄sdā delectationes lābūt. ps. Inimici eius terrā lingēt. iō non satiant. sed miserabili fame torquent. ps. Famem patient ut canes. Boni aūt in pñti diuinas delectationes recipiūt sed mēsurate. iō appetit⁹ eoꝝ nō ꝑfecte qetaf. Eph. iiij. Unicuiqꝫ uestrum data est gra ꝑm mēsurā donationis ẋpi. Bti aūt sunt in fōte dei. iō nō pñt sitire. Apoc. vij. Agn⁹ qui in medio throni est de. eos ad vi. fon. aq̄. Bti etiaꝫ sunt in cenaculo dei. iō nō pñt esurire. ps. Satiabo: cū appuerit glia tua. Sūt in thesauris dei. iō nō pñt penuriā sustinē. Eccl. xv. Jocūditatez et exultationē thesaurijauit sup eū. Sūt in plenitudie gaudiorū dei. iō nō pñt aliqd triste sētire. Mat. xxv. Intra in gaudiū dñi tui. ¶ Scōo describit btitudinē quātū ad locū. cū dicit. in domo tua. Tūc aūt domus est pulchra qñ est bñ ordinata. De ordinatione aūt dom⁹ dei dī Ysa. lxiij. Ego enim sternas per ordinē lapides tuos et fundabo te in saphyris et ponā iaspidē ꝓpugnacula tua. et portas tuas in lapides sculptos. et oēs terminos tuos in lapides desiderabiles. Per lapides enī ordinate stratos in ecclesijs ꝓlatos et ꝓphe. qui fuerūt ordinati quātū ad deū per vtutē ꝓplationis. q̄tū ad seipsos per pulchritudinē actionis. quātū ad ꝓximos per reformationes pacis. De his trib⁹ dī Eccl. xlviij. Boies diuites i vtute pulchritudis studiū hñtes pacificāres in domib⁹ suis. Per lapides desiderabiles intelligunt apli a gb⁹ glia dei magna relucet. et iō ad videdū sūt magis desiderabiles. Per lapides sculptos intelligunt martyres q diuersis vulneribus sunt sculpti et vulnerati. Per iaspidē qui est viridis coloris intelligunt ꝓfessores qui fuerūt virides in ꝓscia et in ỽita. Per saphyros qui sunt celestis coloris intelligunt ẋgines que vitā celestem et angelicā hūerūt. ¶ Tertio describit btitudinez quātū ad eternā durationē. cū dicit: in scla scloꝝ laudabūt te. Quatuoꝛ nāqꝫ de causis pōt qs pdē possessionē dom⁹ quā inhītat. aut q illa dom⁹ fuit ad tps ꝓducta. aut q ab hostib⁹ est ablata. aut

q ruine videbat expolita. aut q est creditorib⁹ assignata. Nullo istoꝝ modoꝝ hitationē domus celestis sci amittēt. iō dī Ysa. xxvij. Sedebit ppl's me⁹ in pulchritudie pacis. ⁊ in tabernaculis fiducie ⁊ in requie opulēta. Nō enim amittēt tanq̄ hitatores ꝺducti: q erāt hitatores ueri utpote peculiaris ppl's dei. iō dī. Sedebit ppl's meus. nec tanq̄ ab hostib⁹ expulsi: q ipsos hostes subiugauerunt. iō dī. In pulchritudine pacis. Illa enīz est pulchra par que fit hostib⁹ supatis: nec tanq̄ a ruina domus deterriti. q illa dom⁹ erit ꝑpetua ⁊ secura. iō subdit: in cenaculis fiducie. nec tanq̄ ꝺepauperati seu idigētes. q oēs erāt diuites ⁊ opulēti: iō ibiūgit: in rege opulenta. ¶Quarto describit brituditē quātū ad occupationē. cū dicit. Laudabunt te. Distinguit aūt Aug. in. li. ij. ll° de doc. xpiā. triplicē sonū qui fit in cārilenis. Unus est qui fit in uoce: sicut in illis qui saucib⁹ canūt. Alius qui fit in flatu. sicut est sonus tubaꝝ ⁊ organoꝝ. Alius qui fit in pulsu. sicut in cytharis ⁊ tympanis. Isto tripli ci genē armonie sci deū laudabūt. Armonia figdē cū uoce faciūt. pō. Juuenes ⁊ ꝟgines senes cū iunioribꝫ laudēt nomē dñi. Armonia cū flatu faciūt angeli: qui flatu sci spūs sunt pleni. Ezech. j. Ubi erat ipet⁹ spūs: illic gradiebant. In dei iubilatione. prūpūt. pō. Laudate eū oēs angeli q⁹. Armonia ꝟo cū pulsu facit deus. Pīarche figdē habēt chordā suā. apli suā. ⁊ sic de alijs. Tāget igit deus chordā pīarchaꝝ ⁊ dulcē sonū faciet. chordā ppharū ⁊ dulcē sonū faciet. ⁊ sic per ordinem. Tāget aūt dissiliter: ut cōcordē faciet melodiam. q in dispari claritate erit par ⁊ gaudiū. pō. Laudate eū sol ⁊ luna. laudate eum oēs stelle ⁊ lumē. Per solē itelligunt sci suplores. per lunā mediocres. per stellas iferiores. Chorda igit supioꝝ cū tāgit facit ūā uocē octauā. Chorda medioꝝ facit uocē quītā. Chorda ꝟo iferioꝝ: facit uocē iferiorē ⁊ planā. Tāget etiā chordā btē ꝟginis. ⁊ sup oēs il la dulciorē sonuꝫ faciet: ⁊ uocē altiorem emittet. Propter istā triplicē melodiā dī Ysa. lj. Gaudiuꝫ ꝑpter armoniā. stat⁹ ac letitia iueniē in ea. propter armoniam pulsum gratiaruꝫ actio. ⁊ uox laudis propter armoniam uocis.

Sermo. cclxix. ¶De eodē die Sermo. v.

r Excmus ⁊ deus me⁹. bti qui habitāt in domo tua dñe in scla seculoꝝ laudabūt te. pō. ¶Quatuor sunt que domū reddāt amenā. f. dñi liberalitas. f posītij nobilitas. f loci amenitas. ⁊ gaudij īmēsitas. Ab his ūtuor domū celestē cōmendat. ¶Primo a liualitate dñi. cū dicit. Rex me⁹ ⁊ deus meus. Ex enīz sit rex ⁊ deus: est tū nr: q se ⁊ sua nobis dedit. Liualitas aūt ei⁹ appet: q oēs pegrinos facit ciues. facit ꝑpetuos hitatores. facit domesticos ⁊ heredes. Ista tria tangit aplus Eph. ij. Jā nō estis hospites ⁊ aduene. sed estis ciues scōꝝ ⁊c. ecce q pegrinos facit ciues. ⁊ domestici dei. ecce q pegrinos facit domesticos ⁊ heredes. Supedificati sup fundamētū aplorꝝ ⁊ prophetarū ⁊c. ecce q facit eos lapides viuos. i. eternos hitatores. De his aūt trib⁹ facit de⁹ publicus instrumētū. de quo dī Zpoc. iij. Scribā sup eum nomē dñi dei mei. i. fm glo. Hoc est nomē eius. ⁊ nomē ciuitatis noue hierlm. i. fm glosam nouī hēbit a ciuitate. f. ciuis ⁊ nomē meū nouū qō est filius dei. Hec igit tria nota. f. ciuis: eternus: filius: in frōtib⁹ scripta hēbūt. Zpoc. xiij. Hītes nomen eius ⁊ nomē pīs eius scriptū in frōtib⁹ suis. ⁊ sic hēbit instrumētū de sua ciuilitate: eternitate: ⁊ dei filiatione. ¶Scdo cōmēdat a nobilitate cōsortij. cū dī. bti. Erāt enim oēs bti: quātū ad oēs sensus f Usus figdē brificabit in dei visione. f Sed no tādū. q color niger visum cōgregat. color albꝰ visum disgregat. color viridis delectat: qui est medius iter albū ⁊ nigrū. Iste tripler color in xpo cōsideraf. Niger fuit eius humanitas in passione denigrata. Zpoc. vj. Sol factꝰ est niger tanq̄ saccꝰ cilicinus. ⁊ iste color niger debet cogitarꝰ nros cōgregare. q si tāta passus est inocēs ⁊ sanctꝰ: quid tūc facier petōr malus ⁊ iniustꝰ. Color albꝰ est sua diuinitas. que ꝓe nimia sua claritate oculos mētis disgregat. j. Tim. vj. Lucē hitat inaccessibilē. Cōtūct⁹ est igit color albꝰ diuinitatis in xpo: color nigro humanitatis ⁊ factꝰ est totꝰ viridis ⁊ delectabilis ad videndū. Un xps seipm uocat viridē dicēs Luce. xxiij. Si in viridi ligno hoc faciūt ⁊c. f Audit⁹ brificabit quātū ad dei dulcissimā allocutionē. Cañ. ij. Sonet uox tua in auribꝰ meis ⁊c. Uox etenī tua dulcis. Quātū ad angelos iubilationē. Job. xxxviij. Ubi eras cū me laudarent astra matutina ⁊c. Quātū ad ꝑpetuā beiuā laudationē. Ysa. lj. Gaudiū ⁊ letitia iueniaf in ea: ac gratiarū actio: ⁊ uox laudis. f Olfact⁹ brificabit odorādo rosam. i. carnē xpi mūdissimā. Ecc. l. Quasi flos rosarū in diebꝰ uernis ⁊ odorādo balsamū. i. diuinitatē suauissimā. Ecc. xxiij. Quasi balsamum non mistū odor meus. ⁊ odorādo aiam eiꝰ unguētis plenissimā. Cant. j. Currem⁹ in odorē unguētorū tuoꝝ. f Gust⁹ brificabit in plena dei delectatione quam sentiet ex carne dei dulcissima. Job. xxvj. Quis det de carnib⁹ eius ut saturemur. ex ea dulcissima. Ecc. xxiij. Spūs meus sup mel dulcis. ⁊ ex diuinitate eius sapoꝝ plenissima. Sap. xvj. Panē de celo pstitisti eis: oē delectamētū in se hñ

tem ꝛc. ℣ Tact⁹ btificabīt tangẽdo pſonã xpi. Si eni tãta virtus erat in tãgẽdo fimbriã eius. quãta suadtas erit tãgẽ pſonã eius. Cant. ii. De ꝛa ei⁹ amplexabīt me. Jn osculãdo. Si enim tãta suauitas fuit osculari pedes xpi. quãta erit osculari a di uinitate xpi. Cant. viij. Quis mihi det te fratrem meũ. ut iuenĩ te foris ⁊ deosculer. ℂ Tertio cõmẽdat dom⁹ dei ab amenitate loci. cũ dr. i domo tua. Que amenitas pſistit in duob⁹. Est enim magna ⁊ bñ dispositа. De magnitudine eius dr Baruch. iij. O isrl̃ magna est dom⁹ dei ꝛc. Est eni longa sine fine. ideo dr. magna ⁊ nõ hꝫs finem. Est alta sine mõ. iõ dr. ercelsa. Est ampla sine mẽsura. iõ dr. imẽsa. Est igit sic lõga q⁹ oculus non poterit attingẽ. sic alta q⁹ auris nõ poterit audire. sic ampla q⁹ cor non sufficiat-cogitare. i. Cor. ij. Nõ oculus nõ vidit nec auris audiuit ꝛc. Est ordinata ad istar dom⁹ regalis. Multas eni in ea deus fecit mãsiones. Jo. xiiij. In domo patris mei mãsiones multe, sunt. s. oratoriũ. atriũ. cellarium pſistoriũ. cenaculũ. viridariũ. ⁊ cubiculum. ℣ In oratorio sunt angeli dei laudẽ ꝓtinue cãtates ⁊ dicẽtes. Sãct⁹ sc̃us sc̃us ꝛc. In atrio sunt pſiarche paupes suſtẽtates. ℣ Est enim atriũ locus in quo paupes recipiunt. Et q⁹ in hac vita receperũt pauperes elemosynis suis. iõ sci tũc eos recipiẽt i atria suis. Luc. xvj. Facite uob amicos de mãmona iniqtatis. ℣ In cellario sunt ꝑphe aductũ xpi ardẽtissime sitiẽtes. De hoc scribit ℣ sa. lxiij. Utinã dirũperes celos ⁊ descẽderes. Et q⁹ sic fuerũt siti entes. iõ plenissime sunt bibẽtes. Cant. ij. Introduxit me rex in cellã vinariã ꝛc. ℣ Jn pſistorio vo ubi cause audiunt ⁊ snie pferunt: ponuntur apli. Mat. xix. Sedebitis sup sedes duodecim iudicantes ꝛc. ℣ Jn cenaculo ponunt martyres. q⁹ fuerũt tribulati: afflicti: fame ⁊ siti affecti. iõ nũc plenissime saturanf. Luc. xvij. Edatis ⁊ bibatis sup mensam meã ꝛc. ℣ Jn viridario vo ponunt pfessores qui sunt viridariũ dei. in qb⁹ fuit rosa patiẽtie. lilium humilitatis. ⁊ viola munditie. ℣ Jn cubiculo aũt ponunt vgines tanq̃ spõse. Hester. ii. Ducta est hester in cubiculũ regis. Virgo aũt gliosa btã maria nõ est in aliquo istoꝝ modoꝝ determinate: sed mõ stat cũ angelis in oratorio. mõ cũ patriarchis in atrio: mõ cũ ꝓphis i cellario ꝛc. ℂ Quarto cõmẽdat dom⁹ celestis ab imẽsitate gaudii. B tãgit cũ dr. ⁊ in scla sclorꝝ laudabũt te. Sed nun quid corpib⁹ realiꝫ pris ibi erit laus vocalis. Dicẽdũ est q⁹ lingua hoi data est ad q̃drupler officiũ ℣ Primo ad notificãdũ pceptus cordiũ. Aug. in enchyridion. Verba ꝓterea sunt instituta. non ut per ea hoies se inuicẽ fallãt: sed ut per ea in alteri⁹ qsq̃ notitiã cogitatiões suas pferat. Quãtus ad istud offiſi nõ erit ibi lingua: q⁹ corda erũt manifesta. i. Cor. xiiij. Manifestabit pſilia cordium. ℣ Secũdo ad erudiẽdũ. Y sa. l. Hꝫs dedit mihi linguã eruditã ut sciã suſtẽtare eũ qui lapsus est vbo. nec quãtũ ad istud erit ibi lingua: q⁹ oẽs erũt sapiẽtes ⁊ docti. Hiere. xxxj. Nõ docebit vir ultra primus suũ. ℣ Tertio ad pſolãdũ. Ecc. xl. Tibie ⁊ psalteriũ suauẽ faciũt melodiã ⁊ sup utrũq̃ lingua suauis. nec etiã quãtũ ad istud erit ibi lingua: q⁹ oẽs erũt pſolati ibi ⁊ leti. Y sa. xxxv. Gaudiũ ⁊ letitiam obtinebũt. fugiet dolor ⁊ gemit⁹. ℣ Quarto ad deum laudãdũ. Ecc. li. Dedit mihi dñs linguã mercedẽ meã: ⁊ in ipsa laudabo eũ. Et quãtũ ad istud offiſi ibi remanebit lingua. Vñ dicit Remigi⁹: q⁹ tunc eis lingua cessabit. ⁊ sola lingua hebrea que fuit lingua ade tũc remanebit. Aug. Jacabim⁹ ⁊ videbim⁹. videbimus ⁊ amabim⁹. amabimus ⁊ laudabim⁹. Ecce qd erit in fine sine fine. Idem. Ipse deus erit finis oium desideriorꝫ nrorũ qui sine fine videbit. sine fastidio amabit. sine fatigatione laudabit. Siqs amicũ liberter videt. aliqñ ipsa sua visio finit. ideo dr. Sine fine videbit. Siqs aliquẽ amat. aliqñ ipse suus amor in fastidiũ vertit. ideo dicitur. Sine fastidio amabit. Siqs sem per cantaret aliquãdo fatigaretur. ideo subditur. Sine fatigatione laudabitur.

Sermo. cclxxx. ℂ De eodẽ die Sermo. vi.

b Eati paupes spũ qñ ipsoꝝ est regnũ celoꝝ ꝛc. Matth. v. ℂ Jn isto euãgelio ponunt septẽbtitudines ⁊ septez pmissiones coꝛrñdẽtes que septẽ sancto⁹ ordinibus adaptanf. ℂ Prima btitudo est. beati paupes spiritu. Et ista ꝓuenit ordini aplorꝝ: q⁹ ipsi primi fuerũt qui ꝓpter xꝑm oia cõtẽpserũt. Ista autem pauptas ut sit meritoria debet hẽre tria que tãgunt in glo. ⁊ eliciunt er tertu: ut. s. terrena despiciat. ideo dicit: beati paupes: ut recta intẽtione hoc faciat. ideo dr. spiritu. i. spũali intẽtione. ut celestia cõcupiscat. ideo dr: qñ ipsoꝝ est regnũ celorus. Ista pauptas etiã in aplis fuit meritoria: qñ non fuit coacta sed spõtanea. nõ simulata: sed uera. Bern. Euz tria sint genera pauptatis. s. necessaria. uolũtaria. ⁊ simulata. recte diuidens, ⁊ recte offerẽs. reiecta simulatione necessariã patiens: ⁊ uolũtariam amplectẽs paup efficit spiritu. huic beatitudini addit ꝑmissio. cũ dicit. Nisi ipsorũ est regnũ celoꝝ. Tales enim paupes habẽt mundum ad dñandũ. ij. Cor. vi. Tanq̃ nihil habentes ⁊ oia possidẽtes. habẽt deũ ad hereditandũ. Mume. xviij. In terra eoꝝ nihil possidebitis: ego pars ⁊ hereditas tua. Vñt celũ ad largiẽdũ. Luce

rvi. Facite uobis amicos de mãmona iniquitatis ꝛc. Nñt etiã regnũ ad possidẽdũ. Luc. xii. Nolite timẽ pusillus grex. qñ placuit ꝑi uestro dare uobis regnũ. ꝛ iõ dicit. Ipoc est. nõ erit regnum celoꝝ: q; nñt ipm in ſpe certa. Rom. viii. Spe salui facti sumus. Tales aũt nõ sunt paupes. ſz ualde diuites. Tres enĩ sunt ſpẽs hoium: qui q̃uis nihil hẽant in re: nñt tñ multa in ſpe. ſ. qui ad magnã dignitatẽ electi sunt. qui in loco tuto aliquez thesaurum reposuerũt. ꝛ qui sunt heredes principũ. Tales sunt paupes ꝛpi. Jaco. ij. Nõne deꝰ elegit paupes in hoc mũdo. ecce q: sunt ad celestẽ dignitatẽ electi. diuites in fide. ecce q: thesauri eoꝝ sunt in turo repositi. Diuitie nãq; ſpuales a nullo ꝑte auferri. ꝛ heredes regni qõ reꝑomisit deꝰ diligentibꝰ se. ecce q: sunt heredes regni dei futuri. ¶ Scõa est. bti mites. ꝛ puenit angelis qui alij superbientibꝰ deo humiliter adheserũt. ꝛ qui nobis etiaz ex humilitate seruire dignant. Illi aũt sunt mites qui nõ sũt ad iiurias ꝑpatẽces qõ tribꝰ modis fieri põt. aut qñ qs mouet plusq̃ debeat. aut plusq̃ debeat. aut cũ oino nõ debeat. Scñ. in liꝰ de v. Quedã nos toquẽt magis q̃ debeãt. aut plusq̃ debeãt. aut cuz oino nõ debeãt. sicq; aut augẽt dolorẽ. aut poccupam⁹. aut fingim⁹. huic bitudini addit. pmissio. cũ dr. qñ ipi possidebũt frã. ſ. uiuẽtiũ. uł frã. i. corp⁹ suũ terrenũ possidebũt glorificatũ. Bern. Habiter glia in terra nra. i. in corpore nro. qõ ex q̃tuor elemẽtis ꝓstat esse cõpactũ: postea subdit. Bẽat ergo corpus ex terra imortalitatẽ. ex aqua ipassibilitatẽ. ex aere leuitatẽ. ex igne pulchritudinẽ ꝛ claritatem. ¶ Tertia est. Bti qui lugẽt. ꝛ ista bitudo cõuenit martyrib⁹: qb⁹ dictuz est Joã. xvi. Amen dico uobis q: plorabitis ꝛ flebitis uos. Felices scõz lachrymę que hñt deum iebilare. Ysa. liii. fm aliã lram. Adipe lachrymarũ tuarũ inebriasti me. Nñt etiã deũ pungẽ ad bueniẽdũ: sicut equus calcarib⁹ pungit ad currendũ. Uñ dicit glo. sup Thob. Ofo deũ ungit: lachrymа pũgit. Nñt deũ cogere ꝛ vincẽ. Osee. xii. Jnualuit ad angelũ ꝛ ꝓstrat⁹ est. fleuit ꝛ rogauit cũ. Aug. Ofo deũ lenit. lachrymа cogit. Nñt aiam clarificare. Greg. Mens lachrymis baptizata videt in ꝓplatione limpidius. Lachrymę etiã hñt diabolũ submergẽ ꝛ necare. pã. Cõribulasti capita draconũ in aqs. huic bitudini addit promissio. cũ dr. qñ ipi ꝓsolabunt. ꝛ etiã risu ppe tuo replebunt. Luc. vi. Bti qui fletis: qñ ridebitis. In celo qdẽ est risus plen⁹. Job. viii. Donec impleat risu os tuũ. In mũdo aũt est risus semiplenus. Prouer. xiiij. Risus dolore miscebitur. In iferno aũt nõ erit risus: sed ibi erit irrisio. Irridebunt sigdẽ ipsi dãnati a deo. pã. Qui hñt in celis irridebit eos. Irridebunt a bangelis q fuerũt coruz amici. Ecc. xx. Fatuo nõ erit amicus. Irridebunt a demonibus. Thren. i. Uiderũt eã hostes ꝛ deriserũt sabbata sua. Irridebunt a dãnatis: etiã a parẽtibus ꝛ cognatis. Thob. ij. Parẽtes ꝛ cognati irridebãt vitã eius. Irridebũtur mutuo a semetipsis. Ysa. xiiij. Et tu vulneratꝰ es sicꝛ nos nñq; silis es effectꝰ. ¶ Quarta est. Bti qui esurũt ꝛ sitiunt iustitiã. Et ista bitudo cõuenit ꝓphetis qui uehemẽter esuriebant ꝛ sitiebant aduẽtũ iusti dicẽtes Ysa. xlv. Rorate celi desuꝑ: ꝛ nubes pluant iustũ. Jstã iustitiã ꝛ nos hic debemus. Est aũt iustitia sicut dicit glosa ibidẽ. Unicuiq; tã supiori q̃ inferiori: aut equali ius suum reddẽ. Bern. Redde plato reuerẽtiã ꝛ obediẽtiã quarũ altera cordis. altera vo corpis est. Exigit a te subditꝰ custodiã ꝛ disciplinã. Custodiã ut possit cauere peccã. Disciplinã ut malũ nõ remaneat impunitũ. Equali debes pstiũ ꝛ auxiliũ. Cõsilium quo crimaĩ ignorãtia. Auxiliũ quo iuuẽ infirmitas humana. Huic bitudini addit pmissio. cum dr. Uñ ipsi saturabũt. De quoz esurie ꝛ saturitate dicit Ber. Cor meũ ꝓturbatũ est in me. ꝛ inde dolor. Et dereliqt me vt⁹ mea. inde pauor. Et lumẽ oculoz meoz: ꝛ ipm nõ est mecũ. inde error. Uerũtã. Quare tristis es aia mea. spa in deo qñ adhuc ꝓfitebor illi. Uñ a rõne erroꝝ. a uolũtate doloꝝ. a memoria timoꝝ eis recedẽte ꝛ succedente illã quã speramus mira claritas. plena suauitas. ꝛ eterna securitas. Ides. Qui replet in bonis desideriũ aie ipe rõni futurus est plenitudo lucis. uolũtati plenitudo pacis. memorie ꝓtinatio eternitatis. ¶ Quinta. Bti misericordes. ꝛ cõuenit ꝑt archis qui opibus misericordie insistebãt. nõ tñ corporalibꝰ: sed etiã spualibꝰ. De corporalibꝰ opibꝰ misericordie dr. Uisito. poto. cibo. tecta. do. uestio. cõdo. Sed de spualibꝰ dr. Cõsule. castiga. solare. remitte. fer. ora. Et pmo psule. i. doce ignoratem. ꝛ dirige dubitãtẽ. Et sic in hoc iteligit duplex elemosyna spualis. ſ. doctrina ꝛ psilii. Castiga delinquẽtẽ. Cõsolare tristẽ. ꝛ remitte in te delinquẽtibꝰ: Fer. i. patiẽter pora aliox defect⁹. Et ora pro oibus. Huic bitudini addit pmissio. cum dr. Uñ ipsi misericordiã psequent. Et illam misericordiã psequent ipi ꝛ in vita. ꝛ in morte. In vita. q; ipa misi cordia ipetrat remissionẽ culpe. Ecc. iij. Sic in freno glacies soluent̃ peta tua. Bndictionẽ gre. li. ad Coz. ix. Qui seminat in bndictionib⁹. de bndictionibus metet ꝛc. Et cõtinuationẽ pseuerãtie. Ecc. xvii. Elyna viri qñ sanctus cũ ipso. ꝛ gram hois quasi pupillã pseruabit. In morte qdẽ tales

miſericordes portāt ſecū triplices ſras. ſ. ſras ſim plicis iuſtitie. de qbus dī Luc. vj. Date ⁊ dabīt uo bis. Gratuite miſericordie. de qbus dī hic. Bti miſericordes qm ipſi miſericordiā ꝛc. Abūdātis gre. de qb⁹ dī Luce. vj. Meſurā bonā ⁊ cōfertā ⁊ coagitatā ꝛc. ¶ Septa bitudo eſt. Bti mūdo corde. ⁊ hec bitudo ꝓuenit ꝙginib⁹ que mūditiā cordis ⁊ corpis habuerūt. In ueteri nāq; teſtamento tri pliciter fiebat mūdatio. ſ. per aquā explationis. de qua habeē Num. xxx. Per ſanguinē. Heb. ix. Ia pene in ſanguine mūdant. Per vnctionē ſicut tabernaculū ⁊ uaſa aaron cū filijs ſuis. Sic ⁊ ipe ꝙgines ſe mūdabāt per aquā ꝓfeſſionis pure. Yſa. j. Lauamini ⁊ mūdi eſtote. Per ſanguinē paſſionis dñice. Heb. ix. Sāguis xpi emūdabit ꝓſcias nras ꝛc. Per vnctionē gr̄e ſuē infuſe. j. Joā. ij. Unctio eius docebit uos de oīb⁹. Huic bitudini addit ꝓ miſſio. qua dī. Mſi ipſi deū videbūt. Beti. Frue mur deo trib⁹ modis. vidēdo eū in oīb⁹ creaturis ꝓtes eū in nobiſm̄ ipſis. ⁊ q3 oīb⁹ beatius eſt co gnoſcēres ipm in ſeipſa uarietate. ¶ Septima be atitudo eſt. Bti pacifici. ⁊ iſta bitudo ꝓuenit con feſſoribus. qui in ſe pacē ꝓſcie hūerūt. ⁊ pacem in alijs ꝓcurauerūt. De iſta pace dicit beat⁹ Aug. in li⁹ de ciui. dei. Tātū eſt bonū pacis ut etiā in bonis terrenis atq; mortalib⁹ nihil ſolet gratius au diri. nihilq; deſiderabilius ꝓcipiſci. ⁊ nil poſtremo poſſit melius iueniri. Et huic bitudini addit ꝓmiſſio. q3 ſubdit. Mſi filij dei uocabunt. Tunc enim uere appebit q3 filij dei ſumus per aptā filitudinē. Joā. iij. Scimus qm cū appuerit ſſles ei erimus. per hereditatis pine ꝓceptionē. ij. Cor. xij. Necq; enim debēt filij parētib⁹ theſaurizare: ſz parētes filijs. ⁊ per familiaritatis magne oſtēſionē. Tenebāt enim eos in meſa ſua. pſ. Filij tui ſicut nouelle oliuarū ꝛc. In camera ſua. Luce. xj. Pueri mei mecū ſunt in cubili. In ſede ſua. pſ. Et filij eoꝝ uſq; in ſeculū ſedebūt ſup ſedē tuā. ⁊ pſtituet eos ſup oia bona ſua. Matth. xxv. Super pauca fuiſti fidelis. ſup multa te cōſtituam.

Sermo. cclxxxi. ¶ De commemoratione animarum Sermo primus.

Memorare nouiſſima tua: ⁊ in eternū nō peccabis. Eccl. vij. Multa ualde eſt utile mortē noſtram ſe pe ad memoriā reducē. iō ſpūs ſcūs nos inducit ad nr̄e mortis memoriā hūdā. cū dicit. Memora re nouiſſima tua ꝛc. Deinde ponit huius memorie utilitatē magnā. cū ſubdit. Et in eternum non peccabis. ¶ Circa ꝓmū eſt notādū q3 in hoc q3 dī eſt nouiſſima. icludit ꝓma z media. quoꝝ recordatio ad humilitatē nos iducit. ℣ Primo enīz debemus memorare nr̄a primordia. ſ. natiuitatem. circa quā tria ſunt ꝓſiderāda. ſ. reatus. ſtat⁹. ⁊ ortus. Reat⁹: q3 puer cū petō cōcipit. pſ. Ecce enīz in iniquitatib⁹ ꝓceptꝰ ſum ꝛc. Stat⁹: q3 puer in utero mr̄is ſtat curuus genas ſup genua tenēs. hic eſt q3 naturaliꝰ oculi genib⁹ fleris citius lachrymātur. ⁊ ſup genua poſiti ad fletū citius puocantur. Ortus etiā circa natiuitatē noſtrā eſt cōſiderādus q3 ipſe ortus nr̄ eſt cū fletu. Aug. in liꝰ de ciui. dei Infantia que nō a riſu ſed a fletu orīt in hāc lucē qd maloꝝ paſſura ſit neſciēs ꝓphetat. Soluz qñ natus eſt ferūt riſiſſe zoroaſten. nec tñ ille riſus ſibi. pſuit: q3 animo rege aſſyrioꝝ interfect⁹ fuit. Et iſta tria deplorat ꝓpha dicēs. Miſer facē ſum. ꝓpter culpabilē reatū. ⁊ curuat⁹ ſum. ꝓpter fitum curuū. ⁊ triſtat⁹ ingrediebar. quo ad flebilē ortuz. ℣ Scōo debem⁹ memorari nr̄a media: q3 vita nr̄a uanitatib⁹ plena eſt. Mā ſm Hugo. de ſcō victore. in hac vita eſt q̄drupler uanitas. ℣ Prima eſt in reb⁹ cōditis que qdē hūt vnā uanitatem ad nō eē ad eē. pſ. Uane cōſtituiſti oēs filios hoīm. Alia eſt in ipſo eē: q3 in eodem ſtatu nō ꝑmanent. Roma. viij. Uanitati creatura ſubiecta eſt. Alia eſt ab eē in nō eē. pſ. Uerūtū in imagine ꝑanſit hō. Iſta tripler uanitas tāgit Eccl⁹. iij. Cūcta ſub iacēt uanitati quo ad uanitatē in eē. De terra facta ſunt quo ad uanitatē de nō eē in eē. Et in terrā pariter reuertunt: quo ad uanitatē de ēē in non eſſe. ℣ Scōa uanitas eſt in opib⁹ humanis que ꝓſiſtit in acq̄rēdo diuitias: delitias: ⁊ honores. que tam cū labore acq̄runt. cū timore poſſidēt. ⁊ cū dolore ꝑdunt. ℣ Tertia uanitas eſt in corꝑalib⁹. nā ex Beti. Caro nr̄a impugnat a ſuo materiali principio. i. a luto. ab ipo mūdo. ⁊ a diabolo. Et dicit q3 a luto hēt cogitationes uoluptuoſas. a mundo curioſas. ⁊ a diabolo malitioſas. ℣ Quarta uanitas eſt in mēb⁹ in qb⁹ eſt tripler uanitas. ſm Grego. Una eſt. q3 cum labore ꝓficit. ſine labore deficit. Alia eſt: q3 mō ardēter appetit: mō faſtidit. Tertia eſt affectionū uarietas que ipſas ſepe impellit. ℣ Tertio debemus memorari nr̄a nouiſſima: ſcilicet mortē ꝓiculoſam ⁊ uiā formidoloſaz. Mors nāq; ualde eſt ꝓiculoſa q3 tūc aīa q̄drupler bellum gerit. ℣ Unū cū morbo ſeparāte. Alia nāq; naturaliꝰ vult eē in corꝑe. ⁊ morb⁹ eā nititꝰ ſepare. j. Reg. xv. Siccine ſepat amara mors. ℣ Secūdū habet cū diabolo infeſtāte. Beti. iij. Tu inſidiaberis calcaneo eius. ℣ Tertiū hēt cū peccato ſe ingerēte. Sepe enim fit diabolo ꝓcurāte. ut ipſi aīe oia ſua pcta ad memoriā reducaīt ut er hoc in deſpatione labat. Ideo nō debet tūc ad memoriā reducere ſua pcta: ſed potius ſua merita. ſicut ille fecit

qui dixit.iiij.Reg.xx.Memẽto quomõ ambulauerim corã te.℣ Quartũ hẽt cũ deo rõnẽ exigente ij.Cor.v.Oẽs nos manifestari oportet añ tribunal xpi.℣ Scõo nos debemus memorari viã formidolosam.pã. In via qua ambulabã ab.la.mihi. Ideo talib⁹ debet dari viaticũ.i.corp⁹ dñicũ. Via enim illa est lõga.iõ sibi dar ad reficiẽdum. iij.Reg.xx. Surge comede:grãdis enim tibi restat via. Est piculosa.iõ sibi dar tanq̃ pugil ad defendẽdũ. Job.xvij. Pone me iuxta te:z cuiusuis manus pugnet ꝓtra me. Est tenebrosa.iõ sibi dar tanq̃ lucerna ad illuminãdũ. Joã.viij. Ego sum lux mũdi ꝛc. Est dubia z ignota. Ideo sibi datur tanq̃ ductor ad ꝓcedẽdum. Exo.xv. Dux fuisti in misericordia pplo quẽ redemisti. ¶ Scõo ponitur memorie mortis utilitas magna cũ dr. Et in eternũ nõ peccabis:nec pctõ supbie:nec pctõ luxurie: nec pctõ auaritie.℣ Supb⁹ enim si aliqs gras habet inde extollit.si aliq̃ sibi ꝓspa succedũt ide elenat.si vo aliqb⁹ aduersis depimit.ide dedignat. Sed memoria mortis compescit ne hõ extollat in gratiis. Ecc.x. Quid supbis terra z cinis. Sicut enim pauo in extẽsione caude gliat.sed ꝓsiderando pedes ad humilitatẽ reducit. Sic hõ si ex cõsideratione gfarũ extollit.ꝓsiderãdo pedes.i.finez ad humilitatẽ reuocat. Greg.in moral. Despecti lacẽr in putredine.q: pus itumescebat in uanitate. Cõpescit etiã ne eleuet in ꝓspis. Sicut enim aues cauda se regũt uolãdo per aerẽ:sic memoria mortis regit hoiem ne eleuet in ꝓspis per supbiã. Et sicut vinũ purũ cito inebriat.mixtuz vo sobrietatẽ facit. Sic letitia mũdana cito resoluit aium. Mixta vo cum mortis memoria aium tẽperatũ facit. Prouerb.xiiij. Risus dolore miscebit.z extrema gaudij luct⁹ occupat. Cõpescit etiã hoiem ne indigneť.uel frãgat in aduersis. Sicut enis pisces in aq̃ natãdo cuz cauda se dirigũt.sic z hoies in ags tribulationũ ne per ipatictiã demergank:per memoriã mortis se regũt.℣ Scõo expellit petrã luxurie. Sic enim aisl cũ cauda expellit muscas. Sic z hõ cũ mortis memoria debet a se expellẽ cogitatiões imũdas. Greg. Quid enim sit carnis substantia testank sepulture.nihilq̃ sic ad domãduz carnis desideria ualet q̃ ut gsq̃ hoc qõ diligit q̃le sit mortuũ pẽset. Magna sigdẽ stultitia est corp⁹ suũ delitijs ipinguare carnalib⁹.qõ postmodũ ei bus futurus est vmib⁹.associatũ serpẽtib⁹.z subie etũ bestijs ambulatib⁹. Jstã aũt triplicẽ heredita tẽ corp⁹ hiturũ est.s.uermes ad corrodẽdũ:serpentes ad associãdũ:bestias ad deuicãdũ. Ecc.x. Cũ eni morier hõ hẽditabit serpẽtes:bestias z vmes. ℣ Tertio memoria mortis expellit petrã auaritie. Nullus eni sapiẽs debet diuitias appetẽ cuz post modum de corpe exiturus sit nudus. Job.j. Nudus egressus sum de utero mtis mee.z nudus reuertar illuc. Exiturus sit sacco uel cilitio tegẽdus Job.xvj. Saccũ consui sup cutẽ meã. Exiturus sit oib⁹ diuitijs spoliãdus.pã. Me timueris cũ diues factꝰ fuerit hõ. Exiturus sit cito in uermem z putredinẽ resoluẽdus. Job.xvij. Putredini dixi pr meus es:mr mea soror mea vmib⁹. Exitur⁹ sit cito in cinerẽ z in putredinẽ redigendus. Ecc. x. Quid supbis terra z cinis cuius ꝓcepť est culpa.nasci miseria.viuere pena.z mori angustia.

Sermo.cclxxxij. ¶ Eodem die Sermo.ij.

Aparate erãt intrauerũt cũ eo ad nuptias. Mat.xx. Alie fideliuz ut ad celestes nuptias irrare possint qñ de hoc mũdo decedãt debẽt se ꝑparare z in vita:z in morte. ¶ In vita faciẽdo bona opa in terris ex qb⁹ domũ sibi ualeãt edificare in celis. Edificãtiũ aũt q dã sunt ualde bont.qdã sunt ualde mali.qdaz vo mediocriter boni mediocriter mali.℣ Valde boni sunt viri ꝑfecti qui domũ in celis edificãt de auro:argẽto:z lapidib⁹ ꝓciosis.j.Cor.iij. Siqs sup edificat sup fundamẽtũ hoc aurũ z argẽtũ z lapides ꝓciosos ꝛc. Per aurũ itelligit dilectio dei que est incorruptibilis sicut aurũ. Fides aũt corrũpitur ex eo q: sibi succedit meli⁹.s.apta visio. Spes euacuat q: sibi succedit meli⁹.s.eterna possessio. Charitas aũt nõ euacuat:q: charitati nihil qõ melius est succedẽ põt q̃ ipsa charitas que deus est. Per argẽtũ intelligit dilectio primi. Sicut enim post aurũ ꝓciosius metallũ est argẽtũ.sic post mãdatũ de dilectione dei:mãdatũ de dilectione primi melius eẽ cẽsẽt. Mat.xxij. Diliges dñm deũ tuuz ꝛc. Hoc est maximũ z primũ mãdatũ.secũdũ aũt simile est huic. Diliges primũ tuũ sicut teipz. Per lapides ꝓciosos itelliguñ bona opa que debẽt eẽ lucida per intẽtionẽ rectã.z solida per ꝑseuerãtiã. z virtuosa per charitatẽ uerã. Alias enim nullius vtutis eẽnt nisi in charitate fierẽt. Illi ergo edificãt domũ de auro.z argẽto.z lapidib⁹ ꝓciosis. qui hñt charitatẽ dei succẽsam.primi dilectionez sincerã.z opationẽ sollicitã. Tales enim destructa domo corpis.mor ingrediunť domũ celestis claritatis.ij.Cor.v. Scimus qñ si terrestris domus nra hui⁹ hitatiõis dissoluat ꝛc.℣ Valde mali sũt mihi petores qui edificãt sibi domũ isernalẽ de spinis auaritie.de luto luxurie.z de lapidibus supbie. Per spinas diuitie itelliguñt.ut habetur Mat.vij. Quari ergo edificãt sibi domũ spinosaz z ideo in ea cõburent.℣ Isa.xxxiiij. Spine cõgregate igni cõburent.Luxuriosi edificãt sibi domũ lu

tosam. Ecc. lx. Dis mulier fornicaria q̄si lutus in via p̄culcabit. Quia igit̄ sibi edificauerūt domuz luteā. ideo in ipsa domo lutea a demonib⁹ p̄culcabunt. Ysa. x. Dittā eū. s. assur. i. diabolū p̄tra populū furoris mei. z ponam illū in p̄culcationē sic lutū platee. Supbi aūt edificāt sibi domū lapidosam. Supbia enim ad instar lapidis facit cor durū. Job. xli. Cor eius indurabit̄ q̄si lapis. z q: edificant domū lapidosam. ideo cū ipsis lapidibus a⁹ demonib⁹ debēt lapidari. Ecc. xvii. In lapide lutō eo lapidat⁹ est piger. Nemo enim pigrior q̄ supbus. Dedignat enim paupem recipe: erubescit ad ecclīam ire: uerecundat ieunia obseruare. V Mediocriter aūt boni z mali sunt viri imperfecti. qui lz sup fundamētū fidei edificēt aurū: argētū: z lapides p̄ciosos. edificauerūt nihilominus lignū: fenū: z stipulā. i. pctā uenialia. quoz quedā sunt in usu: z p̄suetudine: z ista sunt lignū, quedā vo in q̄dā assuetudine. z ista sunt fenuz. quedā aūt ex q̄dā surreptione. z ista sunt stipula. Vel pōt dici q: per ista tria intelligunt amor domesticoz: uroris: z filiorū. amor diuitiarū. z amor honoz. Qui ergo ad istā intentiōi amore inclinant plus hītes uel minus uel minimuz de humiditate carnalitatis uel cupiditatis. uel ambitionis. plus uel minus. uel citius cremabunt. C Secōo fideliū aie debēt se p̄parare in morte. Quatuo: nāq; ipse aie de corpore exeūtes timē p̄suerūt. s. laqueos demonum. multitudinē pctōz. z penarū acerbitatē. z viaruz ignorātiā. Cōtra laqueos demonū se debēt armare per elemosynarū largitionē. Elemosyna enim tanq̄ lācea ad feriēdū. z scutū ad defendēdū ante cedit. Vñ de elemosyna dī Ecc. xvii. Sup scutuz potētis z sup lāceā aduersus inimicū tuū pugnabit. Cōtra multitudinē pctōz debēt se armare per uerā p̄fessionē. Ecc. xvii. Vñ morte cōfitere. Ecc. xvii. Ante iudiciū interroga teipz. z in p̄spectu dei lacrymes ppiciationē. Cōtra timorē penarū debēt se armare per extremā vnctionē. Que qdez vnctio ualet ad tria. ut habeā Jac. v. Scilicet ad celeriorē de pena purgatorii saluationē. Vñ dicit. Oro si dei salubit infirmū. Ad ipsius pene aliq̄lē mitigationē. Vñ subdit. Et alleuiabit eum dñs. Ad pctōz dimissionē. Vñ ait. Et si in pctis sit dimittent̄ ei. Cōtra ignorātiā viarū debēt se armare per corpis rp̄i p̄ceptionē. Filius enim dei scit viā que ducit ad infernū. que ad limbū. que ad purgatoriū. z que ad celū. z ideo aie fidelium errare non p̄sūt que hīt talē ductorē. Joā. xiiii. Ego sum via veritas z vita. Ipe enim alam in via recta ponit: quia est via. z posita per viā rectā deducit: q: est veritas z deducta in paradisuz introducit. deducēs eam ad se qui est vita z beatitudo nostra.

Sermo. cclxxxiii. C Eodem die Sermo. xiii.

m Emor esto iudicij mei. sic enim erit z tuum. mihi heri. z tibi hodie. Eccli. xxxviii. Recte mortuus viuo ad memoriam mortem reducit. et eo q: ipsa mortis memoria est multum utilis z necessaria. adeo q: ipsi philosophi multū mortis memoriam recōmēdauerūt. Unde Hieronymus. Platonis sentētia est. omniū sapiētuz meditatio nem esse mortis. Alius philosophus dixit. Sūma phia est assidua mortis meditatio. C Valet aūt memoria mortis ad qnque. C Primo ad ostendū q: vita nra multe sit breuitatis. Et istud patet in illo rege potētissimo. de quo dicit Hieronymus ad heliodoruz. Xerses ille potētissimus rex q subuertit montes mariaq; cōstruxit. cū de sublimi loco infinitaz cerneret multitudinē exercitus fleuisse dicit̄ de eo q: post cētum annos nullus eorum quos tūc cernebat superuicturus esset. Deus nāq; tres terminos humane vite imposuit. V Primus fuit ante diluuiū: scilicet mille annorū. lz tamen millenariū nullus attingit. V Secundus fuit post diluuiū. z durauit usq; ad dauid: scilz cētū z viginti annoz. Gen. vi. Erūtq; dies vite illius cētuz z viginti annoz. V Tertius incepit a dauid z durauit usq; ad modo. scilicet. lxx. uel. lxxx. annoz. ps. Dies annoz nostroz in ipsis septuaginta anni zc. Nec miruz si tam breuis est vita: q: sicut dicit Barlaā. vita nostra est quasi quedā arbor cuius radices duo mures. vnus albus z alt⁹ niger. desit dies z nor semp corrodūt. Et q: tam breuis est vita. cōsuetudo erat antiquitus ut dicit Joan. elemo. q: in eadē die qua impator coronabat fragmenta marmorum diuersoruz sibi ab artificibus portabātur qui dicebant. De quo marmore iubet imperator sibi fieri sepulchrum. Et eadē die qua imponebat sibi corona: parabatur etiam sibi sepultura. C Secūdo utilis est ad ostendēdum q: labores qui non sunt propter deū sunt multe vacuitatis. Istud patet in Virgilio qui circa finē vite sue quatuor uersus fecisse dicit. in quibus ostendit se cōpilādo tres libros grauiter laborasse: scilicet librū de bucolicis. in quo tradidit artez pastoralis cure. libū de georgicis. in quo tradidit artē ipsius agriculture. z libruz eneidos: in quo tradidit artē militie z pugne. Et tamen nec de capris. nec de tam bene pastis portauit lac. nec de agris tam bene satis portauit segetes. nec de hostib⁹ superatis z victis portauit spolia. Unde dicit. Pastor arator eques pauī colui superaui. Capras rura hostes queq; labore graui. De capris pastis. de rure

sato. hoste subacto. Mec lac. nec segetes. nec spolia ulla tuli. Hic aūt Virgili⁹ methaphorice locutꝰ est. Nullus enī in morte de suis delitijs portare pōt lac alicui⁹ dulcedinis. nec de suis diuitijs segetes alicui⁹ refectionis. nec de suis triūphis titulū alicui⁹ honoris. pꝫ. Ne timueris cū diues fcūs fuerit hō. Hoc refert ad carnales delitias. hō enī p carnali accipit. ꝛ cū multiplicata fuerit glia domus eiꝰ. hoc ꝯtū ad dignitates mūdanas. Nisi cū iterierit nō sumet oia. hoc quo ad tēporales diuitias. Et signāter dixit oia: qꝛ de his aliqua secū portat. Nā de delitijs secū portat cōscīctie amaritudinē. Prouerb. v. Nouissima illi⁹ amara q̄si absinthiū. De diuitijs portat extremā esurīē. sicut patet in diuite illo epulone. qui guttā aque hīe nō potuit. De honorib⁹: secū portat oīmodā deiectionē j. Mach. ij. Gloria eius stercus ꝛ vermis est. Hodie enī extollit: ꝛ cras nō inueniet. ¶ Tertio utilis est ad ostēdendū q̄ status hois est multe miserie ꝛ penalitatis. Jstud enī patet in aristotele: qui cum in ifirmitate ultima laboraret. ꝛ ab aliquib⁹ discipulis rogaret. ut aliqō vbi suos eis dimitteret: ait. Nūliatus in hāc mūdū itraui. anni⁹ viri. ꝓturbatus egredior. ꝛ scius ꝛ ignarus. Ubi oīdit status suū fuisse miserabilē: q̄tū ad ingressū. cū dixit hūliat⁹ in hāc misey mūdū itraui. Vere hūliatꝰ: qꝛ cū culpa. ꝛ fletu pauꝑ ac nudus. Fuit etiā miserabilis q̄tus ad pgressū. iō dixit anni⁹ viri. Est aūt tripler laboris anrietas. ℣ Una laudabilis ꝛ meritoria. pꝫ. Laboraui clamans ꝛc. ℣ Alia vitupabilis ꝛ diabolica. Hiere. ir. Ut intique agerēt labor: auerūt. ℣ Alia idifferēs ꝛ penosa. Job. v. Hō nascit ad laborē. Labores vō quos ipe ꝓtulit nō fuerūt sibi meritorij. qꝛ hoc nō faciebat ꝓpter deū: sed ꝓpter fauorē hūanū. Fuit etiā eius status miserabilis q̄tū ad egressū. iō dixit. Cōturbat⁹ egredior. Recedebat aūt ꝓturbat⁹. uel qꝛ mūdana que dilexerat dimiserat. uel forte: qꝛ demones sibi morīēti apparuerūt. ul qꝛ sibi reuelata fuerat sua dānatio. Fuit etiā eius status miſabilis post eiꝰ egressū. Iō dixit. Jnscius ꝛ ignarus. Acerbitas eterni penarū sibi obliuionē indurit oīus sciaꝫ. Uñ cuidaꝫ amico socio suo apparuisse dr dicens illi. q̄ toram sciam suā pdidit: ꝛ nihil aliud nouit nisi solūmō penā suam qua torquebat. ¶ Quarto est utilis ad oīdendū q̄ oia mūdana sunt oīno de uanitatib⁹. Jstud manifeste patet in alexādro: cuius ossa in quodā uase aureo fuerūt reposita ꝛ recōdita: ꝛ phi de multis mūdi partib⁹ ꝓuenerunt: quoꝝ vnus dixit. Veri iste faciebat thesaurū de auro: hodie vō aurū thesaurū fecit de ipo. Alius dixit. Veri nō sufficit illi tot⁹ mūdus: hodie quique pedū sepultura est ꝓtꝫ. Alius dixit. Veri istū sequebant oēs vincēs: hodie vice uersa iste sequit oēs morientes. Alius dicebat. Iste heri oēs quos uolebat a morte poterat liberare: sꝫ hodie mortis iacula nō potuit euitare. Alius dixit. Veri iste ꝓmebat terrā: hodie aūt a terra ꝓmit ipe. Alius dicebat. Veri iste multos habebat amicos ꝛ inimicos hodie autem sibi sunt equales. ¶ Quinto memoria mortis est utilis ad oīdendū q̄ potētias ꝛ dignitas mūdanoꝝ est magne pauitatis. Jstud patet in Diogene pho. ꝛ alexādro. Cū enī dicꝰ Diogenes ꝑm Hieron. extra urbē in uase hīaret. ita q̄ in estate semp fundū soli opponebat. In hyeme vō ad ipm solē uoluebat: ꝛ alexāder aū eū ꝓsistēs ymbrā sibi faceret. Dixit ei si uolebat ut ipe ꝓ se aliquid faceret: ꝛ ille. uellē q̄ mihi non auferres: qō mihi dare nō potes. qō impator intelliges ad aliā partē se diuertit dicēs se ualde mirari q̄ suā nō videbat timere potētiā. Et ille. Potētia tua non timeo: quia aut est ꝓterita: aut ꝓsens: aut futura. Preteritā nō timeo: qꝛ iā nō est. Futurā nō pertimesco. qꝛ incerta est. Presentē nō formido: qꝛ cito est transitoria. De hoc etiā refert Quintus curtius quēdā dixisse alexandro. Si oīj habitū corpis tui auiditati ai tui parē ee uoluissent. orbis te nō caperet. ꝛ altera manu orientē. ꝛ altera ꝓtingeres occidentē. Deide triplici exēplo oīdit: qꝛ lꝫ sit mō magnus cito possit fieri paruus. s. exēplo vnius magne arboris que subito eradicat. ꝛ exēplo hois in altum ascēdētis qui subito patit casuꝫ. Et leonis qui aliquādo paruoꝝ aialium cibus efficit.

Sermo. cclxxxiiij. ¶ Eodē die Sermo. iiij.

Jeremini

m eī: miseremini mei saltē uos amici mei: qꝛ manꝰ dei ꝛc. Job. xix. Hec vba conuenienter possunt ee cuiuslibet aie posite in purgatorio suā indigētiā oīdētis: ꝛ suffragia postulātis. In gb⁹ vbis ponit tripler rō: quare mortui sunt a viuis iuuādi. ¶ Prima sumit ex pte defunctoꝝ. s. magna necessitas. cū dr. Miseremini mei: miseremini. Beminat aūt ipa psona defuncta uerbū mificordie: qꝛ indiget duplici mificordia. Una qua satisfiat eius indigētie. Alia qua. puideat eius penurie. Indigētia enī magnā hīt qui se nō possunt iuuare. ℣ Sunt tū qdā qui pīt se iuuare: sic petōres qui pīt se ad gram disponē: ꝛ ab aliis pīt adiuuari. Eph. v. Surge qui dormis. Surge. s. te bonis opib⁹ disponēdo. ꝛ erurge a mortuis: peccata mortalia relinquēdo. ꝛ illuminabit te xps lumen pme gre meritis aliquoꝝ sctoꝝ infundēdo. ℣ Alij vō sunt qui non pīt se iuuare. nec ab aliis adiuuari. sicut dānati. Hoc significatū est Matt.

xvij. In illo qui intrault ad nuptias. ℣ nō enīz pōt se dānatus iuuare bonū aliq̄ faciēdo: q; hēt ligatā potēciā opatiuā. ió dī. Ligatis manib⁹. nec etiā bonū aliq̄ diligēdo: q; hēt ligatā potēciā affectiuā. ió ſbdit. Et pedib⁹. Pedes enīz aie ſm Aug. ſunt affect⁹ aie. nec etiā bonū diligēdo: cuz habeat ligatā potēciā intellectiuā. Jō dī. Mittite eū in tenebras exteriores. nec aliq̄ bonū uerū dicēdo: q; hēt ligatā potēciā interpatiuā. Jō dī. Ut ille obmutuit. Nec pōt ab alijs adiuuari dānat⁹. Tum q; est extra ambitū dine miſicordie. ió dī. In tenebras exteriores. Tū q; nō est dignus er eo q; nō habuit uestē nuptialē charitatis fraterne. Tuz q; est pcisus a corpe ecclesie. Mēbrū aūt pcisuz efficit putridū ⁊ frigidū. Sic dānat⁹ tanc̄ putridus semp emittit ſaniē: q; ibi erit flet⁹ ⁊ semp in frigore erit: q; ibi erit stridor dentiū. ℣ Alij vo sunt qui mediū locū tenēt. ſ. qui non pōt ſe iuuare: q; ſunt extra statū merēdi. pōt tū ab alijs adiuuari. Tum q; dū uiueret hoc sibi meruerūt. Tum q; ſunt in charitate que oia bona ecclesie facit cē coia. Tum q; ſunt membra ecclesie uiua a ſpū ſcō uiuificata. Hāt etiā magnā penuriā. Pōt enim qs trib⁹ modis ſuā penuriā releuare: aut laborādo: aut mēdicādo: aut mutuū accipiēdo: ſed in iſerno non erit tēpus laborādi. ſed ſm labores recipiēdi. ij. Cor. v. Mēs nos mālfestari oportet añ tribunal rpi ⁊c. Mēdicare eni poterūt dānati: ſz qui elemoſynas eis porrigāt nō poterūt iueniri: ſicut patet in diuite qui hīe nō potuit guttā aque. Dānati etiā mutuū inuenire nō poterūt: q; nullus pcedit mutuū cui nō ſufficit ꝓpriū. ſicut patet in ℣gīnib⁹ ſapiēti b⁹que dirertū: ne forte ſufficiat nobis ⁊ uobis ⁊c. ¶ Scđa rō quare moꝛtui ſint a viuis adiuuandi. ſumit er parte iudicis que est eius pene ſeueritas. cū dī. q; man⁹ dñi tetigit me. Er quo colligit q; eoꝝ punitio hēt ſeueritatē: q; in manus dñi ceciderūt. Heb. x. Horendū est incidē in manus dei viuētis. Et hēt pietatē: q; eos nō ſbuertit ad dānationē: ſz tāgit ad purgationē. Deus eni punit hic ⁊ in purgatorio ⁊ in iſerno. Hic punit pēna correctione. Heb. xii. Quē dñs diligit castigat. flagellat aūt oēm filiū quem recipit. In purgatorio punit cū momēto nea idignatione. ℣ Isa. liiij. In momēto idignationis abſcondi faciē meā parūper a te: ⁊ in miſericordia ſempiterna miſerē⁹ tui. In iſerno aūt deus punit cū ꝑpetua ſubuersione. Heb. vi. Impoſſibile est eos qui semel ſunt illuminati ⁊c. ⁊ plapſi ſunt in iſernū rurſum renouari ad penitentiam.

Sermo. cclxxxv. ¶ De eodem Sermo. v.

a Audiui uocē de celo dicentē mihi. Scribe. Bti moꝛtui qui in dño moꝛiunt. Apoc. xiiij. Rumores tūc libēter audiunt q̄ ſunt boni: certi de remotis ptibus delati. ⁊ q̄ ſunt de amicis ⁊ ab amicis nūciati. Tales ſunt rumores quos nobis refert Joannes. Sūt nāq; boni: q; de nr̄a ſaluatione. Sūt certi: q; a fidelissimo Joāne euāgelista teſte dei. Sūt de remotis partib⁹: q; ſunt de ipo celo. Sunt ab amicis. i. ab angelis qui Joanni ista reuelabant. Sūt de amicis. i. de nr̄is defunctis. de quoꝝ tam felici ſtatu certifīcamur. Et iō tales rumores bñ ſunt ſcribēdi. i. memorie cōmēdādi er eo: q; ſicut dic̄ bt⁹ Greg. Nō loquimur trāſit. q̄ ſcribim⁹ manet ⁊c. ¶ Circa iſtā uocē quā Joannes audiuit. duo videda ſunt. ſ. ℣nde uenit. ℣ ꝓpter qd ue nit. ¶ Uenit eni nobis de celo. ⁊ hoc cedit nobis ad magnā certitudinē: ꝓſolationem: ⁊ gloriationē. Magna nāq; certitudo teſtimonij hic apparet q; in ipo celo nō ſūt niſi bt⁹ trinitas. angeli. ⁊ bti. Uenit ergo iſta uox de celo. i. a deo trino ⁊ vno. q nō pōt dic̄ aliq̄ mēdacij. Uenit ab angelis qui nō pōt errare. Uenit a ſcis qui nō pōt decipe. Eſt etiā uox iſta ad nr̄am magnā ꝓſolationē: q; er hoc ꝓſiderare poſſumus q̄ deſideraēter nos expectāt. bt⁹ trinitas. ꝓpt⁹ ſue laudis ꝓpletionē. angeli. ꝓpt⁹ ſui numeri cōpletionē pfectā. bti. ꝓpter ſuoꝝ corpoꝝ reſumptionē uerā. Uñ Bern⁹ ſup cant. dicit de ſtatu ⁊ ꝓſumatione ecclesie. De ea finis oium pēdet. tolle hanc. ⁊ ſic gratia ꝑa angelo⁹ ſocietas ꝓpt⁹ numeri impfectionē quodāmō claudicabit: nec ciuitas dei vnq̄ itegre gaudebit: nec deus totā ſue glie laudē hēbit. donec ⁊ ipſi in ꝓſpectu angelo⁹ pſallāt ei. Eſt etiā ad nr̄am glificationē. per

celũ eni ĩtelligit altitudo trinitatis. pater ergo dat suã uocẽ. i. testimoniũ. s. q̃ nos expectat tãq̃ suos filios. Et filiꝰ nos expectat tãq̃ suos frẽs. Spũs scũs dat tãq̃ pĩis ⁊ filij ppetuos amatores. Circa secũdũ notãdus est q̃ ista uox ppt q̃tuor uenit. P. Pio ut nos certificaret q̃lis hõ sit er ꝯditione sue nature. cũ dr. mortui. Ipa nãq̃ ler mortis totũ hũanũ genꝰ occupauit. In lõgitudie: q̃ usq̃ ad finẽ mũdi durabit. sed tũc in iferno solũmõre manebit. Ysa. xxv. Precipitabat dñs mortẽ in sum piternũ. In latitudie. q̃ p totũ mũdũ a puo usq̃ ad magnũ se extendit. Ro. v. In oĩs hoies mors ptrãsijt. In altitudine. q̃ usq̃ ad altissimũ dei filiũ se exerit. Ibidẽ. Cũ adhuc infirmi eẽmus ſm tẽpus xps pro ipĩs mortuus est. Et in pulmõ. q̃ usq̃ ad illum qui est in mĩs utero se imergit. Osee. ix. Interficiã amãtissima uteri eoꝝ. P. Secũdo ista uox uenit ut nos certificaret q̃lis hõ sit er dono gfe. cũ dr. Qui in dño moriunt. C Circa q̃ notandũ q̃ q̃dã moriunt fine dño. q̃. s. moriunt morte culpe que aĩas separ ab eo qui est uera vita. Ysa. lix. Iniqtates ure diuiserũt inter uos ⁊ deũ ũrm. Sap. i. Peruerse cogitationes separt a deo. P. Quidã uo moriunt extra deũ. ⁊ iõ nõ pũt redire ad deũ. ⁊ iõ tanq̃ aĩni patricidi extra ciuitatẽ hierlm expellenꝫ: ⁊ in ifernale sterquilinũ iactabũtur. Hiere. xxij. Sepultura asini sepelief putrefact⁹ ⁊ piect⁹ extra portas hierlm. P. Quidã moriuntur pro dño. sic sci martyres qui pro fide dñi moriunt. sic ipe pro eis mortuus est. dicẽtes cũ ppha Quid retribuã dño. p oibꝰ que retribuit mi. P. Quidã moriunt in dño. sic iusti qui moriunt peccato. Rom. vj. Si eni mortui sumus pcõ. quõ adhuc viuemus in illo. P. Quidã moriunt cũ dño. sicut viri pfecti qui moriunt mũdo. De gbꝰ dr Col. iij. Mortui eni estis ⁊ vita ura absc̃dita est cũ xpo in deo. P. Tertio ista uox uẽit ut certificaret q̃lis hõ futurus sit er collatiõe glie. cũ dr. bti. Sci gdẽ in mũdo sunt bti in una stola glie. s. felicitate aie. In futuro aũt duplici stola. s. aie felicitate ⁊ corporis claritate. Valet gdẽ aie dilligẽti deũ corpus suũ sanũ. ifirmũ ⁊ mortuũ. ac resuscitatũ. Sanũ siqdẽ ad fructũ penitẽtie. Infirmũ ad meritũ patiẽtie. Mortuũ ad desiderũ glie pficiẽde. ⁊ resuscitatum ad pfumationẽ glie iã pfecte. Ber. Sine corpore aĩa nõ vult pfici qõ in oi statu sentit in bono subseruire sibi. P. Quarto uenit ut nos ĩtueret q̃liter hõ se hẽre debeat in mortis recordatiõe. cũ dr. scribe. Debet eniz glibet scribẽ. s. memorie sue firmiꝫ imprmẽ q. hõ sit mortalis ⁊ moriturus er natura: ſz cũ deo victurus er gra. Ista aũt memoria mortis ualet ad peti vitationẽ. s. superbie: auaritie: ⁊ luxurie. Ysa. xliij. Detracta est ad iferos ſuphia tua. occidit cadauer tuũ subt⁹ te sternet tinea ⁊ opimentũ tuũ erũt ẽmes. Superbꝰ eni appetit locũ altũ: ſz in morte detrahet ad locũ ĩmũ. Iõ dr. Detracta est ad inferos ſuphia tua. Auarus morat in terra per amorẽ: sed in morte ĩbibit ſbtra per putredines. iõ dr. Cecidit cadauer tuũ. Luxuriosus uult hẽre lectũ carnalẽ ⁊ delitiosuz. sed in morte hẽbit lectũ penosum. iõ subdit. Subtus te sternet tinea ⁊ operimentum tuum erunt uermes.

Sermo. cclxxvj. C De eodẽ Sermo. vj.

Olumus nos ignorare de dormiẽtibꝰ. ut nõ ptristemini sic ⁊ ceteri qui spez nõ hũt. j. Thessalo. C Apls nitit ꝓsolari fideles sup mortẽ charorũ suoꝝ et tribꝰ rõibꝰ. C Prima sumit er pte corporis qõ nõ est mortuũ: ſz dormit. Nemo eni cõtristaret de amico suo si dormiret. ſz potiꝰ sibi cõgauderet. Dicunt aũt mortui dormiẽtes dupliciter causa. P. Pio rõe getis: q̃ sic dormiẽtes a laboribꝰ uacãt. sic ⁊ ipsi a laboribꝰ cessãt. Ab illis. s. laboribꝰ. de gbꝰ dr Ysa. xliij. Et erit in illa die cuz requiẽ vederit tibi dñs a labore tuo quẽ patiebaris. ⁊ a pcussione tua: ⁊ a fuitute dura qua añ fuisti. Regescẽt igit a labore. pcussiõe. ⁊ a fuitute. Ab labore quẽ patiebant in mũdo. Ij. Cor. xj. In laboribꝰ plurimis. Ab pcussiõe quã patiebãt a diabolo. Luc. xiij. Simon ecce sathan expetiuit uos. ut cribraret sic triticuz. Ab fuitute quã patiebant a corpe suo. Rom. viij. Ipa creatura liberabit a seruitute corruptiõis ⁊c. P. Scõo rõne visionis. dormiẽtibꝰ eni ꝓsuerũt occurrere visiones. Quidã tñ sunt qui nullas hũt: sic pueri parul. Quidã qui aliquas hũt: ⁊ hoꝝ. qdã hũt bonas ⁊ delectabiles sic viri pfecti. Quidã uo hũt malas ⁊ tristabiles: sic pctores ⁊ ipi. Quidã autẽ hũt aliqñ bonas ⁊ delectabiles: ⁊ aliqñ tristabiles sic impfecti. Eodẽ mõ de mortuis est dicendũ. P. Quidã eni sunt qui nullas hũt: sic pueri nõ baptizati. Neq̃ eni hũt de lectabiles visiões: q̃ deũ vidẽ nõ pñt. Nec etiã tristabiles: q̃ deũ nõ ꝓspiciũt: neq̃ demones: ſz q̃dã gere regescũt. P. Alii hũt visiões dulces ⁊ delectabiles. sic bti. Sicut eni dr Aug. sup Gen. ad lr̃m. Bti hẽbũt tria gnã visionũ: gbꝰ nũc utimur. s. corporalẽ: spũalẽ: ⁊ itellectualẽ. Corpalẽ. q̃ videbunt xpi hũanitatẽ: terrã nouã: celũ nouũ: ⁊ corpa bõꝝ Spũalẽ: q̃ videbũt btos angelos spũs: ⁊ corda: ⁊ aias scõꝝ. Intellectualẽ: q̃ videbũt ipm deum inq̃tũ eis vidẽ est possibile. P. Sunt ⁊ alij qui hũt visiones tristabiles. sic dãnati qui demones semp apparẽtes illis pauorẽ ꝓstabũt. Job. xx. Cadẽt ⁊ ueniẽt super

eos horribiles. Et quib⁹ ibis habeꝫ q⁹ demones sunt tristes: horribiles: z iportuni. qui nō cessant ire z redire añ eos. Sunt tristes ut generēt in eis dolorē. Horribiles ut faciāt in ipsis timorē. Importuni ut ducāt eos ad desperationē. ℣ Alii sunt qui hñt visiones tristabiles z delectabiles: sicut illi qui in purgatorio cruciant: q⁹ vidēt demones q̄m quosdā eos cruciāt. z angelos qui eos consolant. Job. iiii. In horrore visiōis nocturne pauor tenuit me z tremor. hoc ḡtū ad horribilē visionē demonū z uocē ḡst aure lenis audiui. hoc ḡtū ad dulcē cōsolationē angelo⁹. Et sic patet q⁹ illi qui sunt in purgatorio hñt quedā tristabilia. z quedā delectabilia. Tristabilia sunt: q⁹ hñt ignis acerbitatē. demonū societatē. z dire visionis p̄uationes. Delectabilia sunt: q⁹ hñt angelo⁹ crebrā visitationē: future bitudinis certā expectationē. z suffragio⁹ ecclesie p̄ceptionē. ¶ Scōo aplꝰ ꝓsolat fideles sup mortē charo⁹ rōne aie que hēt imortalitatē z felicitatē: cū dicit: ut nō p̄tristemini sic ceteri qui spem nō hñt. Et q⁹ xp̄iani hñt spem. debēt desiderare de fragili corpe exire ut possint in aia stolā glie possidē. Mō cyprianus ad fortunatū triplici exēplo ostēdit. s. ℣ Sic desiderat nauis exire de naufragio. Mō eni ipa aia opīt fluctib⁹ malo⁹ cōcupiscētiarū. z mō cōquassāt uētis tēptationū. Matth. viij. Ecce mot⁹ fact⁹ est in mari quo ad uētos tēptationū. ita ut nauicula opirēt fluctib⁹. quo ad fluct⁹ cōcupiscētiarū. Sed tūc deus sedat uentos. z fluct⁹ trāquillat. Vñ sequit. Et surgēs iperauit uētis z mari. z facta est trāquillitas magna. ℣ Secū dā exēplū est. Sic desiderat pegrinus exire de exilio. Scīm q̄m mō sunt pegrini. ij. Cor. v. Quādiu sumus in hoc corpe pegrinamur a dño. ps. Heu mihi q⁹ incola. z. Desiderāt eni exire de ista pegrinatione. Tū q⁹ hñt viā nimis longā. iō dicit: q⁹ icolat⁹ meus plongat⁹ est. Tū q⁹ hñt domū tenebrosā. iō dī. Habitaui cū habitātibus cedar. qui iterp̄tat tenebre. Tū q⁹ hñt viā nimis asperā. Modica eni via si est aspera videt ee nimis longa. iō dī. Multū incola fuit aia mea. ℣ Tertiū exēplū est sicut desiderat habitator exire de hospitio ruinoso. ps. Tanq̄ parieti iclinato z macerie depulse. Heb. viii. Mō antiquat z senescit. ppe interitū est. Et qb⁹ hñs habeꝫ q⁹ bitaculū corporis nr̄i est bitaculū inclinatū. depulsū. z antiquatū. Quia eni de terra creatū. iō est hūs terrā iclinatū: tanq̄ cito in terrā casurū. Quia est ex ḡtuor elemētis cōtrariis cōpositū z nullo tēperamēto bitudinis colligatū. iō est tanq̄ macerīa depulsa. Quia est antiquatū ex eo q⁹ ab Adā usq̄ ad nos ppagatus. iō morti vicinū. ¶ Tertio ꝓsolat aplūs fideles rōne utriusq̄. s. corporis z aie: ex eo q⁹ in beata resurrectione aia corpori p̄iūgēt. iō dicit. Si enim credimus q⁹ Jesus mortuus est z resurrexit ⁊c. Quod eni ipm corpus resurgat. hoc regrit dei sapia: iustitia: z munificētia. Triplici eni de causa de⁹ aiam corpori vniuit. ℣ Prima est ut vniuersus suū p̄ficeret. Cum enim quedā sit creatura pure corporalis. quedā pure sp̄ualis oportuit ad completionē vniuersi ut esset vna cōpositā ex corpore. z sp̄uali rōnali ut est homo. Requirit ergo diuina sapiētia ut sicut ad p̄fectionē vniuersi corpori anima vniatur: ita beata vita isto ordine diuine sapientie non priuetur: sed anima suo corpori cōiungaf ut vniuersum dei compleaf. ℣ Secūda ratio quare anima corpori est vnita: ut anima in corpe. z per corpus agones certaminum exerceat. ℣ Tertia est ut anima dei serua carnem conseruā suam custodiret: z in supernis sedibus collocaret. Istas duas rationes assignat Greg. nazanzenus. Exigit ergo diuina iustitia: q⁹ sicut anima per diuersos agones meruit in corpore: ita remuneretur in corpore. Exigit diuina munificentia q⁹ non tm̄ remuneret suam animam: sed etiam cum ipsa remuneret fidelem conseruam. i. carnem ipsam.

Sermo. cclxxxvii. ¶ De eodem Sermo. vij.

Non contristemini sicut

n ri qui spem non habent. j. Thessal. iiii.

¶ Super mortē charo⁹ nostro⁹ multis de causis contristari non debemus: sed potius consolari. ¶ Primo propter moriendi necessitatem. hoc patet in quodam rege pagano. de quo refert Augu. in libro de cura p⁹ mortuis. q⁹ cum dijs suis in capitulo sacrificaret. nunciaf ei q⁹ filius suus vnicus obijsset. non reliquit sacra que manibus gerebat: non lachrymatus est: nec oīno suspirauit. sed ait: sepeliatur. Memini enim me genuisse mortalem. Et subdit beatus Augu. q⁹ diabolus in iudicio coraꝫ christo dicet. Ecce hic cultor me⁹ cui nec resurrectionem: nec paradisum promisi p⁹ morte vnici nobilis z sapientis filij sacra mea non reliquit: nec fleuit. Tui autem christiani p⁹ quibus mortuus es: ut mortem non timerent: z essent de resurrectione securi: non solum lugent mortuos z uoce z habitu: sed etiam ad ecclesiam procedere cōfunduntur. Aliquanti etiam clerici ministerium suuꝫ intermittunt uacantes luctui. ¶ Secundo propter reuocandi impossibilitatē: cuius exēplū habemus in Dauid qui ait. ij. Reg. xxij. Ego ibo magis ad eum: ipse non reuertetur ad me. Eiusdem. xiiij. Omnes enim morimur: z quasi aque dilabimur in terrā que nō reuertūtur.

Iste fluui⁹ humani generis tres hẽt stat⁹. In pi mo stabat: disposit⁹ tñ erat ad stãdũ ⁊ ad fluẽdũ. q; hõ in ꝓmo statu poterat mori ⁊ nõ mori. modo aũt ꝓtinue fluit ⁊ nunq̃ reuertet. ⁊ in fine imobiliter stabit. ¶ Tertio ꝓpt fuledi deo maiorem facultatẽ. Et hui⁹ exẽplũ hẽm⁹ in btã melodia. de q̃ dicit hiero. in q̃da epla ad paulũ. Sctã melodia nr̃i xpi iter xpianos uere nobilis que caleſcẽte ad huc mariti corpusculo. ⁊ necdũ humato duos p didit filios. Rẽ dictur⁹ icredulã: sed xpo teste nõ falsam stetit imobilis. ⁊ obuoluta xpi pedib⁹ quasi ipm teneret dicẽs. Expediti⁹ tibi fuitura suꝫ dñe: q; tãto me onẽ libasti. ¶ Quarto ꝓpt dei bñplaci tñ ⁊ uolũtatẽ: ⁊ hec sola causa: ⁊ si alia nõ eẽt sufficere deberet. hui⁹ exẽplũ hẽmus in curtio optio romanoꝝ. de quo dicit Aug. in li⁹ de ci. dei. Curtius armat⁹ equo in abruptũ terre hyatuꝫ pcipitẽ se dedit: q; iusserat dij ut eũ illic quẽ romani habe rẽt optimũ mitterẽt. Si ergo pagan⁹ nullam hñs spem de resurrectiõe morti se dedit: q; dij hoc iusserãt. quãto magis hõ xpian⁹ non deberet de sua uel de alioꝝ morte dolẽ. q̃ scit deũ hoc uelle. hiero. Resurgẽ credim⁹ nos ⁊ plãgimus: qd facere mus si mori tñ pcipet de⁹. Uolũtas ei⁹ utiq; sola sufficeret ad solatiũ. cui nullũ ꝓponẽ debem⁹ affectũ. ¶ Quinto ꝓpt imortalis vite adeptionẽ. Hu ius exẽplũ hẽmus in theobrotho pho de quo dicit Aug. in li⁹ de ci. dei. Theobroth⁹ lecto libro platonis ubi de aie imortalitate disputauit se pcipitez dedit de muro. ut er hac vita migraret ad eã quã credidit eẽ melioꝝ. Si igit hõ pagan⁹ tãta fidem dedit dictis alteri⁹ pagani. quãto magis xpiani p deũ suũ de vita btã certificati nõ deberẽt sic de sua uelsuoꝝ morte dolẽ ut ad beatã vitã possint ptingere. ¶ Sexto ꝓpt miseriarũ mũdi euasionẽ. Hu ius exẽplũ hẽmus in multis gẽtilib⁹ ⁊ paganis de qb⁹ dicit Solinus. q; apud plurimos lucruosa fũt puerpia ⁊ leta sunt funera. Cõsuetudo en̄ est apũd plurimos q; q̃ puer nascit: parẽtes ⁊ amici faciunt magnũ plactũ er eo q; in istũ mũdũ uenit ubi passur⁹ est multiplicitatẽ miseriarum. sed q̃ puer morẽ faciũt magnũ festũ er eo q; de miseriis hui⁹ mũdi eruit. Alicubi eẽã est psuetudo ut dic hiero. q; mulieres viue cũ viris defunctis sepeliunt. ⁊ malũt cũ viro mori q̃ post morte viri in luctu ⁊ in statu misabili remanẽ. Et Amb. in li⁹ de bono mortis. Si plena miseria est oĩs vita. utiq; finis al leuiamẽtũ est. Alleuiamẽtũ aũt bonũ. mors aũtẽ finis. Mors ergo bona. ¶ Septimo ꝓpter debitiõ solutionẽ. Tenemur en̄ deo soluẽ debituꝫ mortis. ⁊ iõ nullus debet dolẽ q̃ debet. De hoc habemus in trib⁹ exẽplis. quoꝝ vnũ ponit Cyprianus. ⁊ duo alia ponit beat⁹ Augu. ℣ Unus nãq̃ nolebat debitũ mortis exoluẽ. iõ angelus sibi ifirmãti cũ indignatione apparẽs dixit. Pati timetis: exire nõ vultis. qd faciã uobis. ⁊ sic ab eo irat⁹ recessit. ℣ Alius aũt nolebat solnere: si nõ debebat. Si vo debebat statim uolebat. vñ ifirmat⁹ dixit ad deũ: si nunq̃ bñ. si aliq̃n. q̃re nõ mõ. ℣ Tertius ponebat hoc in uolũtate creatoris: pat⁹ remanẽ quãtũ uellet: ⁊ soluẽ q̃n uellet. Et iste fuit Ambrosi⁹. qui cũ in extremis posit⁹ rogaret ut plõgationẽ vite sibi ipetrare uelit a dño: ait. Nõ sic viri ut me pudeat iter uos viuẽ. nec mori timeo q̃n hẽmus bonum dñm. ac si dicat. Si placet deo ut adhuc viuã: pot sum adhuc viuẽ iter uos sine rubore. Si placeat deo q; moriar: mori possum sine timore. ¶ Octauo ꝓpter maioris boni adeptionẽ. Ista rõe tangit hiero. in epla ad tirasiũ dicẽs. Gaudẽt parentes tota vita sine filiis cõmorari: dũ ualeãt qõ cupiunt de suis pignorib⁹ adipisci. pegrinanẽ ut ad palatia pgãt. nauigãt ad dignitates. ad studia ac quirẽda. ad causas ꝑmoniꝝ expliendas cũ picullo ⁊ labore. Et ut ad palatia celi. ad studia christi. ⁊ ad honorẽ vite ppetue. ad pr̃monitũ possessiõis eterne cũ securitate ualeãt puenire. nemo filios suos a se gratulat abscedẽ. Ad companda peccata gaudẽt tã parẽtes a filijs q̃ filij a parẽtib⁹. puocẽ te diabolo separari. ⁊ ad indulgẽtiã pcipiendam nolunt ab inuicem deo uocãte discerni.

Sermo. celxxxvii. ¶ Eodẽ die Sermo. viii.

℣ Jr fortissimus iudas collatione facta duoceciꝫ milia dragmas argẽti misit hierosolymã offerri ꝓ pctis mortuoꝝ in sacrificioꝝ. Mach. xii. In hoc q; vir iste fortissim⁹ tãta mitebat pecuniã ut fierẽt elemosyne. sacrificiũ. ⁊ oões. dat itelligẽ post hãc vitã aliquẽ bonũ locũ eẽ in quo aie fidelĩ purgant. ¶ Circa q̃ sciẽdus q; nque sũt loca recipiẽtia viuos ⁊ mortuos. ℣ Infern⁹. ℣ purgatoriũ. ℣ lib⁹ pueroꝝ. ℣ mũdus. ℣ celũ. Infern⁹ est tanq̃ carcer dei in quo ponunt oẽs q; sunt erbãniti. Purgatoriũ vo est tanq̃ hospitale dei. in quo colligunt oẽs ifirmi. sz limb⁹ est tanq̃ i sula dei. ad quã mittunt oẽs nõ ꝓfirmati. Mundus vo est tanq̃ stadiũ in quo exercitant oẽs strenui milites. Celũ vo est tanq̃ palatiũ ⁊ viridarius dei in quo ponunt oẽs milites triũphãtes ⁊ emeriti. ¶ Primꝰ locꝰ est infern⁹ in quo recludunt oẽs bãniti. ⁊ iste carcer eẽ credit in medio tre. ⁊ b tangit q̃dã glo. sup Jonã que dic. Sic eo: eẽ i medio aliis: ita infern⁹ eẽ i medio tre. Et tal⁹ locꝰ ꝓgruit dãnatis ꝓp elõgationẽ oculoꝝ: obscuritatẽ. ⁊ frigiditatẽ. ℣ Secundꝰ locꝰ est purgatoriũ. quod dicit ꝓpe elogationẽ sigdẽ: q; sic nihil tãtũ distat de celo:

ḡtū tre mediū sic nihil tātū distat a deo ḡtū pec catū. Justū ergo est ut sicut hō se elōgauit p̄ pec catū a deo: sic elōget a celo per locū nouissimuz. Prouerb. xvj. Lōge est dūs ab impijs. ℣ Lōgruit etiā ꝓpter obscuritatē. nullus eni locus est obscu rior ḡ sit medium terre. Terra eni in superficie sa cieī illustrat. sed in suo medio ꝑpetua obscuritate replet. z lōlocus tā tenebrosus cōpetit petōribus tenebrosis. Job. x. Antequā uadā z nō reuertar ad terrā tenebrosaz ꝛc. ℣ Lōgruit etiā ꝓpter frigiditatē. Ja medio eni terre sūme est frigus. lō cōue nit petōrib⁹ qui fuerūt frigidi in amore dei. Tan tū añ frig⁹ hēbūt q̄ semp dētib⁹ stridebūt. Mat. viij. Jbi enim erit flet⁹ z stridor dētiū. ℣ Scōs lo cus est purgatorium qō est tanq̄ hospitale dei. in quo sananē oēs ifirmi. Sananē añ per ignē pur gātē. z per suffragia ecclesie. que qdē fm Grego. sunt ofones. sacrificia. elemosyne. z ieiunia. Per ista añ suffragia non oēs sananē: sed tm illi q̄ sunt sanabiles. Nā fm dm Aug. Mortuoꝝ qdā sunt valde boni. z qdā sunt valde mali. qdā vo sūt me diocriē boni z mali. Suffragia igit̄ ꝓ o valde bo nis sunt gratarū actiones. Pro valde malis. z si nō sint adiumēta mortuoꝝ. sunt tm q̄lescūq; viuoruz ꝓsolatiōes. Pro mediocriter bonis z pro medio criter malis: sunt expiatiōes. Illā triplicē differē tiā tāgit ꝑpha dicēs. Calix in ma. dñi vi. mc. ple. mir. Valde boni bibūt in calice dñi pleno vino: q̄ dat eis gliā. Mediocriter boni bibūt in calice ple no mirto. i. iustitia ḡtū ad penitentiā. z misericor dia ḡtū ad expectationē. Sed valde mali bibunt de calice dei pleno fece. i. dei furore. Job. xx. De furore oīpotētis dei bibet. Jsta añ suffragia illi qui sunt in purgatorio scire pōt tribus modis. s. per diuinā uel angelicā reuelationē. per aliaꝝ hic creātiū reuelationē. z per exptā in seipsis reuela tionē. Nā eni ex pte releuari sentiūt: suffragia ꝓ o se facta fuisse cognoscūt. ¶ Tertiꝰ locus est lim bus puerozꝝ: qui est tanq̄ insula dei: ubi recipiunt nōdū ꝓfirmati. i. pueri nō baptizati. qui lō nō di cunt ꝓfirmati: q̄ dei sunt visione ꝓuati. ℣ Limbꝰ patrū dicebat sinus abrahe. Limbus pueroꝝ dī limbus iferni. Dies eni hēbāt requiē: q̄ imunes erāt a pena sensibili. Hēbāt securitatez: q̄ expectā bāt gliā futurā. Hēbāt absōsionē: q̄ absōde bant a tēptatione diaboli: z lō dicebat sinus. Illō eni qō est in sinu: est quietū: secretū: z absconsum. ℣ Limbus añ puerozꝝ dī sinus iferni. Sunt qdē imunes a sensibili pena z tentatione diabolica. z quoad hoc dī sinus. ꝓuati tm sunt visiōe diuina. z ḡtū ad hoc dī iferni. ¶ Quartꝰ locus est mū dus qui est stadium dei. in quo exercitant milites strenui: qui debēt se exercitare cōtra carnē. per tē perātiā cōtra mūdū. z ptra tyrānos per patiētiā. z cōtra diabolū per resistētiā. De hac triplici exer citatiōe dī Eph. vi. Nō est nobis colluctatio ad uersus carnē z sanguinē. z hoc quo ad pmū. ℔ ad uersus ꝓncipes z ptates quo ad secūdū. ptra spi rituales nequitias. in celestibus: quo ad tertium. ¶ Quintꝰ locus est celū: qō est palatiū z viridariū dei. in quo ponunt milites triūphantes z emeriti qui penā purgatorij nō sentiūt: sed celeste palatiū sibi acgrūt. Et hoꝝ tria sunt genera. s. baptismalē innocētiā ꝓseruātes: z pro seipo martyrium susti nētes: z pfectionē vite appetētes. Jsti sunt tres illi tres viri qui alias suas saluāt: q̄ imediate euo lant. s. Daniel: Noe: z Job: ut habet Ezech. xiiij. Per Danielē qui fuit magne simplicitatis z inno cētie intelligunt inocētes. j. Mach. ij. Daniel i sua simplicitate liberatꝰ est de ore leonū. Per Noe in telligunt viri pfecti. Gen. vj. Noe vir iustus atq; pfectꝰ in gnationibus suis. Per Job multis vul neribꝰ cōfossum: intelligunt martyres. de quo dī Jaco. v. Sufferētiā Job audistis: z finē dñi vidi stis. Jsti sunt mōtes dei alti per innocētiā: virā: z patiētiā. de qbus dī Ecc. xliij. Triplr sol erurēs mōtes ꝛc. Sol eni iustitie in pueris baptizatis eru ret oēm culpā originalē. z in impfectis oēm ma culam uenialem. z in martyribus omnem macu lam originalem z actualem.

Sermo. cclxxxix. ¶ De sancto Martino epi scopo Sermo primus.

In diebus suis placuit deo. Ec cle. xliij. Tota vita iu sti est lucida dies z pclara. i. Thessal. v. Oēs uos filij lucis estis z filij dei. Et iste dies hēt mane. qñ. s. lux dine gre in scis viris icipit refulgere. hēt meridiē qñ lux gre in eis ꝓcedit z crescit sed nō hēt uesperā: q̄ etiā in morte eis nō extīgue tur: sed cū die eternitatis cōtinuat. Prouerb. iiij. Semitaiusti q̄si lux splendēs: ecce mane iustifica tiōis. Procedit z crescit: ecce meridies augmēta tionis. Usq; ad pfectū diē. ecce ꝓtinuatio cuz die eternitatis. ¶ Tota igit̄ vita bti Martini fuit dies q: hūit tres stat⁹. ℣ q: fuit laicus. ℣ religiosus. ℣ ꝑlat⁹. lō dicit. In dieb⁹ suis placuit deo. ¶ Pro qdē placuit deo in statu laicali: quo ad se: quo ad deū: z quo ad ꝓximū. ℣ Quo ad se qdē: q: exuit se oēm auaritiā. Nā dī q: in stipēdijs nil ꝓcer quotidianū victū reseruās de crastino nō cogita bat. j. Timo. vj. Habentes alimēta z quibus tegamur his ptēti sumus. Extinxit etiā oēm intēperātiaz. Nā dī. Frugalitas in eo fuit tāta: z iam nō mi les: sed monachꝰ putaret. Ecc. xxxj. Utere q̄si hō

frugi his que tibi apponunt. Oēm supbiā: q; fuit tāte humilitatis q; etiā suo seruo fulebat. ⁊ calciamēta detrahebat. Exēplo illius qui dixit Mat. xx. Filius hois nō uenit ministrari: sed ministrare. ℣ Secūdo quo ad deū. hūit eni magnā fidē: q; cū esset annoꝝ decē: inuitis parētibus ad ecclesiā pfugit. Matth. x. Qui amat plem uel mfez plusq; me: nō est me dignus. hūit magnā spez dicēs. Crastina die hostiuz cuncos penetrabo securus. Eccle. ij. Nullus sperabat in dño. ⁊ pfusus est. hūit magnā charitatē. q; ob amorē xpi seculuz contēpsit. Lanf. viij. Si dederit hō oēm substantiā suā pro dilectiōe ⁊c. ℣ Tertio quo ad primū. Exhibebat enim supiorib⁹ subiectionē. sicut Juliano imperatori in his que nō cēnt ptra deū. j. Petri. ij. Subditi estote oi humane creature ppter deū ⁊c. Inferiorib⁹ mirā benignitatis ostēsionē. sicut supra dictū est de Fuo. Equalib⁹ amicabilē puersationem. Ui dī. Multa illius circa cōmilitones benignitas: mira charitas ⁊c. Prouer. xviij. Vir amicabilis ad societatem magis amicus erit q; frater. ¶ Scdo btūs Martinus placuit deo in suo statu regulari. ℣ Ubi seruauit tripler uotū. s. obedientie: q; obediuit deo āmonēti ut parētes visitaret. hilario impanti ut eroscisa esset. Obediuit aūt ex charitate ⁊ hūilitate: ex pcordia ⁊ uolūtate. Hoc signi ficatū est Job. xlij. Ubi dī q; dederūt ei ouē vnam ⁊ inaurē aureā vnā. Per inaurē aureaz significat obedientia que tripler est. Tunc aurea q; fit ex charitate. Tunc vna q; fit ex vnanimi uolūtate. Tūc habet ouē annerā. q; fit ex humili ⁊ simplici corde. ℣ Seruauit uotū pauptatis tā destricte q; radices herbarū cum monachis comedebat nunq; vinū nisi infirmus bibebat. ℣ Seruauit uotū castitatis. Ui in signū rante puritatis caro eius ap paruit luce clarior: vitro purior: lacte cādidior. Et nō mirū q; habuit carnē mundā: pscia lucidaz: ⁊ vitā sincerā. ¶ Tertio placuit in statu pontificali. Duo enim sunt que faciūt platū esse pfectuz. s. pfectio scientie ⁊ dignitas ptātis. ℣ Scitas autē cōsistit in ofone deuotaz: in vita scā: ⁊ puersatione grata: que oīa habuit scūs Martinus. s. deuotam ofonez: q; ab ofone incepit a sua pueritia: q; cum esset annoꝝ decē ecclesias frequētabat: ptinuauit in etate reliqua. Ui dī. Nunq; ulla hora mometū pterlit quo nō aut ofoni: aut lectioni intēderet. ⁊ pfumauit in morte. Ui dī. Oculis ac manib⁹ in celū semp intēt⁹. ℣ Scdo hūit vitā scāz. q; testificat globus ignis sup caput eius. Sicut eni apli spūs scūs tribus vicib⁹ recepunt. s. ad faciēdū miracula. ad relarādū peccata. ⁊ ad pfirmādum corda, sic ⁊ iste btūs Martinus. Jō per aplos dī. Mone magna miracula fecit dum tres mortuos suscitauit: ⁊ peccata relaruit duz gētiles multos puertit. ⁊ eis ueniā obtinuit: ⁊ spūs scūs in igne vi sibili accepit. ℣ Tertio habuit puersationē gratā: q; q̄tū ad minores hūit humilitatē. Sicut patet q; lepꝛosuz curauit ⁊ osculat⁹ fuit. ⁊ ille sanitatem accepit. Et q̄tū ad maiores magnā auctoritatez. sicut patet q; nō impatori: sed pbytero ciphum porrexit. Quātū ad domesticos magnā cōitatez. Ui dī q; nunq; cathedra usus est. ℣ Scdo hūit magnam ptātem quā ostēdit sup oēs creaturas. ℣ Primo sup creaturā que hēt tm esse sicut sunt elemēta. s. sup terrā. q; ad suuz pceptū tres mortuos vite reddidit. Sup ignē quādo obuiā se posuit: ⁊ ille euanuit. Sup aquā q; naui periclitanti subuenit. ℣ Scdo sup creaturā que hēt esse ⁊ viuē. Sicut sunt arbores ⁊ plante. sic patet in arbore pini cui signū crucis edidit: ⁊ in altera pte corruit: ⁊ in elleboro uenenatio cui⁹ uenenositatē brute ofonis fugauit. ℣ Tertio sup creaturas que habet esse viuē ⁊ sentire. sicut sunt animalia. sicut patet in canibus lepusculū insequētib⁹. ⁊ in serpēte fluuiū pertrāseunte. ⁊ in cane ptra quēdā archiepm latrāte: ⁊ in uacca seuiēte. ℣ Quarto sup creaturā que habet discernē: sicut sunt homines. ⁊ hoc tā sup viuos quos sanauit in corpore: ⁊ curauit in mente: q; super mortuos: quia tres mortuos suscitauit: ⁊ latronem interfectum qui pro martyre celebrabatur ueritatem dicere coegit.

Sermo. ccxc. ¶ De eodem Sermo scōus.

On est inuēt⁹ filius illi qui pseruaret legē excelsi. Ecc. xliiij. De⁹ cuilibet statui hoium ppriam legē dedit. Et q; btūs martinus in triplici statu fuit. tō leges excelsi in quolibet suo statu pseruauit. ℣ Ipe qdē pmo fuit strenuus miles. Regulā aūt militū dicauit Joānes baptista que hēt tria caplā. dī autē Luce. iij. Interrogabāt eū milites dicēs. Quid faciemus ⁊ nos ⁊c. Intēdit eni Joānes arcē milites ab oi iniuria inferēda. Iniuria aūt trib⁹ modis infert. ℣ Uliq; in psona per oppssionē. ⁊ q̄tū ad hoc ponit pmū capl'm dicēs. Neminē pcutiatis. ℣ Uliq; in fama per falsi criminis ipositionē. ⁊ q̄tū ad hoc ponit secūdū capl'm dicēs. Necq; calūniā faciatis. ℣ Uliq; in rpale substātiā. s. per rapinā. ⁊ q̄tū ad hoc ponit tertiū capl'm dicēs. Et pteti estote stipēdijs uestris. Jstā eni regulā cū oībus suis capl'is suauit btūs martinus cū adhuc esset miles. Nō eni fuit pauperū oppressor: sed auditor: ⁊ ab inopia fuauit. sicut patet in paupe cui clamidē diuisit. pē. Adiuuit pauperē de inopia. Et a violētia. q; pupillos ⁊ orphanos defēdebat.

vñ dī. Sūma illi cura erat assistere laborātibus: alere egētes: ꝛ opē ferre miseris. ps. Tibi derelict⁹ est paup: orphano tu eris adiutor. Et a tribulatione ꝛ a miseria. sicut patet in leproso quē osculatus fuit ꝛ sanauit. ps. Adiutor in opportunitatib⁹ i tribulatione. Nec fuit criminator: sed pacificus habitator. Ihe eni pacifice habuit ꝛ cū maioribus per subiectionē. sicut patet in Iuliano. ꝛ cū eqlibus per pacificā psuasionē. sicut patet in cōmilitonib⁹. ꝛcū inferioribus per obsequioꝝ exhibitionē. sicut patet in suo suo. Nec fuit raptor. sed suorū largitor. Ihe eni ꝓcepit terrena. Vñ dī. Nihil sibi pter quotidianū victuꝫ reseruauit. Largit⁹ est ppria. qꝫ oia que hie poterat pauplb⁹ erogabat ꝛ respuit stipēdia. sicut patet cū iulian⁹ militib⁹ stipēdia dari fecit. ¶ Scdo fuit monachus deuot⁹. ꝛ in isto statu suauit legē excelsi ihesꝰ monachoruꝫ que sunt tria capla. s. uotū pauptatis: castitatis: ꝛ obedictie. ℣ Primū est uotū pauptatis. ut monachus nullū hēat ppriū: nec terrene facultatis: nec exterioris psuasiōis: nec interioris uolūtatis. qui enim talia ppria retinuerit furtū spūale cōmittit. Ista tria furta que fecit achor. Josue. vij. Furatus est eni ducētos siclos. per qō itelligit ppriuꝫ substātie tpalis. Furat⁹ est regulā auream. per qō intelligit ppriū uolūtatis: qz ab ipa uolūtate cetera regulant. Furat⁹ est paliū. per qō dat itelligi proprīū exterioris psuasiōis. Sed btūs Martinus istud capl'm optime obsuauit. Nō eni hūit ppriū substātie terrene: qz in suo monasterio tam pauper erat q⁹ de radicib⁹ herbarū viuebat. Nec ppriū uolūtatis: qz mor cū āmonitus fuit q⁹ parētes visitare: uolūtatē suā deseruit ꝛ dine uolūtati plenarie obediuit. Nec ppriū psuasionis mūdane. qz sicut mutat⁹ erat iterius in affectu: ita etiā exterius in habitu: qz uiuēs ꝛ etiā mortēs: vigilās ꝛ dormiens semp cilicio utebat. ℣ Secūdū capl'm est obseruatio castitatis. Sed btūs martinus nō soluꝫ suauit castitatē ꝓtinētie: sed etiā v̄ginalis mundtie. Jō eius caro assimilat vitro: lacti: gēme: ꝛ lucī. de tribus ꝓmis dī. qz vitro purior: lacte candidior: carne quoq; mōstrat⁹ est gēma sacer dotum. De quarto dī. Caro quā semp cinis obtexerat: ita resplēduit ꝛc. Assimilat ergo vitro ꝓpter mūditiā in carne. Ex eniꝫ eius caro fuit fragilis per natūrā: fuit tñ lucida per mūditiā. ij. Cor. iiij. Habemus thesaurū istū. s. v̄ginalis mūditie in uasis fictilib⁹. i. in fragili corpe. Assimilat lacti ꝓpter nitorē pscie. Vñ dī de scis. Thren. iiij. Lacte candidiores. Assimilat gēme ꝓpter castitatis ꝓciositatē. Ecc. xxvj. Sis pōderatio nō est digna ꝓtinētie ale. Assimilat luci ꝓpter lucidā famā ꝛ honestatem. Sap. iiij. O q̄ pulchra est casta gnātio cum claritate. ℣ Tertiū capl'm est obsuatio obedictie. Circa qō sciēdū q⁹ pōt ee quadruplex obedictia. ℣ Una est obedire in psperis. Et ista nihil debet hie de suo. ℣ Alia est obedire in aduersis. Et ista multū debet hie de suo. Jō dicit Bern⁹. q⁹ obedictia. alia magni meriti. alia parui. alia nulli⁹. Magni meriti obedictia est in aduersis que debet aliquid hie de suo. i. aduersa libēter amplecti. Obedictia parui meriti est cū in aduersis qs inuit⁹ obedit. Nullius meriti est obedictia in psperis cū obedictis aius ad illa ꝓspera anhelat. Tertia est obedire in mediis que er vna parte vident hie dignitatē: ꝛ er alia parte ꝓtendūt quādā difficultatē: sic est offm pdicationis. pdicare eni hēt dignitatē: qz est offm diuinū. Et hēt difficultatē: qz est offm laboriosuꝫ. Jnūctū ergo est offm dignitatis nil debet hō ibi hie de suo: qz est offm laboriosuꝫ multū debet hō ibi hie de suo. Huius exēplū hēmus in Ysaia ꝛ Hieremia. quoꝝ ꝓmus spōte se obtulit dicēs Ysa. vi. Ecce ego vñe. Alter aūt se excusās dixit Hiere. j. Ecce nescio loqui: qz puer ego sum. ℣ Quarta est in dubijs obed: re. Sunt aūt dubia qñ nescit qd est melius hoc ul' illud. Et tale qd nihil debet hie de suo. ꝛ aliqd debet hie de suo. s. ut parat⁹ sit facē ꝛ nō facē. put diuine placuerit uolūtati. Et istā quadruplicē obediētiā videt hūisse btūs Martinus. Preceptū figdē sibi fuit qdam qd hēbat hūilitatē. ut. s. esset eroscita ꝛ libēter obediuit. Modā qō hēbat dignitatē ꝛ nō difficultatē. Et istud coact⁹ recepit. Quoddā qō hēbat dignitatē ꝛ difficultatē. s. patriā visitare ꝛ ibi uerbū dei ꝓdicare. ꝛ tunc inuitus fuit: sed tñ obediuit. Tan dē fuit in magno dubio quid esset melius. utruꝫ mori ꝛ esse cū xpo. An ꝓpter salutē populi adhuc in carne remanere. ꝛ istud dubiū diuine uoluntati cōmisit dicens. Dñe si adhuc populo tuo sum necessarius ꝛc. ¶ Tertio fuit prelatus dignus. ꝛ quantū ad hoc seruauit regulā prelatoꝝ. De qua dī. i. Timo. iij. Oportet esse epm ornatum: doctorē: ꝛ hospitalē. Debet esse ornatus interius decore virtutū. ꝛ exteri⁹ decore mor. ꝛ honestate eoꝝ. Debet etiā esse doctor. ut. s. doceat vbo. ꝛ exēplo. Debet etiā esse hospitalis: qz sicut dicit Hier. Multe q̄d hūt clerici pauperū est. Domus eni eoꝝ debet oībus esse cois. ꝛ ista tria capla suauit btūs Martinus: qz oībus virtutibus fuit ornatus: ꝛ fuit doctor assiduus: ꝛ ad pauperes liberalissimus.

Sermo. cerci. ¶ De eodem Sermo tertius.

c Ognouit eum in bñdictioni b⁹ suis. Ecc. xliij. Sācti viri in hac vita tria desiderāt

scilicet ℣ infusionē gr̄e dei. ℣ cōseruationē in gr̄a. ℣ z indiciū q̄ sint in gr̄a dei. Et ista tria hūit beat⁹ martinus. ℭ Primo hūit gr̄e dei ifusionē. cū dr̄. Cognouit eū in bñdictionib⁹ suis. Hoc aūt q̄ dicit cognouit. plus iportat q̄ si diceret dedit. Si enī viderem⁹ aliquē alicui paupi facientē magnas elemosynas: diceret. videt q̄ ipse illū paupem cognouit. i. ab alijs discreuit. Deus etiā ceteris scientibus bñdictionē gr̄arū suarū: sed in illis beatū martinum cognouit. i. ab alijs discreuit. ex eo q̄ maiores gr̄as ei dedit. q̄rū quedā attestant sue dignitati. quedā p̄rāti. quedā sue scirati. ℣ Dignitas hoīs ut ipse ab angelo custodiat. Hiero. Magna⁹ dignitas hoīs z aiarū ut vnaquęq; ab ortu sue natiuitatis hēat angelū ad sui custodiā deputatū. Et ista dignitas tres hēt ptes. Una est qua custodiūt in vita. z hec est magna. Alia est qua custodiunt in morte. z hec est maior. Tertia qua custodiūt post mortē. z hec est maxima. Beatū itaq; martinū angeli custodierūt z honorauerūt in vita. q⁹ pncipes sibi obedire faciebāt. Sicut patuit q̄n ostiū imperatoris angelus sibi aperuit. Eius ōnes ad deū deferebāt: ut patet q̄n angeli deo suaserūt pro quo dā defuncto p⁹ quo martinus orabat. Et iā celebrāti assistebāt. Sicut patet q̄n ei⁹ brachia ornauerūt. Honorauerūt in morte q̄n ei⁹ exequijs interfuerūt. z eius obitū quodāmō celebrauerūt. Ūn dr̄. ℣ beatū virū in cui⁹ trāsitu sc̄ op̄ canit nu mer⁹ rē. Honorauerūt post mortē ei⁹ aiaz cū laudib⁹ i celū deducētes: sicut scūs Severin⁹ eps coloñ. audiuit. ℣ Sēto q̄dā attestanť sue p̄rāti: q⁹ pra vemones magnā hūit victoriā. Diabolus enīz hēt violētia astutiā. malitiā. z scientiā. Uincē ei⁹ violētiaz est magne potērie. cognoscē ei⁹ astutiā est magne sapiētie. pfundē ei⁹ malitiā est magne inocētie. superare eius scientiā est pfectiōis magne z vite. Ista beat⁹ martinus p̄ra diabolū fecit. Diabolus qdem obsistē voluit ei in pncipio. in medio. z in fine. z post finē. In pncipio qdē sue puersationis sibi obsistē voluit per violētiā dicēs. Quocūq; ieris diabolus tibi aduersabit. Sed ei⁹ violētiā vicit dei auxiliū iplorādo dicēs. Dñs mihi adiutor nō timebo rē. Circa mediū eū decipe voluit per fraudulētiā. q̄n in forma xp̄i sibi appuit: sed eius fraudulētiā cognouit xp̄i stigmata in ipso nō vidēdo. In fine obsistē sibi voluit per malitiā ad ip̄m ueniēdo. sed eius malitiā supauit suā inocētiā allegādo. dicēs. Quid hic astas cructa bestia. nihil in me funestū repies rē. Post finē etiā sibi obsistē voluit. q̄n. s. angeli ei⁹ aiam in celū deferebāt dicētes se in ei⁹ aiam ius hēre. Sed sęti angeli demonis fraudem repulerūt. allegātes ei⁹ piciam purā. vitā sincerā. fidē integrā. spem z charitatē succēsam. ℣ Tertio quedā gr̄e attestanť sue scirati. Et iste sunt plures. ℣ Prima est castitas. Et ista hēt tres partes. Una est virgualis que hēt fructū tricesimū: z hec est magna. Alia aūt est vidualis que hēt fructū sexagesimū. z hec est maior. Tertia est virginalis. z hēt fructū centesimū. z hec est maxima. Et istā hūit beat⁹ martinus: q̄ corpe z mēte fuit vgo. ℣ Secūda est humilitas. z ista hēt tres ptes. Una est sibi cē se maiori. Hebr. xiij. ℣ dedite prepositis vr̄is. z ista est magna. Alia est subijcē se eēli. ad Ro. xij. Honore inuicē pueniētes. z ista est maior. Tertia est subijcē se minori. Luc. xxij. Aut maior est vr̄m fiat sicut minor. z ista est maxima. z istā hūit btūs martinus qui se suo suo humiliabat. ℣ Tertia est pictas. z ista hēt tres ptes. Una est pare ptē de superfluo z ptē retinē. Luce. xij. Nō supest date elemosynā rē. z hec est magna. Scōa est pare oia superflua: z retinē necessaria. j. ad Cor. vij. Qui utūtur hoc mūdo quasi nō utant rē. z hec est maior. Tertia est pare necessaria. sicut fecit vidua. Luce xxi. z hec est maxima. z hāc hūit btūs martinus q̄ clamydē z ptē eius sibipsi necessariā. paupi diuisit. ℣ Quarta est charitas. z ista habet tres ptes. Una est in seruitio sūs exponē oia sua. Cant. viij. Si dederit hō vniuersaz substātiā suā p⁹ dilectione rē. Et hec est magna. Alia est ponē corp⁹ suū. Joā. x. Bon⁹ pastor aiam suā dat p⁹ ovib⁹ suis. z hec est maior. Tertia est exponē voluntatē suam. Luc. xxij. Non mea voluntas: sed tua fiat. z hec est maxima. Beat⁹ aūt martinus nō tm̄ sua exposuit ea paupib⁹ largiēdo. nō tm̄ corp⁹ suū ipm̄ diuersis tribulationib⁹ subijciēdo: sed etiā voluntatē suā deo se totalr̄ cōmittēdo dicēs. Dñe si adhuc pplo tuo sum necessarius rē. ℣ Quinta est sobrietas: z ista hēt tres ptes. Una est in abūdātia seruare tem perātiam. Phil. iiij. Scio abūdare rē. Et hec est magna. Scōa est in penuria seruare patientiā. ij. Cor. x. In fame z siti rē. Et hec est maior. Tertia est in abūdātia seruare inopiam. z hec est maxima. z istā hūit beat⁹ martinus: quia inter milites tanq̄ monachus viuebat. z sacr⁹ eps inopiā monachoruz seruabat. ℭ Secūdo habuit gr̄e infuse cōseruationē. cū dicit. Cōseruauit illi misericordiam suā. Ipse enim quatuor vitauit per que gr̄am pseruauit. ℣ Unū est tumultus seculariū negociorū. Ūn dicit. Circiter duobus miliarib⁹ a ciuitate monasteriū sibi statuit. Quidā philosophus. Quotiēs cum hoibus habitaui minor hoie rediī. ℣ Scōm est aspectus z colloqum mulierū. Unde dicit Hiero. Scūs martinus vginē quādā visitare voluit z ipsa noluit: iz per quādā fenestrā alt.

Mi pater ora pro me: q; nunq; a viro suo visitata. Et gras egit ille. Er quo patet q; paru de locutione mulieru curabat: qui de hoc gras deo referebat. ℣ Tertiu est to: por 7 ociu. Ai di: q; nulla hora ul' momentu preterijt quo nō ofoni uel lectioni incūberet. ℭ Tertio habuit gre manifestatione cū di. Et inuenit gram coram oculis dni. Manifestabat enim q; placuit deo in statu laicali per rpi approbationē cū dixit. Martinus adhuc catheccuminus hac me ueste conterit. In statu monachali per trium mortuorum resuscitationem. In statu pontificali per globi ignei appositionem.

Sermo. cccvij. ℭ De eodem sermo. iiij.

Paccens deo factus dilectus 7 uiuens inter pctores trāslatus est. Sap. iiij. ℭ Er pdictis vbis ostēdit ℣ qlis btūs martinus fuit i vita. ℣ qlis in morte. ℣ 7 qlis post mortē. In vita qdē fuit a deo dilectus. ℣ fuit qdē dilect' a pie. cuius signū est: q; tanta miraculoz ptātē hūit. Ai filio. cui' signū est: qa filius hois coram angelis ipm cōmendauit. Ai spū sctō. cuius signū est: q; in spe ignis sup eius caput appuit. Ai btā vgine. cuius signū est: q; sepe ipz cū aliis vgibus visitauit. Ūi dixit. Agnes Tecla 7 Maria ad me uenerunt. Ab angelis: q; in vita sua sibi celebrāti astiterūt. 7 in morte cōuenerūt. 7 post mortē eius aiam cū laudib' in celū deduxerūt. Ai tota curia celesti. cuius signū est: q; ipm letāter susceperūt. Ūi ipse dixit. Sinus abrahe me letus suscipiet. Ai toto mūdo: q; inter ceteros confessores per totū mūdū magis festiue colit. Pater sic eum dilexit ppter mādatoz suoz obseruationē. Joan. xiiij. Qui habet mandata mea 7 seruat ea. ille est qui diligit me. ℣ Et diligit me ℣ monē meū fuabit 7c. ℣ Fili' ppter tātā ad pauperes cōpassionē. ppt quā cū tric nō tri coram angelis cōmēdauit: sed etiā in iudicio cōmēdauit dicens. Nudus erā 7 cooperuistī me. Spūs sctūs. ppter suā hūiliationē. ps. Qui habitatis fontes in cōuallibus. Virgo btā ppter suā humilitatē. Ecc. xlij. Omne aial diligit sibi sile. Angeli ppter suā puritatē. Angeli eni diligūt naturaliter pueros 7 paulos. Matth. xix. Angeli eorum semp vidēt faciē p̄is 7c. Tota curia celestis ppter suā cū eis similitudinē. Ipse enim fuit martyr. 7 si nō actu: tū uolūtate. Ūi di. O sctissima aia quā 7 si gladius pcussoris nō abstulit. palmā tū martyrij nō amisit. ℣ fuit cōfessoz: q; ipz corde ore: 7 ope fuit cōfessus. ℣ fuit vgo: q; integritatē corpis 7 mētis suauit. Totus mūdus cū dilexit ppter sua bñficia que recepit 7 tpalia: cōpalia: spūalia: 7 eterna

ℭ Sēdo in morte fuit deo dilect' 7 placidus. cuz di placēs deo. Eius enim mors ualde deo placuit ppter q̄tuor que habuit. ℣ Primū est securitas cōscictie ppter quā dixit diabolo Nihil in me funeste inuenies. Bona enī conscientia generat magnā securitatē. Prouerb. xv. Securus mēs q̄si iugis cōuiuiū. Generat 7 magnā locūditatē. ij. Cor. j. Gloria nra hec est testimoniū conscientie nre. Magnā spem. Prouerbio. xiiij. Sperat aūt iustus in morte sua. ℣ Secūdū est desideriū mortis. ppter. Ūi dicebat Satis est dñe q; hucusq; certauī 7c. Apls tria desiderabat. Unū est non expoliari: sed supuestiri 7c. Aliud si hoc nō erat possibile: desiderabat spoliari 7c. Phil. j. Desiderium hūs dissolui 7 cū rpo cē. Tertiū est corpi supuestiri. Phil. iij. Saluatorez expectamus dñm nrm iesum rpm 7c. ℣ Tertiū est seruoz ofonis cōtinue. Ūi di. Oculis ac manib' semp in celū intētus inuictū ab ofone 7c. Orabat enim feruēter. ideo di. Oculus nō tñ corpalibus sed etiā spūalib'. Intellectu 7 affectu. i. Cor. xiiij. Orabo spū 7 orabo mēte. Orabat reuerēter. ideo di. Et manibus. ps. Eleuatio manuū mearū sacrificiū uespertinū 7c. Orabat pseueratēr. Ūi di. Inuictū ab ofone spūs nō relaxabat. Luc. xviij. Oportet semp orare 7 nō deficere. ℣ Quartum est pūtia angelice custodie. Angeli enīz custodierūt cū 7 in mūdo degentē. 7 morti appropinquantē. 7 in celū ascēdentē. ps. Angelis suis mandauit de te. ut custodiāt te in oibus viis tuis. ℭ Tertio post mortē fuit trāslatus. cū di. Et viuēs inter pctores trāslatus est. Nam 7 corp' translatū est in monumentū 7 aia in paradisum. Et utraq; trāslatio honorabiliter facta fuit. Nam corpus eius fuit mirabili claritate illustratū. Ūi di. Glorificati hoies viderūt gliam: qui affuerūt 7c. Fuit ab angelis soleniter honoratū. Ūi di. O beatū virum in cuius trāsitu sctoz canit numerus. angeloz exultant chori 7c. Fuit a sctō Ambrosio miraculose humatum: qui eius exequijs interfuit. 7 corpus sepulture mādauit. Spūs vo suus fuit trāslat' de loco infimo ad celi sublimitatē: de statu mēdico ad celi ubertatez. de statu despecto ad angelicā societatem. Ista tria per ordinē tāgunt. cū di. Martin' hic paup 7 modic' celū diues igredit hymnis celestib' honorat'. Per ℣ qō di: hic. qō est aduerbiuz loci. notat loc' ifim'. Per hoc qō di paup. notat stat' mēdicus. Per hoc qō di modic'. notat stat' despect'. Deinde ponunt alia tria in cōtrariū rūdētia. cū di. Celum: ecce loci sublimitas. Diues: ecce ubertas. Hymnis celestibus honoratur: ecce angelica societas. Ac si aliis uerbis aperte dicat. Martinus de loco infimo ingreditur ad celi sublimitatem. De statu mendico ad celi ubertatem. de statu despecto ad angelicam societatem.

Sermo. cccviij. ℭ De sancta Cecilia sermo. j.

q Uesiui sponsam mihi eam assume re. ⁊ amator factus sum for me illius ⁊c. Et infra. Doctrix enim est discipline dei. Sapie. viij. ¶ Inter ceteras ẏgies dei: beā Cecilia tria priuilegia habuit que in pmissis uerbis annotant. ¶ Primū est: q; ipsa fuit sponsa xpi gliosa. cū dī. Quesiui spōsaz eā mihi assumē. Habuit aūt duos sponsos. s. xpm ⁊ valerianū. ℣ Xps eni ipaz despōsauit: ⁊ per charitatē sibi uniuit. Vie re. ij. Recordatus sum tui miserās adolescētiā tuā ⁊ charitatē despōsationis tue ⁊c. Mī aūt spōse xpo pstrauk annulo subarrauk. Annulus ille amores significat qui debet spōsum ⁊ spōsaz unire. qui an nulus ponit in ẏrto digito ⁊ solus ponit. Et est ro tūdus. Et debet esse aureus. Per pmū significat q; spōsa debet diligē xpm spōsum pcordialiter. q; a corde pcedit quedā uena que in digito ẏrto rsidet. Per secūdū significat q; debet ipm diligē singulariter. Si enim duo annuli in duob' digitis ponerent uideret q; posset diligē deū ⁊ mundū. Per tertiū significat q; debet eū diligē ppetualiter. ut si cut ānulus qui est spicus finē nō hēt. sic nec amor ille in ppetuū finiak. Per ẏrtū significat q; debet ipm diligere excellenter: ut sicut aurū oia metalla excellit: sic ⁊ amor ille oēs alios excellat amores. Ista ẏtuor norant Luce. x. Diliges dīm deū tuū ex toto corde tuo. i. pcordialiter. ⁊ ex tota aia. i. singulariter dādo sibi totā aiam tuā. ⁊ ex oibus viribus tuis. i. firmiter ⁊ ppetualiter. ⁊ ex oi tua mēte i. excellenter. ut amor tuus radicet in mēte que est pars superior rōnis. ℣ Habuit etiā sponsuz Valerianū quem ipsa traduxerat ⁊ nuptias celebrabat. In nuptijs aūt cōsueuerūt fieri magna cōuiuia. dissoluta solatia. deferri uaria uestiū ornamēta. ⁊ dici ōba lasciua. Alij quidē diuersis epulis se ingurgitāt. ista tamē biduanis ac triduanis iciunijs se macerabat. Alij se uestimentis mollibus induebant. ista ciliticio mēbra domabat. Alij uerba uana ⁊ lasciua dicebant. ista ō euangeliū absconditū in corde suo portabat. ⁊ nec diebus nec noctib' a colloquijs diuinis cessabat. ¶ Secūdā pceptū est: q; ipsa fuit xpi sponsa. cū dicit. Amator factus suz forme illius. Istā aūt pulchitudinē virginalem per ẏtuor cōseruauit. ℣ Primo per corporis macerationē: q; ciliticio mēbra domabat. ⁊ corpus cōtinuis iciunijs macerabat. Legit. ij. Macha. xiij. q; iudas interfecit marimū elephātop: cū his qui suppositi erāt. Maximus elephantop. i. diabolus ⁊ his qui suppositi sunt. s. caro ⁊ mūdus p quos diabolus pugnat. Qui ergo uult seruare corporis munditiā: debet interficere diabolū ne malas sug gestiōes imittat. carnē ne lasciuiat. ⁊ mūdū ne delectamēta offerat. ℣ Secō per deuotā oronē: q; flē dī de ea. mō iterpellabat angelos ut pseruarēt suā ẏgitatē. ⁊ mō aplos ut pseruarēt sue fidei sinceritatē. mō martyres ut iter supplicia darēt pstantiā. mō pfessores ut pfectō fidē darēt. mō ẏgies ut suā pseruarēt mūditiā. ℣ Tertio per sermonis dei ptinuā meditationē. Vñ dicit q; euangeliū xpi ab sconditū gerebat in pectore. ps. In corde meo ab scondi eloquia tua ⁊c. Verba enim dñi sunt sagitte ⁊ carbones. ps. Sagitte potētis acute cū carbonibus desolatorijs. Sagitte ideo carnē pfigunt per timorē. ps. Cōfige timore tuo carnes meas. Carbones: ideo urūt per amorē. ps. Ure cor meū ⁊ renes meos. ℣ Quarto per suspecte familiaritatis uitationē. Non enim habebat familiaritatē nisi cū persōnis sanctis sicut cū urbano episcopo ⁊ cū pauperibus quos ipsa nutriebat. Nam fm Chry. Periculū magnū est mulieribus deuotis familiaritatē habere cū uiris duplici de causa. Una est: q; mulieres sunt incaute ⁊ molles. Quia incaute. ideo ei to decipiunk. Quia molles. iō ciro flectunk. Utriginibus aūt est malus periculū. sicut idē dicit triplici de causa. q; s. sunt incaute. ⁊ q; sunt molles. ⁊ q; sunt inexperte. Non enim adhuc sunt experte fraudulētias atq; astutias hoīum. Viduis vo est marimū periculū ⁊ hoc ẏdruplici de causa. Et q; sunt incaute. ⁊ q; molles. ⁊ q; sine uiri cōsolatione ⁊ q; diuitiarū suarū sunt dñe. ¶ Tertiū preceptū est: q; fuit pdicatrix gratiosa: cū dicit. Doctrix enim est discipline dei. Predicauit aūt uerbis. exemplis ⁊ miraculis. Verbis: ut fides trinitatis tenerent. ut labori. insisterent. ut martyriū diligerēt. ut mūdanā potentiā nō timerent. ℣ De primo ponit exēplum tale. Sicut in una aia sunt tria. s. ingenium. memoria. ⁊ intellectus. sic ⁊ in una diuinitatis essentia sunt tres psone. ℣ De secundo tale. Glaciali tēpore laborantibus agricolis sunt alij otiosi iocantes ⁊ agricolas deridentes. Sed tēpore estiuali cū aduenerint gloriosi fructus. gaudentibus illis qui reputabank inurbani: flent qui videbank urbani. ℣ De tertio tale. Mori pro xpo non est uitam pdere: sed mutare. dare lutū ⁊ accipere aurum. dare uilem angulum: ⁊ accipere forum pluciduz. dare simplicitū: ⁊ accipere centuplū. ℣ De quarto tale. Potestas mūdana est quasi uter uento repletus: quē si acus pupugerit ois ptinus rigor euanescit. Predicauit etiā exemplo. q; fideles ad tria reduceret. s. ad martyriū. ⁊ ad sustentationē pauperū. ⁊ ad audiendū dei uerbum. hec tria seruauit q; ⁊ corpus suuz martyrio exposuit. ⁊ oia sua pauperibus erogauit. ⁊ uerba dei semp in corde portauit. Predicauit etiam in miraculis: quia coro-

nas florum de paradiſo afferri fecit. angelos ſepe demonſtrauit. & ut Paulus apoſtolus ad ualeria nũ ueniret obtinuit: & urbanũ in uultu ãgelico demonſtrauit. Tyburciũ & Ualerianũ cõuertit. Almachium iudicem ſuperauit. Animas tyburcij & ualeriani in celum aſcendentes demonſtrauit.

Sermo. cccciii. ¶ Eodem die ſermo. ij.

Mulier diligens corona eſt viro ſuo. Prouerbio. xij. Sancta cecilia fuit diligens: quia diligenter deo ſeruiuit. Et fuit corona ſibi & viro ſuo. Sibi: q̃ coronam martyrij acquiſiuit. Viro ſuo: quia ipſum ad fidem cõuertit. & ad coronam martyrij animauit. Hinc eſt q̃ angelus duas coronas de liliis & roſis attulit. & vnã ſibi & alterã ſuo ſpõſo dedit. Per lilium virginitas. & per roſas martyriũ deſignat. Per quod ſignificat q̃ merito ẽginitatis & martyrij debebãt in celeſtibus coronari. ¶ In premiſſis ergo ẽbis tria de ea notant. ¶ Primũ q̃ ipſa diligenter deo ſeruiuit. cuz dicit. Mulier diligens. Quatuor ſiquidem a deo accepit. ſ. corpus: aiam: tempus: & res tẽporales. & de his deo ſeruiuit diligenter. ℣ Primo de corpore ſuo. Cum enim triplex ſit etas corpis. ſ. iuuẽt⁹ que eſt q̃ſi vinũ purũ. ſenect⁹ que eſt q̃ſi fer. & media inter has duas que eſt q̃ſi vinũ mixtũ. Ista noluit expectare maturam ul' ſenilẽ etatẽ: ſed in ſua iuuẽtute & adoleſcẽtia deo fuiuit. Hiere. ij. Recordat⁹ ſũz tui miſerás adoleſcẽtiã tuã. ℣ Secũdo de corde ſuo. Cũ enĩ in corde ſint memoria: itelligẽtia: & uolũtas. ipſa deo dedicauit ſuã memoriã per dinoz̃ bñficioz̃ recordationẽ. ſuã itelligẽtiã per uerã de deo cognitionẽ. & ſuã uolũtatẽ per uerũ amorẽ. Sed multi ſunt qui memoriã dãt diabolo hñdo in memoria carnis imũditias & iniurias ſibi factas. & uolũtatẽ dãt mũdo diligẽdo uanitates mũdanas. Intelligẽtiã aũt uolũt dare deo per fidẽ. Tales ſũt quodãmõ deũ negãtes. Ad Titũ. j. Cõfitent̃ ſe nosse deum: factis aũt negãt. Sũt demonib⁹ ſiles. Jaco. ij. Tu credis q̃ũ vnus eſt deus. demones credũt & tremiſcũt. Sũt mortui. Jaco. ij. Fides ſine opib⁹ mortua eſt. ℣ Tertio diligenter fuiuit deo de tpe ſuo. Cũ enĩ ſit tripler tps. ſ. pñs: pteritũ: & futurũ. ipſa totũ expẽdit ad dei honorẽ. Dicit aũt Bernũ. q̃ uerepenitẽs nihil pdit de tpe ſuo: q̃ ſi pteritũ pdidit reſtaurat per pœnitionẽ. & pñs tenet per bonam opationẽ: & futurũ per boni ꝓpoſiti firmitatẽ. Sz multi ſunt qui totũ tps preteritũ uanitatib⁹ expẽdẽrũt. totũ pñs in malis opib⁹ ꝓſumũt: futurũ aũt deo dare uolũt dicẽtes ſe adhuc pniam facturos cũ ſi uicat Eccl'. viij. Futura q̃s nullo ſcire põt nũcio. ℣ Quarto diligẽter fuiuit deo de rebus ſuis: q̃ oĩa uẽdidit & paupib⁹ erogauit. Sũt qui habẽt tpalia ad ſupabũdãtiã. & de iſtis facẽ elemoſynas eſt meritũ magnũ. Sũt qui hñt ad ſufficientiam. & de iſtis facẽ elemoſynas eſt meritũ mai⁹. De his duob⁹ dr Thob. iiij. Si multũ tibi fuerit abũdan ter tribue. ſi eriguũ etiã libẽter ipartiri ſtude. Sũt qui hñt ad neceſſitatẽ extrancã. Et de iſtis facẽ elemoſynas eſt meritũ marimũ: ſicut patet de vidua Luce. xxi. Bta enĩ cecilia ſupflua nõ habuit & ſufficiẽtia tribuit. & neceſſaria paupib⁹ erogauit. ¶ Secundo fuit corona ſibi & eo q̃ coronã martyrij ac quiſiuit. Quod quidẽ martyriũ quinque cõmendabile reddunt. ℣ Primũ eſt q̃ magnũ continet miraculũ. tota quidẽ die ac nocte igne ſuppoſito in caldario poſita fuit & mane illeſa exiuit. Eccli. ij. In medio ignis nõ ſum eſtuata. ℣ Secunduz eſt. quia continet magnum myſteriũ. Fuit enĩ ter in collo percuſſa ut oſtendat q̃ in noĩe trinitatis ſit paſſa. Et ſic fidẽ trinitatis edocuit verbo: myſterio: & exẽplo. ℣ Tertium quia ptinet magnũ exemplũ. Ipſa enĩz percuſſa triduo ſuperuixit in quo oĩa pauperibus tribuit & oẽs quos ad fidẽ cõuertit urbano cõmendauit. domũ ſuam in eccleſiam edificari fecit. In hoc dat nobis exemplũ ut in extremis poſiti curã pncipaliter habeamus bona tẽporalia pauperibus diſtribuere: filios tutoribus deũ timentibus relinquere: & domos noſtras in hoſpitia pauperũ cõmutare. ℣ Quartũ eſt: quia habuit magnã ꝓlongationẽ. Cum enim carnifex fribus ictibus eaz̃ peuſſiſſet: nec eã decollaſſet nõ uit ausus quartã peuſſionẽ inferre: quia inhibitũ erat a romanis ne decollãdus quartã percuſſionẽ acciperet. & ſic ſancta Cecilia vulnerata ſuperuixit tribus diebus. ℣ Quintũ eſt quia cõtinet magnã deuotionẽ. cum enim eſſet ſemimor: tua. tamẽ per tres dies nõ ceſſabat deũ orare. deum benedicere & populũ admonẽ. & in fide xpi ꝓfirmare. ¶ Tertio fuit corona ſponſo ſuo: quia ipm cõuertit & ad martyriũ aiauit. Sponſus quidẽ ſuus ut in legẽda patet erat zelotypus. idolis deditus. circa diuina nimis inſipidus & ſuperbus. Ipſa vo erat angelo in cuſtodiam tradita ſeminatrix diuina. apis argumoſa. & chriſti ouis manſueta. Quia igitur erat angelo in cuſtodiã tradita. & ille zelotypus. nõ ipm zelotypũ per angelũ amatorẽ terruit: & ab amore carnali cõpeſcuit dicẽs. Angelũ dei habeo amatorẽ. qui nimio zelo cuſtodit corpus meũ &c. j. Cor. iij. Si quis templũ dei violauerit diſperget illum deus. Quia erat ſeminatrix diuina & ille idolis deditus. ideo ſemẽ fidei in eius corde ſeminauit & ipm ad fidẽ puertit. Unde dixit urbanus. Suſcipe ſeminũ fructus quos in cecilia ſeminaſti

Quia erat apis argumẽtosa ⁊ ille nimis īsipidus idcirco ipm spāli dulcedine dulcorauit. Ecc.xj. Breuis in uolatilib⁹ est apis ⁊ initiũ dulcoris hẽt fruct⁹ eius. Quia ipsa ouis māsueta ⁊ ille supbus ideo ipm tanq̃ agnũ māsuetũ pepit. Unde dixit Urbanus. Mā spōsus quẽ q̃si leonẽ ferocẽ accepit ad te q̃si agnũ māsuetissimũ destituit. Ysa.xi. Vitulus ⁊ leo ⁊ ouis morabunt simul: ⁊ puer paru⁹ minabit eos. Vitulus erat tyburti⁹ pus lasciu⁹. Leo erat ualerian⁹ pri⁹ supb⁹. Quis erat Cecilia māsueta ⁊ fecūda. Isti morati sunt insimul. ⁊ puer paululus. i. Urban⁹ hūilis miabat eos: q: Cecilia semp nutriuit. ⁊ Ualerianũ ⁊ Tyburtũ baptizauit.

Sermo. cccv. ¶ Eodem die sermo. iij.

b Breuis in uolatilib⁹ est apis ⁊ initiũ dulcoris hẽt fruct⁹ eius ⁊c. Ecc.xj. Cecilia apis uocata est sicut testat Urban⁹ dicẽs. Cecilia famula tua q̃si apis argumẽtosa tibi deseruit. ¶ In istis ergo vbis dictis a sal.⁹ urbano q̃nque implicanf. f.q. fcā Cecilia fuit apis. ⁊ breuis apis. ⁊ uolatilis apis. ⁊ mellificās apis. ⁊ argumẽtosa apis. ¶ Prio fuit apis iquātũ exercitauit se circa dulcedinẽ deuotiõis. Bel qdẽ generaf a rore ⁊ a flore: miro apis artificio edificata de cera domo ne mel destruat ꝫ pseruef. Deuotio qdẽ spūalis habef a rore scti spūs ifundẽte. Nume.xj. Cũ descẽderet ros. f. gre spūs scti descẽdebat. ⁊ mãna. f. deuotiõis. ⁊ habef a flore. i. charitate florida. pmerente. Cañ. j. Lectulus nr̃ floridus. Habef apis artificio. i. ab exercitanti ⁊ meditāti alo. pr̃. In meditatione mea exardescet ignis. Cõseruaf aũt in uase solido. i. per patiẽtiã ⁊ pseuerātiã firmã. Alias cni spargit si per ipatiẽtiã frãgit Ecc.xij. Cor fatui q̃si uas fractũ oẽs sapiẽtiã nõ tenebit. ¶ Scõo fuit apis breuis inquātũ se exercitauit circa hūilitatẽ que cõsiderat. ⁊ q: breuis di:⁊ q: mel ab ipsa generaf. Per mel enī hūilitas itelligit q: mel est in fundo meli⁹: q: de cell⁹ rõ generatũ. Oleũ vo in supficie meli⁹ esse phibet ex eo q: est terrestre ⁊ grossus. Vinũ vo meli⁹ est in medio ex eo q: iter hec est mediocris nature. Per oleũ ergo itelligit charitas que est pdimẽtũ oĩum virtũ. ⁊ ista est melior a suplori: q: quãto magis ad deũ eleuaf tãto pciosior iuenif. Per mel designaf hūilitas que facit cor dulce ⁊ suaue. Illa aũt hūilitas maioris meriti existit que ad ima magis descẽdit. Per vinũ itelligit mentis iocũditas. ista nõ debet se nimis eleuare per ĩceptã letitiã: nec nimis se deprimẽ per seculi tristitiã. f. in medio pristẽ per modestiã. ij. Cor. v. Siue mẽte excedim⁹ deo: ecce quõ eleuabat se per charitatẽ. Siue sobij sumus uobis: ecce quõ tenet se in medio per sobietatẽ. Deinde subdit. Existimãtes qñi si vnus pro oĩbus mortuus est ergo oẽs mortui sunt: ecce quõ per humilitatẽ se deponebat: q: se mortuã reputabat. Tertio dr apis uolatilis inquātũ exercitauit se per contẽplationẽ. Alpes aũt ad uolãdũ per q̃uos inducunf. f. per tẽpus serenũ. per abũdantiã flor. per dulce vinũ. ⁊ per sonũ. Sctã ergo Cecilia ad deũ uolauit per ptẽplationẽ: q: in ea serenitas fuit cõscientie. flos puritatis ⁊ mũditie. vinũ iocũditatis iterne. ⁊ sonus allocutionis dñe. Cañ. ij. Surge ppera amica mea ⁊ veni. f. ad cõtemplādũ. iaz enim hyems trãsiit. imber abiit ⁊ recessit: ecce serenitas cõscientie. Flores appuerũt: ecce flos puritatis ⁊ mũditie. Vox turturis audita est in terra nr̃a ecce uox al'ocutionis diuine. que uox turturis dicit: q: in aia lamẽ. ũ facit. Et infra. Veni de libano ecce vinũ iocũditatis interne. De quo vino dicit Osee. xiiij. Memoriale eius sicut vinũ libani. Vinũ libani fm glo. dr vinũ pigmẽtatũ qđ est odoriferũ. ¶ Quarto dr mellificãs apis iquātũ exercitauit se circa dulcẽ doctrinã ⁊ exhortationẽ per q̃ multos ad deũ traxit. Sed notãdũ q: apes si multũ de melle eis vimittaf modicũ opanf. f. in ocio resoluunf: si nimis parũ. q̃si cõturbate modicum operanf. si mediocriter sollicite opanf. Per qđ datur intelligi q: nimia dulcedo ⁊ lenitas in prelatis facit subditũ negligentẽ. Modica vo cõpassio facit subditũ pcipitem. Temperata vo correctio facit subditũ esse feruentẽ. necesse est ergo ut sit lenitas in seueritate. ⁊ seueritas in lenitate. Hinc est q: mel ponit in medicinis amaris triplici de causa. f. ut amaritudo medicine mellis dulcedine tẽperet. ut per mellis dulcedinẽ medicina a mẽbris attrahat ut a corruptione medicina pseruef. per qđ datur intelligi q: quãdo platus ppinat subditis medicinã amare increpationis. debet ipsam dulcorare melle paterne cõpassionis. ⁊ tũc talis cõpassio suauiter accipit ⁊ a mẽbris aie. f. memoria intelligẽtia. ⁊ uoluntate incorporaf ⁊ a peccati putredine aia pseruaf. ¶ Quinto dicit argumẽtosa apis. que quidẽ sagacitas attẽdit q̃tũ ad tria. Prio q: cũ spes dilevãte būit timorẽ deprimẽtẽ. Apis enim qñ uẽtus iminet lapillos intra pedes portat. ne pre sui leuitate a uẽto rapiaf. sic sctã cecilia lapidẽ pciosum. i. euãgeliũ ⁊ timorẽ dñi semp portabat absq̃ditus ne rapi posset per aliquẽ amorẽ mũdanũ. Scõo q: habuit prudẽtiã totã suã vitã cõponẽtẽ. Sicut enī dr in li⁹ de animalibus. apes ordinate mella cõponũt. Mas alie flores abducũt. alie de florib⁹ rorẽ colligũt. alie aluearia cõponũt. alie mellificationi intẽdũt. Sic btã Cecilia modo flores de paradiso colligebat. quos angelus sibi detulit. f. lilia virgi

nitatis ⁊ rosas charitatis. mō rorē celestē. ſ. ſps sci grāz qui ipaz germinare faciebat. Osee. xiiij. Ero q̄si ros. israel germinabit q̄si liliū. mō aluearīū. ſ. cor. suū cōponebat ⁊ custodiebat: dicēs. Fiat cor meū dñe ⁊ cor. meū imaculatū: ut nō cōfundar. mō mellificationi intēdebat. ſ. dulci deuotioni insistebat. ℣ Tertio q: cū dulci exhortatione hūilit seueritatē deterrētē. Alpis enī sugit salsuginē terre. ⁊ sic dulcedinē mellis tēperat. Et ide est q: mel ali quātulū hēt acuminis. per qō dak intelligi q: scti viri aliqū vbis dulcedis inserē debēt vba seuerita tis. Ad btā cecilia spōsuz suū pio allocuta est dul ci dicēs. O dulcissime ⁊ amātissime iuuenis ⁊c. Deinde ipm terruit dicēs. Ego angelū dei habeo amatorē. qui nimio zelo custodit cor. meū. hic si uel leuiter senserit q: tu me amore polluto nigas teipsum seriet ⁊ amittes florē tue gratissime iuuē tutis. Et sic ipsum mollificauit dulciter alloquēdo. ⁊ pungebat ipm grauiter deterrendo.

Sermo. cccvj. ¶ De sancto Clemente papa sermo primus.

q Aisputas est fidelis seru⁹ ⁊ pru dens quem constituit dñs sup familiā suā ut det illis cibū in tpe ⁊c. Mat. xxiiij. ¶ Scūs clemēs gnque puilegia habuit que in pmissis vbis annotanť. ¶ Pri mū est: q: fuit in miraculoz opatione fidelissim⁹. cū dr. Quisputas est fidelis. Voluit enīz in miraculis que faciebat sibi gliaz attribuē: sed deo qui dicit ℣ Isa. xlviij. Gliaz meā alteri nō dabo. multa qdē miracula fecit que sibi nō attribuit: ſ. oia deo ascripsit. Fecit aūt miracula maxime circa sisinniū ⁊ circa aque elemētū. Maz circa sisinniū ostendit iustitiā. magnā cōgruētiā. ⁊ misericordiā. Iustitiā qdē: q: cū ad ecclesiā uenisset ⁊ sacrarīa dei curiosius scire uellet: cecus effec⁹ est. Joā. ix. Iudiciū ego uenī in mūdū: ut qui nō vidēt videāt ⁊ qui vidēt ceci fiāt. Ostēdit suā misericordiā: q: ad pces uxoris ipm sanauit. ps. Dñs illumiat cecos. Ostēdit magnā cōgruētiā: q: cū crederet ligare Clemētē sarū ligabat: q: cōgruū erat ut boies lapidei lapides traherēt. ps. Similes istis fiāt qui faciūt ea ⁊c. Mirabilia etiā ostēdit circa elemētū aque. ⁊ hoc multiplr. ℣ Primo q̄stū ad aque inuētionez. sicut patet qū agnus locū ei ostēdit cū pede. ⁊ inde fontē aque. pdurit. ℣ Scōo q̄stū ad tēpli fabricationē: q: manib⁹ angelicis in mari sibi tēplū fabricatū fuit. ℣ Tertio q̄stuz ad maris ericcationē: q: per tria milia siccabať. ℣ Quarto per pueri pseruationē: qui per ānuz in mari fuit pseruat⁹. ¶ Scōz pullegiū est: q: fuit magna hūilitate pdit⁹. cū dr: Pu⁹. Cū enīz q̄tuor sint gnā fuoz. qdā sunt de ancilla nati. qdā in plio acqsiti. qdā pductīcij. qdam empticij. Scūs aūt Clemēs his q̄tuor modis re putauit se seruū. Fuit enīz ab ancilla. ſ. ab ecclesia in baptismo generat⁹. ps. Seruus tu⁹ ego suz ⁊ filius ancille tue. Fuit a rpo in plio acqsitus. Xps enim cū diabolo prelio gessit. ⁊ hāanū gen⁹ ab eo ercuss̄t. ℣ Isa. xlij. Captiuitas quidē a forti tollet. Rom. vj. Liberati a pcō serui aūt facti deo. Fuit a rpo mercede cōductus. Mat. xx. Ite in vineam meā ⁊c. Fuit precio empt⁹. j. Cor. vij. Precio empti estis: nolite fieri serui hoīz. ¶ Tertiū: q: fuit pbus eximius. cū dr: Prudēs. Ipse enīz ante cō uersionē fuit philosophus studiosus ⁊ curiosus. post cōuersionē fuit philosophus rpianus. Studiosus qdē fuit philosophus: q: studiose querebat q̄liter aie imortalitas sibi persuaderi posset. Ideo scolas philosophoz frequentabat. ⁊ quādo cōclu debat q: imortalis erat ualde gaudebat. quādo vo cōtrariū: tristis abscedebat. Fuit philosophus curiosus. sicut patet in q̄stiōe de culice ⁊ camelo quā sctō Barnabe fecit. Post cōuersionē aūt fuit philosophus rpianus. Philosophia aūt rpianoz est rpm crucifixū scire. uerba curiosa vitare. ⁊ inuincibilē esse. De prima philosophia dicit. j. Cor. ij. Non enīz iudicaui me aliquid scire inter uos nisi rpm Jesum ⁊ hunc crucifixū. De secūda dicit ibidem. Non indoctis humane sapiētie vbis ⁊c. De tertia dicit Greg. nazāzenus. Duo sunt in celo que terreri nō possunt. ſ. deus: ⁊ angelus. tertiuz est in terra. ſ. pbs rpianus. pbs quidē uelut icorporeus est ⁊ impassibilis in oibus uincit preter in animi libertate. ¶ Quartū est q: fuit sūmus platus. cū dr Quē cōstituit dñs sup familiā suā. Successit enīz beato petro in tribus. ſ. in pontificali dignitate. fi dei ueritate. ⁊ in vite sanctitate. Beatus Petrus sciens passionē suā imminere. cōgregatis fratrib⁹ dixit eis. ecce fratres loco mei ordino uobis Clementē qui mihi ab initio usq; ad finē comes in oibus fuit. ecce q: successit ei in pontificali dignitate. Deinde subiungit beatus petrus. Ipse enīz totius predicationis mee ueritatē agnouit. ecce q: sibi successit in fidei ueritate. Deinde subiūxit. Quē pre ceteris erpertus sum deū colentē. ⁊ hoies diligentē: castū. diuinis studijs deditū. sobriuz. patiētē. ecce q: succedit ei in vite perfectione. Fuit enīz perfectus quo ad deū. Ideo dixit deū colentem. Quo ad primū. ideo dixit: homines diligentem. Quo ad seipsum. ideo dixit: castū: diuinis studijs deditū ⁊c. Fuit dignus prelatus: q: gregē suū pauit uerbo: q: multos ad fidē puertit: ita q: vno die quingentos ⁊ amplius baptizauit. Pauit exēplo. Unde dicit de eo q: tanta morum honestate pol-

lebat q; christianis: iudeis: ⁊ gētilib⁹ cōplacebat. Pauit tēporali subsidio. Vñ dī: q; oīuꝫ pauperū: viduarū: ⁊ orphanoꝝ noia scripta hēbat: ⁊ eis sufficiēter puidebat. ℭ Multū est: q; fuit doctor: gratiosus. cū dī. Ut vet illis cibū in tpe. Ipe eniz cibū dei pplo mistrabat. ⁊ hoc i tpe opportuno. Sicut enī dicit Chrys. Doctrina in tpe nō opportuno oblata: nō pdest ꝙ nocet sic esca ōria. aut extra tēpus accepta. Sicut enī idē dicit. ifantib⁹ esca mutaf fm etatē. sic in pplo doctrina tēperaf fm vtutē. Ut añt ista doctrina a pplo acceptet. debet attē dē ut dicit Aug. i li⁹ de doc. xpiana. ut placeat. ut pateat. ⁊ ut moueat. Btūs igit Clemēs p̄dicabat rōnib⁹ claris. ⁊ auctoritatib⁹ ueris. ⁊ iō placebat. Mā gētiles rōnib⁹. iudeos auctoritatib⁹ cōuincebat. j. Pet. iij. Parati semp ad satisfactionē oīpotenti rē. Predicabat ꝑmonib⁹ planis. ⁊ iō patebat Prouerb. xxiij. Doctrina prudentiū facilis. Predicabat miraculis ⁊ erēplis: ⁊ iō mouebat Rom. xv. Mō enī audeo aliqd loq; eoꝝ q̄ p me nō effecit xps Sermo. ccxcvij. ℭ De eodē sermo. ij.

b Eatus seruꝰ ille quē cū uenerit dñs inuenerit vigilātē ⁊ sic faciētem. Mat. xxiiij. Istud referf ad q̄tuor superiora ad que dñs admonuerat seruū suū. i. ut vigilet. cū dicit. Vigilate. Ut domū suā custodiat. cū dicit. Si sciret paterfamilias rē. Ut fideliter ⁊ prudēter seruiat. cū dicit. Quisputas est fidelis seruus rē. Et ut cibū familie tribuat. cū dicit. Ut vet illis cibū in tpe. Est ergo sensus. Btūs seruus ille quē cū uenerit dñs inuenerit sic faciētē. i. vigilātē. domū a fure custodiētē. fideliter seruiētē. ⁊ sic cibū familie tribuētē. ℭ In p̄dictis vbis duo tāguntur. s. Faducētus dñi. ℣ ⁊ cōmēdatio serui. ℭ Aducētus dñi notaf cū dī. Cū uenerit dñs. Tunc añt dñs ad suū suū Clemētē uenit. qñ ipꝰ de hoc mūdo uocauit. In qua uocatione sctūs clemēs btūs fuit. q; pro ipso mori ꝓmeruit. Passus est qdē pro xpo q̄drupler genꝰ martyrij. ℣ Dño fuit in cōpassione afflictoꝝ. De quo dicit Greg. Qui dolorē exhibet in aliena necessitate: crucem portat in mente. Istā cōpassionē sctūs clemēs hūit: q; patrē ⁊ matrē ⁊ duos fratres per. xx. annos per mūdū errantes inuenire nō potuit. ⁊ si cōpatiēdū est miseriis aliox multofortius afflictionib⁹ ⁊ doloribꝰ nfox. ℣ Secūdū fuit in patiētia aduersoꝝ. de quo dicit idē Greg. Sine ferro martyres esse possumus: si patiētia in aio ueraciter custodim⁹. Et istud martyriū btūs clemēs habuit: q; oībus bonis fuit spoliatus. ⁊ a sede sua fuit dejectus. Sed in oībus patiēs est inuictus. Heb. x. Mā ⁊ vinctis cōpassi estis hoc q̄tū ad ꝑmū. ⁊ rapinā bonoꝝ uoꝝ cū gaudio suscepistis. hoc q̄tū ad secūdū. ℣ Tertiū martyriū fuit in dilectiōe inimicoꝝ. de quo dicit Greg. ℣ Ferre cōtumelias ⁊ odiētē se diligere martyriū est in occulta cogitatione. Btūs clemens maguam cōtumeliā est passus q̄si tanq̄ malefactor: ⁊ homicida crisio est dānatus. Sed tamen ⁊ inimicos suos dilexit coīde ⁊ seruiuit ope. ⁊ pro eis orauit ore. Matth. v. Diligeꝫ inimicos rē. ℣ Quartū martyriū est: q; submersus est ligata ad eius collū anchora in pfundū. Unde poterat orare ⁊ dicere cū ꝓphera. Nō me demergat tēpestas aque. Tēpestas quidē aque ipm non demersit: q; manibus angelicis templū ꝓparatū inuenit. Profundum vo ipm absorbere nō potuit: q; eius aia ad celum uolauit. Puteus maris os super eum claudere nō potuit: q; per tria miliaria mare se aperuit. ℭ Secundo ponit cōmendatio que in q̄tuor cōsistit. ut supra dictū est. ℣ Primo in vigilando. Ad perfectā vigilantiā tria requirunf fm Aug. in lib⁹ solilo. ut oculos habeat quibus uti possit. ut aspiciat ⁊ ut videat. Qui ergo vult pfecte vigilare oportet q; oculos sanos hēat: nc. f. sit in eis trabs superbie. Matthei. vij. Quid añt vides festucā in oculo fris rē. Aut lutuꝫ cupiditatis terrene. sicut accidit in Thob. pō. Oculos suos statu. declia. in terrā. Aut ignis ardētis cōcupiscētie. pō. Supercecidit ignis ⁊ nō viderunt solē. Etiam oportet q; aspiciat. pō. Respice in faciem xpi tui. Xps enim habuit faciē candidā: rubicundā: ⁊ electā. Candidam. i. pallidā in patibulo. rubicundā habebit in iudicio. electā in regno. Cañ. v. Dilectus meus cādidus ⁊ rubicundus rē. Ergo respice faciē xpi tui sic palliā ut cōpatiaris. sic rubicundā ut terrearis. sic electā ut iocūderis. Oportet etiā q; videat. nō añt potest homo deū videre nisi a seipso moriat Exo. xxiiij. Non videbit me homo ⁊ viuet. Homo eniz aliquādo diligit terrenitatē. aliquādo carnalitatē. aliquādo sensibilitatē. Est ergo sensus. Nō videbit me homo ⁊ viuet. i. qui viuat vita terrena carnali: uel sensibili. ꝙ oportet q; terrena despiciat ⁊ carnalia abiiciat. ⁊ ad spūalia intelligētia erigat. ℣ Secūdo consistit officium serui in domū a fure custodiēdo. nam fm Chrys. super Matth. Fur. i. diabolus q̄tuor furaf. s. aurū sapiētie. argentū eloquētie: uestes virtutū: ⁊ lintheamina gratiarū. Furaf quidē aurū sapientie diuine ⁊ ponit lutū sapientie mundane. De qua dicit. j. Cor. iij. Sapientia huius mundi stultitia est apud deū. Furaf argentū eloquentie. i. uerba edificationis ⁊ immittit uerba detractionis. Bal. v. q; si inuicē mordetis ⁊ comedetis videte ne ab inuicem cōsumamini. Furaf uestes virtutū ⁊ operū bonoruꝫ ⁊ immittit ue-

stes sordidas vltiorū: quas uestes apostolus abiiciēdas esse āmonet. Roma. xiij. Abliciamus opera tenebrarū ⁊c. Furat etiam lintheamen candidū gratie: ⁊ ponit lintheamen sordidū remordētis cō scientie. De quo dicit Ysa. xliij. Subter te ster. ti. ⁊ operi. tu. erūt uer. ℣ Tertio cōstitit officium boni serui in prudenter ⁊ fideliter seruiendo. Sic ⁊ beatus Clemens prudēter ⁊ fideliter deo seruiuit: qui pecuniā dñi sui augere sciuit. nam sicut dicitur Matth. xxv. Uni dedit quinque talenta. i. exteriorum scientiā quinque sensuū ministerio occupādā: ⁊ exercendā que triplex est. i. politica pertinēs ad regimē ciuium. domestica pertinēs ad regimē familie. ⁊ priuata pertinēs ad regimē suiipsius. Tunc enim alia quinque talēta lucrat. quādo se a sensibili uoluntate custodiēs. alios etiam ab his admonendo compescit. Alijs aūt dedit duo. i. intellectū ⁊ operationē. Tunc etiā illa duo lucrat. quādo pdicādo ⁊ operando. i. uerbo ⁊ exēplo ad similia alios induc it. Alijs aūt dedit vnū. i. intelligentiā scripturarū. Iste aūt uel absconditt sub terra auaritie uel in sudario corporis ⁊ negligentie. ⁊ nō ponūt ad mēsaz sacre scripture. ℣ Quarto officiū boni serui cō sistit in cibū familie tribuēdo. Cibus aūt uerbi dei ℈m Chrys. ℣ Primo debet masticari per meditationē. Sicut enim cibus nisi masticet eius saporē nō sentit. sic nec uerbū dei. Unde illa aialia erant immunda que cibos nō ruminabāt. ℣ Postea debet ad stomachū trahi per memorie ipressionē. Sicut enī cibꝰ masticatus nō pdest nisi fuerit stomacho tradit⁹. sic nec ℈m nisi fuerit memorie cōmēdat⁹. ℣ Tertio debet ad diuersa membra deriuari. Membra aūt aie sunt ei⁹ uirtutes. q̄dā enī uba debēt deriuari ad uegetādū fidē. q̄dā ad nutriēdū spez. quedā ad nutriēdū charitatē. ⁊ sic de alijs. ℣ Quarto debet i corpari. ut. i. aias in nouitate vite trāsmuter. Non enī cor mutat vbū: q: cor auari nō posset trahē uerbū dei ad pfectiēdū ppzie auaritie: nec cor superbi: nec cor luxuriosi. ꝯ potiꝰ vbū dei mutat cor: q: de auaro facit pīū. de superbo māsuetū. ⁊ de luxurioso castū. iō assimilat surculo arbori ifito: qui totā naturā arboris ad se trahit. Jaco. j. Suscipite insitū uerbum qđ potest saluare aias uestras.

Sermo. cccviij. ℣ De sancta Katherina sermo primus.

Alte filie congregauerūt diuitias. tu supgressa es uniuersas. Prou. ult⁰. Inter cetas filias dei que spirituales diuitias ꝓgregauerūt: btā ℭ Katherina diuitias spirituales ꝓgregauit: imo ceteras vgines post vginē dei supgressa fuit ℣ merito. ℣ vgitatis. ℣ martyrij. ℣ ꝑdicationis. ℭ Prio igit supgressa est uniuersas in diuitijs quas acqsiuit merito virginitatis. Tāto nāq; virginitas maioris est meriti. quāto retrahētia plura hēt. talis fuit virginitas beate Katherine. ℣ Primo retrahentē habuit iuuētutē: q: erat. xviij. annoz. Juuētus aūt multis est causa lasciuie. Eccls. xij. Juuent⁹ ⁊ uoluptas uana sunt Sed iuuētus sibi nocē nō potuit. q: cordis maturitatē suauit. Sap. iiij. Cani enīz sunt sensus hoīs ⁊ etas senectutis vita imaculata. ℣ Secō habuit pulchritudinē. vnde dī. q: erat incredibilis pulchritudinis. ⁊ oīum oculis admirabilis videbat. Pulchritudo aūt mulierib⁹ est causa ruine. Ezech. xvi. Habēs fiduciā in pulchritudie eius fornicata est. Prouerb. xi. Circulus aureus in naribus suis mulier pulchra ⁊ fatua. Sed pulchritudo sibi nocē nō potuit: q: de pulchritudine interiꝰ solūmodo curauit. ps. Omnis gloria eius filie regis ab intus. ℣ Tertio habuit rerū abundantiā ⁊ fertilitatez: q: patri suo regi in diuitijs magnis successit: ⁊ ista abundantia multis cōsueuit esse causa luxurie. ps. Prodiit ꝯ er adipe iniquitas eorū. Et istud etiaz beate Katherine nocere nō potuit: q: in abundantia seruauit tēperantiā. Prouerb. xiij. Est enim oues cū nihil habeat. ⁊ est pauper cū in multis diuitijs sit. ℣ Quarto hūit libertatē ⁊ securitatē: q: sui ⁊ suoꝝ dña remānerat. Nimia aūt libertas ⁊ securitas in mulie est piculosa. Ecc. vij. Filie tibi sunt fua corpus illarū ⁊ nō ostendas faciē hilarē ad illas. Jstud aūt sibi nocere non potuit: q: iz habuit libertatē. habuit tñ dei timorē. Prouer. ult⁰. Mulier timēs deū ipsa laudabit. ℣ Quito passa est magnā sollicitationē. Sollicitata quidē fuit magnis muneribꝰ. ⁊ terroribus. Multe enīz mulieres sunt que muneribus obediunt: ⁊ terroribus cedūt. Fuit muneribus sollicitata: q: tyrānus tria sibi pmisit que mulieres multū appetūt. i. diuitiarū copiā infinitā. dignitatē marimaz. i. q: secunda esset post reginā. gloriā imm̄ēsam. i. q: in foro sibi statuam erigeret. ⁊ ipsam ab oibus adorare iuberet. Sed istud beate Katherine nocere nō potuit: q: diuitias cōtempsit: dignitatē respuit: ⁊ gloriā mundanā abhorruit. Unde dixit tyrāno pfanāti. fine talia dicere. que nephas est etiā cogitare. Fuit etiaz sollicitata terroribus: ac pulsata cōminationibus ⁊ tormētis. Et istud ei nocere non potuit: quia ꝓpō etiā mori nō timuit. Matthei. x. Nolite timere eos qui occidunt corpꝰ. ⁊ postea nō hūt amplius qd faciāt. ℭ Secūdo supergressa est alias vgines in diuitijs q̄s acqsiuit merito pdicatiōis. Quāuis enim mulieribus sit inhibitū officiuz pdicationis qbusdā tñ sanctis vginibus fuit officiū pdicādi a spū sctō cōcessuz q̄dā prerogatiua gr̄e singularis.

Ipsa enim uerbū dei pdicauit ⁊ multos ab errore puertit. Et quātū ad hoc vniuersas alias supgressa est. Alie enī puertebāt hoies populares. hec aūt cōuertebat reginas ⁊ principes. sicut uxorē maxentij imperatoris. ⁊ porphyriū principē militū. Alie cōuertebāt hoies simplices ⁊ illiteratos. hec aūt puertebat philosophos. ⁊ rhetores. Alie hūerit aliquā sapiētiā a deo infusam. hec aūt pter sapiētiā infusā fuit studijs oīum liberaliū artiū erudita. Alie pter sapiētiā erāt simplici eruditione. de hac dī q̄ per uarias pclusiones syllogismoꝝ allegorice discrete ⁊ mystice: cū cesare disputauit. Alie in pdicādo habuerunt sapiētiā sufficiētē. hec aūt habuit sciētiā excellētē. Vñ imperator dixit. Est apud nos puella sensu ⁊ prudētia incōparabilis. hūit etiā eloquētiā. Vñ dixit idē. Audiuim⁹ tuā eloquētiā ⁊ miramur sum⁹ tuā prudētiā. hūit pstātiā. Vñ ipse dixit. Fac que cūq; aio cōcepisti. paratā nāq; me videbis ad oīa sustinēda. habuit etiā in loquēdo magnā efficaciā Vñ diuerūt rhetores. Nullus ante nos stare vnq̄ potuit qn cōtinue vinceret. hec aūt puella sic nos in admirationē cōuertit. ut cōtra ipaz aliqd dicē aut oīno nesciam⁹: aut penit⁹ formidem⁹. ¶ Tertio supgressa est vniuersas in diuitijs q̄s aegsuit merito martyrij. Alie qdē vnuz uel duo martyria passe sunt: sed btā Katherina quotuplicē gen⁹ martyrij. passa fuit. ℣ Primū genus: q⁹ fuit iscorpionibus flagellata. ℣ Scōm⁹ q⁹ sic laceratā in obscurissimo carcere fuit clausa. ℣ Tertiū est: qa fuit fame cruciata. ℣ Quartū est: q⁹ fuit supra rotas horribiles extēsa. ℣ Quintū est: q⁹ fuit decollata. Sed tñ cōtra acerbationē harū penaꝝ q̄nque adiutoria habuit dīnarū psolationū. Que enī fuit lacerata ⁊ flagellata: fuit postmodū ab angelis celesti vnctione puncta: sicut in legēda ptinet. Que in carcē obscurissimo clausa fuit. ibidē celesti luce ⁊ claritate est pfusa. Que fuerat fame cruciata fuit colūba cibuz deferēte nutrita. Que fuit supra rotā extēsa fuit ab angelo soluta ⁊ rota penitus dissipata: ⁊ multitudo gentiliū interfecta. Que fuerat decollata. fuit in monte synai angelorum manibus deportata.

Sermo. cxcix. ¶ De eodem sermo. ij.

a Damaut eaz rer plusq̄ oēs mulieres habuit itaq; gram coram eo sup oēs mulieres ⁊c. Hester. ij.

Ista vba que legunt de regina Hester que interpꝛtat elevata in pplis conuenire pōt btē Katherine que fuit genere regina que mō est in pplis elevata ⁊ nobis in patronā pcessa. ¶ In qb⁹ vbis tria dicunt. s. ℣ rer. i. rps eā adamauit in vita. ℣ graz sibi dedit in morte. ℣ ⁊ misericordiaz sibi fecit post mortē. ¶ Prio nāq; adamauit eā in vita. Amoris enī spōsi ad sponsam duo sunt signa. ⁊ vna est causa. Unū signū est qñ vir ipaz eisdē ⁊ pciosis uestib⁹ induit secū. Christus spōsus triplici uestē est idutus s. cādida per puritatē. rubea per passionez. ⁊ uaria per virtutū uarietatē. De his tribus dī Cāt. v. Dilect⁹ me⁹ cādidus ⁊c. Istas uestes induit rps btāz Katherinaz. s. albas per vgitatē. ⁊ purpureas per passionē ⁊ feruētē charitatē. ⁊ uariā per vrtutū multiplicationē. De his duob⁹ dī Prouer. ult°. Stragulatam fecit sibi uestem quo ad vnum. Nam fm glosam. Stragulata uestis est que uarietate textu re ptici solet. Byssus ⁊ purpura indumētū eī⁹: quo ad alia duo. Secūdū est q⁹ multis gratijs eā puenit. Dedit nāq; sibi quoddā angelicū. s. vgitatē seruare qō est ppriū angeli. Lu. xx. Eqles enī sunt angelis ⁊c. Quoddā dīnū. s. gratiose pdicare qō fuit ppriū officiū rpi. Lu. iiij. Alijs ciuitatib⁹ oportet me cuangelizare regnū dei. q; iō missus fuz. Quoddā spuale. s. morte pro rpo subire. Phil. i. Vobis datū est pro rpo: nō solū ut in eū credatis: sed etiaz ut pro illo patiamini. Est enī ultimū terribiliū: q; ultra mortē nullus pōt aliqd pati maius. De his trib⁹ dī Prouer. ult°. Accinxit fortitudine lūbos suos. quo ad vgitatē. Roborauit brachiū suū. quo ad martyrij magnanimitatez. gustauit ⁊ vidit qm̄ bona est negociatio sua. quo ad pdicationis gratiositatē. Cā aūt potissima q̄re vir uxorē diligit est qm̄ filios sibi generat sapientes. Et btā Katherina rpo filios sapientes gnāuit qū qnq̄ginta rhetores ad fidē rpi puertit. Istos aūt generabat ⁊ alios doctrinis: miraculis ⁊ exemplis. Apoc. iiij. De throno procedebāt fulgura. uoces. ⁊ tonitrua. Thronus dei fuit btā Katherina in cuius aia dē⁹ requit a qua procedebāt uoces pdicationū fulgura miraculorū ⁊ tonitrua exemplorū. Exempla nāq; sctoꝝ quedā tonitrua sunt que excitare debēt in pctis alias dormientes. ¶ Sexto rps btē Katherie pre ceteris scis secū graz in morte. Quedā nāq; privilegia scis in morte cōcessit priculariter: que oīa in morte btē Katherine cōcessit vniuersaliter. ℣ Primū est rpi visitatio. Et istud fuit in Joāne euangelista ad cuius trāsitū rps cuz discipulis suis uenit. Et istud similiter in beata Katherina fuit q; cū esset in carcere. rps cū multitudine angelorū ⁊ hoium ad eā descēdit. Et istud attestat privilegio spālis amoris. Quia enī rps beatū Joannē ⁊ sctam Katherinā spāli amore dilexit. ideo ad eos spāliter i amore uenit. Joā. xiiij. Siqs diligit me ⁊c. ⁊ sequif. Ad cum veniemus ⁊c. ℣ Secūdū est spualis refectio. ⁊ istud fuit in beata maria magdalena que spualibus refectionibus pascebat. Istud etiā fuit in beata Katherina cui in carcere existēti deus per columbā minis-

strabat. ⁊ istud attestat cōtēptus mūdane dilectionis. Quia igit carnales delectationes btā Katherina ptēpsit. ideo celestiū cōsolationiū pascebat. Vnde est q̄ ꝯ cito filiis israel defecit farina de egypto. receperūt manna de celo. ℣ Tertiū est petitionū erauditio. Et istud fuit in sctō Blasio ⁊ in sctā Margaretha: q: in sua passione deū rogauerūt ut geuncꝫ in noīe ipsoꝝ aliqd a deo peteret obtineret Et istud fuit in sācta Katherina. que idē a deo petijt ⁊ impetrauit. Et istud attestat sue magne sctitati. Vñ dr de viro sctō in pś. Clamauit ad me: ⁊ ego exaudiā eū ⁊c. ℣ Quartū est celestis ianue refectio. Et istud fuit in btō stephano qui celos apertos vidit. Et istō etiā fuit in sancta Katherina cui uor de celo dixit. Veni dilecta mea. Ecce tibi celi ianua est apta. Et istud attestat sue magne pfectioni. Celuz nāqꝫ apit viris pfectis. martyrib⁹. ⁊ baptizatis. Sācta igit Katherina fuit ualde pfecta. martyr preciosa. ⁊ suo sanguie baptizata. ℣ Quintum est angeloruz accessio. Et istud fuit in beato Martino ad cui⁹ obitū angeli acceserūt. Et istud etiā fuit in sancta Katherina cui in morte angeli obsequa pstiterūt. Et istō attestat sue ꝟgitati. Quia enīz angeli sunt virgines per naturā ⁊ ipa fuit virgo per gras. libēter angeli cū ipa morabant. Ecc. xxvij. Volatilia ad sibi similia cōueniūt. ℣ Sextuz est lactis emanatio. Et istō fuit in btō paulo a cuius corpe vnda lactis effluxit. Istud etiam fuit in Katherina que pro sanguine lac dedit. Fuit etiaz de numero sctōr. De qb⁹ dr Thren. iij. Nūtidiores lacte. ℣ Septimū est diuine lucis coruscatio. Et istud fuit in beato petro in cuius martyrio magna lux emicuit. ⁊ cū ipsa luce aia in celū ascendit. Istō etiā fuit in btā Katherina que cū fuisset in tenebroso carcē inclusa magna claritas sibi resplenduit. Et istud attestat sue magne fame ⁊ lucide cōuersationi. Sap. iiij. O ꝯ pulchra est casta generatio cū claritate. ¶ Tertio xps btē Katherine magnā mīsericordiā fecit post mortē. Et ista misericordia in trib⁹ attēdit. ℣ Primo q: corp⁹ ei⁹ mirabiliter honorauit qñ per angelos ipaz sepeliri fecit. Angeli enī corp⁹ ei⁹ ad mōtē synai ītinē plusqꝫ .xx. dieruz dederūt ⁊ ibi honorifice sepelierūt. Ysa. xi. Erit sepulchrū ei⁹ gl̄iosuz. Et in hoc assimilat sctō Clemēti cui angeli in mari monumētū fabricauerūt. Et istud attestat sue magne sapietie. Sepultura nāqꝫ est btā Katherina in mōte synai ubi dñs dr moysi sapiaz suā ꝺdit. ℣ Secdo q: corp⁹ ei⁹ pdiglo magno illustrauit qñ de ei⁹ mēbris oleū emanare fecit. Et in hoc assimilat btō Nicolao de cui⁹ corpore oleū emanat. Et istud attestat sue magne misericordie. q: per oleū misericordia designat. ℣ Tertio q: ei⁹ aie trecētena pmia dedit. dr enī Mat. xiij. q: semē iactū in terrā bonā facit fructū. aliud tricesimū. aliud sexagesimū. aliud cētesimū Terra bona faciēs fructū tricesimū sunt boni cōiugati qui cū fide trinitatis decalogū seruauerūt. ⁊ iō pmia xxx. hēbūt. Terra bona faciēs fructū sexagesimuz sunt boni cōtinētes qui cū septē opibus misericordie decē precepta custodierūt ⁊ ideo. lx. pmia possi debūt. Terra bona faciēs fructū cētesimum sunt virgines. pdicatores. ⁊ martyres. qui de leua pnīs vite trāseunt ad dextrā celestis pātie. Et q: beata Katherina pdicatrix ⁊ martyr extitit. iō ipa trecētena pmia a deo recepit. Dicit enīz de sanctis Ysa. lxi. In terra duplicia possidebūt. Ille nanqꝫ que tñ fuerūt virgines habebūt premia centena simplicia. Ille aūt que fuerūt virgines ⁊ martyres habebunt centena duplicia. Ille aūt que fuerunt virgines: martyres: ⁊ pdicatrices: sicut beata Katherina habebunt centena triplicia.

Sermo. ccc. ¶ De eodem sermo tertius.

Similis est regnū celoꝝ thesauro abscondito in agro ⁊c. Mat. xiij.

Regnū celoꝝ potest intelligi beata Katherina in qua ꝛps regnauit per gram. Ideo similis est thesauro absc̄dito in agro. Alger iste fuit alius Katherie in quo creuit ⁊ florult liliū puritatis: rosa charitatis. ⁊ viola humilitatis. ℣ In isto agro absconditus est thesaurus martyrij siue passionis assumpte. ℣ ⁊ thesaurus diuine sapietie. ℣ ⁊ virginalis mūditie. ℣ ⁊ celestis glorie. ⁊ iste est ille thesaurus de quo dicit. j. Cor. iij. Sigs aūt superedificat supra fundamētū hoc aurū argentū ⁊ lapides p̄cios⁹ ⁊c. ¶ In isto agro inuenit aurū martyrij. de quo dr Sapie. iij. Tanqꝫ aurū in fornace pbauit illos ⁊c. Sicut enīz aurū malleat⁹ nō frāgit. sic btā Katheria multa tormēta est passa. ⁊ tñ in oīb⁹ fuit pstās inuicta ⁊ firma repta. Fuit etiam martyriū ei⁹ pallegiatū ꝯtū ad tria. ℣ Primo q: habuit honorabile obsequiū. Angeli enī corp⁹ ipsius btē Katherie sepelierūt ⁊ tā obsequi fuerūt q: sibi obsequiū pbuerūt tā in vita sua. ⁊. q: ipse angelus in pflictu cū rhetorib⁹ ipaz affirmauit: ꝯ ī suo martyrio: sicut qñ ei⁹ plagas punxit. ⁊ post mortē suaz qñ multitudo angeloꝝ corp⁹ ei⁹ ad mōtē synai deduxit. ℣ Secdo habuit honorabile sepelchr: q: ī mōte synai ei⁹ corp⁹ fuit positū. ⁊ istō nō uocat a mysterio. Hoc enī attestat sue magne sapie ⁊ sue magne cū deo amicitie. ⁊ sue magne abstinētie. Sepulta est nāqꝫ in mōte illo in quo de⁹ legē sue sapie dedit moysi. ⁊ in quo familiarit cū moyse uelut amic⁹ cū amico locut⁹ fuit. ī quo moyses. xl. diēb⁹ ⁊ noctib⁹ ieiunauit ad significādū q: btā Katheria dei sapia

plena fuit. ⁊ cū deo singulares familiaritatē hūit ⁊ ab oi amore mūdi abstinuit. ℣ Tertio hūit miraculū gliosuz: q: de ei⁹ corpe oleū emanauit. per qđ vaḳ intelligi q: ipsa ualde pia ⁊ misericors extitit. Per oleū enīz misericordia ⁊ pietas designat. Oleū nāq; hēt vtutē penetratiuā. pñs. Sicut oleū in ossibus ei⁹ ⁊c. Impiguatiuā. pñs. Impiguasti in oleo caput meū. Letificatiuā. pñs. Vt exhilaret faciē in oleo. Leuatiuam. q: sup ceteros liquores eleuat. Per que vaḳ intelligi q: ipa misericordia ⁊ elemosyna diabolū penetrādo vulnerat: cum sit lācea dei. Vñ de elemosyna dr Ecc. xxix. Sup scutū potētis ⁊ sup lāceā aduersus inimicū suū pugnabit. Dein de ipiguat cū sit ādeps dei. pñs. Ex adipe frumenti satiat te. vñ dr in oliua Judic. ix. Mungd possū de serē piguedinē meā qua dij utunt ⁊ hoies. Cōsciē tiā letificat cū sit vinū. pñs. Vinū letificat cor hois. Vñ dr: vitis ibidē. Mungd possum deserē vinū meū qđ letificat deū ⁊ hoies. Aliaz ad deū eleuat ⁊ sibi assimilat. cū ipsa sit imago ei⁹. Sicut enī oleū supnatat oib⁹ liquorib⁹. sic misericordia aliaz ad dei silitu dinē eleuat pre ceteris vtutib⁹. Lu. vi. Estote misericordes: sic ⁊ pr̄ uester misericors est. ℂ Secūdo in isto agro iuctū est argētū vine sapie. ⁊ eloquētie. De qua dr in pñs. Eloga dñi eloga casta. argētū igne examinatū ⁊c. Est enīz ut habet Jac. iij. qđā sapiētia desursum. ⁊ ista est sapia diua. qđā est sapiētia deorsuz. ⁊ ista est sapiētia diabolica. Inter sursum aūt ⁊ deorsuz relinquit quoddā mediū. q: iter sapiaz dīnā ⁊ diabolicā est sapia mūdana. Sapia aūt dina pfitit in dei cognitione. Dicte. ir. In hoc gliē qui gliaī scire ⁊ nosse me. In pceptorū dei obsuatione. Aug. Sapia dei est: nō eloga dei scire: sed fm eloga dei in dei ⁊ primi dilectione vi uere. Aug. Ille tenet qđ latet: ⁊ qđ patet in dīnis fmonib⁹: qui charitatē fuat in moribꝰ. Ista dinaz sapiaz btā Katherina habuit: q: ⁊ vnū solū deū cognouit. ⁊ mādata ⁊ pfilia fuauit. ⁊ usq; ad mortē ipm dilexit. ℣ Sapia aūt mūdana diuidit in tres ptes. s. in ethicā que docet mores iformare. ⁊ yconomicā que docet familiā bñ regē. ⁊ politicaz que docet urbes ⁊ regna sapiēter disponē. Prima sapiaz hūit btā Katheria: q: se oi vtute ⁊ mor̄ hone state cōposuit. Secdam hūit: q: palatiū suū ⁊ familiā sapiēter rexit. Tertiā hūit: q: regnū suū. puide gubernabat. ℣ Secdo sapia mundana in tres ptes diuidit ut ibidē dicit Jacob⁹. s. in terrenā: que pfilit in appetitu cupiditatū. aialē que cōsistit in erpletione uoluptatū. ⁊ diabolicā que pfilit in appetitu honor. Sed tū btā Katherina primā prempsit inquātū oia terrena desp̄exit. Secūdā inquātū uoluptates abhoruit: ⁊ virginitatē seruauit. Tertiaz inquātū honores mūdanos deseruit: ⁊ humilitati se dedit. ℂ Tertio in isto agro iueniunt duo lapides pciosi. Unus est vginalis mūditia. Et alī⁹ est celestis glia. Est enī vginas ualde pciosa deo. ⁊ iō non de nupta: sed de vgie uoluit nasci. Et angelo: q: a Joāne euāgelista vgie noluit adorari. Et toti mūdo. Vñ dicit Piero. ptra Jouini. Roman⁹ ppls i cḥto honore vgies semp hūit. hinc apparet q: psules ⁊ impatores ⁊ in currib⁹ triūphātes. ⁊ ois dignitatis gradus eis de via cedē solit⁹ est. Preciositas nāq; vginitatis et hoc appet: q: de⁹ virginitatē multū honorat. ⁊ multū glificat. Multū qđ honorat: q: ipsos vgines fecit ioculatores suos. familiares suos. domicellos suos. ⁊ fultores suos. Ista tria tāgunt Apoc. xiij. ubi Joānes de vgib⁹ loquif dicēs. Cantabāt qsi cāticū nouū añ sedē. ⁊ nemo poterat dicere illō. ecce q: sunt ioculatores dei. Deinde subdit. Di sequunt agnū quocūq; ierit. ecce q: sunt de familia dei. Deinde peludit. Sine macula sunt ante thronū dei. ecce q: sunt domicelli. q: fui in mensa dei. Patet etiā eius pciositas: q: deus ipam virginitatē multū glorificauit. Hoc significatū est Apoc. xij. ubi dicit. Signum magnū appuit in celo mulier amicta sole ⁊ luna sub pedibus eius. ⁊ in capite eius corona. xij. stellarū. ⁊ in utero habēs. Ex qbus uerbis datur intelligi q: deus virgines sanctas coronabit in capite: ideo dicit. In capite eius corona duodecim stellaruz. Ornabit in corpore. ideo dicitur. erat amicta sole. Decorabit in pede. ideo dicit. q: luna erat sub pedibus eius tanq; scabellū. Et fecundabit in prole. ideo dicit: q: erat in utero habēs. Christū enīz sem per portabunt in utero per gloriosam fruitionez. ℂ Quarto in isto agro inuenit lapis preciosus celestis glorie. De quo dicit Matthei. xiij. Inuenta aūt vna preciosa margarita ⁊c. Homo nāq; habet res tēporales. ppinquos. ⁊ corpus. ⁊ aiam. Tunc ergo oia que habuit uēdidit quādo pro desiderio regni celestis terrena premnit. parētes. deserit. corpus morti exponit. aiaz rationi subiicit. Ideo modo beata Katherina regnū celoz emit. Nam cuz esset filia regis terrenū regnū ⁊ oia mūdana contempsit. matrimoniū vnde filios ⁊ heredes habere potuisset vilipēdit. ⁊ corpus suū morti tradidit. sensualitatē suam ⁊ rationi ⁊ precepto dei obedire coegit. Ista aūt margarita celestis glorie est valde preciosa. de cuius pciositate dicit. j. Cor. ij. qđ oculus non vidit. nec auris audiuit. nec in cor hois ascendit que preparauit deus diligentibus se. Sancti enim viri merent videndo corde per fidem. audiendo. i. obediendo aure cordis per operationē. diligendo ⁊ amando corde per feruorem

Sed tunc plus recipiēt q̄ merult. oculus fidei re
ete. uel auris obedientie ꝛ opationis bone. uel cor
charitatis feruide. Ista margarita ꝛ lapide precio
so celestis glorie deus beatā Katherinā hodie co
ronauit. Iuxta illō ps. Posuisti in capite eius co-
ronam de lapide precioso.

Sermo. ccci. ¶De dedicatione eccl'ie ſmo. ſ.

¶ Sanctificaui domus hanc quā edificasti ut pone
rē nomē meū ibi in sempiternū. iij. Reg.
ix. Ista uerba dixit deus Salomoni postq̄ tēplū
dei edificauit ꝛ dedicauit. Festū nāq; dedicatio-
nis est magne auctoritatis. Trahit enim auctorita
tē a tpe legis nature. Gen. xxviij. Tulit iacob lapi
dē quē suppoſuerat capiti suo ꝛ erexit in titulū sun
dēs oleū desup. A tpe legis scripte. Exo. ult°. Af
sumpto unctionis oleo unges tabernaculū ꝛc. A
tpe legis gre. Joā. x. Facta sunt encenia hieroſo-
lymis ꝛc. Ubi dicit Beda loquēs de hac solēnita
te eo maiori deuotione celebrare cōuenit. quo eā re
dēptori nr̄o gratissimā esse cognoſcimus. adeo ut
in ea ingredi tēplū ꝛ ſmonē ad pp'm facē ꝛ diuina
tis sue sacramēta pandē dignat° est. ¶ In p̄dictis
ergo ūbis tria notant. ℣ Primū est dom° dei edifi
catio cū dicit. quā edificasti. ℣ Secūs est ipsius do
mus edificate dedicatio. cū dr̄: sanctificaui domum
hāc. ℣ Tertiū est ipius edificate ꝛ dedicate finalis
intētio. cū dr̄: ut ponerē nomē meū ibi in sempiter
nū. ¶ Circa primū notandū q; domus dupliciter
cōsiderari potest. Aut prout est in fieri. Aut prout
est in facto esse. Si. put est in fieri: tunc tria requi-
runt. De qbus sic dicit Amb. in exameron. Bon°
artifex primo fundamētū ponit. fundamēto edifi-
cationis posito mēbra distinguit ꝛ adiūgit ornatū.
℣ In hac ergo domo dei: que est eccl'ia dei militās
ponit fundamētū qō est rp̄s iesus. Ipe enim rp̄s in
edificio eccl'ie ponit in imo per fidē uelut lapis pri
marius. i. Cor. iij. Fundamētū aliud nemo ponē
pōt pter id qō positū est qō est rp̄s iesus. Et ponit
in sūmo per spem tanq̄ lapis angularis. Eph. ij.
Ipso sūmo angulari lapide rp̄o iesu. Ipsa enim
spes dr̄ lapis angularis: q; hoiez cū deo cōiūgit.
Ponit in medio per charitatē tanq̄ uinculū siue
cemētū: adinuicē ipsos fideles cōiūgēs. Coll'. iij.
Sup oia aūt hec charitatē habete qō est uinculus
pfectionis. Debet aūt ipm fundamētū ad orientem
dirigi. ꝛ hoc trib° de causis. De qbus sic dicit. Ba
ma. lib°. iiij. Deus paradisum in edē ad orientē plā
tauit. unde hoiem trāsgressum erulez fecit. ꝛ ante
paradisum ex occidēte habitare fecit. Tanq̄ ergo
paradisum exgrentes ꝛ ad ipsum respicientes ad
orientē adoramus. Sed ꝛ deus crucifixus ad oc-
cidentem respiciebat. Et ita adoramus ad ipsum
respicientes. ꝛ assumptus ad orientē sursum fere-
batur. Et ita ueniet quēadmodū uiderūt eū eun
tem in celū. Ipsum ergo expectantes ad orientem
adoramus. ℣ Fundamēto aūt edificationis posi-
to mēbra distinguunt. que sunt sacrariū. chorus.
ꝛ nauis. De qbus sic dicit Richar. de scō victore.
Sacrariū eccleſie signifícat ordinē uirginū. Cho
rus uo significat ordinē continentiū. sed nauis si-
gnificat ordinē cōiugatoꝝ. Strictius nāq; est san
ctuariū q̄ chorus. ꝛ chor° q̄ nauis. Sic pauclo-
res sunt uirgines q̄ cōtinentes. ꝛ cōtinētes q̄ cō
iugati. Sanctior etiā est locus sanctuarij q̄ cho-
rus. ꝛ chorus q̄ nauis. Sic etiā uigintio: est chor°
uginū q̄ ordo ꝓinctiū. ꝛ ꝓinctiū q̄ cōiugatorū.
℣ Tertio debet adiūgi ornat°: qz ad hāc ipsa eccl'ia
debet imagib° ꝛ picturis decorari. Et hoc ꝓpter
q̄tuo: s. ꝓpter rememorationē: qz ipse imagines re-
ducūt nobis ad memoriā rp̄i passionē. Propter ex-
citādā deuotionē: qz ex uisione talū excitat in nob de
uotio. Propter istructionē: qz in uisione talū ima
ginū laici istruunt cū huiusmōi imagines sint q̄si
qdā libri ipsoꝝ laicoꝝ. Debet ecclesia etiā decora-
ri ꝛ pingi imaginib° ꝛ ornari picturis ꝓpter imi-
tationē sc̄oꝝ: qz laici uidētes sc̄oꝝ martyrū pa ſ-
siones ꝛ cōstantias per imagines exp̄ſas: animant ad
cōstantiā ꝛ uirtutē. ℣ Secūdo domus potest cōsi-
derari. put est in facto esse. Et tūc tria similiter re
gruntur. De qbus sic dicit Aug. in li° de trini. Bo-
na domus est pib° mēbris dispoſita: ample: ꝛ luci
da. ℣ Domus ergo dei ꝑmo debet esse parib° mē-
bris dispoſita. Cum enim sit palatiū regale. debent
ibi esse dispoſita: cenaculū: consistoriū: ꝛ cubicu-
lum. In cenaculo nāq; reficit suos. In ꝓsisto
rio uo causas audit ꝛ dirimit lites. In thalamo
uo gēscit. In eccleſia ergo altare est cenaculū dei.
in quo fideles reficiunt pane uite. Joan. vj. Ego
sum panis uiuus. Chorus uo est thalamus dei. in
quo regescit in deuota fideliū oratione ꝛ laudatio
ne. ps. In eccleſijs benedicite dño ꝛc. Corpus si-
ue nauis eccleſie est ꝓsistoriū dei. ubi rei resoluunt
in confessione. ps. Precinite dño in confessione.
℣ Secūo domus dei debet esse ampla. de cui° am
plitudine dicit Gen. xxviij. Dilataberis ad orientē
ꝛ occidentē: ꝛ meridiē: ꝛ septentrionē. Ista dilata-
tionē facit charitas que tūc dilatat usq; ad orien-
tem quādo deū diligit sup oia qui est oium ꝓncī-
piū ꝛ origo. Usq; ad occidentē quādo homo in se
oia uitia mortificat ꝛ extinguit. Usq; ad meridiez
quando amicos diligit in deū. Usq; ad aquilonē
qui inimicos diligit. ꝓpter deū. ℣ Tertio domus
dei debet esse lucida. Ideo in ipsa eccleſia ample

fenestre vitree construunt. ut. s. ab ipsis illuminet. Per fenestras vitreas plati ⁊ doctores intelligunt. Fenestre enī vitree q̄uor bona ī eccl̄ia faciūt. Vnt enī lucē trāsmittē. a uēto ⁊ pcellis defendē. ⁊ eccl̄ie decorare. ⁊ illiteratos p imagies erudire. Sic sci plati debēt ppl̄z illūinare p doctrinā. Phi. l. ij. Inter quos lucetis sicut luminaria in mūdo vbū vite ꝑtinētes. A uētis ⁊ pcellis tētationū defendē p deuotā oronē. Vñ gdā reph̄ēdunt Ezech. xiij. Nō ascēdisti ex aduerso: neq; posuisti murz pro domo isrl. Prelat⁹ tūc ex aduerso ascēdit: qñ dñe in fortitie clypeū oonis opponit. Tūc opponit murū: qñ ponit intra deū ⁊ ptrōrē oonis sue suffragia. Debet ecclīam decorare per honestā q̄uersationē. Chry. Clerici nullā debēt h̄ie maculā: nec in vbo nec etiā in cogitatu. neq; in facto: nec in opinione: q; ipi sunt pulchritudo ⁊ vtus ecclīe: ⁊ si mali fuerit tota deturpāt ecclīaz. Debēt ēt simplices ⁊ illiterat⁹ erudire p opa bona ⁊ exēpla. Mat. v. Sic luceat lux vra coram hoibus. ut videāt opa vra bona. ¶ Scdo ponit in pmissis vbis ipse ecclīe edificate ꝑsecratio. cū dr. Scificauit domū hāc. De. nāq; scificat auctoritate. pōtifices vo scificāt misterio. Sz reuera ecclīaz militātē de. scificabit in celo: ⁊ scifficault in sue passionis sacro. ⁊ quotidie scificat ipo rū eccl̄ie misterio. ℣ De ꝑia scificatione qua scifficabit ecclīaz militātez in celo. dr. j. Joan. v. Tres sunt q̄ testimoniū dāt in celo. s. in eccl̄ia triūphāte pr. vbū. ⁊ spūs scūs. Filī⁹ eā scificat ponēdo ibidē suā pfectā cognitionē. Spūs scūs suā pfectā dilectionē. Pater cognitī ⁊ dilecti eternā possessionē. Aug. de ci. dei. Illa ciuitas supna ē viget ⁊ amat In eternitate dei viget: in vitare dei lucet. in bonitate dei gaudet. ℣ De scōa scificatiōe qua ecclīam scificauit in passiōis sacro. ibidē ibidē. Et tres sūt qui testimoniū dāt in terra. s. spūs. aq̄. ⁊ sanguis. Ipe enī eccl̄iaz scificat per spīm. s. aiaz quā posuit ut ipaz viuificaret. Per aquā que de latē exiuit ut ipaz in baptismo ablueret. Per sanguinē quē i pciū effudit ut ipaz redimeret. ℣ De ctia scificatione qua quotidie eā scificat auctoritate ⁊ ep̄oz misterio. dr. j. Paral. vij. Vbi postq̄ salomon tēplū edificauit ⁊ ꝑsecrauit de. sic sibi rndit. Elegi ⁊ scificaui locū istū. ut sit nomē meū ibi ī sempiternū ⁊ permaneāt oculi mei ibi cūctis diebz ⁊ erūt aures mee erecte ad oronē ei⁹ qui in loco isto oraverit. Et gb⁹ vbis habeē q; eccl̄ia videt oculis dei. noiaē noie dei viuit in corde dei. ⁊ audit auribz dei. Quia igit videt oculis dei nō pōt errare. q; noiaē noie dei debēt eā oēs in reuerētia h̄ie. q; viuit in corde dei nūq̄ pōt mori. Et q; audit auribz dei nō poterit ab aliquo decipi. ¶ Tertio ponit finalis intentio. cū subdit. Dnā nomē meū ibi in sempiternum. Ad hoc enim oīs eccl̄ia ꝑstruit ⁊ dedicat. ut ibi nomē dei honoret ⁊ laudet. Et tz de. in omnib⁹ horis sit laudādus. eccl̄ia tū septē horas elegit q̄s ut de. in illis laudet. instituit et eo q; ille hore sunt pulcegiate ⁊ a rpo ꝑsecrate. ℣ Ma hora matutinali fuit natus. Ad iuda ⁊ iudeis capt⁹ a illusus. Ad iudiciū credit ee uēturz. Fm illud Mar. xv. Media nocte clamor facti⁹ est: ecce spōsus uenit ꝛc. ℣ In hora pria celū ⁊ trā i fuitiū pois creauit. Ad tēplū i hac hora p̄sonalit uenire ꝑsuescit. Lu. xxi. Dis ppls manicabat. i. mane festiabat ad ips existētē i tēplo. In hac etiā hora rps resurgēs mulieribz appuit. ℣ In hora tertia rps ad colūnā usq; ad sāguinē flagellat⁹ fuit. ⁊ sniam sue mortis accepit. q; tūc iudeoz uocib⁹ crucifixus fuit. In hac etiā hora spīs scīs in aplos destinault. ℣ In hora sexta rps in cruce eleuat⁹ fuit: ⁊ clauis ꝑfixus. sol fuit obscuratus uelut qbusdā uestib⁹ nigris se induēs: ⁊ morte dñi sui tribus horis plāgēs. In hac etiā hora rps in celum ascēdurus cū aplis dulce puiuiū fecit. Iurta illud Act. j. Cōuescens pcepit eis ꝛc. ℣ In hora nona rps spīs emisit. vuln⁹ in latē accepit. ⁊ ad celū ascēdit. ℣ In hora aūt uespertina: sacramentū corpis ⁊ sanguis sui instituit. discipulo⁹ pedes lauit. ⁊ in hī tu pegrini resurgēs appuit. Lu. ult⁹. Manē nobīscuz dñe. qñ aduespascit ꝛc. ℣ In hora cōpletorii rps sanguineas guttas sudauit. de cruce depositus ⁊ in monumēto collocatus fuit. ⁊ ianuis clausis ad discipulos introiuit.

Sermo. cccij. ¶ Eodem die sermo. ij.

Edicauerūt

o tēplū dñi rex ⁊ filij isrl. lij. Regus viij. Sic tēplū dei dedicatū fuit a salomone ⁊ filijs isrl. ita ⁊ nūc eccl̄ie dedicant a rpo rege pacifico auctoritate: ⁊ a pōtificib⁹: ⁊ aliis clericis minorib⁹ misterio. ℣ In ipo aūt dedicationis officio fiunt pluria que magna ꝑtinēt sacra. ¶ Primū est: q; pōtifex ecclīam cōsecrādā trib⁹ vicib⁹ circuit ad oēdēdū q; cōsecrat in honorē sctē trinitatis: uel ille tripler circuitus signat tēpus in quo deus nō cessauit circuire ut nobis posset saluē offerre. s. tēpus nature: legis scripte: ⁊ gre. Vñ in pte legis nature misit p̄triarchas. pñs. Misit moysen seruū suū aaron quē elegit. In tpe legis scripte misit prophetas. Mere. vij. Et misi ad uos oēs seruos meos. pphetas per diē surgens diluculo ⁊ mittēs In tempore legis gratie uenit ipse. Ysa. lij. Propter hoc sciat populus meus nomē meū in die illa: q; egoipse qui loquebar: ecce assum. Uel ille tripler circuitus significat triplicē circuitū quē fecit rps in ipsius ecclesie militantis cōsecrationem

ꝛ saluationē. Primus est quo de celo uenit in mūdū. Scōs quo de mūdo descēdit ad limbū. Tertiꝰ est quo de libo resurgēs ascēdit i celū. ¶ Scōs est: qui in quolibet circuitu eps cū bacculo pastorali ad ostiū ecclie pcurit dicēs. Attollite portas principes uras ꝛc. Illa aūt tripler pcussio ꝛ tripler acclamatio repitat tripler dñium qō rps merito sue passionis acquisiuit. s. in celo: mūdo: ꝛ in inferno. Psal. ij. In noie Jesu oē genu flectat: celestiū: terrestriū: ꝛ infernoꝝ. Ac si ipso facto pōtifex dicat. Ex quo rps dñium hēt in celo, uos pncipes. i. angeli: apite portas. ꝛ mecū de cetero maneatis. Ex quo dñium hēt in iferno uos porte ifernales. i. demones: eleuamini ꝛ ide fugiatis. Ex quo dñiuꝫ hēt in mūdo uos hoies de cetero ibidē dñium nō regratis. Uñ pmittit ibidē i ps. Hec est eni gnātio q̄rētiū eū, que. sa. dei iacob. ¶ Tertiū est: qr ipsa ecclia ter aqua būdicta iteri⁹ ꝛ exteri⁹ irrigat. Qd significādū qr rps triplici vnda suā ecclīaz irrigauit. s. vnda flumis in baptismi regeratione. Eph. v. Mūdās eī. s. ecclīaz lauacro aque in vbo vite. Vnda sanguis in sua passiōe. Apoc. vii. Laurūt eas in sanguie agni. Vnda flamis in spūs scti missiōe Ezech. xxij. Et fundā sup uos aquā mūdā: ꝛ mūdabimini ab oīb⁹ inquamētis uris. De ista triplici irrigatione dr. j. Joā. v. Tres sunt qui testimoniū dāt in terra. i. in ecclia militāti. s. spūs: ecce vnda flamis. ꝛ sanguis: ecce vnda sanguinis. Aqua: ecce vnda aque. Uel ista tripler irrigatio significat tria genera lachrymarū qb⁹ ālis que est tēplū dei aspgit ꝛ irrigat. s. lachrymis cōpūctionis pro petis pplis. pā. Lachrymis meis stratū meuꝫ rigabo. Lachrymis cōpassionis pro alienis miserijs. Dicere. xx. Quis dabit oculis meis fontem lachrymarū ꝛc. Et lachrymis deuotionis pro celestiū⁹ desiderijs. ps. Fuerūt mihi lachryme mee panes ꝛc. In ista aūt aq̄ būdicta qua ecclia aspgit tria appo nunt. s. vinū: cinis: ꝛ sal: qr ad hoc q̄ aq̄ lachrymarū nr̄arū bñ ualeat lauare tria debem⁹ appouē. s. vinū spūalis exultationis. Ecc. xxx. Non est oblectamētū supra cordis gaudiū. Cinerē. i. memoriaz mortis. Sal. xviij. Lo q̄r ad dñm meū cū sim puluis. Sal sapide discretionis. Rom. xij. Rōnabile obsequiꝫ uŕm. Ista aūt aspsio fit cū isopo. i. cū timore dñi. Sic eni isop⁹ purgat fleuma pectoris: sic timor dei purgat pctā mentis. Eccl. j. Timor dñi expellit pctā. ¶ Quartū est: qr lris grecis ꝛ latinis in pauīsito scribit alphabetū. facta cruce de cinē ꝛ fabulo de angulo oriētis usq; ad angulū. oc cidētis. qō qdē repitat pīūctionē utriusq; pplī in dei. s. ꝛ gētilis in fide uera per crucē rpi actā. ita q̄ ille qui erat dexter fact⁹ est sinister, Et qui erat in cauda pite fact⁹ est in cauda ꝛ ecōuerso. Deut. xxviij. Jpe erit in caput ꝛ tu eris in caudā. Uel illa talis scriptura duob⁹ ordinib⁹ facta significat dei pcepta in duab⁹ tabulis scripta. Et lō talis scriptura fit i cruce de cinē ꝛ fabulo facta: ad inuēdū q̄ si hō vult saciliter dei pcepta implē. debet hīc memoriā dñice passiōis ꝛ crucis. Uñ Greg. Si passio rpi ad memoriā reducit nihil est qō nō equo alio tolerēt. Debet hīc memoriā sue mortis. Greg. ualde se sollicitat in bono ope: qui semp recogitat de extremo fine. Debet etiā hīc pſideratione ppie infirmitatis q̄. s. ad istar fabuli hō est sterilis ꝛ ifructuosus nisi a dei grā adiuuet. ij. ad Cor. iij. Nō q̄ sufficientes sum⁹ aliq̄d cogitare a nob q̄si ex nobis. ¶ Qui tū est qr duodeci cruces in ecclie pietib⁹ depigunt Ipsa eni crux scā est rpi uexillū. Uñ cātat. Uexilla regis pdeūt. Crux est bacculus rpi. Gen. xxvij. In bacculo meo trāsiui iordanē istū. i. mūdū istū. Crux est lect⁹ rpi in quo ipe requit. Cañ. j. Indica mihi ubi pascas: ubi cubes in meridie. Quia igit crux est uexillū rpi. lō in ecclia pſecrāda cruces depingunt. ut ostendat q̄ illa ecclia est āmodo rpi dñio subiugata. Uñ ꝛ apō regalē magnificētiā obseruat ut cuꝫ aliq̄ ciuitas ei tradit uexilla regis erigunt. Dasta aūt fuit lācea. Tela fuit caro mūdissima depicta colore nigro fluoris. rubeo sanguis. ꝛ albo inocētie ꝛ puritatis. Depingunt aūt duodeciz cruces: qr duodeci apli hoc uexillū per vniuersū mūdū deserētes ipm rpi dñio subiugarūt. Quia crux est bacculus dei. lō ipe cruces depigunt ut demones terreant. ꝛ inde fugiāt. Chry. Ubicūq; demones signū crucis viderint: territi fugiūt bacculū timētes vude plagā accepunt. Quia crux est lectus rpi: lō depingunt cruces ad innuendū q̄ sicut rps de cruce nō descēdit: sed in ea mortuus fuit. Sic ꝛ ipse homo de cruce penitētie nō debet descēdere sed in ea cōstanter debet pseuerare. Voluit eni rps de cruce descēdere nec pro matris sue cōpassione eū sciret ipsam ualde dolere. Luce. ij. Tuā ipsius aiam gladius pertransibit. Nec ꝓpter iudeoꝝ irrisionē. Matthei. xxvij. Pretercuntes enim mouebant capita sua dicētes. Uah qui destruis templū dei: ꝛ post triduū reedificas illō. Nec ꝓpter ipsoꝝ fallacē psuasionē. Ibidē. Si rex israel est: descendat de cruce ꝛ credem⁹ ei. Nec ꝓpter uehementes sui corporis dolorē. Thren. j. Attēdite ꝛ videte si est dolor similis sicut dolor meꝰ. Sic ꝛ hō de cruce penitētie nō debet descēdere nec cōpassiōe suorū parentū. nec irrisione supborum. nec psuasione amicoꝝ. nec austeritate penaꝝ. ¶ Septū est qr ipe cruces iluminātur ꝛ chrismate inūgunt. Illa eni duodecim luminaria ante crucē posita significant

duodecim aplos qui uerillū crucis per vniuersū mūdū deferēres ipm p tria xpi oīa sbiugarūt. s. p lumē sapie z. at. v. Vos estis lux mūdi. Per odorē bone fame qui significat per balsamū. j. Cor. ij Christi bon⁹ odor sum⁹ deo in oi loco. Et per victoriā cōscie que significat per oleum. ij. Cor. j. Gloria hec est testimoniū pscie nre. Illi etiā qui crucē pnie assumpserūt ista tria silr debēt hre. s. lumē cō uersationis honeste. Mat. v. Sic luceat lux uestra corā hoīb⁹ ⁊c. Balsamū redolētis fame. Ecc. xxiiij. Sicut cinnamomū ⁊ balsamū aromatizans dedi odorē. Et oleū deuotionis iterne. ps. Impingua sti i oleo caput meū ⁊c. De hoc etiā scribit. j. Joā. ij. Unctio eius docet uos de oib⁹. Bern. Qui initiat a timore crucē xpi portat patiēter: qui pficit in spe portat libēter. qui pfumat in charitate ąplectit eā ardēter: ecce oleū: balsamū: ⁊ ignis. Qui enim portat crucē patiēter: iā unct⁹ est oleo gre pueniētis. Qui portat libenter unctus est balsamo gratie proficientis. Qui aūt portat ardenter inflammatus est igne gratie perficientis.

Sermo. ccciij. ¶ Eodem die sermo. iij.

℔ Odie salus huic domui facta est ⁊c. Lu. xix. Quādiu hō in hac vita est petōr est. Et iō dei recōciliatōis idiges est. Jō necesse erat ut aliq̄ dom⁹ inueniret i qua ista recōciliatio celebraret. Hō aūt nō poterat ascēdere ad domū celestē: q⁹ nimis erat alta. Nec de⁹ poterat descēdē ad domū terrestrē: q⁹ nimis erat imūda. Jō uoluit de⁹ ut fieret dom⁹ cois. s. ecclia dedicata: que si nō est cōpea nō est dom⁹ hoīs: si nō est dedicata: nō est dei hītaculū. Et q⁹ petōres ubiq̄ sunt in mūdo. iō deus talē domū ubiq̄ uoluit pstrui ⁊ dedicari. ⁊ in ea oblatiōnē mūdas offerri. Malach. j. In oi loco sacrificat ⁊ offertur noī meo oblatio mūda. ℣ Nū aūt ecclia dedicat. tūc ipi dño mācipat. ⁊ ab oi demonū ptāte eripit. ⁊ iō bñ dī. Hodie huic domui salus facta est. ¶ Morā dū aūt q⁹ ppt quor causas ecclia dedicat. ℣ Una cā sumit ex pte dei. ℣ Secūda ex pte angeli. ℣ Tertia ex pte nrā. ℣ Quarta ex pte demonis. ¶ Prima ergo causa sumit ex pte dei: q⁹ efficit dom⁹ digna dei ad hītādū. ij. Paral. vij. ⁊ iij. Reg. ix. Oculi mei erūt apti. ⁊ aures mee erecte ad oīonē ei⁹ q in loco isto orauerit. Elegi nāq⁹ ⁊ scificaui locū istum ut sit nomē meū ibi in sempiternū ⁊ pmaneat oculi mei ⁊ cor meū ibi cūctis diēb⁹. Ex qb⁹ ēbis hī q⁹ de⁹ in ecclia pcrata ponit oc̄los suos aures suas nomē suū ⁊ cor suū. Bēt eni ibi oculos suos qb⁹ videt deuotionē bonoꝝ: genuflexiones ⁊ lachrymas ipsoꝝ. qb⁹ etiā videt ideuotionē malorū supstitutes uestimēt oꝝ ac ornatū oꝝ. Ecc. xxiij. Oculi dñi multo plus lucidiores sunt sup solē circūspicientes oēs vias hoīu ⁊c. Bēt etiā aures suas qb⁹ audit oīones ⁊ lachrymas oīu fideliū. Ysa. xxxviij. Audiui oīonē tuā ⁊ vidi lachrymas tuas. Quib⁹ etiā audit vba uana ⁊ detractoria multoꝝ. ⁊ marime mulierū in ecclia loquētiū. Jō dicit ap's. j. Cor. xiiij. Mulieres i ecclesijs taceāt. Bēt etiā ibi nomē suū qđ est rps qui iterpraī unct⁹. Aliq̄ qđē nomen suū erat terribile ⁊ ifleribile. ps alt. Sctūs ⁊ tribile nomē ei⁹. Sz mō est unct⁹. ⁊ iō factū est ad misericordiā fleibile ⁊ valde amabile. Can. j. Oleū effusū nomē meū. Bēt etiā ibi cor suū: q⁹ dignos ⁊ deuotos qui sunt ibi amat. idignos vō ⁊ malos qui sunt ibi pdēnat ⁊ odit. Tales sunt illi de qb⁹ dī Joan. ij. Dñs elecit de cēplo oues ⁊ boues ⁊ nūmularioꝝ effudit es. ⁊ mēsas subuertit. ⁊ his qui vēdebāt colūbas dixit ⁊c. Odit enim iurutiosos tanq̄ hoies bestiales. ps. Cōparat⁹ est iumētis isipientib⁹ ⁊ silis fact⁹ est illis. Odit platos supbos qui comu supbie uolūt cereos uentilare. Odit clericos auaros qui uolūt mercimonia crere. Odit platos si monacos q dona spūs sci uolūt uēdē. Si eni de⁹ i ecclia pcrata bēt cor suū ⁊ nos merito debem⁹ ibi hre cor nrm. ne de nob dicat illō Ysa. xxix. Populus hic labijs me honorat. cor aūt eoꝝ lōge est a me. ¶ Scōa causa sumit ex pte angeli. q⁹ ipa ecclia pcrata est angelis grat⁹ loc⁹ ad mistrādū. Mistrāt eni angeli qdrupli. ℣ Prio q⁹ sacerdoti ministrāti ⁊ celebrāti assistūt. Grego. Quis aūt fideliū dubiū hre possit i ipa imolatiōis hora a sacerdotis uoce celos apiri. atq⁹ in illo iesu xpi ministerio angelorū choros adesse: sūmis ima sociari ⁊ frena celestib⁹ iungi. ℣ Scōo mistrāt. q⁹ oīones fideliū deo offerūt. Nū dī in canone. Jube hec pferri per man⁹ sci angeli tui ⁊c. Thob. xij. Mū orabas cū lachrymis: ego obtuli oīonē tuā oño. ℣ Tertio mistrāt: q⁹ fideles ab isidijs demonū custodiūt. s. dū ad ecclias uenīt. ⁊ dū ibi pstitit. ⁊ dū inde exeunt ⁊ recedūt. Judith. xiij. Custodiuit me angelus dñi ⁊ hinc euntes. ⁊ ibi cōmorātes. ⁊ inde huc reuertētes. ℣ Quarto mistrāt: q⁹ psallētib⁹ se pūgūt. ps. Preuenerūt principes pūcti psallētib⁹ ⁊c. Ipsi eni angeli psallētes ad ecclias pcedūt. iō dī. Preuenerūt principes ⁊ cū deo psallētib⁹ psallūt. iō subdit: cōiūcti psallētib⁹. Ipsi in medio aiarū deū alacriter ⁊ isati gabiliter laudātiū assistūt. iō subdit. In medio iuuēcularū. Deuotionē psallētiuꝝ xpi ipsi accēdūt. iō subdit. Tympanistriarū. Per tympanū eni rps intelligit in quo est forma sperica. i. vanitas eterna. Pellis extēsa. i. caro cructifixa. Melodia. i. alia omni gaudio ⁊ iubilatione repleta. Ille aūt ale sunt tympanistrie que ad xpi diuinitatē ⁊ passionē sunt

vulcter affecte. ¶ Tertia causa sumit̃ ex pte hois q̃ est hoi ualde ut̃ilis ad obtinẽdũ qõ petit. Hoies enĩz in ecclesijs dedicatis obtinẽ pũt ⁊ affluẽtiam oĩũz bonoꝝ ⁊ remotionẽ maloꝝ. Jbi enĩ obtinent oĩa bona. ſ. celestia: ſpũalia: ⁊ terrena. Ũñ posteꝙ Salomõ tẽplũ dedicauit ad deũ ꝓces effudit. rogãs ut eraudiret pplm in loco illo orãtẽ. cui deꝰ sic rñdit. ut hẽ. iij. Paral. vij. Si clausero celũ ⁊ pluuia nõ flurerit. ⁊ mãdauero ⁊ ꝓcepo locuste ut deuorent frã: puersus aũt ppls egerit pniam eraudiã de celo ⁊ saluabo frã eoꝝ. Deꝰ ergo pctõr puerso: ⁊ in ecclia eorũ celũ clausũz apit: qñ celesti glia eũ dignũ facit. Tũc pluuiã mittit. qñ gr̃az ſpuales imittit. qñ gr̃az ſpualẽ ifundit. Tũc terrã sanat qñ fertilitatẽ tẽpoꝝ dõnat. ℣ Scõo obtinẽt libationez ab oĩbus malis. malo culpe. pene trãsitorie. ⁊ pene eterne. Ũñ posteꝙ salomon tẽplũ dedicauit orauit vicẽs. iij. Reg. viij. Fames si ortа fuerit i frа: aut pestilẽtia: aut corruptꝰ aer: ⁊ inimicꝰ eiꝰ obsidẽs portas: vniuersa plaga ⁊ oĩs ifirmitas. ⁊ expãderit populus tuꝰ manꝰ suas in domo hac tu eraudies de celo. Appuit aũt ei dñs vicẽs. Eraudiui ofonẽ ⁊ dep̃cationẽ tuã. Per b q̃ dr̃ fames: pestilẽtia: corruptꝰ aer. notaꝝ malũ pene trãsitorie. Per hoc q̃ dr̃: inimicꝰ obsidẽs portas. notaꝝ malũ culpe. Diabolus enĩ tũc obsidet portas. qñ corpis sensus iuadit ⁊ detinet. Per hoc enĩz q̃ dr̃. vniuersa plaga ⁊ oĩs ifirmitas: itelligit malũ pene eterne ubi est oĩs plaga i corpe: ⁊ vniuersa ifirmitas i mẽte. ¶ Quarta causa sumit̃ ex pte demonis: q̃ ipsa est demõiꝰ ualde terribilis. ⁊ hoc ꝓpter quoꝙ que in ipsa ecclesia ptinent. Jbi enĩ sunt ãgeloꝝ ꝓtectа q̃ dr̃ ecclesia cõmunit. In eccl̃a etiã corꝑ oñeñ ꝓcerat ⁊ ꝓseruat. Cruces erigunt ⁊ in ecclia sctõꝝ relige recõdunt ⁊ ofones fideliũ effundunt. Jsta oĩa sũt diabolo ualde tribilia. Diabolus enĩ significat per leonẽ. i. Pet. v. Aduersariꝰ nr̃ diabolus tanq̃ leo rugiẽs rẽ. Leo aũt q̃uo timet. ſ. strepitũ curruz siue rotarũ: ignẽ accẽsuz: gallũ ⁊ marie albũ: ⁊ qñ videt catulũ corã se ũberari. ℣ Per currus nãq̃ significat̃ ererciꝰ angeloꝝ. ps. Currus dei decẽ milib̃ rẽ. Ũñ ⁊ ipi ãgeli in curru igneo helye appuerũt. Strepitꝰ ipoꝝ curruũ sunt uociferatiões sctõrũ ãgeloꝝ ad deũ ꝓtra demones ꝓo nob clamãtiũ Ysa. lxij. Sup muros tuos hierlm cõstitui custodes tota die ac nocte nõ tacebũt rẽ. Jsti currus ⁊ eoꝝ strepit̃ sunt demonib̃ ualde tribiles. Ũñ legit Geñ. xxviij. q̃ posteꝙ Jacob uiderit scalã. ⁊ per eã ãgelos ascẽdẽtes dixit. Quã terribilis est locꝰ iste. Per scalã nãq̃ pnia nr̃a figurat. ꝑ quã ãgeli descẽdũt ⁊ ofones que in eccl̃a fundunt colligũt ⁊ ascẽdũt ut oĩa collecta deo offerãt. ℣ Scõo leo timet ignẽ accẽsuz: per quẽ significant̃ ardẽtia desideria ⁊ feruentes ofones fideliũ que oĩa sunt demonib̃ adeo terribilia q̃ eos incẽdũt. Ũñ dixit diabolus beato Bartholomeo. Jncẽdũt me ofones tue. q̃ eos expellũt. ut hẽ Thobie. vj. Cordis eiꝰ ptĩculã si sup carbones ponas sumꝰ eiꝰ extricat oẽ genꝰ demoniorꝝ q̃ etiã demones uulnerãt ⁊ ꝓfodiũt. Augu. Tela cõtra diabolũ ũba dei sunt. Fides tua: spes tua. ⁊ opa tua gladij sunt iterficiẽtes inimicũ. Quã terribilis aũt est aĩa ſtutib̃ ⁊ bonis opibus uallata ut hẽ Cañ. vj. Terribilis ut castrorũ acies ordinata. ℣ Tertio timet gallũ albũ per quẽ intelligunt sci martyres ⁊ ꝓfessores qui fuerũt galli dei per doctrinã. Job. xxxviij. Quis dedit gallo intelligẽtiã. Et fuerũt albi per inocẽtiã. Apoc. iij. Ambulabũt mecũ in albis rẽ. Dor ũo relige que condunt in ecclesijs sunt demonibus ualde terribiles Chry. in omel. de Mach. Nã ut audaces latronũ duces: agnitis regis insignijs deterrent̃ ut fugiãt ita ꝓfecto demones ubi coronatoꝝ martyrũ coꝝ pora posita ꝓspiciũt ilico ab eoꝝ lõge ꝓspectu pauidi fugiũt. ℣ Quarto timet catulũ flagellatũ p quẽ significat rps qui fuit catulus dei inquãtũ cõtra maloꝝ vitia latrabat: ⁊ iquãtũ dormiẽtes in pctis ad ſtutũ vigilãtiã excitabat. ⁊ inquãtũ lingua sua medicinali multoꝝ vulnera curabat. Jste catulus lamẽtabiliter fuit flagellat̃: q̃ a planta pedis usq̃ ad uerticẽ nõ pmãsit in eo sanitas. Dui aũt fuerũt flagellationis ⁊ passionis nobis duo memoralia remãserũt. ſ. lignũ crucis. ⁊ sacramentũ sui corpis. Et utraq; sunt diabolo terribilia. Lignũ enĩz crucis est diabolo terribile: q̃ est sibi gladius quo vulneraꝝ. Chry. Tãta est ũrtus crucis ut si mẽte fideliter habeaf: nullus demonũ ꝑpe stare poterit videns gladiũ in quo deiectus est. Est etiã terribile demonib̃ sacramẽtũ corpis ⁊ sanguis rpi. Chry. Ubicũq; sanguinẽ demones uiderit fugiũt: ⁊ currũt angeli. Jdẽ. Et leones ignẽ spirãtes: sic a mẽsa altaris secedimus terribiles fientes diabolo.

Sermo. ccciiij. ¶ De dedicatione altaris sermo primus.

Septem diebus expiabis altare: ⁊ sanctificabis: ⁊ erit sanctũ sanctoꝝ rẽ. Exo. xxix. Quia deus est sctus ideo vult hẽ oĩa sancta. ſ. tabernaculũ: ⁊ uasa tabernaculi: ac etiã altare: ⁊ uasa altaris. Nume. vij. Unxit moyses ⁊ sctificauit tabernaculũ cũ oĩbus uasis suis: altare ⁊ similiter uasa eius. Uult etiam habere sanctos ministros. Leuit. xi. Sancti estote qñ ego sanctus sum Exo. xix. Sacerdotes qui accedũt ad dñm sanctificenf ne peutiã eos. Et sicut in ueteri testamento. Alia erat consecratio altaris.

Alia erat ꝓsecratio tabernaculi. Ita ⁊ nūc alia est ꝓsecratio altaris: ⁊ alia ꝓsecratio eccl̄ie. ℭ In pe missis ergo vbis duo ponunt. ℣ Prio ipi⁹ sctificā di ritus cū dr. Septē diēb⁹ erpiabis: ⁊ sctificabis altare. ℣ Scdo ipi⁹ sctificationis effectus. cū dr. Et erit sctm sctōꝝ. Ritus aūt altaris ueteris taber naculi fiebat septē diēb⁹ per hostiarū imolationē. ℭ Ritus aūt ꝓsecrationis altaris eccl̄ie militātis ptinet multa. que magnis sacrāmētis fuerūt plena. ℣ Primū est: q⁹ ḡtuor cruces in ḡtuor comīb⁹ altaris ꝓsignē de aqua bñdicta. Altare qdē signi ficat crucē. cui⁹ ḡtuor comua sunt ḡtuor brachia in qb⁹ emanauit vnda salutis: que qdē vnda ḡtuor ptes mūdi abluit: ⁊ purgauit. Uel per illas ḡtuor cruces de aqua bñdicta significat q⁹ xp̄s mūdauit per sanguinē sue passionis ḡtuor elemēta. Mūda uit enī ipm aerē: q⁹ nō sub tecto: sed in aere pati uoluit. Mūdauit aquā per illā aquā que de suo la tere pfluit. Mūdauit trā per sanguinē quē in ter ra effudit. Mūdauit ignē ⁊ nō tm materialē: ꝫ etiā spūalē. cuiusmodi est ignis tribulationis quē xp̄s cēt mūdauit: q⁹ eū minorē fecit: er eo q⁹ illo igne exaltatus fuit. ps. Igne me craminosti: ⁊ nō est in uenta in me iniqtas. Uel per illas ḡtuor cruces si gnificat q⁹ passionē xp̄i ⁊ eius crucē ḡdrupliciter portare debem⁹. s. in facie per assiduā imp̄ssionē. in ore per cōfessionē. in corpe per mortificationē. ⁊ in corde per deuotionē. ℣ Scōm est: q⁹ ꝑ eius altare ꝓsecrandū septē vicib⁹ circuit. Per illos aūt se ptē circuit⁹ significat illos septē circuit⁹ quos xp̄s fecit per altaris nr̄i. s. cordis nr̄i sctificationē. Pri mus est quo de celo uenit in uterū v̄ginis. Scōs est: quo de utero uenit in ꝓsepiū. Tertius est quo de ꝓsepio uenit in mūdū. Quartus est: quo de mū do ascēdit in patibulū. Quintus est: quo de patibu lo descēdit in sepulchrū. Sextus est: quo de sepul chro descēdit in limbū. Septimus est: quo de lim bo resurgēs ascēdit in celū. ℣ Tertiū est: q⁹ ipm al tare septē vicib⁹ cū aqua benedicta ⁊ isopo aspgit. Isop⁹ nāq; est herba pua calida ⁊ flematis purgatiua. Et ꝫ gnificat xp̄m qui est puus per hūlita tē. ut habeā ℣ Isa. ix. Paruulus nat⁹ est nobis. Cali dus per charitatē. Joā. xv. Maiorē hac dilectio nē nemo hēt ⁊c. Et est purgatiu⁹ faciēs nobis ma gnā puritatē. Heb. i. Purgationē pecātoꝝ faciens. Ab ista isopo pflurerūt septē aque aspsionis. i. sep tē sanguis effusiones. Quarū pria pfluit in cir cūcisione. Scōa in sudatiōe. Tertia in corpis fla gellatione. Quarta in capitis coronatione. Quin ta in manuū pforatiōe. Sexta in pedū crucifixiōe Septima in lateris aptione. Uel illa aq̄ significat aquā baptismalē: qua altare cordis nr̄i aspergit ⁊ mūdat: que lō septies aspgit: q⁹ in ipso baptismo septē dona spūs sci danť. ℣ Quartū est: q⁹ icēsum in ipso altari cōcremat. per qō significat ipꝫ sacri ficiū in ara crucis oblatū. Et sicut sum⁹ incēsi erit a carbone accēso: ⁊ in altū ascēdit: ⁊ odorē reddit. Sic sumus hui⁹ sacrificii ꝓcessit a xp̄o iflāmato igne amoris: passionis: ⁊ compassionis. Ascēdit usq; i celū Apoc. viij. Ascēdit icēsoꝝ sum⁹ i spe ctu dñi de manu angeli. i. xp̄i q fuit nāci⁹ dei ꝑis. Et lō fecit odorē magnū. Eph. v. Tradidit semet ipꝫ ꝓ nobis oblationē ⁊ hostiā deo in odorē suauitatis. Uel per illā ꝓcessionē icēsi significat: q⁹ illi qui ad altare accedūt debēt hīe ofonē ad in star incensi. s. feruentē: ascēdēte: ⁊ redolentē. Feruentē. s. calore charitatis. Apoca. viij. Data sunt ei icēsa multa. Et infra. Et accepit ag̃elus thuribu lū ⁊ impleuit illud de igne altaris. Ascēdēte leuitate hūilitatis. Ecc. xxv. Ofo hūiliātis se penetrat nu bes. Redolētē odore mūditie ⁊ puritatis. Apoca. v. Hītes singuli cytharas ⁊ phialas aureas ple nas odoramēt⁹ ⁊c. ℣ Quintū est: q⁹ ipsꝫ altare chrismate iungit. Ad significādū q⁹ ipa crux fuit iuncta sanguie xp̄i qui ꝓ eis odore recreauit: ⁊ ipꝫ ad misericordiā deliniuit: ⁊ nobis suā bñdictionē de dit. Chrisma nāq; fit ex bilsamo ⁊ oleo: ⁊ utroq; bñdicto. uel ꝓ hoc significat q⁹ illi qui ad altare ac cedūt debēt hīe balsamū redolētis fame. ij. Cor. ij. Christi bonus odor sum⁹. De oī loco oleū pieta tis ⁊ misericordie. Eccs. ix. Oleū de capite tuo non deficiat ad bñdictionē gr̄e ꝑficiētis. ps. Extendi bñ dictionē dabit legislator. ibūt de virtute in virtē ⁊c. ℣ Sextū est: q⁹ mūdis pannis opit: qui pāni sic de bēt esse glorioſi ⁊ pcioſi q⁹ nullaꝫ habeāt maculā uel rugā ⁊ nullā deformitatē. Panni eni altare or nātes sūt boni clerici eccl̄esiā decorātes. ℣ Isa. xlix. Uino ego vtcit dñs: q⁹ oib⁹ his uelut ornamento uestieris. Eph. v. Exhibere sibi eccl̄esiā gloriosā nō habētē maculā: neq; rugaꝫ: aut aliqd huiusmodi. Clerici eni nō debēt hīe maculā in cogitatiōe. nec rugā in itētione. nec aliqd deformitatis in ope. ꝫ debent eē gliosi in fama ⁊ opione. ℭ Scōo ponit sctificatiōis effect⁹. cū dr. sctfi sctōꝝ. Ipꝫ eni altā re sctfi sctōꝝ dr. q⁹ sctiſſimū sacrāmētū in eo cōsecrāt. Sctm nāq; est idē q⁹ mūdū firmū: ⁊ sanguie tinctū. Est igit ipꝫ sacrāmētū in altari sctfi. ℣ Primo: q⁹ nos mūdat Heb. ix. Sāguis xp̄i emūdabit cōsciam nr̄aꝫ ⁊c. Apoc. vij. Lauerūt stolas suas: ⁊ dealbauerūt eas in sāguie agni. Et qb⁹ vbis patet q⁹ sanguis xp̄i mūdat: lauat ⁊ dealbat. Mūdat ab actuali. lauat ab origiali. ⁊ dealbat a uenial. In hui⁹ significatione xp̄s sanguinē sudit de manib⁹ ut lauaret actuale. de latē ut lauaret originale. de

pedib⁹ ut lauaret uenale. ℣ Scõo altare dñi sum: q: nos firmat. s. per sacrm. Fac eni nos firmos & fortes in aggrediẽdo ardua. Hoc significatũ est. j. Mach. vj. ubi dñi q elephãtis ostẽderũt sanguinẽ uue ad acuẽdũ eos ad pliũ. Fac nos firmos ad sufferẽdo aduersa. Heb. xii. Recogitate eũ qui talẽ sustinuit a pctoribꝫ aduersus semetipm ꝺictionẽ ut nõ fatigemini aĩs uris deficientes. Facit nos firmos pseueranter ꝓtinuãdo fortia. iij. Re. xix. Ambulauit in fortitudine cibi illius ꝛc. ps. Panis cor hoĩs cõfirmat. De his explũ hẽm⁹ in ꝓpõ qui magnanimiẽ aggressus est ardua & crucẽ ascẽdit. Cõstanter sustinuit aduersa qñ uulnera fortiꝰ tolerauit & pseueranter ꝓtinuauit fortia. s. qñ de cruce descẽdere noluit. ℣ Tertio sacrꝫ dñi sum: q: sanguie suo nos tingit. s. qñ sue passionis memoriã nob ipimit tãgẽdo nrm intellectũ per meditationẽ. Deut. vj. Meditaberis sedẽs in domo tua. & nrm affectũ per desideriũ & deuotionẽ. Job. xxix. Pulli ei⁹ lãbũt sãguinẽ & totã vitã nrã ꝑ imitationẽ. j. Pet. ij. Xps passus est ꝓ nob: uob relinquẽs exẽplũ ꝛc.

Sermo. cccv. ¶ De celebratiõe misse Ser. j.

Edit in celebrationib⁹ dec⁹ ꝛc. Ecc. xlvij. Ista uba fuerũt dicta de dauid ꝓpha & pũt pueniẽtius dici de btõ Grego. papa. qui misse celebrationẽ pulchre & decore ordinauit. & ipm mistrũ celebratẽ pulchro hitu ilignuit. ℣ Videam⁹ ergo q̃ decor⁹ sit hit⁹ ministri. ℣ Scõo q̃ decora sit celebratio ministerij. ¶ Minister nãq; in suo hitu debet eẽ decor⁹. ℣ Primo: q: in capite coronã decorã debet hre. In qua siqdẽ corona tria fiũt. s. pilox abraſio. capilloꝝ detrũcatio. & forme spice figuratio. Abraſio aũt pilox in supiori pte capitis fit ad inuẽdũ q: inẽ ipos mistros & deũ nihil debet eẽ mediũ. sed imediate debẽt deo vniri per vinculũ charitatis: per idẽtita tẽ uolũtatis. & per opa pietatis. Misericordia enim marie deo ꝓiũgit hoiem. Capilloꝝ eni detrũcatio sup aures fit. ad inuẽdum q: oia tpalia superflua debẽt resecare: & superfluas cogitatiões abiicẽ a mẽte. & ad mãdata dei adiplẽda auditũ liberũ & expeditũ hre. Circularis aũt figuratio in modũ corone fit. ad inuẽdũ q: futre deo regnare est: & q: sũt ministri illi⁹ qui ꝓncipio caret & fine: & q: de corona sacerdotalis dignitatis puĕturi sunt ad coronã eẽ ne felicitatis. ℣ Scõo debet amictũ in capite assumere tãq; galeã spei: q: debet ad altare accedẽ cũ spe & fidncia obtinẽdi. j. Thes. v. Induti galeam spem salutis. ℣ Tertio debet iduẽ albã tãq; loricã iustitie. Eph. vj. Induti lorica iustitie. Sic eni lorica hoiem vndiq; tegit. sic iustitia cũ aliis suis vtutib⁹ vndiq; aĩam tegit & munit. Prudẽtia eni aĩam munit ab anteriori ut ꝓuideat de futuris. Justitia a posteriori ut ꝓuideat de futuris: & satisfaciat de ꝑteritis. Tẽperantia a dextris ne alliciat in ꝓspis. Fortitudo a sinistris: nec succũbat in aduersis. ℣ Quarto debet cingi cingulo castitatis & mũditie. Eph. vj. State ergo succincti lũbos uestros in vitate. & j. Pet. j. Succincti lũbos mẽtis ure. ℣ Quinto debet accipe manipulũ tãq; scutũ fidei. Eph. vj. In oib⁹ sumẽtes scutũ fidei ꝛc. Ipm aũt manipulũ in manu sinistra ponitur: qa scutũ in sinistra pte portat. ℣ Sexto debet accingi stola tãq; ense & gladio ancipiti. qui est gladi⁹ vbi dei. ut icidat vbo & crẽplo. Heb. iiij. Viu⁹ est sermo dei & efficax & penetrabilior oi gladio ancipiti ℣ Septimo per planetã siue casulã que desup ponit intelligit charitas que sup oẽs vtutes ponit qñ earũ forma. Coll. iij. Sup hec aũt oia charitatem hũtes ꝛc. Vel per illũ planetã intelligit insigne qõdã qõ cognoscẽtia dñi. per qõ cul⁹ regis sit miles agnoscit per qõ mortificatio carnis accipit ꝑ quã ꝓ milites discernunt. Gal. v. Qui aut̃ sunt xpi carnẽ suã crucifirerũt cum vitijs & ꝓcupiscẽtijs. Postmodũ aũt sacerdos sic ornat⁹ & armatus: ad altare accedit. ubi etiã trib⁹ aliis armis se munit. s. ꝓfessiõe. ut sit mũdus: cũ dicit. Cõfiteor deo ꝛc. Pone ut accedat deuotus. cũ dñi. Auser a nobis dne ꝛc. Et crucis impssione ut maneat securus. Eze. ix. Sup quẽ videritis thau ne occidatis ꝛc.

¶ Scõo videndũ est q̃ decora sit celebratio ministerij. s. misse que qdẽ decora est. ꝓpt multa que ibi fiũt que magna ꝓtinẽt sacrã. quoꝝ quedã sunt aĩ ꝓsecrationẽ. quedã vo sunt in ipsa cõsecratione. & quedã post cõsecrationẽ. Aĩ qdẽ ꝓsecrationẽ plura fiũt que sacrã ꝓtinẽt. ℣ Primus q: sacerdos ad pplm se manifestat & clara uoce ipum salutat. In vna tñ illarũ lꝫ se pplo manifestet. nõ tñ clare sed sumisse dicẽs. Orate fres ꝛc. Ille aũt quinque manifestationes repũtãt quinque appitiones qb⁹ in ipa die resurrectiõis se discipulis suis manifestauit: vna tñ illarũ fuit occulta. s. qua simoni petro apparuit. ℣ Secũdũ est: q: sacerdos nõ dicit: rps uobiscũ. nec iesus uobiscũ. sed dicit dñs uobiscũ. nã rps & iesus sunt nomẽ ꝓsonale ipsi⁹ filij. Dñs aũt est nomẽ cõe pueniẽs trib⁹ ꝓsonis: q: dñs pr: dñs filꝰ: dñs spũs scũs. Et tñ nõ tres dñi: sꝫ vnus ꝛc. Ac si dicat. Tota trinitas sit uobiscũ. s. qui sua potẽtia uos ꝓfirmet. filꝰ qui sua sapĩa uos illuminet. & spũs scũs qui suo amore uos inflãmet. Alia rõ est: q: dñs potẽtia significat. & iõ oẽm defectuꝫ ppli supplẽ põt. & oia bona ꝓferre. Rom. x. Ditez dñs oiũm & uiues in oẽs qui iuocãt eũ. ℣ Tertiũ est q: nõ rũdet sibi eo mõ quo salutat. Non enim

sibi rñdeā. Et ois tecū. sed Et cū spū tuo. ad inuē
dū q tūc sacerdos tot⁹ debet esse in spū ⁊ spūalis
esse: ⁊ nihil sentire de corpe: uel corpali sollicitu-
dine: sed totū se debet dare spū. j. Cor. xiiij. Gra
bo spū. orabo ⁊ mēte. ℣ Quartū est: q ofones in
ipa missa in nūero ipari dicunt. cui⁹ rōnē assignat
Greg. q par nūerus in duo eque est diuisibilis ⁊
ipari in duo eqlia diuidi nō pōt. Mō dicunt ergo
in nūero pari: q⁹ de⁹ diuisionē in oib⁹ detestatur.
℣ Quītū est: q⁹ ad euāgeliū deportat lumē: thus: ⁊
crur: ad inuēdū q⁹ ille qui debet euāgelizare vbus
dei: debet hre lumen doctrine. j. Petri. iij. Parati
emp ad satisfactionē oi petēti uos rē. thus odori
ssere fame. i. Timo. iiij. Oportet illū testimonium
hre bonū rē. ⁊ crucē mortificatiōis pprie. Matt.
xvi. Abneget semetipm ⁊ tollat crucē suā ⁊ sequat
me. ℣ Sertū est: q⁹ diaconus signat se in frōte: in
ore: ⁊ in pectore. In frōte: q⁹ nō debet euāgelium
xpi erubescē. Rom. j. Nō enī erubesco euāgeliū.
In ore: q⁹ debet ipm fideli⁹ credē. Rom. x. Corde cre-
dit ad iustitiā: ore aūt pfessio fit ad salutē. ℂ Se-
cūdo: sunt q̄dā in ipa uel circa ipas pfesiones.
℣ Primū est: q⁹ corpalia explicant. Calix enī cū pa
tena pax. Altare q̄dē significat crucē: sed corpalia
significāt lintheamina ⁊ sudariū q⁹ corp⁹ xpi fue
rat inuolutū. Calix significat sepulchrū. Patena
vo lapidē ad ostiū monumēti repositū. ℣ Scōm
q: aq̄ ⁊ vinū miscent ⁊ ipa aq̄ būdicit. Miscet enī
ipa aq̄ duplici de causa. ℣ Primo ad significādū illa
duo sacra que de latē dñi nr̄i pfluxerūt. s. redēptio
nis in sāguīe: ⁊ regnationis in aq̄. ℣ Scōm est q⁹
per aquā pp̄l's significat. Jurta illud Apoc. xvij.
Aquē ās vidisti ppli sūt ⁊ gētes ⁊ ligue. Jō ergo
aq̄ cū vino admiscēt: ⁊ cū sāguie trāsmutat: ut oñ
dat q⁹ fideles xpo vniunt. Jurta illud Joan. xvii.
Ut sint vnū sic ⁊ nos vnū sum⁹. Jō aūt aqua cuz
cruce būdicit: ad oñēdū q⁹ illa talis vnio ppli cū
xpo facta fuit mediāte cruce ⁊ xpi passiōe. Eph. ij
Jpe enī est par nr̄a q fecit utraq; vnū. ℣ Tertiū est:
q⁹ sacerdos ad pfecratione tripl'r se parat. s. p thu
rificatione: ablutionē: ⁊ ofonē. Thurificat nanq;
ad oñēdū q⁹ illud sacrificiū est deo ualde odori-
ferū. Eph. v. Tradidit semetipm p⁹ nob oblatio-
nē ⁊ hostiā deo in odorē suauitatis. digitos lauat
q: p̄m ipm Dionysiū in ecclesiastica hierarchia: lo
tio digitoz significat mūdationē uenialiū petēz:
a q⁹ tūc sacerdos debet eē imunis. Orat etiā p⁹
scipo dicēs. In spū hūilitatis rē. Et iaz ⁊ ofones
alioz regrit dicēs. Orate p me frēs rē. ℂ Tertio
sūt q̄dā post ipas pfecrationē. ℣ Primū est: q⁹ cor
pus x pli in tres ptes diuidit: ad inuēdū q⁹ corpus
xpi mysticū in tres ptes est diuisus. Una pars re
gnat in celo: ⁊ significat q illā pticulaz que ponit
in vino pfecrato: q⁹ illi bti ab ubertate dei semper
sūt ebrij. Alia ps adhuc pegrinat in mūdo. Ter
tia cruciat in purgatorio: ⁊ istas duas partes alie
pticule repūtāt. Pro istis igit trib⁹ ptib⁹ corporis
mystici: corp⁹ xpi uerū sub sacro offert. s. p⁹ btis
in gr̄arū actionē: ⁊ p⁹ fidelib⁹ q sunt in mūdo: ut
sit eis in pseruationē. p⁹ his q sūt in purgatorio:
s. sit eis in purgationē. ℣ Scōm est: q⁹ post sūptio
nē digitos lauat semel aī pfecrationē: ut dictū est
⁊ bis post sūptionē vna vice cū vino: ut si aliqd de
corpe xpi digitis adhesisset in calice ifundat. Se
cūda vice cū aq̄. Per illā triplicē lotionē digitor ū
significat tripler mūditia illoz. q corp⁹ xpi ficiūt
Tales enī debēt hre puritatē q̄tū ad man⁹ q⁹ mi
nistrat: ⁊ q̄tū ad os p q̄ sūscipit: ⁊ q̄tū ad cor in
q̄ recipit. ℣ Tertiū est: q⁹ post missā sacerdos la-
uat man⁹. In pncipio q̄dē lauat manus anteqū se
indueret. Et in fine misse etiā man⁹ lauat. In me
dio aūt misse nō manus lauat: sed tm digitos. q:
oi tpe siue aī missā siue post missā debet esse mū-
dus a pctis magnis. in missa vo a pctis paruis.
Dionysi⁹. Eteni accedētes ad scissimū sacrm mū
dari pueniāt ab intimis anime sanctasijs.

Sermo. cccvj. ℂ De eodem Sermo secūs.

Tare sce cātores ptra altare. ⁊ in so
no rē. Ecc. xlvij. Dauid sym
phonides ⁊ egregi⁹ psaltes circa dei cul-
tuz ualde deuot⁹ diuersos ⁊ plures psalmos edi-
dit: quos p diuersos cātores circa altare decātan
dos sistituit. Cui⁹ erēplo sci pres diuersos cantus
circa altare decārādos ediderūt ⁊ missam uocaue
rūt. Multa vo ibi erant multe pliritates. ī⁹ beatus
Gregori⁹ pliritates resecauit: ⁊ ipaz missā puenie
ti⁹ ordinauit. ⁊ ī⁹ sm ei⁹ ordinationē in ipsa missa
aliq̄ exponam⁹. ℂ In pmis nāq; in pncipio misse
itroit⁹ decārat. Dī aūt itroit⁹ er eo: q⁹ per illū ta
lē introitū in missaz itrat. Olim q̄dē. s. tpe apl'oru
missa per ofonē oñicā ichoabat. s. postmodū per
aliquā iectionē est inchoata: sic adhuc fit in sabba
to scō: ⁊ in vigilia pēthecostes. Et postmodū mis
sa inchoata est per aliquē psalm q tot⁹ cātādo dice
bat. Sed q⁹ ille itroit⁹ nimis erat plirus. ī⁹ Greg.
detrūcauit. ⁊ de illo psalmo aliquos vsus retinuit
⁊ sic per anni circulū itroit⁹ ordinauit. Introitus
aūt q clamore ichoat: repūtat clamores sctoz pa
truz desiderātiū xpi aduētū. ⁊ ī⁹ gemiat ut itēto
desiderij oñdat. Olim aūt iste introit⁹ antiphona
uocabat. ⁊ sic in aliqb⁹ libris antiqs iuenit. Dicit
aūt antiphona ab an q⁹ est circa: ⁊ phonus son⁹:
q⁹ est cant⁹ circuītes psalmos. ⁊ glla pli. q⁹ ante ⁊

post illa cantat. ¶ Deinde sequit Kyrieeleison. qō nouē vicib⁹ dī: q: ad honorē nouē ordinū angelo⁹ cantat. quos sic honoramus ut ad eo⁹ societatē⁹ puenire ualeamus. In tres aūt ternarios distinguunt ⁊ decantant nouē versibus. q: angeli in tres hierarchias ⁊ nouē ordines distinguunt. Vel dicunt illa Kyrieeleison ad honorē trinitatis. ita q: tria pma referunt ad honorē trinitatis: ita q: tria prima referunt ad patrē: tria media ad filiū: ⁊ tria ultima ad spīm scm. Est enī Kyrieeleison idē dicere qđ dñe miserē. Dēt enī deus magnā mificordiā multā: ⁊ eternā. De quo dī pmis ps. Miserere mei deus sm magnā mificordiā tuā: ⁊ sm mlt̄. De tertia idē. Confitemini dño dnoꝝ: qm in eternum mificordia eius. Habet igit deus misericordiam magnā: multā: ⁊ eternā. Magnā: q: remittit peccata q̄tūcūq; sint grauia. Multā: q: remittit q̄tūcūq; sint numerosa. Eternam: q: remittit peccata q̄tūcūq; sint diuturna. Istā aūt tripliciter misericordiā q̄libet triū habet. s. pr̄ filius ⁊ spūs scs. Et ī ipsis mificordiā a quolibet triū iploramus. ℣ Deinde dī hymnus angelicus. s. Glia in excelsis. Quē angel⁹ usq; ad illud. bone uoluntatis decātauerūt. Sed reliqua alia que sequunt addidit scūs Eleporus papa. q fuit nonus a brō Petro. Quāuis aliq dicāt brīm Hilariū illa addidisse. Cantabat olim trīs in pma missa natalis dñi: sed postmodū Liriacus papa īstituit q: etiā in festiuitatib⁹ decantet. Et ī si dī aliqua uotiua missa de spū scō: uel de scā cruce: uel de btā vgine Maria in pfestis diēb⁹. nec glia pī. nec hymnus angelic⁹ dī: nec symbolū dici debet. trīs pfatio pro pria dici pōt. ut inter cōmemorationē ⁊ solēnitatē differēria hēat. ℣ finito glia: sacerdos ppl'm salutat dicēs. Dñs uobiscū. ⁊ chorus rndet. Et cū spū tuo. Et iste modus saluta di supt̄ est et Ruth ij. ubi dixit booz messorib⁹ suis. dñs uobiscū. Modus aūt rndēdi est sumpt⁹ ex vbo Pauli: qui dixit ij. Timo. ult⁹. Dñs nr̄ iesus xp̄us sit cum spū tuo. ¶ Postea sacerdos dicit oronē que dī esse collecta duplici de causa. Una est: q: olim nō dicebat nisi pus multitudie ppli collecta. Alia est: quia illa ofo petitionē ppli colligit: quā sacerdos deo offert: ⁊ pro eis intercedit. Hēs aūt fere ofones pclusionē hūt per dñm nr̄m tc̄. Ista duo noīa. s. iesus ⁊ xp̄s: sunt noīa mediatoris. Iesus enī dicit deus humanatū: sed xp̄s dicit hoīem deificatū. Sicut igit a sole qui a lōge est nō possumus ignē accipere nisi mediāte speculo uel crystallo: uel aliquo tali. sic a pīe celesti a quo per pcm̄ lōge distamus nō possumus nisi per mediatorē gr̄am obtinē. Ofone finita cantat epla q̄si supmissio. i. superogatio q: sup doctrinā ipsi⁹ euāgelii ī quo est doctrīa pfectōis superogat ad doctrinā imperfectoꝝ. Videt tñ q: epla post euangeliū legi deberet: q: posterior fuit. Sed dicēdū est q: per ipsam epla⁹ significat doctrina legis ⁊ pphetarū que doctrina pcessit. Vñ accidit q: sepe loco eple legit aliq lectio: uel pphetia de lege ⁊ pphetis. Hinc est q: subdiaconū trīs vnus acolitus sine lumine pcedit: q: ipoꝝ doctrinā pauci sunt secuti. ⁊ nōdū lumē gr̄e adunerat. ¶ Deinde cātat rūsoriū qđ graduale uocat. Dī aūt rūsoriu⁹: siue q: illa vba vbis eple aliquo mō rndēt: siue q: nos his que in epla audiui mus debemus opib⁹ rndē. Graduale vo dī: uel a gradu locoꝝ: q: in gradib⁹ psueuerat decātari: uel a gradu virtutū. vnde dī in ps. Sm iterp̄rationem agle. Distribuite gradus ei⁹ in cōpassiōe ut cnarretis in pgenie altera. Mā reuera domus nr̄a celestis multū est alta. ⁊ lō gradib⁹ idigem⁹. ¶ Post hec dī alla. qđ siqdē nomē alla interptat sm quosdā iubilatio dñi: ⁊ repūtat iubilationē que in ciuitate celesti decātat. Iurta illō Thob. xiij. Per vicos ei⁹ alla cātabit. Et q: illa iubilatio tāta erit q: nullus posset ad plenū effari. Idcirco nullus iterp̄retū potuit: aut p̄sumpsit alla interptari. Sequentie aūt ix nō sint de more romano. trīs in aliqb⁹ ecclesiis decātant: quoꝝ usus pmo adinuenit Gregorius abbas sci Galli. ⁊ Nicolaus papa sequētias ad missas decātari pcessit. Hermānus etiā theutonicus ptractus: sequētiā. Sctī spūs assit nobis gr̄a. cōposuit ⁊ etiā hoc canticū. Alma redēptoris mater. ⁊ multa alia pulchra inuenit ⁊ compilauit. ¶ Post hoc igit euāgeliū pcedentib⁹ multis. lumine quoq; ⁊ thure ⁊ cruce: q: ipa doctrīa euāgelica multos ad fidē cōuertit: ⁊ lumen uere scie addurit: ⁊ totū mūdū odore suauitatis adimpleuit: ⁊ uerissīe setē crucis in vniuerso mūdo creuit. Cantat aūt euāgeliū vsus partē aglonarē. q: vtus euāgelij illū qui dixit sedebo i laterib⁹ aglonis ⁊c. ut de hoc scribit Ysa. xiiij. De mundi ptāte eiecit. Joā. xij. Nūc iudiciū est mūdi: nūc pnceps huius mūdi eijcit foras. ¶ Recto euāgelio cātat symbolū qđ dī a syn qđ est siml ⁊ bolus. Sūt aūt duo symbola. Unū ab aplis pfectū. Cū enī apli essent per mūdū diuidēdi pus in hier'm cōuenerūt de articulis fidei disserētes. symbolū cōcorditer edi derūt quolibet ipsoꝝ suū bolū. i. articulū ibidē ponēte. Aliud symbolū qđ in missa decātat a trecentis decē ⁊ octo patribus in nicena synodo editum fuit: ubi non sunt alii articuli q̄s in primo. sed tamē ppt diuersas hereses sucrescētes sunt magis elucidati. ℣ Post symbolū cātat offertoriū. pmisso tñ a sacerdote dñs uobiscū orem⁹. Et tñ sacer-

dos nullá tũc ofonẽ fac: cui⁹ duplex est causa. s. ad inuẽdũ: q; qñ sacerdos appropiquat ad sacrificandũ magis idiget ofone mẽtali q̃ uocali. Alia q; z si plũ: tũc nõ oret. hortat tñ pplm suũ z chor ad orãdũ. Jn quo qdẽ offertorio pplus admonet q; sic efferũt deo sua. sic etiã offerãt semetipos. Respexit eternus dñs ad munera Abel: q; ipe offerebat deo se z sua. Ad munera aũt Cain dñs nõ respexit: q; ille offerebat deo sua. s; semetipm offerebat diabolo. ℣ Deide pfatio decãrat. Et dr pfatio qsi locutio: q; in pfatiõe sacerdos ploquit de sacramẽti altitudie. z de reuerẽtia hñda z attẽtiõe deuota. Jbi eni captat sacerdos dei beniuolẽtiã. ut tãto facili⁹ pro pplo ipetret dei misericordiã. ℣ finita pfatione cãtat. Scũs: qđ prim est sũptũ ab illo cãtico angelico. de quo dr Ysa. vj. Scũs scũs scũs dns. zc. Et etiã ab illo cãtico angelico. de quo refert Joanes Damascenus. iij. li°. q. cũ apud Cõstãtinopolim pestilẽtia magna cẽt z pcessio fieret. qdã puer subito de medio ppli in celũ est raptꝰ: q post aliquã morã rediẽs dixit se ab angelis qđã cãticũ didicisse qđ mor ut puer ille cãtauit: pestilẽtia illa cessauit. Eleusta igit uoce cecinit. Sãcte dei: sctẽ fortis: sctẽ z imortalis miserere nobis: z mor ois pestilẽtia cessauit. Jn calcidonensi quoq; synodo fuit cãticũ illud approbatũ. Hui⁹ igit cãtici laus ℈ Dauid. ex qtuor colligit. s. q; ãgelus illo docuit: ad eius platione pestis cessauit: calcidonẽsis synodus illud approbauit: z diabolus ad ei⁹ platione; scidit z diffecat. Et prim est sumptũ ex illo canti co puerorꝫ q dixerũt. Bñdict⁹ q uenit in noie dñi. Matt. xxi. Deinde sacerdos ad canonẽ accedit. quẽ sub silẽtio dr trib⁹ de causis. ℣ Prio ut se totũ ad itertora colligat. z sic illa ẽba cũ maiori attẽtiõe z deuotiõe dicat. ℣ Scõo ne porcis z canib⁹. i. idignis z tẽtatoribꝰ dei secreta pãdant. ℣ Tertio ut ẽba illa sic a pplo in maiori reuerẽtia z honore hẽant. Sacra nãq; q̃to plus occultant: tanto in maiori reuerẽtia hñtur. Jn canone aũt non ponunt scti ueteris testamẽti: q; illi ad limbũ descẽderũt. nec ponunt pfessores: tũ q; tũc nõ agebant cor festiuitates: tum q; de cor meritis non adeo certa erat ecclesia. Ponunt tñ in canone alii martyres: de quorũ merito z causa martyrii oĩmoda certitudo. Multos aũt ibi ecclesia ponẽ nolu⁹it: tũ ut pliritatẽ vitaret: tũ etiã ne eam errare ptingeret. Nã sic legit in hystoria ecclesiastica: heretici cũ catholicis q̃q; passi fuerũt: z ecclesia ppt psecutiões tyrãnoꝝ examinatiões solẽnes facẽ nõ uolebat. Pricipalr aũt in canone ponunt apli tanq; fidei nre fũdatores. Cõsecrata aũt hostia sacerdos eã in altuz eleuat. ut deuoti⁹ videat z adoret a pplo: ut oñdat q; rps eleuat⁹ fuit in patibulo. z q; eleuat⁹ fuit in celo. z q; eleuabit in iudicio. Ysa. lij. Ecce itelliget fu⁹ me⁹ z eralrabit: quo ad pmũ: z eleuabit quo ad secũdũ. z sublimis erit ualde: quo ad tertiũ. ℣ Finito aũt canone sequit oro ũnica. Cũ ista ofone apli missas suas celebrabãt hñtes altaria pua que secũ ferebãt. vñ adhuc rome oñdit qđã altare scti petri in quo ipe aliqñ celebrare psueuit. Deinde sacerdos corp⁹ rpi in tres ptes frãgit. put papa sergi⁹ ordiauit. hec aũt fractio nõ est in corpe rpi: s; in solis formis sacrali⁹. Jn tres aũt frãgit ptes: ut oñdat q; illud sacrificiũ ad honorẽ trinitatis offert. siue ut oñdat q; in rpo fuerũt tres sbe. s. caro: aia: z deitas: siue ut oñdat q; offert pro corpe rpi mystico: qđ i tres ptes saluãdoꝝ diuidit. s. vgines: ptinẽtes: z cõiugatos. Deide sacerdos dicit par dñi. s. tres cruces faciẽdo cũ pte corpis sup caliceꝫ. ad inuẽdũ q; per rpi passionẽ triplicẽ sum⁹ assecuti pacẽ. s. tpis: pectoris: z eternitatis. ℣ Post hec vo cãtat agn⁹ dei: qđ ter dr: q; agnus ab agnoscẽdo nomẽ accepit. Xps ergo ter agnus appellat. q; ẽm Jnnocẽ. tertiũ. rps in cruce erũs piem suũ agnouit obediẽdo: z matrẽ recõmẽdãdo: z nos pri recõciliando. Vel dr ter agn⁹ dei: q; ipe rps ter mfez suã agnouit. s. in hũili sbiectiõe: qñ sbdit⁹ erat illi. ut hẽtur Luc. ij. Jn vini mutatiõe. Et in ipsi⁹ oiligẽti recõmẽdatiõe. Deide cãtat coio que iõ coio dr: q; in coicãdo cantat. Et est cant⁹ coionis cant⁹ letitie: z gfarũ actiõis pro tãto sacro sumcepta. Jn fine miss se cãtat festiuis diebꝰ. Jte missa est. i. ad ppia re dite. Vel ite. i. de ẽcte in ẽcte. pficite: q; missa est hostia sacrata ad pcz ut pro nobis intercedat. Hugo de scto victore. Jpa hostia sacra missa uocari põt. ℣ Prio q; trãsmissa nob est a pce p incarnationẽ. ℣ Scõo a nob pri p passionẽ. Silr in sacro. q; pmo a pce nob p sctificationẽ qua in nob cẽ icepit. Postea a nob pri p oblationẽ qua pro nobis intercedit. Jn diebꝰ aũt festiuis dr. Bñdicam⁹ dño. Et illud est actio gfarũ pro oblato sacrificio: z pfecto misse mysterio. Jn missa do p defũctis dr: requiescãt in pace: q; sacrificiũ illud p eis oblatũ est ad ipop libationẽ de purgatorii pena ut de purgatorio ad vitã eternã gradiant: z i pace ppetua requiescãt.

Sermo. cccvij. Eodẽ die fmo. lij.

Misono

Ecc. xlvij. Dauid diuersos dulces sonos iuenit: z diuersos modos iueniẽdi q̃siuit p quos laudẽ dei istituit. Sic z scus Greg. diuersos sonos z cant⁹ iuenit p quos missã istituit z ordiauit. Jpsã eni missã p diuersos modos ichoauit: q; in trib⁹ liguis eã decãtari

dulces sac modos zc

instituit. ſ. ℣ in lingua greca. ℣ hebraica. ℣ latina. ℣ Dō qdē fcē triplici de cauſa. ℣ Prīa eſt ad repīnā dū titulū dñice paſſiōis: q fuit in cruce ꝓſcriptus lris grecis: hebraicis: ⁊ latinis. ℣ Scōa eſt. q: iſte tres ligue ſūt oīb' aliis liguis ꝓncipallores: ⁊ digniores. Jō in his trib' liguis miſſa canīt: ut ueriſicet qō eſt ſcriptū Phil. ij. Dis lingua ꝓfiteāt: q: dñs nr̄ ieſus xp̄us eſt in glīa dei p̄tis. ℣ Tertia eſt ad oñēdū q: ſcā vniuerſalis eccl'ia de oīb' ⁊ oī uerſis liguis eſt a ſpū ſcō in vnitate fidei congregata. Jurta illud. Qui p diuerſitatē liguarū cūctarū ⁊c. ℣ Verba aūt greca i miſſa ſūt Kyrieeleiſō: xpeeleiſon. ℣ Hebraica ſunt. amē. alla. ſabaoth. ⁊ oſāna. ℣ Latina ſunt cetera que in miſſa ꝓferunt. Sūt igit̄ ōba i greca ligua ſita: Kyrieeleiſon: xpeeleiſon. Que qdē mater eccl'ia in greco cātari uoluit: triplici de cauſa. ℣ Prima q: miſſa a grecis ortū hūit. iō mr̄ eccl'ia huiuſmodi ōba greca in eccl'ia occidētali decātari uoluit. ℣ Scōa q: iter grecos ſūma mundi ſapia floruit. i. Cop. i. Judei ſigna petūt. greci vo ſapiam querūt. ⁊ iō eccl'ia occidētalis uoluit eccl'ie oriētali deferre. ⁊ ꝑp̄ ſuā ſapiētiā ſibi reuerētiā exhibē. ℣ Tertia eſt: q: lumē fidei primo de grecis ad latinos uenit. Barnabas eni de grecia romā uenit. qui ꝓmo ibi fidē ꝓdicauit. Paulus etiā greco⁹ aplūs ⁊ multi alij diſcipuli de grecia in italiā uenerūt. ⁊ fidē xp̄i ibi ꝓdicauerūt. Multū ergo ligua greca debuit a latina honorari a qua ꝓmo lumē fidei accepit. ℣ Dicunt nāq; Kyrieleiſon. nouē vicib' ꝓpt honorē trinitatis. Eſt eni Kyrieeleiſō. idē qō dñe miſere. Pīi nāq; attribuit potētia. filio ſapia. ⁊ ſpūi ſcō gra. ℣ Tria ergo ꝓma Kyrieeleiſō ad honorē patris cātam⁹. ad cui⁹ potētiā triplicē miſericordiā aſſeq petim⁹. Samuſq; iſirmi ad ichoādū bonū. fragiles ad reſiſtēdū malo. debiles ad ꝓſeuerādū in bono. Jō a pīe miſericordiā petim⁹ ut per ſuam potētiā nos fortes faciat ad incipiēdū bonū. ad reſiſtēdū malo. ad ꝓſeuerandū in bono. ps. Expecta dñm viriliter age. quo ad ꝓmū. ⁊ confortet cor tuum. quo ad ſecūdū. ⁊ ſuſtine dñm. quo ad tīū. ℣ Tria media xp̄eeleiſon dicunt ad honorē filij. a cui⁹ ſapiētia triplicē petim⁹ miſericordiā. Nā a vīa celeſtis pīe neſcim⁹ uenire. iō petim⁹ ab ei⁹ ſapia nob vīa oſtēdi. q: ipſe eſt via. Et q: per inuctā vīā neſcimus ambulare: nec ꝑgēdo ad terminū ꝓcurrere. iō per ipm qui eſt vītas ad ſeipm petim⁹ ꝓduci qui eſt vita. ut ſupra Joā. xiiij. Ego ſum via vītas ⁊ vita ⁊c. ℣ Tria aūt ultima Kyrieeleiſō dicunt ad honorē ⁊ obſeruētiā ſpūs ſci. a cui⁹ gra triplicē miſericordiā poſtulam⁹. Petim⁹ eni ab eo dari nob gras ꝑ uenientē: ꝓſicientē: ⁊ ꝓſumantē. Proū. xiiij. Juſtoꝝ ſemita q̄ſi lux ſplēdēs: quo ad gram ꝓficientē. uſq; ad ꝓfectū diē: quo ad gram ꝓſumātē. ℣ Scōo in ipſa ponunt ōba i lingua hebraica: que ſunt. amē. alleluia. ſabaoth. ⁊ oſanna. Jſtud aūt qō dī amē. ſi referat ad id qō in oſonib⁹ petit tūc eſt idē qō fiat. Si aūt referat ad ꝓluſionis finē tūc idē eſt qō uerū eſt. ſ. q: de trin⁹ ⁊ vn⁹ viuat ⁊ regnat per oīa ſe cula ſeculoꝝ. ℣ Alleluia aūt interptat iubilatio ſiue laudatio dñi. ⁊ ꝓtinet triplicē laudē. Una eſt qua laudam⁹ bonū dei qō in ſe hēt. Alia eſt laus q̄ laudam⁹ bonū dei qō i nob poſuit. Tertia ē laus qua laudam⁹ bonū dei in ſcō cui⁹ feſtū agim⁹. Cantat aūt alla cū locūda ⁊ lōga nota. q: iſta bona dei ſūt lōga. locūda. ⁊ imēſa. Nullus enim iterptū potuit ad plenū alla iterptari. q: ꝓ tātis bonis non poſſum⁹ ſufficiēter laudare. Ecc. xliij. Bñdicētes dñm exaltate illū quātū potestis. maior eſt enim oī laude. ℣ Sabaoth aūt idē ē qō exercit⁹. De qdē eſt dñs exercituū āgeloꝝ: quoꝝ qdā hūt ipſ⁹ regē aſſociare. Apoc. xix. Exercit⁹ q ſūt in celo ſeqbant eū in eqs albis ⁊c. Alij hūt inimicos regis expugnare. Apoc. xij. Facetū eſt plīū in celo. Michael ⁊ āgeli ei⁹ ꝓliabant cū dracone. Alij hūt ciuitates ⁊ caſtra regis cuſtodire. Ysa. lxij. Super muros tuos hierlm ꝓſtituit cuſtodes ⁊c. ℣ Oſāna aūt ꝛ⁹ hier. idē ē qō ſalua obſecro. Cōponit aūt ab oſy. qō eſt ſalua. ⁊ anna qō eſt interiectio obſecratiōis. Dixerūt eni iſtud turbe ꝓcedētes: ⁊ que ſequebant dñm Mat. xxi. Quia illi q ꝓeſſerūt. ſ. ꝓtharche ⁊ ꝓphe: ⁊ illi q comitati ſunt. ſ. apli. ⁊ etiā illud dixerūt q ſequunt. ſ. martyres ⁊ ꝓfeſſores: ⁊ nos eus bñdicim⁹: ⁊ ab ipo ſalutē ꝓſeq obſecram⁹. ℣ Tertio in ipſa ponunt ōba in latia ligua decātāda que p tres ſonos ſūt diſtincta. Nā tres ſunt ſpēs ſonoꝝ ꝛ⁹ Aug. ſ. ſon⁹ q ſit cū pulſu: q ſit cū uoce: ⁊ q ſit cū flatu. Jſta tripler differētia ſonoꝝ ponit i miſſa in ligua latioꝝ vboꝝ. ℣ Ad ſonū eni q ſit cū pulſu ſic in pſalterio ptinēt pſalmi. Jn itroitu eni miſſe ſemp aliqs vſus alicui⁹ pſalmi dī. ⁊ Olia p̄i ad ſūgit. qō qdē Olia p̄i nicena ſynodus adiuenit. ⁊ Hiero⁹ de mādato Damaſi pape i fine pſalmoꝝ decātādū inſtituit. ℣ Ad ſonū aūt q ſit cū uoce pti nēt oſones: epla: euāgelīū: ⁊ ſymbolū. Nūer⁹ autē iparū oſonū in miſſa diuerſimode dī. Aliqñ eniz dī vna ſola oſo: ut oñdat illud ad Eph. iiij. Unde ⁊ ꝑ oium q ſup oēs ⁊ per oīa ⁊ in oīb⁹ nob eſt. Aliqñ dicūt tres ad ſilitudinē xp̄i q ter legit oratſe. Mat. xxiij. Orauit tertio eundē ꝛmonē. Aliqñ dicunt qnque ob honorē quque vulnerū xp̄i. Aliqñ dicunt ſeptē oſones ut ſeptē dona ſpūs ſcti ipetrare poſſimus: ⁊ ad ſilitudinē xp̄i: q oſonē ſuā. ſ. Pī nr̄. in ſeptē petitiōib⁹ cōpoſuit. Sz numer⁹

sep[ē]narius nō est excedēdus ne fastidiū generet. ꝛ ne sacerdotis intētio nimiū distrahat. Dicitur aūt ille ofones collecte: q[ui] ad ipsas populus congregabat ꝛ colligebat ut dñicā eucharistiā accipe ret. In primitiua nāq[ue] eccl[es]ia quotquot misse intererāt coicabāt: sed numero fideliū excrescēte. statutū est ut tri[bus] diebꝫ dñicis sacrā coiōnē accipiant. Postq[ue] aūt deuotio est diminuta: ordinatus fuit ut tri[bus] tribꝫ vicibus in anno. s. in pascha: in pentē coste: ꝛ in natiuitate dñi coicent. Deut. xvi. Tribꝫ vicibꝫ per annū appebit oē masculinū in cōspectu dñi dei. Ad postq[ue] refriguit charitas abūdauit iniquitas: ordinauit ecclia ꝑ ꝓcepto ut oīs utriusq[ue] sexus semel in anno ad min[us] ꝓficeat: ꝛ in pascha recipiat sacr[amen]m: nisi forte de ꝓprio ꝓpii cōfessoris ob aliquā rōnabilē causam durerit abstinendum. ℣ Aliud q[uo]d ptinet ad sonū uocis: est epla ꝛ euāgelii. Epla tñ euāgelio ꝑmittit: quia epla ptinet lac puulor[um]. euāgelii vo cōtinet solidū cibū pfector[um]. Doctrina enim aplī est quedā introductio ad euāgelicā vitatē. Epl'as etiā fecerūt fut. euāgelius fecit dñs. Sicut ergo seruor[um] est dños ꝓcire ꝛ viā ꝑparare. sic ꝛ doctrina eplarū euāgeliū ꝓcedit ut audi torib[us] viā ꝑparet. Euāgelii aūt diebꝫ festiuis ꝓcedit vnus ceroferarius. sed in magnis festiuitatib[us] duo. Xp̄s nāq[ue] hēt duplicē aduētū. ℣ Un[us] fuit mā suetus ꝛ humilis. ꝛ qui ferialis quo. s. uenit in carnē. ꝛ istū aduētū tri[bus] vnus nūcius ꝓcessit. s. Ioānes baptista. Mat. i. Ecce ego mitto angelū meū añ faciē tuā qui ꝑparabit viā tuā añ te. ℣ Alius erit ualde solēnis ꝛ festiuus. qui. s. ad iudiciū est uēturꝰ. ꝛ istū aduētū duo nūcii ꝓcedēt. s. enoch ꝛ helyas. De qb[us] dr̄ Apoc. xi. Dabo duobꝫ testibꝫ meis ꝛ ꝓphetabūt ꝛc. Aliud q[uo]d ꝓtinet ad sonū uocis est ipm symbolū. Apli nāq[ue] symbolum ediderūt. de quo symbolo est extractū symbolū q[uo]d in missa cāt[ur]. Quilibet nāq[ue] apl's suū dixit. s. suū articulū ibidē posuisse refert. ℣ Petrus nāq[ue] primū posuit dicēs. Credo in deū patrē oipotētē: creatorē celi ꝛ terre. ℣ Secūdū Andreas dixit. Et in iesu xp̄o filiū eius vnicū dñm nr̄m. ℣ Tertiū addidit Jacobus maior dicēs. Qui ꝓcept[us] est de spū scō nat[us] ex maria vgine. ℣ Quartū posuit Joānes dicens. Passus sub pōtio pilato: crucifixus mortuus ꝛ sepult[us]. ℣ Quintū posuit Philippus dicēs. Descendit ad iferna. tcia die resurrexit a mortuis. ℣ Sextum posuit Bartholomeus dicēs. Ascēdit ad celos sedet ad dextram dei p[at]ris oipotētis. ℣ Septimū posuit Thomas dicēs. Inde uēturus est iudicare vivos ꝛ mortuos. ℣ Octauū addidit Mattheus dicēs. Credo in spūm scm̄. ℣ Nonus posuit Jacobus minor dicēs. Sanctā eccl'iam catholicā sanctor[um] coiōnē. ℣ Decimū posuit Simon cananeus dicēs. Remissionē pecto[rum]. ℣ Undecimus posuit Judas thadeus dicēs. Carnis resurrectionē. ℣ Duodecimus posuit Mathias dicēs. Uitam eternā amē. ℣ Ad sonū qui fit cū flatu ptinēt cantus. Quor[um] gdā cantant in ꝓncipio misse. gdā in medio. ꝛ gdā in fine. ad significādū q[uo]d debemus deū laudare ꝓ bñficio q[uo] nobis dedit in ꝓncipio. medio. ꝛ in fine. i. ꝓ bñficio creationis. recreationis. ꝛ glificationis. De isto bñficio ꝛ triplici laude dicit Anselm[us]. Certe dñe q[uo]: me fecisti debeo amori tuo meiꝫ totū. q[uo]: me redemisti debeo amori tuo meiꝫ totū. q[uo]: tāta ꝑmittis: debeo amori tuo meiꝫ totū. imo tātū debeo amori tuo plus q[uo]: meipm quātū tu es maior meipso ꝓ quo dedisti teipm ꝛ cui ꝑmittis teipm. Vel ideo ponunt cant[us] in ꝓncipio. in medio. ꝛ in fine. ad innuēdū q[uo]d debemus deū laudare tanq[ue] ꝓncipiū a quo sunt oīa. tanq[ue] finē ad quē tēdūt oīa. tanq[ue] medius ꝑ quē ꝓseruant oīa. ut sic ucrificet q[uo]d ait aplus Roma. vi. Ex ipso. ꝛ ꝑ ipsum. ꝛ in ipso sunt oīa. ipsi gloria in secula seculorum. Amen.

Explicium Sermones quadragesimales: dominicales ac de sanctis preclarissimi ac uarijs scripturarum doctrinis referti eximij sacre theologie doctoris fratris Jacobi de Uoragine ordinis fratrum Predicatorum quondam archiepiscopi Januensis: q[uo]diligentissime emendati atq[ue] castigati. Uenetijs impressi ingenio Simonis de Luere: impensa vo Lazari de Soardis: qui obtinuit a Dominatione Uenetа: q[uo] nullus possit imprimere nec imprimi facere in eorum dominio sub pena contenta in priuilegio.

Et completi fuerunt. xx. Octobris. M. cccc. xcvij.

Ad Librum.

I nunc ne trepida: uelut ante: libelle per urbes:
Cesaris & doctas ne uereare manus:
Perlegat usq; licet lectorem offendere rantus
Editus erimia nescie arte labor.
Ingens uenturos Lazari sua cura nepotes
Respiciens: nobis utile prestit opus.
Atq; etiam lectis sanctissima dona tabellis
Protulit: & tersis scripta legenda notis.

Ad Lectorem.

Hinc uarios flores: hinc moris carpere fructus:
Hinc potes & croceis lilia mixta rosis.
Hic docet ethereas virtutibus ire per arces:
Vertice syderei tangere summa poli.
Ere tibi paruo lecto: preclara uolenti
Multa legenda breui margine scripta damus.
Dum legis hec: ne sacra cadat de pectore queso
Contendas tacito figere dicta sinu.
Ipsa dabunt celeste tibi conscendere limen
Et peragent letos ocia grata dies.

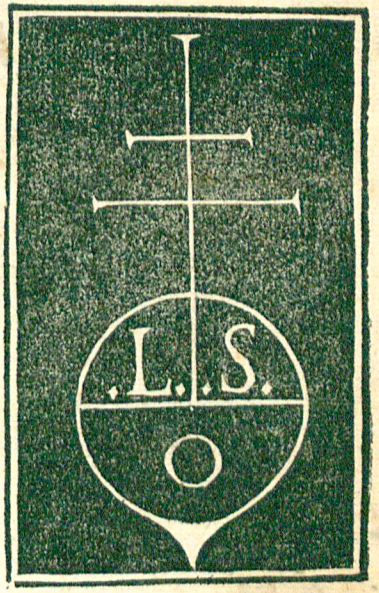

Registrum.

A	Sermones	ℂIncipit	o Ecime	
B	ℂSermones	bū	etiā	pacifica
C	per	illumiare:	Remouit	sernū
D	ℂScō	intrat	regē.	guinē
E	uenit:	Iustitia	possimus	cidit
F	viuūt	enim	est	hūit
G	a laicis	Nemo	Infernus	& modis
H	℣Scōm	scē	fuit	que
I	morant	uitie	pium	ra ponif:
K	Nō	& leuis	Facta	aūt
L	domitianus	nes cē.	lum ascēder	sectū
M	hierusalē	dus intellectus	pš. Celi	quātum
N	afligunt	ficans	latione	hērētis
O	dentia	sed istud	uoces	℣Quarto
P	Non enim	faciant.	corporis	℣Cōpetit
Q	Quidā	pter tria	modi:	Sicut
R	simpliciter	par inter	eni virit	misericordie:
S	usq; ad	is.cū	g Audium	ℂTertio
T	nullus	carnis	de numero	uelata
U	hoīes	tem cē.	misericordes	tosam.
X	Mi pater	nas florum	nitaris	stes sordidas
Y	pedib',	post illa		

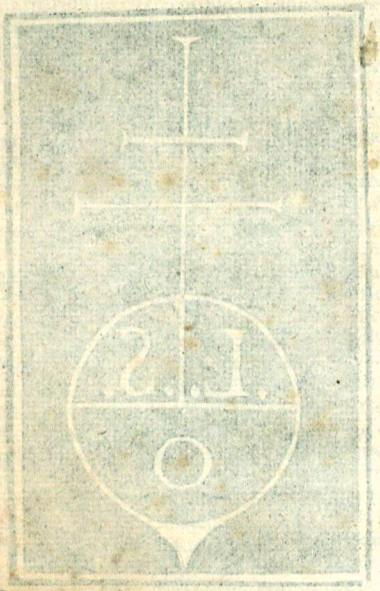

K.K. HOF-BIBLIOTHEK WIEN

UB WIEN
+AM411101307

G. RAUTTER
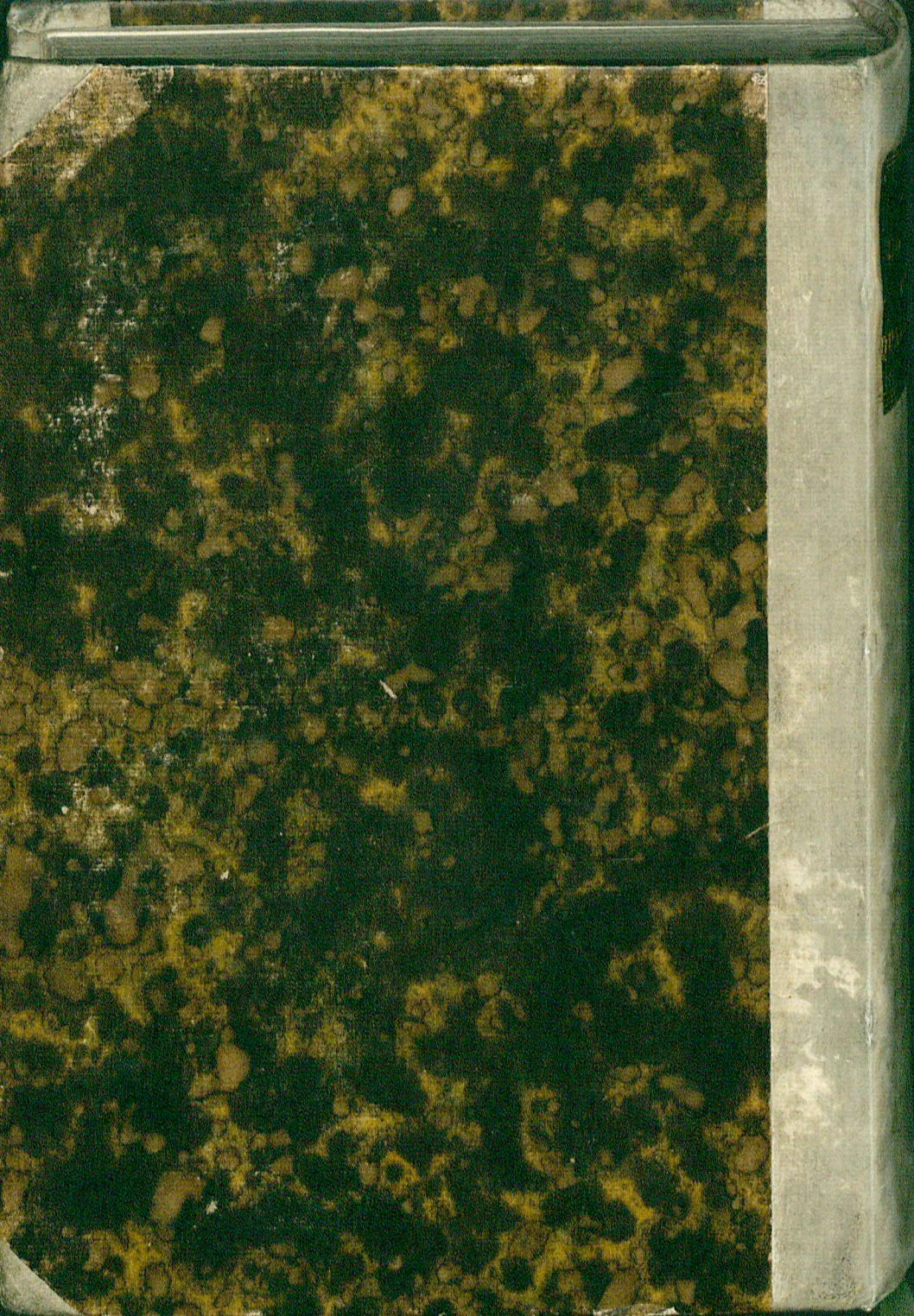
1873